COORDONATOR: PROF. SIMONA IORDANESCU

CENTRUL
DE RESURSE EDUCAȚIONALE

LUCRARILE CONFERINTEI INTERNATIONALE
„INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING ACTIVITY“

BUCURESTI, 2020

TEL : 0757789585
E-mail: office@cadredidactice.ro
Site: www.cadredidactice.ro

LUCRARILE CONFERINTEI INTERNATIONALE: ,,INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING ACTIVITY“

WORKSHOP DE FORMARE : ,,MANAGEMENT EDUCATIONAL – DE LA TEORIE LA PRACTICA”

ISBN 978-973-0-31799-2

REFERENTI STIINTIFICI:

- **prof. ADRIANA COTOVANU, ISJ SUCEAVA**
- **prof. dr. PAVEL IRINA ELENA, LICEUL TEHNOLOGIC „ ION PODARU” , OVIDIU, CTA**
- **prof. dr. CRISTINA HINCU, COLEGIUL TEHNIC „ DIMITRIE LEONIDA”, IASI**
- **prof.dr. CATALINA GRIGORAS POPA, COLEGIUL NATIONAL „ CALISTRAT HOGAS”, PIATRA NEAMT**
- **prof. dr. VIOLETA MARILENA TUTUI, LICEUL TEORETIC DE INFORMATICA „ GRIGORE MOISIL”, IASI**
- **prof. ANGELA CHIROSCA, SCOALA GIMNAZIALA NR.29, GALATI**

EDITOR:

- **Prof. Balea Carmen Liliana**

REDACTOR:

- **prof. ADRIANA COTOVANU, ISJ SUCEAVA**
- **prof. ANGELA CHIROSCA, SCOALA GIMNAZIALA NR.29, GALATI**

AUTORII ISI ASUMA INTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONTINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE !

BUCURESTI, 2020

Cuprins

I. CONFERINTA INTERNATIONALA

,,INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING ACTIVITY“……..…...4

1.1. Studii de specialitate / Articole……..…..5

1.2. Proiecte educationale……..932

II. WORKSHOP DE FORMARE

,,MANAGEMENT EDUCATIONAL – DE LA TEORIE LA PRACTICA”.....1049

2.1. Studii de specialitate / Articole……..…..1050

2.2. Proiecte educationale……1158

CENTRUL
DE RESURSE EDUCATIONALE

I. CONFERINTA INTERNATIONALA

„INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING ACTIVITY“

1.1 Studii de specialitate / Articole

OBIECTIVELE ŞI ABORDĂRILE UNEI EDUCAŢII ANTREPRENORIALE

Prof. ec. STANCIU NICOLETA
Colegiul Naţional de Agricultură şi Economie Tecuci

În unele ţări se propagă, din ce în ce mai des, ideea de **educaţie antreprenorială**. Dacă la noi acest termen este străin părinţilor, la nivel european deja s-au dezvoltat câteva strategii pentru a aplica acest tip de disciplina în şcoli. În Lituania, educaţia antreprenorială este aplicată încă din 2003, în timp ce în Marea Britanie şi în Norvegia, ea este prezentă din 2004. În 2009, educaţia antreprenorială şi-a atins apogeul, fiind lansată în mai multe ţări europene. Până atunci, însă, educaţia antreprenorială ar trebui să fie făcută, în primul rând, acasă, pentru a obţine nişte rezultate cu adevărat consistente. De aceea, ne-am gândit că, prin prezentarea obiectivelor şi abordărilor unei educaţii antreprenoriale, să vă uşurăm munca şi să reuşiţi, din timp, să vă pregătiţi copiii să devină nişte lideri de viitor capabili să îşi conducă propria afacere profitabilă.

Ce se urmăreşte prin educaţie antreprenorială?

Scopul final al educaţiei antreprenoriale este acela că cei aflaţi încă la o vârstă fragedă să înceapă să îşi dezvolte atitudinile, abilităţile şi cunoştinţele în ceea ce priveşte comportamentul antreprenorial de succes. În acest scop, următoarele idei sunt principale:

Atitudinile antreprenoriale

În ceea ce priveşte atitudinile unui copil, se urmăreşte inducerea unor atitudini de tipul conştientizării de sine şi a încrederii de sine. Acestea sunt vitale pentru un comportament orientat spre antreprenoriat şi, de aceea, primul pas în acest tip de educaţie trebuie făcut în această direcţie. Alte atitudini importante pentru o astfel de educaţie sunt iniţiativa, curajul asumării riscurilor, gândirea critică, creativitatea şi o gândire orientată spre rezolvarea problemelor şi nu spre găsirea unor ţapi ispăşitori. Acestea sunt, de asemeni, fundamentale şi ar trebui să facă parte din oricare tip de educaţie, nu doar din cea antreprenoriala.

Cunoştinţele antreprenoriale

Cunoştinţele spiritului antreprenorial sunt, şi ele, parte importantă a acestei educaţii şi nu numai. O bună informare asupra diferitelor posibilităţi de carieră şi a lumii muncii ar trebui să apară încă din perioada preadolescentei. Cu cât mai multe informaţii din câmpul în care copilul are talent sau doreşte să activeze, cu atât se poate orienta mai devreme spre construirea unei cariere pe placul lui. De exemplu, unui copil căruia îi place foarte mult matematica, poate nu i-ar plăcea să lucreze ca şi profesor, datorită orarului fix sau a salariului modest, însă i-ar plăcea să devină inginer, această materie fiind una foarte importantă în acest domeniu. Totuşi, dacă părinţii nu îi explică acest lucru, el nu are de unde afla, cât timp este în şcoală şi şi-ar putea pierde interesul pentru matematică.

Prin înţelegerea muncii şi a diferitelor tipuri ale ei (munca fizică, munca intelectuală, etc.) se construieşte, de asemeni, şi o înţelegere a spiritului antreprenorial. Puterea oportunităţilor şi alegerilor poate fi achiziţionata prin exemple din câmpul muncii şi viaţă de zi cu zi, în general, acestea fiind cunoştinţe de bază pentru un bun antreprenor. Deşi în ţara noastră literatura economică şi financiară este lăsată să se prăfuiască pe cele mai de jos rafturi ale bibliotecilor, în alte ţări ea face parte dintre lecturile obligatorii din liceu. Studiile arată că **peste 60% dintre firmele nou deschise dau faliment în primele 6 luni, în ţara noastră, tocmai pentru că patronii nu au suficiente cunoştinţe economice**. Însă ele nu sunt importante doar dacă vrei să îţi deschizi o afacere. O cantitate mai mare de noţiuni fundamentale în ceea ce priveşte economia este necesară pentru oricine, pentru că activităţile noastre zilnice, reprezentate de achiziţii şi vânzări (angajarea este, de fapt, vânzarea serviciilor noastre unui cumpărător), se bazează, de fapt, pe ele. De asemeni, la fel de important este, pentru un tânăr, să înţeleagă şi modelele organizaţionale de business şi procesele prin care se pot

aplica acestea. Un exemplu negativ în acest sens sunt miile de tineri care cred că a fi şeful unei echipe înseamnă să munceşti mult mai puţin decât echipa când, de fapt, lucrurile stau invers. De aceea, întâlnim de multe ori angajaţi care contestă deciziile şefilor sau care cred că ei sunt mult prea buni pentru locul lor de muncă.

Aptitudinile antreprenoriale

Esenţiale în viaţa oricui şi nu doar a celor care doresc să îşi deschidă o afacere sau să se afirme la locul de muncă sunt unele aptitudini precum abilităţile de comunicare, capacitatea de plănuire şi construirea unei imagini proprii bune. Dacă despre comunicare am vorbit în majoritatea articolelor noastre şi, pe viitor, vom mai vorbi mult despre ea, celelalte două aptitudini sunt subiective, depinzând de la om la om şi, desigur, de la copil la copil. De aceea, este important ca un părinte care doreşte să îi facă educaţie antreprenorială copilului este necesar să îi cunoască personalitatea foarte bine, mai întâi, iar apoi să construiască un plan adecvat acesteia. Crearea şi implementarea unui plan de afaceri are, la baza sa, o aptitudine deseori inhibata de o educaţie prea autoritară şi anume capacitatea de explorare. Curajul de a explora apare încă de mic, fiind un instinct natural şi, de altfel, modalitatea prin care copilul învaţă şi, de aceea, părinţii ar trebui să îi permită acestuia şi să îi susţină curiozitatea.

Abordările educaţiei antreprenoriale

Ce ar trebui, într-un cuvânt, să îi învăţăm pe copiii noştri ca să dezvolte un spirit antreprenorial?

1. Să rezolve problemele. Şi nu, nu mă refer prin acest fapt la problemele de matematică şi fizică – deşi şi acestea sunt folositoare şi ar trebui să îi explici şi lui la ce, cu siguranţă îl va ajuta să înveţe mai bine la cele două materii – ci la problemele de zi cu zi, din viaţa reală. Pune-ţi copilul în diferite situaţii mai dificile, cere-i părerea în rezolvarea unor treburi şi explică-i procedeul prin care tu ai rezolvat unele probleme ale familiei. În acest fel, îl vei învăţa să parcurgă paşii strategici spre soluţionarea lor şi să caute cea mai practică rezolvare. Tot astfel îl vei ajuta că, atunci când va fi mare, să nu intre în panică, atunci când situaţia se complică, ci să caute modalitatea cea mai bună de ieşire.

2. Să îi conducă pe alţii. A îi conduce pe alţii cere foarte multe abilităţi, însă acestea nu sunt foarte greu de învăţat. Desigur, totul e mult mai uşor atunci când ai un talent natural în a fi lider, totuşi, situaţia nu este pierdută dacă natura nu a vrut să aparţii acestei categorii. De aceea, este foarte important să îţi înveţi copilul ce implică o funcţie de conducere. Sfat: încearcă să eviţi cărţile motivaţionale. Acestea sunt ceea ce psihologii adevăraţi numesc „psihologie populară” – ceva mult prea departe de adevăr şi de tehnicile ştiinţifice, credibile.

3. Să îşi dorească să facă bani. Totuşi, există şi aici o limită. Linia dintre a îţi dori să faci bani pentru că vrei să fii independent şi a îţi dori asta pentru că vrei mai multe lucruri este foarte subţire şi o persoană poate alunecă foarte uşor pe partea greşită. Dorinţa de a avea ce au şi alţii poate crea o profundă nefericire şi, de aceea, depinde de părinţi să îşi înveţe copiii să gândească în mod constructiv din acest punct de vedere. Este important să subliniezi faptul că prea mulţi bani nu înseamnă fericire şi că omul nu are nevoie de foarte multe lucruri pentru a zâmbi.

4. Vorbitul în public. Fiecare dintre noi suferă, într-un fel sau altul, de o frică de a vorbi în public. Însă, dacă acest fapt este cauzat de un instinct moştenit de la strămoşii noştri mamiferi, asta nu înseamnă că el nu poate fi controlat. Învaţă-ţi copilul să nu considere vorbitul în public ca un eveniment remarcabil ci ca pe ceva normal. Adeseori, copiii sunt reduşi la tăcere atunci când vorbesc „oamenii mari” însă, acest lucru nu face decât să le accentueze teama de a vorbi atunci când au spectatori, de a crea o impresie greşită.

5. Să pună întrebări. Întrebatul face parte din modul nostru de a învăţa lucruri. Fără întrebări, nu am fi ştiut niciodată de ce se întâmplă anumite lucruri sau care este modul prin care ele se întâmplă. De aceea, este important să îţi înveţi copilul să pună întrebări atunci când are nelămuriri şi să nu se lase redus la tăcere până ce nu primeşte răspunsul concret. Ca şi exemplu negativ, îmi aduc aminte că, atunci când eram în şcoala generală, mie şi colegilor mei ne era frică şi ruşine să întrebăm profesorii dacă nu înţelegeam ceva. Fraza „*Întreabă tu!*” era la ordinea zilei. Drept consecinţă, mulţi dintre noi a trebuit să pierdem ore întregi în căutarea unor răspunsuri sau, mai rău, am abandonat subiectul, atrăgându-ne. Mi-ar plăcea să ştiu că acest lucru nu se mai întâmplă şi în ziua de astăzi şi că cei mici sunt încurajaţi să îşi exprime nelămuririle şi curiozităţile şi să caute răspunsurile, indiferent cât de puerile sau simple ar părea acestea.

6. Să nu se lase bătuţi. Ofeream, în rândurile de mai sus, exemplul oamenilor care se simt mult prea buni pentru posturile în care sunt. Totuşi, ei nu fac nimic pentru a avansa în carieră sau a câştiga acele posturi care cred ei că li se cuvin. Într-un cuvânt, aceşti oameni sunt cei care consideră că viaţa – destinul - este stăpânul lor şi nu invers, aşa cum ar fi normal. Sunt oameni care au renunţat să lupte, deşi ştiau că, poate, ar fi putut mai mult. Desigur, nu vrei asta pentru copilul tău şi, de aceea, este important să îl înveţi să meargă până la capăt în încercările lui deoarece, prin perseverenţă, orice drum cu suişuri şi coborâşuri se poate transforma, la un moment dat, într-unul drept.

7. Să fie creativi. Creativitatea – şi nu cea din punct de vedere artistic, deşi şi ea are rolul său în viaţa noastră – este foarte importantă. Fără creativitate nu am reuşi să găsim soluţii, să ne ducem luptele până la capăt, să rezolvăm probleme, să îi conducem pe alţii, să ne câştigăm banii, să învăţăm din greşeli sau să vindem. Într-un cuvânt, **creativitatea este cea care stă la baza construcţiei personalităţii unui antreprenor**.

8. Să fie economi. Fără un strop de economie, nici chiar cei mai bogaţi dintre noi nu ar reuşi să îşi menţină acest statut. Desigur, nu e nevoie să îl transformi în Hagi Tudose, însă n-ar fi rău dacă s-ar uita după pisicile care au deja coada scurtă...

METODE ACTIV-PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN PROCESUL DE EVALUARE

Prof. Constantinescu Dragoș,
Colegiul Național „Alexandru Lahovari„ „Rm. Vâlcea

Promovarea învăţării centrate pe elev şi formarea competenţelor specifice pot fi realizate numai printr-o abordare de tip intregrat a curriculum-ului. Transdisciplinaritatea reprezintă gradul cel mai elevat de intregrare a curricum-ului şi se poate realiza şi prin proiecte. Strategia didactică a proiectului este interactivă şi în acest fel se realizează o creştere a interesului şi a motivaţiei pentru învăţare prin legătura cu viaţa cotidiană.

Prin această strategie, se oferă oportunităţi pentru toţi elevii care au o diversitate de inteligenţe şi abilităţi. Pentru aplicarea metodei proiectului, elevii trebuie să caute informaţii în afara clasei – bibliotecă, internet. Prin aceste proiecte elevii îşi asumă roluri active de documentare, investigare, rezolvare de probleme, care împreună conduc la dezvoltarea gândirii şi a dorinţei de a învăţa.

Prin elaborare de proiecte, profesorii au misiunea de a descoperii înzestrarea fiecărui elev şi de valorifica punctele tari ale acestuia. Astfel elevii nu mai sunt total dependenţi de profesor, activitatea lor fiind doar ghidată de aceştia. Proiectele angajează elevii în roluri active, prin faptul că se află în centrul procesului de instruire.

Pentru a avea succes proiectele trebuie să fie concepute, într-un mod, care să aibă în vedere scopul lor final. Fără competenţe de învăţare clar exprimate, scopul proiectului nu poate fi înţeles corect, iar aşteptările cu privire la rezultatele învăţării pot fi comunicate în mod greşit. Atunci când se planifică proiectele, este important să se asigure că activităţile de învăţare avute în vedere , îi vor ajuta pe elevi să îndeplinească obiectivele propuse.

Prin realizarea proiectelor elevii pot să-şi dezvolte competenţe specifice necesare integrării lor în lume şi societate :

- responsabilitate şi capacitate de adaptare
- capacitate de comunicare
- creativitate şi curiozitate intelectuală
- gândire critică şi sistemică
- informare şi abilităţi media
- capacităţi interpersonale şi de colaborare
- identificare, formulare şi rezolvare de probleme
- autonomie şi responsabiltate socială

Prin asumarea de diferite roluri, elevii trebuie să îndeplinească sarcini demonstrdu-şi cunoştinţele şi abilităţile prin intermediul produselor ce sunt publicate sau realizate.

Capacităţile de bază ce pot fi măsurate prin proiect sunt :

- deprideri de bază - raţionament
- capacităţi legate de gândire -a raţiona , a lua decizii
- calităţi personale -stima de sine, autoconducere, sociabilitate

Tema proiectului propus susţine interesul elevului numai dacă :

- subiectul are un grad de noutate
- resursele materiale îi sunt indicate de la început de profesor

- rezolvarea sarcinii îi ridică prestigiul în faţa celorlalţi
- părinţii îl înţeleg şi îi apreciaţă efortul
- speranţa unui calificativ bun este reală

Profesorul va stabili împreună cu elevii dacă :

- se va evalua modul de ralizare a proiectului, produsul final sau amândouă
- se va prezenta profesorului modul de lucru

Evaluarea este procesul de măsurare şi de apreciere a rezultatelor sistemului de educaţie, a eficienţei prin compararea rezultatelor cu obiectivele propuse. Prin evaluarea pe tot parcursul unităţilor de învăţare, profesorii află mai multe despre nevoile elevilor şi pot adapta procesul de instruire pentru a îmbunătăţii rezultatele elevilor.

Evaluările prin proiect trebuie să vizezeurmătoarele aspecte:

- cum progresează elevii cu privire la îndeplinirea competenţelor specifice
- ce capacităţi cognitive folosesc elevii
- cât de bine integrează şi aplică elevii noile informaţii
- ce îi motivează pe elevi
- eficienţa unor intervenţii

În urma evaluării, profesorul poate stabilii dacă strategiile de predare trebuie să fie modificate, dacă trebuie schimbate sau altfel utilizate. Procesul de evaluare fiind centrat pe elevi, aceştia sunt implicaţi în toate formele de evaluare şi beneficiază de oportunităţi de a învăţa şi de a exersa prin :

- crearea planurilor de proiect, a listelor de verificare şi a grilelor de evaluare
- utilizarea sugestiilor de reflecţie pentru a-i ajuta să se autoevalueze
- stabilirea de obiective, definirea sarcinilor, anticiparea rezultatelor învăţării
- identificarea dificultăţilor pe care le întîmpină în procesul de învăţare
- oferirea şi primirea de feedback de la colegi

Pentru a reuşii, elevii au nevoie să fie sprijiniţi prin :

- criterii clare de început
- modalităţi de monitorizare a progresului
- metode de a oferii feedback constructiv
- timp pentru a reflecta la propriile procese
- sprijin pentru a fixa noi competenţe pentru activităţile de învăţare viitoare

Am aplicat metoda proiectului la geografie în cadrul unităţii de învăţare „Apele Terrei’’, pentru a evalua nivelul de însuşire a cunoştinţelor predate şi pentru a remedia lacunele existente. În acest sens elevii, au fost grupaţi în echipe de lucru, fiecare echipă avînd de rezolvat câte o sarcină . La finalul unităţii de învăţare, fiecare echipă îşi prezintă proiectul realizat fiind evaluat şi autoevaluat în clasă.

Activitatea în proiect a elevilor este evaluată pe următoarele direcţii :

- operarea cu fapte, concepte, deprinderi
- competenţele cheie şi gradul de rezvolvare prin evaluarea relizată în timpul proiectului

- calitatea muncii ca inovaţia, imaginaţia, judecata şi tehnica estetică
- reflecţia - capacitatea de a urmării competenţele propuse, de a evalua progresul

Prin metoda proiectului, evaluarea se desfăşoară continu pe toată durata acestuia, oferindu-le elevilor posibilitatea de a arăta ceea ce au învăţat în moduri diferite :

Evaluarea initială am desfăşurat-o în prima săptămână a proiectului pentru a stabili nivelul cunoştinţele elevilor legate de „Apele Terrei'' prin folosesirea de teste, chestionare, teste de identificare a nevoi de studiu.

Evaluarea formativă am realizat-o pe tot parcursul desfăşurării proiectului având rolul de a monitoriza progresul elevilor şi de a remedia lacunele depistate.

Evaluarea sumativă am relizat-o în ultima săptămână folosind următoarele metode :

- Prezentarea în pawer point a proiectelor realizate de fiecare grupă
- Harta „ştiu-vreau să ştiu-am învăţat''(K-W-L)
- Brainstorming
- Chestionarea
- Lista de verificare a proiectului
- Instrument de chestionare grup
- Jurnal de reflecţie
- Fişa de autoevaluare şi evaluare a colaborării în cadru grupului
- Fişa de evaluare finală

Elevii au colaborat foarte bine în echipe şi au avut idei surpinzătoare pentru proiecte făcând legătura apă-mediu-economie.

În timpul derulării metodei proiectului am observant că elevii :

- se gândesc la mai multe idei diferite
- abordează lucrurile din diferite puncte de vedere
- oferă mai multe soluţii la o problemă
- învaţă cu placere şi interes

Elevii sunt atraşi de acest tip de învăţare datorită posibilităţii de combinare a celor mai bune practici pedagogice cu puterea tehnologiei informaţiei, profesorii putând în acest mod cultiva potenţialul inovator al tinerilor.

Bibliografie :

Dulamă Maria Eliza, Modele strategii şi tehnici didactice activizante cu aplicaţii în geografie, Editura Clusium, 2002
Pintilie Mariana, Metode modern de învăţare-evaluare, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2002

CREAȚIE ȘI INOVAȚIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

C.Ș.E.I. ”Aurora” Reșița
prof. Dogaru Letiția Nadia

Un învațământ cu adevarat democratic și de calitate trebuie să dea satisfactie tuturor categoriilor de elevi, de la cei cu cerințe educative speciale până la cei cu aptitudini superioare în domeniile intelectuale, artistice, sportive ,etc. Atributul democratic este dat de capacitatea sistemului de învățământ de a crea condițiile activizării tuturor predispozițiilor și posibilităților, mai mari sau mai mici, pe care copiii le au. Cultivarea imaginației trebuie să apară alaturi de educarea imaginației , a gândirii.Obiectivele se reflectă în conținutul învățământului, în planurile si programele de învățământ.

Pentru a stimula creativitatea elevilor, întregul sistem de învățământ trebuie să aibă ca factor central elevul și dezvoltarea lui.Elevul ca întreg, preocupări, interese, abilități, aptitudini pe care profesorul ar trebui să le descopere și să le pună în valoare.Un altfel de sistem în care nu concurența ar trebui încurajată , ci punerea în practică a teoriei învățate, aplicarea cunoștințelor pe domenii.

Este foarte importantă și atitudinea profesorului, relația sa cu elevii. Nu este indicata o poziție autoritară, despotică, deoarece se creeaza blocaje afective. Copiii nu indrăznesc să pună întrebări, se tem de eșec, de ironii. Este nevoie de un climat democratic, destins, prietenos. Profesorul să încurajeze imaginația, sugestiile deosebite. Elevii să-și manifeste în voie curiozitatea, spontaneitatea. Firesc este să se aprecieze mai mult originalitatea decât cantitatea de cunoștințe dobândite. Copiii trebuie încurajați, motivați spre cunoaștere, și ca să poți face asta ca dascăl în primul rând trebuie să-i cunoști,să-i ajuți să poată în ritmul lui și proporțional cu propriile interese și abilități. Profesorii vor trebui sa cunoască, în primul rând, trăsăturile comportamentului creator, caracterizat prin nivelul de inteligenta generală, gândirea divergentă, fluența gândirii, receptivitate față de probleme, curiozitate stiințifică, spirit de observatie dezvoltat, imaginţtie creatoare, originalitatea, ingeniozitatea, independența gandirii, capacitatea de a gândi abstract, de a efectua raționamente în lanț, perseverența, intuiția etc. Randamentul școlar nu reflectă fidel nivelul de creativitate al unui elev.

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvolta personalitatea.

Noul mileniu aduce noi cerinţe educaţionale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume:

-educația formală însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat;

-educaţia nonformală constând in activităţi educative desfăşurate in afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;

-educația informală care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Criteriul calității aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvenţă a metodelor de autoevaluare şi de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii îşi exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranţă opiniile celorlalţi, capacitatea de a-şi susţine şi motiva propunerile etc.

O importanţă deosebită în inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activităţile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii , desfăşurate în clasa şi în afara ei) ;de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

În viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev şi are în vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic in” subiect activ” al propriei deveniri astfel încât să fie motivat să învețe și să se dezvolte .

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;

2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;

3. I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

Importanța dezvoltării gândirii laterale la vârste fragede

înv. Barbu Lenuţa
Şcoala Gimnazială „Alexandra Nechita“ Vaslui

Conceptul de gândire laterală a fost introdus în 1967 de Edward De Bono. Ideea principală a acestui concept este că multe probleme de care ne lovim necesită pentru rezolvare lor abordarea din mai multe perspective, până la găsirea celei care poate conduce la o soluţie.

Gândirea laterală este strâns legată de intuiţie, creativitate şi dispoziţie. Gândirea laterală înseamnă: a vedea şi a interpreta în moduri şi expresii diferite lucruri şi idei care erau văzute şi interpretate în acelaşi fel; a restructura vechile tipare, a evada din obişnuit şi a construi noi modele; a genera nu numai noi idei, ci şi a declanşa conflicte între ideile opuse, între cele vechi şi cele noi; a lucra prin salturi, nu prin „paşi mărunţi” ; a ajunge la o soluţie concretă nouă, interesantă chiar dacă paşii au fost eronaţi; a schimba încadrarea în clase şi sisteme ceea ce fost introdus la un moment dat într-un sistem poate fi introdus la un alt moment într-altul; a opera nu doar cu elementele relevante, ci şi cu cele irelevante; a permite ca elementele spontane ale gândirii să influenţeze gândirea planificată, sistematică, sau invers.

Activismul elevului implicat de strategiile folosite de către cadrul didactic în desfăşurarea activităţii de predare-învăţare se constituie ca un imperativ al orientării postmoderniste în educaţie. Şcoala postmodernistă trebuie să ştie cum să motiveze pe elev să înveţe şi cum să faciliteze procesul învăţării, organizând şi dezvoltând strategii de lucru interactive, punând accentul pe utilitatea cunoştinţelor şi pe necesitatea însuşirii lor pentru a se descurca în viaţă. Agenţii educaţionali trebuie să fie interesaţi de ceea ce-şi doresc elevii să înveţe şi de ceea ce pot să facă cu aceste cunoştinţe. Rolul profesorului este nu de a îndopa elevii cu diverse cunoştinţe, ci de a le arăta ce au de făcut cu acestea.

Activităţile propuse elevilor în scopul sporirii gradului de implicare activă şi creativă în şcoală, trebuie să asigure: stimularea gândirii productive, a gândirii critice, a gândirii divergente şi laterale, libertatea de exprimare a cunoştinţelor, a gândurilor, a faptelor. În acest sens apar ca adecvate activităţile care cer spontaneitate şi contribuie la dezvoltarea independenţei în gândire şi acţiune.

Metodologia diversificată, îmbinarea dintre activităţile de cooperare, de învăţare în grup, cu activităţile de muncă independentă reprezintă o cerinţă primordială în dezvoltarea gândirii laterale la vârste fragede. Cele mai cunoscute şi mai folosite metode sunt cele de ***rezolvare de probleme prin stimularea creativităţii*** – brainstorming; starbursting (Explozia stelară); metoda Pălăriilor gânditoare (Thinking hats – Edward de Bono); caruselul; multi-voting; masa rotundă; interviul de grup; studiul de caz; incidentul critic; Phillips 6/6; tehnica 6/3/5; controversa creativă; fishbowl (tehnica acvariului); tehnica focus grup; patru colţuri (Four corners); metoda Frisco; sinectica; buzz-groups; metoda Delphi.

Este foarte important să educi imaginaţia copiilor. Pentru că a fi un om imaginativ înseamnă să te poţi adapta în situaţii diverse.

În continuare mă voi referi la una dintre metodele enumerate mai sus, şi anume la *„metoda pălăriilor gânditoare”* . Aceasta este o tehnică interactivă, de stimulare a creativităţii participanţilor care se bazează pe interpretarea de roluri în funcţie de pălăria aleasă. Sunt 6 *pălării gânditoare,* fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verde, albastru şi negru. Membrii grupului îşi aleg pălăriile şi vor interpreta astfel rolul precis, aşa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanţii sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care defineşte rolul: pălăria albă este neutră, participanţii sunt învăţaţi să gândească obiectiv, pălăria roşie dă frâu liber sentimentelor, oferă o perspectivă emoţională asupra evenimentelor. Pălăria neagră este perspectiva gândirii negativiste, pesimiste, pălăria galbenă este simbolul gândirii pozitive şi

constructive, al optimismului. Cel ce stă sub pălăria verde trebuie să fie creativ. Gândirea laterală este specifică acestui tip de pălărie. Cere un efort de creaţie. Pălăria albastră este dirijorul orchestrei şi cere ajutorul celorlalte pălării. Gânditorul pălăriei albastre defineşte problema şi conduce întrebările, reconcentrează informaţiile pe parcursul activităţii şi formulează ideile principale şi concluziile la sfârşit. Monitorizează jocul şi are în vedere respectarea regulilor. Acest nou tip de metodă de predare – învăţare este un joc în sine. Copiii se împart în şase grupe – pentru şase pălării. Ei pot juca şi câte şase într-o singură grupă. Împărţirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar cele şase pălării să fie frumos colorate, să-i atragă pe elevi.

Exemplu: „Cheile”, după Tudor Arghezi (cls. a II-a, Limba şi literatura română)

Se împarte clasa în şase grupe, câte o grupă pentru fiecare pălărie. Se explică fiecărei grupe ce rol trebuie să reprezinte, conform culorii pălăriei alese.

Pălăria albă: povesteşte, pe scurt, conţinutul textului;

Pălăria albastră: caracterizează părinţii (sunt cei care asigură totul copiilor, au dreptul să stabilească reguli, este normal să fie uneori severi, se ocupă de creşterea şi educaţia copiilor) şi copiii (trebuie să respecte regulile stabilite de părinţi, să înţeleagă faptul că au nevoie de sfaturile şi îndrumările părinţilor);

Pălăria roşie: arată că orice părinte îşi iubeşte copilul şi deciziile luate sunt spre binele acestuia; copiii, prin însăşi firea lor sunt curioşi (deşi s-au uitat prin dulapuri, nu au luat nimic);

Pălăria neagră: critică atitudinea copiilor care au umblat prin dulapuri, deşi nu aveau voie; părinţii greşesc atunci când încuie şi interzic totul copiilor, deoarece astfel stârnesc imaginaţia şi curiozitatea acestora;

Pălăria verde: prezintă soluţii alternative, care ar fi schimbat cursul evenimentelor: copiii ar fi putut să-i întrebe pe părinţi de ce ţin dulapurile încuiate, iar părinţii ar fi putut explica copiilor luarea unor astfel de decizii;

Pălăria galbenă: creează un alt final textului, într-o notă optimistă.

Avantaje:

- stimulează creativitatea participanţilor, gândirea colectivă şi individuală;
- dezvoltă capacităţile sociale ale participanţilor, de intercomunicare şi toleranţă reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt;
- încurajează şi exersează capacitatea de comunicare a gânditorilor;
- dezvoltă competenţele inteligenţei lingvistice, inteligenţei logice şi inteligenţe inter-personale;
- poate fi folosită în diferite domenii de activitate şi discipline;
- este o strategie metacognitivă ce încurajează indivizii să privească conceptele din diferite perspective;
- determină şi activează comunicarea şi capacitatea de a lua decizii.

Dezavantaje:

- necesită o foarte bună pregătire şi înţelegere a rolurilor;
- poate fi folosită în mod eficient doar la clasele gimnaziale/ liceale;
- presupune dezbaterea unor teme adecvate.

INFLUENȚELE MEDIULUI FAMILIAL ASUPRA ACTULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

Studiu de specialitate

Prof. Scarlat Anca
Școala Gimnazială „Emil Racoviță”

Într-o societate în care nivelul de certificare socială a competenţelor creşte constant, iar educaţia şcolară rămâne principalul mijloc legitim de a accede la scopurile valorizate cultural (avere, succes, putere), e de la sine înţeles că interesul părinţilor pentru evoluţia şcolară a copiilor se afirmă tot mai mult. Participarea părinţilor la viaţa şcolii este un indicator al procesului de democratizare a educaţiei, în sensul unei creşteri a gradului de deschidere a instituţiei educative către comunitate, precum şi al creşterii vizibilităţii, transparenţei proceselor pedagogice pentru beneficiarii lor. Însă relaţia şcoală-familie este şi terenul de manifestare a unor disfuncţionalităţi, care se corelează sistematic du apariţia fenomenelor de inadaptare şcolară, dificultăţi de învăţare, absenteism , violenţa şcolară – toate reprezentând devianţa şcolară.O bună adaptare şcolară implică atât obţinerea performanţelor şcolare, cât şi acomodarea la grupul şcolar, pe baza asimilării unor valori sociale specifice vârstei. Elevul înregistrează insuccese şcolare atunci când este inadaptat la mediul şcolar, la colectivul clasei sale, când trăieşte o situaţie de excludere sau de conflict. Unele modalităţi de diminuare a comportamentelor indezirabile pot fi :

- informarea părinţilor în probleme fundamentale legate de viaţa de familie şi de îngrijirea şi educarea copiilor;
- animarea comunicării între familii şi stimularea unor demersuri comune de către grupuri de părinţi cu probleme sau situaţii asemănătoare;
- iniţierea şi abilitarea părinţilor în utilizarea procedeelor educative adecvate vârstei şi particularităţilor individuale ale copiilor;
- formarea unor atitudini care să favorizeze colaborarea familiei cu alte instituţi educative: şcoala, grădiniţa, biserica etc.;
- asistenţa psihopedagogică sau psihoterapeutică acordată familiilor aflate în situaţii de criză;
- consilierea părinţilor care au copii „greu” educabili, cu nevoi speciale sau cu dotare aptitudinală înaltă;

ETAPELE CERCETĂRII:

- **Stabilirea temei de cercetare**

Educaţia rămâne principalul mecanism de socializare, proces complex ale cărui rezultate sunt deosebit de importante pentru fiecare societate. Este cunoscut faptul că principalele medii educaţionale sunt familia, şcoala, organizaţiile non-guvernamentale, biserica, mass-media etc. Cercetarea şi-a propus să surprindă influenţa mediului familial asupra activităţii şcolare, deoarece în perioada post-revoluţionară s-au înregistrat importante schimbări în modul de a percepe valorile şi rolul acestora în societate.

- **Documentarea**

Documentarea prealabilă a cercetării a avut în vedere atât literatura de specialitate, cât şi documentarea de teren.

- **Obiectivele cercetării**

Scopul activităţii de cercetare – identificarea influenţei mediului familial asupra activităţilor şcolare

Obiectivele:

- aprecierea rezultatelor la învăţătură, a conduitei şi a relaţiilor dintre elevi în clase, care pot reprezenta eşantioane reperezentative pentru o unitate şcolară.
- aprecierea colaborării dintre şcoală şi familie în diverse aspecte ale procesului instructiv-educativ.

- identificarea factorilor care influenţează negativ performanţele şcoalre şi conduita elevilor.
- identificarea elevilor care au probleme şcolare din cauza situaţiei familiale, în scopul integrării acestora în diverse programe de protecţie socială şi recuperare şcolară.

Universul cercetării

Eşantionul reprezentativ a fost constituit din 72 de cadre didactice din două unităţi şcolare.

Cadrul teoretic al cercetării

Prezenta cercetare îmbină fundamentul teoretic cu cercetarea de teren, de tipul anchetă prin chestionar. Ancheta prin chestionar este una dintre cele mai cunoscute şi utile metode de cercetare a realităţii sociale, ea oferind multiple avantaje: surprinderea în parametri statistici a opiniei subiecţilor faţă de tema de cercetare, eliminând în mare măsură subiectivismul şi neajunsurile metodei de observaţie sau cele ale interviului care se poate aplica numai pe eşantioane de tip panel – experţi în domeniul respectiv. Cercetările şi activităţile desfăşurate în şcoală au scos în evidenţă faptul că acţiunea şcolii, pentru a avea succes, trebuie să fie susţinută puternic de către mediul familial. S-a constat că educaţia primită în familie, formarea iniţială are o foarte mare influenţă asupra dezvoltării ulterioare a personalităţii copilului.

Specificul unităţilor studiate

Studiul urmăreşte surprinderea unui aspect de mare relevanţă pentru starea actuală a tineretului român, de aceea, datele acestei cercetări sunt validate numai de eşnationul folosit. Alegerea modalităţilor prin care se studiază doar o parte din universul cercetării se face în virtutea unor criterii prin care se pun în acord obiectivele urmărite şi specificul datelor care vor rezulta.

Elaborarea chestionarului:

Chestionarul propus ca instrument de cercetare va urmări surprinderea acelor aspecte care se regăsesc atât în obiectivele fixate pentru acest studiu, cât şi în ipotezele lucrării:

CHESTIONAR PENTRU CADRE DIDACTICE:

Vă rog să răspundeţi sincer la următoarele întrebări! Răspunsurile vor fi prelucrate statistic!

1. Cum apreciaţi rezultatele la învăţătură ale clasei dvs.?

Foartebune	*Bune*	*Satisfăcătoare*	*Slabe*	*Foarte slabe*
5	*4*	*3*	*2*	*1*

2. Cum apreciaţi conduita clasei dvs.?

Foarte bună	*Bună*	*Satisfăcătoare*	*Nesatisfăcătoare*	*Complet nesatisfăcătoare*
5	*4*	*3*	*2*	*1*

3. Cum apreciaţi relaţiile dintre elevii dvs?

Foarte bune	*Bune*	*Satisfăcătoare*	*Nesatisfăcătoare*	*Complet nesatisfăcătoare*
5	*4*	*3*	*2*	*1*

4. Cum apreciaţi colaborarea dintre şcoală şi părinţii elevilor din clasa dvs?

Foarte bună	*Bună*	*Satisfăcătoare*	*Nesatisfăcătoare*	*Complet nesatisfăcătoare*
5	*4*	*3*	*2*	*1*

5. Care consideraţi că unt factorii care influenţează negativ performanţele şcolare şi conduita elevilor din clasa dvs şi în ce măsură?

Nr. crt.	**Situaţie**	**Apreciere**				
		Foarte mult	Mult	Suficient	Puţin	Destul
1.	Situaţia materială precară	5	4	3	2	1
2.	Familie dezorganizată	5	4	3	2	1
3.	Violenţă şi delicvenţă intrafamilială	5	4	3	2	1
4.	Familie numeroasă	5	4	3	2	1
5.	Metode de predare inadecvate	5	4	3	2	1
6.	Modul de alcătuire a claselor	5	4	3	2	1
7.	Modul de dispunere a disciplinelor în cadrul orarului	5	4	3	2	1
8.	Relaţii de comunicare defectuoase între elevi şi profesori	5	4	3	2	1
9.	Programe şcolare supraîncărcate	5	4	3	2	1
10.	Lipsa ultimelor informaţii în domeniu	5	4	3	2	1
11.	Numărul de elevi prea mare în clase	5	4	3	2	1
12.	Insuficient sprijin din partea şcolii	5	4	3	2	1

6. Care dintre elevii dvs au probleme şcolare din cauza situaţiei familiale?

Elev	**Probleme la învăţătură**	**Conduită**	**Probleme familiale**		
			Familie dezorganizată	Probleme materiale	Violenţă intrafamilială

7. Numele şi prenumele cadrului didactic: ……

8. Clasa: ……

9. Vârsta: ……

10. Vechimea în învăţământ……

- **Interpretarea rezultatelor**

Analizând rezultatele obţinute prin prelucrarea chestionarelor, se poate constata că majoritatea cadrelor didactice se declară mulţumite de rezultatele la învăţătură ale elevilor cu care lucrează – 55.56% dintre acestea apreciază ca *bune* rezulatele elevilor. Trebuie observat însă, că niciun cadru didactic nu consideră că elevii săi au rezultate *foarte bune* la învăţătură, iar 29.17% dintre aceştia apreciază ca *satisfăcătoare* aceste rezultate. 4.17% cadre didactice consideră că au clase cu *foarte slabe* rezultate la învăţătură. În general, elevii din şcolile implicate în desfăşurarea cercetării au o conduită corespunzătoare, respectând regulamentele şcolare. Elevii din şcolile implicate în desfăşurarea cercetării au o conduită corespunzătoare : 15.27 % dintre cadrele didactice chestionate consideră că elevii lor au o conduită *foarte bună*,55.56 % au apreciat ca fiind *bună* conduita elevilor de care se ocupă şi doar 4.17 % susţin că este *nesatisfăcătoare.*

Se poate remarca o bună coeziune a colectivelor de elevi, fapt relevat de către dascăli în aprecierea relaţiilor dintre elevi. Majoritatea consideră că între elevii lor există relaţii *bune* (56.94%) şi *foarte bune* (26.39%), 13.89 % le consideră *satisfăcătoare* şi numai 2.78 % le-au apreciat drept *nesatisfăcătoare*. Colaborarea dintre şcoală şi familiile elevilor nu reprezintă unul dintre factorii cu influenţe negative asupra rezultatelor şcolare, în unităţile de învăţământ menţionate, deoarece 23.61 % dintre cadrele didactice au apreciat colaborarea lor cu familiile elevilor ca fiind *foarte bună*; 47.22 % *bună*, iar 20.83 % au considerat-o s*atisfăcătoare*, în timp ce doar 1.39 % cred că este *nesatisfăcătoare.*

Cadrelor didactice li s-au oferit spre analiză mai mulţi factori care ar putea influenţa negativ performanţele şcolare şi conduita elevilor: situaţia materială precară, familia dezorganizată, violena şi delincvenţa intrafamilială, familia numeroasă, metodele de predare inadecvate, numărul prea mare de elevi în clasă, modul de alcătuire a claselor, modul de dispunere a disciplinelor în cadrul orarului şcolar, comunicarea defectuoasă între elevi şi profesori, insuficientul sprijin din partea şcolii pentru iniţiativele cadrelor didactice, programele şcolare supraîncărcate .

Situaţia materială precară reprezintă o problemă pentru mulţi elevi din clasele participante la cercetare – 15.28 % dintre cei chestionaţi au apreciat că acesta influenţează *foarte mult* performanţele şcolare şi conduita elevilor, 26.39 % au considerat că influenţează *mult* aceste performanţe, 25 % *suficient*, 22.22 % *puţin*, în timp ce 11.11 % consideră că nu influenţează *deloc* rezultatele elevilor.

Unul dintre factorii care influenţează negativ performanţele elevilor din aceste unităţi şcolare este familia dezorganizată : numai 25 % cadre didactice susţin că elevii lor sunt *puţin* influenţaţi de o astfel de situaţie, în timp ce 13.89 % consideră că nu influenţează *deloc* rezultatele elevilor. Cazurile de violenţă şi delincvenţă intrafamilială au fost semnalate de 19.45% dintre cei chestionaţi care au apreciat că acesta influenţează *foarte mult* performanţele elevilor, 18.06 % *mult*, 8.33 % *suficient*, iar 19.44 % *puţin*. Familia numeroasă nu reprezintă un factor cu influenţe negative decât pentru elevii unui număr mic de dascăli – 5.56 % dintre cei chestionaţi au apreciat că acesta influenţează *foarte mult* performanţele şcolare şi conduita elevilor şi 11.11 % *mult*.

Cele mai multe cadre didactice consideră că elevii nu sunt influenţaţi de metode de predare inadecvate – 26.39 % au optat pentru varianta de răspuns *puţin*, iar 31,94 % consideră că acestea nu influenţează *deloc* rezultatele elevilor cu care lucrează. Un alt aspect care ar trebui să beneficieze de mai multă atenţie în şcoli este modul de alcătuire a claselor, deoarece numai 23.61 % dintre cei chestionaţi spun că elevii lor nu sunt influenţaţi negativ *deloc* de modul în care a fost alcătuită clasa. Modul inadecvat de dispunere a disciplinelor în orar se regăseşte printre factorii care influenţează performanţele şcolare şi conduita elevilor. 11.11 % dintre cei chestionaţi au apreciat că acesta influenţează *foarte mult* performanţele şcolare şi conduita elevilor, 13.89 % au considerat că

influenţează *mult* aceste performanţe, 25 % *suficient*, 26.36 % *puţin*, în timp ce 23.61 % consideră că nu influenţează *deloc* rezultatele elevilor.

Comunicarea defectuoasă nu reprezintă în opinia cadrelor didactice, unul dintre factorii care, influenţează performanţele elevilor, cu care ele lucrează (22.22% *puţin*, 29.12 % *deloc*). Programele şcolare supraîncărcate îi nemulţumesc pe dascălii, care consideră că acestea influenţează negativ performanţele şcolare (31.94 % *foarte mult*, 19.44 % *mul*t, 18.06 % *suficient*, 18.06 % *puţin*, în timp ce 12.5 % consideră că nu influenţează *deloc* rezultatele elevilor). În şcolile implicate în testare există un număr prea mare de elevi în clasă, fapt ce influenţează negativ performanţele şcolare ale copiilor – 19.44 % dintre dascăli au considerat că influenţează *foarte mult* performanţele, 19.44 % *mult*, 12.5 % *suficient*. Numai 25 % dintre educatori consideră că această situaţie nu influenţează *deloc* rezultatele elevilor.

Există şi cadre didactice care consideră sprijinul insuficient din partea şcolii pentru iniţiativele lor, un factor ce influenţează negativ activitatea şcolară – 12.5 % cred că influenţează *foarte mult* performanţele şcolare şi conduita elevilor, 15.28 % *mult*, iar 15.28 % susţin că acesta influenţează *suficien*t randamentul elevilor.

În concluzie, se poate aprecia că mediul familial are o influenţă deosebit asupra activităţii şcolare, dar rezultatele slabe la învăţătură ale elevilor nu se datorează exclusiv familiei. Pentru reuşita activităţii instructiv-educative este necesară o strânsă colaborare între şcoală şi familie, în beneficiul copiilor, cei care trebuie să se afle pe primul loc pentru toţi cei implicaţi în educarea lor.

METODE ŞI PROCEDEE DE ABORDARE A PREDĂRII-ÎNVĂŢĂRII-EVALUĂRII INOVATIVE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREŞCOLAR

Prof.înv.preşcolar Botiş Mărioara
Grădiniţa cu Program Prelungit Nr.27
Baia Mare,Maramureş

Activitățile educative desfășurate în grădiniță au eficiență maximă în dezvoltarea potențialului creativ, în general, și a personalității copilului prin utilizarea metodelor şi procedeelor inovative. Așadar, ori de câte ori am avut posibilitatea , am făcut uz de acestea, adapându-le nivelului de vârstă al copiilor.

Metodele interactive de grup reprezintă o noutate, o schimbare, un nou început, o altă abordare a conţinuturilor educative prin care se rezolvă mult mai facil problemele de relaţionare, de comunicare, de responsabilizare, de învăţare reciprocă. Aceste metode, prin noutatea şi atractivitatea lor, stimulează copiii, îi motivează pentru activitatea de învăţare.Preşcolarii descoperă o noua experienţă interrelaţionând în grupuri de învăţare activă; ei studiază, investighează şi capătă încredere în capacităţile individuale şi în cele ale grupului. Aceste activităţi cu variantele şi etapele lor realizate prin metodele interactive trebuie predate ca un joc cu reguli, prin care copiii învaţă, cooperează şi în acelaşi timp se distrează , se relaxează, învaţând astfel să rezolve mai uşor problemele cu care se confruntă, să ia decizii în grup şi să aplaneze conflictele.

Aplicarea metodelor şi procedelor solicită timp, diversitate de idei, angajare în acţiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în rezultatele ce se vor obţine, dar şi în capacitatea personală de a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv-educativ. Metodele interactive implică mult tact din partea educatoarelor deoarece trebuie să-şi adapteze stilul didactic în funcţie de tipul de copil : timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdator, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecţia, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reţinerea, aprecierea, entuziasmul, în concordanţă cu situaţia.Pentru aplicarea metodelor, amenajarea spaţiului este foarte importantă datorita faptului că preşcolarii gestionază acest spaţiu precum şi materialele puse la dispoziţie în vederea realizării sarcinilor primite. În timpul derulării activităţilor bazate pe metode interactive spaţiul poate fi modificat chiar de către copii pentru a corespunde stilului de învăţare şi iniţiativelor creative ce ţin de resursele materiale existente . Astfel ei învaţă să exploreze mediul educaţional ce îi înconjoară în scopul rezolvării sarcinii didactice, să coopereze in acest sens, să se accepte, să se asculte activ, menţinând ordinea pentru că nu uită ca vor fi evaluaţi.

Metodele inovative presupun o învăţare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. În învăţământul preşcolar sunt utilizate o multitudine de metode inovative însoţite de tehnici specifice şi resurse materialediversificate. Dintre acestea amintim:

Turul galeriei - se utilizează după soluţionarea de către copii a unor sarcini primite în grup. Rezultatele activităţilor sunt expuse, iar fiecare grup, prin rotaţie, vizualizează lucrările realizate. Se realizează un dialog interactiv între copiii „autori” ai lucrărilor şi copiii „vizitatori”. Copiii fiecărui grup vor fi, la rândul lor, în calitate de autori şi vor oferi explicaţii privind modul de realizare a sarcinii, contribuţia fiecărui membru al grupului, rezultatul muncii lor, dar şi în calitate de vizitatori, formulând aprecieri despre modul în care au fost rezolvate sarcinile. Copiii, în calitate de vizitatori trec pe la fiecare exponat şi înscriu comentariile critice, ajutaţi de educatoare, sau utilizând simboluri. Utilizând această tehnică de evaluare, educatoarea poate antrena grupurile, reactualiza cunoştinţele copiilor şi poate evalua capacităţi şi deprinderi specifice preşcolarilor.

Metoda R.A.I. (răspunde, aruncă, interoghează) este o metodă destul de uşor de aplicat în activităţile desfăşurate, în special cu preşcolarii mari. Este un joc simplu de aruncare a unei mingi de la un copil la altul. Cel care aruncă mingea adresează o întrebare celui care o prinde. Acesta răspunde la întrebare, apoi aruncă mingea altui coleg şi îi pune o altă întrebare vizând conţinutul care trebuie evaluat (precizat de la început de către educatoare). Prin caracterul său antrenant şi realizată sub formă de joc, metoda menţine trează atenţia tuturor copiilor din grupă, participând chiar şi cei mai timizi dintre aceştia. Copiii sunt atraşi de suspansul generat de întrebările neaşteptate şi de exerciţiul de promptitudine la care îi solicită jocul. R.A.I. este atât o metodă de evaluare cât şi strategie de învăţare care îmbină cu succes competiţia şi colaborarea şi permite realizarea unui feed-back rapid.

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativităţii şi o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activităţile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeţi roşii şi jetoane. Pe steluţa mare am aşezat o imagine legată de tema abordată, iar pe cele cinci steluţe mici am scris câte o întrebare.. Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potenţialului creativ al preşcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacităţii acestora de a alcătui propoziţii interogative pe baza conţinutului unor imagini şi nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate. Am apreciat întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corecte precum și modul de cooperare și interacțiune.

Diagrama Venn se poate utiliza atât în activităţi de predare-învăţare, cât şi în fixarea şi evaluarea cunoştinţelor. Diagrama Venn se aplică în activităţi de observare, povestire, joc didactic,convorbire.

Metoda schimbării perechii are la bază munca copiilor în perechi astfel: se împarte grupa în două subgrupe egale ca număr de participanţi; se formează două cercuri concentrice, elevii fiind faţă în faţă pe perechi. Educatoarea pune o întrebare sau dă o sarcină de lucru în perechi. Fiecare pereche discută şi apoi comunică ideile. Cercul din exterior se roteşte în sensul acelor de ceasornic, realizându-se astfel schimbarea partenerilor în pereche. Preşcolarii au posibilitatea de a lucra cu fiecare membru al clasei. Fiecare se implică în activitate şi îşi aduce contribuţia la rezolvarea sarcinii.

Piramida şi diamantul-aceasta are ca obiectiv dezvoltarea capacităţii de a sintetiza principalele probleme, informaţii, idei ale unei teme sau ale unui text literar. Copiii vor fi familiarizaţi cu regulile construirii piramidei (diamantului), iar pentru a o/îl realiza, vor formula definiţii, vor interpreta roluri etc.

Metoda Ciorchinele exersează gândirea liberă a copiilor asupra unei teme şi facilitează realizarea unor conexiuni între idei actualizând cunoştinţele anterioare. Obiectivul acesteia vizeaze integrarea informaţiilor dobândite pe parcursul învăţării în cioechinele realizat iniţial şi completarea lui cu noi informaţii. Contribuie la organizarea reprezentărilor şi exersează capacitatea copiilor de a înţelege un anumit conţinut.

Brainstorming-ul se desfaşoară frontal sau în grupuri de copii. Cadrul didactic supervizează activitatea, fără a interveni în discuţii. În traducere directă “furtună în creier” sau “asalt de idei”, metoda constă în enunţarea spontană a mai multor idei pentru soluţionarea unei probleme. Obiectivul urmărit prin aplicarea acesteia presupune exersarea creativităţii copiilor prin diferite tipuri de activitate .

Metodele interactive activează toţi preşcolarii dezvoltându-le comunicarea, creativitatea, independenţa în gândire şi acţiune, ajutându-i să ia decizii corecte şi să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităţilor de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri şi activitatea frontală, evaluarea corectă a

rezultatelor obţinute şi reconstituirea relaţiei educatoare-copil. Metodele de învăţare activă implică copiii în procesul de învăţare în sensul formării lor ca participanţi activi la procesul de educare, astfel fiind ajutaţi să înţeleagă lumea în care trăiesc şi să aplice în diferite situaţii de învăţare ceea ce au învăţat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educaţională alături de cele tradiţionale ori în combinaţie cu acestea. Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii.

Folosind aceste metode de lucru este important să ţinem seama de avantaje şi dezavantaje, având în vedere că o bună organizare a activităţii în echipă este un succes pentru învăţământul preşcolar care trebuie să ţină pasul cu întreg sistemul de învăţământ românesc şi să meargă împreună spre un învăţământ modern.

Bibliografie:

Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela –*Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves,2002

Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – *Activităţi bazate pe inteligenţe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;

Cerghit, Ioan, *„Metode de învăţământ’’,* Editura Polirom, 2006.

Gluiga Lucia, Spiro Jodi – *Învăţarea activă, Ghid pentru formatori şi cadre didactice*, Bucureşti, 2001.

Cazurile substantivului

Prof. Barbu Simona-Florentina,
Șc. Gimn. Balaci

Sistemul cazual românesc sau anumite aspecte ale sale au fost abordate din perspectiva istorică, dar şi contrastivă , în cadrul unor prezentări în ansamblu, dar şi în lucrări speciale, începând cu secolul al-IX-lea, în domeniul istoriei limbii române, al gramaticii istorice, al dialectologiei şi al lingvisticii romanice. Abordările vizează în special *structura* sistemului cazual românesc, *originea şi evoluţia* mărcilor cazuale, *specificitatea* limbii române privind categoria cazului.

Româna a moştenit din latină un sistem al cazurilor simplificat în perioada târzie, ca urmare, în special, a tendinţei mai vechi spre *sincretism* şi a tendinţei populare spre *analism***.** Categoria cazurilor exprimă raporturile dintre cuvinte în cursul comunicării. Pentru exprimarea acestor raporturi, substantivul işi modifică forma. Ansamblul de forme prin care se exprimă relaţiile cazuale îl constituie declinarea. Fiecare caz corespunde unui anumit rol al cuvântului în alcătuirea propoziţiei. Cazurile pot fi exprimate uneori prin *forme omonime* iar în astfel de situaţii se poate vorbi despre sincretismul cazurilor. Sincretismul cazurilor se manifestă diferit de la o clasă de cuvinte la alta : substantivele masculine prezintă omonimia tuturor formelor cazuale (N.A. *(un) pom = G.D. (unui) pom*, substantivele feminine prezintă omonimia a cate doua forme (N.A.*(o) floare = G.D. (unei) flori*. *Omonimia dintre genitiv şi dativ* este înlaturată prin faptul că dativul apare, de obicei, ca determinant al unui verb (dau elevului cartea) iar genitivul ca determinant al unui substantiv (cartea elevului).

Conservarea parţială a variaţiei cazuale

În declinarea nearticulată a substantivelor, dacoromână a păstrat trei forme cazuale distincte, marcate prin desinenţe moştenite din latină.

Mijloace folosite în planul expresiei-desinenţele cazuale din limba română. Desinenţele din limba română sunt puţine, mai ales dacă le comparăm cu cele din latină sau din rusă. Pierderea marii majorităţi a desinentelor cazuale s-a produs încă din latina târzie, cum dovedesc toate limbile romanice apusene care posedă şi mai puţine desinenţe decât limba română. Limba română posedă numai trei desinenţe cazuale:

- una la genitiv-dativ singular al substantivelor feminine;
- alta la vocativul singular al substantivelor masculine;
- şi ultima, la vocativul singular al substantivelor feminine.

Toate cazurile mai puţin vocativul de la singularul masculinelor, precum şi toate cazurile (inclusiv vocativul) pluralului ambelor genuri sunt lipsite de desinenţe. Acest lucru denotă faptul că la plural, substantivele, indiferent de gen, au o singură formă, şi este identică situaţia şi la singularul masculinelor, unde, cu excepţia vocativului, celelalte patru cazuri nu diferă formal unul de celălalt. Nominativul cu anumite forme de singular sunt etimologice: *culme, drac, împărat, jude, oaspe, om, sor(u), şarpe.* Unele vechi nominative latineşti au fost împrumutate ulterior (rom.*naţie*). Nominativele provin şi din forme latine de genitiv *(miercuri, tătâne*) sau de vocativ (nume proprii masculine, ca *Ilie*); uneori nominativul identic cu vocativul şi cel distinct de acesta coexistă (*Petre, Petru*); vocativul *Ioane* se utilizează sub forma de vocativ doar regional. Nominativul plural al substantivelor româneşti continuă, nominativul plural latin şi anume formele în *-ae*>rom.*-e(case),*formele în *-i*>rom. *-i(lupi),* ori o formă sincretică în *–a,-ora*(la neutru)>rom.*-a(*scaună>scaune).*

Acuzativul plural romanic, în –*s*, al substantivelor latine, nu este menţinut şi în română, unde acuzativul este tot timpul omonim cu nominativul la plural*: (în) case bune*. Funcţia sintactică specifică acuzativului românesc fără prepoziţie, cea de complement direct era exprimată de acuzativ şi în latină: *Ară pământul*. Dublarea prin pronume clitice a acuzativului complement direct este un fenomen izolat în latina târzie, popular în cele mai multe idiomuri romanice, gramaticalizat în română: rom. *Pământul îl ară primăvara., *Pământul ară primăvara*. Complementul direct este adesea nedublat prin clitic în traducerile vechi româneşti, sub influenţa originalului slavon.

Acuzativul foloseşte, pentru numele de persoană individualizată, prepoziţia *pe***.** Cazurile de exprimare a raporturilor de complement circumstanţial (de loc, de timp, instrumental) sunt şi ele construite cu prepoziţii: *în cămară, pe şosea, la Bucureşti, cu stiloul, la vară.* Se poate vorbi despre existenţa în limba română, ca şi în alte limbi romanice, a unei flexiuni analitice. Această stare de fapt poate fi considerată o tendinţă de slăbire a flexiunii prin sufixaţie[1].

Este identic formal cu dativul la substantive, situaţie păstrată în latină. Romana conservă din latină în flexiunea substantivelor:

- forma genitiv-dativ singular feminine în *–ae* >rom**.**-*e (capre),*
- formă de dativ singular feminine în *–i*, (păstrată numai în română)>rom**.** *–I* (cu care se identifică genitivul *vulpi),*
- forma sincretică rezultată din contopirea tuturor cazurilor singularului la declinarea a II-a (rom.*lup*),
- formă sincretică de feminine imparasilabic *(surori).*
- dupa modelul declinării a II-a, o formă sincretică de singular provenită de la masculinele parasilabice de declinarea a III-a (analogie înregistrată doar in română-*câ(i)ne).*

Româna conservă din latină unele tipare sintactice şi semnificaţii ale genitivului, între care specifică este construcţia adnominală *(casa omului),* expresie a relaţiei semantice de posesie. Origine latină au genitivul românesc analitic cu prepoziţia *de* (<lat.de, din care derivă genitivul romanic) şi cel cu prepoziţia *a* (<lat.*ad*,cf.fr.*à* din unele structuri vechi şi populare).

Limba română a pierdut însă posibilitatea de a se servi numai de desinenţe în declinare.

Cazurile oblice sunt însoţite în mod necesar de articol: *unei mese, mesei*.

În cazul declinării articulate, flexiunea articolului devine o flexiune prin sufixaţie. S-a identificat de asemenea în limba română, o tendinţă de permutare a elementelor purtătoare ale raportului cazual înaintea formelor flexionare: unele valori cazuale se realizează şi prepoziţional.

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. David Fănica,
Școala Gimnazială „Emil Atanasiu” Garoafa,Vrancea

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie adaptate, astfel încât să putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creativitate în activitatea didactică.

I**novaţia** acţionează în învăţământ la nivelul tuturor componentelor sale: structură şi organizare, conţinutul învăţământului, mediul educaţional. Evoluţia inovaţiei, rezultatele la care se ajunge depind şi de caracteristicile socioeconomice ale societăţii şi de particularităţile sistemului de învăţământ.

Se apreciază că procesul de inovare are mai multe şanse de reuşită într-un sistem descentralizat decât într-unul centralizat şi datorită faptului că descentralizarea permite, prin transferul de responsabilităţi, implicarea directă a unei diversităţi de actori în procesul educaţional , schimbarea modului de lucru, participarea directă în procesul decizional .

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale. Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru .În această *perioadă* de evoluție a pandemiei de Covid-19 lecțiile
s-au realizat online,astfel s-a putut continua activitatea la clasă.

Principalele caracteristici ale unui **profesor inovator** sunt: cooperarea, colaborarea, încrederea în ceilalţi, dorinţa şi voinţa de a inova. Aceasta dovedeşte că inovaţia în învăţământ ţine prea puţin, sau deloc de vechimea în activitate a cadrelor didactice sau de disciplina predată, de nivelul de învăţământ la care predau etc. Însă, deşi se vorbeşte foarte mult despre mediul educaţional şi despre cum poate acesta influenţa inovarea, specialiştii recunosc faptul că se cunosc prea puţine despre acesta. Ceea ce s-a reuşit, până în momentul de faţă, este identificarea unor tipuri de relaţii care se stabilesc între cadrele didactice şi modul în care acestea pot conduce sau nu la formarea unei culturi şcolare.:

Un cadru didactic pentru a asigura o educație de calitate trebuie să aibă calități pedagogice desăvârșite, o bună pregătire de specialitate, pentru a-i conduce prin diverse metode, mijloace, proiecte, activități , pe elevi, pas cu pas, treptat, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente și de viitor ale societății.

Prin educație, profesorul nu trebuie să își asume rolul de paznic al elevului, ci de mentor, care cultivă și participă la dezvoltarea potențialului elevilor săi. Creativitatea în procesul didactic este recunoscută ca fiind singura modalitate eficientă într-o dezvoltare armonioasă și proprie a persoanei.

Profesorul creativ dă libertate elevilor să-şi spună părerea promovând o atitudine deschisă, respectă opiniile celorlalţi, le întăreşte convingerea că pot emite judecăți valoroase, îi antrenează în procesul de evaluare, le comunică criteriile de evaluare şi le oferă timp suficient exersării. Pentru a stimula creativitatea elevului, profesorul însuşi trebuie să fie creativ , să manifeste un comportament şi o atitudine pozitivă în acest sens.

Cultivarea gândirii creatoare este o sarcină importantă a şcolilor de astăzi. Stimularea creativităţii elevilor se realizează printr-o pregătire susținută teoretică şi practică; prin dezvoltarea competențelor de muncă și experimentare independentă; prin

dezvoltarea spiritului critic. Foarte importantă este relaţia și atitudinea profesorului în relația sa cu elevii. Atitudinea autoritară creează blocaje afective. E necesar un climat destins, democratic, prietenos care contribuie la o deschidere spre imaginație, spre creativitate.

Măsura în care creativitatea copilului reuşeşte să iasă la iveală depinde de inventivitatea, arta și dăruirea cu care cadrul didactic ajunge la sufletul copilului.

Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Şi cum noutatea nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este voinţa, perseverenţa în a face numeroase încercări şi verificări.

Rolul şcolii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară. **S**timulând creativitatea elevilor, se stimulează dezvoltarea gândirii lor ca sursă de satisfacție și autorealizare.

Profesorii vor trebui să cunoască în primul rând, trăsăturile comportamentului creator, caracterizat prin nivelul de inteligență generală, gândirea divergentă, fluența gândirii, receptivitate fata de probleme, curiozitate științifică, spirit de observație dezvoltat, imaginația creatoare, originalitatea, ingeniozitatea, independența gândirii, capacitatea de a gândi abstract, de a efectua raționamente în lanț, perseverența, intuiția etc. Fără creativitatea persoanei, umanitatea nu ar fi cunoscut cele mai importante inovații și progrese.

BIBLIOGRAFIE

1.I.Cerghit, Metode de învăţământ, Editura Polirom, Iaşi,2006
2. N. Jurcău, (coord.), - Psihologia educaţiei, Editura U.T. Pres, Cluj-Napoca, 2001.
3.E. Landau, Psihologia creativităţii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1979.

CREATIVITATEA ÎN PROCESUL DIDACTIC

Diaconescu Oana,
Școlile gimnaziale nr. 66 și 46

Predarea și evaluarea din cadrul procesului didactic reprezintă baza activității de învățare a elevilor. Acestea trebuie mereu îmbunătățite pentru a asigura transmiterea și acumularea cât mai eficace a informațiilor. Manifestarea creativității cadrului didactic în acest sens este de mare folos pentru evitarea monotoniei, a indiferenței, a plictiselii, a scăderii interesului etc.

Sarcina profesorului nu este numai să transfere mecanic noțiuni și informații, ci să provoace mințile tinere, să le dezvolte critica și creativitatea. Profesorul bun nu le spune elevilor săi în mod necesar ce să gândească, ci să facă aceasta printr-o diseminare personală a informației primite. Creativitatea în procesul didactic ajută elevul să își dezvolte propria-i capacitate de critică, de creație, ca parte esențială a modului de a gândi și a personalității sale. Mintea umană este liberă să se exprime și provocată constant de către un mentor adevărat (cum ar trebui să se considere profesorii) poate crea noi și provocatoare idei. Prin educație, profesorul nu trebuie să își asume rolul de paznic al elevului, ci de mentor, care cultivă și provoacă la dezvoltare potențialul elevilor săi: în aceasta constă creativitatea în procesul didactic.

Creativitatea în procesul didactic presupune două variabile: stimularea acesteia la elevi și formarea, aplicarea unor metode creative și atractive în predare. Astfel, stimulând creativitatea elevilor, se stimulează dezvoltarea gândirii lor ca sursă de satisfacție și autorealizare. Fără creativitatea persoanei, umanitatea nu ar fi cunoscut cele mai importante inovații și progrese, de aceea este un fapt extrem de nefericit că în școlile noastre se stimulează mai degrabă o atitudine conformistă și rituală de supunere și învățare mecanică.

Astfel, creativitatea în procesul didactic ar trebui să devină un imperativ și o prioritate pentru fiecare profesor – aceștia trebuie să realizeze odată pentru totdeauna că rolul lor nu se limitează la a transmite informațiile incluse în programa școlară, ci că ei formează minți și personalități! Un profesor fără această vocație este pur și simplu un robot! Această idee este prezentată și în cadrul legii învățământului, unde se spune că procesul educațional trebuie să tindă spre „dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și creative”. Astfel, procesul educativ ar consta atât în transmiterea informațiilor, cât și în formarea aptitudinilor, a capacităților de gândire, de critică liberă, de exprimare a emoțiilor, deci de formare a unei individualități unice și independente. Creativitatea în procesul didactic este deci recunoscută ca fiind singura modalitate eficientă într-o dezvoltare armonioasă și proprie a persoanei. Însă, din păcate, realitatea școlilor românești arată un cu totul alt cadru: școlile formează personalități uniforme – uniformizează comportamentul elevilor prin regulamente și activități rutiniere. Profesorii care oferă mai mult decât informațiile programei școlare, care se implică practic și în comunicarea cu elevii săi, în suportul emoțional al acestora și în provocarea acestor minți tinere sunt rari și de multe ori munca lor de mentori este învinsă de atitudinea autoritară și stereotipă a altor profesori.

În cazul predării, creativitatea se poate manifesta prin implicarea mai activă a elevilor, respectiv prin mai multă interacțiune. Acest lucru se poate realiza prin utilizarea metodelor moderne precum „Știu, vreau să știu, am învățat”, SINELG, Jurnalul cu dublă intrare etc.

Am folosit astfel de metode la clasă și elevii au fost încântați. Utilizarea videoproiectorului este benefică pentru ilustrarea diferitelor imagini din lecție, pentru vizionarea filmulețelor educative etc., întrucât acest lucru stimulează atenția copiilor, dar trebuie folosit cu măsură, pentru că altfel elevii vor deveni mult prea dependenți de mijloacele electronice. În momentul în care elevul este implicat în planul predării, va simți că participă, că are un rol în ora respectivă, de aceea interacțiunea cu el este fundamentală.

La clasele primare atenția elevilor poate fi captată și menținută mai mult prin utilizarea jocului ca metodă, jocul de rol fiind foarte util în acest sens.

Cum ar putea profesorii să promoveze o gândire de tip creativ? Înainte de toate conștientizând faptul că acest lucru este realizabil. Profesorul este într-o poziție cheie în ceea ce privește facilitarea comportamentului creativ al elevilor. Astfel, profesorul poate încuraja sau dimpotrivă descuraja, manifestările creative prin acceptarea sau respingerea a ceea ce este neuzual sau imaginativ. Redau în continuare câteva modalități prin care profesorul poate stimula creativitatea în clasă:

a. aceptarea și încurajarea gândirii de tip divergent.

Exemple: Pe parcursul discuțiilor din clasă profesorul poate formula întrebări de genul: "Poate cineva să sugereze un alt mod de a înțelege această întrebare?" Recompensarea încercărilor de-a găsi soluții inedite, chiar dacă produsul final nu e unul perfect sau expectat de către profesor.

b. tolerarea opiniilor nonconformiste

Exemple: a solicita elevilor să-și argumenteze opiniile divergente. Asigurați-vă dacă elevii nonconformiști au acces egal la privilegiile și recompensele pe care le acordați celorlalți.

c. încurajarea elevilor să aibă încredere în propriile lor judecăți

Când elevii pun o întrebare este important să fie luat în calcul și faptul că ei pot răspunde, reformula sau clarifica întrebările pe care le formulează. În consecință trebuie facilitate astfel de activități.

d. sublinierea faptului că oricine este capabil să realizeze activități creative într-o anumită formă

Evitați descrierea marilor artiști sau inventatori prin trăsături specifice unor supraoameni. Recunoașteți și apreciați eforturile creative ale fiecărei activități a elevilor.

Profesorii care aplică aceste principii renunță la a oferi doar un flux permanent de cunoștințe. Ei devin astfel un mediator între copil și realitate și nu doar o sursă directă a furnizării de informație. Astfel cercetările au arătat că acești profesori în timpul orelor frecvent alocă o cantitate mai mare din timp adresării de întrebări comparativ cu media profesorilor; refuză să răspundă imediat unor întrebări reflectându-le în replici de forma: "Dar tu ce crezi?", "Cum vezi tu lucrurile?"; adresează întrebări cu caracter divergent de genul: "Ce s-ar întâmpla dacă ", "Ce te face să crezi aceasta?"; nu oferă un feedback evaluativ imediat, ci acceptă și manifestă interes pentru răspunsurile paradoxale. Rezultatul acestor strategii proprii este că elevii înșiși vor tinde să-și pună probleme pentru a descoperi noi probleme și să problematizeze asupra unor lucruri acceptate ca adevărate.

În continuare exemplific câteva exerciții creative pe care le-am aplicat la clasă cu succes.

1. Re-scrierea unui episod biblic – exercițiu aplicabil la clasele gimnaziale

În Biblie nu se menționează discuția dintre Adam și Eva la momentul căderii în păcat. Cum credeți că a reușit Eva să îl convingă pe Adam să mănânce din fructul oprit? Redactați un dialog de 8-10 rânduri între cei doi. 2. Mimarea(jocul de rol) unor evenimente/aspecte discutate la orele de religie – joc/exercițiu aplicabil mai mult la clasele primare.

Alegeți o sărbătoare/un eveniment/o întâmplare din lecțiile discutate la ora de religie pe care să o mimați (singuri sau în echipă) cât mai fidel pentru ca elevii din bancă să recunoască despre ce este vorba. Puteți folosi materiale ajutătoare.

3.Cerc de cunoștinte (aplicabil mai mult la gimnaziu)

Se stabilește lecția(lecțiile) care va fi pregătită pentru joc. Elevii vor fi așezați în formă de cerc. Profesorul folosește o minge moale pentru această activitate. Profesorul va începe jocul punând o întrebare din lecțiile pregătite, iar care cel care o prinde va trebui

să răspundă. La rândul său, elevul va arunca mingea spre alt coleg și va adresa acestuia o întrebare. Cel care nu știe să răspundă sau să pună o întrebare, va fi eliminat. Profesorul va interveni unde este cazul, pentru alcătuirea corectă a întrebării.

În concluzie, creativitatea nu trebuie asimilată unei caracteristici specifice unor indivizi izolați, ci drept rezultantă a interacțiunii optime dintre sistemul cognitiv al unei persoane și contextul sociocultural în care se dezvoltă. Ca atare, un mediu armonios, care stimulează exprimarea liberă poate contribui la dezvoltarea potențialului creativ al elevului. Un astfel de mediu se caracterizează prin următoarele componente: alocarea de către profesor a unor resurse substanțiale de timp în vederea dezvoltării gândirii creative a elevilor, recompensarea ideilor și produselor creative, încurajarea riscului de a oferi răspunsuri inedite, tolerarea unor răspunsuri greșite sau neașteptate, imaginarea unor alte puncte de vedere, explorarea mediului, interogarea unor fapte bine cunoscute sau unor asumpții, generarea unor ipoteze multiple, centrarea mai degrabă pe idei mai generale decât pe fapte specifice, gândirea asupra procesului gândirii.

Bibliografi

1. Ionescu, M. și colab. (1998). Educația și dinamica ei. Ed. Tribuna Învățământului. Cluj-Napoca.
2. Jurcău, N. (1999). Psihologie școlară. Ed. U.T. Press, Cluj- Napoca

Abordări inovative în activitatea didactică

prof. pt. înv. primar, Aneta Calmuc,
Școala Gimnazială nr 1, Tulucești, jud Galați

Pentru a fi inovativ, în orice domeniu ar fi vorba, dar mai cu seama atunci când în procesul dezvoltării este vorba despre copii, este nevoie, mai întâi, de imaginație. Aceasta se definește ca proces cognitiv complex de elaborare a unor imagini și proiecte noi pe baza combinării și transformării datelor experienței anterioare. În procesul de adaptare activă, transformativă și creatoare, imaginația joacă un rol deosebit de important. Prin intermediul ei, câmpul cunoașterii umane se lărgește foarte mult, omul fiind capabil de performanța unică de a realiza unitatea între trecut, prezent și viitor. Detașându-se de prezentul imediat, de „aici și acum”, omul își organizează și proiectează acțiunile anticipând atât drumul ce va fi parcurs, cât și rezultatele ce vor fi obținute. Dar el este în stare, nu doar să refacă un drum, ci să obțină ceva cu totul nou și toate aceste performanțe ale lui se sprijină puternic pe imaginație.

Mai apoi, un alt rol important îl joacă inspirația care, așa cum spunea și Roco M. „Inspirația este o stare psihică de tensiune puternică, cu o durată mai mică sau mai mare, în cursul căreia se conturează, în linii mari, viitoarea idee, soluția nouă”(Roco,M., 2001, p. 158). Caracteristicile cele mai importante ale inspirației sunt spontaneitatea și vibrația afectivă, dar cercetările psihologice de mai târziu au demonstrat că inspirația nu este decât o etapă a procesului creației.

Talentul în schimb, este definit ca ”ansamblul dispozițiilor funcționale, ereditare și a sistemelor operaționale dobândite ce mijlocesc performanțele deosebite și realizările originale în activitate”, în dicționarul de psihologie elaborat de Paul Popescu–Neveanu, în 1978 (p.701). Talentul este descris așadar ca o treaptă superioară de dezvoltare a aptitudinilor și ca o disponibilitate spre creație originală.

În literatura psihopedagogică românească, termenul „talent” desemna cu precădere, aptitudinile specifice, de tipul celor artistice, sportive, de organizare și conducere, dar și a celor academice: talentul pentru matematică, istorie, limbi străine etc. Accesul mai larg la resursele de informație științifică din întreaga lume precum și alinierea la dezbaterile majore ale domeniului au determinat o liberalizare sau flexibilizare a terminologiei. Sunt în creștere de circulație termeni preferați în literatura străină contemporană de valoare, termenii de tip soft ca: „aptitudini/ abilități înalte”, „excelență aptitudinală”, „expresie/ manifestare aptitudinală excepțională” etc.(Creţu, C., 1997).

Limba română oferă o multitudine de termeni prin care desemnează talentul sau excepționalitatea aptitudinală la diferite vârste: „capabil de performanțe”, „precoce”, „supranormal”, „copil minune”, „dotare aptitudinală înaltă”. Acești termeni, deși cu sensuri relativ diferite, sunt folosiți ca sinonimi nu numai în vorbirea curentă, ci și în literatura psihopedagogică începând din 1929 în lucrări ale psihologilor L. Rusu și F. Ștefănescu Goangă și până în prezent. Conceptul „talent” este favorit totuși în acest portofoliu terminologic.

În general, s-a constatat că talentul presupune interacțiunea a trei categorii de trăsături umane: inteligență generală supramedie, înalt nivel al angajării în sarcină și nivel înalt al creativității care funcționează într-un sistem al influențelor corelate dintre lumea internă a individului și mediul său înconjurător, în cadrul căruia distingem multiple medii culturale de influență și evaluare (familia, școala și grupul de prieteni – pentru copii și tineri; familia, mediul profesional – pentru adulți).

Succesul global al unui individ se exprimă prin gradul de compatibilitate al talentului său cu sistemele de valori individuale, profesionale, educaționale și sociale activate în contextele evaluării multireferențiale a performanţelor.

Creativitatea implică cele spuse mai sus, adica imaginația, inspirația și talentul și sunt un apanaj al tuturor oamenilor, chiar dacă în grade diferite.

Pentru a dezvolta creativitatea elevilor, cei mai mulți profesori folosesc o serie de **metode inovatoare** în demersul didactic, luându-i parteneri și pe părinții copiilor, având astfel șanse mai mari de a pune în valoare capacitățile copiilor dezvoltate în anumite domenii, acolo unde talentul lor este foarte bun, dar și în a scoate în evidență faptul că își pot găsi calea de a deveni ”prieteni” cu domeniile dificile, sau aparent dificile.

Mi-ar placea să întreb - **stiați că?**

Programele educaționale pentru dezvoltarea inteligenței emoționale au rezultate foarte bune? Că ele formează adulți responsabili şi capabili să adopte o disciplină pozitivă? Creează un climat securizant bazat pe încredere în sine şi în ceilalţi? Promovează comunicarea asertivă şi negocierea conflictelor? Oferă mai multă mulţumire, pace, bucurie şi mai puţin stres? Dezvolta simţul echilibrului ca o resursă importantă a diminuării anxietăţii, îngrijorării, fricii si a sentimentelor negative? Ajută la o mai bună pregătire pentru viaţă? Susţine exersarea abilităţii de a conştientiza emoţiile, de a înţelege şi aprecia sentimentele celorlalţi? Determină manifestarea unei atitudini flexibile, generoase, empatice? Implică gestionarea optimă a resurselor de timp? Conceptul de inteligenţă emoţională are o istorie relativ recentă. Cel care face pentru prima dată referinţă în scrierile sale, la elementele intelectului şi ale non-intelectului, adică la factorii afectivi, sociali şi personali este David Wechsler. El defineşte inteligenţa ca fiind „capacitatea globală a individului de a acţiona în vederea atingerii unui anumit scop, de a gândi raţional şi de a se adapta eficient mediului în care trăieşte (David Wechsler, 1958) .

Folosirii **metodelor interactive, ca metode inovatoare** pentru stimularea creativităţii ca: brainstormingul, ciorchinele, cubul, explozia steara, R.A.I, jocul didactic ș.a. , în rezolvarea situațiilor școlare, au demonstrat că dau un randament real la elevii mici, dat fiind caracterul lor ludic, dar si al dezvoltării emoționale a acestora. Spre exemplu, un simplu îndemn realizat în versuri, dar care să dezvolte curiozitate și, mai ales, dorință de a rezolva, face ca activitatea să devină interesantă și plină de entuziasm, iar sarcina nu este plictisitoare.

” Vrei comoara mult visată?

N-ai să o găseşti îndată!

Ca misterul să-l dizolvi

Exerciţii să rezolvi !

Dacă-ţi mai rămâne vreme,

Rezolvă niște probleme!”

Având în vedere că inovativitatea metodelor nu este specifică doar pentru cei care lucrează cu copiii mai mici, acestea se adapteză vârstelor și, mai cu seamă, intereselor manifestate de educabili. Vă doresc să manifestați curiozitate și interes pentru a recunoaște talentele și a dezvolta creativitate pentru domenii diverse !

Bibliografie

1. Weisberg, Robert, W., 1986, din Roco, M., 2001, Creativitate şi inteligenţă emoţională, Editura Polirom, Iaşi, p. 166.
2. Ausubel ,G.U.si Robinson ,F. , Învatarea în scoala . O introducere în psihogia pedagogica , Editura Didactica si Pedagogica , Bucuresti,1982 .
3. Bunescu , V., Proiectarea - rigoare , creativitate si spontaneitate în conditiile unui proces didactic formativ ,în ,,Revista de pedagogie" nr.12 / 1988 .
4. Cristea , S ., Planurile de învatamânt în ,,Învatamântul în antecamera reformei" , Editura Porto-Franco , Galati,1991 .
5. Cristea , S. , pedagogie generala ,Editura Didactica si Pedagogica , Bucuresti,1996 .
6. Crisan , Al.,Programele scolare în contextul reformei , în ,,Tribuna învatamântului",nr.1-2/ 1993 si nr.11/1994
7. Dinuta , Neculae - Metodica predarii matematice la clasele I-IV, Edit . Universitatii din Pitesti , 2003.
8. Joita , E .,Didactica aplicata, partea I ,învatamântul primar Editura Gheorghe Alexandru , Craiova,1994 9. M.E.N., Planuri - cadru de învatamânt pentru învatamântul preuniversitar coord.D.Georgescu ,M.Cerchez , M.Singer , L.Preoteasa Editura Corint , Bucuresti .
10. M.E.N. , Consiliul National pentru Curriculum . Programe scolare .
11. M.E.N. , Programul de formare al profesorilor .Curriculum . Evaluare .
12. Muster , D., 1985 , Metodologia cercetarii în educatie si învatamânt Editura Litera ,Bucuresti .

Iertarea – resursă educațională eficientă

Prof. înv. primar Manea Gabriela
Școala Gimnazială Nr.1, Râmnicelu

Ne exprimăm de cele mai multe ori nemulțumirea și dezacordul în ceea ce privește atitudinile și faptele greșite ale copiilor, fără prea mult discernământ, fără prea multă creativitate, indiferent de ceea ce simte copilul și indiferent dacă momentul aplicării corecției este oportun sau nu. Există, desigur, mai multe modalități de corectarea comportamentului folosite în educația copiilor. Cele mai moderne mijloace pentru formarea comportamentului dezirabil al unui copil sunt pedepsele și recompensele. Și într-un caz și în celălalt, niciun comportament nu poate fi lăsat la voia întâmplării. Trebuie să se adopte o atitudine, o inițiativă, trebuie să aibă loc o relație sau să se ia o decizie.

Atunci când are loc un comportament neplăcut, cei mai mulți dintre noi considerăm că este bine să intervenim imediat și cât mai sever, pentru ca să nu lăsăm răul să prindă rădăcini și vom apela rapid la o pedeapsă. Frica, teama, prudența, rușinea sunt cei mai buni paznici ai comportamentului acceptat, care mai târziu va da roade. Pe de altă parte, pedepsele constituie și un mod de impunere al adultului, pregătit să restabilească ordinea și care nu vrea să i se încalce autoritatea. Partea bună a pedepsei constă în faptul că aceasta demonstrează că formează un comportament mai responsabil, o atitudine mai serioasă asupra lucrurilor , că trebuie să ținem cont de consecințele comportamentului nostru asupra celor din jur și că există și o instanță exterioară care trebuie să impună ordinea acolo unde trăim. Desigur, pedepsele trebuie alese cu grijă pentru că ele pot fi înțelese și altfel: ca mod de răzbunare al adultului, ca instanță diletantă și nu tocmai corectă, ca limite impuse care pot fi încălcate, ca formă de educație care strică relația cu copiii, etc.

În cazul recompenselor, de asemenea trebuie să se lucreze cu foarte multă prudență. În educație, recompensa are un efect incontestabil. Este forma prin care ne arătăm iubirea, încântarea, satisfacția, răsplata efortului, susținerea și încurajarea unui comportament, etc. Datorită acestor beneficii, unii educatori apelează frecvent la recompense .

Ambele instrumente sunt valabile și eficiente în măsura în care sunt folosite cu mult discernământ și corect dozate. Ideea este că în educație nimic nu poate fi lăsat la voia întâmplării, este nevoie de educatori responsabili, cu reacții precise și eficiente și care dispun măsuri eficiente. Sistemul de pedepse și recompense nu reprezintă toate mijloacele ce pot fi folosite. Putem vorbi de educație dincolo de limitele acestui evident și eficient sistem (Prof. univ. dr. Gabriel Albu). Putem, însă, constata că nu întotdeauna este nevoie de reacția noastră premială sau punitivă. Uneori putem renunța la recompense, după cum , alteori , putem renunța la pedepse, deși situația ar impune acest lucru. În multe situații putem să iertăm. Iertarea presupune comiterea unei greșeli. Dar, „greșeala- scrie P. Ricoeur- este predispoziția existențială a iertării”. Săvârșirea unei greșeli se manifestă printr-un sentiment de vinovăție, de inadecvare, rușine, teamă. A ierta pe cineva înseamnă a-l elibera de aceste sentimente. Este un act intenșional de absolvire a greșelii și vinovăției cuiva și eliberarea de ispășirea pedepsei. Ea pune capăt unei situații critice, tensionate, anormale, deoarece greșeala se păstrează în memorie, gestul urât , cuvântul ofensator, umilitor, fapta reprobabilă. Iertarea aduce cu sine uitarea. Dacă faptul s-a produs în trecut, iertarea este desfacerea piedicii care ne eliberează de o greutate sau de o piedică care ne trăgea înapoi.

Iertarea implică „o voință transformatoare și năzuiește ca, prin simpla forță a strălucirii ei, să-l influențeze chiar ea pe vinovat ” , subliniază Jankelevitch. Presupune un act de încredere și nu de lenește așteptare .

Pe de altă parte, cel căruia i se iartă greșeala știe că este iertat și , în felul acesta, absolvit de pedeapsă și acest lucru îi mișcă conștiința și contribuie în timp la formarea unui caracter pozitiv, determinat lăuntric. Cel care iartă lucrează mai profund la devenirea vinovatului, dezarmându-l prin blândețea gestului și prin acordarea unui credit care poate grăbi conversiunea celui vinovat.

Iertarea dezvoltă, în cele mai multe cazuri, bunăvoința. A ierta înseamnă a consimți la accesul vinovatului la o viață nouă, la un nou început.

Cum putem ajunge să practicăm iertarea ca resursă pedagogică? Printr-o înțelegere a lucrurilor petrecute, printr-o empatie activată de un supliment de energie care vine din dragoste pentru semeni și din conștiința propriilor greșeli. Datorită iubirii avem forța să ne sacrificăm motivele de nemulțumire. Persoanele mai puternice au tendința să ierte mai frecvent, persoanele mai slabe au tendința să nu uite pentru a se putea folosi de greșeala celuilalt pentru a se putea apăra, pentru a șantaja.

Există și situații când nu putem să iertăm. Refuzul sau neputința de a ierta îl încremenește pe vinovat în greșeala lui, reduce ființa celui vinovat la neputința lui, el fiind mereu recunoscut ca acela carea comis o faptă urâtă, gravă, de neiertat. Reduce , deci, ființa făptașului la fapta lui , dar și pe cel care nu iartă, la neputința lui.

Cei ce iertăm tindem către o extindere a libertăților noastre, ne eliberăm de o dependență care ne îngusta mintea, înțelegerea, raporturile noastre cu oamenii, viața.

Actul iertării este un act de curaj deoarece cel care iartă își asumă riscurile nerecunoștinței și pe al nerecunoașterii sensului adevărat al iertării, actul iertării fiind echivalat cu incompetența, slăbiciunea, neputința, nehotărârea, etc.

Pentru a fi realizat cu adevărat și în adevăratul său scop pur și nobil, actul iertării trebuie să fie pe deplin realizat, fără umbră de interes propriu, fără pic de neîncredere, fără bănuială sau cu anumite rezerve. Un singur gând ascuns nu este iubire; după cum, acea iertare care iartă numai până la un punct, nu este iertare.

Tot greșit este folosită iertarea și dacă este făcută pentru a se arăta mărinimia celui care iartă, pentru a fi un model spre îndreptare, pentru a se vedea sublimul ei; în felul acesta nu-i decât un calcul.

Cel care iartă, iartă pur și simplu și uită tot. Nu mai revine asupra faptului. Este un mic dar , care trebuie uitat, dacă este făcut din dragoste. Iertarea este opusul răului, este răspunsul nostru la provocarea care ni se aduce: a nu lăsa să prolifereze răul și a face binele.

În nețărmurita-i generozitate, iertarea iartă orice și pe oricine.

Dar se poate ca , cel iertat să greșească în continuare, să jignească, să- și bată joc, să strice, să distrugă, să schimbe părerea celor care și-au pus încrederea în el. Atunci cum putem ierta? Cât putem ierta? Până unde merge toleranța, bunacredință, înțelegerea și acceptarea ?

Putem ierta atâta timp cât iertarea încurajează respectul, prețuirea, schimbarea și dă șansa reînnoirii , a revenirii în sine, a apropierii; ca principiu general și ca o caracteristică constantă a comportamentului nostru . Realizată cu măsură și la momentul oportun, iertarea răstoarnă situația așteptărilor copilului și îl răscolește, trimițându-l la reflecție asupra comportamentului și oferindu-i ocazia să se reevalueze și să-și corecteze comportamentul din proprie inițiativă.

Iertarea nu este ușoară. Trebuie să acționăm împotriva tendinței firești de a răspunde răului cu rău, de a corecta imediat, de a elimina ceea ce este greșit pentru a nu constitui un exemplu negativ și pentru alți copii. Este un gest stăpânit, deliberat, controlat, o atitudine care denotă faptul că am înțeles cu destul de multă maturitate că nimic nu este perfect, că este omenește a greși și că nu greșeala este importantă , ci omul, devenirea lui, pentru că nu se poate să alegi calea cea bună până când nu ai o anumită experiență.

Iertarea nu poate să lipsească din arsenalul mijloacelor educative, fiind un instrument izvorât din suflet, care răscolește suflete și formează caractere.

Bibliografie

Albu, G, (2006*), Iertarea, uitată resursă a educației*, în Revista Învățământul Primar, nr.4/2006, Editura Miniped Publishing House, București

Jankelevitch, VI., (1998*) Iertarea*, Editura Polirom, Iasi,

-STUDIU DE SPECIALITATE –
MASS-MEDIA- O INFLUENŢĂ NEGATIVĂ ASUPRA COPIILOR DE VÂRSTĂ ŞCOLARĂ MICĂ?

prof. înv.primar Hriţac Rodica
Scoala Gimnazială „Teofil Vâlcu'' Hănești
Judeţul Botoșani

Copilul petrece anual, conform unor studii recente, în medie, 900 de ore la școală și aproape 1000 de ore în faţa televizorului și a calculatorului. Din acest motiv încep multe probleme, începând cu violenţa programelor tv și ajungând la izolarea de societate cauzată de multele ore petrecute în faţa televizorului și/sau a calculatorului. Prea multe ore petrecute în faţa televizorului și/sau a calculatorului pot afecta dezvoltarea fizică si psihică a copilului, chiar dacă este vorba de emisiuni și/sau site-uri educative. Ar fi bine dacă cel mic ar fi implicat în activităţi specific vârstei alături de prieteni și colegi. În acest fel își dezvoltă capacităţile de inter-relaţionare, i se stimuleaza imaginatia si își consumă energia fizică.

In cadrul microcercetării a fost investigat un eşantion de 40 de subiecţi, dintre care 20 elevi în vârstă din învăţământul primar, și 20 părinţi, un părinte al fiecărui elev chestionat .În aceste condiţii, microcercetarea s-a desfăşurat simultan pe două eşantioane de subiecţi, iar procedeul de selecţie s-a realizat aleatoriu.

Pentru prezentarea rezultatelor am considerat că sunt importante câteva domenii de interes care au fost instrumentate cu întrebările din chestionar.

REZULTATE PRIVIND ELEVII

1)Cum este văzută televiziunea

Rezultate: Din răspunsurile oferite la primul item rezultă că cei mai mulţi dintre dintre elevi, 55%, se uită la TV pentru a-şi umple timpul liber iar 35% dintre ei pentru a-și forma o părere despre diferite fenomene şi evenimente sociale, politice, mondene.

Interpretare: Analizând răspunsurile la întrebarea 1 observăm că ponderea cea mai mare de o are varianta c, adică televiziunea este un mod de a umple timpul liber al elevilor. Astfel, deducem că timpul liber reprezintă o resursă importantă şi o condiţie pentru consumul de mass-media. Se mai observă că televiziunea este mai puţin considerată un mod de viaţă și un formator de opinii decât o simplă sursă de informare și "un devorator" de timp liber.

2)Consumul de mass-media

Rezultate: Cea mai mare pondere de elevi se uită la TV, în medie, cel mult 4 ore pe zi, urmată de cei care petrec doar 1-2 ore în faţa televizorului.

Interpretare: Analizând rezultatele la întrebarea 2 şi corelându-le cu cele de la întrebarea 1, putem concluziona că elevii petrec foarte mult timp liber în faţa televizorului, fără a avea însă un scop bine definit (cum ar fi aflarea de informaţii, înţelegerea unor fenomene, dezvoltarea culturii generale etc).

3)Timp liber -Rezultate:45% dintre elevi aleg să-şi petreacă timpul liber navigând pe internet, un sfert aleg televizorul, tot un sfert aleg să-și petreacă timpul liber în compania perietenilor iar cea mai mică pondere, de 5%, aleg să asculte muzică.

Interpretare: Internetul se află pe primul loc în preferinţele elevilor, conducând detașat.

4)Motivaţia consumului de mass-media- Rezultate: Cei mai mulţi elevi, 65% , urmăresc o emisiune din interes, iar un procent mic o urmăresc deoarece şi cei din jurul lor o urmăresc.

Interpretare:O pondere destul de importantă dintre elevi urmăresc diverse programe de televiziune din curiozitate, fie au auzit, fie le-au fost recomandate de colegi, prieteni sau cunoscuţi.Acest lucru arată că elevii pot fi destul de uşor de influenţaţi de alegerile/preferinţele celor cu care intră în contact.

5)Preferinţele în raport cu mediile de comunicare -Rezultate: Cei mai mulţi elevi aleg să se uite la filme şi să asculte muzică în detrimentul ştirilor şi talk-show-urilor. Cărţile şi documentarele sunt o alternativă mai viabilă decât emisiunile de divertisment şi ştiri

Interpretare:Răspunsurile la acestă întrebare nu sunt deloc surprinzătoare, copiii fiind mai receptivi la vizionarea filmelor şi ascultarea de muzică decât la urmărirea emisiunilor de ştiri sau talk-show-uri.

REZULTATE PRIVIND PARINTII

1)Consumul de mass-media (copii)- Rezultate: Jumătate din părinţii intervievaţi au apreciat că, în medie, copii lor se uită peste 2 ore la TV, iar ponderi egale de 5 % au considerat că se uită fie mai puţin de 1 oră, fie mai mult de 4 ore.

Interpretare: Corelând rezultatele cu cele ale întrebării 1 din chestionarul adresat elevilor, se observă că părinţii nu cunosc foarte bine programul copiilor în ceea ce priveşte petrecerea timpului.Acest lucru este un semnal de alarmă, deoarece copiii nu au un spirit critic dezvoltat şi fără cineva care să le selecteze programele astfel încât să fie în concordanţă cu nevoia lor de dezvoltare şi modelare a comportamentului, riscă să fie influenţaţi negativ

2)Consumul de mass-media (părinţi)- Rezultate: Cei mai mulţi dintre părinţi, 40% au răspuns că se uită la TV peste 4 ore zilnic şi numai 5 % sub 1 oră.

Interpretare: Această întrebare are o strânsă legătură cu întrebarea 1, deoarece arată cum influenţează comportamentul părinţilor comportamentul copiilor. Răspunsurile la cele 2 întrebări arată că părinţii nu cunosc programul real al elevilor şi ar putea exista o posibilă influentă din partea părinţilor în ceea ce priveşte numărul de ore în fata televizorului. Copiii au tendinţa de a-i imita pe adulţi, copiindu-le comportamentul şi preluându-le activităţile.

3)Selectarea programelor

Rezultate: Aproximativ 26 % dintre părinţi ar recomanda copiilor lor vizionarea de documentare şi procente aproximativ egale de 10 % vizionarea de filme, emisiuni de divertisment şi emisiuni muzicale.

Interpretare: Faptul că aproximativ 26 % dintre părinţi ar recomanda copiilor emisiuni educative arată faptul că aceştia consideră mass-media un factor educogen.

4)Implicarea în procesul de învăţare

Rezultate:25% dintre părinţi îşi ajută copii la rezolvarea temelor pentru acasă, 70 % îiajută ocazional şi 5 % niciodată.

Interpretare:70% dintre părinţi îşi ajută ocazional copii la rezolvarea temelor. Acest lucru implică un risc major pentru copii deoarece sunt nevoiţi să găsească singuri surse de informare pentru a realiza sarcinile de lucru şi de multe ori acestea nu sunt din cele mai sigure şi corecte surse.

5)Atitudinea faţă de recomandările posturilor de televiziune

Rezultate:40% dintre părinţi ţin cont de restricţiile de vizionare a programelor TV, rămânând ca diferenţa, adică 60%, să ţină cont doar uneori de aceste recomandări.

Interpretare: Procentul celor care nu acordă suficientă atenţie acestor recomandări este destul de mare. S-a demonstrat prin diverse studii că vizionarea unui program neadecvat vârstei poate duce la un comportament violent şi iresponsabil din partea copiilor care

adoptă „realitatea” din filme drept realitatea curentă. De aceea, părinţii ar trebui să acorde importanţă restricţiilor de vizionare a programelor TV precum şi a site-urilor cu conţinut explicit sau inadecvat copiilor.

CONCLUZIILE MICROCERCETARII

Majoritatea părinţilor cunosc faptul că nu toate programele TV sunt benefice copiilor, însă nu sunt destul de conştienţi de efectele acestora, ei neacordând o mare atenţie programului pe care copiii lor îl au în fiecare zi.

Copiii nu ştiu să aleagă programele TV la care să se uite şi o fac din lipsă de ocupaţie. Acest lucru se datoareză în parte profesorilor care nu îi îndrumă şi părinţilor care nu se ocupă îndeajuns de mult de educaţia lor.

PRO AND AGAINST USING LITERARY TRANSLATION AS A TOOL FOR TEACHING

By Oana Băjenaru
Școala Superioară Comercială Nicolae Kretzulescu
București

Teaching foreign languages is not a modern domain, although it developed in the 20th century, when the need to communicate grew bigger and bigger. Foreign languages have been taught starting with the 17th century, when Latin and Old Greek were studied in schools. Yet, together with the development of the society, during the Industrial Revolution, the need to study foreign languages became so pregnant that English, French or German started to be largely taught using translation, a method considered classical in teaching foreign languages and the only one they knew at that moment.

The classical method of teaching foreign languages through translation was inspired from the way the intellectuals used to learn Latin and Greek, by studying grammatical structures and translating texts. This method was considered simple and efficient as it had advantages and was easy to apply. It is clear nowadays that this method cannot be applied throughout an entire lesson. Its advantage is that it makes things seem clear and structured. It is a good method to be used with beginners, being a fast one because the effective translation of the words by the teacher saves time. In the same time, the immediate translation of the message can reduce the risk of using the so-called “false friends” or the misuse of some words that were not heard correctly.

Another advantage of using the classical teaching method is that the class has a certain structure, the information is presented in a certain order, established by the teacher and there are very few changes. The teacher can offer some explanations, as and when he considers necessary, which makes the lesson follow a certain pattern and stay within the proposed theme.

Although this method has no disadvantages for the teacher, it has a lot for the students. Of course, they will have a lot of theoretical knowledge but this method is based mostly on understanding the message, not on producing messages in the target language. So, students are not encouraged to communicate in the target language.

Another disadvantage is that, when it comes to vocabulary, the process doesn’t come natural. Normally, in their native tongues, children learn new words by experimenting, by associating them with real life, they see the image before knowing the word. The classical method doesn’t encourage experimental learning, doesn’t use images for learning new vocabulary, which can make the learning process seem difficult.

In the same time, this method is not adapted to today’s world. We are surrounded by technology, we use images to demonstrate ideas, our study is based on experiencing and it is more and more difficult to cope with theory.

Finally, one of the biggest disadvantages of using the classical teaching method is that it doesn’t represent the reality. It is based especially on translating some literary texts, not on re-creating life-situations in the classroom. This makes texts be seen as “useless” because they cannot be applied in everyday life.

At the beginning of the 20th century new and modern teaching methods appeared, based on different coordinates than the classical teaching method. One of the modern teaching methods is the communicative approach, which illustrates people’s need to communicate.

The main advantage of the communicative approach is that it is based on all the linguistic competencies (reading, writing, speaking, and listening) and not only on grammar study. It also offers students a functional language they can relate with their needs.

The teaching process is concentrated on the student and interactivity (pair work, group work) and this means that all the students are both receivers and transmitters of oral messages and, on short term, that the activities have a definite goal, which students can understand, such as discovering a rule, expressing a wish, a request, etc., which makes things more interesting and motivational.

Instead of memorizing grammatical rules and isolated vocabulary, students are presented the language in context, aimed on the development of their linguistic abilities in all the domains, using different activities such as speaking, debates, role-play, written communication activities and even theatre plays. In this case, the teachers becomes both a facilitator and a manager of the students' activities and their partner.

This communicative approach needs more time for preparing the classes. Choosing the materials is crucial and teachers often create them. Also, as this method is based especially on communication and on learning grammar structures on the spot, using punctual explanations, some confusions or disorganizing may appear and that's why the teacher has to keep very clear in mind a lesson plan that has to be kept even if, very often, things deviate from the course.

One of the communicative approach disadvantages for the students is that this method is not very structured, and the explanations can even be absent and that is why there are risks that some students can learn some language elements incorrectly, being very difficult for them to correct these elements afterwards. In the same time, as this method is based on oral communication, the shy students may not feel very easy to take part in some activities.

So, none of the teaching methods is perfect. There are arguments pro and against each of them. And, in the same time, there are opportunities and threats concerning all the teaching methods.

The following SWOT analysis may be illustrative for the ideas stated before, as it also considers opportunities and weaknesses, along with strengths and weaknesses when using translation for teaching a foreign language.

STRENGTHS	WEAKNESSES
• Easy to apply • Things seem clear and structured • Good methods to be used with beginners • The effective translation of the words by the teacher saves time • Has a certain structure • The order in which information is resented is established by the teacher • Natural means of teaching	• Cannot be applied throughout the entire lesson • Students are not encouraged to communicate in the language they study • The process of studying vocabulary doesn't come natural • Doesn't encourage experimental learning • Is not adapted to today's world • Doesn't represent the reality • Not based on re-creating life situations in the classroom

• Allows learners to relate new knowledge to existing knowledge • Facilitates classroom management and control • Allows students to notice grammar and lexical collocations in context • Focuses on accuracy	• Only based on grammar study • Seen by many as a mechanical transfer of meaning from one language to another • Translation tasks are perceived as boring • Time consuming
OPPORTUNITIES • Can reduce the risk of using “false friends” • Can reduce the risk of misuse of some words that were not heard correctly • Can occur at any time in activities sequence • Can be easily remembered because of the clear structures • Can offer teachers a clear view on the lesson • Can help students familiarize with literature	THREATS • Students may learn words by heart and forgive them quickly • Translation tasks may not be considered stimulating and imaginative • Teachers may feel constraint during the class • Shy students won’t overpass their weaknesses when it comes to communicating in a foreign language • Students may not find learning through translation stimulating

Abordare creativă la disciplina chimie
Studiu de specialitate

Prof. Breazu Nadia
Colegiul Tehnic Motru
Motru, Gorj

Obiectivele cercetării: stabilirea modalităților de creștere a motivației învățării chimiei, a stategiilor de predare-învățare optime.

Ipoteză: Dacă în desfășurarea activităților de chimie sunt folosite stategii active-participative, cu implicarea elevilor în activități experimentale de cerc, se așteaptă o creștere a interesului și a motivării elevilor pentru învățarea chimiei.

Metode de obținere a datelor: observarea sistematică a elevilor, chestionare, teste de evaluare, metode de prelucrare a datelor, grafice.

Metode de cercetare: analiza testelor inițiale, a testelor summative în condițiile folosirii metodelor ce stimulează creativitatea.

Etapele cercetării:

- etapa evaluării inițiale
- etapa folosirii factorului de progress
- etapa evaluării finale

Considerații teoretice.

Fiecare individ normal posedă o doză de creativitate. În procesul educaţiei sporeşte potenţialul creativ în funcţie de dezvoltarea şi manifestarea factorilor intelectuali, dezvoltându-se alte niveluri ale creativităţii cum sunt originalitatea şi inventivitatea. Trăsăturile comportamentului creator: nivelul de inteligenţă generală, gândirea divergentă, fluenţa gândirii, receptivitate faţă de probleme, curiozitate ştiinţifică, spirit de observaţie dezvoltat, capacitatea de a redefini, imaginaţia creatoare, originalitate, ingeniozitate şi independenţa gândirii. Căi de apreciere a creativităţii elevilor: realizările obţinute de elevi la olimpiade, concursuri, competiţii, probe şcolare cu caracter creativ, specifice diverselor discipline. Creativitatea este o capacitate complexă şi fundamentală a personalităţii, o aptitudine a intelectului de a realiza ceva nou, original, de mare valoare socială şi aplicabil în diverse domenii de activitate.

Din păcate, mediul şcolar românesc deţine un record negativ în privinţa aplicării unor practici care anulează dezvoltarea creativităţii: folosirea frecventă în lecţii a metodelor ce nu solicită participarea elevilor, rigiditatea stilului de predare, expunerea cunoştintelor, lipsa de toleranţă şi flexibilitate faţă de răspunsurile personale ale elevilor, descurajarea ideilor proprii, sarcasmul profesorului în situaţia unor răspunsuri greşite, preţuirea memoriei brute şi a reproducerii contextuale, lipsa tratării diferenţiate, accentul pe cantitate şi nu pe calitate în furnizarea şi reproducerea cunoştinţelor din partea elevului, evitarea folosirii metodelor interactive pentru a nu crea dezordine în clasă.

Condiţii ale stimulării creativităţii: o susţinută şi elevată pregătire teoretică şi practică, dinamizarea iniţiativei şi muncii independente, a spiritului critic ştiinţific, dinamizarea activităţii de documentare şi experimentare independentă prin activităţi în cercuri tehnico-aplicative, ştiinţifice, receptivitate faţă de nou şi renunţarea la ceea ce este rutină şi are uzură morală, pasiune pentru ştiinţă, tehnică, artă etc. în concordanţă cu aptitudinile fiecăruia. Dintre metodele de învăţământ care dezvoltă creativitatea importante sunt cele activ participative: învăţarea prin problematizare, şi descoperire semidirijată, metoda modelării şi exerciţiile aplicative, creative.

Cercul de chimie poate constitui o modalitate eficientă de dezvoltare a potenţialului creativ la elevi. Acest gen de activitate este eliberată de litera regulamentelor, de strânsoarea programelor, de formele rigide de organizare specifice orelor de curs. Sistemul educativ extraşcolar, cercul, promovează în mare măsură participarea efectivă a elevilor la selectarea, adaptarea domeniilor de

activitate şi a direcţiilor de acţiune, la stabilirea condiţiilor şi a cadrului de desfăşurare al lucrărilor precum şi la soluţionarea practică a multiplelor probleme pe care le ridică pe parcurs procesul executării lucrărilor sau temelor abordate, stimulând creativitatea şi iniţiativa.

Variatele forme de desfăşurare a activităţii cercurilor, contribuie în rândul elevilor la dezvoltarea pasiunii pentru nou, promovează dorinţa de autodepăşire şi perfecţionare. Prin conţinut, organizare şi modul de desfăşurare a activităţilor de cerc, acestea constituie un cadru care favorizează manifestarea personalităţii, a capacităţii de invenţie şi creaţie a acestora. În cadrul cercurilor se pot îmbina liber şi degajat, activităţile teoretice cu cele practice, a celor liber alese cu cele impuse, a activităţilor educative propriu-zise cu cele de cercetare ştiinţifică, de creaţie şi invenţie. Între activitatea de la clasă şi cea din cercul de chimie este necesar să existe o strânsă interdependenţă, prima consituind suportul pe care se edifică activitatea în cerc. Folosirea acestei metode de predare-învățare a condus la creşterea eficienţei procesului de predare-învăţare oferind posibilitatea participării active a elevilor : aceştia şi-au însuşit cunoştinţe noi pornind de la noţiuni învăţate anterior prin reaşezarea acestora în contexte noi ; analizând întrebările problemă puse de profesor, elevii au intervenit cu soluţii punctuale în acest fel realizându-se analiza fenomenelor , proceselor şi descompunerea lor în operaţii elementare uşor de rezolvat .

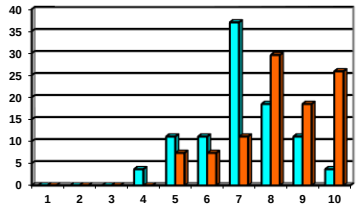
În acest fel, elevii au fost nevoiţi să „ stăpânească ” un cumul de cunoştinţe pe care le-au actualizat diferenţiat , între care au sesizat noi legături , găsind astfel noi explicaţii , noi ipoteze .

Diferitele tipuri de lecţii abordate au avut în vedere cerinţele principiilor didactice, sistematizarea cunoştinţelor, continuitatea acestora, unitatea dintre senzorial şi raţional, legarea teoriei cu practica .

Rezulatele obținute de elevi dovedesc eficacitatea cercurilor de chimie:

Tabel cu rezultatele la testul iniţial / testul sumativ :

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Media
Procentul % T.I.	-	-	-	3,70	11,11	11,11	37,03	18,51	11,11	3,70	6,81 (T.I)
Procentul % T.F.	-	-	-	-	7,4	7,4	11,11	29,62	18,51	25,92	8,22(TF)

Modalităţi de organizare a cercurilor de chimie: prin anunţarea prealabilă a tematicii cercului sau prin stabilirea tematicii după ce elevii s-au înscris, tematica fiind stabilită de comun acord cu aceştia.

Lucrările cercului de chimie trebuie să trateze atât aspectul teoretic al temei alese cât şi pe cel practic. Astfel, elevii exersează în munca de documentare şi cercetare ştiinţifică a unei teme, învaţă să folosească cunoştinţele acumulate şi să le aplice în mod creator.

În cazul efectuării unor experimente de laborator, elevii vor avea la dispoziţie substanţe şi ustensile necesare. Stimularea muncii independente se poate realiza prin cerinţe legate de confecţionarea unor materiale didactice, care se vor folosi la clasă în activitatea de predare.

Valenţele formative pentru creativitate a unor astfel de şedinţe de cerc sunt determinate de creşterea ponderii activităţilor independente, de accentuarea caracterului aplicativ, de formare a unor priceperi şi deprinderi privind folosirea aparaturii şi a ustensilelor de laborator precum şi efectuarea experimentelor, de dobândire a încrederii în forţele proprii, progresul în orice domeniu având nevoie de imaginaţie şi gândire creativă specifică.

Bibliografie:

1. I.Bontaş-Pedagogie. Tratat, Ed. Bic All, 2001
2. M. Stoica-Psihopedagogie, Ed. Scrisul românesc, 2004
3. S. Fătu-Metodica predării chimiei, Corint
4. C. Cucoş-Pedagogie, Ed. Polirom, 2006

Micul cetăţean european - opţional integrat

Prof. Bădiţa Oana,
Şcoala Gimnazială "Eufrosina Popescu"

Optionalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare, "Micul cetăţean european" se dorește a fi un curs transcurricular, care pornește de la realităţile geografice ale Europei și continuă prin a găsi conexiuni cu celelate sfere care definesc spatiul european: istoria, cultura, artele, literatura, ştiintele.

Scopul acestui curs opţional este de a-i pune pe elevi în contact cu frumuseţile naturale şi cu valorile culturale din spaţiul francofon european. Descoperirea frumuseţii lumii înconjurătoare, asimilarea culturii ne pot face să apreciem mai nuanţat lumea şi natura, cultura având o putere magică asupra sufletului uman.

Europa se dinamizează într-un proiect vizionar şi generos al statelor fondatoare născute din războiu şi animate de dorinţa de a crea în populaţiile europene condiţiile unei păci durabile. Această dinamizare se înnoieşte fără oprire, alimentată de problemele cu care se confruntă ţările noastre într-un Univers aflat într-o mişcare continuă şi rapidă.

Unificarea Europei nu este o operă artificială, concepută doar de tehnocraţi; ea este rolul unei decizii politice şi se sprijină pe îndelungate tradiţii intelectuale, morale şi spirituale. De aceea copiii din toate ţările Europei trebuie să cunoască apartenenţa lor la lumea europeană. România face parte din Europa şi din anul 2007 este membră a Uniunii Europene; de aici şi necesitatea cunoaşterii acesteia.

Opţionalul oferă elevilor posibilitatea de a însuşi noţiuni noi despre copiii de dincolo de hotarele ţării noastre, ţările europene şi capitalele lor, limbile vorbite în aceste ţări, drapelele ţărilor europene, literatura europeană pentru copii ş. a. Stimulează totodată exprimarea liberă, spiritul de echipă, afişarea unei atitudini degajate şi pline de trăiri interioare.

Combinaţie între joc şi învăţare, opţionalul prezintă elevilor lumea europeană - o lume care se înnoieşte fără oprire; un succes istoric şi o mare speranţă pentru secolul care a început.

Elevii se întâlnesc cu operele unor autori care au scris despre Europa, dobândesc cunoştinţe noi despre locuitorii continentului, pot lega prietenii cu alţi copii europeni, memorează cântece şi poezii despre şi din Europa, desenează hărţi şi drapele, învaţă cum se spune bună ziua în alte limbi e.t.c.

Optionalul ales se plasează la interferenţa mai multor arii curriculare si discipline, lucru ce permite formarea unei viziuni de ansamblu asupra elementelor interculturale, necesare integrării europene.

Particularităţi ale invăţării integrate:

- interacţiunea obiectelor de studiu
- centrarea pe activităţi integrate de tipul proiectelor
- relaţii între concepte, fenomene şi procese din domenii diferite
- cerelarea rezultatelor învăţării cu situaţiile din viaţa cotidiană
- unităţi tematice, conceptele sau problemele ca principii organizatoare ale curriculumului
- flexibilitatea în gestionare a timpului şcolar şi în gruparea elevilor

Arii curriculare implicate

- Limbă şi comunicare: Limba şi literatura română, Limba şi literatura franceză
- Om şi societate: Geografie, Istorie, Educaţie socială

- Arte: Educaţie Muzicala, Educaţie plastică

Competenţe generale

1. Inţelegerea şi utilizarea adecvată a limbajului de specialitate.
2. Cunoaşterea şi utilizarea unor cunoştinţe despre Europa prin intermediul literaturii franceze, geografiei, şi artei.

Valori şi atitudini

- Interesul pentru cunoașterea zonelor și obiectivelor turistice din Europa;
- Interesul pentru cunoașterea limbii franceze;
- Aprecierea diversității multietnice și culturale din Europa;
- Atitudinea pozitivă față de alte popoare europene, cultura, tradițiile și obiceiurile acestora;
- Preocuparea pentru educație și disponibilitate pentru învățare permanentă;

Activităţi de invăţare

- Exerciții de localizare pe hartă a țărilor și a obiectivelor turistice;
- Exerciții de ordonare/clasificare a celor mai interesante destinații turistice europene;
- Exerciții de comunicare in limba franceză;

- Exerciții de elaborare dirijată, analiză și cartografiere;
- Realizarea de proiecte, referate, portofolii;
- Analiza unor date turistice;
- Dezvoltarea creativității si exprimării opiniei personale;

Modalităţi de evaluare

- Portofolii, referate
- Proiecte individuale/de grup
- Lucrul cu harți și fișe de lucru
- Interpretarea graficelor și imaginilor;
- Realizarea unui jurnal de călătorie;
- Observarea curentă
- Concursuri orale și scrise
- Expoziţii
- Portofoliul
- Spectacole
- Autoevaluarea.

BIBLIOGRAFIE

1. Ciocan-Solonț C., (2011) - Europa-Ghid turistic, Editura Universitară-București
2. Dimitriu C. (2002) - Prin Europa : Geografie Distractiva, Editura CNI Coresi-București
3. Negruţ S. şi colab. (1999) – Enciclopedia Europei. Ed. Meronia-Bucureşti
4. Neguț S., Nicolae I., Matei Horia C. (2008) - Capitalele statelor Europei, Editura Meronia-București
5. Atlasul lumii pentru tinerii exploratori-National Geographic, Editura Litera, Bucuresti (2011);
6. Marea Enciclopedie-Statele lumii,Editura Litera, București (2009)-vol. I si III;
7. COLLECTION LA FRANCE ET SES TRÉSORS:

- Aurée d'Esneval – *Ile-de-France*, Larousse, Paris, 1987
- Claude Bouhier, Serge Chassagne, Michèle Ménard – *Pays de la Loire*, Larousse, 1989
- Monique Madier – *Rhône/Alpes*, Larousse, Paris, 1989
- Aude Grouard de Trocqueville – *Languedoc/Roussillon*, Larousse, Paris, 1989.

CREATIVITATE SI INOVAȚIE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. IANCU ELENA GINA
Șc. Gim. „Prof. M. Sîmbotin” Cârligele, jud. Vrancea

Una dintre problemele centrale ale cercetărilor psihopedagogice din ultimii ani este cea a creativităţii. Numărul studiilor consacrate acestui fenomen a crescut vertiginos, specialiştii din diverse domenii preocupându-se să-i descifreze tainele. Cu toate acestea, încă nu s-a ajuns la un consens în definirea conceptului de creativitate. Fiecare autor insistă asupra unor aspecte ale fenomenului, prin prisma cărora îi desemnează apoi semnificaţia.

Prin această prismă, Abraham A. Moles defineşte creativitatea ca fiind *o capacitate generală a psihicului uman ce constă într-o rearanjare a elementelor câmpului de conştiinţă pentru a descoperi soluţii originale solicitărilor externe*.După cum se observă, aici se insistă asupra genezei creativităţii, a angajării personalităţii în direcţia descoperirii unor posibilităţi originale de răspuns. Nu se face deosebirea, deci, din punct de vedere psihologic, între creativitatea copilului şi cea a unui creator autentic prin prisma noutăţii rezultatului. Totodată, definiţia relevă că această capacitate se poate dezvolta la orice persoană, într-un grad mai mare sau mai mic, în funcţie de interacţiunea factorilor care concură la apariţia şi exprimarea ei. Creativitatea ne apare astfel, ca o formaţiune complexă ce rezultă din îmbinarea, într-un mod irepetabil, în cadrul personalităţii fiecărui individ a unor factori de natură diferită, fapt care îi asigură posibilitatea să răspundă în mod original diverselor solicitări exercitate din exterior.

F. Barron constată că persoanele creative sunt întreprinzătoare, capabile de asumarea riscului, foarte bine informate, cu o bună fluiditate verbală. Trăsăturile de personalitate mai des asociate cu capacitatea creativă sunt: capacitatea de a gândi abstract, flexibilitatea gândirii, o inteligenţă generală superioară, sensibilitatea la probleme, legată de un mai pronunţat spirit de observaţie şi de o mai bună receptivitate, curiozitate, încredere în sine, dispoziţia de a-şi asuma scopuri îndepărtate şi autoimpuse, perseverenţă în urmărirea lor, independenţă în gândire.

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă. Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evident. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale. Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Creativitatea este o capacitate mai complexă. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o *motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit.* Şi cum noutatea, azi nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este *voinţa, perseverenţa* în a face numeroase încercări şi verificări.

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare şi susţinere), antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului creator. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere

întregul sistem al condiţiilor sau factorilor favorizanţi afirmării şi dezvoltării creativităţii. Printre cele mai răspândite metode de stimulare a creativităţii se enumeră *brainstorming, metoda 6-3-5, Philips 6-6 , Discuţia panel.*

Inovaţia acţionează în învăţământ la nivelul tuturor componentelor sale: structură şi organizare, conţinutul învăţământului, mediul educaţional. Evoluţia inovaţiei, rezultatele la care se ajunge depind şi de caracteristicile socioeconomice ale societăţii şi de particularităţile sistemului de învăţământ. Procesul de inovare are mai multe şanse de reuşită într-un sistem descentralizat decât într-unul centralizat şi datorită faptului că descentralizarea permite, prin transferul de responsabilităţi, implicarea directă a unei diversităţi de actori în procesul educaţional (ONG, asociaţii ale părinţilor, reprezentanţi ai mediului economic etc.), schimbarea modului de lucru, participarea directă în procesul decizional .

Principalele caracteristici ale unui cadru didactic inovator sunt cooperarea, colaborarea, încrederea în ceilalţi, dorinţa şi voinţa de a inova. Aceasta dovedeşte că inovaţia în învăţământ ţine prea puţin, sau deloc de vechimea în activitate a cadrelor didactice sau de disciplina predată, de nivelul de învăţământ la care predau .

Bibliografie:

Cucoş Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iasi,2008;
Maria Gârboveanu – Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică,Bucureşti,1981;
Sorin Cristea – Dicţionar de termeni pedagogici, Editura Didactică şi Pedagogică,Bucureşti, 1998.

APLICAREA METODELOR MODERNE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

prof. Saghin Marioara
Liceul Tehnologic Gheorghe Duca, Constanța

Învăţământul virtual este, în prezent, o extensie (şi o completare) a învăţământului clasic; într-o perspectivă mult mai apropiată decât ne aşteptăm, rolurile se vor inversa. Pe diferite canale media, primim semnale despre transformarea educaţiei, din artă în industrie; de la terminologie, la tehnologie, de la protagonişti la instituţii, se insinuează inevitabilul paralelism cu apariţia primei revoluţii industriale, în care artizanul dispare concurat de produsele de serie.

Predarea unui curs prin mijloace de **e-Learning** reduce drastic interacţiunea profesor-cursant; totuşi, prin modelarea cursantului şi monitorizarea/analiza răspunsurilor acestuia prelegerea poate fi mai mult sau mai puţin personalizată în vederea creşterii eficienţei acesteia. Posibilitatea personalizării procesului educaţional este principala cerinţă în construirea sistemelor de învăţare asistată de calculator pentru orice formă de învăţare, incluzând învăţământ continuu şi reconversia profesională. în cazul acestor forme de învăţare, cel mai frecvent subiectul studiului constă în grupuri de utilizatori; între aceşti utilizatori, pot exista diferenţe semnificative în ceea ce priveşte nivelul de învăţare, vârsta sau motive personale (obiective, scopuri) urmărite prin studiu. In consecinţa, modul în care este prezentat **procesul educaţional** - stilul cognitiv - poate fi extrem de diferit între utilizatorii care formează grupurile de studiu. Când sistemele de învăţare asistata de calculator sunt folosite pentru oricare din aceste forme de învăţare, trebuie să fie în stare să se adapteze la necesităţile şi cererile cognitive variate ale utilizatorilor, pentru a garanta eficienţa actului educaţional.

Un software educaţional reprezintă ansamblul programelor informatice ce sunt utilizate într-un proces instrucţional asistat de calculator. Aici, fac referire nu numai la materiale educaţionale electronice, ci şi la sisteme de managementul instruirii, sisteme pentru realizarea predării prin Internet etc. Există foarte multe tentative pentru clasificare software-urilor educaţionale. O primă abordare a clasificărilor soffware-urilor educaţionale o reprezintă clasificarea bazată pe tipul software-ului. în 1987 Newman a identificat 11 categorii de software-uri: procesoare de texte; simulatoare; jocuri; programe pentru regăsirea informaţiei; programe pentru rezolvarea problemelor; programe dedicate repetiţiei şi practicii; tutoriale; software-uri de calcul tabelar; aplicaţii de control; comunicaţii; instrumente productive pentru profesori. în anul 1991, Pelgrum şi Plomp au identificat mai multe aplicaţii.

Un software educaţional reprezintă ansamblul programelor informatice ce sunt utilizate într-un proces instrucţional asistat de calculator. Aici, fac referire nu numai la materiale educaţionale electronice, ci şi la sisteme de managementul instruirii, sisteme pentru realizarea predării prin Internet etc. Există foarte multe tentative pentru clasificare software-urilor educaţionale. O primă abordare a clasificărilor soffware-urilor educaţionale o reprezintă clasificarea bazată pe tipul software-ului. în 1987 Newman a identificat 11 categorii de software-uri: procesoare de texte; simulatoare; jocuri; programe pentru regăsirea informaţiei; programe pentru rezolvarea problemelor; programe dedicate repetiţiei şi practicii; tutoriale; software-uri de calcul tabelar; aplicaţii de control; comunicaţii; instrumente productive pentru profesori. în anul 1991, Pelgrum şi Plomp au identificat mai multe aplicaţii.

Predarea metodelor numerice cu **Mathcad** în cadrul cursului permite prezentarea şi comentarea unor exemple semnificative, ilustrări grafice complexe, generarea unor forme noi pentru algoritmi, studiul erorilor în calculele efectuate, etc. Mathcad-ul poate prelua acele calculele numerice sau simbolice greu de efectuat „cu mâna", ceea ce permite concentrarea expunerii pe etapele

importante ale algoritmului. Prezentarea făcută în acest fel este mult mai convingătoare decât una în care, din cauza complexităţi calculelor, sunt omise toate detaliile şi furnizate formulele finale fără nici un fel de justificare. Utilizarea Matcad-lui în predare se bazează pe faptul că într-un document Mathcad se pot combina cu mare uşurinţă zonele de calculele numerice sau simbolice cu cele de text explicativ sau de reprezentări grafice. Dar cel mai mare avantaj al interfeţei **Mathcad** este faptul că formulele matematice se scriu la fel ca pe tablă sau ca pe foaia de hârtie. Acest mod grafic de scriere a formulelor deosebeşte Mathcad-ul în mod esenţial de alte pachete de programe matematice cu care poate fi comparat, programe în care comenzile de calcul sunt scrise într-o sintaxă specială la nivel de linie de comandă. Forma grafică de scriere a formulelor şi uşurinţa cu care acestea se pot combina cu reprezentările grafice şi zonele de text explicativ au condus la impunerea Mathcad-ului nu numai ca un program pentru efectuarea calculelor numerice şi simbolice, dar şi ca un mediu de transmitere a informaţiei tehnico-ştiinţifice.

Analiza produselor educative este o problemă care se pune simultan profesorilor,elevilor, părinţilor şi sistemului educativ. In faţa abundenţei resurselor pedagogice, on-line şi off-line, provenite de la operatori comerciali sau publici, de la indivizi izolaţi sau de la organizaţii, utilizarea lor implică evaluarea calităţii şi a valorii lor, adecvarea la nevoile şi contextul de utilizare. Luarea în discuţie a facilităţilor reţelei Internet şi a celor oferite de utilizarea produselor media on-line deschide, în jurul acestei probleme, un nou spaţiu de reflecţie şi de acţiune

În prezent, utilizarea Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale pentru organizarea și asistarea procesului de predare-învățare nu mai este un lux, ci o necesitate, o parte integrantă a vieții noastre cotidiene și, mai ales, o condiție indispensabilă adaptării și integrării generațiilor tinere și foarte tinere în contextul globalizării. Rezultatul învățării trebuie să fie, deci, dobândirea unor competențe. Calculatorul utilizat în activitatea instructiv-educativă contribuie la schimbări majore în ceea ce privește strategiile de lucru cu elevii, reînnoind tehnicile de predare și de învățare. Astfel profesorii ar trebui să folosească mijloacele informatice ca metode complementare în predarea matematicii și nu ca metode alternative. Cu atât mai mult cu cât interesul pentru aceste mijloace informatice moderne în rândul tinerilor este crescut. Am ales softul *GeoGebra* ca suport de curs datorită varietății procedeelor ce pot fi selectate de către profesor. Acesta permite descoperirea dirijată de către profesor, stimulând interesul elevilor pentru raționamentul de tip științific. În curs am cuprins noțiuni teoretice și practice introductive despre utilizarea calculatorului și despre softul *GeoGebra*, urmate de aplicații matematicece rulează cu acest soft.

Softul *GeoGebra* face matematica mai accesibilă, deoarece reprezintă o punte de legătură între geometrie și algebră într-un mod vizual, complet inedit. Astfel, elevii pot vedea, atinge și experimenta matematica, care, la rândul ei, devine dinamică, interactivă și distractivă, prin exploatarea posibilităților oferite de noile tehnologii. Softul nu înlocuiește profesorul ci îl ajută să predea mai eficient și îi oferă libertatea de a-și concepe noi lecții, adaptate nivelului elevilor.Platforma educațională *Geogebra* este utilă în învățarea și predarea matematicii și a științelor, de la nivel elementar până la nivel universitar. Utilizarea graficelor, a tabelelor, a variabilelor, animațiile, desenele geometrice sunt doar câteva din facilitățile uzuale ale aplicației *Geogebra*. Matematicianul Markus Hohenwarter, creatorul softului *GeoGebra*, a inițiat proiectul în 2001 la Universitatea din Salzburg. Programul a fost conceput și dezvoltat ca instrument didactic informatic destinat procesului de predare și învățare a geometriei la nivelul gimnaziului, independent sau simultan cu algebra la nivelul liceului. Istoria dezvoltării softului *GeoGebra* reprezintăun proces de cercetare care a vizat consecvent îmbunătățirea performanțelor informatice, o dată cu respectarea rigorii impuse de teoria matematică. Fiecare versiune a dezvoltat și

eficientizat calitățile aplicației,prin extinderea considerabilă a oportunităților de utilizare în predarea-învățarea matematicii dar și a altor discipline înrudite. Folosirea programului în orele de matematică stimulează, face conținuturile mai accesibile, declanșează acele mecanisme care îi fac pe elevi să fie participanți activi la procesul de instruire. Și, foarte important, folosirea acestui program se poate îmbina cu o varietate de metode didactice, atât tradiționale cât și moderne.

În geometrie cu *GeoGebra se* realizează construcții geometrice elementare dar și complexe, de o calitate grafică deosebită care, cu ajutorul instrumentelor de glisare, pot fi vizualizate din diverse perspective. În cazul analizei matematice, exersând interpretarea reprezentărilor grafice ale funcțiilor, elevii pot intui, deduce, inventaria și verifica proprietățile lor caracteristice, pot localiza vizual punctele importante ale graficuluișidetermina coordonatele lor. Utilizarea softului în procesul de instruire reduce intervalul de timp necesar elevilor pentru înțelegerea conceptelor și studiul proprietăților lor, acordând mai mult spațiu aprofundării prin rezolvarea de probleme, exerciții și aplicații practice. De asemenea, acest soft oferă o varietate foarte mare de instrumente care permit efectuarea de calcule, efectuarea unor algoritmi de calcul în vederea obținerii unor rezultate numerice și oferă suport vizual pentru orice noțiune matematică. Marele avantaj nu constă în faptul că *GeoGebra* rezolvă probleme care, oricum,reprezintă obiectul activității din timpul orelor de matematică, ci în aceea că programul oferă un suport vizual în prezentarea oricărei noțiuni sau rezultat teoretic din domeniul geometriei și al algebrei. *GeoGebra* facilitează predarea și înțelegerea noțiunilor cu grad ridicat de abstractizare din diverse ramuri ale matematicii.

E-learning reprezintă o metodă ce poate fi de real ajutor elevilor și cadrelor didactice, însă, ca orice alternativă educațională are punctele sale tari, dar și anumite minusuri. Platformele educaționle on-line puse la dispoziție sunt multiple: Google Classroom, Zoom, Livresq, Teams, Office 360, Brainpop, ClassDojo, să amintim doar câteva dintre ele. Unele sunt gratuite, altele necesită abonament, însă toate oferă posibilitatea profesorilor de a desfășura ore atractive cu acess facil la informații. La bază se află, de fiecare dată, o conexiune la Internet stabilă și fiabilă. Dacă aceasta nu este corespunzătoare, activitatea de învățare poate fi periclitată.

Predarea online poate fi eficientă cu clase mai mari, precum și cu grupuri mai mici, dar acest aspect necesită pregătire și organizare. Etapele lecției trebuiesc gândite în avans, elevii trebuie să fie organizați foarte bine având la bază criterii riguroase de împărțire în echipe de lucru, durata activităților stabilită riguros, la fel și modalitatea de interacționare și oferire de feedback elevilor. Sincronizarea este cu adevărat importantă, astfel că toți elevii trebuie să se conecteaze la timp și să fie gata să înceapă prompt - mai ales dacă platforma este partajată cu alți profesori. Avantajele sunt că se oferă flexibilitate în ceea ce privește numărul elevilor ce participă la activitate și nu mai este necesară aranjarea lor fizică în sala de clasă. Totul este la un click distanță și activitatea poate începe. Distribuirea și diseminarea informației se desfășoară cu rapiditate, simultan la mai mulți elevi, rezultatul fiind creșterea ratei de achiziție a cunoștințelor. Acest aspect este benefic atât pentru elev cât și pentru profesor, deoarece se pot școlariza un număr mai mare de persoane simultan, fără intervanția directă a cadrului didactic.

Cu toate aceste dezavantaje sau limitări, experienţa platformelor e-learning deja funcţionale a demonstrat faptul că participanţii la educaţie prin intermediul noilor tehnologii e-learning se familiarizează în scurt timp cu mediul virtual şi intră relativ repede în ritmul natural al transmiterii şi, respectiv, însuşirii de cunoştinţe prin acest modern şi eficient tip de educaţie.

În zilele noastre utilizarea calculatoarele nu reprezintă un apanaj al intelectualului, ci al omului de rând și, mai ales, al generațiilor tinere.

Bibliografie

Iucu, R., “ Formarea cadrelor didactice”, Editura Humanitas Educaţional”, Bucureşti, 2004.

Frunză, V., “Elemente de metodologie a instruirii”, Editura Muntenia , 2004.

Mihaela But, *Instrumente pentru e-learning ghidul informatic al profesorului modern* , Ed. Polirom, Iași, 2006

Sava, Simona – *Teorie şi practică în învăţarea la distanţă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2003;

Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri, strategii*, Editura Aramis, București, 2003

Ionescu, M., Radu, I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995

Idee de predare a tablei înmulțirii la clasa a II-a

prof înv primar Petcu Loredana Adriana
Școala Gimnazială Nr13 Brașov

Sunt unul dintre învățătorii care au preluat în 2012 clasa pregătitoare la școală. A fost primul an în care copiii de 6 ani erau înscriși la școală, clasa pregătitoare făcând parte integrantă a celor 9 ani de școlarizare obligatorie.

Cu prima serie de elevi a fost o provocare, căci totul se construia "din mers", însă grupuri masive de învățători aflați în această misiune de îmblânzire a unei programe școlare nou publicate s-au coalizat în grupuri pe rețelele de socializare și a început un amplu schimb de informații, fișe, materiale didactice, jocuri. A fost o bucurie ce continuă și în 2020. Parcă niciodată breasla aceasta nu a muncit cu mai mult elan, nu a împărtășit cu mai mult drag, nu a făcut schimb de bune practici, de impresii, de sfaturi, de dureri împărtășite și de idei genial de simple!

Sunt mândră că am făcut parte din această provocare, căci simt că am mai multă încredere în profesorii care mă înconjoară, am încredere în mine și în demersul lecției aplicate la clasă.

În 2017 am format o nouă clasă pregătitoare cu 29 de copii frumoși, iscoditori și energici. Sunt încântată că formăm deja o echipă sudată și că le descopăr noi calități zilnic. Dar și eu încerc să devin mai creativă, mai ingenioasă!

Așadar, tabla înmulțirii a reprezentat o provocare reală pentru clasa a II-a. Am folosit fișe de la generația trecută, am folosit jetoane noi pentru a forma grupe cu câteva elemente, apoi am descoperit împreună că adunarea repetată este o înmulțire și că factorii sunt comutativi.

Am predat înmulțirea cu factor 2,3 și 4 în cele 3 săptămâni de școală ale lunii decembrie 2019. A mers totul "ca uns" până la înmulțirea cu factor 4. Aici a început "să scârțâie", fiindcă la 4x 8 deja sunt 4 grupe a câte 8 elemente, iar adunarea repetată ia destul de mult timp! A venit vacanța de iarnă ca o dorință îndeplinită: zăpadă, sărbători, veselie, joacă!

La întoarcerea copiilor la școală am complotat cu părinții pe grupul închis al clasei și i-am rugat să le dea un borcănel cu 100 boabe de fasole, precum și un cofrag gol de ouă. Preferabil din acela cu 10 ouă pentru că înmulțirea în clasa a II-a e maxim cu factor 10. Așa au văzut ușor zecea și au ordonat rapid mulțimile de boabe de fasole de pe bancă.

A început joaca: "răspunde- aruncă- întreabă" este o metodă tare dragă lor: eu arunc mingea cuiva, îl întreb "2x3=?", el răspunde, apoi aruncă mingea și întreabă "3x3=?" și tot așa. În timpul acesta, colegii din clasă verificau, lucrând în perechi. Numărau și așezau rapid două grupe a câte 3 boabe de fasole. 9! s-a auzit. "Ba nu! 6, pentru că 3+3=6. Deci 2x 3=6".

O oră întreagă am jucat înmulțiri cu factor 2,3 și 4 fără a sesiza că am făcut recapitulare. Au scris în caiet exercițiile, au desenat boabele de fasole, au construit strategii ca să câștige puncte, fiindcă fiecare răspuns corect valora un punct.

De la acea recapitulare mi-am dat seama că e util măcar la predarea fiecărei înmulțiri cu factor nou să vadă în practică felul în care grupele de boabe de fasole trebuie adunate. Am folosit la înmulțirea cu 5, cu 6, la înmulțirea cu 7,8,9 deja și-au dat seama de comutativitate și în loc de 9x2 (9 grupe a câte 2 boabe de fasole) aranjau numai 2x9 (două grupe a câte 9 boabe de fasole) pentru a răspunde mai rapid și pentru a câștiga puncte.

Nu se câștigă la aceste jocuri decât aplauze, însă bucuria este mare și simt că se joacă, nu că fac exerciții.

Pot fi folosite: semințe de dovleac, biluțe, mărgele sau orice considerați că este potrivit de mare pentru a fi apucat cu degetele (dezvoltându-se deci și musculatura fină) sau orice altceva.

Vom pune la încolțit fasolea pentru a observa alcătuirea unei plante. În mod sigur își vom construi niște jucării muzicale cu ajutorul unor cutii de plastic pline de fasole cu care vor ține ritmul melodiilor de iarnă și primăvară. Au studiat cu lupa "ciudățeniile" boabelor... Cert este că boabele de fasole sunt distractive!

Comunicarea mediată de calculator

Grecu Maria
Școala Gimnazială Ion Creangă, Satu Mare

O componentă importantă în cadrul procesuluide formare a cadrelor didactice este cea referitoare la dobândirea şi dezvoltarea competenţelor TIC.În anul 2008, UNESCO a elaborat “ Standardele de competenţă în domeniul TIC pentru cadrele didactice”. În acestea sunt precizate foarte clar obiectivele şi competenţele necesare din trei perspective: a alfabetizării tehnologice, a aprofundării cunoştinţelor şi a creării cunoaşterii.

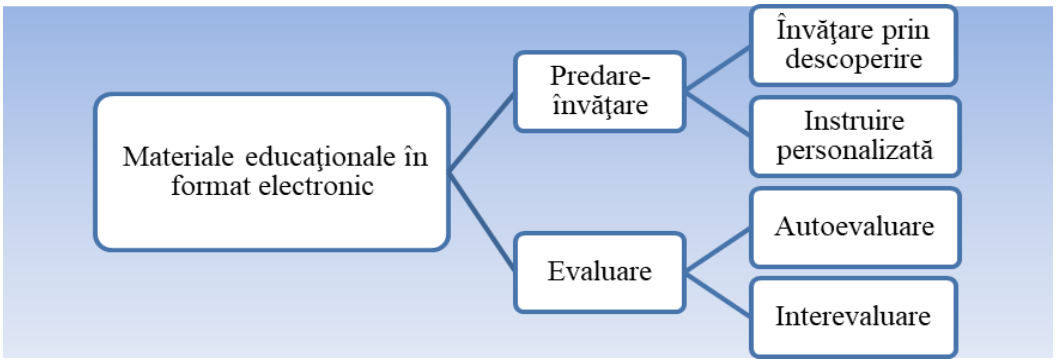
Să vedem cum sunt prezentate câteva aspecte ale activităţii didactice, prin prisma celor trei abordări:

- Alfabetizarea tehnologica presupune dobândirea și dezvoltarea unor competențe precum: cunoașterea operaţiilor hardware şi software de bază, cunoaşterea aplicaţiilor informatice pentru creare, cunoaşterea unor programe de comunicare, cunoaşterea unor programe de prezentare, utilizarea tehnologiei cu întreaga clasă, cu grupuri mici, şi în activităţi individuale, utilizarea resurselor web şi a tehnologiei, în vederea dezvoltării profesionale, etc.
- Aprofundarea cunoștințelor va duce la dezvoltarea competențelor privind: uunoaşterea instrumentelor specifice diferitelor discipline, utilizarea resurselor internetului pentru sprijinirea colaborării elevilor, utilizarea TIC pentru crearea şi monitorizarea planurilor de proiect, aplicarea flexibilă a tehnologiei în sprijinul învăţării colaborative,crearea şi managementul unor proiecte complexe, utilizarea internetului în vederea accesării de informaţii, de experţi externi care să le sprijine dezvoltarea profesionala, etc.

Crearea cunoașterii duce la dezvoltarea de competențeprivind: crearea situaţiilor în care elevii îşi dezvoltă capacităţile, crearea de comunităţi de învăţare bazată pe TIC, crearea de comunităţi de învăţare bazată pe TIC, utilizarea TIC pentru sprijinirea elevilor în dezvoltarea capacităţilor de a crea cunoaştere şi în vederea învăţării continue, utilizarea TIC pentru crearea de comunităţi profesionale de învăţare în scopul creerii de cunoştinţe, etc. (Selecţie şi adaptare după “UNESCO ICT Competency Framework For Teachers” http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002134/213475E.pdf).

În ultimii ani a apărut conceptul de e-learning, care desemnează modalităţile de instruire în care sunt utilizate instrumente TIC. Acesta este un răspuns pentru o nevoie a societăţii pe de o parte dar şi o necesitate apărută ca urmare a racordării sistemului de învăţământ românesc la standarde europene.

Un avantaj major al utilizării TIC în instruire, este faptul că profesorii îşi pot crea o varietate de materiale didactice corespunzătoare profilurilor colectivelor de elevi de la clasă, fiind utile şi pentru instruire diferenţiată. Acestea pot astfel deveni accesibile unui mare număr de elevi. Resursele educaţionale create, pot fi accesate şi utilizare dupa necesitate, şi în afara cadrului formal.

(Tabel adaptat după„ Contemporary perspectives in E-learning research” – Conole. G., London: Routledge, 2007 , cap. „The Design of Learning Technologies” – J. Cook).

Puţine mai sunt şcolile care nu sunt dotate cu reţele de calculatoare. Insuficienta lor exploatare duce la o formare incompletă a viitorului adult, care va avea dificultăţi în a se integra în societatea bazată pe e-administraţie, e-educaţie, e-formare,etc.

Desigur că accesibilitatea surselor de informare online, comportă şi anumite riscuri legate de siguranţa in mediul virtual şi veridicitatea informaţiilor. Acestea pot fi însă mult reduse printr-o educare corespunzătoare a elevilor şi prin selecţia responsabilă a informaţiei.

Dezvoltarea rapidă a tehnologiei comunicaţiilor a deschis posibilităţi largi de utilizare a acesteia în interacţiunile dintre profesori şi elevi sau în cele dintre grupuri de elevi.

Comunicarea mediată de calculator este un tip de comunicare în care calculatorul devine un intermediar în diferite tipuri de interacţiuni.Aceasta facilitează învăţarea colaborativă şi asigură accesul la o serie de resurse.

Tehnicile de comunicare pot fi clasificate în funcţie de beneficiarii comunicării, în:

- Tehnici individuale , realizate prin culegerea de informaţii din resurse online şi care nu necesita comunicarea directă cu profesorul;
- Tehnici profesor-elev, realizate prin email, reţele de socializare, Skype, etc.
- Tehnici profesor-elevi realizate prin aviziere electronice, grupuri Yahoo, reţele de socializare,spaţii virtuale de învăţare, Skype,etc.
- Tehnici intergrupuri care pot fi realizate prin videoconferinţe, webinare, grupuri Yahoo, etc.

Comunicarea mediată de calculator este o condiţie sine qua non pentru instruirea on line,pentru învăţarea la distanţă, pentru e-learning, atât de necesare în zilele noastre.

Pot fi puse la dispoziţia cursantului o serie de resurse care pot fi accesate 24 din24, pot fi utilizate tehnici adecvate acestui tip de comunicare.

Pentru ca o comunicare să fie eficientă,distribuirea rapidă a informaţiilor este esenţială. Una dintre căile utilizate în acest sens este avizierul virtual.

linoit este un serviciu care permite crearea de panouri pe care se pot fixa „ post-it” -uri virtuale. Aceste note pot conţine texte, imagini, materiale audio-video. Calendarul încorporat se poate utiliza şi pentru setarea de alerte. Odată efectuată înregistrarea , se poate crea un număr nelimitat de panouri., publice sau private, după preferinţă. Programul permite crearea de grupuri închise cu acces la conţinut şi cu posibilitatea de a realiza postări pe panou. Pe fiecare postare poate fi inserată data şi pot fi adăugate pictograme sau emoticon-uri.

Imagine realizată în http://en.linoit.com

Acest program poate fi utilizat in multe contexte de învăţare, ca de exemplu:

- Brainstorming – ideile vor fi postate pe panou . Se poate organiza şi în afara cadrului lecţiei.
- Activităţi de proiect – se postează materiale, se postează sarcinile, se anunţă calendarul, se fac observaţii;
- Memorator – se postează noţiuni de bază din cadrul unui capitol sau al unei unităţi de învăţare, se postează exemple de aplicare a cunoştinţelor teoretice;
- Pregătire suplimentară – elevii postează întrebări despre conţinutul lecţiei, profesorul le răspunde pe panou sau le colectează şi răspunde în clasă;
- Sursă de material didactic – profesorul postează pe un panou, toate materialele didactice necesare desfăşurării orei(planşe, imagini, proiecte didactice, fişe, prezentări,etc.);
- Realizare de postere educative – elevii realizează afişe pe o temă dată;
- Activităţi interdisciplinare şi transdisciplinare – elevilor li se prezintă o imagine complexă şi li se cere să detalieze din perspectve ale diferitelor discipline, anumite aspecte ale acesteia;
- Izvor de resurse – elevii postează imagini(fotografii, pictograme, simboluri,etc.) legate de o temă dată;
- Activităţi pe grupe- fiecare grupă are propriul panou şi are acces şi la panourile celorlalte grupe.

Utilizarea TIC nu este un scop în sine, ci mai degrabă un mijloc de a eficientiza activitatea de învăţare. O educaţie de calitate, nu se poate realiza fără a aduce sistemul de învăţământ la standarde europene şi din perspectiva informatizării.

Bibliografie:

„ Contemporary perspectives in E-learning research” – Conole. G., London: Routledge, 2007

http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002134/213475E.pdf

http://en.linoit.com/

MESERIA DE A FI PĂRINTE SE ÎNVAŢĂ ÎN FIECARE ZI

Prof. înv.preşc. Petronela Rosenauer
Grădiniţa cu PP şi PN „Iulia Hasdeu” Câmpina

„Totul educă: oamenii, lucrurile, fenomenele, dar în primul rând şi în cea mai mare măsură, oamenii. Între aceştia primul loc îl ocupă părinţii şi educatorii”

A. S. Makarenko

Orice parteneriat grădiniţă-familie îşi propune identificarea dificultăţilor comportamentale, sociale emoţionale de învăţare ale copiilor, dar şi schimbarea mentalităţii părinţilor, a atitudinilor și comportamentelor acestora, pentru adaptarea mai uşoară a copiilor la cerinţele grădiniţei, în vederea pregătirii pentru şcoală şi viaţă, prin dezvoltarea unor programe educaţionale de prevenţie şi intervenţie timpurie. Parteneriatul educațional devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între uitățile de învățământ și diferitele segmente ale societății, reprezentând modalitatea formală sau informală prin care cele două părți, sau mai multe decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Un educator care recunoaște când este în dificultate, care caută și pentru el resursele necesare pentru a traversa lin perioada de adaptare la un nou an școlar, la o nouă generație de copii, de la un specialist, terapeut, de la un alt educator cu mai multă experiență, este un educator responsabil. Nimeni nu deține răspunsurile, uneori ce scrie la carte nu funcționează nici pentru educator, nici pentru părinte. O vorbă blândă, o îmbrățișare strânsă fără cuvinte, un ținut de mână un pic mai mult, un cântecel repetat de mai multe ori, cu emoţie şi empatie, toate aceste lucruri îl ajuta foarte mult pe cel mic. Copilului îi place să i se acorde multă atenţie, astfel el putându-se afirma. O educaţie sănătoasă îl face pe copil să devină deschis la nou, creativ, adaptabil, comunicativ, cooperant și tolerant, responsabil, competent, demn, împlinit și fericit.

Credem că putem ajunge la aceste finalităţi prin educarea integrată, parteneriat educaţional, motivare individualizată și pregătirea continuă a preşcolarului pentru şcoală şi viaţă. Părinţii trebuie conştientizaţi că singura investiţie de valoare, niciodată falimentară pe care familia o poate face pentru copil este investiţia pentru mintea și sufletul acestuia. Ei trebuie să fie buni ascultători și să găsească timpul necesar pentru a comunica cu copilul. Când copilul dorește să comunice ceva, părintele trebuie să întrerupă orice activitate, acordându-i atenţia cuvenită, renunțând la atitudinea dominatoare. O slabă comunicare poate crea probleme emoţionale, copilul pierzându-și încrederea în adulţi și retrăgându-se într-o lume a sa. Familia trebuie să îl sprijine în continuare chiar dacă petrece majoritatea timpului la grădiniţă, departe de casă. Pentru o formare cât mai armonioasă şi benefică propriului copil părintele trebuie să-şi exercite dreptul de părinte şi la grădiniţă. Sunt multe familii care spun că sunt mult prea ocupate pentru asemenea lucruri, bucurându-se ştiind că, copilul lor este într-un mediu sigur, hrănit şi îngrijit. Aici intervine educatoarea care trebuie să aducă la cunoştinţă părintelui că e mai mult de atât, şi că misiunea lui de a-l forma pe preşcolar nu s-a încheiat fiind preluată de grădiniţă. Rolul grădiniţei este de fapt de a-i ajuta pe părinţi în formarea şi educarea propriilor copii. Rolul principal rămânând tot familia. Timpul petrecut cu copilul este într-adevăr lucrul cel mai prețios pe care noi, părinții, îl putem oferi. Să nu uităm că nici jucăriile, nici cadourile, ci petrecerea timpului de calitate este cu adevărat valoroasă pentru copil, a petrece timp cu el înseamnă a-i acorda interes, afecțiune, stabilitate.

Toate aceste motivații ne-au condus către necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicarea susținuta a familiei, cu un program educativ cunoscut și înteles de către parinți și realizat printr-o colaborare strânsă între instituția familială și cea preșcolară. În acest sens, în anul şcolar precedent am susţinut acest parteneriat grădiniţă- familie, care s-a bucurat de un real succes: **”Meseria de a fi părinte se învaţă în fiecare zi”.**

PLANIFICAREA ACTIVITĂŢILOR CUPRINSE ÎN PROGRAM

Nr. crt.	ACTIVITATEA	Perioada de desfăşurare	Coordonatori de activitate	Locul de desfăşurare
1.	**„Bun venit în grupa mică Albinuţelor”!”** – masă rotundă cu membrii familiei ♦ deschiderea anului şcolar; ♦ informarea părinţilor asupra necesităţii derulării acestui proiect;	Septembrie 2018	-întâlnirea cu educatoarele; - vizitarea şi prezentarea unităţii; -prezentarea reciprocă: copii, părinţi, personalul grădiniţei.	Sala de grupă
2.	**“Construim familii puternice”** ♦ activitate deschisă în colaborare cu părinţii ♦	Octombrie 2018	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor	Sala de grupă
3.	**“Îmi cunosc copilul?”** ♦ dezbatere, chestionare	Noiembrie 2018	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor	Sala de grupă
4.	**„Îl aşteptăm pe Moş Crăciun”** ♦ Program artistic cu prilejul Crăciunului la care participă familiile copiilor;	Decembrie 2018	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor	Sala de grupă
5.	**“Părinţi voioşi lângă copii frumoşi**” ♦ Plimbare în aer liber	Ianuarie 2019	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor	Dealul Muscel
6.	**Jucăriile şi sala noastră de grupă** – activitate cu tăticii ♦ amenajarea sălii de grupă cu ajutorul tăticilor ♦ *„Joacă-te cu mine”* – jocuri cu tăticii	Februarie 2019	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor	Sala de grupă
7.	**Mama mea, dragă şi bună!! –** activitate cu mămicile ♦ realizarea unei activităţi cu copii şi mămici (pe arii de stimulare); ♦ prezentarea unui mic program artistic de către copii, dedicat „*Zilei de 8 Martie”* pentru mămici;	Martie 2019	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor	Sala de grupă

8.	**Sărbători creştine alături de bunici** – activitate cu bunicile ♦ realizarea unor activităţi specifice sărbătorii *„Paştelui”,* după tradiţii şi reţetele bunicii. (vopsitul ouălor, prăjiturele, salate);	Aprilie 2019	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor	Sala de grupă
9.	**“Cea mai frumoasă amintire alături de copilul meu”** **Eu şi familia mea –**desene realizate de copii ♦ fotografii realizate de părinţi cu ocazia **Zilei Internaţionale a Familiei - .15 mai** ♦ **Meseria de părinte – exemple de bune practici**	15 Mai 2019	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor	Expoziţie -Sala de grupă Desenele copiilor Fotografiile părinţilor Lucrările /articolele realizate de către cadrele didactice
10. 11. 12.	**„Astăzi este ziua mea!”** – carnaval cu ocazia zilei de 1 Iunie. ♦ parada costumelor realizate de familie pentru copiii lor; (personaje din basme) ♦ jocuri şi cântece pentru copii în aer liber; **Cum a fost împreună?**-se concluzionează tot ceea ce s-a realizat **Educarea copilului în spiritul valorilor morale**	Iunie 2019 Permanent Permanent	Educatoare Părinţii sau bunicii copiilor Educatoare, Părinţii Toţi partcipanţii	Sala de grupă Prezentare impresii; Expo foto

Bibliografie:

Stănciulescu, Elisabeta, (2000), ***Sociologia educaţiei familiale***, Iaşi, Editura Polirom

Vrăjmaş, Ecaterina - Adina, (2002), ***Consilierea şi educaţia părinţilor***, Bucureşti, Editura Aramis.

SERIA
RINTE
VIATA

SECȚIUNEA II
"CEA MAI FRUMOASĂ
AMINTIRE ALĂTURI
DE COPILUL MEU"

INOVAŢIE ŞI CREATIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Autor: prof. înv. primar Dănculesei Ermina
Școala Gimnazială Com . Gherăești , jud. Neamț

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia trebuie reînnoită, completată, adaptată, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi a idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul , de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic, prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somantic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual.

Este foarte important ca în formarea unui stil de viaţă sănătos pentru şcolari să se pună accent pe :

- autocunoaşterea şi construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare şi relaţionare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor şi a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative faţă de sine şi viaţă.

In abordarea creativităţii în procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri şi responsabilităţi în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi

specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvolta personalitatea.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale intre concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

De o importanta deosebita este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă şi evaluarea orală; aceasta din urmă, deşi presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor şi blocaje datorate emoţiei sau timidităţii, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacţiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competenţe prin intervenţia cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ şi de interrelaţionare al elevului etc;

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvenţă a metodelor de autoevaluare şi de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii îşi exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranţă opiniile celorlalţi, capacitatea de a-şi susţine şi motiva propunerile etc.

O importanţă deosebită în inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activităţile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii , desfăşurate în clasa şi în afara ei) ;de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii

stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

In viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev şi are in vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic în” subiect activ” al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activităţii didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conţinut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică:

Ar trebui să se ţină cont de toate formele de inovaţie socială şi antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
3. I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

LE BLENDED LEARNING OU LA PÉDAGOGIE INNOVANTE, L'AVENIR DES ÉCOLES

ILIŞOI ELENA-IULIA,
Lycée Technologique Economique « Virgil Madgearu » Iaşi

Il n'est pas un domaine qui semble pouvoir échapper au discours sur l'innovation. Ainsi en est-il également du domaine de la pédagogie dans lequel l'innovation est aussi devenue une obligation. L'enseignement se doit d'être innovant, ce qui implique d'être nécessairement tourné vers les nouvelles technologies notamment numériques, collaboratif, orienté vers les compétences de l'élève plutôt que vers l'acquisition de savoirs. Cette transformation fait ressortir plus fortement des significations distinctes du terme "innovation" qu'il nous faut examiner avec recul.

L'innovation pédagogique doit donc être autre chose que cette diffusion externe. Rappelons-nous que l'étymologie du terme « innovation » semble indiquer un mouvement de l'intérieur, un renouvellement de soi par soi, dans un mouvement réflexif. L'innovation pédagogique devrait donc être comprise comme ce qui permet à un enseignant de renouveler sa pratique pédagogique par une prise de recul méthodologique et la découverte de méthodologies alternatives. Il ne s'agit donc pas de produire systématiquement de nouvelles approches, mais de comprendre en quoi les méthodes utilisées par un enseignant peuvent montrer des limites de nature telle qu'elles entament la capacité à atteindre les objectifs de l'enseignement dispensé. L'innovation pédagogique est donc ce mouvement réflexif qui, par un retour à l'intérieur de la pratique en s'appropriant théoriquement des méthodes autres, permet de réinventer l'acte d'enseigner pour un enseignant donné. Loin de tout dogmatisme qui s'imposerait de l'extérieur comme hétéronomie de l'acte d'enseigner, l'innovation pédagogique doit être la découverte par l'enseignant des intérêts de nouvelles méthodes, c'est-à-dire des méthodes qui ne lui sont pas habituelles.

Dans ce sens, Françoise CROS, professeur émérite au CNAM, membre du comité national d'expertise de l'innovation pédagogique dans l'enseignement agricole, définit l'innovation pédagogique comme un processus qui a pour intention *« l'introduction d'un nouveau ou d'un nouveau relatif dans un système existant en vue d'une amélioration et dans une perspective de diffusion »*. Appliquée à l'innovation pédagogique, cette définition peut renvoyer aux changements dans les situations pédagogiques et les apprentissages ayant comme intention de les faire évoluer. Une idée de progrès s'attache à l'innovation. Cinq attributs peuvent être attachés à l'innovation : le « nouveau », le « produit », le « changement », l'action finalisée, supposant intention et planification et le processus avec une démarche de résolution de problème.

Fortement imprégnées des changements technologiques propres à notre époque, les innovations sont souvent autant disruptives qu'elles sont ancrées dans le mode de vie des nouvelles générations. Les plus innovantes pratiques pédagogiques sont : L'échec productif (Productive failure), Le design thinking, L'Analyse formative (Formative analytics), Apprendre par les médias sociaux, La reformulation (Teachback), Apprendre à travers les jeux vidéo, Apprendre pour l'avenir, Le « translanguaging », Apprendre de la foule et La blockchain pour l'apprentissage.

On se propose donc ici de présenter, dans quelques mots, quelques-unes de ces nouvelles stratégies et méthodes de la pédagogie innovative, celles qui peuvent être appliquées, en particulier, aux élèves de lycée.

- **L’échec productif (Productive failure)**

Principe : les élèves sont confrontés à un problème complexe sans avoir reçu de formation spécifique à ce type de situation. Après qu’ils aient proposé une solution, ils reçoivent une formation directement liée au sujet. Les élèves ne trouvent pas forcément la solution, mais ils sont en revanche obligés d’appréhender la structure du problème complexe.	**Intérêt** : d’un point de vue pratique, elle peut être ajoutée facilement dans un enseignement comme activité introductrice. D’un point de vue moins prosaïque, elle est validée par les neurosciences qui démontrent que le savoir se construit par l’erreur et confèrent à celle-ci, par voie de conséquence, une valeur positive plutôt que négative.
Avantages : les élèves développent des stratégies de compréhension globale et analytique et doivent réinvestir leurs connaissances. En outre, ils doivent faire preuve de créativité. Ils découvrent alors l’intérêt d’une stratégie d’analyse avant d’étudier un problème. Enfin, cette méthode valorise les erreurs au lieu de les sanctionner : les élèves comprennent que le passage par l’erreur est voulu par l’enseignant. Aussi, ils perçoivent l’erreur comme une brique participant à la construction de leur savoir.	**Inconvénients** : certains élèves pourraient se complaire à "bidouiller" sans chercher à comprendre et ne recevraient qu’une solution spécifique à un problème particulier. De plus le professeur ne doit pas perdre de vue les objectifs fondamentaux du cours. Attention également aux élèves découragés par une tâche trop éloignée de leur zone de confort d’apprentissage. Ils pourraient abandonner le projet et par conséquent se dévaloriser.

- **Apprendre par les médias sociaux (Learning through social media)**

Principe : Facebook, Twitter, Google+, Instagram, les réseaux sociaux sont de plus en plus utilisés, par tous. En s’appuyant sur leurs fonctions de communication, de partage, de créativité et d’archivage, des activités pédagogiques nouvelles peuvent être envisagées, profondément ancrées dans les habitudes sociales des élèves. Sur les réseaux sociaux, on peut lancer des projets, des concours, des sondages, des recherches. Autant d’activités qui peuvent être à la base d’innovations pédagogiques.	**Intérêt** : c’est peut-être une brique essentielle de la pédagogie de demain. Elle est déjà prise en compte dans les prospectives des états et des établissements scolaires. De plus, les étudiants travaillant sur leur mémoire d’investigation trouvent déjà des réseaux professionnels constitués sur des plateformes comme LinkedIn ou Viadéo. En s’insérant dans ces groupes, ils peuvent lancer des discussions, des sondages ou des interviews auprès de personnes choisies ce qui leur permet d’atteindre leur public cible de manière très efficace.
Avantages : il s’agit d’une activité bien reçue par les élèves qui sont dans leur environnement familier. En plus, cette activité est flexible car elle s’adapte aux modes d’action des élèves (travail en synchrone ou asynchrone, le jour, la nuit, sur petites périodes ou sur de grandes plages de temps) et présente une faible	**Inconvénients** : Les réseaux sociaux forment un espace d’apprentissage aux multiples points d’entrée dans lequel l’élève peut se sentir perdu. L’activité présentée ici peut se révéler chronophage et nécessite également de prémunir les élèves contre les dangers relatifs à la protection de la vie privée. Autre problème : comment

barrière technologique ou conceptuelle. Il y a également la possibilité de faire un enseignement de masse.	gérer par exemple la confidentialité d'un rapport de stage en entreprise déposé sur un réseau social, ou des photos d'un laboratoire ?

- **Le « translanguaging »**

Principe : ce n'est pas la simple traduction de ressources d'une langue à une autre. Il s'agit en fait d'enrichir l'apprentissage par l'utilisation de plusieurs langues, voire par plusieurs autres façons de communiquer (par geste, par langage corporel, par mimiques, par dessin, par médias interposés...). C'est aussi donner aux élèves les clés d'un savoir linguistique qui leur permettra de se mouvoir aisément entre les langues, de prendre dans chacune ce qui sert leur pensée.	**Intérêt** : avec le développement de cette méthode, les frontières traditionnelles entre les langues deviennent perméables. Nous ne sommes plus confinés dans une seule langue, dans un seul mode de pensée. La pédagogie s'en trouve enrichie, améliorée. Cependant cette méthode peut aisément s'insérer dans des schémas pédagogiques 'classiques', aussi son potentiel disruptif est moyen.
Avantages : dans le monde, près des trois quarts des êtres humains sont polyglottes et vivent quotidiennement en employant plusieurs langues. Cette méthode s'appuie donc sur du solide : il y a souvent dans les classes de nombreuses langues parlées par les étudiants. Il n'y a donc qu'à entretenir cette gymnastique de l'esprit et l'utiliser pour améliorer l'enseignement. Enfin, cette méthode est adaptée à internet et au monde globalisé où les gens se déplacent beaucoup.	**Inconvénients** : bien qu'il soit difficile de trouver des inconvénients à l'utilisation des langues, il faut être attentif à plusieurs points. D'abord, attention à ne pas exclure ceux qui ne maîtrisent qu'une langue ou à les handicaper dans leur apprentissage (avec, par exemple, des prérequis multilingues). Ensuite, l'étude dans un langage inconnu ou mal maîtrisé présente aux apprenants des défis qu'ils ne rencontreraient pas autrement, ce qui peut entraîner une inégalité.

Pour conclure cet article, notons que ces innovations peuvent très bien s'hybrider entre-elles. Ainsi l'exemple présenté pour l'échec productif est un mix de ludification (utilisation de LEGO en classe) et d'échec productif. On pourrait très bien imaginer un travail de design thinking pour que les étudiants planchent sur la création d'un jeu de plateau destiné à introduire une dose de ludification dans un enseignement donné.

Bibliographie :

Cros, F., *L'agir innovationnel. Entre créativité et formation*. De Boeck, 2007

Génelot, D., *Gérer dans la complexité*. Paris : Insep éditions, 1992

Huberman, A.M., *Comment s'opèrent les changements en éducation : contribution à l'étude de l'innovation*, 1973

Legendre, R., *Dictionnaire de l'éducation. Guérin*, Montréal. 3e édition, 2005

Ministère de l'Éducation, du Loisir et du Sport (MELS), *Le renouveau pédagogique : Ce qui définit « le changement »*. Québec, 2005

CREATIVITATEA ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Profesor învățământ primar Dindiri Carmen
Școala Gimnazială Deveselu
Localitatea Deveselu, județul Olt

Viaţa modernă, cu schimbările socio-economice şi micşorarea depozitului de resurse convenţionale, impune dezvoltarea creativităţii şi punerea ei în slujba progresului uman şi bunăstarea materială şi spirituală a omenirii. Rolul cel mai important în depistarea, stimularea şi finalizarea creativităţii îl ocupă şcoala. Astfel,şcoala contemporană trebuie să fie centrată pe elev, oferindu-i posibilitatea de dezvoltare la maxim a capacităţilor şi aptitudinilor creatoare prin procesul învăţării.

Cercetările în domeniul creativităţii au arătat că există interacţiune între creativitate, inteligenţă, randament şcolar, conţinutul învăţământului şi rezultatele învăţării. Arthur Koestler spunea : „Creativitatea este un proces de învăţare aparte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană” fapt ce demonstrază că fiecare cadru didactic are azi o mare responsabilitate în procesul de învăţământ, în sensul că e obligat să le ofere elevilor posibilitatea dobândirii unei experienţe sociale şi constructive noi, bazată pe cooperare şi colaborare în rezolvarea problemelor vieţii, ca să poată să-şi asigure convieţuirea într-o lume paşnică.

Creativitatea pedagogică definește modelul calităților necesare cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente, prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice, angajate la procesul de învățământ. Creativitatea îndeplineşte următoarele funcţii:

- funcţia socială (efectele optimizante ale produsului creativ , cu sferă largă de acţiune);
- funcţia psihologică (toate resursele de ordin psihic sunt angrenate în procesul creator – inteligenţa, gândirea, imaginaţia, aptitudinile speciale, atitudinile afective, motivaţionale, caracteriale);
- funcţia pedagogica (modul de comportare a personalităţii creatoare, angajată în proiectarea unor acţiuni educaţionale/didactice realizabile în condiţii de transformare continuă a raporturilor subiect – obiect).

În domeniul educaţiei, criteriul de validare a creativităţii este eficienta comunicării pedagogice. Acţiunea eficientă în acest domeniu înseamnă medierea permanentă realizabilă între subiect şi obiect, cu participarea creatoare a acestora. Atitudinile creative ale cadrelor didactice orientează capacităţile personalităţii acestora în direcţia proiectării unor activităţi pedagogice inovatoare. Între atitudinile creative ale cadrelor didactice se remarcă încrederea în forţele proprii (dublată de o pregătire profesională foarte bună), interesele cognitive şi devotamentul faţă de profesie, atitudinea antirutinieră, cutezanţa, perseverenţa în căutarea de soluţii optime, atitudinea valorizatoare şi simţul valorii, receptivitatea la nou, respectul fată de originalitate şi cultivarea consecventă a acesteia şi angajarea sociala.

În demersul didactic, creativitatea se transpune în flexibilitate, opusul stereotipilor, rutinei. Structura creativităţii exprimă interdependenţa dintre produsul creator, procesul creator si personalitatea creatoare. Elementul nou, raportat la experienţa socială sau cea individuală a creatorului, este produs creativ. El trebuie să îndeplinească cerinţele de originalitate, relevanţă, şi utilitate. Produsul creator de tip pedagogic se situează la nivelul inventivităţii, a capacităţii profesorului de a realiza corelaţii instrucţionale şi educaţionale noi. Condiţia de eficienţă este întrunită dacă activitatea didactică nouă asigură adaptarea proiectelor pedagogice la situaţiile concrete ale claselor şi ale câmpului psihosocial, aflate într-o schimbare permanentă.

Poziţia profesorului în faţa provocărilor pe care le constituie instruirea în societatea actuală trebuie reorientată în acord cu cerinţele prezentului, dar mai ales ale viitorului. Este necesară redimensionarea rolurilor şi ipostazelor, comportamentul deschis şi

atitudinea pozitivă, activizantă şi reflexivă, promovându-se învăţarea interactivă şi realizându-se stimularea potenţialului creativ al elevilor.

Învăţarea creativă este un proces evolutiv, bazat pe receptivitatea faţă de experienţele noi, căutate şi rezolvate prin explorare, deducţie, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare sau operaţionalizare, accentuându-se realizarea conexiunilor dintre sensuri şi solicitându-se o profundă şi autentică implicare intelectuală, afectivă, psihomotorie şi voliţională. Învăţând creativ, elevul descoperă, redefineşte sensurile, filtrându-le prin propria personalitate, solicitând procesele psihice superioare de gândire şi creaţie.

Când elevii sunt implicaţi în procesul învăţării creative, achiziţiile sunt mai eficiente şi mai consistente. Elevii dobândesc capacitatea de a-şi reorganiza şi restructura permanent propriile achiziţii, devenind capabili să elaboreze proiecte personalizate de învăţare, să-şi asume responsabilitatea desfăşurării învăţării, conştientizând, aplicând, evaluând, gestionând şi dobândind progresiv autonomie în formarea proprie .

Ca urmare, creativitatea este o nevoie socială, iar provocările lumii moderne impun soluţii creative. In acest context, şcoala poate deveni un promotor al iniţiativelor creative atunci când asigură condiţii precum:

- democratizarea relaţiei profesor-elev, prin participarea elevului la procesul instructiv-educativ, proces care să fie interactiv;
- crearea unei atmosfere şcolare bazata pe comunicare, încredere si susţinere;
- restructurarea programelor şcolare, atât pe orizontală, prin extinderea acelor discipline care stimulează în mod direct creativitatea (literatura, muzica, desenul), dar şi prin includerea unor discipline noi, cât şi pe orizontală, prin evitarea supraîncărcării, a excesului de informaţii;
- includerea unor strategii creative şi prin promovarea unor metode noi.

Criza prin care trece educaţia în zilele noastre, necesită schimbări la nivelul sistemului de învăţământ. Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a şcolilor. Un prim pas trebuie făcut în formularea obiectivelor instructiv-educative, astfel încât cultivarea creativităţii să stea alături de educarea gândirii, prin combaterea conformismului cultural manifestat la mulţi dintre profesori. Astfel, chiar progresul gândirii în soluţionarea problemelor depinde de factorul creativitate. Educarea creativităţii la copiii de toate vârstele, presupune atingerea următoarelor obiective cu caracter general:

- formarea unei atitudini pozitive faţă de progres, faţă de elementele de noutate şi faţă de introducerea acestora în propriile acţiuni;
- pregătirea lor pentru a accepta noul ca un indiciu al progresului, al inovaţiilor şi al creativităţii umane;
- încurajarea manifestărilor elevilor caracterizate prin caracter şi rezultate originale;
- formarea şi dezvoltarea aptitudinilor şi capacităţilor de a crea, de a regândi strategiile de lucru şi de a le integra în sisteme dinamice, flexibile şi eficiente;
- formarea şi dezvoltarea capacităţilor creative, a capacităţilor de a realiza ceva nou: conexiuni, idei, teorii, modele ideale sau materiale, produse materiale etc.

Foarte importantă este atitudinea profesorului, relaţia sa cu elevii. Atitudinea autoritară poate crea blocaje afective ale elevilor. Este de preferat o atmosferă democratică, destinsă, prietenoasă. Profesorul trebuie să fie apropiat de elevi, îngăduitor (în limite rezonabile), să încurajeze imaginaţia. De asemenea, este necesar ca profesorul să fie creativ, în următoarele direcţii:

- proiectarea activităţilor instructiv-educative;
- organizarea şi conducerea activităţilor didactice, respectiv realizarea activităţilor de învăţare şi predare;
- desfăşurarea procesului de verificare şi evaluare a randamentului şcolar al elevilor;

- reglarea demersurilor didactice proprii pe baza informaţiilor obţinute prin feed-back;

Elevii cu potenţialităţi creative superioare au nevoie de asigurarea unor condiţii speciale de dezvoltare a acestora. Ei pot fi depistaţi cu ajutorul unor teste speciale sau prin observarea directă, la clasă. După Augusto Cury, psihiatru şi educator, cadrele didactice trebuie să se axeze pe anumite criterii care să le ghideze activitatea la clasă, pentru a-i pregăti pe tineri pentru viaţă. El consideră că foarte importantă este educarea emoţiei elevilor, care înseamnă printre altele, învăţarea lui „a gândi” înainte de a reacţiona, acceptarea sentimentului de frică, managementul propriilor gânduri, filtrarea stimulilor stresanţi şi capacitatea de a opera şi cu contradicţiile vieţii, nu doar cu probleme concrete, curajul de a-şi asuma riscuri şi a şti să piardă. Profesorii trebuie să pătrundă în inima elevilor dându-le exemple de viaţă, povestindu-le din experienţa proprie sau a altora, rezolvând conflictele prin blândeţe şi surprinzându-i cu reacţii neaşteptate. Pe de altă parte, următoarele comportamente nu sunt indicate:

- corectarea elevilor în public;
- exprimarea autorităţii prin agresivitate;
- critica excesivă şi compararea copilului cu alţi colegi;
- pedepsirea copilului fără a da explicaţii;
- lipsa de răbdare şi pierderea afectivităţii pentru elevi;
- încălcarea promisiunilor, distrugerea speranţelor şi viselor copiilor.

Pentru dezvoltarea creativităţii elevilor există mijloace nespecifice, care nu au legătură cu vreun obiect de învăţământ şi metode specifice pentru o anumită materie, în funcţie de conţinutul acesteia. În prima categorie se includ probele de tip imaginativ-inventiv (li se cere copiilor să elaboreze o compunere care are în centru un obiect simplu – o frunză, un nasture etc.); exerciţiile de tip problematic (elevii trebuie să formuleze întrebări în legătură cu obiecte cunoscute); exerciţiile combinate (realizarea unor mici compuneri pe baza unor tablouri cu diverse scene sau formularea moralei ce se desprinde dintr-un astfel de tablou). Rolul acestor metode nespecifice este acela de a dezvolta atitudini creative şi aptitudinea de a căuta şi găsi probleme.

Progresul creativităţii se realizează şi prin metode şi procedee specifice, de care beneficiază procesul instructiv-educativ: metodele active cum ar fi învăţarea prin descoperire, descoperirea dirijată (călătoriile pe hartă, continuarea unei nuvele sau povestiri), brainstormingul, sinectica, metoda 6-3-5, metoda „Philips 6-6”, discuţia panel. De asemenea, un rol important îl au metodele moderne de predare-învăţare, centrate pe elev. De exemplu, printre procedeele aplicate la clasă pot fi: la cererea profesorului elevii trebuie să creeze o problemă şi să o rezolve singuri, individual sau în grup; pot să imagineze probleme cu mai multe soluţii; foarte interesante sunt călătoriile pe hartă la geografie; la literatură pot continua un text (poveste, nuvelă, povestire) folosind un început dat, personajele autorului etc.; jocurile de rol activează imaginaţia şi capacitatea de a empatiza cu personajul.

Pentru ca stimularea creativităţii să aibă loc, este necesară cultivarea la elevi a unor capacităţi:

- valorificarea şi dezvoltarea spiritului de observaţie;
- cultivarea flexibilităţii gândirii, a abilităţilor intelectuale care să le permită elevilor să stabilească dacă o ipoteză este sau nu validă, să renunţe la cele neproductive şi să identifice altele;
- cultivarea curajului de a încerca şi a peseverenţei, precum şi dezvoltarea asumării riscului;
- dezvoltarea fluidităţii ideilor şi asociaţiilor realizate de elevi prin enumerarea unui număr cât mai mare de obiecte, fenomene, procese, elemente de conţinut ideatic, în funcţie de anumite criterii prestabilite.

Profesorul creativ oferă învățarea într-o atmosferă neautoritară,încurajează procesul gândirii creative.El știe cum să folosească întrebările.Conduita creatoare este provocată de întrebarea operațională potrivită pentru că ea duce la explorare și dezvoltă

curiozitatea.Un profesor creativ încurajează elevii să exprime teorii ce par ridicole,să combine materialele și noțiunile în modele noi,originale.

Lista ce poate fi utilizată în identificarea elevilor creativi,cuprinde:

-curios, original în gândire și acțiune, independent în conduită și plin de sine, imaginativ/fantezist, nonconformist,plin de idei/conversațional, experimentator, flexibil în idei și gândire, persistent, perseverent, preocupat,preferă complexitatea, construiește/reconstruiește, vede corelațiile.

Pentru înfăptuirea cerințelor creativității la lecție,este necesară instaurarea unui climat favorabil,caracterizat printr-o tonalitate afectivă-pozitivă,de exigență și de înțelegere,de responsabilitate.

În concluzie, *„o şcoală în care profesorul nu învaţă şi el este o absurditate”* afirma C. Noica. Așadar, creativitatea didactică în educație, se naște și se dezvoltă într-o stare de libertate a tuturor, individuală și socială, în deplină concordanță cu actele politico-economice, morale și culturale ale societății, care permit și asigură independența personalității în vocație și acțiune practică. Pentru a se adapta la realităţile noi, cadrul didactic trebuie să-şi cultive aptitudinile creative, să-şi activizeze resursele interne care acţionează favorabil asupra propriei creativităţi şi să stimuleze creativitatea elevilor pe care îi formează.

BIBLIOGRAFIE

1. A. Cosmovici, L. Iacob, *Psihologie şcolară*, Editura Polirom, Iaşi, 1999.
2. C. Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2001.
3. D. M. Herța, C. Ciocănel,” *Dezvoltarea creativităţii în învăţământ”*
4. M. Ionescu, *Demersuri creative în predare şi învăţare*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000.
5. N. Jurcău, (coord.), - *Psihologia educaţiei*, Editura U.T. Pres, Cluj-Napoca, 2001.
6. I. Moraru, *Ştiinţa şi filosofia creaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995.

CREATIVITATEA ÎN CADRUL ORELOR DE EDUCAŢIE TEHNOLOGICĂ - APLICAŢIA PRACTICĂ ŞI METODA PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE

Harpa Laura Maria
Sc. Gimn. Rastolita

Consider că stimularea potenţialului creativ al elevilor reprezintă una din principalele priorităţi ale educaţiei în condiţiile existente la noi, că este necesară dezvoltarea creativităţii fiecărei personalităţi. Procesul dat stimulează imaginaţia şi curiozitatea, iniţiativa şi încrederea în forţele proprii, independenţa în găsirea variantelor soluţii-atitudini atât de solicitate în societatea contemporană.

În cadrul orelor de Educaţie tehnologică se pot realiza aplicaţii practice. Orientarea procesului de activitate practică a copiilor trebuie făcută spre reprezentarea propriilor sentimente, atitudini, găsind mijloace proprii de reprezentare, deprinderi de mânuire şi de alegere a instrumentelor şi materialelor necesare (carton, hârtie, lemn, paie, polistiren, creioane simple şi colorate, cariocă, beţişoare arse la capăt, scobitori, beţe de chibrituri, sârme, material plastic, cauciuc, sticlă, plastelină, hârtie glacee, deşeuri textile , pânză, material din natură, care prin diversitatea formelor şi varietatea coloritului, a posibilităţilor de îmbinare, oferă un cadru larg dezvoltării imaginaţiei şi gândirii creatoare (frunzele, seminţele, florile, diversele legume şi fructe) etc)

O modalitate de a introduce în echipă diversitatea şi versatilitatea este aceea de a lua în considerare modul de gîndire al indivizilor. Diferitele moduri de gândire şi avantajele acestora sunt foarte clar ilustrate de **Edward de Bono** în ale sale **Şase pălării gânditoare.** Participanţii trebuie să cunoască foarte bine semnificaţia fiecărei culori şi să-şi reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Nu pălăria în sine contează, ci ceea ce semnifică ea, ceea ce induce culoarea fiecăreia.

Un profesor modern, va permite iniţiativa şi spontaneitatea, creativitatea elevului, dar şi dirijarea, îndrumarea sa, existenţa unor relaţii de cooperare între profesor şi elev. Acesta este elementul esenţial al învăţământului modern.

Cum se foloseşte această metodă:

Se împart cele 6 pălării gânditoare elevilor şi se oferă tema supusă discuţiei pentru ca fiecare să-şi pregătească ideile .

Aplicaţia se face la clasa a V-a, la Modulul “ Organizarea mediului construit”- Unitatea de învăţare:“Localitatea”, **TEMA: Confecţionarea machetei unei locuinţe sau a unei zone de locuinţe.**

Pălăria poate fi purtată individual – şi atunci elevul respectiv îşi îndeplineşte rolul – sau mai mulţi elevi pot răspunde sub aceeaşi pălărie. În acest caz, elevii grupului care interpretează rolul unei pălării gânditoare cooperează în asigurarea celei mai bune interpretări. Ei pot purta fiecare câte o pălărie de aceeaşi culoare, fiind conştienţi de faptul că:

- **Pălăria albastră** → clarifică
- **Pălăria albă** → informează
- **Pălăria verde** → generează ideile noi, creator
- **Pălăria galbenă** → aduce beneficii
- **Pălăria neagră** → identifică greşelile
- **Pălăria roşie** → spune ce simte despre

CENTRUL DE RESURSE EDUCATIONALE

PĂLĂRIA ALBĂ INFORMATORUL

Gânditorul cu pălarie albă acţionează în termeni de fapte şi cifre; este neutru şi obiectiv. Deşi este disciplinat şi ştie

unde vrea să ajungă, nu oferă interpretări

PĂLĂRIA VERDE- CREATORUL

Gânditorul cu pălărie verde este creativ. Culoarea simbolizează fertilitatea, dezvoltarea şi valoarea seminţelor. Este o abordare care generează noi concepte şi percepţii, spărgând modelele convenţionale de gândire. Purtătorul pălăriei verzi este util în primul rând pentru căutarea variantelor.

PĂLĂRIA ROŞIE- PSIHOLOGUL

Este pentru emoţii. Ea acoperă sentimentele obişnuite precum teama, neplăcerea, suspiciunea, dar şi pe cele mai complexe, implicate în emiterea de judecăţi, cum ar fi intuiţia, bunul gust şi simţul estetic.

CELE 6 PĂLĂRII GÂNDITOARE

PĂLĂRIA galbenă- OPTIMISTUL

Gânditorul cu pălarie galbenă este pozitiv şi constructiv, preocupat să facă lucrurile să meargă. El urmareşte valori şi beneficii şi sprijină strălucirea, lumina, optimismul şi oportunitatea.

PĂLĂRIA albastră- MODERATORUL

Gânditorul cu pălarie albastră organizează procesul de gândire, definind problemele şi conturând întrebările. Este

responsabil cu rezumatul, privirea de ansamblul şi concluziile, monitorizează progresele şi urmareşte dacă sunt respectate

PĂLĂRIA NEAGRĂ- PESIMISTUL

Gânditorul cu pălarie neagră identifică ceea ce nu este bine, gândeşte asupra a ceea ce nu merge, ce este riscant,

periculos şi descrie greşelile. Dată fiind repulsia puternică a oamenilor de a accepta fapte care le contrazic modul de gândire, aceasta nu se poate face fără

Cum funcţionează această metodă în cazul rezolvării TEMEI primite:

- **Pălăria albastră**: defineşte sarcina-
  - Care sunt etapele necesare pentru realizarea machetei:
    - Stabilirea tipului de machetă;
    - Realizarea unei schiţe pentru macheta stabilită;
    - Alegerea materialelor necesare şi modalitatea obţinerii lor;
    - Stabilirea uneltelor necesare;
    - Sarcinile pe care le primeşte fiecare elev din grupă pentru realizarea machetei.
- **Pălăria albă**: oferă informaţiile şi materialele disponibile în legătură cu TEMA primită;
- **Pălăria verde**: vizează soluţiile posibile;
  - Realizarea schiţelor pentru macheta stabilită îndicând mai multe posibilităţi;
- **Pălăria neagră**: evidenţiază slăbiciunile fiecărei soluţii propuse.
  - Pentru fiecare soluţie dată indică care sunt dezavantajele şi greutăţile ce se pot întâmpina;
- **Pălăria galbenă**: are în vedere posibilităţile reale de realizare a soluţiilor propuse;
  - Pentru fiecare soluţie dată indică care sunt etapele ce se pot realiza fără să se întâmpine greutăţi;
- **Pălăria albă**: leagă soluţiile de informaţiile disponibile, răspunzând la întrebări de genul: “Au soluţiile propuse o bază reală?”;
- **Pălăria roşie**: stimulează participanţii să răspundă la întrebări de genul: “Ce simţiţi în legătură cu soluţiile propuse?”, “ Vă place? “, “ Ce credeţi că putem face să fie mai frumos?”
- **Pălăria albastră**: alege soluţia corectă şi trece mai departe.

Pălăriile gânditoare pot fi purtate pe rând de participanţi sau toţi subiecţii antrenaţi în discuţie pot fi sub aceeaşi pălărie în acelaşi timp. Astfel se pot folosi formule de genul: “Hai să încercăm şi pălăria verde”, “ Căutăm idei noi.” sau “ Să lăsăm pălăria neagră, s-o probăm pe cea galbenă”. Cineva care nu este încântat de ideea pusă în discuţie, nu face nici un efort să găsească elemente pentru dezvoltarea ei.

Utilizând tehnica pălăriilor gânditoare, elevul este provocat să schimbe pălăriile, facilitându-se astfel posibilitatea de exprimare, deoarece nu este constrâns să aibe doar o singură perspectivă. O persoană entuziasmată de idee este rugată, ca sub pălăria neagră, să caute dificultăţile, neajunsurile.

Bibliografie:

Matei,S.; Sârbu, I.; Cosma, D.; Sârbu, M. A., (2006), *Metodica predării Educaţiei tehnologice,* Ed. Arves;
Maria, Gârboveanu, *Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ,* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti,1981;
Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilităţi de cunoaştere şi educare,* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti,1983;

Eficient şi activ în abordarea orelor de matematică

Profesor Oniciuc Carmen Elena
Liceul Tehnologic Economic “V. Madgearu”, Iaşi

Apariţia noilor programe, centrate pe achiziţiile elevilor, impune anumite schimbări în didactica fiecărei discipline. Diversificarea metodelor de învăţare, a modurilor şi formelor de organizare a lecţiei, a situaţiilor de învăţare, constituie cheia schimbărilor pe care le preconizează noul curriculum.

A învăţa în procesul de învăţământ nu se reduce numai la a recepta, ci implică participarea activă a elevului în ipostazele de receptor dar şi de emitent de mesaje, după cum a preda nu se limitează numai la a transmite, ci implică şi actul receptării şi al reacţiei de feed-back la mesajele emise de elevi, schimbarea dinamică a rolurilor fiind una din condiţiile principale ale comunicării eficiente în procesul de învăţământ.

În practica didactică, este acceptat faptul că un elev reţine 10% din ceea ce citeşte; 20% din ceea ce aude; 30% din ceea ce vede şi aude, în acelaşi timp; 80% din ceea ce spune; 90% din ceea ce spune, făcând un lucru la care se gândeşte şi care îl interesează.

Aşadar, învăţarea devine eficientă doar atunci când îl punem pe elev să acţioneze!

Procesul de predare – învăţare în matematică poate fi mai bine înţeles şi mai bine condus dacă se cunosc şi se aplică câteva dintre metodele active, care se potrivesc acestei discipline. Învăţarea nu mai are ca unic scop memorarea şi reproducerea de cunoştinţe, o învăţare eficientă presupune explicarea şi susţinerea unor puncte de vedere proprii, precum şi realizarea unui schimb de idei cu ceilalţi.

Pasivitatea elevilor în clasă, ca o consecinţă a modului de predare prin prelegere, nu produce învăţare decât în foarte mică măsură deoarece prelegerea presupune că toţi elevii pot asimila aceleaşi informaţii, în acelaşi ritm, ceea ce este departe de realitate. Pentru elevi, este insuficient dacă, în timpul unei ore, ascultă explicaţiile profesorului şi văd o demonstraţie sau un experiment. Este mult mai eficient dacă elevii participă în mod activ la procesul de învăţare: discuţia, argumentarea, investigaţia, experimentul devin metode indispensabile pentru învăţarea eficientă şi de durată. Toate situaţiile în care elevii sunt scoşi din ipoteza de obiect al formării şi se transformă în subiecţi activi, coparticipanţi la propria formare, reprezintă forme de învăţare active.

Prin aplicarea metodelor active :

- se creează o învăţare mai profundă şi o mai bună aplicare a cunoştinţelor;
- elevii dezvoltă aptitudini de gândire mai bune;
- elevii dau dovadă de o bună memorare a noţiunilor;
- sunt antrenaţi toţi elevii clasei;
- pot motiva şi elevii cu rămâneri în urmă;
- lecţiile au un impact mai puternic şi sunt mai apreciate de elevi.

Un exemplu de lecţie poate fi “Funcţia exponenţială” clasa a X-a. Profesorul îşi propune ca la sfârşitul activităţii elevul să aplice corect proprietăţile funcţiei exponenţiale în exerciţii practice.

Profesorul scie pe tablă definiţia funcţiei eponenţiale şi apoi solicită elevii să lucreze folosind diverse metode activ-participative.

Definiţie: Fie $a > 0$, $a \neq 1$. Funcţia $f : R \to (0,+\infty)$, $f(x) = a^x$ se numeşte **funcţie exponenţială de bază** a.

Pentru a analiza principalele proprietăţi ale acestei funcţii în cazurile când baza este subunitară $(0 < a < 1)$ sau supraunitară $(a > 1)$ se foloseşte mai întâi metoda mai multe capete la un loc, se împart elevii în grupe de câte patru (se numără de la 1 la 4) şi se cere să reprezinte prin puncte graficul următoarelor funcţii exponenţiale completând tabele de valori date:

x	$-\infty$	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	$+\infty$
$f(x) = 2^x$											

x	$-\infty$	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	$+\infty$
$f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x$											

Elevii se gândesc mai întâi singuri apoi discută, colaborează pentru a duce la bun sfârşit sarcina de lucru. Se spune de către profesor numărul 4 şi toţi elevii care au acel număr raportează la tablă cum a realizat grupul lor cerinţele.

Folosind metoda predarea reciprocă, având aceleaşi grupe de câte 4 elevi se propune elevilor să joace pe rând rolul profesorului. După ce au citit individual din manualul de matematică şi şi-au notat în caiete câte o proprietate a funcţiei exponenţiale fiecare trebuie să parcurgă următorii paşi :

- rezumă şi explică colegilor proprietatea citită;
- adresează fiecărui coleg de echipă câte o întrebare;
- explică ceea ce nu s-a înţeles;
- le cere celorlalţi membri ai grupului să prezinte următoarea proprietate, precizând care este aceasta.

La finalul orei folosind metoda diagrama Venn se cere elevilor să completeze o astfel de diagramă cu asemănările şi deosebirile dintre funcţia exponenţială cu bază subunitară şi funcţia exponenţială cu bază supraunitară, folosindu-se de noţiunile învăţate în cadrul echipei.

La sfârşit se compară diagramele realizate de fiecare echipă şi se remarcă echipa care a găsit corect toate asemănările şi deosebirile ce se desprind din noţiunile învăţate.

Una dintre strategiile de predare modernă foarte utilă la matematică este munca în grup. Împărţirea elevilor pe grupe eterogene are un avantaj important deoarece îmbunătăţeşte implicarea elevilor în procesul de învăţare.

Scopul utilizării muncii în grup este acela de a da prilejul tuturor elevilor să lucreze împreună, să gândească, să discute şi să se implice activ în desfăşurarea lecţiei. Avantajul acestei abordări constă în faptul că pentru a prezenta la tablă rezultatele găsite de către o grupă vom solicita toţi membrii grupei obligându-i astfel să colaboreze, să-şi spună şi să-şi susţină ideile corectându-şi greşelile ce apar din însuşirea greşită a noţiunilor teoretice.

Un astfel de exemplu se poate realiza pentru înţelegerea şi fixarea corectă a legăturii dintre continuitatea şi derivabilitatea unei funcţii, noţiuni făcute de către elevi în clasa a XI-a de liceu la analiză matematică.

Folosind metoda gândiţi / comunicaţi / lucraţi în perechi elevii vor fi împărţiţi în patru grupe, fiecare primind o fişă de lucru după modelul celor de mai jos. Pentru rezolvarea corectă a exerciţiilor de pe fişe elevii vor folosi definiţiile noţiunilor de continuitate şi derivabilitate.

Fişa 1

1. Să se studieze continuitatea şi derivabilitatea funcţiei
$$f:R\to R,\quad f(x)=|x-2|.$$

2. Să se determine parametrii reali $a,b\in R$ astfel încât funcţia
$$f:R\to R,\quad f(x)=\begin{cases}x^2-1, & x\le 2\\ ax+b, & x>2\end{cases}$$ să fie derivabilă în $x_0=2.$

Fişa 2

1. Să se studieze continuitatea şi derivabilitatea funcţiei
$$f:R\to R,\quad f(x)=\begin{cases}2x-1, & x\le 1\\ x^2, & x>1\end{cases}.$$

2. Să se determine parametrii reali $a,b\in R$ astfel încât funcţia
$$f:R\to R,\quad f(x)=\begin{cases}ax-3, & x\le -1\\ x^2+b, & x>-1\end{cases}$$ să fie derivabilă în $x_0=-1.$

Fişa 3

1. Să se studieze continuitatea şi derivabilitatea funcţiei
$$f:R\to R,\quad f(x)=\begin{cases}e^{x+1}, & x<-1\\ x+2, & x\ge -1\end{cases}.$$

2. Să se determine parametrii reali $a,b\in R$ astfel încât funcţia
$$f:R\to R,\quad f(x)=\begin{cases}x^2+ax+b, & x\le 2\\ ax+b, & x>2\end{cases}$$ să fie derivabilă în $x_0=2.$

Fişa 4

1. Să se studieze continuitatea şi derivabilitatea funcţiei
$$f:R\to R,\quad f(x)=\begin{cases}3x+2, & x<0\\ x^3-1, & x\ge 0\end{cases}.$$

2. Să se determine parametrii reali $a,b \in R$ astfel încât funcţia

$$f: R \to R, \quad f(x) = \begin{cases} bx + a, & x \le 0 \\ \ln(1+x) + b, & x > 0 \end{cases}$$ să fie derivabilă în $x_0 = 0.$

Pe tablă se vor prezenta ideile de rezolvare şi rezultatele găsite de elevii fiecărei grupe astfel încât celelalte grupe să poată urmări toate raţionamentele de rezolvare.

Se va cere elevilor să fixeze prin exerciţiile 1) propuse în fişele de lucru faptul că o funcţie poate să fie continuă într-un punct fără a fi derivabilă în acel punct. Adică, condiţia de continuitate într-un punct este o condiţie necesară pentru derivabilitatea funcţiei în acel punct.

Se va sublinia de către profesor faptul că nu are sens să punem problema derivabilităţii într-un punct în care funcţia nu este continuă.

Elevii au lucrat exerciţiile 2) din fişele de lucru subliniind încă o dată necesitatea continuităţii lui f în x_0 pentru ca f să fie derivabilă în x_0.

Obiectivele operaţionale au fost realizate. Elevii din toate grupele au înţeles corect legătura dintre continuitate şi derivabilitate, au rezolvat într-o manieră clară şi corectă exerciţiile propuse, dând justificări pentru toate soluţiile la care au recurs.

Strategia aleasă a avut succes şi a fost motivată de nevoia de fixare şi structurare a noţiunilor teoretice învăţate de către elevi.

Bibliografie:

[1]. **Păun E., Potolea D**., *Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative*, Ed. Polirom, Iaşi, 2002

[2]. **Radu I. T**., *Teorie şi practică în evaluarea eficienţei învăţământului*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981

[3]. **Rusu E**., *Probleme şi problematizare în învăţarea matematicii*, Ed. Albatros, Bucureşti,1982

[4]. **Tudorică R**., *Managementul educaţiei în context european*, Ed. Meronia, Bucureşti, 2007

Le jeu et le divertissement

Dumitrescu Daniela Elena
Colegiul Economic Calarasi

Le jeu est un important moyen d'éducation qui met en valeur et qui entraîne les capacités créatrices de l'élève. Son importance consiste dans le fait que celui-ci facilite le processus d'assimilation, de fixation et de consolidation des connaissances.Le jeu est considéré aujourd'hui, dans la théorie psychologique comme moyen d'assimilation du réel à l'activité propre. Il constitue la facilitation du passage de temps de l'apprenant de l'activité de jeu à celle d'apprentissage. Le jeu est une combinaison entre l'élément instructif-éducatif et l'élément distractif qui assure une unité accomplie entre la tâche didactique et l'action de jeu. Les termes « divertissement » et « jeu » sont employés fréquemment dans le processus didactique. Parfois ces termes sont traités comme synonymes ou autrefois ils sont
différenciés. Mais on peut dire qu'il ya une différence claire entre les deux termes. Le divertissement est défini comme « une action, un moyen de se divertir, de diverter les autres ». Ainsi le divertissement est une activité spontanée et volontaire dont le seul but est la satisfaction. À côté de travail et d'apprentissage , le divertissement représente le troisième aspect essentiel de l'activité humaine. En assurant la satisfaction des besoins et des intérêts
individuels, le divertissement facilite en même temps l'entrée dans la vie sociale, la connaissance de la réalité et son adaptation aux propres nécessités. Le jeu est une activité distractive guidée de certaines règles. La différence entre les deux notions est peu observable. Les spécialistes considèrent que les jeux s'opposent aux actions de divertissement parce qu'ils finissent toujours avec une victoire ou un échec. Incorporé dans l'activité didactique, le jeu imprime à celle-ci un caractère plus vivant et attrayant, il apporte de la variété et établit un état de bonne disposition ,de divertissement et de détente ce qui prévient l'apparition de la monotonie. Quand il est utilisé dans le processus d'enseignement ; le jeu acquiert des fonctions psychopédagogiques significatives, il assure la participation active de l'élève aux leçons, et croît aussi son intérêt pour apprentissage.

Le jeu didactique et l'apprentissage en classe de FLE

Si on tient compte que les aptitudes, les intérêts et les automatismes se structurent dès premières années de scolarisation, l'évolution des apprenants se réalisera de manière que les élèves acquièrent un rôle actif dans l'apprentissage. Le développement du potentiel de créativité de l'enfant peut être réalisé par les activités qui sollicitent d'instigation et de l'originalité de sa part. Par le jeu didactique on peut exercer les plus complexes et les plus importantes influences formatives et on enregistre des transformations quantitatives et qualitative nécessaires grâce aux conditions internes ou externes de la réalisation du jeu. C'est toujours le jeu didactique qui assure l'adaptation de l'enfant à l'activité scolaire, mais également l'accessibilité de certaines connaissances plus arides ou plus abstraites ou leur consolidation, introduisant peu à peu l'élève dans la pratique de l'apprentissage et du travail en général. Il est à la portée de chaque enseignant d'optimiser l'emploi de cette activité, car « le jeu révèle les règles d'un mode de vie civilisé, les influences éducatives exercées qui forment les goûts des apprenants, leurs préférences, leur modalité de s'exprimer, de sentir d'actionner, de s'affirmer, le jeu engageanttoutes les ressources de connaissance et d'affectivité de l'apprenant. Les activités ludiques se veulent génératrices de plaisir et d'enthousiasme. L'intention est de susciter une forte motivation et de faire aimer la langue française. L'enseignant doit savoir déclencher et entretenir la motivation de ses élèves pour l'étude du français langue étrangère.

Celle-ci se définit comme « l'ensemble des phénomènes dont dépend la stimulation à agir pour atteindre un objectif déterminé » . La motivation pour l'apprentissage d'une langue varie d'un niveau à l'autre. Les recherches des psychologues ont montré que la motivation est une partie constituante de de l'aspect dynamique et directionnel du comportement qui établit une relation « requise » entre l'individu et le monde. Le jeu a un rôle définitoire dans l'assimilation du réel aux besoins du moi ; c;est-à-dire dans l'apprentissage, mais aussi dans l'accommodation du moi à la réalité. On est plus motive lorsqu'on sait où l'on veut arriver. Par le jeu on a accès à la créativité car « …c'est en jouant et seulement en jouant que l'individu, enfant ou adulte est capable d'être créatif que l'individu découvre le soi » Le jeu didactique peut être compris comme « une méthode active » qui accorde la priorité à l'aspect pragmatique de la communication. Il ouvre la voie de l'initiative personnelle, de la créativité et de la découverte. Et pour « exercer pleinement cette compétence de communication ,l'apprenant doit s'approprier les moyens linguistiques(le vocabulaire et les structures grammaticales) pour agir situationsdecommunication. L'utilisation du jeu didactique en classe de français constitue un outil irremplaçable à certains moments de l'apprentissage par l'implication qu'elle suscite aux élèves ,et l'authenticité de la communication qu'elle permet.

Les fonctions du jeu en classe de FLE

Du point de vue pédagogique le jeu est considéré comme un moyen instructif-éducatif et en même temps un moyen pédagogique et thérapeutique , avec des significations variées. Il présente une série de fonctions complémentaires avec celles -ci du phénomène éducationnel. La fonction d'adaptation se manifeste par l'assimilation de la réalité physique et sociale et par l'accommodation du moi à la réalité. En jouant, l'élève expérimente des rôles qui se superposent avec son propre moi et il s'exerce lui-même comme agent actif ,non seulement comme agent réactif de l'environnement de la nature, fait qui lui assurera peu à peu l'adaptation et la compréhension du monde réel. Le jeu en classe de FLE a aussi une fonction formative parce qu'il est un point de départ du développement cognitif, affectif, émotionnel, psychomoteur dans la construction de la personnalité .La curiosité et la pensée stimulent les enfants pendant le jeu car celles-ci font partie de leur plaisir de découvrir ,d'apprendre. En stimulant la fantaisie, l'imagination reproductive et créatrice, le jeu est aussi un moyen de développement de la spontanéité. Le jeu a aussi une fonction informative car il permet à l'élève d'acquérir des informations, des concepts nécessaires à une meilleure compréhension du monde réel. Lorsqu'il investigue de diverses réalités physiques l'élève manipule, il classifie , il mesure, se familiarise avec les propriétés de certaines choses. La fonction de socialisation suppose l'exercice par le jeu et l'acquisition dans le plan comportemental des exigences de la vie sociale. Le jeu est un important instrument de socialisation avec une grande capacité de transmission culturelle. L'élève la possibilité d'explorer certains conceptions comme celui de la liberté impliqué dans la plupart des activités ludiques .Par la socialisation l'apprenant tend à affirmer et à défendre son individualité , en exprimant ainsi son besoin de s'intégrer dans la société. La fonction de relèvement du psychique transpose dans le jeu des sentiments , des attitudes, des intentions non réalisées dans le réel. Les formes de manifestation du jeu et ses fonctions différent d'une âge à l'autre. Si pendant l'enfance, le jeu acquiert plus de fonctions cognitives ou formatif-éducatives, plus tard ses fonctions deviennent de détente et de réconfort physique et psychique. Par le jeu didactique on fait le passage du jeu à l'apprentissage, parce qu'il joint le ludique avec l'acquisition des connaissances et la formation de certaines capacités cognitive assurant toutes les prémisses psychologiques pour l'intégration dans l'activité scolaire.

Le déroulement du jeu en classe de FLE

Quand on parle de l'utilisation de la notion de jeu « on peut regrouper les divers usages qui en soit faits en quatre catégories, correspondant à quatre grandes regions métaphoriques :le matériel, le contexte, la structure et l'attitude .» Pour éveiller la curiosité des apprenants, l'enseignant doit employer du matériel varié. Celui-ci peut être confectionné par l'enseignant ou les apprenants. Ils sont acceptés comme matériel ludique des objets dont l'usage conventionnel les destine au jeu comme les dés, les cartes à jouer. Même les textes écrits, les documents audio et vidéo, les cartes,les images, les objets quotidiens, les fiches individuelles ,les schémas, les jetons,les sons, les mots ou les concepts peuvent servir comme support pour le déroulement du jeu dans la classe de FLE.

Bibliographie

Enache Melania , Munteanu Maria , Jocuri didactice, Ed Porto-Franco, Galaţi 1998 ,p 11

Landsheere G de, Dictionnaire de l'évaluation et de la recherche en éducation ,PUF. Paris1979,p180

Ionescu Mureşan u,Marina ,L'enseignement du français langue étrangère, Institutul European Iasi,2007,p38).

Winnicot,Donald.Woods,.op cit,1975,p 76)

Palmade Georges Les méthodes en pédagogie, PUF, Paris,1983

FrançoisWeiss, Jouer,communiquer,apprendre ,Hachette,Paris,2002 ;p7

Tehnici de abordare a predării – învăţării - evaluării inovative

prof.înv.primar Prodea Manuela
Școala Gimnazială „prof. Ioan Dănilă” Ghermănești

Metodele inovative de învăţare sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe, asigurând perfecţionarea şi optimizarea demersului educaţional. Metodele utilizate la şcolari sunt atât cele „clasice”, cât şi cele „moderne”; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul copilului şcolar şi să-l determine să înveţe în modul cel mai plăcut, prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale şcolarilor în direcţia propusă, le captează atenţia, stimulează mecasnismele gândirii, ale inteligenţei, voinţei, motivaţiei şi imaginaţiei şi îi implică afectiv în ceea ce fac. Procesul de formare interactiv presupune acţiune atât din partea profesorului cât şi din partea elevului. Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învăţare este necesar să ţină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învăţare, cum ar fi: competenţele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual şi capacităţile elevilor, resursele materiale accesibile şi gradul de complexitate al conţinutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfăşoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învăţării. Metodele inovative presupun o învăţare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. În învăţământul primar sunt utilizate o multitudine de metode moderne însoţite de tehnici specifice şi resurse materiale, dintre care amintesc:

1. Explozia stelară - steluţa mare şi 5 steluţe mici
2. Lotus- flori de nufăr mici şi o floare de nufăr mare
3. Bula dublă-două cercuri mari de culori diferite câte patru cercuri mici de culori diferite, săgeţi lungi şi scurte
4. Predarea/învăţarea reciprocă -palete colorate cu întrebări, ecusoane, coroniţe
5. Ciorchinele - cercuri sau ovale de două mărimi şi două culori, săgeţi
6. Cubul - un cub sau tot atâtea cuburi câte tematici predaţi, 6 plăcuţe cu descrie, compară, analizează, argumentează, asociază, aplică, simboluri pentru copii
7. Pălăriuţe gânditoare - albă, roşie, galbenă, verde, albastră neagră
8. Piramida şi diamantul - suport de lucru, pătrate sau benzi de carton de culori diferite
9. Mozaicul - fişa expert, ecusoane, chestionar de evaluare-ilustrat
10. Diagrama Venn - fişe de lucru, ecusoane
11. Brainstormingul, problematizarea, jocul de rol, turul galeriei

În continuare mă voi opri asupra câtorva dintre cele enumerate valorificând experiența la clasă. De exemplu, atunci când am vorbit despre tema **Prietenie,** la **clasa a II-a,** am folosit **brainstormingul** întrebându-i pe copii la ce se gândesc când aud acest cuvânt sau **problematizarea** atunci când le-am adresat întrebările (Cum ai fi procedat dacă prietenul cel mai bun te-ar fi lovit, în timp ce te certai cu el? sau De ce credeți că prietenul salvat a dăltuit în piatră cuvintele spuse?), iar ei au răspuns, după ce le-am prezentat povestea, fără a cunoaște și finalul (doar după ce au răspuns):

„Iată povestea a doi foarte buni prieteni care călătoreau împreună prin deșert. La un moment dat, discutând între ei încep să se certe, iar unul dintre prieteni îl pălmuiește pe celălalt. Cel pălmuit întristat, dar fără să riposteze și fără să zică nimic, a scris pe nisip: „ASTĂZI CEL MAI BUN PRIETEN M-A PĂLMUIT".

Continuându-și drumul lor au găsit o oază, moment în care au decis să facă o baie. Prietenul care a fost pălmuit, extenuat de căldură și drum, intrând în apă și neștiind să înoate bine, aproape că era să se înece. Dar prietenul său l-a salvat. După ce și-a revenit, el a scris pe o piatră: „ASTĂZI CEL MAI BUN PRIETEN AL MEU MI-A SALVAT VIAȚA.”

Prietenul care a pălmuit obrazul și a salvat viața celui mai bun prieten al său, îl întreabă pe celălalt: „Prima dată, atunci când te-am lovit, ai scris în nisip, iar acum o faci pe o piatră, de ce?".

Atunci prietenul său îi răspunse: **„Când cineva te rănește ar trebui să o scrii pe nisip, pentru ca vânturile iertării să poată șterge. Dar, atunci când cineva face ceva bun pentru tine, ar trebui să o gravezi în piatră, în așa fel încât nici măcar un vânt să nu poată șterge."**

Apoi am folosit **jocul „Lanțul ideilor”**, unde fiecare a continuat enunțurile date:

„Dacă aș fi o furnică, m-aș împrieteni cu...

Dacă aș fi o albină, m-aș împrieteni cu...

Dacă aș fi o pisică, m-aș împrieteni cu...

Dacă aș fi un câine, m-aș împrieteni cu...”

A urmat **Turul galeriei** după ce fiecare elev a desenat obiectul preferat al prietenului, iar ceilalți au examinat lucrările colegilor scriind observațiile, aprecierile pe posterele lor.

Fiind la o temă legată de prietenie, nu puteam să nu realizez **jocul de rol „Ziua de naștere”** în care elevii au folosit mimica, gesturi, mișcări și diferite obiecte necesare sărbătoririi unei zile de naștere cu prietenii.

După petrecere cu ajutorul **ciorchinelui** au reușit să identifice cu ușurință calitățile prietenului adevărat, care bineînțeles nu a lipsit de la petrecere.

Ora s-a terminat cu o stare de bine generală, fiecare copil simțindu-se mai bogat deoarece în jurul fiecăruia se afla un grup de prieteni, de aceea aș putea concluziona că dezvoltarea personală are un rol foarte important, căci dacă elevii trăiesc împărțind cu ceilalți, învață generozitatea, dacă sunt acceptați, învață să iubească, dacă sunt apreciați ei învață să aibă un vis de împlinit, dacă trăiesc în prietenie, învață că este plăcut să trăiești și că viața-i minunată, dacă copiii sunt încurajați, atunci ei învață să fie încrezători.

Un alt exemplu ar fi atunci când am vorbit despre tema **Emoții de bază**, **la clasa I**, când am discutat pe baza poveștii vizionate unde elevii au identificat emoțiile de bază pe care detectivul le-a prezentat pe rând și fiecare și-a exprimat părerea în legătură cu greșelile pe care le-au făcut copiii din povestea prezentată. **(accent pe motivația învățării)**

Jocul „Cutia pentru supărări, cutia pentru bucurii"

Și-au amintit situații în care aceștia au fost fericiți, supărați, speriați sau surprinși. La îndemnul meu, pe rând, aceștia au verbalizat întâmplările și au accentuat emoția pe care au trăit-o desenând ceea ce și-au amintit și sortând cartonașele cu bucurie și surprindere în cutia pentru bucurii, iar pe cele cu supărare și frică în cutia pentru supărări. **(accent pe încredere)**

Jocul „Trenul emoțiilor”

Pe fiecare vagon era prinsă o ghicitoare. Le-am citit elevilor ghicitorile. Aceștia au recunoscut povestea și au asociat acesteia imagini. Au povestit pe scurt momentele ilustrate şi au stabilit cu ajutorul altor colegi ce emoţii au trăit fiecare personaj ilustrat, asociindu-le emoticonul corespunzător. **(accent pe dezvoltarea încrederii în capacităţile lui de învăţare)**

Ex. –Scufița era veselă când a plecat la bunicuța ,dar când ajunsese la ea, se speriase foarte tare.

„Cei trei purceluşi” – veseli când se jucau toată vara fără nicio grijă; speriaţi când lupul le dărâma căsuţele (celor doi);

„Capra cu trei iezi” – capra veselă la plecare gândindu-se că iezii sunt ascultători; tristă, furioasă la întoarcere;

„Fata babei şi fata moşneagului” – fata babei speriată de ceea ce găseşte în cufărul ales; fata moşneagului veselă că îşi bucură tatăl.

Jocul „Mersul emoţiilor"

Câte doi, trebuiau să meargă spre mine, mergând în funcţie de starea emoţională sugerată de înfăţişarea mea. Odată ajunşi la destinaţie, ei au fost cei care le-au sugerat colegilor starea. **(accent pe dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi cooperare)**

Pentru a vedea cum se simt în alte situații le-am propus următorul **joc „Ce simți dacă...?”** (în brad fiind niște etichete pe care copiii le-au citit, precizând ce emoție ar trăi în diferite ipostaze, asociind eticheta corespunzătoare fiecărei situații, apoi au înlocuit-o cu un glob) - **(accent pe imaginea de sine, unicitatea persoanei)**

1. AFARĂ PLOUĂ. **s**
2. BUNICII VOR VENI IN VIZITĂ. **v**
3. MÂINE AI TEST DE EVALUARE. **t**
4. UN CÂINE FIOROS VINE LĂTRÂND SPRE TINE. **sp**
5. PLECĂM ÎN EXCURSIE LA MUNTE. **f**
6. TE CERȚI CU UN PRIETEN. **t**
7. CÂȘTIGI LA UN CONCURS. **f**
8. AI PRIMIT MULTE CADOURI DE MOȘ NICOLAE. **B**

Joc de mişcare „Scapă de balon!”

Elevii au primit câte un balon pe care au notat frica fiecăruia. După ce l-au umflat, l-au spart strigând „Vreau să scap de această frică!” **(accent pe stima de sine, încrederea în forţele proprii)**

Bibliografie:

Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, „ Metode şi tehnici interactive de grup” , sursa www. scribd.com

Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea resurselor umane 2007-2013, Proiect cofinanţat din Fondul Social European prin Programul Operaţional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, „Consiliere şi dezvoltare profesională continuă – sistem transparent de pregătire pentru reuşita în cariera didactică”, suport de curs

INNOVATIVE APPROACHES IN THE PROCESS OF EDUCATION

IVĂNOIU NICOLIȚA ANDREEA,
LICEUL TEHNOLOGIC BÂLTENI

Innovation and creativity in the workplace have become increasingly important determinants of organizational performance, success, and longer-term survival. As organizations seek to harness the ideas and suggestions of their employees, itis axiomatic that the process of idea generation and implementation has become a sourceof distinct competitive advantage. Yet, creativity and innovation are complex, multi-level, and emergent phenomena that pan outover time, and that require skillful leadership in order to maximize the benefits of new and improved ways of working.

Creativity and innovation at work are the process, outcomes, and products of attempts to develop and introduce new and improved ways of doing things. The creativity stage of this process refers to idea generation, and innovation to the subsequent stage of implementing ideas toward better procedures, practices, or products. Creativity and innovation can occur at the level of the individual, work team, organization, or at more than one of these levels combined, but will invariably result in identifiable benefits at one or more of these levels-of-analysis.Whereas creativity has been conceived of as the generation of novel and useful ideas,innovation has generally been argued to be both the production of creative ideas as the first stage, and their implementation as the second stage. Although various definitions have been proposed, there remains a lack of general agreement between researchers over what constitutes precisely either creativity or innovation with different studies using rather different operationalizations of each concept. More recent literature in the field suggests that the boundaries between both concepts are not that clear. On one hand, some scholars have advocated a stronger conceptual differentiation between creativity and innovation. Yet, on the other hand, other authors have argued that creativity occurs not only in the early stages of innovation processes, but rather they suggest a cyclical, recursive process of idea generation and implementation .There is indeed some empirical support for this suggestion with several studies showing that the innovation process as it unfolds over time is messy, reiterative, and often involves two steps forwards for one step backwards..It has further been argued that creativity is concerned with absolute, “true” novelty, whereas innovation also involves ideas that are relatively novel –ideas that have been adopted and adapted from other organizations but that are newto the unit of adoption . We would note that ideas can be reliably assessed on a continuum in terms of novelty and radicalness, and similarly that innovation may also include absolutely novel and radical ideas as well as ideas that are less novel and more incremental. Furthermore, creativity has been argued to involve primarily intra-individual cognitive processes whereas innovation mainly represents inter-individual social processes in the workplace. In essence, because creativity centers on idea generation and innovation emphasizes idea implementation, creativity is often seen as the first step of innovation. As far as innovation is concerned, new ideas and practices implemented in an organization may be generated by employees in the focal organization. However, idea generation by employees in the focal organization is not apre-requisitefor innovation-the new ideas and practices may also be generated by employees outside of the focal organization.

A good classroom environment always has some elements of creativity which makes the lessons more interesting and interactive. The right mix of creativity along with curriculum helps students to be innovative and also encourages them to learn new things. Students can grow up as good communicators in addition to improving their emotional and social skills. Creative classrooms can really transform the way students acquire education and how they apply it in their real life. In fact, creative expression plays a key role in a student’s emotional development.

Let us have a look at how important is the role of creativity in today’s classroom and its benefits.

- **Learn with fun:** Creative classrooms give an opportunity for students to learn with fun. The teaching activities such as storytelling and skits help them to learn without the pressure of learning. Students are always fun loving and including creative activities along with curriculum gains their interest for learning. Teachers should encourage this quality in students from the lower classes itself and inspire them to believe in one's own creativity. Fun team building activities can be organized so as to promote creative thinking in groups and helping them to learn about accepting others' ideas.
- **Freedom of expression:** Unlike the conventional teaching methods, the creative classrooms give them the opportunity to express themselves. Whether it is debate or classroom discussions or field trips, students have the chance to come out of their shelves and become a part of it. This freedom of expression gives them a sense of goodness and happiness. Making some contributions in the learning sessions gives them a sense of satisfaction too. A creative approach to learning makes them more open with the puzzles that come their way and gives them a feeling of accomplishment and pride.
- **Emotional development:** Creative expression is important for a kid to trigger up their emotional development. Importantly, this has to happen at their lower classes itself so that they grow up by responding well to the happenings around them. Creativity gives them that freedom to explore the surroundings and learn new things from them. Students would always love a classroom setting that helps them to explore freely without setting them any boundaries. When they can show off their true emotions in a creative manner in their classrooms, they can build up good confidence level.
- **Reduced stress and anxiety:** When some time is set aside for creativity in between all the strenuous study times, it takes a lot of stress away from students. This sense of joy keeps them relaxed and reduces their anxiety which in turn helps them to prepare well for exams and excel in it. Integrating more hands-on learning and making room for visual reflection is really going to make a positive impact. Encouraging productive discussions as well as making the classroom layout more flexible all matters a lot in gearing up a creative classroom atmosphere.
- **Improves focus and attention:** The average attention or concentration span of a lower class kid is just a few minutes. The conventional teaching methods would be boring for them and they may lose their focus in the midway. Including creative teaching strategies such as storytelling and skits are sure to improve their focus and attention and the study time would be more productive. Playing memory games, taking regular breaks and intervals to bring in some creativity and setting a flexible classroom environment can make a lot of improvement in their attention span.
- **Follow passions:** Working out the passions in addition to excelling in academics is important for a student to come up successful in life. A good classroom environment should give space for students to follow their passions whether it is music, dance, poetry, drawing or other art forms. This gives students a sense of happiness which in turn helps them. Students who rightly use these opportunities can come out of the school with flying colors.
- **Innovative mindset:** Open-ended questions and classroom discussions are two popular creative teaching strategies that help students to develop an innovative mindset. Students get opportunity to think more critically about the question or subject and come up with innovative ideas. The friendly classroom discussions also aid them to think decisively about others' ideas and contributions while thinking critically to produce something innovative. A stimulating classroom setting which is colourful rather than black and white can do the trick to lower class students and teachers can make some effort to bring in some humour between the lessons.
- **Drive lifelong learning:** A person with a creative mindset always has that craving to learn new things every time and this helps them to have that amazing feeling of lifelong learning. This would really keep them engaged and active throughout

which in turn helps them to stay young always. A curious mind always loves to learn more and the creative classrooms can build up a curious mindset in children through unconventional ways.

However, it is the role of a good teacher to bring in the right mix of creativity in classrooms and bring out the best in the students. The pleasure of creativity also contributes a lot to improved health and this helps them to have a continued growth in academics as well as world of creativity. Every child has some inbuilt creativity in them and proper guidance from the teacher coaxes and cultivates it to help them grow up as creative individuals.

Without doubt, the range and variety of advances in creativity and innovation research described in this review have significantly advanced our understanding of how these phenomena play out at the various levels-of-analysis within organizations. Our objective in undertaking this review was to present a comprehensive but constructively critical review of the burgeoning literatures that now comprise our multidisciplinary knowledge-base on creativity and innovation in the workplace. Researchers active in this diverse field need to embrace these challenges. Without innovation few organizations can hope to survive and prosper; we believe that precisely the same holds true for research into creativity and innovation research in the future.

Bibliography:

1. Anderson, N., & Gasteiger, R. M. 2008a, *Innovation and creativity in organisations: Individual and work team research findings and implications for government policy*.In B. Nooteboom & E. Stam (Eds.), *Micro-foundations for innovation policy*: 249-271.
2. Khazanchi, S., Lewis, M. W. & Boyer, K. K. 2007, *Innovation-supportive culture: The impact of organization values on process innovation*. *Journal of Operations Management*, 25: 871-884.
3. Shalley, C. E., & Zhou, J. 2008,*Organizational creativity research: A historical overview.* In C. E. Shalley & J. Zhou (Eds.), *Handbook of organizational creativity*: 3-31.Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbau

Innovation et créativité dans l'activité didactique

Prof. Steluța Drâmbu
Collège National "Nicolae Bălcescu", Brăila

Dans les dernières années, on a repéré des changements profonds qui émergent des défis du monde pédagogique. Fortement imprégnées des changements technologiques propres à notre époque, ces innovations sont souvent autant disruptives qu'elles sont ancrées dans le mode de vie des nouvelles générations. En voici quelques-unes:

- **L'échec productif (productive failure)**

Les élèves sont confrontés à un problème complexe sans avoir reçu de formation spécifique à ce type de situation. Après qu'ils aient proposé une solution, ils reçoivent une formation directement liée au sujet. Les élèves ne trouvent pas forcément la solution mais ils sont en revanche obligés d'appréhender la structure du problème complexe. Les avantages sont : les élèves développent des stratégies de compréhension globale et analytique et doivent réinvestir leurs connaissances. En outre, ils doivent faire preuve de créativité. Cette approche est intéressante pour les élèves de la génération actuelle qui abordent souvent les problèmes par la méthode "essais-erreurs". Ils découvrent alors l'intérêt d'une stratégie d'analyse avant d'étudier un problème. Enfin, cette méthode valorise les erreurs au lieu de les sanctionner : les élèves comprennent que le passage par l'erreur est voulu par l'enseignant. Aussi, ils perçoivent l'erreur comme une brique participant à la construction de leur savoir. Comme inconvénients, on note le fait que certains élèves pourraient se complaire à "bidouiller" sans chercher à comprendre et ne recevraient qu'une solution spécifique à un problème particulier. De plus, le professeur ne doit pas perdre de vue les objectifs fondamentaux du cours.

- **Le design thinking**

En lien avec la résolution d'un problème comme dans l'approche précédente, le "design thinking" est une méthode originale de résolution de problèmes (en général plutôt techniques) mettant en place des processus créatifs prenant en compte la notion d'expérience utilisateur. Les apprenants doivent résoudre des problèmes techniques, mais ils doivent aussi comprendre comment les utilisateurs perçoivent l'utilisation de la solution. En général plusieurs acteurs sont impliqués ensemble dans un tel travail dont le but est de créer un service ou un produit innovant, on parle aussi souvent de co-design. Le "design thinking" s'appuie énormément sur la visualisation des concepts, la pensée critique et le sens concret. Aussi, des élèves peu attirés par la conceptualisation pure pourront trouver leur compte dans cette approche pédagogique. Par le fait que ce type de projet prend en compte l'expérience utilisateur, ce mode d'apprentissage ouvre la porte à l'altruisme (prise en compte de l'autre, de la diversité, conscience culturelle...). Enfin, la créativité n'est pas oubliée, loin de là, elle est au fondement même de la méthode. En effet le "design thinking" oblige à prendre du recul par rapport aux schémas de pensée classiques et met en avant la créativité et l'imagination de chacun. Il y a aussi des inconvénients : lors de la mise en œuvre de cette approche en classe, l'enseignant et les élèves doivent prendre des risques (essayer des solutions sans être sûr du résultat, essayer de nouvelles méthodes de fonctionnement de groupe...). Parfois les résultats peuvent ne pas être à la hauteur du travail engagé. De plus, un prototypage (souvent long à préparer) est souvent nécessaire pour optimiser la réflexion sur l'expérience de l'utilisateur.

- **Analyse formative (formative analytics)**

Contrairement aux analyses de données d'apprentissage qui se focalisent sur les résultats des apprenants, l'analyse formative aide à réfléchir sur ce que les élèves ont retenu, sur ce qui peut être amélioré dans la formation et sur la manière de faire progresser les

élèves. Cette analyse est faite régulièrement, tout au long de l'apprentissage et permet en continu de repérer les points forts et les points faibles d'un enseignement ou d'un élève et d'ajuster la pédagogie en conséquence. L'analyse formative est aussi très puissante pour détecter des incohérences ou des biais dans l'apprentissage d'un élève ; elle peut aussi offrir des pistes de correction en donnant les paramètres qui sont en jeu. Cette innovation permet d'utiliser des outils de pointe d'aide à la décision (fouille de données, big data...) donnant des indications en général peu perceptibles sans cette approche (signaux faibles difficiles à détecter). Elle offre également une opportunité de mettre l'élève au centre des analyses. Utilisable "à chaud" pendant la formation, elle permet de mettre en place une rétroaction personnalisée qui exploite au mieux tout le potentiel de l'élève.
Du point de vue technique, cette solution est intégrable dans un *LMS* tel que *Moodle, Claroline, Sakai, Blackboard*.
On peut citer des inconvénients : cette approche nécessite de recueillir, stocker et traiter des données de plus en plus nombreuses et d'investir dans des progiciels coûteux. De plus l'activité est potentiellement chronophage si réalisée "artisanalement". L'intérêt est le suivant : l'analyse de l'apprentissage va progressivement s'appuyer sur des données de plus en plus nombreuses et le recours aux outils numériques décuple notre puissance de déduction.

- **Apprendre par les médias sociaux (learning through social media)**

Facebook, Twitter, Google+, LinkedIn, Instagram, Slack, les réseaux sociaux sont de plus en plus utilisés, par tous. A travers ces usages un apprentissage est possible qui n'est pas simplement l'apprentissage de l'outil. En s'appuyant sur leurs fonctions de communication, de partage, de collaboration, de créativité et d'archivage, des activités pédagogiques nouvelles peuvent être envisagées, profondément ancrées dans les habitudes sociales des élèves. Sur les réseaux sociaux on peut lancer des projets, des concours, des sondages, des recherches... Autant d'activités qui peuvent être à la base d'innovations pédagogiques. On peut extraire les avantages : il s'agit d'une activité bien reçue par les élèves qui sont dans leur environnement familier. Notons en outre que cette activité est flexible car elle s'adapte aux modes d'action des élèves (travail en synchrone ou asynchrone, le jour, la nuit, sur petites périodes ou sur de grandes plages de temps) et présente une faible barrière technologique ou conceptuelle. Il y a également la possibilité de faire un enseignement de masse. Enfin l'intérêt de la méthode est encore décuplé lorsque l'on croise les différents réseaux. Il y a bien sûr des inconvénients : les réseaux sociaux forment un espace d'apprentissage aux multiples point d'entrée dans lequel l'élève peut se sentir perdu. L'activité présentée ici peut se révéler chronophage et nécessite également de prémunir les élèves contre les dangers relatifs à la protection de la vie privée. L'intérêt est grand : c'est peut-être une brique essentielle de la pédagogie de l'avenir. Elle est déjà prise en compte dans les prospectives des états et des établissements scolaires.
De plus, les élèves travaillant sur leur mémoire d'investigation trouvent déjà des réseaux professionnels constitués sur des plateformes comme *LinkedIn* ou *Viadéo*. En s'insérant dans ces groupes, ils peuvent lancer des discussions, des sondages ou des interviews auprès de personnes choisies ce qui leur permet d'atteindre leur public cible de manière très efficace. Ainsi, cette activité, à la fois investie de manière naturelle par les apprenants et de façon construite par les enseignants, commence d'ores et déjà à se répandre dans les formations en modifiant les pratiques existantes.

- **La reformulation (teachback)**

Après que l'enseignant ait donné ses explications, il s'assure que sa pensée a bien été comprise en demandant à l'élève de lui expliquer en retour ce qu'il vient de lui inculquer. Ce schéma peut s'appliquer à plusieurs échelles : ainsi, dans un raisonnement à étapes, l'expert s'assure successivement par la méthode de la reformulation que chaque étape a bien été comprise, puis il applique à

nouveau cette méthode pour enseigner le raisonnement global. Par extension, dans un travail en groupe on peut demander à chacun de reformuler les propos qui viennent d'être tenus avant de rebondir dessus. L'enseignant s'assure immédiatement qu'il a été bien compris et surtout diagnostique le passage éventuellement non assimilé et il peut ainsi distinguer les schémas mentaux erronés (modèles conceptuels faux, erreurs de logique, préjugés...) et les corriger rapidement. L'étudiant a le sentiment d'être suivi individuellement (valorisation) et s'assure à chaque étape de la solidité de son savoir car validé par le professeur. On doit énumérer les inconvénients : le schéma du "teachback" risque d'être assez répétitif pour l'élève surtout si celui-ci est en difficulté ; il oblige à un face à face individuel (en présentiel ou distanciel) et donc s'applique difficilement à un grand effectif, sans quoi l'activité serait trop chronophage.

- **Apprendre à travers les jeux vidéo (learning through video games)**

Le principe est d'apprendre en utilisant des méthodes tirées des jeux vidéo (ludification: niveaux à passer, challenges, système de points ou de récompenses... dans un esprit ludique) ou bien d'apprendre quelque chose pendant qu'on joue à un jeu vidéo (jeux vidéo éducatifs ou jeux sérieux). Si le jeu vidéo est bien fait, il peut rendre l'apprentissage amusant, interactif et motivant.Très motivante pour les élèves, une ludification peut toucher tous les publics. On peut trouver gratuitement un support sur la toile : on trouve beaucoup de jeux vidéo pédagogiques gratuits adaptés à un apprentissage dans le primaire et le secondaire (comme, par exemple, la suite *Dragonbox* ou *Run Marco !*, mais également pour tous les autres publics. On doit aussi citer les inconvénients : il est difficile de fabriquer une activité pédagogique qui équilibre apprentissage et plaisir et ce type d'activité peut être long et compliqué à mettre en place : un jeu vidéo se prépare en général avec des équipes étoffées et sur des durées de plusieurs mois voire plusieurs années. C'est pourquoi on préfèrera plus souvent les méthodes s'inspirant des jeux vidéo plutôt que les jeux vidéos eux-mêmes.

- **Apprendre pour l'avenir (Learning for the future)**

Cette approche développe l'autonomie de l'apprenant, son regard critique sur le monde et sur lui-même, ainsi qu'une compréhension culturelle et interpersonnelle mature. Dans un cours disciplinaire les enseignants sont souvent confrontés au manque de motivation des étudiants qui ne voient pas l'intérêt d'apprendre telle ou telle chose. Aussi, instillée dans un tel cours disciplinaire cette approche permet de relier l'apprentissage aux problèmes du monde réel et fait sens. On doit annoncer les inconvénients : au confluent de plusieurs savoirs (pratiques, réflexifs, sociétaux...) cette approche mobilise un large éventail de compétences qu'un enseignant seul peut ne pas avoir. Il peut alors être nécessaire de compléter les équipes pédagogiques. En outre, considérée comme discipline nouvelle s'ajoutant aux enseignements des contenus disciplinaires "classiques", cette approche nécessite plus de ressources. Ce dispositif donne aux élèves les compétences nécessaires pour être des citoyens responsables, des contributeurs et des innovateurs dans un futur incertain. En mêlant des sciences comme la pédagogie, la neurologie, la psychologie et en interface avec les contenus disciplinaires, cette approche décloisonne les enseignements et pourrait apporter le ciment manquant parfois cruellement à la mozaïque des disciplines enseignées dans les cursus scolaires. Elle exige également une gamme d'approches pédagogiques qui développent l'ingéniosité dans l'apprentissage, la pensée critique et les compétences sociales nécessaires pour apprendre et travailler avec les autres.

Sitographie

https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01637893/document

https://www.innovation-pedagogique.fr/article1701.html

https://iet.open.ac.uk/file/innovating_pedagogy_2016.pdf

Comunicare ineficientă în relația profesor-elev-părinte-comunitate?

Prof. înv. primar
Pădurean Gabriela Elena
Şcoala gimnazială „Constantin Ioan Motaş” Mediaş

Oare ce rost ar mai avea menirea mea de dascăl dacă nu mi-aş dori elevi fericiţi care să vină cu drag la şcoală?

Pornind de la această întrebare, conştientă fiind că o colaborare strânsă şcoală- familie nu poate fi decât benefică în sprijinul formării şi dezvoltării personalităţii elevilor sub toate aspectele ei, mi-am propus să organizez periodic activităţi la şcoală în care părinţii să prezinte elevilor o temă educativă plăcută copiilor, o temă interactivă, memorabilă şi eventual repetabilă. I-am provocat sa coopereze, nu am impus termene, nu am impus o ordine, am lăsat la alegerea părinţilor data, ora, tema, în funcţie de programul şi disponibilitatea lor.

Pentru început, mama unei eleve, de meserie asistent social a “spart gheaţa” şi a propus o activitate în care copiii să se joace diverse jocuri în perechi, pe grupe mici sau mari, să se cunoască mai bine şi să îşi dorească să colaboreze. În jocurile practicate elevii şi-au testat cunoştinţele de limba română, matematică, abilităţile practice, motricitatea, reacţia la neprevăzut, cunoştinţele generale.

Apoi o altă mămică, de profesie economist, a adus în faţa elevilor o altă temă de interes pentru copii: economisirea banilor. A discutat cu elevii despre lucuri pe care şi le doresc şi au nevoie de ele, lucruri pe care şi le doresc dar nu au neaparat nevoie de ele, lucruri importante şi mai puţin importante, lucuri care pot fi găsite la preţuri mai mici în magazine diferite, lucruri care merită a fi păstrate, lucruri care pot fi donate. A discutat despre economisirea banilor, necesitatea unei puşculiţe şi chiar le-a adus carneţele şi pixuri pentru a înregistra sume încasate de ei cu diverse ocazii(zile de naştere, colindat, recompense, premii de la concursuri etc.) şi sume cheltuite pentru a-i învăţa să-şi contabilizeze de mici resursele financiare.

Un alt părinte, reporter la televiziunea locală, a sugerat o activitate la care copiii să se transpună în pielea unui reporter: să citească ştiri de pe un prompter/ monitor calculator, să înveţe să formuleze întrebări, să întreţină o discuţie cu un invitat, să se exprime corect, să înveţe să se documenteze înainte de a avea o discuţie cu o anumită personalitate, ţinuta, conduita, atitudinea în această meserie. A adus şi echipamentul necesar pentru ca elevii să se comporte ca un reporter autentic.

Acelaşi părinte, reporter, în cadrul săptămânii Şcoala Altfel ne-a facilitat întâlnirea la clasă cu o un jucător de fotbal din echipa locală. Acesta a acceptat invitaţia şi le-a vorbit copiilor despre meseria lui, parcursul vieţii lui şi cum a devenit fotbalist profesionist. Le-a povestit copiilor despre copilăria lui care nu a fost una tocmai fericită, cum a învăţat şi a mers la antrenamente stricte pentru a-şi atinge scopul. Le-a spus copiilor că în paralel cu sportul nu a renunţat la studiu deoarece fără şcoală nu se poate realiza nimic în viaţă.

Ideea acestor activităţi a prins foarte bine şi o următoare activitate a fost pregătită de o întreagă familie (tatăl- director la Muzeul Gazelor Mediaş, mama- ingineră şi cei doi copii, unul elev în clasa mea şi fratele lui cu doi ani mai mic). Au ales o temă foarte importantă şi interesantă pentru copii:”Gazul – prieten şi duşman al omului”. Tatăl a vorbit despre proveniența gazelor naturale, modul în care se extrag. A adus chiar şi macheta ale unei sonde, o lampă cu gaz şi alte materiale ilustrative. Mama a vorbit despre

modul în care gazul ajunge în casele noastre şi cum îl folosim în mod economic. Copiii au vorbit despre modul în care îl folosim, când şi de ce îl folosim, au avertizat copiii să nu îl uite deschis, modalităţi de prevenţie în caz de incendiu, numere de telefon utile.

O altă activitate pe placul copiilor a fost “La magazin”. Mama unei eleve, casieră la Lidl şi-a conceput o activitate interactivă, foarte ingenios concepută în care copiii au fost pe rând cumpărători, vânzători, angajaţi ai magazinului. A adus produse din magazin, etichete cu preţuri, coşuri de cumpărături, case de marcat, bani din hârtie şi bileţele cu exerciţii de matematică. Elevii erau invitaţi să calculeze exerciţiul de pe bileţel (ne aflam atunci în perioada în care exersam ordinea efectuării operaţiilor) şi, dacă rezolvau corect, aveau dreptul să cumpere de suma indicată de rezultatul exerciţiului. Cel mai mult le-a plăcut copiilor că produsele cumpărate le-au păstrat şi le-au consumat la finalul orei. Chiar dacă motivaţia lor a fost una puerilă, noi ca şi adulţi ştim că misiunea activităţii a fost una mult mai complexă.

Pentru cea mai recentă activitate au colaborat trei mămici, doamna casieră, doamna economist şi doamna inginer. Am vorbit în cadrul orelor de istorie despre “Copilăria de ieri şi de azi”. Una dintre mămici a realizat un PowerPoint cu imagini relevante despre copilăria din trecut. Fiecare dintre ele a adus şi diverse materiale care au crezut că sunt relevante pentru expunerea lor: manuale vechi, monede, lampă cu petrol, fotografii, alimente care şi-au păstrat denumirea până în ziua de azi etc. S-au completat reciproc vorbind despre aspecte interesante pentru copii: casă, şcoală, manuale şi rechizite, programe tv, tehnologie, emisiuni pentru copii, alimente în magazine, îmbrăcăminte, încălţăminte, emoţii, atitudini, sentimente, lipsuri şi greutăţi, abundenţă sau sărăcie, respect şi lipsa respectului, condiţii de viaţă. Au provocat copiii să compare trecutul cu prezentul, să se transpună în situaţia unui copil care a trăit acum 50 de ani şi să deducă beneficiile şi avantajele copilăriei pe care o trăiesc astăzi. Sunt convinsă că a fost o activitate memorabilă,copiii fiind foarte impresionaţi de ceea ce au aflat .

Un alt părinte, profesor de sport, a desfăşurat o altă activitate frumoasă şi atractivă cu copiii în care au avut de efectuat mai multe parcursuri aplicative sub formă de ştafete.

Tot ceea ce a început ca o idee s-a transpus în activităţi cât se poate de serioase, atractive, interesante, amuzante, educative. Copiii au colaborat, s-au cunocut mai bine, au uitat de mici animozităţi şi au colaborat pentru succesul grupei sau al întregii clase. Au fost mândri de participarea părinţilor lor la şcoală şi au conştientizat faptul că părinţii colaborează cu şcoala în folosul lor, faptul că prezenţa lor la şcoală nu exclude prezenţa părinţilor în cadrul programului lor şcolar. Copiii ai căror părinţi încă nu au iniţiat o activitate au fost îndemnaţi de către copii să o facă. Astfel şi-au dat seama că oricine poate avea emoţii dar ele trebuie înfruntate pentru o reuşită. Mai mult, părinţii au colaborat cu copiii în cadrul familiei, au interacţionat cu copiii la clasă, s-au cunoscut mai bine, au realizat activităţi interesante pentru copiii lor, s-a sudat mai bine colectivul şi toţi cei implicaţi au avut doar de câştigat.

Ideea de “Învăţător pentru o oră” (doar pentru o oră! a fost concluzia părinţilor) nu-mi aparţine, dar e prima generaţie cu care am reuşit să o materializez. A prins foarte bine în rândul părinţilor, rezultatele scontate au fost foarte bune. Părinţii au acceptat ideea, copiii au fost foarte încântaţi, eu ca dascăl mi-am dat seama că a fost o idee foarte bună, feedback-ul a fost unul pozitiv iar avantajele şi beneficiile au fost egale pentru toţi cei implicaţi. Rămâne doar să menţin tradiţia şi să lansez idei noi constructive.

Pentru o şcoală românească modernă, frumoasă şi eficientă sunt mereu pregătită!

Recapitularea online a subiectelor de bacalaureat

prof. Cristina Ioana Ionescu
Liceul Tehnologic "Lazăr Edeleanu", Municipiul Ploieşti

Starea actuală ne-a „aruncat” dintr-o dată, pe noi, profesorii, dar şi pe elevii noştri, în mediul online, în care interacţiunea cu aceştia de la distanţă are marele dezavantaj al feedback-ului întârziat. Pericolul cel mai mare al lecţiilor online este acela al lipsei de implicare a elevilor, participarea acestora desfăşurându-se haotic, fără un program prestabilit, mulţi dintre ei reacţionând tardiv şi cu superficialitate la cerinţele formulate de profesor.

Pentru elevii aflaţi la final de studii este foarte importantă menţinerea unui ritm optim de învăţare şi de recapitulare, în vederea obţinerii unor rezultate satisfăcătoare la examenul de bacalaureat, dar de la a fi conştient că examenul se apropie până la a conştientiza că ritmul de învăţare constant este prioritar este un pas pe care ei cu greu îl pot face fără ajutorul profesorului. Rolul cadrului didactic în această perioadă nu se mai rezumă aşadar la calitatea de dascăl, ci se amplifică prin aceea de îndrumător motivaţional. Profesorul trebuie să fie alături de elevii săi chiar şi de la distanţă prin modalităţi variate de atragere a lor către studiu.

Noua programă de bacalaureat la Limba şi literatura română exclude din materia celor care vor da examen toată perioada postbelică, ceea ce înseamnă doar că ei nu mai au de pregătit trei texte: unul liric, altul epic şi celălalt dramatic, dar structura probei scrise nu se modifică, iar competenţele specifice rămân neschimbate. De aceea, am considerat utilă punerea le dispoziţia elevilor a unui material prin care ei să sintetizeze mai uşor materia de examen pentru această disciplină. Materialul a fost gândit sub forma unor prezentări Power Point, pentru ca recapitularea să devină mai atractivă decât dacă ar fi fost realizată sub forma unui document de prezentare, respectiv a unor fişe de lucru.

Prima prezentare Power Point a cuprins aspecte teoretice referitoare la conţinuturile programei (anexa nr. 1), structura probei scrise (anexa 2), dar şi o trecere în revistă a unor noţiuni utile pentru rezolvarea acestor subiecte, de exemplu despre trăsături ale curentelor literare evidenţiate în operele studiate, precum şi despre autorii canonici din ale căror creaţii au studiat mai multe scrieri, pe parcursul anilor de liceu (anexa 3).

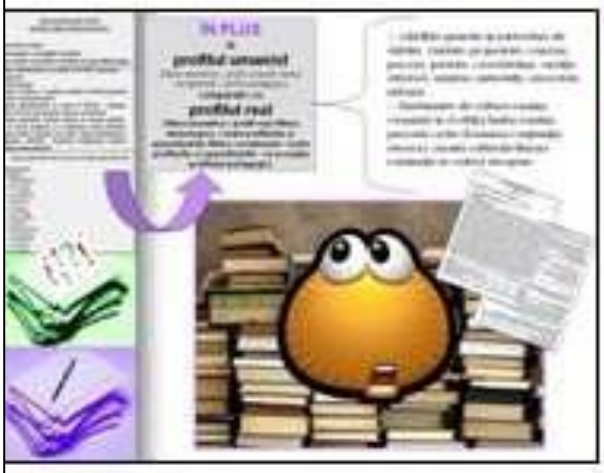
Aplicaţia Google Classroom oferă posibilitatea programării modalităţii de vizualizare de către elevi a materialelor şi temelor pregătite pentru aceiaşi sesiune de lucru, ceea ce a permis accesul lor la tema de lucru doar după parcurgerea materialului explicativ. Următoarea prezentare Power Point a fost aşadar un test prin care ei să îşi autoevalueze cunoştinţele de bază recapitulate anterior, prin materialul postat (anexa 4). Desigur că ulterior au primit şi rezultatele, urmate de explicaţiile necesare pentru a înţelege răspunsul corect. Elevii au postat apoi notele obţinute şi comentariile lor despre această activitate recapitulativă.

Această variantă de recapitulare a fost apreciată de elevi ca fiind utilă şi atractivă şi le- a oferit posibilitatea să recapituleze şi să se autoevalueze într-un mod pe care ei l-au considerat distractiv.

ANEXA 1 – prezentarea conținuturilor programei pentru elevi

PROGRAMA DE EXAMEN
PENTRU DISCIPLINA
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

II. COMPETENȚE DE EVALUAT

2. Utilizarea adecvată a strategiilor de comprehensiune și de interpretare, a modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea textelor literare și nonliterare.

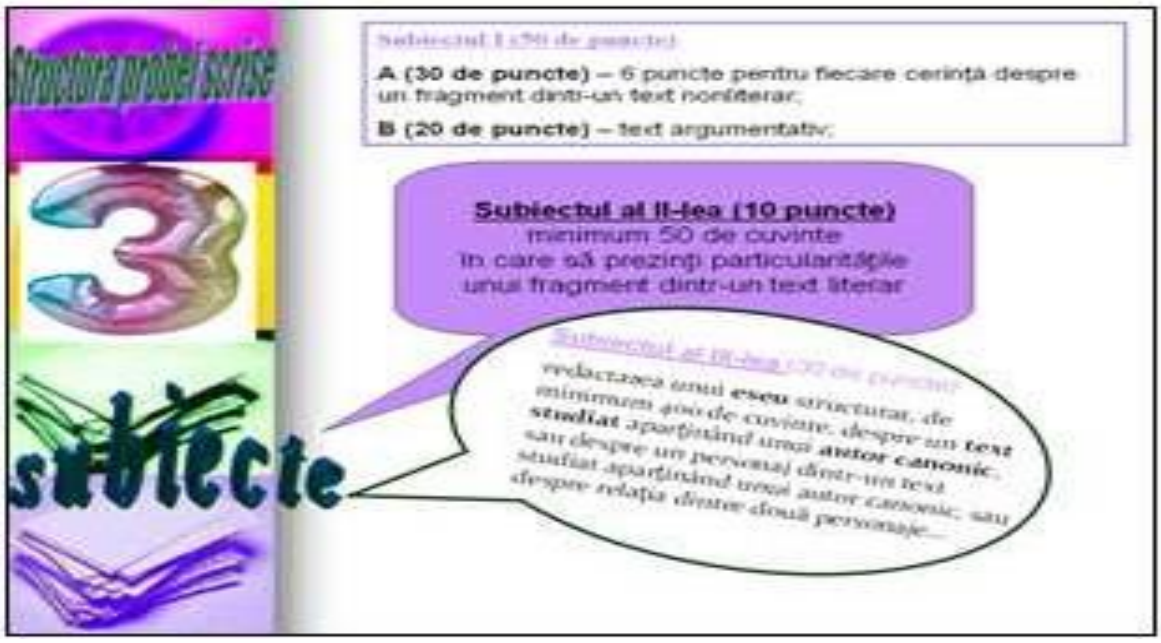
2.2., 2.3., 2.4. Identificarea și analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului

narativ, dramatic, poetic

specii epice:
basm cult
nuvelă
roman

specii dramatice: comedia
specific epică, proză lirică

ANEXA nr. 2 – structura probei scrise

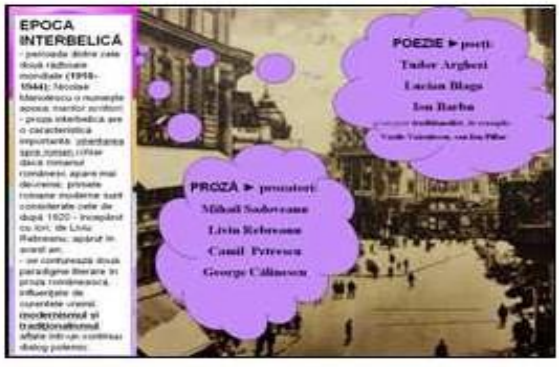

ANEXA nr. 3 – trăsături ale unor curente literare reflectate în operele studiate

ANEXA nr. 4 – test recapitulativ

Cum să combatem fenomenul de „ Ştiri false”
prin dezvoltarea gândirii critice şi spirit investigativ

Prof.Alina Vlad, Colegiul Naţional „ Alexandru Ioan Cuza”, Galaţi

În contextul unei izolări sociale pe care o trăim în această perioadă, elevi, profesori şi părinţi ne confruntăm cu fenomenul de “Fake News”, ştiri false, menite să creeze confuzie, sentimente de neliniște şi neîncredere.

În urma participării la seminarul Facing ‘Fake News’ and Propaganda through Online Cooperative Learning am învăţat cum să gestionăm articolele false şi cum să ajutăm elevii să îşi dezvolte gândirea critică în spaţiile de învăţare din mediul online.

Rolul mass-media ar trebui să fie crucial, fiind acela de a spune adevărul, nu acela de a vinde cu orice preţ, dar şi noi în calitate de cetăţeni avem un rol esenţial, acela de a acţiona, de a ne implica în dialog social şi de a demonstra implicare civică.

Manipularea informaţiilor într-un mod fals sau dezinformarea au luat avânt cu dezvoltarea platformelor sociale, a noilor tehnologii care au devenit instrumente de propagare în masă a falsităţii, spoielii politice, intensificării mesajelor de ură şi mimetismului.

Consecinţele acestei dezinformări alimentată de mediul digital riscă să eclipseze rolul jurnalismului.Când ziaristii devin vectori ai manipulării prin mass-media, aceştia îşi pierd credibilitatea în ochii publicului şi pun sub semnul întrebării principiile etice ale unei întregi societăţi.

Lucrurile pot fi diferite.Platformele media pot reprezenta un liant pentru societate, un mediu virtual care să promoveze dezbateri despre valori civice şi democratice, drepturile omului, diversitate culturală şi decizii raţionale, un mediator pentru dezbateri care să genereze idei noi pentru binele societătii civile.

De ce sunt strecurate informaţii false în declaraţii ? Să fie neștiinţă, rea-intenţie, proastă abilitate de comunicare? Putem presupune că toate la un loc, atâta timp cât sunt servite anumite interese. De ce suntem manipulaţi?Pentru că nimeni nu verifică atunci când se aruncă în spațiul public date sau informații. Presupunem într-un fel că nu ar fi ajuns acolo fără să fie verificate de cineva, dar este și extrem de complicat să știm ce înseamnă toate legile din domeniul juridic, financiar sau este posibil să nu avem acces la culisele puterii şi tindem să acceptăm în mod convenţional ceea ce se potriveşte cu părerea noastră despre un subiect abordat, aderând la iluzia majorităţii.

„Așa am auzit la televizor“ sau „Așa am citit pe Facebook“ nu sunt nişte argumente solide și nu ne feresc de dezinformare. Dacă nu vrem să fim victima manipulării mediatice, trebuie să ne dezvoltam gândirea critică astfel încât să verificăm informaţiile din mai multe surse, dovedite a fi de încredere, să ignorăm știrile senzaționale sau care confundă informația cu opinia, să accesăm informația din surse credibile.

În calitate de educatori ai unei noi generaţii, noi trebuie să găsim intrumentele potrivite de a realiza activităţi captivante cu elevii noştri astfel încât să le dezvoltăm investigaţia critică a surselor citite, deprinderea de a gândi cu mintea lor, de a nu fi obedienți și de a căuta mereu informații despre orice şi de a le trece prin filtrul argumentelor pro /contra.

O activitate interesantă care ar putea fi folosită cu elevii ar fi ca aceştia să ia un interviu unui consumator de ştiri şi să îl roage să identifice trei surse sigure de ştiri naţionale şi informatii civice.Apoi aceştia vor analiza un articol scris de una dintre acele surse pentru a întelege cum serveşte acel articol comunitatea.Analiza articolelor vor sta la baza unor mici proiecte-video/audio în care vor dezbate de ce jurnalismul este important.

O altă activitate poate fi aceea de a distribui un video cu mesaje subliminale negative sau elemente de dezinformare creat de către elevi pe **http://www.storyboardthat.com** pentru a evidenţia riscul acţiunii de a da un “Like” sau “Share” fapt care poate duce la propagarea masivă a unor informaţii false.Astfel, rămâne valabil apelul care se face permanent la utilizatori să nu răspândească mai departe ştirile neverificate, cele care sunt lipsite de substanţă, exagerate, cu discrepanţe între imagine şi ştirea în cauză.De mare ajutor sunt şi opţiunile de raportare ale diferitelor reţele de socializare, prin care acestea pot fi atenţionate cu privire la ştirile false.
Ştirile false prezintă adesea subiectele într-o manieră emoţională care ispiteşte uşor. În cazul copiilor ei sunt confruntaţi atât cu ştiri false în funcţie de valorile personale, contextul propriu de viaţă, cunoştinţele şi experienţele lor dar şi mai mult cu informaţii care le pot influenţa în mod subtil părerile.

Mediul digital promovează de cele de mai multe ori lumi înscenate care formează părerile şi idelile copiilor exact în momentul când ei încă nu au acumulat suficiente experienţe proprii sau le lipseşte termenul de comparaţie cu alte surse de informare.
O activitate interesantă de abordat ar putea fi un joc de rol şi personaje. Acestea pot reda autoînscenări ale unor femei sau bărbaţi portretizaţi după anumite clişee, dar şi modele alternative de rol sau gen, încurajând tinerii să se dezvolte individual.
Elevii vor evalua imaginile promovate de modele precum şi percepţiile proprii despre lume recepţionate prin intermediul mediilor digitale şi vor folosi informaţiile conform propriilor scopuri şi necesităţi pentru a-şi însuşi modele adevărate de viaţă.

Concluzionând, atunci când suntem online, căutând distracţie, oportunităţi de învăţare, informaţii putem întâlni postări care împrăştie anxietate, teamă, ura.În calitate de părinţi şi profesori trebuie să găsim abordări pedagogice inovatoare pentru a-i ajuta să-şi dezvolte inclinaţie pentru cercetare, gândire critică, analitică care reprezintă o cale sigură spre formarea unor personalităţi democratice şi participative, a unui cetăţean independent cu principii etice şi morale solide.

CREATIVITATEA ŞI STIMULAREA EI LA VÂRSTA PREŞCOLARĂ

Prof. Înv. Preşcolar RUSU OANA ELENA
Grădiniţa cu Program Normal Nr. 2 Şotânga,
Jud. Dâmboviţa

Mari psihologi susţin, că a fi creativ înseamnă a crea ceva original şi adecvat realităţii. Creativ este cel care se caracterizează prin expresivitate, originalitate şi este imaginativ, inventiv, inovativ, generativ, deschizător de drumuri.
În opinia psihologului român Paul Popescu – Neveanu creativitatea, este o formaţiune complexă de personalitate, focalizată pe nou, structurată în raport cu legile şi criteriile originalităţii şi constatând dintr-o interacţiune specifică între aptitudini şi atitudini. (Paraschiva, 2007, 79)
Ea semnifică: adaptare, imaginaţie, libertate interioară, talent literar, construcţie, originalitate evoluţii. Ca formaţiune psihică, creativitatea se manifestă printr-o multitudine de sensuri: ingeniozitate, noutate, originalitate, productivitate, eficienţă, valoare.
Printr-o definiţie mai generală, creativitatea poate fi văzută, un proces prin care se focalizează într-o sinergie de factori: psihologici, sociali biologici.
Creativitatea nu este o modă efemeră nici ca problemă de cercetare pentru psihologi, pedagogi, esteticieni, economişti etc., nici ca obiect al preocupărilor educaţionale. Ea este un produs al stadiului de civilizaţie la care a ajuns societatea contemporană, în care – spre dosebire de vremurile trecute – creativitatea a devenit obiectul unor acţiuni planificate, prin care este dezvoltată în mod deliberat. Pentru educarea creativităţii pledează motive de ordin social şi de ordin psihologic. (Stoica, 1983, 25)
În prezent încă mai persistă în educaţie un model care se bazează pe formarea unor oameni conformişti, considerându-se ca o educaţie cât mai completă, este mai benefică decât dezvoltarea unei gândiri creative şi originale. În societate însă, se caută tot mai multe persoane creative, care pe lângă alte calităţi necesare postului pe care îl ocupă, aduc mai multă originalitate în munca prestată.
Copilul care îşi manifestă tot timpul surpriza şi mirarea, încercând să surprindă ineditul lumii, neinfluenţat încă de educaţia rutinieră, este considerat prototipul creativităţii. Teama de orice deviere de la normă (tradiţie, convenţie) sau nonconformismul social are ca efect dispariţia originalităţii, fiind capcana în care scade creativitatea multor indivizi.
Preşcolarii creativi se diferenţiază de obicei de restul indivizilor prin diferite comportamente specifice şi, dacă li se permite, îşi dezvoltă în mod liber şi singuri creativitatea. Ei sunt foarte curioşi, vin cu idei originale, soluţii neobişnuite, au iniţiativă şi un spirit de observaţie foarte bine dezvoltat, văd conexiuni între diferite elemente aparent fără nici o legatură, caută alternative, pun întrebări adecvate şi explorează noi posibilităţi, controlează şi manipulează simultan mai multe idei, învaţă uşor şi rapid, au o imaginaţie vie şi o capacitate deosebită de a compune poveşti, au o memorie bună, un vocabular foarte bine dezvoltat, găsesc căi neobişnuite pentru soluţionarea problemelor.

Perioada preşcolară este prima în care copilul devine abilitat, manifestând aptitudini. Există o dezvoltare a trebuinţei de expresie creative în perioada preşcolară. Această trebuinţă se exprimă ca o cerinţă a imaginaţiei (interne) întreţinută de condiţiile vieţii, fie ca trebuinţă de expresie creativă solicitată în mediul social-creativ – fie ca trebuinţă de expresie creative solicitată în mediul mai puţin impregnat de solicitări artistice. Pictura, desenul, mulajul, colajul încep să emoţioneze şi să intereseze pe copil în mod deosebit după 4 ani. După 4 ani, desenul copilului începe să capete organizare liniară, iar diferite obiecte încep să fie redate prin contururi care au

funcţii de simboluri şi sunt încărcate proiectiv, de aceea se folosesc în unele teste proiective (testul persoanei, testul arborelui, testul familiei, testele de creativitate, etc). (Vlaicu, 2011, 50-51)

Stimularea creativităţii este o etapă socio-educaţională complexă, ce cuprinde simultan fenomenele de activizare, cultivare, susţinere, antrenare şi dezvoltare prin actualizarea virtualităţilor creative, pentru accederea lor de la ceea ce este posibil, la real , prin afirmarea efectivă.

De asemenea este necesară utilizarea corespunzătoare a diferitelor procedee şi metode specifice de antrenare şi stimulare a creativităţii.

Valoarea activităţilor de joc este apreciată după capacitatea acestora de a-l ajuta pe copil să se integreze în mediul natural şi social şi pentru a înţelege lumea înconjurătoare. (Păişi-Lăzărescu, Ezechil, 2011, 115)

Jocul şi învăţarea îi oferă copilului nenumărate situaţii de a combina şi recombina reprezentările pe care le dispun imaginile sale proprii, ascultând poveşti, poezii, basme, multe din ele le uită şi trece peste ele, altele le amplifică sau inventează altele noi.

Prin întrebările adresate: “Crezi că reuşeşti să pictezi podoabe pentru Pomul de Crăciun? Preşcolarii au elaborat în lucrări, imagini cu podoabele preferate de ei (globuleţe, ghirlande, îngeraşi, steluţe etc.), dar şi alte picturi care să le satisfacă dorinţa de a se manifesta creativ prin astfel de activităţi.

În cadrul activităţii opţionale „Micii pictori” pe care am desfăşurat-o cu copii în vârstă de 5 ani am realizat o lucrare colectivă cu tema :”Tablou de iarnă“.

Copiii se aşează la măsuţe lângă colegii preferaţi. Apoi fiind invitaţi să privească tobloul, li s-a cerut să spună cum cred ei că se poate realiza un tablou de iarnă.

Unii dintre copii au fost de acord sa îl picteze; iar alţii au studiat colile şi culorile diverse de pe masă şi au fost de acord să folosească cât mai multe tehnici de lucru. De asemenea fiecare copil poate alege figura pe care o doreşte să gândească şi să o realizeze ce tehnica de lucru va folosi. Copiii au lucrat cu nespus seriozitate şi elan, fiind impresionaţi de frumuseţea tabloului.

În elaborarea celor mai simple tehnici, din partea copilului sunt angajate gândirea, imaginaţia, reprezentările de formă, de mărime, de culoare, în spaţiu în vederea executării unor mişcări precise.

Studiul caracteristicilor şi al dezvoltării capacităţilor grafice ale copilului îl interpelează pe fiecare dintre noi, părinţi, educatori, psihologi, psihiatri sau psihanalişti, pictori, desenatori, istorici sau critici de artă. Abordările sunt evident multiple, diversificate şi uneori foarte specifice; cu toate acestea, credem că, oricare ar fi interesele cercetătorului, observaţiile vor trebui întotdeauna să se înscrie într-un context cultural şi genetic. Care sunt, de exemplu, valorile acordate de grup acestui tip de activitate? Care sunt materialele de care dispune desenatorul? Care este natura câmpului reprezentărilor simbolice materializate de cultură? Tot atâtea întrebări la care ar fi indicat să răspundem înainte de a ne gândi la semnificaţiile ce trebuie date desenului copilului. (Wallon et all, 2008, 29-30)

În realizarea unui obiect oarecare, copilul trebuie să folosească o serie de mişcări precis coordonate şi sistematizate.

Având în vedere că modelajul, desenul, pictura oferă mari posibilităţi de manifestare originală a personalităţii copilului, voi încerca să mă opresc mai mult asupra rolului acestor activităţi în cultivarea creativităţii copiilor.

Activităţile artistico – plastice le desfăşurăm în zona ARTĂ. Această zonă am dotat-o împreună cu copiii în aşa fel încât să corespundă şi pentru activităţile practice. Materialele folosite sunt diverse de la culori de apă (acuarela, tempera, guaşa), pensule de diferite mărimi, vase şi recipiente pentru apă (lianţi), suporturi de lucru (planşe, hârtie colorată, hârtie cartonată), planşete de lucru, plastilină pentru modelaj, şervetele şi prosoape de şters. De asemenea zona este dotată cu mobilier pentru păstrarea şi depozitarea

materialelor de lucru (mese de lucru, dulăpior cu sertare şi panou pentru expunerea lucrărilor). Tot la acest sector se desfăşoară şi activitatea practică, iar materialele necesare desfăşurării acestei activităti sunt păstrate şi depozitate în sertare separate (hârtie glacee, foarfece, carton, hârtie creponată, lipici, mărgele colorate , ciucuraşi, ochi mobili, paste făinoase, capace de ambalaje, seminţe, frunze, flori presate, petice şi cupoane de stofă, fire de aţă şi de lână de diferite culori şi sârmă izolată divers colorată etc.).

Spiritul de creativitate nu s-a reflectat numai în lucrări individuale pe zonele de lucru, ci am organizat şi activităti colective unde copiii au fost grupaţi în număr de câte cinci, şase la o singură lucrare. Astfel am realizat cu ei tablouri având ca subiect anotimpurile, diverse peisaje si compoziţii plastice cu personaje etc. Pe holurile gradiniţei, personal, am realizat pictură pe pereti respectând tematica impusă de specificul unităţii. Am mai amenajat şi realizat expoziţii periodice în funcţie de cerinţele temelor abordate.

Preşcolarii au lucrat cu plăcere şi au realizat lucrări deosebit de apreciate de vizitatorii grădiniţei, dar mai ales de părinţi. Urmărindu-le activitatea am căutat să-i încurajez, să-i stimulez, având mereu o atitudine pozitivă faţă de ideile lor. La sfârşit de semestru şi an, am organizat expoziţii care au ilustrat munca lor. (Revista învăţământului preşcolar 1-2 / 2008, 31–32)

BIBLIOGRAFIE:

- Paraschiva, A. M., (2007), “Psihologia educaţiei”, Bucureşti: Editura Printech;
- Păişi Lăzărescu, M., Ezechil, L., (2011), “Laborator preşcolar”, Bucureşti: Editura V&I Integral;
- Stoica, A., (1983), “Creativitatea elevilor”, Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică;
- Vlaicu, C., (2011), “Psihologia vârstelor”, Târgovişte: Editura Bibliotheca;
- Wallon, P., Cambier, A., Engelhart, D., (2008), “Psihologia desenului la copil”, Bucureşti: Editura Trei;
- xxx - Revista învăţământului preşcolar 1-2/ M.E.C., Bucureşti, 2008.

A FI CADRU DIDACTIC ÎN ERA DIGITALĂ

Profesor, Albu Natalia
Școala Gimnaziala Nr.18 Galați

Folosirea tehnologiilor moderne în şcoală face parte din evoluţia naturală a învăţării şi sugerează o soluţie firească la provocările moderne adresate învăţării şi a nevoilor elevilor. Intregrarea acestora în procesul tradiţional de predare-învăţare-evaluare este o oportunitate de a integra inovaţiile tehnologice cu interacţiunea şi implicarea oferite de modul tradiţional de cunoaştere. Nu este un proces uşor, dar dificultăţile pot fi depăşite având în vedere potenţialul acestui tip de cunoaştere.

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiţi de generaţia părinţilor şi a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului şi a email-ului, a sms-urilor sau a reţelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simţit şi în modul lor de a învăţa. Chiar dacă profesorul foloseşte sau nu la clasă **tehnologia informaţiei şi a comunicării** (TIC)**,** elevii menţionaţi vor folosi cu siguranţă acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Comunicarea scurta sau abreviata de tip chat sau sms se face simţită deja se la nivelul standardelor gramaticale şi al ortografiei şi este clar că folosirea TIC acasa deja crează inegalităţi între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viaţă, se schimbă şi felul în care elevul învaţă.

Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă ***critic***, dar în acelaşi timp ***creativ*** noilor tehnologii şi sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

De ce este important tipul de învăţare care include TIC ?

Adevărata importanţă a tipului de predare–învăţare-eveluare care combină metodele pedagogice tradiţionale cu TIC ţine de **potenţial.** Acest tip de învăţare este o oportunitate în a crea experienţe care pot furniza *tipul de predare-învăţare potrivit* într-un anumit *moment, loc* şi *pentru un anumit elev* nu numai la şcoală, ci şi acasă. Acest tip de învăţare ar putea deveni global, ar putea transcede graniţele formale ale ţărilor şi ar putea aduce împreună grupuri de elevi din culturi şi meridiane diferite. În acest context, ***generalizarea folosirii TIC în şcoală*** ar putea deveni ***una dintre realizările importante ale secolului nostru***.

În psihologia cognitivă tradiţională, ***cunoaşterea*** e văzută ca un fel procesare, adică pare simplu să spui că aceasta va atinge cote cu atât mai înalte cu cât mintea elevului va fi programată cu ajutorul cât mai multor strategii meta-cognitive. Într-un mod cu totul diferit, în tradiţia socio-culturală de tip vigotskian, ***cunoaşterea*** este înţeleasă în termeni de *învăţare a folosirii instrumentelor culturale*. Ca o consecinţă a faptului că acestea sunt totdeauna specifice unor anumite contexte social-istorice este dificil de trasat modele de învăţare care să fie general valabile, excepţie fiind câteva instrumente culturale care care traversează cel mult câteva contexte diferite.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoaşterii trebuie să fie una a **dialogului**, educaţia trebuie să meargă dincolo de intrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracţia oferită de psihologia cognitivă.

Dezvoltarea educaţiei în direcţia **dialogului** nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învăţare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că **dialogul** presupune deschidere, lărgirea orizontului şi adâncime, acest mod de învăţare este atât o direcţie individuală pentru elev, cât şi una socială pentru şcoală ca întreg.

Dezvoltarea *în direcţia unei* ***gândiri creative libere*** *poate fi promovată prin îndepărtare unor factori de constrângere şi încurajarea schimbului de perspective între elevi.*

În tradiţia socio-culturală, **TIC** este definită ca ***miloc de mediere pentru cunoaştere***, iar din perspectiva dialogică, e văzută ca mijloc de deschidere, adâncire şi lărgire a aspaţiilor de dialog. Nu trebuie să uităm că învăţarea nu presupune doar acumulare de cunoştinţe, ci creştere, îmbogăţire, evoluţie.

Până la urmă, nu e nimic nou soare, deci nici tehnologiile moderne nu sunt ceva ieşit din comun. Papirus şi hârtie, cretă şi carte tipărită, retroproiectoare, jucării şi emisiuni educative, toate au fost văzute ca inovaţii la început. PC-ul, Internetul, cd-ul şi mai noile *tehnologii* complementare mobile sau wireless nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativităţii umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca şi celelate inovaţii menţionate, acestea *pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învăţării.*

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a TIC în activitatea didactică

1. Fii sigur că deţii controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conţinututlui, cât şi al formei, chiar dacă te sprijină un specialist în TIC.

2. Fă-ţi un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital.

3. Scopul şi forma prezentării să-ţi fie foarte clare

4. Nu fii sedus de stilul atractiv tehnologiei moderne, fie ea video sau audio, şi nu face din aceasta un scop în sine. Concentrează-te asupra mesajului/a ideii principale şi a limbajului adecvate varstei/gradului de înţelegere al elevului.

5. Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic. E mai important să fie atractivă prin idee, mod de structurare şi grad de interactivitate. De exemplu, o prezentare trebui să-l facă pe elev să gândească, nu trebuie să fie doar o înşiruire rapidă şi ameţitoare de slide-uri.

6. Mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului şi a nevoilor lui de învăţare. Cel mai mare pericol în orice proiect de predare-învăţare care include şi TIC e să fie centrat mai mult pe tehnologie/creativitate, nu pe elevul-receptor şi pe nevoile lui de învăţare.

7. În şcoală, succesul tipului de predare bazat pe TIC se măsoară prin satisfacera nevoii de învăţare.

Care sunt dificultăţile implementării TIC în procesul educativ?

Teoretic, n-ar trebui să fie dificultăţi. În realitate, ele pot apărea. Pentru un test simplu, întrebaţi-vă colegii ce cred despre ***integrarea TIC în procesul de învăţare.***

Veţi primi răspunsuri de genul:

”N-am auzit despre aşa ceva!”, ”Am auzit ceva, dar nu ştiu prea clar ce este.”, ”Asta e chestia aia nouă adăugată?”, ”Cu ce e diferit de ceea ce ştiam deja, ce e nou în asta?”, ”Păi n-avem cum să facem asta, costă mult şi fonduri nu prea sunt.”

Unii profesori consideră că *anumite deprinderi mentale asociate tehnologiilor moderne n-ar ajuta în procesul de învăţare*, în special atunci când elevii preiau fără discernământ informaţii de pe internet sau îşi însuşesc mentalitatea de tip ”cut and paste” în detrimentul stiloului şi al hârtiei.

Ceea ce nu o să auzim prea des este o definiţie clară sau măcar mai mult interes legat de potenţialul acestui tip de învăţare. Pentru înţelegerea şi implementarea TIC în procesul clasic de învăţare e nevoie de entuziasm, energie şi dedicare pentru a transforma teoria în soluţii reale bazate pe nevoile individuale ale elevilor.

Alte dificultăţi decurg din ***lipsa informaţiei cu conotaţii practice*** imediate referitare la TIC sau a unui ***ghid care să-i informeze pe profesori cum pot ajunge la ea***.

De aceea, este nevoie stringentă de:

1. *instrumente pedagogice pentru formarea inițială şi continuă a cadrelor didactice* care să implice utilizarea TIC.

2. *crearea și promovarea unei noi metodologii pentru disciplinele școlare*, bazată pe utilizarea TIC.

Combinarea TIC cu metodele tradiţionale pedagogice reprezintă *o schimbare de paradigmă cu implicaţii* asupra cunoaşterii în societate în general şi asupra învăţării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim.

Folosirea TIC în şcoală face parte din evoluţia naturală a învăţării şi sugerează o soluţie elegantă la provocările moderne adresate învăţării şi a nevoilor elevilor. Intregrarea TIC în procesul tradiţional de predare-învăţare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interacţiunea şi implicarea oferite de modul tradiţional de cunoaştere.

Înţelepciunea tradiției poate şi trebuie să fie combinată cu soluţiile tehnologice moderne.

BIBLIOGRAFIE

1. Beetham, Helen& Sharpe, Rhona. *Rethinking Pedagogy for a Digital*

Istrate, Olimpius – *Efecte si rezultate ale utilizării TIC în educaţie* în Lucrările Conferinţei Naţionale de Învăţământ Virtual , Ediţia a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educatie si Cercetare, Editura Universitară

Techniques d'animation en classe de français

Corcodel Ionela-Luiza
Şcoala Gimnazială „Pompiliu Marcea”, Târgu Jiu, jud. Gorj

Aujourd'hui, quand le français est fortement concurrencé par la langue anglaise, on se demande comment susciter ou soutenir l'intérêt des élèves pour qu'ils apprennent la langue de Molière.

Alors c'est la tâche de l'enseignant d'attirer et de captiver les élèves pour qu'ils puissent apprendre cette langue pour pur plaisir. Aussi c'est la tâche de l'enseignant de lui susciter des motivations d'apprentissage en utilisant dans la classe de FLe des documents authentiques, des outils et des techniques pédagogiques qui animent et qui réveillent l'intérêt des apprenants.

On propose comme techniques pour animer la classe de français: brainstorming, le blason ,le binôme, le jeu de l'oie. Ce sont parmi les méthodes les plus attrayants pour nos élèves, surtout pour les débutants. Ce sont des *méthodes actives* en pédagogie.

1. **Brain-Storming : pour ou contre**

Niveau :A2

Compréhension orale, expression orale

Objectif : apprendre à débattre, à argumenter

Prérequis: Exprimer un jugement

Support : une feuille de papier

Durée: 30 minutes

Dimensions du groupe: 20-25 élèves

Travail individuel, puis collectif.

Déroulement :

Un thème est écrit au tableau.

Par exemple :

► les moyens de communication moderne

► les jeux vidéo

► le camping

► les téléphones portables

► la publicité

► la télévision

Chaque élève doit trouver et écrire sur une feuille au moins trois arguments en faveur de la pratique proposée, et trois arguments contre.

Mise en commun

Les élèves proposent leurs arguments pour et contre, l'enseignant les liste au tableau sous forme de mots clés.

On peut ensuite :

► débattre de certains arguments.

► comptabiliser les arguments retenus par la majorité des élèves.

2. Le blason

Niveau :A2

Compréhension orale, expression orale

Objectif : préparer et orienter une présentation orale

Prérequis: Décrire une personne

Support : une feuille de papier pour chaque participant, comprenant le contour d`un blason.

Durée: 30 minutes

Dimensions du groupe: 20-25 élèves

Déroulement :

L'enseignant prépare des petits papiers. Chaque participant en reçoit un sur lequel il doit dessiner un objet ou représenter une action auquel/à laquelle il s'identifie. On ne signe pas son dessin.

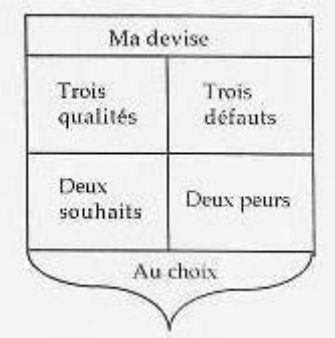
L'enseignant récolte les petits papiers. Tirage au sort : chacun hérite d'un dessin ; à tour de rôle on prend la parole pour :

1- décrire ce qui est représenté

2- émettre des hypothèses sur le caractère, les goûts de l'auteur

3- émettre une hypothèse sur l'identité de l'auteur et argumenter (en fonction du niveau des élèves).

4- La personne ainsi désignée va infirmer ou confirmer, le cas échéant rectifier, compléter ce qui a été dit au sujet de son dessin ; c'est elle qui à son tour va prendre la parole pour parler du dessin qu'elle a entre les mains.

3. Le binôme

Niveau :A2

Expression orale

Objectif : Se rendre les yeux fermés dans un lieu en suivant les indications données par son coéquipier

Prérequis: Demander et donner des indications d'orientation

Support : des feuilles de journal ou des cerceaux

Durée: 20 -25 minutes

Dimensions du groupe: binômes

Déroulement du jeu

Des équipes de deux joueurs sont formées.

Chaque équipe compte une voiture et un conducteur.

Le conducteur doit guider sa voiture jusqu'au garage en utilisant seulement sa voix.

Les "voitures" sont placées le plus loin possible de leur garage.

On leur bande les yeux, on les fait tourner pour les perdre et on les remet sur la ligne de départ.

Lorsque la course commence, les "conducteurs" donnent des indications telles que "en avant", "en arrière", "à droite", "à gauche" (et d'autres éventuellement) pour être le plus rapide à garer sa voiture.

Au lieu de constituer des équipes de deux joueurs, vous pouvez former deux équipes de plusieurs joueurs qui seront la "voiture" à tour de rôle et donneront des conseils chacun leur tour ou bien tous ensemble.

Variante

Pour rendre le jeu plus drôle et plus difficile, on peut mettre des obstacles sur la route ou bien ne laisser qu'une place de parking.

4. Le jeu de l'oie

Niveau :A1

Expression orale

Objectif : apprendre à lire l'heure

Prérequis: Demander et donner l'heure

Support : une horloge en papier, un dé, la fiche avec le jeu de l'oie

Durée: 20 -25 minutes

Dimensions du groupe: groupes de 4 élèves

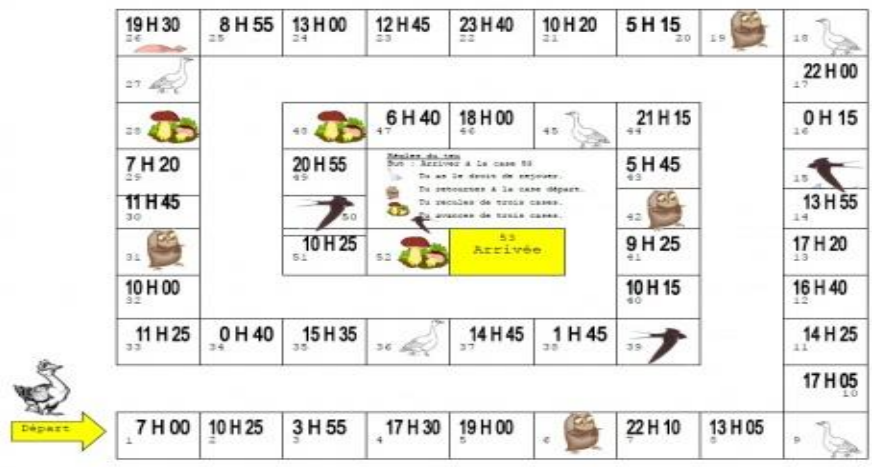
Déroulement:

Les élèves disposent d'une horloge ou une pendule en papier fabriquée en classe. Ils sont réunis autour d'un plateau de jeu de l'oie. A chaque coup de dé, ils doivent placer les aiguilles qui correspondent à l'heure indiquée sur la case.

Variante

Les élèves peuvent répondre à des questions sur l'heure.

Les exercices ont été proposés afin de découvrir des dimensions comunicatives dans des contextes réels et créatifs, en dépassant la classe traditionnelle et ils représentent des moyens qui ouvrent la porte à la réflexion et à l'imagination.

Sitographie :

http://www.ac-grenoble.fr/casnav/accueil/enseigner-FLE-FLS/index.php?post/2011/04/13/Activit%C3%A9s-ludiques-pour-plus-de-seize-ans

www.formationsfle.fr

http://www.lecafedufle.fr/wp-content/uploads/2011/06/Jeux-en-FLE.pdf

http://geek-instit.eklablog.com/deux-jeux-de-l-oie-pour-apprendre-a-lire-l-heure-par-david74-a2758783

Metoda CIP- Complex Instruction Program (CIP) și aplicarea ei la clasă
Prezentarea Programei de Instruire Complexă

Profesor biologie : Slujitoru Mirela
Liceul Tehnologic Elisa Zamfirescu – Satu Mare

Programa Complex Instruction Program (CIP) a fost elaborată de către Uiversitatea americană Stanford în anii ’70, având ca și promotori pe Elizabeth G. Cohen și Rachel Lotan. După mai mulți ani de implementare, cercetare și dezvoltare în mai multe școli și universități din SUA, Europa, Israel, a fost elaborată lucrarea **Teoria sociologică în acțiune** (Teachers College Press, 1997), editată de Cohen & Lotan, care este o revizuire definitivă a bazei de cercetare a programului. Programul de instruire complexă este o metodă de predare care permite profesorilor să organizeze lucrări de grup la nivel înalt în clase unde diferența de cunoștințe și expresia dintre elevi diferă foarte mult.

Scopul acestui program este de a asigura accesul la procesul de învățare și succesul tuturor elevilor din clasele eterogene. "Programul complex de instruire" constă în posibilitatea de a oferi șansa tuturor elevilor să-și consolideze abilitățile sociale, intelectuale și afective printr-o abordare inovatoare de învățare, care constă în sarcini multiple de abilități, munca în grup și atenuarea diferențelor de orice fel dintre elevi. Cel mai important aspect este că acest program pedagogic creează o atmosferă mai echitabilă în clasă, face elevii actori activi ai învățării propri și schimbă radical perspectiva de predare, permițând aprecierea și evaluarea unei varietăți de abilități. Programul urmează programele oficiale ale școlii; se adresează problemelor legate de comportamentul și motivația copiilor pentru a învăța, prin atribuirea unor activități de grup și a unor sarcini individuale care sunt deschise și diferențiate; suprimă diferențele de stare în clasă prin sporirea încrederii în sine față de contribuțiile specifice. Această metodologie presupune o turnură ideologică a modului în care ne raportăm la elevi, în special a celor defavorizați. Prin ea, fiecare copil este capabil de învățare, asigurând cooperarea constantă cu colegii de clasă și ducând la bun sfârșit rezultatul sarcinii atribuite nu numai pentru propria lor reușită, dar și pentru grup. Pe de altă parte, profesorii pot aborda mai direct nevoile specifice de învățare ale elevilor și se pot baza pe învățarea de la egal la egal.

Folosind strategii speciale, profesorul instruiește studenții să folosească norme de cooperare și roluri specifice pentru a-și gestiona propriile grupuri. Profesorul este liber să observe grupurile cu atenție, să ofere feedback specific și să trateze problemele de stare care provoacă o participare inegală între membrii grupului. În programul complex de instruire, activitatea de grup este nucleul muncii în clasă, dar nu exclusivă. Activitatea în grup este integrată în curriculum. Profesorii folosesc această metodă atunci când vine vorba de învățarea conceptuală, o înțelegere profundă a gândirii și conținutului superior. Este posibil să utilizați programul complex de instruire, de exemplu, pentru a rezuma o parte din material, pentru a pregăti o nouă parte a curriculumului, dar și pentru a vă oferi oportunitatea de a dobândi și de a prelucra noi cunoștințe. Această activitate de grup este utilizată în aproximativ o cincime din orele de predare. Deși cea mai importantă parte a lecției este sarcina de grup, lucrarea se termină întotdeauna cu o sarcină individuală. Rolul profesorului este cel de manager şi moderator, observator, delegându-şi autoritatea şi responsabilitatea fiecărui membru al grupului de lucru.Totuşi, existenţa grupului de lucru nu garantează interacţiunea şi, deci, nici învăţarea. Însăşi creatoarea modelului constată, după zeci de ani: „*chiar dacă grupurile sunt mici, veți avea întotdeauna elevi care nu participă, care nu interacționează, care nu se implică*

și care, prin urmare, nu învață". Pentru a evita asemenea situaţii, este nevoie de multă atenţie atât în alcătuirea grupurilor, în stabilirea rolurilor, cât şi în stabilirea sarcinilor de lucru şi metodelor de evaluare.

Normele programei CIP (Complex Instruction Program).

- ✓ Ai dreptul să ceri ajutor de la toți membrii grupului.
- ✓ Nu uita! Toată lumea are un domeniu în care nu excelează.
- ✓ Împreună suntem capabili de mai mult decât singuri.
- ✓ Este datoria ta de a-i ajuta pe toți care îți cer ajutorul.
- ✓ Ajută-i pe ceilalți, dar nu rezolvă exercițiul în locul lor.
- ✓ Întotdeauna termină ce ai avut de făcut.
- ✓ După ce ai terminat munca, lasă ordine după tine.

Aplicarea programei CIP la clasă

Rolurile elevilor:

În timpul orelor CIP elevii îndeplinesc diferite roluri. Rolurile se schimbă prin rotație, iar grupurile rămân neschimbate până ce fiecare elev a îndeplinit fiecare rol.

Rolurile elevilor și atribuțiile acestora sunt:

•profesor mic: atribuția lui este de a se asigura că toți membrii grupului au înțeles ce au de făcut; el împarte sarcinile colegilor; numai el poate cere ajutorul profesorului.

•prezentator (raportor): după terminarea rezolvării sarcinii, prezintă munca grupului în fața clasei.

•scriptor: elaborează munca scrisă a grupului; scrie frumos și citeț; organizează scrisul pe foaie.

•responsabil de materiale: asigură grupului toate materialele necesare pentru rezolvarea sarcinii; verifică, ajută la folosirea materialelor; îi implică pe colegi din echipă în folosirea materialelor și în ordonarea materialelor.

Structura orei CIP – momentele lecției

1. Spargerea gheții și revizuirea rolurilor.

Este un moment scurt, de maxim 5 minute, la început, în timpul căruia profesorul dirijează atenţia elevilor asupra temei orei, prezentând ideea principală a lecției (care este scrisă și pe tablă).

2. Munca în echipă

Profesorul împarte profesorilor mici sarcinile de lucru. Copiii lucrează fără ca profesorul să intervină, el observând elevii și făcând notițe. Doar profesorul mic are voie să vorbească cu profesorul (cadrul didactic).

Fiecare elev are propriul său rol şi propria sarcină de lucru în echipă, astfel încât fiecare să contribuie la rezultatul grupului.

3. Prezentarea muncii grupurilor.

Raportorul prezintă produsul final, munca echipei. Colegii observă și în final întreabă, completează, apreciază munca colegilor.

4. Exerciții individuale

Fiecare elev primește exerciții individuale. Exercițiile sunt diferențiate și se bazează pe sarcina de grup. Exercițiile individuale trebuie formulate în așa fel încât să nu poată fi rezolvate fără munca în echipă. Profesorul trebuie să cunoască foarte bine elevii și competențele acestora ca să găsească exercițiile potrivite pentru fiecare elev.

5. Evaluarea elevilor

La finalul orei profesorul oferă feedback elevilor, apreciază munca lor (pe baza observației lor și a notițelor făcute în timpul orei). Erorile științifice apărute pe parcursul prezentărilor sunt discutate cu elevii și corectate cu ajutorul întrebărilor ajutătoare formulate de profesor.

Este important ca :-sarcinile de grup să fie formulate la persoana I., numărul plural (Alcătuiți, formulați, redactați, elaborați, desenați, imaginați-vă, scrieți etc.) – se adresează întregului grup, elevii lucrează împreună

-exercițiile individuale să fie formulate la persoana a II-a, numărul singular (Alcătuiește, transcrie, formulează, desenează, scrie etc.) – se adresează unui singur elev, elevul lucrează individual (dar poate să ceară și să ofere ajutor).

Aspecte aplicative- Aplicarea metodei CIP (Complex Instruction Program) la orele de biologie.

Elemente de noutate în programa de biologie care permit integrarea metodei CIP (Complex Instruction Program) la casă.

În clasele a VI-a și a VII-a elevii vor căuta răspunsuri la o întrebare fundamentală - cum trăiesc plantele, animalele și omul în mediul lor de viață? ***Căutarea răspunsurilor trebuie stimulată prin activități de învățare care să valorifice capacitatea copiilor de a realiza observații, de a-și manifesta curiozitatea, prin corelarea cu activităţi cotidiene şi probleme practice. Un accent deosebit în construirea activităților de învățare trebuie pus pe dezvoltarea abilității la elevi de a comunica cu colegii lor în timpul realizării investigaţiilor sau ulterior, de a-şi asuma roluri în cadrul unor grupuri, de a-și îndeplini sarcinile realizate și de a colabora întărindu-și spiritul de echipă.***

(Extras din Programa școlară de biologie- gimnaziu/sugestii metodologice).

CONCLUZII

1.Aplicarea metodei CIP pe de o parte ajută la recuperarea elevilor cu rezultate slabe la învățătură, pe de altă parte, aplicarea metodei complexe de intrucție în clase eterogene face posibilă dezvoltarea creativității, găsirea talentului personal, dezvoltarea competenței de cooperare și a simțului responsabilității: elevii sunt responsabili pentru performanța individuală, grupul este responsabil pentru ajutorul acordat colegilor din echipă.

2. Este o metodă care pune accent pe dezvoltarea abilităților de comunicare, de asumare a rolurilor în cadrul grupului, de îndeplinire a sarcinilor și de colaborare, întărindu-se astfel spiritul de echipă.

3.Favorizează învățarea trans și interdisciplinară.

4.Elevul este subiectul/actorul principal al actului didactic, deoarece profesorul este manager moderator, observator, delegându-și autoritatea și responsabilitatea fiecărui membru al grupului de lucru.

5. În cadrul programului de instruire complexă, scopul profesorului este acela de a oferi fiecărui elev posibilitatea de a deveni important în cadrul grupului și de a realiza că fiecare are capacitatea de a-și aduce contribuția la rezolvarea problemelor.

6. Programa CIP asigură dezvoltarea capacităților de a colabora, de a lucra în echipă, de a avea inițiativă și curaj de exprimare..

7. Asigură șanse egale de învățare, responsabilizare și exprimare în clasele eterogene de elevi.

Bibliografie:

JOHNSON, D. W.–JOHNSON, R. T.–STANNE, M.–GARIBALDI, A. (1990): Impact of group processing on achievement on cooperative group. *Journal of Social Psychology*, Vol. 129, No. 4, 507-516.
Metoda Cip-Programa de instruire complexă la biologie și statutul profesorului mentor-Slujitoru Mirela(2018)-Universitatea Oradea
https://complexinstruction.stanford.edu

http://komplexinstrukcio.hu

International conference “Innovative approaches in teaching activity”

Ways to stimulate creativity in Romanian language and literature classes

Anton Mădălina
Calarasi Economic College

Within the discipline Romanian language and literature, the aim is to develop two basic skills, namely the ability to communicate orally and in writing. Before students can create their own literary compositions, they must be prepared to understand how to discover the main elements of a particular literary fragment, to restructure and transform them to obtain new creations, to understand elements such as theme, style. literary, the typology of the characters, the structure and the subject of a work. All these skills can be formed and developed through tasks in which students examine the ideas and feelings that emerge from a text they are listening to, become writers themselves, theoretically speaking to find those elements that inspire their confidence and desire. to create and issue their own ideas in oral or written form.

One of the essential elements of creativity in any field of activity is inspiration. Students must understand that in the creative process it is important to know the structure of a story, to know how the characters are framed and how they can be diversified to give fluidity and realism to the story, to decipher their language, ways to enrich descriptions through style figures etc. All these elements can only be understood under the guidance of the teacher who wants to convey to students how a writer manifests himself in a real context. Also, a way in which students can create something special, new and unique in language and literature classes, starts from the idea of intuiting the content of a story or a fragment of text.

This ability can be obtained by directly examining literary texts through a reading process under the supervision of the teacher. Thus, students can discuss the type of text trying to identify the specific elements of a fantastic work such as a fairy tale and a realistic one, in which the characters, even if they are fictional, represent real life situations. They can analyze the location and the plot of the action, so that at the end they are asked to think about a new end of the text and to support how the creation would be affected due to the new outcome. After a characterization of the characters, students can have the task of identifying those characters that could be removed from the story, or what other characters could have existed so that the action and events take place in a completely different form.

Within the writing process there are a series of phases that the student learns to go through in order to reach a final, stylized and correct spelling and orthoepic format. In the first phase, the student must learn to prepare the ideas he wants to communicate in writing. The teacher must give the student the flexibility to choose a topic, topic or issue of personal interest or choose topics that allow the student to decide what to write, how to identify sources of information and the means by which will complete the theme or creative project established by the teacher. Thus, the student must be guided to look for models of inspiration in various formats of text presentation, such as: poems, novels, short stories, fairy tales, sketches, etc. It is important for the student to be able to choose topics that motivate him intrinsically, that satisfy his need for knowledge, for which he wants to dedicate the necessary time to gather information, and then begin the actual process of observing details, components such as characters, places and periods of events.

After gathering the information, the student proceeds to sort those topics or topics that he considers viable for a project such as a composition or portfolio, performing a process of filtering data, eliminating what is superfluous and keeping only what he considers may be the material of an original and interesting creation. Romanian language lessons offer real possibilities for organizing

and carrying out multiple activities designed to develop students' creative ability. Among them can be mentioned: the story with the change of form, the story by analogy, the continuation of the story, the intercalation of new episodes in stories, the illustration of literary texts, modeling, dramatization of stories, making compositions, creating poems, riddles, composing sentences according to given schemes, transformation direct speech in indirect speech and vice versa.

In storytelling by analogy, children can tell stories from their own lives, stories from other people's lives, or imaginary facts and events. For example, in the 5th and 6th grades, students have to write compositions based on studied texts. They, starting from the studied fragments, will relate the experiences lived at a young school age when they experienced the first emotions of reading and writing. For the texts "Mr. Goe" or "Visit" by I.L. Caragiale, the story can be used by contrast. Starting from the deeds of the characters, the students can be asked to build a story in which a character with moral and physical characteristics opposite to the one presented in the text will appear. Their creative activity will consist in the fact that the students will be put in the situation to imagine the actions, the facts, the events, to establish the necessary relations in which these characters enter according to the attributes attributed to them.

Students can be asked to introduce other characters in the new story. This type of story can be considered an exercise that stimulates students' compositional abilities, develops creative imagination and the qualities of divergent thinking. Another creative activity refers to the continuation of the stories, more precisely of some texts read. For example, seventh graders have to imagine a possible ending to the short story "Two Lots," by I. L. Caragiale. In the dialogued texts, students are asked to turn the dialogued text between two characters into indirect speech. The didactic task given to the students for this purpose refers to a compositional and expressive reconstruction that trains the students in an activity with a pronounced creative character much more affirmed compared to the situations in which they are asked to narrate or retell the text according to the manner of expression from the manual. The personal interventions of the students are much more requested and the tendency of most of them to mechanically reproduce the text is avoided or diminished to a great extent, when they are asked to narrate it. It is possible to stimulate the creative activity of students through compositions of poems and riddles on different topics.

Compositions contribute to the development of creativity, creations that make a synthesis of everything that students learn, in terms of the correctness of expression; it is an opportunity to capitalize on the student's life experience and to manifest the creative imagination and fantasy. An exercise that stimulates the imagination would be to find solutions to some unexpected questions such as: “What would have happened if Lefter Popescu had really won the prizes?”, “What if Pope Tanda had become a priest in a very rich village?”... and so on... .

Creativity has no limits, we just need to stimulate it, to activate it, eliminating the descriptive character from the didactic action and adopting a new vision on language, which leads to the formation of skills and performances in choosing and combining the components of the language system in a personal way.

Bibliography:

1. Parfene Constantin, 1999, Methodology of studying the Romanian language and literature in school, Iași, Polirom Publishing House.
2. Goia Vistian, Frăgătoiu Ion, 1995, Methodology of teaching the Romanian language and literature, Bucharest, Didactic and Pedagogical Publishing House.
3. Paul Cornea, 1988, Introduction to reading theory, Bucharest, Minerva Publishing House. 4. Teaching Staff House, Deva, Development of creativity in language and communication classes, course and support, Deva.

CREATIVITATE SI INOVAȚIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL CONTEMPORAN ROMÂNESC

prof. Andronache Alina Mihaela
Școala Gimnazială Dr Costică Bălan
Poiana Cristei, județul Vrancea

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă. Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evident. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale. Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Creativitatea este o capacitate mai complexă. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o *motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit.* Şi cum noutatea, azi nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este *voinţa, perseverenţa* în a face numeroase încercări şi verificări.

Munca de creaţie parcurge mai multe etape:

- Perioada de ***preparare*** când se adună informaţii, se fac observaţii, se delimitează scopul sau problema, se schiţează o ipotecă sau un proiect general.
- ***Incubaţia*** este timpul încercărilor sterile, când nu se găseşte soluţia, incubaţia poate dura foarte mult, ani de zile!
- ***Iluminarea*** este momentul fericit când apare soluţia, se vorbeşte de intuiţie adică o cunoaştere sintetică, integrală a demonstraţiei care elucidează toate aspectele problemei
- ***Verificarea*** este necesară pentru a elimine eventualele erori sau lacune

Metode pentru stimularea creativităţii

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare şi susţinere), antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului creator. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere întregul sistem al condiţiilor sau factorilor favorizanţi afirmării şi dezvoltării creativităţii.

Cea mai răspândită metodă este aşa numitul ***brainstorming*** (asaltul de idei), când un grup de 10-12 persoane îşi exprimă pe rând şi în mod liber tot ce le vine în minte în relaţie cu o anumită problemă propusă. Alţi specialişti analizează apoi ce sugestii benefice poate oferi una sau alta din ideile exprimate.

Se fac următoarele recomandări privind activitatea grupului de brainstoring:

- evitarea oricărei critici în emiterea ideilor noi;
- acceptarea oricăror idei prin eliberarea de frânele posibile ale autocontrolului inhibitiv sau ale evaluării care poate bloca ritmul căutărilor noi;

- extinderea cât mai mare a numărului de idei pentru a amplifica astfel şansele de apariţie a soluţiilor noi şi valoroase;
- valorificarea constructivă a ideilor altora prin reformularea şi combinarea originală a lor, pentru sporirea disponibilităţii creatoare a grupului.

După desfăşurarea şedinţei, ideile, care au fost consemnate cu fidelitate, se supun unei analize critice în vederea găsirii soluţiei adecvate la problema pusă. Strategiile „asaltului de idei” pot fi adaptate cu prudenţă în anumite forme de desfăşurare creativă a activităţilor instructiv-educative şcolare.

O altă metodă asociativă este şi ***sinectica*** În acest caz, se caută metafore, comparaţii, în relaţie cu dificultatea aflată în discuţie. Apoi aceleaşi persoane descifrează consecinţele imaginilor evocate.

Metoda 6-3-5-este vorba de împărţirea unei adunări în grupuri de 6 persoane, în care fiecare propune trei idei într-un timp maxim de 5 minute. Primul grup discută problema şi, pe o fişă sunt trecute trei idei, fiecare fiind capul unei coloane ce se va completa de către celelalte grupuri. După 5 minute, fişa este trecută unui alt grup care adaugă alte trei idei în coloane, sub celelalte ş.a.m.d. până ce fiecare fişă trece pe la toate grupurile. Conducătorul strânge foile, le citeşte în faţa tuturor şi se discută pentru a se hotărî care din propuneri să fie însuşită.

Pshilips 6-6 este tot o metodă menită să consulte un număr mare de persoane. Această mulţime se grupează în câte 6 persoane, urmând a discuta problema timp de 6 minute. Mai întâi animatorul explică metoda şi avantajul ei, apoi expune problema. Se urmăreşte ca grupurile să fie cât mai eterogene. Fiecare îşi alege un coordonator şi se discută timp de 6 minute. La urmă, fiecare grup îşi anunţă părerea. Urmează o discuţie generală, după care se trage concluzia. În felul acesta, într-un timp scurt, se consultă opinia multora: 4-5 minute organizarea, 6 minute discuţia în colectiv, 2 minute raportează rezultatul fiecare; dacă sunt 10 grupe = 20 minute. Deci avem circa 30 minute. Discuţia finală poate dura 30 minute, deci în circa o oră se pot rezuma părerile a 60 de persoane. Când e vorba de o problemă complexă, se pot organiza grupuri de 4 membri, având la dispoziţie 15 minute.

Discuţia panel. Termenul *panel* în engleză „juraţi”. Şi în acest caz este vorba de participarea unor colectivităţi mai mari. Discuţia propriu-zisă se desfăşoară într-un grup restrâns („juraţii”), e format din persoane competente în domeniul respectiv. Ceilalţi pot fi zeci de persoane – ascultă în tăcere ceea ce se discută. Aceştia pot intervenii prin biletele transmise „juraţilor”. Uneori biletele sunt de hârtie colorată: cele albastre conţin întrebări, cele albe – sugestii, cele roşii – păreri personale. Mesajele sunt primite de unul din membrii participanţi la dezbatere, care introduce în discuţie conţinutul unui bilet atunci când se iveşte un moment prielnic (i se spune „injectorul de mesaje”). Discuţia este condusă de un „animator”. La urmă persoanele din sală pot interveni şi în mod direct, prin viu grai. În încheiere, animatorul face o sinteză şi trage concluzii.

Bibliografie:

Cucoş Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iasi, 2008;

Maria Gârboveanu – Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981;

Sorin Cristea – Dicţionar de termeni pedagogici, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998.

ABORDĂRI INOVATIVE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ
ÎNVĂȚAREA SUB IMPULSUL FANTEZIEI LUDICE

Prof. Bența Anda Maria
Școala Gimnazială Livezile

„*Orice joc este în primul rând și mai presus de toate o acțiune liberă*.”
Johan Huizinga

Eseistul și istoricul de artă Johan Huizinga în opera *Homo Ludens* analizează diverse teorii care descriu jocul și explică regulile lui, încercând să definească originea și fundamentarea lui. Eseistul enumeră o parte dintre acestea – jocul e o descărcare a unor impulsuri vitale..., jocul satisface o nevoie de destindere..., este un exercițiu pregătitor în vederea activității serioase..., jocul servește drept exercițiu de stăpânire de sine..., sau e o drenare nevinovată a unor porniri dăunătoare, o umplutură necesară unei activități orientate prea unilateral, o metodă de satisfacere, într-o ficțiune, a dorințelor cu neputință de satisfăcut în realitate - elemente care nu se exclud, din contră, se completează, ceea ce arată complexitatea jocului, a cărui esență rezidă în *capacitatea de a scoate din minți,* adică în capacitatea de a cauza plăcere celui care-l practică sau celui care-l privește. Valorificând această trăsătură intrinsecă a jocului, profesorul poate să-l determine pe elev să învețe într-o manieră agreabilă, pentru a schimba abordarea tradițională conform căreia învățarea presupune multă muncă și puțină plăcere. Școala trebuie să fie văzută ca experienţă de viaţă interesantă, stimulantă, plăcută și utilă copilului. Totuși, profesorul, atunci când alege jocul ca metodă didactică, trebuie să aibă un scop bine definit și să cunoască foarte bine regulile jocului „ Jocul trebuie selectat şi, eventual, adaptat clasei,în funcţiede timpul avut la dispoziţie,de utilizarea unor resurse materialeşi de existenţa tehnologiei potrivite, de obiectivele pedagogice alese, de spaţiul disponibil şi de experienţele anterioare ale elevilor. De aceea, profesorul va trebui să cunoască noţiuni de bază ale jocului respectiv și eventual să îl testeze înaintede a-l aplica la clasă, să pregătească materialul necesar pentru toți participanţii, să le prezinte jocul explicând clar regulile, să creeze o atmosferă specifică, pe baza unui scenariu gândit anterior, să propună observatori dacă consideră necesar, să formeze echipele, să ofere fișe de observaresau alte instrumente necesare jocului (de exemplu, fișe cu tabele pentru consemnarea unor rezultate) și, eventual, la sfârșitul orei să prevadă discuții frontale referitoare la modul în care s-au desfășurat activităţile” spune Luminița Cătană, în *Revista de Pedagogie, LXI • 2013.* Iată câteva exemple de jocuri pe care le folosim la orele de Limba și literatura română, un joc pentru orele de limbă, altul pentru cele de literatură:

Jocul PITICOT

Scop: recapitularea părților de vorbire

Reguli: Pentru a stabili cine începe jocul, fiecare jucător va da pe rând cu zarul iar cel care nimerește cea mai mare cifră va incepe. Pentru a avansa pe tabla de joc, fiecare jucător, pe rând şi în ordinea stabilită, va arunca cu zarul şi va înainta un număr de căsuţe câte indică cifra de pe zar. Jucătorul care reuşeşte să ajungă primul la ultima căsuţă (cea cu numărul 65) este declarat câştigător.În cazul în care un jucător, în urma aruncării cu zarul sau datorită instrucţiunilor căsuţelor speciale, ajunge pe o căsuţă care este deja ocupată de alt jucător îi va lua locul acestuia iar jucătorul care ocupa căsuţa va fi trimis la prima căsuţă.

Materiale: tabla de joc, zaruri, exerciții corespunzătoare fiecărui număr

Utilizarea materialelor: În funcție de munărul elevilor din clasă, se fac patru grupe a câte doi /trei/ patru elevi pentru o tablă de Piticot. Se folosesc table de Piticot- câte e nevoie-, zaruri, iar elevii au avut un număr de 45 de exerciții de gramatică numerotate și

organizate de la simplu la complex. Regulile de câştig sunt ca în jocul obişnuit Piticot: trebuie să arunce zarul şi fiecare să îşi mute propriul pion în câte o căsuţă. Apoi trebuie să rezolve exerciţiul care are numărul căsuţei respective. Ceilalţi verifică soluţia şi, în cazul unor erori, grupa e penalizată, adică, pionul se întoarece la căsuța de unde a pornit. Câştigă echipa care ajunge prima în punctul final.

Acest joc are numeroase avantaje: elevii rezolvă mai multe exerciții decât într-o oră obișnuită, sunt atenți la rezolvarea exercițiilor realizată de colegii lor, pentru a nu le da ocazia să trișeze mutându-și pionul și dacă nu au știut răspunsul corect, învață să colaboreze, să rezolve sarcini sub presiune, dar învață si ce înseamnă competivitatea corectă, respectarea regulilor. În plus, sunt favorizate toate categoriile de elevi care, în afara sedimentării conținuturilor, mai învață că „destinul” lor depinde de acțiunile pe care le fac, stă în puterea lor să fie câștigători sau învinși.

Conform clasificării lui R. Caillois tipul de joc prezentat se încadrează în **Jocuri competitive,** alături de care se pot alătura o multitudine de jocuri care pot fi adaptate contextului școlar. Un alt exemplu ar putea fi jocul **Știi și câștigi** pe baza căruia elevii din clasele superioare își pot consolida sau evalua cunoștințele de teorie și de istorie lierară:

1. În concurs intră echipe a câte 4 elevi .
2. Pentru fiecare segment al disciplinei vor fi pregătite un număr de 40 de întrebări.
3. Domeniul va fi ales de către echipa care va răspunde corect şi cel mai rapid la o întrebare decultură generală (care nu au avut-o în bibliografie).
4. Răspunsul la întrebarea ce va alege domeniul va fi şi el contabilizat la punctajul final al echipelor.
5. Întrebările celor 2 domenii vor fi extrase, pe rând, dintr-un bol.
6. Elevii vor avea la dispoziţie, pentru fiecare întrebare, 15-20 secunde pentru a scrie pe cartonaşe răspunsul considerat corect. La semnalul moderatorului, toţi vor arăta cartonaşele cu răspunsurile lor.
7. Juriu- alcătuit din 4 elevi-l va nota fiecare răspuns corect şi va realiza punctajul final.
8. Câştigătoare va fi echipa cu cel mai mare punctaj obţinut.
9. Se vor acorda câte un premiu pentru fiecare loc: I, II şi III și o mențiune.
10. Pentru departajare (în cazul în care punctajul va fie egal pentru mai multe echipe la finalul celor 2 probe) va exista o probă de baraj cu întrebări din cultură generală, întrebări care nu au fost în bibliografia recomandată. Se va adresa, pe rând, câte o întrebare până când se va putea stabili clasamentul final.

Să nu uităm jocurile, poeta Ana Blandiana se joacă de-a **„Ce-ar fi fost dacă...?”/ „Ce-ar fi dacă...?**” prin care mintea reașază în ordine logică și conferă sens acțiunilor trecute sau „proiectează o istorie pasionantă, semnificativă care iradiază învățăminte”. Să ne jucăm și noi împreună cu elevii pentru a-i facea să iubească literatura și să-și dezvolte simțul critic, capacitatea de a regândi faptele dintr-o nouă perspectivă!

În loc de concluzie, alt joc! Alcătuiește o povestire, pornind de la cuvintele: inovație, elevi, reușită, profil al absolvenului, pasiune! Câștigă cea mai adevărată povestire...sau cea mai convingătoare...sau cea mai plină de tâlc...lista posibilităților rămâne deschisă. Să ne bucurăm de frumusețea jocului, să ne simțim liberi și să învățăm.

BIBLIOGRAFIE:

1. Marilena Pavelescu, *Metoda predării limbii și literaturii române,* Editura Corint, București, 2010.
2. Johan Huizinga, *Homo ludens,* Editura Humanitas, București, 2002.
3. Luminița Cătană, *Elemente de teoria jocului aplicate în didactică,* pag. 121-130, în Revista de Pedagogie • LXI • 2013 (2).

ABORDĂRI INOVATIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ALDEA ROXANA,
Școala Gimnazială Sf. Andrei, București
NICOLAE IOANA,
Școala Gimnazială Nr. 1, Bragadiru, Ilfov

Fără îndoială, este adevărat că acela care învaţă trebuie să-şi construiască cunoaşterea prin intermediul propriei înţelegeri şi că nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Dar nu este mai puţin adevărat că această construcţie personală este favorizată de interacţiunea cu alţii, care, la rândul lor, învaţă. Altfel spus, dacă elevii îşi construiesc cunoaşterea proprie, nu înseamnă însă că fac acest lucru singuri, în izolare. Să nu uităm că omul este fundamental social.

Promovarea învăţării active presupune şi încurajarea parteneriatelor în învăţare. În fapt, adevărata învăţare, aceea care permite transferul achiziţiilor în contexte noi este nu doar simplu activă, individual activă, ci interactivă!

Aspectul social al învăţării a fost reliefat de Jerome Bruner încă din anii 60. El avansează conceptul de reciprocitate definit ca „o nevoie umană profundă de a da o replică altcuiva ăi de a lucra împreună cu alţii pentru atingerea unui obiectiv“. Reciprocitatea este un stimulent al învăţării: „Când acţiunea comună este necesară, când reciprocitatea este activată în cadrul unui grup în vederea obţinerii unui rezultat, atunci par să existe procese care stimulează învăţarea individuală şi care conduc pe fiecare la o competenţă cerută de constituirea grupului.“ (Bruner, 1966)

Nu numai cercetarea, dar şi experienţele cadrelor didactice cu metodele colaborative evidenţiază efectul benefic al interacţiunii elevilor. Gruparea şi sarcinile în care membrii grupului depind unul de celălalt pentru realizarea rezultatului urmărit arată că elevii se implică mai mult în învăţare decât în abordările frontale sau individuale, iar odată implicaţi îşi manifestă dorinţa de a împărtăşi celorlalţi ceea ce experimentează, aceasta conducând la noi conexiuni în sprijinul înţelegerii.

Astfel, în funcţie de context, profesorul acţionează mereu, dar adecvat şi adaptat nevoilor grupului.Cu puţină „sare şi piper“ prelegerea cadrului didactic poate fi recondiţionată însă, şi introdusă într-un demers didactic modern, centrat pe achiziţiile elevului. Din această perspectivă, dascălul trebuie să se preocupe de:

■ stimularea interesului elevilor prin:

* intrarea în prelegere prin intermediul unei poante, poveşti, imagini captivante şi în deplină relaţie cu ceea ce urmează să fie predat prin intermediul prelegerii;
* prezentarea unei probleme/ unui studiu de caz pe care se focalizează prezentarea;
* lansarea unei întrebări incitante (astfel încât elevii să fie atenţi la prelegere pentru a afla răspunsul).

■ aprofundarea înţelegerii elevilor prin:

* folosirea de exemple şi analogii pe parcursul prezentării (pe cât posibil cu trimiteri la viaţa reală);
* dublarea verbalului cu alte coduri – oferirea de imagini, grafice şi alte materiale ilustrative; folosirea limbajului corporal;

■ implicarea elevilor pe parcursul prelegerii prin întreruperea prelegerii:

* pentru a incita elevii la a oferi exemple, analogii, experienţe personale;
* pentru a da răspunsuri la diferite întrebări;
* pentru a efectua o sarcină scurtă care clarifică diverse poziţii enunţate.

■ evitarea unui punct final la final:

* încheierea prelegerii prin intermediul unei probleme/ aplicaţii care urmează să fie rezolvate de elevi;

* solicitarea elevilor pentru a rezuma cele prezentate sau pentru a concluziona.

Necesitatea stimulării răspunsurilor şi a multiplicării întrebărilor a făcut ca noua structură intitulată “activitate de învăţare” să depăşească dimensiunea clasică a lecţiei, subliniind caracterul preponderent aplicativ al procesului instructiv-educativ în care rolul profesorului de facilitattor se proiectează ca umbră pe fundalul ecranului ce reflectă statutul elevului de iniţiator şi participant activ.

Astfel, din perspectiva obiectivelor propuse şi axate pe formare-schimbare comportamentală, se urmăreşte implicarea unui set de metode care:

- răspund nevoilor imediate;
- oferă feed-back;
- oferă spaţiu pentru aportul personal;
- dezvoltă creativitatea;
- au caracter activ-participativ;
- dezvoltă gândirea critică, complexă, independentă;
- stimulează cross-curricularitatea;
- stimulează comportamentul pro-social activ.

În acest sens au fost selecţionate metode,procedee şi tehnici de lucru ca: Învăţarea prin cooperare, Jocul teatral, Brainstormingul, Problematizarea, Diamantul, Studiul de caz, Dilema, Învăţarea experenţială, Modelul “Ştiu/Vreau să ştiu/Am învăţat”, Sistemul SINELG, Turul galeriei, Mozaicul, Proiectul, Lanţurile şi ciclurile de învăţare, Tehnica florii de nufăr, T-CHART/ Diagrama T: Asociaţii de termeni, Diagrama lui Venn, Explozia stelară, Metoda Frisco, Metoda pălăriilor gânditoare, Metoda predării/învăţării reciproce, Tehnica 6/3/**5** şi multe alte metode de predare-învăţare interactivă în grup.

În scopul optimizării şi eficientizării metodelor didactice se recomandă următoarele forme de organizare:

- activitate în perechi,
- activitate în grup;
- activitate în echipă;
- focus group.

Brainstorming-ul (sau asaltul de idei) reprezintă formularea a cât mai multor idei – oricât de fanteziste ar putea părea acestea – ca răspuns la o situaţie enunţată, după principiul cantitatea generează calitatea. Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile şi inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare.

O asemenea activitate presupune o serie de avantaje:

■ implicarea activă a tuturor participanţilor
■ dezvoltarea capacităţii de a trăi anumite situaţii, de a le analiza, de a lua decizii privind alegerea soluţiei optime
■ exprimarea personalităţii
■ eliberarea de prejudecăţi
■ exersarea creativităţii şi a unor atitudini deschise la nivelul grupului
■ dezvoltarea relaţiilor interpersonale, prin valorizarea ideilor fiecăruia (şi, în consecinţă, prin înţelegerea calităţilor celor din jur)
■ realizarea unei ambianţe pline de prospeţime şi de emulaţie

Pentru derularea optimă a unui brainstorming se pot parcurge următoarele etape:

■ Alegerea temei şi a sarcinii de lucru

■ Solicitarea exprimării într-un mod cât mai rapid, în fraze scurte şi concrete, fără cenzură, a tuturor ideilor – chiar trăznite, neobişnuite, absurd, fanteziste, aşa cum vin ele în minte legate de rezolvarea unei situaţii-problemă conturate. Se pot face asociaţii în legătură cu afirmaţiile celorlalţi, se pot prelua, completa sau transforma ideile din grup, dar, sub nici un motiv, nu se vor admite referiri critice. Nimeni nu are voie să facă observaţii negative.

■ Inregistrarea tuturor ideilor în scris (pe tablă, flipchart)

■ Anunţarea unei pauze pentru aşezarea ideilor (de la 15 minute până la o zi)

■ Reluarea ideilor emise pe rând şi gruparea lor pe categorii, simboluri, cuvinte cheie, imagini care reprezintă diferite criterii etc.

■ Analiza critică, evaluarea, argumentarea, contraargumentarea ideilor emise anterior, la nivelul clasei sau al unor grupuri mai mici

■ Selectarea ideilor originale sau a celor mai apropiate de soluţii fezabile pentru problema supusă atenţiei.În această etapă se discută liber, spontan, riscurile şi contradicţiile care apar.

■ Afişarea ideilor rezultate în forme cât mai variate şi originale: cuvinte, propoziţii, colaje, imagini, desene, cântece, joc de rol etc.

Eseul de cinci minute este o modalitate eficientă de a încheia ora, pentru a-i ajuta pe elevi să-şi adune ideile legate de tema lecţiei şi pentru a-i da profesorului o idee mai clară despre ceea ce s-a întâmplat, în plan intelectual, în acea oră.

Acest eseu le cere elevilor două lucruri: să scrie un lucru pe care l-au învăţat din lecţia respectivă şi să formuleze o întrebare pe care o mai au în legătură cu aceasta. Profesorul strânge eseurile de îndată ce elevii le-au terminat de scris şi le foloseşte pentru a-şi planifica la aceeaşi clasă lecţia următoare.

Ciorchinele este o metodă de brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei şi care presupune următoarele etape:

1. Se scrie un cuvânt / temă (care urmează a fi cercetat) în mijlocul tablei sau a foii de hârtie;
2. Se notează toate ideile, sintagmele sau cunoştinţele care vă vin în minte în legătură cu tema respectivă în jurul acestuia, trăgându-se linii între acestea şi cuvântul iniţial;
3. Pe măsură ce se scriu cuvinte, idei noi, se trag linii între toate ideile care par a fi conectate;
4. Activitatea se opreşte când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp acordată;

Etapele pot fi precedate de brainstorming în grupuri mici sau în perechi. În acest fel se îmbogăţesc şi se sintetizează cunoştinţele. Rezultatele grupurilor se comunică profesorului care le notează la tablă într-un ciorchine fără a le comenta sau judeca.În etapa finală a lecţiei, ciorchinele poate fi reorganizat utilizându-se anumite concepte supraordonate găsite de elevi sau de profesor.

În momentul în care profesorul îşi proiectează demersul strategic, elementele componente sunt regrupate, combinate şi transpuse în acţiuni, pe baza stabilirii unor priorităţi prin prisma caracteristicilor profesorului şi ale elevilor.

Bibliografie:

M.E.C - 2005, Module de formare pentru cadrele didactice, P.I.R.,Bucureşti

Păcurar O. - 2003, Strategii didactice inovative, Ed.Sigma

INTEGRAREA EDUCAȚIEI ECOLOGICE ÎN ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE MODALITATE DE INOVARE A EDUCAȚIEI

Prof.înv.preșc. GHEORGHE MĂDĂLINA
GRĂDINIȚA CU P.P.NR.32 PLOIEȘTI, PRAHOVA

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze!”
(Maria Montessori – „*Descoperirea copilului*”)

Modelarea, formarea și educarea copilului cere timp și dăruire. Educația extracurriculară își are rolul și locul bine stabilit în formarea și dezvoltarea copiilor.

O educație prin activități extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente și creativitate. Cu alte cuvinte, activitățile extracurriculare constituie modalitatea neinstituționalizată de realizare a educației și prin intermediul acestora copilul va învăța să interacționeze mai ușor cu cei din jurul său, va putea excela în anumite domenii de activitate spre care are înclinații și îl vor ajuta să își canalizeze energia spre lucruri importante care să contribuie la dezvoltarea armonioasă a psihicului, dar și a fizicului copilului.

O modalitate eficientă de diversificare a activităților de tip extracurricular o reprezintă apelul la educația ecologică. Respectul pentru natură, protejarea acesteia trebuie să fie o componentă esenţială a comportamentului uman. Protejarea mediului este o problemă fundamentală a societății contemporane care ne privește pe toți cei ce locuim pe această planetă. Educația pentru protecția mediului ar trebui să înceapă din primii ani de viață, însă, odată cu intrarea copiilor în gradinita rolul esențial le revine dascălilor: în cadrul activitatilor în care se poate aborda educaţia civica si ecologică sau în cadrul activităţilor extracurriculare, prescolarii trebuie dirijaţi să cunoască şi să ocrotească elementele mediului înconjurător, să iubească plantele şi animalele, să adopte un comportament adecvat raportat la mediul în care îşi desfăşoară activitatea, să ia atitudine faţă de cei care încalcă regulile.

Cadrele didactice din unitatea noastră de învățământ și-au propus să cultive în rândul preșcolarilor de orice vârstă respectul față de natură în toate formele împreună cu sentimentul datoriei de a proteja mediul prin gesturi simple: păstrarea curățeniei, îngrijirea plantelor, a spațiului de joacă, a parcului, ocrotirea animalelor, economisirea resurselor: apă, curent electric, energie termică, precum și reciclarea, refolosirea. Grija față de mediu înseamnă și grijă față de comunitate, preocupare pentru bunăstarea și sănătatea sa. A forma cetăţeni care să acţioneze în direcţia respectului şi protejării mediului din convingere, nu din constrângere, este un obiectiv al educației civice si ecologice pe care am promovat-o și o promovăm în cadrul grădiniței noastre.

Pe parcursul anului școlar 2018-2019, prin intermediul comisiei de educație civica si ecologică educatoarele și-au propus următoarele obiective:

- Însuşirea unor norme de comportament necesare pentru a asigura echilibrul dintre sănătatea individului, a societăţii şi a mediului;
- Formarea comportamentului ecologic prin stimularea motivaţiei pentru protecţia naturii şi derularea de acţiuni concrete de protecţie a mediului înconjurător
- Creşterea dorinţei de a ocroti, respecta și proteja natura prin implicarea copiilor în activităţi cu caracter experimental şi demonstrativ;
- Îmbogăţirea vocabularului activ cu cuvinte din domeniul ecologic;

• Cercetarea modalităţilor de reabilitare a stării mediului înconjurător prin antrenarea elevilor în activităţi de îngrijire a spaţiilor verzi, de reciclarea a deşeurilor, etc.;

• Conştientizarea necesităţii de a economisi apa, energia electrică, lemnul, etc. (toate resursele naturale);

• Formarea unei atitudini dezaprobatoare faţă de cei care încalcă normele şi legile ecologice.

• Informarea populaţiei cu privire la problemele generale de mediu, tipurile de deşeuri existente şi reciclarea lor;

• Identificarea acţiunilor negative ale omului asupra naturii, pericolul poluării şi efectele ei;

• Familiarizarea prescolarilor cu procesul de refolosire a resurselor

• Cultivarea dragostei pentru Terra şi a tuturor elementelor care intră în componenţa ei: ape, plante, animale, etc;

Astfel, în cadrul activităților extracurriculare au fost introduse și activități de natură ecologică și civică.

În luna octombrie s-a desfasurat activitatea „Natura ne iubeste”. Aceasta a constat în colectarea de materiale din natură (frunze, semințe, flori, crengi, etc), materiale care au fost reciclate și utilizate în confecționarea diferitelor lucrări practice. Părinții preșcolarilor din grupele mari au fost invitați să participe la o activitate desfășurată alături de copii, prin care să realizeze în echipă o astfel de lucrare practică.

Altă activitate care vine în sprijinul educației ecologice s-a realizat în luna decembrie, când grupele de preșcolari au sărbătorit “Crăciunul eco”. Mai exact, brazii care s-au împodobit în sălile de grupă au fost ornați cu decorațiuni realizate din materiale reciclabile, în general plastic sau carton. În acest mod, copiii au descoperit că pot realiza cu prorpiile mâini și doar cu câteva material obiecte de décor interesante și unice, fără să fie nevoie să cumpere mereu alte globuri.

În plus, în luna martie, activitățile principale au fost legate de sărbătorirea primăverii care a adus marșișorul și ziua mamei. Activitățile practice la care au participat copiii cu ocazia acestor zile au contribuit la stimularea unei atitudini ecologice, deoarece atât mărțișoarele cât și cadourile pregătite pentru mămici au fost realizate din material reciclat: cartoane, sticle, hârtii, paste făinoase, semințe, etc.

Ziua Pământului a fost sărbătorită la noi în unitate prin activități de vizionare de documentare și filmulețe despre protejarea mediului și a planetei Terra. Aceste activități au fost consolidate de acțiuni ecologice desfășurate fie în curtea grădiniței, fie în parcuri: strângerea de deșeuri (grupele mari), îngrijirea plantelor, etc.

În concluzie, activitățile extracurriculare nu contribuie doar la formarea de atitudini și deprinderi ecologice, ci pot contribui și la creșterea încrederii în sine, a spontaneității și a creativității, la dezvoltarea unor opinii și a unor inițiative. A experimenta și a cunoaște liber îi poate permite apoi copilului să simtă ceea ce este potrivit pentru el.

BIBLIOGRAFIE:

- Gordon W. Allport – *Structura și dezvoltarea personalității*, Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Stiințe ale Educației – Revista Învățământului Preșcolar, 3-4/2006

PERFORMANȚĂ ȘI CREATIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Profesor Consilier Bobic Loredana,
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Gorj

Creativitatea reprezintă unul dintre cele mai complexe concepte psihologice. Aceasta se referă la abilitatea indivizilor de a avea rezultate care nu sunt doar de calitate superioară, dar sunt și noi în ceea ce privește concepția. În ciuda divergențelor în definire, majoritatea cercetărilor susțin că a fi creativ implică caracteristici conectate cu ideea de a găsi sau de a face ceva nou. Literatura de specialitate ia în considerare două mari abordări: paradigma cognitivă (creativitatea ca proces cognitiv) și paradigma personalității (caracteristici personale ale persoanelor creative). O perspectivă mai recentă (Sternberg, 2003) susține două mari teorii ale creativității: teoria investiției în contribuția creativă ca decizie și teoria propulsionării contribuției creative. Cele din urmă vor fi detaliate în cele ce urmează, având în vedere aplicabilitatea lor în contextul temei studiate.

Teoria investiței în contribuția cognitivă ca decizie

Teoria investiției studiază decizia de a fi creativ. Denumită teoria investiției, se bazează pe ideea că indivizii creativi decid dacă să se manifeste sau nu în mod creativ. Potrivit teoriei investiției, creativitatea presupune conexiunea a șase (6) resurse diferite: aptitudini intelectuale, cunoștințe, stil de gândire, personalitate, motivație și mediu. Deși nivelurile diferite ale resurselor creează diferențe individuale, cel mai frecvent decizia de a utiliza o resursă este mai importantă decât diferențele individuale la nivelul acestor resurse (Sternberg, 2003). *Deprinderile intelectuale* . Există trei tipuri de deprinderi intelectuale, care sunt de o mare importanță :

(a) deprinderile creative de a vedea problemele din alte perspective și de a depăși metodele convenționale;

(b) deprinderile analitice de a recunoaște care idee merită să fie aprofundată și care nu;

și (c) valoarea fiecărei idei, dar mai ales a celei alese.

Conexiunea dintre cele trei deprinderi prezintă o valoare crescută. Utilizând doar deprinderile analitice putem cădea în capcana de a fi foarte critici, însă nu și creativi în gândire. Utilizând doar deprinderile practice-contextuale putem ajunge la acceptarea societală a ideilor însă nu pentru că ideile sunt bune, ci pentru că ele au fost bine prezentate. A fi creativ înseamnă a decide să generăm idei noi, a analiza aceste idei și a vinde aceste idei celor din jur. Cu alte cuvinte, o persoană poate avea deprinderi de sinteză, analiză și practice, însă poate decide să nu le aplice în mod creativ problemei cu care se confruntă. Un aspect central îl reprezintă decizia de a trece de la gândirea convențională la cea non-convențională, ceea ce înseamnă dorința de a accepta că pot exista și soluții atipice sau ne-abordate până la acel moment. Indivizii diferă, de obicei, mai degrabă la nivelul dorinței de a gândi în acest mod.

Cunoștințele

Referitor la cunoștințe, primul aspect care trebuie analizat este amplitudinea de informații pe care un individ le deține referitor la un domeniu pentru a putea vedea în ce măsură poate gândi cu un pas înainte. Cu toate acestea, cunoștințele referitoare la un domeniu pot ajuta persoana în dezvoltare sau o pot bloca prin faptul că nu vede dincolo de ceea ce știe sau altfel de cum știe. De aceea, indivizii trebuie să decidă să își utilizeze cunoștințele, însă trebuie, de asemenea, să decidă să nu permită acestor cunoștințe să îi blocheze. Fiecare individ trebuie să aleagă ce tip de cunoștințe îl pot ajuta în dezvoltarea unor idei noi.

Stilul de gândire

Stilurile de gândire reprezintă modalități preferate ale unei persoane de a-și utiliza deprinderile. Referitor la stilurile de gândire, este important să utilizăm un stil legislativ într-o anumită etapă a procesului creative.

Personalitatea

O serie de cercetări susțin importanța anumitor atribute ale personalității în funcționarea creativității. Aceste atribute includ, dar nu sunt limitate la, dorința de a depăși obstacolele, dorința de a-și asuma riscuri, dorința de a tolera ambiguitatea și auto-eficacitatea. Adesea, indivizii creativi caută opusul, prin faptul că decid să gândească în mod diferit față de cei din jur. Un individ poate decide să depășească obstacolele, să își asume riscuri moderate și așa mai departe, spre deosebire de alt individ care decide să meargă pe calea bătătorită.

Motivația

Motivația intrinsecă și focalizată pe sarcină este esențială în creativitate. Cercetările lui Amabile (1983, apud Sternberg, 2003) au indicat importanța acestui stil motivațional în munca creativă; el a sugerat că foarte rar indivizii devin creativi, iar cei care decid să devină creativi în munca lor sunt, de obicei, cei care își iubesc munca. Motivația nu este un aspect inerent al indivizilor, de aceea faptul că își iubesc profesia îi va determina să privească problemele cu care se confruntă din mai multe perspective.

Mediul

În cele din urmă, individul are nevoie de un mediu suportiv și gratificator pentru a-și exprima ideile. Un individ poate avea toate resursele interne necesare gândirii creative, însă în absența unui mediu suportiv, creativitatea poate să nu se manifeste deloc. În mod uzual, mediile nu sunt pe deplin suportive, astfel că nu susțin exprimarea creativă. Obstacolele din anumite medii pot fi minore (ca de exemplu, un feedback negativ) sau majore (atunci când cineva este amenințat deoarece a condus conversația într-o direcție nedorită de cei din jur). De aceea, individul trebuie să decidă cum să răspundă provocărilor din mediu. Unii indivizi se lasă, din nefericire, de multe ori blocați de mediu.

Conexiunea (confluența)

În privința conexiunii dintre cele șase componente, creativitatea înseamnă mai mult decât simpla însumare a nivelului fiecărei dimensiuni discutate. Există anumite componente – cum ar fi cunoștințele – fără de care o persoană nu poate să se manifeste creativ, în schimb există și componente care doar parțial dezvoltate – cum ar fi motivația – permit exprimarea creativității. Creativitatea reprezintă, astfel, mai degrabă decizia privind exprimarea unei atitudini față de viață decât o deprindere în sine. Există, în acest sens, multe cazuri de copii foarte creativi, care o dată deveniți elevi sau studenți nu își manifestă creativitatea deoarece aceasta a fost suprimată de către societate încă de timpuriu.

Strategii de dezvoltare a creativității ca decizie:

• Redefinirea problemelor. • Chestionarea și analiza asumpțiilor.

• Nu presupuneți că ideile creative se vând de la sine: găsiți modalități de a vinde acest idei.

• Încurajarea – încurajați generarea a cât mai multor idei.

• Recunoașteți că ideile și cunoștințele pe care le dețineți sunt utile, însă vă pot bloca să vedeți noi oportunități.

• Încurajați elevii să identifice și să depășească obstacolele.

• Încurajați elevii să își asume riscuri moderate sau calculate.

• Încurajați toleranța față de ambiguitate.

• Ajutați elevii să își dezvoltate auto-eficacitatea.

• Ajutați elevii să facă ceea ce le place.

• Învățați elevii cum să își amâne recompensarea/gratificarea.

• Ajutați la creșterea ideilor.

• Alocați timp pentru dezvoltarea ideilor creative.

• Predați și evaluați elevii creativ. Evaluați și lăudați creativitatea.

• Recompensați creativitatea.

• Permiteți un anumit grad de eroare.

Bibliografie:

Cosmovici, A. (2008). „Creativitatea și cultivarea ei în școală”, Iași: Polirom.

Iacob D., Vercellino D., Chiciudean I., Georgiu G. „Gândire performantă și creativitate: Modulul I – Inițiere”, București: Comunicare.ro, 2012

www.scrib.com

Abordări inovative
Interdisciplinaritatea ca formă modernă de organizare a activităților matematice din grădiniță

Prof. Barbu Nicolina Carmen
Liceul Tehnologic„Horia Vintilă”Segarcea

Interdisciplinaritatea se referă şi la transferul metodelor dintr-o disciplină într-alta, transfer cu grade diferite de implicare sau finalizare. Aceasta apare ca necesitate a depăşirii limitelor creatoare de cunoaştere, care a pus graniţe artificiale între diferite domenii ale ei. Argumentul care pledează pentru interdisciplinaritate se datorează faptului că aceasta oferă o imagine integrată a lucrurilor care sunt analizate separat. Predarea interdisciplinară pune accent simultan pe aspectele multiple ale dezvoltăii copilului: intelectuală, emoţională, socială, fizică şi estetică.

Pentru realizarea unui învăţământ modern, formativ, predarea – învăţarea interdisciplinară este o condiţie esenţială. Corelarea cunoştinţelor de la diferitele obiecte de învăţământ contribuie substanţial la realizarea educaţiei elevilor, la formarea şi dezvoltarea flexibilităţii gândirii, a capacitaţii lor de a aplica cunoştinţele în practică.Corelarea cunoştinţelor fixează şi sistematizează mai bine cunoştinţele, o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine însuşită.Posibilităţile de corelare a cunoştinţelor dintre diferitele obiecte de învăţământ sunt nelimitate.

Avantajele interdisciplinarităţii sunt:

• permite elevului să acumuleze informaţii despre obiecte, procese, fenomene care vor fi aprofundate în anii următori ai şcolarităţii;
• clarifică mai bine o temă făcând apel la mai multe discipline;
• creează ocazii de a corela limbajele disciplinelor şcolare;
• permite aplicarea cunoştinţelor în diferite domenii;
• constituie o abordare economică din punct de vedere al raportului dintre cantitatea de cunoştinţe şi volumul de învăţare.

„Elevul viitorului va fi un explorator” – spune Marshall McLuhan. Pentru aceasta el trebuie să fie conştientizat de importanţa învăţării prin cercetare, prin descoperire, de importanţa realizării conexiunilor între diferitele discipline.

Utilizarea matematicii în diverse domenii de viață a condus la depășirea granițelor tradiționale între ramurile științelor, între metodele lor de investigare, transformând matematica într-o disciplină nucleu. Astfel, cunoștințele, priceperile și deprinderile care sunt însușite la activitățile matematice au aplicabilitate și în alte activități desfășurate în grădiniță, dar și în viața de zi cu zi.

Ținând cont de capacitatea de concentrare și asimilare a copiilor de grădiniță, de nevoia de variație și de mișcare în activitățile pe care le desfășoară, cele de matematică trebuie completate sau îmbinate cu jocuri didactice cu conținut matematic, cu suficiente elemente de joc. De asemenea activitățile matematice au o importanță deosebită în dezvoltarea gândirii copilului, ca formă a deprinderii de a gândi eficient și creativ.

Prin intermediul activităţile desfăşurate în grădiniţă atât în sala de grupă, cât şi în aer liber, atât în activităţile dirijate cât şi în cele complementare, copiii sunt puşi în situaţia de a manipula şi sorta jucării şi obiecte, formând mulţimi după criterii variate, de a aşeza obiecte într-o anumită ordine, poziţie spaţială, de a număra obiectele cu care vin în contact, toate acestea ducând la formarea de noţiuni, priceperi şi deprinderi matematice.

Predarea interdiciplinară a matematicii în grădiniţe are un rol foarte important în eficentizarea acestui gen de activităţi deoarece, prin diversitatea formelor de realizare (jocuri didactice interdisciplinare, memorizări, povestiri, cântece,modelaj, pictură, colaj, jocuri sportive, etc) prin materialul didactic utilizat, prin metodele utilizate (tradiționale sau moderne), care depășesc abordarea

arhicunoscută a jocului didactic matematic, activând copiii, stimulându-le creativitatea, dezvoltându-le o atitudine critică, deschizându-le orizontul spre o viziune mai largă asupra rolului matematicii în viaţa omului, îi implică direct în activitate.

Activităţile interdisciplinare îi oferă educatoarei oportunitatea de a proiecta actul didactic şi, în acest caz, activităţile matematice în forme variate şi complexe, ceea ce va determine implicarea activă a preşcolarilor şi care va avea ca finalitate rezultate mai bune obţinute în urma evaluărilor sumative şi finale.

Pregătirea preșcolarului pentru școală și viață are la bază o dezvoltare dirijată a acelor deprinderi și capacități care vor permite o rapidă și facilă adaptare la cerințele școlii și societății. Scopul activităților de inițiere a copiilor în matematică nu este de a-i învăța anumite noțiuni, ci de a-i pune în situații prin care își dezvoltă procesele de cunoaștere, de venind apți să descopere relații abstracte sub aspectul concret al situațiilor întâlnite prin joc și prin activitățile interdisciplinare

Modalități de activizare a preșcolarilor la activitățile matematice

Exemple de activități matematice cu caracter interdisciplinar:

Interdisciplinaritatea activități matematice – cunoașterea mediului:

Cunoștințe matematice se pot consolida prin activităţile de cunoaşterea mediului.

De exemplu în activitățile de obsevare se poate ușor face trimitere la cunoștințele de matematică. Astfel,prin obsevarea animalelor, a plantelor, etc copiii stabilesc forma, culoarea, lungimea diverselor componente ale obiectelor studiate (forma capului,ochilor, urechilor, la animale,forma unor fructe, legume), se familiarizează mai bine cu noţiuni de întreg, jumătate, sfert, rotund, oval, compară pentru a stabili dimensiunile (mai mare-maimic, mai lung-mai scurt, mai gros-mai subţire), se familiarizează mai bine cu poziţiile spaţiale (câinele are 4 picioare, 2 în faţă, 2 în spate)

Interdisciplinaritatea matematică - educație fizică:

Educaţia fizică este o activitate cu rol important în grădiniță deoarece asigură dezvoltarea armonioasă a preşcolarilor pe plan fizic. Astfel, activitățile de educație fizică pot fi corelate cu activitățile matematice pentru atingerea obiectivelor matematice.

În momentul în care se efectuează exerciţiile de orientare în spaţiu de la începutul activităţii, când preşcolarii, aşezaţi în şir, efectuează întoarceri spre stângă şi spre dreapta se consolidează concepte prematematice: poziții spațiale, orientarea în spațiu.

Interdisciplinaritatea activități matematice – activități artistico-plastice și practice:

Activităţile artistico-plastice (desenul, pictura, modelajul) și cele practice sunt alte categorii de activităţi utilizate în grădiniţă şi la care preşcolarii participă activ. Aceste activităţi au o serie de avantaje: materialele utilizate sunt numeroase și atractive vizual, rezultatele obţinute sunt unele vizibile, palpabile, copiii pot vedea progresul, pot face singuri observaţii, comparaţii şi, mai ales, aceste activităţi sunt propice pentru acţiune directă și răspund atracției copiilor pentru frumos.

La activităţile de modelaj, preşcolarii își consolidează practic dimensiunile de mic-mare-mijlociu, gros-subțire (de exemplu, *„para mare - mijlocie – mică”, „morcovi pentru iepuraşi groşi şi subţiri”, „pănglicuţe late şi înguste”* etc.), formele unor obiecte, la desen şi pictură copiii sunt învăţaţi să-și încadreze lucrările în pagină, să păstreze proporţiile.

Bibliografie

1. Pălășan, Toader; Crocnan, Daniel Ovidiu; Huţanu, Elena - Interdisciplinaritatea şi integrare – o nouă abordare a ştiinţelor în învăţământul preuniversitar, în Revista Formarea continuă a C.N.F.P. din învăţământul preuniversitar, Bucureşti, 2003

2. Stanciu, Mihai – Reforma conţinuturilor învăţământului, Iaşi, Polirom, 1999• Văideanu, George – Interdisciplinarite, U.N.E.S.C.O. , 1975

3. Cucoș, Constantin. (1996). Pedagogie. Iași: Editura Polirom, pag.77-79;

4. Gavriș Mihaela Viorica, Jocuri distractive cu conținut matematic, Educația Matematică, Vol. 3, Nr. 1-2 (2007), pag 33-39

5.Ivașu Florica, Jocul didactic matematic și interdisciplinariatatea în grădiniță-Ghid metodic,2014,Turceni

6.Pollak H., Cum putem preda aplicațiile matematicii, Caiete de pedagogie modernă-volumul 3 ,E.D.P.,București, 1971, pag 24

INOVAŢIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ LA ORELE DE MATEMATICĂ

Prof. Morteci Genoveva Lucia
Colegiul de I.A.”Elena Doamna” Galaţi Galaţi

Matematica stă la baza organizării gândirii abstracte și de aceea este stimulul perfect pentru mințile în formare ale copiilor, un ajutor neprețuit în dezvoltarea acestora.

Cu toții știm că matematica a avut un efect asupra omenirii încă din antichitate. Matematica este știința creatoare, fără de care nu am avea astăzi acces la tehnologiile moderne infomatice.

Astfel alte facilități ale matematicii întâlnite în viața cotidiană ar fi: procentele, rapoartele, mărimile direct și invers proporționale, scara unei hărți și probabilitatea.

În contextul actual al transformărilor ce au loc în învăţământul românesc, se pune tot mai tot mai des întrebarea câţi dintre profesori reuşesc să facă faţă actualului sistem de învăţământ, câţi sunt dăruiţi cu adevărat meseriei, câţi au talentul pedagogic, uşurinţa de a-şi captiva elevii sau studenţii şi de a-i face să înveţe din plăcere. Această trăsătură înnăscută, care se poate perfecţiona, cu timpul, dacă există interes şi se depun eforturi, trebuie să fie piatra de temelie, măsura principală a evaluării, judecării şi aprecierii profesorilor într-un sistem de învăţământ. Rolul profesorului poate să fie analizat și din perspectiva relației profesor-elev. Având în vedere valorile societății contemporane (libertate, responsabilitate, toleranță, cooperare), se impune o nouă abordare a relației profesor-elev: asumarea de către profesor și elevi a unei responsabilități morale comune în cadrul relației educaționale, conducând la angajarea afectivă și efectivă în procesul educațional;

Acest interes pentru știința numerelor se regăsește și în activitățile cotidiene, deschiderea a copiilor spre a dobândi cunoștințe matematice fiind o oportunitate grozavă pentru a exersa noțiunile de matematică și a observa că în realitate matematica face parte din viața noastră de zi cu zi, nu este un concept abstract pe care îl utilizează doar în cadrul perioadelor de curs.

Obiectivele actuale care se impun privind matematica sunt:

- dezvoltarea interesului pentru matematică (prin rezolvarea unor probleme variate cu referinţe din viata cotodiană) din perspectiva unei educaţii indiferent de elev{mediul de unde provine, şcoal unde învaţă};
- stimularea gândirii logice şi a interesului pentru lărgirea orizontului în educatie prin legarea matematicii de aspectele ştiinţei;
- înţelegerea legăturii dintre matematică, viaţă şi alte discipline sau domenii ale ştiinţei;

Specialiştii din domeniul educaţiei susţin acţiunea constructivă a educaţiei:

- ✓ educaţia este în atenţia preocupării tuturor statelor lumii;
- ✓ învăţământul trebuie să fie considerat în orice societate, ca fiind reflecţia nevoilor societăţii;

Gândirea matematică se manifestă printr-o mare varietate de activităţi intelectuale legate de memorie şi imaginaţie şi anume: judecare, raţionare, înţelegere, explicare, invenţie, deducţie, inducţie, analogie, abstractizare, generalizare, comparaţie, concretizare, clasificare, diviziune, rezolvare de situaţii-problemă.

Raţionamentul matematic şi gândirea riguros ştiinţifică creează elevului posibilitatea de înţelegere a celorlalte discipline cât şi de pătrundere a problemelor privitoare la natură, viaţă, societate. De asemenea, se contribuie la formarea şi dezvoltarea capacităţii de a munci organizat şi ritmic.

Învăţământul matematic are ca rezultat formarea unor deprinderi şi capacităţi necesare în activitatea matematică şi care devin utile în activitatea practică a omului în viaţa cotidiană a viitorului adult.

Profesorul de matematică are un rol esenţial în formarea deprinderilor de calcul dar si de raţionament, este o sarcină fundamentală a învăţământului matematic. Ele reprezintă „instrumente” operaţionale utile pe întregul parcurs al învăţământului, stând la baza întregului sistem al deprinderilor matematice. Deprinderile de calcul (mintal şi scris) constituie deprinderi de bază pentru rezolvarea problemelor.
În gimnaziu,elevii dobândesc cunostinţe elementare de calcul numeric precum şi noţiuni de geometrie sintetică, accentul principal se pune pe formarea conştientă a deprinderilor de calcul oral şi scris corect şi rapid cu utilizarea procedeelor raţionale de calcul, dar şi raţionamente matematice, în problemele de demonstrat.

Calculul mintal are o importantă contribuţie la dezvoltarea gândirii, obiectivul final al învăţării calculului este dezvoltarea gândirii logice a elevilor. Supusă la un antrenament continuu prin efectuarea unor calcule exacte şi rapide, judicios gradate, gândirea elevului se dezvoltă şi se disciplinează, ceea ce reprezintă esenţialul în perspectiva schimbărilor în educaţie.

Sistemul cunoştinţelor matematice formează în mintea elevilor o construcţie după modelul riguros logic al ştiinţei matematice. Acest model este caracterizat prin continuitate şi legătura logică, prin utilizarea raţionamentului deductiv şi inductiv în formarea conceptelor matematice.
Astfel în contextul schimbărilor actuale profesorul este chemat să se implice în luarea deciziilor de politică educațională la diferite niveluri, precum și în procesul complex, dificil de inserție profesională și socială corespunzătoare noilor condiții.

Pentru a detalia şi exemplifica din experienţa mea la clasă trebuie pornit de la noţiunile teoretice care vizează faptul că programa şcolară reprezintă documentul curricular care reglează activitatea didactică, fiind considerat instrumental de lucru al unui profesor.

Din experinţa la clasă, trebuie respectată succesiunea lecţiilor, şi a temelor în care sunt grupate, dar fiind o unitate flexibilă m-am putut adapta în funcţie de nivelul clasei şi al al gradului de asimilare al cunoştinţelor.

Eu am prezentat la clasă de fiecare dată elevilor structura de ansamblu a unei unităţi de învăţare şi le-am vorbit elevilor despre ce o să învăţăm în următoarele ore, cum se vor desfăşura orele, când va urma evaluarea şi ce va trebui să ştim la finalul acesteia. Rolul profesorului este esenţial şi în alegerea activităţilor de învăţare. Activităţile de învăţare au rol de a valorifica experinţa concretă a elevilor, reprezintă o ofertă flexibilă care poate fi adaptată şi completată, vizează în mod special activitatea elevului, nu a profesorului, defines**c** contex**t**e de învăţare variate şi diversificate.

Acestea oferă posibilitatea de a realiza un demers didactic personalizat în funcţie de particularităţile clasei, a nivelului elevilor, cu scopul de a asigura formarea şi dezvoltarea competenţelor prevăzute în programa şcolară, în contextual specific fiecărei clase de gimnaziu.

Profesorul are libertatea contextualizării programei şi proiectării unor parcursuri personalizate ca exemplele de activităţi de învăţare pentru a realiza un demers didactic adecvat nivelului concret de la clasă. Profesorul este cel care proiectează forma de organizare a lecţiei şi alege metodele de predare-învăţare adaptate nivelului clasei de elevi.
Folosirea metodelor de predare-învăţare au o influenţă pozitivă asupra activităţii intelectuale, activând memoria logică, atenţia, imaginaţia, gândirea creatoare. Strategiile active la orele de matematică pun în valoare anumite valenţe formatoare de cultivare a capacităţii de muncă a elevilor cu scopul realizării competenţelor specifice în corelaţie cu activităţile de învăţare.

Metodele active în contrast cu metodele tradiţionale care au în vedere dezvoltarea intelectuală, dezvoltarea unor operaţii logice cum ar fi capacităţile de a compara, de a organiza, de a calcula şi a verifica, a unor operaţii ştiinţifice a capacităţii de a strânge, organiza, asocia şi organiza informaţii.

Ca profesor dar mai ales ca diriginte trebuie să ghidezi un elev dar şi să prezintăm părinţilor ce profil de formare ar trebui să aibă elevii, ce parcurs în viaţă poate avea un elev. Matematica are o contribuţie deosebită la dezvoltarea competenţelor cheie.

Un absolvent de învăţământ gimnazial ar trebui să demonstreze competenţele cheie şi anume: comunicarea în limba maternă, comunicarea în limbi străine, competenăţe în matematică şi competenţe în stiinţe şi tehnologie, competenţe digitale şi de utilizare TIC, competenţa de a învăţa să înveţi, competenţa de relaţionare interpersonală şi competenţe civice, spirit de iniţiativă şi antreprenoriat, sensibilizare culturală şi exprimare artistică, acestea permit adaptarea absolventului la nevoile societăţii.

Bibliografie:

1. Bruner J. Procesul educaţiei intelectuale. Editura ştiinţifică, Bucureşti, 1970.
2. Cerghit I. Metode de învăţământ. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997.
3. Cerghit I., Neacşu I., Negreţ-Dobridor I., Pânişoară O. Prelegeri pedagogice. Editura Polirom, Iaşi, 2001.

4. Cucoş C. Pedagogie, ediţia a II a, Editura Polirom Iaşi, 2006
5. Davitz J., Ball S. Psihologia procesului educaţional. E.D.P., Bucureşti, 1978. 5. Mânzat I. Dezvoltarea gândirii ştiinţifice la elevi. In: Psihologia educaţiei şi dezvoltării, coord. I. Radu. Editura Academiei, Bucureşti, 1983.

6. Joiţa E. Pedagogie-educaţie şi curriculul, Editura Universitaria, Craiova, 2003
7. Sorin C.Curriculum pedagogic. Volumul I. Editura Didactică şi Pedagogică, 2008.
8. Victoria Voicu “Optimizarea invatamantului in contextul societatii bazate pe cunoastere” Conferinta Internationala 2012

https://aicicrescmontessori.ro/blog/matematica-de-zi-cu-zi/

https://martinfabian1.weebly.com/martin-fabian/aplicatii-practice-ale-matematicii-in-viata-cotidiana

O NOUĂ DESCHIDERE A ȘCOLII MODERNE – ȘCOALA PENTRU DIVERSITATE

Prof. Logoped: Purece Anișoara Claudia
SEOSP / Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Gorj

Școala reprezintă spațiul unde are loc schimb intercultural al valorilor; într-o modalitate activă și de implicare, ce impune organizarea școlii după modelul diversității, o școală deschisă și categoriilor de elevi cu nevoi speciale.Această „școală pentru toți” aduce la un un loc toți factorii implicați în educația copilului,se materializează în acțiuni concrete ce țin cont de nevoile elevului.Astfel acești copii socializează și se integrează în societate.Legătura dintre părinți ,profesori și profesorii de sprijin este făcută de specialiștii care studiază fenomenul.

Școala pentru diversitate, se apleacă asupra strategiilor de rezolvare a problemelor cotidiene,într-o manieră cooperantă și solidară deoarece fiecare elev „învață cum se învață fără competiție și ierarhii arbitrare,în respect și toleranță”. Astfel diferențele dintre elevi pot fi percepute fiind normale și nu neobișnuite. Clasa se organizează într-o manieră în care elevii se ajută unii pe alții,iar profesorii sunt principalul sprijin pentru toți elevii.

În societatea actuală educația trebuie să pună accent pe stiluri și strategii noi,necesare înțelegerii și acceptării unor diverse situații,contexte,moduri de viață, pornind de la premisa că există persoane și grupuri diferite, motivații, idei și puncte de vedere diferite. Sub nicio formă nu trebuie excluse anumite categorii sociale, etnice, religioase sau de altă natură. Într-o școală care reconsideră principiile de egalitate și libertate elevul este respectat, indiferent de diferențele cognitive, sociale, etnice, culturale.

În opinia mea mai multor autori (L. Barton, M.Oliver, G. Fulcher) promovarea educației integrate în școli trebuie să aibă la baza următoarele principii cadru:

- toți elevii au dreptul să participe la toate activitățile incluse în programa școlilor de masă
- în timpul programului,personalul didactic și de specialitate se va implica direct în susținerea elevilor
- școala va trebui să vină în întâmpinarea nevoilor elevilor
- clasele/grupele de elevi vor include copii apropiați ca vârstă și nivel socio-cultural Personalul didactic ar trebui să aibă o serie de calități:
- să aibă responsabilitatea recunoașterii nivelului de competență profesională
- să manifeste atitudine critică și constructivă prin propuneri concrete și realiste
- să dovedească implicare totală în procesul didactic
- să trateze elevii cu demnitate și respect
- să aibă convingerea că educația integrată presupune activitatea în echipe de specialiști (profesori, educatori, profesori de sprijin, consilieri școlari, asistenti școlari, psihopedagogi).

Elevii:

Școala tradițională îi privește pe elevii ca pe niște indivizi „care nu știu nimic și care trebuie să învețe tot ce li se oferă.” (Jenkinson,1997). Școala pentru diversitate tratează elevii ca pe niște participanți activi, asemeni unor exploratori, sprijiniți de profesori, ce descoperă singuri informația.În acest tip de școală elevul ar trebui să-și trateze semenii așa cum și-ar dori să fie

tratat, să îi sprijine și să îi încurajeze.

Elevii pot fi percepuți de ceilalți drept prieteni,colegi de joacă, cunoștințe, modele, vecini etc. Ei se cunosc, astfel, mai bine înlătură prejudecăți, stereotipuri sociale, modele ale indiferenței și intoleranței. Școala pentru diversitate luptă împotriva formelor de discriminare și promovează modele de interacțiuni între elevi, bazate pe egalitate, toleranța și acceptare totală.

Profesorii:

În modelul tradițional, profesorul este autoritatea care deține adevărul și care transmite acest adevăr elevilor. Școala pentru diversitate vede în profesor o sursă de experiența pentru elevi, un mediator;un om care să susțină activități în școală pe principiul parteneriatului. El ar trebui să satisfacă, o cerere de cerințe:

- să susțină și să încurajeze activități desfășurate în echipe de specialiști
- să vadă mai multe soluții,de rezolvare la problemele copiilor
- să creadă în rolul hotărâtor în procesul integrării școlare al părintelui
- să accepte că pot trece și prin nereușite totale sau parțiale în procesul de integrare
- să-si asume rolul de agenți activi ai schimbării,școlii tradiționale și să dirijeze dezvoltarea armonioasă a copiilor cu cerințe educative speciale
- să fie deschiși dialogului,un model sau un mentor pentru fiecare dintre elevii clasei
- să fie dispusi să ofere oricând ajutorul
- să fie în măsură să coordoneze strategiile și activitățile incluse în programa școlară,să ofere cele mai potrivite soluții sau oportunități de rezolvare a problemelor din viața cotidiană
- să fie covinsi că pot învăța de la toti membrii echipei cu care lucrează,inclusiv de la elevii săi.

Familia:

În școala tradițională relațiile familiei cu școala sunt aproape inexistente. În școala pentru diversitate părinții participă activ și pot influența actul educațional. Ei au dreptul să-și exprime propria viziune asupra modului de funcționare a școlii și au obligația să se implice în activitățile extrascolare ale copilului. Ei ar trebui:

- să fie activi în toate activitățile școlii și să se implice în promovarea educației
- să fie modele de acțiune și comportament
- să sprijine profesorii în alegerea unor strategii realiste cu privire la evoluția și formarea copilului.
- să fie parteneri sinceri de dialog și să accepte colaborarea cu echipa de specialiști
- să colaboreze cu alți părinți în grupurile de suport ale părinților. Profesorul de sprijin:

El este un nou personaj, cu rol principal în optimizarea procesului educațional. Este o persoană specializată în domeniul psihopedagogiei școlare care,împreuna cu profesorul din școală, formează o echipă. Se ivesc de-a lungul timpului,situații care necesită prezența unui profesor de sprijin,care oferă informația pe înțelesul acestor copii cu nevoi speciale.

Profesorul de sprijin își continuă activitatea și în afara orelor clasei, când, prin activități didactice specifice, consolidează conținuturile învățării și ajută elevii să-și îndeplinească sarcinile individuale.Această activitate extrascolară este inclusă în programul unor centre sau centre de ocrotire și asistență. În plus, aceste centre dispun de un personal specializat pe diferite domenii, sunt instituții de tip deschis și cu program flexibil.

Profesul de sprijin trebuie:

- să nu facă diferențieri intre elevii clasei,ajutându-i pe toți
- să inițieze și să susțină programe de educație individuală
- să aplice strategii noi și diverse și să faciliteze cooperarea între elevii clasei
- să coopereze cu profesorii,părinții și să fie sprijin și partener activ acestora
- să înregistreze evoluția elevilor, fiind cel mai în măsură să explice comportamentul, reacțiile și modul de a fi al copiilor
- să fie creativ, flexibil și deschis la noi idei Școala:

În modelul tradițional școala este locul unde se învață .Școala pentru diversitate este deschisă unor situații noi, fiind flexibilă și varistă, actul învățării nu este impus. Membrii școlii pentru diversitate trebuie:

- să creadă în valoarea învățământului integrat și să pună pe primul plan interesele elevilor;
- să demonstreze calități deosebite în relațiile cu elevii;
- să vegheze la calitatea educației;
- să mentină contactul permanent cu părinții copiilor pe întregul parcurs al activităților școlare;
- să fie model de acțiune pentru personalul școlii,pentru părinți dar și pentru elevi, să încurajeze profesorii în activitatea lor de zi cu zi;
- să se implice în activitățile de perfecționare a cadrelor didactice din școală.

Totuși de-a lungul timpului au existat divergentede opinie între susținătorii celor două școli.

Tabara tradițională susține următoarele:

1. Prezența copiilor deficienti tulbură activitatea grupului de copii "normali"
2. Clasele obișnuite nu oferă un mediu adecvat de dezvoltare,ele amplificând sentimentul de inferioritate al copilului cu handicap
3. Școlile speciale beneficiază de metode și mijloace didactice specializate
4. Școlile speciale au personal adecvat și calificat,numărul eleviilor este mai mic și există astfel avantajul omogenizarii grupelor.

Moderniștii insă enunță:

1. Instituțiile speciale limitează drepturile copiilor cu deficiențe
2. Copii cu deficiențe,nu pot beneficia în școlile speciale de condiții normale de viață,fiindu-le limitată satisfacerea nevoilor elementare ale omului.
3. În școlile speciale se face mai multă protecție și asistență socială decât educație.

Un argument în plus în promovarea educației integrate e oferit de rezultatele experienței practice care arată că în școlile speciale nu se fac progrese mai mari.Un copil integrat într-o școală normală e mai câștigat,deoarece poate cunoaște și interacționa cu copii de seama lor.

Absolvenții școliilor speciale nu au încredere în forțele proprii,sunt dezorientati,obișnuiți de a fi ajutați permanent,resemnați sau răzvrătiți,incapabili de a lua decizi.

Bibliografie:

1. Alois Ghergut „Psihopedagogia Persoanelor Cu Cerinte Speciale. Strategii De Educatie Integrata”, Editura: Polirom, București, 2007

UNESCO, 1994, *The Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education,* UNESCO, Paris.

Împreună, putem lucra mai bine!

Prof. ing. Anghele Desilia
Liceul Tehnologic „Aurel Vlaicu” Galaţi

„Toleranţa este o virtute care face ca pacea sa fie posibilă şi care contribuie la înlocuirea culturii razboiului cu o cultură a păcii”.

Principalii factori care ajută copilul în desăvârşirea propriei educaţii sunt şcoala şi familia. Pentru o bună colaborare între aceşti doi factori este nevoie de multă comunicare din partea lor. Părinţii nu au doar rol biologic şi obligaţia de a-i hrăni sau îmbrăca pe copii ci şi datoria morală de a contribui activ la educaţia acestora; această sarcină nu aparţine în excusivitate şcolii.

Analizând situaţiile concrete în care se manifestă acţiunile educative în familie, putem identifica mai multe tipuri de părinţi: unii înţeleg să-şi armonizeze sistemul lor de acţiuni educative cu cele ale şcolii; alţii nu conştientizează efectele negative ale strategiilor educative utilizate sau, şi mai grav, refuză să recunoască faptul că relaţiile lor educaţionale cu copiii sunt deficitare. Părinţii sunt convinşi de nereuşitele educaţionale, rezultatele slabe la învăţătură, comportamentele inadecvate sunt determinate de factori străini familiei. Întrunirile cu părinţii, mai mult sau mai puţin organizate, trebuie să fie un prilej de a conştientiza consecinţele imediate şi de perspectivă ale strategiilor lor educaţionale.

În şcoală, dar şi în clasă avem şi elevi a căror părinţi sunt plecaţi la muncă în străinate sau elevi care fac parte din familii monoparentale, elevi cu diferite alte situaţii. Toate acestea îi fac pe aceşti copii să devină vulnerabili în plan afectiv – motivaţional, riscând să abandoneze şcoala. Privarea de afecţiunea părintească, încep să absenteze de la şcoală, devenind indisciplinaţi, diminuându-şi performanţele la învăţătură, suferind deviaţii de comportament, ori fiind atraşi de alţi tineri să comită fapte care nu corespund normelor aprobate de societate.

Sunt diriginta clasei a 12-a A, calificarea tehnician operator roboţi industriali, clasa pe care o am de la începutul clasei a 9-a şi doresc să vă prezint faptul, cum noile cunoştinţe de la ora de dirigenţie, din cadrul procesului instructiv-educativ, au utilitate şi aplicabilitate, se extind şi în cadrul Cercului de Robotică POWERTECH, a liceului nostru.

Pe parcursul diferitelor niveluri de educaţie, toate discipinele contribuie la dezvoltarea în plan personal, social şi profesional a elevilor şi la dobândirea îndemânărilor necesare succesului şi reuşitei.

Elevii au nevoie de atenţie, de empatie, de compasiune, au nevoie sa fie ascultaţi, au nevoie de respectul şi de înţelegerea noastră, pentru mulţi dntre ei, şcoala este acasă, iar profesorii şi mai ales dirigintii, pe care ei de cele mai multe ori îi consideră părinţii pe care şi-i doresc. De aceea venim în sprijinul lor, atât prin orele de dirigenţie, orele de curs şi activităţi extracurriculare, socializare în pauze şi nu numai. Dezbaterile de la orele de dirigenţie, continuă oarecum în cadrul orelor de la Cercul de Robotică. Aici elevii au ocazia încă o dată în plus, să se exprime liber, sa spună ce gândesc, despre profesori, despre colegii lor, despre activităţile şcolare, într un mediu prietenesc şi de încredere. De aceea multe din temele noastre de la orele de dirigenţie, le putem discuta şi mai profund lucrând, meşterind diferite prototipuri de roboţi, după orele de curs. Ce înseamnă respectul de sine, toleranţa, munca în echipa, alegerea carierei, responsabilitatea luării unei decizii, sunt câteva din temele pe care elevii le aduc în discuţie. Astfel îmbinarea orelor de dirigenţie cu orele de la Cercul de Robotică, ne au unit şi mai mult, elevi şi profesori şi astfel împreună putem lucra mai bine, aşa cum e şi titlul lucrării, putem rezolva şi trece prin situaţii mult mai uşor.

Într- o lume din ce în ce mai dinamică şi orientată spre ştiinţa şi tehnologie, rezolvarea de probleme prin arta găsirii de soluţii noi devine din ce în ce mai importantă, împreună cu dezvoltarea abilităţilor de gândire creativă, colaborare şi comunicare.

Învăţarea în secolul al XXI-lea presupune oferirea de oportunităţi de a experimenta lucrurile din jur ca o formă de rezolvare a problemelor, dezvoltând în acelaşi timp abilitate de gândire creativă, munca în echipă şi comunicarea. Viitorul constă nu doar în abilitatea de a folosi tehnologia, dar şi programarea iar dezvoltarea continuă a tehnologiei evidenţiază învăţarea roboticii de la vârsta şcolară. Elevii învaţă să descopere elementele de ştiinţă şi tehnologie într un mod distractiv şi practic, dar in acelaşi timp să işi dezvolte încrederea de sine precum şi abilităţi de viaţă, esenţiale. Astfel, procesul de învatare devine distractiv, iar joaca se transformă în asimilarea de noi cunoştinţe. Cercul nostru de Robotică combină construcţiile Lego cu soft-ul şi activităţile curriculare, elevii pot construi, programa şi controla roboţi, bazându-se pe tehnologia roboticii din viaţa reală. Aceasta activitate permite descoperirea elementelor de ştiinţă, tehnologie şi matematică într-un mod distractiv, practic şi atrăgător.

În cadrul Cercului nostru, elevii sunt organizaţi pe grupe, a câte patru elevi şi au la dispoziţie Kit-uri Lego Mindstorms NXT şi EV3, un laptop pe care este instalat software-ul Lego, diferite alte materiale didactice în funcţie de lecţie.

O alternativă educaţională pentru formarea unor comportamente pozitive în concordanţă cu tendinţele dezvoltării durabile a societăţii, în Liceul Tehnologic „Aurel Vlaicu” Galaţi, este Cercul de robotică, POWERTECH.

Obiectivele Cercului de robotică a liceului sunt următoarele:

- Brainstorming pentru găsirea de soluţii alternative;
- Dezvoltarea gândirii secvenţiale;
- A fi mult mai ordonat;
- Promovarea de experimente, în cazul în care greșeala este o parte din învățare și auto-descoperire;
- A fi mai responsabil cu lucrurile;
- Dezvoltarea și mobilitate în mâini;
- Dezvoltarea cunoștințelor;
- Dezvoltarea abilităților de grup - lucrul în echipă, care permite socializarea și cooperarea;
- Dezvoltarea abilităților lor creative;
- Abilitatea de a observa fiecare detaliu;
- Dezvoltarea de învățare într-un mod distractiv.

Respectând Programa şcolara pentru Aria curriculară „Consiliere şi orientare” pentru clasele IX-XII, am prezentat şi domenii de competenţă-cheie stabilite la nivel european, cum ar fi: competenţe interpersonale, interculturale, sociale şi civice, „a învaţa să înveţi” competenţe digitale, competenţe antreprenoriale.

Astfel parcurgând cele cinci module tematice, observăm că dezvoltarea competenţelor generale este preconizată atât pe anul şcolar respectiv, cât şi pe întreaga durată a liceului. Câteva exemple de teme de dirigenţie, la clasa a 11a:

1. Autocunoaştere şi dezvoltare personală „Respectul de sine”, „Analiza calităţilor personale”

La prima vedere, respectul de sine pare un concept puţin util, având în vedere că vorbim deja de mult timp despre încrederea în sine şi stima de sine. Stima de sine ţine foarte mult de evaluările pe care le facem despre noi înşine, de cele mai multe ori comparându-ne cu cei din jur. Stima de sine poate scădea sau creşte în funcţie de circumstanţe şi de standardele pe care le folosim pentru comparaţii. Respectul de sine nu are o latură de evaluare, presupune că fiecare dintre noi se acceptă pe sine fără a se evalua în mod pozitiv sau negativ şi fără a se compara cu ceilalţi.

Respectul de sine înseamnă acceptarea de sine şi convingerea că propria persoană este valoroasă independent de standarde exterioare de performanţă

2. Comunicare şi abilităţi sociale - „Comunicarea pozitivă”, „Prietenul la nevoie se cunoaşte”, „Comunicarea nonverbală”.
A-i invaţa pe copii toleranţa este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor şi din tradiţiile noastre de ospitalitate, dar şi fiindcă persoana care învaţă să fie deschisă faţă de diferenţe va avea mai multe oportunităţi în educaţie, afaceri şi în multe alte aspecte ale vieţii. La fel ca toate atitudinile, toleranţa este un lucru pe care îl transmitem în mod subtil. Chiar înainte de a putea vorbi, copiii privesc cu atenţie şi îi imită pe părinţi. Copiii de toate vârstele îşi formează propriul sistem de valori, în cea mai mare parte reflectând valorile şi atitudinile celor pe care îi iubesc. Toleranţa înseamnă bunul simţ de a nu fi egoist şi a înţelege ceva ce pentru tine este poate lipsit de importanţă pentru altul vine pe primul loc. Toleranţa este respectul, acceptarea şi aprecierea bogăţiei şi diversităţii culturilor lumii noastre, felurilor noastre de expresie si manierelor de exprimare a calităţii noastre de fiinţe umane. Ea este încurajată prin cunoaşterea, deschiderea spiritului, comunicaţie şi libertatea gândirii, conştiinţei şi credinţei. Toleranţa este armonia în diferenţe. Toleranţa este o virtute care face ca pacea sa fie posibilă si care contribuie la înlocuirea culturii războiului cu o cultură a păcii.
3. Managementul informaţiilor şi al învăţării - „Informaţii despre profesii”
4. Planificarea carierei - „Resurse de realizare a planului de carieră”
5. Calitatea stilului de viaţă - „Agresiunea vizuală”

Valorile şi atitudinile enumerate în cadrul Programei şcolare şi anume: respect şi încredere în sine şi în ceilalţi, recunoaşterea unicităţii fiecărei personae, receptivitate la emoţiile celorlalţi, valorizarea relaţiilor interpersonale, adaptare şi deschidere la noi tipuri de învăţare, motivaţie şi flexibilitate în elaborarea propriului traseu educaţional şi profesional, responsabilitate şi disponibilitate pentru decizii şi acţiuni privind propria carieră, orientare spre o viaţă de calitate, în prezent şi viitor, reprezintă mare parte din dezbaterile noastre din timpul orelor Cercului de Robotică. Astfel avem vorezultate la Concursuri şi Simpozioane, unii elevi devin motivaţi să continue la facultăţi de specialitate, capătă încredere în propria persoană, pot face faţa provocărilor profesionale, învaţă să fie receptivi la nevoile colegilor, se simt motivaţi, deprind abilităţi tehnologice.

Închei cu mentiunea că profesorul diriginte are un rol, care este unul complex, dificil şi covârşitor în devenirea elevilor săi. Trăsăturile ce conturează profilul unui bun diriginte sunt buna pregătire profesională şi psihopedagogică; un orizont larg asupra culturii şi civilizaţiei; dragoste faţă de elevi; tact pedagogic; obiectivitate; principialitate, autoritate, dar şi înţelegere; nepărtinire; iniţiativă. Tactul pedagogic se relevă pe fondul interacţiunii profesor-elev şi reprezintă, contactul dintre educator şi universul lăuntric al copilului şi adolescentului, apropierea sinceră faţă de acesta. Este arta de a pătrunde şi a desluşi conştiinţa individuală, de a prevedea reacţia posibilă a celui pe care îl educăm, respectând în acelaşi timp simţul măsurii. Naturaleţea comportării profesorului, prietenia neexagerată, seriozitatea fără a genera încordare, faptul de a se impune fără a se enerva, sunt doar câteva trăsături definitorii ale tactului pedagogic. Educatorul trebuie să aibă o conduită echilibrată, nici prea indiferentă, nici prea agasantă. Numai o colaborare perfectă intre elevi şcoală părinţi este de natură să determine o eficienţă maximă a muncii colective. Desigur, în acest proces de colaborare, rolul conducător îl are şcoala. Ea poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere şi acţiune. Toate acestea sunt necesare progresului şcolar al fiecărui elev şi anume desăvârşirea propriei educaţii.

Bibliografie

1. Andrei Barna- „Îndrumar metodic pentru practica pedagogică’’, Editura Europlus Galaţi, 2006
2. Daniela Sălăgean, Silvia Tinică, Dorin Pintilie- „Ora educativă, modele de proiecte didactice’’, EuroDidact, Cluj- Napoca,2004
3. Vasile Ghica- „ Ghid de consiliere şi orientare scolară: Pentru orele de dirigenţie’’, Editura Polirom, Iaşi, 1998
4. Daniela Călugaru- coordonator- „dirigenţia şi consilierea, ghid metodologic’’- Editura „Gheorghe Alexandru’’, Craiova, 2004
5. http://articole.famouswhy.ro/elevul_in_centrul_educatiei__scolii_si_familiei/- „Elevul în centrul educaţiei şcolii şi familiei’’

Innovative Approaches in Teaching Activity

Prof. Ciurbe Mariana Cornelia
Școala Gimnazială ” Lucian Blaga” Jibou
Județul Sălaj

Teaching is for many of us the activity that fills our every day with joy, enthusiasm and affection, but, it can also bring us fatigue, lack of energy and disappointment. One of the very good things about it is that you never reach the end of a road full of challenges and determination. One can never be fed up with teaching if he/she knows how or when to open a new door. There are so many ways and so many possibilities in the life of a teacher that some of us feel like living two lives in one, and still trying to make the best of it.

I am a teacher in the northern part of Romania and I teach English to students from 6 to 15 years of age, which includes primary and secondary levels. I started teaching in 2000 and I have been enjoying personal and professional development ever since. I was soon to find out that teaching is the process of attending to people's needs, experiences and feelings, and intervening so that they learn particular things, and go beyond the given. Personally, I believe that there are two categories of teachers: the ones who have got the ´calling´ since they were young, and the ones who got into teaching by mere chance. I have realized I belong to both.

In much modern usage, according to M. K. Smith, the words 'teaching' and 'teacher' are wrapped up with schooling and schools. One way of approaching the question 'What is teaching?' is to look at what those called 'teachers' do – and then to draw out key qualities or activities that set them apart from others. The problem is that all sorts of things are bundled together in job descriptions or roles that may have little to do with what we can sensibly call teaching.

Education is vital to the pace of the social, political and economic development of any nation, so effective teaching is very essential. Effective teaching is important because teaching is based on helping children progress from one level to another in a more sociable interactive environment and to get the approach right to get students to be independent learners (Muijus and Reynolds, 2005). Effectiveness does not mean being perfect or giving a wonderful performance, but bringing out the best in students.

Over the years of my teaching experience I have had to deal with both traditional and modern methods. The traditional method relies mainly on textbooks while the modern method relies on hands-on materials approach. In the traditional method, presentation of materials starts with the parts, then moves on to the whole while in the modern approach, presentation of materials starts with the whole, then moves to the parts. Traditional method emphasizes basic skills while modern method emphasizes big ideas. With traditional method of teaching, assessment is seen as a separate activity and occurs through testing while with modern method of teaching, assessment is seen as an activity integrated with teaching and learning, and occurs through portfolios and observation (Brooks and Brooks, 1999). Traditional method of teaching is when a teacher directs students to learn through memorization and recitation techniques thereby not developing their critical thinking problem solving and decision making skills (Sunal et al 1994) while modern or constructivist approach to teaching involves a more interacting, student-based teaching. At present, the students learn through group participation, collaboration.

The new generation of students is not used to memorizing verbs, answering worksheets, taking dictation and repeating, repeating, repeating. They were born in the digital era and require much more. The prevalence of social media and the internet as a

whole have changed the way people learn – for the better. It is imperative for teachers to address the needs and interests of today´s students. However, it has become clearly evident that the needs of modern students have outpaced teachers´ and book publishers´ best strategies.

Nonetheless, there are a few innovative approaches in teaching activities that foster the development of 21st century skills, develop critical and creative thinking, include gamifying in the classroom, inquiry based learning/task based learning, blended learning, flipped classroom, metacognition-teaching students to learn, all based on peer education and using ICT as a tool for adapting teaching materials to suit the needs of differentiated learners/classrooms.

According to the Cambridge International guide, there are five powerful and highly desirable learning habits that will inspire students to love learning and help them to lead fulfilled and successful lives.

- Confident in teaching their subject and engaging each student in learning. Teachers must know their subject well and know how to teach it. They have to seek to understand their students and their educational needs. Strive to communicate a love of learning and to encourage students to engage actively in their own learning.
- Responsible for themselves, responsive to and respectful of others. Teachers have to be highly professional in their approach to teaching, collaborative and supportive. Their actions will help shape future generations and they are concerned about the holistic development of every individual they teach.
- Reflective as learners themselves, developing their practice. Teachers are themselves learners, seeking to build on and develop their knowledge and skills through a virtuous circle of reflection on practice – involving research, evaluation and adaptation. They support students to become independent and reflective learners.
- Innovative and equipped for new and future challenges. Teachers have to be creative, experimenting with new ideas and pursuing an enquiring approach in their teaching. They are open to new challenges, being resourceful, imaginative and flexible. They are always ready to learn and apply new skills and techniques.
- Engaged intellectually, professionally and socially, ready to make a difference. Innovative teachers are passionate about learning within and beyond the classroom, sharing their knowledge and skills with teachers in the wider educational community.

Teachers nowadays have to be real influencers for their students, in order to inspire them find their own place in the current educational environments around the world. Effective development of key skills, while acquiring the knowledge of the curriculum´s content will drive to better academic performance.

In conclusion, I would like to state that innovative approaches in teaching are associated with a change in ideology and connection with the world trends in the development of education: the introduction of a competence approach, digitalization, globalization and diversification.

Teachers, on the one hand, subjectively decide on the content, methods, strategies, and technologies, but the implementation of educational reforms depends on each of them. That is, the use of innovative methods depends on his personality, his methodological competence and pedagogical skills. Teachers must be lifelong learners, taking courses, attending webinars, online lessons, etc, in order to be in a continuous and efficient training process. Thus, the students influenced by the example of the teacher will be active and

competent people with core competencies such as collaboration, digital literacy, critical thinking, and problem-solving that will help them thrive in today's world.

Bibliography and Sitology:

Brooks, L, and Brooks, M. (1999). *The case for constructivist classrooms*. Alexandria, V A: ASCO.

Essays, UK. (November 2018). TRADITIONAL VERSUS MODERN METHODS OF EFFECTIVE TEACHING. Retrieved from https://www.ukessays.com/essays/education/traditional-versus-modern-methods-of-effective-teaching-education-essay.php?vref=1

Muijus, D. and Reynolds, D.(2005). *Effective Teaching. Evidence and Practice*, Sage Publications, London

Smith, M. K. (2018). ‘What is teaching?’ in *The encyclopedia of pedagogy and informal education*. [https://infed.org/mobi/what-is-teaching/.

Rule, Audrey C.; Sunal, Cynthia Szymanski. *Social Studies and the Young Learner*, 1994

https://www.intechopen.com/books/new-pedagogical-challenges-in-the-21st-century-contributions-of-research-in-education/pedagogy-of-the-twenty-first-century-innovative-teaching-methods

ABORDĂRI INOVATIVE ÎN ACTIVITATEA LUI G.G.ANTONESCU

Prof.drd.Brinză Ionela
Școala Gimnaziala nr 1 Bragadiru, Ilfov

Pedagogia filosofică din perioada interbelică, al cărui reprezentant de seamă este G.G.Antonescu,este apreciata ca o tendință productivă în planul „fundamentării schimbărilor educaționale care solicită generalizari și valorizări specifice domeniului principiilor și al finalităților pedagogice, considerat prioritar in procesul de proiectare al oricarei reforme școlare.„(G. Cristea, p 199).

Principalele idei cu privire la problema reformei școlare, sunt abordate în lucrarea *Educație și cultură* (aparută in mai multe ediții).Incă din Introducere , G.G.Antonescu dezbate problema „criteriului de apreciere a unei reforme școlare.„ si subliniază importanța câtorva elemente cum ar fi:„alegerea principiilor ce stau la baza organizării școlii, orientarea principiilor in direcția fundamentării științifice a școlii și a susținerii utilitații lor practice, construirea principiilor intr-un sistem unitar care include pe de o parte, o concepție pedagogică unitară, iar, pe de altă parte, avansează o concepție filosofică unitară despre lume și viață.„(G.Cristea, p201)„

Contribuția lui G.G.Antonescu la problematica reformei este prezentată in cartea„Principii de reformă școlară„ care evidențiază „caracterul esențial al reformelor școlare înfăptuite în ultimul timp în diferite țări.„(G.Cristea.p201)Importantă este concepția autorului despre criteriul de apreciere a reformelor școlare la adevarata lor valoare, criteriu care depinde de „concepția generală care stă la baza tuturor elementelor ce o compun și constituie astfel rădăcina din care se dezvoltă deosebitele ramuri ale invățământului„(G.Cristea p.203). Ideile lui G.G Antonescu despre inovarea învățământulu apar in diverse studii si articole, unde pleacă de la constatari bine formulate si propune soluții menite să evite „consecințele erorilor care în cazul educației se manifestă mai târziu.„

Ideile profesorului Antonescu au influențat mulți pedagogi de-a lungul timpului.In Colecția „Mari personalități ale școlii ieșene-Texte pedagogice alese(Ion Găvănescul)„ apărută in 1995, la Editura Spiru Haret din Iași, se vorbește despre valoarea experiențelor pedagogice din școala românească, iar recomandarea profesorului Antonescu privind „nevoia stabilirii echilibrului complementar intte teorie și practică, intre trecut și prezent„(Texte pedagogice alese, p 11) a fost reluată in repetate rânduri in contextul reformelor educaționale.Se reia ideea conform căreia în istorie se pot descoperi puncte de sprijin pentru inițiative actuale, pot fi descifrate întrebări la ordinea zilei,atunci cand se dorește depășirea improvizației, lucru susținut de G.G.Antonescu incă din 1923„ Numai respectând raportul dintre principii și realități pe de o parte,trecut și prezent, pe de altă parte, putem înfăptui o operă constructivă și durabilă„(G.G.Antonescu, p 25 apud Texte pedagogice alese, p 12)

De exemplu, principiile lui Haret se păstrează și în perioada interbelică, chiar și în zilele noastre.Un prim exemplu ar fi , principiul cercetării individualității elevului.Dirigintele trebuie să cunoască sufletul elevului, să știe să studieze individualitatea elevului prin completarea unei fișe individuale. De asemenea este necesară o bună pregătire pegagogică a profesorilor.„....oricât ne-am strădui noi astăzi să rezolvăm problema învățământului secundar, care este foarte gravă, n-o vom realiza decât pe calea pregătirii profesorilor.Toate legile, regulamentele și programele nu vor servi la nimic atâta vreme cât nu vom avea profesori bine pregatiti''(Ibidem, p) Problema pregătirii profesorilor este o problemă specială, pe care G.G. Antonescu încearcă să o rezolve prin prisma principiului fundamental de școală *formativ-organicistă*.

„La noi, până acum, s-a crezut și se crede încă și astăzi, ca profesorul este un fel de erudit în miniatură. El trebuie să-și cunoască bine specialitatea lui și atunci să facă un fel de negustorie științifică:adică materialul de erudiție, pe care l-a luat din universitate en-gros, când și-a făcut studiile, să vina să-l plaseze en-detail în fața elevilor.’’(Pedagogie generală, p. XX)

Dar, G.G. Antonescu este de părere că profesorul ca și învățătorul trebuie să fie mai întâi educator și apoi erudit.„ Dacă vrei să pregătești profesori secundari, trebuie să pregătești în primul rând educatori’’(Ibidem, p. XX)

G.G. Antonescu precizează că în pedagogie, tendințele spre variație se adresează unor curente serioase care sunt „produsul evolutiv al unor principii anterioare”. În acest senes, „tendintele noi devin ridicole și la modă numai prin exagerare, superficializare și esclusivism’’(Ibidem, p. 15).

Astfel, autorul propune aprofundarea ideilor „noi’’, punându-le în legătură „cu tot ce le condiționează în cultura trecutului și a prezentului, precum și în starea de fapt a timpului și locului în care voim să le aplicăm” (Ibidem, p. 16)

G.G Antonescu își exprimă clar ideea conform căreia pedagogia contemporană se bazează pe principiile fundamentale ale pedagogiei clasice, „intrucât chiar așa-zisele curente noi își au originea în pedagogia clasică modernă„(Zaharian Ermona, Pedagogia românească interbelica)

G.G. Antonescu contribuie la elaborarea unui model de cercetare pedagogică istorică. El evidențiază importanța cunoașterii istoriei pedagogiei. Analizează principiile pedagogice aplicate în prezent, dar dezvoltate din ideile marilor pedagogi. Urmăreste evoluția marilor principii și condițiile socio-culturale în care are loc această evoluție.

G.G. Antonescu aduce argumente contra pedagogilor contemporani care contesta valoarea pedagogiei trecutului. Nu este de acord cu: a) multitudinea de indivizi care impun pretenții școlii, în numele educației noi sau al pedagogiei experimentale: medicul, psihiatru, artistul, comerciantul, etc.; b) faptul ca școala caută să pregătească tinerele generații ținând cont de numeroasele cerințe ale vieții moderne.

„Cu pedagogia timpului nostru se va petrece în viitor, aceea ce s-a petrecut cu pedagogia lui Rousseau, care credea că a răsturnat totul și a creat ceva cu desăvârșire nou, dar azi s-a dovedit că multe din elementele pedagogiei sale, le regăsim și la alți pedagogi anteriori”(G.G.Antonescu, Istoria pedagogiei. Doctrine fundamentale, 1927, p. 9)

G.G. Antonescu este convins că pedagogia prezentului reprezintă o dezvoltare evolutivă a pedagogiei trecutului. Este la fel de convins de faptul că în pedagogie lupta trebuie să fie pentru progres și evoluție și împotriva revoluției care nu asigură continuitatea valorilor formative perene.

BIBLIOGRAFIE

1. Gabriela Cristea, „Reforma învățământului.O perspectivă istorică(1864-1944), Editura Didactică și pedagogică, R.A, Bucuresti, 2001
2. Colecția „Mari personalități ale școlii ieșene-Texte pedagogice alese(Ion Gavănescul)„ Editura Spiru Haret , Iași,1995
3. G.G.Antonescu, Pedagogie Generală, București ,1930
4. G.G.Antonescu, Istoria pedagogiei - Doctrinele fundamentale ale pedagogiei modern, Editura Casei Şcoalelor, 1972
5. Zaharian, Ermona, Pedagogia românească interbelică, O istorie a ideilor educative, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971

Jocul didactic în procesul instructiv-educativ

Prof. Bănuţescu Ramona-Florina
Liceul Tehnologic „Dimitrie Dima “, Piteşti, Judeţul Argeş

Lucian Blaga spunea: „Înţelepciunea şi iubirea copilului este jocul". J. Piaget era de părere că toate formele de joc au o funcţie esenţială: acestea „transformă realul printr-o asimilare mai mult sau mai puţin supusă la trebuinţele eului".

În activitatea şcolară, jocul restabileşte un echilibru, fortifică energiile intelectuale şi fizice ale copiilor, furnizează o motivaţie secundară, dar stimulatorie, indispensabilă în ritmul muncii şcolare. Jocul a fost dintotdeauna socotit ca o modalitate de educaţie pusă în slujba activităţii mintale, a celei senzoriale, manuale, a exprimării plastice, ritmice, verbale, muzicale, grafice. Gotesman afirma că jocul „poate să capete o finalitate pedagogică şi un conţinut instructiv bine determinat".

Orice situaţie de joc trebuie convertită într-o situaţie de învăţare a unor modele cognitive, comportamentale sau de altă natură. Jocul devine un instrument principal, preponderent şi nu complementar în strategia didactică.

Jocurile didactice, în majoritatea lor, au ca element dinamic întrecerea între grupe de elevi sau chiar între elevii întregului colectiv, făcându-se apel nu numai la cunoştinţele lor, dar şi la spiritul de disciplină, ordine, coeziune, în vederea obţinerii victoriei. Întrecerea prilejuieşte copiilor emoţii, bucurii, satisfacţii. Astfel, el constituie o eficientă metodă didactică de stimulare şi dezvoltare a motivaţiei superioare din partea elevului, exprimată prin interesul său nemijlocit faţă de sarcinile ce le are de îndeplinit sau plăcerea de a cunoaşte satisfacţiile pe care le are în urma eforturilor depuse în rezolvare.

Jocurile valorifică avantajele dinamicii de grup: cultivă activismul, spiritul critic, aptitudinea de a face faţă unor situaţii conflictuale, iniţiativa şi spiritul de răspundere. Interdependenţele şi spiritul de cooperare, participarea efectivă şi totală la joc, angajează atât elevii timizi, cât şi pe cei mai slabi, stimulează curentul de influenţe reciproce.

„ *Interviul*’’ este un joc deosebit de agreat de elevi. Un elev este reporterul, iar altul este un personaj cunoscut. Întrebările puse de reporter trebuie alese astfel încât să solicite imaginaţia celor doi interlocutori. Se pot crea dialoguri cu persoane din lumea reală, reporterii încercând să afle răspunsuri la întrebări despre evenimente din viaţa cotidiană.

Jocul „*Cuvinte potrivite*” îi solicită pe elevi să găsească cât mai multe cuvinte care să rimeze cu un cuvânt dat şi să compună o poezie cu rimă. Activităţile de creaţie stimulează valorificarea aptitudinilor, a vocaţiei, a talentului, încurajând competiţia, asumarea de responsabilităţi, abordările bazate pe iniţiativă şi imaginaţie, dându-le elevilor sentimentul realizărilor împlinite.

La ştiinte se pot crea rebusuri, pornind de la cuvântul dat pe verticală. Definiţiile pot fi propoziţii, ghicitori sau proverbe din cuprinsul cărora lipseşte cuvântul ce trebuie trecut în rebus. Propoziţiile pentru rebusuri le vor crea singuri, dar la cele cu ghicitori şi proverbe li se oferă copiilor material ajutător din care vor selecta definiţiile potrivite.

Jocurile muzicale despre plante şi animale se folosesc în scopul învăţării unor elemente de cântare alternativă, dar şi cu scopul de a-i mobiliza pe elevi în mişcări de dans pe care să le creeze ei după textul melodiei. Acestea îi fac pe elevi să se bucure de viaţă, să-şi completeze cunoştinţele despre natură şi să devină mici ecologişti.

Ideea folosirii jocului în ativităţile educative nu este nouă. Şi Platon în *Republica* recomanda:„ Faceţi în aşa fel încât copiii să se instruiască jucându-se. Veţi avea prilejul de a cunoaşte înclinaţiile fiecăruia.”

Există adesea în copilărie o prospeţime a imaginaţiei, o curiozitate neobosită, un fel de geniu poetic, pe care savanţii sau artiştii ajunşi la maturitate nu le pot găsi decât cu mare greutate. Cadrul didactic trebuie doar să descătuşeze fantezia elevilor şi să le cultive imaginaţia.

Jocurile de construcţii conferă copilului satisfacţia îndeplinirii unei sarcini şi aprecierea produsului obţinut. Produsul poate deveni stimul pentru continuarea activităţii de joc.

Jocurile cu reguli se pot delimita în jocuri în care, în prim plan, se află mişcarea şi jocuri centrate pe stimularea intelectuală şi antrenarea proceselor psihice. Jocurile didactice îşi propun finalităţi de dezvoltare psihofizică mai clar conturate. Jocurile didactice care urmăresc explicit dezvoltarea psihică pot fi foarte variate. J. Moyles clasifica după criteriul ariei psihofizice exersate astfel: *jocul psihomotor* (de construcţie sau dezasamblare; de manipulare sau coordonare; de stimulare senzorială; de mişcare creativă; de căţărare sau de escaladare), *jocul de stimulare intelectuală* (lingvistic; de cunoaştere a mediului; logico-matematic; de creativitate), *jocul de dezvoltare socio-emoţională* (de comunicare; de autocontrol; de cooperare; de empatie; de prezentare de sine; de competiţie; terapeutic).

Înţelegerea de către elev a sensului muncii determină o învăţare serioasă şi formarea unei atitudini adecvate faţă de muncă. Învăţarea antrenează întreaga personalitate a copilului, solicitând efort din partea acestuia pentru învingerea unor obstacole interioare şi exterioare. Deoarece, spre deosebire de joc, învăţarea presupune efort, nu se declanşează de la sine. Copiii, ca şi adulţii, manifestă tendinţa de a evita greutăţile.

Jocul disciplinează fără constângere pe jucător atât sub aspectul desfăşurării acţiunilor obiective, cât şi sub raportul comportamentului social.

Prin caracterul lui practic, *jocul* mijloceşte cunoaşterea directă a lumii şi, mai ales, cultivă deprinderi, trăsături complexe de caracter, convingeri şi puternice trăiri emoţionale. Prin joc, copilul învaţă cu plăcere, devine interesant faţă de activitatea ce se desfăşoară, cei timizi devin cu timpul mai volubili, mai activi, mai curajoşi şi capătă mai multă încredere în capacităţile lor, mai multă siguranţă în răspunsuri.

Experienţa demonstrează că jocul didactic, prin sarcina lui, permite reluarea, într-o formă mai dinamică şi atractivă a cunoştinţelor predate, ceea ce favorizează repetarea şi, în final fixarea acestora.

Prin joc, elevii pot ajunge la descoperiri de adevăruri, îşi pot antrena capacitatea lor de a acţiona creativ, pentru ca şi strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă isteţimea, spontaneitatea, inventivitatea, initiaţiva, răbdarea, îndrăzneala, etc.

Prin folosirea jocului se poate stabili un climat favorabil conlucrării fructuoase între copii, în rezolvarea sarcinilor jocului. După cum spunea pedagogul indian Rabindranath Tagore „munca noastră este bucurie, e libertate, e joc, adică creaţie”.

BIBLIOGRAFIE:

- Buică, Cristian, B., „*Bazele defectologiei*”, Editura Aramis, 2004;
- Cucoş, Constantin, „*Pedagogie*”, Editura Polirom, Bucureşti, 2006;
- Cerghit, Ioan, „*Metode de învăţământ*”, Editura Polirom, 2006;
- Gherguţ, Alois, „*Sinteze de psihopedagogie specială*”, Editura Polirom, 2005;
- Nicola, Ioan, „*Tratat de pedagogie şcolară*”, Editura Aramis, Bucureşti, 2003;
- Muşu, Ionel, Taflan, Aurel, „*Terapia educaţională complexă şi integrată*”, Editura Pro Humanitate, Bucureşti, 1999

Inovaţie si creativitate în creșterea eficienței predării și învățării prin folosirea metodelor activ-participative modern

Prof. înv.primar Adela Popescu
Colegiul National „Mihai Eminescu” Petroşani

Secolul XXI impune adoptarea unei atitudini corespunzătoare noilor coordonate ale realităţii, aflate într-o continuă schimbare, preocupându-se de formarea continua a cadrelor didactice, pentru ca ulterior să poată utiliza ceea ce au învăţat şi să poată selecta acele competenţe care să inducă elevilor capacitatea de a aplica în viaţa cotidiană cât mai multe din noţiunile predate în cadrul disciplinelor din trunchiul comun al curriculei şcolare.

Ideea formării pe tot parcursul vieţii îşi pune amprenta şi asupra resursei umane din sistemul educaţional, iar cadrele didactice, mai mult poate decât alte categorii de intelectuali, pot fructifica în mod eficient competenţele inovative în procesul de învăţământ prin eficientizarea activităţilor cu elevii. Modernizarea procesului de învăţământ din şcoala implică mai multe componente: proiectarea didactică, tehnici şi instrumente de cunoaştere şi evaluare a elevilor, parteneriate educaţionale, activităţi extracurriculare, o metodologie didactică activă. Activitățile de inovare sunt acțiunile cu caracter novator, care au ca bază funcţională procesul creativ specific uman de genera idei sau concepte noi, noi asocieri între idei sau concept pre-existente şi presupun parcurgerea unor etape: analiza surselor de oportunități de inovare, implementarea lor şi crearea modalităţii de a optimiza ulterior produsul realizat.

Un accent inovator este acela al diversificării strategiilor de predare – învăţare – evaluare, caracterizat printr-o metodologie axată pe acţiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii. Pentru creşterea calităţii procesului instructiv-educativ din şcoala, urmărim perfecţionarea metodelor tradiţionale, dar şi introducerea unor metode şi procedee educative noi. Metodele implică mult tact pedagogic din partea cadrelor didactice deoarece stilul didactic trebuie să-l adopte în funcţie de personalitatea copiilor. Regândirea educaţiei formale duce la schimbarea relaţiei cu elevii promovând un dialog reciproc, constructiv. Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradiţional dă posibilitatea fiecărui profesor să-şi valorifice propria experienţă prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii. Învăţământul primar are un anumit specific, dacă ne gândim la vârsta celor ce-l urmează, ceea ce nu exclude utilizarea metodelor active-interactive. Felul în care se organizează activitatea de formare şi informare a copilului, prin accentul pe care-l pune pe dezvoltarea proceselor cognitive-aplicative, influenţează comportamentul activ şi creativ al copilului.

Jocul de rol, Experimentul, Observaţia, Jocul interactiv, Lotus, Portofoliul, Metoda proiectului, Mozaic, Ciorchinele, Metoda pălăriilor gânditoare, Știu/vreau să știu/am învăţat, Cubul, Brainstorming, Metoda bulgărului de zăpadă, Metoda R.A.I .“Răspunde-Aruncă-Interoghează” sunt câteva din metodele interactive de grup ce se pot utiliza cu succes în şcoala. Programa activităţii instructiv-educative lasă libertatea de a organiza cât mai creativ şi personalizat actul didactic. Fiecare cadru didactic îşi poate alege propriul demers, personalizat, modern, care să fie compatibil cu stilul didactic, cu obiectivele şi conţinuturile activităţilor.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activităţii “mister didactic”, se constituie ca “o aventură a cunoaşterii” în care copilul e participant activ pentru că el întâlneşte probleme, situaţii complexe pentru mintea lui de copil dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învăţare, se simte responsabil şi multumit în finalul activităţii. Calea de învăţare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Această “cale” devine cel mai spectaculos exerciţiu de interactiune dintre minţile lor, care ne bucura cand observăm progrese de la o perioadă la alta. Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice şi de cunoaştere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare, inovatoare decât cele clasice. Prin corelaţiile elaborate interactiv copiii îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii, elaborează sinteze în activităţi de grup, intergrup, individual ,în perechi.

Metodele activ-participative solicită efortul personal de gândire, imaginaţie, memorie şi voinţă, dar şi valorifică maximal potenţialul de cunoaştere, acţiune şi trăire al copilului. Efectele formativ – educative ale învăţării sunt în raport direct proportional cu nivelul de angajare şi participare individuală şi colectivă. În opoziţie cu metodologia tradiţională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditoriu sau un simplu spectator, gata sa recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele active au tendinţa să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunoştinţele pe calea activităţii proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcţiilor intelectuale şi energiilor emoţional – motivaţionale în raport cu sarcina de învăţare dată. Esenţial în pregătirea cadrului didactic pentru lecţie este de a putea pune în joc toate cunoştintele sale şi întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur si simplu nişte cunoştinte de-a gata ce trebuie să fie însuşite, ci de a insufla elevilor săi dorinţa şi posibilitatea de a le dobândi, pe cât este cu putinţă, prin ei înşişi, printr-un studiu cât mai activ. Metodele activ-paticipative inovatoare lasă mai multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentru elev, cât şi pentru profesor, stimulează efortul şi productivitatea individului, dezvoltă capacităţile copiilor de a lucra împreună – componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională viitoare, dezvoltă inteligenţele multiple, stimulează şi dezvoltă capacităţi cognitive complexe, cu o dirijare adecvată, învăţarea prin cooperare dezvoltă şi diversifică priceperile, capacităţile şi deprinderile sociale ale elevilor, se reduce la minim fenomenul blocajului emoţional al creativităţii, redau un sentiment de încredere, de siguranţă, antrenarea reciproca duce la dispariţia fricii de eşec şi curajul de a-şi asuma riscul, asigură un demers interactiv al actului de predare–învăţare–evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare copil, valorificând şi stimulând potenţialul creativ şi originalitatea acestuia. Valenţele formativ-educative ale metodelor interactive de învăţare în grup stimulează implicarea activă în sarcină a copiilor, aceştia fiind mai conştienţi de responsabilitatea ce şi-o asumă, exersează capacităţile de analiză şi de luare a deciziilor oportune la momentul potrivit, stimulând iniţiativa tuturor elevilor implicaţi în sarcină, asigură o mai bună punere în practică a cunoştinţelor, exersează priceperille şi asigură o mai bună clarificare conceptuală şi o integrare uşoară a cunoştinţelor asimilate în sistemul noţional, devenind asfel operaţionale, unele dintre ele, cum ar fi portofoliul, oferă o perspectivă de ansamblu asupra activităţii preşcolarului pe o perioadă mai lungă de timp, asigură un demers interactiv al actului de predare–învăţare–evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev, valorificând şi stimulând potenţialul creativ şi originalitatea acestuia.

Am constatat că învăţarea prin cooperare este o modalitate eficientă de stimulare a comunicării şi învăţării active, facilitând acomodarea firească a copilului la sistemul de relaţii, norme, valori şi comportamente ale grupului din care face parte. Activitatea instructiv-educativă se desfăşoară în baza unor finalităţi, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode şi procedee,

apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate şi evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul şcolar integrează toate aceste componente, dintre care o poziţie centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităţilor educaţionale.

Metoda este selectată de cadrul didactic şi este pusă în aplicare în lecţii sau activităţi extraşcolare cu ajutorul elevilor şi în beneficiul acestora; presupune, în toate cazurile, o colaborare între profesor şi elev, participarea lor la căutare de soluţii, la distingerea dintre adevăr şi eroare şi care, sub forma unor variante şi/sau procedee selecţionate, se foloseşte pentru asimilarea cunoştinţelor, a trăirilor valorice şi a stimulării spiritului creativ. Când se alege o metodă, se ţine cont de finalităţile educaţiei, de conţinutul procesului instructiv, de particularităţile de vârstă şi de cele individuale ale elevilor, de psihosociologia grupurilor şcolare, de natura mijloacelor de învăţământ, de experienţa şi competenţa cadrului didactic. Metodele tradiţionale, expozitive ori frontale lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active şi conştiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condiţiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informaţional transmis raportat la unitatea de timp. Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă şi conştientă a elevilor în procesul propriei formări şi stimularea creativităţii acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învăţământ cunosc câteva direcţii definitorii inovative. Relaţia dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învăţare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcţie de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relaţiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare şi formare a personalităţii. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiţionale vizează adaptarea lor în funcţie de necesităţi şi raportarea lor la evoluţia ştiinţei si raportarea acestei schimbari la stabilirea strategiei educative.

Metodele activ-participative moderne (algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programata, studiul de caz, metode de simulare, învăţarea prin descoperire) pun accent pe învăţarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiţionale de învăţare (expunerea didactică, conversaţia didactică, demonstraţia, lucrul cu manualul, exerciţiul). Educaţia pentru participare ii ajuta pe elevi sa-si exprime opţiunile în domeniul educaţiei, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanţi la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informaţii, ci şi un participant activ la educaţie. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăţa” la a „învăţa să fii şi să devii”, adică pregătirea pentru a face faţă situaţiilor, dobândind dorinţa de angajare şi acţiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic şi formarea capacităţii acestora de a emite opinii şi aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităţilor cognitive de tip superior, gândirea critică. Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt: metoda Ciorchinelui; metoda Mozaic; metoda Cubul; metoda Turul Galeriei; metoda 6/3/5; metoda Lotus; metoda Palariile ganditoare; metoda Frisco; metoda Schimba perechea; metoda Explozia stelara; diagrama Venn; metoda Cauza-efect. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea şi evaluarea soluţiilor posibile într-o situaţie dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deţine cunoştinţe valoroase şi utile, a avea convingeri raţionale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate şi evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa active.

Din toate cele menţionate rezultă faptul că profesorul trebuie să-şi schimbe concepţia şi metodologia instruirii şi educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educaţie permanentă.

În mod sigur o metodologie de succes va implica împletirea celor două modele (clasic şi modern), având proporţii diferite între ele în funcţie de situaţia momentului, de colectiv şi bineînţeles de obiectivele educaţionale urmărite.

Profesorul nu mai este cel care ţine o prelegere în faţa elevilor ci e mediator şi îndrumător în activitatea de învăţare pe care aceştia o parcurg. Predarea se realizează prin utilizarea unor metode activ – participative care să solicite interesul, creativitatea, imaginaţia, implicarea şi participarea elevului,în scopul însuşirii unor cunoştinţe care să–i folosească, în aceasta constă inovaţia si creativitatea în strategia didactică.

BIBLIOGRAFIE

Crenguţa Oprea, Strategii didactice interactive, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2007.

Creţu Eugen şi colectiv, „Inovarea în învăţământul de masă”, Editura Aramis, Bucureşti, 2014;

Ion Frăţilă, Tendinţe în evoluţia procesului de învăţământ, Revista, Învăţământul primar, nr.2-3 1991

Miron Ionescu, Educaţia şi dinamica ei, Editura, Tribuna învăţământului, Bucureşti, 1998.

Morton Samuel, „Ingeniozitate în şcoala mileniului III”, Editura Eurobit, Timişoara, 2015;

Teaching the figurative language to high school students using nature documentary films

Vlad Istrate, PhD student at
“Ştefan cel Mare University”, Suceava

It is quite obvious, even for an outsider, that school has not really changed or changed very little during the last centuries. The main idea of teaching remained basically the same: the teacher presents and explains the information to the students, makes a demonstration or puts into practice the new concept and after that he or she evaluates the progress.

Supposedly, students stay at the center of the school system, but no one really considered their real needs and interests until recently. During the last decades, the school activity and especially the school approach have changed enormously and the world brought into focus new ideas and situations in order to counteract in some way the monotony and the repeatability of the same old learning methods and structures.

New teaching approaches and new concepts like E-learning, blended learning, distance learning mixed with new strategies of creativity development appeared and pushed the whole educational system forward, helping it to keep up with the modern times and needs.

In order to deal with the new challenges of the modern school, teachers had to change and reinvent themselves for bringing into the students' attention the most varied and diverse elements in order to capture their interest and to try to actively engage them afterwards in class activities. As we all know, these things never come easy. The teacher has to understand the students' thinking mode, their interests, their ways of socializing, learning and searching for information. Not only the tutor, but the society, as a whole, plays an important role in modeling one's mind. Building a human character has never been more difficult and challenging.

More important than the actual educational strategies are the objectives to be achieved and the contextual analysis of these aspects.

Teachers concur that one of the best ways of getting the students' attention is that of presenting interesting visual images that can help assimilate new information or consolidate old knowledge. After choosing the right videos and preparing the necessary auxiliary materials for the students, the teacher has to find a way of linking the documentaries to the lesson. Indeed, this task is not always as easy as it appears at first sight. The educator has to tackle a lot of different possible options before choosing one in particular, that he or she finds suitable for the labor. We have to mention that prior knowledge of the students is needed, so this means that we can use this activity as a sequence of a lesson or as a consolidation lesson.

The figurative language is constructed with the help of the figures of speech. A few of the easiest and most basic figures of speech that can be studied in class are the metaphors, the similes, the personification, the alliteration, the hyperbole and the idioms. Considering that the high school student has already been familiarized with the theoretical part and has seen a few examples of each category, we can direct them through a better understanding with the help of the nature documentary films. Also called wildlife documentaries, these are considered to be a sub-genre of the expository film documentary and deal with almost everything that is non-human, but alive. The movies emphasize verbal commentary and sometimes use a narrator that guides you through the action. These types of films concentrate on different animals, plants, ecosystems and try to bring into the light as many special habits and characteristics as they can. In the early days, these films were trying to express and convey the way of life and the specific habitat of the animals, but later on, as the technology developed and modernized, they managed to transform these movies into real pieces of art.

The producers managed to achieve this performance by adding an adapted and complex soundtrack, visual special effects and last but not least: a script written by professionals. The writers tried even from the beginning to make use of figures of speech that can always add value to the outcome.

The statistics show that there has been a gradual increase in the number of teachers that use audio-visual resources as a teaching strategy.

From the teachers' professional experience, students appear to be very interested in audio-visual presentations, short or medium length movies. The nature film documentaries, in particular, raise curiosity and offer a plus of freshness in the classroom. The chosen documentaries have to be of high quality, being primarily important the standards and the meticulosity that were used in the creation process. The message has to resonate with the viewers' personal interests. The more understandable are the messages from these movies and the more common are the presented situations, the higher are the chances to be successful.

The metaphors and the similes are the most common exemplifications of used figurative language in these video reports. This thing happens because the authors are struggling to transmit an accurate image of what they see and experience at first hand.

A classic and first example of such a video report is National Geographic's "Arctic Kingdom: Life at the Edge", released in 1995 and written by Janet Hess. Here, "the bear is the supreme master of winter on the ice", bellow the water "the sun reveals an unexpected garden of colours" and the jelly fish are "miracles of survival". This is the Arctic under the sun: "a miracle and a resurrection".

In the same movie, we also have some interesting similes : "the frequencies are fined tuned like a focus beam of light piercing the blue depths" and the "polar bear sensed the shifting wind as though navigating by satellite" .

Notable examples of metaphors from "The Fox and the Sharks" (National Geographic, 1995) are: the great white shark is referred to as "the great white death" while the drought in the African savannah is "a wild anarchy where only the fittest can survive" ("Last Feast of the Crocodiles", National Geographic,1995, written by Carol and David Hughes).

Some other nice illustrations of metaphors are when Mose Richards wrote about the bamboo forests from Central China that are "barriers against time and the outside world" (from "Giant Panda-the Last Refuge", National Geographic, 1994) and a bone of a dinosaur is a " reflection of life before history" ("Dinosaur Hunters", National Geographic, 1996).

The variety of the teaching strategies that can be used in parallel with the natural documentaries is continuously increasing. Apart from identifying and explaining the figures of speech, the students can always discuss about the great differences that appear between the literal and the figurative meaning of a word. The pupils will be encouraged to freely express their opinion and critics upon the subject and to come up with new ideas or variations of the existing ones. This creative process is definitely very demanding and somehow new for the students that have to refer to their personal experience and knowledge in order to come up with fresh ideas.

Greater efforts are needed to ensure that the information and more precisely the understanding of the information is correct and accurate. There is, therefore, a definite need for caution and precise teaching expertise whenever using the film documentary in class.

Overall, this less conventional learning method strengthens the idea that amazing things can happen by applying innovative strategies during the educational process.

A Brighter Tomorrow Through Today's Innovative Teaching Strategies

Marta Raluca Istrate,
PhD student at 'Ştefan cel Mare' University, Suceava

Is teaching still a science? We all have to admit the fact that teaching turns more and more into an art. One has to be a very good artist in order to become a great teacher and all the teachers want to be great; this is pretty much the reason why educators do their best in reinvigorating their approach to teaching.

Foreign Languages are the subjects which allow teachers to be very versatile. During classes teachers can transform themselves into amazing artists. They can become playwriters, actors and directors by introducing the *role-playing* techniques through which they can teach a new concept. It is a great opportunity for the students because they can participate in active learning which leads to a better understanding of the new lesson and to a better knowledge retention. It is also a good trick for keeping students moving, thinking and paying attention to the activity itself. Teachers are the most refined artists because they sculpture personalities and souls.

While teaching, educators who are not afraid of a riskier lesson plan can also transform themselves into great poets, musicians and even dancers. *Music* is a great resource for Foreign Languages teachers. Younger students love singing and dancing during classes. It is a wonderful way of teaching new vocabulary, while keeping them busy. By the end of the activity they will have learned the new words and they will fell energized and inspired with pure joy of learning.

Innovation in the classroom should be a must for every teacher and both sides: educators and students, should have fun during classes. It is advisable for teachers to engage pupils with interesting and fun learning materials and activities. Teachers should examine the students' interests and needs and start including these wisely in their lessons. Being known the fact that children today form a tech-loving generation, teachers should think outside the box and make use of the *technology* during classes. Schools all over the world are full of gamers, so game-based classes could be a real success. There are digital gaming apps which could serve as learning techniques and which would most definitely keep students engaged during the teaching process. Students end up learning new notions without even realizing it.

Another fun activity during English classes would be to correct the grammar and lexical errors that celebrities do on their Facebook walls or Instagram posts. It requires the use of personal smart phones and students would be more than happy to solve such a pleasant and easy task, making them realize that they have the entire world at their fingertips. This type of activity could be useful for their personal and moral evolution; they will notice that many of the celebrities they admired and wanted to be like make lots of grammar and spelling mistakes. This way some of the students will reevaluate their priorities in life. Because technology keeps changing the way people learn, work and live, it makes sense that teachers and education have to adapt too.

Making students your *teaching partners* is an innovative teaching strategy that most educators should make use of. Sharing the responsibility of teaching by asking students to supervise and moderate part of the lesson could be an inspiring activity for the children involved in the process. Some would realize how difficult it is to be in the teacher's shoes, which would lead to more respect towards their educators, and others would like it so much that will decide to follow a teaching career.

Working in groups or pairs can always make a great way of learning. *Partnering up* forces students to engage in a more effective process of learning, especially when they work in pairs, it motivates children and encourages active learning. Working in groups leads

to a communication development among the group members, as well to critical-thinking, interdependence and decision-making skills. The tasks will encourage students to get involved and to divide labour fairly. Although, sometimes, working in large groups can make it very easy to hide for the more reserved teammates or for the less hard-working ones. The group's success depends on each member's sense of responsibility.

Using *creativity* in the classroom represents a key teaching strategy because it involves all of the students' senses and offers them new knowledge. Teachers can use creativity while working with students of all ages because there is not anything more satisfying than realizing something by being creative, be it a Christmas card, a selling webpage, a weather forecast video, a news report, an Easter drawing or a complex project. Although the process can sometimes be overwhelming, the result always brings joy, self-trust and experience. Educators' most important task is to make their classroom a safe place, help students create, allow them to ask questions or ask for help and also making students realize that failing is part of the learning process.

Flipping the classroom could be an useful strategy if used every now and then in the learning process. Teachers give the material to the students in order to be studied at home or anywhere else outside the classroom. The students have to watch a video, read an article or do some research work in their spare time, using the class time for inquiries, applications of the notions assimilated at home and assessment to better engage each learner and his or her needs. A fun activity would be to ask your students watch a cooking video and then prepare that recipe at home following the instructions from the video. At school they will have to present pictures with the final product and explain the steps they have followed while realizing it; or, even better, present the final product itself and share it with the classmates.

Another good strategy would be teaching your lessons outdoors. Taking your students out in the park, for a walk or even to a museum, depending on the topic and the objectives of the lesson, could have a positive impact on children or even on young adults. The students will feel more relaxed, they will be in a very good mood and more engaged in the activity because of the *change of scenery*. Spending time outdoors has its benefits. Apart from the physical activity that involves - students will have to walk to the park or to the museum, learning in nature will help with stress relief, positivity and better communication between teacher and students. Researchers in the United States of America say that 'lessons in nature may actually leave students more able to engage in the next lesson' (The Journal 'Frontiers in Psychology'), meaning the fact that the students' attention is rejuvenated during such activities and this leads to a higher level of classroom engagement after an outdoor lesson.

The ultimate innovative teaching strategy is having *guests* during classes. English teachers could invite native English speakers to their classrooms, helping students to get familiarized with the accent, pronunciation and language fluency. Educators can also make use of the technology by having online meetings during their classes with native speakers working in different fields or even with students having the same age as the ones attending the lesson.

A positive atmosphere in the classroom invites students to authentic learning and it leads to a better connection with the educator, with the other children and even with the content of the lesson. Some of the key actions that teachers can make use of in order to create more innovative lessons are allowing students to take risks, realizing a creative and trustworthy place for their pupils, making them feel comfortable with their own pattern of studying and learning and assimilating new knowledge.

INOVAŢIE ŞI CREATIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof . înv. primar Racheru Daniela
Şcoala Gimnazială Ioan Bădescu
Popeşti – Leordeni , Jud . Ilfov

Fiecare domeniu de activitate are o particularitate nuanţată ce ţine de creativitatea în domeniul respectiv. Aceasta ţine de latura aptitudinală a personalităţii subiectului care activează în domeniul respectiv. Folosind toate canalele creativităţii sale, profesorul reuşeşte să perfecţioneze procesul de predare –învăţare şi să stimuleze la rându-i creativitatea elevilor. Practic imaginaţia folosită de cadrul didactic în abordarea conţinuturilor dă libertate de gândire copiilor şi îi provoacă pe aceştia să găsească rezolvări unice cu amprentă personală.

Acest aspect întăreşte încrederea în sine şi credinţa că se pot emite judecăţi de valoare . Accentul pus de către cadrul didactic pe o exprimare independentă , pe un climat destins de lucru aduce plusuri gândirii creatoare . Elevul devine creativ când profesorul este creativ. Un profesor cu deschidere către nou şi către asocieri multiple a abordării temei pe care o are de dezbătut imprimă elevilor săi aceeaşi cale şi îi îndeamnă către explorare şi conexiuni multiple de rezolvare.

Ruperea barierelor tradiţionale de lucru şi accesarea pârghiilor creativităţii nuanţează procesul de predare –învăţare. Echipa de lucru formată din profesor şi elevi aduce consistenţă socială şi comunicaţională în cadrul relaţionării şi colaborării în timpul activităţii didactice. Valoarea relaţionării o dă calitatea comunicării.

Încurajând elevii să îşi exprime ideile şi de a pune întrebâri legate de un subiect anume se relaxează comunicarea şi se creează un climat propice învăţarii conştiente şi motivaţionale prin stârnirea interesului elevilor. Ideea deschideriii către multiple solutii , stimularea curiozităţii sunt doar trepte de stimularrea a creativităţii la levi.

Învăţarea interactivă vine în întâmpinarea flexibilităţii comunicării şi crearea lejerităţii abordării conţinuturilor în mod personalizat. Fiecare cadrru didactic se evidenţiează prin abordări unice ale conţinuturilor , iar acest aspect este condiţionat de imaginaţia sa, de particularitatea clasei de lucru, de conţinut- cât de ofertant este şi dacă nu este să îl facă să fie prin accesarea unor resurse educaţionale deschise care facilitează înţelegerea şi conexiunile necesare şi de ce nu de acceptare a greşelilor . Ridicarea problematizării pe teme mută situţia la nivelul gândirii elevilor şi ii determină să găsească soluţii inovatoare.

Actuala perioadă , ne-a determinat pe toţi să mutăm învăţarea directă activă din clasă , în mediul online. În situaţia prezentă fiecare dintre noi suntem puşi în situaţia de a găsi metode noi în abordarea temelor. Ani de zile am fost învăţaţi să exploatăm potenţialul creativ al elevilor în maniera face to face. Este un aspect binevenit însuşit de mulţi colegi având în vedere că în întâlnirile directe din clasă poţi simţi emoţiile copiilor, să citeşti nedumeririle pe care le au şi să sesizezi rapid pulsul participării directe , motivaţionale la activitatea în sine.

Prezentul ne- a determinat pe toţi să mutăm învăţarea în spatele ecranelor. Chiar dacă aceste înlâlniri online nu mai au aceeşi încărcătură emoţională putem fi creativi şi atrage un procent mare de copii prin captarea atenţiei şi diversificarea abordării tematicii. Copiilor le este drag de mediul virtual . Dacă până acum era ideea să îi ţinem departe de calculator, acum acesta a devenit unica cale de a învăţa . Practic o judecată susţinută de psihologi prin care calculatorul creează situaţii antisociale şi îngrădeşte comunicarea directă a devenit o cale eficientă pentru a continua activitatea profesională şi socială.

În schimb pentru unii, mă refer la cei din breaslă , zona de lucru este nouă. Pentru unii dintre noi , în schimb , ceea ce era opţional şi reprezenta o diversificare a procesului de predare -învăţare, o inovaţie, a devenit obligativitate, cum este şi cazul meu.

Pentru alţii o zonă de lucru nouă cu un instrumentar nou poate crea sincope emoţionale în primă fază. În secunda în care nu stăpâneşti instrumentele de lucru şi nu te simţi confortabil în noua situaţie nici creativitatea nu înregistrează progrese. Prin urmare cei

care aveam experienţă în cadrul platformelor de lucru – aspect dobândit în urma formărilor de specialitate acreditate , am reuşit să aducem un plus de diversitate în abordarea temelor , în schimb cei care învaţă ABC –ul acestor platforme de lucru încearcă în primul rând să lucreze corect şi în acelaşi timp să urmeze paşii standard de lucru îndrumând în aceeaşi manieră elevii. Ceea ce nu stăpâneşti nu are cum să te facă creativ.

Conform unei vechi zicale populare „munca bate talentul”, putem afirma că aşa s-a şi întâmplat. Ceea ce la noi în ţară abia se întrezărea a devenit posibil în două luni- educaţia sincron şi asincron. Oamenii s-au perfecţionat pe repede înainte, cu ore de studiu, cu urmarea unor cursuri de formare online şi au mutat învaţarea în spatele ecranului. Sistemul educaţional nu este un sistem de raiting. Intotdeauna a fost marginalizat sau aspectat negativ pe probleme care aduceau raiting. Sistemul educaţional face oameni, creează personalităţi. Una este să recunoşti talentul şi alta este să cultivi prin muncă cu ceea ce ai fost înzestrat.

Educaţia viitorului este o oportunitate în care secretele creativităţii aşteaptă să fie descoperite. Devenind un mod de lucru constant toate cadrele didactice se vor concentra pe diversificarea activităţilor şi nuanţarea predării. Statistic vorbind Google classroom , Microsoft , Kinderpedia , Kahoot ,Geomatematica şi a alte aplicaţii înregistrau un procent redus de profesori care le foloseau în învăţământul preuniversitar. În situaţia actuală multe cadre au explorat şi au fost nevoite să apeleze la platforme care să faciliteze învăţarea şi predarea.

Vom asista în scurt timp la o explozie de creativitate în sistemul online. Sistemul dispune de oameni talentaţi , open mind, cu aptitudini deosebite, cu tenacitate fantastică în a se perfecţiona în profesia lor.

Cei care au beneficiat de programul CRED au deja altă abordare holistică a activităţii didactice. Învăţarea centrată pe competenţele cheie conform noului curriculum cere adaptarea activităţilor la nevoile fiecărui elev . Se vizează astfel înlăturarea şi reducerea procentului de abandon şcolar . Practic învăţarea online este o cale de a aplica noua abordare a politicilor educaţionale către o educaţie deschisă.

În această perioadă asistăm la o reinventare a cadrelor didactice. Învăţarea online îţi oferă aplicaţii care vin în sprijinul elevilor, aceştia beneficiind de o plajă diversificată de oportunităţi în care fiecare profesor are ocazia să îşi împartă propriile idei şi experienţe. Expunerea modelelor de bune practici va influenţa în mod clar modul de formare a tinerilor care doresc să îmbrăţişeze această meserie. Pornind de la evaluarea capitalului de competenţe ale cadrelor didactice şi de la evaluarea motivaţiilor şi intereselor profesorilor se realizează practiv deschiderea unui sector de creativitate impresionant cu valenţe multiple de evoluţie în managementul educaţional. Formarea de calitatea a cadrelor didactice se reflectă în formarea elevilor şi în modul lor de abordare a învăţarii.

Sistemul digital s-a evidenţiat în perioada actuală ca o prioritate a politicilor educaţionale. Promovarea resurselor educaţionale deschise şi a competenţelor digitale vine în ajutorul profesorilor şi creează noi abordări curriculare stimulând creativitatea şi aspectele inovatoare ale predării. Ceea ce este explorat şi învăţat trebuie şi valorificat.

Inovarea şi creativitatea conduc la o educaţie de calitate şi cu accent pe cadrele didactice care sunt cele mai în măsură să conducă activitatea didactică în manieră modernă şi cât mai aproape de actuala gândire a copiilor din generaţia aceasta. Prin abordarea unor stiluri de predare flexibile , fiecare profesor îşi adaptează munca la situaţii concrete , valorificând potenţialul creativ al fiecărui elev. Abordarea inovatoare a conţinuturilor se pliază pe stilul modern de învăţare al copiilor creeând oportunităţi de dezvoltare ale acestora.

Prin urmare pentru a obţine o învăţare de calitate trebuie să ai oameni performanţi ,bine pregătiţi , flexibili, adaptabili la nou şi la schimbare care deţin competenţe specifice . Ministerul trebuie să creeze o reformă care este în pas cu societatea, să răspundă cerinţelor actuale , să ofere bază logistică şi accesul la resurse educaţionale moderne care vin în ajutorul cadrelor didactice .

CREATIVITATE ÎN ACTIVITĂŢILE EXTRACURRICULARE

Prof. înv. primar Şerban Daniela
Liceul Tehnologic „Horia Vintilă ”
Segarcea , jud. Dolj

Creativitatea este un complex de însuşiri şi aptitudini psihice care în condiţii favorabile generează produse noi şi valoroase pentru societate.

Cultivarea capacităţii creatoare a devenit o sarcină importantă a şcolilor contemporane, chiar dacă există şi poziţii sceptice care susţin că învăţământul actual nu contribuie la dezvoltarea creativităţii, observându-se că el cultivă mai ales disciplina, conformismul, incompatibile cu climatul de libertate favorabil imaginaţiei creatoare. Zestrea genetică a fiecărui om poate fi stimulată, cu bune rezultate, în şcoală, cu condiţia să fie cunoscută la timp şi să fie dirijată în folosul societăţii.

Învățătorul trebuie să cunoască potenţialul creativ al fiecărui elev, să identifice şi să monitorizeze manifestările creative ale elevilor săi, nu numai în timpul orelor desfăşurate în clasă, dar şi în activităţile extraşcolare, sau chiar în recreaţie. Şcoala trebuie să stimuleze exprimarea potenţialului creativ al fiecărui copil, să încurajeze iniţiativele lui, ingeniozitatea şi curiozitatea, să favorizeze stabilirea unor relaţii care să nu exagereze prin autoritate, să ofere ocazii elevului de a lua singur decizii şi să stimuleze încrederea în sine, într-o atmosferă de comunicare liberă.

Dezvoltarea capacităţilor creatoare este un proces continuu ce trebuie realizat pe tot parcursul şcolii, având în vedere factori cognitivi, caracteriali şi sociali. Modernizarea şi perfecţionarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activităţii şcolare cu activităţi extracurriculare, ce au numeroase valenţe formative. Desfăşurarea activităţilor şcolare şi extraşcolare permite şi manifestarea creativităţii de grup, a relaţiilor creative, iar pentru învăţător ele constituie un cadru de afirmare a spiritului său novator, a creativităţii didactice. Activităţile extracurriculare sunt activităţi complementare activităţii de învăţare realizată la clasă, urmăresc lărgirea şi adâncirea informaţiei, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale ştiinţei, atrag elevul spre viaţa socială, spre folosirea timpului liber într-un mod plăcut şi util, îl orientează către activităţi utile care să întregească educaţia şcolară, contribuind la formarea personalităţii lui. De aceea şcoala trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme: activităţi artistice, ştiinţifice, activităţi sportive, obşteşti, turistice etc. Pot fi activităţi extraşcolare de masă - excursii, concursuri, spectacole, serbări etc.- sau activităţi extraşcolare în cercuri de elevi; pot fi proiecte educative desfăşurate în parteneriat, în cadrul şcolii, sau cu alte şcoli şi instituţii publice: biblioteca, teatru, Agenţia de mediu, Direcţia de sănătate, Centre de voluntariat, alte ONG-uri.

În sistemul de învăţământ românesc, legislaţia ulterioară a stabilit:

- cadrul activităţii educative şcolare şi extraşcolare;
- spaţiul capabil de a răspunde provocărilor societăţii actuale;
- o continuă actualizare a conţinutului învăţării şi a metodelor didactice centrate pe elev;
- o monitorizare şi evaluare de calitate a rezultatelor învăţării;
- o nouă abordare didactică prin care elevul devine resursă, producător, lider de opinie, deci participant activ.

În activitatea didactică de la nivelul clasei, pentru a crea mediul propice manifestării creativităţii elevilor mei, încerc să mă raportez permanent la următoarele obiective:

-creativitatea nu se dezvoltă întotdeauna şi la toţi elevii de la sine, chiar dacă au un mediu propice;
-pentru a stimula gândirea creatoare nu e nevoie nici de dominare, nici de ameninţare; dirijarea învăţării prin descoperire;
- a „coborî” printre elevi, nu înseamnă „a te confunda cu ei”;
-răbdare şi stăpânire de sine; încredere arătată în posibilităţile elevului;
-atitudinea îngăduitoare nu înseamnă indiferenţă;
-descoperirea şi conştientizarea potenţialului creativ al fiecărui copil;
-pătrunderea în interiorul fanteziei copilului;
-accent pe imaginaţia descătuşată şi apoi pe gândirea logică;
-stimularea la elevi a încrederii în sine, prin sarcini uşoare pentru a obţine laude şi aprecieri pozitive;
-educarea deprinderii elevului de autoapreciere;
-evidenţierea originalităţii şi tuturor ideilor valoroase; respect pentru întrebările neobişnuite puse de elevi;
-un învăţător creativ „transmite” creativitate la elevii săi.

Preocuparea pentru dezvoltarea capacităţilor creatoare ale copiilor este strâns legată de grija de a le respecta ideile, de a da curs iniţiativelor lor, de a le sădi în conştiinţă încrederea în propriile posibilităţi şi respectul pentru ceea ce cred şi cum se exprimă colegii.

Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate, expresivitate şi este imaginativ, generativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovator. În educarea creativităţii există numeroase disponibilităţi psihice şi cognitive ale copilului: nevoia de a lărgi experienţa cognitivă; curiozitatea şi interesul pentru cunoaştere; dezvoltarea competenţelor lingvistice; constituirea formelor voluntare ale unor procese psihice; câştigarea anumitor abilităţi; apariţia competitivităţii ca factor catalizator al tuturor activităţilor desfăşurate şi ca expresie a creşterii şi implicării în colectivitate.

Activitatea personalităţii creative este dependentă de factorii de mediu, acest aspect este subliniat în lucrările multor autori care s-au ocupat de creativitate. C. Rogers (1959) arată, de exemplu, că între cultură şi creativitate există o strânsă legătură: culturile în care copiii sunt educaţi în spirit inovativ, obişnuiţi să pună probleme, să gândească creativ vor da naştere unor personalităţi creatoare. De aceea activităţile extracurriculare educă în acest sens elevii, şcoala devine deschisă spre familie şi spre comunitate, băncile şi tabla sunt înlocuite de mediul vieţii cotidiene.

Contactul nemijlocit al copiilor cu activităţile desfăşurate sporesc eficienţa demersului educaţional, dat fiind marea disponibilitate a celor mici de a descoperi şi asimila tot ceea ce stârneşte curiozitatea lor vie, finalitatea constând în dobândirea unor comportamente creative: de a fi mai buni; mai sensibili faţă de ambient; mai plini de solicitudine; de a acţiona mai disciplinat, mai responsabil; mai plini de iniţiativă; mai prompţi în respectarea unor norme şi reguli ale actului creativ.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cosmovici, Andrei; Iacob, Luminiţa coord. - Psihologie şcolară, Ed.Polirom, Iaşi, 2008
2. Stoica, Ana - Creativitatea elevilor, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983
3. Joiţa, Elena - Didactica aplicata, Editura „Gheorghe Alexandru”,Craiova, 1994 4. Revista învăţământ primar nr. 4 din 1998, Contribuţia activităţilor extraşcolare în optimizarea procesului de învăţământ

Autovehicule hibride – autovehicule prietenoase cu mediul

ing. POPESCU MARIA MIHAELA
Liceul tehnologic ”Petru Rareș ” Botoșani

Un vehicul hibrid este unul care are cel puţin două sisteme de propulsie, spre deosebire de vehiculele convenţionale (cu motor cu ardere internă), cele electrice sau cele cu pile de combustie, care au câte un singur astfel de sistem.
Adesea, în special pentru autoturisme, termenul se foloseşte în sensul de vehicul electric hibrid adică pentru vehiculele echipate cu motoare cu ardere internă şi cu motoare electrice.

Însă sunt posibile şi alte combinaţii: hidraulic hibrid, cu motor cu ardere internă şi pompă/motor hidraulic, sau propulsat muscular şi electric, de exemplu bicicletele electrice.

- ✓ Vehiculele hibride pot fi ”în paralel”, respectiv să aibă ambele sisteme de propulsie (motorul cu ardere internă şi cel electric pot acţiona roţile) sau
- ✓ ”în serie” - unul dintre sisteme produce o formă de energie utilizată de celălat, care acţionează roţile (motorul cu ardere internă antrenează generatorul electric, care alimentează motorul electric de tracţiun).
- ✓ Un alt tip sunt vehiculele ”serie–paralel”, care permit comutarea între situaţia serie şi cea paralel, după nevoi.

De asmenea, **după modul de încărcare al acumulatorilor** se clasifică în:

- ✓ obişnuite - la care acumulatorii se pot încărca exclusiv de către sistemele proprii, utilizând surselele de energie de la bord (combustibilii) şi
- ✓ reîncărcabile (plug-in hybrid) - la care acumulatorii se pot încărca atât de către sistemele proprii, cât şi de la reţeaua electrică prin cuplarea lor la o priză.

Cele mai des întâlnite sunt vehiculele electrice hibrid, acţionate de două sisteme de propulsie, unul convenţional, format dintr-un motor cu ardere internă (MAI) şi unul electric, format din unul sau mai multe motoare electrice.
Prezenţa sistemului de propulsie electric are scopul de a mări economicitatea sau performanţele vehiculului.

În funcţie de performanţele în regim de vehicule pur electrice există mai multe tipuri de vehicule electrice hibride. Cele mai comune sunt

- ✓ autoturismele hibride, dar există şi
- ✓ furgonete sau
- ✓ autobuze electrice hibride.

Vehiculele electrice hibride moderne folosesc tehnologii noi, ca

- ✓ frânarea regenerativă, care, în loc să disipeze energia cinetică a vehiculului în mediul ambiant sub formă de căldură - cum fac sistemele de frânare convenţionale - o recuperează sub formă de energie electrică, care este stocată în acumulatori.
- ✓ Unele vehicule electrice hibride îşi folosesc motorul cu ardere internă pentru antrenarea unui generator electric, curentul produs fiind stocat în acumulatori sau alimentând diect motoarele electrice de propulsie.

De asemenea, unele vehicule electrice hibride reduc emisiile la ”relanti”, oprind motorul cu ardere internă în loc să-l lase să meargă în gol şi repornindu-l la plecare, metodă cunoscută ca sistem start-stop.

Un vehicul electric hibrid are emisii mai mici ale motorului cu ardere internă deoarece acel motor poate fi dimensionat mai mic şi poate funcţiona într-un regim optim, unde randamentul motorului este maxim, respectiv consumul specific de combustibil este minim, ceea ce conduce la un consum de combustibil mai redus.

La vehiculele electrice hibride de tip paralel motorul cu ardere internă şi cel electric sunt conectate ambele la transmisie şi pot antrena roţile simultan, de obicei printr-o transmisie obişnuită.

Exemple de vehicule electrice hibride sunt Honda Insight, Honda Civic Hybrid, Honda Accord Hybrid şi Chevrolet Malibu hibrid.

În ceea ce privește vehiculele electrice hibride de tip serial propulsia este asigurată doar de motoarele electrice, motorul cu ardere internă (dimensionat mai mic) antrenează doar generatorul electric care alimentează motoarele electrice și încarcă acumulatorii.

Acumulatorii instalaţi pe ele au o capacitate mai mare decât la cele paralele, ridicînd preţul de cost. Însă motorul cu ardere internă poate lucra exclusiv în regim opltim, ceea ce reduce la maximum consumul de combustibil la ciculaţia în oraş.

Vehiculele electrice hibride de tip serial–paralel combină avantajele arhitecturilor paralelă şi serială, însă sunt mai complicate, ceea ce le face să aibă un preţ mai ridicat. Ele sunt mai eficente la orice regim, deoarece arhitectura serială este mai eficientă la viteze mici, iar cea paralelă la viteze mari. Exemple de vehicule cu arhitecturi serial–paralele sunt cele produse de Ford, General Motors, Nissan, şi Toyota. În România se găsesc vehicule electrice-hibrid de la Toyota cu preţuri de la 15.000 de eur

Toyota Prius este primul automobil cu propulsie hibridă (Atkinson-electric; motor cu combustie internă funcționează pe benzină) produs în serie mare, începând cu 1997.

În anul 2009 au fost comercializate 42.712 de unități Toyota Prius în Europa.

wike e un vehicul electric ușor care poate transporta 2 pasageri si bagaje. Este un vehicul propulsat hibrid electric-muscular.

Exemple de vehicule electrice hibride

- Honda Insight,

HONDA CIVIC HYBRID

Chevrolet Malibu hibrid

Bibliografie :

adev.ro/pbbd56
https://ro.wikipedia.org/wiki/Vehicul_hibrid
https://www.toyota.ro/hybrid-innovation/how-hybrid-works

Metode de valorificare a poveştilor

Prof.inv.prescolar:Oltyan Diana-Lavinia
Gradinita cu P.P. „Albinuta" Fagaras

Metoda pedagogică reprezintă o cale de a atinge un scop stabilit didactic, în organizarea şi desfăşurarea procesului de predare-învăţare. Cadrele didactice selectează metodele didactice în funcţie de vârsta copiilor, a particularităţilor lor psihologice şi individuale, dar şi în raport cu experienţa sa didactică. O metodă pedagogică ia naştere prin interacţiunea mai multor procedee, unite şi folosite în dependenţă de cerinţele celor educaţi, ca scop având înţelegerea şi aprofundarea cunoştinţelor, a dezvoltării creativităţii. În grădiniţă, ca şi în la celelalte niveluri ale învăţământului, metodele de învăţare fac parte din activitatea comună a personalului didactic şi a copiilor educaţi.

Structurarea unui sistem metodic în expunerea unei poveşti nu exclude ponderea metodelor expozitive, însă este necesară completarea acestora cu utilizarea metodelor moderne, care să vizeze dezvoltarea gândirii, capacitatea de investigare şi aplicarea în practică a celor învăţate.

Povestirea este o metodă preponderent verbală, expozitivă frecvent utilizată în educaţia preşcolară. Aşa cum arată şi numele ei, ea este folosită pentru prezentarea unor texte literare, cu caracter realist-ştiinţific sau fantastic, în special în activităţile destinate educaţiei limbajului şi dezvoltării capacităţilor de comunicare. Cerinţele pedagogice faţă de povestire ca metodă didactică sunt următoarele: să utilizeze un limbaj accesibil, clar, logic şi, în special expresiv, trebuie să fie selectat cu grijă, trebuie să se sprijine pe material intuitiv şi să facă apel la fondul de reprezentări al copiilor. Centrată fiind pe educatoare, participarea „activă” a copiilor poate fi asigurată în plan afectiv. Povestirea are şi o metodă conexă: repovestirea.

Repovestirea plasează ca actor principal copilul sau grupul de copii. Copiilor li se formulează sarcina de a re-construi prezentarea unui subiect ce li s-a povestit anterior. Pentru repovestire se utilizează în general seturi de imagini care, prin succesiunea lor (dată de educatoare sau restabilită de către copii, ca primă sarcină), sugerează firul logic al conţinutului. Ele asigură şi suportul intuitiv al demersului cognitiv şi verbal în care copiii se angajează activ şi conştient. Repovestirea este, o aplicaţie practică, la nivelul copilului, a povestirii. Astfel el poate fi determinat să înţeleagă uşor cât este de utilă capacitatea de a se exprima corect, coerent şi expresiv. Această metodă vizează direct principiul însuşirii conştiente şi active şi implicit pe celelalte principii.

Conversaţia este o altă metodă preponderent verbală din categoria celor interogative. Se regăseşte atât în forma euristică, cât şi în aceea a conversaţiei de consolidare şi de verificare. Se foloseşte din ce în ce mai frecvent şi mai complex începând cu grupa mijlocie spre grupa pregătitoare. Este proprie activităţilor de dezvoltare a limbajului şi a capacităţii de comunicare, dar se regăseşte cu ponderi mai mici sau mai mari în toate celelalte tipuri de activităţi. Presupune implicarea conştientă şi activă a copilului, care este cu atât mai productivă cu cât subiectul conversaţiei este mai accesibil, cu cât formularea întrebărilor este mai clară şi cu cât, în alegerea răspunsurilor, copiii se pot baza pe intuitiv.

Metoda jocurilor este prezentată pe două categorii: de o parte cea a jocurilor didactice sau educative, de altă parte categoria jocurilor simulative (jocul de rol, dramatizarea). „Jocul este activitatea fundamentală a copilului pe care se sprijină atât rutinele cât şi tranziţiile şi, evident, activităţile de învăţare. El influenţează întreaga conduită şi prefigurează personalitatea în plină formare a acestuia.” (Colceriu L, 2010, *Metodica predarii activitatilor instructiv educative în grădiniţa de copii*)

Jocul didactic este o metodă modernă, care activizează şi dinamizează colectivul de elevi. Poate fi aplicată în oricare moment al lecţiei, în funcţie de scopurile urmărite de cadrul didactic. Jocul didactic permite copiilor să se cunoască mai bine, să-şi

descopere calităţi de raportor, de coordonator, de coechipier, să-şi dezvolte spiritul de competiţie şi de colegialitate (concurenţă / colaborare). Caracteristica esenţială a jocului didactic constă în crearea unor condiţii favorabile pentru valorificarea achiziţiilor şi pentru exersarea priceperilor şi deprinderilor sub forma unor activităţi plăcute şi atractive. Pentru a atinge aceste scopuri, jocul didactic trebuie să fie instructiv, să consolideze cunoştinţele, deci să respecte obiectivele activităţii care l-a folosit ca metodă. Prin joc, copiii pot ajunge la descoperiri de adevăruri, îşi pot antrena capacitatea lor de a acţiona creativ, pentru că strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă isteţimea, spontaneitatea, inventivitatea, iniţiativa, răbdarea, îndrăzneala, etc.

Jocul de rol acţionează în formarea capacităţilor empatice, a capacităţii de a rezolva situaţii problematice, verificarea corectitudinii şi eficienţei comportamentelor formate la copii şi înlăturarea comportamentelor inadecvate.

Dramatizarea poate fi *o variantă a jocului de rol,* metodă care valorifică tehnicile artei dramatice (dialog, gest, mimică, pantomimică, decor, etc.), prin care se urmăreşte transpunerea în acţiune dialogată a faptelor, evenimentelor, aspectelor studiate la activităţile de educare a limbajului, educaţie pentru societate, cunoaşterea mediului prin povestiri, memorizări, lecturi ale educatoarei, etc. Se realizează, de obicei, pe baza textelor studiate, respectiv a poveştilor, basmelor, fabulelor învăţate.

Dramatizările reprezintă punerea în scenă a poveştilor, a poveştilor şi basmelor cu scopul de a adânci impresiile dobândite, de a retrăi viaţa şi frământările personajelor. Dramatizarea are un rol important în dezvoltarea vorbirii deoarece îi deprinde pe copii să folosească vocabularul să-şi stăpânească mişcările şi emoţiile, dar în mod deosebit îi învaţă să exteriorizeze şi să exprime intenţiile şi acţiunile caracteristice unui anumit personaj modelându-şi astfel comportamentul.

Metodele didactice sunt aceleaşi pentru orice nivel al învăţământului, diferită fiind aplicarea lor şi complexitatea dată de măiestria cadrelor didactice. Pentru învăţământul preşcolar, cele mai importante metode în predarea poveştilor şi basmelor sunt povestirea şi repovestirea. Utilizarea lor ridică particularităţi raportate la vârsta şi la nivelul personal de dezvoltare a limbajului, nivel imprimat dominant de mediul familial.

BIBLIOGRAFIE:

-Colceriu L, 2010, *Metodica predarii activitatilor instructiv educative în grădiniţa de copii*

- Mitu, F., 2000, *Metodica activităţilor de educare a limbajului*, Bucureşti: Editura Pro Humanitas

Abordări inovative în activitatea didactică

Profesor Matematică Mirela Dajbog,
Școala Gimnazială Nr. 1 Independența

Metodele inovative de învăţare, modalităţile moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe, asigurând perfecţionarea şi optimizarea demersului educaţional.

Procesul de formare interactiv presupune acţiune atât din partea profesorului cât şi din partea elevului. Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învăţare este necesar să ţină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învăţare, cum ar fi: competenţele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual şi capacităţile elevilor, resursele materiale accesibile şi gradul de complexitate al conţinutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfăşoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învăţării. Metodele inovative presupun o învăţare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Idealul educațional al secolului 21 consideră pregătirea elevilor pentru viața reală punctul de referință în construirea discursului instructiv-educativ. Școala este un laborator în care elevii descoperă, experimentează, cercetează, anchetează, crează și evaluează prin intermediul propriului filtru de gândire, al ritmul individual de învățare, iar profesorul este cel care îi ajută să-și descopere aspirațiile, așteptările, motivațiile și îi îndrumă spre adevărul practic al vieții prin implicarea în contexte sau scenarii reale de învățare. Profesorul de mâine este cel pe care îl formăm noi, profesorii de azi! Proiectul lecției de viață pe care noi îl aplicăm la clasă reflectă reușita sau eșecul elevilor noștri ca oameni!

Gândirea divergentă, reprezintă potențialul gândirii creative și rezolvării de probleme. Nu este sinonimă cu comportamentul creativ actual, dar s-a dovedit a fi un bun estimator al creativității. Fiecare lecție ar trebui să facă un pas în față în dezvoltarea creativității cât și a gândirii divergente. Învățarea prin proiecte (Învățarea prin realizarea de proiecte / PBL). Această activitate a demonstrat o abordare interdisciplinară și un stil de învățare bazat pe sarcini. Am ales idea și apoi am venit cu exemple de activități. A urmat un scurt exercițiu pentru a înțelege felul în care aceste activități merg simultan. În cazul nostru subiectul a fost „Compozitorii”. Când sarcina a fost sfârșită, fiecare echipă a făcut prezentarea prin rotație. Prezentarea este o parte de o importanță crucială a acestei metode, dar cere mult timp! Este o cale de învățare recompensatoare dar și provocatoare. Inovația necesită o minte deschisă și doritoare să încerce noi metode și strategii.Caută inspirația oriunde. Cum ar fi să folosim mediul în care trăim zi de zi în avantajul nostru? Dacă țelul nostru este cel de a 8 educa, cultiva și pregati copiii pentru viitor, de ce să nu invităm contextele și situațiile din viață reală în programul nostru?

Abordari inovative:

0 idei pentru educația secolului 21 1. Lecțiile de tip „open up”(„deschise”, libere) Lecţia de 45 - 60 de minute a domnit suprem în sistemele şcolare din întreaga lume pentru o lungă perioadă de timp, forţând profesorii să execute planurile lor de lecţie cu precizie militară. Nu contează dacă elevii nu au înţeles complet subiectul înainte de a suna clopoţelul, „subiectul” nu aşteaptă pe

nimeni. Cu toate acestea, şcolile trec de la concepţia unei lecţii ca unitate rigidă, cu subiect specific care are loc între cei patru pereţi ai sălii de clasă, îmbrățișând ideea că o lecție poate avea mai multe înfățișări: organică sau structurată, lungă sau scurtă, bazată pe idealurile școlii. Și, așa cum structura lecțiilor este diversificată, tot atât de divers devine și rolul profesorului. 2. Gândirea lecției în contexte extrașcolare (în afara sălii de clasă) Într-o clasă tradiţională, elevii stau în rânduri în bănci individuale sau mese mici, și astfel se confruntă cu profesorul. Există un motiv foarte bun pentru acest lucru: lecțiile sunt proiectate astfel încât profesorii să poată transmite eficient informaţii pentru grupuri de elevi. Acest lucru avea sens atât timp cât profesorii reprezentau cele mai accesibile surse de informare pentru elevi. Dar, într-o epocă în care literalmente suntem înconjurați de informații prin intermediul internetului, nu mai avem nevoie de elevi care să fie așezați în rânduri, și cu care să se confrunte profesorul: exercitarea competenţelor secolului XXI – rezolvarea de probleme prin colaborare, IT, informaţii şi alfabetizare de tip economic – necesită metode de predare specifice secolului 21. Rolul profesorilor nu mai este acela de a difuza informația, ci de a ghida, discuta și, desigur, de a măsura progresul elevilor. Astăzi, școlile inovative au săli de clasă proiectate pentru exercitarea de cunoștințe (aplicarea acestora), și nu pentru primirea acestora, dar, mai mult, primirea și aplicarea informațiilor pot avea loc în același timp și în același spațiu. 3. Educație personalizată pentru fiecare În Anglia, când vorbim despre un copil cu „nevoi educaţionale speciale", ne referim la un copil cu dificultăţi de învăţare diagnosticate. Dar de fapt toată lumea are „nevoi educaţionale speciale": abordăm problemele în stilul nostru, înțelegem conceptele în ritm propriu și răspundem diferit la diferite tipuri de feedback. Profesorii buni întotdeauna au ţinut cont de acest lucru, dar structura convențională a școlii limitează măsura în care se poate personaliza învățarea. În cele mai multe şcoli toată lumea studiază acelaşi lucru, în acelaşi timp, în acelaşi mod. Ce este personalizat, în general? Este nivelul de înțelegere așteptat. Acest lucru există deoarece atunci când un profesor prezintă un material la o clasă mare şi apoi măsoară progresul procesului de învăţare al fiecarui elev, de obicei, nu este suficient timp pentru a oferi fiecărui copil un curs de învăţare adaptat la aptitudinile individuale . Cu toate acestea, acest lucru începe să se schimbe, parţial (deşi nu în întregime) datorită tehnologiei digitale. 4. Tap into students’ digital expertise / Fii un ghid în experiențele de cercetare digitală a elevilor Imaginează-ți că ți s-a dat o sarcină urgentă la locul de muncă care necesită un pic de cercetare. Din păcate, ai doar 60 de minute de acces la calculator astăzi. Ai un smartphone, dar nu ai permisiunea să-l folosești în clădire. Ce faci? Pare evident că orice lucru profesional produs în acest context ar fi lipsit de amploare şi precizie.

Tehnologia a revoluționat relaţia noastră cu informațiile din lumea reală, și ni se garantează accesul la informație de oriunde, în orice moment. Acest lucru este chiar mai pronunţat pentru tinerii care au crescut cu tehnologia ca parte integrantă şi mereu prezentă în viaţa lor. Astăzi elevii sunt anchetatori înnăscuți, cercetători şi sintetizatori de informaţii. Aceste abilităţi pot fi utilizate mult în orice clasă: zilele de informatică, ca un subiect de sine stătător, predat în laboratoarele de informatică, sunt numărate. 5. Implică elevii în proiecte reale Astăzi, un număr tot mai mare de tineri învaţă prin derularea de proiecte care le solicita să efectueze cercetări dincolo de graniţele unui subiect, să creeze un produs de calitate profesională care cere mai multe proiecte, și să prezinte munca lor in fața colegilor, profesorilor și părinților.

În societatea actuală, are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să ţină pasul cu evoluţia societăţii şi implicit a educaţiei. Şi în învăţământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învăţare care poate eficientiza tehnicile de învăţare şi de muncă intelectuală, le poate bloca sau încetini.

Dirijor al procesului educaţional, profesorul apelează la o serie întreagă de instrumente pentru a uşura şi accelera asimilarea şi aplicabilitatea informaţiilor.

Nevoile şi cerinţele copiilor „actori” pe scena educaţională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activităţii didactice.

Bibliografie:

Crenguţa Oprea, Strategii didactice interactive, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2007.

Breben S., Gognea E., Metode interactive de grup, Editura, Arves, 2007.

Miron Ionescu, Educaţia şi dinamica ei, Editura, Tribuna învăţământului, Bucureşti, 1998.

Ion Frăţilă, Tendinţe în evoluţia procesului de învăţământ, Revista, Învăţământul preşcolar, nr.2-3 1991.

THE BASE OF HUMAN RELATIONSHIPS

GHEORGHIU IONELA
Prof.inv.pres. Gradinita Nr.13 Focsani

The base of human relationships is comunication as a means of knowing ourself and the others.Poor communication has been the basis of many conflicts in the world, from territorial battles to world wars with major consequencenceson the population.

This paper demonstrates the need for clear communication with a precise purpose and intelligible expression.The language, verbal or non-verbal, must be adapted to every person we interactwith, so as not to create confusion.

For example, not all the people understand sarcasm, irony.The figurative meaning of the words can be perceived as their own meaning so the transmitted message must be well structured, without being misinterpreted and misrepresented. Secondly, communication implies that grievances are expressed when they appear and must be solved, because they can have a decisive effect on the humana relationships. For example, communication is very important in a couple who intends to form a family.An incomplete communication leads to an accumulation of feelings with effect both in the psychological and physical plan.

In conclusion, communication is necessary and decisive in inter-human relationships. People must transmit their thoughts, opinions and desires in a way that is more appropiate not to turn the words into weapons.

The change in the communicative conception promoted in the school is an acute problem of education with even more empowerment of communicative ability both to teachers and students, while improving the overall communication within the school.Communication has the meaning of a human and social value , that’s why the education of communication is an end in itself, a major objective of education. The school’s communication requirements are on the rise, wich is why it multiplies its forms of communication. Such an evolution obliges the teacher to become a good professional in teaching, both in terms of mastering the communication techniques, as well as in the resonance of the receiver, in influencing the formation of his personality in multiple aspects.

The research work outlined here has two chapters. The first chapter, entitled „Theoretical Notions about Interinstitutional Communication”, defines this notion by definitions, forms, defining organisational communication through climate, typology, functions, communication networks.Communicative dysfunctions are then specified.

The second chapter details „Investigation on the Importance of Communication on the School Organisation” by detailing the problem to be researched , the setting of objectives and formulating the hypothesis, methodology of research with non-experimental methods and data processing and interpretation by analyzing and interpreting them. The otained data are also analyzed, processed and interpreted here. The final conclusions of the research are then elaborated.

Communication is a rational process in wich two or more interlocutors exchange information, understand and influence each other. The codes used in the communication are: the word, the gesture, the image, the sound, the movement, the affective states.

According to the Pedagogy Dictionary, didactic communication is a fundamental part of the educational process in wich students , under the guidance of the teacher, acquire new knowledge, rules, formulas, laws.In traditional pedagogy , didactic communication was considered only teaching, the student having a role as a simple receiver.

Reconsidering the student’s role in the educational process, modern pedagogy pays special attention to the active-participatory methods, the collaboration between the student and the teacher, all of these make didactic

SCHIMBAREA TRANSFORMATOARE A EDUCAȚIEI

Prof. Lixandru Ionel – Florian
Prof. Rosca Mihaela - Gabriela

O *variabilă* importantă pentru o organizație o reprezintă *schimbarea*. Aceasta înseamnă *transformare* („transformarea relațiilor cu ceilalți; rezultă la crearea de noi reguli (...). A schimba înseamnă a transforma modalitățile prin care se realizează lucrurile, relațiile, status-urile”, (Bernoux, 2004, *apud* H. Chomiene).

Schimbarea este înțeleasă ca un proces informal și / sau formal:

- sub forma unei evoluții greu de controlat, emergente și progresive (chiar difuze) de reprezentări, comportamente, practici, valori;
- sau ca o succesiune de pași, care trebuie stăpâniți, ceea ce duce la desfășurarea sau transformarea dispozitivelor formale (structuri, reguli, instrumente).

În Tabelul nr. 1 este prezentată o tipologie a situațiilor de schimbare care influențează procesul considerată pe două axe, la întâlnirea cărora rezultă două abordări: una planificată, propusă, dirijată, cealaltă continuă, efect al contingenței, incrementalului (creșterii, dezvoltării în timp și interacțiune, de adaos, de progres):

Tabelul nr.1 O tipologie a situațiilor de schimbare care influențează procesul (Sursa: Autissier și Moutot (2016); Autissier et al. (2018):

Tipuri de schimbari	**Schimbare impusă**	**Schimbare negociată**
Schimbare permanentă	**Schimbare organizată** ▪ este necesară schimbarea obiectivelor, pentru că acestea sunt vagi; ▪ experimentele au termenele stabilite de conducere și actorii identifică obiectivele	**Schimbare continuă** ▪ modificări emergente în comportament, practici de modificare a metodelor de lucru;
Schimbare ca ruptură	**Schimbare dirijată/ direcționată** ▪ soluții la ordin, cu constrângeri și termene de implementare puternice	**Schimbare propusă** ▪ rezultatele și programul sunt fixate de conducere, metodele și arbitrajele sunt stabilite de actori

Pot fi identificate două principale logici alternative ale schimbării:

1. **„o schimbare dirijată** (ce presupune o abordare planificată), bazată pe: viziune încadrată și clară a viitorului de dorit și cum să se ajungă acolo, definirea precisă a elementelor de modificat ale organizație pentru a atinge această viziune, jucătorii-cheie iau decizii de sus (up to bottom) si existența unui spațiu relativ redus pentru manevră lăsat actorilor, care trebuie să implementeze și să se adapteze.

2. **o schimbare continuă** (urmare a unei abordări interpretative), pornind de la: o viziune deschisă și flexibilă asupra viitorului de dorit și a modului de a ajunge acolo, definiția unei abordări participative pentru a construi modificările care trebuie făcute, dorința de a scoate în evidență comportamente noi prin diagnostic și decizii comune, o mare libertate de acțiune lăsată actorilor, pentru a favoriza creativitatea fiecăruia și comportamentul autonom, experimentele", (*apud* Vandangeon-Derumez, 1998 și Autissier et al., 2016).

Este evidentă maniera utilă și de dorit pentru schimbare. Realitatea dovedește, cel puțin vorbind de realitatea socială românească, că schimbarea dirijată și cea de ruptură sunt cele mai des întâlnite.

Schimbarea planificată este un proces oficializat în etape succesive:

1. Diagnosticul și definiția schimbării (Context: de ce?, unde?; Conținut: ce, cine; Proces: când?, cum?);
2. Co-construcție și/ sau comunicarea schimbării (dă sens, informează, schimbă, explică, experimentează);
3. Instruire în proiectul schimbării (pregătire pentru desfășurare, asigurare, susținere);
4. Gestionarea preocupărilor/ schimbării (implementare, observarea efectelor produse și a strategiilor, gestionare, rezistență / reziliență, cooperare),
5. Managementul transformării (evaluare, ajustare ancorare în cotidian)

Dar o realitate este formată din contingențe, contingențe, interacțiuni, negocieri și adaptări și atunci *managementul transformărilor* devine *integrarea modificărilor, a practicilor*.

Distingem în managementul schimbării între trei elemente: *contextul* (intern și extern), *procesul schimbării/ de schimbare* (acțiuni, reacții și interacțiuni, actori/ actanți afectați de schimbare) și *conținutul schimbării* (domeniile supuse transformării), (Brouwers et al. (1997).

Schimbarea educațională este în strânsă legătură cu *climatul organizațional al Școlii* și cu *cultura/ culturile* acesteia. Din această perspectivă schimbarea vizează „miturile și credințele, simbolurile, ceremoniile și ritualurile, sistemul de metafore și limbajul specific, sistemul de valori și norme", (Higgins, 1991, p. 65).

Schimbarea educațională poate fi *neplanificată* (neprogramată, evolutivă, excedând voința conducerii), *planificată* (programată, reactivă), *impusă* (atunci când s-au epuizat alternativele, poate genera nemulțumire și resentimente, poate să înceteze odată cu „dispariția sursei de putere sau în absența unor sancțiuni adecvate"), *negociată* (ține de o anumită strategie, este colaborativă, necesită receptivitate din partea actanților generici și dialog), *participativă* (necesită mai mult timp, este durabilă, „favorizează implementarea schimbării și adeziunea participanților la procesul schimbării"), (*apud* Nedelcu, 2015, pp. 24-25).

A. M. Huberman (1978, p. 20) apreciaza că „în plan educațional putem vorbi de schimbări la următoarele niveluri: percepții individuale, sistem de predare învățare, sistem instituțional, mediul înconjurător".

În acest sens, autorul citat vedea ca tipuri de schimbări la nivelul sistemelor școlare:

- „schimbările materiale (cele care completează și modernizează baza materială, echipamentele și materialele didactice),
- schimbările de concepție (care se referă la elemente ce țin de principii, metodologii didactice),
- schimbările în relațiile interpersonale", (*ibidem*, p. 20).

Profilul unei „Școli deschise la schimbare" presupune caracteristici precum *claritatea și acceptarea obiectivelor, comunicare satisfăcătoare, egalizarea optimă a puterii*, coeziunea, *utilizarea eficientă a resurselor, capacitatea de inovație, adaptarea, aptitudinea dea rezolva problemele*.

Pentru că sunt preferate *certitudinea și siguranța*, se nasc două interogații, ale căror răspunsuri presupun analiză extinsă:

- De ce nu reușesc toate schimbările?

- La ce niveluri se „întâmplă” blocajele?

În practica managerială educațională se în întâlnesc blocaje la nivel organizațional („fixitatea pozițiilor, limitele managerului, lipsa proactivității specifice”, P. Senge), la nivel individual (gândire stereotipă, „dubla gândire, disocierea între *gândirea oficială* și *gândirea intimă* a individului, care gândește și acționează diferit în context privat, informal și în cel oficial, formal”, G. Orwell, adeziunea formală la schimbare, „gândirea prin procură, atunci când individul oferă soluții *nu* pentru că așa judecă situația, ci *pentru că așa ar trebui, i s-ar cere, ar fi aproape de ceea ce ar cere șefii*”, Lerbet, lipsa convingerii că schimbarea este necesară).

Schimbarea în educație „trebuie să fie consonantă cu *calitatea* și cu *valoarea,* cu atât mai mult, cu cât efectele acestei schimbări se răsfrâng asupra pregătirii elevilor, dar și asupra profesorilor și a școlii în ansamblu”, (Scurtu, 2015, p. 17). De aceea, „*valoarea* devine mobilul esențial în identificarea și evaluarea critică a principalelor schimbări educaționale, în analiza modului de structurare a acestora, în depistarea posibilelor contradicții tehnice pe care le poate provoca”, (*ibidem*). Schimbarea înseamnă, în acest context, valoare sporită, adăugată.

Bibliografie:

1. Andronache, V. (2012). *Managementul schimbării educaționale*. Iași: Editura Institutului European.
2. Autissier D., Moutot J.-M. (2016). *Méthode de conduite du changement*. Paris: Dunod.
3. Backman, E., Trafford, B. (2014). *Guvernanța democratică a școlilor*. București: Editura Universitară.
4. Bourdieu, P. (1980). *Questions de sociologie*. Paris: Minuit.
5. Brouwers, I. et al. (1997). *Management humain et contexte de changement*, De Boeck Université.
6. Higgins, J.M. (2001). *The. Management Challenge: An Introduction to Management*. Collier Macmillan, Canada.
7. Huberman, E. (1978). *Cum se produce schimbarea în educație?*, București: Editura Didactică și Pedagogică București.
8. Nedelcu, A. (2015). *Curs de management educațional*, Tipuri de schimbare. Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea din București.
9. Nedelcu, A., Palade, E. (2008). *Pentru o Școală bine guvernată*. București. Programul RE:FINE.
10. Nedelcu, A., Palade, E., Iosifescu, C.Ș. (2009). *Management instituțional și management de proiect*. București: Educația 2000+.
11. Onofrei, M. (2006). *Management financiar*. București: Editura CH Beck.
12. Păun, E. (1999). *Școala – abordare sociopedagogică*. Iași: Polirom.

Le rôle du responsable pédagogique

Sava-Raduca Ionela
Gradinita cu P.P Nr. 13 Focsani -Vrancea

La gestion de l'éducation représente la théorie et la pratique, la science et l'art de concevoir, organiser, coordonner, évaluer, réguler les éléments de l'activité éducative (pas seulement les ressources), en tant qu'activité de développement libre, intégrale et harmonieuse de l'individualité humaine, en permanence, pour une affirmation autonome et créative de sa personnalité, selon l'idéal établi au niveau de la politique éducative. La gestion de l'éducation / pédagogie apparaît comme une discipline pédagogique interdisciplinaire qui étudie "les événements qui interviennent dans la décision d'organiser une activité pédagogique déterminée et dans la gestion des programmes éducatifs".

L'enseignant occupe une place importante dans l'activité éducative car il contribue à la formation de la personnalité des élèves, à leur conduite dans la société, à leur formation en tant qu'individus et citoyens, etc.

Rôles du responsable pédagogique:

L'enseignant dirige principalement, et dans la salle de classe un climat d'autorité est établi exclusivement sur la base de son statut;

L'enseignant intègre, coopère avec la classe, soutient, lorsque les élèves font preuve spontanéité, d'initiative et d'affirmation;

L'enseignant intégré accepte les sentiments, encourage, pose des questions, stimule la participation, soutient et utilise les idées des élèves, prend les décisions actuelles avec les élèves, mais l'enseignant dominant se concentre également sur leurs propres idées, donne des directives, critique, attend une écoute inconditionnelle; Au cours de l'enseignement - apprentissage - évaluation, l'enseignant "instruit", dirige les interactions en classe, la compréhension et l'apprentissage à travers des instructions, des avertissements, des démonstrations, assurer les conditions, fournir des points de soutien, des approbations et des refus, des stimulations, des achèvements, des mises à jour, des exemples, explications, commentaires, etc. Avec les élèves, l'enseignant peut combiner les types de décisions (présentés dans l'activité de prise de décision) s'il prouve la flexibilité nécessaire par rapport au projet initial et forme aux élèves les compétences, les capacités nécessaires dans un acte de prise de décision: l'enseignant a le rôle le plus interactif en classe, cree un climat favorable, initie, oriente, demande, forme, exemplifie,critique;

L'enseignant structure, organise la forme et le contenu de l'activité en classe, la manière de réaliser les interactions, mais peut également déléguer des responsabilités aux élèves dans la résolution de certaines décisions, tâches; En interaction, l'enseignant utilise le plus souvent l'opération consistant à demander aux élèves de: provoquer des dialogues, des communications, des réponses qu'ils commentent, stimuler, optimiser, développer (en groupe);

L'enseignant utilise notamment l'évaluation positive, les réponses négatives étant corrigées dans un sens stimulant, pour rechercher ensemble les solutions appropriées et former le groupe; L'enseignant provoque non seulement l'interaction, mais la structure également, l'oriente, maintient le ton, renforce les comportements positifs, assure le climat de communication, de participation, de coopération;

Pour être un gestionnaire efficace de l'éducation par l'enseignement - l'apprentissage de sa discipline, l'enseignant doit avoir une conception large de l'éducation et de la formation, une approche interdisciplinaire, une compréhension claire de la fonction de gestion et des rôles dérivés, des mises en œuvre pour diverses situations éducatives. L'enseignant cadre peut ainsi devenir un professionnel de l'éducation, son leadership étant une attribution intrinsèque, une condition fondamentale. Elle diffère ainsi des autres domaines où la profession de gestionnaire est complémentaire pour un spécialiste. La «professionnalisation managériale incluse» de l'éducateur se

manifeste alors comme un haut niveau de conception, de philosophie du travail, d'élaboration des problèmes humains, de l'activité, comme problème d'attitude, outre la formation des capacités et de compétences pédagogiques proprement dites, de specialite. .

WHAT IS EMOTIONAL INTELLIGENCE AND WHY SHOULD WE TEACH IT?
-studiu de specialitate-

English teacher, Bahan Aurica
Techn. High School ‘Tomsa Voda’ Solca

I clearly recall when I read a few lines belonging to the psychologist Daniel Goleman in Oprah’s *The Wisdom of Sundays.* It was a quiet Wednesday evening when I had an ‘’aha!’’ moment, the first one in a long series since then. He said:

> *I once was giving a talk to a roomful of CEOs, and I asked, ‘’How many of you were valedictorians, like, the smartest kid in your class?’’ Two, three hundred people…three hands went up in the room. It was an eye-opener for me that your IQ, your academic abilities, your cognitive brilliance are not what’s going to matter the most. Actually, that’s kind of threshold. It gets you in the game. But once you’re in the game, it’s how you get along with other people. How you handle yourself (Winfrey 2017:189).*

Suddenly, everything made the whole sense to me. Your IQ can tell you what you can do, but it can’t tell you how to do it. We all know brainy people who make very poor choices and decisions, sensitive people who act like bullies, kind-hearted people who don’t know how to bond with someone, or people with great potential who strive to exercise their skills and direct them favorably. So, the conclusion is this: academic ability is important, but it’s not the whole of intelligence. Studies show that intelligence counts for only 25 percent of our successes. The rest of 75 is about how we process the world. It’s about emotional intelligence.

We have two minds: one that thinks and one that feels. While intense feelings can create confusion and disorder in reasoning, the lack of awareness of feeling can also be destructive, especially when it comes to make the big decisions in life: what career to choose, whether to stay in a safe place of work or switch to something more challenging, whom to make a family with, where to settle down, which house to rent or buy etc. Nobody can make these decisions only guided by utter rationality. In these realms of life, reason without feeling is worthless. We must be attuned to our feelings. We must be emotionally intelligent.

Emotional intelligence (EI) covers everything from how confident we feel to how able we are to express emotions in a constructive way, to build meaningful relationships, to speak for ourselves, to set and fulfill goals, to cope with everyday stress. In addition, EI is more representative for career success than is academic intelligence. Most employers look for resilient, responsible, astute, and hard-working employees who can deal with pressure, communicate easily, anticipate and handle issues, manage conflicts and get on with their colleagues, take the initiative, empathize. Moreover, in a group, the single most important element is social harmony, not high IQ. There are plenty of criteria which measure the efficiency of a team, but the first on the list is the human element-how members interact, including being aware of others’ feelings and needs, and responding appropriately.

How we get to behave in the world around us is deeply influenced by how we see and feel about ourselves. I cannot agree more with what the writer Anais Nin once said: *‘I do not see the world as it is, I see it as I am.’ (Nin, 1961:152)*

All of our lives are driven by feelings, by the world within us, and if we learn from the earliest ages to become aware of any emotion and feeling that we have, and handle them well, we are capable to face any situation or problem that give rise to them. Sir Ken Robinson put it in words so well:

> *As human beings, we live in two worlds. There is the world that exists whether or not you exist. It was there before you came into it, and it will be when you have gone. This is the world of objects, events, and other people; it is the world*

around you. There is another world that exists only because you exist: the private world of your own thoughts, feelings, and perceptions, the world within you. This world came into being when you did, and it will cease when you do. We only know the world around us through the world within us, through the senses by which we perceive it and the ideas by which we make sense of it. (Robinson, 2015:52)

As educators, we are all aware of the importance of emotional intelligence, and we are already teaching it, even though we may have some problems in defining it. We are likely teaching, mediating and experiencing EQ skills like problem-solving and conflict resolution on a daily basis. We deal with students' emotions, issues, and relationships. We are teachers, but we are also referees, counselors, janitors, therapists, parents, comedians, detectives, nurses, mediators, negotiators, drill sergeants, zoo keepers, entertainers, and the list is not over. Furthermore, there is a strong urge in education to cram as much data/trivia/fact into every student, but in a world where Google knows everything and in which most of the things taught in school get to be easily digitized, automated, and outsourced, the emotional competencies of each will make the difference on the long run.

Daniel Goleman defines emotional intelligence as *'the ability to recognize the feelings of ourselves and others, to motivate ourselves, and to manage the feelings in ourselves and in our relationships.*' (Goleman, 2004:393)

In his book "Emotional Intelligence", Daniel Goleman quotes the five main domains of emotional intelligence (43):

- **SELF-AWARENESS**
- **MANAGING EMOTIONS**
- **MOTIVATION**
- **EMPATHY**
- **HANDLING RELATIONSHIPS**

SELF-AWARENESS

There is an ancient Greek saying which comprises the whole meaning of the concept, and this is ''Know thyself''. If we can become conscious of our emotions as they happen, understand the reasons behind them, and then the impact they have on the way we behave and how we interact with people, we will be happier, more efficient and more communicative. All of us have passed through it. We are feeling downbeat but cannot pinpoint the exact cause, or we are feeling anxious without a particular reason to identify, or we know what triggered a specific emotion but can't understand why we reacted the way we did. If we get to use emotion words such as *annoyed, frustrated, relieved*, instead of ignoring our feelings or pretending they don't exist, if we become suddenly aware when our mood changes instead of procrastinating or simply refusing to ponder about what has happened to us and how we responded, if we can identify the precise reason for an emotional shift and if we pay attention to others for their reactions to our moods and emotions, it all means that we have increasing chances to demonstrate effective emotional self-awareness. When we are asked the question ''How are you feeling today?'', we are used to answer by saying 'OK', 'fine', 'happy', 'sad', but there are hundreds of emotions, along with their mixtures, variations, and nuances. For s*adness*, for example, we can also have '*grief, sorrow, cheerlessness, gloom, melancholy, self-pity, loneliness, dejection, despair, and when pathological, severe depression'* (289).

In a nutshell, self-awareness means knowing the likes, dislikes, preferences, talents, strengths, weaknesses, and other uniquenesses that build the individual, and becoming aware of inner/outer states and processes.

MANAGING EMOTIONS

Whenever I think about managing emotions and feelings**,** there is this popular Aristotelic quote that instantly comes to my mind: *Anybody can become angry – that is easy, but to be angry with the right person and to the right degree and at the right time and for the right purpose, and in the right way – that is not within everybody's power and is not easy (np).* Managing emotions is a full-time job. Much of what we do daily, from work to rest, is an attempt to manage mood. If we have little self-recognition, we will be overlooking our weaknesses. The absence of self-confidence can manifest itself in feelings of self-doubt, powerlessness, and helplessness. Extreme self-confidence can lead to arrogance. Emotional intelligence can improve throughout life as we learn to be more connected with ourselves, to handle negative emotions, to listen, to empathize.

MOTIVATION

I am a teacher and I always tell my students that if I could offer some real career advice, I'd tell them not to make their own choices based on other people's opinions, goals and recommendations. I'd tell them not to pick a major because it's popular or because it leads to well-paid jobs. I would tell them that the right career choice is based on one key point: finding what they love doing, what fuels their intrinsic motivation. As long as they remain true to themselves, and pursue their own interests and values, they can find success through passion. Perhaps more importantly, they won't wake up a few years later working in a career field they hate, wondering "How am I going to do this for the next 40 years?" Hard work isn't hard when you concentrate on your passions. We all agree that days are mini-lives. As we live them, so we create our years. As we live our years, so we craft our life. Thinking drives behaviour and behaviour leads to actions and results. Put into this perspective, human talents may blossom or fade. It has always been easier to hamper our potential and to smother motivation, but if we watched closely, we would realise that it's the duty we have to ourselves to discover the things we are good at, which ignite our passions and then put them to work.

Motivation is of two types: intrinsic and extrinsic. Intrinsic motivation is the drive to do something because it energizes, challenges, absorbs us. In environments where extrinsic rewards are most prominent, most people work only to the point that prompt the reward and no further. For instance, if students are promised to receive a high mark for reading three books in English, they won't bother reading a fourth. Indeed, this approach based on extrinsic rewards can yield fast results, but it's quite difficult to maintain. Intrinsic motivation relies on resources that are easily refilled, it's self-directed and commited to becoming better and better at something that matters.

EMPATHY

All social skills are constructed on a base of emotional harmony, on the capacity for empathy. The ability to 'walk in another's moccasins' is the foundation of caring and kindness. Empathy is a product of self-awareness. The more we are capable to recognize our own emotions, the more adept we are at understanding and responding to the emotions of others.

There are many good reasons for being empathic. First, when we really try to switch places, we can genuinely experience a change of perspective. In other words, we listen to understand, not only to reply. Second, when we try to understand someone else's

point of view, we will usually help alleviate a tight situation. Third, we will develop much healthier and happier bonds at home, school, and work, being aware that what everybody needs is to be heard, seen and valued.

HANDLING RELATIONSHIPS

Emotions are contagious. We influence each other's moods, for better or for worse. We constantly catch and spread emotions, like some kind of social virus. There are a few lines at the beginning of the book 'Teacher and child' by Haim. G. Ginott, that I always quote and I totally agree with, from the very first word to the last:

> *I've come to a frightening conclusion that I am the decisive element in the classroom. It's my personal approach that creates the climate. It's my daily mood that makes the weather. As a teacher, I possess a tremendous power to make a child's life miserable or joyous. I can be a tool of torture or an instrument of inspiration. I can humiliate or heal. In all situations, it is my response that decides whether a crisis will be escalated or de-escalated and a child humanized or dehumanized. (Ginott,1993 :15)*

I can easily see that if I enter the classroom with a smile upon my face, my students will be upbeat and joyous too, but if I feel apathetic, the same feeling will ripple through the group, too. The same thing happens everywhere.

Nearly everything we do throughout our lives is based on our emotional intelligence, from keeping strong relationships to accomplishing our aims, therefore it's necessary to understand the components that create the human competences.

References

Ginott, G. Haim. *Teacher and child.* Avon Books, 1972

Goleman, Daniel. *Emotional Intelligence*. Bloomsbury, 2004

Robinson, Ken. *Creative Schools.* Penguin Random House, 2015

Winfrey, Oprah. *The Wisdom of Sundays*. Flatiron Books, 2017

Studiu privind învățarea on-line

Prof. Marius Măciucă
Colegiul Național Pedagogic „Spiru Haret” Focșani

De multe ori se pune problema eficientizării metodelor de predare, învățare și evaluare. Dar ce se întâmplă când suntem nevoiți să modelăm toate aceste metode pentru a putea fi utilizate în lucru de la distanță? Totul se schimbă! Întrebarea principală care apare în aceste situații este legată de partea logistică. Evident, pentru a putea fi puse în aplicare metode de lucru on-line este necesar să existe în primul rând condițiile de lucru și instrumentele corespunzătoare. Luând în considerare cazul ideal, în care există echipamentele și materialele care să permită lucrul de la distanță, ne întrebăm care sunt avantajele și care sunt dezavantajele acestui mod de lucru.

În ceea ce privește avantajele și dezavantajele învățării on-line, nu am luat în calcul aspectele referitoare la costuri, considerând că nu există diferențe semnificative (costurile necesare echiziționării echipamentelor, aplicațiilor și cheltuielile de întreținere aferente pot fi considerate a fi în timp echivalente cu acele costuri necesare deplasării de la domiciliu la unitatea de învățământ și a altor materiale consumabile și instrumente de lucru folosite în variantele de lucru tradițional).

Avantajele care se evidențiază în cazul învățării on-line sunt:

- Accesibilitatea – învățarea on-line oferă un grad mult mai mare de accesibilitate în momentul în care se asigură resursele necesare (de exemplu, un elev aflat în spital sau imobilizat la domiciliu din diverse cauze poate avea acces mult mai ușor la învățarea on-line, varianta clasică presupunând mult mai multe eforturi pentru a putea fi implementată în această situație);
- Eficientizarea timpului – dacă este să facem o comparație cu sistemul clasic de învățare, în cazul învățării on-line atât elevii, cât și profesorii câștigă timpul pe care în sistemul tradițional l-ar fi folosit pentru deplasarea între domiciliu și unitatea de învățare (conform unor rapoarte realizate de către ARACIP, în fiecare zi în România există un număr de aproape 300.000 de elevi care fac naveta în fiecare zi, iar pentru aproximativ 10% dintre aceștia timpul de deplasare zilnic pentru a ajunge la școală depășește o oră);
- Flexibilitatea – varianta de lucru de la distanță permite ca metodele de lucru utilizate să fie mult mai flexibile și să poată fi adaptate cu ușurință atât grupului de lucru, cât și în ceea ce privește fiecare individ în parte;
- Accesul la resurse – este cunoscut faptul că există un număr impresionant de materiale didactice în format digital, iar acestea pot aduce un plus de valoare în foarte multe cazuri, suplinind cu succes resursele clasice (în cazuri unor experimente de exemplu, este mult mai ușor să se acceseze un format interactiv al experimentului decât să se realizeze fizic același experiment, făcându-se totodată și economie de timp și resurse) ;
- Asigurarea rapidă a feed-back-ului – există foarte multe instrumente on-line care permit profesorului să evalueze aproape instantaneu nivelul obținut de un anumit grup de elevi în ceea ce privește o anumită temă, astfel că profesorul are posibilitatea de a face rapid ajustările necesare;

- Evaluarea – acolo unde este posibil, lucrul on-line poate îl poate ajuta pe profesor să facă evaluări rapide pentru anumite module/capitole (prin susținerea unor teste de evaluare online de tip grilă și nu numai) și să obțină rezultatele fără prea mari eforturi, imediat ce evaluarea s-a încheiat;
- Raportarea – sistemul de lucru on-line oferă posibilitatea unei viziuni de ansamblu în orice moment, prin generarea de rapoarte/situații statistice care ajută la îmbunătățirea continuă a procesului educațional.

Există însă și dezavantaje în ceea ce privește învățarea on-line dintre care pot fi menționate următoarele:

- Controlul – este evident că anumite lucruri sunt mai greu de controlat de la distanță, prin urmare pot apărea anumite lacune din acest punct de vedere;
- Dependența de resurse – acest model de învățare, pentru a avea succes depinde de foarte mulți factori (existența materialelor/resurselor necesare, funcționarea corectă și neîntreruptă a dispozitivelor și serviciilor utilizate etc);
- Restricționarea metodelor – oricât de ciudat ar părea, această metodă de lucru aduce cu sine și restricții, anumite metode de învățare fiind mai greu de aplicat în on-line decât în varianta tradițională (în special acele metode de lucru care presupun interacțiunea dintre un grup de persoane, iar această interacțiune se face mai greoi în cazul învățării on-line);

Având în vedere nevoile tot mai mari de diversificare în ceea ce privește modelele de educație este posibil ca pe viitor modelul învățării de la distanță să ia o anumită amploare. Statisticile referitoare la fluctuația persoanelor care au competențe digitale sunt un argument care confirmă acest lucru, numărul persoanelor care dețin astfel de competențe fiind în creștere de la an la an. Astfel, dacă în anul 2015 procentul românilor care aveau competențe digitale de bază era de doar 26%, în anii următori s-au înregistrat creșteri de aproximativ 2% în fiecare an, procentul ajung astfel în 2019 la aproximativ 32%. Procentul românilor care dețin competențe digitale superioare este însă în continuare unul destul de scăzut, ceea ce nu este tocmai încurajator (un procent de aproximativ 9% în 2015 și o creștere nesemnificativă până în anul 2019, de doar 1%).

Așadar, chiar dacă învățarea on-line nu poate și probabil nu va suplini niciodată în totalitate modelul tradițional de învățare, tehnologizarea continuă și nevoile tot mai mari de diversificare vor conduce la creșterea ponderii pe care o are învățarea on-line, atât în ceea ce privește educația copiilor, cât și derularea sesiunilor de formare pentru adulți.

Bibliografie

Institutul Național de Statistică – https://insse.ro/cms/

Eurostat - https://ec.europa.eu/eurostat

Abordarea creativităţii în activitatea didactică
- studiu de specialitate –

prof. înv. primar Albulescu Cornelia
Şcoala Gimnazială nr.24 Timişoara

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă.

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

În abordarea creativităţii in procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Noul mileniu aduce noi cerinţe educaţionale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume:

-educaţia formală însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat;

-educaţia nonformală constând in activităţi educative desfăşurate in afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;

-educaţia informală care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în ştiinţele educaţiei care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenţiei cadrului didactic în situaţii de criză micro-educaţională şi a evitării consecinţelor negative ale acesteia.

O importanţă deosebită în inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :

-de planificare,de organizare,de comunicare,de conducere,de coordonare, de îndrumare, de motivare,de consilier, de control, de evaluare .

Pentru a susţine creativitatea, predarea de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
3. I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

LUMEA MICROROBOȚILOR

Prof.Elena Neniu,
Colegiul “Nicolae Titulescu”, Brașov

Un studiu realizat de cercetătorii de la Facultatea de Inginerie a Universității Harvard a avut ca scop realizarea comunicării autonome între roboți, în ideea eliminării dispozitivelor centrale de direcționare în masă a acestora. Răspunsul lor? Kiloboți ce comunică cu ajutorul undelor infraroșii.

Kiloboții sunt roboți extraordinar de simpli, construiți având drept model furnicile și care pot fi produși în masă datorită costului foarte redus al pieselor. Astăzi, ei sunt comercializați de compania elvețiană K-Team.

Fiecare Kilobot are un diametru de 33 de mm și o lungime a piciorelor de 20 de mm. Destinați utilizării pe suprafețe netede, sunt alimentați de o baterie Li-ion cu o autonomie de pană la 3 ore când roboții sunt în mișcare. Deplasarea se realizează prin mișcări de dute-vino (înainte și înapoi) cu ajutorul a două motoare vibraționale. Prin rotirea motoarelor la viteze diferite, Kiloboții se pot târî în față, se pot întoarce spre stânga sau la dreapta. Piesa cea mai importantă a echipamentului este un emițător-receptor infraroșu(transceiver în engleză) cu unghi larg, montat central sub fiecare Kilobot. Din această poziție, semnalul este reflectat de suprafața netedă și receptat de alți Kiloboți din apropiere. Intervalul de comunicare este de până la 10 cm, iar intensitatea IR primită oferă robotului o idee despre distanța dintre acesta și vecinii săi. Evaluarea distanței variază într-o oarecare măsură de la robot la robot și nu este identică în toate direcțiile, așa că algoritmii de control trebuie să fie toleranți față de această inconstanță(variabilă).

Această gamă limitată de comunicare oferă membrilor roboților o viziune scurtă. Dacă un vecin este la mai mult de 10 cm distanță, un robot nu poate avea nici o cunoaștere directă a acestuia, ci doar cunoștințe care au fost transmise prin intermediul altora.

Cu ajutorul acestui sistem, până la 1024 de Kiloboți pot fi programați să acționeze împreună, ca un roi și se pot organiza în forme multiple: pot lua forma unei stele, a literelor alfabetului, etc.

Scopul construirii acestui sistem de Kiloboți are la bază idea coloniilor alcătuite din sute de specimene ce prezintă capacități deosebite de a se apăra împotriva dușmanilor, de a construi adăposturi, ca de exemplu bancurile de pești care se despart la 45 de grade în fața unui prădător, sau a coloniilor de termite care construiesc adăposturi sofisticate...

Inițial, Kiloboții au fost construiți pentru a furniza altor cercetători informații despre comportamentul colectiv al marilor populații, dar se pare că în cadrul acestor cercetări, vor apărea și viitoarele posibilități de utilizare a Kiloboților, ușa fiind deschisa tuturor posibilităților.

Astăzi vorbim de microroboți de toate formele, de o microlume a roboților insecte, care prezintă capacități tehnice deosebite:

-un modul de comunicare miniatural ce funcționează pe baza undelor radio sau luminoase;

-un exoschelet elastic, pentru protecția componentelor la șocuri sau agresiuni chimice:

-surse de energie adaptabile, cum ar fi celule fotovoltaice, microcondensatori, chiar și micropile cu combustibil...

-captatori ultrasensibili, cum ar fi senzori cu fascicul optic, tipuri de microcamere ultrasensibile la variațiile intensității luminoase, ce permit ocolirea obstacolelor;

-microprocesoare foarte simple, astfel că utilizarea lor nu poate fi decât benefică, și singura limită în domeniul microroboților va fi cea a imaginației umane.

Imagine a unui cosaș (lăcustă verde), detector de substanțe chimice (insect-1767183_1920.png)

Aceste caracteristici tehnice deosebite permit utilizarea lor în scopuri și medii deosebite.Acolo unde oamenii nu pot ajunge, în medii radioactive, vor ajunge ei, microroboții, pentru a lua probe de sol, pentru a măsura gradul de radioactivitate; în cazul unor cutremure, tot ei vor putea ajunge în cele mai mici cotloane pentru a identifica supraviețuitorii, și lista poate continua...

Utilizarea pe scara largă a microroboților ridică deja probleme vieții de zi cu zi. RAJA CHATILA, director la Institutul de sisteme inteligente si robotică la Universitate Pierre și Marie Curie este la baza „Inițiativa pentru etica sistemelor autonome”, ridicând problema vieții private și a combaterii poluării mediului înconjurător, deoarece la acest nivel de dezvoltare nu vom putea niciodată ști dacă suntem sau nu supravegheați, fie din simpla curiozitate a vecinului de vis-a-vis, fie din alte rațiuni.

Bibliografie:

1. Articolul “Apres les drones les MicroRobots”, de Thomas Cavaille-Fol, Frederic Lert și Gabriel Simeon, din Science &Vie, nr.1185
2. link: https://www.biorxiv.org/content/10.1101/2020.02.10.940866v1

COLABORAREA ÎN CLASA DIGITALĂ

Înv. Angela Chiroșcă
Școala Gimnazială Nr. 29 Galați

Două capete învaţă mai bine. Această variaţie a unei vechi zicale se aplică şi elevilor dintr-o clasă. Lucrul în grup prin cooperare constituie o parte importantă a unei clase eficiente. Totuşi, a „grupa” activităţile procesului de învăţare înseamnă mai mult decât a le cere elevilor „să lucreze împreună”. Obiectivul principal al lucrului în grup este de a-i implica pe elevi activ în procesul de învăţare atunci când există un scop comun acceptat de toată lumea. Gruparea le permite elevilor să lucreze împreună pentru a maximiza învăţarea proprie şi pe cea a altora. În contextul unei clase, gruparea elevilor le oferă acestora posibilităţi de a învăţa unul de la altul şi de a se învăţă unul pe celălalt în condiţiile specifice „lumii reale”. Tehnologia poate fi integrată pentru a sprijini cooperarea dintre elevi în cadrul proiectelor. Elevii pot comunica cu alţi elevi sau cu experţi din domeniu.

Cadrul de colaborare îi ajută pe cadrele didactice să planifice și să implementeze activități de colaborare eficiente la orele lor.

Scop: motivul pentru care există colaborarea

Tip: tipul colaborării – cum vor interacționa colaboratorii

Amploare: durata și profunzimea colaborării în desfășurare

Colaboratorii: indivizii sau grupurile care participă la colaborare

Instrumente digitale: instrumentele online și alte instrumente digitale care sprijină colaborarea.

Modernizarea procesului educaţional în contextul unei societăţi informaţinale este imposibilă fără utilizarea instrumentelor digitale moderne. Un mediu virtual de învăţare (*Virtual Learning Environment* VLE) este un set de instrumente de predare şi învăţare concepute pentru a extinde experienţa de învăţare a cursanţilor (studenţilor) prin utilizarea instrumentelor TIC. Profesorii au acces la aceleaşi materiale ca şi studenţii, dar dispun de drepturi suplimentare pentru a crea sau a modifica conţinuturi de învăţare pentru curs şi de a urmări progresul şi rezultatele studenţilor. În VLE există şi rolul de administrator, dar acesta este rezervat persoanelor care administrează întreg sistemul.

Elevii sunt foarte dornici să înveţe, cu condiţia să fie stimulaţi şi îndrumaţi cu grijă. Se discută foarte mult astăzi pe marginea noilor metode şi tehnici folosite în educaţie.

Competenţe formate în clasa digitală:

Creativitate şi inovare

- Demonstrarea originalităţii şi a inventivităţii în muncă
- Elaborarea şi implementarea de noi idei şi comunicarea lor către alţii
- Deschidere şi interes faţă de perspective noi şi diverse
- Valorificarea unor idei creative pentru a aduce o contribuţie tangibilă şi utilă în domeniul în care se produce inovaţia

Gândire critică şi rezolvarea de probleme

- Exersarea raţionamentelor logice în înţelegere
- Efectuarea unor alegeri complexe şi luarea unor decizii complexe
- Înţelegerea interconexiunilor dintre sisteme
- Identificarea şi exprimarea unor întrebări semnificative care clarifică diferite puncte de vedere şi duc la soluţii mai bune
- Organizarea, analiza şi sintetizarea de informaţii pentru a rezolva probleme şi a răspunde la întrebări

Comunicare şi colaborare

- Articularea gândurilor şi a ideilor în mod clar şi eficient prin vorbire şi scriere
- Demonstrarea abilităţii de a lucra eficient cu echipe diverse
- Exersarea flexibilităţii şi a voinţei de a ajuta făcând compromisuri necesare pentru atingerea unui scop comun
- Asumarea responsabilităţii alături de ceilalţi pentru munca efectuată în colaborare

Competenţe legate de informaţii, comunicarea în masă şi tehnologie

Competenţe în domeniul informaţiilor

- Accesarea informaţiilor în mod eficient şi eficace, evaluarea informaţiilor în mod critic şi competent şi utilizarea informaţiilor cu precizie şi în mod creativ pentru situaţia sau problema în cauză
- Înţelegerea fundamentală a aspectelor etice/legale legate de accesul la informaţii şi utilizarea informaţiilor

Competenţe legate de comunicarea în masă

- Înţelegerea felului cum sunt construite mesajele transmise prin mijloacele de comunicare, în ce scop şi cu ce instrumente, caracteristici şi convenţii
- Examinarea modului în care oamenii interpretează mesajele diferit, cum sunt incluse sau excluse valorile şi punctele de vedere şi cum agenţiile de comunicare în masă pot influenţa convingerile şi comportamentul oamenilor
- Înţelegerea fundamentală a aspectelor etice/legale legate de accesul la informaţii şi utilizarea informaţiilor

Competenţe în domeniul TIC (Informaţii, Comunicaţii şi Tehnologie)

- Utilizarea tehnologiei digitale, a instrumentelor comunicării şi/sau a unor reţele adecvate pentru a accesa, gestiona, integra, evalua şi crea informaţii pentru a funcţiona într-o economie bazată pe cunoaştere
- O orientare spre proces, o gândire de genul ”Cum fac asta?” în loc de ”Pot să fac asta?” îi ajută să se gândească activ la diferite moduri în care poate fi rezolvată o problemă în loc de a se concentra pe numeroase posibilități de eșec.

Competenţe legate de viaţă

- Flexibilitate şi adaptabilitate
- Adaptarea la diverse roluri şi responsabilităţi

- Lucrul eficient într-un climat de ambiguitate şi schimbare a priorităţilor
- Iniţiativă şi autonomie
- Monitorizarea propriei înţelegeri şi a propriilor nevoi de învăţare
- Depăşirea nivelului de bază în stăpânirea competenţelor şi/sau a curriculumului pentru a explora şi a extinde propriile cunoştinţe şi oportunităţi de a dobândi expertiză
- Demonstrarea de iniţiativă în vederea avansării spre un nivel profesional de competenţe
- Definirea, prioritizarea şi îndeplinirea unor sarcini fără supraveghere directă
- Utilizarea eficientă a timpului şi managementul volumului de muncă
- Demonstrarea de angajament faţă de învăţare ca proces care are loc pe tot parcursul vieţii

Competenţe sociale şi transculturale

- Colaborarea corespunzătoare şi productivă cu ceilalţi
- Valorificarea inteligenţei colective a grupurilor când acest lucru este indicat.

Folosirea tehnologiilor moderne în şcoală face parte din evoluţia naturală a învăţării şi sugerează o soluţie firească la provocările moderne adresate învăţării şi a nevoilor elevilor. Integrarea acestora în procesul tradiţional de predare-învăţare-evaluare este o oportunitate de a integra inovaţiile tehnologice cu interacţiunea şi implicarea oferite de modul tradiţional de cunoaştere. Nu este un proces uşor, dar dificultăţile pot fi depăşite având în vedere potenţialul acestui tip de cunoaştere.

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiţi de generaţia părinţilor şi a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului şi a email-ului, a sms-urilor sau a reţelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simţit şi în modul lor de a învăţa. Chiar dacă profesorul foloseşte sau nu la clasă **tehnologia informaţiei şi a comunicării** (TIC)**,** elevii menţionaţi vor folosi cu siguranţă acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂŢII LA VÂRSTA ŞCOLARĂ MICĂ

Prof. Adriana Coţovanu,
Inspectoratul Școlar Județean Suceava

„ Fiecare copil este un miracol. Fiecare copil poate fi creator şi poate rămâne creator ca şi adult”
(Tereza Amabile).

Creativitatea, forma superioară a activităţii umane a devenit, în ultimele două decenii, o problemă importantă a cercetării ştiinţifice în numeroase ţări. Progresul tehnico - ştiinţific nu se poate realiza fără dezvoltarea capacităţilor creatoare ale omului. În cuceririle ştiinţei, ale tehnicii şi culturii artistice sunt materializate capacităţile creatoare ale omului, inteligenţa şi sensibilitatea lui faţă de frumos.

" Bogăţia unui popor nu stă în bani şi nici în milioanele de tone de petrol, ci în muncă şi inteligenţă creatoare, acest aur cenuşiu de nepreţuit al omului " [1]

Şcoala are un rol bine definit privind dezvoltarea la elevi a uriaşului potenţial intelectual, reprezentat de inteligenţă şi creativitate care, pus în valoare, va asigura neîntrerupt progresul social - uman.

Din acest motiv este firesc ca activitatea creatoare să fie considerată ca forma cea mai înaltă a activităţii omeneşti.

Termenul de creativitate îşi are originea în latinescul " creare" - a naşte, a zămisli, a crea, a făuri şi este introdus în psihologie în anul 1937 de G.W.Gordon Alport, însemnând capacitatea de a produce noul. În definirea fenomenului de creativitate ideii de noutate îi corelează, cu necesitate, ideea de valoare (Taylor).

Alexandru Roşca defineşte creativitatea " descoperirea de noi relaţii între obiecte şi fenomene, de noi metode şi procedee de investigare sau de producţie realizări de forme artistice noi".

Creativitatea -este considerată ca fiind un proces .care duce la un anumit produs caracterizat prin noutate sau originalitate şi prin valoare sau utilitate pentru societate " [2]

Într-un sens mai larg, creativitatea se referă şi la găsirea de soluţii, idei, probleme, metode care nu sunt noi pentru societate dar la care s-a ajuns pe o cale independentă. Produsul este nou numai pentru subiectul în chestiune sau pentru un grup restrâns. Avem în vedere aici, în primul rând creativitatea manifestată de elevi în şcoală la diferite obiecte de învăţământ.

De exemplu: rezolvarea de către un elev a unei probleme de matematică pe o cale diferită, eventual mai elegantă decât aceea care a fost prezentată de profesor în clasă, este considerată creatoare, chiar dacă modul de rezolvare găsit de elev nu este nou pentru ştiinţă, dar fiindcă manifestarea unei astfel de creativităţi autentice, este important să cunoaştem şi să cultivăm la elevi această formă de creativitate numită uneori individuală sau individual - psihologică.

După cum se poate vedea, în definiţia dată este implicat şi produsul, precum şi calităţile pe care trebuie să le îndeplinească acest produs pentru a fi socotit creator - nou şi valoros.

[1] Marin Stoica- „ Inteligenţă şi creativitate”- pag. 45, Ed. Scrisul românesc, 1982.
[2] Alexandru Roşca- „Creativitate generală şi specifică”, Ed. Acad. Bucureşti, 1981, pag. 17

PROCESUL DE CREAŢIE.

Una dintre direcţiile de abordare a creativităţii este cea din perspectivă procesuală. Ocupându-se de procesul creaţiei, psihologii consideră că el parcurge mai multe etape. Putem menţiona în acest sens concepţia psihologului englez Graham Wallas care distinge patru etape ale procesului de creaţie:

1.Prepararea - stadiul pregătitor în care se produce o mobilizare a subiectului şi intervin analize, strângeri de materiale, schiţări de planuri, experimente mintale. Succesul depinde de motivaţie. Subiecţii care manifestă o motivaţie creatoare sunt capabili să-şi susţină impulsul creator de-a lungul unei căutări îndelungate , chiar pline de frustraţii.

2.Incubaţia - stadiul activităţii inconştiente, fără efort şi preocupare conştientă. Apoi, după o perioadă de timp, când mintea s-a îndreptat spre alte subiecte şi preocupări, apare un *insight* al problemei cercetate, o viziune de ansamblu asupra soluţiei sau strategiei de atac.

3.Iluminarea - stadiul intuiţiei când apare ideea punându-se la punct proiectul creativ.

4.Verificarea - stadiul elaborării finale. Se realizează atât în mintea creatorului cât şi în afară, printre colegii lui. Acum se produce testarea şi validarea soluţiei. Gândirea creatorului completează opera imaginaţiei din faza anterioară, verifică dacă iluminaţia sau intuiţia a fost corectă, apreciază şi revizuieşte ideea sau soluţia găsită. Uneori munca de verificare poate să ucidă entuziasmul iniţial. Gânditorul creator trebuie să fie suficient de detaşat de opera sa pentru a o putea examina, critica sau distruge dacă este necesar.

Aceste faze ale procesului de gândire creatoare a elevilor, le dă o stare de neliniște spirituală, de efervescenţă, de îndoieli, dar şi de mari satisfacţii, asemenea celor dobândite în urma unor mari cuceriri. Prin aceste trăiri elevii îşi îmbogăţesc viaţa lor spirituală, devenind mai buni, mai prietenoşi, mai umani şi mai generoşi.

Chiar dacă potenţialul creator are la bază unele predispoziţii ereditare, acestea se dezvoltă numai prin exersare şi într-un context social favorabil.

Şcoala reprezintă cea mai puternică instituţie de dezvoltare a aptitudinilor pentru învăţare.

Creaţia este însă un proces complex la care participă întreaga personalitate, pe baza acţiunii unitare a factorilor cognitivi de personalitate şi sociali.

Inteligenţa creatoare este forma superioară de organizare a comportamentului creator, care presupune, în primul rând, sensibilitate faţă de probleme, apoi fluenţă, flexibilitate şi capacitate de redefinire. „ A fi inteligent, arată Ana Stoica, înseamnă a fi raţional, logic şi lucid. A fi creativ înseamnă a lăsa frâu liber fanteziei, a avea curajul de a te avânta în necunoscut, în domeniul noului şi al incertitudinii, înseamnă receptivitate, sensibilitate, curiozitate”[1]

„ Noul şi atractivul sunt trăsăturile produsului creativ”, susţinea Teresa Amabile.

[1] Ana Stoica- „Creativitatea elevilor”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983, p. 92

UTILIZAREA TEHNICII DIDACTICII MODERNE IN PREDAREA LIMBII ENGLEZE LA CICLUL PRIMAR SI GIMNAZIAL

COVACI SILVIA-MARTA
LICEUL ORTODOX „SFÂNTUL NICOLAE„ ZALĂU

Subiectul pe care am ales sa-l dezvolt este legat de utilizarea tehnicii didacticii moderne in predarea limbii engleze la ciclul primar si gimnazial. Mulți oameni au scris despre aceasta în moduri diferite. Motivul pentru care l-am ales este poate diferit: de mulți ani în școala primară și secundară mi-au fost acordate în fiecare an - clase primare, în special cele primare și secundare. Deoarece nu existau programe de curs, trebuia să fac un program opțional. Nu a fost greu să scriu câteva subiecte familiare despre care să discutăm în timpul orelor de engleză, dar cum a fost o problemă la început. Fără suport, fără materiale, fără cărți, fără casete, fără notebook-uri - aceasta a fost o provocare pentru mine. Și am început să caut. Vechea tehnologie trebuia inlocuita cu tehnologia moderna pentru a incerca sa pastrezi atentia elevilor.

Când am început să colectez materialele pentru prima parte a lucrării și le-am organizat pe biroul meu, am zâmbit. De ce ? Din două motive: prima a fost pentru că am devenit melancolică și mi-am amintit cât timp am petrecut căutând acele lucruri; al doilea motiv a fost că m-am gândit pentru moment la cât de "vechi" sunt toate acestea.Trebuie să folosim tehnici, metode și strategii moderne pentru predarea limbii engleze ca a doua limbă și pentru a motiva studenții noștri să învețe pentru plăcere. Cu atât de mulți oameni ce au acces la un computer, nu este de mirare de ce elevii sunt din ce în ce mai interesați să facă orice cu ajutorul unui PC. Un computer sau o rețea de computere într-o sală de clasă sau într-un laborator nu este neobișnuită în zilele noastre. De asemenea, o conexiune la internet deschide o mulțime de porți noi; este o parolă pentru un nou teritoriu, care așteaptă să fie exploatat. Aproape orice poate fi nu numai imaginat ci realizat cu ajutorul unui computer. De asemenea, comunicarea s-a îmbunătățit în mod inimaginabil în ultimul timp, mesajele e-mail sau Messenger fiind importante mijloace de transmitere a datelor sau mesajelor.

Dacă la vârsta şcolară se aplică metode didactice ca: jocul, demonstraţia, explicaţia, exerciţiul şi tehnici specifice artelor vizuale şi abilităţilor practice, atunci se stimulează creativitatea elevilor. Ceea ce e primit cu placere la orele de limba engleza sunt cantecele.Da, cantecele transmit elevilor o stare de bine, de comfort si de dorinta de a auzi ,de a vedea ,de a invata .Folosirea laptopului conectat la internet si a video proiectorului capteaza atentia elevului facandu-l sa uite cat e ora,daca trebuie sa-si noteze informatii legate de notiunile noi prezentate in linia melodica a cantecului. Orele devin relaxante si acest lucru se observa din atitudinea elevului.Atmosfera e una linistita si totodata galagioasa. , vocile elevilor ca incearca sa invete versurile cantecului iti dau o stare de satisfactie si de implinire.De ce este eficientă această metodă? Cântecele reprezintă un important instrument pentru învăţarea limbilor străine.

Din acest motiv ideea folosirii muzicii în cadrul orelor de limbi străine primeşte din ce în ce mai multă atenţie din partea profesorilor de limbă.Cele mai evidente motive pentru implementarea acestei metode de învăţare a limbilor străine sunt: facilitarea memorizării şi consolidarea vocabularului, exersarea implicită a pronunţiei, învăţarea de structuri lingvistice prin utilizarea repetitivă a cântecelor, motivare prin implicare emoţională. Dincolo de aceste aspecte metoda de lucru prezentată susţine îmbunătăţirea abilităţilor de ascultare, influenţează comportamentul şi emoţiile şi are un efect pozitiv asupra motivaţiei. De asemenea:muzica este îndrăgită de toţi;folosirea muzicii în cadrul orelor de predare a limbilor străine este o forma de a activa sau de a calma atmosfera clasei;acestă metodă sprijină profesorii în predarea gramaticii şi a vocabularului într-un mod antrenant şi relaxant;vocabularul utilizat în cadrul

cântecelor se extinde dincolo de limbajul cotidian cunoscut de majoritatea persoanelor;în cele mai multe cazuri versurile cântecelor sunt reţinute cu uşurinţă;acest tip de activitate reprezintă o modalitate extraordinară de exersare a pronunţiei şi intonaţiei mai ales că activităţile pot fi realizate cu uşurinţă chiar la domiciliul cursanţilor;şlagărele imprimă modele lingvistice (audierea unor melodii memorabile facilitează memorizarea şi reţinerea structurilor gramaticale şi a vocabularului pentru tot restul vieţii)Pe lângă toate aceste argumentări trebuie să reamintim componenta afectivă pe care cântecele o aduc oricărui tip de predare.

Dacă ţinem cont de faptul că cele mai bune rezultate se datorează unui spaţiu de învăţare relaxat, cu un nivel minim de anxietate şi unul maxim de stimulare a motivaţiei, atunci cu siguranţă că nu este exagerată importanţa rolului pe care îl ocupă muzica. Muzica ajută profesorul să-i creeze cursantului o stare emoţională pozitivă. În ceea ce priveşte învăţarea limbilor, cântecul poate fi considerat un instrument important pentru achiziţionarea limbii vizate, fie ea o limbă străină sau limba a doua. Procesul de dobândire de abilităţi lingvistice cuprinde două componente: una intuitivă şi una conştientă. Utilizarea cântecelor poate contribui la ambele componente. Pe de o parte, fiind expuşi la cântecele din limba vizată cursantul poate reţine mult mai uşor structurile lingvistice.

Pe de altă parte, versurile cântecelor pot fi utilizate în nenumărate tipuri de activităţi de învăţare deoarece reprezintă cel mai adesea un material lingvistic foarte interesant.Cele două componente ale procesului de dobândire de abilităţi lingvistice sunt conectate prin activarea ambelor emisfere ale creierului. Este cunoscut faptul că emisfera stângă se ocupă de gândirea logică şi analitică pe când emisfera dreaptă asigură creativitatea, utilizarea imaginilor, a metaforelor şi a expresivităţii emoţionale.Cercetatorii au dovedid că dezvoltarea şi perfecţionarea unei abilităţi are loc doar atunci când se realizează o conexiune între emisfera stângă şi emisfera dreaptă.Care este legătura dintre muzică şi toate acestea? De ce sunt activate ambele emisfere ale creierului când utilizăm muzica în procesul de predare-învăţare?

În cadrul unui cântec emoţia şi limba se regăsesc mereu împreună - sunt inseparabile. Ele coexistă asigurând trecerea şi conexiunea constantă între raţional şi iraţional şi vice versa. Trebuie să ţinem cont de asemenea şi de ritmul care facilitează memorarea şi face mai plăcut procesul repetitiv. Aceste trei componente: limbă, ritm, melodie garantează că structurile lingvistice, cuvintele şi structurile gramaticale sunt transferate către memoria de lungă durată (însemnând că dobândirea cunoştinţelor de limbă este un proces repetitiv facilitat de ritm şi melodie). Faptul că majorităţii persoanelor le place să cânte, transformă această metodă într-una dintre cele mai plăcute modalităţi de a învăţa o limbă străină.

Studiu de specialitate: Metode digitale de predare a limbii şi literaturii române

Prof. Vasiliu Loredana
Liceul Tehnologic Economic “Virgil Madgearu” Iaşi

Avantajele noilor tehnologii în contexult educațional actual sunt nelimitate. Realitatea virtuală, realitatea augmentată și mediile virtuale de învățare au schimbat în totalitate procesele educaționale de predare și învățare. Aceste noi tehnologii oferă ocazia elevilor să descopere o altă modalitate de a asimila noi informaţii, dobândind competenţele necesare. De asemenea, elevii pot folosi mediile realității virtuale pentru dezvoltare personală și profesională. Mai mult decât atât, aceste medii virtuale facilitează contactul și comunicarea cu tineri din medii culturale diferite. Elevii experimentează conținutul actului educativ în manieră tridimensională, aspect care adaugă valoare actului de învățare.

Ei sunt motivaţi să exploreze mediul de învățare online, având acces la clipuri video online, link-uri suplimentare, lecturi digitale, Prezentări PowerPoint, quizz-uri, teste. Pot descărca, deschide fișierele și rezolva sarcinile de lucru în manieră digitală.

De exemplu, platforma digitală *Google Classroom* oferă studenților acces instantaneu la toate materialele încărcate de către profesor (edu.google.com); platforma este ușor de utilizat, profesorul creează o clasă digitală virtuală, după care își înrolează elevii prin intermediul unei invitații digitale trimise prin serviciului de e-mail Gmail.

Platforma digitală *Schoology* (https://www.schoology.com) este similară cu Google Classroom; poate fi utilizată gratuit și permite elevilor să utilizeze diferite materiale și link-uri, să descarce și să trimită sarcini de lucru, să fie evaluați, să își/li se monitorizeze progresul etc.

Intregrarea tehnologiilor moderne în procesul tradiţional de predare-învăţare-evaluare este o oportunitate de integrare a inovaţiile tehnologice în procesul educațional.

Comunicarea scurtă sau abreviată de tip chat sau sms se face simţită deja de la nivelul standardelor gramaticale şi al ortografiei şi este clar că folosirea TIC acasă deja creează inegalităţi între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viaţă, se schimbă şi felul în care elevul învaţă Profesorul trebuie să se simtă liber, să răspundă critic, dar în acelaşi timp creativ noilor tehnologii şi sub nicio formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii/studenții. Un profesor creativ stimulează interesul elevilor pentru Limba şi literatura română, deoarece suntem în secolul tehnologiei şi al inteligenţei artificiale. Metodele vechi pot fi reactualizate cu notăţile prezentului. Trebuie speculat interesul şcolarilor pentru tehnologie prin utilizarea acesteia în cadrul orelor de curs.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoaşterii trebuie să fie una a dialogului, educaţia trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracţia oferită de psihologia cognitivă. Dezvoltarea educaţiei în direcţia dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învăţare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, lărgirea orizontului şi adâncime.

- O metodă eficientă, care poate fi folosită cu succes la orele de limba şi literatura română este

Metoda Zig-zag cu utilizarea TIC . Profesorul va urmări paşii:

- se selectează materialul pentru studiu și pregătirea fișelor pentru elevi/studenți (o problemă va fi secţionată în componentele logice şi echilibrate). Se pot folosi manualul, ziare, reviste, diverse texte, imagini la calculator.
- se formează grupuri iniţiale printr-un procedeu stabilit de profesor. Grupurile trebuie să aibă acelaşi număr de elevi.

- se organizează grupurile de experţi (un elev din fiecare grup). Numărul grupurilor va corespunde numărul fişelor pregătite în prealabil. Elevii vor studia conţinutul de pe fişe şi vor deveni experţi în acea problemă. Fișele, fiind electronice, pot fi proiectate la tablă, economisind timp.
- reformarea grupurilor iniţiale şi predarea materialul de către expertul în domeniu.
- verificarea înţelegerii şi revederea pe scurt a celor învăţate reciproc.

Avantajele constatate sunt următoarele: oferă elevilor posibilitatea de a asimila un volum mare de informaţie; sporeşte responsabilitatea lor; încurajează contribuţia personală.

- *Metoda Grafitti* cu utilizarea TIC poate fi aplicată cu multă uşurinţă la orele de literatură.

Aceasta ajută o echipă să genereze idei la o temă. Se prilejuieşte o discuţie amplă, având un subiect dat şi poate conduce la consens. Regulile sunt:

- Moderatorul împarte elevii în trei grupuri mici, a câte 4-5 persoane fiecare.
- Membrii grupului scriu în centrul foii-poster (care va tine locul "tablei pentru graffiti") întrebarea propusă de moderator.
- Participanţii formează răspunsuri, individual şi concomitent, la această întrebare, pe "tabla de graffiti" a grupului, timp de 1-2 minute (răspunsurile pot fi scrise la întâmplare pe toată pagina sau la calculator apoi tipărită, în cazul utilizării sălii de calculatoare).
- După 1-2 min. "tabla de graffiti" a grupului 1 este transmisă grupului 2, cea a grupului 2 – grupului 3, cea a grupului 3 – grupului 1.
- Fiecare grup, fără a citi răspunsurile notate deja pe poster, răspunde la întrebarea următoare.
- Peste încă o rotaţie, "tabla de graffiti" a grupului 1 revine la grupul 1. Membrii grupului citesc toate răspunsurile, expun opiniile sale "pro" sau "contra" şi aleg 3 din toate (pe care, de comun acord, le cred mai reuşite).
- Răspunsurile mai reuşite sunt încercuite cu o altă culoare.
- Fiecare membru al grupului este gata să-şi prezinte şi să-şi argumenteze opţiunea.

- *Metoda"BBB"(Batelle-Bildmappen-Brainwriting)* cu utilizarea TIC este cunoscută şi sub numele de Brainwriting cu mapa de imagini.

- Se citeşte problema în faţa auditoriului.
- Se prezintă clasei/grupei o imagine (imaginea poate fi proiectată la tablă, utilizând calculatorul și proiectorul).
- Brainstorming individual (în tăcere) inspirat de imagini, prin care se îmbunătăţesc ideile din brainstormingul oral ori se propun altele. Fiecare elev/student scrie în caietul său.
- Câţiva elevi/studenți citesc cu voce tare ideile lor.
- Clasa discută pentru a găsi şi alte variante.

S-au observat următoarele avantajele: valorificarea asociaţiei mintale libere a fiecărui elev; stimularea reciprocă a ideilor; stimularea prin imagini proiectate la calculator; evitarea blocajului unora, care nu lucrează bine faţă în faţă. Principiul fundamental al brainstormingului este bazat pe suspendarea criticii, astfel încât elevii să fie liberi să exprime orice idee, inclusiv unele hazlii sau inaplicabile, deoarece acestea îi pot determina pe ceilalţi participanţi să formuleze idei valoroase.

Profesorii pot face foarte mult pentru activarea creativităţii elevilor. Cercetările pe această temă au arătat că atitudinea pozitivă a profesorului faţă de creativitate este unul dintre cei mai importanţi factori care facilitează creativitatea. O primă condiţie a dezvoltării creativităţii elevului este ca profesorul să ştie ce înseamnă a fi creativ, să aibă cunoştinţe de bază şi psihologice despre acest subiect, despre posibilităţile de dezvoltare a acesteia în procesul de învăţământ. E necesar a se respecta personalitatea creatoare a elevului.

Acest lucru nu este uşor, dacă ne gândim la faptul că elevii creativi pun întrebări incomode, oferă soluţii inedite de rezolvare a problemelor, nerespectând procedeele stereotipe, fiind de o curiozitate uneori supărătoare.

Climatul spornic de lucru este facilitat de faptul că profesorul tratează de fiecare dată întrebările elevilor cu interes, respectă opiniile celorlalți, întărește constant convingerea lor că pot emite idei valoroase, antrenându-i în procesul de evaluare, comunicându-le criteriile de evaluare și oferindu-le timpul necesar exersării propriilor capacități. Pentru a dezvolta activismul și creativitatea elevului, profesorul însuși trebuie să fie un tip creativ și dinamic, să manifeste un comportament și o atitudine pozitivă în acest sens.

Bibliografie şi webografie:

1..Istrate, Olimpius – Efecte si rezultate ale utilizării TIC în educaţie în Lucrările Conferinţei Naţionale de Învăţământ Virtual, Ediţia a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educatie si Cercetare, Editura Universităţii din Bucureşti, 2010.
2. Roco, M., Creativitate şi inteligenţă emoţională, Editura Polirom, Iaşi, 2001
3.https://www.vrschool.eu/uploads/io2/RO/Module%202%20Medii%20digitale%20de%20invatare_RO.pdf
4.https://sites.google.com/view/forumulpedagogic2019/metode-digitale-de-predare
5. http://www.asociatia-profesorilor.ro/creativitatea-profesorului-in-demersul-didactic.html

LECTURA - PARTE DIN MODUL DE A FI AL OMULUI CONTEMPORAN

Prof. Becheru Ramona Florentina
Liceul Tehnologic Forestier Rm. Vâlcea/ jud. Vâlcea

Lectura devine proces revelatoriu atunci când prin acţiuni imaginative şi creatoare, transmiţătorul textului, respectiv autorul, impregnează textul cu sugestii simbolice şi transmite mesajul în mod indirect prin intermediul unui limbaj metaforic structurat. „Limbajul său trebuie să pornească de la el aşa cum muzica izvorăşte din mişcarea iute a degetelor unui mare interpret, aşa cum cuvintele izvorăsc din gura unui orator cuprins de indignare, aşa cum literele îşi iau zborul de sub degetele unui tipograf iscusit, aşa cum silabele se formează în urechea unui telegrafist din sunetele micului său clopoţel”.

Asemenea sunetelor de clopoţel, cuvintele înşirate pe hârtie se transformă în propoziţii cu înţeles, în fraze menite să transmită informaţii, în cuvinte menite să convingă sau să dea naştere la multiple reacţii şi sentimente. Uneori relaţia comunicaţională dintre autor şi cititor este departe de a funcţiona fără cusur. Atunci când autorul textului, spre pildă, pune accentul pe latura metaforică a textului şi foloseşte un limbaj încriptat, actul lecturii dezvăluie o cantitatea prea mare de înţelesuri şi semnificaţii.

Poezia - spre exemplu - este o sărbătoare a comunicării artistice. Ea este expresia libertăţii totale de creaţie, cadrul ei de referinţă nu e limbajul obişnuit, ci metafora care proiectează ideile dinspre conştiinţa artistică în domeniul feericului, al uimitoarelor efervescenţe lingvistice grupate în jurul diverselor probleme existenţiale ale omului. Poezia îmbogăţeşte universul stilistic al exprimării, contribuie la lărgirea formelor individuale de cugetare. Cugetarea poetică nu mai este un simplu reflex al inteligenţei, ea devine o stare de graţie a inimii, un apanaj al sentimentelor. Receptarea poeziei implică pendularea neîncetată a cititorului între concreteţea ideilor exprimate în versuri şi mobilitatea semantică a cuvintelor-simbol care ascund nebănuite sensuri şi dovedesc mobilitate metaforică.

Conferind cititorului abilităţi interpretative filosofia lecturii dă naştere unor situaţii paradigmatice bazate pe relaţia dialectică: autor-text-cititor. În contextul noii ordini teoretice, în sfera ştiinţelor receptării şi interpretării, accentul nu se mai pune pe relaţia autorului cu textul, ci cade pe raportul text – receptor. Astfel, atât acţiunea de redactare şi transmitere a unui text, cât şi procesul de receptare a mesajului scris, stau sub semnul valorosului respect care domină relaţia autor-cititor. Interacţiunea autor-cititor devine eficientă din momentul în care cel din urmă surprinde, sau crede că surprinde semnificaţiile textului creat de autor.

Parcurgerea cărţilor este însoţită mereu de un proces intuitiv legat de surprinderea sensului. În plus, putem spune că destinul unei capodopere depinde de corecta receptare a sensului ei. Intuirea sensului ia naştere pe măsura identificării detaliilor, a cuvintelor şi jocurilor de cuvinte care relevă sensul.

În general, descifrarea semnificaţiilor prezente într-o comunicare scrisă merge către o singură direcţie : cea a descoperirii ideii originare care a stat la baza conceperii operei artistic . Satisfacţia pătrunderii sensului nu este lipsită de neprevăzut. Uneori, ca să cunoaştem sensul, trebuie să o luăm pe ocolite, alteori, conform unei înlănţuiri logice spontane nimerim pe o pistă de semnificaţii străină intuiţiei originare. Indiscutabil, identificarea sensului, dezvăluirea secretelor ocultate de mişcarea sinuoasă a semnificaţiilor poate transforma un text obtuz, într-un fragment prietenos şi accesibil. Un text care-şi dezvăluie sensul capătă în mintea cititorului o nouă înfăţişare.

Cititorul nu poate schimba nimic din conţinutul operei lecturate , nu poate modifica substanţa operei literare dar o poate aduce în spaţiul său subiectiv. Paternitatea operei tipărite aparţine în exclusivitate creatorului ei, dar numai în colaborare cu receptorul, cartea este scoasă în lume şi pătrunde în circuitul comunicaţional. Cărţile nu se scriu de dragul artei, creaţiile literar,

ştiinţifice sau filosofice nu sunt rodul unor acte gratuite, ele aşteaptă să fie prinse în reţeaua comunicării, speră să intre în raza interpretativă a unui receptor.

Textul scris, comunică cititorului noi informaţii, îi provoacă noi experienţe şi îl transportă într-o realitate paralelă. Când citesc, rămân eu însumi, fac parte din această lume, dar mă implic în realitatea ficţională, trăiesc alături de personaje fictive sau navighez pe firul logic al unei teorii sau a unei relatări despre vremi trecute sau actuale. Actele de imaginaţie puse în funcţiune de autor, atunci când scrie, dau naştere, de fiecare dată când cartea se deschide, unor experienţe imaginative similare, trăite, de această dată, nu de autor, ci de destinatarul lucrării, adică de cititor. Cu cititorul se petrece „ceva” atunci când deschide o carte iar acest „ceva” ţine de eficienţa lecturii, de intensitatea legăturilor comunicaţionale stabilite între autorul cărţii şi cititorul ei.

Eficienţa receptării depinde şi de contribuţia autorului. Efortul său creator se măsoară, din punctul de vedere al filosofie comunicării, nu prin originalitatea informaţiilor comunicate şi nici prin sensibilitatea gândirii lui, ci prin abilitatea exprimării, prin puterea persuasivă a comunicării ştiinţifice sau literare pe care o oferă cititorului. Este important să reţinem că, nici o comunicare din sfera culturii scrise nu are valoare în sine. Creaţia literară, ştiinţifică sau filosofică este produsă pentru a fi receptată. Un autor ştie, că, atunci când scrie, dă naştere unui veritabil dialog cu cititorii săi. De altfel, relaţia creator-receptor avansează în direcţia transformării cititorului într-un partener al actului creator.

Lectura este considerată o formă de comunicare activă în măsura în care receptorul, respectiv cititorul este capabil să reţină sau nu ideile transmise în scris. În caz contrar, mecanismul lecturii înregistrează un caracter pasiv. Prin urmare, dacă efortul creator al prozatorului, poetului sau memorialistului, al omului de ştiinţă sau filosofului poartă amprenta unui proces individual şi original, procesul receptării are un caracter colectiv. Scriitorul ştie că lucrează pentru viitorii săi receptori, este conştient de faptul că aceştia vor interpreta şi vor decodifica mesajul artistic sau informaţional scris de el. Prin participarea la comunicarea textuală, cititorul filtrează, inevitabil, mesajul scris prin conştiinţa sa estetică şi interpretativă. Mesajul creaţiilor literare se adresează întotdeauna unui receptor, indiferent dacă el este prezent sau nu. Acesta înseamnă că orice carte este **“**dialogică”**.** Este orientată spre un presupus destinatar. Un text: literar, ştiinţific, informativ sau educativ este conceput pentru a fi citit şi receptat, adică pentru a semnifica ceva pentru altcineva.

În privinţa comunicărilor literare reţinem că ele diferă de celelalte tipuri de comunicare prin faptul că scriitorul este emiţătorul, cititorul este receptorul iar mesajul însuşi este opera literară ale cărei conţinut este redat printr-un cod artistic constituit, format din expresii stilistice şi metafore literare. Mesajul operelor literare este cel mai greu de descifrat deoarece limbajul folosit pentru a comunica diferă de stilul folosit în comunicarea uzuală. Autorii scrierilor literare folosesc expresii simbolice sau epitete care diferă de la un gen literar la altul şi sunt specifice fiecărui curent literar. Spre deosebire de scrierile ştiinţifice, religioase sau filosofice, care se adresează unui public avizat, creaţiile literare sunt destinate unei categorii largi de cititori.

Prin urmare, lectura nu încetează să facă parte din modul de a fi al omului contemporan. Cu fiecare carte citită fiinţa umană deschide câte o fereastră spre libertate. Citeşte şi fă ce vrei, sună legea fundamentală a filosofiei lecturii. Scepticii pot spune că adevărata libertate se obţine în lumea concretă. Adevărul e că libertatea provine din interior şi se verifică prin valoarea cărţilor citite. Niciodată viaţa nu ne întâmpină cu atâtea informaţii, nu ne trezeşte atâtea emoţii şi sentimente, ca şi cărţile citite. O carte deschisă e o invitaţie la libertate : în spaţiul vieţii reale nu avem posibilitatea să ne rescriem destinul, în timp ce, în spaţiul realităţii textuale, lectura poate fi reluată iar conţinutul cărţii poate fi modelat după chipul psihologic, educaţional, hermeneutic şi filosofic al fiecărui cititor.

Cărţile nu pot fi doar clipe de răgaz în calea vieţii, trebuie să credem, împreună cu poetul George Vulturescu, că, în timp ce citim, unele cărţi se transformă în nişte „dinţi din creier cu care putem muşca din merele vieţii şi ale morţii”.

BIBLIOGRAFIE:

ABRIC, Jean-Claude, *Psihologia comunicării: Teorii şi metode*, Editura Polirom, Iaşi, 2002;
BAGDASAR, Radu Anghel, *Creatica: O teorie a genezei operei literare*, Editura Paideia, Bucurşti, 2005;
CRAIA, Sultana, *Teoria comunicării*, Editura Fundaţiei România de Mâine, 2000;
MILLER, Hillis J., *Etica lecturii*, Grupul Editotial Art, Bucureşti, 2007;
SÂRGHIE, Anca, *Lectura şi studiul*, Editura “Alma Mater”, Sibiu, 2002.

POLITICI ŞI PRACTICI EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXTUL REFORMEI SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNESC

Prof. Cosmin Becheru
Școala Gimnazială Dăești, jud. Vâlcea

În contextul actual se impune depăşirea frontierelor rigide, deplasarea accentului educaţiei spre conştientizare, cooperare, gândire critică şi selecţie, adaptabilitate şi interpretarea lumii mereu schimbătoare. Cheia succesului se găseşte în "buzunarul pedagogilor, al didacticienilor şi, mai ales, al practicienilor (educatoare, învăţători, profesori). Ea se traduce prin proiectarea, organizarea şi diseminarea tehnicilor unui demers didactic...transdisciplinar. Un profesor bun propune elevilor săi contexte educaţionale variate, asumându-şi efectele, nu întotdeauna pozitive, ale acestor activităţi de predare-învăţare-evaluare, astfel încât educabilii să se poată adapta cu uşurinţă dezideratelor societăţii. De exemplu, în cadrul orelor de Literatura română se pot utiliza cu succes următoarele strategii didactice interactive: "Ştiu/ Vreau să ştiu/Ce pot să mai aflu ?", "Termeni- cheie daţi în avans" –pentru anticiparea destinului personajelor, "*Scaunul autorului*" –pentru exprimarea unor opinii, "*Puzzle*"-pentru captarea atenţiei la clasa a V-a. La acestea, desigur, se adaugă precizarea regulilor şi evaluarea corectă. Împărţirea elevilor în grupuri mai mari sau mai mici, neomogene şi /sau omogene, ca şi lucrul individual asigură dezvoltarea individului.

De multe ori ne place să afirmăm că şcoala românească se află la o răscruce, la un nou început de drum. Ne „place" să ne punem speranţa într-un viitor mai bun, un viitor care să dea şanse reale de afirmare a celor care, deocamdată, pentru un timp, sunt copiii, sunt elevii noştri. Luptăm din răsputeri să le asigurăm educaţia necesară pentru a putea avea o şansă.

Proiectele educaţiei pentru mileniul III vizează transformarea practicilor educaţionale tradiţionale în baza noilor principii specifice educaţiei şi pedagogiei contemporane: educaţie globală, învăţare pe parcursul întregii vieţi, educaţia pentru toţi, şanse egale, parteneriat în educaţie. Învăţarea în profunzime, bazată pe acţiunea şi responsabilizarea celui care învaţă, formarea de competenţe, integrarea cunoştinţelor în structuri de aplicaţie, predarea interactivă, curriculum inter- şi transdisciplinar sunt doar câteva concepte, idei, pe care se bazează pedagogia contemporană, fiind generate de comutarea societăţilor europene către globalizare şi către societatea bazată pe cunoaştere, de necesitatea sincronizării între dezvoltarea societăţii şi dezvoltarea educaţiei, de noile rezultatele ale unor evaluări şi aplicaţii în sistemele educaţionale, de necesitatea integrării şi globalizării educaţiei.

În consens cu noile principii specifice educaţiei şi pedagogiei contemporane şi cu documentele de politică educaţională europeană, care au stat la baza construirii sistemelor educaţionale actuale, se situează şi cerinţele care vizează adaptarea şcolii la posibilităţile de instruire ale elevilor, precum şi nevoia vitală a unei educaţii de bază, considerată o problemă prioritară în toate statele lumii.

Sistemele educaţionale actuale, adaptate cerinţelor educaţionale specifice populaţiei şcolare diverse, s-au construit în baza ideilor şi principiilor pedagogiei contemporane, o pedagogie interactivă, care accentuează importanţa formării competenţelor şi se caracterizează prin următoarele dimensiuni:

- reconsiderarea rolului elevului, care devine subiect al educaţiei;
- utilizarea tehnologiilor informatizate în educaţie (computer, internet, clase virtuale) în: proiectarea predării, dirijarea învăţării, monitorizarea actului didactic;
- trecerea de la sisteme educaţionale organizate ierarhic la sisteme educaţionale organizate după modelul reţelei;
- învăţare prin rezolvarea de probleme, stimularea gândirii critice;

- preocupare pentru formarea competenţelor;
- tendinţa de prospectare, anticipare, reconstrucţie a structurilor de învăţare;
- preponderenţa experienţelor interactive, care generează învăţare în profunzime: predare-învăţare cooperantă, lecţii bazate pe experienţă de viaţă, confruntări de opinii;
- reconstrucţia spaţiului şcolar în vederea favorizării interacţiunilor, cooperării, schimbului de experienţe, opinii, ascultării active.

În contextul viziunii postmoderniste asupra educaţiei, pedagogiei, îşi găseşte locul şi abordarea constructivistă a cunoaşterii şi învăţării, considerată o paradigmă postmodernistă în educaţie. Orientarea către individ şi valorile sale, modul subiectiv al cunoaşterii individuale, dezvoltarea personalităţii în context autentic social, construcţia proprie a cunoaşterii prin elaborarea de sensuri şi semnificaţii variate, prin interpretare, argumentare conform unei experienţe cognitive proprii, sunt câteva dintre dimensiunile constructiviste care se regăsesc şi în postmodernism.

Promovând conceptul de educaţie permanentă şi reluând problematica legată de diferite niveluri ale educaţiei, Comisia Internaţională pentru Educaţie în sec. XXI reafirmă unul dintre principiile fundamentale promovate de UNESCO, şi anume: nevoia vitală a unui învăţământ elementar, a unei educaţii de bază, care reprezintă o problemă prioritară în toate ţările lumii, şi care trebuie să includă şi milioanele de adulţi analfabeţi, copii neşcolarizaţi şi copii care părăsesc şcoala după primii ani de studii.

Importanţa educaţiei de bază, realizată în cadrul învăţământului preşcolar, primar şi secundar inferior (în general până în jurul vârstei de 14 ani), dar şi în cadrul familiei şi prin programele educaţionale destinate adulţilor, realizate în afara structurilor sistemului educaţional, rezultă din faptul că reprezintă o etapă esenţială în pregătirea pentru viaţă, în care copilul învaţă ”cum să înveţe” şi devine capabil să decidă în legătură cu calea ce o va urma în viitor.

Cadru de acţiune adoptat la Conferinţa Mondială a Educaţiei pentru Toţi de la Jomtiem (1990), precum şi cel adoptat la încheierea Forumului Mondial al Educaţiei de la Dakar din 2000, prevăd direcţii de acţiune şi strategii care vizează: punerea la dispoziţia tuturor indivizilor a unui învăţământ elementar de bună calitate (în mod special pentru cei din grupurile dezavantajate); ameliorarea calităţii educaţiei primare şi a pregătirii cadrelor didactice; atingerea de rezultate şcolare măsurabile, cu deosebire în citit-scris, abilităţi de calcul şi abilităţi esenţiale de viaţă; recunoaşterea diversităţii necesităţilor educaţionale individuale.

Democratizarea sistemului educativ românesc, ameliorarea calităţii învăţământului, valorizarea rolului social al educaţiei, dezvoltarea valorilor culturale româneşti, promovarea identităţii culturii româneşti în cadrul culturii universale, formarea cetăţenilor responsabili, activi, care să contribuie la dezvoltarea unei societăţi democratice, sunt obiective prioritare ale politicii educaţionale româneşti, evidenţiate după 1990, convergente cu obiectivele dimensiunii europene.

Politicile educaţionale actuale vizează dezvoltarea învăţământului preuniversitar (educaţia de bază, învăţământul profesional şi cel secundar superior), modernizarea învăţământului superior şi compatibilizarea nivelurilor naţionale de calificare cu cele europene.

Între direcţiile avute în vedere în cadrul reformei învăţământului românesc, reforma curriculară reprezintă segmentul esenţial, central, care se constituie acum ca o tematică distinctă în ştiinţele educaţiei. Programul reformei curriculare reprezintă un demers coerent de politică educaţională naţională, proiectat şi derulat în concordanţă cu tendinţele şi practicile europene curente.

Noua abordare a Curriculum-ului Naţional a generat un alt tip de cultură curriculară caracterizată prin: centrarea procesului de învăţământ pe obiective de formare a competenţelor şi aptitudinilor; transformarea şcolii centrate pe profesor într-o şcoală centrată pe elev prin promovarea metodelor interactive de învăţare, cultivarea aptitudinilor creative ale elevilor și crearea unor situaţii de

învăţare variate (profesorul este responsabil de modalitatea de organizare a programelor de învăţare, performanţele elevilor confirmând sau infirmând eficienţa acţiunilor didactice); abordarea inter şi transdiciplinară a curriculum-ului şcolar; abordarea curriculum-ului în corelaţie cu problematica evaluării performanţelor şcolare şi a formării iniţiale şi continue a personalului didactic.

Modernitatea şi caracterul inovativ al Curriculum-ului Naţional se regăsesc la nivelul următoarelor trăsături definitorii ale acestuia: plasarea învăţării în centrul demersurilor educaţionale; orientarea învăţării spre capacităţi şi competenţe; utilizarea metodelor interactive; dezvoltarea spiritului critic, interogativ; stimularea gândirii creative; structurarea unui învăţământ pentru fiecare prin flexibilizarea parcursurilor şcolare; adaptarea conţinuturilor învăţării la interesele, aptitudinile elevului, la problemele şi cerinţele vieţii sociale; responsabilizarea agenţilor implicaţi în actul educativ.

În ansamblul sistemului de învăţământ românesc, învăţământul obligatoriu, care începe la vârsta de 6-7 ani şi durează 10 ani (prin parcurgerea învăţământul primar şi secundar inferior cu cele două cicluri succesive, gimnaziul şi ciclul inferior al liceului), deţine o poziţie strategică, de bază, de calitatea instruirii şi învăţării realizate în cadrul acestuia depinzând performanţele şi eficienţa nivelurilor ulterioare de învăţământ, dezvoltarea viitoare a societăţii româneşti, afirmarea ei ca o societate a cunoaşterii, a învăţării.

Educaţia de bază, realizată în cadrul învăţământului obligatoriu, asigură însuşirea competenţelor necesare accesului ulterior la învăţare, învăţării pe parcursul întregii vieţi, idee precizată în cadrul primului mesaj-cheie al Memorandumului asupra învăţării permanente, elaborat de Comisia Europeană în octombrie, 2000: ”noi competenţe de bază pentru toţi”. Noile competenţe de bază precizate în concluziile Consiliului European de la Lisabona, concretizate într-o listă a domeniilor de cunoaştere şi competenţă larg definite, de natură interdisciplinară, se regăsesc şi la nivelul învăţământului obligatoriu din România, fiind incluse în prevederile Planului Naţional de Dezvoltare 2007-2013.

Având în vedere impactul învăţământului obligatoriu asupra evoluţiei ulterioare a tinerilor, dar şi asupra dezvoltării societăţii, precum şi anvergura acestuia ca sector social (populaţia şcolarizată, cadre didactice implicate, unităţi şcolare), considerăm că elaborarea şi aplicarea politicilor educaţionale în domeniu trebuie să se realizeze cu maximă atenţie, implicare şi responsabilitate. De aceea, demersul investigativ realizat în cadrul lucrării, şi mai ales soluţiile elaborate şi implementate experimental, se vor a fi modalităţi concrete de respectare şi aplicare corespunzătoare a politicilor menţionate.

Bibliografie:

- Coord. Otilia Păcurari, Anca Târcă, Ligia Sarivan, *Strategii didactice inovative*, Ed. Sigma, Bucureşti, 2003;
- S. Cristea, *Dicţionar de pedagogie,* Ed. Litera Educaţional, Chişinău, 2002

Optimizarea comunicării în procesul educațional

Profesor: Roșca Elena,
Colegiul Tehnic „TRAIAN VUIA”, Oradea

Schimbarea concepției comunicative promovată în școală pune în mod acut problema educării cu și mai multă sârguintă a capacității comunicative deopotrivă la profesor și la elevi, concomitent cu îmbunătățirea comunicării de ansamblu din cadrul instituției școlare. Comunicarea are semnificația unei valori umane și sociale, motiv pentru care educarea comunicării constituie un scop în sine, un obiectiv major al învățământului.Cerințele de comunicare ale școlii sunt într-o continuă creștere, motiv pentru care ea își multiplică formele de comunicare și își sporește exigențele față de actul comunicării. O astfel de evoluție obligă cadrul didactic să devină un bun profesionist al comunicării didactice, atât în planul stăpânirii tehnicii comunicării, cât și în cel al rezonării receptorului, în cel al influențării, formării personalității acestuia sub multiple aspecte, competența comunicativă căpătând, în felul acesta, o valoare integrativă a aptitudinii sale pedagogice.

Comunicarea este un proces relațional, în cadrul căruia doi sau mai multi interlocutori fac schimb de informații, se înțeleg și se influențează între ei. Codurile folosite în comunicare sunt: cuvântul, gestul, imaginea, sunetul, mișcarea, stările afective.

Conform Dictionarului de pedagogie, comunicarea didactică este parte fundamentală a procesului de învățământ în care elevii, sub îndrumarea cadrului didactic, dobândesc noi cunoștințe, reguli, formule, legi. În pedagogia tradițională, comunicarea didactică era considerată numai acțiune de predare, elevul având un rol de simplu receptor.

Reconsiderând rolul elevului în cadrul procesului de învățământ, pedagogia modernă acordă o atenție deosebită metodelor activ-participative, conlucrării dintre elev și cadrul didactic, toate acestea fac din comunicarea didactică un proces complex și viu.

Comunicarea didactică reprezintă o formă particulară de comunicare, specifică procesului didactic. La nivelul comunicării didactice interferează mai multe tipuri de comunicare:

- comunicare orală (dominantă) și comunicare scrisă;

- comunicare verbală, paraverbală și nonverbală;

- comunicare referențială (prin care se transmit cunostițte teoretice) și comunicare atitudinală (se transmit sisteme de valori, criterii de apreciere a valorilor).

Învătământul este, prin excelentă, un domeniu puternic comunicant la toate nivelurile. Această apreciere este cu atât mai evidentă dacă vom privi lucrurile prin prisma pedagogiei moderne a comunicării, pentru care:

- relația instructivă (educativă) este eminamente o relație de comunicare, ce dă naștere unui tip specific de limbaj- limbajul didactic sau pedagogic pe care se bazează. Ceea ce nu înseamnă că învățământul este reductibil la comunicare, ci evidențiază o recunoaștere a comunicării ca parte constitutivă și vitală a procesului instructiv-educativ;

- ca parte constitutivă și vitală de învătământ, comunicarea se implică activ și creator în structurarea acestuia;

- comunicarea constituie una din condițiile fundamentale desfășurării procesului de învățământ, de unde concluzia că a organiza condițiile învățării înseamnă a organiza comunicările care se produc în clasă, a organiza și controla schimburile de semnificații ce au loc între profesor și elevi.

Extinzând lucrurile, comunicarea contribuie la formarea și cristalizarea comunității ca mediu mai larg care intervine într-o manieră favorabilă la stimularea învățării și a unei activități didactice de calitate. Este important de subliniat faptul că instituția de învățământ constituie locul unde se învață comunicarea, unde se deprinde și se perfectionează comunicarea, unde se elaborează comunicarea, unde se educă (cultivă) comunicarea. Aici, comunicarea are semnificația unei valori umane și sociale, motiv pentru care educarea comunicării constituie un scop în sine, un obiectiv major al învățământului.

Definit în termeni de comunicare, procesul de învățământ apare ca o înlănțuire teoretic infinită, de situații de comunicare cu specific didactic. Profesorul trebuie să-și armonizeze acțiunea la nivelul experienței lingvistice a elevilor cu care lucrează. Mesajul didactic trebuie să fie structurat, prelucrat și prezentat în concordanță cu posibilitățile de receptare ale elevilor. Este o problemă care ține de capacitatea educatorului de a-și adapta comunicarea la nivelul maturității intelectuale a elevului. Nu întotdeauna comunicarea didactică se realizează așa cum ne-am propus deoarece pe parcursul comunicării pot apărea și blocaje. Blocajele de comunicare pot interveni atunci când cadrul didactic are o exprimare neclară, vorbește prea încet sau prea repede , nu creează motivații, elevii nu au cunostințele necesare pentru a înțelege comunicarea sau nu sunt bine fixate, influențând negativ cunostințele noi. Limbajul înseamnă comunicare, dar nu se comunică nimic dacă vorbirea e lipsită de sens.

În comunicarea didactică intervin, determinând-o sau numai influentând-o, factori multipli care pot fi grupați în următoarele categorii: caracteristicile profesorului, caracteristicile elevului sau clasei, caracteristicile canalului de transmitere și ale contextului în care se desfășoară actul comunicativ. Din perspectiva cadrului didactic contează stilul didactic, strategiile de instruire abordate, competențele de exprimare clară, precisă, argumentată, accesibilă, implicarea profesională, formele de motivare utilizate, tipuri de relații pedagogice(de conducere, afective).

Deosebit de importante sunt și caracteristicile elevului: acuitatea senzorială (vizuală și auditivă), nivelul dezvoltării intelectuale, experiența cognitivă și lingvistică, motivația învățării, nivelul competențelor de comunicare, gradul de cultură, ritmul de lucru, atitudinile cognitive și sociale, trăirile emotionale, individuale și de grup (anterioare și simultane actului de comunicare). Comunicarea poate să întrețină relații de tipuri diferite: unidirecționale, bidirecționale și multidirecționale. Accentul tinde să se pună pe dezvoltarea comunicării multidirecționale, ce favorizează interacțiunea, interactivitatea, confruntarea diverselor cunoștințe.

Bibliografie:

1. Ioan Cerghit, *Sisteme de instruire alternative și complementare*, Bucuresti, Editura Aramis, 2002
2. Andronic, R. , *Elemente de dinamica grupurilor*, Editura Psihomedia, Bucureşti, 2007
3. Cornelius, Helena, Faire, Shoshana, *Ştiinţa rezolvării conflictelor*, Editura Ştiinţă şi Tehnică, Bucureşti, 1996
4. Cosmovici, A., *Psihologie generală* Editura Polirom, Bucureşti, 1996.

MATEMATICA – INSTRUMENTUL DE MODELARE AL ŞTIINŢELOR

Popa Crina Diana
Liceul Tehnologic Beliu

Abstract: Abstract mathematical models play an important part in engineering, design, economic decision making and other activities. Mathematical modeling is a difficult concept to define. In a first agreement is applied mathematics in physics, chemistry, biology, economics and engineering. Mathematicians who do have a process applied mathematics, almost a philosophy that we apply when building models. The objective of a mathematical model of the phenomenon must be quantitative description of the mechanisms that can stimulate the phenomenon. Typically quantitative description is made with a number of variables, called the model variables. The mathematical model is a set of equations on these variables.

Cuvinte cheie: Model, model mathematic, modelare, teoremă, mathlab, mathcad.

Modelarea matematică constă în descrierea unui sistem complex utilizând termeni şi concepte matematice. Este folosită atât în domeniul științelor naturale cât și în ingineria industrială și economică. Din procesul unei modelări matematice rezultă un model matematic al cazului studiat, model utilizat în luarea de decizii tehnice sau economice.

1. Modalităţi de a define modelul matematic

În literatură se întâlnesc trei modalităţi de obţinere a ecuaţiilor care defines modelul :

1.1. Procedeul classic. Acesta constă în transcrierea sub formă de ecuaţie a unor legi generale cum ar fi: legea lui Newton din mecanică, legile lui Ohm, Kirchoff, Ampere din electricitate, legea de conservare a masei a energiei, legea de conservare a impulsului şi alte legi.

1.2. Procedeu bazat pe legi constitutive. Acesta constă în transcrierea sub formă de ecuaţie a unor legi constitutive. Legile constitutive, se referă la acele variabile ale modelului care depind de structura materialului şi stabilesc relaţii dintre asemenea variabile. Aceste relaţii pot fi rezultatul unor experienţe (de exemplu legea lui Hook) sau a unor raţionamente empirice sau postulate.

1.3. Procedeu bazat pe *legi ipotetice*. Aceasta constă în transcrierea sub formă de ecuaţie a unor *legi ipotetice* şi se întâlneşte aunci când nu există o lege precisă referitoare la fenomen. De exemplu legea Lotka-Volterra.

Analiza modelului matematic înseamnă elucidarea existenţei, unicităţii, comportării soluţiilor ecuaţiilor modelului precum şi calcularea numerică a soluţiilor. Analiza conduce la rezultate ce pot fi comparate cu observaţii. Mai mult analiza conduce şi la predicţii privind desfăşurarea fenomenului. Dacă aceste predicţii se adeveresc, ele conferă autenticitate modelului.

Este important că toate modelele sunt idealizări şi sunt limitate în ceea ce priveşte aplicabilitatea lor. De fapt, în mod curent, ne place să simplificăm, pe ideea ca dacă modelul trebuie obţinut în acest fel corect, atunci se poate complica şi analiza acestuia este uşurată de analiza versiunii simplificate.

Clasificarea modelelor poate reflecta, fie ramura de ştiinţă în care acestea acţionează şi avem:

- modele economice,

- modele sociologice,
- modele biologice,
- modele organizaţionale etc,

fie instrumentul utilizat în descrierea acestuia, respectiv:

- model grafic,
- model matematic,
- model fizic
- model de referinţă etc.

2. **Modelul matematic**

Noţiunea de model se referă la un mod de cunoaştere a realităţii care constă în reprezentarea fenomenului studiat cu ajutorul unui sistem artificial. Modelele matematice au un rol deosebit în cercetările ştiinţifice moderne. Materialul de constructie a acestor modele îl constituie noţiunile şi simbolurile matematice. Practic, fiecare noţiune matematică, fiecare obiect matematic, pornind de la noţiunea de număr, este un model matematic.

Modelul matematic reprezintă un sistem de relaţii matematice, care descriu proprietăţiile esenţiale ale originalului. Modelarea matematică este o activitate creativă, drept pentru care este complicat pentru a o descrie într-un cadru formalizat.

Forma generală a unei modelări matematice

Formularea problemei

↓

Elaborarea modelului

↓

Experimentul computerizat

↓

Analiza rezultatelor modelării

Tipuri de modele matematice:

- **Modele matematice liniare şi modele nelianiare.** Modelele liniare operează cu relaţii matematice la care variabilele au exponenţii egali cu unitatea. Modelele nelianiare operează cu relaţii matematice în care intervin variabilele cu exponenţii supraunitari.
- **Modele deterministe şi probabiliste.** Modelele deterministe şi probabiliste se construiesc atât pentru procese certe cât şi pentru procesele cu un grad înalt de incertitudine în desfăşurarea evenimentelor. Modelele deterministe se pot deduce din cele probabilistice când probabilitatea de desfăşurare a evenimentelor din cadrul sistemului analizat este egală cu unitatea.
- **Modele discrete şi continue.** Modelarea discrete sau continua se aplică la finalizarea matematică a problemelor în care fenomenele au o distribuţie discrete sau o distribuţie continua.

- **Modele algoritmice.** În procesul de rezolvare a unei probleme dintr-un anumit domeniu ştiinţific, economic, social, este necesară folosirea unui model prin care să se aplice anumiţi paşi-algoritmi de rezolvare. Aceştia constau în:
  - ✓ analiza şi studiul enunţului problemei
  - ✓ evidenţierea ipotezei
  - ✓ evidenţierea concluziei
  - ✓ găsirea unei metode de rezolvare.
- **Modele ale inteligenţei artificiale.** Ideile metodelor inteligenţei artificiale se bazează pe studiul metodelor computaţionale.
- **Modele staţionare şi dinamice.** Modelele statice cuprind evenimente descrise de variabilele care nu depind de timp. Modelele dinamice se bazează pe studiul în timp al fenomenului, de obicei neliniar.
- **Modele axiomatice.** Un model axiomatic cuprinde:
  - ✓ axiomele sistemului, reprezentând propoziţii exprimate în formula matematică;
  - ✓ reguli de inferenţă, reprezentând prescripţii riguroase, prin care se trece de la axiome la teoreme;
  - ✓ teoreme, adică propoziţii mai mult sau mai puţin particulare, exprimate matematic, deduse prin reguli de inferenţă din aproape în aproape, din axiome şi care exprimă proprietăţi ale fenomenului modelat.

Cunoştinţele matematice sunt o piatră de temelie în sistemul de cunostinţe generale ale fiecărui om, pe de altă parte, matematica creează o disciplină a muncii, dezvoltă logica şi flexibilitatea în gândire, îl ajută pe om să gândească toata viaţa, să fie creativ, să fie consecvent şi ordonat în toate acţiunile sale. Matematica educă simţul frumosului aşa cum numai arta mai poate să o facă.

Bibliografie:

1. Caius Iacob, Mihai Drăgănescu – *Matematica în lumea de azi şi de mâine* - Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti 1985.
2. A.C. Fowler- *Mathematical models in applied Sciences*, Cambridge University Press 1998

Învăţarea experienţială şi ora de religie

Prof. Asăndulesei-Budeanu Maria
Colegiul Economic Administrativ Iași

Învăţarea experienţială, numită şi experienţă structurată de învăţare, a fost consacrată conceptual de către David Kolb în 1984. Ea presupune transformarea unei experienţe la care participă elevii într-un proces de învăţare. Profesorii îi provoacă pe elevi să participe la o activitate, apoi dirijează, prin întrebări, procesul de conştientizare, de analizare, generalizare și aplicare a celor învăţate de elevi în viaţa de zi cu zi. În cadrul orei de religie, o experiență de învățare propusă de profesor contribuie la cunoașterea și consolidarea valorilor morale precum: integritatea, respectul, iertarea, prietenia, iubirea, încrederea, responsabilitatea, compasiunea etc.

Etapele învăţării experienţiale

Profesorul de religie generează o experienţă, adică o situaţie problematică asemănătoare celor din viaţa de zi cu zi, în care sunt implicaţi elevii, cu bagajul de cunoştinţe şi informaţii deţinute până în acel moment, şi asistă grupul în parcurgerea acesteia.

Există multiple metode de a genera experienţe din care elevii pot extrage informaţii, pot dezvolta şi consolida atitudini şi deprinderi noi. Dintre acestea, enumerăm: brainstormingul, studiul de caz, jocul de rol, simularea, povestirea, demonstraţia, dramatizarea, alegerea forţată, acvariul etc.

ANALIZA

În această etapă, rolul profesorului de religie este de a solicita **interpretarea şi exprimarea** elevilor cu privire la **proces** - modul în care au relaţionat, cum au luat deciziile, cum s-au simţit, ce au aflat nou sau semnificativ - urmând a analiza validitatea sau corectitudinea cunoştinţelor cu privire la tema în cauză.

GENERALIZAREA

În această etapă, se vor rezuma rezultatele analizei anterioare și se vor trage concluzii.

APLICAREA

Aplicarea nu se desfăşoară în spaţiul unde au avut loc etapele de mai sus, ci într-un cadru al vieţii de zi cu zi. Elevul este principalul responsabil în aplicarea concluziilor şi principiilor la care a ajuns în urma generalizării.

Întrebări utile profesorului de religie în facilitarea experienţei:

REFLECŢIE - „Ce/cum (v-)aţi simţit?” „Care a fost momentul dificil/critic/plăcut din experienţă?” „Cum te-ai simţit vis-à-vis de perechea ta în cele două situaţii?” „A existat vreun moment când ai fi vrut să renunţi?” „Ce v-a atras atenţia?” „Ce sunet /imagine/trăiri vă amintiţi?”

INTERPRETARE - „Ce semnificaţie are, pentru tine, ce ai experimentat?” „Ce ai descoperit despre tine/ceilalţi?” „Cum interpretezi ce ai trăit?” „La ce te gândeşti...?” „Cu ce asociezi...?” „În ce context ai mai avut o experienţă...?” „Despre ce credeţi că este vorba?” „Ce ai învăţat din experienţa trăită?”

APLICARE - „În ce situaţii ai putea aplica cele învăţate?” „Cum ai pune în practică cele învăţate?” „Ce ai schimba la tine în urma experienţei?” „Dacă aţi lua exerciţiul de la început, ce aţi face?” „Ce ai putea recomanda altora aflaţi într-o situaţie asemănătoare?”

Exemple practice de aplicare a unor experienţe structurate de învăţare

a) curricular:

La momentul de fixare şi consolidare a cunoştinţelor din cadrul lecţiei *Familia creştină*, clasa a XI-a, profesorul de religie poate organiza o experienţă structurată de învăţare, pornind de la o poveste sau de la transpunerea acesteia într-un joc didactic/o dramatizare pentru a evidenţia datoriile şi responsabilităţile membrilor familiei. Exemple de poveşti (D. Ciobanu, 1999, p. 37):

1. *Iubirea părinţilor este de neînlocuit*

Un tată şi o mamă, întotdeauna foarte ocupaţi cu activităţile profesionale, înaintea zilei de naştere a copilului lor, trecură în mare grabă printr-un magazin de jucării. Ei explicară vânzătoarei: „Am vrea ceva pentru un copil micuţ, care să-i poată ţine de urât şi să-i ia sentimentul singurătăţii”. „Îmi pare rău”, zâmbi vânzătoarea, „nu avem părinţi de vânzare”.

2. *Bunicul şi nepotul*

Un tată ajunsese înaintat în vârstă şi tremura în aşa măsură, încât adeseori vărsa supa pe faţa de masă. Câteodată îi mai cădeau resturile de mâncare pe jos, ceea ce făcea ca fiului şi nurorii să le fie scârbă de acest lucru. În cele din urmă, îl puseră în spatele sobei, într-un colţ. Bătrânul prânzea posomorât şi singur. Într-o zi, farfuria din care mânca îi căzu din mâinile tremurânde şi se sparse. Nora îl ocărî de-a binelea. Apoi îi cumpără o farfurie din lemn, iar de-atunci înainte bătrânul trebui să mănânce doar din ea. Într-o zi, nepoţelul de patru ani ducea în mâini câteva scândurele de lemn. „Ce faci tu aici?”, îl întrebă tatăl. „Fac o farfurie mică”, răspunse copilul. „Din ea vor mânca tata şi mama când vor îmbătrâni”. Auzind aceste cuvinte, tatăl şi mama priviră înmărmuriţi unul la celălalt. Imediat îl aduseră pe bunic la masă şi, din acea zi, nu mai spuseră nimic atunci când bătrânul răsturna ceva.

b) extracurricular:

La o activitate organizată de profesorul de religie împreună cu ceilalţi profesori diriginţi se poate propune o experienţă structurată de învăţare pornind de la o poveste sau de la transpunerea acesteia într-un joc didactic/o dramatizare pentru a evidenţia importanţa valorilor morale – integritate, respect, iertare, prietenie, iubire, încredere, responsabilitate, compasiune etc. – în relaţiile interpersonale ale tinerilor. Exemplu de poveste:

Doi prieteni (Fundaţia Noi Orizonturi, 2011, p. 60).

Odată, doi prieteni mergeau împreună prin deşert. La un moment dat, au început să se certe şi unul dintre ei l-a pălmuit pe celălalt. Cel pălmuit s-a simţit ofensat dar, fără să spună ceva, a început să scrie pe nisipul deşertului: „Astăzi, cel mai bun prieten al meu m-a pălmuit”.

Au continuat să meargă, până când au ajuns la o mică oază, unde au hotărât să se scalde. Cel care fusese pălmuit era cât pe ce să se înece, dar prietenul său l-a salvat. După ce şi-a revenit în urma sperieturii, a scris cu litere mari pe o piatră: „Astăzi, cel mai bun prieten al meu mi-a salvat viaţa”.

Cel care l-a pălmuit, iar apoi i-a salvat viaţa, l-a întrebat curios: „De ce, când te-am făcut să suferi, ai scris pe nisip, iar atunci când ţi-am salvat viaţa ai scris totul pe piatră?” Prietenul a zâmbit şi i-a răspuns: „Când un prieten ne face să suferim, ar trebui să scriem asta pe nisip, de unde vântul iertării poate să-l şteargă. Iar când ceva frumos ni se întâmplă, ar trebui să-l gravăm în piatra memoriei sufletului nostru, de unde nici un vânt să nu-l mai şteargă”.

Întrebări posibile pentru situaţia în care se folosesc poveştile:

ANALIZĂ - „Ce?” – „Ce s-a întâmplat? Ce a spus? Ce a făcut fiecare personaj?”

INTERPRETARE - „De ce?”/„Cum?” – „De ce se comportau astfel părinţii?” „Cum a reacţionat nepotul?” „Cum s-au simţit părinţii văzând atitudinea vânzătoarei?” „Cum au primit părinţii lecţia fiului lor?” „De ce acest eveniment a fost important în

povestire?” „Cum interpretaţi reacţiile celor doi prieteni?” „Cum aţi fi acţionat voi în condiţii similare?” „Care sunt valorile transmise de aceste poveşti?”

APLICARE - „Ce înseamnă această povestire pentru mine?/Ce am învăţat din această povestire?” „Ce ai face tu în această situaţie?” „Ai avut experienţe similare în viaţa ta?” „La care valori din cele transmise de poveste mai avem de lucrat?” „Cum ai pune în viaţa de zi cu zi ce ai învăţat?”

Întrebări posibile pentru situaţia în care sunt transpuse poveştile într-un joc didactic/o dramatizare:

ANALIZĂ - „Ce?/Cum?/Care? – „Cum v-aţi simţit?” „Care a fost momentul cel mai frumos/dificil/critic din joc?” „Cum te-ai simţit faţă de personajul celălalt?” „A fost vreun moment când ai vrut să reacţionezi altfel/să schimbi povestea/să renunţi?” „Ce v-a atras atenţia?” „Ce trăiri vă amintiţi?”

INTERPRETARE - „Ce semnificaţie are, pentru tine, ce ai experimentat?” „Ce ai descoperit despre tine/ceilalţi?” „Cum interpretezi ce ai trăit?” „La ce te gândeşti...?” „Cu ce asociezi...?” „În ce context ai mai avut o experienţă...?” „Despre ce credeţi că este vorba?” „Ce ai învăţat din experienţa trăită?”

APLICARE - „Ce înseamnă această experienţă pentru mine/Ce am învăţat din această experienţă?” „Ce ai face tu în această situaţie?” „Ai avut experienţe similare în viaţa ta?” „La care valori din cele transmise de experienţă mai avem de lucrat?” „În ce situaţii ai putea aplica cele învăţate?” „Cum ai pune în practică cele învăţate?” „Ce ai schimba la tine în urma experienţei?” „Ce ai putea recomanda altora aflaţi într-o situaţie asemănătoare?”

Bibliografie:

Budeanu, Maria, (2011), *IMPACT – Soluţie temporară cu valoare de durată în managementul dezvoltării personale a tinerilor*, Editura Pim, Iaşi.

Ciobanu, D., (1999), *Să educăm prin pilde şi povestioare*, Editura Presa Bună, Iaşi.

Fundaţia Noi Orizonturi, (2009), *Manual IMPACT. Educaţie non-formală*, Ediţia a II-a, Bucureşti.

Fundaţia Noi Orizonturi, (2011), *Cetăţenie activă, Curriculum IMPACT*, destinat cluburilor de iniţiativă comunitară pentru tineri IMPACT, Ediţia a II-a, Bucureşti.

Ionescu, Miron (coord.); Ioan Radu (coord.), (2001), *Didactica modernă*, Ediţia a II-a, rev., Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

EDUCAȚIE DIGITALĂ

Prof înv primar, Anton Marcela
Școala Gimnazială Nr.12 Galați

Învăţământul electronic sau **e-learning** reprezintă o modalitate actuală de dezvoltare a educaţiei, în concordanţă cu descoperirile tehnologice. În sens larg, prin elearning (sau e-learning) se înțelege totalitatea situațiilor educaționale în care se utilizează semnificativ mijloacele Tehnologiei Informației și Comunicării (TIC). Deși există delimitări destul de clare, frecvent termenul de elearning este privit ca sinonim cu multimedia learning, technology-enhanced learning (TEL), computer-based instruction (CBI), computer-based training (CBT), computer-assisted instruction or computer-aided instruction (CAI), internet-based training (IBT), web-based training (WBT), online education, virtual education. Una dintre cele mai bune definiții ale termenului de învățământ electronic, pe care o vom adopta în cele ce urmează, este dată în (Dobre, 2010): "*oferirea educaţiei, instruirii sau e-learning mai înseamnă învăţământul prin mijloace electronice"*. Termenul este utilizat în zilele noastre şi ca termen unificator pentru o multitudine de tehnici de învăţare, instruire prin mijloace asistate de calculator. Învăţământul electronic se referă la utilizarea tehnologiilor Internetului pentru a furniza un vast şir de soluţii care amplifică performanţa şi cunoştinţele. În general, termenul de *e-learning* este sinonim cu *online learning*, *Web based learning* (Bartolome, 2008).

Alte câteva definiţii ale termenului de e-learning (Dobre, 2010):

● Orice act sau proces virtual utilizat pentru a obţine date, informaţii, abilităţi sau cunoştinţe. E-learning înseamnă astfel învăţarea într-o lume virtuală, în care tehnologia cooperează cu creativitatea umană pentru a accelera şi uşura cunoaşterea profundă a domeniului studiat.

● Oferirea unor oportunităţi de învăţare, instruire sau programe educaţionale cu ajutorul unor mijloace electronice

● Acoperă o vastă categorie de aplicaţii şi procese, precum: instruirea asistată de calculator, învăţarea prin intermediul Internetului/Intranetului (Web based learning), învăţământ oferit prin intermediul calculatorului (computer based learning), clase virtuale, colaborare online. Conţinutul electronic este oferit cu ajutorul Internetului, a Intranetului, a casetelor audio şi video, prin satelit, CD-ROM sau televiziune interactivă.

● Posibilitatea de a îmbunătăţi învăţământul prin utilizarea tehnologiei comunicaţiei (prin utilizarea Internetului, e-mailului, forumurilor de discuţii sau a software-ului colaborativ de tip wiki sau blog).

Elemente caracteristice ale învăţământului electronic :

● procesul de învăţare este orientat către cel instruit şi se realizează într-o locaţie virtuală;

● resursele educaţionale sunt accesibile pe Web şi distribuite (prin utilizarea, integrarea accesarea bibliotecilor electronice şi materialelor multimedia, prin antrenarea specialiştilor în discuţiile subiecţilor);

● instruiţii beneficiază de orientarea unui tutore (instructor, moderator) care planifică activitatea grupului de participanţi, supune dezbaterii acestora aspecte ale cursului în conferinţe asincrone (forum-uri de discuţii, blog-uri) sau sincrone (chat, clasă virtuală), furnizează resurse auxiliare, comentează temele, impune direcţii;

● prin interacţiune şi colaborare, grupul de participanţi formează pe parcursul cursului, de multe ori şi după, o comunitate virtuală; aceştia pot fi caracterizaţi prin aşa numita "fluiditate a rolurilor", prin balansul continuu al rolului instructor-instruit în grupul de învăţare.

● materialul cursului are o componentă statică, cea pregătită de tutore împreună cu o echipă specializată, şi una dinamică, rezultată din interacţiunea participanţilor, din sugestiile, comentariile, resursele aduse de aceştia;

● cele mai multe medii de e-learning permit monitorizarea activităţii participanţilor, iar unele şi simulări, lucrul pe grupuri, interacţiunea audio, video.

Avantajele acestui tip de învăţare sunt următoarele: accesibilitate, flexibilitate, confortabilitate, utilizatorul putând hotărî singur, data şi ora la care se implică în activitatea de instruire.

Faţă de sistemul tradiţional de învăţământ, e-learning-ul prezintă numeroase avantaje:

● independenţa geografică, mobilitatea – posibilitatea de a accesa conţinutul materialului educaţional de oriunde şi oricând, cu ajutorul computerului personal şi a reţelei;

● accesibilitate online – o caracteristică importantă specifică acestui tip de educaţie, prin care se înţelege accesul la educaţie prin Internet în timp real, de oriunde şi oricând, 24 de ore din 24, 7 zile pe săptămână; nu există dependenţă de timp;

● prezentare concisă şi selectivă a conţinutului educaţional;

● individualizarea procesului de învăţare – fiecare instruit are un ritm şi stil propriu de asimilare şi se bazează pe un anume tip de memorie în procesul de învăţare (auditivă sau vizuală), parcurgerea cursurilor poate fi făcută treptat şi repetat, controlându-şi rapid progresele, beneficiind de un feedback rapid şi permanent; unii subiecţi au un randament mai bun în weekend, alţii la primele ore ale dimineţii;

● metode pedagogice diverse – programele e-learning trebuie să aibă la bază diverse metode pedagogice, care să ghideze subiecţii pe tot parcursul procesului de învăţare: de la parcurgerea materialelor didactice, la realizarea proiectelor, la evaluarea online şi până la certificarea programului, dacă este cazul; o serie de experimente care studiază efectul pe care îl au utilizarea diverselor medii în însuşirea cunoştiinţelor au dus la concluzia că, în general, un material educaţional diversificat este reţinut în proporţie de 80% prin ascultare, vizionare şi interactivitate;

● administrarea online – utilizarea sistemelor e-learning necesită asigurarea securităţii utilizatorilor, înregistrarea acestora, monitorizarea studenţilor şi a serviciilor oferite în reţea;

● costuri reduse de distribuţie – software-ul educaţional sau soluţiile electronice de învăţare nu sunt ieftine. Totuşi, costurile lor sunt mai reduse decât cele implicate de o sesiune de învăţare “clasică”, deoarece sunt eliminate cheltuielile de deplasare, închirierea spaţiilor pentru cursuri, cazarea şi masa subiecţilor;

● timp redus de studiu – în unele cazuri, în funcţie de soluţia de tehnică adoptată, şi timpul poate fi trecut la categoria reducerea costurilor: subiectul nu va întrerupe activitatea profesională pentru a urma un curs, ci va “pierde” doar câteva ore zilnic pentru a învăţa online sau offline, pe computer;

● interacţiuni sincrone şi asincrone – cele două tipuri de interacţiuni dintre instructori şi instruiţi se pot complete. Instruirea sincronă este instruirea care se desfăşoară în cadrul unei săli de clasă virtuale, în care instruiţii şi instructorii se întâlnesc şi acţionează ca şi cum s-ar afla fizic în acelaşi loc. Exemple de instruire medii de instruire sincronă sunt clasele virtuale, video sau audio conferinţele, comunicaţia dublă prin Internet. Instruirea asincronă, în care participanţii nu sunt conectaţi în acelaşi timp la reţea, este opusul instruirii sincrone.

● tehnologii dinamice diverse – acestea permit un feedback pronunţat, în timp real, şi evaluări formative şi sumative, calitative şi cantitative, realizate într-un mod facil şi de către evaluatorii cei mai avizaţi;

● dacă învăţământul tradiţional este organizat pe grupe de vârstă, cel online este organizat pe subiecte; într-o clasă virtuală pot fi reuniţi subiecţi de toate vârstele, cu pregătiri diferite, neglijând graniţele spaţiale.

Dezavantajele educaţiei de tip e-learning sunt**:**

● rata mare de abandon a studenţilor – acest tip de educaţie la distanţă necesită eforturi consistente şi susţinute din partea tuturor participanţilor la procesul instrucţional. Studenţii trebuie să fie extrem de motivaţi, altfel se instalează fenomenul de abandon care este mult mai frecvent în educaţia la distanţă decât în învăţământul tradiţional.

● necesită experienţă în domeniul utilizării calculatoarelor – cursanţilor li se solicită anumite cunoştinţe în domeniul IT.

● costuri mari pentru proiectare şi întreţinere – acestea includ şi cheltuieli cu tehnologia, transmiterea informaţilor în reţea, întreţinerea echipamentului, producerea materialelor necesare.

Comparativ, însă, cu toate costurile pe care le implică procesul educaţional clasic, costurile e-Learning sunt net mai mici.

Cu toate aceste dezavantaje sau limitări, experienţa platformelor e-learning deja funcţionale a demonstrat faptul că participanţii la educaţie prin intermediul noilor tehnologii e-learning se familiarizează în scurt timp cu mediul virtual şi intră relativ repede în ritmul natural al transmiterii şi, respectiv, însuşirii de cunoştinţe prin acest modern şi eficient tip de educaţie.

Bibliografie:

iTeach: Experienţe didactice. Nr 15, noiembrie 2012. ISSN 2247 – 966X

Rupesh Kumar. (2009). E-Learning 2.0: Learning Redefined. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 284.

T. Mitchell, W. Cohen, E. Hruschka, P. Talukdar, B. Yang, J. Betteridge, A. Carlson, B. Dalvi, M. Gardner, B. Kisiel, J. Krishnamurthy, N. Lao, K. Mazaitis, T. Mohamed, N. Nakashole, E. Platanios, A. Ritter, M. Samadi, B. Settles, R. Wang, D. Wijaya, A. Gupta, X. Chen, A. Saparov, M. Greaves, and J. Welling. (2018). Never-Ending Learning. *Communications of the ACM*, May 2018, Vol. 61, no. 5.

ADAPTAREA PROFESORUL LA ORELE ONLINE

Profesor, Ardeleanu Blaga Nicuța
Colegiul de Insdustrie Alimentară ”Elena Doamnă” Galați

În această perioadă care provoacă disconfort și aduce angoasă în sufletele noastre, am avut timp să reflectăm la faptul că cerințele în materie de competențe s-au schimbat, că tot mai multe locuri de muncă fac obiectul automatizării, tehnologiile joacă un rol tot mai important în toate domeniile de activitate, iar competențele antreprenoriale, sociale și civice devin din ce în ce mai relevante în vederea asigurării rezilienței și capacității de adaptare la schimbări. Capacități precum soluționarea problemelor, gândirea critică, capacitatea de a coopera, creativitatea, gândirea computațională sau autoreglarea, sunt esențiale pentru cei care au o carieră didactică.

Îmbunătățirea sprijinului acordat personalului din învățământ pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin și îmbunătățirea educației lor, pentru actualizarea și validarea metodelor și instrumentelor de evaluare și pentru introducerea unor forme noi și inovatoare de predare și învățare sunt mai necesare în zilele noastre decât oricând.

Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții prevede, printre multe altele:

- creșterea și îmbunătățirea nivelului de competențe digitale în toate stadiile procesului de educație și formare, la nivelul tuturor segmentelor populației;
- sprijinirea personalului didactic, precum și a celorlalte părți interesate care sprijină procesele de învățare, inclusiv a familiilor, în scopul îmbunătățirii competențelor-cheie ale cursanților, ca parte a abordării pentru învățarea pe tot parcursul vieții în educație, formare și mediile de învățare.

Cadrul de referință stabilește opt competențe-cheie: competențe de alfabetizare; competențe multilingvistice;competențe în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii; competențe digitale; competențe personale, sociale și de a învăța să înveți; competențe cetățenești; competențe antreprenoriale; competențe de sensibilizare și expresie culturală.

Competențele digitale implică utilizarea cu încredere, critică și responsabilă a tehnologiilor digitale, precum și utilizarea acestora pentru învățare, la locul de muncă, și pentru participarea în societate. Ele includ alfabetizarea în domeniul informației și al datelor, comunicarea și colaborarea, educația în domeniul mass-mediei, crearea de conținuturi digitale (inclusiv programarea), siguranța (inclusiv bunăstarea digitală și competențele legate de securitatea cibernetică), chestiunile legate de proprietatea intelectuală, precum și soluționarea problemelor și gândirea critică.

Sub sceptrul pandemiei actuale, și profesorii de limba și literatura română s-au adaptat noii situații. Cursul CRED, promovat de Ministerul Educației și Cercetării prin intermediul CCD-urilor, s-a dovedit în aceste condiții a fi un avantaj pentru cei care au avut, de ce să nu recunoaștem, curajul de a-l începe și, mai ales, îndârjirea de a-l duce până la capăt. Lungile ore petrecute în fața calculatorului pentru documentarea în vederea întocmirii temelor, pentru înțelegerea perspectivei în ceea ce privește abordarea noilor programe școlare, sacrificarea timpului liber sau a timpului alocat familiei, depășirea inconvenientelor tehnice și dobândirea

abilităților pentru participarea le webinare, înghițirea frustrărilor legate de postarea temelor pe platformă au contribuit la formarea unor abilități, sau mai bine zis a unor competențe care se dovedesc a fi extrem de utile în acest moment.

Astfel, profesorul de limba și literatura română poate utiliza tehnologiile digitale pentru a-și desfășura activitatea online, pentru colaborarea cu elevii și părinții acestora, precum și pentru a-și manifesta creativitatea în vederea realizării obiectivelor. Concis, are capacitatea de a utiliza, accesa, filtra, evalua, crea, programa și împărtăși conținuturi digitale. Nu trebuie să omitem faptul că utilizarea de tehnologii și conținuturi digitale necesită o atitudine reflexivă și critică, dar care manifestă în același timp curiozitate, este deschisă și orientată spre viitor.

Pentru derularea activităților cu elevii, pentru gestionarea clasei și a activităților de învățare, pentru comunicare și colaborare cu elevii se pot folosi diferite platforme digitale: Google Classroom, Microsoft Teams, Edmodo, Moodle, Easyclass, Wand etc. Există platforme cu resurse pentru toți profesorii interesați să-și dezvolte competențele digitale și să susțină activități de învățare: Digitaliada, iTeach, LearningPark, Livresq, MyKoolio etc.

Digitaledu.ro este o platformă cu idei de activități de învățare pentru elevi, contribuind la ameliorarea educației cu ajutorul tehnologiei.

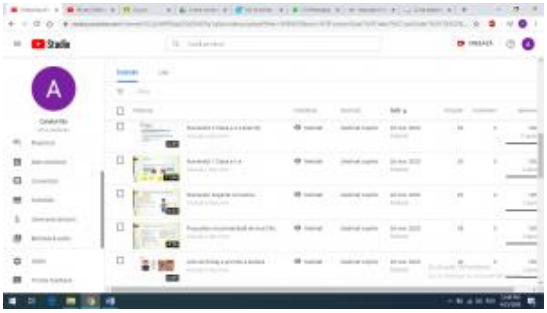
Profesorii care doresc să valorifice noile tehnologii în activitățile de învățare cu elevii, valorificând experiența și rezultatele obținute până acum în proiectul CRED pot accesa **digital.educred.ro**. Secțiunile din cadrul portalului oferă sprijin privind instrumente online disponibile pe care le pot folosi dascălii în activitățile de învățare la distanță cu elevii. Să nu uităm de manualele digitale care sunt la îndemâna cadrelor didactice și elevilor care dispun de internet. Accesibile profesorilor care au internet sunt și diverse instrumente digitale: Microsoft Powerpoint, Edpuzzle, Bubbl.us, Voki, Google slides, Openboard etc. și instrumente pentru comunicare: Google Meet, Zoom, YouTube etc.

Soluții există, doar trebuie să dai dovadă de determinare și, de ce nu, de dorința de a combina într-o manieră atractivă alternativele prezentate mai sus. Creând un **canal YouTube**, poți transmite conținut video online. Exemplu:

Pas 1: realizezi materialul didactic în Powerpoint;

Pas 2: înregistrezi lecția cu OpenBoard (este un software de predare multiplă platformă open source pentru tablă interactivă, conceput în principal pentru utilizare în școli și universități);

Pas 3: încarci materialul pe YouTube și obții un link;

Pas 4: transmiți link-ul elevilor.

Avantaje: elevii pot reveni oricând la materialul didactic; link-ul poate fi foarte ușor integrat în platforma Google Classroom și se poate crea un test sau un chestionar care pot fi atribuite ca teme. Dezavantaje: este necesară o bună conexiune la internet; elaborarea materialelor necesită destul de mult timp din partea profesorului.

O resursă educațională utilă pentru profesorii de orice specialitatea este și **Wordwall**, o platformă pe care se pot alcătui exerciții foarte atractive pentru elevii din ciclurile primar și gimnazial, oferind profesorului posibilitatea de a vedea rezultatele fiecărui elev.

Learningapps este o altă aplicație utilă pentru profesori, dându-le posibilitatea acestora să observe dacă elevii au realizat sarcinile oferite:

- vocabular și fonetică pentru clasa a VIII-a (în urma vizionării lecției din cadrul școlii online oferite de TVR2 în colaborare cu MEC): learningapps.org/display?v=p473zsaq220;
- cursa adjectivelor: learningapps.org/9318561;
- gradele de comparație ale adjectivului: learningapps.org/display?v=pkv6myiqk20;
- pronumele reflexiv: learningapps.org/watch?v=p87tzu6h520;

În concluzie, profesorul actual poate și trebuie să devină un profesor digital care să sprijine dezvoltarea competențelor-cheie, acordând o atenție specială în ceea ce privește sporirea conștientizării de către toți elevii și colegii a importanței dobândirii de competențe-cheie și a legăturii acestora cu societatea. În contextul actual, creșterea și îmbunătățirea nivelului de competențe digitale în toate stadiile procesului de educație și formare, la nivelul tuturor segmentelor populației se dovedește a fi nu un moft sau un vis, ci o necesitate.

Bibliografie:

- digital.educred.ro/#h.7lakq2ml64vq
- digitaledu.ro

COMPETENŢA INTERCULTURALĂ

Profesor, Axente Gina
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Într-o societate globală, interculturalitate,respectiv multiculturalitate, reprezintă concepte pe care fiecare dintre noi trebuie să le descifreze cu ușurință și să le „traducă” în valori, atitudini şi comportamente specifice.

Multiculturalitatea face trimitere la diferite grupuri socio-culturale care „vieţuiesc într-un spaţiu fizic comun fără a-şi propune în mod explicit să comunice şi să coopereze,adică fără să stabilească în mod intenţionat şi planificat relaţii de schimb sau de cunoaştere reciprocă”. Multiculturalismul exprimă „conceptul/atitudinea care afirmă că echilibrul şi corectitudinea relaţiilor interetnice presupun recunoaşterea nevoii de integrare, alături de nevoia de separare a comunităţilor etnoculturale şi susţine dezvoltarea lor reciprocă, pe care o consideră şi posibilă.

În ceea ce priveşte termenul intercultural se consideră că „intercultural este în acelaşi timp, semnul: recunoaşterii diversităţii reprezentărilor, referinţelor şi valorilor; dialogului, schimbului şi interacţiunilor între aceste diverse reprezentări şi referinţe, între persoanele şi grupurile ale căror referinţe sunt diverse, multiple şi, adesea, divergente;unei dinamici şi al unei relaţii dialectice, de schimbări reale şi potenţiale, în spaţiu şi timp”.

Conceptul intercultural este utilizat în sens descriptiv, atunci când se pune în evidenţă caracterul inevitabil al contactelor între persoane aparţinând diferitelor grupuri etnoculturale şi interferenţele asociate interacţiunilor între grupuri, respectiv fenomenelor de aculturaţie. De asemenea,intercultural este utilizat în sens descriptiv în sintagme de genul:comunicare interculturală, dialog intercultural, conflict intercultural. Sensul normativ al termenului intercultural apare în sintagme de genul: abordare interculturală sau perspectivă interculturală, dar şi în societate interculturală.

Valorizând adecvat diversitatea culturală şi conştientizând impactul contextului cultural asupra dezvoltării personalităţii copilului, orice educator trebuie să promoveze principiile educaţiei interculturale şi să proiecteze practici educaţionale destinate, în acelaşi timp, tuturor elevilor şi fiecărui elev în parte.

Competenţa interculturală este rezultatul unui proces de învăţare și are trei dimensiuni: competenţa cognitivă (capacitatea de a cunoaşte cultura şi limba celui cu care se intră în contact, istoria, instituţiile, concepţiile asupra lumii, credinţele, moravurile, normele, regulile de relaţionare), competenţa afectivă (disponibilitatea de adaptare interculturală prin probarea capacităţilor emoţionale şi motivaţionale, de a empatiza) şi competenţa operaţională (capacitatea de a te comporta într-un anumit fel, de a experimenta conduite interculturale pozitive, de a combina conduitele verbale şi nonverbale etc.).

Obiectivesale principale sunt:

- lărgirea capacităţii de percepţie pentru tot ceea ce este „străin” sau „necunoscut(capacitatea de a ne interoga certitudinile proprii şi a trăi insecuritatea ce rezultă din faptul că nu putem interpreta ceea ce ne este străin);
- capacitatea de a-l accepta pe altul ca fiind “altceva”(reacţii diferite la la: primul mod constă în a nega diferenţa şi a refuza acomodarea cu altul; al doilea mod constă în a-l recepta pe altul ca pe ceva negativ, a-l percepe cu dușmănie, temere sau agresivitate.

Competenţa didactică şi competenţa interculturală, în particular, nu înseamnă doar a aplica o metodologie, ci a oferi o perspectivă de înţelegere a lumii, a diversităţii culturale. Profesorul intercultural competent transferă comportamente, atitudini, valori care îi oferă educatului posibilitatea de a aborda autonom flexibil realitatea culturală.

A face educaţie interculturală înseamnă de fapt a păși alături de elev în drumul său dinspre o gândire egocentrică spre o gândire universală, dinspre o gândire monoculturală spre o gândire interculturală bazată pe profunzime. Astfel încât competenţa

interculturală a profesorului este posibil să iasă din sfera competenţei didactice (în cadrul căreia a ocupat un simplu loc de componentă), pentru a deveni o supracomponentă a acesteia cu funcţia de a „colora” întreaga structură a competenţei didactice prin prisma principiilor interculturalităţii. In acest sens, evoluţia societăţii contemporane impune aşezarea componentelor competenţei didactice (competenţa comunicativă, competenţa informaţională, competenţa instrumentală, competenţa teleologică, competenţa normativă, competenţa decizională, competenţa apreciativă) într-un cadru intercultural.

Din analiza generală asupra competenţei interculturale s-ar putea ridica însă și întrebări precum: ce resurse mobilizează acest tip de competenţă, cum poate fi ea delimitată de alte competenţe (de competenţa lingvistică, de exemplu), cum poate fi măsurată şi evaluată? Resursele pe care le mobilizează competenţele interculturale sunt variate. Nu resursele conferă specificul competenţei interculturale, ci funcţionalitatea mobilizării lor, respectiv construirea şi menţinerea unei relaţii interculturale economice, turistice, diplomatice, educaţionale etc. de calitate. Competenţa interculturală poate fi delimitată de alte competenţe prin funcţia pe care o îndeplineşte. Ea poate fi definită drept capacitatea de a negocia semnificaţiile culturale şi de a săvârşi în mod adecvat comportamente de comunicare eficiente care recunosc diferitele identităţi ale interactanţilor într-un mediu specific.

Revenind la definiţiile generale ale competenţei, am putea defini competenţa interculturală ca o capacitate de a mobiliza cunoştinţe, metode de acţiune, dar şi trăiri afective, atitudini pozitive în rezolvarea unor situaţii de interacţiune interculturală. Esenţa competenţei interculturale constă în capacitatea de adaptare a persoanei, capacitatea de reorganizare într-un mod deschis, flexibil, creativ, şi nu închis, rigid, intolerant şi monoton. Competenţa interculturală este probată prin uşurinţa cu care persoana stabileşte contacte interculturale, prin gradul de eficienţă în înţelegerea şi transmiterea semnificaţiilor culturale.

Relativ la activitatea educaţională şcolară în medii interculturale, vom delimita câteva competenţe interculturale, cu titlu de exemplu, necesare a fi formate la elevi. Pentru situaţiile specifice activităţilor didactice, considerăm pertinente următoarele competenţe:

- cooperarea elevilor în realizarea unor sarcini şcolare;
- construirea împreună a acordului în situaţii caracterizate de divergenţă de opinii, credinţe, norme, valori;
- exprimarea eficientă a propriei identităţi culturale (experienţe trecute, aşteptări, opinii, credinţe, valori etc.) în faţa colegilor şi a cadrelor didactice;
- identificarea unor persoane, a unor elemente simbolice şi/sau materiale relevante pentru facilitarea propriei evoluţii;
- construirea unor relaţii colegiale corecte;
- adaptarea eficientă la un nou colectiv, în medii interculturale.

In strategia de identificare şi conturare a competenţelor interculturale pot opera ca metode didactice: observaţia participativă, dramatizarea, jocul de rol, studiul de caz, ancheta, interviul etc. pentru a sonda reprezentările oamenilor asupra acestui subiect şi a investiga nevoile lor de relaţionare şi comunicare.

Bibliografie:

1. L. Drăghicescu,I. Stăncescu - Educaţie interculturală, Universitatea Valahia, Târgovişte, 2011
2. http://ionutvladescu.wordpress.com/2013/11/29/competenta-interculturala-componenta-de-baza-fundamentala-a-competentei-didactice/
3. Nedelcu A. - Invăţarea interculturală în şcoală: ghid pentru cadrele didactice. – Bucureşti, Humanitas Educaţional, 2004.

ROLUL CULTURII ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVULUI

Profesor, Bălan Rodica
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Școala contemporană este centrată pe elev. În procesul instructiv-educativ, nu se urmărește doar atingerea unor obiective, ci și dezvoltarea personalității elevului.

Pedagogia abordează problema personalității sub aspectul dezvoltării și al educației, cu scopul de a identifica, pe această bază, cele mai eficace căi, metode, mijloace și procedee de orientare și formare a personalității.

Dezvoltarea este un proces complex care se realizează printr-o succesiune de etape, de stadii, fiecare etapă reprezentând o unitate funcțională mai mult sau mai puțin închegată, cu un specific calitativ propriu. Trecerea de la o etapă la alta implică atât acumulări cantitative, cât și salturi calitative, aceasta aflându-se într-o condiționare reciprocă. Dezvoltarea personalității se manifestă prin încorporarea și constituirea de noi conduite și atitudini care permit adaptarea activă la cerințele mediului natural și social-cultural. Dezvoltarea permite și facilitează constituirea unor relații umane cu mediul în care trăiește și se formează.

Școala, ca instituție specifică, destinată formării tinerelor generații, își justifică existența și rolul prin procesele pe care le conduce și al căror rezultat – omul format ca personalitate – devine factorul primordial al progresului social.

Educația, ca noțiune specifică domeniului pedagogiei, a fost definită în termeni diferiți, în îndelungata istorie a gândirii pedagogice, întotdeauna însă asociată noțiunii de om. Definită, în ultima vreme, fie din perspectivă sociometrică, fie din perspectivă antropocentrică (I. Nicola, p. 18) educația ca noțiune, păstrează anumite note care îi dezvăluie conținutul:

a. esența socială a procesului;

b. caracterul conștient al acțiunii;

c. caracterul sistematic, progresiv și organizat;

d. existența obiectului – elev/grupă – asupra căruia se exercită influența;

e. subordonarea unor finalități conștient proiectate.

Esența socială a procesului de educație rezultă din specificul celor două entități implicate: educatorul și educatul. Atât educatorul, cât și educatul sunt existențe sociale. Educatorul, ca factor ascedent, este format într-atât încât este capabil să-l formeze pe cel supus procesului, în scopul de a-l integra în societate, în acord cu cerințele acesteia, dar și ca personalitate independentă, creatoare, satisfăcut la înălțimea aspirațiilor, a vocației sale.

Educația realizată prin intermediul școlii îl transformă pe elev din obiect în subiect al acesteia. Odată cu formarea conștiinței de sine, feedback-urile sistematice determină atitudinea de cooperare a elevului cu educatorul său.

Școala îi educă pe elevi. În fapt, ea continuă opera începută în familie. Ideea că învățământul primar este ”prima treaptă” de școlaritate este de mult depășită. Copilul pe care îl preia școala, vine deja cu o ”zestre”, pe lângă cea biologică, cu una culturală, cu o sumă de comportamente mai mult sau mai puțin elaborate. „*Individul are un statut actual, dar și numeroase altele latente.*” (R. Linton, p.19).

În primii doi-trei ani de școală, învățătorul mai mult corectează, remodelează, concomitent cu realizarea programului său prestabilit. Rezultatele școlare ale elevilor din clasele primare, dar și din următoarele trepte de școlaritate vor depinde în măsura hotărâtoare de educația copiilor din primii ani de viață și, în bună măsură, de educarea/reeducarea părinților. „*Punctul de pornire îl constituie efectele mediului familial.*” (B.S.Bloom, p.103).

Instrucția ca proces școlar este strâns corelată cu educația. Ea susține dezvoltarea și modelarea elevului, urmărind aceleași finalități socialmente determinate. Esența instrucției derivă din nivelul cunoașterii umane, într-o anumită etapă istorică și din nevoia societății de a folosi omul, pe măsura capacităților sale profesionale și a profilului său moral-spiritual. Corpul de cunoștințe și capacități profesionale, necesare individului uman ca adult se dobândește de către acesta în mod organizat, după un program stabilit pe etape de asimilare, în cadrul procesului de învățământ. Caracterul organizat al instrucției școlare este reglementat de instrumentele specifice, numite generic curriculum. Acesta reflectă interdependența dintre competențe, conținuturile propuse și strategiile de predare-învățare, inclusiv metodele și tehnicile de evaluare. În fapt, curriculum-ul reprezintă planurile de învățământ, programele analitice, manualele și alte materiale auxiliare, pe care cadrul didactic le transpune în acțiune pedagogică după normele ce decurg din logica învățării de tip uman.

Planificarea instrucției pe nivele de școlaritate intră în atribuțiile organismelor. Transpunerea conținuturilor informaționale în acțiune pedagogică intră în sarcina educatorului și ia forma unui proces global, bipolar, dinamic, caracterizat între cel care dirijează procesul și cel care asimilează conținutul propus. Competența cadrului didactic, măiestria sa pedagogică sunt exprimate în capacitatea de a converti informația științifică în stimuli care să declanșeze energia biopshică a elevului, necesară învățării. În felul acesta, obiectivele educaționale se intersectează cu cele instrucționale, concretizate în diferitele tipuri de strategii sau deprinderi intelectuale, motorii, atitudini și trăsături de personalitate.

Instrucția școlară nu vizează numai atingerea unor obiective din domeniul cognitiv sau psihomotor. Activitatea umană este de o vastă complexitate. Actualul elev este profesionistul și cetățeanul de mâine. Ca adult, el va desfășura o activitate profesională, de presupus în raport cu aspirațiile și vocația sa. Dar, orice profesie și orice personalitate care se dorește împlinită, se desfășoară pe fundalul unei culturi generale îmbinată armonios cu cea profesională trăirii satisfacțiilor estetice, morale, fizice etc. Toate aceste valori spirituale și însușiri de ordin superior ale personalității sunt, în ultimă instanță, produsul instrucției ale cărei baze sunt puse în școală.

Factorul principal de dezvoltare a societății contemporane orientată spre democratizare, economie de piață și informatizare îl constituie resursele umane. Idealul educațional al învățământului românesc, ce decurge din idealul social, constă în formarea integrală și armonioasă a unei personalități creative și autonome. Aceste finalități educaționale, integrate în formarea armonioasă a personalității, presupun educație intelectuală, estetică, tehnologică, profesională, moral-civică, religioasă.

Educația intelectuală ocupă un loc central în formarea integrală a personalității elevului. Obiectivele educației intelectuale se realizează prin procesul de învățământ, activitățile didactice opționale și în afara clasei (cercuri de elevi, concursuri școlare, olimpiade), mass-media și practica productivă din instituții.

Educația religioasă este o componentă a formării spirituale a omului, cu rezonanțe în plan intelectual, afectiv și acțional. Aceasta se realizează diferențiat, în funcție de particularitățile pshihologice, de vârstă și individuale ale elevilor.

Educația estetică este o componentă a educației integrale și armonioase cu ajutorul căreia realizăm formarea personalității prin frumosul existent în natură, artă și societate, pentru a deveni consumator și creator de frumos. Educația estetică a elevilor trebuie să înceapă cu sensibilizarea acestora față de frumos, cu formarea simțului și a gustului estetic. Cultura estetică lărgește sfera culturii generale și, deschizând orizonturi noi, înaripează gândirea și imaginația creatoare, contribuind la formarea idealului estetic.

Educația moral-civică a elevilor este o dimensiune importantă a personalității omului societății democratice, întrucât progresul economic și spiritual depinde de gradul de angajare al fiecăruia în efortul comun de creștere a calității vieții. Morala cuprinde valorile, principiile, normele și regulile determinate de cerințele societății pentru a reglementa relațiile comportamentale dintre oameni.

Umanizarea copilului și personalitatea sa sunt hotărâte de condițiile de mediu socio-cultural, iar din cadrul acestuia educația are rolul deteminant. Copilul devine om social prin educație, cu ajutorul căreia își însușește limbajul social, cultura generală și comportamentul moral-cetățenesc, își formează concepția despre lume, își dezvoltă potențialul creator și se pregătește pentru integrarea socio-profesională.

Scopul educației este ”*de a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului*”. (Gentile, G. ”The Reform of Education”).

În concluzie, întreaga personalitate, toată formația profesională și stilul de viață sunt produsul învățării, în cadrul celor două procese la fel de importante educația și instrucția, realizate prin intermediul școlii și al competențelor de profil.

Bibliografie:

1. Stoica, Marin, ”Pedagogie și psihologie”, Ed. Gheorghe Lazăr, 2002.
2. Crețu, Elvira, ”Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar”, Ed. Aramis, București, 1999.
3. Nicola, Ioan – Fărcaș, Dominica, ”Pedagogie generală”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1998.

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVULUI

Profesor ed fizică, Bălănescu Dorin
Școala Gimnazială Nr.20 Galați

Caracteristică definitorie a omului este aceea de a fi nu numai un produs al evoluţiei biologice naturale, ci - în primul rând - al unei modelari sociale şi culturale a personalităţii.

În afară culturii şi mediului social, individul, chiar dacă ar supravieţui fizic nu ar deveni încă o fiinţă umană în sensul plenar al acestui termen, ci un "hominid" destul de puţin adaptat în lupta pentru existenţă. Limbajul, gândirea şi voinţa nu sunt caracteristici intrinseci biotipului, ci un rezultat al procesului de inserţie socială.

În această direcţie, este foarte instructivă experienta celor 52 de copii-lupi (cazuri izolate de fiinţe umane care, pierdute la o vârstă infantilă, au fost adop 939d36j ţâţe de animale şi crescute la un loc cu puii lor) descoperiţi la diferite vârste şi grade de evoluţie în mai multe ţări ale lumii. Şi anume, nici unul dintre aceştia nu avea trăsături umane specifice: mers biped, limbaj articulat, conduita logică, evoluţie afectivă sau voliţionala. Este celebru cazul celor două fetiţe, Amala şi Kamala, descoperite într-o pădure tropicală într-o stare complet animalică şi crescute apoi într-un orfelinat. Amala nu a supravieţuit mult timp, iar Kamala, după 7 ani de eforturi, în vârstă de 17 ani nu stăpânea încă mersul biped şi folosea abia 40 de cuvinte.

Avem, în acest fel, argumente indubitabile asupra rolului decisiv al învăţării şi socializării în formarea personalităţii umane. În acelaşi timp, nu trebuie uitat nici faptul că acţiunea de socializare este posibilă , deoarece fiinţă umană este de la început structural educabila . Un psiholog american, Kellog, dorind să furnizeze un experiment complementar asupra copiilor -lupi, a crescut un pui de cimpanzeu, Goa, împreună cu fiul său Donald, în vârstă de 10 luni. Cele două fiinţe au fost tratate pe cât posibil identic timp de 10 luni. În ciuda acestui fapt, puiul de animal a devenit o maimuţă semidresată, în timp ce Donald - un copil obişnuit.

Ca formă particulară a dezvoltării, dezvoltarea psihică şi fizică a individului cuprinde atât etape de evoluţie pur cantitativă - creşterea - cât şi procesul calitativ al maturizării, deci al trecerii, de exemplu, de la structura infantilă la cea adultă a personalităţii.

Factorii dezvoltării personalităţii

Majoritatea covârşitoare a specialiştilor înclină astăzi spre teza că personalitatea este o rezultantă a interacţiunii dialectice dintre ereditate, mediu şi educaţie. Această "naştere" a personalităţii se realizează în procesul socializării, care impune determinări specifice relaţiei dintre componentele biopsihice şi cele sociale

Pentru a putea clarifica dialectica relaţiei dintre ereditate, mediu şi educaţie este nevoie să clarificăm mai întâi noţiunile respective

1. Ereditatea - premisă naturală a dezvoltării psihoindividuale . Ereditatea este o însuşire biologică generală a organismelor vii ce se manifesta prin transmiterea unor caractere morfofiziologice de la ascendenţi la descendenţi . Există o ereditate generală (a speciei) şi o ereditate specială (particulară) care se manifestă în transmiterea unor caracteristici individualizatoare

Orice om se naşte cu un patrimoniu genetic denumit de regulă , genotip.

În stabilirea rolului patrimoniului genetic în procesul dezvoltării trebuie să lămurim mai întâi conţinutul eredităţii. Ce moşteneşte individul prin ereditate ?

Mai întâi datele esenţiale ale speciei umane particularizate în "schema" corporală, în diversitatea organelor de simţ şi a sistemelor anatomice, ca şi în reflexele şi trebuinţele fundamentale ci mijlocesc interacţiunea cu mediul . Determinante genetic sunt şi unele însuşiri fizice (culoarea părului , a ochilor , etc.) sau biochimice . Dar cele mai importante din punctul de vedere al educabilităţii, sunt

caracteristicile ereditare cu valoare funcţională dintre care se detaşează plasticitatea sistemului nervos central, unele particularităţi anatomo-fiziologice ale analizatori-lor şi ale raporturilor de intensitate şi echilibru dintre procesele nervoase fundamentale - excitaţia şi inhibiţia.

Majoritatea cercetărilor actuale conduce spre concluzia că potenţialul genetic al omului constituie premisa indispensabilă a dezvoltării şi formării personalităţii.

Sub raportul semnificaţiilor psihopedagogice, elementele ereditare constituie un ansamblu de predispoziţii ce stau la baza dezvoltării individului. Aceste predispoziţii au un caracter larg şi polivalent . Polivalenta însuşirilor ereditare este caracteristica lor cea mai semnificativă sub raport educaţional. Se poate formula teza că polivalenta datelor ereditare constituie premisa biologică a educaţiei şi a educabilităţii. Ce înseamnă şi cum se manifestă polivalenta eredităţii? Ea constă în faptul că acelaşi ansamblu de predispoziţii ereditare poate evolua în sensuri diferite în condiţii diferite de mediu şi educaţie.

Din analiza raportului dintre ereditate - mediu ,educaţie trebuie să reţinem ,cu precădere , ideea polivalentei potenţialului genetic , care anulează teza eronată a caracterului determinant şi performant al eredităţii în evoluţia omului . Prin ereditate "se transmite", îndeosebi capacitatea omului de a reacţiona plastic şi variabil la influenţele mediului şi educaţiei .

2. Mediul - cadrul socio - uman al dezvoltării psihoindividuale . Mediul este constituit din ansamblul condiţiilor materiale şi sociale ce conturează cadrul de existenţa şi de dezvoltare a omului . Între factorii de mediu ce influenţează procesul dezvoltării omului putem distinge influenţe ale mediului fizic (natural sau primar) cele ale mediului social şi mai nou după studii recente mediul nutriţional (dat fiind impactul său considerabil nu numai în planul creşterii ai maturizării fizice, ci şi în cel al dezvoltării diferitelor procese şi funcţii ale vieţii psihice) .

Mediul fizic este cadrul natural în care se desfăşoară viaţa oamenilor .El influenţează anumite aspecte ale schimbului de substanţe dintre individ şi mediu . Impactul său asupra dezvoltării psihice a copilului este nesemnificativ. Nu există dovezi că particularităţile mediului fizic (clima, fauna, flora etc.) ar influenţa nemijlocit caracteristicile şi conţinuturile dezvoltării psihice a copilului .

Influenta mediului fizic este mediata totdeauna de factorii sociali .Cu toate acestea anumite schimbări ce sau produs şi se produs au efecte nocive (poluare , degradarea echilibrului ecologic etc.)

Influenta cea mai importantă o exercita însă mediul social. El este un ansamblu de condiţii , factori şi relaţii, instituţii şi grupuri sociale şi ideologia subadiacenta acestora . Mediul social permite "umanizarea" copilului, în afara acestuia el rămânând la condiţia biologică iniţială (cazul fetiţelor Amala şi Kamala) . Ceea ce atestă că maturizarea psihică ce se derulează în cadrul trasat de programul genetic al omului este condiţionată de caracteristicile influenţei mediului ambiant şi a celui socio -uman îndeosebi . Mediul social acţionează în mod direct, prin modelele pe care le oferă noului venit comportamentele celorlalţi membri ai societăţii căreia îi aparţine şi prin acea enciclopedie rezumativă pe care o reprezintă limbajul în care s-a cristalizat întreaga experienţă trecută a grupului; în mod direct, având în vedere că diverse personaje (de exemplu părinţii) care intervin în istoria individului de la începutul copilăriei - faza crucială, care va marca întreaga dezvoltare ulterioară - sunt ele înseşi influenţate în personalitatea lor şi în comportamentul lor faţă de el de către cultura respectivă.

Mediul social este neomogen, ceea ce face că influenţa diferitelor sale componente să fie neomogena. Diversele structuri ale mediului - social -econo-mice, profesionale, culturale, educaţionale etc. - influenţează neuniform evoluţia copilului şi a personalităţii sale . Influenţele se diferenţiază nu numai prin forţa şi conţinutul lor ci şi prin gradul lor de organizare . Din acest punct de vedere putem distinge între influenţe spontane (informale) şi organizate (formale sau institutiona-lizate). Componentele mediului social cu cea mai importantă semnificaţie educaţionala sunt : familia, scoala, mass-media, instituţiile şi organizaţiile socio- culturale . Nu pot fi

ignorate nici influenţele exercitate - adesea în mod spontan - de către ambientul relaţional informal în care se află copilul (grupurile de joacă , de prieteni, "civilizaţia străzii" etc.)

3. Educaţia - factor determinant al formării şi dezvoltării personalităţii .

Educaţia este factorul care mijloceşte interacţiunea dintre premisele ereditare şi condiţiile de mediu , orientând procesul formării şi dezvoltării personalităţii în perspectiva unor finalităţi formative explicite . Educaţia este , în ultimă instanţă , un proces sistematic şi organizat de socializare şi umanizare , de asimilare şi interiorizare progresivă a elementelor socio- culturale din mediul ambiant . Prin intermediul educaţiei , copilul asimilează şi interiorizează - transferându-le în comportamente - modele , norme , valori , atitudini , cunoştinţe etc. ce asigură trecerea de la realitatea pur biologică , la cea socială ,umană . Pe această bază - având ca premisă predispoziţiile ereditare - se edifica personalitatea copilului .

Premisa acţiunii educative se afla în condiţia naturală a copilului care se naşte polivalent şi nedeterminat , ceea ce impune o perioadă relativ îndelungată de formare şi dezvoltare al cărui conţinut şi a cărei orientare sunt date de finalităţile educaţiei . "Copilul cu polivalenta şi nedeterminarea să , este prin excelenţă un animal educandum , o fiinţă care cheamă educaţia " (Langeveld)

Se poate afirma că personalitatea copilului este rezultanta acţiunii conjugate a factorilor ereditari , de mediu şi de educaţie , că ea nu se poate configura adecvat prin considerarea şi acţiunea lor paralelă . "Cel mai important punct al acordului ştiinţific rezidă în faptul că nici o trăsătură sau calitate nu este exclusiv ereditară şi nici una nu este exclusiv ambientala la origine" - subliniază unul dintre cei mai remarcabili specialişti în problema personalităţii .

Cu toate acestea , trebuie spus că efectele formative ale acţiunii conjugate a factorilor stau sub semnul rolului conducător şi determinant al educaţiei . Acest rol al educaţiei se manifestă atât în planul acţiunii , cât şi în cel al efectelor .

Există desigur , un consens (bazat pe rezultatele investigaţiilor ştiinţifice) asupra interacţiunii optime şi "echilibrului" (Piaget) dintre factorii interni (ereditari) şi factorii externi (ambientali) ai dezvoltării individului , consens ce ne fereşte de exagerări într-o direcţie sau alta . Cu toate acestea , trebuie să admitem semnificaţia majoră , esenţială a factorilor externi în maturizarea şi dezvoltarea psihică a individului. J. Piaget subliniază că maturizarea sistemului nervos "deschide doar o serie de posibilităţi " , fără însă că ele "să actulalizeze " relevant atâta timp cât condiţiile mediului educaţiei nu antrenează această actualizare

Dacă factorii interni sunt cei care reglează ordinea stadiilor dezvoltării psihice , cei externi conferă orientare , conţinut şi pot accelera ritmurile dezvoltării (şi implicit ale progreselor în achiziţionarea cunoştinţelor şi comportamentelor) .

Trebuie spus , de asemenea , că în vreme ce ponderea şi semnificaţia factorilor interni este mai mare în achiziţionarea sau dezvoltarea conduitelor elementare , factorii externi - şi îndeosebi educaţia - au rol covârşitor în formarea comportamentelor (intelectuale , afective ,morale etc.) complexe .

Cu cât acţiunea factorilor externi este mai bine organizată şi ordonată în perspectiva unor finalităţi clare , cu atât influenţa lor modelatoare şi stimulativă asupra individului este mai mare . Acest nivel de "optimalitate " este realizat prin educaţie , care este o influenţă organizată conştientă şi finalistă.

Acţiunea ei formativa se află sub incidenţa decisivă a idealului de om al societăţii, care configurează un anumit model de personalitate ce urmează a fi realizat în practică prin intermediul educaţiei .

Pentru a atinge acest ideal , acţiunea educativă este instituţionalizata , scoala fiind instituţia educativă cea mai importantă . Aceasta întrucât ea structurează un mediu educaţional optim , a cărui influenta se realizează constant , durabil , sistematic , pe baza investigării ştiinţifice a caracteristicilor psihoindividuale ale elevilor .

În toate timpurile şi orânduirile sociale a existat o atitudine favorabilă de încredere în forţă şi rolul educaţiei . Astfel Democrit afirmase că în fiecare individ educaţia poate crea "o a doua natură" .Kant susţinuse că "în educaţie sta marele secret al perfecţiunii naturii omeneşti" . Comenius arătase că "nu se afla alt mijloc mai puternic sub Soare pentru îmbunătăţirea vieţii omeneşti decât o bună educaţie a tineretului" .

Bibliografie

1. CURS DE PEDAGOGIE coordonatori : conf. univ .dr. IOAN CERGHIT
2. lect. univ. dr. LAZAR VLASCEANU Universitatea din Bucuresti . Facultatea de Istorie - Filozofie 1988
3. PEDAGOGIE PENTRU INVATAMANTUL SUPERIOR TEHNIC coordonator IOAN BONTAS Editura Didactica si Pedagogica Bucuresti 1983

CURSURILE ONLINE – O PROVOCARE PENTRU TOȚI

Profesor, Baston Elena
Colegiul de Insdustrie Alimentară ”Elena Doamnă” Galați

Trei milioane de elevi au rămas acasă, și vor mai sta o vreme, însă nu ”a venit vacanța cu trenul din Franța” ci materia trebuie parcursă în continuare. Sunt 180.000 de dascăli care, cumva, trebuie să se adapteze și să îi instruiască pe elevi. E stare de urgență și se impun măsuri. Indiferent că se descurcă sau nu cu internetul profesorii și învățătorii sunt primii chemați să se pună la punct.

O platformă online gratuită, recomandată de Ministerul Educației pentru elevii și profesorii stau acasă, are soluții simple. În primul rând, aceasta îi va ajuta pe cei aproape 180.000 de profesori din România să se adapteze și să se familiarizeze cu predarea prin noile tehnologii, pentru ca astfel să poată continua lecțiile.

E important ca profesorii să își învingă teama de ecran. Chiar dacă pentru majoritatea dintre noi e cel mai firesc lucru să folosim diverse rețele de socializare, 10 experți în comunicare au stabilit că dascălii au nevoie de ajutor. Odată accesată platforma **Școala pe net** vor învăța cum să aleagă cea mai optimă rețea de coalizare pe care să o folosească pentru a preda. Pentru început sunt trei variante prezentate. Facebook, Whatsapp, Zoom.

Urmează pasul al doilea. Profesori și specialiști în pedagogie împărtășesc tehnici și povești de succes pentru a ușura tranziția spre online în această perioadă. ”E important ca profesorii să își învingă teama de ecran și tehnologie acum, cel puțin până ne vom întoarce în siguranță înapoi în clasele noastre. Și facem ceea ce putem, cum putem, pentru a asigura educație și a fi împreună.

Pentru că digital, putem fi împreună și dacă deschizi acum camera să vorbești copiilor despre subordonata de caz, o să vezi că este ok să nu fii singur în fața ecranului. Și că nu trebuie să devii expert în Tik Tok sau live-uri, ci doar să vii spre elevii tăi în cel mai uman mod prin care poți în aceste momente. Iar acest mod este unul digital”, scriu dezvoltatorii platformei.

Până la urmă, românii nu inventează roata. Sisteme educaționale din întreaga lume trec zilele acestea prin nevoia de a se reinventa, dată fiind situația în care milioane de elevi își petrec zilele în casele lor, la fel și profesorii lor. Ideea e simplă: tehnologia nu doar că poate ajuta la învățare ci e esențială.

Testele scurte și dese cresc rata de învățare a elevilor

”Știi ce e ciudat? Că pentru mine este important ca în timpul lecțiilor virtuale, ei să vorbească și să îi aud – simt că asta îi provoacă, într-un sens bun, și pe elevii care nu sunt obișnuiți să vorbească așa mult – cum sunt elevii foarte buni la matematică și științe reale, obișnuiți să stea în banca lor și să rezolve problemele și exercițiile”, dezvăluie Anca, profesor de matematică, după prima utilizare Skype.

Iată și un pont. Tot de la dezvoltatorii platformei. O echipă de cercetători de la Universitatea Harvard au ajuns la concluzia că intercalarea conținutului multimedia și a materialelor de învățare online cu teste scurte, la intervale de timp regulate, pot îmbunătăți implicarea elevilor. Cercetările au arătat că utilizarea acestor teste a redus aproape la jumătate (42%) distragerea elevilor, ceea ce a avut ca efect și creșterea considerabilă a notelor obținute de aceștia.

Centrul de Resurse în Comunicare, Asociația Techsoup, Teach for Romania, Seeding Knowledge Foundation, cu sprijinul Kaufland România și în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării au lansat „Școala pe Net”, o platformă multimedia gratuită, destinată cadrelor didactice care pot învăța mai ușor de la specialiști în educație și IT cum să utilizeze resurse online, utile în procesul de predare.

Pentru a face Școala pe net, profesorii nu trebuie să aibă cunoștine spciale

Inițiativa este o primă soluție concretă care ajută profesorii să se adapteze și să se familiarizeze cu noile tehnologii. Vestea bună e că profesorii nu trebuie să aibă cunoștine spciale pentru a putea fi activi pe platformă.

Aceasta le explică, pas cu pas, ce mijloace tehnice și pedagogice au la dispoziție pentru a ține cursurile online, cum își pot crea conturi pe diferite aplicații digitale și platforme de e-learning sau sau cum își pot adapta conținutul educațional folosind noile tehnologii, indiferent de nivelul abilităților tehnice pe care le au.

10 experți, la dispoziția dascălilor

În acest sens, 10 experți în domeniul educației și tehnologiei vor oferi asistență online profesorilor cu privire la adaptarea curriculei și a procesului educațional la predarea pe Internet. Aceștia vor răspunde la întrebările adresate de profesori și vor crea conținut relevant pe platformă, sub formă de articole, tutoriale video sau webinarii cu informații utile.

Conținutul va fi dezvoltat constant pentru a acoperi cât mai multe nevoi și pentru a îmbunătăți permanent procesul didactic. „Învățarea este un proces continuu care trebuie să se desfășoare și dincolo de pragul sălii de clasă. Rolul platformelor educaționale este acela de a menține contactul cu școala, de continuare a învățării de acasă.

Susțin diversitatea resurselor și a instrumentelor care pot contribui la succesul învățării și îi încurajez deopotrivă pe elevi și pe colegii mei, cadrele didactice, să utilizeze aceste resurse pentru dezvoltarea lor profesională și personală. Felicit pe toți partenerii care prin activitatea lor au dat dovadă că au înțeles mesajul: O Românie modernă nu poate fi decât o Românie educată”, declară Monica Anisie, Ministrul Educației și Cercetării.

Bibliografie:

- Antonio Bartolomé. (2008). *Web 2.0 and New Learning Paradigms*. eLearning Papers.
- Antonio Calvani, Giovanni Bonaiuti, Antonio Fini (2008). Lifelong learning: What role for e-learning 2.0? *Journal of e-Learning and Knowledge Society* 4 (1): 179-187.
- Integrarea Tehnologiei Informaţiei și a Comunicaţiilor (TIC) în Curriculumul Național. Discipline Informatice. Suport de Curs. 2012
- Iuliana Dobre. (2010) *Studiul critic al actualelor sisteme de e-learning*. Academia Română, București 2010

CULTIVAREA CREATIVITĂȚII ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Profesor, Bejan Cristina
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

În cadrul orelor de limba română, creativitatea ar trebui cultivată prin excelență, doar că programa testului final de evaluare impune „îndoctrinarea” elevilor cu același gen de exerciții, cu memorarea rezumatelor, caracterizărilor și argumentărilor pentru obținerea rezultatului dorit, în detrimentul imaginației, creativității, ingeniozității. Prin urmare, în cadrul unor ore este necesar să fie puse în valoare dezvoltarea personală a elevilor (capacitatea de utilizare maximă, eficientă a cunoștințelor și a propriei experiențe).

Studiul limbii române în școală are o importanță deosebită, deoarece, pe lângă faptul că limba unui popor se identifică cu modul particular de a înțelege existența, limba română are un statut oficial care asigură dobândirea cunoștințelor din sfera celorlalte obiecte de învățământ, procesul studierii limbii române în școală fiind parte integrantă a acțiunii de cultivare a gândirii elevilor (spirit de observație, capacitate creatoare, imaginație, etc.) a disponibilităților de a întreține relații interumane eficiente, imperativ categoric al dezvoltării vieții moderne.

Realizarea obiectivelor generale ale studierii limbii române impun respectarea unor cerințe metodologice care derivă din particularitățile disciplinei și din factorii care condiționează însușirea instituționalizată a ei. Astfel, procesul de predare- învățare urmărește limba în funcțiune, nu limba ca sistem abstract. Aceasta înseamnă că nu interesează predarea abstractă a unor norme gramaticale, ci abordarea funcțională și aplicativă a acestora ca elemente constitutive a unei comunicări coerente și corecte.

Pentru o învățare eficientă pusă sub semnul activizării elevilor, se impune implementarea metodelor moderne de predare într-un procent covârșitor, neexcluzând metodele și procedeele tradiționale cum ar fi: comunicarea, conversația, analiza lingvistică, fonetică, morfologică, lexicală, sintactică, ortografică, a punctuației și stilistică, învățarea prin exerciții, dar rolul covârșitor va fi preluat de brainstorming, metoda mozaic, a bulgărelui de zăpadă, a ciorchinelui, a galeriei, etc. Profesorul va deveni un mediator, iar lecțiile, experiențe de învățare prin stimularea imaginației și creativității elevilor, care în acest mod, vor deveni adaptabili și competitivi. Pentru aceasta trebuie stimulate componentele creativității: ingeniozitatea, spontaneitatea, flexibilitatea, noutatea prin aplicații stimulative, interesante, plăcute.

În realizarea lecțiilor de recapitulare finală putem avea în vedere o serie de **exerciții stimulative**, care să cultive creativitatea și imaginația elevilor.

1. Putem începe de la un cuvânt-cheie pentru a formula sarcini ce vizează compartimentele limbii: probleme de vocabular, sintaxă, semantică, morfologie, stilistică și continuând cu exerciții distractive în care să realizeze diferite asocieri stimulând găsirea conexiunilor prin idei.

Pornind de la cuvântul PRIETENIE, putem formula sarcini de găsire a sinonimelor, antonimelor, integrarea în anumite contexte pentru a îndeplini diverse funcții sintactice, alcătuirea familiei lexicale și a câmpului lexical din care face parte cuvântul, grupuri vocalice, formarea unor figuri de stil pornind de la termenul în discuție, enumerarea unor opere literare cu această temă, găsirea unor proverbe (”Prietenia cutreieră în ritm de dans pământul și ne invită pe toți să ne redeșteptăm pentru preamărirea fericirii” Epicur; ”Egalitatea este sufletul prieteniei” Aristotel; ”Prietenia îndoiește bucuriiloe și înjumătățește necazurile” F. Bacon; ”Prietenia unui om mare este o binefacere a zeilor” Voltaire, etc.) și continuțând cu exerciții atractive în care să descopere o serie de metafore ”bucuria de a trăi”, ”sensul existenței”, ”caritate reciprocă”, ”virtutea altruiștilor”, etc; sau constituirea unei definiții a termenului pornind de al fiecare literă a acestuia:

Puterea de a avea încredere în oameni
Rostul bucuriilor
Iubire
Empatie
Trăire intensă
Efervescență
Necesitatea de a comunica
Imboldul de a merge mai departe
Eternitate

2. O aplicație asemănătoare constă în sugerarea a trei-patru cuvinte-cheie cu care elevii vor alcătui rime, dialoguri, narațiuni, punând accent pe munca în echipă.

3. O altă metodă de activare a elevilor este ”povestea șirului”. Fiecare elev propune un cuvânt, se face inventarul acestora pe tablă și se alcătuiește o narațiune, refăcându-se apoi povestea șirului.

4. Un exercițiu la fel de antrenant, dar și amuzant este ”știrea trăznită”. Prin amestecarea într-o urnă a o sută de cuvinte, fiecare elev va alege trei dintre acestea și va compune o știre trăznită, căreia colegul de bancă îi va da un titlu. Lista poate conține termeni precum: alfabet, bisturiu, cort, drojdie, elegie, finanțare, grindă, hienă, iod ș.a.

5. Un exercițiu ce stimulează imaginația ar fi găsirea de soluții la unele întrebări neașteptate de tipul: la ce s-ar mai putea folosi o glastră, un manual de matematică, o vază etc? Ce s-ar fi întâmplat dacă Lefter Popescu ar fi avut lozurile cu adevărat câștigătoare? Dacă popa Tanda ar fi ajuns preot într-un sat foarte bogat?

6. Cultivarea imaginației se face și în cadrul orelor de literatură atrăgând interesul elevilor către acest domeniu prin rescrierea unui fragment dintr-o operă literară într-o versiune nouă: ”În altă zi ne trezim că iar vine părintele la școală cu moș Fotea, cojocarul satului care ne aduce, dar de școală nouă, calculatoare, DVD-uri, sisteme home-cinema…”.

7. În prezența elevilor se notează prin numerotare câte un titlu reprezentțnd o temă pentru eseurile lor. Fiecare își alege un număr, iar profesorul le comunică titlul viitorului eseu pe care-l vor prezenta într-un termen stabilit. Iată câteva astfel de titluri: ”Trăiesc în mezozoic”, ”Dacă aș fi singur”, ”Ce caut pe pământ”, ”Povestea unui fulg de nea”, ”Casa bântuită”, ”Tabieturile mele”, ”Lumea zburătoarelor”, ”Cartea cu o mie de dorințe”, ”Sunt un magician”, ”Trăiesc doar o zi”, ”Fantezie și realitate”, ”Cum pot zbura”, ”Viața unui cărăbuș”, ”Destinul bradului”, ”La capătul puterilor”, ”Fac orice”, ”Sunt o stea în galazie”, ”De ce aici și acum?”, ”Am prieteni, am totul”, ”Ce-aș face dacă…”, ”Nimic”, ”Egoismul”, ”Sufletele morților”, ”Cer lumină”, ”Nu renunț”, etc.

Creativitatea nu are limite, trebuie doar să o stimulăm, să o activăm, eliminând caracterul descriptivist din acțiunea didactică și adoptând o viziune nouă asupra limbii, ceea ce duce la formarea de competențe și performanțe în alegerea și combinarea elementeleor componente ale sistemului limbii, într-o manieră personală.

Bibliografie:

- Parfene Constantin, Metodica studierii limbii și literaturii române în școală, Iași, Editura Polirom, 1999.
- Goia Vistian, Frăgătoiu Ion, Metodica predării limbii și literaturii române, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1995.
- Paul Cornea, Introducere în teoria lecturii, București, Editura Minerva, 1988.
- Marinescu Silvia, Dinescu Rodica, Invitație la educație, Pitești, Editura Carminis, 2003.

FACTORI DETERMINANŢI AI PERFORMANŢEI ŞCOLARE

Profesor Bejan Daniel
Colegiul Național ”Vasile Alecsandri” Galați

Un fenomen atât de complex, cum este cel al performanţei, în mod firesc, nu poate fi abordat global. Din figura următoare se pot observa factorii care determină obţinerea performanţelor:

După cum se poate observa, obţinerea performanţei şcolare este deosebit de complexă: intervin factori care ţin de personalitatea elevului, factori de ordin social, precum şi factori de ordin pedagogic. Toţi factorii influenţează sau determină nivelul performanţelor şcolare dintr-o unitate şcolară sau ale unui elev. Determinarea specifică diferiţilor factori este variabilă, atât ca pondere, cât şi ca mod de acţiune.

În trecut, a fost într-o mare măsură, exagerat, rolul capacităţilor intelectuale. Se trecea cu vederea faptul că performanţa şcolară nu constituie doar un rezultat al *factorilor intelectuali*, ci şi al *factorilor motivaţionali*[2]: un nivel scăzut al performanţei nu poate fi explicat numai prin absenţa elementelor intelectuale corespunzătoare, el putând fi cauzat şi de o insuficientă motivare, în raport cu un anumit gen de activitate.

Studiile psihologice din prezent sunt de acord în a pune pe seama capacităţilor intelectuale până la 50 la sută din varianţa performanţelor şcolare, restul de varianţă atribuindu-se factorilor nonintelectuali, în rândul cărora motivaţia învăţării, inclusiv nivelul de aspiraţie, deţine un rol esenţial.

Alături de *inteligenţă* şi *aptitudini speciale, nivelul de aspiraţie* este o variabilă importantă în obţinerea performanţei: diferenţele în rezultatele şcolare obţinute de elevii cu aptitudini echivalente, dar cu nivel de aspiraţie inegal sunt destul de mari. Etichetele de „elev bun” şi „elev slab” la învăţătură pot fi considerate a include astfel nu numai caracteristicile echipamentului intelectual, ci şi pe acelea ale nivelului de aspiraţie şi ale posibilităţilor de mobilizare.

Factori intelectuali

Succesul şi/sau insuccesul şcolar pot fi cauzate şi, uneori, determinate, de nivelul intelectual al individului, adică de gradul de dotare intelectuală. La nivelul factorilor psihologici se desprind factorii intelectuali şi cei nonintelectuali. Factorii intelectuali se referă în esenţă la anumite particularităţi ale inteligenţei şi ale proceselor cognitive (gândire, imaginaţie, limbaj, memorie, atenţie), care circumscriu şi evidenţiază structura intelectuală a individului. Activitatea de învăţare nu se poate realiza în mod eficient decât în funcţie de influenţa acestor factori.

Inteligenţa, ca formă a aptitudinii generale, îşi pune amprenta asupra capacităţii de înţelegere şi, ulterior, de memorare sau transfer al unor informaţii asimilate şi înţelese. Individul inteligent învaţă mai uşor, fără un efort intelectual deosebit. Coeficientul de inteligenţă explică mai mult insuccesul decât succesul şcolar.

Gândirea este un factor determinant în asigurarea succesului şi/sau insuccesului şcolar. Ca proces psihic central, gândirea antrenează toate celelalte procese psihice orientându-le, valorificându-le, fiind definitorie în activitatea de învăţare. Prin intermediul senzaţiilor şi percepţiilor reflectă realitatea, dar prin unitatea senzorial - raţională permite şi o înţelegere mai profundă a realităţii reflectate. La această performanţă a înţelegerii cognitive şi a rezolvării unor probleme contribuie atât structura şi nivelul intelectului,

[2] Kulcsar, T. – *Factorii psihologici ai reuşitei şcolare*, EDP, Bucureşti, 1978

cât şi operaţiile gândirii: abstractizarea, generalizarea, analiza, sinteza coroborate cu anumite strategii educaţionale cum sunt algoritmica şi euristica.

Memoria este un factor deosebit de important al succesului şi/sau insuccesului şcolar. Cei mai mulţi elevi rămân la limita performanţelor datorită acestor factori amnezici întrucât majoritatea cadrelor didactice pun în actul evaluării un mai mare accent pe reproducerea mecanică şi nu pe strategiile euristice şi pe gândirea şi memorarea logică. Memorarea mecanică, la care se recurge în cele mai multe situaţii, conduce la o uitare rapidă ce estompează totodată valorificarea ulterioară a informaţiilor, transferul cognitiv fiind astfel deficitar. Deosebite probleme se pun şi în legătură cu stocarea şi reactualizarea informaţiilor, ceea ce îi face pe mulţi elevi deficitari în faza reactivării, impunând un efort mai ridicat faţă de memorarea logică.

Limbajul este, de asemenea, un factor intelectual deosebit de important atât în actul predării - al accesului la informaţie şi al înţelegerii acesteia, cât şi al nivelului lexical - al vocabularului deţinut de un elev/student. Limbajul facilitează înţelegerea şi, mai ales, comunicarea, la acestea adăugându-se integrarea informaţiilor transmise şi asimilate în structuri cognitive şi intelectuale specifice. Fără limbaj comunicarea ar fi imposibilă, un rol deosebit revenind limbajului verbal, scris şi oral.

Imaginaţia ajută în performanţa şi reuşita şcolară mai ales în anumite domenii, cum ar fi cel creativ. Imaginaţia este necesară domeniilor abstracte sau celor care nu presupun neapărat o informaţie concretă în anumite demonstraţii şi argumentări logice şi matematice. Imaginaţia este legată de memorie, de prezentare, gândire şi limbaj, în interacţiunea lor aceşti factori intelectuali influenţând fie pozitiv, fie negativ activitatea şi randamentul şcolar.

În corespondenţă cu analiza factorilor ce contribuie la insuccesul şcolar şi care demotivează elevii în activitatea de învăţare, am analizat şi factorii care conduc la succesul şcolar şi *motivaţia* de performanţă. Relevante sunt sarcinile ce permit realizarea lor: sarcini de dificultate medie, sarcini uşoare, sarcini ce depăşesc posibilităţile individului şi impun un efort suplimentar (sarcini complexe şi dificile).

Factori nonintelectuali

Pe lângă factorii intelectuali, exprimaţi prin procesele psihice cognitive şi prin anumite aptitudini generale (inteligenţă, spirit de observaţie, reactivitate în memorie etc), un rol deosebit revine factorilor nonintelectuali care fac referinţă, în general, la procesele psihice reglatorii şi la structura de personalitate a individului.

În categoria factorilor nonintelectuali şi care au un impact diferenţiat asupra reuşitei şcolare sunt incluşi:

- factorii motivaţionali - voliţionali;
- factorii afectiv - atitudinali şi;
- structura de personalitate (temperament, atitudine, caracter).

Factorii motivaţionali îşi pun amprenta în mod indirect prin natura şi conţinutul trebuinţelor de ordin cognitiv al nivelului aspiraţional şi al idealului de viaţă şi profesional. La această structură motivaţională un rol deosebit revine motivaţiei şcolare, motivaţiei de performanţă şi succes care influenţează în mod direct performanţa şi succesul şcolar. Nu sunt lipsite de importanţă nici strategia motivaţională, în primul rând, şi strategiile noncoercitive.

Voinţa îndeplineşte, de asemenea, un rol important în succesul şi/sau insuccesul şcolar. Unii elevi care întâmpină dificultăţi în actul învăţării renunţă uşor la efortul ce-l impune această activitate, fiind lipsiţi de voinţă. De asemenea, depăşirea obstacolelor şi greutăţilor ce le presupune învăţarea, implică în mod necesar efort voluntar, anumite trăsături volitive impunându-se cu necesitate în activitatea de învăţare. Unele limite şi carenţe în procesul învăţării sunt cauzate şi de acest proces psihic în coroborare, desigur, cu alte procese şi trăsături ale personalităţii.

Afectivitatea **-** Resursele motivaţional-volitive se regăsesc şi în gradul de satisfacţie- plăcere faţă de ceea ce întreprinde individul. Cu cât satisfacţia este mai mare, cu atât elevul, în cazul nostru, este stimulat şi motivat mai mult spre asemenea activităţi. Factorii afectivi se fac resimţiţi şi prin alte forme: emoţii pozitive, dispoziţii, pasiuni şi sentimente, în mod deosebit cele intelectuale. Cei care deţin pasiuni într-un domeniu şi au vocaţie spre asemenea activităţi vor obţine cu certitudine performanţe în ceea ce întreprind, la fel cei cu sentimente puternice, însufleţiţi în ceea ce fac şi cu convingeri susţinute vor fi beneficiarii unor asemenea performanţe.

Pe lângă efectele pozitive predictibile, prin prisma acestor factori afectivi-emoţionali, afectivitatea poate avea şi un impact negativ generat mai ales de aşa-numitele atitudini afective coroborate cu anumite tulburări ale afectivităţii. Evidenţiez ca principali factori perturbatori ai reuşitei şi performanţei şcolare: sentimentele de frustrare, nemulţumirile, labilitatea afectivă şi instabilitatea emoţională.

Structura de personalitate **-** Personalitatea individului, prin configuraţia sa structurală, are un rol deosebit de important asupra performanţei şcolare. M-am referit la o formă a aptitudinii cum este inteligenţa generală, pe lângă aceasta punându-şi amprenta şi alte elemente şi componente ale personalităţii. În plan aptitudinal, pe lângă cele generale (inteligenţă, spirit de observaţie, durata mnezică etc.) un rol deosebit revine aptitudinilor speciale, cum ar fi cele din domeniul intelectual şi, mai ales, al ştiinţelor exacte sau din alte domenii. Aptitudinile determină performanţele atât în mod general cât şi în mod particular. Această influenţă este mai bine resimţită prin prisma aptitudinilor generale care deţin un rol decisiv în planul performanţelor din diversele domenii de activitate.

Caracterul joacă un rol deosebit de important în performanţă atât prin trăsăturile de caracter, cât şi prin intermediul atitudinilor. Se poate uşor deduce că influenţele pot fi directe şi indirecte, pozitive şi negative. Un elev caracterizat printr-un caracter puternic centrat pe valori morale pozitive va depune efort pentru a obţine rezultate performante, pe când un elev caracterizat printr-un caracter slab, în afara unor valori morale pozitive, va fi centrat mai mult pe o motivaţie de evitare a eşecului, obţinând rezultate minime pe baza principiului minimei rezistenţe.

În performanţa şcolară un rol important revine trăsăturilor de caracter, acestea uneori fiind decisive sub aspectul influenţei performanţei şcolare, printre acestea evidenţiindu-se: perseverenţa, tenacitatea, disciplina etc. Altele, cum ar fi delăsarea, inerţia, lenea vor avea desigur un impact negativ în planul performanţelor şi randamentului şcolar.

Tot în plan caracterial un rol deosebit revine atitudinii. În procesul de învăţământ mai relevante ar fi: atitudinea faţă de sine, atitudinea faţă de şcoală şi atitudinea faţă de învăţătură

Bibliografie:

- KULCSAR, T. – ***Factorii psihologici ai reuşitei şcolare***, EDP, Bucureşti, 1978
- MIROIU, A. – ***Învăţământul românesc azi***, Editura Polirom, Iaşi, 1998
- NEACŞU, I. – ***Motivaţie şi învăţare***, EDP, Bucureşti, 1978

ROLUL ŞI LOCUL JOCURILOR DE MIŞCARE, AL ŞTAFETELOR ŞI PARCURSURILOR APLICATIVE FOLOSITE ÎN LECŢIA DE EDUCAŢIE FIZICĂ

Profesor Bitire Cristinel
Școala Gimnazială Nr. 29 Galați

Prezente în şcoală, în toate treptele de învăţământ, lecţiile de educaţie fizică pot cuprinde jocuri de mişcare, ştafete, întreceri şi parcursuri utilitar-aplicative, care asigură, într-un mod plăcut, eficient şi util, realizarea obiectivelor educaţiei fizice şi sportive şcolare. De asemenea, utilizate în aproape toate „momentele”, „verigile” lecţiei de educaţie fizică (excepţie făcând momentul influenţării selective a aparatului locomotor), jocurile de mişcare, ştafetele şi întrecerile imprimă orei de educaţie fizică o densitate crescută, atât motrică, cât şi funcţională.

Jocurile sunt activităţi de tip ludic cu implicaţii deosebite asupra dezvoltării personalităţii executanţilor, din ami multe puncte de vedere, inclusiv cel al contribuţiei pe planul integrării sociale. În majoritatea cazurilor, jocurile folosite în educaţia fizică şcolară,presupun şi întrecerea. Întrecerea poate fi de două feluri: elementară şi complexă. Cea elementară se întâlneşte în interiorul lecţiei, mai ales ca modalitate de consolidare sau perfecţionare a unor acte sau acţiuni motrice. Întrecerea complexă se manifestă în lecţiile de verificare, concursuri şi competiţii.

În învăţământul primar, jocurile de mişcare contribuie la însuşirea deprinderilor motrice de bază şi utilitar-aplicative, în condiţii variate”, la rândul lor, acestea, împreună cu ştafetele şi traseele aplicative „contribuie la dezvoltarea caracterului analitic al percepţiei, la dirijarea voită a atenşiei şi observaţiei, la dezvoltarea memoriei motrice, a imaginaţiei, supleţii, gândirii, capacităţii de a sesiza şi anticipa evoluţia situaţiilor, iniţiativei şi independenţei, la dezvoltarea fizică corectă şi armonioasă.

Jocurile de mişcare (dinamice) sunt mijloace atractive şi valoroase care contribuie la dezvoltarea motricităţii generale, asigurând educarea calităţilor motrice şi consolidarea deprinderilor motrice de bază şi aplicative în condiţii variate formând capacitatea de organizare. În cadrul jocurilor dinamice se pot introduce elemente din diferite ramuri sportive în scopul perfecţionării lor.

În sprijinul acestei idei, interesante sunt punctele de vedere ale unor specialişti, cu privire la jocurile de mişcare (dinamice), în opinia lor, ele corespunzând, în cel mai înalt grad, particularităţilor psihice ale şcolarilor mici şi, de aceea, el capătă o pondere deosebită în conţinutul educaţiei fizice, oferind mari satisfacţii copiilor: „în procesul didactic jocul dinamic îndeplineşte o triplă funcţie: el este mijloc care, prin exersare, asigură consolidarea deprinderilor şi dezvoltarea calităţilor motrice. În acelaşi timp este şi metodă de instruire folosind calea reproducerii prin acte şi acţiuni de mişcare a unor realităţi din natură şi viaţă, cunoscute de copil. Totodată îndeplineşte şi calitatea de formă de organizare a exersării, copiii fiind împărţiţi pe roluri individuale, colective, şi pe echipe, cu roluri asemănătoare.”

Nenumăratele posibilităţi de combinare subliniază caracterul variat al acestor mijloace. În educaţia fizică şcolară aceste deprinderi se pot efectua separat (în etapa învăţării) sau când se folosesc pentru dezvoltarea unei aptitudini psihomotrice, cum ar fi căţărarea (pentru dezvoltarea forţei) sau în cadrul unor jocuri dinamice, diferenţiate ca volum, intensitate şi complexitate.

Orice joc presupune respectarea unor reguli ale jocului şi, din acest motiv, jocul trebuie considerat un factor creator de ordine. El instituie un sistem de reguli care precizează ce se face şi ce nu se face, cum se face şi când se face, adică ce este permis şi ce este interzis. Orice încălcare de regulă are drept efect o penalizare, o ieşire din joc, un sfârşit al jocului.

Există câteva lucruri de remarcat: în primul rând, jocul fortifică un copil din punct de vedere fizic, îi imprimă gustul performanţelor precum şi mijloacele de a le realiza. În al doilea rând, jocul creează deprinderi pentru lucrul în echipă, pentru sincronizarea acţiunilor proprii cu ale altora, în vederea atingerii unui scop comun. În al treilea rând, jocul provoacă o stare de bună dispoziţie, de voie bună, oferindu-i copilului posibilitatea de a uita pentru un timp de toate celelalte.

În privinţa aspectelor metodice şi a valenţelor formative ale jocurilor dinamice în lecţia de educaţie fizică există unanimitate în părerea specialiştilor cum că ele reprezintă o formă superioară de dezvoltare a aptitudinilor psiho-motrice, precum şi de exersare a deprinderilor motrice învăţate. În alcătuirea jocurilor dinamice trebuind să se ţină cont de gradul de însuşire a exerciţiilor respective, de către toţi elevii clasei, de vârstă, sex şi de condiţiile existente.

Combinarea deprinderilor motrice trebuie realizată în aşa fel încât să se alterneze grupele musculare angrenate în efort.

În ceea ce priveşte succesiunea jocurilor dinamice, se recomandă ca cele mai dificile să nu fie plasate la începutul sau sfârştul lecţiei, deoarece din cauza oboselii elevii nu mai au posibilitatea să execute corect.

Folosirea jocurilor dinamice impune luarea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor: pregătirea şi supervizarea elevilor pentru evitarea accidentelor sa traumatismelor; dobândirea de cunoştinţe teoretice şi practice de autocontrol în pregătirea şi practicarea activităţilor sportive; gestionarea permanentă şi foarte atentă a mişcărilor, pentru dezvoltarea unor deprinderi motrice de bază şi specifice; dezvoltarea plăcerii de a practica diferite sporturi în vederea întăririi sănătăţii şi consolidării unei dezvoltări corporale corecte.

Jocurile dinamice reprezintă o formă de dezvoltare generalizată a aptitudinilor psiho-motrice, precum şi de exersare a deprinderilor specifice acestui domeniu de activitate, care în această formă capătă noi valenţe pozitive cum ar fi: dezvoltarea mai multor calităţi motrice (aptitudini psiho-motrice) printr-un singur sistem de acţionare, dezvoltarea calităţilor motrice combinate (forţă-rezistenţă, viteză-îndemânare); dezvoltarea calităţilor moral-volitive şi ridică în mod spectaculos starea emoţională a elevilor, asigurând totodată o mare densitate motrică în lecţii, indiferent de condiţiile materiale existente.

Desfăşurarea lor în condiţii noi, nestudiate, dezvoltă imaginaţia, originalitatea în alegerea soluţiilor, deci creativitatea. Caracterul de întrecere al jocurilor dinamice conduce la dezvoltarea spiritului de întrecere, iniţiativei, curajului, spiritului de echipă, conturarea trăsăturilor de caracter, cinste, respect faţă de adversar, etc.

Jocurile dinamice au efecte cumulative asupra organismului datorită complexităţii lor. Ele dezvoltă atenţia, voinţa, capacitatea de generalizare, inventivitatea în alegerea soluţiei.

Prin sistemul exerciţiilor sale şi în funcţie de scopul urmărit, jocul dinamic reprezintă atât o metodă cât şi un mijloc al educaţiei fizice.

Valenţele formative ale jocului dinamic îl recomandă ca pe un mijloc eficient al educaţiei fizice scolare, motiv pentru care trebuie să fie prezent atât în lecţiile de educaţie fizică obligatorii din clasele I-XII, cât şi în celelalte activităţi sportiv-recreative din şcolile gimnaziale şi din licee.

Jocurile dinamice, atractive prin ineditul lor, prin caracterul spectaculos, prin starea de emulaţie pe care o conferă, asigură o eficienţă crescută atât în privinţa cresterii densităţii lecţiei, cât şi în privinţa rezultatelor. Însuşirea jocurilor dinamice se face foarte uşor. Acestea trebuie să cuprindă mişcări cunoscute de către elevi, să fie accesibile, atractive şi, pe cât posibil, mereu noi.

Cu efecte deosebite, jocurile dinamice se pot folosi în partea introductivă a lecţiei, în scopul angrenării treptate a organismului în efort şi pentru dezvoltarea îndemânării. În acest caz jocurile vor fi mai scurte ca durată, iar mijloacele folosite cât mai simple.

În verigă de bază jocurile dinamice devin obiectul unor preocupări sporite, transformându-se treptat în jocuri sportive.O parcurgere lentă a jocului însoţită de demonstrare şi explicare se efectuează în scopul cunoaşterii lui, a regulilor şi sarcinilor sale. Gradarea efortului în cadrul jocurilor se face, prin introducerea unor mişcări suplimentare, prin creşterea intensităţii, prin mărirea volumului şi a complexităţii acestora. Este foarte importantă explicaţia, demonstraţia şi pregătirea terenului pentru joc (densitatea pedagogică) care trebuie făcută fără să afecteze densitatea lecţiei.

Introducerea elementului de întrecere individuală sau pe echipe, în cadrul desfăsurării jocurilor face să crească calitatea exerciţiilor asigurând participarea maximă şi dezinvoltă a colectivului, cu influenţe dintre cele mai favorabile asupra sferei funcţionale, psihice şi, mai ales, asupra sferei motrice. Desfăsurarea jocurilor dinamice în aer liber este foarte indicată, obstacolele naturale fiind la îndemâna tuturor profesorilor, iar aerul curat asigurând condiţiile de igienă necesare.

Prevenirea accidentelor trebuie să stea mereu în atenţie, impunându-se verificarea aparatelor şi obiectelor, utilizarea saltelelor la aterizări, stabilirea spaţiilor de lucru şi asigurarea în punctele dificile.

Bibliografie :

- Barta, Andrei; Dragomir, Petrică – *„Educaţie fizică. Manual pentru clasa a X-a, şcoli normale”*, Editura Didactică şi Pedagogică – R.A., Bucureşti, 1994, p. 161.
- Cârstea Gheorghe; Tudor Virgil; Bota Aura; Sasu Monica, op. cit. p. 148-150.
- Todea, Septimiu, Florian - *„Jocuri de mişcare”*, Editura Fundaţiei *„România de Mâine”*, Bucureşti, 2002, p. 18.
- Badiu, Toma; Badiu, Gica; Carastoian, Laurenţiu - *„Exerciţii şi jocuri de mişcare pentru clasele I-IV”*, Imrimeria *„Alma”*, Galaţi, 1995, p. 7.

CALCULATORUL – PARTENER ÎN PROCESUL DE ÎNVĂŢĂMÂNT – PAS PENTRU OPTIMIZAREA ÎNVĂŢĂRII

Profesor Boza Ghinița
Școala Gimnazială Nr. 29 Galați

Profesia didactică are o dimensiune puternică, nu poate fi intuitivă sau artizanală, dar nici nu poate fi construită numai din cunoştinţe şi competenţe, ci şi atitudini şi valori.

Cadrul didactic este un bun cunoscător al domeniului şi al didacticii disciplinei pe care o predă, ceea ce înseamnă că are capacitatea de a prelucra, structura şi de a face accesibile cunoştinţele transmise, de a forma abilităţi, ţinând cont de particularităţile de vârstă individuală şi de grup ale elevilor. Acesta proiectează şi aplică strategii didactice eficiente şi atractive în raport cu scopurile şi conţinuturile propuse.

O problemă importantă în învăţământ o reprezintă eficientizarea procesului de predare. Noile tehnologii pentru tratarea şi transmiterea informaţiilor influenţează în toate sferele de activitate maniera de a comunica şi de a interacţiona. La nivelul învăţământului problema esenţială o constituie înţelegerea corectă a acestor resurse educaţionale. Ele pot fi un instrument eficient în predare, învăţare; nu elimină rolul cadrului didactic, ci îmbogăţeşte instrumentele pedagogice în concordanţă cu finalităţile fiecărui ciclu de învăţământ. Printr-o utilizare simplă se permite dezvoltarea unei culturi a informaţiei info-cultura, constând din cunoaşterea posibilităţilor oferite de calculator.

Utilizarea platformei AEL este marcată de o vastă extindere a ariei de acoperire specifică domeniului educaţiei:

- suport multi-lingvistic şi regional: AEL este uşor de transpus într-o altă limbă şi uşor de reconfigurat;
- rolurile, grupurile, utilizatorii şi drepturile de acces asociate sunt uşor de administrat;
- oferă un sistem de operare care este periodic upgradat;
- module de lecţii care tratează interactiv diverse subiecte din programa şcolară;
- testează şi evaluează elevii, realizând o monitorizare inteligentă în funcţie de nivelul de pregătire al fiecăruia;
- accesul nelimitat la informaţie prin Internet sau baze de date proprii (cum ar fi dicţionarele, care afişează definiţii la o simplă selectare a unui cuvânt);
- realizează administrarea resurselor clasei/şcolii, contribuind punctual şi global la organizarea eficientă a programului şcolar;
- este un cadru de desfăşurare a unei strategii, pe care o stabileşte profesorul, el utilizează module-momente de lecţie furnizate de pachetul AEL, fiecare moment fiind, de fapt, un soft educaţional de un anume tip;
- realizarea de proiecte comune ale elevilor şi profesorilor lor.

În ceea ce priveşte rolul formativ al informaticii în cadrul procesului de învăţământ, trebuie să fie menţionate următoarele două aspecte:

- utilizarea calculatorului electronic ca instrument didactic în desfăşurarea procesului de predare-învăţare;
- obiectivul propus nu poate fi realizat decât dacă utilizarea calculatorului, ca instrument didactic, se realizează în contextul folosirii unor strategii didactice adecvate.

Atunci când se proiectează demersul didactic prima întrebare pe care şi-o pune educatorul este: „Ce obiective urmărim în continuare?” Se stabilesc strategiile didactice pentru realizarea integrală a obiectivelor propuse precum şi mijloacelor ce urmează a fi folosite. Etapele în proiectare sunt:

- formularea clară a obiectivelor;
- realizarea sarcinilor de lucru pentru elevi care să permită formarea /dezvoltarea comportamentelor prevăzute ca obiective;
- structurarea unei strategii prin definirea specificului unei secvenţe;
- alegerea optimă a tehnologiei pentru fiecare secvenţă. În această etapă va fi realizat soft-ul necesar;
- stabilirea modului de evaluare.

Educatorul trebuie să ştie modul în care Tehnologia informaţiei poate fi folosită pentru atingerea obiectivelor, metode de evaluare a progresului la disciplină, metode de evaluare a reuşitei lecţiei, impactul pe care îl are tehnologia informaţiei în cadrul lecţiei. Introducerea calculatorului în procesul de învăţământ, măreşte calitatea învăţării şi permite includerea noţiunilor într-un corp coerent de informaţii. Algoritmizarea, modelarea, simularea sunt metode de învăţare programată ce permit realizarea lecţiilor asistate pe calculator.

Calculatorul poate fi folosit în procesul integral sau în anumite momente ale lecţiei. El nu înlocuieşte educatorul, ci preia funcţii din activitatea de instruire precum şi momente din munca elevului. Instruirea asistată pe calculator se poate folosi la majoritatea disciplinelor: limba română, limbi străine, matematică, istorie, geografie, cunoaşterea mediului, muzica, educaţie fizică. Utilizând elementele informatice, se pot realiza prezentări computerizate, de exemplu cu ajutorul aplicaţiilor POWER POINT etc.

Eficienţa calculatorului în activitatea de predare-învăţare este determinată de metodologia folosită de cadrul didactic pentru integrarea acestuia în activitatea didactică. Atât succesele, cât şi insuccesele în pregătirea teoretică şi practică a elevilor, sunt determinate, în buna parte şi de modul în care fiecare cadru didactic ştie să folosească potenţialul didactic al mijloacelor de învăţământ.

Evoluţia soft-urilor, de la aspectul predominant de verificare, testarea cunoştinţelor, către aspecte mai complexe, care asigură contexte semnificative pentru învăţare, modifică aria de activităţi a profesorului cantitativ, dar şi calitativ.

Una dintre modificările majore aduse de intervenţia calculatoarelor în învăţământ este şi schimbarea de paradigmă, de la centrarea pe profesor, la centrarea pe elev. Prin răspândirea şi diversificarea IAC, rolul dascălului suferă modificări. Treptat, profesorul se degrevează de activităţi de rutină, dar sarcinile lui se amplifică prin aceea că trebuie să conceapă şi să realizeze mici programe adaptate cerinţelor disciplinei pe care o predă şi adaptate totodată şi la cerinţele procesului educativ.

În noile medii de învăţare, toţi elevii beneficiază de acces la aceleaşi surse de informaţii, încât se poate spera asigurarea unor şanse egale de educaţie. Cu toate că elevii mei locuiesc în mediul rural, au nevoie de iniţierea, cunoaşterea, înţelegerea lucrului cu calculatorul, în vederea dezvoltării spiritului inventiv şi creator. Mediul rural a început să simtă nevoia de modernizare, de intrare în era informaţională. Cultivarea sensibilităţii copiilor, a dorinţelor de cunoaştere, folosirea unor programe în care se pot repeta sau chiar aplica cunoştinţe din discipline diferite, vor duce la un comportament civilizat, la dezvoltarea bagajului de informaţii.

Elevul devine unul dintre constructorii propriei cunoaşteri, dobândind un rol care, chiar şi în trecutul apropiat, îi era necunoscut. Sigur acesta vine nu numai cu avantajele evidente ci şi cu responsabilităţi, pentru că centrul noii educaţii este responsabilizarea, descoperirea timpurie a importanţei actului educaţional care se transformă din dogmă în proiect liber consimţit la care elevul participă activ îmbinând acumularea de informaţii cu dobândirea unor abilităţi precise care să îi

dea posibilitatea să caute, să descopere, să investigheze, să acumuleze, oferindu-i o bază puternică pentru societatea în care urmează să trăiască.

Dinamica noilor metode de învăţare este fundamental alta, elevul este învăţat cum să înveţe adaptând mijloace propuse de propriile capacităţi şi abilităţi, este deprins mai degrabă să caute informaţia, folosind algoritmi precişi, decât să o reţină fără discernământ. Întrebarea pe care, probabil, mulţi dintre noi o pun în acest context este dacă într-adevăr este nevoie de aceste schimbări majore, structurale, care pot genera probleme de adaptare a unor categorii de profesori sau elevi.

Răspunsul este dat chiar de societatea spre care ne îndreptăm. Societatea informaţională nu mai este o previziune de viitor, ci o stare de fapt a prezentului, rămâne la latitudinea fiecăruia cât de repede va şti să facă parte cu adevărat din ea şi aceasta nu numai ca o cerinţă exterioară impusă, ci ca o necesitate individuală de armonizare.

BIBLIOGRAFIE:

- Cerchez E. Sisteme de calcul. Editura L&S Informat, Bucureşti, 1998.
- Cerghit I. Metode de învăţământ. E.D.P., Iaşi, 1996.
- Ionescu C. Metodica predării informaticii. Universiteta Babeş-Bolyai, Cluj, 1998.

http://www.immromania.ro/servicii

PARTICULARITĂŢI ALE FORMĂRII NOŢIUNII GRAMATICALE ÎN CICLUL PRIMAR

Învățător, Boza Ionel
Școala Gimnazială ”Mihail Sadoveanu” Galați

Limba naţională este instrumentul prin intermediul căruia românii au posibilităţi nelimitate de a-şi exprima oral sau în scris ideile, cunoştinţele sau sentimentele şi de a stabili, între ei, relaţii multiple. Ca suport al gândirii, limba română are un rol deosebit în formarea morală a elevilor, precum şi în educarea lor moral - civică. De aceea, putem spune că, în planul de învăţământ, limba şi literatura română ocupă un rol important.

Întrucât între limbă şi gândire este o legătură indiscutabilă, cultivarea limbii nu este un scop în sine, ci o modalitate de a asigura dezvoltarea armonioasă a individului, pregătindu-l pentru viaţă.

Dezideratul fiecărui om care trece prin scoală este acela de a dobândi cunoştinţe de limba română, necesare devenirii sale intelectuale, în vederea integrării în viaţa cotidiană cu toate compartimentele sale.

Absenţa deprinderilor de citire corectă, logică şi cursivă sau insuficienta stăpânire a tehnicii cititului conduc, într-o oarecare măsură, atât în ciclul primar, cât şi în celelalte cicluri de învăţământ, eşecul şcolar.

În ceea ce priveşte studiul limbii române, o pondere însemnată revine gramaticii, fără de care nu sunt posibile cunoaşterea, stăpânirea şi folosirea corectă a limbii naţionale, gramatica înseamnă, pe de o parte exprimarea şi scrierea corectă în conformitate cu normele ortografice şi ortoepice în vigoare, cunoaşterea aprofundată şi folosirea cu uşurinţă a problemelor de morfologie şi sintaxă, pe de altă parte, ea înseamnă pătrunderea în mecanismele logice ale limbii, aflate într-o dinamică permanentă. De aceea, sarcina dascălului este aceea de a-i pune pe elevi să observe, să motiveze, să analizeze şi să explice faptele de limbă.

A memora mecanic definiţii şi reguli nu înseamnă a învăţa gramatică, ci a dobândi, atât în comunicarea orală, cât şi în cea scrisă, priceperi şi deprinderi de folosire corectă a limbii. De aceea, preocuparea pentru caracterul practico-aplicativ al predării gramaticii trebuie să fie permanentă.

Curriculumul Naţional precizează pentru Programa şcolară de *Limba şi Literatura română* conţinuturi ale învăţării: formarea capacităţii de citire-lectură, formarea capacităţii de comunicare şi elemente de construcţie a comunicării. Acestea din urmă cuprind: lexicul, morfologia si sintaxa propoziţiei.

Ţinând seama de cerinţele programei, manualele au un conţinut amplu, variat, adecvat scopului disciplinei. Acesta este format din: texte, teme exerciţii, reguli, precum şi dintr-un legat material intuitiv: ilustraţii, scheme, grafice, ortograme, tabele. În manualele de limba română se găsesc texte cu conţinut literar, în proză şi în versuri, fragmente din operele unora dintre marii noştri scriitori, precum şi producţii populare: ghicitori, proverbe etc.

Dobândirea cunoştinţelor de limba română propriu-zise este pregatită în primele două clase de însuşirea unor cunoştinţe elementare de fonetică a limbii, de îmbogăţire a vocabularului copiilor, de studiul elementelor de punctuaţie şi de cunoaşterea unor fenomene ortografice.

Gramatica formează numai una din componentele structurale ale sistemului ştiinţific al limbii. În primele clase, elevii îşi însuşesc o serie de elemente pregramaticale primind structura formală a cuvintelor şi valorile lor morfosintactice. Astfel ei învaţă despre nume de acţiuni, fără reguli ştiinţifice consacrate, distingând conştient latura lor formală de conţinutul semantic şi operând cu forma abstractă a cuvintelor.

Programa şcolară de limba română pentru clasele I-IV include studiul gramaticii numai la clasele a III-a şi a IV-a rezervând ore speciale în acest scop. Exigenţele exprimării corecte în limba română, atât oral, cât şi în scris solicită însă un volum minim de cunoştinţe despre limbă şi în clasele I şi a II-a, care sunt absolut necesare pentru conştientizarea corectitudinii exprimării.

Predicatul se introduce împreună cu subiectul încă din clasa a II-a, sub denumirea de „grup principal de cuvinte". Acestea se introduc împreună ca elemente de sintaxă a propoziţiei. Diversele procedee de analiză folosite în clasa a II-a pentru identificarea părţilor principale de propoziţie permit realizarea unui progres pe linia înelegerii coţinutului ;i a formării noţiunilor respective.

Urmând sistemul concentric al predării aceste noţiuni se reiau şi se îmbogăţesc cu informaţii noi în clasele a III-a şi a IV-a.

Astfel, în clasa a III-a sunt alocate trei ore pentru predarea predicatului, o oră pentru introducerea definiţiei de predicat verbal şi a întrebărilor specifice, o oră pentru predarea acordului dintre subiect şi predicat şi o lecţie pentru discutarea locului predicatului în propoziţie.

În clasa a IV-a este reluată definiţia predicatului verbal cu noi precizări legate de forma verbului prin care poate fi exprimat predicatul. O altă lecţie se va referi la predicatul verbal exprimat prin verbul *a fi*. Se reiau de asemenea lecţiile legate de acordul subiectului cu predicatul şi de locul predicatului în propoziţie.

În clasa a IV-a se introduce şi definiţia predicatului nominal, când se definesc şi se exemplifică verbele copulative. De asemenea, se defineşte şi se exemplifică numele predicativ, cu părţile de vorbire prin care acesta poate fi exprimat.

Cu aceste cunoştinţe despre predicat dobândite în clasa a III-a şi a IV-a nu se epuizează toate aspectele problemelor legate de aceste noţiuni. Elevii însă cunosc acum cele mai multe dintre caracteristicile esenţiale ale acestei părţi de propoziţie, care constituie baza de plecare pentru studiul sistematic al gramaticii.

În faza următoare exerciţiile de aplicare vor face loc acelora de compunere şi creaţie. Exerciţiile vor fi mai întâi orale şi apoi scrise.

Exerciţiile de aprofundare vor fi efectuate în scris, astfel încât fiecare elev, prin muncă independentă să fie pus în postura de a învinge cu forţe proprii dificultăţile.

Exerciţiile scrise permit să verificăm progresul ;colar al fiecărui elev şi să-i transmitem căile de acces către alte cunoştinţe mai dificile.

Însuşirea corectă a tuturor aspectelor teoretice şi practice legate de predicat reprezintă o garanţie pentru o exprimare logică şi coerentă.

INOVAȚIE ÎN STRUCTURAREA CONȚINUTURILOR LA CLASA PREGĂTITOARE

Prof înv primar Caramalău Cecilia
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

La nivelul sistemului educaţional, integrarea conţinuturilor este considerată azi una dintre provocările principale în domeniul proiectării .Integrarea conţinuturilor şcolare nu este o acţiune uşoară, necesită o pregătire a cadrelor didactice, precum şi adaptări fine în plan curricular.

Integrarea este un proces complex, care se manifestă în diverse moduri , în multiple ipostaze ale realităţii. Ea plasează procesul învăţării în viziunea globală a unităţii cunoaşterii, postulează coerenţa şi logica ansamblului cognitiv al celui care învaţă .Astfel, cei care învaţă sunt sprijiniţi nu doar să îşi formeze o viziune unificată asupra cunoaşterii existente, ci să-şi identifice noi relaţii , să creeze noi modele de lucru şi structuri ale cunoaşterii, totul într-o viziune complexă, unificatoare .

Integrarea curriculară presupune ancorarea învăţării în contexte reale de viaţă (probleme cotidiene, teme de actualitate, preocupări ale şcolarilor , nevoi cotidiene specifice vârstei) şi articularea armonioasă a diferitelor aspecte ale cunoaşterii şi ale acţiunii umane în jurul unor nuclee integrative de tipul conceptelor şi problemelor fundamentale , disciplinare sau interdisciplinare şi al abilităţilor fundamentale , disciplinare şi de transfer .

Abordarea interdisciplinară a procesului de predare-învăţare reprezintă o modalitate inovatoare de organizare şi restructurare a conţinuturilor şi învăţării cu implicaţii asupra întregii activităţi de proiectare a curriculum-ului, trebuind să ofere o imagine unitară asupra fenomenelor şi proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învăţământ şi să asigure posibilitatea aplicării cunoştinţelor dobândite la clasă, în diferite situaţii de viaţă .

Avantajele învăţării la nivel interdisciplinar:

-Centrarea procesului de instruire pe învăţare, pe elev, pe dezvoltarea pedagogiilor activ-participative, lucrul pe centre de interes, învăţarea tematică sau conceptuală, învăţarea pe bază de proiecte sau de probleme, învăţarea prin cooperare ;

-Crearea unor structuri mentale şi acţional –comportamentale flexibile şi integrate, cu potenţial de transfer şi adaptare ;

-Învăţare durabilă şi cu sens, prin interacţiuni permanente între discipline, prin relevanţa explicită a competenţelor formate în raport cu nevoile personale, sociale şi profesionale.

Interdisciplinaritatea poate fi abordată la diferite niveluri de învăţământ , ea ajutându-i pe copii să se formeze în spiritul unor ansambluri, făcând corelaţie între mai multe discipline de învăţământ,care, prin diversitatea şi complexitatea lor, vor asigura trăinicia achiziţiilor dobândite. Conexiunile interdisciplinare care se stabilesc în procesul instructiv-educativ au o funcţie cognitivă şi una educativă.

Când există preocupare din partea cadrului didactic pentru abordarea interdisciplinară , procesul educaţional dobândeşte un caracter formativ, sunt eliminate „ barierele’’ artificiale dintre domeniile cunoaşterii, se realizează fără dificultate transferul de cunoştinţe, creşte gradul de implicare a elevilor şi eficienţa activităţii instructiv-educative este mai sigură .

TEMA „INSECTELE” (predare integrată la clasa pregătitoare)

Discipline: Matematică și explorarea mediului/ Comunicare în limba română/ Arte vizuale și abilități practice/ Muzică și mișcare/ Dezvoltare personală

Competenţe ale învăţării integrate:

-să identifice semnificaţia unui mesaj scurt; -să participe cu interes la dialoguri simple; -să exprime propriile idei în contexte cunoscute,manifestând interes faţă de comunicare; -să selecteze materiale de care are nevoie în activitatea propusă; - să asocieze corect mişcarea cu cântul;	-să se exprime plastic prin pictură,modelaj,desen; - -să efectueze adunări şi scăderi în concentrul 0-31; -să descrie procese , fenomene din mediul apropiat; -să identifice categoria din care face parte un element/să clasifice vieţuitoare pe baza unor criterii să manifeste perseverenţă în activitate,încredere în forţele proprii;

1. Comunicare în limba română:

A. Lecturi şi povestiri ale învăţătoarei: „Generalul furnicilor” de L. Olteanu, „Greierele şi furnica” de La Fontaine, „Prinţesa Fluture” de Iulia Haşdeu, „Poveşti pentru furnici şi copii mai mici” de Dumitru Toma, „Furnica cea vitează” de Tatiana Macarova, „Noi, albinele” de C. Gruia.

B. Povestiri create de copii după ilustraţii, început dat, din imaginaţie: „Furnicuţa buclucaşă”, „Albina năzdrăvană”, „Copiii şi gâzele”, „Călătorie în lumea furnicilor” etc.

C .Poezii: „O furnică” de T. Arghezi, „Balada unui greier mic” de G. Topârceanu, „Poveşti de toamnă între gâze” de O. Cazimir, „Furnica” de O. Cazimir, „Gândăcelul” de E. Farago, „Iscoada” de T. Arghezi, „Buburuza-mămăruţa” de I. Străuţ, „Furnica” de E. Dragoş, „Greieraşul” de Mariana Pândaru, „Bondarul” de Mariana Pândaru, „Albinuţa” de M. Pândaru.

Jocuri didactice: „Ne jucăm cu gâze”

Convorbiri: „Ce ştim despre lumea insectelor?

Lecturi după imagini: „Curiozităţi din lumea insectelor”

2. Matematică şi explorarea mediului:

- Observare – furnica, greierele, albina, fluturele, mămăruţa - Să descoperim curiozităţi din lumea gâzelor (insectelor). - „Să clasificăm gâzele…” (clasificare, sortare după diferite criterii: mărime, formă, culoare, grosime, lungime etc.);	- „Ce formă are căsuţa.....” - „Stupul”, „Muşuroiul” –numărat, operaţii de adunare şi scădere. - „Unde se ascunde?”,

3. Dezvoltare personală:

- Convorbire – “Cum ne purtăm cu insectele?” - Poveste creată - “Păţania greieraşului”.

4. Arte vizuale şi abilităţi practice:

- Colaje şi tratarea suprafeţelor – „Insecte”, „Adăposturi pentru gâze” (nasturi, autocolant, hârtie creponată mototolită, griş, orez, fire de melană etc.);

- Tăiere cu foarfeca după contur – „Insecte”;

- Elemente casnice (practic-gospodăreşti): “Îngrijim albinele”.

- Desen - „Furnicuţe harnice”, „Gâza preferată”;

- Pictură (pe hârtie, pe sticlă, pe faianţă etc.) - „Fluturi coloraţi”, „Stupul şi albinele”;

- Modelaj - „Mămăruţe pe frunze”;
- “Cărticica cu poveşti despre viaţa insectelor” – desene cu creioane colorate, carioca.

5. Muzică și mișcare:

„Furnicuţa”de D.D.Stancu, „Greieraşul” de Gr.Teodosiu, „Mămăruţa” (folclorul copiilor), Albiniţa mea” după Delcasso, „Greieraşul” de C.Mereş, „Greieraşul” de D.D.Stancu, „Gărgăriţa” de Lucia Pop, „Gâză, gâză mică” de El.Schmitzer, „Bondarul” de Gr.Teodosiu, „Zum, zum, zum”***.

Dansuri: „Dansul fluturaşilor”, „Dansul mămăruţelor,”„Dansul albinuţelor”;

Parcurs aplicativ: „Întrecerea furnicuţelor” Jocuri de mişcare: „Fluturii vin la flori”;

Desfăşurarea unei activităţi integrate la clasa pregătitoare TEMA ACTIVITĂŢII: **ALBINA**

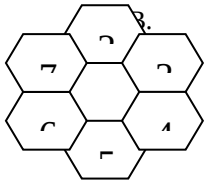
*Întâlnirea de dimineaţă-salutul, prezenţa, completarea calendarului, noutăţi

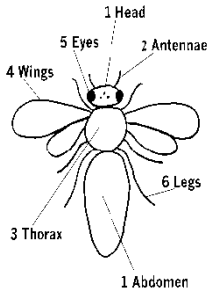
*Captarea atenţiei-Mesajul zilei

Dezlegarea unei ghicitori: A. B.

„Are un ac micuţ şi fin,
Zboară lin din floare-n floare,
Acul este cu venin,
Iar polenul-i pe picioare.”

1

*Aplicarea metodei „Brainstorming”(cuvinte descoperite: insectă, regină, aripi, ac, stup, fagure, miere)

*Verificarea cunoştinţelor:

A. Joc-exerciţiu „Stupul albinei” (rezolvarea cerinţelor scrise în faguri)

1.Despărţire în silabe/ 2.Alcătuirea corpului albinei/ 3.Găsirea unor numere/ 4.Aflarea sumei şi diferenţei a două numere/ 5.Descoperirea unor cuvinte pe baza unor criterii/ 6.Rezolvarea unei probleme/ 7.Compararea insectelor

Rezolvarea corectă a cerinţelor determină umplerea fagurilor cu miere.

B. Joc „Albina jucăuşă” (joc cu zarul)

În funcţie de numărul de puncte de pe zar se desenează părţile componente ale corpului albinei, ca în modelul de mai sus. Numai numărul 3 pe faţa zarului indică începerea desenului (3=torace), deoarece toate celelalte părţi din corpul unei albine sunt prinse de torace.

INTEGRAREA TEHNOLOGIEI INFORMAŢIEI ÎN PROCESUL EDUCAŢIONAL

Profesor înv. primar Ciolacu Mihaela
Școala Gimnazială nr. 29 Galați

Introducerea calculatorului în procesul de învăţământ, măreşte calitatea învăţării şi permite includerea noţiunilor într-un corp coerent de informaţii.

Algoritmizarea, modelarea, simularea sunt metode de învăţare programată ce permit realizarea lecţiilor asistate de calculator.

Calculatorul, ca mijloc de învăţământ, poate fi folosit în variate momente ale procesului instructiv–educativ, dintre care voi prezenta câteva.

Predarea unei lecţii sau a unor secvenţe ale lecţiei în scopul:

a. optimizării procesului argumentării;
b. evidenţierii mişcării cu ajutorul desenului de animaţie;
c. efectuării unui calcul rapid;
d. dezvoltării muncii independente şi eficientizării învăţării.

Verificarea unei lecţii sau a unor secvenţe din lecţie, a unui capitol, sau a unei programe şcolare – în cazul examenelor;

Efectuarea de exerciţii pentru învăţarea unor operaţii şi formarea deprinderilor adecvate aplicaţiilor corespunzătoare;

Învăţarea asistată de calculator pe baza unor programe educaţionale adecvate învăţământului autonom. Aceste programe pot fi prevăzute cu exerciţii de control, răspunsurile putând fi, uneori, comparate cu variantele afişate pe terminal;

Calculatorul poate fi folosit, ca auxiliar al procesului de învăţământ, la toate disciplinele şcolare care necesită tehnică de calcul sau de reprezentare, lărgind astfel aria de posibilităţi a tuturor laboratoarelor şcolare.

În condiţiile instruirii cu ajutorul calculatorului se oferă posibilitatea în aceeaşi situaţie de învăţare să regrupeze un set de elemente variate: sunete, voci, texte, imagini foto, desene grafice, diagrame etc, asociate în aplicaţii după obiectivele învăţământului în mod interactiv, atât elev-calculator cât şi de îndrumător al profesorului. Această mare varietate de instrumente capătă, în cadrul procesului de instruire valenţe formative, informative şi educative, motivând elevii să cerceteze şi să selecteze informaţia în funcţie de sarcina didactică propusă.

Diversificarea strategiei didactice este posibilă pe baza interacţiunii elev-calculator, cu facilitarea acestora la informaţii mai ample structurate, variate şi prezentate în modalităţi diferite de vizualizare. Calculatorul este un mijloc între profesor-elev, dar cu o poziţie distinctă faţă de celelalte mijloace de învăţare pe funcţiile sale, complexitatea şi posibilitatea de utilizare.

Trebuie reţinut faptul că prin răspândirea folosirii calculatorului, rolul dascălului va suferi modificări. Profesorul se va degreva treptat de activitatea de rutină, dar sarcinile lui se amplifică prin faptul că va trebui să realizeze programe sau să elaboreze proiecte de programe şi să le adapteze la cerinţele procesului educativ. Procesul educaţional se va descentraliza, transformându-se dintr-un sistem centrat pe profesor, într-unul centrat pe subiecţi. Dar, oricât de complete ar fi programele, profesorul rămâne maşina perfectă de învăţat.

Calculatorul are, mai întâi, o funcţie de prezentare a unor noi conţinuturi, de mijlocire a asimilării acestora prin tehnici specifice. Acesta este un mediu interactiv, care menţine atenţia şi motivaţia elevului treze, indiferent de gradul de dificultate al sarcinii educative. El poate simula procese, fenomene naturale sau situaţii, antrenând elevul în jocuri pedagogice care le solicită perspicacitatea, atenţia sau creativitatea.

Calculatorul permite o nouă formă de prezentare a unor lecţii. El nu poate însă înlocui profesorul, după cum cartea nu poate face să dispară lecţia la clasă; nu se poate substitui celorlalte forme de învăţământ. Evident, educaţia nu se poate reduce la informatică şi calculator, sarcinile şcolii şi ale profesorului cresc, ele purtând în vreme solia revoluţionară a noii calităţi.

Instruirea programată şi asistată de calculator necesită îmbinarea studiului prin intermediul manualului sau calculatorului cu lectura altor materiale bibliografice şi cu experimentul, menţinând rolul suplu al relaţiei elev-profesor.

Modernizarea şi perfecţionarea învăţământului şi a tehnologiei didactice constituie o necesitate obiectivă a tuturor cadrelor didactice. Utilizarea calculatorului în procesul educaţional este un imperativ al timpului, în contextul dezvoltării vertiginoase a tehnologiilor informaţionale.

Utilizarea Tehnologiei informaţiei în procesul educaţional este un imperativ al timpului, în contextul dezvoltării vertiginoase a tehnologiilor informaţionale. A intrat deja în obişnuinţa zilnică utilizarea calculatorului, pentru comunicare, informare, instruire.

Din experienţa proprie am ajuns la concluzia că prin orele de Tehnologia Informației putem dezvolta următoarele însuşiri de natură să faciliteze performanţele creatoare ale copilului:

- flexibilitatea gândirii este considerată a fi principalul factor al creativităţii. Prin flexibilitate se înţelege modificarea rapidă a mersului gândirii atunci când situaţia o cere, de a renunţa la algoritmi normali, de a abandona calea care, la un moment dat se închide, pentru a se înscrie pe o altă direcţie de căutare, cu totul diferită, uşurinţa cu care un individ poate face asociaţii îndepărtate. Stimularea gândirii, îndemnul educatorului adresat copilului de a găsi o cale de rezolvare a problemei sau chiar de a enumera toate răspunsurile posibile, sunt esenţiale.
- originalitateaeste după părerea multor oameni de ştiinţă nota definitorie a creativităţii. În accepţiunea cea mai largă indiciul originalităţii îl constituie caracterul neuzual al soluţiilor, raritatea lor statistică, ingeniozitatea şi caracterul surprinzător al apropierii între cunoştinţele utilizate.
- fluiditatea– sau capacitatea de a înşira într-un timp scurt un număr cât mai mare de combinaţii este o calitate deosebit de însemnată în actul creaţiei.

Pentru a fi educată, creativitatea trebuie mai întâi cultivată. Motivaţia este nota primită pentru un răspuns şi mai ales satisfacţia elevului rezultând din bucuria de a fi rezolvat el singur problema. Aceasta este o componentă a creativităţii ce trebuie luată în seama ori de câte ori o cere practica.

Folosirea calculatorului în formarea creativității în procesul educaţional are următoarele avantaje:

- permite diversificarea strategiei didactice, facilitând accesul elevului la informaţii mai ample, mai logic organizate, structurate variat, prezentate în modalităţi diferite de vizualizare;
- pune accentul pe participarea elevilor, îi dă elevului un rol activ în procesul de învăţare;
- învăţarea este individualizată, nu standardizată;
- stimulează dezvoltarea imaginaţiei;
- pe ecran pot fi simulate unele procese, situaţii care cu ajutorul resurselor tradiţionale este dificil (sau chiar imposibil) să le obţii;
- permite aprecierea obiectivă a rezultatelor şi progreselor obţinute de elev.
- sporeşte ritmul învăţării şi reduc timpul de studiu;
- la fiecare temă elevul este informat despre ceea ce învaţă fapt care duce la sporirea motivaţiei şi la favorizarea învăţării;
- sunt folosite posibilităţile oferite de calculator pentru captarea atenţiei;
- se reactualizează cunoştinţele predate anterior pentru a asigura continuitatea logică a învăţării;

- la evaluarea prin teste itemii sunt distribuiţi de către calculator în ordine discretă, ceea ce face evaluarea mai eficientă „lipseşte copierea”;
- creşte caracterul obiectiv al aprecierii;
- are loc diminuarea erorilor de apreciere datorate stresului sau oboselii examinatorului;
- materialul de învăţat este introdus astfel: prezentarea informaţiilor şi procedeelor de lucru, exemple de sarcini rezolvate, sarcini de lucru pentru elev;
- calculatorul reacţionează la fiecare răspuns al elevului.

În concluzie, pot afirma că Tehnologia Informaţiei conferă învăţământului tradiţional o nouă dimensiune, ce promite creşterea substanţială a randamentului învăţării şcolare și dezvoltării creativității, oferind astfel o soluţie realizabilă şi realistă problemei cu care se confruntă învăţământul contemporan, care se adaptează tot mai greu cerinţelor sociale în dinamica accelerată, impulsionată de ritmul actual al înnoirilor tehnico-ştiinţifice.

PLATFORMA EDUCAŢIONALĂ MOODLE, UN SUCCES ÎN E-LEARNING

Profesor înv primar, Cocoș Delia Iuliana
Leceul de Arte ”Dimitrie Cuclin” Galați

Evoluţia exponenţială în domeniul informatic din ultimul deceniu a determinat apariţia şi dezvoltarea a numeroase instrumente IT utile procesului didactic şi implicit, dezvoltarea mai multor platforme de e-learning, care au devenit tot mai familiare profesorilor şi elevilor. Generic învăţarea prin e-learning poate fi definită ca o învăţare la distanţă într-un mediu educaţional evolutiv şi bazat pe colaborare, care îmbină metodele didactice tradiţionale cu metode bazate pe mijloace IT şi având ca obiectiv creşterea performanţelor individuale ale educabililor. Învăţarea prin e-learning se bazează pe o predare modernă, într-o altă modalitate decât cea clasică, mult mai atractivă şi în care un rol important îl au consolidarea cunoştinţelor şi evaluarea, realizate într-o manieră atractivă şi adaptabilă nevoilor, atât a celor care dirijează învăţarea, cât mai ales a educabililor – elevi sau studenţi.

Dar ce este o platformă de e-learning? Pe scurt, este un soft complex care permite administrarea unui domeniu (subdomeniu), gestionarea utilizatorilor pe domeniul respectiv, crearea şi un management accesibil al cursurilor împreună cu activităţile şi resursele asociate acestora, evaluarea online/offline sau autoevaluarea, comunicarea sincronă sau asincronă şi multe altele.

O platformă Moodle oferă un mediu constructivist, interactiv şi integrat, centrat pe învăţare şi în acest context al învăţării vor fi evidenţiate în continuare avantajele care se remarcă din punctul de vedere al profesorului, dar şi din cel al elevului, cu precizarea că nu se va detalia modul de administrare al unei platforme Moodle, deoarece cele ce urmează se focalizează pe aspectele privitoare la platforma Moodle din perspectiva utilizatorilor, profesori şi/sau elevi.

Principiul de bază în Moodle este constructivismul social, ceea ce presupune o învăţare prin colaborare, bazată pe proiecte şi sarcini individuale şi de grup. Astfel, învăţarea devine eficientă când profesorul construieşte un material de învăţare, pentru ca elevii săi să interacţioneze cu acest material de învăţare şi să experimenteze, pentru a înţelege. În acest context, elevul este parte a unei comunităţi de învăţare, în care este pus în situaţia de a înţelege ce are de făcut, de a explica celorlalţi şi de face împreună.

Platforma Moodle oferă profesorilor o multitudine de instrumente utile în predare-învăţare-evaluare şi însăşi modalitatea de definire a cursurilor permite o adaptare la nevoile educabililor – elevi, studenţi sau alte categorii care trec printr-un proces de formare, fie iniţială, fie continuă. Este important de spus că educabilii pot parcurge un astfel de curs când, unde şi cum doresc, deoarece prin forma şi structura sa, un curs realizat şi implementat pe o platformă Moodle este adaptat necesităţilor lor, accesibil oricând şi oriunde, chiar şi în afara clasei, permiţând colaborarea prin instrumente de comunicare moderne precum forum, chat, blog sau wiki.

Moodle permite construirea unor site-uri care au un conţinut interactiv, atractiv şi cu o structură flexibilă. Astfel, pe un site de tip Moodle, adică pe o platformă de e-learning Moodle, organizarea informaţiilor este ierarhică: la bază se află cursurile care compun subcategorile şi care la rândul lor alcătuiesc categoriile de bază, accesul la cursuri fiind foarte uşor.

Calculatorul este foarte util atât elevului cât şi profesorului însă folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătăţească calitativ procesul instructiv-educativ, nu să îl îngreuneze. Calculatorul trebuie folosit astfel încât să urmărească achiziţionarea unor cunoştinţe şi formarea unor deprinderi care să permită elevului să se adapteze cerinţelor unei societăţi aflată într-o permanentă evoluţie. Aceştia trebuie să fie pregătiţi, orientaţi cu încredere spre schimbare, ei vor simţi nevoia de a fi instruiţi cât mai bine pentru a face fată noilor tipuri de profesii. Eşecul în dezvoltarea capacităţii de a reacţiona la schimbare poate atrage după sine pasivitatea şi alienarea. Profesorul trăieşte el însuşi într-o societate în schimbare, şi din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecţioneze continuu.

Tehnica modernă şi învăţământul centrat pe nevoile, dorinţele si posibilităţile elevului impune desfăşurarea de activităţi diferenţiate pe grupe de nivel.

Elevul poate parcurge materialul avut la dispoziţie în ritmul propriu şi nu mai este nevoit să reţină cantităţi uriaşe de informaţie. Trebuie să ştie doar să gândească logic şi să localizeze informaţia de care are nevoie.

Prezentarea materialelor pe module cu grade diferite de dificultate permite elevului să cunoască exact la ce nivel este situat, să îşi recunoască limitele si posibilităţile.

Astfel se dezvoltă conştiinţa de sine si dorinţa de a reuşi. Va cerceta, va învăţa motivat devenind astfel o fiinţa capabilă de autoinstruire.

Utilizarea calculatorului si a Internetului permit o înţelegere mai bună a materiei într-un timp mai scurt. Se reduce timpul necesar prelucrării datelor experimentale în favoarea unor activităţi de învăţare care să implice procese cognitive de rang superior: elaborarea de către elevi a unor softuri şi materiale didactice necesare studiului. Se dezvolta astfel creativitatea elevilor. Aceştia învaţă să pună întrebări, să cerceteze şi să discute probleme ştiinţifice care le pot afecta propria viaţă. Ei devin persoane responsabile capabile să se integreze social.

În cazul evaluării se elimină subiectivitatea umană, elevul fiind protejat de capriciile profesorului. Poate chiar să se autoevalueze. Este redusă starea de stres şi emotivitatea elevilor. Există posibilitatea evaluării simultane a mai multor elevi cu nivele de pregătire diferite, deoarece testele de evaluare sunt realizate de asemenea pe nivele de dificultate diferite.

Se pot realiza recapitulări, sinteze, scheme atractive, animate care să ducă la reţinerea mai rapidă a informaţiei esenţiale. Se pot realiza jocuri didactice în scopul aprofundării cunoştinţelor şi dezvoltării abilităţilor practice sau în scopul îmbogăţirii acestora, proiecte, portofolii, pagini html.

EDUCAȚIA REMEDIALĂ PRIN PROIECTE EDUCATIVE

Prof înv primar Dima Sorina
Școala Gimnazială Nr. 29 Galați

Din necesitatea de a reflecta orientarea intensă a educației speciale spre copil și comunitatea în care acesta trăiește, UNESCO a introdus în anii ’90 conceptul de CES. În tipologia copiilor cu CES sunt incluși și acei copii din medii dezavantajate, cunoscută fiind migrația spre locurile de muncă din străinătate. A luat naștere astfel educaţia incluzivă care care își propune să anuleze toate barierele în învăţare şi să asigure participarea tuturor celor vulnerabili la excludere şi marginalizare, fiind o abordare strategică desemnată pentru a facilita succesul învăţării pentru toţi copiii.

Cadrul didactic modern trebuie să fie flexibil la astfel de situații și să întrevadă riscurile la care sunt supuși astfel de copii, care, de multe ori renunță la a frecventa zilnic școala. Este momentul în care e oportun să abordeze cu tact metode și tehnici noi, să inoveze demersul didactic abordat în cazul acestor copii. Creșterea unei generații sănătoase implică asumarea unui rol mult mai solicitant care înseamnă câteodată pierderea răbdării și a respectului față de care metodele atît de necesare pentru școala de azi care fac apel la tehnicile moderne, inclusiv IT.

Deşi termenul poate fi supus interpretărilor, CES constituie o coordonată relevantă în plan psihopedagogic, deoarece evidențiază necesitatea individualizării procesului de învățare și evaluare, analiza cauzelor abandonului sau eșecului școlar. Doar în situația abordării adecvate a copiilor cu cerințe speciale se poate vorbi de egalizarea șanselor în sistemul de învățământ. Mai mult decât ceilalți, acești copii au nevoie de un surplus de atenție în creștere și dezvoltare și este important pentru ei să se dezvolte într-un mediu care să dilueze diferențele de orice fel. Modelul integrării și al incluziunii are la bază un concept care se încrede în copil şi încurajează dezvoltarea şi capacităţile acestuia, iar școala trebuie să vină în întâmpinarea acestuia adaptându-se printr-o pedagogie a discriminării pozitive şi a spiritului suportiv.

Din necesitatea aplicării celor subliniate anterior, am derulat proiectul educativ cu rol de ameliorare a învățării “**Învăț și devin mai bun**”, prin care am am urmărit derularea unor activități atractive pentru elevii ale căror rezultate și prezență la școală au fost afectate de situația familială nefavorabilă. Acest proiect a urmărit aşadar îmbunătăţirea accesului şi creşterea calităţii educaţiei pentru copiii din grupuri dezavantajate, cultivarea capacităţilor şi aptitudinilor pentru muncă, optimizarea personală ce permite fiecăruia să se autodescopere şi să se autocreeze prin întâlnirea cu celălalt. În primul rând, am inclus acei copii în activități extracurriculare pentru a construi o punte de comunicare veridică, pentru a-i cunoaște și în alte ipostaze și am avut mereu în vedere responsabilizarea lor pentru a se simți valorizați. În excursii, vizite la muzee, expoziții, distracții în aer liber, plimbări în grup, copilul și profesorul se vor simți astfel într-o ambianță familiară. Copilul va fi mai relaxat și mai motivat să comunice mai mult cu un profesor care știe să se relaxeze frumos, râzând și manifestând interes față de muzica, dansurile și gândurile copiilor. Activitățile extrașcolare sunt o modalitate perfectă de a schimba atitudinea elevilor față de școală, care în ultimul timp nu este prea favorabilă. În aceste momente se poate manifesta pentru copii cu CES nevoia de afecţiune şi de securitate, de apreciere şi întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate şi de independenţă etc.

Apoi, implicarea acestor elevi în acțiuni ale bibliotecii școlare, i-a apropat mai mult de carte, întâi prin contactul fizic pe care îl presupune. Jocurile derulate în spațiul bibliotecii presupun o altă atmosferă. Activităţile literare şi artistice pot juca un rol deosebit în acest domeniu, în special atunci când elevii sunt implicaţi afectiv şi când temele propuse ajung să-i capteze. Realizarea unor lucrări duce la dezvoltarea simţului artistic, le educă gustul pentru frumos şi îi motivează pe copii să-şi exprime sentimentele.

De asemenea, am avut în vederea atragerea elevilor către învățătură prin utilizarea mijloacelor TIC la orele de limba și literatura română la clasa a VI-a în timpul predării, la unitatea 8:

- Lecţia 1 - Conţinuturi: Textul epico-liric, în proză (reportajul literar) – Lectura textului suport: *Cartea Oltului* (fragment), de Geo Bogza
  Instrument TIC: Audiție Geo Bogza - autoprezentare (https://www.youtube.com), recitare poezii
  https://www.youtube.com/watch?v=DjQs2An2DIw
  www.versuri-si-creatii.ro › B › Geo Bogzailm Youtube, Wikipedia – Cine a fost Geo Bogza?
- Lecţia 2) Instrument TIC: Figuri de stil: prezentare PowerPoint.
- Lecţia 3) Instrument TIC: Exprimaţi-vă sentimentele, impresiile, opiniile faţă de mesajul fragmentului din opera “Cartea Oltului”, de Geo Bogza printr-o prezentare în format electronic. Puteţi posta: un desen, versuri, o melodie la care vă gândiţi auzind opera, impresii etc.
- Lecţia 4) Evaluare – Instrumente TIC: realizarea unui afiş despre opera studiată; redactarea de texte la calculator, căutarea de informaţii pe internet, imagini cu pădure etc.

Metodele interactive de comunicare se prezintă mai degrabă ca niște ”jocuri” construite pentru învățare, distractive și nu ca activități de concentrare a atenției pe un conținut dat. Favorizează, în primul rând implicarea afectivă și motorie mai mult decât formarea și dezvoltarea de abilități, capacități și competențe, lăsând în plan secund informația și memorarea informației. Atât proiectarea, cât și desfășurarea metodelor interactive necesită mai mult timp, diversitate de idei, implicare, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică și multă, multă creativitate.

Lucrul pe grupe îi ajută pe elevii cu CES să beneficieze de suportul celorlalți în realizarea sarcinilor și să se simtă implicati și valorizați în clasa de elevi. Ei sunt invitați astfel la participare, la învățare autentică, punând la lucru imaginația și creativitatea fiecăruia, și astfel, cu certitudine vom vedea rezultatele și vom avea parte de aprecierea elevilor, care vor observa ascensiunea spre nou, spre construirea cunoașterii ca drum către devenire, ca efort în scopul dezvoltării personale, util pentru sine. Strategiile și intervenții utile iau în considerare și crearea unui climat afectiv pozitiv.

Atunci când profesorul consideră că este o problemă cu subiectul, trebuie să ia măsuri, să simplifice materialul de învățat, să se asigure că acesta a fost înţeles, să prezinte noile informaţii cu entuziasm, să explice prin ce îl va ajuta pe elev învăţarea cunoştiinţelor respective. În situația copiilor cu probleme este necesar să demonstreze în mod concret că îi pasă de elevii săi, iar modalitatea de abordare poate fi diferită: uneori unii elevi au nevoie să fie abordaţi cu calm şi înțelegere, în timp ce alţii, doar prin mustrare pot fi schimbaţi.

În concluzie, există câteva aspecte semnificative pe care trebuie să le avem în vedere pentru facilitarea integrării școlare și, ulterior, sociale a acestor copii. Stimularea încrederii în sine și a motivației pentru învățare, încurajarea sprijinului și a cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenței și creșterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative, alături de aprecierea pozitivă în sarcinile școlare, folosirea sistemului de recompensă, de laude, întărirea pozitivă – toate sunt extrem de importante, deloc de neglijat în activitatea practică cu elevii cu CES.

Fiecare copil este unic şi îşi are propria sa valoare, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învăţare şcolară, iar creşterea accesului la educaţie al tuturor copiilor, măsurând mai degrabă progresul şcolar decât rezultatele este etalonul pe care trebuie sa-l avem în vedere, creând o şcoală deschisă, prietenoasă, capabilă să accepte şi să valorizeze fiecare copil în parte.

Bibliografie:

1. Ciubotaru Adriana, **Scenarii ameliorative de integrare a copiilor cu cerințe special în învățământul de masa**, rev. Experiențe didactice
2. Slivca Olesea, Slivca Alexei, **Școala de azi, între tradiție și inovație**, rev. Experiențe didactice
3. Vasile Mariana, O altfel de predare, rev. Experiențe didactice
4. Moldovan Dan-Dumitru, **Învățământul românesc are nevoie de o schimbare… în gândirea ta!**, rev. Experiențe didactice
5. http://copiisinguriacasa.ro/pentru-specialisti/studii-si-cercetari/situatia-copiilor-ai-caror-parinti-sunt-plecati-la-munca-in-strainatate/

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC INTEGRAT ÎN EUROPA

Profesor Dinică Daniela Liliana
Colegiul Economic ”Virgil Madgearu” Galați

Sistemul de învăţământ reprezintă un subsistem al sistemului social, acesta fiind subordonat şi integrat în cadrul şi structura generală a societăţii, neavând doar o structură internă, ci supunându-se şi unor impulsuri sociale externe.

Sistemul de învăţământ, privit ca un întreg, se referă, în mod fundamental, la organizarea sub formă instituţională a învăţământului, în acest sens sistemul de învăţământ cuprinzând totalitatea instituţiilor ce urmăresc îndeplinirea unor obiective educaţionale. Mai trebuie spus că sistemul de învăţământ are un caracter naţional şi istoric, cu alte cuvinte, evoluează şi se dezvoltă în raport cu dezvoltarea materială şi specificul cultural al fiecărei ţări. Prin urmare, există caracteristici comune între sistemele de învăţământ dintre diferitele ţări,caracteristici și deosebiri ce sunt legate de condițiile economice, sociale și culturale din respectiva țară. Ca atare, învățământul, ca organism instituțional, nu este doar o structură internă supusă interacțiunilor dintre componentele sale, ci este rezultatul unor presiuni sociale care acționează independent dar și în interacțiune, în scopul realizării unor obiective educative. Orice sistem de învățământ cuprinde resurse umane și materiale, resurse educaționale(predare, învățare,evaluare) și rezultatul final : persoane educate,instruite, înzestrate cu competenţe şi aptitudini prevăzute de către cererea socială de educație.

Un studiu efectuat de McKinsey&Co a evidențiat faptul că ameliorarea învățământului are un impact semnificativ asupra a cinci dimensiuni economice cheie: accelerarea dezvoltării economice, întărirea coeziunii sociale, îmbunătățirea sănătății și a încrederii în sine, diminuarea criminalității și a costurilor de justiție și întărirea democrației și a conceptului de cetățean.

Un sistem educațional și de formare continuă competitiv este acela capabil să dezvolte resursa umană prin contribuția sa la promovarea abilităților, a creativității, a inteligenței, a discernământului, a inițiativei, a originalității, a admirației lucide față de valoare, precum și la corectarea carențelor de comportament civic vizibile în spațiul public românesc.

Sistemele de evaluare europene ne aruncă însă la periferia performanțelor educaționale și inovative. Înregistrăm o singură excepție, de ordin pur cantitativ: ponderea populației între 25 si 64 ani având cel puțin studii secundare și superioare este mai mare decât în multe alte țări europene. Totuși, doar 10% dintre românii de peste 25 de ani au studii superioare încheiate, reprezentând jumătate din nivelul mediu al celor 25 de țări europene (22%) si aproximativ o treime din cel al SUA (28%).

Apoi, nu trebuie să ignorăm faptul că, pe lângă forța de muncă bine pregătită, piața europeană impune standarde ridicate de mobilitate, flexibilitate și reconversie în muncă. Înclinația românilor spre formare profesională continuă să fie îngrijorătoare - doar 3 persoane din 200 participă la astfel de cursuri, față de o medie europeană de 20 de persoane.

Dacă adăugăm analizei noastre și factori de ordin calitativ, cum ar fi, de exemplu, performanța universităților românești, conturăm o perspectivă și mai sumbră. Nici o universitate din spațiul românesc nu intră în topul Shanghai al celor mai performante 500 universități din lume. Cehia, Polonia și Ungaria sunt prezente în clasament, în vreme ce România rămâne complet exclusă. Estimările Asociației Ad-Astra a cercetătorilor români punctează situația de criză în care ne aflăm: "chiar și cele mai bune universități din România ar trebui să își crească scorul obținut de cel puțin 2 ori pentru a intra în primele 500 de universități din lume".

Iată doar câteva dintre exemplele care evidențiază decalajele ce ne despart de Uniunea Europeană. Ele se traduc, evident, în performanțe economice mai scăzute. Nu trebuie să ne surprindă, așadar, că:

- capacitatea de inovare a economiei românești se situează la puțin peste o treime din nivelul mediu european (conform Raportului anual al Comisiei Europene: European Innovation Scoreboard, 2005);

- angajații noștri în servicii high-tech reprezintă 1,4% din totalul forței de muncă angajate, față de 3,3% ĂŽn UE-25;
- exportăm produse high-tech în proporție de doar 3% din totalul exporturilor, față de 18% ĂŽn UE-25;
- capacitatea noastră de inovare se situează la o treime din media europeană;
- suntem incapabili să ne capitalizăm proprietatea intelectuală - numărul de brevete, mărci noi sau desene și modele industriale noi înregistrate la nivel comunitar în ultimii ani este infimă.

Avem de rezolvat probleme grave legate de: subfinanțare, slaba calitate a actului educațional, absența unei descentralizări reale a sistemului de educație, lipsa unui corp de manageri aferent, cumulul irațional de ore al multor cadre didactice, stabilirea priorităților naționale de alocare a fondurilor în funcție de competențe și de nevoile pieței, garantarea egalității de șanse pentru cei din mediul rural, insuficienta informare și educare a populației cu privire la rolul învățării continue.

Nu se poate dezvolta o economie a cunoașterii competitivă fără a rezolva problema fracturii dintre comunitatea de afaceri și cea din educație și cercetare. Sistemul nostru de învățământ ar trebui proiectat în funcție de noile realități ale ofertei europene de pe piața muncii - cum ar fi modificarea rolului profesiilor și evoluția calificărilor -, precum și de scăderea populației școlare cu până la 20% .

Cultura generală ar trebui dublată de o cultură practică, de specialitate și antreprenorială. Un veritabil dialog nu poate fi purtat decât pe o piață a ideilor și a culturii de specialitate. Din păcate, în România a fost și rămâne suverană piața ideilor și a culturii generale, temeinic instituționalizată, dar care nu răspunde cerințelor pieței europene. Crearea unui sistem de învățământ tip rețea cu mai multe centre de excelență, susținute și consacrate în spațiul public românesc pe baza unor criterii de selecție impersonale și eficiente, ar trebui să se afle la baza peisajului educațional românesc.

Fondul Social European (FSE) va urmări în România, un scop dublu:

Pe de o parte, modernizarea procesului de educație - măsurile se vor concentra asupra reconfigurării programei de învățământ, pregătirii cadrelor didactice și facilitării tranziției de la școală la locul de muncă.

Pe de altă parte, sprijinirea întreprinderilor în ceea ce privește flexibilitatea organizării muncii și reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie - pentru conectarea învățării permanente cu piața muncii.

Impactul real al măsurilor ,deocamdată, teoretice dar mai ales fragmentate și care nu modifică baza ci doar pansează afecțiunile din ce în ce mai vizibile ale sistemului face imposibilă estimarea rezultatelor.

Totuși sunt clare câteva aspecte:

- dezbaterile publice se soldează cu soluții concrete, chiar dacă polemicile iau forma "certurilor intelectualilor" cu privire la universalizarea standardelor academice;
- decalajele calitative și competitive față de Uniunea Europeană sunt mari și pot fi recuperate numai prin culegerea acestor soluții și includerea lor în acțiuni concertate și coerente ale autorităților publice centrale;
- implicarea comunităților locale este absolut vitală în demararea proiectelor; o strategie națională oricât de ingenioasă prin viziune, obiective și planuri de acțiune nu poate avea o finalitate caracterizată prin eficiență decât dacă se mulează pe particularitățile regionale;
- sprijinul mediului de afaceri se poate dovedi hotărâtor;
- rezultatele vor fi vizibile pe termen lung ți presupun o schimbare radicală a mentalității românilor în favoarea învățării permanente.

A conduce un domeniu al învăţământului înseamnă a produce o normă de funcţionare a aceluia. A nu conduce un domeniu al învăţământului înseamnă a-l lăsa nereglementat, pradă arbitrariului şi haosului. Ecuaţia: reglementare = obiectivitate şi ordine; nereglementare = arbitrariu şi haos a stat la
temelia activităţii ministerului ori a universităţilor.
Orice om cu bună credinţă nu poate nega adevărul aflat în spatele acestei ecuaţii.

Trăim într-o societate în care învăţarea continuă va reprezenta norma: doar o minoritate din cei care termină astăzi o formă de învăţământ, cu o anumită specializare, vor practica acea meserie până la pensionare. Informaţia se învecheşte şi iese din uz, apar şi dispar meserii şi calificări.

Şcoala trebuie să facă faţă nevoii:

l) de a oferi în primul rând tânărului abilităţile generale, care să-i permită să se adapteze unui mediu în continuă schimbare;

2) de a face cât mai uşoară integrarea tânărului în muncă. Procesul de învăţare e văzut ca orientându-se pe dezvoltarea capacităţilor intelectuale, lăsându-le deoparte pe cele de altă natură. De exemplu, examenul de capacitate cu care se încheie studiile gimnaziale cuprinde probe de matematică, istorie, geografie, literatură română dar nici una care să vizeze capacităţile tânărului de cunoaştere a propriei persoane ori a societăţii în care urmează să se integreze. El trebuie să ştie sisteme de ecuaţii de gradul doi, dar nu cum îi funcţionează ficatul, sau unde trebuie să se adreseze dacă îi sunt încălcate drepturile. Legăturile şcolii cu comunitatea locală sunt privite ca marginale.

Ceea ce trebuie astăzi de făcut:

l) se loveşte de structuri create în anii de după l989 şi deja osificate;

2) impulsul trebuie să vină dinspre factorul de decizie politică;

3) care nu e suficient să provoace reforma, dar trebuie de asemenea să creeze în instituţiile de învăţământ (şcoli, licee, universităţi) conştiinţa acestei schimbări şi nevoia de a se implica în ea. Altminteri sistemul de învăţământ va suporta anesteziat operaţia de transplant şi, după aceea, va încerca să elimine corpul străin.

Bibliografie

[1] http://mckinseyonsociety.com/downloads/reports/Education/How-the-Worlds-Most-Improved-School-Systems-Keep-Getting-Better_Download-version_Final.pdf

MODALITĂŢI DE OPTIMIZARE A COMUNICĂRII ŞI A CLIMATULUI SOCIO-AFECTIV ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR

Profesor învățământ primar Drăgoi Silvia – Lorena
Şcoala Gimnazială Nr.29 Galați

Comunicarea educaţională sau pedagogică este cea care mijloceşte realizarea fenomenului educaţional în ansamblul său, indiferent de conţinuturile, nivelurile, formele sau partenerii implicaţi. Faţă de aceasta, comunicarea didactică apare ca formă particulară, obligatorie în vehicularea unor conţinuturi determinate, specifice unui act de învăţare sistematică, asistată. Privită din perspectiva educaţiei formale, comunicarea didactică constituie baza procesului de predare-asimilare a cunoştinţelor în cadrul instituţionalizat al şcolii şi între parteneri cu roluri determinate: profesor – elev.

Comunicarea verbală are în centrul demersului său limbajul. După Hybels (Hybels, Weaver, 1986), acesta este definit de mai multe atribute, dintre care trei sunt extrem de importante: **claritatea, energia**(atunci când ascultătorul experimentează sentimente de emoţie, urgenţă şi putere) şi **însufleţirea.** Autorii vorbesc despre câteva obiective care trebuie urmărite atunci când ne referim la comunicarea verbală, subsumate în două direcţii de acţiune, *captarea atenţiei* şi *creşterea înţelegerii* (prin alegerea limbajului pe care-l foloseşte cadrul didactic astfel încât elevilor să le fie accesibil materialul de studiu, organizarea mesajului, folosirea ilustraţiilor şi exemplelor adecvate - deoarece, atunci când acestea nu sunt în directă legătură cu ceea ce presupune conţinutul mesajului, nu doar că nu ajută, ci chiar împiedică comunicarea, sprijinirea reţinerii mesajului etc.) şi, de asemenea, *folosirea etimologiilor, clasificărilor, sinonimiilor, comparaţiilor, demonstrarea utilităţii* (cum funcţionează lucrurile, cum pot fi acestea folosite) etc.

Climatul indică atmosfera, moralul, starea afectivă a clasei, caracterizează starea de „sănătate” a ei şi este efectul relaţiilor interpersonale.

Am avut surpriza să constat de multe ori că diferă destul de mult comportamentul elevilor la şcoală faţă de comportamentul lor acasă. Dintotdeauna, pentru mine ca învăţător, a fost important să stabilesc un climat calm, cald şi relaxat în grupul de elevi, climat care a dus la coeziunea grupului, la încurajarea celor timizi pentru a relaţiona cu ceilalţi elevi ai clasei, la integrarea elevilor cu probleme comportamentale, la canalizarea energiilor celor expansivi. Am putut realiza aceste lucruri doar printr-o observare atentă a comportamentului fiecărui elev în diferite situaţii: la şcoală, în timpul procesului instructiv-educativ, dar şi în afara şcolii, în vizitele la muzee, în excursii, la serbările şcolare, la spectacole, la întrecerile sportive etc.

A fi cadru didactic înseamnă a fi o prezenţă semnificativă în viaţa elevilor. Mult discutata autoritate a profesorului nu se reduce la posesia cunoştinţelor de specialitate, ci derivă şi din capacitatea acestuia de a alterna strategiile didactice, adaptându-le situaţiilor educaţionale, de a repartiza responsabilităţi elevilor, de a mobiliza elevii la cooperarea în grup, de a valorifica valenţele relaţiei învăţător-elev, în sensul unui dialog real.

Cu ajutorul fişei de observaţie a comportamentului mi-am putut face o părere despre colectivul care atunci se forma ca şi grup. Clasa I este foarte importantă pentru că, încă de la început, tactul şi priceperea cadrului didactic pot crea un climat cald şi calm care să favorizeze cooperarea, respectful reciproc, aprecierile sincere. Elevul trebuie să se simtă ascultat nu judecat, interpretat, manipulat.

Analiza produselor activităţii elevilor este o metodă foarte des folosită în cercetare. Orice produs realizat de copil sau elev poate deveni obiect de investigaţie. Prin aplicarea acestei metode obţinem date cu privire la: capacităţile psihice de care dispun copiii (coerenţa planului mental, forţa imaginaţiei, amploarea intereselor, calitatea cunoştinţelor, deprinderilor, priceperilor si aptitudinilor,

etc.), stilul realizării (personal sau comun, obişnuit), nivelul dotării (înalt, mediu, slab), progresele realizate în învăţare (prin realizarea repetată a unor produse ale activităţii). Pentru cercetători o mare importanţă o are fixarea unor criterii după care să evalueze produsele activităţii. Printre acestea mai semnificative sunt: corectitudinea-incorectitudinea, originalitatea-banalitatea, complexitatea-simplitatea, expresivitatea-nonexpresivitatea produselor realizate.

Produsele activităţilor au constat în desene reprezentând „Cel mai bun coleg de clasă”, „Cum mă simt eu la şcoală” (desenarea unui chip în care să se vadă expresia feţei), „Şcoala mea”, „Clasa mea”, „Doamna învăţătoare”. Unele dintre desene au fost realizate ca şi sarcină de lucru, iar altele din plăcerea de a desena şi de a-şi exterioriza astfel sentimentele faţă de şcoală şi faţă de cei cu care îşi petrece timpul aici: colegi, doamna învăţătoare.

Am constatat că elevilor mei le place foarte mult să deseneze. Îi relaxează această activitate. În desenele analizate am remarcat în primul rând aspectul general luminos al lucrărilor, acurateţea, bogăţia elementelor, prezenţa mai multor elemente tehnice (pata picturală, linia, punctul).

Mediul şcolar românesc este caracterizat de competitivitate. Competiția stimulează efortul și productivitatea elevului care își fixează astfel aspirații înalte. Motivația îl va determina pe acesta să muncească pentru a micșora distanța dintre capacitățile sale și realizări.

În sistemul social de educaţie şi învăţământ, profesorul trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relaţii de cooperare între aceştia. El nu educă numai la catedră sau în clasă, ci, prin fiecare contract relaţional cu copiii.

Metodele de predare-învățare ocupă un loc central în cadrul procesului didactic dat de faptul că proiectarea și organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului, corelată cu dorințele și interesele elevilor. Profesorul decide ce strategie va folosi în activitatea de predare-învățare: receptarea activă a informațiilor, prin cercetare-descoperire, învățarea prin cooperare sau prin competiție.

De-a lungul carierei mele de profesor am observat superioritatea metodelor cooperante față de cele competitive și individuale în dezvoltarea proceselor cognitive superioare, o creștere a abilităților de comunicare, o îmbunătățire a motivației și a stimei de sine în dezvoltarea personalității.

Analizând poziția cadrului didactic în fața problemelor instruirii și ale învățării, profesorul Ioan Neacșu afirmă că ”educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă.

În cadrul învățării interactiv-creative, elevul descoperă, imaginează, construiește și redefinește sensurile, filtrându-le prin prisma propriei personalități și solicitând o profundă implicare intelectuală, psihomotorie, afectivă și volițională. Activ este elevul care gândeşte, care depune efort de reflecţie personală, interioară, abstractă, care întreprinde o activitate mintală de căutare, de cercetare, de redescoperire a adevărurilor, de elaborare a noilor cunoştinţe.

Indiferent de vârstă, copiii trebuie să fie liberi să se implice în mod activ în procesul învăţării. Pentru ei, a învăţa nu înseamnă să stea în bancă şi doar să asculte şi să privească. Pentru copii, a învăţa înseamnă să se mişte, să exploreze, să creeze, să se exprime şi să se joace. Însă acest tip de învăţare poate să aibă loc numai într-un mediu în care copilul se simte relativ liber.

La copilul mic, mintea este la fel de activă pe cât este corpul. El este curios: vrea să descopere cum funcţionează lucrurile, unde se află ele şi cum se simt la pipăit. Combinând nevoia de mişcare, îl putem conduce pe elev către o atitudine cercetătoare, explorare, încununată de descoperiri. Descoperirea, în actul învăţării înseamnă pentru elev o posibilitate de a genera el însuşi un plus de informaţii noi, esenţiale, faţă de ceea ce posedă până în momentul respectiv.

Am descoperit, de-a lungul timpului că lucrul în echipă duce la împărtăşirea ideilor, experienţei, a strategiilor personale de lucru, la coeziunea grupului. Grupul îţi dă un sentiment de încredere, siguranţă. Antrenându-se reciproc membrii grupului au reuşit, cu timpul, să-şi înlăture teama de eşec şi să capete curaj în asumarea riscurilor.

Metodele activ-participative sunt mijloace eficiente de activizare a întregului colectiv al clasei, dezvoltă spiritul de echipă, de întrajutorare, formează şi dezvoltă unele deprinderi practice elementare şi de muncă organizată. Aceste metode au ca scop implicarea elevului în procesul de învăţare urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativităţii, dezvoltarea interesului pentru învăţare în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare.

Bibliografie:

1. Ioan Neacșu, Instruire și învățare, ediția a II-a, revizuită, București, 1999
2. Pânișoară, I.O., Comunicarea eficientă – metode de interacțiune educațională, Editura Polirom, București, 2003
3. OpreaLăcrimioaraCrenguţa,
4. Strategiididactice interactive, EdituraDidacticăşiPedagogică, R.A.Bucureşti, 2006
5. Hibels, S., Weaver, R., „Communicating Effectively”, 1986, în Pânişoară,
6. I.O., „Comunicarea eficientă – metode de interacţiune educaţională”, Ed. Polirom, Bucureşti,

EDUCAȚIA ȘTIINȚIFICĂ – PRIORITATE ÎN SOCIETATEA BAZATĂ PE CUNOAȘTERE

Profesor înv. primar, Dumitrescu Sorina
Școala Gimnazială Nr. 29 Galați

Perioada de timp pe care o trăim este caracterizată de noţiunea „societate bazată pe cunoaştere”, care a devenit recunoscută ca o nouă perioadă de timp a erei informaţionale. Noţiunea de **„societate a cunoaşterii”** este reprezentată în „Raportul Comisiei Naţiunilor Unite pentru Dezvoltarea Ştiinţei şi Tehnologiei” (1998) astfel: „Recent termenul de societate a cunoaşterii a fost utilizat pentru a pune accentul pe faptul că rolul tehnologiei informaţiei şi comunicaţiilor (TIC) a fost schimbat din instrument de schimbare tehnologică într-un instrument care oferă un nou potenţial din combinarea informaţiilor înglobate în sistemele TIC cu potenţialul creativ al oamenilor pentru dezvoltarea cunoaşterii acestora”.

Noţiunea de „societate bazată pe cunoaştere” sau prescurtat „societatea cunoaşterii”, presupune:

- extinderea şi aprofundarea cunoaşterii ştiinţifice şi a adevărului despre existenţă;
- utilizarea şi managementul cunoaşterii existente sub forma cunoaşterii tehnologice şi informaţionale;
- producerea de cunoaştere tehnologică nouă prin inovare;
- diseminarea (răspândirea) fără precedent a cunoaşterii ştiinţifice către toţi cetăţenii prin mijloace noi, folosind cu prioritate internetul, cartea electronică şi metode de învăţare prin mijloace electronice (e-learning);
- o nouă economie în care procesul de inovare devine determinat şi în care contează, în primul rând activele nemateriale, greu de descris şi de măsurat, dar care au valoare şi generează valoare.

Societatea cunoaşterii de asemenea reprezintă şi o nouă etapă în educaţie şi cultură. Se presupune că pe primul plan va trece cultura cunoaşterii, care implică toate formele de cunoaştere, inclusiv cunoaşterea ştiinţifică, literar-artistică, socială şi spirituală. În acest fel se va pregăti terenul pentru o societate viitoare – societatea conştiinţei, a adevărului, a moralităţii şi a spiritului.

În sens larg, conceptul de „ştiinţă” în societatea contemporană reprezintă „rezultatul cunoaşterii ştiinţifice”, iar cunoaşterea ştiinţifică este actul prin care „obiectele”, „fenomenele” şi „procesele” realităţii, independent de natura lor (lumea inertă, lumea viului sau lumea spiritului) sunt traduse în concepte ale raţiunii umane organizate în sistemul de cunoştinţe teoretice, practice etc. Astfel, prin termenul „ştiinţă”, se subînţelege nu numai cunoaşterea naturii (ştiinţele naturale), dar şi cunoaşterea tuturor activităţilor tipice umane (anume: ştiinţele umaniste, ştiinţele sociale, ştiinţele artistice, ştiinţele lingvistice şi literare etc.), precum şi cunoaşterea sistemelor create de om (ştiinţele tehnice).

Dacă ne referim la sistemul de discipline şcolare din învăţământul preuniversitar actual, acesta poate contribui la formarea personalităţii elevului prin patru moduri de cunoaştere:

1. Mai întâi avem cunoaşterea sensibilă, numită şi cunoaşterea artistică (aici se referă şi cunoaşterea poetică), care înseamnă perceperea lucrurilor şi persoanelor în funcţie de stările noastre afective şi organice, în funcţie de simpatiile şi antipatiile noastre, în funcţie de istoria noastră. Acestui mod de cunoaştere îi corespund impresii şi pasiuni, iar arta este cea mai înaltă expresie a acestui tip de cunoaştere.
2. Apoi avem cunoaşterea raţională sau ştiinţifică, ce organizează fenomenele, procesele, obiectele conform unei metode obiective şi universale. Prin observaţii şi verificări, prin construirea limbajului matematic, această cunoaştere oferă legi care depăşesc impresiile senzoriale, iar sentimentele apar pe planul al doilea. Astfel, cunoaşterea ştiinţifică devine comună tuturor

oamenilor, iar filosofia se află la temelia acestui demers raţional. În acest sens cunoaşterea ştiinţifică este fundamentală pentru a reflecta la problema sensului a lumii, a vieţii noastre.

3. Următoarea este considerată cunoaşterea interpersonală (la care se referă şi cunoaşterea socială).

Aceasta presupune o cunoaştere a ceea ce este mai adânc în om (în societate), o percepere a celuilalt în interioritatea sa.

4. În sfârşit este cunoaşterea duhovnicească şi credinţa, care sunt legate între ele prin teologie şi prin tot ceea ce sprijină „inteligenţa credinţei”.

Fără a fi specialist în toate aceste modalităţi de cunoaştere, fiecare dintre noi le poate experimenta pentru a creşte personal, a înţelege şi a trăi.

Referindu-ne mai amănunţit la cunoaşterea ştiinţifică, ea este privită din aspectul psihologiei cognitive prin optica a două tipuri principale de cunoaştere:

• Cunoaşterea obiectivă, care vizează perceperea realităţii obiectelor fizice (lumea inertă) şi a realităţii fiinţelor biologice (lumea viului) şi se exprimă printr-un limbaj ştiinţific în care termenii reprezintă concepte teoretice elaborate în conformitate cu modelul raţiunii logice.

• Cunoaşterea subiectivă, care vizează perceperea realităţii sufleteşti/ spirituale şi a manifestărilor acesteia fiind proprii fiinţei umane ca stări subiective şi se exprimă printr-un limbaj ştiinţific, în care termenii desemnează în primul rând „trăiri”, „calităţi” sau experienţe sufleteşti şi spirituale ale omului în elaborarea cărora se implică intuiţia.

La etapa actuală, cunoaşterea ştiinţifică este prezentată ca informaţie, cu înţeles de informaţie care acţionează (informaţie funcţională). Astfel, dacă prin cunoaştere se subînţelege informaţie funcţională în mintea oamenilor, numite cunoştinţe (adică persoana este conştientă de informaţia comunicată – conştientizează informaţia), atunci societatea cunoaşterii nu va fi posibilă dacă nu va relaţiona şi nu se va sprijini pe societatea informaţională, mai bine zis, dacă nu va fi separată de aceasta. În acest sens, societatea cunoaşterii este mai mult decât societatea informaţională.

Cunoaşterea ştiinţifică este specifică pentru disciplinele naturii şi se referă atât la cunoaşterea lumii din jur (lumea inertă, extrinsecă), cât şi la cunoaşterea lumii interne (lumea intrinsecă).

Abordarea cunoaşterii ştiinţifice unitare (extrinsecă şi intrinsecă) constituie o cale de formare integră a personalităţii elevului care cuprinde aspectul intelectual, fizic, moral şi spiritual, precum şi o cale de modernizare strategică a învăţământului preuniversitar din Republica Moldova. Această modalitate de abordare este posibilă deoarece procesul de cunoaştere ştiinţifică poate fi axat nu numai pe un raţionament strict logic bazat pe observare, experiment şi deducţie, dar şi pe intuiţie, care permite de a dobândi cunoştinţe din adâncul inconştientului. Intuiţia realizează legătura directă dintre conştient şi inconştient, favorizând dobândirea cunoştinţelor din adâncul inconştientului, care se află într-o conexiune directă cu Universul prin intermediul interacţiunii informaţionale, considerată la etapa actuală a cincea interacţiune fundamentală din natură (Univers).

Se ştie că în conştient se reflectă cunoştinţele şi experienţele personale ale individului achiziţionate prin recepţionarea directă a informaţiilor pe calea unui raţionament logic, pe când inconştientul are o deschidere la tot sistemul informaţional din Univers, la care poate avea acces doar prin intermediul intuiţiei. Intuiţia exprimă nivelul de dezvoltare a Eu-lui interior şi reprezintă un indice al succesului în rezolvarea unor situaţii complexe în care raţionamentul strict se poate bloca. Astfel, conştientul are la

bază cunoştinţele ştiinţifice dobândite din lumea exterioară, iar inconştientul exprimă cunoştinţele izoterice, interioare ale Sinelui, cele ascunse, adică reprezintă Viaţa în interiorul Vieţii. Aceste realităţi pun un semn de întrebare între gândire (conştient) şi inconştient şi în determinarea rolului acestora în realizarea cunoaşterii ştiinţifice în societatea contemporană.

În acest sens, renumitul psiholog C. Yung afirma că „tot ceea ce se află în noi dar nu reuşim să conştientizăm se transformă în destin. Deci, trebuie să aducem cât mai mult la suprafaţă din ceea ce se află în inconştient şi să ne oferim o nouă şansă mai puţin fatalistă pentru a deveni noi înşine”.

În acest context, formarea conştiinţei ştiinţifice despre realitatea de lângă noi şi de cea din noi înşine, adică descoperirea realităţilor din noi înşine devine autentică în educaţia ştiinţifică contemporană. Acest fenomen educaţional poate fi realizat datorită faptului că ştiinţele fundamentale se regăsesc astăzi la o „redescoperire a spiritului uman”, în baza unor cercetări ştiinţifice integralizate. În acest context apare necesitatea de o abordare transdisciplinară a realităţii în sistemul educaţional preuniversitar.

În consecinţă, putem menţiona că în societatea cunoaşterii se confirmă cert ca niciodată cea mai faimoasă afirmaţie a lui Descartes: „Dubito, ergo cogito; Cogito, ergo sum” („Mă îndoiesc – deci gândesc; gândesc – deci exist”), scrisă în 1637.

METODE ACTIVE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE

Profesor înv. primar, Dumitrescu Veronica
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Introducere

Introducerea proiectelor în curriculum nu reprezintă o idee nouă sau revoluţionară în domeniul educaţiei. În cursul deceniului trecut, practicile au evoluat totuşi spre o strategie de predare mai formalizată. Învăţarea prin metoda proiectului şi-a câştigat un loc mai sigur în practicile şcolare pe măsură ce experţii au început să documenteze ceea ce profesorii au înţeles de mult timp: elevii devin mai implicaţi în procesul de învăţare atunci când au posibilitatea de a analiza, de a cerceta probleme complexe, provocatoare, uneori neplăcute, care se aseamănă cu cele din viaţa reală.

Învăţarea pe bază de proiect merge dincolo de trezirea interesului elevilor. Proiectele bine concepute încurajează investigaţia activă şi dezvoltarea capacităţilor cognitive de nivel superior. (Thomas, 1998) Cercetările asupra creierului subliniază valoarea acestui tip de activităţi de învăţare. Abilităţile elevilor de a înţelege lucruri noi sunt mai mari atunci când sunt „legate de activităţi semnificative de rezolvare a problemelor, iar elevii sunt ajutaţi să înţeleagă de ce, când şi cum devin aceste fapte şi competenţe relevante” (Bransford, Brown, & Conking, 2000, p. 23).

Ce este învăţarea bazată pe proiecte?

Învăţarea pe bază de proiecte este un model de instruire care îi implică pe elevi în activităţi de investigare a unor probleme obligatorii şi au drept rezultat obţinerea unor produse autentice. Proiectele destinate să sporească oportunităţile de învăţare ale elevilor pot varia foarte mult în ceea ce priveşte conţinutul şi aria acoperită şi pot avea loc la diferite niveluri de învăţământ. Cu toate acestea, tind să aibă în comun câteva trăsături definitorii. Proiectele se dezvoltă pornind de la întrebări provocatoare care nu pot primi răspunsuri prin învăţarea bazată pe memorare. Prin proiecte, elevii îşi asumă roluri active — cel care rezolvă problema, cel care ia decizia, cel care efectuează investigaţii, responsabilul cu documentarea. Proiectele servesc unor obiective educaţionale specifice, semnificative; ele nu sunt diversiuni sau adaosuri la curriculumul „real”.

Cum se realizează relaţionarea dintre învăţarea bazată pe proiecte şi investigaţie?

Investigaţia presupune o gamă largă de activităţi legate de curiozitatea noastră naturală în legătură cu lumea care ne înconjoară. În contextul educaţiei, investigaţia dobândeşte un înţeles specific. Profesorii care folosesc această tehnică drept strategie didactică îi încurajează în mod normal pe elevi să pună întrebări, să planifice şi să desfăşoare acţiuni de căutare de informaţii, să facă observaţii şi să reflecteze la ceea ce au descoperit. Totuşi, aceasta nu este o definiţie statică. Chiar şi la nivelul unei singure clase, activităţile de investigaţie se pot desfăşura după un continuum — între activităţi mai structurate dirijate de profesor şi activităţi deschise, mai libere, dirijate de interesele elevilor (Jarrett, 1997).

Ne-am putea gândi la învăţarea prin proiecte şi ca la o subcategorie a învăţării prin investigaţie. O analiză a cercetărilor efectuate în domeniul învăţării prin proiecte duce la concluzia că astfel de proiecte ce se concentrează pe aspecte sau probleme „îi conduc pe elevi spre întâlnirea (sau confruntarea) cu conceptele şi principiile centrale ale unei discipline” (Thomas, 2000, p. 3). Mai mult, activităţile centrale ale unui proiect implică investigaţia şi crearea de noi cunoştinţe de către elev (Thomas, 2000). Elevii pot să aleagă atunci când este vorba de conceperea propriului proiect, ceea ce le permite să-şi urmărească interesele şi să-şi manifeste curiozitatea. Răspunzând propriilor întrebări, elevii pot investiga subiecte care nu au fost identificate de profesor ca obiective ale procesului de învăţare.

Rolul elevului

Proiectul presupune şi o schimbare a rolului elevului. S-ar putea ca elevii să nu fie obişnuiţi sa adopte un rol activ în clasă. În cadrul proiectelor, este necesar ca ei să ia multe decizii, să lucreze prin colaborare, să preia iniţiativa, să realizeze prezentări în faţă unui public şi, în multe cazuri, să construiască singuri baza proprie de cunoştinţe. Deşi acest lucru poate constitui o provocare pentru elevi la început, cei mai mulţi vor considera activităţile proiectului mai pline de semnificaţie, mai relevante pentru viaţa lor şi mai interesante. Astfel, elevii sunt în general mai motivaţi, au rezultate mai bune prin proiecte şi reţin noi cunoştinţe.

Folosirea comunităţii pentru a realiza conexiunea cu lumea reală

În trecut, interacţiunea dintre comunitate şi curriculum putea lua forma unei vizite pe teren sau a unui invitat la lecţie. În cazul proiectelor, comunitatea reprezintă adesea punctul de focalizare. Proiectele pot include parteneriate cu grupuri locale, precum universităţi, fundaţii sau experţi din comunitate. Elevii contribuie la dezvoltarea comunităţilor lor prin proiecte care vizează servicii sau subiecte de interes pentru respectivele comunităţi şi acţionează ca ecologişti, specialişti în colectarea datelor, lucrători sociali sau oameni de ştiinţă, pentru a dobândi diferite perspective asupra vieţii comunităţii lor. Produsele şi sarcinile devin autentice atunci când experţii sunt invitaţi în şcoală pentru a vorbi şi a evalua proiectele elevilor şi pentru a colabora cu aceştia. În multe proiecte, aceste legături cu experţi sunt esenţiale pentru a-i ajuta pe elevi să realizeze lucrări de calitate şi să dezvolte propriul proces de învăţare. Mulţi profesori pot considera că toate acestea implică mai multă muncă, dar aceste conexiuni sunt surprinzător de uşor de creat şi odată stabilite, decurg de la sine. Relaţiile stabilite sunt inestimabile pentru încurajarea implicării autentice şi a învăţării pe tot parcursul vieţii.

Lucrul în grup

Să lucrezi într-un grup reprezintă o competenţă pentru viaţă şi o parte importantă a unui mediu de învăţare bazat pe proiecte. Elevii lucrează în grupuri de cooperare pentru activităţi de brainstorming, discută, oferă feedback, îndeplinesc sarcini sau folosesc în comun resurse. Cu toate acestea, această trecere la lucrul în grup poate da naştere la îngrijorări referitoare la responsabilitatea individuală. Această provocare poate fi abordată în mai multe feluri. Oferindu-le elevilor posibilitatea de a realiza sarcini specifice, personalizate, în cadrul grupului şi prin includerea evaluărilor din partea colegilor sau a unor liste personale de verificare, elevii devin responsabili pentru munca lor şi contribuţia proprie adusă la activitatea şi rezultatele grupului.

Standardele şi testele

În trecut, standardele erau urmărite prin activităţi, învăţarea era evaluată prin teste şi examene, iar procesul de predare era adaptat la cerinţele testelor standardizate. Odată cu această trecere, standardele sunt utilizate pentru a construi proiectul, evaluarea este planificată dinainte şi încorporată în proiect pe toată durata sa de desfăşurare, iar testele reprezintă doar una dintre multiplele tipuri de evaluare. Sarcini de lucru, grile de evaluare criterială, listele de verificare şi testele sunt folosite ca instrumente de evaluare. Aceste multiple forme de evaluare, implementate pe parcursul activităţilor de învăţare, implică o viziune asupra învăţării ca proces şi nu ca eveniment singular. Prin evaluare continuă, atât profesorul, cât şi elevul pot fi siguri că au atins obiectivele şi au înţeles conţinuturile.

Organizarea clasei

Unii profesori pot considera haosul „organizat” al proiectelor drept descurajator. O clasă care învaţă prin proiecte este o clasă centrată pe elev, în care colaborarea, conversaţia şi mişcarea sunt absolut necesare. Băncile pot fi aşezate faţă în faţă pentru a permite colaborarea, iar mesele mari oferă spaţiu de lucru pentru sarcinile proiectului. Elevii au la dispoziţie resurse şi materiale didactice şi există starea necesară pentru asumarea de riscuri. Mediul este unul în care elevii nu au reţineri să-şi împărtăşească opiniile şi ideile, ei fiind încurajaţi să gândească în mod autonom şi la un nivel superior. Aşteptările clare şi organizarea sunt esenţiale, însă profesorii vor descoperi şi că o bună pregătire a activităţilor poate duce la implicarea şi obţinerea de rezultate de către elevi.

Timpul

Învăţarea bazată pe proiecte necesită timp, acest lucru fiind de multe ori un motiv de îngrijorare pentru mulţi profesori care fac trecerea la acest tip de abordare a curriculumului. O unitate de învăţare bazată pe un proiect, bine concepută, ar trebui să aibă în mod clar stabilit „Care sunt acele cunoştinţe care merită să li se aloce timp pentru a fi descoperite?” (Wiggins, 2001). Răspunsul la această întrebare reprezintă cheia unui management eficient al timpului. Concentrându-se pe ideile importante, care au o valoare durabilă, dincolo de sala de clasă, elevii devin în mod activ implicaţi şi autonomi în luarea deciziilor şi orientarea propriilor acţiuni – ei gândesc şi produc la un nivel superior. Pentru a preda din control elevilor, menţinând în acelaşi timp standardele şi rigoarea necesare, proiectele trebuie să fie planificate până la cel mai mic detaliu. Elevii trebuie să aibă o direcţie foarte clară, prin care sunt definite aşteptările, responsabilităţile, procesele şi calendarul activităţilor. În mod esenţial, ceea ce necesită mai mult timp de pregătire, are drept răsplată rezultatele învăţării.

UTILIZAREA PLATFORMELOR ELEARNING

Profesor, Gheorghiu Nicoleta-Ionela
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Platforma de e-learning este un soft complex care permite administrarea unui domeniu (subdomeniu), gestionarea utilizatorilor pe domeniul respectiv, crearea şi un management accesibil al cursurilor împreună cu activităţile şi resursele asociate acestora, evaluarea online/offline sau autoevaluarea, comunicarea sincronă sau asincronă şi multe altele.
La nivel mondial există un clasament al primelor 100 de platforme pentru învăţare online, clasament care se alcătuieşte pe baza statisticilor interne furnizate de aceste platforme. În acest clasament pe locul 11 se află Moodle, care se menţine în mod constant în ultimii 7 ani între primele 15 platforme de e-learning din lume. Site-ul oficial Moodle are acum un număr de peste 1,3 milioane de utilizatori înregistraţi, din peste 200 de ţări, disponibil în peste 70 de limbi, ceea ce dovedeşte că Moodle a reuşit să creeze una dintre cele mai puternice comunităţi la nivel mondial, iar statisticile de pe acest site[3] ne arată că există în acest moment un număr de aproape 70.000 de site-uri Moodle şi un număr de peste 7 milioane de cursuri create în acest format.

Platforma de tip Moodle este o platformă cu licenţă gratuită de tip Open Source (sursă deschisă, adică permite oricui să contribuie la elaborare sau îmbunătăţire), cu un sistem de management al cursurilor (Curs Management System – CMS), cunoscută şi ca un sistem de managementul învăţării (Learning Management System – LMS) sau ca un mediu virtual de învățare (Virtual Learning Environment – VLE). Numele MOODLE provine de la Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, adică mediu de învăţare modular, orientat pe obiect şi dinamic.

O platformă Moodle oferă un mediu constructivist, interactiv şi integrat, centrat pe învăţare şi în acest context al învăţării vor fi evidenţiate în continuare avantajele care se remarcă din punctul de vedere al profesorului, dar şi din cel al elevului, cu precizarea că nu se va detalia modul de administrare al unei platforme Moodle, deoarece cele ce urmează se focalizează pe aspectele privitoare la platforma Moodle din perspectiva utilizatorilor, profesori şi/sau elevi.

Principiul de bază în Moodle este constructivismul social, ceea ce presupune o învăţare prin colaborare, bazată pe proiecte şi sarcini individuale şi de grup. Astfel, învăţarea devine eficientă când profesorul construieşte un material de învăţare, pentru ca elevii săi să interacţioneze cu acest material de învăţare şi să experimenteze, pentru a înţelege. În acest context, elevul este parte a unei comunităţi de învăţare, în care este pus în situaţia de a înţelege ce are de făcut, de a explica celorlalţi şi de face împreună.

Platforma Moodle oferă profesorilor o multitudine de instrumente utile în predare-învăţare-evaluare şi însăşi modalitatea de definire a cursurilor permite o adaptare la nevoile educabililor – elevi, studenţi sau alte categorii care trec printr-un proces de formare, fie iniţială, fie continuă. Este important de spus că educabilii pot parcurge un astfel de curs când, unde şi cum doresc, deoarece prin forma şi structura sa, un curs realizat şi implementat pe o platformă Moodle este adaptat necesităţilor lor, accesibil oricând şi oriunde, chiar şi în afara clasei, permiţând colaborarea prin instrumente de comunicare moderne precum forum, chat, blog sau wiki.

Moodle permite construirea unor site-uri care au un conţinut interactiv, atractiv şi cu o structură flexibilă. Astfel, pe un site de tip Moodle, adică pe o platformă de e-learning Moodle, organizarea informaţiilor este ierarhică: la bază se află cursurile care compun subcategorile şi care la rândul lor alcătuiesc categoriile de bază, accesul la cursuri fiind foarte uşor. Vă puteţi imagina o bibliotecă, ale cărei rafturi sunt categoriile, fiecare raft conţinând mai multe subcategorii, care pot fi disciplinele şcolare – matematică, română, istorie etc., fiecare subcategorie/disciplină având în cuprins cursuri specifice: matematică pentru clasa a IX-a, pentru clasa a X-a etc.

Cursurile au două părţi fundamentale: cele laterale care sunt formate din diverse blocuri cu diferite destinaţii, foarte utile în parcurgerea cursului şi partea centrală, de o mai mare dimensiune în care sunt cuprinse activităţile şi resursele cursului. Cursurilor realizate pe o platformă Moodle li se poate realiza o copie de siguranţă, care permite inserarea/restaurarea cursului pe o altă platformă, sau în cadrul unei alte categorii/subcategorii pe platforma pe care este realizat iniţial. De exemplu, un curs de matematică al unui profesor poate fi utilizat de un alt profesor de matematică, fie în cadrul categoriei în care se găseşte cursul iniţial, fie în cadrul altei categorii, sau chiar pe o altă platformă Moodle.

Este evident faptul că la definirea şi construirea site-ului se au în vedere necesităţile grupului de formabili căruia se adresează, elaborarea acestui site bazându-se pe particularităţile şi nevoile grupului, dar şi a indivizilor care alcătuiesc acest grup. Importantă de menţionat este caracteristica Moodle cu privire la numărul de utilizatori: Moodle poate fi utilizat atât de o grădiniţă, cât şi de o mare universitate, cu alte cuvinte, numărul de utilizatori este adaptabil nevoilor instituționale, de la un număr mic de utilizatori, la un număr foarte mare. Rolurile pe care le pot avea utilizatorii sunt diverse şi au în vedere diferitele modalităţi de abordare ale conţinutului şi drepturile pe care aceştia le au, de la drepturi depline pe platformă, până la drepturi care permit doar vizualizarea unor conţinuturi: administrator, manager, creator de curs, profesor, profesor fără drept de editare, cursant/student/elev, vizitator. Toţi aceştia se conectează ca utilizatori autentificaţi, ceea ce evidenţiază încă un aspect important: accesul unui utilizator este asigurat controlat şi securizat cu un nume de utilizator şi parolă.

Foarte importante la un site Moodle sunt modalităţile de comunicare între utilizatori. Astfel, sunt puse la dispoziţia utilizatorilor instrumente precum forumul (de uz general, de ştiri sau de tip întrebare-răspuns) şi wiki – care permite elaborarea şi accesarea unui conţinut comun, acestea ca instrumente de comunicare asincronă/offline, dar şi chatul ca instrument de comunicare sincronă/online. Evident că acestea permit o bună comunicare şi colaborare între profesor şi elevii săi, dar şi între elevi. Există şi posibilitatea de a se schimba mesaje prin intermediul mesageriei interne, dar şi prin email şi de a anunţa utilizatorii cu privire la evenimentele viitoare.

Elaborarea unui curs de către profesor ţine seama de particularităţile grupului căruia se adresează şi deşi profesorul este constrâns de un curriculum, el poate să abordeze întregul conţinut al acestui curriculum adaptat nevoilor grupului supus instruirii. Reuşita însuşirii cunoştinţelor dintr-un curriculum este asigurată de modalitatea de abordare, adaptată nivelului, nevoilor şi particularităţilor membrilor unui grup, care poate să fie un grup de elevi, o clasă sau de ce nu, mai multe clase care vizează un conţinut comun. Cursul se elaborează structurat pe teme, unităţi de învăţare sau lecţii astfel încât să respecte curriculumul, însă modalitatea prietenoasă de abordare oferă o atractivitate deosebită şi ajută elevul să treacă de barierele unui conţinut anost şi neprietenos. Accentul în cursurile elaborate în Moodle nu este pus pe furnizare de informaţii, ci pe activităţile care presupun schimb de idei şi construire de cunoştinţe noi bazate pe cunoştinţe anterioare.

Clasa virtuală sau webinarul este un alt instrument util, în care profesorul poate comunica audio şi video cu elevii, în care sesiunile de lucru sunt online, putându-se desfăşura şi în afara clasei, învăţarea fiind sincronă şi dirijată de profesor. De menţionat că există şi modulul de autoinstruire, care permite elevului să parcurgă cursul asincron, în funcţie de nevoia şi timpul avut la dispoziţie.

Activităţile şi resursele puse la dispoziţia elevilor într-un curs sunt variate şi atractive. Astfel, în lista activităţilor trebuie amintite: baza de date, utilă în gestionarea informaţiilor personale ale elevilor dintr-un grup sau clasă, chestionarele cu diferite întrebări care se pot adresa nu doar elevilor, ci şi părinţilor de exemplu, dar şi chestionare aplicate în timp real, glosarul creat în curs ca un instrument util şi care se elaborează prin colaborare, jocuri desfăşurate pe baza informaţiilor conţinute de un glosar, lecţii cu paşi impuşi de condiţii care să permită continuarea sau revenirea la un conţinut care trebuie revăzut, feed-back cu privire la activităţi

desfăşurate, teme care se pot da elevilor şi care pot fi cu rezolvare online, offline sau cu încărcarea unor fişiere şi pentru care se poate utiliza un sistem de antiplagiat şi multe altele. Cele enumerate sunt doar o mică parte din activităţile care se pot realiza în Moodle.

PROFESORUL- MODELATOR AL PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Profesor Hărăbor Iulia
Colegiul Economic ”Virgil Madgearu” Galați

Transformările importante care au intervenit în dezvoltarea societății româneşti au condus la integrarea învățământului cu cercetarea şi producția, obligând astfel organizația şcolară să-şi revizuiască principiile, obiectivele, structura şi metodologia de lucru pentru a răspunde cât mai rapid schimbărilor cerute de progresul lumii contemporane. Omenirea are nevoie de educație, nu numai pentru asigurarea vieții indivizilor efemeri din care ea este constituită, dar şi pentru constituirea totalităților culturale, în care se desfăşoară finalitatea ei supremă. Marele politician Nicolae Iorga a descris foarte bine participarea omului de bună voie la desăvârşirea sa şi din acest motiv: „...oamenii sunt ceea ce au învăţat. Şi oamenii învaţă aproape totul: să gândească, să simtă, să voiască, să efectueze anumite munci şi să intre în relaţii cu alţii. Dar, de apreciat nu-i apreciem după cele ce au învăţat, ci după faptele lor.”

Şcoala reprezintă o organizaţie socială care vizează optimizarea permanentă a structurilor sale de planificare a activităţilor, la nivel global şi sectorial, de orientare metodologică a procesului de învăţământ, de perfecţionare şi inovare a acţiunilor şi instrumentelor educative şi didactice în sensul creşterii acestora. John Dewey considera şcoala un spaţiu privilegiat, care trebuie să ofere o densitate mare de oportunităţi, apte să potenţeze ” creşterea” elevului. La şcoală elevii nu învaţă numai disciplinele predate de profesorii, ci urmează şi ”şcoala vieţii”, învaţă să-şi dezvolte competenţele sociale, de echipă sau, dimpotrivă, dacă apar manifestări şi comportamente indezirabile, riscă fie să şi le însuşească, fie să se simtă izolaţi şi neînţeleşi, în absenţa intervenţiilor pozitive, de susţinere corespunzătoare.

După cum spunea E. Fischbein: „ Mintea nu trebuie să semene doar cu o cămară frumos orânduită. Într-o cămară intră stăpânul şi caută cele ce-i sunt necesare la un moment dat. Mintea noastră este ea însăşi propiul ei stăpân. Ideile se caută unele pe altele potrivit cerințelor de moment, potrivit cerințelor pe care ansamblul activităților mintale însuşi le determină şi le formulează.” Din aceste considerente toţi cei care participă la viaţa şcolii, profesori, elevi, părinţi şi comunitate trebuie să acorde atenţie, deoarece facilitarea procesului educaţional depinde şi de întrunirea condiţiilor necesare din perspectiva siguranţei fizice şi a comfortului psihic, pe scurt de instaurarea acelor acţiuni şi măsuri care pot contribui la crearea unui climat şcolar optim şi la întreţinerea unui sistem de încurajare a comportamentelor pozitive.

Noua societate solicită un rol diferit profesorilor care să utilizeze metode moderne de predare-învăţare-evaluare şi să acţioneze în calitate de consilieri, mentori, mediatori. Formarea profesională a profesorilor trebuie să fie îmbunătăţită continuu, mai ales în ceea ce priveşte practica didactică (metodologie, instrumente, proceduri), astfel încât să-şi pună cu adevărat amprenta asupra modului de a face şcoală şi de a îmbunătăţi raportul predare- învăţare- evaluare. Deci, misiunea profesorului este plurivalentă şi complexă. El are o puternică influență asupra societății şi joacă un rol vital în dezvoltarea resurselor umane şi modelarea viitoarelor generații. De aceea, pentru a-şi atinge acest obiectiv ambițios, Uniunea Europeană consideră ca priorități-cheie sporirea rolului profesorilor în societate, dezvoltarea carierei şi implicarea lor în activitați de învățare permanentă.

Toate inovaţiile care sunt aduse conţinutului parcursului formativ iniţial al profesorului trebuie să urmărească consolidarea competenţelor „transversale”, cele care transformă un cunoscător al uneia sau a mai multor discipline într-un profesionist al educaţiei.

Modul de a înţelege procesul de predare-învăţare trebuie de fapt văzut azi din perspectiva schimbărilor importante aduse de cognitivism şi de constructivism. Totuşi, aceste schimbări nu au fost încă suficient elaborate şi „digerate” de către şcoala noastră pentru a deveni un patrimoniu comun al tuturor profesorilor.

Profesorul nu dă reţete de formare a personalităţilor, nu transcrie personalităţi ce trebuie urmate, ci îl creează pe om aşa cum este, îi modelează personalitatea, îl ajută să se creeze. El poate oferi modele de comportare, fiind el însuşi un model, modele de la care fiecare educat preia ceea ce i se potriveşte, ceea ce îi convine, ceea ce place şi este în acord cu idealul societăţii din care face parte. Acest lucru nu înseamnă că cel care se ocupă de educație recurge la dresaj, la domesticire sau îndoctrinare, termeni care oarecum sunt corelativi educaţiei.

Constantin Cucoş emite următoarea opinie pertinentă: „avem nevoie de învăţători; când nu-i avem, le ducem lipsa, îi căutăm, căci totul se poate învăţa de la alţii”, dar uneori cadrele didactice se supun unor raţionalităţi excesive ale pedagogizării (pedagogizarea reprezintă folosirea excesivă a unor norme specifice activităţii formative). În şcoală, profesorul este conducătorul activităților didactice pentru realizarea obiectivelor prevăzute în programele curriculare. Informațiile din programele şi manualele şcolare constituie doar premise latente din punct de vedere al formării omului, ele prezintă valoare educativă ca urmare a prelucrării şi transmiterii lor de către educator. De el depinde introducerea perspectivei interdisciplinare şi răspândirea practicii predării în echipă (team-teaching). Numai un profesor care a reflectat asupra rolului său şi care deține cunoștințe psihopedagogice poate deveni protagonistul acestei reforme.

Gaston Mialaret spunea că “a fi educator nu înseamnă a exercita o meserie, înseamnă a îndeplini o misiune, a face un apostolat” . Profesorul trebuie să demonstreze că ştie nu numai să-i înveţe pe elevi, dar şi să-i aprecieze în mod obiectiv, să-i stimuleze în muncă, sa le creeze o motivație corespunzătoare.

Fiecare cadru didactic trebuie să fie un model, indiferent dacă este vorba despre modelele reale, despre cele ideale ori ficționale. În toate timpurile, profesorul a constituit un exemplu pozitiv pentru elevi, prin activitatea şi comportamentul său în cadrul procesului instructiv-educativ. În acelaşi timp, se promovează ideea difuziunii prin educație a modelelor culturale secvențiale, demne de a fi încorporate, cunoscute, respectate de către toți indivizii.

„Profesorul este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv şi un sfătuitor al acestora” (I. Nicola). El nu trebuie să se considere un simplu slujbaş care predă lecții, el trebuie să fie un ghid de nădejde al elevului, căruia îi dă sprijinul de care are nevoie.

Alături de competenţele generale specifice cadrelor didactice (competenţe ştiinţifice, psihopedagogice şi metodice, manageriale şi psihosociale), profesorul trebuie să deţină următoarele competenţe:

- competenţă organizatorică – implică abilitatea de a organiza colectivul de elevi în echipe de lucru şi de a evita devierile de la subiectul investigat;
- competenţă interrelaţională – presupune disponibilităţi de comunicare cu elevii şi capacitate de a genera dialogul autentic şi democratic între elevi, toleranţă şi exigenţă;
- competenţă empatică – se referă la abilitatea de a se transpune în situaţiile pe care elevii le parcurg, ceea ce va genera o mai bună comunicare între el şi elevii săi, evitând posibilele blocaje;
- competenţă ludică – implică valorificarea potenţialului jocului şi integrarea acestuia în demersul didactic, în scopul menţinerii unui potenţial optim de învăţare pe o durată mai mare.

Diderot susţinea că „ arta profesorului se apropie cel mai mult de arta actorului din teatru, deoarece ca şi cazul geniului actorului, profesorul trebuie să dea dovadă de geniu într-o dedublare momentană a personalităţii”. Aşa cum actorul se detaşează temporar de propria lui persoană şi trăieşte rolul pe care şi-l asumă, tot aşa educatorul adoptă motivaţia şi circumstanţele rolului didactic. Ca şi în teatru, publicul nu este niciodată acelaşi, elevii sunt mereu alţii. Profesorul se comportă mereu diferit, de la un public la altul: alte inflexiuni ale vocii, alte gesturi, alte metode, alte relaţii etc. Cu alte cuvinte, omul este opera de artă pe care educatorul, prin educaţie, încearcă să-l creeze, conform unei armonii universale.

Profesorul nu este, totuşi, o vedetă. El comunică în predare, fiind motivat prin tot ceea ce face, de reacţia afectivă a publicului. El îi consideră pe elevi parteneri, subiecţi a-i acţiunii educative, coparticipanţi la opera pedagogică.

Profesorului universitar Roger Beard, autorul studiului privind „Conținutul și calitatea formării cadrelor didactice în Uniunea Europeană” atrage atenția asupra importantei cadruli didactic şi afirmă: „Dacă poți citi acest lucru, mulțumește-i unui profesor”.

Bibliografie:

1.Barna, Andrei, Autoeducaţia. Probleme teoretice şi metodologice, E.D.P.,Bucureşti, 1995
2. Cristea, Sorin, Fundamente pedagogice ale reformei învăţământului, E.D.P., Bucureşti, 1994
3. Cucoş,Constantin, Pedagogie, Ed. Polirom, Iaşi, 1996
4. Flueraş, V., Teoria şi practica învăţării prin cooperare, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2005.
5. Jigau, Mihai, *Cod etic* si *standarde de calitate în consilierea carierei,* Editura AFIR, 2004
6. NEACŞU, IOAN, Instruire şi învăţare, Editura ştiinţifică, Bucureşti, 1990
7. Scheau, I., Gândirea critică. Metode active de predare învăţare, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2004

ÎNVĂȚAREA ONLINE

Profesor înv primar, Iacob Nicoleta Bianca
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Pe fundalul pandemiei de coronavirus, care a împins multe state să închidă școlile pe o perioadă care se poate extinde mai multe săptămâni, profesorii din România sunt acum provocați să se adapteze rapid și să transmită un mesaj important elevilor: **învățarea continuă dincolo de școală și cu instrumente online accesibile tuturor și multă determinare, putem face progrese împreună și, mai mult decât oricând, putem încuraja elevii să învețe și să lucreze independent.**

Pentru a crea niște obiceiuri de succes, conducerea fiecărei școli trebuie să coordoneze organizarea școlii online și profesorii să comunice cu fiecare clasă în parte, în grupuri de mesagerie instantă organizate în prealabil. Tot acest context înseamnă mai mult timp de pregătire și un efort mai mare de coordonare pentru profesori. Chiar dacă nu va putea fi recuperată întru totul interacțiunea din clasa fizică și nu toate orele vor putea fi organizate online, exemplele reușite ale celor care au început deja să aplice aceste măsuri arată că oricât de anevoios, procesul este fezabil, cu motivație și multă răbdare. Succesul unui astfel de demers ține întâi de toate de o planificare cât mai bună.

Cum putem ține lecții online?

Pentru a crea un mediu de învățare cât mai aproape de o clasă reală, aveți nevoie de trei tipuri de resurse:

1.**O platformă de interacțiune în timp real,** cu video și text, cu elevii. Mai jos, explicăm pas cu pas cele mai eficiente platforme pe care le folosesc deja profesorii – Zoom și Google Meet (cu sugestii de alternative unde procesul de a crea o întâlnire online e similar și accesul e gratuit).

2.**Aplicații sau platforme de colaborare online**, care facilitează schimbul de documente, teste sau teme pentru acasă, între profesori și elevi și înregistrează o evidență a acestora, care permite și feedback din partea profesorului. Aici recomandăm Google Classroom și alternative folosite de profesori, precum Edmodo, EasyClass și ClassDojo.

3.**Resurse și aplicații de învățare** pe care le poate crea profesorul sau resurse deja existente sub formă de prezentări, lecții, fișe, imagini și clipuri pe care le putem folosi atât în timpul lecțiilor live, cât și ca teme de lucru pentru acasă. Aici lista e mai lungă și include aplicații precum ASQ, Kahoot, Quizziz, Wordwall, Padlet, Twinkl sau Digitaliada, precum și surse de inspirație pentru filme, teme și studiu individual.

Dacă nu sunteți atât de familiarizați cu instrumentele online, școala nu are cont G Suite for Education și vreți să țineți orele cu ei, minimul necesar este să vă planificați lecția, să aveți pregătit materialul de prezentare digital și să folosiți o platformă de interacțiune în timp real, urmând ca pentru teme și lucru individual să găsiți o alternativă în afara instrumentelor de colaborare online (activitate bazată pe proiect, lucru individual verificat în următoarea lecție online etc.).

1. Soluții pentru interacțiunea în timp real

Zoom este una dintre cele mai folosite platforme de întâlniri video care de curând **a eliminat limita de 40 de minute** per întâlnire pentru conturile gratuite create în țările afectate de Coronavirus. Ea permite crearea gratuită a unor întâlniri online (*meetings*) unde puteți invita până la 100 de participanți prin intermediul unui link.

Elevii nu au nevoie de niciun cont, ci trebuie doar să acceseze linkul primit, să descarce aplicația Zoom pe calculator sau mobil și să se conecteze cu un microfon și sau/webcam. Atunci vor intra într-o întâlnire online unde pot comunica prin mesaje pe chat cu profesorul, pot vedea ce le împărtășește profesorul de pe ecranul său (opțiunea *share screen*), se pot vedea și auzi reciproc dacă au microfoane și camere web instalate pe aparatul pe care îl folosesc.

Pașii pentru a crea întâlniri prin Zoom:

- Intrați pe platforma Zoom și creați un cont folosind o adresă de e-mail și o parolă.
- După ce completați numele de profil, puteți crea o întâlnire de la opțiunea *Meetings -> Schedule a meeting.*
- Completați datele întâlnirii (titlul, descrierea, data și ora începerii, durata, iar apoi aveți mai multe opțiuni, cum ar fi să stabiliți dacă e o întâlnire recurentă, dacă adăugați o parolă de intrare – vă recomandăm să debifați acea opțiune, dacă participanții intră cu audio oprit etc.).
- După ce salvați întâlnirea, veți regăsi în secțiunea *Meetings* această întâlnire. Accesați-o pentru a descoperi link-ul pe care îl puteți copia și trimite elevilor pe canalul de comunicare cu ei.

Pentru a accesa întâlnirea, elevii trebuie să apese pe link-ul primit:

- Va apărea o fereastră care îi invită să deschidă aplicația. Trebuie să dea click pe *Open Zoom.us*
- Se va deschide aplicația și pot accesa întâlnirea apăsând *Join with Audio.*

Puteți porni întâlnirea din contul de Zoom, accesând opțiunea *Start Meeting.*

Atunci se va deschide fereastra unde puteți gestiona participanții, puteți porni camera web și sunetul, puteți împărtăși ecranul și modera chat-ul.

Vă recomandăm să urmăriți un tutorial (în limba română) și să organizați o întâlnire de test cu elevii pentru a vă familiariza cu aplicația și a stabili regulile înainte să folosiți platforma ca loc de întâlnire online cu elevii.

Alternativ, aplicația Webex de la Cisco care are aceleași funcționalități, poate fi folosită gratuit pentru întâlniri fără limită de durată până la 100 de participanți.

Google Meet este o aplicație din suita Google (for Education sau Enterprise) pe care o puteți accesa doar dacă aveți un cont de organizație (școală sau companie, de tip @educred.ro sau @scoalagalati.ro etc.).

Meet este aplicația Google similară cu Skype de la Microsoft – o platformă de comunicare instant prin video și chat, unde puteți crea un link de întâlnire, iar participanții trebuie doar să-l acceseze, fără să aibă vreun cont, pentru a putea intra în sesiunea online. Meet acceptă până la 100 participanți gratuit și oferă aceleași opțiuni ca și întâlnirea de pe Zoom: comunicare cu participanții cu video, microfon și prin chat, partajarea ecranului, activarea modului silențios pentru anumiți participanți, împărtășirea de alte link-uri prin chat.

Mult succes tuturor cadrelor didactice în lecțiile online!

INTEGRAREA MIJLOACELOR TIC ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TRADIȚIONAL ȘI LA DISTANȚĂ

Profesor, Ion Camelia Gina
Liceul Teoretic „Mircea Eliade", Galați

Odată cu dezvoltarea societății sunt urmărite și mijloacele care îi asigură acesteia progresul și noua abordare față de schimbările ce se impun. Acest lucru este urmărit cu interes și în cadrul procesului de învățământ dorindu-se o creștere a calității acestuia și o reușită deplină.

Tehnologia informațiilor și comunicațiilor oferă o multitudine de instrumente și mijloace utile pentru desfășurarea activităților educaționale de la școală și de acasă. Astfel noi, profesorii acestei generații trebuie să ne pliem cât mai mult pe profilul elevilor actuali și asta înseamnă să ne specializăm și pe valorificarea mijloacelor IT pentru a transpune mai bine și mai atractiv conținutul educațional. La unele discipline acest demers pare mai ușor și chiar cu rezultate remarcabile, dar pentru disciplinele umaniste pare puțin mai anevoioasă implementarea TIC în procesul predării-învățării-evaluării.

Din punct de vedere metodic și didactic „instruirea asistată pe calculator pătrunde sub diverse forme tot mai mult în procesul de instrucție din cadrul lecțiilor de limba și literatura română pentru vizualizarea informațiilor, afișarea de scheme, găsirea unor informații, creare, autoevaluare.” Dar cu toate aceste operațiuni tehnice, uneori dificile, mijloacele IT, în grade diferite, nu lipsesc din activitatea didactică, aici fie vorbim de simpla utilizare a laptopului, a videoproiectorului la clasa sau accesarea internetului, într-o oarecare măsură, aproape fiecare profesor valorifică tehnologia modernă. Acest lucru reprezintă cea mai complexă formă de integrare a educației informale în educația formală. Evident că utilizarea TIC este condiționată de existența în clasă și acasă a unor mijloace tehnice minime, dar în ultima vreme acest lucru nu mai e un impediment, cel puțin internetul e cumva la îndemâna tuturor și merită folosit în scopuri educaționale. Meritul său principal este acela de a solicita gândirea și creativitatea elevilor fiind puși în situația de a folosi cuvinte-cheie pentru găsirea informațiilor dorite, și totodată caracterul interactiv dintre elev și calculator.

Existând acest interes al „generației Internet” el trebuie exploatat și în direcția îmbunătățirii activităților de învățare. Astfel, „utilizarea mijloacelor TIC în învățământ va conduce la deplasarea accentului de la un mediu de învățare centrat pe profesor la unul centrat pe elev, profesorul nemaifiind sursa-cheie de informație și de transmitere a cunoștințelor, ci colaboratori activi în educație ca și elevii.”

Unul dintre pașii vizibili în modernizarea activității este acela de a apela la toate mijloacele actuale față de care elevii de astăzi manifestă un real interes: telefon, internet, aplicații, site-uri, cu alte cuvinte mijloacele TIC- tehnologia informațiilor și a comunicațiilor. Această reorientare este cumva o necesitate deoarece realitatea modernă surprinde transformare radicală. Pentru noile generaţii de elevi, deja obişnuiţi cu avalanşa de informaţii multimedia, conceptul de asistare a procesului de învăţământ cu calculatorul este o cerinţă intrinsecă. Calculatorul, internetul sunt atât de familiare lor încât le-au transformat în jucării, în prieteni cu care își petrec timp foarte mult. A intrat deja în obișnuința zilnică utilizarea calculatorului, pentru comunicare, informare, instruire, socializare, promovare. Chiar dacă se pot găsi și dezavantaje ale apropierii de tot ce înseamnă internet și device-uri, atâta vreme cât există un echilibru și o utilizare rațională, lucrurile nu pot fi vazute decât în latura lor pozitivă.

„În școala modernă, profesorul are la dispoziție o gamă variată de mijloace, de la cele clasice: tablă, scheme, planșe, tablouri, până la noile tehnologii informaționale și de comunicare având funcții diverse: de comunicare propriu-zisă a noilor cunoștințe, de demonstrație, de simulare, de motivație, de evaluare etc. Indiferent de canalul folosit, ele trebuie să servească creșterii eficienței.”

Calculatorul poate fi utilizat cu succes în cadrul tuturor disciplinelor. De exemplu în cadrul orelor de gramatică și de comunicare este mult folosit pentru că se realizează mai ușor o formă de aprofundare sau de testare a cunoștințelor. Profesorul lucrează singur pe calculator fișa cu dirijarea învățării și doar o propune copiilor sau apelează la diverse aplicații sau platforme care pun la dispoziție diferite materiale facilitând astfel învățarea oricând.

„Platformele e-Learning sunt infrastructuri de învățare controlate software. O astfel de platformă este localizată pe un calculator conectat la Internet sau situat într-un Intranet, fiind accesibilă în mod obișnuit prin intermediul unui browser Web.” Beneficiile utilizării acestor platforme educaționale sunt unele reale și sunt date de accesibilitate, de educația individualizată oferită în funcție de stilul de învățare al fiecăruia și de învățarea centrată pe elev.

Lucrările de didactică modernă au încercat să acorde mai mult interes instruirii asistate de calculator pentru că există un spijin real pe care-l acordă actului învățării. Furnizarea virtuală, dar rapidă a unor dicționare, enciclopedii, cărți în format pdf sau audiobook-uri, înregistrări, tutoriale, ecranizări, vloguri de prezentare sau valorificarea unor aplicații educaționale. Interesul crescut al generației actuale pentru spațiul online nu e de neglijat în acest sens toate instituțiile de învățământ și de cultură se adaptează, au apărut „Bibliotecile virtuale, blogurile literare și diversele site-uri de literatură ale unor reviste literare (Observator literar, Dilema Veche) pun la dispoziția elevilor multe texte literare sau vin în întâmpinarea dorinței de a fi la curent cu noutățile editoriale.”

Rolul major al instrumenteleor Web în educație, fără a exclude beneficiile mijloacelor tradiționale de învățare, nu poate fi contestat, mai ales dacă această deprindere digitală e corect valorificată și gestionată. Și dacă în cele mai multe situații mijloacele IT sunt utilizate cu ponderație, există și situații independente de voința profesorului când rămân singura modalitate de a comunica și de a lucra cu elevii. O astfel de situație o reprezintă actualitatea pe care o trăim când suntem nevoiți să ne îndepărtăm unii de alții și să renunțăm și la modalitățile tradiționale de învățare. Și cu toate acestea, profesorul nu renunța și caută să-și îmbunătățească toate cunoștințele digitale pentru a crea un cadru de învățate prin intermediul tehnologiei informației și a comunicațiilor. În acest sens încearcă să păstreze contactul cu elevii predând, învățând și evaluând la distanță. Pentru asta profesorul s-a informat serios și a creat o bună colaborare cu părinții și elevii pentru a obține succesul acestui proces nou pentru învățământul românesc. Stabilindu-și instrumentele de predare -învățare corespunzătoare din multitudinea celor ce se găsesc în mediul virtual actual: Zoom, Skype, Google meet, Cisco Webex, Microsoft Teams. E un proces ce trebuie foarte bine gestionat atât din punct de vedere a eficienței și creativității cât și din perspectiva siguranței în spațiul virtual. Cu ajutorul resurselor online se poate învăța de acasă doar beneficiind de un device și conexiune la internet, de organizarea unui spațiu de lucru potrivit, adică o clasă virtuală și unui program de predare –învățare-evaluare dinamic, atractiv, interactiv.

Pentru lecțiile de limba și literatura română îndeosebi profesorul alege predarea-învățarea online de tip sincron pentru că este cea mai cea mai potrivită și apropiată de metoda tradițională. Stabilindu-se întâlniri de tip videoconferință prin intermediul unei platforme potrivite, elevii reușesc să își vadă profesorul, discută, intervin pe parcursul orei, pot urmări materialul didactic partajat de profesor și în același timp iau notițe pe caiet, păstrându-se interactivitatea lecției.

Oportunitățile oferite de platformele de învățare online sunt numerose, atractive, actuale și de mare ajutor, ba mai mult decât atât sunt primite cu mare interes de copii, pentru ei fiind de multe ori mai ușor de utilizat, iar surpriza cea mai mare vine din faptul că și interesul lor pentru învățare crește. Ceea ce în momentul actual e doar un exercițiu de adaptare, acesta poate deveni un mijloc prioritar de organizare a procesului didactic pe viitor și asta pentru că tehnologia nu vine să înlocuiască nimic din ceea ce e bun și clasic, ci vine să ofer ajutor acolo unde chiar e necesar.

LEARNING TO BRIDGE LEARNING TO LIFE

Profesor, Lovin Artemiza
Colegiul Național “Vasile Alecsandri”, Galați

Being a teacher in today’s environment proves to be more challenging than ever before. The difficulties range from discipline problems, immigration, overloaded curricula to special needs students, heterogeneous and mixed abilities classes and time pressure. Today’s practitioner needs to be creative, resourceful and open to new solutions, to offer better tools to effect meaningful change. Reuven Feuerstein’s unique approach to learning has demonstrated to be a viable alternative to teaching methods which are highly rooted in content and incapable of making the transition towards real life.

Professor Feuerstein advocated that intelligence “is not ‘fixed’, but rather modifiable”, thus it can be shaped through mediated interventions. He argued that a person’s capability to learn is not solely determined by one’s genetic inheritance, instead, cognitive development is done through mediation. “Cognitive enhancement in SCM refers not merely to the development of specific behaviour but also to changes of a “structural nature” (i.e. internal changes in cognition rather than external changes in behaviour).

Feuerstein developed the theories and applied systems of: Structural Cognitive Modifiability, Mediated Learning Experience, Cognitive Map, Deficient Cognitive Functions, Dynamic Assessment: Learning Propensity Assessment Device, Instrumental Enrichment Programmes, and Shaping Modifying Environments. Such inter-related approaches provide educators with the skills and tools to systematically develop students’ cognitive functions and operations to build meta-cognition. Mediated learning experience is the pillar of all Feuerstein’s applied theories and it stresses the idea that the teacher has to learn how to mediate learning with the help of Instrumental Enrichment.

The theory of Structural Cognitive Modifiability is described as “the unique propensity of human beings to change or modify the structure of their cognitive functioning to adapt to the changing demands of a life situation.” This capacity for change is related to two types of human-environment interactions that are responsible for the development of differential cognitive functioning and higher mental processes: direct exposure to learning and mediated learning experience.

There are comparisons of Feuerstein’s theories made to Piaget and the Russian psychologist, Lev Vygotsky. The major difference between the latter and Feuerstein’s theory is the development of children (normal versus low functioning). According to Piaget (1956), it is through the normal child’s own natural material actions and problem-solving experiences that mind and intelligence eventually evolve towards the development of logic and abstract thinking yet Piaget paid little attention to non-normative development. Vygotsky (1978) emphasizes that interpersonal skill exchanges are the precursor of cognitive functions: “The path from object to child and from child to object passes through another person.” Intelligence is conceptualized as the capacity to learn through instruction; but again there is little to be said about low-functioning children. Feuerstein, however, illustrates that the key to meaningful instruction for all children, particularly young and low-functioning children, is the mediated relationship.

Feuerstein uncovered the needs for specific teaching methods (Mediated Learning Experience) that would ground his work in an educational format. To this end, he developed 14 pencil and paper tasks (known as tools or instruments), with increasing difficulty and which are independent of any content. These content-free tasks are designed to be used by trained educators to increase cognitive functions and build habits for effective and efficient thinking in students. When a child is weak in the use of any functions, for whatever reason, it is necessary that a teacher or other helping professional mediate the development. The tools are considered

suitable for individuals with disabilities and those who are considered “normal” and “gifted” and the programme is designed to help people of all ages, not just students.

Mediated learning experience provides the child with the tools to organize the world to which he/she is exposed. Each instrument developed by Feuerstein is constructed according to a major structural principle. A task, problem, or situation is selected and its mastery requires not only specific problem-solving behaviours, but also the grasp of a given principle through the application of the relevant cognitive operation. The operation may be categorization, serration, permutation, logical multiplication, analogical or syllogistic reasoning, or any number of others.

The appropriate use of an operation depends upon pre-requisite cognitive functions as well as upon attitudinal and motivational factors. The language or modality in which the task is presented may be pictorial, numerical, figural, graphic, verbal, or logic-verbal. However, the most important step in the learning process in order to make it efficient is “bridging” the information to known situations and to the ones yet to be lived, thus transcending further away from the immediate context.

To conclude, content should not be the focus of the education process as it is likely to be forgotten. Instead, teachers should focus on building strong cognitive functions and this is easy to be done through instrumental enrichment. Teaching people to abstract, to conceptualize, to use their experience, to think is what makes them develop and unfortunately this is very little done in school. The mental processes people are exposed to in instrumental enrichment will shape them and allow them constant and lifelong development. If the teacher wishes to create a structural change in the student, he/she needs to mediate transcendence as well. It has been mistakenly considered that if a child is provided with one example, he will transfer it to another situation. Instead, he has to be actively pushed into acquiring the habit to transcend principles.

Bibliography:

- Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Eds & Trans.).Cambridge, MA: Harvard University Press (originally published 1930-33).
- Feuerstein, R. (1990). *The theory of structural modifiability*. In B. Presseisen (Ed.), *Learning and thinking styles: Classroom interaction*. Washington, DC: National Education Associations.

DIFERENŢIEREA ŞI INDIVIDUALIZAREA ACTIVITĂŢII CU ELEVII – NECESITATE A ÎNVĂŢĂMÂNTULUI ROMÂNESC ACTUAL

Profesor Mihai Mariana
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Pedagogia contemporană admite atât existenţa unor particularităţi psihologice individuale ce deosebesc, în mod evident, persoanele unele de altele, cât şi existenţa unor particularităţi individuale, relativ comune unor grupe de persoane. Din această perspectivă obiectivă a apărut principiul tratării individuale şi diferenţiate a elevilor. Acest principiu exprimă necesitatea adaptării dinamice a încărcăturii cognitive şi acţionale a conţinuturilor şi a strategiilor instructiv educative atât la particularităţile psihofizice ale fiecărui elev, cât şi la particularităţile diferenţiate, relativ comune unor grupuri de elevi, în vederea dezvoltărilor integrale ca personalitate şi profesionalitate. Principiul urmăreşte să asigure unitatea dintre particular şi general în educaţie, dintre obiect şi subiect, dintre strategiile de educaţie de grup cu cele de educaţie individuală.

De-a lungul întregii istorii a educaţiei, problema tratării diferenţiate a elevilor conform particularităţilor de vârstă şi individuale a fost abordată, sub un aspect sau altul, de către toţi, marii gânditori şi practicieni în domeniul educaţiei tinerilor generaţii.

În condiţiile de astăzi însă, problema se pune în termeni calitativi noi, care dobândesc semnificaţii şi implicaţii deosebite, fiind abordată din perspectiva largă a sporirii eficienţei sistemului de învăţământ în ansamblu. Diferenţierea nu presupune renunţarea la un sistem unitar de instruire ci se referă la crearea situaţiilor favorabile fiecărui elev în scopul descoperirii intereselor, aptitudinilor proprii de formare. Noul curriculum naţional are în vedere valorificarea maximă a potenţialului fiecărui elev prin expunerea sa la situaţii variate care să-i dea ocazia de a se manifesta în domeniile în care capacităţile sale sunt cele mai evidente.

Elevii diferă între ei din punct de vedere al aptitudinilor, al ritmului de învăţare, a gradului de înţelegere, a fenomenelor, a capacităţilor de învăţare, a rezultatelor obţinute.

Căutările în vederea găsirii celor mai bune soluţii de diferenţiere a învăţământului pentru a satisface particularităţile individuale ale elevilor sunt variate în patru direcţii, ce angajează:

- Structura organizatorică a învăţământului;
- Revizuirea sistemului tradiţional de organizare a învăţământului pe clase şi lecţii;
- Reorganizarea conţinutului propriu-zis al învăţământului: adoptarea programelor şi a manualelor şcolare, introducerea obiectelor la alegere (opţionalul), pe lângă cele comune etc.

Adoptarea tehnologiei didactice la particularităţile individuale (folosirea unor metode şi forme de activitate diferenţiate în funcţie de nevoile elevilor, a unor instrumente de muncă independentă pentru elevi).

În clasa diferenţiată, învăţătorul respectă nivelul de pregătire a fiecărui elev, aşteaptă un progres de pregătire de la toţi elevii, oferă şansa să cerceteze şi să exerseze prin dificultate crescătoare, oferă sarcini importante şi interesante.

Învăţătorul trebuie să pornească întotdeauna de la, punctele forte”, ale elevilor şi al învăţătorului, cum ar fi: ce ştie elevul, ce poate să facă, spre ce are înclinaţii, de ce abilităţi didactice dispune etc. Abia pe urmă trebuie să aibă în vedere, slăbiciunile elevilor”, pe care vrea să le îndepărteze: ce nu ştie, ce nu a înţeles, ce nu reuşeşte să facă, ce, prag... nu poate să depăşească”, ce nu pot eu, învăţătorul să fac (necesitatea unei bune cunoaşteri a elevului şi a autocunoaşterii).

Desigur, obiectivele generale ale activităţii diferenţiate cu elevii, cum sunt respectarea particularităţilor individuale, stimularea dezvoltării şi pregătirii având în vedere nivelul atins de elev şi solicitarea progresivă a eforturilor sale, dezvoltarea interesului general pentru cunoaştere etc., constituie cadrul larg, cuprinzând toate disciplinele de învăţământ.

Metoda individualizată prezintă următoarele *avantaje*:

- copilul cucereşte pas cu pas cunoştinţe;
- îşi însuşeşte singur deprinderi de muncă intelectuală;
- îl obişnuieşte pe copil cu diferite responsabilităţi, oferindu-i o mai largă autonomie în comportare;
- îi sporeşte încrederea în forţele proprii;
- îi dezvoltă spiritul de iniţiativă, priceperea de organizare a muncii, îl determină să caute mijloace de informare;
- stimulează formarea deprinderilor de muncă independentă;
- munca independentă permite asimilarea temeinică a cunoştinţelor, priceperilor, deprinderilor;

Activitatea individualizată este caracterizată prin:

- sarcini individualizate ca obiective, conţinut, mod de realizare;
- copiii rezolvă individual, răspund individual.
- Activităţile organizate în etapa de captare a atenţie au o dublă sarcină:
    - pe de o parte pregătesc înţelegerea noilor cunoştinţe;
    - pe de altă parte se fixează şi se verifică cunoştinţele copiilor.

Diferenţierea şi individualizarea în învăţare are ca scop:

- eliminarea unor lacune din cunoştinţele copiilor
- atingerea performanţelor minimale acceptate
- îmbogăţirea şi aprofundarea cunoştinţelor copiilor capabili de performanţe superioare.

Individualizarea în învăţare solicită:

- analiza competentă a conţinutului informaţional;
- raţionalizarea şi programarea secvenţială a conţinutului din care să rezulte sarcinile diferenţiate;
- cunoaşterea ritmului propriu al copilului sau grupului de copii.

Tratarea diferenţiată rămâne o necesitate de necontestat susţinută de cauze cunoscute, generale şi situaţionale, care în principiu, se leagă de particularităţile individuale ale elevilor, de care nu putem să nu ţinem seama, dar şi de mediul socio-familial din care provin elevii.

Fiecare copil este unic în felul lui, este o minune irepetabilă şi ar fi păcat ca prin acţiunea noastră să uniformizăm aceste individualităţi. Prin educaţie şi instrucţie fiecare individualitate poate fi transformată într-o personalitate umană capabilă să creeze noi valori materiale şi spirituale.

Şcoala modernă este aceea în care activitatea de instrucţie şi educaţie este aceea în care elevii trebuie să-şi asume într-o mai mare măsură responsabilitatea dobândirii cunoştinţelor, cadrul didactic devenind în acest fel un organizator al activităţii de învăţare. Cerinţele formării individului în şcoala modernă - în perspectiva educaţiei permanente-impun formarea şi dezvoltarea capacităţilor acestuia de a-l învăţa să înveţe, să se instruiască independent.

CLASSIFICATIONS OF GAMES

Prof. Moga Aniela
Colegiul National “Vasile Alecsandri” Galați

Classifying games into categories can be difficult because categories often overlap. Hadfield proposes two ways of classifying language games: linguistic games and communicative games.

- Linguistic games focus on accuracy, such as supplying the correct antonym.
- Communicative games focus on successful exchange of information and ideas, such as two students identifying the differences between two pictures which are similar to one another, but not exactly alike. Correct language usage, though still important, is secondary to achieving the communicative goal”.

He provides further classifications of games also describing their rules and purpose.

- ***Sorting, ordering, or arranging games***. For example, students have a set of cards with different products on them, and they sort the cards into products found at a grocery store and products found at a department store.
- ***Information gap games***. In such games, one or more people have information that other people need to complete a task. For instance, one person might have a drawing and their partner needs to create a similar drawing by listening to the information given by the person with the drawing. Information gap games can involve a one-way information gap, such as the drawing game just described, or a two-way information gap, in which each person has unique information.
- ***Guessing games***. These are a variation on information gap games. One of the best known examples of a guessing game is 20 Questions, in which one person thinks of a famous person, place, or thing. The other participants can ask 20 Yes/No questions to find clues in order to guess who or what the person is thinking of.
- ***Search games***. These games are yet another variant on two-way information gap games, with everyone giving and seeking information. Find Someone Who is a well-known example. Students are given a grid. The task is to fill in all the cells in the grid with the name of a classmate who fits that cell, e.g., someone who is a vegetarian. Students circulate, asking and answering questions to complete their own grid, and help classmates complete theirs.
- ***Matching games***. As the name implies, participants need to find a match for a word, picture, or card. For example, students place 30 word cards, composed of 15 pairs, face down in random order. Each person turns over two cards at a time, with the goal of turning over a matching pair, by using their memory. This is also known as the Pelmanism principle, after Christopher Louis Pelman, a British psychologist of the first half of the 20th century.
- ***Labeling games***. These are a form of matching, in that participants match labels and pictures.
- ***Exchanging games***. In these games, students barter cards, other objects, or ideas. Similar are exchanging and collecting games. Many card games fall into this category, such as the children’s card game Go Fish.
- ***Board games***. Scrabble is one of the most popular board games that specifically highlights language.
- ***Role-play games***. The terms role play, drama, and simulation are sometimes used interchangeably but can be differentiated (Kodotchigova, 2002). Role play can involve students playing roles that they do not play in real life, such as doctor, while simulations can involve students performing roles that they already play in real life or might be likely to play, such as customer at a restaurant. Dramas are normally scripted performances, whereas in role plays and

simulations, students come up with their own words, although preparation is often useful." (Hadfield 2004:8 in Tuan 2012: 259)

Research suggests that learning, as well as affective variables, are enhanced by a cooperative environment. Millis (2005) outlines a number of advantages of cooperative games, such as appropriate anxiety levels and more constructive feedback.

According to Lee (1979: 39), games can be classified as follows:

Structure games which provide experience of the use of particular patterns of syntax in communication:

- Vocabulary games in which the learners' attention is focused mainly on words
- Spelling games
- Pronunciation games
- Number games
- Listen-and-do games
- Games and writing
- Miming and role play
- Discussion games

Another classification of games by McCallum (1980) consists of seven kinds:

- Structure games
- Vocabulary games
- Number games
- Spelling games
- Conversation games
- Writing games
- Role play and dramatics

It is shown that the classifications of games from the above linguists are common in a way that each kind of game focuses on a language item or a skill for the purpose and the content of the lesson. Therefore, teachers should be careful of choosing the most suitable game for each lesson, so that learners and teachers can benefit the most from these games.

ACTUL EVALUĂRII – PARTE COMPONENTĂ A PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

Profesor Morun Valentina
Şcoala Gimnazială ”Constantin Gh. Marinescu” Galaţi

Evaluarea şcolară reprezintă un ansamblu de activităţi dependente de anumite intenţii. Acestea transcend datele imediate şi contingente, raportându-se la o serie de funcţii şi scopuri bine determinate. Scopul evaluării nu este de a parveni la anumite date, ci de a perfecţiona procesul educativ. Nu este vorba numai de a stabili o judecată asupra randamentului şcolar, ci de a institui acţiuni precise pentru a adapta necontenit strategiile educative la particularităţile situaţiei didactice, la cele ale elevilor, la condiţiile economice şi instituţionale existente etc. Plecând de la evaluare ar trebui să se determine de fiecare dată în ce măsură putem transforma situaţia educaţională într-o realitate convenabilă, adecvată obiectivelor în extensie ale şcolii.

Raportându-se la derularea unei secvenţe de învăţare sau prin relaţionare la un ansamblu structurat de activităţi de formare, am putea desprinde trei funcţii ale evaluării:

a. Identificarea sau verificarea achiziţiilor şcolare;
b. Perfecţionarea şi regularizarea căilor de formare a indivizilor, identificarea celor mai facile şi mai pertinente căi de instrucţie şi educaţie;
c. Sancţionarea sau recunoaşterea socială a schimbărilor operate asupra indivizilor aflaţi în formare.

Dacă ne raportăm la nivelul unei populaţii şcolare (clase, şcoli etc.), este indicat să ţinem cont de trei funcţii ale evaluării, ca repere principale pentru reglarea acţiunilor educative:

a. Orientarea deciziilor de natură pedagogică în vederea asigurării unui progres armonios şi continuu în dezvoltarea elevului, prin stabilirea celor mai bune căi de încorporare a cunoştinţelor şi deprinderilor;
b. Informarea elevilor şi părinţilor asupra stadiului formării şi a progreselor actuale sau posibile;
c. Stabilirea unei ierarhii, implicite sau explicite, prin atribuire, în funcţie de rezultate, a unui loc sau rang valoric.

Coroborând nivelurile macro şi microsistemice, unde pot fi degajate obiective specifice, vom sugera următoarele funcţii ale evaluării:

- *de constatare*, dacă o activitate instructivă s-a derulat ori a avut loc în condiţii optime, o cunoştinţă a fost asimilată, o deprindere a fost achiziţionată;
- *de informare* a societăţii, prin diferite mijloace, privind stadiul şi evoluţia pregătirii populaţiei şcolare;
- *de diagnosticare* a cauzelor care au condus la o slabă pregătire şi la o eficienţă scăzută a acţiunilor educative;
- *de pronosticare* a nevoilor şi disponibilităţilor viitoare ale elevilor sau ale instituţiilor de învăţământ;
- *de selecţie* sau *de decizie* asupra poziţiei sau integrării unui elev într-o ierarhie, într-o formă sau într-un nivel al pregătirii sale;
- *pedagogică,* în perspectiva elevului (motivaţională, stimulativă, de orientare şcolară şi profesională, de întărire a rezultatelor, de formare a unor abilităţi, de conştientizarea posibilităţilor) şi în perspectiva profesorului (pentru a şti ce a făcut şi ce are de realizat în continuare).

Funcţiile evaluării apar şi se actualizează diferenţiat, prin prevalenţa uneia faţă de alta la un moment dat. O probă evaluativă oarecare nu îndeplineşte toate funcţiile posibile în aceeaşi măsură (nu-i nici posibil, nici credibil). Toate funcţiile invocate se pot întrezări, mai mult sau mai puţin, în toate situaţiile de evaluare. De pildă, un examen, după sistemul de referinţă, poate dobândi mai

multe funcţii, plecând de la intenţiile diverse ale profesorilor (de a controla achiziţiile şcolare la începutul unui ciclu şcolar, de a decide asupra promovărilor), elevilor (de a lua cunoştinţă de reuşitele şi progresele lor), părinţilor (de a se informa asupra direcţiilor de dezvoltare a copiilor cu scopul de a-i orienta şcolar şi profesional în cunoştinţă de cauză), directorilor de şcoli (de a controla profesorii, plecând de la standardele asupra cărora s-a căzut de acord, de a identifica scăderi în activitatea şcolii), societăţii (de a se informa asupra modificărilor apărute în cerinţele şi dezideratele tinerei generaţii) etc.

În ceea ce priveşte obiectivele evaluării, se remarcă o tranziţie de la problematica preciziei, obiectivităţii mecanice, garantată prin măsurare, la o problematică a raportării calitative, prin luarea în consideraţie a fundamentelor formării elevului şi a unor variabile contextuale. Când se au în vedere activităţi şi capacităţi superioare, evaluarea analitică, plecând de la taxonomiile obiectivelor, pare inadecvată. Doar primele obiective, cele cognitive, se pretează mai bine unei evaluări analitice (dobândirea de cunoştinţe, înţelegerea, aplicarea lor etc.). Louis Legrand (1983, p. 9) aminteşte de anumite efecte ascunse ale tehnicilor analitice, în sensul că evaluarea de acest tip este inoperantă pentru o capacitate de sinteză, de pildă. În acelaşi timp, putem observa o orientare a obiectivelor spre modalităţile care favorizează dezvoltarea autonomiei elevilor. Pedagogia prin obiective pare să se afle, cel puţin deocamdată, în afara acestor exigenţe. În realitate, centrarea evaluării asupra obiectivelor vizează o reuşită cât mai rapidă, având consum financiar şi de timp mai mici. Demersul vizat – constată René Baldy (1989, p. 30) – privilegiază reuşita, în detrimentul mijloacelor de a ajunge, eventual pe cont propriu, la aceasta.

Evaluarea nu se limitează doar la aprecierea rezultatelor elevilor, ci se extinde asupra unor ansambluri de elemente mai vaste. Chiar şi eroarea, neajunsul, în contextul dat, pot dobândi un statut nou, revelator de noi circumstanţe sau exigenţe educative. Unii autori propun un tip prospectiv al evaluării (Hunziati, 1991, pp. 79 – 85), când se pune problema evaluării prealabile a unui proiect educativ sau aşezământ şcolar. Situaţia este bizară, pentru că se încearcă a se evalua ceva care încă nu există (de pildă, o lege sau o reformă şcolară). Însă demersul investigator *a priori* este deosebit de necesar pentru succesul unui proiect. Obiectivele şi funcţiile evaluării sunt „rescrise” pe parcursul evaluării, în funcţie de transformările previzibile sau imprevizibile.

O abordare sistemică asupra evaluării, cum este cea propusă de UNESCO în *L`Éducateur et l`approche systémique* (1981), pentru perfecţionarea practicilor evaluative, va facilita o centrare pe obiective mult mai bine determinate. Trecerea de la evaluarea produsului la evaluarea procesului modifică înseşi funcţiile evaluării. Evaluarea procesului devine un moment central şi deschide un demers circular sau în formă de spirală, prin care se asigură ameliorarea în permanenţă a întregului sistem. În timp ce evaluarea tradiţională, menită a garanta obiectivitatea, este pusă în situaţia de exterioritate în raport cu ceea ce urmează a fi evaluat, demersul sistemic se bazează pe un fel de „evaluare internă” sau „autoevaluare”, ea însăşi asociată unei deschideri şi chiar unui fel de preovizorat. „La limită, se poate ajunge la o evaluare fără judecare, fondată însă numai pe constatări. Altfel supus, obiectivul evaluării nu constă în a raporta o acţiune educativă la un ansamblu de valori, mai mult sau mai puţin absolute, în vederea unei condamnări sau aprobări, ci de a ajunge la o descriere suficient de sistematică pentru a putea percepe legăturile între diferite elemente şi, în caz de nevoie, de a acţiona asupra unora dintre ele pentru a modifica altele” (p. 137). Sunt proiecte, oarecum nonstandard, care-i pot ambiţiona şi pe cercetătorii, evaluatorii şi cadrele didactice de la noi, depăşind vechi paradigme şi preconcepţii.

BIBlIOGRAFIE :

- Jinga I., Petrescu A., - Evaluarea performanţelor şcolare, Ed. Delfin, Bucureşti, 1996;
- Mihail R., Liţoiu N., Stoica A., - Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori, Ed. Pro-Gnosis, 2001;

IMPORTANŢA EVALUĂRII LA MATEMATICĂ

Profesor Munteanu Maria Olga
Şcoala Gimnazială Nr.29, jud. Galaţi

Evaluarea este o activitate indispensabilă în procesul conducerii în general, al luării deciziilor în special, fiind menită să furnizeze informaţiile necesare reglării actului pedagogic în etapele următoare, adoptării măsurilor în vederea creşterii eficienţei învăţământului.

Termenul de evaluare, luat într-o accepţie largă, desemnează actul prin care, referitor la un eveniment, persoană sau obiect, se formulează o judecată prin prisma unor criterii (Noiset, Caverni, 1978). O asemenea judecată capătă de regulă expresie în aprecieri calitative, în comentarii sau etichetare verbală ori îmbracă formă numerică. Evaluarea şi notarea şcolară alcătuiesc o modalitate de decodare numerică – însoţită de aprecieri calitative – a rezultatelor şcolare obţinute de elevi, servindu-se de scala de la 1 la 10. La prima vedere este vorba de o măsurare.

După cum remarcă academicianul V. Pavelcu, sub presiunea unor cerinţe de ordin social, nevoia de măsurare exactă s-a extins de la măsura fizică la cea psihologică. Ceea ce face obiectul evaluării în şcoală sunt, de fapt, formaţiuni de ordin psihologic: noţiuni, cunoştinţe, deprinderi, strategii de gânduri.

Sub unghi psihologic, evaluarea ţine de categoria actelor cognitive, în particular a celor perceptive, luând forma unei colectări de informaţie, de indici, care se finalizează într-o decizie (judecată).

Fazele evaluării

Actul evaluativ implică operaţii de măsurare a fenomenelor pe care le visează şi de apreciere a datelor obţinute. Măsurarea şi aprecierea rezultatelor şcolare se reprezintă ca un proces cu numeroase operaţii realizate în trei etape: examinarea, cunoaşterea rezultatelor şi aprecierea lor

Examinarea presupune aplicarea unei probe ce constituie mijlocul de verificare a progreselor elevului. Datele obţinute prin aplicarea probelor necesită o prelucrare şi analiză (corectarea lor, stabilirea punctelor slabe). Pe temeiul analizei efectuate asupra rezultatelor şi prin compararea acestora cu obiectivele urmărite, care îndeplinesc funcţia de criteriu, normă de referinţă, se emit aprecieri asupra rezultatelor obţinute.

Aceste momente ale procesului de verificare, măsurare şi apreciere pot fi corelate cu funcţiile actului de evaluare. Examinarea realizează funcţia constatativă, dar prin examinare urmărim cunoaşterea întregii personalităţi a elevului, particularităţile personalităţii acestuia. Aceasta relevă o altă funcţie a asemănării, funcţia diagnosticativă, adică cunoaşterea condiţiilor care au generat situaţia constatată.

Aspectele unei diagnoze se bazează pe evocare, pe operaţia de analiză şi sinteză a datelor obţinute, care duc spre aprecierea finală. Diagnosticul presupune însă prognosticarea evoluţiei, acestea alcătuind o unitate.

Prima fază a actului evaluativ este verificarea. Fiecare elev ar trebui verificat zilnic din materia parcursă. Această regulă este posibilă de realizat prin aplicarea metodelor moderne de verificare şi apreciere a rezultatelor şcolare.

Verificarea are dublu rol:

1. de a pregăti legătura logică şi organică a cunoştinţelor noi, cele ce-i vor fi predate, cu cele achiziţionate anterior;
2. oferă elevului posibilitatea să-şi cunoască rezultatul eforturilor sale în procesul activ de învăţare.

Verificarea acţionează ca un factor exterior, stimulativ, antrenându-i pe elevi la o muncă susţinută. Utilitatea verificărilor este mai mare pentru elevii de vârstă mică, adică atunci când învăţarea nu se poate întemeia pe interese solide, pe motivaţii lăuntrice. Activitatea de pregătire pe care o presupune verificarea constituie un exerciţiu util pentru formarea deprinderilor de muncă.

Sub raportul pregătirii elevilor, verificarea prilejuieşte de multe ori sinteze asupra cunoştinţelor acumulate, cu efecte pozitive pentru reţinerea lor şi mai ales a ceea ce este important.

Măsurarea este procesul de comparare a raportului dintre obiectivele propuse şi rezultatele obţinute în activitatea de învăţământ. Ea constă în aplicarea unor tehnici, probe, pentru a cunoaşte efectele acţiunii instructiv-educative şi a obţine date în perspectiva unui scop determinat. Privit în acest scop, actul de măsurare furnizează informaţii exacte despre starea învăţământului sau a unui aspect al acestuia. Exactitatea măsurătorii este condiţionată de calitatea instrumentelor de măsurare folosite şi de modul în care sunt aplicate probele. Aceasta implică o bună pregătire a evaluatorului în direcţia cunoaşterii instrumentelor, a selectării celor mai potrivite fiecărei situaţii în parte, precum şi a însuşirii tehnicii utilizării lor.

Eficacitatea probelor de măsurare depinde de unele trăsături şi condiţii pe care acestea trebuie să le îndeplinească.

Primul considerent de care trebuie să se ţină seama în alegerea unei probe este scopul în care urmează să fie folosită. Deoarece funcţia principală a unui instrument de măsurare este aceea de a furniza informaţii cu privire la nivelul performanţelor atinse în perspectiva unor obiective pedagogice, alcătuirea probei sau opţiunea pentru o anumită probă trebuie să se producă în funcţie de măsura în care răspunde obiectivelor evaluării.

O altă condiţie a folosirii unui instrument de măsurare este ca acesta să permită măsurarea cât mai exactă a fenomenului examinat. Pentru aceasta, probele de măsurare trebuie să îndeplinească următoarele caracteristici:

- standardizarea, ea asigurând evitarea erorilor de interpretare;
- exactitatea sau fidelitatea, evită erorile variabile;
- obiectivitatea, înlătură erorile personale;
- validitatea, presupune înlăturarea erorilor constatate.

În concluzie, măsurarea este o relaţie funcţională între un ansamblu de simboluri(cifre, litere, expresii) şi un ansamblu de obiecte, subiecte sau evenimente, conform unei caracteristici observabile pe care acestea o posedă în diferite grade. Ea este lipsită de orice judecată de valoare.

Aprecierea defineşte procesul de judecare a rezultatelor măsurării. Datele măsurărilor, prin ele însele, nu spun prea mult. Ele nu exprimă în ce măsură au fost atinse obiectivele propuse. De aceea, este necesară prelucrarea acestor date, compararea lor cu obiectivele urmărite, estimarea gradului de realizare a acestor obiective în ultima analiză, aprecierea rezultatelor. Aprecierea presupune formularea unei judecăţi de valoare asupra unui rezultat. În realizarea actului de evaluare, măsurarea şi aprecierea sunt corelate, prezentându-se ca etape succesive ale unui proces unitar. De aceea, în practica şcolară, verificarea şi notarea sunt procese pe care fiecare învăţător trebuie să le armonizeze. Dacă există împrejurări în care se pot face aprecieri asupra progreselor elevilor fără o măsurare riguroasă a acestora, ci numai pe baza unor observaţii curente, în schimb, verificarea rezultatelor este continuă, cu aprecierea lor într-o formă sau alta.

Pe temeiul constatărilor făcute cu prilejul verificărilor, se efectuează aprecieri referitoare la:

- cât au progresat elevii;
- rezultatele unui elev în comparaţie cu colegii;
- progresele înregistrate în raport cu propriile lor posibilităţi sau cu rezultatele aşteptate.

Aprecierile asupra rezultatelor constatate se fac în funcţie de:

- obiectivele urmărite;
- rezultatele dorite;
- în raport cu capacităţile elevilor.

Rezultă de aici că putem distinge două criterii de apreciere:

a) – în raport cu obiectivele visate, prin compararea rezultatelor obţinute cu cele aşteptate, exprimate în cerinţele programei;

b) – prin compararea rezultatelor constatate cu cele posibile de obţinut, date fiind capacităţile elevilor din grupul respectiv.

Aprecierea are trei roluri:

1) – un rol de prognosticare - elevul află unde trebuie să fie.

2) – un rol de căutare - aprecierea progresului, se determină situaţia elevului, poziţia lui relativă.

3) – un rol de diagnosticare - de ce nu s-a desfăşurat procesul de învăţare perfect.

Definirea celor două concepte (măsurare şi apreciere) se impune nu numai pentru rigoarea teoretică, ci mai ales, datorită implicaţiilor practice pe care le are. Exactitatea măsurătorilor depinde de calitatea instrumentelor folosite, de gradul în care acestea sunt adecvate fenomenelor măsurate, precum şi de aprecierea evaluatorului. Măsurările, chiar şi asupra rezultatelor şcolare, pot atinge un grad înalt de obiectivitate. Aprecierea implică adoptarea unor criterii, prevenirea şi înlăturarea circumstanţelor care amplifică subiectivismului evaluatorului, iar calitatea ei depinde de experienţa şi trăsăturile personalităţii acestuia.

REFORMĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC, CADRUL DIDACTIC EUROPEAN

Profesor, Necula Monica
Școala Gimnazială Nr. 29 Galați

Reforma învăţământului se înscrie în actualul context politic şi economico-social ca o tactică folosită de societate în cadrul strategiei globale care vizează ca obiectiv remodelarea comportamentului pedagogic în perspectiva amplificării randamentului în prestaţia făcută. Educatorul este agentul uman care mediază decisiv orice schimbare, inovare în cadrul învăţământului.

S-a elaborat o politică şcolară centrată pe elev, pe necesităţile şi posibilităţile acestuia. Fundamentarea teoretică a reformei presupune avansarea unor principii sau teze esenţiale.

Trebuie accentuată importanţa următoarelor principii ale reformei educaţionale:

Principiul egalizării şanselor de reuşită în învăţământ;

Principiul caracterului deschis al sistemului de învăţământ;

Principiul optimizării raportului dintre cultura generală şi cultura de specialitate;

Principiul democratizării învăţământului.

Direcţiile esenţiale ale reformei învăţământului din România sunt următoarele:

- schimbări de natură axiologică şi metodologică (autonomia persoanei, capacităţi creative, angajare şi respnsabilitate profesională, tehnica analizei de sarcină, modele de clarificare morfologică şi taxonomică a obiectivelor).
- îmbogăţirea şi diverisificarea curricumului (reevaluarea şi perfecţionarea disciplinelor consacrate, introducerea unor noi obiecte de învăţământ – educaţia ecologică pentru sănătate, educaţia pentru valori democratice, educaţia pentru comunicare, etc.).
- reeducarea funcţiilor aplicative ale conţinutului (ridicarea statutului activităţilor practice; practica trebuie să aibă o programă, metode şi conţinuturi proprii);
- apropierea logicii didactice de logica ştiinţei;
- asimilarea perspectivei interdisciplinare, a predării integrale a ştiinţei;
- introducerea programelor diferenţiate de studiu – organizarea modulară (tratarea diferenţiată a elevilor – variaţia timpului şi a sarcinii de învăţare, asigurarea minimum comun de performanţe şcolare – baremuri şcolare minimale);
- informatizarea învăţământului;
- coborârea pragului de vârstă în predarea ştiinţelor.

„Educator poate fi numai acela care face din viaţa sa un îndreptar şi pentru alţii, iar asta nu e cu putinţă fără acel simţ de armonie interioară, care stăpâneşte în fiecare clipă cugetul şi voinţa educatorului”. (*Simion Mehedinţi)*

Astăzi, un obiectiv principal al şcolii constă în a-l ajuta să înveţe să ţină pasul cu piaţa concurenţială într-o societate în mişcare rapidă, pentru ca acesta să devină la rândul lui actor al schimbărilor sociale.

Dorinţa de afirmare şi autorealizare, indicatori superiori ai socializării, se nuanţează puternic în aceasta perioadă şi de aceea educatorul trebuie să-i permită copilului un contact real cu problemele care privesc existenţa lui, să-l înţeleagă şi să-l ajute să se integreze eficient socio-profesional. Succesul desfăşurării procesului de învăţământ, formarea intelectuală şi morală a copiilor sunt influenţate de personalitatea educatorului. Energia, fermitatea, perseverenţa cu care se străduieşte să-şi îndeplinească sarcinile,

independenţa şi dârzenia cu care îşi apără opiniile pedagogice atunci când ele sunt juste, promptitudinea hotărârilor pe care le ia în vederea bunului mers al activităţii sale sunt trăsături distincte ale personalităţii lui.

Modernizarea actului de predare-învăţare nu poate avea loc decât prin ridicarea calitativă a pregătirii pedagogice a celor investiţi să impulsioneze permanent educaţia şi creativitatea în procesul complex de învăţământ. Corespunzător acestei exigenţe, este necesară o regândire a actului didactic având în vedere în permanenţă suportul metodă-mijloc de învăţământ, particularităţile psihologice ale copiilor, obiectivele avute în vedere.

Se impune schimbarea atmosferei situaţiei de învăţare în care este antrenat elevul spre o discuţie care pune accent mai curând pe stimularea elevului pentru a comunica, pe anularea inhibiţiilor, pe creşterea încrederii în sine ca şi pe abilitatea elevului pentru autoevaluare.

Cadrul didactic se confruntă cu numeroase schimbări, reforme pe care trebuie să le aplice „din mers”. Este nevoie de o reflecţie, imaginaţie, creativitate, inovaţie pentru a recepta pozitiv aceste schimbări, pentru a reuşi să-l ajute pe elev să gândească critic şi să-şi exprime opţiunile, să prevadă şi să influenţeze schimbările, să fie creativi şi inventivi, să fie preocupaţi de comunitate, să aibă grijă de mediul înconjurător.

Educatorul elaborează strategii didactice, programe de acţiune în care prefigurează comportamentul la care urmează să ajungă elevii în urma parcurgerii secvenţelor de instruire prevăzute. El are în vedere claritatea şi precizarea performanţelor pe care le propune a fi atinse, gradarea sarcinilor, stimularea intereselor de cunoaştere ale elevilor, evaluarea rezultatelor pentru stabilirea eficienţei programului şi pentru reglarea următoarelor acţiuni.

Comunicarea, comportamentul interpersonal, cunoaşterea celuilalt reprezintă condiţii ale stabilirii unui climat propice muncii. Comportamentul celui ce educă are o influenţă puternică asupra elevilor, dar şi comportamentul acestora va determina schimbări în activitatea cadrului didactic. Educatorul trebuie să emită o evaluare corectă cu privire la modul în care elevul simte, trăieşte, gândeşte. Astfel iese în întâmpinarea elevului, va asigura motivaţia pentru muncă, îi va fixa un comportament moral pe măsura cerinţelor şcolii. El trebuie să aibă o nouă misiune, o nouă responsabilitate, aceea de a crea curriculum, de a stabili noi criterii de eficienţă managerială centrate pe obiective clare, pe comunicare, pe participare, pe creativitate.

Cadrele didactice au posibilitatea să se perfecţioneze la cel mai înalt nivel în ţară, dar şi în afara graniţelor prin diverse programe, cursuri ce le oferă şansa de a cunoaşte sisteme diferite de învăţământ, să se informeze, să viziteze locuri, să facă schimb de informaţii culturale. Ele sunt o motivaţie în plus pentru autoperfecţionare permanentă. Prin asemenea întâlniri se poate face o paralelă între sistemul de învăţământ din România şi cele din alte ţări. Calitatea pregătirii personalului didactic este problema fundamentală în învăţământul contemporan. Proiectele, programele au valoare prin gândirea, simţirea şi acţiunea cadrelor didactice.

BIBLIOGRAFIE:

Cucoş, C., coordonator, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi gr. didactice*, Ed. Polirom, Iaşi, 1998.

Şchiopu, U., (coordonatori), *Dicţionar de psihologie*, Ed. Babel, Bucureşti, 1997

MyKoolio - PRIMA PLATFORMĂ ELEARNING APROBATĂ MEN CA AUXILIAR

Profesor, Pană Doina Iuliana
Școala Gimnazială Nr.22 Galați

Odată cu închiderea școlilor, unii profesori au apelat la online pentru a continua pregătirea elevilor. Aceștia au creat clase virtuale în care predau materia la zi astfel încât nu vor mai fi nevoiți să recupereze sau fac recapitulări și consolidează cunoștințele deja acumulate. Trei profesori ne-au explicat modul în care desfășoară aceste cursuri online, ce aplicații folosesc și cum au primit elevii, mai mici sau mai mari, ideea de a lucra cu profesorul în fața telefonului sau a laptop-ului.

Conținutul educațional al platformei a fost conceput împreună cu 20 de profesori experimentați, coordonați de prof. dr. Radu Gologan. El se adresează grupei de vârstă 7-14 ani. Lecțiile sunt interactive, ușor de parcurs și de asimilat. Acestea sunt însoțite de exerciții rezolvate, teste și evaluări recapitulative, toate conforme cu programa școlară. Prin crearea unui cont gratuit de profesor pe www.mykoolio.com, cadrele didactice pot consulta aceste materiale și le pot folosi ca suport de curs pentru predarea online.

Toate materialele disponibile sunt conforme cu programa școlară în vigoare. MyKoolio este din ianuarie 2018 singura platformă acreditată de M.E.N. atât ca auxiliar didactic, cât și ca mijloc de învățământ.

Ești profesor? Vrei să predai la clasă limba română sau matematică asistat de tehnologia informatică? Sau știi un profesor interesat să folosească o platformă online de predare la ore? MyKoolio vine în ajutorul tău!

Începând cu ***1 Martie 2016***, toți profesorii pentru învățământul primar, profesorii de limba română și cei de matematică pentru ciclul gimnazial își pot face *cont gratuit de profesor* pe platforma educațională online MyKoolio.

Folosind MyKoolio la clasă, îți vei preda lecțiile într-un mod mai simplu, mai atractiv și interactiv. Toate lecțiile din platformă sunt conforme cu programa școlară în vigoare și sunt însoțite de trei tipuri de exerciții – exerciții rezolvate, exerciții de nivel ușor și exerciții de nivel mediu.

În primul rând pentru că ele conferă interactivitate predării şi permit personalizarea lecţiilor în funcţie de ritmul de învăţare al copiilor. Totodată, acestea asigură o mai bună asimilare a informaţiilor şi îmbunătăţesc nivelul de participare a elevilor la ore, stimulează colaborarea şi, probabil, vor conduce, pe termen lung, la rezultate mai bune ale elevilor la teste şi la evaluări.

Tot ceea ce ai nevoie pentru a putea proiecta lecțiile MyKoolio la școală sunt:

- cont gratuit de ***Profesor*** pe www.mykoolio.com
- conexiune la Internet
- laptop/ computer
- videoproiector sau ecran LCD/LED.

Cum îți faci cont gratuit de ***Profesor*** pe www.mykoolio.com?

- îți creezi un cont de părinte
- te autentifici, după ce ți-ai confirmat contul
- accesezi pagina ***Contul meu***
- apeși butonul ***Sunt profesor***
- completezi formularul de înregistrare (acesta conține date despre județul, școala/școlile la care activezi și materia predată)
- apeși butonul ***Trimite***, iar din acest moment cererea de a deveni membru MyKoolio este expediată către noi. După procedura internă de verificare a datelor primite, contul tău de ***Profesor*** va fi activat în maxim o zi lucrătoare

- primești un e-mail de confirmare a activării contului.

Beneficiile folosirii platformei MyKoolio ca suport de curs pentru predarea online

- cadrele didactice vor putea continua predarea materiei semestrului al II-lea
- profesorii le vor oferi elevilor conținut educațional de calitate, avizat, structurat în conformitate cu programa școlară, folosind noile tehnologii (e-learning)
- lecțiile predate vor fi în continuare interactive și antrenante pentru elevi
- atât profesorii, cât și elevii vor putea lucra de oriunde, oricând și de pe orice dispozitiv

În prezent platforma MyKoolio are aproximativ 40.000 de utilizatori (părinți, profesori și copii). Deja, mai mult de 2500 de cadre didactice, provenind de la școli din toate judetele României, și-au creat conturi gratuite pentru a lucra online alături de elevii lor. Nu în ultimul rând lecţiile online le vor oferi copiilor un grad ridicat de satisfacţie în raport cu învăţarea.

Numărul mare de participanţi de la toate ediţiile concursului „Profu' de mate" m-a convins că elevii din ziua de astăzi preferă testarea şi învăţarea online, de aceea sunt convins că folosind o platformă educaţională online pentru predarea la clasă elevii vor fi mai receptivi la informaţiile predate.

Bibliografie:

iTeach: Experiențe didactice. Nr 15, noiembrie 2012. ISSN 2247 – 966X

Rupesh Kumar. (2009). E-Learning 2.0: Learning Redefined. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 284.

T. Mitchell, W. Cohen, E. Hruschka, P. Talukdar, B. Yang, J. Betteridge, A. Carlson, B. Dalvi, M. Gardner, B. Kisiel, J. Krishnamurthy, N. Lao, K. Mazaitis, T. Mohamed, N. Nakashole, E. Platanios, A. Ritter, M. Samadi, B. Settles, R. Wang, D. Wijaya, A. Gupta, X. Chen, A. Saparov, M. Greaves, and J. Welling. (2018). Never-Ending Learning. *Communications of the ACM*, May 2018, Vol. 61, no. 5.

MODALITĂŢI DE STIMULARE A CREATIVITĂŢII MATEMATICE LA ŞCOLARUL MIC

Profesor înv. primar Pavel Anca
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Şcoala românească, componentă esenţială a efortului de dezvoltare a ţării, trece printr-o reformă profundă pentru adaptarea ei la cerinţele societăţii democratice. Modernizarea şi ridicarea calităţii sale la nivelul standardelor educaţionale europene, mereu reînnoite, fac necesară o examinare atentă şi actualizată a transformărilor prioritare şi a progreselor ce marchează evoluţia sistemelor de învăţământ, îndeosebi, din ţările Comuniunii Europene.

Schimbările ce se petrec pe plan mondial în teoria şi practica şcolară aşează pe primul loc dezvoltarea gândirii elevilor, a independenţei şi creativităţii lor.

Învăţământul primar asigură elementele fundamentale ale cunoaşterii, îndeplinind un rol decisiv în asimilarea cunoştinţelor de bază, în egalizarea şanselor de instruire a tuturor copiilor.

Ritmul crescând al competiţiei în toate domeniile vieţii social-economice şi culturale ne obligă să gândim cât mai rapid şi, mai ales, să gândim corect. "A-i pune elevului probleme de gândire - spune Eugen Rusu (1969) - dar mai ales a-l pregăti să-şi pună singur întrebări, este mult mai important decât a-l conduce spre rezolvarea acestora prin modalităţi stereotipice învăţate" (T. Amabile, 1997).

S-a contestat posibilitatea învăţământului de a contribui la dezvoltarea creativităţii, observându-se că astăzi el cultivă mai mult gândirea critică, disciplina, conformismul, incompatibile cu climatul de libertate favorabil imaginaţiei creatoare. *Obiecţia* nu este decât parţial justificată, deoarece mintea umană are plasticitate şi în momentul actual, după o oră de matematică unde s-a recurs la raţionamentul riguros, elevii pot avea o oră de literatură, unde exprimarea metaforică, jocurile de cuvinte şi imagini situează intelectul pe cu totul alt plan. Este cert totuşi că şcoala s-a preocupat destul de puţin de cultivarea imaginaţiei şi, în speţă, a creativităţii.

Şcoala şi curriculum-ul trebuie să ofere un cadru coerent şi flexibil, în care cooperarea, gândirea independentă, opinia liber exprimată, toleranţa şi valorile asumate de fiecare în parte să constituie dimensiuni definitorii. Una dintre dimensiunile de noutate ale Curriculum - ului Naţional este, aşadar, posibilitatea realizării unor parcursuri şcolare individualizate, motivante pentru elevi, orientate spre inovaţie şi împlinire personală. Particularizând pentru învăţământul primar, una dintre finalităţile acestui nivel de şcolaritate este înzestrarea copilului cu acele cunoştinţe, capacităţi şi atitudini care să stimuleze raportarea efectivă şi creativă la mediul social şi natural şi să permită continuarea educaţiei.

Planul - cadru pentru învăţământul primar oferă, prin structurarea sa pe arii curriculare, o gamă variată de discipline - teren propice inclusiv pentru stimularea şi dezvoltarea creativităţii micilor şcolari.

În ultimele decenii au avut loc numeroase schimbări în predarea matematicii la nivelul şcolii primare. Tendinţele actuale consacră o atenţie specială dezvoltării gândirii matematice a elevilor, exersând-o în direcţia cultivării creativităţii. Se lasă copilului mai multă libertate de alegere a tehnicilor şi strategiilor de calcul, pentru a asigura o motivare temeinică a învăţării acestei discipline, pentru a tenta elevii la o învăţare participativă printr-un efort personal. Prin introducerea elementelor limbajului matematic modern în noile programe şi manuale şcolare, se realizează apropierea învăţământului primar de ştiinţa contemporană şi de noile sale aplicaţii, sporind profunzimea şi accesibilitatea cunoştinţelor, favorizând dezvoltarea intelectuală a elevilor şi cultivând interesul lor pentru această ştiinţă.

Matematica nu se învaţă numai de specialişti. Până la un anumit nivel, ea face parte din cultura generală a oricărui cetăţean. Nu învăţăm matematică pentru a şti pur şi simplu, ci pentru a o folosi şi a ne ajuta în practică. De aceea, este necesar

ca tineretul să dobândească, nu simpla instruire matematică, ci *educaţie matematică.* Aceasta constituie una dintre cele mai importante componente ale culturii generale a omului societăţii moderne.

- Unul dintre marile domenii ale matematicii îl constituie *calculul,* care se realizează atât sub forma calculului oral, cât şi a celui scris.

Calculul oral defineşte conceptual efortul mental pe care îl face elevul pentru soluţionarea unui exerciţiu în cadrul căruia mobilizează cunoştinţele şi experienţa de care dispune spre a rezolva situaţii noi neînvăţate. Prin valoarea formativă a calculului oral, prezenţa lui se impune şi în situaţia existenţei calculatoarelor personale.

Calculul oral dispune de bogate valenţe formative, în principal, exerciţiile de calcul oral cultivă perspicacitatea gândirii şi creativitatea elevilor.

Calculul scris, bazându-se pe o suită de algoritmi, se automatizează rapid şi operează după tehnicile calculatoarelor.

Atât oral, cât şi în scris, se pot desfăşura în cadrul învăţământului primar, la disciplina matematică, numeroase exerciţii care fac apel la gândirea şi imaginaţia creatoare ale elevilor, de tipul: exerciţii de numărare cu sau fără paşi daţi, exerciţii de compunere şi de comparare a numerelor naturale, exerciţii de aflare a unui număr necunoscut, exerciţii de realizare a corespondenţei elemente - numere ale unei mulţimi pe baza anumitor reguli, exerciţii de completare a unor şiruri numerice sau de aproximare etc.

- *Rezolvarea de probleme* şi mai cu seamă, *compunerea exerciţiilor şi problemelor* utilizând tehnici variate - cu sprijin concret în obiecte, pornind de la o temă dată, de la numere sau exerciţii date, de la expresii simbolice; fără sprijin- transformarea problemelor, pun "în mişcare" spiritul creator al elevilor, solicitându-le efort.
- Şi capitolele *"Noţiuni de geometrie",* respectiv, *"Unităţi de măsură"* reprezintă prin parcurgerea lor, prilej de a stimula şi dezvolta creativitatea şcolarilor mici prin jocuri şi exerciţii diverse: identificarea formelor plane şi a celor spaţiale pe modele fizice, desene sugestive şi în mediul înconjurător; desenarea unor modele geometrice simple utilizând simetria şi translaţia; realizarea unor imagini cu ajutorul pătratului TANGRAM; identificarea şi utilizarea unor instrumente şi unităţi neconvenţionale în efectuarea anumitor măsurători; ordonarea cronologică a unor imagini/evenimente; schimburi echivalente cu bani etc.

Activitatea matematică implică efectul gândirii, în primul rând al celei creative, în clasele primare se formează noţiunile elementare cu care omul va lucra pe tot parcursul vieţii, noţiuni pe care se clădeşte întregul sistem de achiziţii imperios necesare. Este incontestabilă contribuţia matematicii la formarea unei gândiri logice, coerente, creative, la formarea unor deprinderi de muncă, de ordine, de punctualitate.

Şcoala trebuie să-l pună pe elev în situaţia de a poseda cât mai devreme mijloacele proprii de însuşire a cunoştinţelor, de prelucrare şi integrare a acestora în sisteme şi structuri noi şi de aplicare a lor în practică, în mod creator.

Atitudinea creatoare este favorizată de mediul şcolar, caracterizat prin atmosferă permisivă, de înţelegere, încurajare, de interes şi emulaţie. Învăţătorul, prin întrebări poate incita gândirea elevilor la diferite operaţii (deducţie, inducţie, comparaţie, descoperirea de relaţii cauzale), poate antrena gândirea în diverse direcţii (gândirea divergentă, gândirea convergentă, gândirea probabilistică). În probleme de creaţie condiţiile problemei sunt de obicei camuflate de circumstanţe întâmplătoare. De aceea, între multiplele modalităţi de activitate didactică creativă trebuie menţionate acelea care antrenează cu precădere gândirea euristică, stimulează efortul de gândire al elevilor în direcţii divergente şi în acest fel contribuie, într-o măsură mai largă decât alte metode, la dezvoltarea flexibilităţii gândirii - "prin care se înţelege modificarea rapidă a mersului gândirii, iar când situaţia o cere, restructurarea uşoară a vechilor legături corticale în conformitate cu cerinţele noii situaţii, pe bază de analiză şi sinteză, realizarea uşoară a transferului în rezolvarea problemelor”(Al. Roşca, 1967).

Cu ocazia verificării şi evaluării cunoştinţelor din cadrul fiecărei lecţii şi a recapitulării periodice şi finale, se impune cu prioritate a-i antrena pe elevi în exersarea unor operaţii de sistematizare, de abstractizare a cunoştinţelor, apelând la multiple posibilităţi de corelare.

În general se impune folosirea procedeului de învăţare prin integrare a informaţiilor noi, atât a celor dobândite în şcoală, cât şi a celor pe care elevii le achiziţionează în afara şcolii prin intermediul mijloacelor audiovizuale.

Există şi o altă opinie conform căreia mai importante sunt metodele specifice în relaţia directă cu aspectele caracteristice fiecărei materii de învăţământ, întotdeauna cadrele didactice valoroase au stimulat elevii să soluţioneze probleme. Majoritatea dintre acestea obligă copilul să găsească ceva nou pentru el, ceea ce implică o doză de creativitate. Aceasta este necesară mai ales în problemele ce comportă mai multe soluţii. Dar "problematizarea" presupune şi ca elevii să găsească ei probleme, în principiu, metodele active implică eforturi de observare şi gândire independentă (metoda observaţiilor independente), ele fac apel la iniţiativa şcolarilor. La orice disciplină există tot felul de probleme, nu doar la matematică.

Dialogul viu între învăţători şi elevi, folosirea unui mare număr de exerciţii sub forma unor lecţii destinate special formării priceperilor şi deprinderilor, utilizarea problematizării (aşa cum s-a precizat), modelării şi algoritmizării în diferite etape ale procesului învăţării, solicitând sistematic şi progresiv elevul, contribuie la formarea unor calităţi intelectuale ca: operativitatea, ingeniozitatea, flexibilitatea.

Încurajarea, susţinerea, facilitarea creativităţii pot fi realizate prin elaborarea şi aplicarea unor strategii la nivelul managerial a clasei de elevi, condiţii necesare pentru educarea creativităţii în activitatea instructiv – educativă:

- evitarea excesului de critică în raport cu ideile noi;
- acordarea încrederii, atenţiei, interesului pentru ideile noi şi valoroase;
- crearea unui climat de încredere şi siguranţă.

"Toate acestea converg spre *crearea omului creator*, prin acea atmosferă creatoare realizată în clasă, în grupul social în care învaţă elevii". (Şerdean I., 1998).

HOW TO IMPROVE READING SKILLS

Prof. Smadu Ramona
Colegiul Național ”Vasile Alecsandri” Galați

Abstract: *Reading can be fun and challenging at the same time. Short, sharp reading sessions of around 30 minutes will help students to stay focussed and prevent them from becoming too tired or bored of studying. That is why people can choose between e-book readers which are easier to carry and print books if they want to feel the page or the smell of ink. All in all reading helps students to become more fluent, rational and wise.*

Learning a new language takes time and patience. It requires plenty of hard work but it should also be fun. Studying the same old text books over and over again will soon become tiresome, that is why students give up reading easily. Nowadays there are more interesting activities than readind but the teacher should make them understand the importance of aquiring new words.

Even though we all have busy lives if students want to learn to read English well, they should try to practice their literacy skills every day. Short, sharp reading sessions of around 30 minutes will help them to stay focussed and prevent them from becoming too tired or bored of studying. Therefore, when we read it is advisable to turn off all electronic devices to avoid distractions, write unfamiliar words in a notebook and revise them later or make sure the room is well lit so we can see the text clearly otherwise students' eyes can be affected. On the other hand, students might use e-book readers which are more handy and easy to carry, they have proper light and give them the opportunity to check new words on the internet if there is any connection. But there are students who want to feel the pages of a book or the smell of ink and they use print books which are not as vulnerable and expensive as e-book readers. For instance, if they drop something on a page, it dries but e-book readers can break easily if a liquid is spillt on them. Though technology may help students improve their abilities, they should be concerned with developing their own personalities and enriching their vocabulary by means of reading.

When it comes to reading, many language students make the mistake of choosing books they have no interest in. Choosing a genre they connect with should improve their concentration and make learning fun. Whether they have just started or are more advanced, students should try to choose books that match their level of understanding. Thus if they keep reading books that are too easy, they may become bored. Reading texts that are too hard, however, can damage their confidence and make them want to stop learning English for good.

As well as tackling fiction and non-fiction books, students should also try to read many different kinds of texts such as online articles and blogs. Sitting down with a magazine of their choice is also a good way to practice their skills and will expose them to new vocabulary. There are students who prefer print books because they want to note down ideas on the right or on the left of the page. If they do not understand a word or phrase they should get the general meaning out of the text instead of searching each word in the dictionary. Hesitating after every word can make it really difficult to understand what is going on in a text. For this reason it is worth improving their fluency.

As a conclusion we may say that we have to enjoy what we are reading otherwise it is a waste of time as **J.D. Salinger** in **The Catcher in the Rye** states “What really knocks me out is a book that, when you're all done reading it, you wish the author that wrote it was a terrific friend of yours and you could call him up on the phone whenever you felt like it. That doesn't happen much, though.”

Bibliography

http://www.ukenglish.org.uk/8-easy-ways-improve-english-reading-skills/

https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042813001146

https://www.goodreads.com/quotes/tag/reading

PERSPECTIVA UTILIZĂRII JOCURILOR EDUCAȚIONALE ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DIGITALE

Profesor, Stanciu Adriana
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

În contextul utilizării calculatoarelor pe scară largă, nu mai putem vorbi de novici în acest domeniu. Începând de la vârste fragede, ceea ce numeam altădată o nouă tehnologie devine un obiect de joacă, o modalitate de petrecere a timpului liber sau, cel mai grav, singurul prieten care îl înțelege pe copil cu adevărat. Însuflețirea computerului nu se face numai din punct de vedere verbal, întrucât în ultimii ani circuitele sterile și reci capătă forme umane, prin conceperea roboților androizi.

Procesul de evoluție intelectuală a copilului se desfășoară prin joc. Este cel mai ușor mod de asimilare a unor noi aptitudini și de integrare a unor repetiții cunoscute pentru rezolvarea unor noi sarcini propuse. Conștientizând progresul obținut, copilul solicită noi provocări, iar educatorul trebuie să fie capabil să i le ofere. Nu se mai mizează pe capacitatea de reproducere a unor acțiuni sau a unor texte, ci pe formarea unor deprinderi de lucru, pe cultivarea spiritului critic și pe încurajarea învățării prin descoperire, structurată pe baza analizelor what-if și a integrării noțiunilor de query-based learning.

Scopul inițial al oricărui joc educațional era de a transforma jucătorii în rezolvitori ai unor task-uri date. În timp, s-a observat dorința acestora de a personaliza aplicația în funcție de cerințele proprii. Totuși, modificările erau limitate la elementele de conținut prezente deja. Pentru elevii ciclului primar, aceste lucruri păreau suficiente, dar la gimnaziu, odată cu augmentarea complexității problemelor dezbătute, s-a dovedit necesară dezvoltarea capacităților de proiectare a unei aplicații de tip joc educațional de către fiecare dintre elevi.

În acest scop, se observă că jocurile, indiferent de nivelul lor de complexitate, solicită din partea ”creatorilor” lor existența unor competențe digitale dezvoltate. Aici nu este vorba doar de abilitatea de utilizare a computerului pentru editarea de texte, afișarea de grafice sau realizarea de calcule statistice, ci de îmbinarea suflului artistic și a concepției ideii cu toate resursele oferite nu de un simplu pachet Office, ci de softuri specializate pentru dezvoltatori.

Vorbind la nivel școlar, elevul nu este un simplu executant, ci devine un ”artist” software. Acest lucru este însă aplicabil la orice vârstă, ținând cont de faptul că trăim într-o economie dominată de învățarea pe tot parcursul vieții. În orice domeniu, există simulatoare pentru diverse activități, aplicații care pot să dezvolte aptitudinile jucătorului în acel câmp tematic. Aceste software-uri trebuie însă proiectate, concepute și dzvoltate în timp, cât și îmbunătățite conform noilor cerințe sau situații.

Din acest unghi, competențele digitale nu mai pot fi definite doar prin abilitatea de a interacționa, comunica, publica, accesa informația în format digital, nici prin adăugarea noțiunii de a utiliza software, ci prin capacitatea de a crea, de a realiza noi aplicații. Și ce altă modalitate ar putea fi mai potrivită stimulării acestei aptitudini decât prin promovarea unui lucru cu care omul a fost obișnuit încă de la început, respectiv observația empirică, formulată sub formă de joc?

Jocurile serioase, sau educaționale, pot fi utilizate în diverse domenii, de la medicină, la istorie, la dezvoltarea spiritului ecologic, sau ridicarea problemelor referitoare la dependența de calculator. Există instituții specializate în dezvoltarea de jocuri serioase și care permit ca ideile propunătorilor să fie puse în practică prin dialog permanent cu echipa de lucru. Una dintre aceste organizații este Serious Games Institute, un grup de cercetare de la Universitatea din Coventry, Anglia, centru ce asigură și facilitează dezvoltarea jocurilor seriose și a lumilor virtuale. Jocurile serioase presupun utilizarea tehnologiei jocurilor electronice în alte scopuri decât cel al distracției, unul dintre principalele target-uri fiind colaborarea, social networking-ul, dezvoltarea spiritului de echipă și e-

leaning-ul. Se observă că prin formularea unui joc educațional nu se urmărește doar dezvoltarea competențelor digitale, ci și a celor de cunoaștere, a competențelor lingvistice, a celor tehnice, precum și a celor sociale.

Un exemplu de joc educațional regăsit pe site-ul celor de la Serious Games Institute este *My Chemist*, ce permite elevilor să simuleze funcționarea propriei farmacii și desfășurarea unei game largi de activități, de la comandarea stocurilor, cercetare de piață și management al banilor și al timpului într-un mod distractiv și interactiv. Poate fi utilizat ca instrument educațional, pentru a dezvolta cunoștințele pe teme referitoare la structura unei firme, fiind astfel de mare folos în legarea teoriei cu practica, oferind o perspectivă realistică asupra modului de conducere a unei afaceri. Folosind competențele digitale inițiale deținute de elevi, în principal abilitatea de a înțelege și a juca un joc, My Chemist dezvoltă aceste aptitudini, cât și competențe de antreprenoriat, creativitatea și flexibilitatea în gândire, atuuri extrem de importante pentru un elev al secolului al XXI-lea. Poate fi utilizat cu succes în cadrul orelor de Educație antreprenorială și de Economie, ore care, primind spijinul unui astfel de program, ar avea un mult mai mare impact referitor la posibilitatea integrării cu succes a elevilor pe piața muncii.

RomaNova constituie un alt proiect al celor de la Serious Games Institute. Jocul se desfășoară în cadrul unei replici a orașului antic Roma și are ca scop dezvoltarea cunoștințelor istorice ale auditorilor tineri, prin intermediul unei incursiuni captivante în viața unei mulțimi de locuitori virtuali ai Romei antice.

Ambele jocuri descrise mai sus fac apel la capacitatea de jucător a elevului, dar există posibilitatea de a apela și la imaginația și spiritul creativ al acestuia. Pentru o lecție de tip recapitulativ, o temă de lucru care să presupună realizarea unei aplicații care să demonstreze însușirea unor cunoștințe poate constitui o modalitate foarte eficientă de evaluare.

Realizarea unui joc animat cu stagii diverse, de tip strategie sau quest poate părea pentru unii elevi un lucru extrem de dificil. Dar odată început, lucrul la aplicație devine atât de interesant, iar la final , elevii vor extrem de antrenați în conceperea jocului, iar la final, se vor putea bucura și de aprecierea efortului depus, făcându-i astfel să valorizeze corect efortul depus.

O platformă ce permite crearea și editarea unui joc personal este *Unity3D*, care se dorește un adevărat ecosistem de creație. Conține un motor de randomizare perfect integrat, cu un set complet de instrumente intuitive și fluxuri rapide de lucru ce asigură crearea unui conținut 2D sau 3D interactiv. Jocurile create pot fi utilizate pe o diversitate de platforme. Tutorialele disponibile pe platformă asigură exemplificări de utilizare a instrumentelor Unity, ceea ce ajută și la dezvoltarea competențelor de căutare și aplicabilitate digitală.

Pentru elevii cu o serie de cunoștințe anterioare de programare, se poate utiliza și programul *Scratch,* disponibil gratuit pe site-ul cu același nume. Constituie o platformă ce asigură un limbaj de programare. Se pot realiza cu ajutorul său scenarii personalizate, în funcție de disciplina de studiu la care se utilizează sau de tematica propusă de profesorul de T.I.C. Scratch permite și lucrul cu partea grafică simplificată, asigurând realizarea de noi personaje și scene conform cu cerințele, imaginația utilizatorului și specificul proiectului creat.

Aplicațiile și platformele prezentate mai sus sunt doar un scurt exemplu prin care se poate introduce o nouă metodă de lucru în cadrul orelor de curs. Se valorifică astfel caracterul ludic existent în fiecare persoană și se înlătură monotonia ce poate apărea, deoarece jocurile sunt personalizate. În perspectiva acestui fapt, se poate încerca și predarea utilizând jocurile deja existente, însă având grijă să focusăm atenția spre caracterul de cunoaștere și nu spre deyvoltarea dependenței și adicției de calculator.

Bibliografie:

1. http://www.biblioteca.ct.ro/psiholog/jocul.htm
2. Rev. Psih., T. 48, Nr. 3–4, p. Bucureşti, iulie – decembrie 2002
3. http://www.seriousgamesinstitute.co.uk/
4. https://unity3d.com/learn/tutorials/modules
5. http://asociatia-profesorilor.ro/scratch-mediu-modern-educational-dezvoltarea-competentelor-de-programare-la-elevi.html

COMUNICAREA LA NIVELUL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI PRIMAR

Prof. inv. primar, Stanciu Mariana
Şcoala Gimnazială Nr. 29 Galaţi

Schimbarea conceptiei comunicative promovatã în scoalã pune în mod acut problema educării cu si mai multã sârguintã a capacitãtii comunicative deopotrivã la profesor si la elevi, concomitent cu îmbunãtãtirea comunicării de ansamblu din cadrul institutiei scolare. Comunicarea are semnificatia unei valori umane si sociale, motiv pentru care educarea comunicării constituie un scop în sine, un obiectiv major al învãtãmântului.

Cerintele de comunicare ale scolii sunt într-o continuã crestere, motiv pentru care ea îsi multiplicã formele de comunicare si îsi sporeste exigentele fatã de actul comunicării. O astfel de evolutie obligã cadrul didactic sã devinã un bun profesionist al comunicării didactice, atât în planul stãpânirii tehnicii comunicării, cât si în cel al rezonării receptorului, în cel al influentării formării personalitãtii acestuia sub multiple aspecte, competenta comunicativã cãpãtând, în felul acesta, o valoare integrativã a aptitudinii sale pedagogice.

Comunicarea este un proces relational, în cadrul cãruia doi sau mai multi interlocutori fac schimb de informatii, se înteleg si se influenteazã între ei. Codurile folosite în comunicare sunt: cuvântul, gestul, imaginea, sunetul, miscarea, stãrile afective.

Conform Dictionarului de pedagogie, comunicarea didacticã este parte fundamentalã a procesului de învãtãmânt în care elevii, sub îndrumarea cadrului didactic, dobândesc noi cunostinte, reguli, formule, legi. În pedagogia traditionalã, comunicarea didacticã era consideratã numai actiune de predare, elevul având un rol de simplu receptor.

Reconsiderând rolul elevului în cadrul procesului de învãtãmânt, pedagogia modernã acordã o atentie deosebitã metodelor activ-participative, conlucrării dintre elev si cadrul didactic, toate acestea fac din comunicarea didacticã un proces complex si viu.

Comunicarea didacticã reprezintã o formã particularã de comunicare, specificã procesului didactic. La nivelul comunicării didactice interferează mai multe tipuri de comunicare:

- comunicare oralã (dominantã) si comunicare scrisã;
- comunicare verbalã, paraverbalã si nonverbalã;
- comunicare referentialã (prin care se transmit cunostinte teoretice) si comunicare atitudinalã (se transmit sisteme de valori, criterii de apreciere a valorilor).

Învãtãmântul este, prin excelentã, un domeniu puternic comunicant la toate nivelurile. Această apreciere este cu atât mai evidentã dacã vom privi lucrurile prin prisma pedagogiei moderne a comunicării, pentru care:

- relatia instructivã (educativã) este eminamente o relatie de comunicare, ce dã nastere unui tip specific de limbaj- limbajul didactic sau pedagogic pe care se bazează. Ceea ce nu înseamnã cã învãtãmântul este reductibil la comunicare, ci evidentiază o recunoastere a comunicării ca parte constitutivã si vitalã a procesului instructiv-educativ;
- ca parte constitutivã si vitalã de învãtãmânt, comunicarea se implicã activ si creator în structurarea acestuia;
- comunicarea constituie una din conditiile fundamentale desfãsurării a procesului de învãtãmânt, de unde concluzia cã a organiza conditiile învãtării înseamnã a organiza comunicările care se produc în clasã, a organiza si controla schimburile de semnificatii ce au loc între profesor si elevi.

Extinzând lucrurile, comunicarea contribuie la formarea si cristalizarea comunitãtii ca mediu mai larg care intervine într-o manierã favorabilã la stimularea învãtării si a unei activitãti didactice de calitate. Este important de subliniat faptul cã institutia de

învãtãmânt constituie locul unde se învatã comunicarea, unde se deprinde si se perfectioneazã comunicarea, unde se elaboreazã comunicarea, unde se educã (cultivã) comunicarea. Aici, comunicarea are semnificatia unei valori umane si sociale, motiv pentru care educarea comunicãrii constituie un scop în sine, un obiectiv major al învãtãmântului.

Definit în termeni de comunicare, procesul de învãtãmânt apare ca o înlãntuire teoretic infinitã, de situatii de comunicare cu specific didactic. Profesorul trebuie sã-si armonizeze actiunea la nivelul experientei lingvistice a elevilor cu care lucrează. Mesajul didactic trebuie sã fie structurat, prelucrat si prezentat în concordantã cu posibilitãtile de receptare ale elevilor. Este o problemã care tine de capacitatea educatorului de a-si adapta comunicarea la nivelul maturitãtii intelectuale a elevului. Nu întotdeauna comunicarea didacticã se realizează asa cum ne-am propus deoarece pe parcursul comunicãrii pot apãrea si blocaje. Blocajele de comunicare pot interveni atunci când cadrul didactic are o exprimare neclarã, vorbeste prea încet sau prea repede , nu creează motivatii, elevii nu au cunostintele necesare pentru a întelege comunicarea sau nu sunt bine fixate, influentând negativ cunostintele noi. Limbajul înseamnã comunicare, dar nu se comunicã nimic dacã vorbirea e lipsitã de sens.

În comunicarea didacticã intervin, determinând-o sau numai influentând-o, factori multipli care pot fi grupati în urmãtoarele categorii: caracteristicile profesorului, caracteristicile elevului sau clasei, caracteristicile canalului de transmitere si ale contextului în care se desfãsoarã actul comunicativ. Din perspectiva cadrului didactic conteazã stilul didactic, strategiile de instruire abordate, competentele de exprimare clarã, precisã, argumentatã, accesibilã, implicarea profesionalã, formele de motivare utilizate, tipuri de relatii pedagogice(de conducere, afective).

Deosebit de importante sunt si caracteristicile elevului: acuitatea senzorialã (vizualã si auditivã), nivelul dezvoltãrii intelectuale, experienta cognitivã si lingvisticã, motivatia învãtãrii, nivelul competentelor de comunicare, gradul de culturã, ritmul de lucru, atitudinile cognitive si sociale, trãirile emotionale, individuale si de grup (anterioare si simultane actului de comunicare). Comunicarea poate sã întretinã relatii de tipuri diferite: unidirectionale, bidirectionale si multidirectionale. Accentul tinde sã se punã pe dezvoltarea comunicãrii multidirectionale, ce favorizează interactiunea, interactivitatea, confruntarea diverselor cunostinte.

Este recunoscut faptul cã relatiile dintre cadrele didactice si elevi sunt multiple, iar modul de manifestare comportamentalã e resimtit de ceilalti în maniere diferite generând douã tipuri de sentimente: de respingere sau de acceptare. Acest lucru este influentat de individ dar si de obstacole apãrute în calea comunicãrii. De multe ori, atunci când dorim sã modificãm comportamentul unui elev, încercãm sã modificãm mediul sau sã intervenim asupra propriului mod de manifestare. Nu reusim însã întotdeauna „sã-i ascultãm pe elevi” cu tact, rãbdare si atentie, lucru ce duce la instalarea unor obstacole în calea comunicãrii. Spre exemplu, în cazul unui elev care se plânge cã întâmpinã dificultãti în efectuarea unei teme, cadrul didactic poate riposta pe un ton :

-de avertizare: „Dacã vrei note mari, munceste!”;

-de comandã: „Lucrează si nu te mai plânge atât!”;

-de ridiculizare: „ Vai de mine … chiar asa?”

Astfel de mesaje sunt depreciative pentru elevi si neagã importanta sentimentelor trãite de acestia , tocmai din acest motiv , pentru cã stim cu totii cã educatia cere nu numai pricepere ci si afectivitate din partea educatorului, ar trebui sã-i rãspundem elevului într-o manierã de acceptare si stimulare a copilului cu disponibilitate pentru cooperare si comunicare. Se impune sã încurajãm copilul verbal si prin gesturi, ascultându-l activ ori sã ascultãm mesajul acestuia în tãcere , incitându-l sã-si destãinuie propriile trãiri. Este necesar, ca noi cei de la catedrã, sã reflectãm mai mult asupra fortei modelatoare a limbajului. Cuvântul poate fi unealtã pretioasã sau mijloc periculos, deoarece poate influenta pozitiv sau negativ interlocutorul. Se stie deja, cã limbajul celui de la catedrã, gesturile sau

mimica acestuia sunt copiate de elevi, de aceea trebuie să acordăm o atentie deosebită comunicării. Atitudinea cadrului didactic în fata elevilor si a părintilor poate declansa sau atenua conflictele care apar între elevi, între elevi si părinti ori între părinti si profesor.

Referitor la optimizarea comunicării trebuie să recunoastem că, nu de putine ori, profesorul trăieste cu impresia că vorbele sau mesajele sale ajung la destinatie asa cum gândeste el, că sunt receptate de elevi păstrând aceleasi întelesuri, aceleasi semnificatii cu ale sale. Din păcate, lucrurile nu decurg întotdeauna asa, mesajele receptate au tendinta de a se îndepărta mai mult sau mai putin de sensurile emise sau originale, uneori să fie chiar diferite. Numai că actul comunicării didactice poate fi protejat de posibile variatii si deviatii, distantări sau deteriorări nedorite prin interventia feed-back-ului. În reglarea propriei comunicări, cadrul didactic trebuie să tină seama de mimica elevilor, de gesturile, expresiile si miscările lor, reactii care devin simptomatice pentru ceea ce simt, înteleg, acceptă, doresc acestia. El poate sesiza direct si abil, din mers, „starea de spirit” a elevilor si astfel să valorifice la maximum comportamentul acestora în beneficiul optimizării comunicării. Pornind de aici, cadrul didactic poate să-si restructureze sau să amelioreze demersul didactic de moment si nu în ultimul rând să-si regleze viteza si ritmul propriei vorbiri.

Actul comunicării devine eficient atunci când favorizează o implicare activă din partea elevului, o angajare cu toate fortele sale intelectuale si afective în procesul receptării. Astfel, receptarea depăseste simpla percepere a unor continuturi audiate. A produce interlocutori activi, a-i determina pe elevi să urmărească cu interes si să manifeste o atitudine activă în cursul ascultării constituie un indicator al competentelor pedagogice a cadrului didactic.

EDUCAŢIA NONFORMALA

Profesor Stase Cristina
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Educatia non-formala inseamna orice actiune organizata in afara sistemului scolar, prin care se formeaza o punte intre cunostintele predate de profesori si punerea lor in practica. Acest tip modern de instruire elimina stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse si al temelor obligatorii. Inseamna placerea de a cunoaste si de a te dezvolta. Acest tip de educaţie conţine majoritatea influenţelor educative, care au loc înafara clasei, acestea sunt activităţi extradidactice sau prin activităţi opţionale sau facultative. Are un caracter mai puţin formal, dar cu acelaşi rezultat formativ. Acţiunile educative, care sunt plasate în cadrul acestui tip de educaţie, sunt flexibile, şi vin în întîmpinarea diferitor interese, particular pentru fiecare persoană.

Educaţia nonformală este definită drept “orice activitate educaţională, intenţionată şi sistematică, desfăşurată de obicei în afara şcolii tradiionale, al cărei conţinut este adaptat nevoilor individului şi situaţiilor speciale, în scopul maximalizării învăţării şi cunoaşterii şi al minimalizării problemelor cu care se confruntă aceasta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor etc.) (J. Kleis, 1973) Valențele educative ale activităților nonformale reliefează relația mai destinsă, mai apropiată dintre educator și educat. Chiar dacă profesorul conduce întregul demers didactic, elevii se pot manifesta spontan și liber. Adultul nu își impune punctual de vedere, cel mult sugerează, cooperează și îi sprijină să devină buni organizatori ai propriei activități. ~n prim-plan se află educabilul, în plan secund rămânând cadrul didactic, tocmai pentru ca elevul să își poată valorifica abilitățile organizatorice, de cooperare, de colaborare, de asumare a responsabilității.

Caracteristicile educaţiei nonformale:

1. O trăsătură caracteristică educaţiei nonformale este faptul că aceasta asigură legătura dintre instruirea formală şi cea informală.
2. O altă caracteristică importantă se referă la faptul că educaţia nonformală se desfăşoară într-un cadru organizat, în afara sistemului şcolar, cuprinzând activităţi extra clasă / extradidactice (cercuri pe discipline, interdisciplinare sau tematice, ansambluri sportive, artistice, concursuri şcolare, olimpiade, competiţii etc.) şi activităţi de educaţie şi instruire extraşcolare, activităţi de animaţie.

Coordonatorii acestei forme de educaţie îşi joacă, însă, mai discret rolurile, sunt animatori, moderatori. Educatorului nonformal i se solicită mai multă flexibilitate şi entuziasm, adaptabilitate şi rapiditate în adoptarea variatelor stiluri de conducere a activităţii, în funcţie de nevoile şi cerinţele educatului.

Conţinutul şi obiectivele urmărite sunt prevăzute în documente special elaborate ce prezintă o mare flexibilitate, diferenţiindu-se in funcţie de vârstă, sex, interesele participanţilor si aptitudinile lor. Sunt cuprinse activităţi care corespund intereselor, aptitudinilor şi dorinţelor participanţilor.

3. O altă trăsătură caracteristică este caracterul opţional al activităţilor extraşcolare, desfăşurate într-o ambianţă relaxată, calmă şi plăcută, dispunând de mijloace menite să atragă publicul de diferite vârste. Este o formă facultativă de antrenament intelectual care menţine interesul participanţilor printr-o metodologie atractivă.

Evaluarea activităţilor desfăşurate în cadrul educaţiei nonformale este “facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulative, fără note sau calificative oficiale.” (Sorin Cristea, 2002).” Orice componentă a unei activităţi de educaţie nonformală, în special jocurile, prezintă multiple valenţe formative. De regulă una dintre ele este mai proeminentă, ceea ce duce la clasificare jocurilor ca “jocuri de încredere”, “jocuri de colaborare”, “jocuri de mişcare” etc., dar aceasta clasificare nu trebuie să fie

văzută de o manieră rigidă. Pe lângă activităţile de învăţare experienţială, un alt instrument formativ îl reprezintă poveştile. Iată câteva recomandări privind utilizarea poveştilor cu conţinut educativ în educaţia nonformală:

1. Poveştile trebuie adecvate vârstei participanţilor din punct de vedere al:

- mesajului: “să nu fii leneş!” (binecunoscuta poveste “Muieţi-s posmagii?”) nu e un mesaj care “să prindă” la un adolescent pentru că pare pueril, iar un alt mesaj, chiar dacă ar putea fi făcut înţeles, nu ar avea relevanţă pentru nişte preşcolari fie şi pentru că nu au dezvoltarea cognitivă necesară pentru a-i percepe justeţea;

- gradul de provocare cognitivă – cât de greu este de desprins mesajul – poate face povestea interesantă, motivantă pentru participanţii de vârste mai mari.

2. Umorul aduce un plus de motivaţie foarte importantă mai ales la şcolarii mari şi adolescenţi (care uneori resping ideea de poveste ca fiind prea puerilă pentru vârsta lor). Atenţie însă, de întâmplările din poveste putem râde, mesajul însă este serios. Trebuie să facem perceput de către participanţi lucrul acesta.

3. Strict ocazional şi din motive bine întemeiate, poveştile pot fi spuse fără a discuta după aceea în grup despre înţelesul lor (poate dacă se doreşte sublinierea unei idei şi evitarea unei polemici care pare iminentă în acel moment, de exemplu), dar chiar şi atunci discuţia este de obicei doar amânată, fără a renunţa complet la ea. Aproape întotdeauna, poveştile trebuie să fie urmate de procesare în grup (debriefing):

- procesarea se poate face pe modelul ciclului învăţării experienţiale (Kolb) sau (mai ales la vârste mai mari) se poate sări etapa de împărtăşire a emoţiilor trăite, începând direct cu înţelegerea celor relatate. Urmează desprinderea mesajului, discutarea acestuia, tragerea unei concluzii comune şi, posibil, creionarea unor acţiuni ulterioare prin care concluziile să fie puse în practică;

- etapa de discutare a mesajului prezintă pericolul devierii de la subiect (de exemplu cineva aduce un argument şi porneşte o altă discuţie pe tema corectitudinii / incorectitudinii acelui argument);

- există de asemenea pericolul tragerii unor concluzii doar ca un exerciţiu de logică, fără a sesiza relevanţa acestora pentru propria viaţă şi fără a conduce la modificări motivaţionale, atitudinale, comportamentale durabile;

- efortul de descoperire a mesajului este esenţial, dezvăluirea directă a acestuia de către moderator este total contraindicată indiferent de vârsta participanţilor.

4. Când participanţii sunt de vârste mai mari, este foarte important ca mesajul poveştii să fie relevant pentru experienţa trăită de ei în acel moment, să aibă legătură cu ceea ce îi preocupă în momentul respectiv. Din acest motiv, chiar dacă se pot integra în planificarea unei activităţi, în cazul şcolarilor mari şi adolescenţilor, cele mai de impact poveşti sunt cele care nu au fost planificate ci au fost utilizate spontan de moderator atunci când situaţia “a cerut-o”. 5. Unele poveşti pot avea, lucru specific limbajului simbolic şi metaforic, mai multe înţelesuri posibile, mai multe paliere de interpretare, mergând până la cazul în care semnificaţia este dincolo de puterea de cuprindere a logicii (ca în bogata tradiţie a povestioarelor zen). În cazul primelor, moderatorul trebuie să perceapă măcar o parte din semnificaţiile lor şi să fie deschis să mai descopere şi altele împreună cu grupul; cele din urmă nu se pretează la niciun fel de procesare şi tind să depăşească limitele “fireşti” ale educaţiei nonformale.

În educaţie ca şi în multe alte domenii, calitatea comunicării este de o importanţă fundamentală. De aici necesitatea de a folosi corect şi permanent unul dintre mecanismele importante de optimizare a comunicării, şi anume feedback-ul. Pe scurt, acesta se poate defini că “legătura inversă” de la receptor la emiţător, având funcţia principală de a ajuta emiţătorul să-şi adapteze mesajul la nevoile şi răspunsul receptorului.

Nu putem nega valențele psihologice ale educației nonformale: individul se adaptează mai ușor cerințelor ulterioare ale societății, observându-se schimbări la nivelul vieții de familie, a pieței forței de muncă, a comunității, a societății multiculturale și a globalizării. Școala din zilele noastre nu poate ignora experiențele acumulate de elevi în cadrul acestor activități. Ca și educația formală, cea nonformală urmărește formarea unor comportamente propice învățării continue, chiar și prin mijloace proprii, achiziționarea unui volum de informații și transferarea lui în diverse domenii ale cunoașterii, dezvoltarea gândirii critice, multiplicarea experiențelor pozitive.

Bibliografie:

1. ANGHEL, PETRE, Stiluri şi metode de comunicare, Editura Aramis, Bucureşti, 2003
2. CERGHIT, I; RADU, I.T., Didactica, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1994
3. CRISTEA, SORIN, Dicționar de Pedagogie, Editura Litera Educațional, Chişinău, 2002
4. NICULESCU, MARIANA, Formarea formatorilor, Editura ALL EDUCAłIONAL, Bucureşti, 2000
5. OPREA, CRENGUTA, Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Editura Universității, Bucureşti, 2003

MODALITĂȚI DE DEZVOLTARE A GÂNDIRII CRITICE LA ELEVI

Învățător, Stoica Aurelia
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Gândirea critică este un produs, un punct la care ajunge gândirea noastră în momentul în care gândim critic din obişnuinţă, ca modalitate firească de interacţiune cu ideile şi informaţiile deţinute. Este un proces activ, care se produce uneori intenţionat, alteori spontan şi care îl face pe cel care învaţă să deţină controlul asupra informaţiei, punând-o sub semnul întrebării, integrând-o sau respingând-o.

Cercetările recente din domeniul învăţării şi gândirii critice demonstrează că predarea deprinderilor în mod izolat, pe de o parte, şi memorarea cunoştinţelor pe de altă parte, diminuează gândirea critică. De exemplu, Brown arată că formarea de deprinderi separate de scopurile şi sarcinile lumii reale le poate permite elevilor să obţină rezultate bune la un test, dar fără a-i face capabili să aplice acele deprinderi în alt test.

Definiţiile complexe ale învăţării şi gândirii sunt sprijinite de noţiuni din domeniul psihologiei cognitive, filosofiei şi educaţiei multiculturale. Punctele comune sunt:

- învăţarea eficientă, de durată, participare activă la procesul de învăţare,
- folosirea unui repertoriu de strategii de gândire,
- aplicarea cunoştinţelor nou învăţate în rezolvarea unor sarcini autentice,
- învăţarea să se bazeze pe cunoştinţe şi experienţe,
- învăţătorul să aprecieze diversitatea de idei şi experienţe.

Gândirea critică apare când nu există mentalitatea „unicului răspuns”.

De multe ori gândirea critică este înţeleasă ca „atac la persoană”. A gândi critic nu înseamnă neapărat a avea o poziţie negativă, nerealistă, neeficientă, dimpotrivă, gândirea critică este un mod de abordare şi rezolvare a problemelor bazate pe argumente convingătoare, logice, raţionale.

Critica poate fi:

- distructivă, ceea ce înseamnă a fi mereu împotrivă fără a avea un motiv întemeiat, raţional, de dragul de a ieşi în evidenţă;
- constructivă, ceea ce presupune a susţine cu argumente convingătoare, raţionale, anumite opinii.

Explorarea gândurilor, ideilor, convingerilor şi experienţelor, formularea acestora în propriile cuvinte, comunicarea reflexivă cu ceilalţi solicită timp suficient pentru a primi un feed-back constructiv din partea elevilor într-o atmosferă care încurajează comunicarea.

Elevii trebuie lăsaţi să speculeze, să creeze, să afirme diverse lucruri aberante la început, dar interesante prin perfecţionare sau schimbarea perspectivei într-un context caracterizat de încurajare şi productivitate.

Acordarea permisiunii de a face speculaţii va conduce la o diversitate de opinii şi idei care trebuie acceptate, altfel am limita gândirea elevilor reintroducând mitul răspunsului unic. Implicarea activă a elevilor în procesul de învăţare trebuie promovată permanent deoarece este un element esenţial al gândirii critice.

Gândirea se desfăşoară cel mai bine într-o atmosferă lipsită de riscuri, în care ideile sunt respectate. De aceea învăţătorul va trebui să demonstreze că şi ideile „**tâmpite**” fac parte din procesul de gândire, iar ridiculizarea ideilor nu va fi tolerată, deoarece aceasta sufocă gândirea prin inducerea unui sentiment de risc personal.

Respectarea de către învăţător a ideilor şi convingerilor elevilor, îl determină pe elev să aibă mai mult respect pentru propria lor gândire şi faţă de procesul de învăţământ în care este implicat. Trebuie acordată încredere în capacitatea fiecărui elev de a gândi critic.

Este esenţial să le comunicăm elevilor că opinia lor are valoare, nu numai reproducerea orală sau scrisă a ceea ce s-a predat, că gândirea lor critică este apreciată, iar opiniile lor contribuie la o mai bună înţelegere a concluziilor discutate. Pe măsură ce îşi dezvoltă capacitatea de a gândi critic elevilor le sporeşte capacitatea de exprimare orală, scrisă, coerentă şi convingătoare a gândurilor, autonomia în gândire (respect pentru ideile lor şi a altora), logică, găsirea şi acceptarea alternativelor, formularea de judecăţi şi practicarea unei gândiri constructive.

Cunoasterea faptelor istorice reprezinta doar primul pas în studierea istoriei, gândirea elevilor fiind condusa de la analiza faptelor la întelegerea legitatilor istorice. Prin formarea si consolidarea notiunilor, se asigura elementele necesare de întelegere a proceselor si fenomenelor istorice în toata complexitatea lor, precum si a legaturilor existente între cauza si efect. Cu ajutorul notiunilor corect asimilate, elevii pot sa dobândeasca un model rational, care îi va ajuta la întelegerea dezvoltarii istoriei în ansamblul ei, la formarea unor conceptii asupra dezvoltarii societatii omenesti, la întelegerea în mod logic a evenimentelor si proceselor istorice, ajungându-se la generalizare si abstractizare.

Procesul formarii notiunilor de istorie ca instrumente operationale ale gândirii are loc concomitent cu dobândirea cunostintelor de istorie si reprezinta un proces complex si îndelungat. În acest proces, în care este angajata întreaga activitate psihica a celui care învata, are loc dezvoltarea operatiunilor mintale - analiza, sinteza, comparatia, abstractizarea, generalizarea.

Notiunile de istorie au un specific aparte impus de materialul ale carui însusiri le generalizeaza. Notiunile de istorie generalizeaza date, fapte, evenimente petrecute în viata societatii într-un timp mai mult sau mai putin îndepartat, în ceea ce au ele specific, esential.

Notiunile de istorie au o sfera deosebit de cuprinzatoare, integrând fapte si evenimente care se întind în timp si spatiu pe perioade foarte mari în istoria dezvoltarii sociale. Notiunile de istorie au un caracter complex, datorita faptului ca istoria nu reprezinta, nu studiaza fenomenele izolat ci într-o strânsa interdependenta si înlantuire cauzala, asa cum se petrec ele în realitate.

Formarea sistemului de notiuni are o importanta deosebita pentru dezvoltarea gândirii elevului si pentru întelegerea istoriei în lumina conceptiei despre lume si viata. Studierea istoriei universale contribuie la întelegerea esentei notiunilor de istorie, la sesizarea semnificatiei lor, la stabilirea relatiilor dintre ele, la ierarhizarea si ordonarea lor într-un sistem caracteristic istoriei României.

Rezulta ca formarea de notiuni trebuie sa ne preocupe în mod permanent; oricât de multe cunostinte transmite profesorul, ele nu ramân în mintea elevilor daca nu sunt consolidate si garantate printr-un numar de notiuni ferme si cuprinzatoare. Simpla narare a faptelor si fenomenelor disparate, fara a marca interdependenta dintre ele, cauzalitatea care le conditioneaza si evolutia lor, nu reuseste sa redea dezvoltarea societatii omenesti de-a lungul istoriei.

Prima etapa de formare a notiunilor este aceea a crearii reprezentarii din care ulterior profesorul va desprinde, cu ajutorul elevilor, elementele esentiale - în acest scop profesorul având la îndemâna obiecte, tablouri, ilustratii.

A doua etapa a cunoasterii reprezinta gândirea abstracta. Cu ajutorul ei se va elimina neesentialul din materialul de senzatii si perceptii, pentru a retine partea lor comuna si permanenta.

Notiunea reprezinta forma a gândirii, capabila sa reflecte esenta fenomenelor istorice asemanatoare. În stiinta istoriei operam cu notiuni precum: ***ordine sociala, stat, lupta de clasa, cultura, timp, spatiu***. Fiecare notiune reflecta mai multe fenomene.

Din experienta profesorului la catedra reiese ca notiunile istorice se formeaza în mod treptat, prin reluarea problemelor, a laturilor componente în decursul anilor de scolarizare, la nivelurile respective de cunoastere si de cultura ale elevilor. De asemenea,

într-o lectie se pot folosi concomitent mai multe notiuni, cu conditia ca profesorul sa se opreasca asupra fiecaruia si sa-i determine pe elevi sa gândeasca asupra lor.

Este de retinut folosirea, ca procedeu metodic cu eficienta deosebita, a schemei logice. Ea permite compararea fenomenului istoric si în felul acesta descoperirea legitatilor generale ale dezvoltarii. Folosirea repetata a schemei tip le permite elevilor utilizarea ei ca mijloc de cunoastere a realitatii istorice.

Notiunea de spatiu istoric si notiunea de timp istoric: Dintre numeroasele probleme fundamentale ce se pun profesorului de istorie, mai cu seama în ciclul gimnazial, aceea a situarii unui eveniment în spatiu si timp ramâne cea mai actuala si cea mai dificila. Este absolut necesara gasirea unui instrument de lucru care sa fie practic prin conceptie si totodata, eficace în aplicare. Din pacate, putini elevi au notiune precisa a localizarii geografice când este vorba de un subiect de istorie. Trecând la localizarea unui eveniment, atragem atentia ca acest lucru nu trebuie sa se faca într-un context strâmt. Devine necesara o localizare dubla în spatiu. Acest tip de localizare pune o problema istorica într-o entitate geografica ce este sau era a sa indiferent de secol.

Odata fixat cadrul geografic al problemei istorice studiate, trebuie sa se treaca la situarea în timp. si aici este necesara o dubla actiune. Într-un prim stadiu se situeaza precis perioada fixata pe linia timpului traditional. Ramânerea la un asemenea sistem ar însemna imposibilitatea materiala de a ajunge la o linie a timpului evolutiv, care sa fie proprie perioadei în discutie. Aceasta conduce la un al doilea stadiu, solicitând realizarea unui dispozitiv care sa puna în paralel problemele esentiale, relevante ale acestei perioade. O asemenea tehnica poate da rezultate satisfacatoare, permitând elevului sa asimileze, în complexitatea ei o realitate sesizata în aspectele ei esentiale.

Stabilirea de raportului dintre faptele si fenomenele istorice. Rolul faptelor si a corelatiilor în predarea istoriei: Predarea moderna nu propune elevilor învatarea faptelor ci întelegerea evenimentelor si fenomenelor istorice, care nu este posibila decât prin analiza cât mai independenta si prelucrarea cât mai stiintifica a faptelor si fenomenelor istorice. În lumina acestor adevaruri incontestabile trebuie dezbatute criticile aduse predarii istoriei. Istoria se desfasoara totdeauna în timp si spatiu si se realizeaza în fapte si actiuni. Astfel, factorul spatiu include mereu anumite cunostinte cronologice iar evenimentele, cunostinte concrete. Nu exista deci cunoastere istorica fara însusirea unei anumite cantitati de date cronologice, ani, întâmplari. Nu este vorba ca elevul sa cunoasca toate datele si evenimentele consemnate în manuale ci sa stie sa opereze cu ele în procesul cunoasterii istorice.

Respectul pentru fapte si date, precum si o gândire operativa sunt deosebit de importante în predarea istoriei si în formarea unei conceptii istorice. Reactia negativa la învatarea faptelor si datelor a avut cauze multiple si explicabile. Una din mostenirile negative ale predarii istoriei în scoala din deceniile anterioare era tocirea datelor, apelul la memoria elevului si nu la inteligenta lui. Stimularea creativitatii elevilor la lectiile de istorie nu este o sarcina prea usoara, pretinde multa energie din partea profesorului, o pregatire prealabila temeinica, o sustinuta activitate educativa.

Rostul predarii istoriei nu poate fi decât cunoasterea trecutului, precum si orientarea elevilor în problemele actuale ale societatii, prin dezvaluirea legaturilor profunde dintre trecut si prezent. Acest lucru este posibil daca elevii învata sa cunoasca dezvoltarea societatii.

Modalitati si conditii în realizarea sarcinilor educationale prin procesul învatarii istoriei: Istoria este nu numai o dimensiune a culturii ci si o latura a educatiei prin care sunt rezolvate unele probleme pe care omul le întâlneste în plan existential.

Un istoric sau un profesor de istorie nu poate cunoaste faptele studiate daca nu face efortul sa le înteleaga. Trecutul poate fi înteles numai prin prisma prezentului, adica supralicitând valoarea educationala a existentialului. Subiectul care îsi propune sa

reconstruiasca esafodajul faptelor, fie ca este profesor, fi ca este elev trebuie sa fie capabil sa patrunda epoca, esenta ei, sesizând faptele fara prejudecati.

Dascalul de istorie nu poate fi indiferent la influentele negative pe care le poate suferi personalitatea elevului când asemenea riscuri sunt trecute cu vederea. Pentru a evita aceste riscuri , nu trebuie uitat sub nici o forma ca istoria este un proces continuu de actiune reciproca între istoric si faptele istorice, un dialog permanent între prezent si trecut. În fapt, acest dialog neîntrerupt constituie calea prin care se maturizeaza simtul istoric si se formeaza constiinta istorica, se constituie acea învatare care formeaza personalitatea. Cu alte cuvinte, istoria poate sa-i învete pe oameni sa devina mai umani, ceea ce corespunde obiectivelor urmarite de orice analiza a învatarii si a creativitatii.

Învatarea istoriei depinde de calitatea si extinderea experientei individuale, precum si de solutionarea unor probleme ce se pun în fata profesorului ca istoric. Aceste probleme se refera la posibilitatea de generalizare în istorie si la exprimarea pe baza de fapte a unor judecati de valoare, a unor judecati morale.

Cercetarea istorica are un rol important atât pentru istoric cât si pentru cel care învata istoria; si într-un caz si în celalalt, este angajata personalitatea celui care "cauta" care recurge la experienta sa si la experienta altor oameni. Cercetarea istoriografica are tendinta dubla de a cultiva explicatia cauzala si explicatia conditionala a faptului istoric. Istoria este gândita ca un proces în care oameni si culturi sunt angajati în cautarea si cercetarea semnificatiei pe care o au devenirea umana si construirea umana adecvata a acestei deveniri.

Studiul istoriei ca stiinta a omului gaseste în timp elemente de cultura si, totodata, dobândeste obisnuinte fundamentale de orientare în existenta personala si sociala, fundamente care vor consolida actul educational.

Pentru a fi stimulati sa învete mai temeinic, elevii au nevoie de anumite tehnici de studiere care sa le permita sa culeaga informatii pentru ei însisi, sa citeasca activ si sa scrie eficient. De mult timp elevii par lipsiti de aceste aptitudini esentiale. În aceste conditii trebuie explorate metodele care permit solutionarea acestei probleme cu care sunt frecvent confruntate cadrele didactice.

Stapânirea unor metode eficiente de studiere si aplicarea lor efectiva în cadrul diferitelor tipuri de lectii îi fac pe elevi mai încrezatori în posibilitatea de a-si asuma responsabilitati mai mari în privinta propriei instruiri. Daca nu va fi asigurata o pregatire adecvata, o întrepatrundere a tipurilor de lectii si o corelare a acestora cu metodele moderne est posibil ca elevii sa esueze sau sa atinga un nivel scazut de întelegere.

BIBLIOGRAFIE:

Jeannie L. Steele, Charles Temple „*Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gîndirii critice”, vol. 1,2*
Ghid pentru învăţători - centrul Educaţia 2000+

MOODLE O PLATFORMĂ ELEARNING DE SUCCES

Profesor înv primar Tanasaciuc Valentina Luminița
Școala Gimnazială Nr. 22 Galați

Platforma de e-learning este un soft complex care permite administrarea unui domeniu (subdomeniu), gestionarea utilizatorilor pe domeniul respectiv, crearea şi un management accesibil al cursurilor împreună cu activităţile şi resursele asociate acestora, evaluarea online/offline sau autoevaluarea, comunicarea sincronă sau asincronă şi multe altele.
La nivel mondial există un clasament al primelor 100 de platforme pentru învăţare online, clasament care se alcătuieşte pe baza statisticilor interne furnizate de aceste platforme. În acest clasament pe locul 11 se află Moodle, care se menţine în mod constant în ultimii 7 ani între primele 15 platforme de e-learning din lume. Site-ul oficial Moodle are acum un număr de peste 1,3 milioane de utilizatori înregistraţi, din peste 200 de ţări, disponibil în peste 70 de limbi, ceea ce dovedeşte că Moodle a reuşit să creeze una dintre cele mai puternice comunităţi la nivel mondial, iar statisticile de pe acest site[3] ne arată că există în acest moment un număr de aproape 70.000 de site-uri Moodle şi un număr de peste 7 milioane de cursuri create în acest format.

Platforma de tip Moodle este o platformă cu licenţă gratuită de tip Open Source (sursă deschisă, adică permite oricui să contribuie la elaborare sau îmbunătăţire), cu un sistem de management al cursurilor (Curs Management System – CMS), cunoscută şi ca un sistem de managementul învăţării (Learning Management System – LMS) sau ca un mediu virtual de învăţare (Virtual Learning Environment – VLE). Numele MOODLE provine de la Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, adică mediu de învăţare modular, orientat pe obiect şi dinamic.

O platformă Moodle oferă un mediu constructivist, interactiv şi integrat, centrat pe învăţare şi în acest context al învăţării vor fi evidenţiate în continuare avantajele care se remarcă din punctul de vedere al profesorului, dar şi din cel al elevului, cu precizarea că nu se va detalia modul de administrare al unei platforme Moodle, deoarece cele ce urmează se focalizează pe aspectele privitoare la platforma Moodle din perspectiva utilizatorilor, profesori şi/sau elevi.

Principiul de bază în Moodle este constructivismul social, ceea ce presupune o învăţare prin colaborare, bazată pe proiecte şi sarcini individuale şi de grup. Astfel, învăţarea devine eficientă când profesorul construieşte un material de învăţare, pentru ca elevii săi să interacţioneze cu acest material de învăţare şi să experimenteze, pentru a înţelege. În acest context, elevul este parte a unei comunităţi de învăţare, în care este pus în situaţia de a înţelege ce are de făcut, de a explica celorlalţi şi de face împreună.

Platforma Moodle oferă profesorilor o multitudine de instrumente utile în predare-învăţare-evaluare şi însăşi modalitatea de definire a cursurilor permite o adaptare la nevoile educabililor – elevi, studenţi sau alte categorii care trec printr-un proces de formare, fie iniţială, fie continuă. Este important de spus că educabilii pot parcurge un astfel de curs când, unde şi cum doresc, deoarece prin forma şi structura sa, un curs realizat şi implementat pe o platformă Moodle este adaptat necesităţilor lor, accesibil oricând şi oriunde, chiar şi în afara clasei, permiţând colaborarea prin instrumente de comunicare moderne precum forum, chat, blog sau wiki.

Moodle permite construirea unor site-uri care au un conţinut interactiv, atractiv şi cu o structură flexibilă. Astfel, pe un site de tip Moodle, adică pe o platformă de e-learning Moodle, organizarea informaţiilor este ierarhică: la bază se află cursurile care compun subcategorile şi care la rândul lor alcătuiesc categoriile de bază, accesul la cursuri fiind foarte uşor. Vă puteţi imagina o bibliotecă, ale cărei rafturi sunt categoriile, fiecare raft conţinând mai multe subcategorii, care pot fi disciplinele şcolare.

Cursurile au două părţi fundamentale: cele laterale care sunt formate din diverse blocuri cu diferite destinaţii, foarte utile în parcurgerea cursului şi partea centrală, de o mai mare dimensiune în care sunt cuprinse activităţile şi resursele cursului. Cursurilor

realizate pe o platformă Moodle li se poate realiza o copie de siguranţă, care permite inserarea/restaurarea cursului pe o altă platformă, sau în cadrul unei alte categorii/subcategorii pe platforma pe care este realizat iniţial. De exemplu, un curs de matematică al unui profesor poate fi utilizat de un alt profesor de matematică, fie în cadrul categoriei în care se găseşte cursul iniţial, fie în cadrul altei categorii, sau chiar pe o altă platformă Moodle.

Este evident faptul că la definirea şi construirea site-ului se au în vedere necesităţile grupului de formabili căruia se adresează, elaborarea acestui site bazându-se pe particularităţile şi nevoile grupului, dar şi a indivizilor care alcătuiesc acest grup. Importantă de menţionat este caracteristica Moodle cu privire la numărul de utilizatori: Moodle poate fi utilizat atât de o grădiniţă, cât şi de o mare universitate, cu alte cuvinte, numărul de utilizatori este adaptabil nevoilor instituționale, de la un număr mic de utilizatori, la un număr foarte mare. Rolurile pe care le pot avea utilizatorii sunt diverse şi au în vedere diferitele modalităţi de abordare ale conţinutului şi drepturile pe care aceştia le au, de la drepturi depline pe platformă, până la drepturi care permit doar vizualizarea unor conţinuturi: administrator, manager, creator de curs, profesor, profesor fără drept de editare, cursant/student/elev, vizitator. Toţi aceştia se conectează ca utilizatori autentificaţi, ceea ce evidenţiază încă un aspect important: accesul unui utilizator este asigurat controlat şi securizat cu un nume de utilizator şi parolă.

Foarte importante la un site Moodle sunt modalităţile de comunicare între utilizatori. Astfel, sunt puse la dispoziţia utilizatorilor instrumente precum forumul (de uz general, de ştiri sau de tip întrebare-răspuns) şi wiki – care permite elaborarea şi accesarea unui conţinut comun, acestea ca instrumente de comunicare asincronă/offline, dar şi chatul ca instrument de comunicare sincronă/online. Evident că acestea permit o bună comunicare şi colaborare între profesor şi elevii săi, dar şi între elevi. Există şi posibilitatea de a se schimba mesaje prin intermediul mesageriei interne, dar şi prin email şi de a anunţa utilizatorii cu privire la evenimentele viitoare.

Elaborarea unui curs de către profesor ţine seama de particularităţile grupului căruia se adresează şi deşi profesorul este constrâns de un curriculum, el poate să abordeze întregul conţinut al acestui curriculum adaptat nevoilor grupului supus instruirii. Reuşita însuşirii cunoştinţelor dintr-un curriculum este asigurată de modalitatea de abordare, adaptată nivelului, nevoilor şi particularităţilor membrilor unui grup, care poate să fie un grup de elevi, o clasă sau de ce nu, mai multe clase care vizează un conţinut comun. Cursul se elaborează structurat pe teme, unităţi de învăţare sau lecţii astfel încât să respecte curriculumul, însă modalitatea prietenoasă de abordare oferă o atractivitate deosebită şi ajută elevul să treacă de barierele unui conţinut anost şi neprietenos. Accentul în cursurile elaborate în Moodle nu este pus pe furnizare de informaţii, ci pe activităţile care presupun schimb de idei şi construire de cunoştinţe noi bazate pe cunoştinţe anterioare.

Clasa virtuală sau webinarul este un alt instrument util, în care profesorul poate comunica audio şi video cu elevii, în care sesiunile de lucru sunt online, putându-se desfăşura şi în afara clasei, învăţarea fiind sincronă şi dirijată de profesor. De menţionat că există şi modulul de autoinstruire, care permite elevului să parcurgă cursul asincron, în funcţie de nevoia şi timpul avut la dispoziţie.

Activităţile şi resursele puse la dispoziţia elevilor într-un curs sunt variate şi atractive. Astfel, în lista activităţilor trebuie amintite: baza de date, utilă în gestionarea informaţiilor personale ale elevilor dintr-un grup sau clasă, chestionarele cu diferite întrebări care se pot adresa nu doar elevilor, ci şi părinţilor de exemplu, dar şi chestionare aplicate în timp real, glosarul creat în curs ca un instrument util şi care se elaborează prin colaborare, jocuri desfăşurate pe baza informaţiilor conţinute de un glosar, lecţii cu paşi impuşi de condiţii care să permită continuarea sau revenirea la un conţinut care trebuie revăzut, feed-back cu privire la activităţi desfăşurate, teme care se pot da elevilor şi care pot fi cu rezolvare online, offline sau cu încărcarea unor fişiere şi pentru care se poate utiliza un sistem de antiplagiat şi multe altele. Cele enumerate sunt doar o mică parte din activităţile care se pot realiza în Moodle.

CREATIVITATEA – PREMISĂ A PERFORMANŢEI ŞCOLAR

Profesor înv. primar Toniță Mirela
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare educatorului/cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ.

Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie *imaginaţia*, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi *o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou,* ceva deosebit. Şi cum noutatea nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este *voinţa, perseverenţa* în a face numeroase încercări şi verificări.

Rolul şcolii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară.

Preocuparea de formare a independenţei în gândire şi exprimare implică şi o legătură cu familia. Părinţii trebuie convinşi că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei lui, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în şcoală. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire şi stilul de lucru în clasă, cristalizate în secole de învăţământ tradiţional, prea puţin preocupat de această latură a personalităţii elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată.

Putem spune aşadar că, creativitatea trebuie încurajată şi cultivată prin respectul de sine, ea nu este doar un har dăruit de Dumnezeu unui Eminescu, Enescu, sau Edison, ci este însăşi exprimarea de sine a fiinţei umane, în orice domeniu se manifestă.

Cuvinte cheie

Imaginaţie, creativitate, voinţă, perseverenţă, creativitate expresivă, creativitate inovatoare, creativitate emergentă, imaginaţie.

Rolul si factorii creativităţii

Despre importanţa creativităţii nu e nevoie să spunem multe: toate progresele ştiinţei, tehnicii şi artei sunt rezultate ale spiritelor creatoare. Desigur, există mai multe trepte de creativitate. C. W. Taylor descrie cinci „planuri” ale creativităţii.

Creativitatea expresivă se manifestă liber şi spontan în desenele sau construcţiile copiilor mici. Nu se pune problema, la acest nivel, de originalitate. Este însă un mijloc excelent de a cultiva aptitudinile creatoare ce se vor manifesta ulterior.

Planul productiv este planul creării de obiecte, specific muncilor obişnuite. Un olar sau o ţesătoare de covoare produc obiecte a căror forma se realizează conform unei tradiţii, unei tehnici consacrate, aportul personal fiind redus. Este planul la nivelul căruia accede orice om muncitor.

Planul inventiv este accesibil unei minorităţi foarte importante. E vorba de inventatori, acele persoane ce reuşesc să aducă ameliorări parţiale unei unelte, unui aparat, unei teorii controversate.

Creativitatea inovatoare o găsim la oamenii caracterizaţi ca fiind „talente”. Ei realizează opere a căror originalitate este remarcată cel puţin pe plan naţional.

Creativitatea emergentă este caracteristică geniului, omului care aduce schimbări radicale, revoluţionare într-un domeniu şi a cărui personalitate se impune de-a lungul mai multor generaţii.

În afară de aceste aspecte, dacă nu creativitatea, cel puţin imaginaţia este necesară fiecăruia dintre noi în condiţiile vieţii obişnuite.

În ce priveşte factorii creativităţii, se poate vorbi, mai întâi, de *aptitudini* pentru creaţie. Există anumite structuri cerebrale, pe care nu le cunoaştem, care favorizează imaginaţia, ele creând predispoziţii de diferite grade pentru sinteza unor noi imagini, unor noi idei. Totuşi, e nevoie de intervenţia mediului, a experienţei pentru ca ele să dea naştere la ceea ce numim talent.

A doilea factor care trebuie amintit este *experinţa,* cunoştintele acumulate. Importantă nu este doar cantitatea, bogăţia experienţei, ci şi varietatea ei. Multe descoperiri într-un domeniu au fost sugerate de soluţiile găsite în altă diciplină.

Se disting două feluri de experienţe:

a) o experienţă directă, acumulată prin contactul direct cu fenomenele sau prin discuţii personale cu specialiştii;

b) o experienţă indirectă, obţinută prin lectură sau audierea de expuneri.

Alţi factori interni ai dezvoltării creativiăţii sunt *motivaţia* şi *voinţa.* Creştera dorinţei, a interesului pentu creaţie, ca şi a forţei de a birui obstacole are, evident, un rol notabil în susţinerea activităţii creatoare.

Societatea are o influenţă deosebit de importantă pentru ănflorirea spiritiului creativ ăntr-un domeniu sau altul. În primul rând, intervin cerinţele sociale.

Un alt factor determinat în stimulare creativiăţii îl constituie *gradul de dezvoltare a ştiinţei, tehnicii, artei.*

Educarea creativităţii

Problema educării deliberate a puterii de producţie creatoare a fost pusă încă de la începutul secolului trecut.

Prin însăşi trăsătura ei definitorie – originalitatea – ca ceva nou şi imprevizibil, creativitatea pare a fi incompatibilă cu ideea de educare deliberată.

Multă vreme creaţia a fost considerată apanajul exclusiv al unei minorităţi restrânse. Distingând însă mai multe trepte calitative în creativitate şi observând cum şi eforturile de gândire obişnuită implică ceva nou, cel puţin pentru persoana aflată într-un impas, astăzi nu se mai face o separare netă între omul obişnuit şi creator.

Factorul intelectual (imaginaţie, gândire, tehnici operaţionale) este relativ mai uşor educabil, deşi persistenţa în timp a efectelor unui curs sau a unei metode nu este mare. Factorii de personalitate în sensul larg al noţiunii, care ţin de atitudini, motivaţii, caracter, deprinderi de lucru se lasă mai greu influenţaţi în direcţia şi cu intensitatea dorită de noi, dar odată achiziţiile educative dobândite, persistenţa lor nu se mai măsoară în luni, ci în ani sau etape de vârstă.

La educarea creativităţii sunt importante, deopotrivă, metodele, relaţia profesor-elevi (autentic democratică şi de cooperare), atitudinea adultului faţă de elev (deschisă şi receptivă faţă de copil şi de valorile creativităţii sale) şi atmosfera pe care cadrul didactic o instaurează în clasă.

Trebuie să fim conştienţi şi să combatem anumite piedici în calea manifestării
imaginaţiei, creativităţii. Asemenea obstacole exterioare sau inerente individului sunt denumite, de obicei, blocaje.

Criterii de apreciere a creativităţii elevilor

Notele şcolare, ca expresie a randamentului la învăţătură, nu pot reflecta întru totul nivelul creativităţii. Elementele care opun aceste două categorii sunt mai semnificative decxât cele care le apropie. Există şi aspecte comune creativităţii şi performanţei şcolare: volumul de informaţii, fluiditatea gândirii, gândirea independentă, perseverenţa în urmărirea scopului.

Majoritatea cercetătorilor au ajuns la aceeaşi concluzie: la aceleaşi rezultate pe plan şcolar ajung atât elevii preponderent inteligenţi, cât şi cei preponderent creativi. Doar calea e diferită: primii- printr-o muncă susţinută şi ordonată, ceilalţi prin spontaneitate şi salturi în utilizarea efortului.

Realizările trecute ale elevului

Acestea constituie un criteriu sigur pentru o primă selecţie a „vârfurilor”. O simplă enumerare a succeselor, ca răspuns la chestionarele date de diriginte, îl plasează pe elevul rerspectiv în rândul celor cu potenţial creativ ridicat. Metoda nu mai este discriminantă când coborâm pe scara nivelurilor creativităţii sau la un potenţial creativ care nu a avut încă prilejul sau nu i-a sosit timpul să se manifeste.

Testele obiective de investigare a creativităţii

Testele sunt destinate să măsoare creativitatea în accepţiunea ei de potenţial creativ şi nu vreo formă particulară, ci potenţial creativ general.

Indiferent de proba administrată, criteriile de cotare sunt mereu aceleaşi pentru fiecare factor: fluenţa se exprimă în numărul total de răspunsuri; flexibilitatea prin numărul de categorii diverse la care pot fi raportate soluţiile date, respectiv direcţiile de gândire; elaborarea („laboriozitatea”, cum o numeşte C. Zahirnic) în funcţie de complexitatea şi amănuntele precizate, de nota de concretitudine şi elementele introduse în prezentarea soluţiei propuse.

Aprecierea colegilor şi a profesorilor

Cercetătorii afirmă că, împotriva aşteptărilor, elevii identifică mai corect pe colegii creativi decât o fac profesorii.

Bibliografie :

- Cerghit, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1976;
- Cucoş, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom ,Iasi, 2001;
- Maria, Gârboveanu, *Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ,* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti,1981;
- Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilităţi de cunoaştere şi educare,* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti,1983;
- Voiculescu, Florea, *Analiza resurse-nevoi şi managementul strategic în învăţământ,* Editura „Aramis”, Bucureşti, 2004.

SOLUȚII ELEARNING DESTINATE EDUCAȚIEI

Profesor, Tudorache Valentina
Școala GimnazialăNr.22 Galați

Odată cu apariţia Internetului în anii ’90 s-au creat condiţii pentru lărgirea utilizării programelor educaţionale de la un acces local la un acces la distanţă. Se poate considera acest moment ca fiind primul model de e-learning care respectă cerinţele unui astfel de sistem definit anterior. Acest prim model este denumit *e-Learning 1.0.*

Termenul de *e-Learning 2.0* (Kumar, 2009) este utilizat pentru a se referi la noi moduri de a gândi despre e-learningul-inspirat de apariţia de Web 2.0. E-Learning 2.0 utilizează instrumente Web 2.0 în procesul de predare. Termenul de “Web 2.0” se referă la a doua generaţie de dezvoltare web şi design, care are scopul de a facilita comunicarea, schimbul de informaţii sigure, interoperabilitatea, precum şi colaborarea pe World Wide Web. Conceptele Web 2.0 au dus la dezvoltarea şi evoluţia comunităţilor bazate pe Web, găzduit de servicii şi aplicaţii, cum ar fi site-uri de social-networking, video-sharing de site-uri, wiki, blog-uri, folksonomies, care de curînd au făcut posibilă apariția unui nou concept, acela de învățare permanentă – Never Ending Learning (Krishnamurthy et al., 2018), anterior cunosct ca învățare pe tot parcursul vieții (Lifelong Learning) (Calvani et al., 2008).

Pentru învățământul românesc, e-learning se dovedește a fi un instrument excelent, perioada actuală cunoscând o serie de eforturi de cercetare în domeniul educației prin intermediul mediilor electronice. Inițial, conceptul de e-learning a înlocuit metodologia clasică de învăţământ la distanţă, materialele scrise fiind pe CD-uri. Ulterior, posibilităţile de conectare la Internet au facilitat realizarea unor medii colaborative, săli de clase virtuale, instruire sincronă şi asincronă.

Portaluri naţionale educaţionale:

● Portalul Ministerului Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului: www.edu.ro.

Acest portal, apărut în anul 1998, prezintă activitatea Ministerului Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului, fiind punctul central de prezentare a informaţiilor şi documentelor oficiale. Sunt prezentate ultimele evenimente, programe, analize, noutăţi, acte legislative din învăţământul preuniversitar, universitar, minoritar şi cercetare. Sunt descrise metodologiile de organizare şi desfăşurare a examenelor, modele de subiecte pentru examenele importante, inclusiv cel de bacalaureat.

Cea mai mare comunitate educaţională din România, fiind principala sursă de informaţie, colaborare şi comunicare din învăţământul românesc. Portalul include o gamă largă de site-uri individuale, forum educaţional, http://forum.edu.ro, resurse educaţionale, conţinut educaţional digital interactiv, informaţii despre proiecte în domeniul educaţiei, instrumente de comunicare şi colaborare în masă şi multe altele.

– Site-uri dedicate examenelor naţionale http://admitere.edu.ro, http://titularizare.edu.ro, http://bacalaureat.edu.ro.

– Portal de găzduire de site-uri web pentru şcoli şi licee http://scoli.edu.ro şi http://licee.edu.ro.

– Un set extins de teste, întrebări pentru examenele naţionale, lista răspunsurilor corecte la subiecte de examen http://subiecte.edu.ro.

– Site dedicat proiectului pentru Educaţie Rurală http://mentoratrural.pmu.ro.

Portalul sprijină obiectivele programului, urmărind îmbunătăţirea accesului la o educaţie de calitate pentru elevii din mediul rural, exprimată prin rezultate şcolare mai bune, precum şi printr-un procent mai mare de promovabilitate, absolvire şi înscriere în cicluri superioare de învăţământ.

– Portal dedicat proiectului “Profesorul – creator de soft educaţional”, http://profesorulcreator.siveco.ro.

– 1educat – portalul ofertei de cursuri: www.1educat.ro.

1educat este un portal specializat în prezentarea ofertelor de cursuri, promovând perfecţionarea în anumite domenii de interes general. Conţine informaţii utile despre planificarea carierei şi mediului educaţional, precum şi numeroase resurse, dispunând şi de un asistent online.

● Şcoala Online: http://www.e-scoala.ro/ – Proiectul Şcoala Online oferă resurse gratuite utile elevilor, studenţilor, profesorilor, persoanelor dornice de instruire şi informare: dicţionare, biblioteci, eseuri, referate, cursuri, consiliere pentru e-learning şi altele.

Platforme e-learning utilizate în România

AEL (AeL) este o platformă integrată completă de instruire asistată de calculator şi gestiune a conţinutului, produs al firmei SIVECO, lansat în anul 2001. Oferă suport pentru predare şi învăţare, testare şi evaluare, administrarea conţinutului, monitorizarea procesului de învăţământ şi concepţie curriculară.

AeL este un sistem prin excelenţă flexibil, putând fi folosit în diferite limbi, regiuni, pe niveluri de studiu şi tipuri de instituţii de învăţământ. În prezent, această soluție de e-learning este implementată în peste 15.000 de școli din Europa, Orientul Apropiat, Africa și CSI (Comunitatea Statelor Independente). Biblioteca virtuală AeL eContent este una dintre cele mai bogate şi mai atractive colecţii de conţinut educaţional din lume, ce cuprinde 45.000 de obiecte de învăţare, pentru zeci de materii şcolare.

Principalele beneficii oferite de utilizarea platformei AeL în procesul de predare, învăţare şi evaluare sunt:

● pune la dispoziţia profesorilor un instrument complementar, flexibil şi eficient, sprijinind astfel procesul didactic;

● permite monitorizarea rezultatelor obţinute de elevi, atât pe perioada cursurilor, cât şi după finalizarea acestora;

● facilitează planificarea eficientă a resurselor (profesori, săli de curs);

● implică creşterea gradului de receptivitate şi asimilare al cunoştinţelor prin stimularea multisenzorială în prezentarea informaţiei, activitatea de explorare/căutare individuală a informaţiei şi de operare asupra ei, lucrul în echipă în rezolvarea unor sarcini de lucru, diversitatea surselor de informaţie;

● stimulează colaborarea în cadrul unor activități de grup;

● realizează trecerea de la învăţarea bazată pe memorarea mecanică a informaţiei (learning by memorizing), la învăţarea bazată pe experiment, pe descoperire, (learning by doing).

Bibliografie:

- Antonio Bartolomé. (2008). *Web 2.0 and New Learning Paradigms*. eLearning Papers.
- Antonio Calvani, Giovanni Bonaiuti, Antonio Fini (2008). Lifelong learning: What role for e-learning 2.0? *Journal of e-Learning and Knowledge Society* 4 (1): 179-187.
- Integrarea Tehnologiei Informaţiei și a Comunicaţiilor (TIC) în Curriculumul Național. Discipline Informatice. Suport de Curs. 2012
- Iuliana Dobre. (2010) *Studiul critic al actualelor sisteme de e-learning*. Academia Română, București 2010

L’approche pédagogique à l’aide des outils numériques

Prof. dr. Laura Pătru
Școala Gimnazială « Vintilă Brătianu » Ștefănești, Argeș

Les outils numériques font désormais partie intégrante du paysage pédagogique, constituant de formidables alliés pour réduire les barrières à l’apprentissage et offrir de nouvelles possibilités en termes d’accessibilité au-delà des activités pédagogiques réalisées en classe.

Les outils numériques présentent plusieurs avantages pour soutenir une approche pédagogique inclusive :

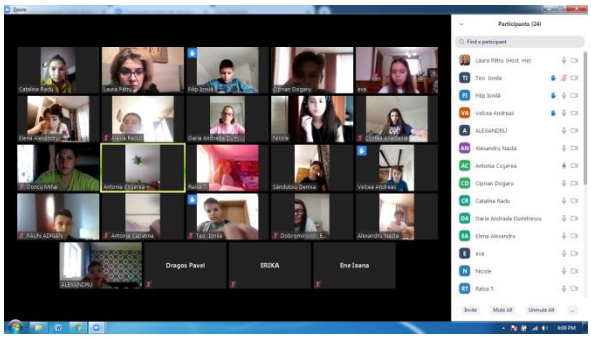
- ***Offrir une meilleure accessibilité aux connaissances***, par le dépôt de contenus sur une plateforme de cours en ligne ou la consultation de ressources multimédias complémentaires, par exemple. Les élèves peuvent y accéder de partout, au moment qui leur convient.
- ***Varier les stratégies d’enseignement***, une pratique reconnue pour susciter l'engagement et rejoindre un plus grand nombre d'apprenants.
- ***Tenir compte de la diversité des élèves et de leurs besoins*** **:** besoin de lire, de visionner, d'entendre, de schématiser, etc. - les outils numériques offrent plusieurs manières de représenter l'information, d'adapter le rythme d'apprentissage, d'agir et de communiquer, ce qui favorise l'atteinte des objectifs d'apprentissage pour tous les étudiants.
- ***Augmenter la fréquence et la qualité de la rétroaction***, notamment en offrant une rétroaction personnalisée et détaillée autrement que manuscrite. Les outils de sondage interactif et les questionnaires formatifs en ligne sont d'autres options à explorer pour soutenir les apprentissages.
- ***Faire tomber les murs de la classe.*** Le numérique permet de poursuivre les apprentissages et la collaboration au-delà du temps de classe. Les étudiants peuvent compter sur différents moyens de communication à distance, avec l'enseignant ou entre eux. Par exemple, le fait de participer activement à des discussions en ligne peut favoriser l'émergence d'une communauté d'entraide par les pairs.
- ***Soutenir l’autonomie des étudiants et leur permettre de développer leur potentiel***. Le numérique offre des options supplémentaires aux élèves pour démontrer l’acquisition de compétences ou de connaissances. En leur offrant des choix quant au support ou au mode de communication par lequel ils peuvent représenter leurs acquis, tous les étudiants bénéficient d'une chance équitable de se mettre en valeur.

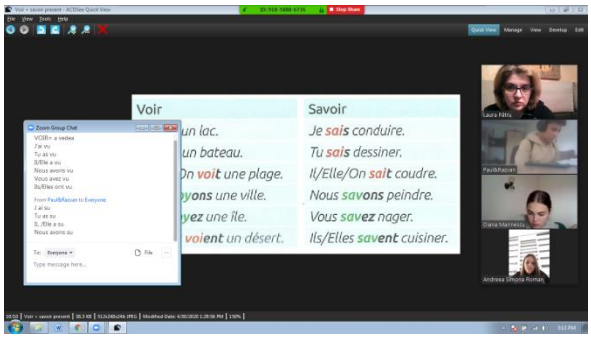
Le travail d'équipe pose parfois des défis quant à la juste répartition des tâches et à la conciliation des horaires de chacun. Plusieurs outils numériques facilitent l'organisation du travail d’équipe, en permettant notamment aux étudiants de planifier et de suivre l'avancement du travail à partir d'une application ou d'une plateforme en ligne. Ces outils offrent plusieurs avantages:

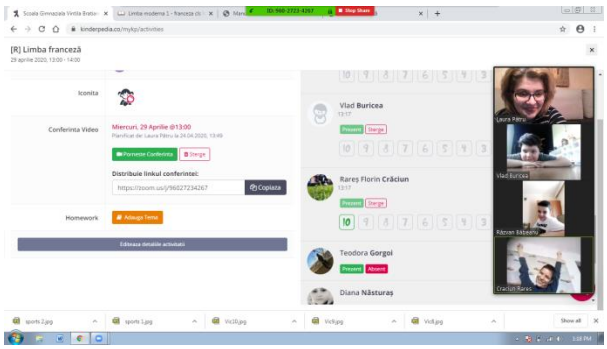
- Ils aident les élèves à développer leur autonomie par une responsabilisation accrue.
- Ils facilitent la gestion de l’information et des ressources mobilisées en les réunissant au même endroit.
- Ils permettent de visualiser rapidement les contenus, les tâches et les échéances pour une meilleure gestion du temps.
- Ils permettent à l'étudiant d'améliorer sa capacité à assurer le suivi de ses progrès.

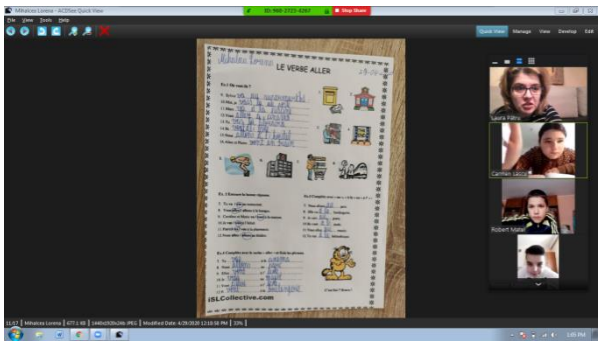
De nos jours, à cause de restrictions imposées par l’apparition du COVID-19, on a enregistré notre école sur la plateforme éducationnelle Kinderpedia, agréée par le Ministère de l’Education et de la Culture. Nous pratiquons des classes en ligne avec nos élèves, on peut démarrer des conférences vidéo à l’aide de l’application Zoom, on peut faire la présence, noter les élèves et leurs

donner des devoirs qu'ils transmettront aux professeurs en ligne. C'est une plateforme facile à utiliser tant par les élèves que par les professeurs, nous sommes tous connectés s'après un emploi du temps ben organisé. J'utilise avec succès les manuels digitales proposés par le Ministère, les apprenants sont enchantés et très actifs pendant nos réunions. Je vous propose ci-dessous quelques imagines de nos activités en ligne :

Le décrochage scolaire précoce, une réalité inquiétante

Prof. Codrescu Aurelia Mihaela,
Liceul Teoretic « Sfânta Maria », Galaţi

Le Lycée Théorique „Sfânta Maria”, Galaţi a gagné en 2018 le projet Erasmus+ „Cooperación para la inserción y motivación del alumnado con riesgo de abandono escolar temprano” (Coopération pour l'insertion et la motivation des apprenants en risque de décrochage scolaire précoce). Le projet dure depuis deux ans et sera conclu à la fin d'août 2020.

Le pays coordinateur de ce projet est l’Espagne, qui enregistre, malheureusement, un taux très élevé de décrochage scolaire parmi les pays européens. Le lycée espagnol est **IES Emilio Perez Pinero**, à Calasparra, une petite localité de la région de Murcia, située sur la vallée de la rivière Segura, célèbre pour les cultures agricoles du riz. L’initiative de ce projet leur appartient 100 % suite aux problèmes liés à ce phénomène d’abandon scolaire.

Le lycée porte le nom de l’architecte originaire de Calasparra, renommé pour ses constructions de type ”coupole” de nombreuses villes espagnoles. Nous avons été agréablement surpris par la coupole de la cour intérieure du lycée construite dans le style du célèbre architecte qui a emprunté son nom au lycée.

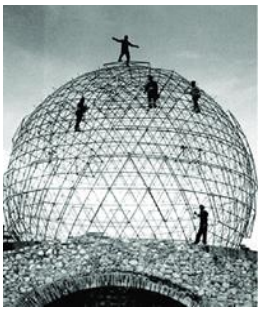

Fig. 1 Musée S. Dali, Figueres, Gérone

Fig.2 Cour intérieure du IES Emilio Perez Pinero, Calasparra

Les deux autres établissements scolaires participants sont : **IISS Francesco Crispi** de Ribera, situé dans la région Agrigento de Sicile, Italie et le **Lycée Théorique „Sfânta Maria”**, de Galaţi, Roumanie.

Le projet a débuté avec deux mobilités pour trois enseignants chacune : la première mobilité s’est déroulée dans le pays coordinateur, parce qu’à ce moment-là (novembre 2018) ont eu lieu, également, les travaux d’ouverture du projet.

Les deux rencontres ont compris des cours de formation ayant des thèmes liés à l’éducation et aux intelligences multiples et émotionnelle.

À Calasparra la formation intitulée „Stratégies pour la prévention de l’absentéisme et du décrochage scolaire précoce” s’est déroulée pendant deux jours comme il suit :

1. Leadership pédagogique inclusif dans l'espace éducatif européen ;
2. Générations éducatives, multiculturalisme et « tribus » en classe ;
3. Le circuit émotionnel et les valeurs d'égalité et d'équité en classe. Compétences émotionnelles ;
4. Limiter la décision d’abandonner l'école. Incorporation de valeurs et renforcement de l'estime de soi ;
5. Intelligences multiples et compétences sociales en classe. L’affirmation de soi et l’empathie ;
6. Mesures de résolution des conflits en classe et de prévention de l'intimidation et de la cyberintimidation ;

La formation a été assurée par le psychologue Antonio Borreguero, formateur éducatif et spécialiste en intelligence émotionnelle.

L'autre mobilité s'est déroulée en Italie (février 2019) et a compris une formation avec une psychologue spécialisée en intelligence émotionnelle, pendant deux jours de la manière suivante :

1. Modèles d'alternance école-travail pour prévenir les problèmes de détresse et d'abandon scolaire ;
2. De l'égal à l'égal : stratégies d'enseignement contre l'abandon scolaire ;

Ayant comme invités des psychologues spécialisés en intelligence émotionnelle, les établissements espagnol et italien nous ont offert l'opportunité de voir deux systèmes d'enseignement différents avec des méthodes de travail des plus inédits : le travail en équipes avec les élèves avec des inhabiletés (Espagne) ou l'entraînement des élèves ayant un comportement difficile dans des leçons de type „jeux de rôles dans une nouvelle de Boccacio". (Italie).

Pendant la période du 6 mai au 12 mai 2019, le Lycée Théorique „Sfânta Maria", Galaţi a été pays d'accueil de ce projet, les invités étant un groupe de 3 enseignants et dix apprenants provenant de la IES Emilio Perez Pinero, Calasparra, d'Espagne et un groupe de 3 enseignants et dix apprenants provenant de IISS Francesco Crispi, Ribera, d' Italie, au total 26 invités étrangers dans notre établissement.

Par des activités originales et très intéressantes, les élèves des trois pays impliqués ont participé aux leçons, aux ateliers et aux visites guidées de la manière suivante :

-Visite guidée au Musée des Sciences Naturelles "Răsvan Angheluță" de Galaţi où on a observé l'Aquarium, le Planétarium, l'exposition permanente de la flore et de la faune de notre pays et on a suivi un documentaire dans la salle de cinéma de l'Observatoire Astronomique ;

-Visite guidée au Musée Ethnographique de Sivița où les étrangers ont connu quelques aspects de nos coutumes populaires ;

-Visite à l'entreprise française *Webhelp,* où les élèves ont participé à un atelier intitulé « Sans barrières, sans frontières » ;

-Visite à la Mairie de la ville.

Mais, aussi aux activités culturelles et artistiques en équipes multinationales avec :

- le psychologue scolaire : *L'élève idéal versus le professeur idéal*, *N'abandonne pas l'école* ;
- le professeur de roumain : une leçon linguistique avec le professeur de roumain sur le texte de Marin Sorescu „ À la leçon", où les élèves espagnols et italiens ont été invités à lire à haute voix le texte en roumain et à identifier les mots roumains similaires à ceux de leurs langues ;
- le professeur d'éducation physique et de sport : des activités sportives (volley-ball, football) ;

Les élèves ont eu également des moments de détente : de la musique et de la danse, un défilé de mode, un lancement des ballons, une excursion en bateau sur le Danube.

Pour l'année scolaire 2019-2020, pendant la période du 9 au 16 novembre 2019, un groupe formé de trois enseignantes et dix élèves de notre établissement scolaire se sont déplacés à IISS Francesco Crispi, Ribera en Italie où on a continué notre travail collaboratif par des jeux de rôles. Les élèves ont été partagés en quatre équipes multinationales et ont a mis en scène quatre séquences possibles de la vie d'un adolescent qui pourrait abandonner ses études : une famille difonctionnelle avec des parents alcooliques, la violence domestique ou à l'école, l'entourage totalement inapproprié ou une grossesse imprévue. Tout cela pourrait constituer des causes du décrochage scolaire. Par la mime et la pantomime, les élèves ont été tour à tour acteurs, réalisateurs et metteurs en scène. Ils ont pris des vidéos avec leurs portables, ensuite ont commenté et ont analysé les situations.

Les hôtes italiens nous ont proposé d'autres ateliers et activités intéressantes : une visite à l'entreprise des confitures et des jus de fruits *Siciliamo* où nous avons poursuivi le processus technologique de préparation des oranges pour la fabrication, des activités sportives (volley-ball, basket-ball), la visite de documentation des environs (Les Thermes de Sciacca, Palerme, Catania)

La mobilité suivante se serait déroulée à Calasparra dans la même formule, à savoir trois enseignants et dix élèves en situation de risque de décrochage scolaire : provenance des familles ayant des ressources financières précaires ou des familles monoparentales ou avec des parents partis à l'étranger pour le travail. Ceux-ci constituent d'ailleurs le groupe cible de notre projet. En Espagne le projet aurait été conclu, mais suite aux problèmes liés au Coronavirus, le projet se déroulera par des activités en ligne.

Notre collaboration en ligne continue par des activités de sensibilisation, telles que : la réalisation des produits des matériaux recyclables qui seront exposés sur le site du projet à l'intérieur d'un « marché virtuel », la réalisation des vidéos, des articles ou des dessins thématiques.

Par ce projet Erasmus+ les apprenants des trois pays ont compris l'importance de la continuation des études à tout prix, la tolérance, la collaboration entre les jeunes de nationalités différentes, l'enrichissement culturel et linguistique dans notre espace européen. Ce projet a offert une chance à ces jeunes pour l'implication dans de diverses activités, leur a offert des opportunités diverses pour enrichir leurs compétences et leurs habiletés tellement nécessaires pour accrocher un futur emploi sur le marché du travail, que ce soit dans le pays d'origine ou ailleurs, en Europe ou dans le monde.

STIMULAREA CREATIVITĂŢII COPIILOR PREŞCOLARI PRIN ACTIVITĂŢILE ARTISTICO-PLASTICE

Prof.înv.preşc.ANTIMIU ECATERINA
Grădiniţa cu p.p nr.2 Filipeştii de Pădure, judeţul Prahova

Pictura constituie o activitate prin care jucându-se, copiii ne dau posibilitatea să constatăm felul cum văd, cum înţeleg lumea, ce i-a impresionat mai mult din multitudinea aspectelor văzute, ce le-a reţinut atenţia, să descoperim interesele şi năzuinţele lor. In acest scop ,am căutat să le dezvolt interesul şi dragostea pentru activitatea de desen şi pictură, folosind mijloace de realizare şi tehnici de lucru diverse ,Pentru eficienţa activităţii plastice şi pentru influenţarea capacităţii creatoare a preşcolarilor, am aplicat fie metoda picturii libere , fie cea a picturii pe model. In cadrul picturii libere copiii au avut posibilitatea fie să picteze din imaginatie ,fie după model. Deşi la început copiii aveau nesiguranța , treptat au prins curaj exprimându-si plastic și verbal propria lucrare. Pentru a asigura exprimarea cât mai complexă a personalitătii copiilor în propriile lucrări și pentru a stimula capacitatea de exprimare liberă a impresiilor lor, le-am propus să picteze peisaje(toamna ,iarna)sau să decoreze(covorul din dormitor,rochia mamei) . Cu cât se va solicita mai mult efortul intelectual și creativ al copiilor în procesul didactic, cu atat va crește șansa dezvoltării personalității lui creatoare . Modernizarea continuă a procesului instructiv-educativ, impune ca strategiile aplicate să fie cât mai riguros selectate și intr-o formă accesibilă, novatoare. Prin folosirea diversificată a metodelor, se urmărește eludarea monotoniei, plictisului, rutinei, deschizând în sufletul copilului dorința de invățare într-un mod eficient și creativ. In stimularea creativității copiilor preșcolari, prin activitățile de pictură, un rol important îl au tehnicile de lucru folosite . În lucrările realizate am îmbinat elementele de limbaj plastic(punct,linie,pată de culoare) cu cele de tehnică de lucru. In activitațile artistico-plastice desfășurate cu copiii am folosit dactilopictura, pictura cu pasta de dinti albă ,roz,albastră,tehnica șabloanelor prin folosirea sitei , ștampilelor, tamponului, pensulei aplicate , palmei , cu diverse elemente (paiul, burete ,sfoară ,lumânarea, pieptenele), a fluidizării etc.

Prin simbolurile grafice reflectate în dactilopictură, prin libertatea în alegerea temei, copiii preșcolari transpun în culoare bogăția informațiilor de care dispun și cu care operează, dau libertate memoriei cromatice și figurative. Prin contactul mâinii direct cu hârtia, copiii încep de la grupa mică să știe cum să-și dozeze efortul la apăsare, ating ușor hârtia cu mișcări fine ale degetelor și ale mâinii întregi.

Folosind această tehnică, mâna copilului capătă o mare flexibilitate, o mai mare siguranță, iar mușchii mici ai mâinii se dezvoltă și se întăresc. Această tehnică de lucru are darul de a trezi interesul copiilor pentru activitatea de pictură, stimulându-le independența și creativitatea.

Copiii au pictat și cu pensule dar și cu beţisoare, folosind pastă de dinți .Cu pasta de dinți copiii au lucrat pe foi colorate diferite teme: „Ninge cu fulgi mari”, „Orașul iarna’’„Omul de zăpadă”

Pentru decorarea rochiței, a șervețelului: 'Rochița păpușii' sau 'Decorăm șervețelul',am folosit tehnica ștampilelor , copiii realizând lucrări frumoase și interesante. Cu ajutorul *ștampilelor din plută*, prin repetare, alternare și simetrie se pot crea motive noi, care dezvoltă orientarea în spațiu a copiilor (aproape, departe, sus, deasupra, lângă)Aceasta tehnica am folosit-o mai ales pentru lucrări colective; suportul ștampilei este variat, ceea ce generează receptivitatea copilului pentru posibilitățile oferite de natură .Ex. “Toamna”, “Copac cu mere roșii”.

Un mijloc de fuzionare a culorilor, ce oferă copilului libertate în alegerea culorilor, este tehnica tamponului ,tehnica folosită în realizarea diferitelor teme. Ex. “Copac cu frunze ruginii”, “Legume și fructe de toamnă”, “Flori și fluturi pe câmpie”..

O altă tehnică executată cu ușurință de către copii este tehnica pensulei aplicate. Copiii au fost încântați să aplice cu pensula groasă îmbibată în culoare pete, amprente ,pe suprafața de decorat. Prin aplicare repetată de pete de culoare , pe un fundal verde,copiii au obținut peisaje florale impresionante.

Și tehnica picturii pe lipici este o tehnică atractivă. Se aplică pe foaia de decorat un strat subțire de lipici peste care , cu ajutorul unei pensule groase se pune vopseaua în culoarea dorită. Apoi, cu ajutorul unui bețișor, coada pensulei sau cu degetul se gravează fel de fel de ornamente ca: linii, cercuri sau alte desene. Această lucrare trebuie executată până nu se usucă stratul de lipici..Eu am realizat cu copiii ,,Mingea cu buline și ,,Poveste de iarnă”.Această tehnică se poate folosi la grupa mare. Este o tehnică atractivă și creativă ,dând posibilitatea copilului să creeze liber. Copiilor le place foarte mult să picteze cu palma.

Prin această tehnică completată cu dactilopictura sau chiar cu pensula,copiii au realizat diferite imagini ca de exemplu,,Cocoșul” sau ,,Buchet de flori”.

Ordonarea elementelor compoziționale poate fi posibilă folosindu-se tehnica conturului ; conturul și culoarea se sustin reciproc .Folosind această tehnica copiii au creat diverse lucrări Ex. “Coșulețul cu fructe”, “Vaza cu crizanteme”.

Sensibilitatea pentru armonia cromatică poate fi dezvoltată la copii prin tehnica suflării culorii ,tehnica atractivă ,prin care se pot realiza lucrări impresionante. Ex. “Câmp cu iarbă și cu flori”

Folosind tehnica plierii hârtiei copiii au fost încântați să obțină două forme spontane identice, aflate față în față. . Exemple de activități: ,,Floarea”, ,,Fluturașul”.

Copiii au obținut structuri atractive și creative și prin pictura cu paiul. . Au realizat lucrări tematice:,, Tufișuri”, ,, Foc de artificii” Pentru a dezvolta simțul artistic la copii ,curiozitatea, creativitatea liberă și plăcerea de a realiza lucrări plastice , tehnicile trebuie să fie variate și actul de creație să fie înțeles ca un joc în care sunt folosite culorile și îmbinate conform dorințelor si imaginației copiilor. Aici intervenim noi, încurajând actul de creație al copilului, apreciind creația realizată,chiar dacă nu respectă întocmai tema . Exemplele de tehnici folosite de mine la grupă pot continua cu cele în care am folosit diferite materiale .

Pictura cu sfoara. . Exemple de activitati: ,,Forme fel de fel”, ,,Vârteju

Pictura cu buretele: Ex.,,Mozaic

Prin tehnica desenului decorativ cu pieptenul copiii. realizează dungi (orizontale, verticale, oblice, valuri), după inspirația fiecăruia și după felul cum este mânuit pieptenele. “Covorul”, “Copacul”

Tehnica desenului cu lumânarea - Teme: ,, Peisaj de iarnă”, ,, Plecarea berzelor”

Folosind tehnica fluidizării , preșcolarii au avut posibilitatea să afle ce se poate întâmpla cu o culoare pusă pe o foaie umedă(jocul culorilor înfrățite). În cadrul activităților artistico-plastice este necesar ca preșcolarii să aibă posibilitatea să se manifeste liber, fără teama de a greși, de o apreciere critică. Adultul nu găsește întotdeauna opera copilului prea atractivă. Pentru acesta din urmă , ea este plină de semnificații. Esența este însă alta după cum afirma George Vaideanu în lucrarea ,, Cultura estetică școlară ” :Ne interesează, în primul rând ,nu valoarea artistică a lucrărilor ci valoarea lor formativă, important rămane faptul că elevul încearcă , se exprimă și se cunoaște și de cele mai multe ori această exprimare dispune de originalitate și prospețime. »

Subliniind rolul pe care îl au activităţile artistico - plastice, menţionez că desenul și pictura reprezintă un joc plăcut, o activitate agreabilă, care dirijată cu mult tact, are consecinţe dintre cele mai favorabile pentru dezvoltarea ulterioară a copilului.

BIBLIOGRAFIE :

Maria Ilioaia - „ Organizarea și desfășurarea activităților artistico - plastice” , E.D.P. , 1981, pag. 3 – 27, 74 – 89. 98 – 114;
Didactica preșcolară ”, Ed. Integral, București, pag. 38 – 48;
Curriculum pentru educatia timpurie/2019

Abordări inovative în activitatea didactică

Profesor Matematică Mirela Dajbog,
Școala Gimnazială Nr. 1 Independența

Metodele inovative de învăţare, modalităţile moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe, asigurând perfecţionarea şi optimizarea demersului educaţional.

Procesul de formare interactiv presupune acţiune atât din partea profesorului cât şi din partea elevului. Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învăţare este necesar să ţină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învăţare, cum ar fi: competenţele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual şi capacităţile elevilor, resursele materiale accesibile şi gradul de complexitate al conţinutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfăşoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învăţării. Metodele inovative presupun o învăţare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Idealul educațional al secolului 21 consideră pregătirea elevilor pentru viața reală punctul de referință în construirea discursului instructiv-educativ. Școala este un laborator în care elevii descoperă, experimentează, cercetează, anchetează, crează și evaluează prin intermediul propriului filtru de gândire, al ritmul individual de învățare, iar profesorul este cel care îi ajută să-și descopere aspirațiile, așteptările, motivațiile și îi îndrumă spre adevărul practic al vieții prin implicarea în contexte sau scenarii reale de învățare. Profesorul de mâine este cel pe care îl formăm noi, profesorii de azi! Proiectul lecției de viață pe care noi îl aplicăm la clasă reflectă reușita sau eșecul elevilor noștri ca oameni!

Gândirea divergentă, reprezintă potențialul gândirii creative și rezolvării de probleme. Nu este sinonimă cu comportamentul creativ actual, dar s-a dovedit a fi un bun estimator al creativității. Fiecare lecție ar trebui să facă un pas în față în dezvoltarea creativității cât și a gândirii divergente. Învățarea prin proiecte (Învățarea prin realizarea de proiecte / PBL). Această activitate a demonstrat o abordare interdisciplinară și un stil de învățare bazat pe sarcini. Am ales idea și apoi am venit cu exemple de activități. A urmat un scurt exercițiu pentru a înțelege felul în care aceste activități merg simultan. În cazul nostru subiectul a fost ,,Compozitorii”. Când sarcina a fost sfârșită, fiecare echipă a făcut prezentarea prin rotație. Prezentarea este o parte de o importanță crucială a acestei metode, dar cere mult timp! Este o cale de învățare recompensatoare dar și provocatoare. Inovația necesită o minte deschisă și doritoare să încerce noi metode și strategii.Caută inspirația oriunde. Cum ar fi să folosim mediul în care trăim zi de zi în avantajul nostru? Dacă țelul nostru este cel de a 8 educa, cultiva și pregati copiii pentru viitor, de ce să nu invităm contextele și situațiile din viață reală în programul nostru?

Abordari inovative:

0 idei pentru educația secolului 21 1. Lecțiile de tip ,,open up”(,,deschise”, libere) Lecţia de 45 - 60 de minute a domnit suprem în sistemele şcolare din întreaga lume pentru o lungă perioadă de timp, forţând profesorii să execute planurile lor de lecţie cu precizie militară. Nu contează dacă elevii nu au înţeles complet subiectul înainte de a suna clopoţelul, ,,subiectul” nu aşteaptă pe nimeni. Cu toate acestea, şcolile trec de la concepţia unei lecţii ca unitate rigidă, cu subiect specific care are loc între cei patru pereţi ai

sălii de clasă, îmbrăţişând ideea că o lecţie poate avea mai multe înfăţişări: organică sau structurată, lungă sau scurtă, bazată pe idealurile școlii. Și, așa cum structura lecțiilor este diversificată, tot atât de divers devine și rolul profesorului. 2. Gândirea lecției în contexte extrașcolare (în afara sălii de clasă) Într-o clasă tradiţională, elevii stau în rânduri în bănci individuale sau mese mici, și astfel se confruntă cu profesorul. Există un motiv foarte bun pentru acest lucru: lecțiile sunt proiectate astfel încât profesorii să poată transmite eficient informaţii pentru grupuri de elevi. Acest lucru avea sens atât timp cât profesorii reprezentau cele mai accesibile surse de informare pentru elevi. Dar, într-o epocă în care literalmente suntem înconjurați de informații prin intermediul internetului, nu mai avem nevoie de elevi care să fie așezați în rânduri, și cu care să se confrunte profesorul: exercitarea competenţelor secolului XXI – rezolvarea de probleme prin colaborare, IT, informaţii și alfabetizare de tip economic – necesită metode de predare specifice secolului 21. Rolul profesorilor nu mai este acela de a difuza informația, ci de a ghida, discuta și, desigur, de a măsura progresul elevilor. Astăzi, școlile inovative au săli de clasă proiectate pentru exercitarea de cunoștințe (aplicarea acestora), și nu pentru primirea acestora, dar, mai mult, primirea și aplicarea informațiilor pot avea loc în același timp și în același spațiu. 3. Educație personalizată pentru fiecare În Anglia, când vorbim despre un copil cu „nevoi educaţionale speciale", ne referim la un copil cu dificultăţi de învăţare diagnosticate. Dar de fapt toată lumea are „nevoi educaţionale speciale": abordăm problemele în stilul nostru, înţelegem conceptele în ritm propriu și răspundem diferit la diferite tipuri de feedback. Profesorii buni întotdeauna au ţinut cont de acest lucru, dar structura convențională a școlii limitează măsura în care se poate personaliza învățarea. În cele mai multe şcoli toată lumea studiază același lucru, în același timp, în același mod. Ce este personalizat, în general? Este nivelul de înțelegere așteptat. Acest lucru există deoarece atunci când un profesor prezintă un material la o clasă mare şi apoi măsoară progresul procesului de învățare al fiecarui elev, de obicei, nu este suficient timp pentru a oferi fiecărui copil un curs de învăţare adaptat la aptitudinile individuale . Cu toate acestea, acest lucru începe să se schimbe, parţial (deşi nu în întregime) datorită tehnologiei digitale. 4. Tap into students’ digital expertise / Fii un ghid în experiențele de cercetare digitală a elevilor Imaginează-ți că ți s-a dat o sarcină urgentă la locul de muncă care necesită un pic de cercetare. Din păcate, ai doar 60 de minute de acces la calculator astăzi. Ai un smartphone, dar nu ai permisiunea să-l folosești în clădire. Ce faci? Pare evident că orice lucru profesional produs în acest context ar fi lipsit de amploare şi precizie.

Tehnologia a revoluționat relaţia noastră cu informațiile din lumea reală, şi ni se garantează accesul la informație de oriunde, în orice moment. Acest lucru este chiar mai pronunţat pentru tinerii care au crescut cu tehnologia ca parte integrantă şi mereu prezentă în viaţa lor. Astăzi elevii sunt anchetatori înnăscuți, cercetători şi sintetizatori de informaţii. Aceste abilităţi pot fi utilizate mult în orice clasă: zilele de informatică, ca un subiect de sine stătător, predat în laboratoarele de informatică, sunt numărate. 5. Implică elevii în proiecte reale Astăzi, un număr tot mai mare de tineri învaţă prin derularea de proiecte care le solicita să efectueze cercetări dincolo de graniţele unui subiect, să creeze un produs de calitate profesională care cere mai multe proiecte, și să prezinte munca lor in fața colegilor, profesorilor și părinților.

În societatea actuală, are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să ţină pasul cu evoluţia societăţii şi implicit a educaţiei. Și în învățământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învăţare care poate eficientiza tehnicile de învăţare şi de muncă intelectuală, le poate bloca sau încetini.

Dirijor al procesului educaţional, profesorul apelează la o serie întreagă de instrumente pentru a uşura şi accelera asimilarea şi aplicabilitatea informaţiilor.

Nevoile şi cerinţele copiilor „actori” pe scena educaţională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activităţii didactice.

Bibliografie*:*

Crenguţa Oprea, Strategii didactice interactive, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2007.

Breben S., Gognea E., Metode interactive de grup, Editura, Arves, 2007.

Miron Ionescu, Educaţia şi dinamica ei, Editura, Tribuna învăţământului, Bucureşti, 1998.

Ion Frăţilă, Tendinţe în evoluţia procesului de învăţământ, Revista, Învăţământul preşcolar, nr.2-3 1991.

DOBĂNDIREA DE COMPETENȚE PRIN ORELE DE MATEMATICĂ

Prof. Vlad Mariana,
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Galați

Pentru a fi dezvoltate competențele solide cât și creativitatea elevilor în cadrul orelor de matematică se impun activităţi intelectuale, ce vor duce la o gândire independentă şi creatoare.

Amintim doar câteva din aceste activități: rezolvarea de probleme; compuneri de probleme după exerciţii date sau după scheme afișate, sau alcătuiri de scheme şi exerciţii cu reguli specifice după exerciţii sau compuneri de exerciţii după scheme.

Progresul dezvoltării psihice a şcolarilor depinde de rapiditatea adaptării la cerinţele programului de activităţi din şcoală, de modul de integrare în colectivitate, de limbajul, atât cantitativ cât şi calitativ, pentru a-si putea exprima nuanţat/ gânduri, sentimente proprii, observaţii sau proprietăţi ale noţiunilor dezbătute în cadrul orei/ temei. Limbajul matematic este de multe ori inaccesibil multor elevi de aceea se impune examinarea problemelor ***analitico-sintetic şi*** rezolvarea problemelor, cât şi ***analiza problemei*** astfel încât elevii să fie dirijaţi prin ***metoda sintetică*** şi ***metoda analitică***.

La clasele mari nu este de neglijat modul de alcătuire a ***planului de rezolvare*** fiind formulat cu ajutorul propoziţiilor afirmative cât mai concise.

Aspectul cantitativ al limbajului specific disciplinei, înseamnă număr de cuvinte, expresii, scheme, enunţuri și mesaje învăţate, fixate în memorie, care pot fi reproduse în situaţii similare de comunicare. Aspectul calitativ al limbajului matematic înseamnă că dintr-un număr de cuvinte, expresii şi structuri învăţate, elevul să poată construi cât mai multe enunţuri, să se poată face cât mai multe combinări logice, în spiritul limbajului adecvat disciplinei la care se face referire, pentru a se putea exprima nuanţat/ gânduri, sentimente proprii, observaţii sau proprietăţi ale noţiunilor dezbătute în cadrul orei/ temei.

Şcoala este cea care trebuie să pregătească elevii pentru viaţă, astfel încât adultul, omul modern de mâine, să poată fi ancorat din ce în ce mai mult într-o anumită profesie. Modernizarea învăţământului este privită prin prisma integrării rapide a absolventului în viaţa socială. Elevii încă din clasele primare îşi însuşesc noţiuni matematice elementare cu care operează pe tot parcursul vieţii, aici, în şcoala gimnazială se pune temelia învăţământului matematic. De felul cum este organizat şi orientat procesul de învăţământ depinde dezvoltarea gândirii independente şi creatoare.

Dintre principalele operaţii ale procesului de gândirii, ***analiza şi sinteza*** sunt operaţii mintale opuse fără a căror unitate dialectică nu este posibil procesul gândirii în rezolvarea problemelor. Examinarea problemelor în vederea rezolvării lor necesită un proces ***analitico-sintetic***. Prin rezolvarea problemelor elevul capătă deprinderi de muncă intelectuală, învaţă să aplice matematica în viaţă, îşi aprofundează cunoştinţele. Prin trecerea de la rezolvarea problemelor de la un nivel elementar la un nivel mai înalt se realizează formarea unui complex de priceperi şi deprinderi cu ajutorul cărora elevii pot rezolva orice problemă în mod independent.

Rezolvarea unei probleme impune elaborarea unui şir de raţionamente pe baza datelor cunoscute, efortul de gândire este cu atât mai mare cu cât o dată necunoscută se găseşte mai îndepărtată de datele cunoscute ale problemei. Pentru ca elevii să poată rezolva cu uşurinţă probleme e necesar să aibă un anumit nivel de dezvoltare intelecuală, să fie deja create aptitudinile de a înţelege şi judeca

rapid, de a trage concluzii cât mai simple. ***Problemele compuse*** vor fi descompuse în probleme simple şi rezolvarea acestor probleme compuse se va realiza corect şi într-un timp optim cu cât elevul stapâneşte foarte bine rezolvările problemelor simple. Acest lucru este posibil dacă elevul stăpâneşte înţelegerea conştientă a noţiunilor matematice întâlnite de elevi în textul problemei.

Un alt aspect important în rezolvarea problemelor este ***analiza problemei***. La clasele mici P-I elevii sunt dirijaţi prin ***metoda sintetică***, la clasele III-IV examinarea problemei se face prin ***metoda analitică***. Elevii îşi fixează atenţia încă de la început pe întrebarea problemei, raţionamentul începe cu întrebarea principală conducându-i pe elevi spre o serie de întrebări intermediare care duc la perechea de date ce oferă posibilitatea de a începe rezolvarea problemei. La clasele mari nu este de neglijat modul de alcătuire a ***planului de rezolvare*** fiind formulat cu ajutorul propoziţiilor afirmative cât mai concise.

O altă activitate importantă în rezolvarea unei probleme este ***scrierea rezolvării*** într-o singură expresie care duce către compunerea de probleme, elevul respectă astfel structura exerciţiului sau a figurii date şi-n funcţie de aceasta să elaboreze textul problemei. Complexitatea acestui gen de activitate intelectuală constă în stăpânirea tehnicilor de calcul, a raţionamentelor logice, un vocabular bogat, apel la cunoştinţele dobândite pentru a elabora un conţinut realist, caracterul reversibil al acestor activităţi de muncă independentă aduce elevilor mari beneficii şi asupra controlului şi a folosirii cât şi a respectării parantezelor.

Tema pentru acasă va cuprinde itemi asemănători celor rezolvaţi în clasă. Acest punct important al lecţiei poate fi plasat în orice moment al lecţiei –spun specialiştii-în funcţie de specificul şi scopul lecţiei. Temei pentru acasa îi vor fi rezervate cel puţin 3-5 minute pentru explicarea, cu ajutorul elevilor, şi precizarea/atenţionarea acestora cu privire la ***distractorii*** ce-i conţine fără a primi totul „mură-n gură” până la un anumit nivel, îi vom provoca pe elevi pentru a întrezări singuri drumul spre rezolvare, iar acasă să-l ducă până la capăt. Tema va fi bine gandită, ştiut fiind faptul că nu există clase omogene, tema va fi dată diferenţiat, elevilor dotaţi li se va solicita rezolvarea problemelor compuse cu itemi mai dificili şi rezolvarea prin toate metodele cunoscute dezvoltându-le elevilor o gandire flexibilă, elevul fiind pus să abordeze problema din unghiuri diferite. Tema pentru acasă nu trebuie să supraîncarce elevul, astfel el se descurajează. Tema să aibă caracter formativ şi să fie verificată, altfel aceasta îşi pierde din valoare. Tema pentru acasă nu trebuie să fie voluminoasă ci claritatea şi calitatea, valoarea instructiv-formativă a acestei teme are un rol esenţial în dezvoltarea gândirii creatoare a elevulu

Voi da doar cîte un exemplu de greşeală tipică pentru fiecare clasă: la clasa a V-a la Capitolul Puteri sunt frecvent întâlnite greşeli în rezolvările exerciţiilor de tipul $a^{n-p}=a^n-a^p$ în locul relaţiei corecte $a^n:a^p=a^{n-p}$. La geometrie sunt confundate definiţiile „mediatoarei cu cea a medianei” mai ales la clasa a VI-a fiind primul an în care se studiază geometria. La clasa a VII-a proprietăţile radicalilor de forma $\sqrt{A\pm B}$ se confundă cu $\sqrt{A}\pm\sqrt{B}$ în locul relaţiei corecte $\sqrt{A\cdot/\div B}=\sqrt{A}\cdot/\div\sqrt{B}$ La clasa a VIII-a simplificările rapoartelor de numere reale exprimate cu ajutorul literelor sau calculul ariei unui corp utilizând relaţiile deduse din teorema fundamentală a asemănării, corpurilor asemenea formate prin secţionare cu un plan paralel cu baza a corpului iniţial.

La fiecare elev se poate inventaria un vocabular cantitativ (al noţiunilor titlu, cu sensuri proprii, fundamentale). Elevii pot avea un nivel al capacităţii de receptare şi decodificare a mesajelor şi alt nivel al capacităţii de codificare şi transmitere a acestora. Există aşadar un vocabular activ şi unul pasiv. În fondul activ al fiecărei persoane se disting din punct de vedere funcţional, adică după

raportul dintre achiziţia de tip reproductiv şi cea de tip combinativ-creativ, două stocuri de elemente lexicale: un fond activ reproductiv şi un fond activ productiv.

Cadrele didactice trebuie să urmărească în ce măsură copii şi-au dezvoltat fondul reproductiv lexical şi care este stadiul dobîndirii, prin exerciţiu, a vocabularului activ productiv şi în raport cu nivelul fiecăruia să organizeze activităţi speciale pentru dezvoltarea limbajului specific temei.

În fondul activ reproductiv intră acele cuvinte şi expresii pe care vorbitorul le-a însuşit ca modele şi le foloseşte prin simplă reproducere, în structuri identice, când situaţiile de viaţă se potrivesc. De pildă mai mulţi elevi au luat din teorema lui Pitagora enunţul acestei teoreme (în rezumatul lor expresia suma pătratelor catetelor de multe ori înseamna suma catetelor la pătrat) În vorbirea orală exprimarea este corectă, dar scris este eronat.

Cuvintele, pe sensul propriu, au şi un câmp semantic care iese în evidenţă în context. Deseori, o simplă schimbare a topicii modifică sensul comunicării. De pildă, formăm cu aceleaşi cuvinte, două propoziţii, schimbând ordinea unui cuvânt: aria unui pătrat cu latura de 8m, este....şi pătratul de arie 64m^2 are latura de...

În ***pregătirea noastră, a cadrelor didactice,*** pentru lecţie un loc important trebuie să-l aibă preocuparea de a „pune” pe **fiecare elev** în clasă sau acasă în faţa unor **sarcini accesibile**, strecurând din când în când sarcini mai dificile, gradual, asigurând astfel progresul intelectual și dezvoltarea de competențe.

In concluzie, ***Deprinderea elevilor cu munca intelecuală***, cu procedeele de studiu independent ar trebui să fie deziderate ale fiecărui cadru didactic, a cărui conştiinţă socio-profesională îl îndeamnă spre noi şi noi căutări.

Bibliografie:

1. Ion Ciocan, Ion Negruţ. Formarea personalităţii umane semnificaţii şi sensuri instructiv-educative, Editura Militară, Bucureşti, 2001;
2. P. Golu, „Motivaţia un concept de bază în psihologie” Revista de psihologie nr 3/2011;
3. Mitrofan M. Dinamica nivelului de aspiraţie în microgrupul şcolar, Revista de pedagogie, nr 7/2017;
4. Tiberiu Kulcsar.Factorii psihologici a reuşitei şcolare. Ed didactică şi Pedagogică, Bucureşti 2009;
5. Dumitru Teodosiu. Mai aproape de elevi, EDP Bucureşti, 1996;
6. C Pufan, Motivaţia învăţării, Revista de psihologie, nr 3/2011.

DEZVOLTAREA COMPETENTELOR DE COMUNICARE LA COPII ŞI ELEVI

Prof. ALINA Sârbu,
Şcoala Gimnazială “Mihai Viteazul” din Galaţi

Din experienţa anilor petrecuţi la catedră şi a lucrului cu elevii din învăţământul primar, prin întroducerea în trunchiul comun a orelor de limbă străină, cât şi a orelor desfăşurate la gimnaziu, am constatat că exprimarea orală a elevilor este foarte greoaie. Cauzele acestei exprimări anevoioase o voi detalia în materialul următor.

Pentru a se înţelege măsura influenţei exercitate de cadrele didactice în stimularea şi dirijarea dezvoltării limbajului la copil, sunt necesare de la început precizări în legătură cu:

a) Nivelul atins de limbajul copiilor la intrarea în grădiniţă;
b) Stimularea exprimării creativităţii orale la copii.

Nivelul limbajului copiilor la intrarea în grădiniţă

Perioada antepreşcolară este etapa constituirii primare a limbajului, cu dificultăţi de pronunţie, în care copilul utilizează la început cuvinte onomatopee, folosind o vorbire sincretică sau holofrazie (întrebuinţează cuvinte cu funcţie de fraze, cuvinte cu circulaţie restrânsă, înţelese de mediul apropiat), apoi îşi formează limbajul situativ încărcat de cuvinte “ concrete” cu gestică, exclamaţii şi forme verbale eliptice. Numai când apare limbajul contextual (vorbirea în propoziţii) copilul poate intra în relaţii verbale de comunicare şi înţelegere reciprocă cu vorbitori din afara mediului imediat.

Copilul constată că realitatea are posibilităţi mai restrânse de manifestare, dar ca imaginar se poate transpune în orice situaţie, chiar şi fantastică. Sesizând infinitatea ipostazelor, realităţii , i se stimulează dezvoltarea fanteziei verbale, a invenţiei prin deducţie ”.

De la trei ani copilul începe să folosească mai frecvent limbajul ca instrument al gândirii. Îşi sporeşte curiozitatea faţă de relaţiile dintre fenomene şi persevereză cu întrebările: “ de ce?, cum?...” Programul grădiniţei impune altă conduită decât cea cu care s-au deprins/obişnuit copiii acasă sau la creşă. Progresul dezvoltării psihice a preşcolarilor depinde de rapiditatea adaptării la cerinţele programului de activităţi din grădiniţă, de modul de integrare în colectivitate. Adaptarea este mai dificilă dacă preşcolarul nu ştie să se exprime şi nu înţelege prea bine ce i se spune. De aceea, limbajul la preşcolari şi şcolari se impune ca una dintre cele mai importante sarcini ale învăţământului, singura cale de socializare şi umanizare a indivizilor.

Creativitatea în exprimarea orală

Limbajul este mijlocul de comunicare al unei comunităţi istoriceşte constituită. Limba nu este un dat natural şi nici nu se transmite ereditar. Noul născut nu inventează limba, ci îşi însuşeşte limba colectivităţii în care se dezvoltă. Copilul se naşte numai cu capacitatea virtuală de a dobândi limbajul. În limbă există un număr mare de cuvinte, cu multiple posibilităţi de imbinare a acestora, copilul îşi poate alege nu numai cuvintele, ci şi modul de combinare al lor. Se constată că fondul achiziţiilor lingvistice- mai ales în compartimentul vocabular- este foarte variat chiar la vorbitori care au avut un mediu lingvistic asemănător. Analiza acestui fond se

poate face din numeroase unghiuri de vedere. Se poate vorbi de un aspect cantitativ şi de unul calitativ. Ele pot fi urmărite fie la nivelul limbajului, fie la nivelul unor compartimente ale limbii (gramatică, vocabular). Aspectul cantitativ al limbajului înseamnă număr de cuvinte, expresii, scheme de enunţuri şi de mesaje învăţate, fixate în memorie, care pot fi reproduse în situaţii similare de comunicare. Aspectul calitativ înseamnă că dintr-un număr de cuvinte, expresii şi structuri gramaticale învăţate să se poată construi cât mai multe enunţuri, să se poată face cât mai multe combinări logice, în spiritul limbii, pentru a se exprima nuanţat gânduri, sentimente proprii.

Creativitatea este în general exercitabilă. Capacitatea de a vorbi a copilului este dependentă de factori obiectivi şi subiectivi. Ea este legată nu numai de structura creerului şi a celorlalte organe ale vorbirii, ci mai ales al mediului lingvistic educogen, mediu pe care îl crează în mod deliberat, în general cadrele didactice. Limbajul se dezvoltă atât prin crearea situaţiei necesităţii de utilizare a limbii şi stabilirea unui climat afectiv care să stimuleze comunicarea, cât şi prin alegerea şi utilizarea tipurilor de exerciţii prin care se rezolvă sarcini implicate direct în dezvoltarea şi perfecţionarea limbajului, cum ar fi:

a) Sporirea capacităţii de receptivitate la influenţele sociale, prin exerciţii care dezvoltă curiozitatea şi spiritul de observaţie;
b) Dezvoltarea posibilităţilor de imitaţie prin însuşirea unor modele ale comunicării verbale;
c) Trezirea dorinţei, a interesului pentru perfecţionarea limbajului, pentru supravegherea exprimării proprii şi pentru sesizarea deficienţelor de exprimare a celorlalţi;
d) Utilizarea cât mai frecventă a exerciţiilor în care se porneşte de la un număr de cuvinte date şi sunt puşi copii să realizeze îmbinări cât mai variate, urmărindu-se modificările mesajului, apariţia sensurilor contextuale şi construirea de către fiecare copil de contexte noi.

Educatoarele şi învăţătorii trebuie să urmărească în ce măsură copii şi-au dezvoltat fondul reproductiv lexical şi care este stadiul dobîndirii, prin exerciţiu, a vocabularului activ productiv şi în raport cu nivelul fiecăruia să organizeze activităţi speciale pentru dezvoltarea limbajului.

În fondul activ reproductiv intră acele cuvinte şi expresii pe care vorbitorul le-a însuşit ca modele şi le foloseşte prin simplă reproducere, în structuri identice, când situaţiile de viaţă se potrivesc. De pildă, mai mulţi elevi au luat dintr-o operă literară în rezumatul lor expresia ” situaţie limită”. În rezumatul scris şi în povestire, au întrebuinţat corect expresia, dar când li s-a cerut să construiască alte propoziţii cu expresia ”situaţie limită”, n-au putut rezolva sarcina, nu au dovedit independenţă în gândire. Ei au reprodus clişeu, au folosit modelul închis, fără a putea prelucra expresia pentru a da la iveală variante ale clişeului de bază.

În fondul activ productiv intră acele cuvinte şi expresii pe care vorbitorul le utilizează creator, în îmbinări şi combinaţii personale, fiind constructor de enunţuri, manifestându-şi independenţa şi supleţea gândirii, capacitatea de a-şi activiza şi valorifica cunoştinţele şi potenţialul asociativ-verbal, dovedind spirit creator, capacitate de a lărgi şi mobiliza fondul de cunoştinţe.

Cercetările făcute pe lexicul utilizat în operele literare ale celor mai de seamă poeţi şi scriitori ai omenirii atestă faptul că, deşi au exprimat cele mai profunde gânduri şi sentimente într-un limbaj care a atins nivelul perfecţiunii- au folosit în creaţiile lor între şapte şi zece mii de cuvinte.

Dacă avem în vedere că un copil între 3 şi 5 ani „câştigă cam 50 cuvinte pe luna” la şase ani la intrarea în şcoală stăpâneşte cam 2500 de cuvinte, (dintre care 1500-1600 vocabular activ), iar la 14 ani poate să stăpânească peste 9000 de cuvinte, se

înţelege că cele şapte mii-zece mii de cuvinte folosite de poeţi şi scriitori într-o întreagă operă- de multe mii de pagini- înseamnă un vocabular funcţional destul de restrâns.

Acesta este de fapt ceea ce am numit fondul lexical activ productiv. Sunt numeroase metodele, procedeele şi tipurile de exerciţii care fac să crească fondul lexical activ productiv al copiilor pe fondul lexical activ reproducător care dau încredere în forţele proprii şi dezvoltă creativitatea.

Orice drum metodic urmat de un cadru didactic, în utilizarea exerciţiilor de activizare a vocabularului elevilor, are în vedere următoarele două chestiuni: dezvoltarea reală a vocabularului şi descifrarea înţelesului cuvântului. *Dezvoltarea reală* a vocabularului este legată nu numai de memorarea complexului sonor, ci şi, mai ales de constituirea semnificaţiei cuvântului. *Descifrarea semnificaţiei* cuvântului este dependentă de formarea unor interese cognitive, de creşterea volumului de cunoştinţe, de sporirea experienţei de viaţă a copilului..

Fără suport cognitiv, deci fără o clară reprezentare a semnificaţiei fundamental-noţionale a cuvântului nu se poate vorbi de dezvoltarea vocabularului activ şi cu atât mai mult al celui activ productiv.

Dezvoltarea limbajului, respectiv a vocabularului activ productiv , este o sarcină de durată în care greu se sesizează evoluţia, saltul, succesul, fapt ce demobilizează elevii, copiii. Copiii nu au răbdare. Ei vor să-şi ia imediat răsplata muncii şi să-şi recunoască succesul. De aceea cadrul didactic are obligaţia de a-i activa, pentru a le menţine o strare de spirit tonică, să-i încurajeze şi să-i stimuleze permanent.

Fără o temeinică motivaţie, eficienţa este scăzută. Dacă elevul devine interesat, conştient, participă conştient şi activ la propria-i formare, se mobilizează cu toată fiinţa pentru a-şi dezvolta vorbirea, pentru frumuseţea şi corectitudinea exprimării, şi dacă i se urmăreşte progresul şi i se orienteză metodic dezvoltarea, rezultatele devin evidente, fără întârziere.

Pentru dezvoltarea limbajului şi sporirea calitativă a vocabularului interesează nu atât numărul de cuvinte noi învăţate din orice strat al limbii, ci mai ales numărul de cuvinte cu mare frecvenţă în vorbirea curentă şi în primul rând al cuvintelor din fondul principal al lexicului limbii.

. Dezvoltarea capacităţii elevului de a se exprima logic, cursiv, corect/ coerent, oral, este un proces continuu şi va sta în atenţia celui de la catedră, astfel încât absolventul de mâine să se poată descurca în orice împrejurare, înţelegând solicitările la care va lua parte de-a lungul vieţii.

Bibliografie:

1. Dumitru Ozunu.Formarea aptitudinilor la copii şi şcolari. E.D.P. Bucureşti 2001;
2. Alexandru Popescu Mihăieşti. Soluţii metodice care sporesc eficienţă lecţiilor de Limba română în clasele primare-modernizarea învăţământului primar;
3. Paul Popescu Neveanu. Studii psihopedagogice privind dezvoltarea copiilor între 3 şi 7 ani;
4. Emil Verza. Psihologia vărstelor E.D.P. Bucureşti 2006;
5. Ursula Şchiopu. Psihologia vârstelorE.D.P. Bucureşti 1981

Metoda K-W-L în predarea științelor biologice

Prof. Cristina Blebea
Liceul Danubius Călărași

Metoda K-W-L se mai numește Ce știu ? Ce vreau să știu? Ce am învățat ? sau Știu , Vreau să știu , Am învățat.

Etapele acestei metode sunt :

1. Se anunță subiectul de lucru și se cere elevilor să spunăce știu despre acesta ;
   Exemplu : Delta Dunării
2. Se discută cu elevii până se conturează câteva idei esențiale legate de subiectul în cauză, idei care vor fi trecute pe tablă /FlipChart într-o primă coloană (elevii procedând la fel în caiete) ;
   Exemplu : majoritatea vor sti unde se află pe harta României Delta Dunării și de către cine este formată;
3. Se cere apoi elevilor să dezvolte fiecare idee notată. În timpul discuției pot apărea și neclarități sau idei greșite ;
4. Se trec toate elementele necunoscute într-o a doua coloană (elevii vor proceda similar);
5. Elevii vor fi întrebați ce alte informații ar dori să cunoască în legătura cu subiectul avut în discuție. Se trec și aceste cerințe în coloana a doua. Clasa poate fi împărțită pe echipe de lucru , fiecare echipă având material de documentare și de lucru diferit. Fiecare echipă va primi câte o mapă de lucru în care vor exista o fișă de documentare (diferită la fiecare echipă) , o fișă de lucru corespunzătoare fișei de documentare , Harta Deltei Dunării , Imagini cu flora, ihtiofauna și avifauna.
   Exemple fișe de documentare : *Delta Dunării între deltele lumii; Geneză, vârsta și evoluție; Configurația geografică; Dunărea și brațele ei; Clima;Ecosistemele Deltei Dunării Vegetația zonelor umede Ihtiofauna Deltei Dunării; Ornitofauna Deltei Dunarii; Delta Dunării –RBDD; Statutul; Reconstrucția ecologică; Obiective turistice*.
6. Discutând cu elevii sau folosind materiale complementare (Harta României , Harta Deltei Dunării , fișe de documentare) se clarifică problemele necunoscute sau înțelese greșit; se poate utiliza chiar lucrul în echipă pentru obținerea de noi informații.
7. După ce elevii au terminat sarcinile, se discută despre elementele noi pe care și le-au însușit . Aceste idei vor forma o a treia coloană și practic, conținutul lecției.
8. Se cere elevilor să compare : ce știau inițial cu ce au învățat, și ce doreau sa învețe cu ce au învățat.
9. Împreună cu elevii se va decide dacă mai sunt și alte probleme ce trebuie clarificate .

Pe parcursul activtății , în funcție de momentele acesteia, această metodă se poate corela cu alte metode (metoda K-W-L se poate corela cu metoda studiului de caz).

Bibliografie

Blaglosov,

A-G., Coman ,I., Constantin, C., Dan , C-L.,Lazar, F., Luca, A-E., Nastase , M.,- Informare și sensibilizare în problematica HIV/SIDA –Manual pentru uz didactic. Editura PsihoCover, 2007.

Iancu, M., - Pedagogie, Comunicarea Didactică cu exmplificări din științele biologice, Editura didactică și Pedagogică , 2012.

Cum aș putea să...?

Iuliana Nohai
Liceul Tehnologic “V. M. Craiu” Belcești, jud. IAȘI

-Vii să ne jucăm?
-Ce joacă? Temele ți le-ai terminat? Ai citit lectura pentru mâine? Ai fost la antrenament? Și domnul de chitară m-a rugat să ne întâlnim azi! Iar băieții m-au chemat la un fotbal. Nu! Nu pot! Sunt prea multe! Nu am timp! Mai am timp să mă joc? Mai am timp să petrec timp cu mine însumi? Și cu părinții când mai vorbesc? Când ne mai împărtășim experiențele? Gata! M-am săturat! Și nici nu am început încă! Ufff, ce să fac? Cum să mulțumesc pe toată lumea? Și ce vreau eu chiar nu contează? Când va conta? Nu mai este timp...Trebuie să fiu creativ!!! Cum???

Creativitatea este o abilitate esențială a timpului prezent. Ea, trebuie dezvoltată încă din copilărie, iar şcoala, unde copilul își petrece mare parte din timp, are un rol extrem de important. Din păcate, şcoala nu menţionează un lucru, acela că toţi copiii sunt creativi. Chiar Picasso afirma că „toţi copiii se nasc artişti, dar problema este să rămână astfel şi după ce cresc“. Aşadar, cum dezvoltăm şi menţinem creativitatea în şcoli?

Din păcate, una dintre marile probleme ale sistemului de învățământ românesc este incapacitatea de a stimula în orice fel creativitatea. Examenele standardizate, nevoia de a evalua rapid un număr mare de elevi, lipsa de pregătire sau interes pentru a încuraja gândirea creativă, importanța redusă acordată activităților artistice sau creative, toate încununate de un diletantism intelectual practicat pe scară largă de specialiștii în educație au dus creativitatea aproape de ultimul loc în lista priorităților educaționale. Iar acest lucru se simte în întregul act pedagogic–de la metodele de predare, la ce învață și cum sunt evaluați copiii, chiar și în cadrul acelor materii unde stimularea creativității ar trebui să fie o cerință de bază. În primul rând, avem de-a face cu un sistem de educație învechit, care descurajează schimbul de idei și comunicarea cu două sensuri dintre elevi și profesori, în virtutea respectării unei ierarhii care plasează elevul pe o treaptă mai jos–profesorul știe mai bine, profesorul cunoaște întotdeauna răspunsul corect, iar datoria elevului este de a se apropia cât mai mult de acesta. În mijlocul aceluiași sistem își fac apariția metode de evaluare aparținând timpurilor trecute, care nu fac decât să inhibe nevoia de exprimare liberă a elevilor. Și profesorii poartă o parte din vină pentru descurajarea creativității la orele lor, de a căror planificare sunt, practic, responsabili. În loc să pună întrebări, să încurajeze exprimarea oricărui punct de vedere, chiar dacă e greșit, sau să creeze un mediu propice creativității, mulți dascăli aleg să predea în strictă corelație cu programa, cerințele și baremul de notare de la examenele naționale. În sfârșit, vinovat este mai ales curriculumul depășit care face posibile toate aceste lucruri și departe de cerințele lumii actuale–o lume în care capacitatea de a inova, de a crea și de a te adapta cât mai rapid la schimbări a devenit mai importantă decât specializarea într-un anumit domeniu. Modul în care sunt predate matematica, fizica și chimia pare să comunice un singur lucru–când studiezi științele exacte nu te joci și nici nu trebuie să gândești diferit! Predarea noțiunilor teoretice și exercițiile demonstrative la tablă sunt printre singurele metode acceptate, în timp ce experimentele și activitățile practice sunt destul de rare. Oare așa să fie? Ceea ce e destul de grav, dacă stăm să ne gândim că acestea sunt tocmai domeniile unde avem cea mai mare nevoie de oameni cu viziune, originalitate, creativitate... Rolul cel mai important în depistarea, stimularea şi finalizarea creativităţii îl ocupă şcoala. Astfel şcoala de azi trebuie să fie centrată pe elev, oferindu-i posibilitatea de dezvoltare la maxim a capacităţilor şi aptitudinilor creatoare prin procesul învăţării. Cercetările în domeniul creativităţii au arătat că există interacţiune între creativitate, inteligenţă, randament şcolar, conţinutul învăţământului şi rezultatele învăţării. Arthur Koestler spunea:

„Creativitatea este un proces de învățare aparte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană” fapt ce demonstrează că fiecare cadru didactic are azi o mare responsabilitate în procesul de învățământ, în sensul că e obligat să le ofere elevilor posibilitatea dobândirii unei experienţe noi, bazată pe cooperare şi colaborare în rezolvarea problemelor vieţii, ca să poată să-şi asigure convieţuirea într-o lume reală. Constatările mai multor cercetători au subliniat faptul că de multe ori școala contemporană se prezintă ca un inhibitor al comportamentului creator, prin cultivarea unui comportament stereotip. Factorii cu efect inhibitor asupra creativității la școală țin de caracteristicile elevilor (intoleranța față de părerile colegilor, percepția de sine devalorizantă, teama de ridicol, dorința de a interpreta orice structură ca fiind închisă), de profesor (accentul pus pe reproducerea cunoștințelor, anumite pattern-uri comportamentale de a sancționa “îndrăzneala” sau critica competitivă) sau de sistemul de învățământ (supraîncărcarea școlară, manuale greoaie, organizate deductiv, care dau impresia de nemișcare și că totul a fost descoperit). Comportamentul creativ al elevilor poate fi stimulat prin recompensarea exprimării unor idei noi sau a unor acțiuni creative, neimpunerea de soluții elevilor, provocarea elevilor cu idei incongruente și paradoxuri aparente, oferirea de evaluări deschise, idei controversate care să provoace punerea unor probleme, încurajarea elevilor să-și noteze ideile proprii în anumite jurnale, caiete de notițe. Tinerii simt nevoia ca informațiile oferite de către profesori, oral sau în scris, să fie însoțite de suporturi vizuale și video, precum prezentări PowerPoint, filme sau imagini. Mai mult decât atât, aceștia consideră că modul în care informația le este prezentată și analizată joacă un rol extrem de important în conectarea cu profesorii.

Mai exact, adolescenții sunt de părere că profesorii nu ar mai trebui să se concentreze asupra conținutului, ci asupra facilitării procesului de învățare. În opinia elevilor, profesorii trebuie, de asemenea, să-și adapteze discursul la așteptările de astăzi în ceea ce privește limbajul și interactivitatea. În plus, aceștia percep drept necessitate, includerea online-ului în proiectele și activitățile școlare. Exemple în acest sens sunt reprezentate de proiecte ce implică o colaborare online între elevi sau crearea și gestionarea unor blog-uri, vlog-uri sau conturi de social media.

Pentru a stimula creativitatea este nevoie de un mediu în care copiilor le este permis să greșească pentru că de cele mai multe ori societatea stigmatizează greşelile, crede Sir Ken Robinson. Acesta mai spune că, frica de a greși, pe parcursul vieţii, duce la autocenzură, pentru a nu fi judecaţi de ceilalţi, iar acest fenomen duce la scăderea creativităţii. Aşadar, părinţi şi mai ales, educatori, creaţi-le un mediu în care elevii să-şi manifeste creativitatea şi să le fie stimulată şi încurajată exprimarea. Încurajează elevii să-și asume riscuri! A fi creativ presupune să riști, să știi că vei face greșeli, sau că ideile vor fi greșite. Lăsați-le libertatea să greșească și să învețe din asta! Nu există limite când ne gândim la creativitate. Nu există limite nici în ceea ce privește domeniul, nici în ceea ce privește modalitatea de a fi creativi. Însă noi ca părinți și profesori trebuie să creăm cadrul în care copiii noștri să se exprime liber, să-i încurajăm să experimenteze, să observe și să genereze lucruri noi si idei noi–atât bune cât si greșite.

A greși nu e totuna cu a fi creativ, dar dacă nu ești gata să greșești nu vei crea niciodată ceva original!

Abordări inovative în activitatea didactică
Profesorul – artistul din spatele cortinei

prof. Limba și literatura română Perți Elena-Mădălina
Liceul Teoretic Gătaia, jud. Timiș

Despre rolul școlii în viața unui copil și menirea unui profesor s-au spus și scris multe. Însă acest lucru nu subțiază importanța existenței regeneratoare, esențiale a acestui tip de relație care trebuie mereu să surprindă, regenerându-se la nesfârșit, în ciuda infinitelor provocări la care suntem supuși. În consecință, în conturarea personalității elevului școala reprezintă una din căile de acces spre Lumea autentică, o lume a valorilor și a frumosului în fața cărora copiii sunt încurajați să reacționeze, fiind stimulați să o aprecieze. A trăi în societatea de astăzi fără artă și fără cultură ne asigură un minim existențial, un ”fir de praf” insesizabil care dispare cu rapiditate, altfel spus, o viețuire strict fizică, lipsită de strălucire. Din această perspectivă, consider absolut necesară ”molipsirea” de ”microbul” artei, cea care ne facem să deschidem ochii larg spre lume și spre cine suntem noi cu adevărat.

Din punctul meu de vedere, din mijlocul unei lumi a învățării permanente, creative și stimulative, profesorul trece prin adevărate metamorfoze, devenind, în fiecare zi, un artist. Spectacolul inovator pe care trebuie să-l creeze este provocarea supremă, consumatoare de multă energie, dar de multe ori urmată de satisfacții nebănuite. Magician al cuvintelor, pictor, muzician, actor, toate acestea și multe altele sunt ipostazele vieții de profesor. Dincolo de cortină se petrec lucruri nebănuite, scoase la iveală atunci când spectacolul începe.

Fără a tinde spre nuanțe utopice, meseria de profesor nu este la îndemâna oricui. Mintea mă duce involuntar cu gândul la metafora din spatele uneia dintre cărțile copilăriei mele, *Am visat cu ochii deschiși,* de Cristina Anca Ciubotaru. Poate chiar în sens invers, cel care vede dincolo de ordinea lucrurilor, este cel care închide ochii și înțelege cu adevărat lumea. Micile victorii care ne umplu sufletul își au justificarea aici. Zâmbete de mulțumire, lacrimi în ochi, tremurul plin de emoție al mâinii unui copil, toate sunt dovezi ale unui A FI spus atât de răspicat de Nichita. Sunt dovezi ale privirii sinelui în oglindă, ale înțelegerii lumii din jurul tău, ale (re)descoperirii unor bucăți ascunse din tine.

În plan concret, contactul cu diferite forme de artă în cadrul strategiilor didactice elaborate a demonstrat capacitatea ei de regenerare sufletească, de prelucrare a unui ”material” sensibil identificat în rândul elevilor, în sensul formării unor competențe culturale sau de comunicare. Cu alte cuvinte, acest tip de interdisciplinaritate a adus doar rezultate pozitive, dovedindu-se extrem de utilă în atingerea obiectivelor, valorilor și atitudinilor enunțate în programele școlare. Este un drum parcurs spre formarea unei personalități active, autonome, creatoare, comunicative, și reflexive, de care este nevoie în orice tip de activitate și în orice tip de societate. Din această perspectivă, consider că nu trebuie să limităm interferența unor domenii aparent diferite și să eliminăm concepții eronate despre lume care evidențiază faptul că unui specialist în domeniul informaticii, de exemplu, nu-i este și nu-i va fi niciodată utilă o înțelegere a sensibilului din artă. În multe clase de Matematică-Informatică am descoperit mici artiști la început de drum, care au cântat, au desenat sau au scris, receptând, în egală măsură, cu mare plăcere, așa cum se va vedea și în exemplele de mai jos.

Abordările inovative din activitatea didactică cer, desigur, efort, creativitate și disponibilitate din partea profesorului. Și poate, mai mult decât atât, cer o anumită personalitate cu efecte persuasive și modelatoare. În general, didactica modernă își sprijină pilonii pe didactica tradițională, iar firul se întinde în funcție de resurse. În egală măsură, o abordare inovativă aduce cu sine o serie de schimbări benefice actului didactic: timpul este mult mai flexibil, varietatea metodelor, temelor sau a resurselor le menține trează

atenția elevilor, care sunt ghidați în călătoria cunoașterii, nu puși în fața faptului împlinit, perspectivele asupra ideilor sau evenimentelor prezentate sunt multiple, ne putem concentra pe diferite forme de inteligență.

Un prim exemplu în concordanță cu cele explicate anterior este activitatea bazată pe ilustrarea unei secvențe lirice, aplicată atât la clasele gimnaziale, cât și cele liceale. Desigur, rezultate mai intense au existat la nivel liceal, acolo unde am sondat mai adânc în semnificații. Astfel, printr-un ”sincretism al limbajelor” am conceput activitatea la intersecția dintre artă, realitate și viață. Din dorința de a aduce acel ”ceva” atât de necesar revigorării învățământului românesc, am încercat să realizez un echilibru între spiritual și material, un fel de formulă ce amintește de viziunea arghezian a operei de artă, echilibru între ”slova de foc” și ”slova făurită” , între har și trudă. În construirea acestei activități am pornit de la legătura existentă între poezie și alte forme de artă, edificatoare în acest sens fiind afirmația lui Ion Vinea: ”Poemul e rezultanta tuturor artelor, muzica, plastica, literatura – sunetul, natura, verbul – se rezolvă în poezie.” Una dintre diferențele identificabile imediat este aceea că în alte arte imaginea artistică se percepe în mod direct, senzorial, prin intermediul văzului sau auzului, pe când în cazul poeziei, deși vedem cuvintele tipărite, imaginea poetică apare abia atunci când reușim să înțelegem, atunci când în mintea noastră se țes imagini traductibile la nivelul semnificațiilor textului. Nu le vedem în realitatea, dar ni le închipuim. Aici intervine dificultatea. Altfel spus, ilustrarea prin intermediul desenului sau colajului îmi certifică nivelul de înțelegere al textului analizat. Nu de puține ori genul liric, în formula sa de esență tare, a îndepărtat elevii, considerându-l ”imposibil”. Scopul activității a fost chiar acesta, apropierea de minunea textului liric, pentru o mai bună înțelegere. Astfel, obiectivele activității au vizat surprinderea emoției și sentimentelor transmise de textul poetic prin desen, înțelegerea viziunii despre lume a poetului studiat, justificarea alegerii culorilor, nonculorilor, a alegerii materialelelor de diferite texturi prin raportare la text, înlăturarea temerilor în ceea ce privește poezia, valorificarea creativității și sensibilizarea elevilor prin contactul cu alte forme de artă. Aplicată mai ales la clasele a X-a, acolo unde are loc prima întâlnire consistentă cu poezia, am avut surprize extrem de plăcute. Elevii au realizat desene atât în sala de clasă, cât și acasă, prezentându-le colegilor sub forma unei expoziții temporare. S-au evidențiat elevii cu înclinații artistice, dar nu doar ei au avut de câștigat. Energia poetică a dat naștere unui adevărat spectacol. Recuzita devenea cu adevărat magică: volume de poezii din care am citit pentru conturarea inițială a atmosferei, culori, creioane, pensule, muzică în surdină și discuții în care gradul de sinceritate ridicat deschidea adevărate ferestre ale sufletului. După această experiență, repetată prin opera mai multor poeți precum George Bacovia, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, unii dintre copii au început chiar să scrie poezie, regăsită mai târziu în paginile revistei școlii. Una dintre eleve scria: ” Port în sufletul meu / Limbi de foc din adâncurile vulcanului/ Încolăcindu-se în ritmul păsării Phoenix. / Incandescente fluvii agitate / Mă cuprind sadic storcând toată vlaga din mine.” Deși stângace uneori, versul / cuvântul lor dovedea acel ”Împreună” în care noi eram în același univers cu poezia. Și atunci mi-am spus că mi-am atins scopul, mai mândră decât pentru orice premiu din lume.

Jocul este o altă modalitate fascinantă de acunoaște lumea. În această sferă, pe lângă jocul de rol sau punerea în scenă a unor piese de teatru, experiență de neuitat pentru elevi, putem apela și la alte formule mai concentrate, care scormonesc în imaginația elevilor și formează competențe.

Un exemplu concret al ludicului care a creat adevărate ”imnuri” ale clasei sau a stârnit curiozitatea și îndrăzneala elevilor este un joc cu rădăcini în suprarealismul francez, o reinterpretare a dicteului automat. Aplicat chiar și la clasa a IX-a, acolo unde prospețimea imaginației bobocilor dă roade, el a devenit deosebit de interesant și la clasa a XII-a, în momentul studierii propriu-zise a

mișcărilor de avangardă europeană. Eliberarea lăuntrică de care vorbea André Breton este act artistic în sine. Acea stare de grație a visului pur, la granița dintre vis și realitate a fost un model pentru spontaneitatea pe care ”am împins-o” cât am putut de mult, lăsând libertatea interiorului să zburde. Gestul prin care elevii au scris, pe o coală de hârtie îndoită, viziunea lor despre tema pusă în discuție, a descătușat regulile. Fiecare concepea un vers, cât mai spontan, și oferea hârtia altui coleg, fără ca acesta să aibă acces la ceea ce scriseseră predecesorii săi. La final, am deschis foaia și am citit. Simbolic, au creat un lucru ”al lor”, ”al nostru”, întegrați într-un tot, devenea la rândul lui un act artistic, o identitatea descoperită, demonstrând astfel forța nebănuită a poeziei de a conecta emoții, de a-ți transmite curajul, dorința de a trăi, de a te arăta lumii. Un exemplu pentru tema Iubirea, clasa a IX-a: ”Chimia iubirii noastre o simt mereu / Mă voi gândi la tine / Prin încrederea ta îmi inspiri iubire / Iubirea este o mașină a sentimentelor / Știu că sunt de ajuns două cuvinte ca să te fac să zâmbești / Albinele polenizează florile pentru miere. ”

Deși drumul Artei este infinit, un ultim set de exemple au în prim-plan teatrul. Inepuizabil în energii, declanșator de autenticitate, scormonitor în miezul pământului și în sufletul omenesc, oglindă, evadare, regăsire de sine, teatrul este o altă piesă importantă a puzzle-ului Artei. O serie de jocuri se pot folosi în timpul anumitor activități cu o gamă variată de obiective: înțelegerea trăsăturilor unui text dramatic, identificarea emoțiilor trăite de personaje, înțelegerea propriilor emoții prin transpunere în lumea personajelor, perfecționarea dicției, rostirea corectă și clară a cuvintelor, stimularea creativității, dezvoltarea încrederii în sine și în ceilalți, dezvoltarea capacităților de lucru în echipă, a competențelor de lectură etc. În acest sens, enumăr câteva dintre exercițiile aplicate:

- memorarea unui scurt text pe care elevii îl rostesc în fața celorlalți, ca la un spectacol, exprimând, pe rând, diverse emoții (frică, furie, bucurie, dezgust etc);
- lectura spectacol: așezați în cerc, citim pe roluri fragmente din texte dramatice, cu intonație, interpretând replicile;
- deplasându-se în mișcare browniană, într-un spațiu delimitat anterior, elevii încep să numere, încercând să nu se suprapună vocile; când greșesc, o iau de la capăt; exercițiul nu consolidează doar atenția, dar și capacitatea de a colabora, de a fi atent la celălalt;
- așezați în cerc, profesorul începe o poveste; în ordine, elevii continuă povestea, formulând cu voce tare câte o propoziție și păstrând coerența textului; complexitatea jocului poate crește, transpunând scenic mica poveste, ad-hoc;
- echipe de câte trei cu următoarele roluri: personajul care povestește într-o limbă inventată, traducătorul și specialistul în limbajul semnelor; în primul pas, povestitorul spune o poveste folosind diferite sunete / cuvinte inventate, traducătorul, ghidându-se după mimica și expresivitatea povestitorului, traduce povestea în limba română, iar în final, specialistul în limbajul semnelor redă mesajul receptat. La final, povestitorul ne ”traduce” tuturor propriul mesaj, pentru a compara.

Literatura deține multe dintre răspunsurile de care avem nevoie. Este o extraordinară cale de dezvoltare personală, de întărire a încrederii elevului în forțele proprii, de înțelegere a propriilor emoții, de șlefuire a unei personalități creatoare, care va ști cum să acționeze pentru un bine individual, dar și colectiv, care va aprecia frumosul din jurul său. Totul, bineînțeles, pe fundalul valorilor ce se țes, dacă îndrăznim și știm să deschidem porțile, necondiționat și ilimitat, îmbogățindu-ne orizonturile.

Bibliografie:

- Sâmihăian, Florentina, Norel, Mariana, *Didactica limbii și literaturii române,* Editura Politehnica Press, București, 2011
- Sâmihăian, Florentina, *Investigarea și stimularea interesului pentru lectură al elevilor*, Editura Politehnica Press, București, 2012
- ***Literatură și pictură. File din istoria criticii de artă din România*, Editura Albatros, București, 1983

Utilizarea jocurilor în predarea limbii engleze prin alternativa educațională Step by Step

Hoduț Natalia,
Liceul Greco-Catolic “Iuliu Maniu” Oradea

Din cele mai vechi timpuri, omul s-a implicat in ritualuri, sporturi și jocuri care reprezentau o parte importantă a vieții sociale. *“Animalele se jucau înaintea omului, așa că jocul este mai în vârstă decât cultura însăși deoarece ideea de cultură presupune societate umană.Cultura în faza ei primitivă este jucată.A început în joc.”*(Huizinga, 1977)

Jocurile sunt mai formale decât ‘joaca’ în sine care este în structura noastră biologică. *Homo ludens* trebuie să țină seama de această moștenire spirituală și să ‘profite’ de ea în sensul pozitiv.Așadar, jocurile educaționale trebuie să fie utilizate în clasă, ca parte a fiecarei ore și ca un element important, nu doar ca o activitate de vineri. Atunci când elevii participă la jocuri ei și învață, dar se și bucură de acest moment. Noțiunile pe care le asimilează sau le exersează sunt învățate fără să realizeze procesul dificil pe care învățarea îl presupune de cele mai multe ori.

Indiferent că vorbim de sistemul tradițional de învățământ sau de Alternativa Step by Step, jocul didactic folosit pentru predarea limbii engleze reprezintă o metodă modernă de predare. Nu trebuie folosit în mod exagerat, dar ca și completare la activitățile utilizate la clasă.

Se poate utiliza o gamă foarte variată de jocuri didactice care să fie organizate ținând cont de caracteristicile învățământului prin Alternativa Step by Step. După o perioadă de 15 ani de predat limba engleză la clasele tradiționale și 3 ani la cele de Step by Step, am constatat că majoritatea elevilor din ultima categorie se implică mai ușor și cu mai puține emoții față de elevii din învățământul tradițional. Acest lucru poate fi explicat și prin faptul că elevii sunt obișnuiți cu prezentarea noutăților în fața clasei și au un exercițiu în plus în ceea ce privește stăpânirea emoțiilor atunci când vorbesc în fața unui grup. Se pot, astfel, utiliza foarte multe jocuri de comunicare pornind de la acest aspect. De la jocuri care presupun un vocabular mai restrâns prin care un elev dă comenzi colegilor, în limba engleză, iar aceștia le respectă doar în anumite situații explicate de profesor în prealabil, pâna la jocuri mai complexe pentru ciclul primar-elevul să ofere sau să ceară indicii pentru a descoperi un cuvânt.

Tot la aceste clase, se pot organiza mult mai ușor și jocuri didactice pe grupe, ca de altfel jocuri care presupun mișcarea elevilor, de obicei existând mai mult spațiu fizic pentru derularea unor jocuri care în clasele tradiționale ar fi aproape imposibil de realizat. Un exemplu de joc foarte bine primit de elevii de la clasele pregatitoare este ‘What’s missing?’ (Ce lipsește?) și care poate fi folosit cu diferite noțiuni de vocabular sau de gramatică, în funcție de necesitățile orei. În acest joc, copiii stau pe mochetă, în semicerc și în fața lor au o serie de cartonașe cu imagini care reprezintă noțiunile care se doresc exersate. Profesorul prezintă cartonașele dupa care le întoarce cu imaginea în jos.Le spune copiilor să închidă ochii, ia un cartonaș, le dă comanda (în limba engleză) să își deschidă ochii și să ghicească care imagine lipsește. În locul profesorului vin ulterior, rând pe rând și alti elevi. Acesta este doar un exemplu de joc prin care elevii își dezvoltă competențele de exprimare orală, de receptare a unui mesaj audiat într-un mod distractiv și eficient.

Un alt exemplu de joc, pe grupe de data aceasta,este un joc de vocabular prin care elevii-așezați la centre, primesc o litera și într-un timp dat, trebuie să scrie cât mai multe cuvinte. Nu se vor prezenta jocuri care se pot utiliza în cadrul orei de limba engleză în această lucrare deoarece este nevoie de un spațiu mult mai mare pentru acest lucru, ci au fost exemplificate câteva care se pot folosi mai ușor la clasele de Step by Step.

Referindu-ne la clasele primare, la această vârstă, tuturor le place să se joace. Jocurile pot fi folosite la început de oră, ca și activitate de ‘warm-up’, dar și în timpul sau la finalul acesteia, în funcție de tipul lecției și de competențele lingvistice vizate. Jocurile, însă, trebuie alese cu grijă în funcție de nivel, de elementele de construcția comunicării vizate, chiar și de momentul zilei în care se desfășoară ora.

Un alt aspect foarte important e rolul profesorului care poate face ca jocurile să fie controlate, ghidate de acesta sau libere-când limbajul este furnizat în totalitate de elev/elevi. De asemenea, explicarea regulilor jocurilor este un punct cheie care poate duce la un succes al acestora în cadrul orei sau la un eșec. În funcție de nivelul și tipul jocului, regulile se explică în limba engleză, însoțite ,daca este cazul, de explicații în limba maternă. Elevilor trebuie să li se acorde suficient timp să ‘digere’ informațiile primite și să ceară nelamuriri dacă există. Dacă se consider din partea profesorului că jocul presupune câteva noțiuni de vocabular mai dificile pentru elevi, acestea se explică înainte.De asemenea, dacă jocul presupune un scor-dată fiind vârsta lor e de preferat să nu existe- acesta trebuie explicat în prealabil. Dacă jocul este mai animat decât e cazul, profesorul ar putea să-l oprească să puncteze anumite noțiuni sau reguli încât acesta să se desfășoare în bune condiții.

Un alt aspect important este corectarea greșelilor de exprimare pe care elevii le-ar putea face. Acestea nu se vor corecta în timpul jocului, ci ulterior într-un moment pe care profesorul îl consider oportun și fără nominalizarea elevilor.

În consecință, consider că jocul didactic –prin complexitatea lui, dar mai ales prin capacitatea să fie adaptat la nevoile elevilor- este una din cele mai eficiente metode de predare-învățare atât în învățământul tradițional, dar mai ales în învățământul prin Alternativa Step by Step.

Bibliografie:

Hadfield, Jill (1990) *Elementary Communicative Games, Thomas Nelson and Sons Ltd., Hong Kong*

Huizinga, Johan (1977) *Homo ludens-Încercarea de determinare a elementului ludic al culturii, Editura Univers, București*

PROMOTING INCLUSION IN SCHOOLS - AN INNOVATIVE PRACTICE FOR ROMANIAN EDUCATION

CRISTINA-IONELA LUCA
LICEUL TEHNOLOGIC “DIMITRIE LEONIDA”-IAȘI
SCCD LONDON (SCHOOLS COURSES AND CAREER DEVELOPMENT)

ON June 2016, the European Commission adopted a communication on preventing radicalisation leading to violent extremism. The Communication presents actions in seven specific areas where EU-level cooperation can bring added value, especially in the fields of education, training and youth. This communication follows on from the Paris Declaration on the promotion of citizenship and universal values of freedom, tolerance and non-discrimination by education, adopted in 2015 by the education ministers of the European Union and by Commissioner Navracsics. This innovative idea will be developed in Romania in many ways through using good practices, resources and collaborative approaches introduced in schools to foster inclusion and make progress on all levels as well. The British model is an example for how inclusion could be promoted.

Understand the roles and responsibilities relating to inclusive practice

“When we think about ‘role’, we consider the duties or activities we associate with a given job or position”(Gould, 2014, p3). If you are a teacher obviously your role is to teach, but this position involves much more than the ‘core’ role. The responsibilities are part of a person's role; any role description will contain a description of responsibilities. Relating to inclusive practice, I will refer to the following roles of the teachers: *planning courses and sessions*, *preparing resources*, and some of the responsibilities closely linked of these: *deliver courses and sessions in an inclusive manner*, *promoting inclusive practice*.

According to Gould (2014) when planning teacher should set high expectations and give the opportunities for all pupils to reach. That means that girls and boys, pupils with SEN, pupils for all social and cultural backgrounds, pupils of different ethnic groups including travellers, refugees and asylum seekers, and those from diverse linguistic backgrounds will have equal, fully and effectively access to the lessons. Teachers should plan their differentiating approach to teaching and learning and should adjust this plan to the pupils’ needs. They must be aware of the requirement of the inclusion legislation.

The Collins English Dictionary (2016, p471) says that the resources are “the materials or skills”. As there is a huge range of resources the role of the teacher is essential in the choice of those are suitable to respond the specific needs of students or to create them. For example for the children with hearing impairment, he has to choose the visual way to deliver the content of the lesson such as PowerPoint slides, chart and posters, worksheets, textbooks, interactive whiteboard. Using imagination and personal knowledge, he can create the own resources, as well, to effectively reach the success of delivery the lesson in many ways to meet the difference of pupils and ensure the success of achievements.

In order to deliver courses and sessions in an inclusive manner, teachers should understand and utilise inclusive teaching practices, anticipating student needs in all aspects of the learning program. Some very simple adjustments to teaching practice in the classroom can prevent students with disability becoming disadvantaged. In other cases, adjustments will need to be made in response to the needs

of individual students. Good practice involves monitoring and adjusting your teaching by regularly assessing students' background knowledge and current learning through accessible methods and tools, both formally and informally.

In my opinion, it is the teacher's responsibility to promote inclusive practice through planning and ensure that the classroom complies with it, supporting everyone to feel that they belong. In the UK some points of inclusion are suggested by SEND Code of Practice(2014), and that involves increasing participation for children and adults in learning and teaching activities, relationships and communities of local schools, reducing exclusion, discriminations, barriers to learning and participation.

As a teacher in the Uk, I should take account of my duties under equal opportunities legislation that covers disability, race, the religion or beliefs, sexual orientation. (The Equality Act 2010). I must keep in mind all time these frameworks and the Teachers' Standards in the whole educational process. The vision of planning and teaching must be applied to all classes and group of pupils, and to individual pupil. I have to adapt existing plans and create strategies in order to include all students. First, I need to identify the individual needs of the classroom or group, for example, pupils with English as an additional language, with special needs, learning difficulties or disabilities. Depends on that considering I will choose the appropriate strategies to ensure the progress of each pupil. In maths, for example, on occasionally are the needs of individual pupils or groups so distinct that require different approaches in order to help them to learn mathematics and engage fully in the lesson. I can have diverse situations according to the pupils' features. The required adjustments will be done. For pupils with EAL, it is necessary to take account of the specific vocabulary, gives students the opportunity to works in groups or use other strategies of languages development. "The identification and assessment of the special education needs of children whose the first language is not English require particular care. It's necessary to consider the child within the context of their home culture and community." (SEND Code of Practice, 2013, p.96) A diverse cultural cohort provides a chance to apply the provisions of the National Curriculum which emphasises the importance of the history of mathematics and the contributions of diverse cultures.

According to The National Strategies (2011), for students with SEN, the information will be presented in a variety of forms, for examples diagrams, models, verbal explanations, writing explanations, animations to ensure accessibility. The assessments will be differentiated in order to obtain the high quality of learning. If it is necessary the additionals, adults and special equipment will be provided. Pupils with emotional and behavioural difficulties need opportunities for independent working and a variety of activities to prevent them becoming bored. Practical examples and links to the real world are made mathematics relevant for them. Pupils with communication difficulties need clear, effective teaching. For example, pupils who have autistic spectrum disorder require a concise language and clear expectation of what they have to do. They respond best when they understand the duties of the learning and generally are very structured in thinking, and their result in mathematics are brilliant. I had some students with this disability, and they excelled in this area despite their communication difficulties.

A particular category to be taken into account in the inclusion process are the pupils who are working well bellow national expectation for their age group. The Primary Framework for literacy and mathematics(2006) provide guidance on progression for lower levels. I need to identify the gaps in pupils' knowledge and planning a special program of works with them. Practice those exercise wich cover deficiencies will help them to meet the assessment criteria and make progress. On the other side are pupils who are very able at mathematics. They required extra challenges and harder problems, differentiate homework and opportunities to show their

capability.They must be encouraged to participate in competitions and support to continue to a route wich ensure them the progression in this area.

References

1. Legislation .gov.uk. (2015) *Equality Act 2010* Available online at http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/15/contents (accessed on May 17, 2017)
2. Department for Education(2011) *Teachers' Standards.* Available online at https://www.gov.uk/government/publications/teachers-standards (accessed on May 17, 2017)
3. Department for Education (2013) *SEND Code of Practice.* Available online at https://www.gov.uk/government/publications/send-code-of-practice-0-to-25 (accessed on May 16, 2017)
4. Department for Education (2013) *The National Curriculum.* Available online at https://www.gov.uk/national-curriculum (accessed on May 16, 2017)
5. Department for Education(2011) *The National Strategies.* Available online at http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110202093118/http://nationalstrategies.standards.dcsf.gov.uk/inclusion (accessed on May 17, 2017)
6. Department for Education and Skills (2006). *The Primary Framework for literacy and mathematics.* Available online at http://www.educationengland.org.uk/documents/pdfs/2006-primary-national-strategy.pdf (accessed on May 17, 2017)
7. Gould, Jim, and Jodi Roffey-Barentsen (2014). *Achieving Your Diploma In Education And Training*. London: Sage.
8. *Collins English Dictionary* (2016). Glasgow:Collins
9. *Incluziunea socială și cetățenia, prin învățare formală și non-formală*. Available online at http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/social-inclusion_ro (accessed on May 16, 2017)

CREATIVITATEA ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR: ONCEA MARIA
GRĂDINIȚA P. N. ȘTIUCA
COMUNA ȘTIUCA, JUDEȚUL TIMIȘ

„Creativitatea este un proces de învăţare aparte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană.",Arthur Koestler

În prezent există sute de modalităţi prin care este definită creativitatea. În general, psihologii susţin că „a fi creativ" înseamnă „ a crea ceva nou, original şi adecvat realităţii".

Alexandru Roşca preciza că:"În sens larg, creativitatea se referă la găsirea de soluţii, idei, probleme, metode care nu sunt noi pentru societate, dar la care s-a ajuns pe o cale independentă.De exemplu,rezolvarea de către un elev a unei probleme, la o anumită materie de învaţământ, se consideră că este creatoare dacă se realizează într-un mod diferit decât cel prezentat în manual sau de către profesor la clasă,chiar dacă modul de rezolvare nu e nou pentru stiinţă."

Societatea zilelor noastre solicită mai mult ca oricând inteligenţa şi capacitatea creatoare a omului. „Întregul climat al viitorului va situa capacităţile intelectuale în condiţiile deplinei afirmări şi va da un larg avânt dorinţei de cunoaştere" (Bogdan Suchodolscki). Urmează ca educaţia să stimuleze în individ toate forţele şi stările afective indispensabile desfăşurării unei activităţi creatoare.

Creativitatea ia multe forme la copii – surpriza de final a unei povestiri a unui elev de clasa I despre animalele sale împăiate, planul unui elev de clasa a V-a de a împărţi corect terenul de joacă, robotul unui elev de liceu şi metoda unui elev care studiază biologia de a reconstrui habitatul unei păsări din zonă. Eforturile creative ca acestea aduc beneficii atât celor cărora le aparţin, cât şi societăţii în care trăiesc, cresc şi sunt educaţi. Să-i ajuţi pe elevi să-şi dezvolte creativitatea este un obiectiv care merită efortul, chiar şi numai pentru dezvoltarea personală. O poezie care este citită doar de poet, o idee de a face activităţile casnice mai eficiente, o privire profundă asupra lumii din jurul nostru pot să nu fie cunoscute, dar au totuşi puterea de a face ca viaţa să aibă mai mult sens şi să fie mai plăcută. Orice persoană cu un nivel normal de inteligenţă poate aspira să devină creativă într-un anumit domeniu şi toată lumea poate beneficia de „emoţia şi culoarea” (Nickerson) pe care aceste realizări creative le aduc în viaţa noastră. Deşi „emoţia şi culoarea” în viaţă reprezintă un obiectiv care merită să fie urmărit, cei mai mulţi dintre noi trăim într-o lume reală, în care suntem responsabili pentru diferitele rezultate ale elevilor noştri. Să ne facem griji pentru îmbunătăţirea creativităţii elevilor, atunci când succesul este apreciat pe baza rezultatelor şcolare şi a punctajelor la teste? Cercetările arată că atunci când elevilor creativi li se predă şi sunt evaluaţi într-un fel care pune preţ pe creativitatea lor, şi rezultatele lor şcolare se îmbunătăţesc, aşa că predarea care urmăreşte să dezvolte creativitatea elevilor poate avea şi alte avantaje în afară de a face o persoană mai fericită şi mai productivă pentru societate; ea poate duce şi la îmbunătăţirea punctajelor obţinute de elevi la teste.

Atunci când vorbim despre educarea creativităţii la elevi nu putem trece cu vederea două probleme în privinţa cărora mai există încă opinii diferite:

a) dacă este educabilă creativitatea;

b) care este calea optimă de stimulare şi educare a creativităţii.

În ceea ce priveşte prima problemă se aduc drept argumente: rezultatele pozitive obţinute prin metodele de stimulare a capacităţilor creatoare; datele experimentelor pedagogice; studiul analitic al factorilor creativităţii.

În legătură cu cea de-a doua problemă, referitoare la căile optime de educare a creativităţii la elevi, în literatura de specialitate există conturate trei căi principale:

a) introducerea unor cursuri speciale de creativitate, care să fie predate de educatori cu conduită creativă; conţinutul acestor cursuri ar consta în formarea la elevi a unui set de deprinderi şi abilităţi cognitive fundamentale, pe care elevii să le poată aplica la diferitele obiecte de învăţământ;

b) restructurarea fiecărei discipline în parte, din perspectiva stimulării creativităţii generale şi specifice la elevi;

c) preluarea de către educatorii pasionaţi şi cu conduită creativă a unor elemente de bază dintr-un curs de creativitate şi utilizarea lor în cercurile şcolare, unde activităţile implică selecţia şi libertatea de acţiune a elevilor.

Prin educarea intelectului şi a unor procese intelectuale (imaginaţia, gândirea, memoria) se realizează educarea creativităţii. Fiecare individ posedă o doză de creativitate. De la naştere, copilul posedă doar o anumită potenţialitate creativă, care sub influenţa procesului educativ şi a mediului se dezvoltă noi nivele ale creativităţii exprimate prin originalitate şi inventivitate. Oferta educaţională pe care o popularizează în rândul elevilor, mediul ambiental, relaţia dintre elevi şi profesori, lipsa metodelor coercitive, stresante, note şi a disciplinei excesive, contribuie din plin la actul de dezvoltare a imaginaţiei şi creativităţii copiilor. Preocuparea cadrelor didactice angajate în activitatea extraşcolară este orientată spre valorificarea din plin a posibilităţilor creatoare şi întreaga pricepere şi imaginaţie a copiilor în realizarea unor activităţi practicoaplicative. Cea mai frecventă formă de imaginaţie solicitată aproape în fiecare zi şi la care face apel în mod curent profesorul este imaginaţia reproductivă, care constă în capacitatea elevilor de a reprezenta diferite obiecte, fenomene, întâmplări, acţiuni pe baza unor relatări verbale ale profesorului, fără material concret-intuitiv. Dar cea mai importantă formă a imaginaţiei este desigur cea creatoare, care se manifestă fie involuntar, fie voluntar şi este legată într-o oarecare măsură de capacităţile intelectuale şi implicit de inteligenţă.

Drept căi de depistare a potenţialului creativ al elevului menţionăm:

* analiza realizărilor obţinute de aceştia la olimpiade, concursuri, competiţii, probe şcolare cu caracter creativ ;
* testele de investigare a originalităţii, flexibilităţii şi fluidităţii gândirii;
* aprecierile proprii sau ale cadrului didactic pe baza unor chestionare.

La îndemâna cadrelor didactice, pentru dezvoltarea imaginaţiei şi creativităţii elevilor stau diverse metode şi tehnici de învăţare activă: brainstorming-ul, învăţarea prin descoperire, Metoda Phlillips 6/6, dezbaterea pro/contra etc. De asemenea, exerciţiile creative ce stimulează imaginaţia şi potenţează puterea de creare a elevilor nu fac decât să vină în completarea procesului instructiv-educativ. În realizarea lecțiilor de recapitulare finală putem avea în vedere o serie de exerciții stimulative, care să cultive creativitatea și imaginația elevilor. Putem începe de la un cuvânt-cheie pentru a formula sarcini ce vizează compartimentele limbii: probleme de vocabular, sintaxă, semantică, morfologie, stilistică și continuând cu exerciții distractive în care să realizeze diferite asocieri stimulând găsirea conexiunilor prin idei.

1. Daţi o definiţie neaşteptată, după modelul de mai jos, următoarelor cuvinte: bibliotecă, librărie, carte.

Cuvinte=gânduri puse în sunete

2. Inchipuiţi-vă că aţi putea lua autobuzul visului.

a) Unde aţi merge? De ce?

b) Cât timp aţi vrea să staţi acolo?

c) Cine aţi vrea să vă însoţească?

3. Demonstraţi în enunţuri sensurile cuvântului pană.

4. a) Atribuiţi acţiuni specific umane cuvintelor-obiect de mai jos:

• apele – cântă, râd…..

• florile

• motanul

• caii

b) Integraţi expresiile obţinute în propoziţii cât mai frumoase.

5. Bine şi rău Găseşte câte 5 răspunsuri la întrebările: Ce este bine? Ce este rău?

6. Fiecare elev propune un cuvânt, se face inventarul acestora pe tablă și se alcătuiește o narațiune, refăcându-se apoi povestea șirului.

7. Alfabetul vieţuitoarelor Scrieţi câte un nume de animal care să înceapă cu **a, b, c, d, e, f, g** și daţi-i o definiţie proprie, ca în modelul de mai jos:

arici= ghem de ace

8. Alegeţi un personaj din povestea Capra cu trei iezi şi unul din Scufiţa Roşie. Imaginaţi-vă o discuţie între acestea. Scrieţi dialogul.

9. Combinaţi cuvintele de mai jos în toate felurile, astfel încât să obţineţi comunicări neaşteptate, ca în exemplul dat:

Pasărea de pe lună se joacă în praful norilor.

pasăre nori praf lună

10. Ştafeta povestirii: Fiecare copil extrage un cartonaş pe care se află scris un număr. Cel care are numărul 1 începe să creeze o povestire pe care o întrerupe după câteva fraze, ultimul cuvânt fiind: şi, atunci sau când . Povestea este continuată de copilul care are nr. 2 ş.a.m.d.

11. Imaginează-ţi că te întâlneşti cu peştişorul fermecat. Scrie trei dorinţe pe care el vrea să ţi le îndeplinească.

Creativitatea este darul cel mai de preţ al omului, care i-a permis să făurească primele unelte, să stăpânească o parte din natură prin ştiinţă şi tehnică, să modifice mediul înconjurător, să pătrundă în spaţiul cosmic. Imaginaţia implică interacţiuni cu toate componentele sistemului psihic uman cum ar fi: dorinţele, aspiraţiile, profunzimea înţelegerii, trăirile profunde ale evenimentelor, experienţa proprie de viaţă, dinamica temperamentală, într-un cuvânt, întreaga personalitate. Acest potenţial latent, dacă este exersat şi educat de către cadre didactice profesioniste, îndrăgostite de meserie, poate fi valorificat la maximum ca vectori ai acţiunii eficiente şi novatoare în orice domeniu.

Bibliografie:

Alexandru Roşca, *Creativitatea*, Bucureşti, Editura Enciclopedică Română, 1981;

Ioan Cerghit, *Metode de învăţământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1976;

Ioan Neacşu, *Metode şi tehnici de învăţare eficientă*, Bucureşti,Editura Militară, 1990;

Parfene Constantin, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*, Iași, Editura Polirom, 1999;

Casa Corpului Didactic, Deva, *Dezvoltarea creativității în cadrul orelor de limbă și comunicare*, suport de curs, Deva, 1998.

CREATIVITATE ŞI INOVAŢIE LA CLASA PREGĂTITOARE

Prof. înv. primar Camelia Bălănescu
Școala Gimnazială Nr. 2 Reșița

Problema psihopedagogică a copilului aflat în trecere de la grădiniţă la şcoala este una cu profunde semnificaţii asupra evoluţiei educaţionale pe termen mediu şi lung. Formarea şi dezvoltarea competențelor specifice domeniului cognitiv pentru vârsta de 6-7 ani, este un proces complex ce presupune organizarea de către profesor a unor situaţii de predare, învăţare şi evaluare sistematice în strânsă interdependență ca particularităţile de vârstă şi individuale ale elevului. Până la vârsta şcolarităţii mici întâlnim o adevărată explozie a procesului imaginativ,explozie întreţinută în special în cadrul jocului. În timpul jocului are loc îmbinarea dintre imaginaţia creatoare şi cea reproductiva.

Clasa pregătitoare are un rol important în formarea şi dezvoltarea limbajului deoarece asigură condiţiile necesare pentru ca fiecare copil să abordeze învăţarea cu şanse sporite. Copilul mic este atras de basme şi povesti, poate reda pe fragmente sau integral conţinutul acestor texte, pot face aprecieri cu privire la comportamentul unor personaje.

Trecerea de la grădiniţă la şcoala este trăită într-un mod dramatic de către acesta. Acomodarea în bancă, să răspundă când este întrebat, să se supună autorităţii, să respecte regulile specifice mediului şcolar. Relaţia cu profesorul este diferită decât cea cu părintele. Introducerea clasei pregătitoare are ca rol tocmai pregătirea acestuia pentru schimbările ce le presupune mediul şcolar. Strategiile adoptate pentru educaţia copiilor de 6-7 ani promovează o educaţie cu accentuate valenţe formative, în funcţie de ritmul propriu de dezvoltare al fiecărui copil. Şcolarii mici posedă o creativitate naivă şi efervescentă. Pe măsura dezvoltării operaţiilor mintale şi a capacităţii logice, aceştia vor înţelege realitatea obiectivă şi naivitatea fanteziei înregistrează o scădere bruscă. La aceasta contribuie şi sistemul de cerinţe şcolare, focalizate predilect spre o abordare logică, ca şi sistemul de evaluare care descurajează modalităţile neuzuale de rezolvare a problemelor.

Mediul familial joacă şi el un rol foarte important, putând favoriza din fragedă copilărie dezvoltarea creativităţii. Familia trebuie să atragă atenţia copiilor asupra tuturor fenomenelor, stimulând astfel propriile lor observaţii, să le permită să vadă, să pipăie, să audă ce se petrece în jurul lor, deschizându-le astfel calea spre mediul înconjurător.

Lowenfeld consideră că nu este niciodată prea devreme pentru a începe educarea creativităţii elevilor. Educaţia artistică reprezintă mijlocul de educare a creativităţii generale. Dezvoltând sensibilitatea şi receptivitatea copilului pentru diverse materiale, pentru perceperea lumii înconjurătoare şi corelarea fenomenelor percepute, copilul învaţă cu timpul să folosească acele aptitudini şi în alte domenii.

Sensul curent al creativităţii la elevi este acela de potenţial creativ, de factori sau capacităţi aptitudinale predictive pentru performanţele de mai târziu. Este vorba de capacitatea elevului de a acţiona independent, atât pe plan mintal cât şi pe plan practic, ca o premisă şi un prim pas pe calea obţinerii unor produse, în care independenţa actului să garanteze originalitatea soluţiei. Plecând de la conceptul că orice persoană normală este capabilă de creativitate într-un anumit domeniu, la un anumit moment, Teresa Amabile, propune un model „componenţial “al creativităţii: creativitatea unui copil într-un anumit domeniu depinde de trei factori -deprinderi specifice domeniului, gândirea creativă şi deprinderile de lucru, precum şi motivaţia intrinsecă.

Creativitatea elevilor din ciclul primar este o premisă esenţială şi necesară pentru activitatea de creaţie autentică a omului matur, care reprezintă momentul final al unui lung proces de valorificare a resurselor existente şi consolidate pe parcursul formării individului, în care şcoala are un rol hotărâtor. Ana Stoică afirmă că „fiecare persoană creatoare vine de fapt cu nota sa proprie, având o dominantă specifică, în funcţie de înzestrarea sa, de experienţa acumulată, de nivelul creativităţii, domeniul de manifestare şi de multe alte condiţii. Există o infinitate a formelor particulare de structuri psihice pe care le pot căpăta persoanele creatoare: nu se poate vorbi de un tip al creatorului, ci de diferite tipuri, ba mai mult încă, de individualităţi specifice ale creatorului. “

Profesorul creativ, asigură climatul favorabil pentru exprimarea ideilor proprii, creează oportunităţi pentru autoînvăţare, încurajează gândirea divergentă. Profesorul creativ stăpâneşte arta de a pune întrebări. Profesorii creativi determină dezvoltarea creativităţii elevilor. Explicaţia ar putea fi transferul setului de valori propice creativităţii de la profesori la elevi, fenomen urmat de automodelarea copilului în funcţie de atitudinile şi convingerile interiorizate.

Instrumentarul profesorului, înţelegând prin acesta ansamblul de metode şi procedee didactice pe care le utilizează în procesul de predare-învăţare, are un rol deosebit de important în realizarea învăţării creative. Există o multitudine de mijloace prin care se stimulează şi se dezvoltă în cadrul şcolii creativitatea şcolarului mic: ghicitori, jocuri de isteţime şi perspicacitate, construcţii de probleme, jocuri pentru căutarea de cuvinte care încep sau se sfârşesc cu o anumită literă/silabă, alcătuirea de propoziţii, jocuri de echipă, activităţi practice.

Evaluarea, în accepţiunea sa tradiţională, de control şi de măsură a învăţării, a „terorizat “generaţii de elevi, le-a înnăbuşit spontaneitatea şi creativitatea şi le-a încurajat conformismul, singurul în măsură să garanteze conformarea la standarde şi baremuri. A avut în mod evident efecte nefaste asupra creativităţii. Pentru a stimula învăţarea creativă, evaluarea trebuie nuanţată, trebuie să devină o resursă care să favorizeze dezvoltarea instrumentelor intelectuale de autoevaluare, acesta fiind rolul evaluării formative. De asemenea, metodele alternative de evaluare (portofoliul, proiectul etc.) solicită din partea elevilor o activitate independentă de explorare, de articulare a informaţiilor, de construcţie personalizată. Nu sunt de neglijat nici formele de evaluare neconvenţională, de exemplu prin intermediul metaforei, analogiei sau dramatizării, care permit transgresarea cunoştinţelor şi orientarea dinspre aparenţă către esenţa fenomenelor şi a relaţiilor dintre ele.

Formarea şi dezvoltarea capacităţilor de comunicare verbală se află în strânsă legătură cu formarea şi dezvoltarea capacităţilor de creaţie. Limba, produs complex al dezvoltării istorice şi sociale a speciei umane, care evoluează şi se îmbogăţeşte odată cu aceasta, rămâne nu numai cel mai folosit, dar şi cel mai important mijloc de comunicare şi de creaţie, principalul instrument al gândirii umane.

Învăţarea creativă, în cadrul lecţiilor de limbă şi literatură română, reprezintă acea formă a învăţării, care are ca scop final realizarea unor comportamente individuale şi colective orientate spre căutarea, aflarea şi aplicarea noului. Elevii învaţă să fie creativi prin intermediul jocurilor de cuvinte pe care le putem organiza sub forma unor concursuri, cum ar fi: crearea unor propoziţii în care toate cuvintele să înceapă cu aceeaşi literă; găsirea cât mai multor cuvinte care încep cu o anumită literă sau care să aibă un anumit număr de litere; crearea unor cuvinte noi prin posibila combinare a unor litere date. Exerciţiile lexicale contribuie la îmbogăţirea vocabularului, la dezvoltarea capacităţii de a gândi şi de a se exprima. Formarea unui limbaj care să fie expresia unei

gândiri logice şi ordonate poate fi un instrument de lucru extrem de eficace în formarea capacităţilor creatoare. Este de preferat să promovăm atât aspectul limbajului, cât şi stimularea creativităţii, urmărind permanent dezvoltarea capacităţilor de lectură şi înţelegere ale fiecărui copil.

Aplicarea în practica şcolară a unui sistem informaţional integrat, subordonat unor scopuri bine precizate şi operaţionalizate, „impune elaborarea unei tenologii didactice, care să vizeze atât restructurarea cât şi reorganizarea modului de învăţare, a metodelor şi mijloacelor de învăţare, cât şi a formelor de organizare adecvate învăţământului integrat.

Interdisciplinaritatea, apare sub aspect practic din necesitatea depăşirii limitelor create de cunoaştere, care a generat graniţe artificiale între diferite domenii ale ei. Argumentul care pledează pentru interdisciplinaritate constă în faptul că ne oferă o imagine integrală a lucrurilor care sunt analizate. Interdisciplinaritatea are mai multe avantaje: -asigură un anumit grad de integrare între diferite domenii de cunoaştere;-permite schimburi de ordin conceptual şi metodologic, precum şi utilizarea unui limbaj comun. Evident se are în vedere „calitatea interdisciplinarităţii de a fi operaţională, realizându-se cu adevărat numai prin spiritul de echipă, având nevoie de diversitate şi coordonare.”

În învăţământ, interdisciplinaritatea implică stabilirea şi exploatarea unor conexiuni între limbaje explicative sau operaţii, în scopul diminuării diferenţelor care apar între disciplinele de învăţământ clasice. În procesele didactice obişnuite, la discipline diferite, se pot identifica obiective comune care pot fi, prilejuri de realizare a unor conexiuni disciplinare ce ţin de inspiraţia şi de tactul profesorilor. Tendinţa de a integra în clasă elemente informaţionale provenite din mediul informal constituie o cale profitabilă, de întărire a spiritului interdisciplinar. De exemplu: elevii nu pot ajunge la cunoaşterea naturii înconjurătoare şi a posibilităţii omului de a o influenţa, numai din carte. E necesar ca, înainte de studierea textelor despre natură, copiii să observe natura în mod direct, cu prilejul diverselor excursii, activităţilor la colţul viu. În urma observării directe elevii înţeleg unele corelaţii simple între fenomenele naturii, iar prin diverse aplicaţii practice pot să adâncească conţinutul textelor respective din manualul de limba română.

Atitudinea interdisciplinară, pluridisciplinară, intradisciplinară în învăţare trebuie să devină o mentalitate, pentru că promovează o viziune integrată asupra fenomenelor realităţii în care activează viitorul adult. Toate acţiunile umane în urma cărora rezultă un produs cât de cât mai complicat este consecinţa unei atitudini de activitate în echipă interdisciplinară. Este nevoie să învăţăm elevii încă din şcoală cu asemenea deprinderi.

Limba şi literatura română constituie o disciplină de studiu foarte importantă în procesul de învăţământ. Fără însuşirea corespunzătoare a limbii române nu poate fi concepută evoluţia intelectuală a elevilor, pregătirea corespunzătoare a celorlalte discipline de învăţământ. Formulând funcţiile limbii române, ca disciplină şcolară în ciclul primar, se cuvine să fie amintită, în primul rând, tocmai funcţia de comunicare prin limbaj.

Prin funcţia de comunicare prin limbaj elevii îşi însuşesc unele tehnici ale muncii individuale, care îi conduc spre însuşirea unor deprinderi ce răspund unei cerinţe fundamentale a şcolii moderne. Această funcţie se realizează cu succes pe fondul dobândirii de către elevi a unor cunoştinţe care sunt implicate de însăşi tehnicile muncii intelectuale. Obiectivele formativ-educative ale limbii române ca disciplină şcolară în ciclul primar se realizează concomitent cu obiectivele legate de funcţia de comunicare prin limbaj şi informaţională.

Latura formativă a învățământului trebuie să-l înveţe pe elev să se informeze, să analizeze, să evalueze informaţiile, să le structureze, să le aplice etc., adică să fie în acelaşi timp profesor şi elev.

Bibliografie:

Anton Ilica, Pavel Moş, Ana Moş, Adina Ardelean, Alina Ardelean-Didactica limbii române şi a lecturii-Îndrumări metodice pentru profesorii din învăţământul primar- Editura Universităţii „Aurel Vlaicu” Arad, 2007;

Amabile, Teresa M., „Creativitatea ca mod de viaţă “(Ghid pentru profesori şi părinţi), Editura Ştiinţă şi Tehnică, Bucureşti, 1997;

Clinciu, A., „Creativitatea “în vol.: Pregătirea psihologică, pedagogică şi metodică a profesorilor, Editura Universităţii Transilvania, Braşov, 2001;

REPERE ALE EVALUĂRII ACTIVITĂŢII DIDACTICE LA MATEMATICĂ

Prof .CULACHI DUȚA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ nr 22 GALAŢI

Motto „Matematica este alfabetul, cu ajutorul căruia Dumnezeu a descris universul”
Galileo Galilei

Evaluarea este un proces, deci o activitate etapizată, desfaşurată în timp , care nu se rezumă la notarea elevilor, ci vizeaza domenii şi probleme mult mai complexe (inclusiv programe de învăţământ şi sistemul în ansamblu), implicând un şir de măsurări, comparări, aprecieri (judecăţi de valoare), pe baza cărora se pot adopta anumite decizii ,menite să optimizeze activitatea sau domeniile supuse evaluării.

În ceea ce priveşte sistemul metodologic al evaluării performanţelor elevilor , acesta cuprinde mai multe forme de verificare , metode şi procedee de examinare :

- observarea curentă a comportamentului de învăţare al elevilor ;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) ;
- analiza rezultatelor diferitelor activităţi.

Probele de evaluare orale ,scrise sau practice sunt cele mai importante, deoarece asigură o evaluare continuă , precum şi posibilitatea reglării întregului demers pedagogic.

Metodologia verificării *orale* impune o serie de cerinţe cu privire la durata examinării elevilor, frecvenţa (ritmicitatea)acesteia, enunţul întrebărilor şi al răspunsurilor, fiind absolut necesar să se lucreze frontal în completarea unor răspunsuri incomplete. Examinarea orală prezintă dezavantajul că nu oferă posibilitatea conexiunii inverse pe de o parte , iar pe de altă parte este o mare consumatoare de timp.

Metodologia verificării prin *probe scrise* impune folosirea diferitelor forme : extemporale, lucrări scrise semestriale (teze),teste ,chestionare , referate , teme pentru acasă ,lucrări scrise de tip obiectiv (constau în cateva intrebări la care elevii răspund succesiv , cu corectarea de către elevi individual sau frontal pe baza unei lucrări model).

Avantajele folosirii formelor de evaluare scrisă sunt urmatoarele :

- obiectivitate, prin anonimatul lucrărilor scrise ;
- verificarea unui numar mare de elevi într-un timp dat;
- posibilitatea comparării rezultatelor obţinute de toti elevii;
- realizarea feed-back-ului la sfârşitul unei secvenţe de instruire sau la cel a unei unităţi de invăţare.

Dezavantajul acestor probe, mai puţine decat primele, sunt :

- nu permit elucidarea unor erori din timpul examinării;
- nu se pot introduce întrebările suplimentare .

Dintre metodele moderne, folosite cu mare succes pe plan mondial,menţionăm evaluarea cu ajutorul testelor de *cuvinte asociative* şi evaluarea cu ajutorul *calculatorului.*

Cel mai eficient instrument de evaluare a cunoştinţelor , deprinderilor, aptitudinilor este *testul* , prin intermediul căruia obţinem informaţiile necesare fundamentării ştiinţifice a unor decizii.

Pentru a putea fi utilizate în bune condiţii , testele trebuie să răspundă urmatoarelor cerinţe :

Validitatea reprezinta gradul în care un test reuşeşte să măsoare ceea ce şi-a propus.

Fidelitatea constă în invariabilitatea (constanta) rezultatelor în cazul repetării în condiţii neschimbate.

Etalonarea constă în clasificarea rezultatelor în raport cu o anumită distribuţie statistică , stabilită dinainte, de regulă prin aplicarea testului pe un eşantion reprezentativ.

Standardizarea presupune că aplicarea şi corectarea testului se face în mod uniform pentru toţi subiecţii.Testele mai frecvent utilizate în învăţământ sunt cele *docimologice*, care sunt elaborate după o tehnică specială, de comisii speciale, în funcţie de scopul căruia îi sunt destinate (verificare pe plan naţional , local sau în cadrul şcolii).

Deşi, în general, sunt considerate ca probe obiective de evaluare, se recomandă cadrelor didactice să nu abuzeze de testele standardizate, ci să le combine şi cu alte metode de evaluare, întrucât acestea nu sunt infailibile în stabilirea şi prognozarea aptitudinilor şi performanţelor elevilor.

Algoritmul de elaborare al testelor care poate sta la îndemâna tuturor profesorilor este:

1. *Stabilirea obiectivelor* constă în precizarea a ceea ce trebuie sa ştie şi să facă elevul după ce a parcurs o lecţie, un capitol (unitate de învaţare), semestru sau an şcolar.
2. *Stabilirea numărului de întrebări (itemuri) şi formularea lor.* Numărul întrebărilor poate varia de la cateva (în cazul unei lecţii) până la o sută şi peste o sută (în cazul unui an şcolar), profesorul având grijă ca ele să cuprindă probleme de bază ,esenţiale ale materiei parcurse . Întrebările trebuie să fie clar formulate ,precise , concise, să nu solicite decât un singur răspuns posibil şi să fie adaptate particularităţilor de vârsta ale elevului.
3. *Stabilirea modalităţilor de răspuns.*

După modelul de alcătuire , itemurile se pot clasifica astfel :

l. <u>Itemi cu răspuns deschis.</u>

m.

a) <u>Itemi de completare -</u>sunt propoziţii lacunare , care solicită răspunsuri_scurte (completări de cuvinte, definiţii)

<u>Exemplu</u>: Completează spaţiile punctuate astfel încât sa obţii afirmaţii adevărate :

(1) A rezolva o ecuaţie înseamnă ……..

(2) Dacă la triplul unui număr adunăm 7obţinem 22. Atunci numărul este …….

b)<u>Itemi de formulare sau de reprezentare</u> - sunt întrebări a caror rezolvare solicită redactări ,formularea lor bazându-se pe operaţii de gândire (deducţii ,comparaţii,sistematizări, generalizări,etc.).Aceste tipuri de itemi se folosesc pentru a testa capacitatea de sinteză a elevilor, originalitatea în tratarea unui subiect ,claritatea stilului.

ll. <u>Itemi cu răspuns închis</u> –la care subiecţii nu elaborează răspunsurile .

Un răspuns la alegere prezentat sub cele trei variante :

a) Itemi cu alegere multiplă - când se oferă subiecţilor mai multe răspunsuri , din care numai unul este corect şi care urmează să fie ales , ceea ce face necesar ca răspunsurile greşite să fie , în aparenţă , acceptate.

Exemplu: Soluţiile ecuaţiei $3x^2 - 2x = 0$ sunt:

(1) $x_1=0$; $x_2=\frac{2}{3}$ (3) $x_1=1$; $x_2=\frac{2}{3}$

(2) $x_1=0$; $x_2=-\frac{2}{3}$ (4) $x_1=-1$; $x_2=-\frac{2}{3}$

b) Itemi cu alegere dublă –cu răspuns „ corect-greşit”; „da-nu”; „adevarat-fals”, constând în atribuirea uneia din aceste aprecieri enunţului prezentat în item prin enunţuri concrete , relevante pedagogic, clare , concentrate , exprimate în termeni factuali sau de opinie.

Exemplu: Se consideră ecuaţia $11^2+5\cdot\left\{5^2+5\cdot\left[5^2+5\cdot\left(y-5^5\right)\right]\right\}+1990^0=1997$.Atunci soluţiile sunt:

(1) y=3120 A F

(2) y=3134 A F

(3) y=4321 A F

Daca afirmaţia este adevărată încercuiţi litera A .În caz contrar încercuiţi litera F.

c)Itemi cu răspuns pereche – solicitat pentru stabilirea unor corespondenţe între cuvinte,propoziţii ,fraze,numere ,simboluri plasate pe doua coloane .Se poate cere şi motivarea răspunsurilor .

Ierarhizarea (aranjarea) itemilor se face in funcţie de natura , complexitatea şi dificultatea cunoştinţelor pe care le cuprind, fie pornind de la cele mai simple şi sfârşind cu cele mai complexe , fie în ordine ciclică de dificultate , pe itemi aranjaţi în ordine de dificultate crescând. De regulă se pun la început întrebările considerate de bază, esenţiale, deci absolute necesare pentru obţinerea unei note de trecere , ţinând seama şi de faptul ca unele întrebări nu trebuie să sugereze răspunsul altora .

Elaborarea instrucţiunilor de răspuns . Acestea se pun de obicei la început şi cuprind indicaţii asupra modului în care trebuie procedat pentru rezolvarea testului.

Redactarea formularului de răspuns . În cazul în care formularul nu prevede spaţiul pentru răspunsuri, se elaboreaza un formular de răspuns care cuprinde : şcoala, clasa , numele şi prenumele elevului , obiectul, data, loc pentru răspunsuri, în funcţie de modalităţile de răspuns solicitate de fiecare item în parte ; loc pentru înscrierea numerelor de puncte atribuite de profesor fiecarui item, cu ocazia corectării.

Aplicarea experimentală - se face în scopul stabilirii variantei optime de formulare a întrebărilor , a modalităţilor şi a timpului de parcurs ,precum şi pentru definitivarea instrucţiunilor sub toate aspectele , testul se aplică experimental pe un eşantion alcatuit din elevi mai slabi , mijlocii şi buni. Ulterior , după mai multe aplicări, i se pot aduce şi alte imbunătăţiri.

Stabilirea cotei (scorului) testului. Fiecărui răspuns corect i se atribuie unul sau mai multe puncte , în funcţie de gradul de dificultate al itemului şi de numărul de operaţii pe care îl aplică rezolvarea. La alcătuirea itemului, profesorul stabileşte şi valoarea răspunsurilor parţiale, cărora le acordă puncte sau fracţiuni de puncte . Numărul punctelor rezultate din totalul răspunsurilor corecte reprezintă cota sau scorul testului.

Stabilirea timpului acordat pentru rezolvarea testului .Se face un raport cu natura problemei , dificultatea întrebărilor , numărul aplicaţiilor necesare pentru obţinerea răspunsurilor .Valorificarea notelor se face prin analiza colectivă a greşelilor tipice şi perfecţionarea activităţii celor doi factori ai procesului instructiv- educativ (profesor şi elev).

Se recomandă folosirea testelor, alături de celelalte metode de evaluare, datorită avantajelor acestora : obiectivitate , operativitate , surprinderea mai exactă a nivelului de cunoştinte şi deprinderi.

În concluzie, în centrul atenţiei unui procedeu de evaluare se situează :

1. competenţele (obiectivele) ce vor fi evaluate;
2. motivaţia evaluării ;
3. metoda de predare aplicată.

Bibliografie

1.Banea,Horea,1989-Metodica predării matematicii- Editura Paralela 45 ,Piteşti

2. Anastasiei,M.1985- Metodica predării matematicii –Editura Moldova-Iaşi

3. Barna ,Andrei-curs de pedagogie-Editura Logos,Galaţi.

DEZVOLTAREA EMOŢIONALĂ ŞI COMPORTAMENTALĂ LA PREŞCOLARI PRIN INTERMEDIUL POVEŞTILOR TERAPEUTICE

Prof.înv.preşcolar Mureşan Nicoleta Amalia
Grădiniţa cu Program Prelungit nr.47, Oradea

The ordinary story, plain or otherwise, contained, or not, in a book of stories, can become a starting point, when the child does not feel able to talk about feelings and emotions do not look anything sale. Inside the story, child try to find himself, ego, this why therapeutic story should be a source of energy and joy, offering insight child warm and pleasant light on the events occurring in his life.

Narrating and interpreting therapeutically tales by pre-scholar children, help them to find proper adjustment strategies of emotional and behavioral state in order to optimally manage problems and conflicts, due to the fact that emotions may influence human behavior either in a positive way (stimulates cognitively, attitudinally as well as behavioral) or in a negative way (demobilizes, demotivates).

În grădiniţa de copii, povestirea este folosită atât ca metodă de expunere şi comunicare de cunoştinte, cât şi ca formă de activitate destinată cunoaşterii mediului şi dezvoltării preşcolarilor. Cu ajutorul povestirii, ca metodă, educatoarea realizează apropierea copiilor de cele mai variate aspecte de viaţă şi domenii de activitate şi-i informează asupra unor fapte şi evenimente ce nu pot fi cunoscute prin experienţa lor proprie. În acelaşi timp, prin cuvânt, li se trezesc copiilor emoţii şi li se orientează atenţia spre cele comunicate.

Povestirea devine un instrument în mâna educatoarei, o sursă de imagini mentale ale copiilor în procesul de formare şi este folosită frecvent în anumite momente ale altor tipuri de activităţi:

- la începutul unor activităţi comune (de educaţie muzicală, joc didactic, convorbire);
- în cursul desfăşurărilor pentru sintetizarea unor date, fapte (observare, lectura după imagini).

Copiilor le plac poveştile, chiar dacă nu au toate personaje fantastice. Acestea pot avea foarte bine drept personaje principale copii de vârsta lor, prieteni de-ai lor, evident cu trăirile, cu bucuriile şi tristeţile lor. Imaginea, sunetul şi desenul completează povestea pe care copilul doreşte să o asculte şi la care el se raportează.

Povestea terapeutică nu face altceva decât să transmită o experienţă de viaţă, o situaţie problemă, o stare de fapt, toate concurând la găsirea unei soluţii implicând, de cele mai multe ori, autorul (fie el educator sau copil).

Prin povestea terapeutică încercăm să descoprim acea “poveste de suflet ce vindecă rătăcirea de o clipă a speranţei şi a durerii”. Astfel, prin poveste, prin puterea magică a celor spuse, aduce alinare şi vindecare, făcându-l pe cel ce o ascultă să-şi spună la un moment dat propria poveste, ca un început de descoperire personală a identităţii şi unicităţii sale.

Relaţiile sociale, dezvoltarea emoţională, dezvoltarea identităţii sunt vizate atunci când alegem povestea terapeutică, în funcţie de vârsta şi particularităţile individuale ale copiilor, fără să uităm că primii şase ani din viaţă sunt consideraţi un adevărat laborator, fapt ce l-a determinat pe F. Dobson (1978) să spună că “ totul se întâmplă înainte de şase ani”. Ineditul poveştii terapeutice este reprezentat de metafora terapeutică, adică acel mijloc prin care povestea intră în sufletul micuţilor, ajutându-i să-şi descopere şi să

analizeze sentimentele, gândurile, trăirile şi emoţiile. Metafora terapeutică urmăreşte un scop: să ajute copiii să-şi exprime problemele sau să-şi schimbe comportamentul. Aşadar trebuie o atenţie deosebită la direcţia urmărită: exprimarea emoţiilor sau evoluţia comportamentului.Prin acest gen de metaforă, copilul face comparaţii cu realitatea, se regăseşte pe sine, putând astfel să găsească un real sprijin în lumea minunată a poveştilor, acceptându-se pe sine.

Lumea poveştilor este o lume în care personajele sunt mari sau mici, bune sau rele, prieteni sau duşmani, o lume în care totul este posibil. Acest tărâm al basmelor şi al poveştilor ascunde extrem de multă bogăţie, dar are totodată şi o forţă vindecătoare.

Povestea terapeutică îndeplineşte trei funcţii:

1. Funcţia de “oglindă” pe care se proiectează trebuinţele emoţionale ale subiectului. Aceasta activează o bogăţie neaşteptată de imagini, în acest mod fiind posibilă modelarea mesajului sau conform structurii subiectului.
2. Funcţia de model relevă existenţa soluţiilor posibile, fiind precizate într-o manieră neobişnuită lăsând loc opţiunilor pentru a stimula căi active de învăţare a modelelor proprii.
3. Funcţia de mediator ne precizează că atitudinea creativă a terapeutului faţă de fiecare basm pe care este indicat să o modifice este extrem de importantă.

Poveştile şi basmele terapeutice îi ajută pe copii să se identifice cu personajele care îşi gestionează optim problemele sau conflictele. Preşcolarii au ocazia ca prin intermediul poveştilor terapeutice să exerseze recunoaşterea, exprimarea, înţelegerea emoţiilor sau să găsească strategii de reglare emoţională şi comportamentală.

Povestea terapeutică aduce soluţii cu totul neaşteptate, cu efect emoţional pozitiv, însoţită de imagini atractive, de jocuri de rol şi de dramatizări, povestea terapeutică are un impact pozitiv asupra copiilor şi conduce la o dezvoltare armonioasă atât pe plan emoţional cât şi pe plan comportamental.

Bibliografie:

1.BOTIŞ. A., MIHALCA L., “ *Despre dezvoltarea abilităţilor emoţionale şi sociale ale copiilor, fete şi băieţi, cu vârsta până în 7 ani,* Ed.Alpha MDN, Buzău,2007;

2.Revista Naţională de Profil Psihopedagogic - învăţământul preşcolar şi primar, Ed.Arlequin, Nr.1-2/2014

3.FILIPOI S., *“Basme terapeutice pentru copii şi părinţi”*, Ed. Fundaţia Culturală Forum,Cluj Napoca,1998;

4. www.scribd.com

5. http://psihologie-copii.blogspot.ro

CALCULATORUL - O NECESITATE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ
STUDIU DE SPECIALITATE

Prof. Vesa Marinela,
Școala Gimnazială Nr. 1 Uileacu de Beiuș, jud. Bihor

Situația de urgență cu care ne confruntăm în prezent și izolarea socială pe care o implică, a generat o situație neobișnuită și nemaiîntâlnită în școala românească, și bineînțeles în țară. Școala din clasă s-a mutat acasă, iar calculatorul a devenit indispensabil în educaţia modernă, fiind utilizat de către cadrele didactice în procesul de predare-învăţare-evaluare.

Calculatorul, în actul educativ, este un instrument auxiliar folosit de profesor, instrument care modifică sistemul de învăţare tradiţional şi permite căderea barierelor în accesarea informaţiilor. În predare se folosesc în prezent pe scară largă platforme educaționale care vin să ajute actul educațional și softuri educaţionale, adică lecţii interactive adaptate nivelelor de vârstă şi claselor. Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, platformele educaționale și softul educaţional, reprezentate de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, reprezintă o necesitate evidentă. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Profesorul este din nou cel care setează obiectivele învăţării şi fixează cadrul în care se desfăşoară activitatea elevilor. Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de două roluri, cel de manager şi cel de evaluator de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”. Pregătirea lecţiei în care este utilizat calculatorul este deosebit de importantă pentru profesor, deoarece atingerea obiectivelor de învăţare depinde în cea mai mare măsură de proiectarea didactică şi de stabilirea prealabilă a secvenţelor lecţiei. Cadrului didactic îi revine sarcina, foarte complexă, de a-şi antrena întreaga creativitate şi abilitate de a îmbina mijloacele tradiţionale cu cele inovative în cadrul lecţiei, în funcţie de obiectivele sale şi de adaptarea la caracteristicile de vârstă ale elevilori.

Altă modalitate de utilizare a calculatorului în procesul instructiv-educativ este de a oferi resurse care să fie căutate şi accesate de către elevi, profesorul fiind cel care propune conţinuturile de învăţare sau temele. Profesorul este aici un facilitator al învăţării, nu mai este cel care oferă informaţiile dea gata, iar sarcina pe care elevul o are de realizat este mai mult calitativă decât cantitativă. El alege tema care va fi supusă discuţiei în cadrul clasei de elevi, profesorul ridică diverse întrebări legate de subiectul respectiv, elevii având ca sarcină să răspundă la aceste întrebări, să găsească informaţiile adecvate, să le organizeze şi să ofere răspunsurile cerute, iar profesorul îi îndrumă în căutarea informațiilor.

Acest mod de abordare stimulează învăţarea prin descoperire la elevi, ei nu mai sunt cei care recepţionează informaţii, ci trebuie în primul rând să înţeleagă întrebările pe care profesorul le pune, urmând ca apoi să găsească ei înşişi informaţiile şi să le sintetizeze. Elevii sunt cei responsabili de găsirea informaţiilor din diferite surse, fiind provocator pentru ei să ajungă la propriile concluzii. Este mai important modul în care elevul ajunge la aceste concluzii şi nu rezultatul în sine, aici intervenind procesul de gândire, modul de raţionament, analiza şi sinteza informaţiilor. Având o anumită temă, răspunsurile elevilor pot fi foarte variate la

întrebările propuse de cadrul didactic, dar este mult mai important modul în care ei argumentează aceste răspunsuri, sursele de informare şi dezbaterile ce pot fi generate în cadrul clasei, pornind de la această bază.

Având în vedere toate acestea, calculatorul este astăzi cel care facilitează atingerea unor scopuri importante în învăţare şi poate fi utilizat de către cadrele didactice în această situaţie.

Rolul tehnologiei în domeniul educației este inclus ca parte a curriculumului, ca un sistem de livrare a instrucțiunilor, ca mijloc de ajutor al instrumentelor și de asemenea, ca instrument pentru îmbunătățirea întregului proces de învățământ. Datorită tehnologiei educația a trecut de la partea pasivă la cea interactivă. Toate acestea au devenit surse importante pentru ca profesorii să-i ajute pe elevi să înțeleagă cu ușurință lecțiile. Învățarea la distantă și educația online au devenit o parte importantă în sistemul educațional din zilele noastre. Fiind un mijloc modern de educație, utilizarea sistemelor informatice a câştigat teren datorită virtuţilor foarte atractive pentru elevi, accesibilităţii pentru aceştia şi facilitării prezentării informaţiilor.

Tehnologia are un impact pozitiv asupra educației și este important ca în fiecare școală să investească mai mult în tehnologia digitală.

Bibliografie:

1. Adăscăliţei, A., *Instruire asistată de calculator: didactică informatică*, Polirom, 2007
2. Brut, M., *Instrumente pentru e-learning: ghidul informatic al profesorului modern*, Iaşi, Polirom, 2006.

Învăţarea prin metoda proiectului

profesor Balint Valeria,
Liceul „Carol I”, Bicaz

Metoda lucrărilor practice, a proiectelor, presupune ca elevii să fie puşi în situaţia de a realiza ei însişi, sub conducerea şi îndrumarea profesorului, diferite sarcini ce au caracter practic şi aplicativ, conştient şi sistematic în vederea înţelegerii, fixării şi consolidării cunoştinţelor dobândite, verificării şi corectării lor, precum şi formării priceperilor şi deprinderilor practice aplicative.

„Eu nu vreau ca elevul să ajungă numai să ştie; aş vrea ca acesta să ştie să facă ce a învăţat”. Spiru C. Haret.

Pentru disciplina **contabilitate,** această metodă poate fi aplicată cu succes la întocmirea unei monografii contabile pe modelul unui anumit tip de societate, care să cuprindă diferite operaţii economico-financiare pentru care elevii să întocmească documentele justificative şi contabile, să realizeze analiza contabilă şi să întocmească formulele contabile corespunzătoare în vederea înregistrării lor în contabilitate, să întocmească Registrele contabile obligatorii şi Balanţa de verificare.

Exemplu de activitate de învăţare

Clasa:a XI-a E, Liceul Carol I Bicaz, specializarea Economic

Disciplina: Modulul IV -UTILIZAREA CALCULATORULUI ÎN CONTABILITATE

Unitatea de învăţare: Cap.7. Realizarea monografiilor contabile complexe cu ajutorul softului specializat

Tema : Monografie contabilă privind contabilitatea unei societăţi cu profil producţie.

Tipul lecţiei : lecţie de verificare şi apreciere a rezultatelor şcolare - lecţie de evaluare prin proiecte-aplicaţii practice

Obiective : Competenţe individuale: URÎ 13- Utilizarea softului în contabilitate

În urmă cu 2 săptămâni (8 ore) elevii au fost împărţiţi în 4 grupe în funcţie de poziţia pe care o ocupă în laboratorul de contabilitate. Fiecare grupă a primit o fişă de lucru pentru realizarea proiectului - o monografie contabilă specifică activităţii unei societăţi cu profil producţie. Echipa a avut sarcina de a lucra pentru o firmă cunoscută, în funcţie de aşezarea lor în laborator, care are ca principal obiect de activitate producerea de bunuri şi să-i analizeze activitatea pe site-ul companiei pentru a cunoaşte materia primă şi produsele fabricate. Ei au întocmit documentele justificative şi contabile, manual sau cu ajutorul programului Saga C, după caz, parcurgând monografia prezentată în fişa de lucru. S-a ales ca lună de lucru, luna decembrie pentru a putea fi întocmite toate registrele contabile, declaraţiile şi bilanţul.

Firmele fiind diferite, ei trebuie să consulte site-ul fiecărei firme pentru a se documenta despre activitatea specifică acesteia, pentru a identifica corect materia primă necesară , produsele finite obţinute, furnizorii, clienţii reali. Fiecare elev are sarcina să colaboreze cu membrii echipei, să întocmească documente identice pe care să le introducă în calculator, individual . La final trebuie să listeze şi să arhiveze documentele într-un singur exemplar, într-un singur dosar pe care trebuie să-l predea profesorului. Ei lucrează etapizat, individual şi în echipă, în laboratorul de contabilitate, la fiecare oră de curs (8 ore) sub îndrumarea profesorului, astfel încât în ora a 8-a vor arhiva documentele listate, vor verifica dosarul cu baremul, completează ce e lipsă.

Ei primesc fişa de evaluare înainte pentru a se putea autoevalua şi a fi informaţi despre aşteptările profesorului.

Pentru a elimina neajunsurile acestei metode elevii vor fi urmăriţi pe parcursul orelor de laborator. La evaluarea proiectului vor fi verificaţi şi individual, prin întrebări adresate de profesor şi prin verificarea în calculator a balanţei de verificare, care trebuie să fie identică pentru toţi membrii echipei, precum şi utilizarea corectă a softului SAGA C. Este recomandat ca această evaluare să se facă atunci când elevii au 2 ore consecutiv, deoarece s-ar putea ca verificarea să dureze mai mult de 50 minute, în funcţie de numărul de elevi din clasă.

Membrii echipei desemnează un lider care va prezenta proiectul şi contribuţia fiecăruia la realizarea lui. Se recomandă ca cerinţele din barem (de la 1 la 7) să fie împărţite pe membri şi să devină, astfel, fiecare responsabil de corectitudinea realizării proiectului.

Profesorul întocmeşte două balanţe de verificare (una cu TVA 9% şi alta cu TVA 19%) care stau la baza tuturor verificărilor. Elevii trebuie să aibă aceleaşi sume deoarece au primit toţi aceleaşi date.

Elevii se autoevaluează trecând pe proiect punctajele în dreptul fiecărui criteriu şi membrul responsabil. Ulterior, profesorul va verifica în amănunt fiecare proiect , stabilind nota finală. Se pot acorda două calificative – una pentru elaborare şi alta pentru prezentare.

Barem de evaluare proiect

1. **Au arhivat corect documentele** - în ordine cronologică, pe tipuri de operaţii – 1 punct (verificare dosar: achiziţii, vânzări, banca, casa, salarii, imobilizări, situaţii furnizori, clienţi, închideri, registre, balanţa de verificare, bilanţ F10 si F20) – Responsabil M1
2. **Au prelucrat datele de tip cantitativ, calitativ, structural, contextual cu ajutorul softului specializat** – 1punct (verificare aleatorie-ex. o factură fiscală cu N.R.C.D. şi nota contabilă, se verifică dacă s-a utilizat corect materia primă conform obiectului de activitate precum şi produsele finite obţinute- ex. Kober – obţine produs finit -VOPSEA şi foloseşte materie primă – pulberi, răşini, aditivi etc.) -Responsabil M2
3. **Au întocmit corect registrele contabile** : jurnal de cumpărări, jurnal de vânzări, jurnal de bancă, registru de casă, stat de salarii, registrul imobilizărilor, registrul jurnal, registrul inventar, registrul cartea mare- 1punct (nu au solduri negative în casă, bancă, total registrul jurnal=RULAJ balanţa de verificare, total clasa 2 = registrul imobilizărilor, restul de plată din statul de salarii=sold cont 421)- Responsabil M3
4. **Au întocmit corect declaraţiile** : 112, 300, 100 – 1 punct (D112 coincide cu soldurile din conturile specifice salariilor :4315,4316,436,444, D300 coincide cu TVA din Jurnal de cumpărări şi Jurnal de vânzări, D100-coincide cu soldul contului 4411/4418).- Responsabil M4
5. **Au întocmit corect balanţa de verificare şi bilanţul** –Formularul 10 şi 20- 1 punct (au solduri negative în balanţă, soldurile coincid cu situaţiile analitice, total venituri – total cheltuieli=sold cont 121, Bilant : F10 Activ – Datorii= Capitalul propriu ; F20=total venituri = total clasa 7, total cheltuieli= total clasa 6, fără cheltuieli cu impozitul pe profit/venit, rezultatul net = sold final cont 112) -Responsabil M5
6. **Au verificat corelaţiile** între documentele justificative, registre, , situaţii analitice, balanţa de verificare – 1 punct (există bife de verificare pe documente) -Responsabil M6
7. **Au utilizat corect Planul general de conturi** pentru înregistrarea evenimentelor şi tranzacţiilor cu ajutorul softului specializat – 1 punct (au conturi în balanţa de verificare care nu ar trebui să existe?) -Responsabil M7
8. **Au descris registrele contabile** utilizate pentru înregistrarea evenimentelor şi tranzacţiilor cu ajutorul softului specializat – 1 punct (întrebări adresate de profesor **fiecărui membru**).

9. **Au utilizat responsabil şi creativ softul specializat**. Şi-au asumat responsabilitatea în utilizarea algoritmilor şi a conceptelor matematice pentru prelucrarea documentelor contabile cu ajutorul softului specializat. – 1 punct (se verifică în calculator-SAGA C- **fiecare membru** al echipei, dacă are aceleaşi sume ca în proiect şi dacă au utilizat corespunzător softul)
10. 1 punct oficiu

Învăţarea prin metoda proiectului şi-a câştigat un loc mai sigur în practicile şcolare deoarece s-a constatat că elevii devin mai implicaţi în procesul de învăţare atunci când au posibilitatea de a analiza, de a cerceta și descoperi singuri informații, situații care se aseamănă cu cele din viața reală.

Pentru a preda din control elevilor, menţinând în acelaşi timp standardele şi rigoarea necesare, proiectele trebuie să fie planificate până la cel mai mic detaliu. Elevii trebuie să aibă o direcţie foarte clară, prin care sunt definite aşteptările, responsibilităţile, procesele şi calendarul activităţilor. În mod esenţial, ceea ce necesită mai mult timp de pregătire, are drept răsplată rezultatele învăţării.

Bibliografie

1. Cucoş, Constantin *„Pedagogie"*, Editura Polirom, Iaşi,1996
2. Druţă, Maria Elena , *Didactica disciplinelor economice, consideraţii teoretice şi aplicaţii*, Editura ASE, Bucureşti, 2005
3. Dumitriu, Constanţa, *Curs Pedagogie*, Universitatea Vasile Alecsandri, Bacău, 2010
4. Dumitriu, Constanţa şi Dumitriu, Gheorghe, *Psihopedagogie,* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2003
5. Pătruţ, Vasile, Daniela Cristina Solomon, Iulia Andreea Bucur, *„Didactica disciplinelor economice"*, Editura Alma Mater, Bacău, 2008

Metode creative folosite în receptarea textului liric

P rof. IORDACHE DOINA
Şc.Prof.,, Sf. Ap. Andrei “ Smîrdan, Jud.Botoşani

Prin limbajul ei conotativ, literatura favorizează lecturile multiple, în funcţie de gradul receptivităţii literar-artistice a cititorilor. Spre deosebire de textele epice şi dramatice, în care accentul cade pe ce se spune, textul liric propune un discurs în care esenţial este cum se spune, un discurs în care esenţială este modalitatea spunerii . În poezie, cuvintele nu intermediază reprezentarea unor lumi, ci formează, ele însele, lumea textului; în poezie cuvintele nu sunt puse în slujba unui alt spectacol nu mai poate fi repus; poezia pretinde un gen de lectură şi de interpretare capabil să-i extindă sensurile şi să aproximeze modul în care au fost produse. Asimilarea unor cunoştinţe literare este un demers necesar, dar un demers a cărui utilitate nu se manifestă decât în prezenţa unei strategii coerente de lectură.

În identificarea şi interpretarea elementelor structurale ale textului liric, se impune să se îmbine, diferenţiat, în funcţie de particularităţile individuale şi de vârstă ale elevilor şi de individualitatea textelor lirice , diverse perspective de lectură :

Studiul liricului, ca şi în cazul studiului textului epic, cuprinde două etape în parcursul didactic şi anume : *comprehensiunea* şi *interpretarea.*

Etapa comprehensiunii include primele două sau trei lecturi şi activităţile ce le însoţesc. Abordată din perspectiva comprehensiunii, receptarea textului literar apare ca un proces activ şi holistic, proces ce presupune interacţiunea a trei factori : cititorul, textul şi contextul lecturii. În practica şcolară cele două procese : comprehensiunea şi interpretarea- apar constant ca etape distincte. În cadrul ei, comprehensiunea şi interpretarea numesc două moduri diferite de cuprindere a sensului textului, realizate prin lecturi diferite : comprehensiunea este cuprinderea textului în interiorul lumii iar interpretarea este cuprinderea textului din exterior şi aparţine privirii critice. Cele două tipuri de lectură informează o serie de scenarii complete, dintre care ne reţine atenţia modelul construit de R. Scholes, unde lectura se defineşte ca proces prin care cititorul îşi creează, pornind de la textul scriitorului.

În receptarea unui text liric nou se impune explicaţia, prin răspunsul la întrebări de tipul : “Ce ştiu despre autor, gen sau specie ?” În acest sens, clasificările pot fi legate de explicarea cuvintelor necunoscute.

Cuvintele esenţiale în comprehensiune vor fi explicate înainte de prima lectură, iar celelalte, după parcurgerea textului. Se impune mai întâi valorificarea reacţiei emoţionale faţă de text : “Ce sentimente v-a provocat lectura poeziei?” “Ce v-a impresionat în mod deosebit în audierea acestui text liric ?” etc. În felul acesta, explicarea cuvintelor şi eventualele exerciţii lexicale vor fi amânate şi situate înainte de prima lectură.

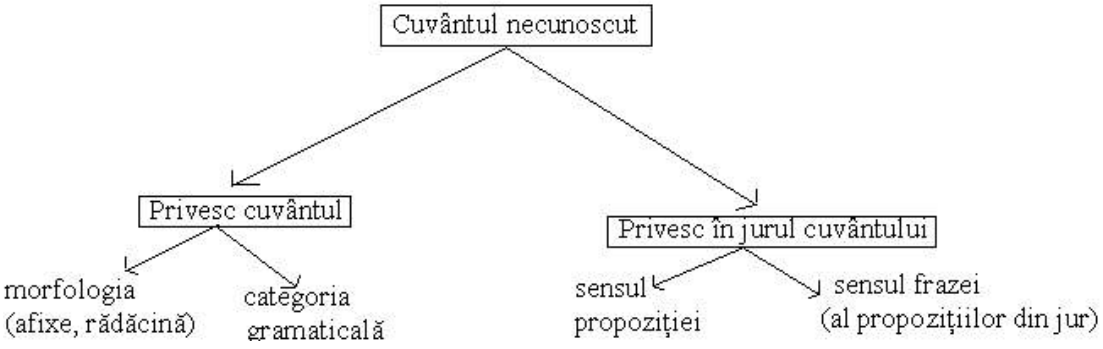
În privinţa modalităţilor de abordare a cuvintelor necunoscute, variantele didactice sunt două : sensurile pot fi oferite sau deduse.

Sensuri oferite. Cuvintele/ expresiile pentru care există sinonim pot fi prezentate izolat, iar corespondentul poate fi dat, după caz de elevi, de profesor sau poate fi găsit prin consultarea glosarelor / dicţionarelor.

Sensuri deduse. Circumscrierea sensului cuvintelor necunoscute se poate realiza prin formularea unor ipostaze bazate pe contexte sau prin analiză morfologică a cuvântului.

Analiza contextului pretinde observarea propoziţiei în care se află cuvântul necunoscut, pe de o parte, şi observarea vecinătăţilor ei, pe de altă parte.

Analiza morfologică presupune transferul unor cunoştinţe legaze de mijloace de îmbogăţire a vocabularului. Deducerea sensului unui cuvânt are ca sprijin următoare variantă de prezentare a strategiilor :

Metode de pregătire a discutării textului liric.

Acestea sunt în principal, în etapa nouă a reformei curriculare întărite de mişcarea “gândirii critice.”

Dezbaterea

Interesul şi eficienţa unei activităţi de dezbatere sunt asigurate de îndeplinirea câtorva condiţii :

- atractivitatea temei puse în dezbatere;
- existenţa unui cuantum minim de cunoştinţe asupra temei;
- posesia unui limbaj potrivit acestui tip de activitate.

Metoda dezbaterii creează un climat de muncă mai prielnic însuşirii cunoştinţelor privind universul operei literare al unui sciitor, de exemplu : *Viaţa şi activitatea lui V. Alecsandri*. Profesorul are rolul de a coordona dezbaterea prin planul dat, de a evidenţia valoarea deosebită a lui Alecsandri, ca o mare personalitate a istoriei, culturii şi literaturii neamului. Paralel cu dezbaterea problemelor se prezintă citate din opera literară şi din bibliografia critică. Conducerea dezbaterii poate să fie făcută şi de către un elev mai experimentat. Se poate apela la tehnici de desfăşurare care se bazează pe constituirea subgrupelor şi prin desemnarea reprezentanţilor subgrupelor, cum ar fi divizată în două grupe cu câte un reprezentant al fiecărei grupe. Acesta va fi plasat în faţa grupei pe care o reprezintă, după care începe dezbaterea. Dacă delegatul nu posedă argumente ori răspunsurile necesare, se întoarce la grupă (cum întoarce broasca ţestoasă capul !) şi solicită ajutorul grupei. Se consideră că prin recurgerea la activităţile de tip dezbatere se amplifică posibilităţile de intervenţie a elevilor, se diminuează posibilităţile de manifestare egoistă a unor elevi, prin activitatea în echipă şi prin eforturile lor în direcţia cercetării şi descoperirii noilor cunoştinţe despre tema propusă.

Proiectul este, concomitent, şi o metodă de învăţare şi de evaluare, care constă într-o activitate mai amplă. Poate fi individual sau în grup. Începe în clasă, se desfăşoară acasă şi se încheie în clasă. Acţiunea constă într-un anume mod de căutare şi procesare a informaţiei pentru realizarea proiectului care poate fi discutat cu elevii pentru a li se crea un tablou complet al muncii intelectuale de căutare şi gestionare a informaţiei.

Puncte negociabile : stabilirea temei, pe baza unei analize atente a intereselor elevilor, a capacităţilor de care dispun, a resurselor de informare, a modului de constituire a grupelor de elevi. În acelaşi timp el trebuie să derive din programa şcolară. Fiecare participant trebuie să fie informat cu privire la obiectivele urmărite, pentru a-şi putea canaliza cercetările şi a se sincroniza cu activitatea celorlalţi colegi. Se stabileşte timpul de realizare, etapele, alternarea formelor de lucru : acasă / în clasă, periodicitatea întâlnirilor profesor / elevi, pentru a se constata stadiul atins, a se confirma / nega / corecta ceea ce s-a realizat şi a se continua.

Înainte de a se trece la munca propriu-zisă, profesorul comunică bibliografia minimală, care se împarte pe elevi, dacă proiectul este colectiv.

Activitatea se finalizează printr-o întâlnire a tuturor participanţilor şi comunicarea rezultatelor prin editarea lor în revista şcolii ***Gânduri despre noi.***

În aceeaşi ordine de idei, elevii pot pregăti o lucrare de portofoliu cu tema : *Efectele distructive ale acţiunii omului asupra naturii.*

Coordonatorul concursului propune cadrelor didactice să mobilizeze elevii în cunoaşterea noilor aspecte în mediile de viaţă precum şi a cunoştinţelor şi perspectivelor privind dezvoltarea vieţii prin Natură. În această ordine de idei, elevii vor participa la concursul de protecţie a mediului având ca temă :

Scrisoarea adresată naturii. Ce promit să fac pentru natură şi să accept să facă ea în schimb ? Regulamentul şi condiţiile de participare vor fi anunţate din timp. Cea mai reuşită scrisoare va fi premiată.

BIBLIOGRAFIE:

1. Constantin Cucoş, (2000), ,,Dimensiuni culturale şi interculturale”, Editura Polirom, Iaşi- ,,Dimensiunea culturală a educaţiei”;
2. Miron Ionescu, Vasile Chiş, (2001), ,, Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor”, Editura Presa Universitară Clujană;
3. Alina Pamfil-,*Structuri didactice deschise*,Editura Paralela 45,2003,p.68-93
4. George Văideanu, Neculau A., (1986), ,,Noile educaţii”, în Buletinul Cabinetului Pedagogic, Universitatea ,,Al. I. Cuza”, Iași.

GENERAȚIA eTWINNING, LA GRĂDINIȚĂ

Prof. Popescu Florina
Grădinița cu PP nr.1 Târgoviște

Timpul, locul și mediul în care ne naștem ne modelează personalitatea, felul de a fi, de a gândi și de a ne exprima ideile. Evoluația a dat naștere unor generații din ce în ce mai inteligente, iar generațiile au fost, sunt și vor fi în continuare foarte diferite între ele luând în calcul aceste circumstanțe. Astfel s-a vorbit de GENERAȚIA X (1965–1979), generația cu cei mai mulți lideri, fiind cei care în prezent conduc cele mai multe business-uri din lume, educația fiind unul dintre cele mai importante aspecte ale acestei generații; GENERAȚIA Y (1981-1995), viata lor fiind construită în jurul tehnolgiei iar replică „*let me take a selfie*” a fost inventată de ei; GENERAȚIA Z (1996-2012) sunt cei care vor să schimbe lumea. Nu știm încă dacă vor reuși, dar dacă nu, cu siguranță pregătesc teritoriul pentru generația Alpha. Sunt ”open minded”, cea mai toleranță generație de până acum, loiali, responsabili și foarte determinați. Este prima generația care a fost înconjurată de tehnologie de la o vârstă fragedă, ei sunt cei care fac trecerea de la ”adaptarea la digital” la ”nativ digital”. GENERAȚIA ALPHA (2013-2025) sunt cei care vor schimba într-adevăr lumea, pentru ei tehnologia nu este o unealtă, ci o parte integrantă a existenței lor, va fi cea mai educată generație din istorie, încep școala mai devreme, termină târziu, nativi tehnologici, crescând ca și o parte din Generația Z, cu smart devices în mână, datorită tehnologiei sunt capabili să transmită orice gând peste tot în lume. Clasificarea aceasta nu este foarte exactă, este controversată, însă ne ajută să înțelegem în linii mari generațiile trecute și cea prezentă.

În momentul în care în au apărut programul LLP, Erasmus+, acestea au schimbat viaţa a mii de cadre didactice și elevi și, după cum spunea Umberto Eco, „a creat prima generaţie de tineri europeni”. Parte integrantă a programului Erasmu+, acțiunea eTwinning contribuie la formarea unor minți deschise şi distincte, pe care le putem denumi generic „Generaţia eTwinning”. În 2005, când a fost lansat eTwinning, foarte puțini și-au imaginat că va deveni ceea ce multă lume consideră că a devenit, cea mai mare reţea de profesori din lume. În acest moment, pe platforma eTwinning sunt înscrise 706049 cadre didactice din 194761 școli, fiind derulate sau în curs de derulare 92873 proiecte. Aceste cifre nu reflectă în totalitate amploarea acestei acțiuni: flexibilitatea şi adaptabilitatea programului eTwinning, absenţa hârtiilor și a birocraţiei, capacitatea sa de a se reinventa, păstrându-și, în acelaşi timp, spiritul neschimbat, i-a determinat pe profesorii inovatori şi entuziaşti să intre în această echipă și să înceapă să caute parteneri pentru proiectele lor.

Din anul 2010, din momentul înscrierii mele pe platforma eTwinning și până în prezent, am derulat 26 de proiecte, proiecte în care au fost implicate trei generații de preșcolari, aproximativ 110 copii. Am obținut 9 Certificate Naționale de Calitate și tot atâtea Certificate Europene de Calitate. Însă rezultatele cantitative nu sunt atât de importante: număr de proiecte derulate sau număr de preșcolari implicați, în opinia mea, mai importante sunt rezultatele calitative. Dincolo de aceste aspecte, m-am întrebat adesori : Ce înseamnă să fii un copil de grădiniță în zilele noastre și acest lucru înseamnă automat că acești copii aparțin „generației eTwinning”? Cum ar putea fi implicat într-un proiect eTwinning un copil de 3-4 ani? Care este impactul pentru copiii care au fost implicați și au participat la proiectele eTwinning? Este o diferență în ceea ce privesc valorile lor în ceea ce privește conștientizarea și toleranța culturală, într-o societate multiculturală? M-am concentrat pe următoarele aspecte: 1. Cunoașterea diversităţii culturale europene, 2 Desfășurarea unor experienţe de învăţare în moduri diferite și diverse, 3. Dezvoltarea personală a preșcolarilor, 4. Formarea și dezvoltarea de noi competenţe.

1. Prin toate proiectele derulate, copiii au avut posibilitatea și surpriza cunoașterii partenerilor de proiect, provenind din peste 20 de țări europene. Copiii au început prin a recunoaște însemnele țărilor din proiect: drapel-culorile acestuia, dispunerea lor pe steag, stema, poziționarea geografică pe harta Europei, distanța pe hartă față de România-măsurată cu mijloace neconvenționale, figure marcante ale țărilor respective, aspecte ale culturii:tradiții prilejuite de diferite sărbători: Crăciun, Paște, etc., tradiții culinare, tradiții referitoare la petrecerea timpului liber, jocuri tradiționale, etc. Astfel preșcolarii au simţit ce înseamnă să fie europeni fără să plece de acasă, călorind virtual în toate țările partenere din cadrul proiectelor. Prin intermediul întâlnirilor pe Skype, a activităților comune şi a operelor de artă, copiii au vorbit cu prietenii lor europeni şi au aflat multe lucruri despre ei. În cadrul proiectului, și-au dat seama că prin colaborare pot ajunge la aceleaşi ţeluri. Proiectele în care au fost implicaţi copiii au reprezentat o experienţă utilă pentru fiecare participant.Această experiență i-a ajutat să-și dezvolte gândirea critică, competențele sociale şi interculturale, precum şi abilitatea de a interacţiona şi coopera într-un mediu interdisciplinar şi internaţional.

2 Desfășurarea unor experienţe de învăţare în moduri diferite şi diverse. Aceste metode alternative de învăţare își găseşte o aplicabilitate eminamente practică la preșcolari, care devin mai motivaţi să înveţe. În cadrul proiectelor, și-au format competenţe sociale şi interculturale. În loc să fie destinatari pasivi ai informaţiei, cum se întâmplă în învăţământul tradiţional, preșcolarii au fost încurajaţi să adopte o atitudine mai activă şi să participe la discuţii, să aibă idei proprii. eTwinning i-a ajutat pe copii și pe mine însămi să dau un sens demersului de învăţare al copiilor, contextualizându-le cunoştinţele la multe categorii de activitate, facilitând schimbul de cunoştinţe. Învăţăm împreună. eTwinning se adresează tuturor copiilor, toţi sunt egali, toate competenţele sunt solicitate, fapt dificil de atins în alte proiecte. Graţie eTwinning, toţi copiii au ocazia să „călătorească” în aceleaşi condiţii, ceea ce este minunat! La rândul meu, în calitate de profesor mi-am schimbat modul de predare şi relaţia cu copiii, evoluând de la rolul de transmiţători de cunoştinţe, postură care devine anacronică în pedagogia secolului 21, la rolul de mentor şi moderator. Activităţile eTwinning presupun să lucrezi cu grupe mult mai mari decât de obicei, pentru că ai de-a face cu copiii tăi, dar şi cu toţi copiii străini care participă la proiect, lucru extrem de palpitant. Activităţile eTwinning înseamnă să înveţi să împărtăşeşti şi să lucrezi pe bază de proiecte, fapt care are darul de a-i stimula şi motiva pe copii. Participând la eTwinning, preșcolarii învaţă să lucreze pe grupe şi să-şi organizeze activitatea, iar acest lucru ce dă un nou sens modului de predare integrată. eTwinning oferă copiilor de toate vârstele o ocazie cu adevărat unică de a se deschide către o varietate de stiluri de predare-învăţare-evaluare.

3. Dezvoltarea personală a preșcolarilor. Participarea la proiecte, i-a ajutat pe copii să-şi cultive încrederea în sine şi capacitatea de a face faţă unor situaţii şi persoane diferite. Participarea la proiectul eTwinning a îmbunătăţit capacitatea de a comunica şi face schimb de informaţii, pentru o adaptare optimă la toate circumstanţele posibile. Schimburile online le-au permis să-şi dezvolte abilităţile de gândire critică şi să le aplice în situaţii diverse şi, de asemenea, şi-au perfecţionat abilităţile de lucru cu noile tehnologii. Imersiunea în diferite culturi şi familiarizarea cu alte limbi reprezintă un privilegiu deosebit, te învaţă să ai o minte deschisă şi îţi sporesc şansele de integrare în viața socială în viitor. Experienţa eTwinning poate fi rezumată astfel: „Descoperă ce-i mai bun din această lume mică!”.

4. Formarea și dezvoltarea de noi competenţe. Principala strategie recomandată pentru dezvoltarea competenţelor-cheie este de a pune la dispoziţie medii de învăţare interactive, în care preșcolarii să desfăşoare activităţi practice, bazate pe interogare. Aceste medii promovează învăţarea multidisciplinară, bazată pe colaborare, şi comportă o dimensiune tehnologică tot mai pregnantă. Învăţarea bazată pe proiecte este o metodă care se pretează foarte bine formării de competenţe în rândul copiilor, dat fiind că permite

abordarea simultană a mai multor competenţe-cheie, într-o manieră interdisciplinară. Metoda recomandă proiectele eTwinning drept un vector esenţial al formării-dezvoltării competenţelor preşcolarilor. Învăţarea bazată pe proiecte încurajează copiii să adopte o atitudine activă şi responsabilă faţă de propria învăţare, însă activităţile necesită o bună structurare şi instrucţiuni clare din partea cdrului didactic, atunci când este cazul Fiecare experienţă este diferită, iar fiecare proiect a adus ceva nou şi fascinant, colaborarea cu persoane din diverse colţuri ale Europei îmbunătăţesc competenţele sociale şi îi fac pe preşcolari să înţeleagă impactul pe care îl au situaţiile interculturale asupra parteneriatului şi activității în echipă.

Pot afirma că ”Generaţia eTwinning” crede în valori precum diversitatea culturală şi toleranţa, adevăraţi piloni ai unei societăţi multietnice şi multiculturale. Preşcolarii participanţi la proiecte eTwinning au învăţat o limbă străină, dar, şi mai important decât atât, au conştientizat importanţa faptului de a asculta şi înţelege punctul de vedere al altora. Acum se percep drept vectori ai schimbării, iar rolul lor de promotori ai inovării derivă probabil din activitatea desfăşurată în proiectele eTwinning. În viziunea eTwinning, TIC nu este percepută ca un scop în sine, ci ca un mijloc de realizare a unor activități mai atractive şi mai concludente, care depăşesc limitările sălii degrupă şi ale curriculumului. eTwinning promovează „minţile deschise” şi consider că preşcolarii mei sunt mai bine pregătiţi pentru viaţă pentru că au posibilitatea de a întreţine relaţii de comunicare cu oameni diferiţi din Europa, de a-şi face prieteni şi a reflecta la alte perspective asupra lumii, de a”vedea” dincolo de orizontul limitat al sălii de clasă, reprezentând o ”Grădiniță fără pereți”, prin care putem observa oricând ceea ce se întâmplă dincolo și ceilalți având aceeași posibilitate.

Bibliografie:

1. ISTRATE, O. et al. (2013) Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internationale. Raport preliminar eTwinning RO12. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Online: etwinning.ro/eTw_RO12_raport_preliminar.pdf
2. XXX- Valorificarea pedagogică a parteneriatelor școlare eTwinning-Ghid pentru cadre didactice (versiune pilot)
3. XXX- Centrul Național eTwinning România. Ghiduri eTwinning. Online: http://etwinning.ro/idei-si-resurse-pentru-proiecte/

Învățarea holistică în procesul de predare-învățare

Iszlai Réka, profesor învăţământ preşcolar
Şcoala Gimnazială „Dacia”
Grădiniţa cu Program Prelungit Nr. 10, Tg- Mureş

Creativitatea pedagogică definește modelul calităților necesare educatorului/ cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învăţământ. Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social.

Una dintre componentele principale ale creativității este constituită de imaginație, dublată de o motivație puternică a individului și de un efort volitional concentrate, care presupune realizarea cu perseverență a unui număr variabil de încercări și verificări. Școala va avea un rol important în formarea și dezvoltarea comportamentului creator al indivizilor, deorece prin ansamblul tehnici și instrumente folosite reprezintă singura instituție viabilă care poate asigura acest proces de cultivare a creativității la tineri. În efortul de a permite tinerilor dezvoltarea independenței în gândire și de exprimare se evidențiază necesitatea unui dialog activ cu familiile copiilor. Părinții trebuie să aibă convingerea că dacă intervin în mod excesiv prin tutelă și control împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii și fanteziei copilului, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale. În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Învăţământul românesc se confruntă cu probleme din ce în ce mai complexe, care necesită un nou mod de gândire, idei noi, informaţii noi şi bineînţeles, un nou mod de a învăţa. Analfabetul de mâine nu va mai fi cel care nu ştie să citească, ci cel care nu a învăţat cum să înveţe.

Deși termenul de educație holistică pare unul pompos și greu de digerat pentru sistemul de învățământ actual, abordarea holistică a copilului, încă din primii ani de viață, reprezintă viitorul educației, prin dezvoltarea armonioasă și emanciparea personalității copilului, ca viitor adult responsabil pentru propria persoană, relațiile cu ceilalți și cu lumea care îl inconjoară.

Dezvoltarea holistică a copiilor se concentrează pe abordarea tuturor nevoilor acestora, din punct de vedere emoțional, fizic, intelectual, spiritual și al relațiilor cu ceilalți. Mai precis, în loc să privim copilul ca pe o sumă a părților, a-l hrăni exclusiv informațional (cum se întâmplă, de cele mai multe ori, în sistemele clasice de învățământ), această perspectivă îndeamnă părinții și profesorii să abordeze copilul ca pe un întreg, cu nevoi și talente specifice, să-l încurajeze să învețe implicând mediul înconjurător și să descopere oportunități de învățare prin căi diferite. Un educator holistic va oferi copilului oportunități de a se angaja în jocuri libere, va construi relații calde cu acesta și va pune accent pe dezvoltarea spirituală și culturală a copilului. El se va concentra întotdeauna pe aspectele unice ale copilului.

Abordarea holistică a luat amploare în anii '60 - '70, a condus la apariția multor sisteme alternative în educație, precum Montessori și este din ce în ce mai actuală și prezentă în abordările educaționale moderne din întreaga lume, care au înlocuit învățarea pasivă, bazată pe memorizare cu metode explorative de învățare și educație.

Departamentul australian al Educației, Ocupării forțelor de muncă și Relațiilor de muncă (DEEWR) vine cu următorul comunicat în 2009: "Abordările holistice de predare și învățare recunosc conectivitatea minții, trupului și spiritului. Atunci când

educatorii folosesc o abordare holistică, ei sunt atenți atât la bunăstarea fizică, personală, socială, emoțională și spirituală a copiilor, precum și la aspectele cognitive ale învățării. În timp ce educatorii pot planifica sau evalua cu accent pe un anumit rezultat sau componentă a învățării, ei văd învățarea copiilor ca integrate și interconectate. Ei recunosc legăturile dintre copii, familii și comunități, precum și importanța relațiilor reciproce și a parteneriatelor pentru învățare. O abordare integrată, holistică a predării și învățării, de asemenea, se concentrează pe legăturile cu lumea naturală. Educatorii dezvoltă capacitatea copiilor de a înțelege și respecta mediul natural și interdependența dintre oameni, plante, animale și pământ."

În ultimele decenii au apărut mai multe filosofii ale educației holistice. Montessori a propus un "mediu pregătit", care conține materiale specifice, pe care le folosesc copiii, în mod independent, învățând în ritmul lor propriu, răspunzând unei pregătiri specifice pentru stimulii senzoriali și intelectuali. Abordarea Waldorf se bazează pe înțelegerea intuitivă a nevoilor sufletești pentru fiecare nivel de dezvoltare în parte. Școlile Quaker sau educația neo-umanistă au adoptat meditația, perioadele de tăcere, yoga și alte practici de centrare și conectare. Alte abordări holistice, precum Reggio Emilia, pun mare accent pe auto-exprimarea artistică și implicarea creativității.

Dacă analizăm holistic sistemele alternative cu abordare holistică, observăm că majoritatea au 4 puncte comune:1. Învățarea e organică, ascendentă, experimentală si bazată pe cooperare. Planificarea didactică facilitează doar inițierea unor discuții deschise. 2. Există un puternic simț al comunității și implicare între copii, părinți și educatori. 3. Există un mare respect pentru viața interioară a copilului, prin abordarea de metode care vizează timp în afara mediilor competitive, agitate, până la întrebări profunde privind sensul vieții și spiritualității. 4. Se practică o puternică reconectare cu natura, prin grija față de mediu și activități integrate în curriculum.

Montessori, de exemplu, vorbește despre "educație cosmică", despre a ajuta persoana să se simtă parte din univers, fapt ce va transforma actul învățării într-o activitate încântătoare și ispititoare. Arta educației holistice constă în capacitatea de a răspunde la diversele stiluri de învățare și nevoilor de evoluție ale ființei umane

Dar cum implementăm această abordare? Este întrebarea oricărui părinte sau cadru didactic care simte și înțelege importanța unei astfel de educații pentru noile generații. Poate că ideea de"copil întreg", de ghidare în descoperirea identității, a scopului și misiunii personale, prin conectare la comunitate, lumea naturală și valorile universale, pare copleșitoare pentru mulți dintre noi. Ne gândim că avem multe de învățat (lucru real, de altfel, pentru că procesul de evoluție nu se oprește niciodată), însă lucrurile sunt mult mai simple decât ne-am fi inchipuit.

Apectul pe care este bine să ne concentrăm este găsirea acelor oportunități de a implementa diferite elemente ale educației holistice. De exemplu, pentru dezvoltarea și aprofundarea intereselor specifice ale copilului ne putem folosi de o idee simplă, pe care să o "despachetăm" în multe oportunități de învățare. Dacă avem un copil interesat de mașini, putem iniția cu el o discuție despre locul în care se fabrică mașinile, despre cum s-a inventat roata, ce tipuri de mașini se folosesc în anumite zone ale lumii, de ce avem nevoie să folosim o mașină, alternative la mașină, ce impact au mașinile asupra mediului înconjurător etc. Astfel, pornind de la un subiect aparent banal, introducem noțiuni de istorie, geografie, familie, mediu sau empatie.

Dacă avem un copil căruia îi place să picteze, putem discuta despre diferiții artiști ai vremurilor, despre cum lumina produce culoarea, curcubee sau cum se produceau primele culori de către popoarele primitive, despre cum putem folosi culorile pentru a ne exprima anumite stări de spirit. Un alt exemplu este lucrul cu familiile (în cazul educatorilor). Angajarea familiei în actul didactic, invitând părinții să vorbească copiilor, să aducă elemente culturale sau ale muncii lor în programele educaționale stimulează apropierea, conectarea, între toți cei implicați.

Abordarea holistică se reflectă şi în stilurile de învăţare. Copiii învaţă spontan şi natural absorbind ca un burete, luând informaţia din mediu ca pe un întreg, și apoi descifrează componentele construind înţelesul. De aceea stilurile de învăţare în Educaţia Neoumanistă reflecta acest proces holistic, alternând “experienţe complete” pentru a trezi curiozitate și motivaţie, cu prezentarea şi explicarea elementelor. Această abordare conserva capacitatea sintetică şi intuitivă a gândiri holistice care deseori este atrofiată (minimalizata) în efortul grăbit de a forma gândirea analitică.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Grija față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestor tipuri de activități. Acestea le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoaștere a aptitudinilor.

Bibiliografie :

Ionescu, M., Chiș, V., (2001) Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca,

Ionescu, M., (2005) Instrucție și educație, Ed. Vasile Goldiș University Press, Arad;

https://ovidiusmd.net/scott-young-despre-invatarea-holistica/

http://copiiinouluipamant.blogspot.com/2016/07/educatia-holistica-in-primii-ani-de.html

http://www.neoumanism.org/educatie-holistica-neoumanista/

https://www.qualform.snsh.ro/articole/optimizarea-adaptarii-activitatii-didactice-pe-baza-creativitatii-si-inovarii-cadrului-didactic

Inovație și creativitate în activitatea didactica

Micăuță Simona
Liceul Tehnologic Gh Duca

Invăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gandirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii. Strategiile didactice moderne stimulează libertatea de exprimare a cunoştinţelor, a gândurilor, a faptelor; activizarea tuturor elevilor şi formarea de capacităţi ca: spiritul critic constructiv, independenţă in acţiune, găsirea unor idei creative, indrăzneţe de rezolvarea a sarcinilor de invăţare, ducând la o invăţare mai activă şi cu rezultate evidente. Elevii trebuie încurajați să gândească, să emită judecăți proprii, pentru că așa reușesc să se apropie de literatura, chiar și de cele mai intangibile subiecte.

Educația trebuie analizată în contextul interacțiunii complexe dintre om și societate, pentru că „dacă eliminăm factorul social din copil, rămânem doar cu o abstracţie; dacă eliminăm factorul individual din societate, rămânem doar cu o masă inertă şi fără viaţă ”.[3] J. Dewey afirmă că „educaţia este un proces al vieţii”, iar acest proces trebuie să respecte și să se adapteze condițiilor sociale în care școala funcţionează.

Nu se poate vorbi de școală fără să nu se facă referire la societatea în care ea există, deoarece este necesară o cunoaștere a condițiilor sociale actuale și a evoluției educației, astfel încât orice profesor/formator/educator care formeaza generații trebuie să cunoască aceste schimbări.

De aceea o analiză a evoluţiilor din societatea actuală este necesară.

Sintagma cea mai des utilizată pentru a defini/ descrie societatea actuală (post industrială/postmodernă) este ***„societatea cunoaşterii şi comunicării”***

Una din principalele caracteristici ale societăţii moderne este prezenţa unui *volum imens de informaţii* care presupune schimbări în mentalitatea oamenilor, în stilul de viaţă, în profesie, în educaţie etc. De aceea vorbim despre societatea modernă ca despre o „societate informaţională”(termen introdus de sociologul Daniel Bell în anii 1970).

Într-o societate în care volumul de informație este mare, aceasta devine cunoaștere, ca o resursă strategică, așa cum subliniază J. Naisbitt: „*ne înecăm în informaţie, dar suntem înfometaţi de cunoaşter*e. *Informaţia necontrolată şi neorganizată nu mai este o resursă într-o societate informaţională. Dimpotrivă, ea devine inamicul lucrătorului informaţional* .[4]”

Deci, societatea postmodernă este caracterizată prin cunoaștere, mai exact de *producerea, gestionarea şi difuzarea cunoaşterii,* în timp ce cultura modernă de informație.

In contextul societăţii de astăzi, confruntată cu numeroase şi complexe provocări, profesorii sunt chemaţi „să părăsească algoritmul monoton al rutinei”, să apeleze cu curaj și responsabilitate la aplicarea creativă a noilor paradigme (cognitivismul, socioconstructivismul, practicianul reflexiv) in proiectarea şi realizarea activităţilor educative.

C. Costa afirma:

[3] J. Dewey, *Trei scrieri despre educatie,* Ed. Didactica și pedagogică, București, 1977,p.48
[4] J. Naisbitt , *Megatendinţe.Zece noi direcţii care ne schimbă viaţa,* Ed.Politică, Bucureşti, 1989, p. 56

Impreună, indivizii generează şi discută idei, ajungand la o gandire care depăşeşte posibilităţile unui singur individ.

Aşa se explică orientarea didacticii moderne către dezvoltarea unei metodologii centrate pe elev, pe demersuri interactive ce respectă profilul psihologic de varstă şi individual al elevului, trebuinţele şi ritmul propriu de invăţare. In prezent a devenit o necesitate promovarea strategiilor moderne de instruire care au capacitatea de a stimula participarea activă şi deplină, fizică şi psihică, individuală şi colectivă a elevilor in procesul invăţării [5, p. 237]. Elevii trebuie să fie invăţaţi să gandească critic, creativ, constructiv, eficient.

In acest sens, in orele de limba si literatura romana incerc sa promovez dezvoltarea gândirii critice prin diferite activitati. Un exemplu este cercul de lectură *De la epistolă la SMS si reţele de socializare*. Pornind de la Programele indicate, am conturat activităţi bazate pe metode active care să permită elevilor să conştintizeze importanța dezvoltării gândirii critice şi astfel să-şi creeze contextul prielnic receptării și analizării textului eminescian, prin prezentarea corespondentei inedite dintre poet si Veronica Micle. Exemple de activitati derulate in cadrul acestui proiect: *Textul epistolar – literatura de graniță, Mihai Eminescu și Veronica Micle – întâlnire în mediul virtual, Confesiunile unui poet, De la epistolă la SMS și Whatt s app, Eminescu omul vs. Eminescu poetul* .

Chiar dacă nu reprezintă decât o nouă persectivă asupra evoluției educației, documentarea serioasă a reuşit să determine o înţelegere mai concretă a conceptului de gândire critică, cel puţin din prisma propriei experienţe. Cercul de lectură *De la epistolă la SMS si reţele de socializare* este un proiect care a apropiat elevii de lirica eminesciană, considerată de către ei dificilă, prin intrarea în contact cu scrisorile dintre Eminescu și Veronica. În acest mod, au putut empatiza cu marele poet, apropiindu-i de opera sa, în sensul că au intrat în contact cu Eminescu omul, nu doar cu Eminescu poetul.

Deprinderea de a gândi, de a problematiza și nu de a critica în sensul peiorativ pe ceilalţi poate fi însuşită doar prin dezvoltarea ei prin metode active ce presupun cooperare, respect, toleranţă, valorizare, facilitându-se astfel interacţiunea dintre indivizi diferiţi. Metodele şi conceptele prezentate susţin că în procesul educaţional trebuie stabilită o relaţie între elev şi profesor, care trebuie particularizată în funcţie de mediul social, deprinderile şi competenţele fiecăruia, pentru ca în final , fiecare să-şi îmbunătăţească paleta de cunoştinţe, dar experienţa să-i ofere atât o dezvoltare profesională, cât şi personală.

Bibliografie:

Bernat, S., *Tehnica învățării eficiente*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca 2003
Cerghit, Ioan, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom, 2006;
Cucoş, Constantin, *Pedagogie*, Iaşi, Editura Polirom, 2002;
Dewey, J., *Trei scrieri despre educatie*, Ed. Didactica și pedagogică, București, 1977
Parfene, Constantin, *Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală. Ghid teoretico-aplicativ*, Iaşi, Editura Polirom, 1999;
Slavin,R **.,** *Cooperative learning: theory, research, and practice*. 2nd edition. Boston, Allyn & Bacon

Creșterea calității în educație prin utilizarea noilor tehnologii

Prof.înv.presc.Dragu Vasilica
Grăd.cu program săptămânal Nr.32, Galați

Educaţia autentică trebuie să intervină cu metoda pentru a-l lumina pe fiecare în legătură cu valorile pe care le poartă, în perspectiva activizării acestora.

Este un adevăr recunoscut deja că educația trebuie să pregătească individul pentru ritmul accelerat al schimbării din societatea în care trăim, să-i creeze deprinderi și abilități de adaptare și, mai mult decât atât, competențe ce-l vor ajuta să ia decizii ce vor influența evoluția umană.

Dar în această transformare însăși procesul de instruire trebuie să se adapteze noilor condiții. Educația omului modern trebuie să depășească stadiul de educație orientată pe nivel și să se orienteze către o educație continuă, capabilă să-l pregătească pe individ oriunde s-ar afla și nelimitat în timp. Sarcina educației și formării bazate pe noile tehnologii ale informației și comunicării nu este de a demonstra că are rezultate imediate într-o întrecere cu alte tipuri de sisteme educaționale, ci de a substitui o parte din structurile actuale cu un nou spectru de performanțe, în întâmpinarea schimbărilor inerente ce au loc în cultură și civilizație. Cu certitudine, tehnologiile informației și comunicării vor deveni instrumente de utilitate universală. De aceea, este necesar să se dezvolte în acest sens un nou mod de gândire și comportament care va permite cadrelor didactice să facă față oricărei noi cerințe. Fiecare cadru didactic va trebui să capete o formare de bază în domeniul TIC. Din păcate, în învățământul preuniversitar, calculatoarele sunt folosite mai ales pentru predarea și învățarea informaticii. Folosirea lor ca instrumente menite să ușureze învățarea altor materii este încă în stadiu incipient. Totuși se constată o preocupare concretă pentru utilizarea calculatorului în învățare, în special în cadrul ariilor curriculare matematică și științe, limbă și comunicare. Acomodarea încă din școală cu noile tehnologii facilitează formarea intelectuală a elevilor pentru că stimulează interesul față de nou, imaginația, dezvoltarea unei gândiri logice.

Atunci când se lucrează cu calculatorul, interesul și implicarea elevului este neîntreruptă. Deschiderea aproape completă pe care o oferă tehnica de calcul elimină riscul ca elevul să se plictisească sau ca activitatea să intre în rutină. De obicei, copiii iau contact cu lumea calculatoarelor prin intermediul jocurilor. Varietatea subiectelor abordate de acestea stimulează imaginația celor care le utilizează, cu atât mai mult cu cât aceste programe sunt special concepute să dezvolte fantezia, inventivitatea, rapiditatea luării deciziilor, reflexele. Procesul de gândire al elevilor câștigă în profunzime și rapiditate. A ști ce să ceri sistemului de calcul impune o ordonare superioară a gândirii. Totodată, pot fi simulate pe ecran fenomene și procese în evoluția lor, care altfel ar rămâne doar niște imagini fixe, unele experiențe greu accesibile devin tangibile în laboratoarele școlare.

Un alt interes major este acela că se poate optimiza randamentul predării prin prezentarea cu ajutorul ecranului și calculatorului a unei largi varietăți de exemple sau modele asociate unei secvențe de lecție. Aceasta conduce la stimularea inventivității și aplicativității, a spiritului participativ și anticipativ al celui care învață, dar și la atingerea satisfacției profesionale a cadrelor didactice implicate.

Încă din 2001, un raport al Comisiei Europene – Directoratul General pentru Educație și Cultură – arată că „încorporarea tehnologiilor informației și comunicării în sistemele de învățământ europene este un proces care, pe termen lung, va avea implicații majore pentru organizarea învățării și metodelor de predare”. Acesta a fost un imbold pentru ca includerea TIC în curriculum-ul școlar și în programele de pregătire a cadrelor didactice să devină o prioritate națională.

Această etapă de modernizare a mutat accentul de la competențele de bază la competențele cheie ce ghidează viitorul membru al societății spre incluziune socială, dezvoltare personală și învățare pe tot parcursul vieții sale. Folosirea noilor tehnologii ale informației și comunicării se regăsește printre principalele competențe cheie, ce au dus la schimbări majore în sistemul de învățământ ce au cuprins nu numai modificarea programelor școlare, dar și pregătirea cadrelor didactice și dotarea școlilor, în vederea asigurării resurselor necesare, umane și materiale, ceea ce duce la menținerea învățământului românesc în dinamica europeană.

În activitatea didactică de la ciclul preşcolar, avem la îndemână două variante în munca la clasă: fie utilizarea cd-urilor educaţionale, fie utilizarea platformelor educaţionale. Ambele cuprind o serie de coordonate pedagogice: realizarea de obiective comportamentale, au conţinut ştiinţific specific, adaptat la cerințele de vârstă și caracteristicile grupului țintă, dar şi calități tehnice ce permit asigurarea interacţiunii individualizate, asigurarea feed-back-ului secvenţial, realizarea evaluării formative. Aceste programe sunt, în aparență, doar jocuri foarte distractive, dar, în realitate, reprezintă o foarte complexă şi eficientă modalitate pentru dobândirea de noi cunoștințe, formarea de priceperi și deprinderi, consolidarea și evaluarea cunoştinţele unui școlar la nivelul respectiv, oferind un sprijin important în demersul instructiv.

De-a lungul anilor folosirea noilor tehnologii în domeniul educației și-au dovedit eficiența, iar flexibilitatea caracteristică a permis creșterea calitativă a procesului instructiv din țara noastră, schimbând perspectiva asupra practicii directe, completând cadrul educațional cu metodologii moderne de învățare specifice unei societăți informaționale și optimizând întregul proces prin promovarea unei învățări creative.

Lumea în care se dezvoltă azi copiii noştri este complexă şi contradictorie. Problemele acestei realităţi cer răspunsuri rapide si flexibile. De aceea, tânăra generaţie trebuie pregătită nu numai să înţeleagă şi să suporte schimbările permanente, ci şi să le stăpânească. Copiii de azi vor fi agenţii schimbării de mâine şi evoluţia va depinde de soluţiile lor dinamice şi adaptate. Idealul educaţional de azi îl reprezintă omul de azi care stăpâneşte schimbarea. Omul viitorului este cel care formulează şi adresează întrebări, iar dimensiunea morală constituie o premisă în această construcţie. Calitatea unei educaţii este dată de capacitatea acesteia de a-şi multiplica efectele formative la individ. Învăţarea este condiţia existenţei şi progresului.

Bibliografie

„Impactul formativ al utilizării AEL în educație“, curs TEHNE, Centrul pentru dezvoltare și inovare în educație, București, 2004
„Utilizarea calculatorului în ciclul primar“, Todea Ion Sebastian, www.didactic.ro
„Educaţia în grădiniţă”, Bucureşti, Compania, 2000, V.Preda.

MODALITĂŢI DE ORGANIZARE CU PREŞCOLARII A ACTIVITĂŢILOR DE TIP OUTDOOR

Prof. Înv. Preşcolar Manole Nicoleta-Georgeta
Școala Gimnazială „Marin Preda”, Pitești – G.P.P.

Într-o societate în care tehnologia progresează cu o viteză ameţitoare şi datorită ei de la cele mai fragede vârste copiii sunt asaltaţi de adevărate avalanşe de informaţii, ştiinţele educaţiei se orientează din ce în ce mai acut către întoarcerea la natură. După secole în care toate eforturile educatorilor s-au concentrat pe aducerea copiilor între pereţii clasei pentru a li se face educaţie, am constatat cu uimire că nu este cea mai fericită formă de educaţie şi, ca atare, a apărut nevoia acută de altceva, de întoarcerea la natură, ca izvor de educaţie sănătosă.

Natura, cea pe care conştient sau nu, o distrugem încet dar sigur, ne oferă lecţii de supravieţuire de nepreţuit: a acoperit cu nisip măreţele piramide egiptene, cu vegetaţie luxuriantă uimitoarele temple mayaşe, a populat cu copaci falnici şi animale zonele distruse de catastrofa de la Cernobîl. Se pune atunci întrebarea dacă nu cumva viitorul omenirii nu constă, de fapt, în supravieţuirea speciei umane în condiţii din ce în ce mai dificile şi mai neprevăzute, iar răspunsul la întrebare nu este altul decât cel de întoarcere la natură, ca cel mai bun şi eficient educator.

Copiii care stau din ce în ce mai mult în casă în faţa monitoarelor de orice fel, cunosc natura numai din „poze” şi din filme. Este momentul şi avem obligaţia de a-i scoate „afară”. Este motivul pentru care de câţiva ani a apărut conceptul de activitate outdoor, ca alternativă pentru educaţia formală, tradiţională. Există mai multe accepţiuni pentru termenul de outdoor, cea mai simplă fiind aceea de activitate în aer liber, în afara spaţiului instituţional al şcolii. **Carateristicile cheie ale educaţiei outdoor sunt:**

-oferă posibilitatea contactului direct cu natura, în condiţiile în care protecţia mediului reprezintă un subiect de interes mondial iar urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului şi prin faptul că oamenii nu conştientizează impactul pe care acţiunile lor non-ecologice le au asupra mediului educaţia outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor şi comportamentelor faţă de mediu;

-reprezintă o puternică sursă de experienţe de învăţare, beneficiind de un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun „cei 4 pereţi ai unei săli de clasă”;

- poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspiraţional şi de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relaţie puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;

-facilitează procesul de învăţare al elevilor care întâmpină dificultăţi în acest sens un climat diferit de învăţare ce permite elevilor care, în mod usual, întâmpină dificultăţi de învăţare şi au un nivel scăzut de performanţă şcolară, să devină mai motivaţi, cu mult mai capabili;

- asigură dezvoltarea personală atât al celor care o aplică, cât mai ales al elevilor, prin libertatea de manifestare şi exprimare pe care le oferă. asigură dezvoltarea spiritului de echipă conexiunea între elevi, elevi-profesori creşterea gradului de participare activă, dezvoltarea spiritului cetăţenesc activ în rândul ambelor categorii;

-oferă nenumărate beneficii fizice, emoţionale, mentale ce asigură bunăstarea individului şi, implicit, a comunităţii şi societăţii din care face parte; oferă un cadru stimulativ de învăţare prin varietatea mediului; oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant şi motivant în funcţie de problema identificată deoarece permite escaladarea unor nivele înalte de imaginaţie în vederea obţinerii rezultatelor propuse.

Obiectivele generale ale educaţiei outdoor sunt:

* Dezvoltarea abilităţilor socio-personale: îmbunătăţirea spiritului de echipă, îmbunătăţirea relaţiilor sociale, dezvoltarea competenţelor de conducere, etc ;

* Dezvoltarea abilităţilor de management: organizare, coordonare, evaluare, atât a celor care o aplică, cât şi elevilor.

Un aspect important al educaţiei outdoor este acela că răspunde atât nevoilor de bază ale individului, cât şi celor care îl particularizează în grupul din care face parte:

- Nevoia de a fi respectat – derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtăînlargul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica,își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamăși va simți ca deciziile sale contează pentru ceilalți; eleviipot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

- Nevoia de a fi responsabil – activităţile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini, responsabilităţi pentru atingereascopului propus (spre exemplu dacă se optează pentruo activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a curăţa pomii, un altul sarcina de a uda florile, important este însă, ca prin comunicarea cu copilul, profesorul să-i transmită acestuia sentimentul că princeea ce întreprinde el, mediul va fii mai curat, astfel el va conştientiza că are o responsabilitate faţă deprotejarea mediului).

- Nevoia de a fi activ–implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, aduce numeroase beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului. Jocul fiind activitatea fundamentală a copilului este important ca toţi copiii să fie stimulaţi în mod constant să sejoace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

- Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educaţiei outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăşi unele dificultăţi alecopilului (psihice, fizice, sociale, emoționale saueconomice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparţine unei comunităţi; se consideră ca mediul din interiorul grupei este mai degrabă unulcompetitiv, în timp ce cel din afara clasei este unulsuportiv, care permite copiilor să se exprime, sărelaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

- Nevoia de a se simti în siguranță – interiorul clasei este mult mai sigur pentru copii, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri şi situaţii neprevăzute care pot avea efect negativ. Educatorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară şi să conceapă un plan de management al riscului, întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialişti în domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Educaţia nonformală şi, implicit, educaţia outdoor nu este o activitate lipsită de un efect formativ, ci trebuie înţeleasă ca o realitate educaţională mai puţin formalizată. Conceptul de educație nonformală este asociat conceptului de „învățare pe tot parcursul vieții” (lifelong learning).

Evaluarea în cadrul educaţiei nonformale este realizată de cel care învaţă, iar abordarea multi-disciplinară a procesului de învăţare, ajută copiii să înţeleagă şi să aprecieze mediul şi legătura lor cu acesta. Pregăteşte copiii pentru un viitor durabil, analizează problemele pe termen lung ale interdependenţei om – natură.

Caracteristicile educaţiei nonformale:

- metodele folosite sunt axate pe participarea activă;

- jocul este principalul mijloc prin care sunt îndeplinite obiectivele unei activităţi de educaţie nonformală;

- răspunde la întrebarea „Cum?”

- implică mai pregnant comunitatea principalii furnizori de educație nonformală fiind ONG-urile şi unităţile comerciale din comunitate.

Dintre toate aceste forme, educația outdoor se pliază cel mai bine cu cea nonformală, întrucât ca şi aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învăţare, minimalizând constrângerea specifică şcolii, oferă o utilitate practică imediată cunoştinţelor învăţate, se desfăşoarăîn contexte diferite având un cadru de învăţare şi un conţinut lejer, foloseşte metode care stimulează implicarea şi participarea, are o structură şi o planificare flexibilă, procesul învăţării este orientat spre participant, se bazează pe experienţa participanţilor.

Atât educația nonformală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învăţare, tendinţa actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calităţii, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline şi cel mai important, actul educaţional se axează în aceeași măsură şi celor care o implementează (în speţă profesorilor) şi celor care fac obiectul învăţării (în speţă copiii). Învăţământul preşcolar poate fi considerat precursor al educaţiei outdoor, având în vedere că activităţi formale, informale şi nonformale se desfăşoară în afara grădiniţei dintotdeauna. Excursiile, plimbările în aer liber, vizitele la muzee au fost mereu prilej de transmitere către copii de informaţii, priceperi şi deprinderi, niciodată nefiind organizate doar de dragul de a fi organizate.

Bibliografie:

- Programa instructiv educative în învățământul preșcolar, Ediție revizuită, Editura DPH, București , 2005;
- Manual de educaţie outdoor, Primăria Cătunele, 2012-2013;
- Scrisoare metodică pentru anul şcolar 2013/2014;
- http://www.slideshare.net Pinstructiv educativ[programa ro Programa activităţilor

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof.Ciurte Ramona Claudia
Grădinița P.P. Nr.1 Sânnicolau Mare, Timiș

De la apariţia omului pe Pământ, el a fost nevoit să muncească pentru a-şi asigura existenţa şi pentru a lupta cu forţele naturii, el şi-a creat unelte pe care le-a perfecţionat mereu. Omul,prin natura sa, este o fiinţă raţională şi este unicul creator al Lumii de astăzi.

Trăim într-o lume extrem de dinamică al cărei destin trebuie să ni-l asumăm, în numele trecutului acestei planete dar şi al viitorului care se prefigurează la orizont ,trăim în epoca vitezei.

Creativitatea constituie una dintre cele mai importante valori umane, sociale, educaţionale. Rolul creativităţii în procesul culturii şi civilizaţiei este enorm iar în şcoala contemporană este prezentă o vie preocupare pentru educarea creativităţii. Multă vreme creativitatea a fost considerată un har divin, har pe care îl aveau puţini oameni. Concepţia conform căreia talentele şi geniile sunt înnăscute a fost depăşită.

La vârsta preşcolară, copilul dobândeşte cele mai profunde, durabile şi productive însuşiri ale individualităţii proprii, o intensă receptivitate, sensibilitate şi flexibilitate psihică. Este important de subliniat faptul că în practica învăţământului preşcolar s-a abordat din ce în ce mai mult problematica potenţialului creativ al copilului. Prin joc sau activităţile pe bază de joc se obţin produse noi, originale deoarece copilul dispune de capacitatea de a se juca, de a învăţa şi de a crea. Forţele creative ale preşcolarului se formează şi se dezvoltă numai în climatul ludic. Prin joc, copilul are posibilitatea de a-şi spori cunoaşterea de sine, de a-şi statornici relaţia dintre el şi mediul înconjurător. Jocul este activitatea fundamentală a copilului, o expresie a activităţii efectuate spontan, din plăcere, încărcată de satisfacţii.

Creativitatea constituie tot mai mult una din implicaţiile umane esenţiale ale culturii şi civilizaţiei contemporane, ale oricărui progres social. Ea constituie una din cele mai importante valori umane, sociale şi educaţionale. Este esenţa gândirii moderne, în mărimea în care se cere acestei funcţii psihice să definească şi să revoluţioneze problema. desemnează activitatea sau comportamentul nou, original, pe care orice om îl poate manifesta în grade diferite şi la orice vârstă.

Niciodată nu este prea târziu pentru cunoaşterea, stimularea, educarea şi dezvoltarea creativităţii. Dar, cu cât această acţiune începe la o vârstă mai mică şi continuă de-a lungul anilor, cu atât va fi mai productivă, conducând la obţinerea unor realizări creative mai valoroase. Este necesar să ne instruim în acest sens, să punem un mare accent pe stimularea creativităţii, pe realizarea unui confort psihic şi a libertăţii necesare pentru creaţia copilului.

La fiecare nivel de vârstă, copilul trebuie să fie învăţat cum să înveţe şi cum să se exprime creator.

Creativitatea înseamnă îndrăzneală, tot ceea ce este nou este incert şi neconformist. Pentru a se putea avânta în necunoscut, copilul trebuie să dispună de acea libertate interioară, de acel sentiment de siguranţă, provenite din lumea sa înconjurătoare. Lipsa de creativitate se datoreşte însă unei insuficiente înţelegeri a fenomenelor, lipsei sentimentului de libertate interioară sau lipsei de stabilitate a condiţiilor externe. Creativitatea înseamnă posibilitatea de comunicare: copilul se află într-un contact continuu cu lumea sa interioară şi cu lumea sa exterioară. Atitudinea sa receptivă îi permite să intuiască şi să înţeleagă problemele existente. Pe baza corelaţiilor stabilite cu lumea sa interioară se formează asociaţii cu fenomene cunoscute şi trăite, devenind astfel posibilă rezolvarea noilor probleme apărute.

Curiozitatea şi setea de cunoaştere ne face receptivi faţă de lumea exterioară.

Copilul preşcolar este prin natura sa un creativ datorită imensei sale curiozităţi, a freamătului permanent pentru a cunoaşte tot ceea ce se petrece în jurul său. În perioada preşcolară imaginaţia se exprimă viu prin tot ceea ce face copilul la grădiniţă la toate activităţile. Activitatea didactică trebuie înţeleasă ca un act de creaţie nu ca un şir de operaţii şablon, de rutină. Educatoarea trebuie să dispună de capacitatea de înţelegere a copiilor, să trăiască împreună sentimente puternice, să creeze situaţii care să îmbogăţească mintea copilului cu anumite reprezentări şi obişnuinţe, să-şi transforme ocupaţia într-o frumoasă minune.

De ce este nevoie de creativitate? Pentru a se putea desăvârşi, realiza şi actualiza, pentru a putea contribui activ la modelarea Lumii. Înţelegând că viaţa nu este statică, ci un proces creativ neîntrerupt, individul izbuteşte să înţeleagă viaţa ca un tot unitar. "Acceptarea concepţiei că viaţa este un proces şi un produs al propriei creativităţi este un act de conştienţă pe care individul îl poate realiza, numai dacă, în faza actuală a procesului care cuprinde şi trecutul, el vede premisele viitorului.,, Una din cele mai importante premise ale creativităţii constă în disponibilitatea de a relua totul de la capăt, de a considera că nimic nu este definitiv, că nici un proces nu este încheiat odată pentru totdeauna.

Nu există nici o situaţie conştientă care să nu ne permită o participare creativă şi astfel „Niciodată nu este prea devreme pentru începerea educării creativităţii, activitatea creatoare nu ar trebui îngrădită de nici un fel de interdicţii, limitări, critici .”(LOWENFELD)

U. Şchiopu defineşte creativitatea drept "o dispoziţie spontană de a crea şi inventa, care există la fiecare persoană, la toate vârstele".

B.Levy-Leboyer (1999) consideră creativitatea "drept o aptitudine complexă distinctă de inteligenţa şi de funcţionarea cognitivă şi existenţă în funcţie de fluiditatea ideilor, de raţionamentul inductiv, de anumite calităţi perceptive şi de personalitate, ca şi în funcţie de inteligenţa (gândire) divergentă, în măsura în care ea favorizează diversitate a soluţiilor şi rezultatelor".

Procesul creativ este favorizat de o atitudine pozitivă faţă de ideile noi şi neaşteptate şi, mai degrabă de dispersarea atenţiei decât de concentrarea ei asupra problemelor puse.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale. Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator .Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.poate deveni un suport important pentru o predare eficientă

Creativitatea înseamnă actualizare, realizarea capacităţilor potenţiale corespunzător situaţiilor date. Creativitatea nu se mulţumeşte cu adaptarea celor cunoscute. Creativitatea este o completare a "inteligenţei.,, În ierarhia aptitudinilor umane ea reprezintă acea capacitate care colectează informaţiile şi le foloseşte în situaţii diferite. Creativitatea porneşte de la această capacitate, pe care o lărgeşte însă, creând noi corelaţii între informaţii. Inteligenţa caută răspunsul în elementele învăţate şi ne permite să adaptăm cunoştinţele dobândite la diferite situaţii.

Bibliografie:

1. Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;

2. Bocoş, M., Catalano, H. (2008), Pedagogia învăţământului preşcolar şi şcolar, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca ;

3. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001.

Rolul, importanța și inovația parteneriatelor educaționale în activitatea didactică

Prof. înv. primar: ROMAN ELENA-BIANCA
Școala Gimnazială Nr.13, Mun. Rm.Vâlcea, Jud. Vâlcea

"*Şcolile să fie nimic altceva, decât ateliere pline de activitate. Numai astfel vor putea să probeze toţi, în propria lor practică, adevărul că: învăţând pe alţii ne învăţăm pe noi înşine.*" (Jan Amos Comenius)

Școala este una din instituţiile centrale ale comunităţii, are roluri specifice, dar nu poate funcţiona şi nu se poate dezvolta fără a ţine cont de specificul comunităţii în care funcţionează. Datorită complexităţii şi a gradului de dificultate al problemelor cu care se confruntă şcoala, cât şi impactului inerent al educaţiei şcolare asupra întregului sistem social, soluţionarea dificultăţilor prezente reclamă colaborarea, cooperarea, parteneriatul unor categorii extrem de largi, cum ar fi: întregul personal angajat în sistemul de învăţământ, toate segmentele de elevi cuprinşi în instituţia şcolară, părinţii şi susţinătorii legali ai elevilor, comitetele de părinţi, organizaţiile guvernamentale şi non-guvernamentale, cu caracter central sau local, reprezentanţii cultelor religioase, agenţii economici şi reprezentanţii lumii economico-financiare, structurile de tip sindical, autorităţile centrale sau locale, instituţiile de sănătate publică etc.

În domeniul educaţiei, parteneriatul factorilor sociali implicaţi trebuie să se realizeze pe temeiul unui set de valori fundamentale pe care partenerii le recunosc ca pe valori comune. Teoria şi practica parteneriatului educaţional demonstrează că toţi partenerii care sunt interesaţi în dezvoltarea educaţiei trebuie să admită ca valori fundamentale: democraţia, civismul, umanismul, toleranţa, comunicarea, cooperarea, diversitatea.

În acelaşi sens, experienţa demonstrează că pentru a realiza un parteneriat autentic în domeniul educaţiei este necesară schimbarea treptată a unor valori, atitudini, principii, norme, comportamente, la nivelul: factorilor sociali cu putere de decizie, resurselor umane implicate în educaţie, reprezentanţilor diferitelor instituţii comunitare, părinţilor, copiilor, elevilor care sunt cuprinşi în sistemul de învăţământ. Această schimbare axiologică, atitudinală şi comportamentală la nivelul factorilor sociali chemaţi să îşi asume parteneriatul poate fi realizată prin formarea resurselor umane şi prin activităţi de consultanţă, dar mai ales prin elaborarea şi derularea efectivă a unor proiecte în parteneriat (Bîrsan-Pescaru, 11).

Școala astăzi este construită ca un sistem deschis, care se află în relaţie directă cu mediul său exterior şi, inerent, cu comunitatea în cadrul căreia funcţionează, şcoala poate transforma coordonatele sale specifice în atuuri care să-i permită iniţierea şi dezvoltarea parteneriatelor educaţionale. (Vrășmaș, 14).

Recunoaşterea importanţei unei bune colaborări cu părinţii în favorizarea succesului şcolar al copiilor a impulsionat autorităţile educative să susţină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinţi şi şcoală şi să le promoveze şi la nivel de politici publice. În contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată, deoarece misiunea şcolii depăşeşte tot mai mult simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculumului şcolar, având în vedere faptul că numeroşi părinţi sunt mult prea preocupaţi de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea sprijini evoluţia copiilor lor sau pentru a putea urmări coerenţa dintre educaţia exercitată în familie şi cea din şcoală. Aspiraţiile, rezultatele şi sprijinul social şi familial constituie trei aspecte ale unei interacţiuni dinamice între copilul individual şi cercul său imediat. Implicarea părinţilor joacă un rol semnificativ în cadrul intervenţiei şcolare.

Acţiunile care implică părinţii produc o schimbare în ambientul familiei şi cresc aspiraţiile, atât ale părinţilor pentru copiii lor, cât şi ale copiilor înşişi.

Mediul familial este primul mediu educativ şi socializator pe care îl cunoaşte copilul şi a cărui influenţă îi marchează esenţial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică şi de neînlocuit. Un parteneriat familie-şcoală este relaţia cea mai profitabilă pentru toţi cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reţine că acelaşi subiect este copilul nostru şi şcolarul nostru (Jigău 65).

Elaborarea și managementul proiectelor educaționale constituie o componentă extrem de complexă a educației, pentru că efectele sale se resfrâng asupra evoluției copilului, raportându-se direct la dezvoltarea unei personalități armonioase și autentice în cadrul școlii.

Proiectele educaționale răspund unor cerințe și obiective instructiv-educative clare, exacte, care ajută la educarea, instruirea și formarea elevilor și urmăresc să se formeze conduite în vederea dezvoltării personalității elevilor și să dezvolte calități și însușiri pentru ca, pe baza lor, copilul să se poată integra în grupul social și să poată duce o viață socială normală.

În general, cu ajutorul proiectelor educaționala se urmărește formarea individului pentru societate și realizarea echilibrului interior.

Revoluţionarea educaţiei, înţeleasă ca fundament al realizării progresive a obiectivelor societăţii cunoaşterii, statuează, în acest context, învăţământul ca prioritate absolută. Conceptul se regăsește în toate politicile adoptate la nivel naţional referitoare la educaţie şi în programele de dezvoltare pe termen mediu şi lung al domeniului, ceea ce presupune, pe lângă îndeplinirea obligaţiilor asumate la nivel guvernamental, un alt tip de implicare şi abordare a aşteptărilor în interiorul sistemului.

Ne aflăm într-o perioadă în care învăţământul preuniversitar este marcat de schimbare în abordarea conţinuturilor şi a finalităţilor, în abordarea strategiilor de predare-învăţare şi a modalităţilor de evaluare. Toate elementele schimbării ţintesc depăşirea modelului de absolvent deţinător de cunoştinţe, dar cu probleme de integrare socială şi în mod special pe piaţa muncii şi formarea unui absolvent deţinător de competenţe şi abilităţi practice şi de relaţionare care-l fac perfect adaptabil la regulile şi cerinţele societăţii.

Schimbarea depinde de cadrele didactice, de capacitatea lor de a face faţă rigorilor tranziţiei profesionale , de asumare de noi roluri şi responsabilităţi în relaţiile şi raporturile cu elevii şi cu comunitatea. Un plan de manifestare a schimbării, cu largi perspective în practica pedagogiei interactive şi reflexive, îl reprezintă proiectul şcolar educaţional.

Foarte multe cadre didactice şi manageri şcolari manifestă un interes evident pentru iniţierea de astfel de proiecte, dar entuziasmul se diminuează şi chiar dispare în multe cazuri din cauza lipsei de pregătire managerială în general şi de pregătire, în domeniul managementului de proiect în special.

În contextul învățământului modern, elaborarea și managementul proiectelor la nivelul instituțiilor școlare reprezintă una dintre prioritățile majore în dezvoltarea practicilor educaționale.

Într-o epocă în care toate se schimbă cu viteză ameţitoare, în care este destul de dificil să selectezi din mulțimea de informații exact pe cele care ar fi cele mai semnificative pentru individ și în condițiile în care sursele informaționale sunt extrem de variate, dar nu neapărat și pertinente, școala trebuie, în primul rând să își găsească mijloacele de supraviețuire ca formator de indivizi, ce vor guverna societatea de mâine.

Școala funcționează într-o comunitate locală după anumite reguli și transmite valori și elemente cognitive în vederea educării, formării, socializării și profesionalizării unei noi generații de tineri. Provocările actuale ale lumii contemporane au impus

ample schimbări în cerințele educative, devenind puncte esențiale în strategiile educaționale – motiv pentru care proiectele educaționale au devenit destul de actuale în activitatea didactică.

Recomandarea mea cu privire la această tema este aceea că școala trebuie să-și asume rolul de instituție comunitară principală, organizatoare de programe educaționale, care să dinamizeze și să dezvolte o comunitate și o mai bună înțelegere a vieții sociale, crescând astfel calitatea societății.

Refacerea comunității și redescoperirea spiritului comunitar necesită strategii educaționale așezate pe proiecte educaționale și implică participarea tuturor factorilor sociali interesați de dezvoltarea tinerilor.

Proiectele educaționale reprezintă o necesitate absolută, deoarece elevii au nevoie de interpretări unitare, concrete și echilibrate ale numeroaselor mesaje oferite din diferite medii sociale, evitând astfel confuziile în orientarea spre anumite valori.

"Educația are drept scop formarea caracterului"(Herbert Spencer)

Bibliografie

1. Bunăiașu, C.-M.., (2012), *Elaborarea și managementul proiecteloe educaționale*, București: Editura Universitară;

2. Bocoș, M., Catalano, H. (coord.), (2008), *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*, Volumul 1 – „Cercetări-acțiune”, Cluj- Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană;

3. Liliana Ezechil, (2002), *Comunicarea educaționala în context școlar*, București: Editura Didactică și Pedagogică;

4. Băran-Pescaru, A.,(2004) *Parteneriat în educaţie: familie-şcoală-comunitate*, București, Editura Aramis Print;

5.Vrășmaș, E., (2002), *Parteneriatul educațional*. București, Editura Aramis;

Instrumente și tehnici generatoare de idei creative

Prof. Boștină Elena
Colegiului Național Economic Th. Costescu Dr. Tr. Severin

Brainstorming-ul - Creativitatea este cel mai important factor pentru un viitor de succes. Brainstorming-ul este una din cele mai răspândite metode în formarea elevilor în educaţie, în stimularea creativităţii, în domeniul afacerilor, al publicităţii etc.

Etimologic, brainstorming provine din engleză, din cuvintele „brain”= creier şi „storm”= furtună, plus desinenţa „-ing” specifică limbii engleze, ceea ce înseamnă „furtună în creier”- efervescenţă, o stare de intensă activitate imaginativă, un asalt de idei.

Este „metoda inteligenţei în asalt.” Un principiu al brainstorming-ului este: cantitatea generează calitatea. Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile şi inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare. Prin folosirea acestei metode se provoacă şi se solicită participarea activă a elevilor, se dezvoltă capacitatea de a trăi anumite situaţii, de a le analiza, de a lua decizii în ceea ce privește alegerea soluţiilor optime şi se exersează atitudinea creativă şi exprimarea personalităţii.

De asemenea, utilizarea brainstorming-ului optimizează dezvoltarea relaţiilor interpersonale – constatăm că persoanele din jur pot fi bune, valoroase, importante.

Identificarea soluţiilor pentru o problemă dată este un alt obiectiv al brainstorming-ului.

Ghid Brainstorming:

- Clarifică-ți scopurile
- Imaginează-ți idei noi!
- Găsește noi înțelesuri
- Construiește o echipă
- Stabilește planul de acțiune
- Fă ceva real! (Exemplu, această reprezentare a „Social media”)

Etapele metodei:

1. Se alege tema şi se anunţă sarcina de lucru.
2. Se solicită exprimarea într-un mod cât mai rapid, în enunţuri scurte şi concrete, fără cenzură, a tuturor ideilor – chiar trăznite, neobişnuite, absurde, fanteziste, aşa cum vin ele în minte legate de rezolvarea unei situaţii - problemă conturate. Se pot face asociaţii în legătură cu afirmaţiile celorlalţi, se pot prelua, completa sau transforma ideile din grup, dar atenţie, fără referiri critice. Se suspendă orice gen de critică, nimeni nu are voie să facă observaţii negative. În acest caz funcţionează principiul „cantitatea generează calitatea”.
3. Totul se înregistrează în scris, pe tablă, flipchart, video, reportofon etc.
4. Se lasă o pauză de câteva minute pentru „aşezarea” ideilor emise şi recepţionate.
5. Se reiau pe rând ideile emise, iar grupul găseşte criterii de grupare a lor pe categorii - simboluri, cuvinte - cheie, imagini care reprezintă posibile criterii.
6. Grupul se împarte în subgrupuri, în funcţie de ideile listate, pentru dezbatere.

Dezbaterea se poate desfăşura însă şi în grupul mare. În această etapă are loc analiza critică, evaluarea, argumentarea şi contra- argumentarea ideilor emise anterior. Se selectează ideile originale sau cele mai aproape de soluţiile fezabile pentru problema pusă în discuţie. Se discută liber, spontan, riscurile şi contradicţiile care apar.

7. Se afişează ideile rezultate de la fiecare subgrup, în forme cât mai variate şi originale: cuvinte, propoziţii, imagini, desene, cântece, coleje, joc de rol, pentru a fi cunoscute de ceilalţi. Profesorul trebuie să fie un autentic catalizator al activităţii, care să încurajeze exprimarea ideilor, să nu permită intervenţii inhibante şi să stimuleze explozia de idei. În desfăşurarea lecţiilor se realizează de cele mai multe ori variante prescurtate ale metodei, obiectivul fundamental fiind acela de a-i determina pe elevi să-şi exprime liber opiniile, să formuleze idei proprii eliberate de prejudecăţi, să exerseze atitudini deschise şi creative în grup, să fie motivaţi pentru activitate, să înveţe într-o manieră plăcută şi atractivă, într-o ambianţă plină de prospeţime şi emulaţie.

Avantajele utilizării metodei brainstorming sunt multiple.

Dintre acestea punctăm:

- obţinerea rapidă şi uşoară a ideilor noi şi a soluţiilor rezolvatoare;
- costurile reduse necesare folosirii metodei;
- aplicabilitate largă, aproape în toate domeniile;
- stimulează participarea activă şi crează posibilitatea contagiunii ideilor;
- dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, încrederea în sine prin procesul evaluării amânate;
- dezvoltă abilitatea de a lucra în echipă. Limitele brainstorming-ului:
- nu suplineşte cercetarea de durată, clasică;
- depinde de calităţile moderatorului de a anima şi dirija discuţia pe făgaşul dorit;
- oferă doar soluţii posibile nu şi realizarea efectivă;
- uneori poate fi prea obositor sau solicitant pentru unii participanţi.

Brainstorming-ul se desfăşoară în cadrul unui grup format din maxim 30 de persoane, de preferinţă eterogen din punct de vedere al pregătirii şi al înclinaţiilor, sub coordonarea unui moderator, care îndeplineşte rolul atăt de animator, cât şi de mediator.

Rolul profesorului este de a asculta cu atenţie pe elevi fără a interveni în discuţiile acestora; eventual, el poate intra în joc prin respectarea regulilor acestuia. Se mai recomandă ca grupul ce utilizează brainstorming-ul să fie compus dintr-un număr par de elevi. Folosită cu discernământ, această metodă stimulează creativitatea şi generează lecţii creative. Cu puţin curaj, acestea pot fi proiectate în parteneriat cu elevii. „Când elevul este pregătit, apare profesorul!” Scopul metodei: Generarea unui numar mare de idei într-o perioadă scurta de timp. Reguli pentru Brainstorming:

- Cu cât mai multe idei cu atât mai bine!
- Nici o discuție
- Nici o idee nu este rea
- Construiți unul pe ideea celuilalt
- Expune toate ideile Multe dintre nereușitele vieții vizează oameni care nu au realizat cât de aproape au fost de succes atunci când au renunțat!

Idei: Înșirați toate ideile în ordinea în care vă vin în minte.

Principiile Brainstorming-ului

1. Practică întrebări: Cum motivăm noi Membrii clubului Local al Optimiștilor? Reconstruiește întrebarea astfel încât să generezi răspunsuri noi. Aminteste-ți de gândirea creative.

2. Clarifica sensul: Odata ce toate ideile au fost generate, (s-ar putea să dureze cam 5-6 minute). Ce ai vrut să zici prin asta?!!!

3. Combină itemii similari și elimină duplicatele. Să combinăm ideile!

4. Completari. Am terminat?

10 Secrete ale unui Brainstorming de succes:

1. Încordează mușchii mentali - începe cu exerciții de încălzire

2. Scrie reguli „ale jocului”(cred...)

3. Pune accent pe concentrare

4. Scrie toate ideile care îți vin în minte

5. Construiește și sari - metoda începe încet, apoi se intensifică;

6. Ideile numerotate crează țeluri

7. Cantitatea mai importantă decât calitatea

8. Adu soluții fizice la problema în discuție

9. Implică participanții din toate grupurile sociale

10. Utilizează jucării și reguli.

Bibliografie

1. Cerghit, I., Etapele unei cercetări ştiinţifico-pedagogice, Revista de pedagogie, nr. 2/1989;

2. Cerghit, I., Vlăsceanu, L. şi colab., Curs de pedagogie, Bucureşti, Tipografia Universităţii, 1988;

3. Cristea, S., Studii de pedagogie generală, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2009;

4. Cristea, S. (coord.), Negreţ-Dobridor, I., Noveanu, E., Stănculescu, E., Oprea, C., Georgescu, E., Rafailă, E., Pânişoară, I.-O., Făt, S., Istrate, O., CURRICULUM PEDAGOGIC I, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., 2006;

5. Cucoş, C., Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Iași, Editura Polirom, 1999;

6. Drăgan, L., Nicola, I., Cercetarea psihopedagogică, Târgu Mureş, Editura Tipomur, 1993;

7. Labar, A., V., Popa, N., L., Antonesei, L. (coord.), Ghid pentru cercetarea educaţiei, Iaşi, Editura Polirom, 2009;

8. Muster, D., Metodologia cercetării în educaţie şi învăţământ, Bucureşti, Editura Litera, 1985;

LIMBAJUL PARAVERBAL – MOD DE COMUNICARE LA COPILUL DE VÂRSTĂ ŞCOLARĂ MICĂ
(studiu de specialitate)

Profesor învățământ primar,STANCU MARILENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 39 - „Nicolae Tonitza”

Sub umbrela derutantă a noţiunii de comunicare orală se află deopotrivă elemente care ţin de expresia sonoră a vocii umane şi elemente care ţin de sensul cuvintelor. În acest sens se poate face o distincţie între două tipuri de limbaj, profund diferite ca natură, dar intim conectate:

•limbajul paraverbal sau ceea ce oamenii comunică prin voce (volum, intonaţie, ritm, tonalitate, accent, pauze) şi prin manifestări vocale fară conţinut verbal (râsul, dresul vocii, geamătul, oftatul, mormăieli, plescăituri,urlete, ţipete, fluierături etc.);

•limbajul verbal sau ceea ce oamenii comunică prin rostirea şi descifrarea înţelesului cuvintelor. În lumina acestei distincţii este evindent statutul de componentă a comunicării orale atribuit comunicării verbale.

Comunicarea orală prezintă numeroase avantaje faţă de comunicarea scrisă:

• vorbitorul îşi poate observa interlocutorul şi interveni pe loc cu modificări, atât la nivelul limbajului paraverbal cât şi verbal, pentru a eficientiza comunicarea.

• oralitatea permite „un joc logic şi imediat al întrebărilor cu răspunsurile, într-o derulare spontană şi flexibilă”

•oralitatea „asigură terenul cel mai fertil pentru manifestarea comportamentelor persuasive şi manipulative”, pune în valoare „carisma şi capacitatea de a convinge şi influenţa oamenii” . Puternica legătură existentă între mesajul paraverbal şi cel verbal se traduce prin aceea că intervenţia celui dintâi provoacă intensificarea, slăbirea, distorsionarea sau anularea semnificaţiilor cuvintelor rostite. De aceea, persoanele care doresc să influenţeze sau să-i controleze pe cei din jurul lor, să-i încurajeze sau să-i intimideze, să-şi afirme autoritatea şi să-şi menţină controlul, să obţină aprobarea sau refuzul interlocutorilor, trebuie să înveţe să mânuiască mesajul paraverbal.

În timp ce vorbeşte, omul dezvăluie o cantitate imensă de informaţii despre sine, dar nu atât de mult prin cuvinte cât prin voce. Prin alternarea tonurilor vocii putem contracara monotonia şi direcţiona atenţia ascultătorului. Tonurile crescânde exprimă o doză de siguranţă, în timp ce inflexiunile descrescânde punctează nesiguranţa. Atunci când dorim să arătăm încredere şi competenţă, când vrem să atragem atenţia şi să fim convingători, psihologii ne recomandă folosirea unui „ton parental”. Când nu suntem luati în serios, când vedem că nu prea reuşim să convingem şi nu ne putem impune în faţa celorlalţi, e timpul să ne întrebăm şi dacă nu cumva tonul adoptat de noi este unul de copil. Varierea volumului vocii este o alta tehnică pe care trebuie să învăţăm a o stapâni deoarece ne ajută să dominăm sau să fim dominaţi. Fiecare din noi putem face acest lucru mai bine sau mai rău, în funcţie de volumul plămânilor, de capacitatea toracică, de calitatea corzilor vocale, de modul în care ne controlăm respiraţia, de poziţia corpului etc. Elementele care nu ţin neapărat de noi în corecţia volumului vocii, dar care trebuie luate în seamă dacă vrem să fim auziţi şi ascultaţi, sunt mărimea încăperii, mărimea publicului şi zgomotele de fond.

Articularea este arta de a vorbi inteligibil şi a emite sunete potrivite folosind buzele, maxilarul, dinţii şi limba. Dicţia depinde de articularea corectă şi completă a consoanelor şi de enunţarea clară a vocalelor. Cei pe care natura nu i-a prea ajutat şi vorbesc dintotdeauna neclar sau bâlbâit nu pot fi bănuiţi de adoptarea vreunei strategii de comunicare, dar un vorbitor care de regulă vorbeşte răspicat şi care dintr-o dată devine neclar în anumite zone ale discursului său, lasă să se înţeleagă că ori nu este sigur pe ceea ce spune,

ori nu-i place ceea ce spune, ori pur şi simplu are ceva de ascuns. Uneori, deşi nu avem probleme cu articularea, e posibil să nu stapînim bine accentul. Acesta se referă la pronunţarea mai intensă şi pe un ton mai înalt a unei silabe dintr-un cuvânt sau a unui cuvânt dintr-un grup sintactic. Accentul deţine un rol important în schimbarea înţelesului cuvintelor şi inducerea de mesaje colaterale celui transmis prin cuvinte.

Ritmul vorbirii este dat de derularea lentă (aproximativ 200 de silabe/minut) normală (în jur de 350 de silabe /minut) sau rapidă (în jur de 500 de silabe/minut) a cuvintelor pronunţate. Un bun vorbitor trebuie să varieze viteza pronunţării cuvintelor în funcţie de conţinutul şi importanţa generală a mesajului.

Pauzele dintre cuvinte şi fraze transmit indicii atât despre intenţiile şi atitudinile discursive ale vorbitorului, cât şi despre stările lui afective. Pauzele scurte divid ideile dintr-o frază, iar cele lungi marchează sfârşitul frazelor. Pauzele prea lungi pot obosi audienţa, cele scurte şi bine plasate dau ascultătorului sentimentul de implicare activă. Pauzele tactice sunt făcute înainte de cuvintele sau ideile care merită subliniate, altele nu vizează deloc interlocutorul ci necesitatea unui moment de meditaţie, de aducere aminte. Există şi pauze datorate stânjenelii, când tot ce putem spera este ca interlocutorul nostru să ia cuvântul. Dincolo de calităţile vocii stă la pândă cuvântul. Gândim în cuvinte şi comunicăm tot cu ajutorul cuvintelor. Deviza wittgensteiniana „Nu căutaţi sensul unui cuvânt, ci modul lui de întrebuinţare” ne reaminteşte că „singurul control empiric pe care îl avem asupra studiului limbii este „întrebuinţarea situaţiilor cotidiene concrete.”

Altfel spus, sensul cuvintelor depinde întotdeauna de contextul în care sunt plasate. Deşi uneori nu facem faţă atâtor sensuri principale şi secundare, atâtor acţiuni comunicaţionale care construiesc sensuri prin manipularea diferitelor tipuri de contexte, cuvântul rămâne „expresia cea mai înaltă a limbajului şi este actul de identitate al speciei umane.”

Există şi nenumărate obstacole în calea gândirii şi rostirii de cuvinte:

•confuziile dintre denotaţiile şi conotaţiile cuvintelor, lipsa unei moderaţii în folosirea sinonimiei, omonimiei sau polisemiei conduc la ambiguitate;

•lumea este plină de contrarii, iar oamenii le descriu prin cuvinte extreme: alb sau negru, bun sau rău. Această modalitate de polarizare a gândirii prin limbaj ne face uneori să „atacăm”, să nu avem răbdare să căutăm o cale de mijloc, să nu ne putem înfrâna pornirile dușmănoase şi să rostim „cine nu este cu mine este împotriva mea!” ;

•convinşi că putem cunoaşte lucrurile în totalitatea lor, nu ne sfiim să tragem concluzii mult prea generale, să folosim enunţuri globalizante, deseori generatoare de conflicte: „Întotdeauna mă critici!” ;

• cei care vobesc mult, inutil şi mai comit şi indiscreţii sunt evitaţi în comunicare sau acceptaţi cu rezerve;

•păstrarea prea multor secrete şi refuzul sistematic de a pune în discuţie aspecte ale propriei personalităţi înseamnă a întoarce spatele comunicării. Egocentrismul este un păcat pe care comunicarea nu-l tolerează;

• utilizarea abuzivă sau neadecvată momentului comunicării a unui jargon sau argou blochează comunicarea;

• preţiozitatea cuvintelor şi abstractizările exagerate ne pot plictisi, adormi sau alunga ascultătorii.

Râsul şi plânsul – vocalizări ritmice în care sunt implicaţi muşchi de pe întregul corp, vizibile mai ales pe faţă – sunt alături de expresiile enumerate mai sus, manifestări ale fiinţelor umane în raport cu lumea înconjurătoare şi reacţii la stimuli fizici, psihici sau sociali.

Omul este singurul animal care râde nota filozoful francez Henri Bergson şi sub rezerva descoperirilor ulterioare (râsul uman are multe în comun cu unele chemări ale animalelor), se poate afirma că râsul este parţial moştenit, parţial învăţat, variază foarte mult ca formă, durată şi intensitate şi apare ca răspuns într-o situaţie emoţionantă, jenantă sau amuzantă, acestea din urmă, specific umane.

A plânge este omeneşte şi s-a dovedit că lacrimile de bucurie sau de tristeţe sunt specific umane. Răspuns visceral la suferinţă, fericire, tristeţe sau durere, plânsul are durată variabilă: un plâns fericit durează două minute; un plâns nefericit, şapte .

BIBLIOGRAFIE

1. **Bîrzea, C.** - *Arta şi ştiinţa educaţiei,* Bucureşti, E.D.P., 1995
2. **Bontaş, I.** - *Pedagogie,* Bucureşti, Editura ALL, 1994
3. **Dinu, M.** - *Comunicarea*, Bucuresti, Ed. Stiintifica, 1997
4. **Dragu A., Cristea S.** - *Psihologie şi pedagogie şcolară***,** Constanţa , Editura Ovidius University Press, 2002
5. **Dragan ,I.** - *Paradigme ale comunicarii de masa***,** Bucuresti, Ed.Sansa , 1996
6. **Frunză V.** - *Factori favorizanţi şi perturbatori ai activităţii didactice***,** Constanţa , Editura Ovidius University Press, 2003
7. **Frunză V.** -*Teoria comunicării didactice,* Constanţa , Editura Ovidius University Press, 2003
8. **Hybels, S., Weaver, R.** - *Communicating effectively,* New York, Random House, 1986
9. **Hubbard , L.Ron** - Note de lectură şi comentarii după “Scientology: What is Effective Communication?”
10. **Iacob, L.; Balan, B.-** *Comunicarea in campul social.Texte alese***,** Iasi, Ed. Univ. A.I.Cuza, 1997.
11. **Legrand, Jean-Andre** - *Tehnici de comunicare***,** Iași, Ed.Polirom, 2001
12. **Lohisse J.** - *Comunicarea* - De la transmiterea mecanica la interactiune**,** Iași, Ed. Polirom, 2002.
13. **eacșu, I.,** - *Instruire si învatare*, București, Editura Didactica și pedagogica R.A., 1999
14. **Popescu, D.** - *Arta de a comunica***,** București, Ed.Economica, 1997
15. **Popescu , D.** - *Eficienta comunicarii in afaceri***,** 2003
16. **Watzlawick, P.** - *Une logique de la communication***,** Paris, Editions du Seuil, 1972.

EFICIENŢA UTILIZĂRII TIC ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI
-STUDIU DE SPECIALITATE-

PROFESOR: TROCAN VICTORIA ANCA
LICEUL ENERGETIC TG-JIU

Calculatorul este foarte util atât elevului cât şi profesorului însă folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătăţească calitativ procesul instructiv-educativ, nu să îl îngreuneze. Calculatorul trebuie folosit astfel încât să urmărească achiziţionarea unor cunoştinţe şi formarea unor deprinderi care să permită elevului să se adapteze cerinţelor unei societăţi aflată într-o permanentă evoluţie. Acesta trebuie să fie pregătit pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm nu cu frică şi rezistenţă. Dacă elevii sunt orientaţi cu încredere spre schimbare, ei vor simţi nevoia de a fi instruiţi cât mai bine pentru a face faţă noilor tipuri de profesii. Eşecul în dezvoltarea capacităţii de a reacţiona la schimbare poate atrage după sine pasivitatea şi alienarea. Profesorul trăieşte el însuşi într-o societate în schimbare, şi din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecţioneze continuu. Deci, introducerea în şcoală a Internetului şi a tehnologiilor moderne duce la schimbări importante în procesul de învăţământ. Astfel actul învăţării nu mai este considerat a fi efectul demersurilor şi muncii profesorului, ci rodul interacţiunii elevilor cu calculatorul şi al colaborării cu profesorul.

Prezentarea PowerPoint – procedeu deosebit de eficient în predare şi o modalitate atractivă de învăţare

Mulţi profesori au înţeles, încă de la început, mesajul şi sensul Reformei de mentalitate, educaţia permanentă, perfecţionarea continuă, dobândirea de abilitaţi în domeniul utilizării computerului şi învăţarea unei limbi străine devenind pentru ei priorităţi absolute. Astăzi, ei sunt adevăraţii profesori novatori. Sunt cei care utilizează şi chiar scriu soft-uri educaţionale, dar, mai ales, au marea capacitate de a transformă orele în activităţi de învăţare de înaltă ţinută, câştigând respectul şi entuziasmul elevilor lor pentru învăţare.

Utilizarea computerului în predarea orelor de geografie, a devenit o practică din ce în ce mai des întâlnită şi în învăţământul gimnazial din toată ţara. O modalitate eficientă de prezentare a conţinutului o reprezintă prezentările realizate în programul PowerPoint. Acest program oferă facilitatea de a organiza şi combina conţinuturi, reprezentate în diferite forme, pentru a asigura o predare într-un mod atractiv şi o învăţare de bună calitate.

Prezentările PowerPoint sunt o modalitate optimă de a îmbina şi integra, în învăţarea geografiei, metodele clasice cu noile tehnologii ale informaţiei şi comunicării (TIC). Aceste prezentări pot fi utilizate la majoritatea disciplinelor de învăţământ şi la cursurile opţionale, în orice moment al lecţiilor.

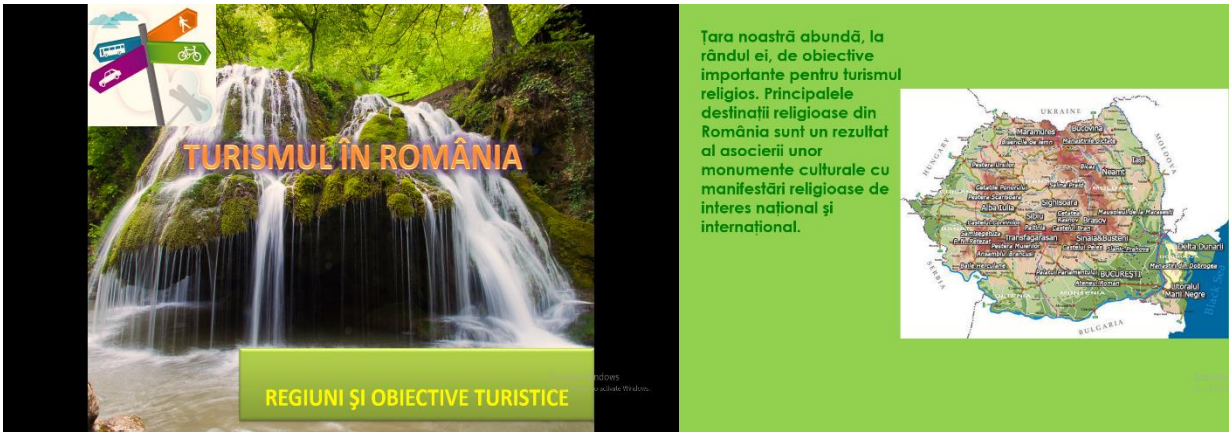
Un curs opţional prezentat în PowerPoint

Elevilor de liceu le-am propus două cursuri opţionale din domeniul geografiei: „Călători şi călătorii celebre” şi „Turismul”. Conţinutul acestor cursuri este interesant pentru elevi, însă pentru a facilita înţelegerea, pentru a asigura formarea unor reprezentări conforme cu realitate şi pentru a determina dobândirea unor cunoştinţe temeinice, am apelat la prezentările realizate în programul PowerPoint. Pentru a sprijini elevii în alegerea cursurilor opţionale, am popularizat, mai întâi, oferta educaţională prin intermediul unor cărţi publicate şi prin intermediul unui slide-show realizat cu ajutorul acestui program. Prezentarea PowerPoint poate fi utilizată cu succes de către profesori şi pentru susţinerea şi popularizarea ofertei educaţionale, în şcoală, ţinând cont de faptul că de modul de prezentare a cursului depinde, în mare măsură, numărul elevilor care se vor înscrie şi vor participa la activităţi.

Spre exemplificare, prezentăm modul în care am procedat la prezentarea disciplinei opţională „Turismul in Roamnia”, pentru clasele IX – XII. Procedural, în luna ianuarie, în Colectivul de catedră, s-a stabilit şi s-a aprobat - tipul (tipurile) de opţional, perioada de desfăşurare şi în acest caz – programa şcolară pentru disciplina opţională propusă. Acest curs a fost prezentat în Consiliul profesoral pentru a fi votat şi inclus în „Oferta şcolii”.

Printr-o prezentare realizată în PowerPoint (Img.1), am oferit informaţii elevilor şcolii, pe cicluri de clase, şi părinţilor la şedinţe, lectorate şi alte activităţi, care s-au desfăşurat în perioada de prezentare a ofertei de opţionale, din cadru campaniei de promovare (februarie –martie). Atractivă şi nouă, modalitatea de prezentare în PowerPoint a captat interesului auditoriului şi a grupului ţintă, reprezentat, mai ales de elevi şi părinţii acestora.

Disciplina opţională „Turismul in Romania” este structurată pe patru capitole: Cap. 1. Tipurile de turism; Cap. 2. Zone turistice; Cap. 3. Obiective turistice; Cap. 4 Turismul cultural.

Img.1 Turismul în Romania

Constatări

Pe parcursul prezentării ofertei educaţionale şi a derulării cursului opţional, am constatat că:

- prin acest mod de prezentare, a sporit implicarea profesor-elev-părinte;
- prezentarea PowerPoint este considerată atractivă şi captează în mod deosebit atenţia elevilor şi, în general, a auditoriului;
- pentru auditoriu, cursul s-a transformat într-un roman de aventuri captivant, în imagini; • slide-urile prezentate alături de manual au sporit interesul de cunoaştere al elevilor şi le-a incitat imaginaţia;
- prezentarea PowerPoint are avantajul că poate fi revăzută, prin accesarea de pe pagina web a profesorului, de câte ori se doreşte;
- se poate realiza astfel un dialog constructiv, individual, cu fiecare elev şi părinte în parte, contribuind la îmbunătăţirea cursului, în funcţie de specificul şi de interesele grupului ţintă;
- Programul PowerPoint nu necesită aparatură performantă pentru utilizare; orice calculator cu sistem de operare Windows (chiar95), cu Microsoft Office (2000) instalat poate rula cu succes această aplicaţie.

Avantajele prezentării în PowerPoint Prezentarea folosind aplicaţia PowerPoint constituie un material didactic eficient, stimulativ şi atractiv, deosebit de util unui profesor şi pentru elevi, în timpul predării. Aceasta deoarece prezentarea PowerPoint este:

- atractivă, prin vizualizarea slide-urilor însoţită de expunerea făcută de către profesor; • uşor de realizat – nu necesită cunoştinţe laborioase în domeniul utilizării PC;

- realizabilă pentru orice obiect de învăţământ sau pentru orice nevoie de prezentare; • uşor de adaptat grupului ţintă (grup de elevi, clasă, an de studiu, părinţi, mediu etc.), în funcţie de particularităţile de vârstă ale elevilor sau ale grupului ţintă;
- utilă oricărui profesor în procesul predare-învăţare-evaluare;
- un material didactic eficient;
- uşor de folosit, de stocat şi de manipulat (CD, pendrive);
- are o interfaţă grafică plăcută, atractivă, uşor de schimbat;
- aplicaţia poate fi folosită în orice moment al lecţiei.

Învățarea multimedia și, implicit, instruirea și autoinstruirea pe calculator rămîn domenii deschise investigaţiilor practice și teoretice, care vor trebui să clarifice numeroase aspecte de ordin pedagogic, didactic, psihologic și tehnic. A devenit evident faptul că instruirea asistată de calculator nu presupune introducerea empirică a tehnicilor media în procesul de învăţămînt, fără o linie didactică bine precizată. Aceasta deschide un cîmp larg de acţiune și va îngloba atît direcţii pedagogice și psihologice generale, cît și orientări metodice concrete și nuanţări care să ţină cont de specificul disciplinelor de studiu și care să asigure creșterea eficienţei învăţării.

BIBLIOGRAFIE

1. Bălteanu D.,Geografia României, Ed.Minerva, București 1984;
2. Boboilă C., Instruirea asistată de calculator, Editura Sitech, Craiova, 2004;
3. Bontas, I., Pedagogie, Editura All, Bucuresti, 1994;
4. Dulama, Maria Eliza, Elemente de didactica geografiei, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2001;
5. Dulama, Maria Eliza, Modele, strategii si tehnici didactica activizante, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002;

Învățarea bazată pe metoda proiectelor

Prof.Cărbunaru Daniela
Colegiului Național Economic Th. Costescu Dr. Tr. Severin

O alegere pedagogică și didactică potrivită pentru elevi presupune rezolvarea problemelor reale prin sarcini care implică elevii în activități colaborative, care, la rândul lor, îi duce spre dezvoltarea conținuturilor pentru a identifica soluții care vor fi prezentate în fața întregii clase.

Acestea sunt trăsăturile predării/învățării bazate pe proiecte, o metodologie care sprijină dezvoltarea de competențe mai mult decât altele datorită faptului că implică utilizarea unor materiale autentice care oferă suficiente informații pentru ca elevii să se poată focaliza asupra unei probleme. Un proiect nu rămâne închis între pereții sălii de clasă: are legături solide cu lumea de afară datorită faptului că problemele pe care le abordează sunt reale, precum și datorită faptului că soluțiile găsite pot afecta lumea reală.

Metoda proiectelor presupune o abordare integrată a curriculumului.

În practica şcolară se întâmplă adesea ca experienţele de învăţare să fie insuficient corelate unele cu celelalte, datorită felului în care se realizează practic predarea. Atunci când predarea se realizează doar din perspectiva disciplinei de studiu şi doar din perspectiva a ceea ce se învaţă la lecţii, sunt omise fie legăturile dintre cunoştinţe, fie legătura cu realitatea concretă şi experienţele acumulate de elevi. Elevul poate rămâne din şcoală cu impresia că lumea se împarte în unităţi distincte, care se numesc „fizică”, „biologie”, „literatură” pe de o parte, sau poate rămâne cu impresia că învăţarea care are loc în şcoală este una oarecum artificială şi valabilă doar în spaţiul şcolii, iar ceea ce se întâmplă în realitatea este total diferit.

Din astfel de percepţii au apărut expresii precum „şcoala vieţii”, care ne duc cu gândul la disocierea unor laturi ale personalităţii, adică profesia se învaţă de la şcoală, comportamentul se învaţă în familie, abilităţile se deprind în mediul de lucru, perspectiva asupra vieţii apare din situaţiile cotidiene la care individul este expus. Ceea ce s-a omis în toate aceste perspective este că, de fapt, vorbim despre aceeaşi persoană, care se manifestă în toate aceste ipostaze şi care trăieşte toate aceste experienţe de învăţare.

Constructivismul aduce cu sine ideea abordării holistice a disciplinelor de învăţământ, fundamentată pe ideea progresului continuu, ceea ce înseamnă că o persoană se dezvoltă permanent, construind pe baza experienţelor de învăţare acumulate până la un anumit moment şi în deplină cunoştinţă de existenţa acestor experienţe. Pentru a realiza concret această coerenţă, abordarea pedagogică adecvată este cea a curriculum-ului integrat. Curriculumul integrat presupune o predare fundamentată pe „sintetizarea şi organizarea didactică a informaţiilor din domenii diferite ale cunoaşterii în vederea construirii unei viziuni holistice şi interactive asupra lumii”.

Se conturează astfel o imagine coerentă şi realistă asupra cunoaşterii. Paşi în realizarea practică a metodei proiectelor: În cazul metodei proiectelor sarcina de învăţare este elementul cheie. Timpul de elaborarea a proiectelor este destul de lung, de la o lună la un semestru. Proiectele se elaborează cel mai adesea în grup. Din aceste motive, sarcinile de învăţare sunt complexe.

Exemple de sarcini de învăţare pentru proiecte:

1. Realizaţi un album al familiei voastre în care să includeţi:

- un arbore al familiei;
- fotografii cu membrii familiei individual şi cu toată familia;
- evenimente semnificative din istoria familiei;

- hartă cu călătorii întreprinse de familie;
- povestea numelor membrilor familiei;
- tradiţii ale familiei;

2. Alegeţi un grup etnic de pe teritoriul României şi realizaţi un studiu asupra acestuia. Studiul vostru va avea o pagină A4. Includeţi informaţii despre:

- numărul etnicilor respectivi în România;
- localităţi unde trăiesc în număr mai mare;
- cuvinte în limba respectivă;
- tradiţii şi simboluri;
- nume ale unor persoane pe care le cunoaşteţi;
- informaţie la alegere.

Ataşaţi studiului şi o fotografie ilustrativă.

3. Realizaţi un ghid complex de prezentare a localităţii voastre, în care să includeţi informaţii utile unei persoane care vine din altă ţară şi nu ştie nimic despre cultura locală. Ghidul va avea formă de carte A5, va avea aproximativ 20 de pagini, va include text scris, imagini relevante şi hărţi.

Capitolele ghidului vor fi:

- geografia locului;
- istoria locului;
- instituţii culturale, localizarea lor şi program de funcţionare;
- locuri de distracţie, descrierea lor şi programul de funcţionare;
- hoteluri şi restaurante;
- atracţii turistice deosebite;
- instituţii de interes public, descriere şi localizare.

Învățarea bazată pe proiect (PBL) este o metodă de predare în care elevii câștigă cunoștințe și competențe lucrând o perioadă lungă de timp să investigheze și să răspundă la un set complex de sarcini, probleme sau provocări.

Elementele esențiale ale PBL

- Conținut semnificativ - cunoștințe și competențe importante, preluate din standarde
- Competențele secolului 21 – construiește competențe valide pentru secolul 21
- Vocea și alegerea – timp/cerințe, sarcini manageriate ghidat de către profesor
- Critică și recapitulare - a da și a primi feedback – ancheta viitoare
- A pune întrebări cu sfârșit deschis – utilizează recursul, dezvolată răspunsurile
- Audiența publicului – prezentarea în fața profesorului și a colegilor PBL? (Învățarea prin metoda proiectelor).

Sună bine dar… Proiectele bune încep cu întrebări bune. Ar trebui să fie relevante pentru interesele și nevoile elevilor și axate direct pe viața reală! Proiectele pot fi mai mici sau mai mari (1 zi ,1 an / 1 lună sau o colaborare între mai mulți profesori / cu toată clasa – extins la nivelul comunității sau chiar mai departe…).

Punem la dispoziție o listă de întrebări care să demareze un proiect pentru elevii cu care lucrează:

1. Roboții sunt prieteni sau dușmani?
2. Cum ne definesc poveștile din trecut pentru ceea ce suntem în prezent?
3. Ce monument sau muzeu nou ar trebui construit în orașul nostru pentru a anima viața cetățenilor și vizitatorilor?
4. Cum putem crea un ecosistem mai sustenabil și mai eficient?
5. Cum putem manageria raritatea?
6. Cum putem crea „ferma la masă” în școala noastră pe timpul lunilor de iarnă?
7. Cum putem construi o comunitate prin artă?
8. Cum putem să ne descurcăm pe timpul iernii în siguranță?
9. Care sunt căile prin care pot opri nedreptatea la care sunt martor?
10. Care este calea cea mai rapidă și ieftină pentru mine de a ajunge la școală la timp?
11. Cum putem îndulci viața comunității noastre?
12. Cum putem utiliza cunoștințele noastre de matematică să ne convingem familiile,școala, comunitatea să meargă la scoala.

Bibliografie:

1. Cerghit, I., Etapele unei cercetări ştiinţifico-pedagogice, Revista de pedagogie, nr. 2/1989;
2. Cerghit, I., Vlăsceanu, L. şi colab., Curs de pedagogie, Bucureşti, Tipografia Universităţii, 1988;
3. Cristea, S., Studii de pedagogie generală, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 2009;
4. Cristea, S. (coord.), Negreţ-Dobridor, I., Noveanu, E., Stănculescu, E., Oprea, C., Georgescu, E., Rafailă, E., Pânişoară, I.-O., Făt, S., Istrate, O., CURRICULUM PEDAGOGIC I, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., 2006;
5. Păun, E., Potolea, D., Pedagogie, Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Iaşi, Polirom, 2002;
6. Planchard, E., Cercetarea în pedagogie, Bucureşti, E.D.P., 1980;

Modalități moderne de evaluare

Prof. Croitoru Marilena
Colegiului Național Economic Th. Costescu Dr. Tr. Severin

Există numeroase activități pe care le putem utiliza pentru a evalua clasa de elevi. Sesiunile de evaluare ajută elevii să adâncească informațiile discutate în clasă pentru că promovează ideea de reflecție și repetiție. Notițele de tip lanț, o cutie goală, lucrarea de un minut, întrebările de autoevaluare, portofoliile adnotate și hărțile conceptuale sunt unele activități de evaluare menționate în clasă.

Tehnci de evaluare:

Notițele de tip lanț reprezintă un proces simplu în care o coală de hârtie este trecută pe la toți elevii sau sunt utilizate discuțiile on-line ca elevii să răspundă la întrebarea: „Ce lucru ai învățat în timpul sesiunii de astăzi? Este important pentru tine?” Fiecare elev scrie ceva diferit până când toată lumea din clasă a participat. Copiile pot fi distribuite ca notițe și pot fi de asemenea utilizate pentru a discuta puncte neclare menționate în activitate. O cutie goală (imaginară sau materială) poate fi utilizată pentru mai multe tipuri de activități de evaluare; de exmplu elevii scriu pe câte o bucată de hârtie câte o „întrebare care arde” și pe care să o depună în cutie. În timpul următoarei ore, aceste întrebări pot fi utilizate în cadrul unor activități de grup în care 2-3 elevi folosesc brainstorming-ul de răspunsuri, iar apoi aceste răspunsuri să fie discutate cu toată clasa. Cutia goala poate fi folosită la momentul de încheiere al unei ore punând elevii să scrie întrebări cu privire la tema lecției și să le depună în cutie. Apoi pasează cutia altora astfel încât fiecare elev să sustragă o întrebare, să o citească clasei și, împreună să discute rapsunsul.

Testul de 1 minut poate fi folosit la sfârșitul sau înainte de oră, introducând un subiect nou, cerându-le elevilor să scrie răspunsul la următoarele întrebari: „Care a fost cel mai folositor lucru pe care l-ai învățat în această oră?” și „Ce probleme sau întrebări ai?” Aceste puncte pot fi discutate la începutul orei următoare, ca o recapitulare înainte de a începe următorul subiect.4

Această activitate ajută elevii să își consolideze și să reflecteze asupra informațiilor cheie ale subiectului învățat precum și să găsească imediat suport și feedback la profesor. Testul de 1 minut ia foarte puțin timp pentru a explora și poate fi administrat la clase cu număr mare de elevi. O altă activitate ce poate fi utilizată ca activitate de evaluare este Testarea cu întrebări generate de elevi. La finalul unei ore, cere elevilor să scrie 2-3 întrebări cu privire la materialul pe care l-au studiat în ora respectivă și apoi să pună întrebările întregii clase. Elevii pot utiliza întrebările ca o recapitulare.

Întrebările pot fi, de asemenea, utilizate în clasă. Testul cu întrebări generate de elevi oferă un feedback în legatură cu ceea ce pare important pentru elevi, care sunt aspectele lecției pe care le înțeleg elevii și ajută ca elevii să-și înfrângă teama de teste.

Portofoliul adnotat poate fi utilizat pentru a oferi profesorului o idee asupra creativității elevului. Utilizând această tehnică, elevilor li se va cere să aducă imagini, idei, materiale, ilustrații grafice etc., care să relaționeze cu materialul discutat și să facă un scurt raport scris.

Acest exercițiu ajută elevii să vină cu un material relevant și să își dezvolte abilitățile de gândire la nivel superior; de asemenea această metodă oferă profesorului informații cu privire la nivelul de înțelegere al elevilor. Ultima activitate de evaluare menționată este cea în carte este conceptul Hărții conceptuale.

Această activitate solicită elevii să reflecteze auspra propriilor idei și felul cum leagă acesta informații de subiectul discutat de profesor. Exista numeroase activități de evaluare care promovează nivelul superior de gândire al elevilor și oferă un feedback profesorilor. Având un feedback specific materialului prezentat, profesorul poate adapta lecția la nevoile elevilor.

Evaluarea on-line - Evaluarea joacă un rol important în procesul de învăţare – atât evaluarea sumativă cât şi formativă oferă informaţii despre progres şi ghidează învăţarea.

Evaluarea este esenţială pentru procesul de certificare a calităţii învăţării şi rezultatele sunt utilizate în mai multe feluri pentru a măsura evoluţia şi succesul elevilor, profesorilor, cursurilor sau ale instituţiilor. Datorită importanţei evaluării, s-au dezvoltat diferite tipuri ale acestui proces. Evaluarea, în special când este cuprinsă într-o sarcină sau exerciţiu autentic de învăţare, poate fi de asemenea parte din experienţa învăţării. Evaluarea on-line a crescut în popularitate deoarece se crede că va ajuta la administrarea unui volum mare de notări şi adminstrări în ciuda utilizării răspândite a computerelor în predare şi învăţare, utilizarea acestora în ceea ce priveşte evaluarea a fost limitată. Există o tendinţă de a asocia evaluarea bazată pe utilizarea computerului cu întrebările cu alegere multiplă, poate din cauză că aşa s-a utilizat pentru prima oară tehnologia informatică.

Evaluarea bazată pe utilizarea computerului nu face numai să genereze exerciţii de rutină ca aceste întrebări cu alegere multiplă, ci poate îmbogăţi experienţa elevilor. Principala utilizare a evaluării on-line poate avea ca scop mai degrabă evaluarea formativă decât sumativă a elevilor. Aceasta furnizează cea mai întâlnită formă de feedback prin intermediul forumurilor de discuţii sau exerciţiilor on-line. O altă utilizare populară a tehnologiilor on-line este predarea electronică a temelor care poate simplifica procesul administrativ. Cel mai puţin preţuită şi utilizată este autoevaluarea, care are multe rezultate pozitive – de obicei încurajează independenţa elevilor şi îi ajută pe aceştia să dezvolte abilităţile necesare pentru o învăţare autonomă (şi pe tot parcursul vieţii).

Există un număr de beneficii percepute în utilizarea computerelor în procesul de evaluare care sunt enumerate mai jos:

- posibilitatea de a nota cu rapiditate şi în mod adecvat un număr mare de răspunsuri;
- monitorizarea răspunsurilor elevilor;
- evaluarea poate avea loc într-un mediu cu acces deschis;
- evaluările pot fi păstrate şi reutilizate;
- furnizarea de feedback imediat.

Evaluarea on-line poate fi utilizată:

- ca o sursă independentă de dovezi pentru evaluare;
- ca o contribuţie la întregul proces de evaluare;
- în vederea colectării, transmiterii şi administrării materialelor de evaluare şi resurselor.

Evaluarea on-line poate furniza:

- mai mare flexibilitate asupra locului, momentului şi modului în care este efectuată evaluarea;
- mai largă gamă de opţiuni elevilor pentru a-şi demonstra cunoştinţele şi abilităţile.

Opţiunile de evaluare on-line Evaluarea poate fi efectuată de către cadrul didactic, elev, colegi sau de către o persoană sau un grup din afară.

Cele mai comune strategii de evaluare online utilizate în IT sunt în prezent: utilizarea comunicării prin computer ca mediu de transfer pentru a trimite şi a comenta pe marginea temelor de genul: eseuri, alcătuirea şi predarea de portofolii şi pentru testarea pe

computer, de exemplu răspunsuri scurte, întrebări cu răspuns de tipul alegere multiplă şi quiz-uri (întrebare, emisiune- concurs de tip „cine ştie câştigă", interogare, chestionare, examen oral, întrebări de control).

Unele dintre opţiunile on-line enumerate în literatura de specialitate includ:

- teme scrise;
- participarea la discuţii online;
- eseuri;
- publicarea lucrărilor/prezentărilor elevilor;
- quiz-uri şi întrebări online;
- activităţi experienţiale, cum ar fi jocul de rol;
- teme colaborative;
- dezbateri;
- portofolii;
- examene on-line (cu carte deschisă, structurate, cronometrate).

Bibliografie

1. Cerghit, I., Etapele unei cercetări ştiinţifico-pedagogice, Revista de pedagogie, nr. 2/1989;
2. Cerghit, I., Vlăsceanu, L. şi colab., Curs de pedagogie, Bucureşti, Tipografia Universităţii, 1988;
3. Cristea, S., Studii de pedagogie generală, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 2009;
4. Cristea, S. (coord.), Negreţ-Dobridor, I., Noveanu, E., Stănculescu, E., Oprea, C., Georgescu, E., Rafailă, E., Pânişoară, I.-O., Făt, S., Istrate, O., CURRICULUM PEDAGOGIC I, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., 2006;
5. Cucoş, C., Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, Iaşi, Editura Polirom, 1999;
6. Drăgan, L., Nicola, I., Cercetarea psihopedagogică, Târgu Mureş, Editura Tipomur, 1993;
7. Labar, A., V., Popa, N., L., Antonesei, L. (coord.), Ghid pentru cercetarea educaţiei, Iaşi, Editura Polirom, 2009;
8. Muster, D., Metodologia cercetării în educaţie şi învăţământ, Bucureşti, Editura Litera, 1985;
9. Nicola, I., Tratat de pedagogie şcolară, Bucureşti, Editura Aramis, 2004;
10. Păun, E., Potolea, D., Pedagogie, Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Iaşi, Polirom, 2002;

Abordarea diferențiată a claselor de elevi. Adaptarea materialelor de predare la cerințele individuale ale elevilor

Prof. Șulț Cristina
Colegiul Național Pedagogic Ștefan Odobleja, Drobeta Turnu Severin

Adaptarea materialelor de predare în funcție de aptitudinile elevilor din clasele eterogene.

Toate clasele de elevi sunt clase mixte. De aceea profesorul are menirea de a gândi atent învățarea pentru ca fiecare secventă a lecției să se adreseze tuturor.

Cazurile extreme pot reprezenta provocări pentru profesor. Este important să ne amintim că toți elevii vor reține ceva din clasă, dar nu același lucru, și nu neaparat ceea ce ți-ai propus să îi înveți.

De aceea propunem un set de strategii specifice claselor eterogene pentru patru competențe specifice învățării unei limbi, fie materne sau străine:

1.Lectura

- Cere-le elevilor din clasele terminale să scrie pe tablă definiții ale unor cuvinte noi.
- Rescrie o parte din text la alt timp verbal / altă persoană.
- Scrie opiniile personale / un rezumat al textului, întrebări despre text.
- Explică cuvintele noi și scrie-le pe tablă astfel încât elevii să se refere la ele. Utilizează metoda vizuală cât mai mult posibil.
- Oferă-le elevilor răspunsuri într-o ordine aleatorie, extrăgând câteva dintre ele.
- Atrage-le atenția la titlu, imagini etc. și stabilește scena în prealabil astfel încât mintea lor să fie pe drumul cel bun.
- Împarte textul în fragmente și oferă-le posibilitatea de a le citi doar pe câteva.

2. Ascultarea

- Dă drumul la casetă și desemnează un „maestru al vocabularului" pentru a căuta cuvinte sau expresii complicate într-un dicționar, apoi pentru a explică-le grupului.
- Concentrează-te pe accentele sau intonația vorbitorilor și pune-i pe elevi să copieze bucăți din text. Dacă activitatea este adevărată / falsă cere-le să răspundă la întrebările „de ce / de ce nu ?
- Explică cuvintele necunoscute, utilizează elemente vizuale când este cazul.
- Oferă-le elevilor timp să discute răspunsurile înainte de a le împărtăși clasei.
- Pune-i pe elevi să vizualizeze textul la a doua ascultare.

3.Scrierea

- Dă-le elevilor sarcini pe care să le poată rezolva la nivelul lor.
- Indică greșelile folosind un cod de corectare oferindu-le elevilor o modalitate de auto-corectare.
- Mărește numărul cuvintelor.
- Indică unde pot folosi căi mai interesante de a spune ceva.
- Corectați proiectul împreună înainte ca elevii să îl scrie pe curat.
- Redu numărul cuvintelor și încurajează utilizarea dicționarelor / cărților de vocabular.
- Exemplifică-le înainte de a se apuca de scris.

- În perechi sau în grup, elevii mai slabi lucrează cu cei mai buni.

4.Vorbirea

- Cere-le elevilor să justifice / apere opiniile lor.
- Încurajează-i prin cuvinte ca „bine / frumos” pentru a-i motiva să gândească la nivel superior.
- Pune elevii buni în perechi astfel încât să gândească la nivel înalt
- Oferă-le elevilor timp de odihnă și să-și adune ideile înainte de a începe un joc de rol sau o discuție.
- Pune-i pe cei buni în perechi cu cei slabi.
- Lasă-i pe elevi să ia notițe înainte de a începe activitatea de vorbire. Oferă-le „timp de gândire”.
- Notează elevii în funcție de efortul depus și nu în funcție de abilitățile acestora.
- Oferă-le elevilor mai slabi mai mult timp de ascultare și de gândire înainte de a le cere răspunsurile la întrebări.

Sfaturi pentru un bun management al clasei cu grupuri mixte.

Așadar, pașii pentru un management de succes al învățării sunt:

- Gruparea
- Stabilirea obiectivelor
- Oferirea instrucțiunilor
- Corectarea erorilor

Bibliografie:

1. Cerghit, I., Etapele unei cercetări ştiinţifico-pedagogice, Revista de pedagogie, nr. 2/1989;
2. Cerghit, I., Vlăsceanu, L. şi colab., Curs de pedagogie, Bucureşti, Tipografia Universităţii, 1988;
3. Cristea, S., Studii de pedagogie generală, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 2009;
4. Cristea, S. (coord.), Negreţ-Dobridor, I., Noveanu, E., Stănculescu, E., Oprea, C., Georgescu, E., Rafailă, E., Pânişoară, I.-O., Făt, S., Istrate, O., CURRICULUM PEDAGOGIC I, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., 2006;
5. Cucoş, C., Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, Iaşi, Editura Polirom, 1999;
6. Drăgan, L., Nicola, I., Cercetarea psihopedagogică, Târgu Mureş, Editura Tipomur, 1993;
7. Labar, A., V., Popa, N., L., Antonesei, L. (coord.), Ghid pentru cercetarea educaţiei, Iaşi, Editura Polirom, 2009;
8. Muster, D., Metodologia cercetării în educaţie şi învăţământ, Bucureşti, Editura Litera, 1985;
9. Nicola, I., Tratat de pedagogie şcolară, Bucureşti, Editura Aramis, 2004;
10. Păun, E., Potolea, D., Pedagogie, Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Iaşi, Polirom, 2002;
11. Planchard, E., Cercetarea în pedagogie, Bucureşti, E.D.P., 1980;
12. Potolea, D. (coord.), Neacşu, I. (coord.), Iucu, B., R. (coord.), Pânişoară, I.-O. (coord.), Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat şi gradul didactic II, Iaşi, Editura Polirom, 2008;
13. Rotariu, T., (coord.) & colab., Metode statistice aplicate în ştiinţele sociale, Iaşi, Polirom, 1999.

CADRUL DIDACTIC DIN SECOLUL XXI- UN PROFESIONIST ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

SIMIOANCA SIMONA
LPS BISTRITA

Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață. Dă-mi, te rog, acele lucruri care mă vor îndrepta spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume... (Child's Appeal, Mamie Gene Cole)

Nu este ușor să educi, să formezi, să fii cadru didactic, nu este ușor să-ți faci din elevii tăi prieteni, dar printr-o comunicare și colaborare eficientă, profesorii și elevii pot fi de aceeași parte. De partea vieții. Și acest lucru este necesar, pentru că nu există nici o materie școlară care are ca obiect viața. Viața așa cum o putem trăi azi. Unul din cei patru piloni ai învățării permanente este *a învăța să conviețuiești.*

Cadrul didactic trebuie să fie un profesionist în sistemul de învățământ conform documentului *Principiile Comune Europene pentru Formarea Competențelor și Calificarea Cadrelor Didactice*, adoptat de Comisia Europeană la Bruxelles în iunie 2005. *Profesia* presupune existența unui ansamblu de cunoștințe și competențe structurate în cadrul unui model profesional. Chiar dacă dimensiunea creativă a activității cadrului didactic rămâne esențială, se impune astăzi tranziția de la profesorul artizan și artist la profesorul expert. Pentru țara noastră, documentul adoptat la Bruxelles, vizează următoarele finalități: profesionalizarea carierei didactice, redimensionarea raportului dintre componenta teoretică și cea practică a curriculumului în pregătirea cadrului didactic, dezvoltarea unei *piețe educaționale a programelor de formare continuă* bazată pe un sistem concurent loial prin intermediul căruia cadrele didactice să beneficieze de o ofertă diversificată din partea furnizorilor de formare continuă.

Legitimarea profesiei didactice presupune două căi posibile de abordare: maniera inductivă și cea deductivă. Prima susține construirea modelului profesorului pe cale inductivă, pornind de la activitatea cadrelor didactice cu succes și performanțe, spre generalizări. De regulă, se consideră a fi o manieră axată pe specificul profesiei și aproape de complexitatea practicii cotidiene. Cea de-a doua manieră, cea deductivă –este bazată pe construirea de standarde și competențe profesionale; abordare valoroasă prin stabilirea de repere clare, dar despre care se consideră că ignoră complexitatea activității profesorului, a elevilor.

Complexitatea activității didactice este caracterizată de standarde și competențe. Standardele profesiei didactice reprezintă un ansamblu de așteptări și cerințe, explicit formulate,referitoare la cunoștințele, abilitățile și mentalitățile pe care trebuie să le probeze un profesor în activitatea sa cu elevii, pentru a se considera că își îndeplinește îndatoririle profesionale la un nivel calitativ acceptat de societate.Învățământul românesc actual are nevoie de *profesori foarte buni*, capabili să ofere elevilor lor o educație de calitate. Standardele precizează într-o manieră clară ce trebuie să se înțeleagă prin această sintagmă. Răspunsul: ele trebuie să specifice cunoștințele și abilitățile considerate a fi cele mai importante pentru practicarea profesiei didactice, nivelul de stăpânire al acestora, condițiile în care urmează a fi probate, modul în care vor fi măsurate și evaluate .În concluzie, prin standardele profesionale se asigură: crearea premiselor acordării unor șanse egale tuturor copiilor, de a primi o educație de calitate din partea unor profesori pregătiți după aceleași standarde profesionale; regândirea conținuturilor și a formelor pregătirii inițiale și continue a profesorilor; posibilitatea pregătirii unei categorii speciale de profesori-evaluatori, antrenați în aprecierea calității prestației didactice a colegilor lor, cu scopul

de a-i ajuta să se perfecționeze profesional; definirea mai clară a unor roluri și responsabilități în sistem, ceea ce va avea efecte în perfecționarea sistemului de educație în general. Elaborarea standardelor s-a făcut după anumite principii-nucleu: cadrul didactic este un bun cunoscător al domeniului și al didacticii disciplinei pe care o predă; cadrul didactic cunoaște elevul și îl asistă în propria-i dezvoltare; cadrul didactic are o atitudine reflexivă; cadrul didactic este promotor al unui sistem de valori în concordanță cu idealul educațional.

Observăm faptul că aceste principii sunt în acord cu schimbările promovate de reforma educațională și adaptate exigențelor societății românești.Calitatea învățământului depinde direct de calitatea personalului didactic, iar formarea acestuia pe baza unor standarde riguroase, unice și chiar în acord cu standardele altor țări este o necesitate stringentă.

Profesorul Th. Păcășan propune o abordare dual a profesiei didactice: ***descriptivă*** cu referire la funcțiile profesorului, prestigiul său, avantajele și limitele profesiei; ***normativă*** referitoare la ceea ce trebuie să fie profesorul. Această dualitate conduce la o combinare a celor două abordări, care crează un nou concept, acela de profesionalism deschis.

Formarea cadrelor didactice se realizează în prezent în România în conformitate cu Legea Educației Naționale nr. 1/2011. Aceasta definește termenul de competență ca fiind capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții constând în valori și atitudini, pentru rezolvarea cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională ori personală în condiții de eficacitate și eficiență.Conform perspectivei europene principalele domenii de competență specifice profesiei didactice sunt: domeniul specialității, domeniul pedagogiei și psihologiei educației, domeniul didacticii de specialitate, domeniul managementului educațional și al legislației școlare, domeniul tehnicilor de informare și documentare, domeniul comunicării și parteneriatului cu mediul social , domeniile inter- și trans- disciplinare. Acestea pot fi completate de competențele complementare: predarea asistată de calculator, predarea în limbi străine, consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților....

Specialiștii stabilesc următoarele repere pentru construirea carierei didactice: specializarea în domeniul psihopedagogic și metodic; orientarea pentru evoluția în cariera didactică prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice; dobândirea de noi competențe, prin programe de conversie pentru noi specializări și/ sau ocuparea de noi funcții didactice/ altele decât cele ocupate în baza formării inițiale.

Cadrele didactice trebuie să fie capabile: să lucreze cu informația, tehnologia și cunoștințele; să lucreze cu persoanele din mediul educațional imediat: elevi, colegi, parteneri educaționali școlari și non -școlari ; să lucreze cu și în societate, la nivele diferite de complexitate și de exprimare: local, regional, național, european, global/mondial.

Calitățile care se cer oricărui profesionist derivă din esența activității lui, din ceea ce cere societatea de la un asemenea profesionist. Pe lângă unele însușiri generale cerute fiecărui om într-o anumită orânduire socială, fiecărui profesionist i se cer însușiri specifice meseriei, care să asigure randamentul maxim al profesiei lui.

În primul rând orice profesor trebuie să fie mesagerul unor valori sociale, al unui ideal de viață.În munca sa cu elevii el îi conduce pas cu pas, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente și de viitor ale societății. Această calitate este una din cele mai importante pentru un cadru didactic.

Pe lângă această calitate mai sus menționată, cadrul didactic trebuie să dețină și calități fizice, intelectuale, afective, de voință și de caracter. Din calitățile fizice cerute cadrului didactic face parte, în primul rând o bună sănătate. Munca didactică impune o mare cheltuire de energie, prin solicitările multiple și variate din partea fiecărui elev din clasă.

Profesia didactică necesită o mare cheltuire de energie nervoasă: atenție continuă, efort de gândire și imaginație, stăpânire de sine. E necesar ca profesorul să aibă un sistem nervos echilibrat. Calitatea care-l caracterizează pe profesor este dragostea față de copii. Cine iubește copiii și știe să și-i apropie găsește mai ușor drumul spre inima lor și îi poate influența mai profund.

Dascălul care-și iubește elevii are o atitudine atentă, caldă, delicată față de fiecare dintre ei, este sensibil la toate succesele și insuccesele lor.

Optimismul pedagogic este o altă trăsătură caracteristică educatorului. Încrederea în elev, în posibilitățile lui de dezvoltare, încrederea în reușita acțiunilor educative stau la baza muncii multor învățători și profesori. Ei sunt siguri că în fiecare elev, dacă este ajutat și îndrumat la timp, se poate forma un cetățean capabil să desfășoare o muncă folositoare. În activitatea de instruire și educare a elevilor, cadrul didactic poate să aibă uneori și insuccese, care-i provoacă sentimente de amărăciune și nemulțumire. Important este să le depășească, să se concentreze asupra muncii sale și să nu uite că după ploaie vine și vreme bună, iar copiii sunt cel mai de preț dar pe această lume.

În ceea ce privește calitățile de voință și de caracter, principala caracteristică este răbdarea, pentru că atunci când lucrează cu copiii, cadrul didactic trebuie să fie răbdător.

În concluzie:

Noi, profesorii, suntem cei care trebuie să facem alegerea:

Rămânem cum suntem,

Schimbăm ceea ce nu e tocmai bine,

Sau:

Achiziționăm tot ce e nou.

Profitul este incomensurabil: succesul profesional și respectul copiilor.

Bibliografie

1. Bălan. E. și colab. *Utilizarea instrumentelor digitale în orientarea și dezvoltarea în carieră a profesorilor, Modulul II,* 2011, Ed. MECTS- UMPFE, București
2. Cucoș C. *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice*, 2009, Ed. Polirom, Iași
3. Gliga L. *Standarde profesionale pentru profesia didactică,*2002,Ed. M.E.C.,București
4. Păun Ștefan *Didactica istoriei,* 2007,Ed. Corint, București

WEBOGRAFIE

www.didactic.ro
www.edu.ro
www.wikipedia.ro
www.21stcenturyskills.org
www.dexonline.ro
www.socioumane.pmu.ro

CREATIVE WRITING

English teacher, Sabău Laura-Stanca,
“Unirea” Highschool, Tg.-Mureș, Mureș County

❝Writing is the painting of the voice.❞ - Voltaire

Writing must be the most challenging skills for both teachers and students. Creative writing is even harder, as it is not for everyone. It cannot be taught, only upgraded. It cannot be learnt, only improved. It is a matter of “you have it or you don’t”! And not many have it! Nonetheless, teachers and students can have a lot of fun experimenting with it. There are exercises, games, activities that can turn the lesson into an entertaining one and can, also, turn students into the creative writers they never knew they were.

1. Writing Skills

Writing is one of the four skills: reading, writing, listening and speaking. Writing and speaking are productive skills. That means they involve producing language rather than receiving it. (Spratt, Mary, Pulverness, Alan, Williams, Melanie, 2005, p. 26). Out of the four skills, writing is the most neglected, as it often requires several lessons for completion. Teachers tend to delay teaching writing and students are not happy to having to complete a writing task, unless they are preparing for a written examination. (Gower, Roger, Phillips, Diane & Walters, Steve, 2005, p. 113).

The typical lesson on writing involves: teaching organizing a text and paragraphing (dividing the information into paragraphs; knowing when to start a new paragraph; ordering the paragraphs), text cohesion (the appropriate use of linkers so that the organization is clear to the reader), register and style (using structures and vocabulary appropriate to the formality and the style of the text). (Gower, Roger, Phillips, Diane & Walters, Steve, 2005, p. 113)

2. Stages in writing.

As opposed to the other skills, writing involves a different kind of mental process. There is more time to think, to reflect, to prepare, to rehearse, to make mistakes and to find alternative and better solutions. (Scrivener, Jim, 2011, p. 192). The process of writing is a complex one, no matter how controlled or free is the work. One cannot simply dive into writing; one cannot just start writing, without any preparation. Unlike the other skills, writing cannot be produced instantly. It is the one skill that can be perfected before being emitted.

Writing is usually performed outside the classroom. Thus, there are stages that students go through before obtaining the final product. These stages typically include: brainstorming (thinking of everything we can about the topic), making notes, planning (organizing our ideas), writing a draft (a piece of writing that is not yet finished and may be changed), editing (correcting and improving the text), producing another draft, proof-reading (checking for mistakes in accuracy) or editing again. (Spratt, Mary, Pulverness, Alan, Williams, Melanie, 2005, p.27)

In the case of freer, creative writings, the same careful planning is essential. In order to have a successful finished product, students need to work in a structured manner, so as not lose track of their objective. The same stages are to be taken. (Gower, Roger, Phillips, Diane & Walters, Steve, 2005, p. 115)

3. What is creative writing?

The term ”creative writing” suggests imaginative tasks. (Harmer, Jeremy, 2007, p. 258). Creative writing is a ”journey of self-discovery and self-discovery promotes effective learning”. It is a long process, during which students need to build up creative writing bit by bit, with a lot of encouragement and support from their teachers. (Harmer, Jeremy, 2007, p. 260)

4. Creative writing exercises

4.1. Folding story

The class is divided in 8 groups. Students are told that they are going to write a story by completing sentences and following instructions on their worksheet. It is pointed out that the story ends with the words at the bottom of the worksheet: “It made my day!” A copy of the worksheet is handed out to each group:

Last Saturday evening, I went out to my favourite restaurant. (DESCRIBE IT)
Fold ----------
I was feeling relaxed because, before going out, I had … (SAY WHAT YOU HAD DONE)
Fold ----------
I was wearing … (DESCRIBE WHAT YOU WERE WEARING)
Fold ----------
When I go there, I ordered … (WHAT DID YOU ORDER TO EAT AND DRINK?)
Fold ----------
After a while, I noticed a group of people at the next table. (WHAT WERE THEY DOING?)
Fold----------
One of them looked particularly interesting. (DESCRIBE THE PERSON)
Fold----------
Just then, my friend arrived and we started chatting about … (WHAT DID YOU TALK ABOUT?)
Fold----------
I had forgotten the person at the next table, so I was surprised when he/she tapped me on the shoulder and said…
(WHAT DID THE PERSON SAY?)

It made my day!

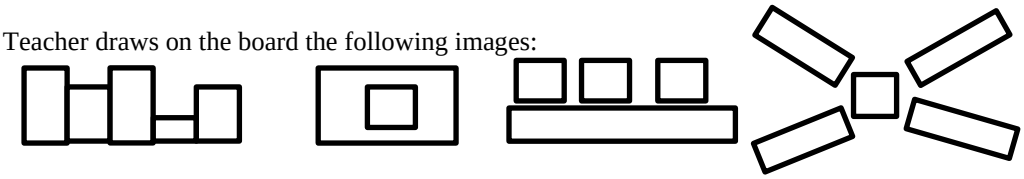
Students are told to complete the first part and to fold it; then pass their worksheet to the next group. This is repeated this until each worksheet returns to its group. Teachers ask students to be as creative as possible.
Upon completion, teachers ask each group to read out to the class their completed stories.

4.2. Mini sagas

The class is divided in groups. The teacher asks each group to choose a topic, then to write a 50-word story on the chosen topic. Upon completion, each group reads their mini saga to the class.

4.3. Rods

Teacher draws on the board the following images:

Teacher asks students to think of a word for each drawing. Students are paired up and asked to decide on one word for the drawing. Students are divided in groups and asked to negotiate and to choose one word for the drawings. Then, each group must write a short story using the words for the images. The stories are read. The other groups have to guess what were the words used for the drawings.

4.4. Something strange happened on the way to…

SOMETHING STRANGE HAPPENED ON THE WAY TO …

The class is divided in groups. Students are told that they are going to write a story about something strange which happened on a journey by imagining answers to some questions. Students are encouraged to be as imaginative or as amusing as they like. A copy of the worksheet is handed out to each group:

Who was in the car that night and where were they going? _____

What strange sight did they see on the road? _____

What happened to their car? _____

What strange smell did they notice? _____

How did they feel and what did they do? _____

What did the police do? _____

Was there an explanation? _____

Each group is asked to read their story. The class is asked to vote the best story.

5. Bibliography.

5.1. Spratt, Mary, Pulverness, Alan, Williams, Melanie, The TKT: Teaching Knowledge Test Course, Cambridge University Press, 2005, p. 26-27

5.2. Scrivener, Jim, *Learning Teaching*, MacMillan, 2011, p. 192

5.3. Gower, Roger, Phillips, Diane & Walters, Steve, *Teaching practice*, Macmillan, 2005, p. 113-115

5.4. Harmer, Jeremy, *The Practice of English language Teaching*, Longman, 2007, p. 258-260

Tratarea diferențiată a elevilor – problemă de actualitate a învățământului modren
- Studiu de specialitate -

Prof. înv. primar HEREȘANU ILDIKÓ
Școala Gimnazială „Ioan Vlăduțiu” Luduș
Jud. Mureș

MOTTO

“Învăţătorul cu adevărat înzestrat este acela care îşi aduce clasa la stadiul în care să poată spune: ***Fie că sunt de faţă ori nu, clasa îşi continuă activitatea****. Grupul şi-a câştigat independenţa.”*

(Maria Montessori)

Învăţământul activ este unul complex în care învăţătorului îi revin îndatoriri noi, referitoare la cunoaşterea evoluţiei fiecărui copil şi la evaluarea sistematică a achiziţiilor acestuia. Constatând lacune în cunoştinţele sau în deprinderile unui elev, el are responsabilitatea de a organiza procesul de învăţare astfel încât, bazându-se pe achiziţiile sale anterioare, să-i completeze lipsurile.

Actul didactic el poate fi reglat şi autoreglat încontinuu, are un caracter secvenţial. Diferențierea instruirii este imperios necesară în cazul în care se observă diferențe individuale între elevii dintr-o clasă. Aceasta se poate realiza prin intermediul metodologiei didactice, prin adoptarea unor modalități de lucru variate, cu conținuturi diferite. În acest sens, două tehnici devin tot mai frecvent utilizate: activitatea pe grupe de elevi și învățământul individualizat.

Cunoaşterea copilului în vederea tratării lui diferențiate este un deziderat, o problemă de actualitate a învățământului modren. Acţiunea de diferențiere a activităţilor cu elevii trebuie stabilită în funcție de aspectele care influenţează randamentul acestora. Stabilirea unei modalități de lucru adecvate trebuie să se facă în funcţie de "capacitatea de învăţare" sau de "însuşire" a informaţiilor.

În practica şcolară tratarea diferențiată a elevilor se poate realiza şi prin utilizarea unor game variate de muncă independentă, atât în clasă, cât şi acasă. Învăţătorul are la îndemână o multitudine de strategii corespunzătoare stilului de învăţare şi nevoilor fiecărui copil. Este foarte important să se realizeze o îmbinare permanentă a tratării diferențiate a elevilor în contextul activității frontale cu întregul colectiv al clasei.

În timpul lecției trebuie să se pună accent pe munca cu elevii care întâmpină greutăți la învățătură. Acești elevi vor fi solicitați mai frecvent, fără a depăși posibilitățile de care dispun. În momentele când clasa efectuează exerciții de muncă independentă, se va lucra individual cu elevii care manifestă rămâneri în urmă la învățătură, pentru a le da explicații suplimentare și a-i ajuta să înțeleagă mai bine conținuturile. Se vor folosi metode de învățământ corespunzătoare, astfel încât să se detemine dezvoltarea capacităților intelectuale și mecanismelor logice de învățare ale tuturor elevilor, la nivelul posibilităților fiecăruia.

Strategia diferențierii învățământului presupune deci o gamă foarte variată de forme de lucru și modalități de organizare a activității cadrului didactic. O lecție modernă se poate concepe prin activitatea diferențiată a elevilor, aceasta putându-se realiza prin diversificarea sarcinilor pe care le adresăm elevilor: întrebările adresate elevilor, sarcini privind munca pe grupe, munca independentă etc.

Forma principală de organizare a activității instructiv-educative este lecția, în cadrul căreia se realizează obiectivele educaționale. În cadrul activităților frontale elevii sunt îndrumați pas cu pas de către învățătorul clasei, astfel participarea activă a acestora la propria lor formare este limitată. De aceea, acest mod de organizare a procesului didactic trebuie să fie îmbinat permanent cu alte moduri de organizare specifice activității diferențiate: învățământul pe grupe și învățământul individual.

În activitatea din clasă cu elevii se pot observa dificultățile de învățare, rămânerea în urmă la învățătură, aici fiind locul cel mai important pentru individualizarea învățământului. Totodată, pot fi promovate diferite forme de activități pe grupe. În cadrul colectivului clasei, pentru îndeplinirea anumitor sarcini, pot fi formate grupuri temporare mai mici. Sarcina principală a învățătorului este aceea de a identifica grupurile de elevi de același nivel, cu care lucrează diferențiat, dându-le sarcini, teme, solicitări la nivelul posibilităților. Pe lângă grupele de nivel, se pot realiza și grupe neomogene (formate din elevi cu capacități de învățare diferite), care ajută la realizarea unui schimb de idei eficient și benefic pentru toți membrii grupei și la stabilirea unor relații sociale pozitive.

Învățătorul trebuie să-și propună atingerea acelor obiective care i se par prioritare, recurgând la diferite modalități de lucru. Discutăm în acest caz îndeosebi de situațiile aflate la *“pragul”* fără de care achizițiile ulterioare nu se pot realiza. Activizarea predării-învățării presupune folosirea unor metode, tehnici şi procedee care să-l implice pe elev în procesul de învăţare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativităţii, dezvoltarea interesului pentru învăţare cu scopul de a-l determina să participe activ la procesul de formare. Astfel, elevul este angajat să înţeleagă lumea în care trăieşte şi să aplice ceea ce a învăţat în diferite situaţii de viaţă.

Metoda ***„MOZAICULUI”*** sau metoda ***JIGSAW***, care este o metodă promovată de susţinătorii predării-învăţării în maniera gândirii critice, poate fi utilizată în acest sens la diverse discipline. Această metodă urmăreşte învăţarea prin colaborare la nivelul unui grup de elevi şi predarea achiziţiilor dobândite de către fiecare membru al grupului „expert” unui alt grup de elevi.

APLICAŢIE

CLASA: a IV-a

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

DISCIPLINA: Geografie

UNITATEA TEMATICĂ: România – elemente de geografie regională

SUBIECTUL: ***Caracterizarea regiunii orizontului local şi a regiunilor învecinate. Caracterizarea judeţului Mureş***

TIPUL LECŢIEI: dobândire de noi cunoștințe

DURATA: 50 minute

COMPETENȚE SPECIFICE:

2.2. Aplicarea unor elemente și cunoștințe dobândite la alte discipline (științe ale naturii, istorie, științe sociale) în descrierea și explicarea realității înconjurătoare

2.3. Identificarea unor fenomene și procese cu caracter geografic din mediul înconjurător al orizontului local, al regiunii, țării și continentului

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O_1 - Să recunoască formele de relief din județul Mureș și din localitatea natală;

O_2 - Să identifice vecinii județului;

O_3 - Să identifice apele, vegetația și fauna județului;

O_4 - Să identifice municipiul reședință de județ, municipiile, orașele județului și comunele învecinate cu localitatea natală;

O_5 - Să identifice principalele resurse naturale și ramurile industriale importante ale județului;

O_6 - Să localizeze pe hartă principalele obiective turistice din județ.

Activităţi de învăţare:

- studierea fişelor de învăţare, care cuprind părţi ale unei unităţi de cunoaştere, pentru identificarea caracteristicilor județului Mureș;
- regruparea elevilor, în funcţie de numărul fişei primite, în grupuri de experţi;

- comunicări orale între membrii grupului şi completarea fişelor de lucru (schița părții corespunzătoare echipei);
- revenirea în grupul iniţial şi predarea secţiunii pregătite celorlalţi membri;
- trecerea în revistă a unităţii de cunoaştere prin prezentare orală cu toată clasa/cu toţi participanţii.

Conţinutul învăţării:

„Experţii 1” - Folosind Harta administartivă a României, vor studia așezarea geografică și numele județelor învecinate cu județul Mureș.

„Experţii 2” - Folosind Harta fizică a județului Mureș, vor observa formele de relief ale județului, vor localiza pe hartă unitățile de relief, apoi vor numi animalele din județul nostru, dar și vegetația în funcție de zonarea altitudinală.

„Experţii 3” - Folosind Harta hidrografică a județului Mureș, vor numi apele care străbat județul, dar și cele din localitatea natală.

„Experţii 4” - Folosind Harta administrativă a județului Mureș, vor identifica municipiile și orașele din județul Mureș, apoi numărul populației și structura etnică.

„Experţii 5” - Folosind Harta resurselor naturale a județului Mureș, vor enumera principalele resurse naturale ale județului, principalele ramuri economice/activități pe care le desfășoară oamenii.

„Experţii 6” - Folosind Harta turistică a județului Mureș, vor enumera activitățile de petrecere a timpului liber. Astfel vor observa pe harta turistică a județului principalele obiective turistice, care sunt vizitate de turiști.

Bibliografie:

1. Ion T. Radu, *Învăţământul diferenţiat. Concepţii şi strategii*, Bucureşti, E. D. P. 1978
2. Nicolae Oprescu, *Ameliorarea randamentului şcolar prin diferenţierea învăţământului, Modernizarea învăţământului primar*, Bucureşti, E. D. P. 1980
3. Ioan Jinga, *Tratarea diferenţiată a elevilor*, Revista de pedagogie, Nr. 6, Bucureşti, 1983
4. Dumitru, I. A., *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Timişoara, Editura de Vest, 2000
5. Uzum Corina, *Strategii pentru eficientizarea învăţării*, Arad, Ed. Universităţii „ Aurel Vlaicu”, 2009

CREATIVITATE ŞI INOVAŢIE DIDACTICĂ

Prof. înv. preşc. ONACA IULIANA CARMEN
Grădinița cu Program Prelungit „Pinochio”
Zalău, Jud. Sălaj

MOTTO:

„Principalul obiectiv al educației este acela de a forma oameni capabili să realizeze acțiuni noi, și nu numai să repete ceea ce au făcut generațiile anterioare – oameni care să fie creativi, inventivi și cu dorință de a investiga.”

(Jean Piaget)

„Vârsta micului faur”, „vârsta cea fericită” sunt câteva etichete sugestive, aparținând literaturii de specialitate, pentru a denumi plastic perioada de vârstă preșcolară. „Inima tuturor vârstelor” cum numea L. Blaga copilăria, este perioada celei mai intense și complexe dezvoltări fizice, psihice și comportamentale, a căror calitate va influența în mare măsură nivelul de adaptare și integrare a copilului în fazele următoare ale evoluției și dezvoltării lui deoarece „Procesul devenirii ca persoană unică, independentă și perfect funcțională își are rădăcinile în copilăria timpurie.” (Tomșa, Ghe. 2005)

In societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

O importanţă deosebită în inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activităţile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii , desfăşurate în clasa şi în afara ei) ;de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Procesul instructiv-educativ din grădiniță, prin conținuturile sale și obiectivele urmărite, este un cadru important de stimulare și dezvoltare a potențialului creativ. Toate domeniile de activitate, începând cu jocul liber și terminând cu educația fizică, constituie tot atâtea căi de activare a creativității.

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare educatorului/ cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului

şi al procesului de învăţământ. Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social.

Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Şi cum noutatea nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este voinţa, perseverenţa în a face numeroase încercări şi verificări.

Exista multiple posibilitati de formare a unei personalitati creative. Consider că una dintre cele mai eficiente la vârsta preşcolară este dezvoltarea creativităţii prin activităţile practice. Pentru a fi cât mai stimulative, interesante şi a pune copiii în situaţia de a crea lucrări noi şi originale în cadrul activităţilor practice am utilizat materiale diferite(hârtie, deşeuri textile ,staniol),cerându-le să le modifice forma fără a ţine seama de conturul iniţial, prin întrebări de genul “Poţi să creezi diferite obiecte prin îndoirea şi decuparea hârtiei?”, copii au creat: podoabe pentru pomul de Crăciun , avioane, bărcuţe.

Tehnicile noi de expresie plastică şi procedee ca: fuzionarea, juxtapunerea, tehnica frotajului măreşte curiozitatea copiilor şi imprimă activităţii un caracter atractiv şi creativ - exemple relevante în acest sens sunt exerciţiile: „Ne jucăm cu culorile”, „Curcubeul”.

În realizarea temelor: „Ploaia culorilor”, „Câmp cu flori”, mi-am propus ca obiectiv principal realizarea – obţinerea – punctelor folosind tehnica stropirii forţate.

Formele spontane – exerciţii de invenţie cu efecte plastice surpriză – pot fi obţinute prin mai multe procedee:

- presarea între două foi a unei pete de culoare uşor fluidizată, din care rezultă noi forme cromatice spontane, similare cu reprezentări vizuale deja cunoscute – fluturi, flori, gâze;
- prin suflarea cu paiul, culoarea fluidizată de pe foaie se răspândeşte dirijat (pe suport) şi obţinem forme spontane ce pot sugera anumite forme. Imaginaţia copiilor nu are limite, de aceea răspunsurile la întrebarea:„Spune cu ce seamănă?” nu au fost deloc surprinzătoare – păienjeni , melci, coarnele cerbului, gărgăriţe, plasă, cumpănă, etc.
- folosirea hârtiei mototolite – este un procedeu simplu ce constă în tamponarea suprafeţei albe sau colorate în prealabil sau rostogolirea hârtiei pe foaie. Exemple: „Culorile toamnei”, „Flori”, „Fantezie şi culoare”.

Materialele folosite în pictură facilitează realizarea imaginii artistice de către copil. Astfel, în afară de suportul obişnuit hârtie, carton, sticlă, faianţă, material textil , putem folosi şi altele, cum ar fi:

- cartoful, morcovul, dopul de plută pentru confecţionarea ştampilelor (formele spontane obţinute cu ştampile pot fi completate cu pensula : ex. „Pădurea de brazi”, „Motive florale”
- clor – pentru tehnica decolorării „Flori de gheaţă”, „Peisaj de iarnă”, Ghiocei”;
- ceara – pentru tehnica tratării cu ceară – Elementul surpriză se obţine folosind o lumânare aprinsă care se ţine aplecată astfel încât din ea să se prelingă pe hârtie picături de ceară topită. Copiii colorează cu pensula toată suprafaţa hârtiei în culorile dorite şi rămân uimiţi la apariţia petelor ivite;
- griş, nisip, orez, mălai – pentru tehnica tratării suprafeţelor : Ex. „Fructe”, „Omul de zăpadă”, Podoabe pentru pomul de Crăciun”;

Exemplele prezentate s-au desfăşurat atât în cadrul activităților comune, cât și al celor cu caracter de exersare sau relaxare, iar metodele folosite nu au fost altele decât cele prin care ne atingem obiectivele zi de zi. Bineînțeles, ponderea o au metodele active(conversația euristică, problematizarea, jocul didactic, experimental, învățarea prin descoperire, învățarea bazată pe joc de rol, brainstorming-ul), dar nu pot fi omise nici cele expozitive(povestirea, descrierea, explicația, instructajul), indispebsabile în unele

activități. Combinarea acestora cu mijloacele didactice intuitive, tehnice și audio-vizuale ne oferă strategiile necesare în educarea potențialului creativ. Educatoarea poate influența potențialul creativ al copiilor nu numai prin conținutul activităților, strategiilor folosite sau cadrul stimulativ, ci, mai ales, prin propria atitudine creativă(interese cognitive și devotement pentru profesie, atitudine antirutinieră, receptivitate pentru nou, cultivarea consecventă a originalității etc.)

În activitatea noastră nu trebuie să uităm că: "Niciodată nu este prea devreme pentru începerea educării creativităţii; activitatea creatoare nu ar trebui să fie îngrădită de niciun fel de restricţii, limitări, critici".(V. Lowenfeld)

BIBLIOGRAFIE:

- Răfăilă Elena, - Educarea creativităţii la vârsa preşcolară, Ed, Aramis, Buc. 2002
- Ionescu Miron, - Demersuri creative în predare şi învăţare, Ed. Presa Universitara Clujeană, ClujNapoca, 2000
- M.E.C.- Revista Învăţământul Preşcolar 3-4/2005

Abordări inovative în cazurile elevilor cu ADHD

Profesor Învățământ Primar Muntean Simona Adriana
Școala Gimnazială Ștefan cel Mare Cetatea de Baltă ,județul Alba

ADHD este cunoscut ca și tulburare comportamentală de la începutul secolului. În 1902, George Still a identificat în practica clinică o serie de copii agresivi, sfidători, greu de disciplinat, excesiv de emoționali sau pasionali și cu o inhibiție voluntară deficitară. Pe lângă aceste caracteristici, ei mai prezentau probleme de atenție și hiperactivitate.

Sindromul atenției deficitare cu hiperactivitate este o tulburare comportamentală prezentată pe cel puțin trei elemente: hiperactivitate, impulsivitate și inatenție. Hiperactivitatea este o caracteristică a oamenilor nerăbdători, fără liniște, dinamici. Copilul hiperactiv: este în continuă mișcare, își scutură/ mișcă mâinile și picioarele când stă pe scaun, aleargă, se cațără, preferă jocurile de mișcare, nu e atent la detalii, apucă mai multe obiecte odată, pierde, uită lucruri personale, nu respectă regulile, instrucțiunile. Impulsivitatea este acea manifestare comportamentală în cazul persoanelor care: au o capacitate slabă de a ajusta reacțiile lor imediate unor anumiți stimuli, au comentarii nepotrivite în anumite situații, își controlează cu greu impulsurile, îi lovesc pe alții și iau lucruri de la ei, au un comportament slab de control propriu. Deficitul de atenție este întâlnit la copiii care au dificultăți în a se concentra la ceva sau la o problemă, se plictisesc repede și-și întrerup munca imediat ce și-au început-o, completarea unei sarcini se face cu dificultate.

Hiperactivitatea (adesea numită hiper kinezie, disfuncție cerebrală minimală, tulburare de impulsivitate, sau, cel puțin încă 30 de termeni) este denumită ca o modalitate de manifestare excesivă și necontrolabilă). Adesea implică neliniște și distragerea atenției.

Sindromul atenției deficitare cu hiperactivitate poate părea un termen care să descrie copilul leneș și în căutare de atenție în viziunea unor profesori. Se crede că cauza acestui comportament stă într-o disfuncție neurologică, care poate fi tratată pe cale medicamentoasă. Deoarece inactivitatea, impulsivitatea și hiperactivitatea pot fi găsite la etapa școlară este important să se facă o bună diagnosticare și evaluare educațională , psihologică și medicală. Elevul cu ADHD își uită și pierde adesea tema, obiectele de scris, cărțile, etc, pretinzând că alții i le-a luat.

Tulburarea de deficit de atenție începe, de obicei, în prima copilărie și produce efecte negative în domeniul școlar, de casă și viață socială. În particular, ea este caracterizată de dificultăți severe în câmpul atenției și al comportării impulsive.

Un copil hiperactiv poate obosi orice adult, în special dacă tulburarea nu este cunoscută. Tulburarea este legată o disfuncție a sistemului nervos central, dar poate fi adesea și cauzată de stres emoțional și fatigabilitate.

S-a constatat că. în general, copiii mici cu ADHD sunt veseli, dar, pe măsură ce cresc, în absența tratamentului, pot apărea probleme de imagine de sine, date de multe ori de succesiunea eșecurilor pe plan academic și social.

Simptomele disfuncției executive sunt următoarele: dificultăți de învățare de pe urma greșelilor, organizare dificilă, dificultate de întoarcere la executarea sarcinii, slab simț al timpului, abilitate scăzută de utilizare a introspecției pentru rezolvarea unei probleme, slabă capacitate de conștientizare, internalizare și generalizare slabă a regulilor, descifrarea dificilă a regulilor sociale, inconsistența muncii și a comportamentului, toleranță scăzută la frustrare, iritabilitate crescută, refuză ajutorul de la cei care l-ar putea ajuta cel mai mult, reacții explozive, manifestă calm doar în mișcare, dificultăți de acordare a atenției altor persoane, sentiment al eșecului în realizarea scopului, învinovățirea altora, minciuni, furturi.

STUDIU DE CAZ

1. Prezentarea cazului

Nume: PM

Gen:feminin

Vârsta: 9 ani

Problema: ADHD

- **Lipsa atenției:**
- deseori nu reușește să fie atentă la detalii sau face greșeli din neglijență la teme, lucru sau în alte activități;
- are deseori dificultăți în concentrarea atenției în sarcinile de lucru sau de joacă;
- deseori nu ascultă, nu este atentă când i se vorbește;
- deseori nu urmează instrucțiunile și nu reușește să termine temele școlare;
- are deseori dificultăți în organizarea sarcinilor și activităților;
- de multe ori, refuză, ezită sau manifestă neplăcere în angajarea unor sarcini de lucru care presupun un efort mental susținut (cum ar fi realizarea temelor în clasă sau temele pentru acasă);
- pierde deseori lucruri necesare îndeplinirii sarcinilor (ex:caiete, instrumente de scris, temele pentru acasă, manualele);
- este deseori distrasă de stimuli externi marginali;
- uită des în activitățile cotidiene (pentru anumite anunțuri pentru părinți scrie pe carnețel)
- **Hiperactivitatea**
- se joacă deseori cu mâinile sau se mișcă permanent în bancă;
- deseori părăsește banca în sala de clasă (sau în alte situații – la teatru, în autocar în excursie) chiar atunci când regulile impun să rămână așezată la locul ei;
- deseori se cațără sau aleragă atunci când acest lucru nu este permis (la ora de educație fizică aleargă când copiii se aliniază, urcă pe spaliere când colegii lucrează la saltea);
- are deseori probleme în a se angaja în liniște în petrecerea timpului liber (în pauză aleargă singură prin clasă făcând mult zgomot, acasă alergă pe stradă făcând mult zgomot);
- pare a fi permanent ”pe picior de plecare” sau se comportă deseori ca și cum ar fi ”Propulsată de un motor”;
- vorbește deseori excesiv;
- se repede cu răspunsurile înainte ca întrebările să fie complet formulate;
- are deseori dificultăți în a-și aștepta rândul;
- deseori întrerupe sau se bagă între alții (ex: se bagă brusc în conversațiile colegilor sau jocurile altora).

2. Obiectivele programului

O1: elaborarea unui proiect de intervenţie de rezolvare a problemei

O2: aplicarea măsurilor din cadrul proiectului şi urmărirea evoluţiei în plan comportamental

O3:diminuarea intensității comportamentelor fizice și verbale neadecvate

O4:menținerea atenției n timpul orelor de curs

3.Durata programului și frecventa activităților

Programul se va desfășura pe parcursul unui an școlar și va conține:

- ✓ Activități la clasa
- ✓ Activități de consiliere –săptămânal, cu o durata de 30 minute în afara orelor de curs,in două zile diferite
- ✓ Activități de modelare comportamentală –săptămânal, cu o durata de 30 minute în afara orelor de curs,in două zile diferite

Activități la clasă

- ➢ organizarea clară a structurii, a pașilor și a ideilor principale ale sarcinii sau ale subiectului,
- ➢ oferirea de materiale (grafice, planșe, diagrame pentru evidențierea structurii, pașilor și a ideilor principale),
- ➢ oferirea listelor de control a sarcinii, mai ales pentru munca independentă,
- ➢ utilizarea cardurilor de sprijin sau postere pentru a evidenția comportamentele așteptate și dezirabile, mai ales când e vorba de sarcini mai puțin familiare, sau în perioadele de tranziție,
- ➢ utilizarea elementelor vizuale cu rol de aducere aminte cum ar fi poze sau benzi desenate,
- ➢ utilizarea cuvintelor cheie scrise pe tablă sau la retroproiector,
- ➢ utilizarea markerelor colorate pentru tablă sau carioci si bandă colorată pentru retroproiector pentru a evidenția informațiile importante,
- ➢ scrierea cu culori pe tablă a ceea ce se dorește evidențiat,
- ➢ solicitarea elevilor să scrie cu culori ceea ce se dorește a fi evidențiat,
- ➢ oferirea de hârtie colorată pentru teste, având grijă să se aleagă culorile preferate de elevi,
- ➢ utilizarea unei lanterne sau a unui indicator cu laser pentru a indica informațiile,
- ➢ utilizarea semnalelor vizuale pentru a indica scurgerea timpului de lucru,
- ➢ utilizarea într-o oarecare măsură a artei dramatice și aînclinațiilor ludice pentru a le capta atenția,
- ➢ îndepărtarea sau acoperirea distractorilor vizuali (de ex. Informația inutilă de pe tablă.)

Activități de consiliere:

- ✓ solicitarea elevilor să repete oral instrucțiunile,
- ✓ eliminarea amănuntelor și a descrierilor inutile din instrucțiuni,
- ✓ utilizarea semnalelor auditive pentru a indica modificări intervenite pe parcursul activității (agitarea unui clopoțel, baterea din palme a numitor ritmuri, interpretarea unei mici partituri la orice instrument muzical),
- ✓ folosirea semnalelor verbale clar și hotîrâte
- ✓ utilizarea vocii pentru a atrege atenția, făcând pauze sau modificând tonul, poate apelând la șoptit,
- ✓ povestirea, mai ales a unor întâmplări personale,
- ✓ utilizarea expresiilor emoționale în timpul prezentării informațiilor (ton dramatic, palpitant sau plin de curiozitate),
- ✓ folosirea elementelor de umor pentru a atrage atenția asupra unui subiect,

- ✓ exerciţii pentru creşterea stimei de sine şi a încrederii în forţele proprii;
- ✓ exerciţii pentru managementul emoţiilor negative;
- ✓ explicarea comportamentelor inadecvate în cadrul clasei, a şcolii şi în societate;
- ✓ dezvoltarea capacităţii de empatie;
- ✓ menţinerea unei relaţii constante de comunicare cu părinţii, profesorii şi conducerea şcolii;
- ✓ încurajarea atitudinii adecvate prin diverse tipuri de recompense;
- ✓ dezvoltarea abilităţilor sociale în diverse situaţii de viaţă;

Activități specifice

- ✓ Permiterea copiilor de a se juca cu diferite obiecte pe parcursul sarcinilor mai lungi sau atunci când ascultă instrucțiunile;
- ✓ Includerea în stilul de predare a demonstrațiilor, materialelor interesante și prezentărilor ce implică atingerea unor obiecte de studiu ori de câte ori este posibil;
- ✓ Utilizarea ghidurilor de studiu și prezentărilor lacunare. În timp ce prezentăm o lecție, elevii completează cuvintele care lipsesc bazându-se pe ceea ce spune cadrul didactic sau scrie pe tablă. Folosirea instrumentelor grafice în acest scop.
- ✓ Utilizarea strategiilor de chestionare susceptibile de a-l conduce pe elev spre succes (tehnici de sondare, oferirea unor indicii, acordarea unui timp suplimentar dacă elevii doresc.
- ✓ Organizarea lecțiilor astfel încât să se includă o varietate de întrebări ce presupun răspunsuri din partea întregii clase, din partea unui grup, a unei perechi sau a unui singur elev.

Bibliografie:

Dobson, James, (1987), *Dr. Dobson answers your questions about raising children*, Tyndale House Publishers, Inc., Wheaton, Illinois

Dumitru, Ion Al.,(2008), *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice şi sugestii practice*, Polirom, Bucureşti

Vahid, Betty, Harwood, Sally, Brown, Sally, (1998), *500 Tips for Working with Children with special needs*, British Library Cataloguing in Publication Data

Kieran Egan, Ștefan Popenici, (2007) *Educația elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție,* Didactica Press

CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ
„ ABORDĂRI INOVATIVE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ„
STUDIU DE CAZ AL UNUI ELEV CU PROBLEME DE COMPORTAMENT

Prof..înv.primar: Mihalache Raluca-Andreea
Șc.Gimn.Al.I.Cuza Câmpina

a. Prezentarea problemei de comportament și a contextului în care aceasta se produce;
b. Identificarea cauzelor individuale, familiale, școlare și sociale;
c. Formularea unor soluții cu character ameliorative și analizarea lor în termini de avantaje/dezavantaje

a. Prezentarea problemei de comportament şi a contextului în care aceasta apare.

T. I. A., în vârstă de 7 ani, este elev în clasa I, clasă cu profil integrat sportiv, specializarea înot la Școala Gimnazială I.C., mediul urban, Copilul locuiește împreună cu bunica sa din partea tatălui, în mediul rural, într-o localitate apropiată de școală unde acesta învață, necesitând naveta cu maxi taxi. Pe maxi taxi este însoțit de către bunica sa atât la venire cât și la plecare. Părinții săi locuiesc în mediul urban, în aceeași localitate cu școala unde elevul urmează cursurile, la câteva minute distanță de școală, însă amândoi muncesc de la ora 7 până la ora 18. Aceștia au un loc stabil de muncă, mama având funția de economist, lucrând într-o bancă, tatăl având funcția de inginer lucrând la o firmă renumită de stat. Copilul a fost născut la 6 luni, a fost un copil nedorit de către mamă. A avut probleme de sănătate încă de la naștere din spusele bunicii. Este un copil agresat fizic atât de bunică cât și de părinți. Situația financiară este una bună, acestuia nelipsindu-i nimic. Este un copil dezordonat, de multe ori neîngrijit, deși atât bunica cât și mama sa sunt îngrijite și atente la ținutele sale vestimentare. Tatăl său este neglijent, are părul lung, neîngrijit, se îmbracă doar în negru și poartă tricouri cu mesaje dubioase cum ar fi:„ Noi suntem moartea!„ . Părinții nu se ocupă de copil iar după terminarea orelor de serviciu și în weekend aceștia merg în locuri suspicioase unde se ascultă o anumită muzică, se consumă băuturi alcoolice și substanțe interzise.

Elevul are probleme de comportament atât în timpul orelor de curs cât și în pauze. Deranjează orele, vorbește tot timpul, nu respectă regulile clasei, nu respectă sarcinile. Atunci când i se atrage atenția, devine foarte nervos, țipă, se tăvălește pe jos, se automutilează, își dă cu pumnii în cap, își mușcă buzele, își introduce pixul sau creionul în mână până se rănește. În timpul orelor de înot, își necăjește colegii, umilindu-i ori de câte ori are ocazia. Le ia ochelarii de apă de la ochi atunci când doamna profesor de înot demonstrează un exercițiu și îi pune să se bage în apă după ei desi aceștia pot fi în pericol în acel moment. În pauze, se ia de copii din orice motiv pentru a produce un scandal și începe să îi lovească. Le cere acestora dulciuri, deși lui nu îi lipsesc în nicio zi și îi amenință că îi va lua la bătaie în caz contrar. Temele și le face împreună cu bunica și sunt efectuate corect. Se simte bine atunci când este lăudat dar acest lucru este o reacție doar de moment. Învață bine, având note bune, însă dorește să răspundă doar el iar dacă nu este numit atunci când ridică mână începe să se automutileze. De multe ori își desenează schelețI pe mâni cu carioca iar copertele cărților și a a caietelor sunt imprimate cu schelețI. Nu este acceptat de grupul clasei și nu lucrează în echipă. La plecare este preluat de către bunica sa, iar dacă bunica este informată de faptele rele pe care acesta le-a făcut în timpul zilei, este plesnit de către aceasta.

b.Identificarea cauzelor individuale, familiale, şcolare şi sociale;

Cauze individuale:

- stima de sine scăzută;
- lipsa unor modele pozitive pentru a-și construi un set de valori.

Elevul nu are încredere în forțele proprii acesta fiind în permanență criticat și certat pentru rezultatele obținute la învățătură indiferent dacă acestea sunt bune sau rele. Aș mai adăuga aici și cauzele biologice. Copilul fiind născut la 6 luni și ținut la aparatele de oxigen până în momentul în care s-a constatat o dezvoltare normală pentru a fi externat, sistemul nervos central i-a fost afectat. Aceste informații sunt obținute de către învățător din spusele bunicii.

Cauze familiale:

- neglijența din partea părinților asupra copilului;
- certurile existente în permanențe între copil și bunică, între copil și părinți, între părinți și bunici.

Cauze şcolare:

- nevoia în permenanță de a fi lăudat de către colegi și de către cadrele didactice;
- nevoia de a face parte din grupul clasei și de a deține în permanță rolul de lider.

Cauze sociale:

- lipsa de timp și afecțiune a părinților;
- agresivitatea fizică și verbală a părinților în prezența băiatului;
- agresivitatea fizică și verbală a părinților și bunicii asupra copilului;
- anturajul părinților prezenți în fața copilului cu modele negative de conduită;

c. Formularea unor soluții cu caracter ameliorativ și analizarea lor în termeni avantaje/ dezavantaje.

<u>Formularea unor soluții cu caracter ameliorativ:</u>

a) Formularea Regulamentului clasei de elevi împreună cu aceștia;
b) Aplicarea Regulamentului și stabilirea „sancțiunilor„ de către elevi în cazul nerespectării acestuia;
c) Subiectul, elevul T.I.A, a fost așezat în bancă preferențial la fel ca toți copiii acesta fiind plasat pe rândul din stânga, a doua bancă.
d) Elevii au primit „ teme pentru acasă„ pe care trebuiau să le efectueze împreună cu părinții. Exemple de teme: „ Îmi place ceea ce sunt!”; „ Îmi doresc de la părinți…….”, „ Îmi iubesc părinții pentru că…….”, „ Pasiunile mamei sunt…….”, „ Pasiunile tatălui sunt…..”, „ Îmi place la școală pentru că…….”.
e) S-au organizat mai multe jocuri pe echipe în care fiecare elev deținea pe rând rolul de lider;
f) Activitățile didactice au fost organizate doar pe echipe iar echipele erau schimbate zilnic.
g) Au fost organizate parteneriate între școală și psihologigi, psihiatrii cu implicarea tuturor factorilor educaționali(familie, cdre didactice, elevi)
h) Au fost organizate programe de psihoterapie pentru tulburăriri emoționale și de comportament.

Analizarea soluțiilor cu caracter ameliorativ

- Copilul a învățat că și ceilalți elevi trebuie respectați;
- Copilul a observat că sistemul recompensă – pedeapsă funcționează;
- Copilul s- conformat regulilor de grup.
- Respectă persoanele din grup și la școală și acasă;
- Primind „ teme pentru acasă„ pe care a trebuit să le rezolve împreună cu părinții, aceștia s-au cunoscut mai bine iar învățătorul a putut astfel să identifice cauza problemelor de comportament ale elevului;
- Parteneriatele organizate împreună cu psihologii și medicii psihiatrii la care au participat atât membrii familiei cât și elevii, au ajutat să diagnosticheze problema copilului prin comparație cu ceilalți.

Importanța instrumentelor muzicale în educația copiilor cu dizabilități vizuale

Cristiana Cauacean Rosi
Liceul Special pentru Deficienți de Vedere

Această lucrare prezintă o abordare metodologică privind predarea muzicii la elevii cu dizabilități vizuale, pe baza interacțiunii cu instrumentele muzicale. Un obiectiv educațional major pentru elevul cu dizabilități vizuale este atingerea unui nivel de independență și asigurare de sine în toate sarcinile, cum ar fi jucarea unui instrument. În calitate de profesor la o școală pentru deficienți de vedere, am aflat că succesul în acest scop poate fi atins prin folosirea unor spații sau modificări corespunzătoare stilului de învățare al fiecărui elev. Multe tipuri de instruire muzicală implică prezentări vizuale. Instrumentele muzicale și configurațiile lor spațiale adecvate sunt selectate pentru a accentua și a trăi gama de mișcare, rezistență, rezistență, aducție / răpire, supinație / pronace, flexiune / extensie, dexteritate numerică etc.

Educația muzicală a fost îngustă, formulată și controlată până recent, doar din punct de vedere artistic, dar situația este răscumpărată de recunoașterea modernă a muzicii ca parte legitimă în curriculum. Aceasta permite angajarea profundă a învățării și susține activele și abilitățile care sunt esențiale pentru reușita viitoare.

În scopul de a oferi copiilor primele contacte cu sunetul, instrumentele muzicale, acest subiect abordează trei teme principale:

• Contactul cu diferite manifestări muzicale, diferite stiluri și expresii muzicale legate de muzica clasică, folclorul românesc, jazz etc.
• Proprietăți ale sunetului și muzicii: frecvență, durată, intensitate, timbră, tempo, noțiuni de formă etc.
• Notația muzicală Braille

Primele două teme sunt destul de ușor de realizat, dar când încercăm să învățăm muzică scriind, apar câteva mari provocări. Există unele diferențe între notația convențională și notația Braille: Braille nu folosește portative, iar înălțimea notelor este definită de semnele octavei. Partitura este prezentată pe orizontală, deoarece textul și relațiile verticale dintre părți și note sunt deduse de cititor.

Există un format specific și diferit pentru muzica instrumentală, vocală, pian și percuție. Utilizatorii de Braille trebuie să înțeleagă conceptul de intervale cu mult înainte ca conceptul să fie introdus în scris. Toate acestea nu sunt cu adevărat dificil de învățat, dar îl sperie pe profesorul văzător, care este instruit în notația muzicii convenționale. Urmând o secvență de pași atent planificată, studentul poate citi notația simplă de muzică.

Când mișcările naturale și creative sunt încurajate să exprime percepțiile muzicale, sensibilitatea muzicală îi determină pe copii să descopere și să întărească trăsăturile și componentele muzicii și să dezvolte concepte despre corp în raport cu spațiul (Campbell & Scott-Kassner, 1995, Sims, 1990, 1993).

Corelația dintre abilitățile copiilor de a se juca cu instrumente muzicale și nivelul de maturitate al dezvoltării lor fizice este evidentă. Coordonarea și percepția lor pentru a păstra impulsul constant și pentru a copia modele ritmice de bază folosind instrumentul se vor maturiza și cu vârsta. Producția sonoră este o activitate fizică și corpul uman are o acțiune înnăscută de a lovi lucrurile pentru a produce sunete (Moorehead & Pond, 1977). Descoperirea plăcerii de a auzi sunetele îi inspiră pe copii să exploreze sunete de diverse surse și, astfel, să-și stimuleze dezvoltarea motorie (Campbell & Scott-Kassner, 1995, Sims, 1990, 1993, Zimmerman, 1971). Copiii traduc senzațiile de ritm muzical în acțiuni kinestezice, astfel încât experiențele de joc ar trebui să fie obținute și din instrumente muzicale alese pentru a se potrivi cu abilitățile de dezvoltare ale copiilor.

Găsiți instrumentul potrivit

Atunci când decideți cu privire la instrumentul adecvat, trebuie să fiți realist în recomandările dvs. adresate studenților și părinților și să fiți deschisi și cinstiți cu privire la limitările și potențialul de succes pe anumite instrumente. Instrumente cum ar fi maracasul, tamburinele pot fi folosite unul câte unul. Instrumentele mai mari (de exemplu, tamburul conga, xilofonul) pot fi împărțite. Copiii pot juca solo-uri, duete,etc.

În timpul unei activități de mișcare, toți copiii pot fi îndrumați să se angajeze în aceeași mișcare (de exemplu, bate mâinile, picioarele de ștanțare, sărituri) sau li se permite să-și creeze căile lor de a se deplasa prin bătăi.

Din toate instrumentele muzicale, corpul uman este cel mai natural pentru copiii mici. Diferitele sunete ale corpului, cum ar fi bătaia umerilor, a capului, a coatelor, a genunchilor și a stomacului, amuză copiii. Experiența ritmică a corpului îi pregătește pe copiii mici pentru a juca instrumente - cum ar fi maracas, triunghiuri și tobe, urmate de instrumente ca - xilofoane, tonuri clopot și tastaturi.

Potrivit lui Campbell și a lui Scott-Kassner (1995), cântece de acțiune și jocuri ritmice facilitează coordonarea "mișcării ritmice sincrone și a vocii cântând". Învățarea unui instrument stimulează dezvoltarea înțelegerii muzicale.

Practica de formare a urechii

Pasul 1: Ascultați ceea ce pare

Pasul 2: Vezi ce pare

Pasul 3: Cum arată

Pasul 4: Reproduceți pe instrument

Indică faptul că există patru - și numai patru - lucruri fundamentale care trebuie învățate în audierea muzicală: auzul înălțimii, intensitatea, timpul și timbrul. Explicați fiecare dintre acestea prin voce sau instrument și dați un concept concret fiecăruia dintre aceste patru caracteristici, mai întâi în izolare și al doilea în situația muzicală reală. Această identificare bine făcută este, în mare parte, îndeplinirea întregii sarcini.

Adaptări muzicale pentru deficiențe de vedere

Curricular

• Identificați acordurile

• Folosiți fundaluri contrastante pentru materiale imprimate și evitați aglomerația pe pagină

• Suprapunerile colorate deasupra materialului tipărit pot ajutaDe mediu

• Păstrați scaunele, mesele și instrumentele în același loc

• Vorbiți prin mișcări de dans sau joc

• Ghidați mișcarea individuală pentru dansuri sau pentru jocul instrumentului

• Folosiți simțul auditiv prin: înregistrarea de lecții sau materiale pentru cântec; explicând zgomotele; formarea percepției auditive a sunetelor în foreground și background; cugetând verbal când trebuie să acționeze instrumentul sau să schimbe coarda; folosind bile cu clopote

• Permiteți elevilor să simtă diferențe și forme atunci când prezentați instrumente

• Oferiți înregistrări și accesați echipamentul de redare

• Descrieți / numiți instrumente atunci când sunt auzite, simțite sau acționate

Fiecare copil trebuie să experimenteze înainte de a învăța regulile de aceea propun următorii pași în dezvoltarea abilităților motorii dezvoltării abilităților motorii fine la pian[5]:

- poziția corectă la pian
- explorarea claviaturii
- identificarea clapelor negre
- identificarea clapelor albe
- identificarea lui do central
- identificarea corectă a notelor pe claviatura pianului cu orice deget
- identificarea corectă a notelor pe claviatura pianului cu degetul indicat
- cântarea notelor cu o durată oarecare
- cântarea notelor cu durată indicată
- cântarea notelor fără a ține cont de tempo, dinamică
- cântarea notelor cu indicațiile de tempo, dinamică

Metoda „hand-under-hand” este utilă atunci când dorim să demostrăm poziția mâinii la pian, sau când învățăm cântece cu mișcări ale mâinilor, deoarece permite elevului să „vadă” mâinile profesorului și să înțeleagă mișcările.

Întrebarea importantă atunci nu este când să începem lecțiile de muzică, dar care este scopul lecțiilor de muzică pentru copiii mici? Copiii foarte mici cu deficiențe vizuale nu sunt expuși instrumentelor pentru a le stăpâni, ci pentru a-și câștiga experiența și a învăța să dezvolte relații semnificative cu muzica la o vârstă fragedă, să dezvolte abilități cum ar fi identificarea instrumentelor, melodia și bătăile. Domeniile de concentrare: emoțională, comunicare, social, cunoaștere, motor / senzorial.

Copiii găsesc muzica plăcută și sunt, în general, dornici să participe la activitățile muzicale. Această motivație intrinsecă poate fi utilizată pentru a genera mișcare și a se angaja în realizarea muzicii.

Învățarea unui lucru este un act care trebuie să fie efectuat de către cursant. Nu poate fi făcut pentru el de către profesor. Singurul lucru pe care un profesor îl poate face este să ajute la crearea condițiilor favorabile prin motivație, furnizare de materiale și îndrumare generală.

[5] Cauacean Rosi Cristiana (2016), "*Pianul în educația muzicală a copiilor cu deficiențe de vedere*", Simpozion Național "Inițiative didactice".

Bibliografie:

1. Altun Z. D., (2010), „Exploring effective music teaching strategies of primary school teachers”, Karadeniz Technical University, Fatih Faculty of Education, Turkey
2. Borges J. A., Tome D., (2013), „Teaching music to blind children, 5th International Conference on Sotware Development and Technologies for Enhacing Accesibility and Fighting exclusion”, DSAI
3. Burnard P, Burnard D., Steven C., Rusinek G., Rusinek S., (2008), „Inclusive pedagogies in music education: A comparative study of music teachers’ perspectives from four countries”. International Journal of music education 26 (2): pp.109-126
4. Huang F. T., (2007), „Preschool piano methods and developmentally appropriate practice”, A dissertation presented to The Faculty of the Graduate School University of Missouri-Columbia
5. Joseph D, (2015), „We did the how to teach it’: Music teaching learning in Higher Education in Australia”, Deakin University
6. McDowell C., (2010), „An adaption tool kit for teaching music”, in Teaching Exceptional Children Plus, Vol. 6, Issue 3
7. Seashore C.E., (1967), Psychology of music, Dover Publications
8. Thaut, M. H., Thythm, (2007), „Music and the Brain”, New York and London: Taylor and Francis Group
9. Zdzinski ST. F., (2001), „Instrumental music for special learners”, Music Educators Journal

Metode activ-participative moderne în activitatea didactică

Prof. învățământ preșcolar BIRO SARA
Școala Gimnazială Oltea Doamna GPP. Nr. 47
Oradea, România

„Spune-mi şi o să uit. Arată-mi şi poate n-o să-mi amintesc. Implică-mă şi o să înţeleg” (proverb american)

Modernizarea procesului de învăţământ din grădiniţă implică mai multe componente: proiectarea didactică, tehnici şi instrumente de cunoaştere şi evaluare a copiilor, parteneriate educaţionale, activităţi extracurriculare, o metodologie didactică activăşi creativă. Noul curriculum pentru învăţământul preşcolar aduce noi accente, care pun în valoare dezvoltarea globală a personalităţii copilului.

Învăţământul preşcolar are un anumit specific, dacă ne gândim la vârsta celor ce-l urmează, ceea ce nu exclude utilizarea metodelor activ-interactive. Felul în care educatoarea solicită întrebări, felul în care organizează activitatea de formare şi informare a copilului, prin accentul pe care-l pune pe dezvoltarea proceselor cognitiv-aplicative, influenţează comportamentul activ şi creativ al copilului. Jocul de rol, Experimentul, Observaţia, Jocul interactiv, Lotus, Portofoliul, Metoda proiectului, Mozaic, Ciorchinele, Metoda pălăriilor gânditoare, Ştiu/vreau să ştiu/am învăţat, Cubul, Brainstorming, Metoda bulgărelui de zăpadă, Metoda R.A.I. “Răspunde-Aruncă-Interoghează” sunt câteva din metodele interactive ce se pot utiliza cu succes în grădiniţă.

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării experenţiale, de exersare a capacităţilor de analiză, de dezvoltare a creativităţii copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacţiunea dintre preşcolari, schimbul de idei, de cunoştinţe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preşcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret şi prin corelaţiile elaborate interactiv, în care îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii. De asemenea, aceste metode activează toţi copiii şi le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independenţa în gândire şi acţiune, îi ajută să ia decizii corecte şi să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităţilor de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri şi activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obţinute şi reconstituirea relaţiei educatoare-copil.

Conform pedagogiei moderne, educatorii, în mod continuu, trebuie să promoveze învăţarea eficientă, bazată pe sporirea gradului de implicare activă şi creativă a copilului, menită să înlesnească cunoaşterea, prin participarea directă la construirea cunoaşterii. Schimbarea în activitatea didactică, desfăşurată în grădiniţa de copii implică aplicarea de metode, tehnici şi procedee moderne ce contribuie la eficientizarea învăţării. Fiecare cadru didactic îşi poate alege propriul demers, personalizat, modern, care să fie compatibil cu stilul didactic, cu obiectivele şi conţinuturile activităţilor.

„Nu toţi educatorii pot să ajungă la calitatea de cercetător în sensul ştiinţific al termenului, dar o activitate de căutare a noi soluţii pentru activitatea curentă realizează orice dascăl care se respectă.” -Rodica Mariana Niculescu

Învăţarea prin cooperare reprezintămodul de organizare a activităţii didactice pe grupuri mici, astfel încât lucrând împreună, copiii îşi maximizează atât propria învăţare, cât şi pe a celorlalţi copii, este calea folosită de către educatoare pentru a-i sprijini pe copii să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa.

De ce utilizăm învăţarea prin cooperare ? - Procesul de învăţare nu poate fi conceput, în contextul actual, fără cooperare: pot colabora 3-4 copii într-un grup, 16-20 copii dintr-o grupă, dar pot conlucra și copii din grupe și grădiniţe diferite, în proiecte comune. Deci, a coopera înseamnă a lucra împreuna pentru un scop comun, presupunând un schimb activ de idei, însemnând a dezvolta componenta socială a personalităţii copiilor. Determinarea copiilor preşcolari să lucreze în echipă, reprezintă o tehnică binecunoscută pentru promovarea învăţării active și a unei mai bune pregătiri pentru integrarea şcolară, ştiut fiind faptul că abilitatea de a lucra împreună a devenit apanajul noii reforme educaţionale. Copiii trebuie învăţaţi de mici să coopereze în cadrul unor echipe, dar să se înfrunte și individual din perspectiva"***câştig eu - câştigi şi tu".*** Activitatea de ansamblu a copilului în grădiniţă trebuie să îl ajute să se dezvolte armonios. Pentru aceasta, ea trebuie să îi asigure deschiderea către toate activităţile pozitive de care este capabil să şi-l stimuleze optim. Educatoarei îi revine sarcina să participe alături de copii la elaborarea cunoştinţelor, să servească drept model în legăturile interpersonale şi să încurajeze interacţiunile cooperante dintre copii. Demersul de realizare a sarcinilor se realizează prin colaborare. Este împărtăşită părerea că toţi pot oferi alternative valoroase de soluţionare a problemei, dacă sunt ajutaţi.

În continuare, voi prezentacâteva ***modalităţi de formare a grupurilor de copii*** pe care le-am folosit cu succes:

- Copiii număra de la 1 la 4 (sau 3), cei cu numărul 1 se aşează la masă pe care se găsește cifra 1 si aşa mai departe; fiecare copil se aşează la măsuţa cu cifra corespunzătoare. Copiii primesc ecusoane cu diferite desene (ex. frunză, fruct, legume, flori). Fiecare copil se așează în colțul respectiv unde se găsește desenul pe care l-a ales.
- Pe o măsuţă sau pe covor în mijlocul sălii, se amestecă ecusoane cu faţa în jos cu 3 sau 4 categorii de desene: albinuţe, mămăruţe, fluturaşi etc. Fiecare desen reprezintă un cântecel binecunoscut de copii. Copiii încep să cânte fiecare cântecelul respectiv și, între timp, se îndreaptă către măsuţa la care se găsește ecusonul pe care l-au ales.
- Impusa (aşezarea copiilor se face după cum indică educatoarea).
- La latitudinea și după preferinţa copiilor.

Tocmai pentru ca preşcolarii să interacţioneze frecvent unul cu celălalt, a fost concepută desfăşurarea ***activităţilor pe centre,*** unde se creează un mediu propice învăţării pe grupuri mici de copii. Fiecare centru de activitate devine un laborator de iniţiativă, imaginaţie şi creativitate pentru copii. Materialele pe care le avem la aceste centre îi stimulează şi îi provoacă pe copii să-şi folosească toate simţurile în timpul jocului, să interacţioneze cu colegii, dar și cu educatoarea, în timpul activităţilor desfăşurate pe centre, sau în timpul activităţilor libere, aceştia nemaifiind inhibaţi. Prin experimentare, investigare, descoperire proprie, copiii încearcă idei noi, culeg informaţii. Comunică între ei, dar şi cu adulţii, fapt ce duce la dezvoltarea aptitudinilor sociale.

Astfelpentru ***dezvoltarea sentimentului de prietenie*** am desfăşurat diferite jocuri:

- *“Ghemul”:* grupul de copii este aşezat în cerc, pe covor. Ei primesc un ghem de sfoara(lână) pe care îl rostogolesc de la unul la altul în direcţii diferite. Fiecare ţine de bucata de fir astfel încât, pe covor să apară un desen inedit. Dacă firul se rupe, li se spune copiilor că există şi prietenii care se pot rupe, se poate face nod, reparându-se ruptura, dar acel nod va exista, se va vedea tot timpul. Când ghemul s-a terminat începe strângerea lui în ordine inversă. Pe măsură ce se strânge, fiecare îl numeşte pe colegul căruia îi înmânează ghemul.
- *“Prietenul meu de…*“: grupul de copii se plimbă prin sală. Se aude o melodie veselă. Coordonatorul(dirijorul) jocului opreşte muzica și strigă: „Caută un prieten de mână!”. Copilul se salută cu cine se întâlnește în momentul acesta, cu o prindere de

mână. Coordonatorul pornește muzica, copiii se plimbă maideparte. La comanda următoare „ Caută un prieten de picior, cot, umăr, cap etc.”,copiii caută prietenul respectiv.

Ca una dintre activităţile caracteristice copilului de vârstă preşcolară, *jocul* - în varietatea formelor sale - a devenit una dintre principalele metode extrem de eficiente în munca instructiv-educativă. Ca metodă, valorifică avantajele dinamicii de grup, independenţa şi spiritul de cooperare, participarea efectivă şi totală la joc, angajează şi copiii timizi, creşte gradul de coeziune în colectivul grupei. Colaborarea a fost şi este utilizată în jocurile de rol, jocurile de creaţie, jocurile didactice, jocurile de mişcare. În joc, copiii îşi asumă sarcini, roluri, fiecare cooperând în felul său cu colegii pentrufinalizarea obiectivului propus şi pentru obţinerea satisfacţiei finale.

În educația preșcolară, factorul important este desemnat de siguranța sentimentală, atmosfera senină, relaxată, starea generală bună, repausul, echilibrul sentimental. Trebuie să acordăm un rol important experiențelor cotidiene de viață, care se includ în mod natural în viața copiilor. Copilul reușește să observe și să învețe acceptarea unei alte persoane, autoaprecierea sănătoasă, preocuparea față de alții, empatie, doar într-o atmosferă ce asigură echilibru. **Esenţial este ca noi, educatorii, să avem o atitudine pozitivă faţă de diferitele dimensiuni ale schimbării, să fim abilitaţi să folosim diferite instrumente metodologice care să ne permită efectuarea „pasului înainte” pe care societatea ni-l cere.**

Bibliografie:

1. Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – *Activităţi bazate pe inteligenţe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
2. Bocoş Muşata, Avram Iftinia, Catalano Horaţiu, Someşan Eugenia, *“Pedagogia învăţământului preşcolar. Instrumente didactice”,* Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009
3. Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga *„ Metode interactive de grup”* Ed. Arvers.
4. https://eduscoala.ro
5. www. edu.ro *„Curriculum Pentru Educaţia Timpurie* -2019”

INOVAŢIE ŞI CREAŢIE IN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

STATE STELA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ CĂLMATUIU,TELEORMAN

In societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somantic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual. Este foarte important ca in formarea unui stil de viaţă sănătos pentru şcolari să se pună accent pe :

- autocunoaşterea şi construirea unei imagini pozitive despre sine;
-comunicare şi relaţionare interpersonală;
-controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor şi a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
-prevenirea atitudinii negative faţă de sine şi viaţă.

In abordarea creativităţii in procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală . Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică.Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvolta personalitatea.Creativitatea, in termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale intre concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere. Pentru 2009, Comisia Europeana a sugerat evidenţierea rolului pe care creativitatea şi inovaţia îl joacă în generarea prosperităţii .Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate.Educaţia şi formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activităţile anului 2009 ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate şi inovaţie şi să stimuleze o strategie pe termen lung.Ar trebui, de exemplu, să se pună accent pe o gamă largă de subiecte, precum matematica, ştiinţa şi informaţia şi alte tehnologii.

Noul mileniu aduce noi cerinţe educaţionale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume:

- educaţia formală însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat;
- educaţia nonformală constând in activităţi educative desfăşurate in afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;
- educaţia informală care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.De o importanta deosebita este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă şi evaluarea orală; aceasta din urmă, deşi presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor şi blocaje datorate emoţiei sau timidităţii, prezintă avantaje deosebite,

precum: realizarea interacţiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competenţe prin intervenţia cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ şi de interrelaţionare al elevului etc;

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvenţă a metodelor de autoevaluare şi de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii îşi exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranţă opiniile celorlalţi, capacitatea de a-şi susţine şi motiva propunerile etc.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în ştiinţele educaţiei care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenţiei cadrului didactic în situaţii de criză micro-educaţională şi a evitării consecinţelor negative ale acesteia.

Trebuie pus accent pe dimensiunile managementului clasei :

- dimensiunea ergonomică – se referă la dispunerea mobilierului, vizibilitatea, amenajarea sălii de clasă ;
- dimensiunea psihologică - se referă la cunoaşterea, respectarea şi exploatarea particularităţilor individuale ale elevilor ;
- dimensiunea sociala – se referă la clasă ca şi grup social ;
-dimensiunea operaţională - se referă la instrumentele operaţionale care sunt recompensele şi pedepsele;
-dimensiunea inovatoare – se referă la cunoaşterea practicii educaţionale la un moment dat, cunoaşterea tendinţelor şi tradiţiilor activităţilor educaţionale vizate, cunoaşterea orizonturilor de aşteptare ale elevilor;
- dimensiunea normativă – se referă la norme,. ansambluri de reguli care reglementează desfăşurarea unei activităţi educaţionale.

O importanţă deosebită in inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activităţile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii , desfăşurate în clasa şi în afara ei) ;de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Anul European al Creativităţii şi Inovaţiei are ca obiectiv promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate, la toate nivelurile, având totuşi ca punct principal educaţia şi cultura.Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

In viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev şi are in vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic in” subiect activ” al propriei deveniri.Modelul de proiectare a activităţii didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conţinut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică.Ar trebui

să se ţină cont de toate formele de inovaţie socială şi antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
3. I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002

Inovație și creativitate în activitatea didactica

Prof. Înv. Primar: Ghiță Brigitta Eniko
Școala Gimnazială „Dr. Balasi Jozsef” Curtuișeni”, structura Vășad

În orice demers didactic principalul actor este copilul. De la el pornim și tot la el ajungem. El este noutate, surpriză și fantezie și nu își dezvoltă priceperi și deprinderi dacă nu este antrenat sistematic în activitatea de învățare. Aceste activități de învățare pot fi realizate prin redimensionarea modelului clasic de configurare a lecției sau prin înlocuirea lui cu alte structuri alături de utilizarea unor strategii, metode și tehnici moderne, mai eficiente.

Numeroase cercetări au demonstrat cât de productiva este forța creativă la copil, cât de spontan și cât de individual este elanul lui de creator, de aceea dezvoltarea sistematică a creativității la vârsta primei copilării este de o importanță majora atât în menținerea potențialului creativ cât și a evoluției sale ulterioare în cultivarea și stimularea creativității infantile conținând în sine bazele afirmării creativității la adult.

Un cadru optim pentru antrenarea creației îl constituie jocul. Jocul:

- amplifică posibilitățile de expresie,
- sporește vitalitatea spirituală,
- amplifică dinamismul creativ,
- amplifică nevoia activă de cunoaștere a noului în raport cu experiența
- amplifică dinamismul și expansivitatea specifică vârstei primei copilării

Pe baza experiențelor sale afective, prin joc, copilul combină, complică, îmbogățește, acțiunile preluate din modelele socio-culturale, dă semnificație proprie jucăriilor și obiectelor pe care le utilizează.

Jocul didactic dezvoltă creativitatea copiilor favorizând efortul intelectual menținând vie atenția și stimulând totodată: cinstea, spiritul critic, răbdarea, lucru in echipă etc. Jocul didactic este factor care contribuie la dezvoltarea capacității de exprimare și a gândirii logice.

Jocurile didactice sunt clasificate pe mai multe criterii în funcție de:

- Scopul urmărit
- Materialul didactic folosit/fără material didactic
- Vârsta copiilor

Jocul de rol este o metodă activă de predare-învățare-evaluare, cu o structură mixtă și este foarte atractiv pentru copii prin aspectul său copilăresc și eficace. Acesta sporește gradul de implicare al copiilor în activități și favorizează atât formarea convingerilor, atitudinilor și comportamentelor cât și autocontrolul.

La vârsta școlarității mici, componenta emoțională, afectivă a comunicării joacă un rol esențial în stabilirea relațiilor interpersonale de care copilul are nevoie. Alături de aceste relații cu valențe pozitive, educative apar, rareori, și unele negative, care pot duce la izolarea unor copii de colectivul clasei.

Activitatea creativă antrenează toate nivelurile de conduită biologică și logică (deprinderi, inteligență), antreneaza însușirile psihice (gândire, memorie, atenție, voință etc) în direcția pentru care acesta este pregătit și preocupat în vederea realizării unor produse ce se caracterizează prin originalitate, noutate, valoare și utilitate socială.

Am putea spune ca educația, defapt, studiază creativitatea, iar aceasta trebuie să fie compatibilă cu vârsta.

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. primar IFTIMIA CRISTINA
Școala Gimnazială Gâștești –Pașcani, jud. Iași

Creativitatea nu este cu siguranță un concept nou! Cu toate acestea, cuvântul creativitate a apărut abia în anii ’40 în Statele Unite. Nu este nimic inovator a vorbi despre educație creativă și inovatoare. Invocate regulat în anumite politici educaționale și în documentele de orientare ale organizațiilor internaționale, cum ar fi OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) sau Comisia Europeană toate subliniază importanța creativității, urgența dezvoltării acestuia în rândul tinerilor, conceptele de inovație și creativitate, apropiate și complementare, chiar și interdependente, sunt încă departe de învățarea de zi cu zi. Adesea, ideea de creativitate în predare este asociată cu discipline artistice sau „creative”: arte plastice, muzică.

O educație esențială formală nu se potrivește bine cu aceste concepte vagi despre creativitate și inovație. Este dificil să te bazezi pe structurare disciplinară strictă, evaluări de certificare la sfârșitul nivelului și să iei în considerare simultan pedagogie inovatoare și învățare creativă, unde fiecare își poate dezvolta talentele, abilitățile și cunoștințele în ritmul propriu și în funcție de imaginația sa.

Nu este o problemă de a opune cunoașterea creativității, disciplinelor interdisciplinarității, este necesar să echilibrăm utilizarea practicilor care funcționează în educația transversală și cea a practicilor „noi”, care facilitează învățarea tuturor.Creativitatea despre care vorbim nu este doar agilitate intelectuală, este un mod de viață și nu doar de gândire.

Mai multe sondaje sau rapoarte permit evidențierea asupra declarațiilor instituționale și a realității pe teren, atât în curricula, cât și în formarea profesorilor sau metodele de evaluare a practicilor inovatoare și creative și a învățării. Educația poate într-adevăr să crească abilitățile și creativitatea, dar nu trebuie întotdeauna.

Creativitatea este adesea asociată cu inovația, fie la nivel de sistem, instituție de învățământ sau individual. Este apoi o problemă de a crea pentru a inova sau a inova în mod creativ, fără ca cei doi termeni să poată fi disociați. Cu toate acestea, educația creativă nu se poate limita la ceea ce apare încă uneori ca lecții de deschidere sau dezvoltare personală. Acest lucru ar însemna să considerăm că ar exista, pe de o parte, o educație bazată pe subiecți fundamentali (limba maternă, știința și tehnicile, istoria, limbile străine etc.) care să favorizeze memorarea și asimilarea cunoștințelor moștenite, iar pe de altă parte educație creativă bazată pe discipline mai dezinteresate, dar mai puțin centrale pentru succesul academic.

De fapt, creativitatea, așa cum este definită în majoritatea rapoartelor de experți și dezbaterile cercetătorilor, se referă mai pe larg la „capacitatea de a propune noi soluții, noi viziuni relevante asupra lucrurilor, prin recombinarea cunoștințelor existente, fără respectarea în mod necesar a cadrelor disciplinare sau a modului de a face acest lucru.

Se dovedește că profesorii cei mai atenți la metodele didactice inovatoare sunt cei care au câțiva ani de experiență. Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă . În abordarea creativităţii în

procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilităţi în demersul său spre formare intelectuală.

Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Asistăm la domnia abilităților transdisciplinare, la conceptualizarea proiectelor, la achiziția de strategii care îmbogățesc activitățile educaționale, oferind oportunitatea de a avea opinii multiple și critice asupra fenomenelor și evenimentelor. O abordare pedagogică reînnoită face posibilă îmblânzirea tehnologiei pentru a o transforma într-un instrument pentru muncă, educație și creație. Copilul este învățat să furnizeze informații adecvate pentru a-l face semnificativ. Copiilor li se cere să acționeze, să își folosească percepțiile, să se educe, să-și împărtășească experiențele cu ceilalți, să-și comunice ideile. Copiii propun, discută, reflectă acțiunile lor. Ei creează. Mai mult decât atât, pentru ca copilul să înflorească nu simte nevoia să experimenteze și să-și exprime puterea creatoare. De asemenea, rămâne o prioritate stimularea și încurajarea acțiunilor și gesturilor sale creative. În plus, activitățile colorate de creativitate îi permit să rămână o ființă creatoare decât să rămână doar un interpret al realității.

În școala viitorului, creativitatea va fi recunoscută ca abordare care să conducă la înțelegerea și integrarea cunoștințelor. Creativitatea face posibilă trecerea de la o formă de cunoaștere la alta. În combinație cu tehnologiile, facilitează reprezentarea cunoștințelor, comunicarea și încurajează descoperirea. Devine ușor să ne imaginăm că, combinația dintre creativitate și tehnologia informației va crea un context extrem de stimulant pentru copii. De ce să nu proiectăm și să organizăm un atelier, o bibliotecă pentru a împărtăși situații plăcute, permiteți copilului să ia alegeri și să trăiască o activitate în felul său? De ce să nu schimbăm paradigma și obiceiurile sale de lucru și să introducem și activități creative la distanță cu alți școlari sau alți adulți. Atunci devine esențial să implicați și să integrați mai mulți părinți care doresc ca mulți să împărtășească o parte din experiența copiilor lor.

În această ordine de idei, vorbitorii au grijă să construiască un spațiu real și un spațiu virtual care să adune activități și proiecte care să adune laolaltă adulți și copii. Inovația devine o componentă a universului educațional. În acest scop, intervenienții sunt responsabili de declanșarea la copii a proceselor de organizare, integrare și conectarea cunoștințelor. Ei îi învață să trăiască într-o societate de cunoaștere și imaginație. De asemenea, trebuie să le permită să învețe să adopte puncte de vedere multiple și critice asupra întregului fenomen tehnologic, astfel încât tehnologiile să fie instrumente și comenzi rapide pentru a învăța și să păstreze creativitatea fiecăruia.

Creativitatea este o abilitate care trebuie dezvoltată pentru a construi ca individ cu propria personalitate. Cu toate acestea, nefiind înnăscut, profesorul trebuie să ofere elevilor săi mijloacele de stimulare a acestuia, prin diferite situații învățarea în diferite domenii disciplinare. Recurgând la gândirea divergentă în special, elevul este condus să-și urmeze propriile căi, în cadrul constrângerilor date de profesor, ceea ce îl conduce la autonomie.

Autonomia este, de asemenea, o abilitate fundamentală în construirea sinelui și a viitorului cetățean. Acest principiu permite conștientizarea sinelui, a celorlalți și a legilor, implicând în același timp respectul pentru aceste trei elemente. Ca și creativitatea, autonomia este învățată. Ea este posibilă datorită alegerii judicioase a metodelor de învățare propuse de profesorul, care joacă și aici un rol cheie.În procesul creativ rolurile profesorului de arte vizuale sunt îndeosebi roluri de formator și mediator.

Într-adevăr, el trebuie să-și părăsească elevii experimentați independent, faceți, anulați, refăcând. De asemenea, trebuie să le promoveze gândirea divergentă, îi determină să-și urmeze intuițiile, în special să se elibereze de anxietate a „răspunsului greșit”.

Într-adevăr, în artele vizuale, locul de eroare este minim, egal inexistentă în măsura în care pot fi toate răspunsurile la o situație problematică admisibilă.

Bibliografie:

Ionescu Miron, - *Demersuri creative în predare şi învăţare*, Ed. Presa Universitara Clujeană, ClujNapoca, 2000

I..Cerghit – *Sisteme de instruire alternative*, Aramis, Bucuresti, 2002.

Adams Karlyn (2005)- *Surse de inovație și creativitate*- Washington: Centrul național pentru educație și economie

Freilich E. (1962). -*Creativitate și inovație*-. Healthcare Executive, vol. 7, nr 1, p. 30-31.

Quality education in schools

computer expert: Moisă Florinel
“Duiliu Zamfirescu” School, Focsani

Creativity and innovation express the “well of energy” of every school, with the condition that these two aspects be permitted to evolve, and the only one that can do this is the professor, by adopting a national innovative culture.

Creativity is a process that contains the ability to create new ideas. These ideas can be more or less interesting and original, but are important for quality education. On another hand, innovation also involve the implementation of these new ideas.

People express their creativity in different ways. Those to whom the dominant brain side is the left one, use logic, precision and numbers; this part of the brain is based on analysis, natural and technical sciences. People who use their right side of the brain more, are creative, artistic and poetic, they do not count on precision but appreciate more the freedom of speech. The first category is based on science, the second one, on art.

Creativity as a process used in a school setting, involves introduction of new standard of quality, based on complex economical and cultural realities. Every new thing in a school undertake the materialization of an idea, and apply it. Generally speaking, the types of new patterns of education overtake the old ones, creating new values and threatening the traditional way of teaching, in which the professor role is to provide knowledge by teaching, reading and exercising. Of all those mentioned above, we understand that innovative strategies represent the only way we can blend in the constant changes that are to come.

Regarding the educational management, so that the process of creative thinking and the whole atmosphere of simulating creativity to be implemented in an environment, the ideas need to have practical values, so that they can be applied in practice as well. Nevertheless, not just the creative ideas that meanwhile are transformed into quality education, can receive the title of innovation. This way creativity represents the base of innovation , meanwhile the innovative ideas are the final result of applied creativity. We can conclude that without creativity there is no innovation, but we need to also agree on the fact that not always an idea is an innovation.

New and creative ideas influence positively the quality of the didactic act and the lack of them influence negatively. Therefore, the role of the professor becomes more and more complex. It has reached to the conclusion so that to face the “decline of learning”, which is becoming more and more difficult, and whom we face every day, creativity is so important.

We can understand why the schools that are successful are not so willing to change the teaching strategies which were already tested. With time, even the best of the strategies of teaching will get old. Traditional planning illustrate the past hypothesis that were implemented in the future, creating a false sentiment of security, which further on is associated wit teaching models that were successfully implemented. An innovative environment can be created if the scholar institution is prepared to give up their rules, habits and old traditions.

In cases in which creativity is the base of innovation, new ideas represent the applied creativity. Even though not all ideas are innovations, without creativity there is no innovation. A lot of teachers lack new ideas that are also creative, without acknowledging that itself will influence negatively the apparition of new ideas.

The key to improve the educational creativity stands in the creative potential to evolve during all our life. Past studies have recorder that creativity is mostly something you were born with, but there are ways and methods that simulate and evolve creative and innovative thinking, used as a main weapon for teachers.

New ideas help the educational system to improve, to become a successful one, meanwhile the lack of ideas influence

negatively the teaching process. Therefore, a professor role becomes more and more complex and necessary. They have the possibility and the authority to encourage the creation of new ideas and using quality standards. The teachers can initiate and trigger the creativity potential of the students or discourage the creative ideas, if they become rigid. The real changes and the process of creation are analog to those who admit their problems and opportunities.

The first step of the process of creation revolves in generating a higher number of different ideas. The value, practical and real character and the benefits that this ideas will bring, will be accomplished further. If the process of collecting ideas is to be creative, we need to involve our subconsciousness. On the other hand we don't have to be discouraged, if our first idea is not a revolutionary one, because in rare cases happens that the first idea to be revolutionary.

After we conceive the best solution to the problem we have, we need to also implement it. This is the most complex step, because it needs that the entire team to support it, therefore we need company. Creativity involves the ability to see things that others cannot see, differently.

The three techniques of the process of creativity most often used are: the brainstorming techniques, synergies techniques and the techniques of nominal group.

The brainstorming technique involves in fixing the current problems by finding new innovative solutions, which simulates the production of new ideas and their quality, because this technique is being accomplished usually, in a team, in a group of students. Via this technique the group activity is being supplementary simulated and various diverse ideas will be collected and will help in solving the problems. This technique, beside the fact that it generates new ideas, actively constructs to build a creative team.

Before we start to solve a problem, we need to first define, by asking pre made questions and giving detailed explanations. The problems we want to try and resolve with the help of the Brainstorming method, need to be clearly and precisely defined. They require quality ideas, but only in the second part of this act of creation, when we reduce the number of solutions, by selecting the ones that are qualitative and more efficient.

There are several types of Brainstorming Processes:

1. *Group Equality Technique* – it involves the equality of all participants for this process; the ideas can be debated afterwards, public or anonymous.
2. *The Transmission of Ideas Technique* – each participant for the brainstorming process can write its own idea and make it open for wide public (group), so that later on can receive feedback for it.
3. *The Recording Of the Proposals made by Team* – the base idea of this technique lay the associations made by the members of a team. The process starts with the so called individual brainstorming, so that in the end will generate all the ideas of the members of the team, and based on that, a list of priorities will be generated.
4. *Computerized Brainstorming* – the moderator of the brainstorming process will generate and transmit electronically the ideas of each member in particular; based on these ideas, the moderator will build a list of all propositions and ideas, and afterwards will send it to each member for a supplementary analysis.

Examples for Brainstorming Procedures

1. Introduce the subject of the studio theme.
2. Ask for ideas. Do not reject either one, no matter how weird it looks like. Write them on the blackboard (or ask a participant to do it). Work fast, maintain the rhythm.
3. Stop when the ideas of the participants become in-exhaustive.

4. Go through the ideas once more. Ask for guidance where needed and wrap the idea. Mix the similar ideas if the participants agree.
5. Explain that you can focus on only 3 subjects of training and that the participants must set an order of priorities regarding this, so that all participants agree with the final decision.
6. Using the boards / blackboards, and a slower rhythm, start an analysis process based on different criteria, such as : urgency, level of difficulty, necessary time, available time etc.
7. Now that the students reflected over what means every idea in practice, ask them to agree over the first 3 ones.
Make sure they all agreed.
8. The main advantage of the brainstorming method is that it permit the rapid and easy obtainment of the new ideas and possible solutions.

As a conclusion, a professor, to assure a proper education, must have high pedagogical abilities and a proper qualification, so that it can walk his students via different ways and methods, so that it will prepare them for the future, being the messenger of social values and an ideal life.

Bibliography:

1. Gryskiewicz, Stanley S., Taylor, Sylvester, Making Creativity Practical: Innovation That Gets Results, Center for Creative Leadership, 2007
2. Thakor, Anjan, Innovation and Growth: What Do We Know?, World Scientific Publishing Company, 2013

Teachers' Lives During the Coronavirus Crisis

Prof. Eva Fenechiu

Colegiul Tehnic de Transporturi Transilvania, Cluj Napoca

Stress isn't new to teachers, but what they're experiencing now makes their typical stress seem like a picnic. Driven by a pandemic to the front lines of an unprecedented rush to distance-learning, the nation's teachers are scrambling to manage an armful of new challenges. And they're exhausted.

That exhaustion emerges from a tangle of dynamics. Teachers are grappling with unfamiliar technologies. They have to retrofit—or reinvent—their lessons and find new ways to do familiar things, like grading homework. They're inundated with emails, texts, and calls from principals, parents, and students. They're trying to "be there" for students and their families. And many are also juggling the needs of their own children or other loved ones while managing their own coronavirus fears.

Amy Pollington, a kindergarten teacher at Saint George School, a private K-8 in Seattle, didn't mince words when she described her first week of distance-teaching."By the fourth day, I started to have a panic attack," she said. "I hadn't slept. I was feeling like the walls were coming in on me."

Sitting there in a living room chair, her $6 Amazon classroom-backdrop poster taped up behind her, Pollington had to shut down her laptop and her phone to regain her composure. She was trying so hard to "give 150 percent, to be there every moment of the day and night" for her families. But she had to stop. Just for a few minutes.

She isn't alone. In interviews with Education Week, teachers described staying up until 2 or 3 a.m., answering emails, trouble-shooting technology or planning lessons. They can't seem to shut it off. Papers are strewn across their living rooms, kitchens, and bedrooms. And on top of the stress and exhaustion, they're grieving.

"I'm sorry I'm crying, but just to be with them, their little faces, every day, in person, I miss that so much," said Angie Shaw, who teaches 1st grade at Longfellow Elementary in Scottsbluff, Neb.

She aches for the familiar routines and rituals of her brick-and-mortar school day and how she knew every loose tooth, every hurt feeling, in her students' lives. Shaw holds a weekly evening circle time on Zoom, but she can't get the kind of connection she's used to with each student.

A New Level of Multitasking

One of Rana El Yousef's recent days illustrates the complexities that teachers are now managing. El Yousef, a high school chemistry teacher in Glendora, Calif., multitasked during her morning dog-walk, using it as her twin 9-year-old sons' "recess" and as a quick tutorial in writing and fractions so they could get started on their teacher's assignments.

Home again, she made the boys breakfast and got them logged onto their Chromebooks. Then El Yousef tackled a brimming inbox, scanning each email's demands: There's a science department Zoom meeting at 2 p.m., as well as her sons' 3rd grade Zoom meeting. There's another Zoom meeting at 3 p.m. for honors and Advanced Placement teachers.

It's hours before she can get to her own students, and the emails were flooding in. El Yousef had posted YouTube videos with lessons and worksheets, and a do-at-home science experiment and a Google quiz. Students were asking: How do I answer this lab

question? How do I submit my answers? Between emails, she graded her AP students' practice quizzes and surveyed her students about their online access. And there's the small matter of planning new lessons, too. "I've been staring at a computer for eight solid hours, my eyes are strained, my shoulders are tense, and I have to keep reminding myself, all this is new, and we are all learning, and it will get easier, I hope," El Yousef said.

Teachers also feel caught between their students and families, who are overflowing with questions, and their principals who often can't provide answers yet."Families are asking, what is grading going to look like? What are they going to base promotion on? And we don't know yet," said Theresa Bruce, who teaches 8th grade social studies at the KIPP-Harmony School in Baltimore. "We're used to being able to quickly get answers for our parents. But not being able to answer, it plagues your mind."

Haunted by the No-Shows

Bruce and her students are more comfortable than many with technology-based instruction, since their school is a blended-learning environment, with 1-to-1 computing. Even still, teaching from home is a massive and difficult change, she said. Among other things, she's lost the cues that she can pick up only from seeing her students in person, she said.

Teaching from home comes with another risk: too little physical activity. Teachers said they're worn out from sitting still in front of a computer so much. "My body aches from sitting for hours on end," said Shaw. Anderson said that since she doesn't need to "walk from classroom to classroom anymore, or walk to lunch," she finds herself sitting endlessly, working until the hours blur and it's 3 a.m.

Trying to Go From Zero to 60

Experts in online learning, and in grief and stress, say none of what teachers are experiencing is surprising. Susan Patrick, the CEO of the Aurora Institute, a nonprofit that supports districts with virtual learning, said it's impossible to do full-scale distance-learning instantly. "There's a reason districts and schools take one to two years planning time," she said. "You can't go from zero to 60 in 24 hours if you don't have the processes and structures in place."

Michael Barbour, who focuses on virtual learning as an associate professor of education at Touro University California, said research shows that preparing lessons for distance-learning can be more time-consuming than for brick-and-mortar settings. Plans for live—or synchronous—sessions can take up to three times as long, he said, and plans for asynchronous lessons can take as much as five to eight times longer.

Experts said teachers and those around them shouldn't discount the emotional toll that the sudden shift to home teaching is taking on them.

"Being asked to suddenly do something you're not skilled in, coping with the worry about coronavirus in their own lives, feeling they're not doing enough for kids and parents, plus their fears about next fall, and how their students and families could really be suffering mentally and financially then, all of that piles up into an amazing amount of stress," said Kathleen Minke, the executive director of the National Association of School Psychologists.

Teachers' experience of grief is going unacknowledged, too, as exhaustion and stress take a higher profile, experts said. That can produce a phenomenon known as "disenfranchised grief"—a grief that's tougher because it's not acknowledged and accepted, said Kenneth Doka, a psychologist who specializes in grief.

“It could be hard for teachers to feel they can complain about the loss of not seeing their students, when they know people out there are dying,” Doka said. “But that lack of recognition leads to [a] more complicated [form of] grief.”

The combination of stress and grief can produce brain changes that make the already-stressful job of teaching even tougher, said Patricia A. Jennings, a professor of education at the University of Virginia and an expert in teacher stress. The sudden shift to the new demands of home teaching, laced with fears about coronavirus, blend into a kind of trauma that can shift the brain from higher-order thinking skills into survival mode.

“We might shut down a bit, space out, dissociate, or check out because we can’t cope very well,” Jennings said. “We might also get into a kind of hypervigilance, where we’re constantly checking emails or news developments, and it’s hard to concentrate.”

Bibliography

https://www.edweek.org/ew/articles/2020/04/16/exhausted-and-grieving-teaching-during-the-coronavirus.html?intc=eml-contshr-shr-desk

https://qz.com/1826369/how-coronavirus-is-changing-education/

Inovaţie şi creativitate în activitatea didacticăla matematică

Profesor: Zahiu Mariana Denisa
Școala Gimnazială Nr.311,București

“Creativitatea este un proces de învăţare aparte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană”

(Arthur Koestler)

“Termenul de **“creativitate**” îşi are originea în cuvântul latin “creare”, care însemnă “ a zămisli”, “a făuri”, “a crea”, “a naşte”. Însăşi originea cuvântului ne demonstrează că termenul de creativitate defineşte un proces, un act dinamic care se dezvoltă, se desăvârşeşte şi cuprinde atât originea, cât şi scopul. Capacitatea creatoare este greu de definit, din cauza complexităţii sale. Expresia evocă puterea de a inova, de a fi original în gândire şi realizări, de a manifesta un spirit flexibil, o tendinţă spre prospectare activă. Ar fi, deci, mai corect să vorbim de aptitudini creatoare. Aceasta se situează, după părerea lui **Guildford**, în domeniul producţiei divergente, concept care se apropie de acţiunea originală de nonconformism, de evadarea din sfera ideilor curente şi comune ale imitaţiei sau reproducerii, pur şi simplu”

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ. Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social.

“Creativitatea, fiind o dimensiune importantă a omului contemporan, trebuie să constituie o problemă centrală a şcolii. Ca formaţiune complexă de personalitate, ea mai poate fi privită atât în ipostaza de potenţial creativ ca substrat psihofiziologic, cât şi ca substrat psihic al creaţiei. Există în literatura de specialitate studii în ceea ce priveşte faptul că procesul creativ poate fi explicat printr-o listă a trasăturilor de personalitate care corelează mai frecvent şi mai bine cu creativitatea. Pentru a dezvolta capacităţile creatoare ale elevilor cadrele didactice trebuie să cunoască în primul rând trăsăturile comportamentului creator, care se referă la: o inteligenţă generală superioară; o gândire divergentă; o capacitate de a gândi abstract; o flexibilitatea gândirii; o curiozitate; o încredere în sine; un spirit de observaţie; o perseverenţă; o independenţă în gândire; o receptivitate faţă de probleme; spiritul de observare; o imaginaţiecreatoare; o originalitate; o capacitate combinatorie; o perseverenţă, iniţiativă; nonconformismul în idei”

Matematica este considerată de multe ori de către elevi o disciplină dificilă, rigidă, neplăcută. Acest lucru se datorează în mare măsură strategiilor tradiţionale. De aceea, rolul nostru, al dascălilor este de a face din matematică un obiect plăcut, interesant şi atractiv.

Prin creativitate se înţelege capacitatea sau aptitudinea de a realiza ceva original. Considerată ca o structură de personalitate, creativitatea este în esenţă interacţiunea optimă dintre atitudinile predominant creative şi aptitudinile generale şi speciale de nivel supramediu şi superior. Nu este suficient deci, să dispui de aptitudini dacă acestea nu sunt orientate strategic, prin motivaţie şi atitudini, către descoperirea şi generarea noului cu valoare de originalitate. Există două nivele ale creativităţii din punct de vedere al

relaţiei creator-creaţie-societate. Se poate vorbi de o creativitate la scară personală în care rezultatul procesului este nou, original doar pentru individ, fără valoare deosebită pentru societate şi de o creativitate ce oferă produse de mare valoare socială.

Gândirea logico-matematică are un loc important în dezvoltarea creativității deoarece matematica este cea care ajută la găsirea de soluţii, iar profesorul are sarcina principală de a depista potenţialul creativ al copiilor, asigurându-le condițiile de dezvoltare a capacităţilor creatoare. De aceea, copilul de azi trebuie sprijinit și modelat pentru a deveni omul creator de mâine, pregătit pentru a putea face față marilor confruntări ale vieții.
Creativitatea este un concept care se referă la potențialul de care dispune o persoană pentru a desfășura o activitate creatoare. Ea poate fi considerată și ca aptitudine, reprezentând capacitatea de a elabora idei, teorii, modele noi, originale în care gândirea este procesul cognitiv cel mai important.

Matematica nu este şi nu trebuie să fie o simplă tehnică ce se foloseşte într-un domeniu limitat. Ea trebuie să facă parte din cultura generală a fiecărui om, pentru că matematica nu se învaţă doar pentru a fi ştiută ci pentru a fi folosită, pentru a fi aplicată în practică. Ea este ştiinţa cea mai operativă care are cele mai multe şi mai complexe legături cu viaţa.

„Gândirea, ca o capacitate de prim ordin a personalității-există ca gândire umană numai prin creativitate”

(I. Kant)

Cateva dintre metodele de dezvoltare a creativitatii copiilorcare pot fi folosite si in cadrul orelor de matematica sunt : brainstorming,metoda mozaicului, ciorchinele,turul galeriei,metoda cubului.

Brainstormingul, ”furtună în creier”, ”efervescenţa creierului”,”asalt de idei “ este o metoda de stimulare a creativităţii ce constă în enunţarea spontană a cât mai multor idei, pentru soluţionarea unei probleme, într-o atmosferă lipsită de critică. Pe de altă parte, metoda asaltului de idei se bazează pe funcţia asociativă a intelectului.

O idee emisă de un subiect are o functie asociativă dublă:

-se asociază și cheamă o altă idee în mintea aceluiași subiect;

-se asociază cu o idee în mintea altui subiect.

La baza acestei metode stau două principii, neutralizarea blocajului gândirii şi stimularea ideilor noi într-o formă spontană. Există două faze distincte în desfășurarea asaltului de idei, formularea temei și identificarea elevilor participanţi și comunicarea temei în momentul începerii lecției, dându-se posibilitatea fiecărui elev să dea un răspuns sau altul, fără argumentare și într-un timp cât mai scurt.

Metoda mozaicului (Metoda Jigsaw) sau **„metoda grupurilor interdependente”(**A.Neculau,1998), este o strategie bazată pe învățarea în echipă(team-learning).

Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină *expert.* El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate, celorlalţi colegi.

Această metodă are multiple avantaje. Strategia mozaicului este focalizată pe dezvoltarea capacităților de *ascultare,vorbire,cooperare,reflectare, gândire creativă și rezolvare de probleme.* Astfel, elevii trebuie să asculte activ comunicările colegilor,să fie capabili să expună ceea ce au învățat,să coopereze în realizarea sarcinilor , să găsească cea mai potrivită cale pentru a-i invăța și pe colegii lor ceea ce au studiat.

„Esențială pentru această modalitate de structurare a travaliului clasei este interdependența dintre membrii grupului,care-I stimulează să coopereze. Sarcina comună nu poate fi indeplinită decât dacă fiecare elev îşi aduce contribuția. Metoda cuprinde activități ce vizează întărirea coeziuniigrupurilor, ameliorarea comunicării și dezvoltarea capacității de a facilita achiziționarea cunoștintelor de către colegi. Prin intermediul ei se anihilează tendința de instituire a unor ierarhii în grupuri,întrucât elevii cu status înalt și cu abilități deosebite învață de la ceilalţi, în aceeași măsură în care ei îşi ajută colegii să înțeleagă și să-și însușească o subtemă. Trebuie să remarcăm calitatea metodei grupurilor interdependente de a anihila manifestarea efectului Rigelmann”Lenea socială”, cum se mai numește acest efect, apare cu deosebire atunci când individual îşi imaginează că propria contribuție la sarcina de grupnu poate fi stabilită cu precizie. Interdependența dintre membrii și individualizarea aportului fac din metoda Jigsaw un remediu împotriva acestui efect”(**Adrian Neculau,Ștefan Boncu,1998,p.244).**

Ciorchinele-este un organizator grafic,un tip de brainstorming neliniar,prin care se evidențiază într-o rețea conexiunile dintre idei despre un subiect. Se notează tema în centru și apoi din ea curg ideile,sintagmele noi. Metoda organizează reprezentările elevilor și exersează gândirea liberă.

La început,tema (care urmează a fi rezolvată) este scrisă în mijlocul tablei/foii de hârtie, iar elevii sunt solicitați să-şi noteze toate ideile care le vin minte în legătură cu tema respectivă, trăgându-se linii între acestea și tema inițială. Pe măsură ce se scriu cuvinte,idei noi,elevii vor trage linii între toate ideile care par a fi conectate. Activitatea se oprește când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp acordată.

Ciorchinele este o metodă creativă, avantajul acestei metode constă în faptul că nu se emit judecăţi de valoare şi nu se evaluează ideile. În urma utilizării la clasăa acestei metode, am observat că elevii colaborează, negociază cu plăcere, comunică și scriu cu mult entuziasm informațiile necesare îndeplinirii sarcinii date.

Turul galeriei-reprezintă o tehnică didactică specială care susține metodele didactice în care predomină acțiunea de cercetare indirectă a unei probleme speciale,existente sau creată în condiții de **“utilizare a conflictului în învățare”(Ion–Ovidiu Pânișoară,2006,pp391;399-400)**

Această metodă urmărește exprimarea unor puncte de vedere personale referitoare la tema pusă în discuție. Elevii trebuie învățați să asculte, să înțeleagă și să accepte sau să respingă ideile celorlalți prin demonstrarea valabilității celor susținute.

Prin utilizarea acestei metode ,se stimulează creativitatea participanților,gândirea colectivă și individuală,se dezvoltă capacitățile sociale aleparticipanților, de intercomunicare și toleranță reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt.

În plan metodologic turul galeriei ca tehnică didactică specială saupotențială metodă didactică autonomă –stimulează interesul elevilor pentru învățare /autoînvățare în condiții de evaluare /autoevaluare continuă formativă/autformativă,eficientă in plan: a) *psihofizic* , în măsura în care "necesită mișcarea elevilor în clasă", subordonată unor obiective concrete interiorizate ;

b*) psihosocial și pedagogic*,în măsura în care „angajeazăinteracțiunea directăîn grupul inițial și indirectă cu ceilalți colegi, prin intermediul muncii acestora"

(Ion Al. Dumitru,2000,pp.102,103).

Metoda cubului - este o metodă activă aplicată unei clase de elevi împărțită în șase grupe.

Fiecare grupă are o sarcină de lucru diferită ca grad de dificultate față de celelalte cinci grupe. Elevii dau cu zarul. Fiecărei fețe a cubului, profesorul îi asociază o cerință, care trebuie neapărat să înceapă cu cuvintele "descrie ", "compară", "asociază","argumentează", "analizează", respectiv "aplică".

Oricare formă a muncii independente stimulează activitatea creatoare a elevilor, asigurând antrenarea tuturor elevilor la muncă, îndeplinirea problemelor date și integrarea cu succes a elevilor în societate.

"Creativitatea este darul cel mai de preţ al omului, care i-a permis să făurească primele unelte, să stăpânească o parte din natură prin ştiinţă şi tehnică, să modifice mediul înconjurător, să pătrundă în spaţiul cosmic. Imaginaţia implică interacţiuni cu toate componentele sistemului psihic uman cum ar fi: dorinţele, aspiraţiile, profunzimea înţelegerii, trăirile profunde ale evenimentelor, experienţa proprie de viaţă, dinamica temperamentală, într-un cuvânt, întreaga personalitate. Acest potenţial latent, dacă este exersat şi educat de către cadre didactice profesioniste, îndrăgostite de meserie, poate fi valorificat la maximum ca vectori ai acţiunii eficiente şi novatoare în orice domeniu"(Dubciuc Ludmila).

Bibliografie:

1. Sorin Cristea ,*Metodologia instruirii în cadrul procesului de învățământ .Metode și tehnici didactice*,vol.10,Editura Didactică Publishing House,București,2018
2. Cristina Vasile ,Denisa Ene,*Metodica și evaluarea pentru examenele de titularizare și definitivare în învățământ*,ediția a III-a,Editura Rovimed Publishers,Bacau ,2017.
3. Alexandru Roşca, *Creativitatea*,, Editura Enciclopedică Română,București, 1981;
4. Ioan Cerghit, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică, București ,1976;
5. Ioan Neacşu, *Metode şi tehnici de învăţare eficientă*, Bucureşti,Editura Militară, 1990;
6. Ion-Ovidiu Pânişoară ,*Comunicarea eficientă. Metode de interacţiune eficientă*, Editura .Polirom, Iaşi, 2003
7. Dubciuc Ludmila,*Didactica științelor exacte* ,volumul 1, Chișinău,2019.

STIMULAREA CREATIVITĂŢII ELEVILOR PRIN REZOLVAREA PROBLEMELOR DE MATEMATICĂ

Prof. Toniță Rodica
Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Galaţi

1. Descrierea contextului educaţional şi argumentarea situaţiei

Numeroase cercetări pedagogice au arătat că studiul matematicii poate începe de la o vârstă fragedă dacă se realizează o unitate armonioasă între conţinutul acestui obiect, capacitatea de înţelegere a copilului şi metodica predării. Competenţele fundamentale pentru secolul XXI sunt: responsabilitate şi capacitate de adaptare; competenţe de comunicare; creativitate şi curiozitate intelectuală; gândire critică şi gîndire sistemică. Este cunoscut aspectul prin care cu cât mai de timpuriu solicităm un mai mare efort intelectual de la copii în procesul de învăţământ prin depăşirea dominanţei cadrului reproductiv al cunoştinţelor şi creşterea treptată a operativităţii mintale, cu atât avem o şansă mai mare în reuşita dezvoltării personalităţii lor creatoare. Matematica în liceu trebuie să asigure însuşirea unor chestiuni de matematică teoretică accesibile, înţelese bine. Elevul trebuie învăţat să simptă procesul psihic al cunoaşterii matematice, esenţa acestui proces: dezvăluirea implicaţiilor ascunse.

Învăţarea matematicii este mai eficientă atunci când este făcută prin efort propriu, ceea ce corespunde în acelaşi timp unei necesităţi sociale şi uneia de ordin psihologic. Profesorul trebuie să facă obligatoriu efortul de a imagina proceduri simple ingenioase care să trezească interesul şi curiozitatea elevului, propunându-i ieşirea din banal, din obişnuit şi implicarea lui în activităţi practice prin care să ajungă de la concret la abstract în mod plăcut. Profesorul de matematică trebuie să prezinte lecţiile în aşa fel încât matematica să nu mai pară grea ci doar frumoasă.

2. Obiectivele propuse pentru realizarea respectivei activităţi

Obiectivele urmărite sunt: dezvoltatrea gândirii creative; dezvoltarea motivaţiei elevilor pentru studiul matematicii; dezvoltarea gândirii deductive şi a gândirii inductive;
dezvoltarea capacităţii de a depista, formula, analiza şi rezolva probleme; asumarea de noi decizii, soluţii noi la probleme vechi sau noi, sau modalităţi personale de abordare a unei probleme de matematică.

3. Conţinut tematic-prezentarea informaţiilor

În ceea ce priveşte metoda de învăţare, se apreciază că la matematică „rolul principal este jucat de descoperire, deoarece în ordinea activităţilor contează punerea elevului în situaţia de a mânui, a rezolva, contradicţii, probleme”(I. Neacşu - Instruire şi învăţare). Metodele folosite trebuie să aibă un caracter mobilizator, activizat, care să mărească potenţialul creator al elevilor prin angajarea lor la un efort personal în actul învăţării. Mediul realizat de profesor în clasă trebuie să fie stimulativ şi diversificat, încât să ofere elevului o motivaţie susţinută, favorabilă unei activităţi de grup, de rezolvare interactivă a unor probleme, de manifestare a solidarităţii şi a unei competiţii deschise, drepte şi productive.

Elevii trebuie învăţaţi să îşi asume decizii noi, soluţii noi la probleme vechi sau noi, sau modalităţi personale de abordare a unei probleme de matematică.

Cum putem cultiva creativitatea elevilor prin rezolvarea de probleme? Iată câteva posibilităţi:

- Compunerea de probleme şi complicarea lor prin introducerea de noi date, sau prin modificarea întrebării;
- Rezolvarea problemelor prin mai multe metode;
- Transformarea problemelor de matematică în jocuri matematice;

- Scrierea rezolvării unei problemei într-o singură expresie;
- Alegerea celei mai scurte căi de rezolvare;
- Rezolvarea de probleme nonstandard;
- Rezolvarea de probleme care leagă teoria de practică.

Rezolvarea problemelor este forma primară a muncii creatoare de studiu a elevului. În acest context, ca în orice activitate creatoare, imaginaţia joacă un rol deosebit. Rezolvarea unei probleme constituie un rezultat al activităţii comune dintre gândire şi imaginaţie.

Compunerea unei probleme este o activitate inventivă, creativă. Profesorul de matematică trebuie să antreneze elevii în activităţi de compunere de probleme care să îndeplinească anumite condiţii sau să-şi formuleze singuri cerinţe astfel încât sa-şi formeze deprinderi de a observa diverse relaţii care se pot stabili între cunoscutele şi necunoscutele problemei. Pe măsură ce elevii învaţă să rezolve probleme compuse, li se poate cere să complice problema pe care au compus-o, să găsească şi alte întrebări care se mai pot pune, să compună problema fără să formuleze întrebarea, antrenând în această activitate întreaga clasă.

Rezolvarea unei probleme prin mai multe metode este un alt procedeu folosit în vederea cultivării creativităţii..

De exemlpu profesorul propune să se rezolve ecuaţia $X^3-3X+2=0$ ştiind că are rădăcini multiple. Împărţind clasa pe grupe poate antrena elevii în găsirea următoarelor metode de rezolvare:

Metoda 1. Se reaminteşte că x=a este rădăcină multiplă de ordinul r a ecuaţiei de gradul n, f(x)=0 dacă şi numai dacă f şi primele (r-1) derivate ale acestuia se anulează pentru x=a (se presupune r<n), (1).

Notăm $f=X^3-3X+2$. Se observă că x=1 este o rădăcină a ecuaţiei f(x)=0; se calculează $f^{(1)}(x)=3(x^2-1)$ şi $f^{(2)}(x)=6x$, (2). Din (1) şi (2), precum şi din faptul că $x_1=1$ este o rădăcină a ecuaţiei dată în enunţ, rezultă că x=1 este rădăcină dublă, deoarece avem f(1)=0, $f^{(1)}(1)=0$ şi $f^{(2)}(1)\neq 0$. Cealaltă soluţie este x=-2.

Metoda 2. Se folosesc relaţiile lui Viète la care se adaugă $x_1=x_2$.

Metoda 3. Deoarece f(X) şi $f^{(1)}(X)$ se anulează pentru acelaşi $x=x_1$, rezultă că polinoamele f(X) şi $f^{(1)}(X)$ au un divizor de gradul întâi, care se poate determina fie cu algoritmul Euclid, fie prin metoda scăderilor succesive.

Metoda 4. Se observă că ecuaţia nu poate avea rădăcină multiplă mai mare decât 1 deoarece $x_1x_2x_3=-2$, şi în consecinţă putem pune $f=(X-1)^2(X+2)$.

Metoda 5. Se observă că x=1 este soluţie a ecuaţiei, apoi se foloseşte schema lui Horner.

Metoda 6. Pentru aflarea rădăcinii duble se poate folosi metoda grafică. Punând $x^3-3x=-2$ şi luând $y_1=x^3-3x$ şi $y_2=-2$, rădăcina dublă este dată de abscisele punctelor de extrem ale graficului $y_1=x^3-3x$, în care dreapta $y_2=-2$ este tangentă la curba respectivă. Avem deci $y_1^{(1)}(x)=3x^2-3=0$, cu $x_1^{'}=1,\ x_2^{'}=-1.$ se observă că $y_1(1)=-2$, ceea ce confirmă că x=1 este rădăcina dublă a ecuaţiei.

La final se vor compara metodele respective din punctul de vedere al complexităţii raţionamentului sau calculelor.

Matematica devine interesantă prin înfăţişarea **legăturii cu practica a problemelor de matematică** ori de câte ori este posibil şi prin arătarea rostului acelor teme care nu sunt legate direct şi imediat de practică. Ori de câte ori profesorul are prilejul să arate latura practică a unei chestiuni matematice, el trebuie să o facă şi aceasta cu dublu scop:

- pentru aspectul direct al chestiunii, pentru ca elevii să devină oameni utili care ştiu să aplice, să folosească ceea ce au învăţat şi pentru că lucrurile sunt cu adevărat şi complet înţelese numai dacă pot fi aplicate.

- pentru aspectul psihologic al chestiunii, pentru că în acest fel interesul pentru matematică devine viu şi deci muncă rodnică.

Ceea ce se învaţă din perspectiva unei aplicaţii concrete, imediate sau de perspectivă este susţinut de o motivaţie mai puternică şi se însuşeşte mai temeinic.

Primii paşi în stimularea creativităţii o constituie crearea cadrului adecvat care să permită eliberarea copiilor de tensiuni şi să favorizeze comunicarea liberă, astfel ca elevii cu tendinţe spre pasivitate, neobişnuiţi cu efortul intelectual, să intre treptat în procesul muncii intelectuale, prin dorinţa de autoafirmare.

Elemente esenţiale ale învăţării prin cooperare sunt:

- responsabilitatea individuală (fiecare elev este răspunzător atât pentru ceea ce învaţă el ca individ (având un anumit conţinut prescris de către cadrul didactic), cât şi de ajutorul pe care îl dă celorlalţi membri ai grupului pentru realizarea unei sarcini (care este o sarcină concretă de învăţare); b
- interacţiuni stimulatoare, de tipul „faţă în faţă”(elevii îşi promovează unii altora succesul);
- deprinderi şi competenţe interpersonale indispensabile lucrului în grupuri mici;
- conştientizarea şi evaluarea modului în care funcţionează grupul de învăţare;

Cercetările arată că elevii care realizează sarcini de învăţare prin cooperare în grup (nu doar sarcini în grup) tind să aibă performanţe şcolare mai bune, un număr mai mare de competenţe sociale pozitive şi o mai bună înţelegere a conţinuturilor şi deprinderilor pe care le formează. Grupurile de învăţare prin cooperare se concentrează asupra maximizării succesului academic al tuturor membrilor grupului.

4. Autoreflecţie cu privire la elementele persuasive aplicate şi impactul aştepatat obţinut

Există mai multe posibilităţi de rezolvare a problemelor în predarea-învăţarea matematicii, dar este necesar un demers educativ adecvat specificului de vărstă şi, în general, naturii copiilor, care să ofere întregului colectiv posibilităţi de muncă, judecată independentă şi atitudine corectă faţă de învăţătură şi creaţie. Efectele educării creativităţii elevului se reflectă în flexibilitatea cu care se adaptează la situaţii noi, în originalitatea cu care găsesc soluţii noi, în expresivitatea ideilor, în împlinirea sinelui şi în calitatea relaţiilor stabilite cu semenii. Pentru a avea elevi creativi trebuie să ne străduim noi înşine să evităm rutina, să fimcreativi, să producem “noul” în toate domeniile vieţii noastre didactice, fiind cunoscut rolul de formator pe care îl are cadrul didactic în mediul său social. De aceea, prin aceste elemente de organizare cognitivă, se poate contribui la educarea capacităţilor rezolutive a elevilor de nivel mediu, la valorificarea potenţialului creator al acestora, oferind elevilor rezolvitori trăirea satisfacţiei reuşitei într-o situaţie problematică.

Folosind lucrul în grup, acesta satisface socializarea copiilor, conştientizând prezenţa colegilor din grup, folosind materialul pus la dispoziţie în comun, găsind soluţii comune. Metodele interactive stimulează independenţa gândirii, abilităţile de cooperare, exprimarea propriilor idei. Lecţia modernă de matematică presupune inspiraţie, intuiţie şi creativitate din partea cadrului didactic. Acesta trebuie să aibă o atitudine pro-activă, adică să le adapteze stilului personal, clasei cu care doreşte să interacţioneze, şi situaţiei date, şi să le îmbogăţească cu propria experienţă. Prin folosirea metodelor active cu siguranţă matematica va deveni o disciplină îndrăgită de elevi.

În perspectiva noilor abordări educaţionale, organizarea activităţii instructiv educative impune necesitatea cunoaşterii fenomenului comunicaţional interuman, a legilor şi principiilor dinamicii de grup, selectarea şi sistematizarea conţinuturilor de specialitate, a metodelor şi mijloacelor folosite pentru transmiterea lor, a modalităţilor de evaluare a cunoştinţelor fiecărui elev.

Referinţe bibliografice consultate:

1.Amabile, T., Creativitatea ca mod de viaţă, Ghid pentru părinţi şi profesori, București, Editura Ştiinţă şi Tehnică, 1997

2.Nanu, Ion; Tuţescu, Lucian- Ecuaţii nestandard, Craiova, Editura Oltenia, 1994

3. Crenguţa Lăcrămioara Oprea, Strategii didactice interactive, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A.Bucureşti, 2007

4. Ion Al. Dumitru, Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.

5.Cîrjan, Florin, Educaţie matematică,Editura Paralela 45, 2004

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIA ȘCOLARĂ

Prof. înv. primar BÎRGĂOANU CLAUDIA
Școala Gimnazială „Iordache Cantacuzino” –Pașcani, jud. Iași

„ Creativitatea este inteligența care se distrează ", potrivit unui proverb al lui Einstein, creativitatea este o abilitate de a dezvolta multe abilități în diferite zone.

Prin derivare adecvată, cuvântul „creativitate” provine de la cuvântul „creație”, el însuși din latină „creatio”: „acțiune de a crea, de a ieși din nimic”.

În timp ce creativitatea este doar un pas într-o procedură complexă, inovația reprezintă ansamblul acestei proceduri, „de la nașterea unei idei până la materializarea ei”, conform dicționarului Larousse.

Creativitatea în educație este un concept complex care nu trebuie redus la gândirea divergentă. Creativitatea este o abilitate prin care elevii își demonstrează abilitatea, individual sau în echipă, de a dezvolta un proces de proiectare a unei soluții adaptate contextului problemei situației și considerată nouă, relevantă de un grup de referință.

Creativitatea este adesea percepută negativ în cercurile educaționale. Profesorii și elevii asociază uneori creativitatea cu abordări creative fără obiectiv și fără constrângeri care pot da naștere unor soluții fără valoare. Creativitatea este un proces solicitant rezultat dintr-o analiză bună a situației problemei și a contextului acesteia, care trebuie să dea naștere atunci unei soluții.

În general, a fi considerat creativ este ceva „dat”, un fel de talent, în a începe prin însăși definiția termenului „inovație”, vedem că acesta se concentrează nu numai pe idee, pe noutate, dar și cu privire la capacitatea de a pune în practică, de a aplica ideea. În concluzie, a fi inovator înseamnă a învăța.

Inovația este un proces complex care are loc nu numai în direcția cercetării - dezvoltării față de cei care implementează, dar și ca proces de „învățare făcând”.

Inovaţia reprezintă un proces de învăţare, de achiziţionare de noi cunoştinţe, de noi moduri de a lucra, fapt pe care personalul didactic, elevii şi părinţii acestora, alte autorităţi în experimentează deja.

Inovaţia în învăţământ poate şi trebuie să fie susţinută şi stimulată, atât prin măsuri care să acţioneze din interiorul sistemului, cât şi din afara lui. În al doilea caz, finanţarea corespunzătoare a învăţământului este una dintre măsurile cele mai importante, pentru că inovaţia solicită un suport financiar. În interiorul sistemului se poate acţiona prin continuarea procesului de descentralizare, prin transferul autorităţii depline către instituţiile şcolare, astfel încât personalul didactic, elevi, studenţi, familiile acestora să poată fi implicaţi în mod real în procesul de învăţământ. Sistemul de învăţământ românesc trebuie să se concentreze într-o mai mare măsură asupra dezvoltării unor programe educaţionale specifice pentru diferite categorii de populaţie, de la persoane cu dizabilităţi, la minorităţi etnice, indivizi superior dotaţi, până la posibilitatea includerii în sistemul de învăţământ a tuturor celor care doresc să-şi perfecţioneze, să-şi completeze pregătirea şcolară.

Creativitatea și inovația înseamnă folosirea unei idei pentru a îmbunătăți sau pentru a dezvolta o nouă abordare benefică organizației.

Creativitatea este o capacitate mai complexă. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Şi cum noutatea, azi nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este voinţa, perseverenţa în a face numeroase încercări şi verificări.

Dacă creativitatea este mai asociată în mod natural cu artele, fie că este în arte vizuale sau în literatură, ea poate fi dezvoltată în discipline sau subiecte, în general, care nu sunt asociate cu creativitatea, cum ar fi istoria, gramatica sau știință. Luând în considerare conceptul de marjă creativă, creativitatea poate fi dezvoltată prin studiul disciplinelor care pot părea prea rigide sau bazate pe legi imuabile pentru a permite elevilor să fie creativi.. Istoria, de exemplu, poate părea prea rigidă atunci când este privită ca o oglindă a trecutului. Cu toate acestea, dacă o considerăm o disciplină interpretativă în care sursele și mărturiile servesc ca loc de reproducere pentru stabilirea faptelor și dezvoltarea unei înțelegeri profunde, procesul de cercetare istorică și procesul creativ au atunci mai multe puncte în comun.

Creativitatea se învață de când începi să o descoperi și apoi toată viața. Când ai descoperit-o, îi simți gustul și ai nevoie de ea ca de aer. Elevul care are un comportament creativ se implică activ în procesul de învățare, are o atitudine activă în fața dificultăților, atitudine pozitivă față de un risc rezonabil, interese dezvoltate, gândește critic, are spirit de observație dezvoltat, descoperă soluții personale la diferite probleme, are gândire divergentă, imaginativă, elaborează produse intelectuale și materiale originale.

Cu toate acestea ,una dintre cele mai mari provocări este, totuși, încurajarea creativității într-o lume în care divertismentul și cultura sunt disponibile 24 de ore din 24, cu un simplu clic al mouse-ului sau glisarea unui ecran . Creativitatea și expresia artistică semnificativă au fost întotdeauna factori importanți ai învățării și progresului social, însă astăzi se estimează că 99% dintre noi suntem în principal consumatori, în timp ce doar 1% suntem creatori.

În învățarea online, nu există o abordare simplă de adoptat sau rețetă de urmat atunci când vorbim despre creativitate. Cu toate acestea, există câteva metode care pot fi utilizate pentru a evalua dacă un program de învățare are o notă de originalitate care este probabil să trezească interesul elevului. Ținând cont că creativitatea nu este suficientă pentru a-ți atinge obiectivele de învățare, iată câteva modalități de a înțelege și evalua mai bine. Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare şi susţinere), antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului creator. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere întregul sistem al condiţiilor sau factorilor favorizanţi afirmării şi dezvoltării creativităţii.

Noi, educatorii, învăţăm în fiecare zi să fim creativi, împreună cu elevii noştri, pe care încercăm să-i înarmăm cu cât mai multe tehnici de învăţare creativă şi căutând să le punem în valoare cât mai mult potenţialul creativ. În şcoală sunt unele condiţii şi situaţii specifice care pot duce la dezvoltarea spiritului investigativ, a gândirii divergente, a atitudinii creative etc. Astfel de condiţii şi situaţii pot fi: încurajarea elevilor să pună întrebări, să fie activi prin operare cu idei şi obiecte, să discute şi să dezbată, să facă critici constructive etc.

Încurajarea tendinţei de creativitate a şcolarului mic trebuie să constituie o obligaţie morală a fiecărui învăţător pentru că procesul de învăţământ oferă diverse şi bogate prilejuri de cultivare a creativităţii. Formarea unui anumit stil de muncă este un rezultat gândit după mai multe contribuţii, îmbunătăţit pe mai multe etape. Este un rezultat complex al muncii anterioare, la care elevii au participat, un punct de plecare pentru viitor, menit să ridice pe un plan superior creativitatea gândirii.

Ca atare școala nu trebuie să se limiteze doar la a transmite cunoștințe și a-i face pe elevi să evite eșecul școlar, ci mai mult trebuie să-și asume și rolul de a-i ajuta pe elevi să-și descopere propriile potențialități.

În concluzie, pentru a dezvolta gândirea creativă e important să stârnim curiozitatea elevilor, încurajându-i mai degrabă să formuleze întrebarea "de ce?" decât acel submisiv "da, am înțeles".

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Bibliografie:

Ionescu M., Radu I.-” *Didactica modernă*”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;

Bouvier Alain (2001)-*Școala de învățare*- Paris: Hachette.

Capron-Puozzo, I. (2016*).,, Creativitatea în educație și instruire: perspective teoretice și practice”,* Louvain-la-Neuve, De Boeck Supérieur.

Carter, Ronald. *Limba și creativitatea. Arta vorbirii comune.* Routledge, 2004.

„INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING ACTIVITY“

Afteni Margareta
Școala Gimnazială „Elena Doamna " -Tulcea

Școala trebuie să ofere contextul prielnic pentru dezvoltarea copiilor ,rolul nostru fiind acela de a genera situații reale de învățare și de a alege metodele și strategiile didactice, potrivite pentru fiecare elev.

Metodologia didactică desemnează sistemul metodelor utilizate în procesul de învăţământ precum şi teoria care stă la baza acestuia. Sunt luate în considerare: natura, funcţiile, clasificarea metodelor de învăţământ, precum şi caracterizarea, descrierea lor, cu precizarea cerinţelor de utilizare.

Metodele de învăţământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în strânsă relaţie cu mijloacele de învăţământ şi cu modalităţile de grupare a elevilor. De aceea, opţiunea pentru o anumită strategie didactică condiţionează utilizarea unor metode de învăţământ specifice. Totodată, metodele de învăţământ fac parte din condiţiile externe ale învăţării, care determină eficienţa acesteia. De aici decurge importanţa alegerii judicioase a metodelor corespunzătoare fiecărei activităţi didactice.

Sistemul metodelor de învăţământ conţine:

- metode *tradiţionale*, cu un lung istoric în instituţia şcolară şi care pot fi păstrate cu condiţia reconsiderării şi adaptării lor la exigenţele învăţământului modern;

- metode *moderne*, determinate de progresele înregistrate în ştiinţă şi tehnică, unele dintre acestea de exemplu, se apropie de metodele de cercetare ştiinţifică, punându-l pe elev în situaţia de a dobândi cunoştinţele printr-un efort propriu de investigaţie .

Generațiile actuale de elevi sunt mai receptive la metodele moderne,de predare și de evaluare . Noi trebuie să alegem metodele potrivite ,care să nu vizeze doar transmiterea unor cunoștințe ,ci formarea unor competențe,abilități,atitudini,valori ,în rândul elevilor. Competența de ascultare activă se poate realiza prin activități ,cu ajutorul cărora elevul va asculta vorbitorul ,va identifica ideile principale din mesaj,va realiza conexiuni,va descifra limbajul nonverbal și paraverbal.,de exemplu la clasa a V-a le-am dat o activitate ,în care elevii au avut de mimat o zi din viața lor ,iar ceilalți să recunoască tot ceea ce a făcut colegul lor.Ei vor avea de completat o grilă pentru evaluarea prezentării colegului lor.

În ceea ce privește competența interculturală ,elevii pot avea proiecte ,în care să prezinte tradiții ,mâncăruri,obiceiuri ale unor etnii,texte literare diverse,de exemplu le-am dat elevilor de a V- a ,un poster Basmul multietnic.I-am împărțit în 5 grupe-etnii (turcă,aromână,rusă,ucraineană,greacă),le-am dat câte un basm din literatura fiecărei etnii,au avut de identificat coordonatele spațio-temporale,personajele cu puteri supranaturale ,,cifrele magice,să propună un alt final,să prezinte o sărbătoare,o mâncare și un obicei. Le-a plăcut foarte mult să lucreze în echipe.

Proiectul este o metodă modernă,complexă de evaluare . La clasa a V-a ,copiii au avut de făcut un proiect **Jocurile copilăriei mele**,i-am împărțit în 6 echipe ,au prezentat ,într-un material power-point jocul preferat. O echipă a construit și o machetă superbă . Elevii au fost foarte încântați ,le place să lucreze în echipe,învață unii de la ceilalți.Am vizat mai multe competențe KC1,KC2,KC4,KC5 și KC8.

Voi mai folosi aceasta metodă intrucat este interactiva, pe placul elevilor si antreneaza chiar si pe cei cu performante scazute. Ei învață să se accepte și devin toleranți,empatici. La clasa a V-a ,la lecția Textul literar ,se vor dezvolta toate cele 5 competențe din programă,prin diferite activități ,în perechi,pe grupe ,antrenându-i să fie creativi,empatici,reflexivi,să aibă gândire critică.

La sfârșitul unității a -II-a ,la clasa a VI-a se poate da copiilor proiectul cu tema ,,Colegi și prieteni ",plecând de la filmul Cântecul regizat de Anna Udvardy și Kristof Deak,care a câștigat Oscarul,la secțiunea ,, Cel mai bun scurtmetraj", în 2016. Elevii sunt împărțiți în 5 echipe și au de realizat un poster ,folosind tehnica Arborele lui Sapiro.

Aceștia sunt anunțați cu 3 săptămâni înainte ,în S1 ,ei vor viziona filmul și vor discuta conținutul lui,emoțiile transmise,personajul preferat,modul lui de a se comporta... ,apoi, în S2, vor avea de rezolvat ,următoarele sarcini :

-rădăcinile-identificarea cauzelor problemei /conflictului din film, ei vor răspunde la întrebarea De ce se naște conflictul ? și vor pune atâtea rădăcini,câte cauze vor identifica ;

-solul-mediul în care apare problema ,ei vor raspunde la întrebările: Când ?, Unde? ;

-tulpina- părțile identificate în conflict (Cine sunt cei implicați în conflict ?);

-scorbura- problema clară a conflictului (În ce constă conflictul ?);

-ramurile-efectele problemei asupra celor implicați (Ce emoții trăiesc personajele?);

-frunzele-comportamentul personajelor(Ce fac ?);

-fructele- soluțiile pentru problemă(Cum este soluționat conflictul ?Cum s-ar comporta ei ,în locul personajului preferat ?)

În S3 ,elevii își vor prezenta posterele și își vor evalua munca ,pe baza criteriilor dintr-un tabel(colaborarea în cadrul echipei,valorificarea scenelor din film ,integrarea unor imagini,desene,secvențe audio,video,în poster,prezentarea clară ,identificarea valorilor promovate de film),cu ajutorul unor emoticoane . De asemenea ,pot fi desemnati 5 copii în juriu sau se pot evalua toți . Putem filma prezentarea lor și putem alcătui un material ,un clip ,o broșură ,pe care să o promovăm la nivelul școlii sau putem face o expoziție ,la școală,pe site-ul școlii etc...

În primul rând ,consider că prin această activitate ,se dezvoltă mai multe competențe: comunicarea în limba maternă (elevii vor viziona filmul tradus, își vor prezenta rodul muncii),comunicarea în limbi străine(filmul nu este românesc),competența matematică (ei vor rezolva sarcinile,pe baza unor criterii,vor completa un tabel),competența A învăța să înveți(vor lucra în echipe,vor învăța unii de la ceilalți).

În al doilea rând ,vor relaționa cu colegii,își vor asuma anumite responsabilități,vor accepta punctele de vedere ale celorlalți,devenind toleranți,de aceea sunt vizate competențele sociale și civice .

Nu în ultimul rând ,prin realizarea unor postere ,clipuri,materiale digitale urmărim competența digitală și spiritul de inițiativă,de antreprenoriat. Această activitate ne poate ajuta să dezvoltăm mai multe competențe din programă și din profilul absolventului .

În concluzie , disciplina Limba și literatura română vizează construirea profilului absolventului de gimnaziu ,având ca obiectiv atingerea competențelor-cheie , noua programă are în centrul său , elevul și propune activități , prin care elevii își vor monitoriza propria învățare,vor deveni creativi vor asculta activ,vor recepta texte scrise ,vor redacta texte diverse ,vor avea competențe digitale,matematice,sociale ,vor comunica în limba maternă,dar și în alte limbi . Orice proiectare va urmări dezvoltarea competențelor ,iar profesorul va alege cu multă atenție ,metodele didactice ,astfel încât elevii să asimileze cu ușurință ,informațiile transmise , să înregistreze un progres mai mare sau mai mic, în funcție de potențialul fiecăruia și să vină cu drag ,la școală.

Învăţarea istoriei prin metoda proiectului - mijloc eficient de dezvoltare a competenţelor necesare secolului XXI

prof. Bărcuteanu Marius,
Colegiul Tehnic „Anghel Saligny” Baia Mare

Dinamica lumii contemporane, ritmul accelerat al schimbărilor care au loc în viaţa noastră şi a societăţii în ansamblul ei, reprezintă pentru sistemul educaţional actual sursa unor noi posibilităţi şi a unor noi provocări. Într-o lume ale cărei coordonate principale sunt globalizarea şi diversitatea, se impune, mai mult decât oricând, ca tinerii să beneficieze de un sistem educaţional novativ şi competitiv, capabil să dezvolte competenţele necesare acestei *„noi ordini mondiale”*.

Creativitatea, capacitatea de a învăţa în permanenţă şi de a inova vor fi la fel de importante, sau poate chiar mai importante, decât domeniile tradiţionale de cunoştinţe acumulate în sistemul actual de educaţie, acestea din urmă fiind astăzi susceptibile de a deveni depăşite. Se impune astfel, căutarea unor metode şi mijloace de educaţie care să corespundă cerinţelor lumii viitoare, iar Intel®Teach - Instruirea în societatea cunoaşterii tinde să se constituie într-o paradigmă a oricărui demers didactic.

Pornind de la caracteristicile generale ale demersului didactic actual, centrat pe elev şi, în consecinţă, centrat pe activităţi de învăţare, în activitatea curentă a profesorului de istorie pot fi identificate o sumă de roluri, complementare şi interdependente. Unul dintre aceste roluri îl constituie şi activitatea creatoare de situaţii de învăţare pornind de la programele şcolare (aşa-numitul *curriculum intenţionat*). Cunoaşterea temeinică a acestor programe reprezintă premisa unei eficiente activităţi didactice. Actualele programe şcolare subliniază rolul reglator al achiziţiilor elevilor în plan formativ. Centrarea pe competenţe reprezintă singura modalitate prin care sintagma *centrarea pe elev* să nu rămână un simplu deziderat.

Competenţele generale se definesc pe obiect de studiu şi se formează pe durata învăţământului liceal. Ele au un grad ridicat de generalitate şi complexitate şi au rolul de a orienta demersul didactic către achiziţiile finale ale elevului. La clasele de liceu, atât ciclul inferior, cât şi ciclul superior, ruta directă de calificare şi ruta progresivă de calificare, pentru a oferi coerenţă şi predictibilitate procesului de proiectare curriculară, s-au introdus programele şcolare centrate pe competenţe ce urmează a fi formate la elevi şi care să asigure corelarea conţinuturilor învăţării cu aceste competenţe. Proiectarea curriculumului pe competenţe vine în întâmpinarea cercetărilor din psihologia cognitivă, conform cărora prin competenţă se realizează în mod exemplar transferul şi mobilizarea cunoştinţelor şi a deprinderilor în situaţii şi contexte noi, dinamice. Exemplific prin enumerarea competenţele generale ce se urmăresc a fi formate în ciclul inferior al liceului:

1. Utilizarea vocabularului şi a informaţiei în comunicarea orală sau scrisă;
2. Dezvoltarea comportamentului civic prin exersarea deprinderilor sociale;
3. Formarea imaginii pozitive despre sine şi despre ceilalţi;
4. Sensibilizarea faţă de valorile estetice ale culturii;
5. Utilizarea surselor istorice, a metodelor şi tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme.

De cealaltă parte, competenţele necesare secolului nostru, aşa cum apar ele în *Parteneriatul pentru competenţele secolului XXI,* vizează:

1. Responsabilitate şi capacitatea de adaptare;
2. Competenţe de comunicare;
3. Creativitate şi curiozitate intelectuală;

4. Gândire critică şi gândire sistemică;
5. Informaţii şi abilităţi media;
6. Capacităţi de colaborare şi interpersonale;
7. identificarea, formularea şi soluţionarea problemelor;
8. Auto-formare;
9. Responsabilitate socială.

Aşa cum se poate observa din analiza acestor competenţe generale, istoria ca obiect de studiu în cadrul ariei curriculare *Om şi societate*, contribuie la formarea competenţelor necesare secolului XXI: comunicarea, participarea la rezolvarea problemelor comunităţii, învăţarea eficientă, educaţia permanentă, adaptarea la schimbări, creativitatea ş.a. Transferul acestor competenţe spre domenii cât mai variate ale vieţii, operaţionalizarea lor în contexte noi, reprezintă un barometru important al învăţării adaptative, flexibile.

Această realitate presupune o regândire a actului didactic şi a rolurilor celor doi parteneri ai educaţiei: profesorul şi elevul. Noile roluri antrenează demersuri didactice bazate pe învăţarea centrată pe elevi (învăţarea prin descoperire, simularea, analiza surselor istorice, dezbaterea, jocul de rol, **proiectul** ş.a.).

Predarea prin proiecte integrează noile tehnologii în educaţie. Acest tip de predare face ca noua tehnologie să fie mai interesantă, mai utilă pentru cei care învaţă şi pregăteşte tânăra generaţie pentru o lume în care înţelegerea tehnologiei poate contribui la definirea succesului lor.

Predarea unităţii de învăţare *„Lumea în perioada interbelică”* prin metoda proiectului, vine să demonstreze eficienţa unui astfel de demers didactic. Astfel, după realizarea unei analize a nevoilor de învăţare ale elevilor, am stabilit, împreună cu aceştia, tema şi modalităţiile de lucru, inedite pentru ambele părţi, pentru studiul unităţii sus menţionate. Pentru a înţelege corect, elevilor le-a fost expusă şi explicată această metodă de predare-învăţare-evaluare, după care am trecut la realizarea propriu-zisă a proiectului. Prezentarea proiectului şi a întrebării esenţiale, precum şi a celor specifice unităţii de învăţare şi a întrebărilor de conţinut, s-a realizat printr-o publicaţie, un pliant, care le-a facilitat elevilor înţelegerea metodei şi a obiectivelor cercetării istorice.

Conform *Planului de unitate*, elevii au fost împărţiţi în grupe, cinci la număr, grupelor fiindu-le repartizate aceleaşi sarcini de lucru, însă teme diferite de cercetare, circumscrise temei generale. Produsul final al cercetării a fost realizarea unui *Ziar*, în care grupa să-şi expună rezultatele cercetării. Unităţii de învăţare i-au fost alocate şase ore, întâlniri „faţă în faţă”, însă partea consistentă a proiectului, din punct de vedere al timpului alocat, s-a desfăşurat on-line, pe site-ul dedicat special acestui proiect. Temele abordate au fost următoarele: *Relaţiile internaţionale interbelice* (grupa 1), *România în relaţiile internaţionale interbelice* (grupa 2), *Regimuri politice în perioada interbelică* (grupa 3), *Criza economică mondială dintre anii 1929-1933* (grupa 4) şi *Societatea în perioada interbelică* (grupa 5).

O pagină specială *Materiale de sprijin pentru elevi* a fost creată pentru a oferi participanţilor la proiect, toate materialele necesare pentru realizarea activităţilor. Amintesc aici: *Jurnalul meu, Lista de autoevaluare, Lista de interevaluare* şi, de o importanţă deosebită, *Lista de evaluare a ziarului*. De asemenea, la dispoziţia elevilor a fost pus şi un *Material de sprijin pentru încurajarea autonomiei în învăţare*, pe care aceştia l-au folosit în funcţie de tema cercetată şi propriile interese urmărite în finalizarea proiectului.

Pentru corecta apreciere a rezultatelor muncii lor, elevilor le-au fost oferite o serie de grile de evaluare, autoevaluare şi interevaluare, care să le măsoare cât mai fidel contribuţia în cadrul grupului şi să le ofere repere de autoperfecţionare în cazul aspectelor care puteau fi îmbunătăţite.

Sintetic, un ziar realizat de exemplu de grupa 5, intitulat *Lumea interbelică*, a avut ca temă de cercetare *„Criza economică din perioada 1929-1933”*. Membrii grupei au publicat articole legate de efectele crizei asupra economiei mondiale şi din ţara noastră, impactul pe care criza economică l-a avut asupra populaţiei, măsurile luate de guvernanţii statelor lumii pentru depăşirea acestei crize. Nu în ultimul rând, aşa cum a fost precizat şi în grila criterială a ziarului, o pagină a fost dedicată aspectelor mai puţin vizibile ale perioadei şi care de obicei nu fac obiectul lecţilor de istorie, aspecte care puteau stârni interesul elevilor prin caracterul lor „monden”, uneori umoristic şi de culise (caricaturi, umor din epocă, cancan, modă etc.).

Rezultatele proiectului au fost expuse în cadrul unei ore speciale, în care fiecare grupă şi-a prezentat ziarul realizat şi impresiile din timpul activităţilor, aşa cum rezultă ele din *Jurnalele* personale.

Abordarea unităţii de învăţare prin metoda proiectului s-a dovedit a fi o alegere corectă, având în vedere interesul şi impactul avut asupra elevilor. Impresiile acestora au fost dintre cele mai pozitive, subliniind faptul că metoda proiectului le-a adus istoria mai aproape de preocupările lor, le-a inspirat activitatea la celelalte discipline de studiu şi în alte domenii de interes personal şi, nu în ultimul rând, şi-au exprimat intenţia de a realiza noi proiecte de asemenea factură la istorie.

Puşi în faţa unor situaţii de muncă diverse, metoda proiectului le-a oferit posibilitatea elevilor să-şi dezvolte o serie de competenţe în concordanţă cu nevoile societăţii contemporane şi specifice istoriei, fapt ce demonstrează eficienţa utilizării metodei şi necesitatea extinderii ei la alte unităţi de învăţare şi alte discipline de studiu. Sunt dezvoltate cunoştinţe şi competenţe care încurajează dorinţa de a cunoşte şi de a investiga, de a sintetiza informaţia şi de a crea produse ale învăţării în corespondenţă cu situaţii reale de viaţă. Unităţile de învăţare sunt astfel concepute, încât elevii să fie implicaţi în sarcini de lucru diverse, originale, care să le ofere posibilitatea să-şi construiască singuri parcursul educaţional, să descopere, să investigheze şi să creeze proiectul final în urma propriei cercetări. În centrul procesului de învăţare se află elevul, profesorul având rolul de a facilita demersul educativ, de a formula obiective clare şi de a defini în planul evaluării modalităţi concrete şi instrumente de evaluare complexe prin care elevii să demonstreze ceea ce au învăţat.

În concluzie, la disciplina istorie, dezvoltarea competenţelor generale ca şi a competenţelor specifice, parcurgerea conţinuturilor, dar şi dezvoltarea unor valori şi atitudini în concordanţă cu competenţele secolului XXI, reprezintă un demers didactic pe cât de laborios, pe atât de creativ, un deziderat tangibil şi la îndemâna fiecărui profesor.

BIBLIOGRAFIE:

- R. Doicescu (coord.), *Ghid de evaluare pentru istorie*, Editura ProGnosis, Bucureşti, 2001.
- C. Felezeu, *Metodica predării istoriei*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1998.
- Ş. Păun, *Didactica istoriei*, Editura Corint, Bucureşti, 2007.

- M. Singer (coord.), *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor şcolare din aria curriculară Om şi Societate*, Editura S.C. Aramis Print S.R.L., Bucureşti, 2001.
- *** *Curriculum Naţional. Planuri–cadru pentru învăţământul preuniversitar*, MECTS, CNC.
- *** *Programele şcolare de istorie* pentru clasele IX-XII, în vigoare;
- *** *Intel®Teach – Instruire în societatea cunoaşterii*. Suport de curs, SIVECO Romania S.A.
- http://www.p21.org/
- http://www.fseromania.ro/
- http://www.siveco.ro/
- http://www.edu.ro/
- https://sites.google.com/site/lumeainterbelica

GÂNDIREA CRITICĂ ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Psiholog, Diana Streian
Cjrae Timiș - Grădinița cu PP. nr. 22
Grădinița PP nr. 33, Timişoara

Gândirea omului nu este uniforma, nu funcţionează la fel la toţi oamenii. Fiecare dispune de o capacitate specifică de procesare a informaţiilor, de un stil propriu de gândire, de o modalitate personală de abordare şi rezolvare a problemelor. Din acest motiv, de-a lungul timpului, s-a accentuat ideea existenţei mai multor tipuri de gândire. M. Zlate (1999) împarte gândirea după următoarele criterii: după orientare - gândirea direcţionată şi gândirea nedirecţionată; după după tipul operaţiilor presupuse - gândirea algoritmică şi gândirea euristică; după sensul de evoluţie – gândirea divergentă şi gândirea convergentă; după demersurile logice- gândire inductivă, deductivă şi analogică; după modul de desfăşurare- gândire verticală, gândire laterală; după valoare – gândire pozitivă şi negativă; după eficienţă – gândire eficientă şi neeficientă; după finalitate- gândirea reproductivă (presupune un nivel automatizat de integrare activă a operaţiilor) şi gândirea productivă, critică (presupune descoperirea unui nou principiu de relaţionare a datelor problemei decât cel însuşit deja).

Termenul de „gândire critică” a fost definit diferit de-a lungul timpului. Pentru mulţi specialişti, gândirea critică înseamnă gândire de nivel superior. Gândirea critică este un proces complex care presupune integrarea creativă a ideilor şi resurselor, de reconceptualizare şi de reîncadrare a conceptelor şi informaţiilor. A gândi critic înseamnă a fi curios, a pune întrebări, a căuta răspunsuri, a căuta cauze şi implicaţii, a găsi alternative la atitudini deja fixate, a adopta o poziţie pe baza unei întemeieri argumentate şi a analiza logic argumentele celorlalţi. Este un proces activ care îl face pe cel care învaţă să deţină controlul asupra informaţiei, interogând-o, reconfigurând-o, adaptând-o sau respingând-o.

Condiţie şi modalitate de realizare a învăţării eficiente cu rol esenţial în dezvoltarea personalităţii individului, gândirea critică se caracterizează prin:

a) formularea de către elevi a unor păreri personale, eventual originale;

b) dezbaterea responsabilă a tuturor ideilor şi soluţiilor avansate;

c) alegerea raţională a soluţiilor optime din multitudinea celor posibile;

d) rezolvarea eficientă a problemelor în timp optim.

Prin natura şi modul de manifestare, gândirea critică se manifestă în două dimensiuni esenţiale: una *socială* conform căreia învăţarea şi munca în colaborare duc la construirea solidarităţii umane şi o dimensiune *pragmatică* – învăţarea ce are la bază dezvoltarea gândirii critice creează posibilitatea implicării active a elevilor în activitate prin stârnirea curiozităţii şi rezolvarea problemelor de viaţă.

Munca la clasă trebuie proiectată şi desfăşurată astfel încât să genereze un climat de încredere care să determine în rândul elevilor rezolvarea eficientă a problemelor în urma investigaţiei temeinice a dezbaterilor autentice şi a găsirii răspunsului adecvat. Consecutiv cu obişnuirea elevilor de a lucra în acest mod, aceştia vor dobândi deprinderi valoroase de gândire critică şi de învăţare eficientă şi autentică.

Progresul realizat de şcolari prin formarea capacităţii de a gândi creativ, constructiv, eficient şi critic presupune următorii paşi:

- de la reacţii personale la idei susţinute public, argumentate convingător;
- de la respectul pentru ideile altora la încrederea în sine;
- de la intuitiv la logic;

- de la o singură perspectivă în abordarea unei probleme, la mai multe.

A gândi critic înseamnă:

- a deţine cunoştinţe valoroase şi utile şi a avea convingeri şi credinţe întemeiate pe acestea;
- a-ţi forma opinii independente şi a accepta ca ele să fie supuse evaluării;
- a supune ideile unui scepticism constructiv pentru fundamentare;
- a construi argumente pentru a da consistenţă opiniilor;
- a manifesta flexibilitate, toleranţă, respect pentru ideile altora; a le accepta sau respinge numai pe bază de argumente;
- a participa activ la elaborarea de soluţii, a colabora;
- a învăţa să gândeşti eficient şi presupune raţionalitate şi mai puţin subiectivism nefondat pe argumente pertinente.

Gândirea critică este probabil aceea care oferă cele mai mari oportunităţi de evaluare formativă, autoevaluare şi „autoevaluare formativ-continuă” prin autocorectarea sistematică a greşelilor, remedierea lor prin programe de aprofundare, de dezvoltare.

Referitor la aspectul tehnologiei şi strategiilor didactice se disting două tendinţe convergente: transformarea celui care învaţă în subiect activ al propriei deveniri şi apropierea cunoaşterii didactice de cea ştiinţifică. Modernizarea acestui segment al procesului didactic constă în crearea unui cadru adecvat care să declanşeze celui format componente precum: imaginaţia creatoare, gândirea, inteligenta, atitudinile, nivelul de aspiraţie, motivele intrinseci, trăsături caracteriale etc. Pentru aceasta gândirea critică, prin metodele sale, vine în sprijinul derulării unei astfel de activităţi.

Gândirea critică se învaţă prin practicare şi conştientizare şi reprezintă o capacitate ce trebuie încurajată şi dezvoltată într-un mediu de învăţare adecvat în urma căruia, prin experienţă proprie sub îndrumarea cadrelor didactice elevul dobândeşte anumite capacităţi şi abilităţi. Învăţarea gândirii critice este eficientă dacă sunt respectate anumite condiţii:

- crearea unor situaţii de învăţare şi alocarea timpului necesar;
- încurajarea elevilor să gândească independent, să speculeze, să reflecteze;
- acceptarea diversităţii de opinii şi idei;
- implicarea activă prin confruntare de idei, cooperare şi colaborare pentru găsirea soluţiilor adecvate;
- convingerea elevilor că nu vor fi ridiculizaţi pentru opiniile exprimate;
- încrederea în capacitatea fiecăruia de a gândi în mod critic;
- aprecierea pozitivă a gândirii critice.

În societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să ţină pasul cu evoluţia societăţii şi implicit a educaţiei. Şi în învăţământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învăţare care poate eficientiza tehnicile de învăţare şi de muncă intelectuală sau le poate bloca sau încetini.

Nevoile şi cerinţele societăţii, elevilor impun profesorilor o schimbare radicală a modului de abordare a activităţii didactice. Elevii au nevoie de experienţe sociale constructive, bazate pe cooperare şi colaborare în rezolvarea problemelor vieţii.

Învăţarea activă, prin colaborare are loc atunci când elevii lucrează împreună, uneori în perechi, alteori în grupuri mici, pentru rezolvarea unui obiectiv comun. Învăţarea prin cooperare poate fi realizată prin fixarea în comun a obiectivelor, diviziunea muncii în cadrul grupului, prin împărţirea resurselor materiale şi informaţionale între membrii grupului, prin acordarea de recompense comune, interacţiunea directă, „faţă în faţă” între elevi, prin răspunderea individuală a fiecărui membru al grupului, unul faţă de altul şi faţă de toţi ceilalţi – prin cooperare, acordându-şi ajutor şi sprijin reciproc si prin alocarea de timp pentru analiza şi evaluarea eficienţei activităţii grupului pentru stabilirea unor măsuri necesare îmbunătăţirii muncii în grup.

Învăţarea activă înseamnă orientarea întregului proces de învăţare pe interesele, nivelul de înţelegere, nivelul de dezvoltare al participanţilor la proces. În cadrul învăţării active se pun bazele unor comportamente ce denotă participarea (elevul e activ, răspunde la întrebări, ia parte la activităţi), a gândirii creative (elevul are propriile sale sugestii, propune noi interpretări).

S-a constatat existenţa diferenţelor semnificative între adolescenţii care au beneficiat de un proces de predare-învăţare bazat pe încurajarea elevilor să pună cât mai multe întrebări pe stimularea comunicării prin organizarea de discuţii şi dezbateri între elevi, între cadrul didactic şi elevi. Diferenţele constau în faptul că aceştia, prin stimularea gândirii critice, aveau un nivel ridicat al gândirii creative.

Societatea actuală cere cât mai multe resurse de adaptare tânărului (şi nu numai), iar pentru ca adaptarea să fie eficientă, ea trebuie să fie creativă. A trăi înseamnă de acum încolo "a tinde spre maximum de creativitate", considera Servan-Schreiber, J.J. (1990)

În procesul instructiv-educativ este necesară schimbarea poziţiei faţă de copil. El trebuie considerat, de mic, drept un participant activ și creativ la propria formare.

Bibliografie:

1. Albulescu, M., *Metodica predării disciplinelor socio-umane*, Editura Polirom, Iaşi, 2001
1. Dumitru, Ion Al., *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000
2. Cerghit, I., *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi, 2004.
3. Creţu, D., *Psihopedagogie. Elemente de formarea profesorilor* , Editura Imago, Sibiu, 2001
3. Iucu, R.B., *Managementul şi gestiunea clasei de elevi*, Editura Polirom, Iaşi , 2000
4. Diaconu, M., Jinga, I., *Pedagogie*, Editura Academiei de Studii Economice, Bucureşti, 2004
5. Viorel, I., *Pedagogia situaţiilor educative*, Editura Polirom, Iaşi
6. Zlate, M., *Psihologia mecanismelor cognitive*, Editura Polirom, Iaşi, 1999
7. Servan-Schreiber, J.J., *Sfidarea mondiala*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1990

IMPLICĂRILE GLOBALIZĂRII ÎN EDUCAŢIE

Giurca Otilia Ionela
Liceul Teoretic Novaci din județul Gorj

Globalizarea este un termen foarte folosit, cu numeroase semnificaţii. Sinonimă de multe ori cu dezvoltarea pieţelor financiare globale, cu creşterea corporaţiilor transnaţionale şi cu dominaţia lor asupra economiilor naţionale, aceasta mai poate fi definită ca un set de structuri şi de procese economice , sociale, politice şi culturale ce reies din caracterul schimbător al producţiei , al consumului şi al comertului de bunuri.

Majoritatea problemelor pe care oamenii le asociază globalizării , inclusiv victoria valorilor de piată asupra domeniilor de care ele nu aparţin in mod tradiţional , ţine de această dezvoltare a pieţelor financiare globale.

Există o globalizare a informaţiei, a culturii, a educaţiei ,o raspândire extraordinară a televiziunii, a internetului, o mobilitate crescută a comercializării ideilor.(1)

Globalizarea este abordată diferit , putându-se desprin-de mai multe accepţii conceptuale.

Se poate defini şi ca interdependenţă a economiei între state, ca urmare a creşterii dependenţei faţă de econo-mia mondială.Aceasta e privită ca un proces al diminuării taxelor vamale, al renunţării la politica vamală, al unei libere circulaţii a mărfurilor, serviciilor,capitalurilor , odată cu dezvoltarea schimburilor economiei internaţionale.

Globalizarea determină diminuarea rolului guvernului naţional, ca urmare a extinderii capitalului internaţional.

Globalizarea, fenomenul cel mai mediatizat din ultimii ani, mai blamat şi mai lăudat, prezintă avantaje şi dezavantaje, afectându-ne pe toţi, direct.

Unul dintre efectele globalizării este concentrarea puterii de decizie în mâinile marilor companii.

Liberalizarea comerţului a avut, de asemenea, efecte negative.Impactul asupra ţărilor în curs de dezvoltare este unul devastator.

Dincolo de contracţia spaţiului, a timpului, de dispariţia graniţelor, oamenii pot astăzi să interrelaţioneze mai ra-pid, bucurându-se de mai multe oportunităţi, dar reversul medaliei este unul devastator dacă stăm să ne gândim la amplificarea insecurităţii.Riscurile, pericolele ameninţările se răspândesc de la nivelurile individual şi statal , până la nivelul sistemului global.(2)

Alături de terorism şi de reţelele crimei organizate , mediul internaţional al începutului de secol XXI este ameninţat cu pericole precum:proliferarea armelor de distrugere în masă, conflictele interetnice şi interreligioase, probleme privind mediul, decalajele economice, dintre ţările bogate şi cele sărace, epuizarea resurselor, energetice competiţia pentru acestea din urmă. Toate acestea devin surse de crize şi conflicte care au un caracter global.(3)

Adevăratele valori spirituale şi materiale ale civilizaţiei umane promovează concurenţa omului cu semenii săi,cu natura înconjurătoare, cu întregul univers sau chiar cu divinitatea.

Concurenţa aceasta poate merge până la rivalitate, ca în cazul mitului lui Prometeu, când omul se erijează în zeu.

Azi omul comunică cu o rapiditate uimitore, inventează noi realităţi culturale ,îşi reafirmă identitatea .

Cele 27 de state membre ale Uniunii Europene au o tradiţie istorică şi culturală îndelungată, unele de două milenii.

Globalizarea , cu unificarea ei monetară , administrativă şi juridică se traduce şi printr-o criză gravă a identităţii culturale şi religioase.

Identitatea culturală gravitează , însă, în jurul unor concepte de bază precum cunoaştere, raţionalitate, drept,individualism, adevăr, sferă politică(4).

Educaţia este şi ea unul dintre domeniile asupra căruia globalizarea şi-a pus amprenta.Sub forţele globalizării , internaţionalizarea îmbracă noi forme ce deschid multe oportunităţi interesante pentru sistemele de învăţământ superior .Riscurile şi provocările reale sunt inerente într-un mediu atât de complex.Tinerii aflaţi în sistemul de învăţământ actual trebuie să facă faţă unor provocări mult mai complexe din cauza faptului că a crescut competitivitatea.Aşa cum s-a spus de atâtea ori, fără educaţie nu se poate dezvolta o societate.

Rolul profesorului este hotărâtor şi în educaţia contemporană a fost regândit.

Aşa cum observau Jane Knight şi Hans de Wit, globalizarea reprezintă fluxul tehnologic , economic ,informaţional de valori,idei…dincolo de frontiere.

Globalizarea afectează fiecare ţară într-un mod diferit, în funcţie de diversitatea istoriei naţionale, a tradiţiilor, culturii, priorităţilor, proprii fiecărei naţiuni.

Consecinţele impactului asupra fiecărei culturi sunt atât negative , cât şi pozitive.

Atât globalizarea economică, cât şi revoluţia informaţională au dus la schimbarea procesului de predare-învăţare. Treptat, s-a produs o dezinstituţionalizare a acestuia.

Diversificarea şi fragmentarea , specifice societăţilor globale ar duce la anularea idealurilor educaţionale.

Reţelele virtuale de învăţare , concurente cu educaţia tradiţională reduc treptat activitatea şcolii la simpla certificare a competenţelor individuale.

Se vorbeşte tot mai des de internaţionalizarea educaţiei, transpusă, în mobilitatea elevilor, a studenţilor şi cadrelor didactice, prin programe ca Erasmus, Comenius, Petra, Leonardo.Uniunea europeană şi nu numai încurajază schimburile de experienţă. Reformele educaţionale sunt asistate de experţi străini ce aduc în discuţie experienţa naţională în domeniul educaţiei.

Un alt fenomen observat este faptul că tehnologia informaţională crează posibilitatea ca studiile superioare să fie independente de contextul spaţio-temporal.Educaţia la distanţă permite şi implicarea în activitatea profesională.(5)

Pe de altă parte, creşterea schimburilor educaţionale , internaţionalizarea curriculum-ului, schimbările produse sub impactul tehnologiilor informaţionale şi comunicaţionale sunt realităţi de necontestat ale lumii contemporane. Se dezvoltă noi instrumente de educaţie, apar produse educative noi, de la metodologii la programe destinate formării unor comportamente.Apar tot mai frecvent în şcoli programe de protecţie a mediului, de formare de lideri, de antreprenoriat, care presupun atitudini noi , lupta împotriva discriminării, multiculturalismul.

Educaţia are rol fundamental în dezvoltarea individului şi a societăţii. Lumea în care trăim este o lume a globalizării, în care creşterea demografică, şi implicit a numărului tinerilor impune găsirea unor sisteme educaţionale care să răspundă nevoilor acestora.

În concluzie, oferind tuturor acces la cunoaştere, educaţia are sarcina de a-i ajuta pe oameni să înţeleagă lumea şi să îi înţeleagă pe ceilalţi.

NOTE:

1.BARI I. Globalizarea şi problemele globale, Ed. Economică, Bucureşti, 2001

2.. SARCINSKI A. Globalizarea insecurităţii. Factori şi modalităţi de contracarare, Ed. Universităţii de apărare Carol I , Bucureşti, 2006,

3.BĂHMĂREANU C. , Resursele energetice şi mediul de securitate la începutul secolului XXI, Ed. Universităţii naţionale, Bucuresti 2011

4. MARGA A. Religia în Era globalizării, Ed. Academiei Române, Bucureşti, 2010

5.POPA, N. L. Educaţie şi globalizare. Realitate sau speculaţie? În Analele Ştiinţifice ale Universităţii „Al. I. Cuza „Iaşi, 2001-2002

TRANSDISCIPLINARITATEA
o nouă abordare în educaţie în perspectiva integrării europene

Prof.înv.primar Nistor Liana – Monica
Şcoala Gimnazială „Ioan Vlăduţiu” Luduş

„Educatori, staţi la răscruce. Nu vă încăpăţânaţi în greşeala unei pedagogii a calului care nu-i e sete. Îndreptaţi-vă curajos şi inteligent către pedagogia care galopează către lucernă şi către adăpătoare:”

(C.Freinet, I detti di Matteo, trad. it. Florenţa, La Nuova, Italia, 1962, p.7-8)

Abordarea transdisciplinară permite o combinare creativă a obiectelor de studiu şi este în măsură să ofere elevilor, indiferent de vârstă, noţiuni complexe şi durabile. Această abordare integrată mobilizează şi motivează elevul deopotrivă, iar învăţătorului îi deschide noi orizonturi pentru o instrucţie şi o educaţie organiuată în contexte cât mai flexibile.

În cadrul parteneriatul şcoală – bibliotecă orăşenească, acest nou concept de învăţare capătă valenţe educative specifice, deoarece, pe de o parte, reuneşte cadre didactice din aceeeaşi şcoală sau şcoli diferite, elevi de vârste apropiate sau diferite, iar pe de altă parte, valorifică într-un mod integrator cunoştinţe specifice mai multor discipline.

Din această perspectivă putem vorbi chiar de o abordare crosscurriculară.

În căutările mele de a facilita înţelegerea unor teme dificile de către elevii claselor I-IV, m-am oprit asupra poeziei eminesciene. În această situaţie, transdisciplinaritatea se impune nu ca scop în sine, ci ca o posibilitate de a-l face pe elevul de vârstă şcolară mică să înţeleagă şi să iubească versurile celui mai mare poet al neamului nostru.

Alegerea BIBLIOTECII ORĂŞENEŞTI ca locaţie de desfăşurare a activităţii de evaluare nu a fost întâmplătoare. Aici, pe data de 15 ianuarie 2020, s-a organizat spaţiul de valorificare a tuturor achiziţiilor organizate în cadrul clasei. Pragurile legate de timp, resurse şi spaţiu, pe care le crează clasa, au fost depăşite, iar valorificarea unor achiziţii în timp autonom şi independent şi în prezenţa unor resurse şi materiale inedite au facilitat o lecţie memorată cu suflet şi sensibilitate de fiecare copil prezent la acţiune.

MOTIVAŢIA alegerii acestei teme:

Eminescu, prin creaţia sa literară a fost şi a rămas un ambasador al culturii neamului românesc şi, de aceea, orice bun român, indiferent de vârstă, trebuie să cunoască reperele fundamentale ale poeziei eminesciene.

SCOPURI:

- cunoaşterea şi aprofundarea unor cunoştinţe referitoare la poezia eminesciană;
- conştientizarea şi exersarea unor sarcini şcolare şi a unor cerinţe instructiv-educative sub formă de joc, activităţi obligatorii, activităţi recreative;
- cultivarea relaţiilor de colaborare, cooperare, şi competiţie în cadrul grupului;
- exersarea unor atitudini corecte în colectiv;

- educarea sentimentelor de dragoste, respect şi admiraţie pentru marii poeţi ai neamului.

REPERE TEMATICE:

- Să recităm din Eminescu!
- Cunoaşterea bibliotecii şcolii şi a bibliotecii orăşeneşti – volume din opera marelui poet.
- Schimburi informaţionale sub formă de idei recitative, de picturi, de proiecte individuale şi de grup, de creaţii în versuri.
- Aplicaţii specifice în cadrul orelor de arte vizuale şi abilităţi practice.
- Elaborarea de coperte pentru o carte eminesciană.

TIPURI DE ACTIVITĂŢI:

- Vizită la biblioteca şcolii/biblioteca orăşenescă şi organizarea unor activităţi comune.
- Arte plastice – Tematica poeziei eminesciene zugrăvită în culori.
- Abilităţi practice – (1) Tehnici combinate: Copertă pentru cartea eminesciană;(2) Modelaj – Teme eminesciene: Luceafărul, Teiul lui Eminescu, Plopii fără soţ, Somnoroase păsărele, Codrul, etc.
- Opţional – Recităm din Eminescu! Învăţăm din Eminescu!
- Muzică şi mişcare – Să cântăm pe versurile lui Eminescu!; audiţie muzicală.
- Activitate extracurriculară: „15 IANUARIE – De ziua marelui Eminescu!

Activitatea extracurriculară, organizată la bibliotecă, a fost un prilej de fixare, consolidare şi sistematizare de cunoştinţe într-o formă relaxantă, destinsă, motivantă, dar şi o modalitate eficientă de educare a proceselor psihice, a capacităţilor intelectuale, de formare şi dezvoltare a unor unor trăsături morale şi de caracter.

Expoziţia realizată cu propriile lucrări despre tematica poeziei eminesciene, medalioanele literare cu versurile marelui poet, dar şi creaţiile versificate închinate lui Eminescu au reprezentat tot atâtea forme atractive, dinamizatoare de activitate colectivă, în care comunicarea a fost realizată prin limbaje artistico-plastice accesibile vârstei.

În aceste condiţii, transdisciplinaritatea privită prin prisma activităţilor premergătoare acţiunilor de la bibliotecă şi apoi prin prisma activităţilor de parteneriat şcoală-bibliotecă, este o abordare care lasă orice temă sa fie investigată cu mijloacele diferitelor domenii de cunoaştere, dar şi cu capacităţile individuale existente. Aceasta oferă elevului posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniul în care capacităţile sunt cele mai evidente.

Este important să concluzionăm că, TRANSDISCIPLINARITATEA poate fi privită ca o posibilitate de a-l face pe elevul nostru, indiferent de vârstă şi de particularităţile individuale, să pătrundă înţelesul oricărei teme. Dascălului îi revine sarcina de a intensifica nevoia de lucru a elevului prin sensibilizarea dorinţei de cunoaştere. Deschiderea copilului de vârstă şcolară mică spre cunoaşterea lumii prin tehnica transdisciplinarităţii, constituie o abordare novatoare în învăţământul românesc. Transdisciplinaritatea oferă o nouă perspectivă în ceea ce priveşte integrarea europeană a învăţământului.

Freinet, prin tehnicile sale de învăţare, subliniază ideea că: „problema principală a educaţiei rămâne nu atât conţinuturile învăţământului, cum s-ar crede, cât modul de a provoca setea copilului”.

Transdisciplinaritatea oferă elevilor motivaţia şi posibilitatea de a se exprima pe ei înşişi.

BIBLIOGRAFIE:

- Bocoş, M., Chiş, V.(coord.) (2012), Abordarea integrată a conţinuturilor curriculare. Particularizări pentru învăţământul primar, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca.
- Pettini,A.(1992), Metode moderne de educaţie/Freinet şi tehnicile sale, CEDC, Bucureşti.
- Suport de curs (2012), Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii din clasele I-IV – program de formare continuă de tip „blended learning” pentru cadrele didactice din învăţământul primar.

METODE DE CUNOAȘTERE A PERSONALITĂȚII PENTRU CREȘTEREA RANDAMENTULUI ȘCOLAR AL ELEVILOR

Prof. DOBREA Mihaela
Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza” Piatra Neamț

Una dintre preocupările principale din viața oamenilor se referă la alegerea unui plan profesional potrivit, care să satisfacă nevoile personale. Însa alegerea acestuia depinde în mare măsura de modalitatea în care se va desfășura activitatea școlara a indivizilor, orientarea spre succes sau eșec în acest domeniu fiind un factor ce va putea influența competența individuală în profesia care va avea să fie optată. Fiecare elev are dreptul la succes școlar și la atingerea propriilor standarde și performanțe. Pentru aceasta, este necesar să cunoaștem unele elemente care manifestă un rol important în realizarea progreselor în rândul elevilor. În consecință, s-au ales ca factori principali în determinarea succesului / eșecului școlar rolul profesorilor (ca atitudine a modalităților de evaluare a elevilor) și modul în care ne raportăm la propria persoana și valoarea pe care și-o dă individul lui însuși (stima de sine); am fost de asemenea interesați să studiem dacă există diferențe la nivelul stilurilor de gândire la adolescenții proveniți din cadrul specializărilor diferite (uman versus real). Cunoscând aceste aspecte, le vom putea folosi ca predictori în determinarea cu mai multă ușurinta a progreselor elevilor și, de ce nu, pentru construirea unui curriculum individualizat, creând astfel premise majore pentru atingerea succesul școlar.

Spre exemplu, un elev dezinteresat de randament, datorită neangajării în activitate, nu își va mobiliza posibilitățile reale în vederea realizării optime a sarcinii. În acest caz el nu resimte nereușita sa obiectivă sub forma insuccesului. În alte cazuri, elevul poate fi satisfăcut chiar și de un rezultat socotit de alții drept nesatisfăcător, sau, dimpotrivă, el poate fi nemulțumit de o performanță cotată de altul ca satisfăcătoare. Prin urmare, se poate vorbi despre diferențe individuale accentuate la acest nivel.

Se poate afirma faptul că randamentul școlar nu exprimă niciodată în stare pură aptitudinile elevului, ci mai degrabă eficiența școlară a aptitudinilor, condiționată și de interesele, motivația, perseverența, stabilitatea emoțională, atitudinea elevului față de activitatea școlară. Acești factori interni ai succesului școlar se modelează sub influența continuă a factorilor externi (familiali, pedagogici, sociali).

În concluzie, cele mai multe din aceste metode pot fi utile profesorului, în procesul instructiv-educativ, pentru cunoașterea și evaluarea personalităţii elevului. Aceste metode își păstrează aceste valenţele și în cercetările de psihologie pedagogică. Ne referim cu prioritate la metode ca: observația; experimentul (care, aici, ia forme de experiment psihopedagogic, ca varianta celui natural); convorbirea (atenţie la folosirea ei în cazurile de “rezistenţe interioare”); analiza produselor activităţii; metoda biografică (varianta cea mai des utilizată în psihologia pedagogică fiind “studiul de caz”); testele – cu toate rezervele legate de necesitatea etalonării lor în condiţiile de folosire și de o foarte bună pregătire de specialitate în aplicare și – mai ales – în interpretarea rezultatelor (la cele de personalitate se apreciază că sunt necesari mulţi ani în această direcţie); metoda aprecierii obiective a personalităţii; metoda chestionarului și anchetei – cu toate rezervele menţionate; în fine tehnicile statistice sunt de nealăturat și în cercetările psihopedagogice, valenţele și limitele fiind aceleași ca în cercetările din alte domenii.

Comportamentul pedagogic al profesorului se manifestă în atitudini suple, variate, în funcție de acțiunea educativă în care el este angajat. În procesul educativ el este pentru elevi figura centrală și ca urmare atenția lor se îndreaptă spre el. Profesorul trebuie să-și autoregleze comportamentul sau pedagogic pentru a se prezenta în fața elevilor într-o maniera de încredere și în de ajutor pentru ei. Comportamentul pedagogic se împletește în cadrul lecțiilor și în afara lor cu o anumită tonalitate afectivă, care apropie sau

îndepartează pe elevi de educator și de obiectul pe care el îl predă, îi entuziasmează pentru valorile culturale și pentru școală sau le strecoară în suflet răceală și indiferență.

Prin comportamentul lui afectiv profesorul impune elevilor un anumit comportament, individual și de grup. Eficiența acțiunii de influențare, sensul și intensitatea influenței pe care o exercită educatorul asupra elevilor depind în mare măsură de tonul afectiv al relațiilor lui cu elevii.

Comportamentul emoțional al profesorului influențează direct comportamentul elevilor prin contagiune și indirect, prin climatul afectiv pe care îl determină în clasă. Acest comportament poate fi „factor de stimulare a unor stări afective tonice sau de diminuare a capacității de muncă a elevilor și de blocare a relațiilor de comunicare între elevi și profesor”.

Relațiile apropiate între profesor și elev, bazate pe încrederea elevului nu numai în competența profesională a profesorului, ci și în competența sa ca sfătuitor, pe capacitatea empatică a profesorului sunt dorite de către elevi.

Ei se adresează profesorilor pentru a obține sfaturi doar dacă sunt destul de apropiați de ei, dacă au încredere ca vor fi înțeleși și bine sfătuiți. În măsura în care o fac, elevii nu se adresează oricărui profesor, ci numai acelora care îi înțeleg. Elevii își doresc relații mai apropiate cu profesorii pentru a găsi în aceștia sprijin moral ori de câte ori au nevoie.

Universul relațional al clasei de elevi, analizat din punct de vedere al influenței educaționale în contextul grupului școlar și abordat, din punct de vedere științific, sub auspiciile managementului clasei de elevi, devine unul dintre subiectele cele mai importante de a cărui cunoaștere și aplicare depinde succesul demersului educativ al cadrului didactic.

Clasa de elevi – univers al inovației și creativității în activitatea didactică

Prof. Florea Mihaela-Maria
Școala Gimnazială Solovăstru, jud. Mureș

Existența umană nu poate fi concepută în afara relațiilor sociale, care acționează într-o multitudine de planuri. Un loc aparte în cadrul relațiilor sociale îl ocupă relațiile interpersonale, care sunt definite ca fiind „legături psihologice, conștiente și directe între oameni”.[6]

Toate categoriile relaționale din clasa de elevi formează o diviziune aparte a relațiilor interpersonale, îmbrăcând forma caracterului etic, moral, având în vedere scopul educativ al acestora, acela de a forma, dezvolta și consolida componenta axiologică a personalității copilului. O altă latură a relațiilor interpersonale manifestate în clasa de elevi este reprezentată de caracterul formativ, motivat de aportul deosebit al acestor componente sociale în formarea personalității.

În condițiile vieții școlare, elevul trăiește într-un mediu social, viața sa afectivă, activitatea intelectuală și cea profesională dezvoltându-se în interdependență cu mediul din jurul său și în condițiile determinate de acesta. Copilul interacționează, încă din copilărie, cu familia sa, urmând ca procesul de socializare să se amplifice pe măsura dezvoltării sale. Relațiile copilului cu diferitele grupuri sociale cu care va interacționa de-a lungul existenței sale vor avea o influență deosebită asupra evoluției sale, atât ca persoană aflată în permanentă devenire, cât și asupra randamentului activității desfășurate, al învățării.

Activitățile comune desfășurate în cadrul clasei de elevi determină prezența unor relații funcționale de interdependență între membrii grupului respectiv, cu scopul atingerii obiectivului educativ propus. Din alt punct de vedere, pe lângă relațiile legate de susținerea activităților, în cadrul grupului apar și aspecte emoțional-afective, dar și momente de conflict și tensiune.

Multitudinea relațiilor stabilite în cadrul clasei de elevi este determinată și de faptul că viața în colectivitate dezvoltă convingeri, norme și valori, care exercită influențe, dar și constrângeri asupra indivizilor. Clasa de elevi apare ca o grupare de indivizi, fiecare cu propria personalitate, angrenați în activități comune și care creează în interiorul său o rețea de simpatii și antipatii, care exercită o influență puternică asupra vieții întregului colectiv.

În ceea ce privește o posibilă clasificare a relațiilor interpersonale din cadrul clasei de elevi, criteriul folosit este cel al nevoilor psihologice resimțite de elevi, în momentul în care se raportează unii la ceilalți. Relațiile de intercunoaștere rezultă din nevoia de a avea unele informații despre celălalt, despre felul lui de a fi și despre personalitatea acestuia. Cu cât informațiile pe care le deține un cadru didactic despre elevii săi și un elev despre ceilalți colegi ai săi sunt mai consistente și mai diverse, cu atât relațiile interpersonale din cadrul clasei de elevi sunt mai dinamice. Cu cât informațiile sunt mai limitate, cu atât șansele ca instaurarea unei atmosfere de neîncredere și de suspiciune între elevi să fie mai ridicate. Începutul și sfârșitul relațiilor de intercunoaștere îl constituie imaginea elevilor despre ei înșiși și despre ceilalți.

Relațiile de intercomunicare apar ca urmare a sentimentelor resimțite de copii, în momentul în care interacționează unul cu celălalt și din nevoia de a comunica, de a face schimb de informații și de a se informa reciproc. Clasa, privită ca un univers al comunicării, reprezintă pentru elevi un cadru deschis schimburilor informaționale, cu aprecieri frecvente privitoare la situația procesului de intercomunicare din interiorul grupului de elevi. Blocajele care apar în procesul de comunicare și care nu sunt soluționate în timp util se pot transforma în situații de criză educațională, care ulterior vor putea fi soluționate cu dificultate.

[6] Iucu, B., Romiță, *Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză*, Editura Polirom, Iași, 2006, p. 103

Un alt tip de relații interpersonale, stabilite în cadrul clasei de elevi, este cel al relațiilor socio-afective preferențiale, care apar ca urmare a schimbului de emoții și de sentimente. Apar, astfel, relațiile de tip afectiv-simpatetice, care presupun relații de simpatie și antipatie, de preferință și de respingere între membrii clasei de elevi.

Din punct de vedere structural, emoțiile se pot combina între ele, astfel încât să nu existe posibilitatea de a le separa. Relațiile afectiv-simpatetice din clasa de elevi sunt caracterizate de sinceritate, de spontaneitate și de reciprocitate, atunci când se au în vedere schimburile afective pozitive. O influență deosebită asupra stării de afectivitate a elevilor o are și mediul social al clasei. Lipsa afectivității în colectivul de elevi poate conduce la efecte negative asupra capacităților interacționale ale elevilor. Aceste relații afectiv-simpatetice reprezintă o condiție esențială pentru dezvoltarea personalității elevilor.

Ca orice cadru socio-relațional complex, clasa de elevi contribuie la dezvoltarea unei varietăți de relații și interacțiuni, prin intermediul cărora elevii pot deprinde o serie de norme și valori pe care apoi să le dezvolte pe termen lung.

Să fii cadru didactic înseamnă să fii o prezență semnificativă în viața elevilor. Rolul esențial al dascălului este de a diversifica strategiile didactice, prin adaptarea lor la diferitele situații educaționale și de a mobiliza elevii la cooperare în grup, prin crearea unui dialog real profesor–elev și elev–elev. Otilia Ivănescu (1998) descrie influența cadrului didactic asupra clasei de elevi, ca fiind o „capacitate de a afecta comportamentul altor persoane, în speță al elevilor; în aproape fiecare moment profesorul inițiază acțiuni prin care afectează comportamentul elevilor”.[7]

Bibliografie:

Cucoș, C. (1996), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași

Ivănescu, O. (1998), *Clasa de elevi – aspecte sociorelaționale*, Universitatea din București, Master Consiliere

Romiță, B., I. (2006), *Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză*, Editura Polirom, Iași

[7] Ivănescu, Otilia, *Clasa de elevi – aspecte sociorelaționale*, Universitatea din București, Master Consiliere, 1998, p. 25

EFICIENȚA COMUNICĂRII ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

profesor Mirela ALEXANDRESCU-TACHE
Colegiul Tehnic de Aeronautică ”Henri Coandă” București

Definită ca o acțiune umană prin intermediul căreia se transmite un mesaj de la emițător la receptor prin limbaj, gesturi sau semnale, comunicarea este una dintre cele mai importante aspecte ale actului educațional. Fie că îmbracă forma verbală, nonverbală sau paraverbală, comunicarea este un factor cheie în dobândirea de competențe de către elevi. De modul în care reușim să comunicăm cu elevii va depinde în mare măsură reușita lor școlară, dar și dezvoltarea armonioasă a personalității lor.

Se pune mare accent în școala contemporană pe participarea interactivă a elevilor la procesul de învățare, iar comunicarea cu colegii, cu echipa din care face parte, cu profesorul este vitală. Comunicarea eficientă capătă astfel noi valori. Școala este locul unde copilul învață să relaționeze cu cei de vârsta lui, să-și manifeste bucuriile și frustrările, învață să-și exprime liber și deschis propriile idei, gânduri sau sentimente.

Dacă în învățământul tradițional era pus accentul pe transmiterea de cunoștințe, profesorul fiind cel care oferea informațiile în moduri mai mult sau mai puțin atractive, elevul nefăcând altceva decât să le memoreze și să le reproducă cât mai fidel, acum toate aceste moduri de abordare ni se par de neacceptat. Învățarea centrată pe elev este cea mai bună cale de a face din procesul de învățare o activitate plăcută și atractivă, iar din procesul de învățământ unul dinamic, în continuă schimbare și adaptare la nevoile societății contemporane. Comunicarea eficientizează procesul de învățare ducând la atingerea țintelor propuse de către inițiatorii actului educațional.

Baza didactică modernizată, manualele alternative, activitățile cât mai interesante, accesul la informație prin mediul online, motivarea lor prin trezirea unui interes cât mai constant, secondate de o bună comunicare, vor face din elevii noștri persoane care își vor spune mai târziu cu convingere părerile, vor fi lipsiți de inhibiții, timiditate sau anxietate.

Formarea competenței de comunicare vizează constituirea unui cadru de învățare capabil să acorde un spațiu larg inițiativei elevilor, instituirea unei practici motivante și funcționale a limbii și a lecturii. Comunicarea trebuie înțeleasă ca un proces în care mesajele și realitatea interacționează pentru ca mesajul să fie înțeles.

De buna înțelegere a mesajului este răspunzătoare abilitatea de utilizare a cuvintelor subordonate unui țel precis, unui scop bine determinat – schimbul de idei cu interlocutorul, transmiterea, în procesul de învățare școlară, a unei sarcini ce trebuie rezolvată, exprimarea unor opinii personale, etc. Deseori se recurge la celelalte forme ale comunicării pentru a întregi mesajul și pentru a ne asigura că acesta a fost bine înțeles.

Importanța comunicării eficiente este indiscutabilă. Cadrului didactic îi revine și aici un rol semnificativ, deoarece el trebuie să-l învețe pe elev să comunice, să relaționeze, să materializeze în cuvinte trăirile proprii, ideile lui. Este de preferat ca elevilor să li se ceară părerea, să li se acorde posibilitatea de a-și exprima liber părerile legate de anumite aspecte ale vieții de școlar sau de unele conținuturi prevăzute în programele școlare. Exersând constant actul comunicării, acesta se va interioriza, se va consolida și orice urmă de reținere va dispărea.

Ideal ar fi ca, pe parcursul școlarității, copilul să-și depășească acea teamă de a interveni în conversație într-un mod inspirat, să poată iniția și menține un dialog, să știe cum să procedeze pentru a accepta părerile celor din jur, chiar dacă acestea diferă de cea proprie. Vocabularul activ cât mai bogat, exprimarea cât mai nuanțată, tăria de a-și susține opnia în fața interlocutorului cu eleganță,

transmiterea unui mesaj clar, abilitatea construirii unui dialog sunt doar câteva aspecte legate de o comunicare eficientă, pusă în slujba unei învățări eficiente.

În actul de comunicare didactică, comunicarea interpersonală eficientă presupune atât francheţe, cât şi ascultare empatică, solidaritate şi egalitate. Pentru ca actul de comunicare să se catalizeze, să se încadreze într-un tipar al coerenţei şi al conciziei, interlocutorii trebuie să îndeplinească şi rolurile de ascultători. Ascultarea nu trebuie să ia forma unui exerciţiu al egocentrismului sau al pasivităţii deoarece relaţionarea între vorbitori trebuie să se coordoneze cu empatia dintre cei doi. Un punct forte al portretului personal de comunicator este ascultarea, sub forma ei empatică, prin care pot să mă identific cu interlocutorul meu, pot să văd situaţia şi din perspectiva lui.

Experienţa didactică a demonstrat faptul că s-au produs schimbări substanţiale în cadrul relaţiilor profesor-elev. S-au modificat treptat *”rolurile”* şi *”regulile”* jocului.

Disciplina oarbă, autoritarismul sunt deja perimate, ieşite din uz. Elevul are acum îndatoriri, dar şi foarte multe drepturi şi libertăţi. Cu toate acestea, comunicarea didactică are un sens unidirecţional, nu s-au conturat încă noile componente ale *”rolului”* de elev şi de profesor. Ca rol, profesorul şi elevul există numai unul prin altul, rolurile fiind complementare.

Comunicarea empatică face parte din grupul acelor concepte care au fost utilizate pentru explicarea unor situaţii şi modalităţi diferite de comportament. Conceptul de empatie care se referă la sensibilitatea, la trebuinţele şi valorile celorlalţi – apare ca un element major în explicaţiile comportamentului interpersonal.

În structura personalităţii unui cadru didactic se inserează ca necesitate calitatea de a fi empatic, fapt ce conduce la optimizarea relaţiilor educator-copil şi a comunicării – astfel spus *”ne coborâm la înţelegerea copilului”*.

”Nu te coborî la nivelul copilului” – nota I.S. Firu – *ca să faci teatru, nu ca să-l umileşti pe copil sau să te umileşti pe tine, ci pentru a creşte din nou împreună cu el, a simţi din nou tu emoţia marilor creatori, a relua şi verifica adevăruri acceptate.”*

Cu cât noi, dascălii, vom fi mai conştienţi de rolul comunicării în activitatea didactică, ne vom perfecţiona permanent, capacitatea noastră empatică va creşte, reuşind să stabilim relaţii democratice între copii, între noi şi copiii cu care lucrăm.

Nu trebuie uitat faptul că orice comunicare presupune şi ascultare. În procesul educativ, când se vorbeşte despre empatie, se vorbeşte şi despre ascultare activă.

Prin urmare, comunicarea este cheia către un succes educaţional atât pentru cadrul didactic, cât şi pentru elev. Procesul educativ nu se poate realiza dacă profesorul nu cunoaşte elevii, nu ştie cum să-i abordeze sau cum să-i facă să înţeleagă conţinutul pe care doreşte să-l transmită. Prin urmare, comunicarea sub diferitele ei aspecte, verbală şi nonverbală, este unul dintre elementele definitorii ale fiinţei umane, care trebuie să se formeze pe fundamentul raţiunii, onestităţii, empatiei, egalităţii. O situaţie de comunicare eficientă va avea şi un feedback pe măsură, un răspuns corepunzător, pentru că, prin excelenţă, *comunicare didactică se defineşte ca intervenţie complexă, cognitivă, afectivă, atitudinală în procesul de instruire, compensare, recuperare.*

BIBLIOGRAFIE:

- COSMOVICI A, IACOB L., *Psihologie şcolară,* Editura Polirom, Iaşi;
- IONESCU M., RADU I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca 1995;
- MARCUS S., *Empatia şi relaţia profesor-elev*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1987;
- MATEI, C.N., *Probleme de psihopedagogie şcolară*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1978;
- SULEA-FIRU Ion, *Personalitatea profesorului român,* Biblioteca Liceului Românesc, Bucureşti, 1939.

Metode creative și inovatoare în predarea limbii și literaturii române

Prof. Chirica Anca
Liceul Tehnologic „ Ion Mincu”, Vaslui

Implementarea metodelor didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

Uneori, educaţia este definită ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mişcare este nu numai rapidă, ci şi imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai ştim dacă ceea ce ni se întâmplă este “bine” sau “rău”. Cu cât mediul este mai instabil şi mai complex, cu atât creşte gradul de incertitudine.

Datorită progresului tehnologic şi accesului sporit la cunoaştere şi la resurse, ne putem propune şi realiza schimbări la care, cu câtva timp în urmă, nici nu ne puteam gândi.

Trebuie să ne modificăm modul în care gândim prezentul şi viitorul educaţiei, având în vedere aceste aspecte. Nu ne mai putem permite o unitate şcolară “muzeu”, orientată spre trecut, care pune accent pe cunoştinţe, ci avem nevoie de o şcoală ce-i pregăteşte pe copii pentru viitor, punând accent pe competenţele sociale şi de comunicare.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societăţii cunoaşterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare şi cooperare, abilităţi de relaţionare şi lucru în echipă, atitudini pozitive şi adaptabilitate, responsabilitate şi implicare.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii. În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Utilizarea metodelor interactive de predare–învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ–participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului. Elevii înşişi trebuie să organizeze ceea ce au auzit şi văzut într-un tot ordonat şi plin de semnificaţii. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuţiei, a investigaţiei, a acţiunii şi, eventual, a predării, învăţarea nu are loc.

Câteva dintre metodele inovatoare care dezvoltă, în primul rând, creativitatea elevilor sunt:

1. **BRAINSTORMINGUL SAU CIORCHINELE DE IDEI** oferă posibilitatea de a-i pune pe elevi în situaţia de a se gândi la o temă pe care o vor întâlni în text şi de a face asociaţii în legătură cu aceasta. Dacă, de exemplu, se citeşte un text liric despre primăvară, li se cere elevilor să se gândească la idei, sentimente, evenimente pe care le pot asocia acestui anotimp. Se realizează un ciorchine de idei reţea care să sintetizeze ideile exprimate de ei.
2. **JOCUL ANTICIPĂRILOR** se aplică în etapa de prelectură. Pornind de la titlul textului sau de la un fragment scurt care se citeşte, elevii sunt întrebaţi despre ce cred ei că este vorba în text şi ce îi face să se gândească la o această anticipare. Li se pot oferi câteva variante de răspuns, iar ei să aleagă varianta pe care o consideră corectă.
3. **LECTURA PREDICTIVĂ** presupune citirea fragmentată a textului făcută de către profesor, care îi întreabă pe elevi ce cred că se va întâmpla mai departe şi de ce cred că se va întâmpla un anume lucru. Pe parcurs, se întocmeşte o hartă a predicţiilor care constă în confruntarea evenimentelor relatate de text cu ipotezele relatate anterior

4. **CIORCHINELE** este un organizator grafic prin care se evidenţiază într-o reţea conexiunile dintre ideile despre un subiect . Tehnica încurajează elevii să gândească liber şi deschis, să-şi organizeze cunoştinţele, putând fi folosită atât ca metodă de predare-învăţare cât şi ca metodă de fixare. Ciorchinele este o activitate de scriere eficientă, determinându-i pe elevii mai puţin motivaţi să lucreze. Poate fi nedirijat, când elevii notează toate ideile posibile într-o reţea realizată de ei şi semidirijat, când profesorul stabileşte nişte criterii pe baza cărora elevii vor completa ciorchinele. Avantajele metodei sunt : nu se critică ideile propuse; poate fi utilizată ca metodă liberă sau cu indicare prealabilă a categoriilor de informaţii aşteptate de la elevi; se poate aplica individual, în perechi sau în grup; se poate aplica în orice moment al lecţiei; solicită gândirea şi capacitatea de a realiza analize, sinteze şi comparaţii.
5. **PROCESUL LITERAR** este un joc de rol cu caracter general care presupune o dezbatere de pe poziţii extreme (acuzare – apărare) a unor aspecte problematice dintr-o operă literară. Are o valoare constructivă mai mare atunci când este realizat pe baza unor alocuţiuni gândite şi redactate de elevi. Aceştia vor emite opinii personale cu privire la personajele incriminate, izvorâte din contactul direct cu textul literar.
6. **COPACUL IDEILOR** este tehnica care presupune munca în grup. Este o metodă grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghi, se ramifică asemenea crengilor unui copac toate cunoştinţele evocate. Foaia pe care este desenat copacul trece de la un membru la altul al grupului şi fiecare elev are posibilitatea să citească ce au scris colegii săi. Această formă de activitate în grup este avantajoasă, deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare şi sistematizare a cunoştinţelor.

Metodele moderne au tendinţa de a se apropia cât mai mult de metodele cercetării ştiinţifice, antrenând elevii în activităţi de investigare şi cercetare directă a fenomenelor. Utilizarea metodelor interactive în activitatea didactică are ca rezultat creşterea motivaţiei pentru învăţare şi a încrederii în sine, contribuie la formarea atitudinii pozitive faţă de obiectele de studiu în şcoală şi asigură condiţiile formării capacităţii copiilor de a interacţiona şi de a comunica, pregătindu-i mai bine pentru activitatea socială.

Prin măiestria şi priceperea de care dăm dovadă, putem dezvolta creativitatea la elevi, dar putem ajunge si la o autostimulare a creativităţii.

BIBLIOGRAFIE

1. **Crenguţa-Lăcrămioara Oprea (2008)**– *Strategii didactice interactive*, ed. a III-a, EDP, Bucureşti
2. **Ioan Cerghit (2005)**- *Metode de învăţământ*, EDP, Bucureşti.
3. **Venera Mihaela Cojocariu (2004)** – *Teoria şi metodologia instruirii*, EDP, Bucureşti
4. **Emanuela Ilie-** *Didactica literaturii române*. Iaşi: Polirom, 2008
5. **Lucia Crişan-** *Cadrul didactic. Didactica disciplinelor. Metode, procedee educaţionale şi noi tehnologii*, Noiembrie 2009

Inovație și creativitate la disciplina *Estetica și îngrijirea corpului omenesc*

Autor: profesor Ana Sava
Liceul Economic “Al.I.Cuza”, Piatra Neamț

Conceptul de creativitate este implicat în producerea ideilor noi, originale și valorose, fiind piatra de temelie pe care se bazează succesul în lumea artei, dar și a științei sau tehnicii. Creația vizează transpunerea și finalizarea ideilor originale în produse, opere artistice, științifice sau tehnice. Creativitatea este cea care alimentează capacitatea de inovare, de explorare a unor terenuri noi, neobișnuite, de rezolvare a problemelor sau de realizare a unor opere sau produse.

Domeniul *Estetica și îngrijirea corpului omenesc* face parte din profilul Servicii și pregatește elevi pentru obținerea calificarilor: *Frizer-coafor-manichiurist-pedichiurist* pentru nivelul profesional și calificarea *Coafor-stilist* pentru nivelul liceal. *Estetica și îngrijirea corpului omenesc* permite, prin natura profilului, dezvoltarea și valorificarea creativității și inovației la elevi mai mult decât la celelalte discipline. Creativitatea, imaginația, inovația sunt calități esențiale ale practicării cu succes a meseriei de stilist. Unii elevi vin cu un potențial creativ mai dezvoltat, alții prin munca și perseverență ajung sa-și dezvolte și să-și cultive aceste trăsături.

Pentru dezvoltarea și cultivarea creativității și a inovației la elevi am aplicat un demers didactic bazat pe:

-încurajarea curiozității naturale a elevilor prin crearea unei atmosfere de lucru în care să dispară inhibiția și rușinea unui eventual răspuns greșit,

-implicarea elevilor în diferite jocuri în care iau diferite roluri, acest lucru învățându-i să gândească, să ia propriile lor decizii, să creeze reguli și să le respecte, să interacționeze cu ceilalți, să devină astfel mai sociabili și mai toleranți cu ceilalți

-încurajarea elevilor să-și exprime liber ideile fără a ne grăbi să le judecăm sau să le etichetăm precum și valorificarea greșelilor ca pe momente de învățare și încercări care ne dezvoltă în permanență.

- limitarea activităților stereotipe și monotone care l-ar putea duce pe elev la neimplicare Totul presărat cu un strop de umor, creează o adevărată atmosferă creativă și de încredere.

Știindu-se faptul că cea mai mare parte din informații pătrunde prin canalul vizual, la orele de estetică acest lucru este stimulat prin imagini, fotografii reprezentând coafuri, tunsori, filmulețe care prezintă etapizat tehnicile de lucru specifice meseriei de coafor stilist, prezentări POWER POINT, demonstrații ale profesorului de instruire practică și altele.

Dezvoltarea potențialului creativ se realizează la orele de teorie prin jocuri de rol, scenete care să simuleze diferite situații care se petrec într-un salon de înfrumusețare: întâmpinarea clientului, discuții de consiliere, alegerea coafurii potrivite în funcție de particularitățile clientei, recomandarea produselor de îngrijire pentru acasă sau sfaturi de aranjare a părului după ce clienta părăsește salonul. Se pot utiliza mijloace audio-video, internetul, jocurile sau softurile care permit alegerea lucrării de înfrumusețare în funcție de un model. Astfel, prin simulare și joc se formează deprinderi și abilități tehnice, dar, mai ales, reprezentarea unei imagini de ansamblu privind adaptarea tunsorii și a coafurii la profilul clientului (forma feței, imperfecțiuni, culoarea tenului, a ochilor, ocazia etc.), fiind un cadru atractiv de exersare și învățare.

În domeniul înfrumusețării corpului omenesc există numeroase bloguri personale sau de specialitate, realizate de stiliști consacrați în care sunt expuse tehnici moderne de lucru, tehnologii moderne de îngrijire, recomandări utile, tutoriale, filmulețe, etape tehnologice ale diferitelor operații de înfrumusețare, care vin în ajutorul elevilor și a cadrelor didactice, fiind integrate în mijloacele actuale de predare-învățare. Pe internet circulă numeroase aplicații on-line de înfrumusețare. Softul generează mii de coafuri pentru femei și bărbați de toate vârstele. Elevii pot încărca fotografia proprie și pot încerca din catalog diferite coafuri și tunsori pe păr lung, mediu sau scurt. Prin intermediul coaforului virtual on-line se pot face alegeri în funcție de profilul clientei: forma feței, machiaj, culoarea pielii, orientând astfel elevii de la profilul Estetică să-și construiască o imagine de ansamblu: față, păr, machiajul ochilor, forma sprâncenelor și să-și dezvolte astfel creativitatea și imaginația.

Utilizarea aplicațiilor online la orele de *Estetica și îngrijirea corpului omenesc* are ca scop facilitarea și dinamizarea procesului de predare-învățare, creșterea atractivității și a implicării elevilor în timpul orelor de curs precum și trecerea de la activitățile centrate pe transferul de cunoștințe la cele centrate pe formarea de competențe și deprinderi. Deprinderile se formează la elevi prin imitație și exersare. Privind cu atenție filme, animații, tutoriale cu tehnica de lucru, modul de lucru al stilistului, se fixează corect informații esențiale care pot fi accesate ori de câte ori este nevoie. Dacă la practică elevul este pus în situația de a exersa pe un model o lucrare de estetică, la orele de curs este nevoit să asimileze noțiuni teoretice, să înțeleagă etapele de lucru, să simuleze prin jocuri de rol sau softuri de simulare și exersare unele aspecte legate de relația cu clientul sau consilierea acestuia. la orele de teorie utilizarea prezentărilor, a imaginilor, softurilor de specialitate, a site-urilor de profil este esențială. Facilitează înțelegerea unor tehnici de lucru la tunsori, coafarea părului, ondulația cu apă, a unor principii de desfășurarea a proceselor precum pigmentarea și depigmentarea părului, ondulația permanentă etc., urmând apoi să exerseze și sa-și dezvolte abilități practice pe baza noțiunilor acumulate.

Pentru formarea și activarea imaginației și inovației la elevi este necesară și dezvoltarea încrederii în forțele proprii. Aceasta este stimulată prin atitudinea atentă a profesorului față de dorințele, sugestiile sau propunerile elevilor. Astfel, elevii de la profilul Estetica și îngrijirea corpului omenesc sunt implicați în diferite activități precum: parade de coafuri și ținute de sărbătoare, concursuri de coafuri alături de elevi din alte școli partenere, activități de promovare a talentului și deprinderilor formate prin articole în reviste școlare, fotografii pe site-urile de specialitate sau de socializare. Aceste aspecte demonstrează că manifestările lor din cadrul școlii sunt apreciate iar ei sunt capabili sa desfășoare acțiuni prin forțele proprii, fără ajutor din afară, fiind apanajul creativității și imaginației proprii.

Pentru a fi eficiente, strategiile de predare-învățare trebuie să aibă un anumit grad de interactivitate cu subiectul uman și să transmită informația pe mai multe canale (text, sunet, imagine) într-un mod asociat. În sistemul actual de învățământ se asociază tot mai mult metodele tradiționale cu cele moderne care accentuează caracterul aplicativ și interactiv al predării crescând astfel motivația elevului pentru școală, valorificând talentul și dezvoltând acele calități esențiale în practicarea acestei meserii precum creativitatea, originalitatea, inovația și simțul estetic.

Profesorul de estetică este factorul esențial în dezvoltarea creativității și imaginației atât prin orele de teorie dar mai ales la orele de practică, dacă abordează în timpul demersului didactic un management bazat pe următoarele repere: crede în capacitatea de

autorealizare a elevului și îl încurajează să progreseze în acest sens, apreciază individualitatea și personalitatea elevului și alege metode individuale de lucru cu aceștia, încurajează spontaneitatea elevilor și gestionează cu tact schimbarea. Capacitatea de inovare este mereu stimulată prin dezvoltarea motivației interne și a dorinței de a învăța de plăcere, prin implicarea elevilor în luarea deciziilor precum și prin motivarea alegerilor făcute.

Bibliografie:

https://ac-psihologie.ro/blog/creativitate/

https://tikaboo.ro/6-obiceiuri-zilnice-creativitate-copii/

LIBERTATEA DE MIȘCARE ȘI EXPLORARE OFERITĂ COPILULUI PRIN MEDIUL EDUCAȚIONAL GÂNDIT ȘI CONSTRUIT DE EDUCATOARE

ED. BADEA LOREDANA NICOLETA,
GRADINIȚA CU PROGRAM NORMAL
“ECATERINA TEODOROIU” TG-JIU, GORJ

”Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista atunci când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adpteze.” (Maria Montessori, “Descoperirea copilului”)

Din momentul apariției televizorului în casele oamenilor la jumătatea secolului al XX- lea, analizatorii etapelor societății s-au concentrat pe efectele acestuia asupra dezvoltării omului și în special, asupra copiilor. În ultimii ani, atenția s-a extins și asupra celorlalte mijloace electronice, computerul și jocurile video. Din punct de vedere cognitiv, părerile sunt împărțite, dar în ceea ce privește efectele asupra dezvoltării fizice există o singură accepțiune: televizorul, computerul și consola video au efect negativ asupra adulților și asupra copiilor. Pentru combaterea acestor factori negativi este necesar să li se ofere copiilor un mediu educațional corespunzător nevoilor lor de dezvoltare, nevoilor de manifestare a propriei lor personalități.

Salvarea copiilor este grădinița atunci când educatoarea acordă atenția cuvenită libertății de mișcare și explorare de care au nevoie copiii la vârsta preșcolară. Educatoarea trebuie să țină cont de faptul că mediul educativ în care trăiește copilul oferă suportul necesar dezvoltării cognitive, afective și psihomotorii.

Grădinița este spațiul modern care satisface nevoile de comunicare ale copilului, fiind importantă funcția de socializare, de ieșire în lume, de stabilire a apartenenței la un grup.

Mediul educațional este un instrument puternic în procesul complex al învățării, iar de multe ori, în copilăria timpurie, munca educatoarei începe cu mult înainte de sosirea copilului la grădiniță.

În crearea unui mediu pozitiv pentru libertatea de mișcare în educația timpurie, ar trebui respectate următoarele:

- sala de clasă ar trebui organizată cu materiale didactice astfel încât să trezească interesul copiilor pentru explorare;
- materialele didactice trebuie să fie concrete și relevante pentru experiența anterioară copiilor, deschise, vizibile, dar cu un scop urmărit cu perseverență de către educatoare (nu vom pune materiale cu sistemul solar, dacă noi urmărim explorarea vieții la fermă);
- mediul trebuie să ofere șansa la alegere;
- experiențele de învățare ar trebui să fie planificate sau inițiate fie de către profesor sau inițiate de către copii, de aceea mediul educațional trebuie să conțină oportunități de explorare în concordanță cu interesele grupurilor de copii din colectivul unei grupe de grădiniță (centre de interes), adică să ofere contexte pentru dobândirea de noi competențe;
- obligatoriu, mediul educațional trebuie să aibă o alternativă pentru experiența outdoor.

Programul în grădinită ar trebui să țină cont de:

- prioritatea acordată nevoii copiilor de a interacționa cu colegii, adulții și mai ales, cu materiale învățate;

- acordarea unui timp suficient copiilor pentru a iniția și completa activitățile, de a participa la crearea liberei circulații în grupă și dreptul la auto-exprimare;

- alternarea momentelor de învățare activă și mai puțin activă, reducerea activităților statice;

-acordarea de timp suficient copiilor să învețe la centrele de interes;

- realizarea unor căi de tranziții, între activitățile de învățare sau săli de grupe, marcate de către educatoare cu simboluri grafice.

Tranzițiile

Sunt avertizări, indicații adecvate refertitoare la următoarea activitate, ele oferă suport pentru rutina zilnică a copiilor și conțin sugestii despre ce va urma . De asemenea, organizează programul zilnic și oferă pauzele necesare deconectării dintre activități, pot avea forma unor cântece, numărători vesele sau exerciții fizice.

Activități de grup

Pentru a avea succes la activitățile de grup (liber-alese) trebuie să ținem cont de:

- durata lor trebuie să respecte nivelul de vârstă și de dezvoltare psiho-fizică ale copiilor;

- durata lor poate crește pe parcursul anului de la 10-15 minute la începutul anului la 60 de minute la sfârșitul anului;

- durata activităților trebuie să țină cont de interesul manifestat de către copii;

- obiectivele urmărite trebuie să fie clare, iar materialele pregătite din timp;

- trebuie realizat un echilibru între activitățile care implică ascultarea, discuții, cântat, și mișcare și trebuie să ofere posibilitatea de a răspunde individual , dar și în grup;

- trebuie să țină cont de cunoștințele anterioare ale copiilor, dar și de experiențele de cunoaștere de până atunci.

Amenajarea spațiului educațional

Pentru a realiza un spațiu educațional eficient și ergonomic, trebuie parcurși o serie de pași de bază, în primul rând analizat spațiul cu mare atenție (aruncă o privire atentă la spațiul sălii de grupă). Apoi este nevoie de trei setări de bază: 1 – Spațiul pentru activitățile frontale

2 – Spațiul pentru activitățile de grup

3 – Spațiul pentru activitățile individuale

În privința mobilierului este bine să se întocmească o hartă pe care să se proiecteze diferite variante de aranjare a acestuia, precum și a echipamentelor disponibile în grupă.

Odată configurat designul sălii de grupă trebuie făcute ajustări în funcție de nevoile copiilor. Este indicat să se rețină următoarele aspecte:

* Trebuie create modele logice de trafic de grupă, astfel încât copiii să se poată deplasa cu ușurință prin sală;

* Să se separe activitățile liniștite de cele zgomotoase;

* Să ofere spații de lucru individuale;

* Un spațiu pentru materiale și echipamente lângă centrul în care va fi folosit.

Mediul grupei trebuie să reflecte interesele și cultura copiilor. Produsele lor artistice trebuie expuse într-o formă atractivă în toată clasa.

Un mediu confortabil și primitor din punct de vedere estetic îi ajută pe copii să se simtă bine. Folosirea în decorarea grupei a culorilor neutre și strălucitoare și iluminatul cald și natural creează o atmosferă benefică și estetică. Cromatica poate avea efecte psihologice și fiziologice, culorile vor fi utilizate pentru a se evita absorbția luminii, se va asigura menținerea unui contrast vizual corespunzător. În designul grupei step by step se îmbină armonios esteticul cu funcționalul.

Amenajarea spațiului de grupă în care copilul își petrece cea mai mare parte a zilei, se joacă, se odihnește, învață și muncește are o mare valoare moral-emoțional-estetică. Materialele trebuie să fie ordonate și etichetate, iar copiii încurajați să aibă grijă, să păstreze curățenia clasei și să pună materialele la locul lor.

Trăind într-un mediu în care jocurile, jucăriile, materialul didactic, mobilierul, decorurile au calități estetice, copiii învață să fie exigenți în aprecierea frumosului, iar în activitatea lor vor încerca să dea lucrărilor valențe estetice.

Toate tipurile de experiențe trăite de copil la vârsta timpurie, în context formal, nonformal, și informal, pun bazele dezvoltării lor ulterioare, formând capacități și achiziții intelectuale, fizice, sociale și culturale specifice, care le vor conferi identitate și demnitate proprie. Cunoscând acest fapt, deducem că pentru a se dezvolta armonios, orice copil are nevoie de un mediu educațional adecvat pentru a se dezvolta în funcție de nivelul de vârstă și de particularitățile sale. Putem defini *spațiul educațional* ca fiind ansamblul constituit din sala/sălile în care se defășoară în mod deliberat activitățile didactice cu scopul de a observa și experimenta procese și fenomene, în vederea transmiterii și formării cunoștințelor, deprinderilor, comportamentelor, valorilor și totalitatea inventarului luminilor materiale din cadrul încăperilor. Se cuvine a face distincția între mediul educațional și spațiul educațional.

M. Ștefan definește *mediul educațional* ca fiind ansamblul influențelor sociale, care sunt exercitate asupra instituțiilor de educație și asupra dezvoltării fiecărui membru al societății. Mai putem defini *spațiul educațional* ca ansamblul constituit în interiorul și exteriorul unei instituții, amenajat după principii de design și estetică a spațiului grupei-clasei ca parte integrantă a experienței de predare-învățare-evaluare ce este determinată și definită de către ocupanți la un moment dat și dotat special cu mijloacele necesare pentru desfășurarea unui anumit tip de activități în vederea formării de deprinderi acționale. Admițând această definiție, putem extrage câteva caracteristici structurale pe următoarele dimensiuni specifice educației timpurie, dacă ne referim la:

a) prima componentă și anume amsamblul propriu-zis – sala de grupă:

- igiena activității: un anumit volum și un anumit spațiu alocat pentru fiecare persoană, pentru a stimula toate simțurile copilului: văzul, auzul, simțul tactil, mirosul, gustul;
- ergonomică: dimensiunea sălii de grupă presupune raportul dintre iluminatul natural și cel artificial, potențiali stimuli perturbatori;
- funcționalitate și securitate: adecvarea spațiului la activitatea de bază, respectarea normelor de securitate și protecție a copiilor;
- estetică: crearea unui spațiu fluent, accesibil, larg, curat, luminios.

b) cea de a doua componentă, amenajarea, după principii de design și estetică a spațiului grupei/clasei ca parte integrantă a experienței de preadre-învățare-evaluare:

- igiena activității: poziționarea adecvată a spațiilor destinate centrelor de interes, repectând regulile specifice, stabilirea locului și a materialelor necesare centrului tematic;
- ergonomică: spații clar delimitate, dând impresia multor universuri ce așteaptă să fie descoperite, mobilier adecvat ca mărime, calitate, cromatică, utilitate pedagogică și ambientală;

- funcționalitate și securitate: împărțirea sălii de grupă în zone, în funcție de diferite tipuri de activitate și centre de interes, dispunerea materialelor la vedere, în rafturi plasate la nivelul copiilor;

- estetică: crearea unui spațiu plăcut, stimulent, aerisit, utilizarea unor culori vesele, calde, îmbinate armonios.

c) cea de a treia componentă, dotarea specială cu mijloace necesare pentru desfășurarea unui anumit tip de activități în vederea formării de deprinderi acționale:

- igiena activității, selecția materialelor să fie în concordanță cu vârsta și interesele copiilor din grupă pentru asigurarea unui echilibru de experiențe/tipuri de experiențe;

- ergonomică: dotarea cu o varietate flexibilă de materiale și jucării dispuse la îndemâna copiilor, bine aranjate și bine întreținute;

- funcționalitate și securitate: materialele să fie sortate periodic pentru a le îndepărta pe cele uzate și a introduce treptat noi materiale, să invite la experiență, interacțiune, asumarea riscului, luarea deciziilor, la investigare și descoperire, la conexiuni cu natura, conversații, colaborare, joacă;

- estetică: crearea unui spațiu interactiv, consistent, interesant și captivant, care să conțină materiale deschise, complexe ce pot fi utilizate în diverse moduri și pot fi utilizate în contexte variate, fără a deveni plictisitoare.

Caracteristicile mediului educațional din grădiniță

Organizarea spațiului educațional prin arii de stimulare-interese asigură învățarea prin descoperire și explorare prin accesul nelimitat la materiale și la modul în care acestea pot fi utilizate.

Prin delimitarea acestor arii-zone-centre, organizarea spațiului oferă atât cadrelor didactice, cât și părinților oportunitatea de a observa mai bine copiii în interacțiunea lor cu materialele, cu ai lor colegi sau cu adulții din clasă.

Ariile sunt spații educative care stimulează dezvoltarea copiilor prin propunerea de jocuri pentru anumite situații de învățare și obținere de experiențe. Activitățile desfășurate pe centre oferă posibilități multiple de abordare a domeniilor experiențiale specificate în curriculum-ul pentru educația timpurie: DLC, DȘ, DOS, DEC, DPM

Descrierea centrelor de activitate

1. Centrul de activitate *“Arta”* oferă copiilor posibilitatea de a se împlini pe toate direcțiile de dezvoltare, în acest centru ei experimentează și exprimă artistic ce gândesc, văd și simt. Cadrele didactice trebuie să planifice experiențe de învățare variate și inspirate pentru a asigura o dezvoltare globală a copiilor. În acest centru copilului i se dezvoltă: limbajul artistic, expresivitatea emoțională și social, creativitatea, perseverență în activitate, abilități de comunicare, inițiativă etc.

Gama de materiale din acest centru poate cuprinde: creioane colorate, coli, blocuri de desen, acuarele nontoxice, pensule, ștampile, vase cu apă, plastilină, coca, lipici, aracet,foarfece, casetofon, radio, Cd-uri, etc.

2. Centrul de activitate *“Bibliotecă”* este spațiul unde preșcolarii utilizează în mod organizat cartea în timp ce asimilează limbajul oral și scris.

Avantaje: - formarea deprinderii de a reacționa la mesaje simple, de a recepta și transmite, sau de a exersa calitatea de vorbitor și ascultător;

- asimilarea de cuvinte, expresii noi, dezvoltarea cursivității și coerenței exprimării;

- decodificarea simbolurilor din imagini, desene, litere, cuvinte etc.

3. Centrul de activitate *“Construcții ”* este o zonă activă care implică explorarea cu materiale diverse și crearea de structuri ce dezvoltă global copiii.

Avantaje: - dezvoltarea gândirii;

- dezvoltarea limbajului;
- dezvoltarea creativității;
- dezvoltarea imaginației.

4. În centrul de activitate *“Știință”* copiii explorează, observă, clasifică,experimentează, descoperă și comunică, desfășurând activități specifice Domeniului Științe, cu scopul de a-și dezvolta capacitățile de cunoaștere, observare și înțelegere a mediului înconjurător și de rezolvare a situațiilor problematice cu care se confruntă în viața de zi cu zi.

Avantaje: - preșcolarii își dezvoltă gândirea logică (grupare, seriere, ordonare, comparare, clasificare, măsurare);

- dezvoltarea capacității de a înțelege relațiile dintre obiecte și fenomene;
- dezvoltarea capacității de a exersa, de a rezolva probleme, de a se informa, familiariza și de a aplica cunoștințele elementare matematice și din lumea înconjurătoare.

5. Centrul de activitate *“Nisip și apă”* trebuie să ofere copiilor posibilitatea de a exersa diverse senzații, activitățile din acest centru, reprezintă un bun pretext pentru dezvoltarea fizică a copiilor (sub aspectul motricității fine și grosiere, dezvoltarea musculaturii și a coordonării întregului corp).

6. Centrul de activitate *“Căsuța Păpușii/Joc de rol”* este zona în care preșcolarii reproduc lumea așa cum o înțeleg ei, inventează și interpretează situații bazate pe roluri reale sau imaginare.

Deci, mediul educațional gândit și construit de educatoare oferă copilului multiple posibilități de dezvoltare fizică, psihică, intelectuală, emoțională, globală.

Metode interactive- posibilităţi metodologice de învăţare

Chiș Andrea
GPP Guliver Satu Mare

Vorbind despre necesitate inovării în domeniul metodologiei didactice şi a căutarii de noi variante pentru a spori eficienţa activităţii instuctiv-educative din grădiniţă, prin directa implicare a copilului şi mobilizarea efortului său cognitiv. Educatorul Ioan Cerghit afirmă:"Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de reţetar rigid, dimpotrivă, consideră că fixitatea metodelor conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferenţa etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învaţământului pe noi trepte; ea nu se opune în nici un fel iniţiativei şi originalităţii individuale sau colective de regândire şi reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecţionarea şi modernizarea metodologiei învăţământului de toate gradele. În fond, creaţia în materie de metodologie, înseamă o necontenită căutare, reînoire şi îmbunătăţire condiţiilor de muncă în instituţiile şcolare." (1997, pagina 44)
După funcţia didactică principală propunem următoarea clasificare a metodelor şi tehnicilor interactive de grup:

- Metode şi tehnici de predare-învăţare interactive:

-Metoda Jigsaw (mozaicului);
-Metoda Piramidei;
-Jocul didactic etc.

- Metode şi tehnici de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor şi de verificare, evaluare alternativă interactivă:

-Tenica Florii de Nufăr;
-Metoda R.A.I;
-Metoda Cubului;
-Portofoliul individual sau şi de grup etc

- Metode şi tehnici de rezolvare de probleme prin stimularea creativităţii:

-Brainstormingul
-Explozie Stelară;
-Metoda Pălăriilor gânditoare;

- Metode de cercetare în grup:

-Proiectul tematic;
-Portofoliul.

Prin metodele interactive, de grup preşcolarii şi copiii îşi exersează capacitatea de a selecta, combina, lucrurile de care au nevoie în viaţa şcolară şi de adult. Însă conexiunile pe care le fac aceştia uimesc mintea unui adult.
Stimularea creativităţii copiilor este favorizată de metodele interactive. Copiii descoperă o nouă experienţă, interrelaţionează în grupuri de învăţare activă, studiază, investighează şi capătă încredere în capacităţile individuale şi ale grupului. Situaţiile de învăţare rezolvate prin metodele interactive de grup dezvoltă copiilor gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică şi înţeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment critică comportamentul, ideea, fapta, nu critică personajul din poveste sau copilul, adultul.

După fiecare metodă aplicată se pot obţine performanţe pe care copiii le percep şi-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucruri viitoare. Copiii înţeleg şi observă că implicarea lor este diferită, dar încurajaţi îşi vor cultiva dorinţa de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup, să aibă răbdare cu ei, exersând şi toleranţa reciprocă.

Metodele interactive sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţarii şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe. Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. (Miron Ionescu,Chiș Vasile, Strategii de predare-învățare, Editura Științifică, București, 1992)

Pentru a exempilifica cele arătate mai sus descriem câteva metode interactive de grup, printre cele mai des întâlnite în activitatea cu preşcolarul.

Enseigner le FLE uniquement en ligne - expériences didactiques

Adina-Liana Ciupac,
Colegiul Național „Doamna Stanca” Satu Mare

Je dois avouer que j'utilisais peu les TICE dans mes classes (10%), car j'appréciais beaucoup plus le dialogue directe, les réactions à chaud de mes élèves. Mais la situation récente et le confinement m'a obligée de repenser ma manière d'enseigner et d'apprendre du zéro comment gérer une classe, entièrement en ligne.

Avant, j'utilisais juste des applications telles Kahoot, Quizlet, pour fixer ou évaluer les acquis de mes apprenants ou de courts vidéos pour briser la glace ou pour éveiller leur attention. Maintenant, c'est différent. J'ai dû apprendre à utiliser une plateforme d'enseignement pour le déroulement de mon entière démarche d'enseignement. Les outils, les stratégies, les tâches, les méthodes ne sont plus les mêmes quand on enseigne en ligne. J'ai donc comparé plusieurs plateformes, j'ai regardé une dizaine de tutoriels et je suis arrivée à la conclusion que j'allais utiliser Google. Je pense que c'est l'environnement **le plus complet** et **le plus pratique**, il s'utilise **entièrement en ligne**, et il a tous les outils dont j'ai besoin : Google messagerie (Gmail), traitement de texte (Docs), présentation (Slides), tableur (Sheets), planning(Agenda), création de blog (Blogger), hébergement de fichiers (Drive), questionnaires (Forms), et Google Classroom, l' application destinée à l'enseignement.

Bref, après un mois et demi d'enseignement en ligne, alors que j'étais plutôt sceptique vis-à-vis de cette démarche, j'ai commencé à en savourer les avantages:

1. Ma gestion du temps est plus flexible- à l'école, il faut suivre l'emploi du temps, en ligne c'est à moi de décider à quel moment enseigner, à quel moment réviser ou évaluer. A l'exception des classes que je fais « en direct » avec la caméra devant moi, où il est nécessaire d'établir avec les élèves une heure exacte, pour le reste des activités, nous (enseignant et élèves) travaillons à notre propre rythme, bien sûr en respectant quand même la date limite du renvoi du devoir.

2. Mon interaction (au niveau individuel) avec les apprenants est d'une meilleure qualité - c'est vrai que la formation classique offre de meilleures possibilités d'interaction, mais si je parle de l'individu, l'aspect change. A l'école, les élèves ont tendance à poser des questions 2,3…5 à la fois, en plus ils n'écoutent pas la réponse/explication que l'enseignant donne à un autre collègue, comme si cela ne faisais pas partie de la leçon. En ligne, on est plus calme, plus organisé, chaque élève reçoit sa réponse en écrit, il peut la revoir si besoin. De plus, si je dois expliquer une chose à toute la classe, je l'écris sur le panneau central « stream » et tout le monde lit et réceptionne le message à son rythme, sans être dérangé par les autres. J'ai des dialogues plus longs avec mes élèves, je prends le temps de leur expliquer ce qu'ils n'ont pas compris et ils sont plus contents de l'attention que je leur prête individuellement.

3. La praticité du travail en ligne : Pour les élèves, il est tout à fait possible de rester dans son pyjama et de faire ses devoirs. Apprendre dans un environnement qui nous est extrêmement familier permet souvent de travailler plus facilement, car cela évite d'être distrait par les autres étudiants. De plus, certains étudiants se sentent énormément sous pression pour obtenir de bons résultats. Cette pression s'amoindrit lorsqu'ils ne sont pas entourés d'autres étudiants. Pour moi, en tant qu'enseignant, il y a plusieurs aspects pratiques : à l'aide de cette plateforme, je peux transmettre le même message à plusieurs classes (et j'en ai 12), l'application ordonne automatiquement mes notes (dans un registre virtuel), je crée un document sur (Google docs), ou une fiche de travail, ou un quiz évaluatif (Google quiz) et l'application me permet de le distribuer à chaque élève en même temps, de sorte qu'il puisse rédiger

son devoir directement sur le document et me l'envoyer. Les corrections que je fais sont automatiquement mises en évidence à l'aide d'une autre couleur, pour que l'élève voie rapidement ses erreurs. De plus, j'ai la possibilité de lui renvoyer le devoir pour qu'il le refasse. Et tout ça se passe plus vite qu'à l'école.

4. Les ressources illimitées- les ressources et didacticiels en ligne sont particulièrement populaires auprès de mes apprenants de français langue étrangère. Sans doute, les applications en ligne offrent de nombreux avantages que les méthodes d'enseignement traditionnelles n'offrent pas. La communication et l'interaction avec des locuteurs et locutrices natifs, la possibilité d'une rencontre réelle avec la culture de la langue ciblée et par conséquent, l'apprentissage de la langue vraie, y compris l'argot et les expressions idiomatiques etc. Pour les apprenants, grâces aux ressources numériques, il ne s'agit plus d'être lié à un endroit et, de plus, on peut préférer apprendre en autonomie ou en groupe, en ligne ou hors ligne, participer aux séminaires en ligne avec des formateurs natifs en tant qu'enseignant ou apprendre de façon autonome en utilisant la fonction de l'autocorrection en tant qu'apprenant. A cet égard, enseigner avec TV5 MONDE est mon préféré. C'est une mine de ressources audiovisuelles tirées des émissions et des contenus multimédias de des documents authentiques, vivants et d'actualité, des centaines de fiches pédagogiques conçues avec des équipes d'experts, de nouvelles activités chaque jour pour tous les niveaux d'apprentissage, un gain de temps considérable avec des dossiers pédagogiques à télécharger en un clic. C'est extrêmement utile !

En conclusion, l'apprentissage en ligne n'a pas encore trouvé de moyens d'imiter la vie dans une classe réelle, mais il a plus d'avantages que je ne le pensais. Une charge de travail réduite permet aux enseignants d'adapter leurs compétences par d'autres moyens, des moyens plus avantageux pour les élèves et la classe. Moins d'heures passées à classer les dossiers, signifient plus de temps passé à engager chaque élève à un niveau individuel. Je suis convaincue que c'est cette combinaison de contenu personnalisé et de gestion des ressources qui permettra aux enseignants de diriger nos salles de classe vers l'avenir, en utilisant davantage les TICE dans leur démarche didactique.

Educația nonformală - cadru de învățare a tradițiilor populare

prof.înv.primar UNGUREANU LAURA
Școala Gimnazială “Ion Creangă” Bacău

Model de bună practică – Lecția de la muzeu – activitate concepută creativ, prin care copiii au aflat o parte din tradițiile poporului nostru și au învățat să le păstreze, să le transmită semenilor, comnităților, peste timp.

Subiectul activității: Păstrarea și perpetuarea tradițiilor strămoșești

Sloganul activității: “Păstrăm tradițiile, iubim folclorul!”

Clasa I A – 28 elevi

Data: 10 decembrie 2019

Locul desfășurării: Muzeul de Istorie “Iulian Antonescu”, Bacău

Tipul activității: lecție transdisciplinară

Disciplinele vizate: comunicare în limba română, arte vizuale și abilități practice, muzică și mișcare

Modul de organizare – frontal și pe grupe (ateliere de lucru)

Obiective:

-cognitive: OC1 – să observe cu atenție exponatele din muzeu;
OC2 – să urmărească explicațiile muzeografului;
OC3 – să adreseze întrebări clare;
OC4 - să răspundă la întrebări;
OC5 – să descrie un costum popular;
OC6 – să interpreteze un cântec popular.

-psiho-motrice: OM1 – să lucreze la gherghef;
OM2 – să picteze vase de lut;
OM3 – să decupeze siluete din carton;
OM4 – să lipească (cu pasta rece sau fierbinte de lipit) elemente din hârtie.

-afective: OA1 - să participe cu plăcere la activitate;
OA2-să manifeste interes de a interpreta cântece populare.

SCENARIUL DIDACTIC

Lecția se va desfășura în două etape:

I.Vizitarea secției de Etnografie și Folclor a Muzeului de Istorie „Iulian Antonescu” Bacău

Elevii vor fi conduși (ghidați) de către domnul muzeograf I. B.

Se va pune accent pe cunoașterea de către copii a îndeletnicirilor înaintașilor (strămoșilor) noștri.

Elevii vor observa un război de țesut și produsele obținute cu ajutorul acestuia.

În acest sens se vor prezenta și acțiunile premergătoare activității desfășurate la războiul de țesut. Instalarea acestuia, părțile componente, obținerea firelor de lână utilizate, etc.

Se vor observa costumele populare (de fată și de băiat).

Domnul muzeograf va descrie aceste costume.

Copiii vor fi capabili să descrie și ei costumele pe care le poartă în acea zi.

Apoi vor afla cum se lucrau vasele din care mâncau strămoșii noștri.

Vor observa roata olarului și varietatea de vase care se obțineau din lut și erau apoi ornate cu desene, cu motive populare.

Vor putea observa în continuare:

-mobilier din școlile din trecut, o tablă;

-unelte din gospodăriile țăranilor,

-casele din lut din trecut cu interiorul specific;

Un alt punct pe care se va insista va fi acela unde se păstrează obiecte folosite în zilele în care copiii mergeau cu colindul, cu uratul.

Se vor descrie datinile, obiceiurile din trecut și se va face comparație cu ceea ce se mai practică în zilele noastre.

Pe tot parcursul vizitei copiii vor urmări cu atenție exponatele și explicațiile domnului muzeograf.

Vor adresa întrebări atunci când nu înțeleg anumiți termeni și vor răspunde dacă li se vor adresa întrebări.

Vor participa cu interes la dialogurile inițiate.

II.Ateliere de creație artistică

-Copii, am observat că printre voi sunt și elevi iubitori de folclor. Ați aflat despre tradițiile populare de la bunicii și străbunicii voștri și îndrăgiți unele datini și obiceiuri, obiecte cu motive populare.

Astăzi, în cadrul orei de arte vizuale și abilități practice aș vrea să vă ajut să dovediți că și voi reușiți să realizați obiecte asemănătoare celor din trecut, folosind tehnici specifice.

Pentru aceasta am organizat cinci ateliere de lucru. Vi le voi prezenta, apoi, după preferințe, veți lucra în cadrul unui atelier.

1.Atelierul de țesături;

2.Atelierul de pictat (ornat) vase de lut;

3.”Sporul casei”;

4.Păpuși în costume populare;

5.Harta României.

1.Atelierul de țesături

Elevii vor lucra la gherghefe din lemn, minirăzboaie de țesut, câte un covoraș din fire de lână sau diverse fire colorate, așa cum bunicile lucrau preșuri din cordele.

Încă din trecut aceasta era o formă de a recicla materialele textile. Bunicile tăiau obiectele de îmbrăcăminte uzate, care nu se mai foloseau, coseau bucățile unele de altele, făceau gheme colorate, apoi, la războiul de țesut făceau preșuri cu care acopereau podelele încăperilor.

2.Atelierul de ornat vasele din lut

Vasele obținute de olari din lut sunt arse în cuptoare, apoi sunt pictate, ornate, pentru a fi mai atractive. La final sunt acoperite cu un strat protector (lac) care să păstreze culorile.

Copiii vor picta pe vase din lut diverse modele (unele populare, altele inspirate din mediul înconjurător).

3.”Sporul casei”

Copiii au făcut câte o colecție din semințe diverse, condimente de diferite culori.

Acestea se vor așeza în straturi într-o sticluță. Sticluța va fi acoperită cu etamină sau pânză de sac și legată cu un șnur tricolor. Va deveni un obiect ornamental.

Întrucât conține multe semințe, va reprezenta bogăție, va aduce spor în casa în care va fi expusă.

4.Păpuși în costume populare

Păpușile vor fi realizate pe linguri de lemn (suportul).

Din carton se va realiza corpul păpușii. Copiii vor decupa silueta din carton. Vor desena și colora motivele populare pe costumul obținut.

Vor lipi costumul (trupul) pe lingura de lemn.

La cap vor desena ochii, nasul, gura.

Vor lipi fire de lână pentru a realiza podoaba capilară.

5. Harta României

La propunerea unei eleve se va realiza o hartă a României din cocoloașe mici de hârtie creponată, colorată. În mijloc se va realiza o floare stilizată, ca pe costumul popular.

Se va folosi carton pentru suport și hartie creponată roșie, galbenă și albastră.

Elevii lucrează în cadrul unui atelier. Respectă etapele de lucru. Utilizează cu atenței toate instrumentele necesare (ghergheful de țesut, firele diverse, suveica, foarfecul, pasta de lipit, cariocile, acuarelele).

Vor lucra curat, îngrijit, vor păstra curățenia.

Învățătoarea le explică, le povestește, că, în trecut, oamenii se adunau la casa unuia dintre ei și lucrau un timp împreună (unii țeseau, alții torceau, făceau gheme sau pregăteau suveicile, aveau cusături, împleteau, bărbații desfăceau boabele de porumb de pe știuleți). În acest timp povesteau, spuneau versuri sau cântau ca să treacă timpul mai plăcut. O astfel de activitate se numea șezătoare.

Doamna învățătoare invită pe copiii care știu cântece populare să le interpreteze pentru colegii lor.

Astfel se împletesc momentele din ora de AVAP cu cele de muzică MM.

Evaluarea:

Fiecare grupă de elevi va ieși în fața colegilor și va prezenta produsele obținute. Acestea vor fi analizate și notate. Se va ține cont de formă, aspect , respectarea etapelor de lucru.

Încheierea activității:

Pentru că se apropie sărbătorile de iarnă, Crăciunul și Anul Nou, copiii vor interpreta un colind traditional.

Modalitați de evaluare: calificative, diplome, fotografii.

Recompense: colăcei, bomboane.

Activitatea a placut mult elevilor. Filmarea a fost valorificată și în cadrul comisiei metodice a învățătorilor. Lucrările realizate au fost prezentate într-o expoziție în școală. Consider că au fost atinse cu succes obiectivele propuse. Elevii au manifestat interes față de învățarea tradițiilor și au propus să participe la evenimente de evocare a obiceiurilor populare strămoșești (serbări, șezători, festivaluri de folclor).

CHIAR DACĂ SUNTEM MICI, PUTEM FACE LUCRURI MARI!

Profesor înv. preșcolar Ana Florica Rotar
Școala Gimnazială Sintea Mare
Grădinița P.P. Sintea Mare
Județul Arad

Aceasta este deviza grădiniței noastre , de care ne-am agățat cu sufletul și cu mintea, lăsând să se strecoare printre firave degețele gingășia și puritatea cu care reușim să aducem în sufletul celor dragi un strop de iubire cu ”iz de primăvară ” .

Anotimpul primăvara reuşeşte întotdeauna să trezească în sufletul nostru bucurii şi emoţii deosebite, iar aceste evenimente oferă copiilor posibilitatea de a dărui cu drag un mic semn de iubire.

Martie vesteşte momentul apariţiei primului ghiocel, ca semn al venirii primăverii cu adevărat. Acum parcă nu mai este atât de frig soarele şi-a răsfrânt razele peste pământ să ne încălzească, iar chiar dacă va mai fi rece , cred că primăvara își intră în drepturi, soarele învinge. Acest anotimp trezeşte totul la viaţă. Fluturii, albinele, gândăceii şi cărăbuşii ies să doarmă la soare dezgheţându-şi aripioarele şi picioruşele. Păsările călătoare se reîntorc rând pe rând deschizând marele concert al primăverii prin ciripitul lor. Noi, oamenii, nu ne lăsăm mai prejos şi ne bucurăm împreună cu toate vieţuitoarele care renasc în natură, de sosirea primăverii, care aduce pentru fiecare tinereţe, voioşie şi culoare.

Acest triumf al reînvierii este invocat prin „MĂRŢIŞORUL” pe care-l dăruim celor dragi , ca mic semn de iubire şi aducător de fericire. Mărțișorul - este o sărbătoare tradiţională românească, a bucuriei , a credinţei, a revenirii la viaţă. Această tradiţie vine din timpuri preistorice şi o putem considera una dintre cele mai frumoase datini ale poporului nostru.

O componentă esenţială a dezvoltării morale , sociale , culturale şi spirituale este grija faţă de păstrarea acestor tradiţii de primăvară. Datorită unor sărbători împrumutate de la alte popoare, tradiţia de a dărui sau primi „Mărţişor”, a început să dispară. De aceea dorim să păstrăm vie în sufletul copiilor această sărbătoare; Copiii trebuie educaţi de mici să respecte şi păstreze tradiţiile poporului nostru.

Din dorința de a înnobila această artă a frumosului am hotărât să derulăm Proiectul ”Mărțișorul-vestitorul primăverii !” care a ajuns la cea de-a XI a ediție. Scopul acestui proiect este cunoaşterea, respectarea şi păstrarea sărbătorilor tradiţionale româneşti de primăvară, prin stimularea imaginaţiei şi creativităţii preşcolarilor şi elevilor promovarea lor în activităţile instructiv-educative în grădiniţa de copii și școli.

Noi cadrele didactice dorim să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut și cresc, îi învățăm să iubească meleagurile natale , cântecul și jocul popular și portul românesc.Încercăm să le sădim în suflet identitatea neamului fără de care nu am putea ști cine suntem și de unde venim noi românii pe acest pământ.Să-i ajutăm pe copii să înțeleagă imensitatea tezaurului folcloric în care arta populară românească este o oglindă minunată în care se reflectă puternic frumusețea țării noastre și măreția sufletului românesc.

Acest proiect dă posibilitate copiilor să creeze, să transmită tot ceea ce simt prin realizarea acestor mărţişoare şi felicitări. Activităţile practice, pentru copii înseamnă comunicare; prin aceste activităţi copiii îşi exprimă mai bine emoţiile şi sentimentele .

Bineînţeles toate acestea nu se pot realiza fără de cea care îşi dăruieşte priceperea şi bunătatea , cea care îndrumă şi încurajează pe cei mici - educatoarea.

Frumoasa şi bogata experienţă a ediţiilor anterioare a concursului nostru, diversitatea tehnicilor şi a materialelor de lucru folosite, influenţele şi specificul zonal , dar şi ingeniozitatea şi creativitatea concurenţilor a determinat continuarea acestui proiect.

Concursul crează posibilităţi de expunere, comunicare, competiţie, atât pentru cadrele didactice, cât şi pentru micii artişti, din întreaga ţară . Pentru realizarea „produselor” ne-am gândit să le oferim libertatea de a se exprima printr-o gamă largă de abordări estetice şi mijloace de expresie plastică, precum şi prin tehnici şi tehnologii moderne şi tradiţionale.

De aceea an de an îndrumăm tinerele vlăstare să creeze tot cei mai frumos oferind din suflet căldura și bucuria revenirii la viață.

Concursul ”Mărțișorul-vestitorul primăverii!” aflat la cea de-a XI a ediție s-a desfășurat în perioada februarie- martie 2020 , având parteneri din județ, dar și din țară.

Aşadar 144 de cadre didactice din învăţământul preşcolar și clasa pregătitoare din 64 de unități (55 grădinițe și 9 școli gimnaziale) din 20 de judeţe şi municipiul Bucureşti au îndrumat pe cei mici realizând peste 700 de creaţii. Dar nici doamnele educatoare nu s-au lăsat mai prejos și au confecționat peste 100 de lucrări deosebite. La care mai adăugăm strădania celor din ciclul primar peste 30 de elevi din 6 școli care au realizat mărțișoare și felicitări – peste 70. Mulțumim din suflet elevilor cât și cadrelor didactice care i-au îndrumat și îi vom răsplăti pentru participare. Și nu în ultimul rând amintim de frumoasele lucrări primite de la o grădiniță din Republica Moldova .

Mulţumim partenerilor care ne-au sprijinit în derularea acestui proiect, sponsorilor, dar și participanților și îndrumătorilor lor.

Originalitatea creaţiilor, diversitatea tehnicilor , varietatea materialelor folosite şi numărul mare de lucrări ne îndeamnă să continuăm; să postăm regulamentul concursului pe site-ul www.didactic. ro, pe grupurile de socializare și să prezentăm proiectul în cadrul comisiilor metodice şi în cadrul cercurilor pedagogice și nu în ultimul rând să păstrăm această tradiție strămoșească, lăsată cu sfințenie de stămoșii noștri, dar care unii dintre noi o uităm și ne aplecăm în fața altor sărbători de primăvară împrumutate de la străini. Noi ne propunem să facem un salt în vremuri pline de cultură și frumusețe ale istoriei țării noastre și să scoatem la iveală cele mai frumoase reprezentări de artă și cultură manifestate prin artizanat, lucru manual.

Prin aceste demersuri creative ne înfrumuseţăm viaţa ,educând totodată tinerele vlăstare spre a-şi dezvolta gustul pentru frumos, a aprecia şi realiza creaţii artistico-plastice originale.

"Nimic nu-i mai frumos, mai nobil, decât meseria de educator, de grădinar de suflete umane, de călăuză a celor mai curate și mai pline de energie mlădițe"(D. Almas).

UTILIZAREA METODELLOR INTERACTIVE ÎN ORA DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

PROF. FOCȘĂNEANU GABRIELA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ UNGURENI, BACĂU

Metodele sunt instrumente importante aflate la dispoziţia profesorului, de a cărui cunoştinţe şi utilizare depinde eficienţa muncii educative. Ioan Cerghit consideră că metoda este „o modalitate pe care profesorul o urmează pentru a-i face pe elevi să găsească singuri calea proprie de urmat în redescoperirea adevărurilor sale, în găsirea soluțiilor necesare la rezolvarea problemelor teoretice și practice cu care ei se confruntă în procesul învățării.”

Metodologia didactică este domeniul cel mai deschis înnoirilor, metodele având o sensibilitate deosebită pentru adaptarea la condiţii noi. Reforma şcolară promovează ideea diminuării ponderii activităţii expozitive şi extinderea utilizării metodelor moderne. Înnoirea metodologiei pune accent pe promovarea metodelor şi procedeelor de instruire care să soluţioneze adecvat noi situaţii de învăţare, pe folosirea unor metode active (care să stimuleze implicarea elevilor în activitatea de învăţare, să le dezvolte gândirea critică şi capacitatea de adaptare la viaţă, să îi antreneze în activităţi de investigare şi cercetare directă a fenomenelor) şi apelarea la metodele pasive numai când este nevoie, pe accentuarea tendinţei formativ-educative a metodei didactice, pe extinderea metodelor care conduc la formarea capacităţilor de autoinstruire ce permit achiziţionarea şi prelucrarea independentă a informaţiilor. Învăţământul modern atribuie o mare însemnătate utilizării metodelor activ-participative, interactive, care sunt modalităţi de acţiune educativă centrate pe elev şi mai exact, pe activitatea de învăţare a acestuia. Ioan Cerghit consideră că ” sunt interactive acele metode care promovează învățarea interactivă, care sunt orientate către intensificarea interacțiunilor și interrelațiilor în cadrul grupului de elevi, care conduc în mod organizat, fie în grupul- clasă de elevi, în grupuri mici sau în perechi, la construcția interactivității, fiind cele care încurajează interschimbul liber de cunoștințe, de idei, de experiențe, confruntarea de opinii și argumente în vederea ajungerii în comun la construcția unor noi cunoștințe, la noi clarificări și soluții la probleme.”

Tipologia metodelor interactive este cuprinzătoare și în extindere continuă (*Philips 6/6, brainstorming, sinectica, fishbowl, jigsaw, cubul, pălăriile gânditoare, predarea/învățarea reciprocă* etc.) însă ceea ce au în comun este ”respectarea unor reguli de participare, autoimpuse: respect reciproc, atitudine pozitivă, toleranță, sinceritate, discreție și confidențialitate, ascultare până la capăt a celui care vorbește fără a interveni sau a întrerupe, abținere de a monopoliza discuția, punctualitate, interzicere a ironiilor și a jignirilor, folosirea unui limbaj adecvat, analiză a faptelor, nu apersoanelor, drept de a nu participa etc.” (Elena Danciu).

Avantajele interacţiunii sunt numeroase:

- activitatea de grup este stimulativă
- obţinerea soluţiei corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple şi variate;
- stimulează efortul şi productivitatea individului;
- ajută la descoperirea propriilor capacităţi şi limite, la autoevaluare;
- subiecţii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în moduri variate şi complexe, învăţând în acelaşi timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual;
- dezvoltă capacităţile elevilor de a lucra împreună - componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională viitoare;
- dezvoltă inteligenţele multiple;

- stimulează şi dezvoltă gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală
- împărţirea sarcinilor şi responsabilităţilor în părţi mult mai uşor de realizat;
- timpul de soluţionare a problemelor este de cele mai multe ori mai scurt;
- dezvoltă şi diversifică priceperile, capacităţile şi deprinderile sociale ale elevilor;
- sporesc interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând elevii pentru învăţare;
- oferă elevilor posibilitatea de a-şi împărtăşi părerile, experienţa, ideile, strategiile personale de lucru, informaţiile;
- se reduce la minim fenomenul blocajului emoţional al creativităţii;
- grupul dă un sentiment de încredere, de siguranţă, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariţia fricii de eşec şi curajul de a-şi asuma riscul;

În continuare exemplific și prezint două metode interactive utilizate cu succes în cadrul orelor de limba română. La o oră de lectură, la clasa a VI-a, le-am propus elevilor studiul textului *Întâiul drum* de I. Agârbiceanu. În prima parte a lecției are loc familiarizarea atât cu autorul cât și cu opera acestuia prin prezentarea unor informații despre viața și opera scriitorului I. Agârbiceanu, despre care elevii nu au foarte multe cunoștințe, acest autor nefiind foarte studiat în gimnaziu. Le distribui elevilor fișe ce conțin textul și ei îl vor lectura.

După lectura textului, elevilor li se propune o nouă modalitate de abordare a unui text literar- **metoda predării/învățării reciproce (Rezumând, Întrebând, Clarificând, Prezicând)**. Este o strategie instrucţională de învăţare a tehnicilor de studiere a unui text. Elevii interpretează rolul profesorului, instruindu-şi colegii. Are loc o dezvoltare a dialogului elev– elev. Se poate desfăşura pe grupe sau cu toată clasa.

Clasa a fost împărțită în patru echipe care au avut sarcini diferite, după cum urmează:

*Grupa 1 **Rezumatorii**: Cerința: *Realizati rezumatul operei Întâiul drum de I. Agârbiceanu.* Liderul de grup (sau alt elev din grup) expune rezumatul textului *Întâiul drum*. Propoziţiile vor fi prezentate într-o sinteză logică, exprimând rodul gândirii colective şi mesajul textului citit.

*Grupa 2 **Întrebătorii:** Cerința: *Notaţi, în timpul lecturii, întrebările care vă trec prin minte legate de text, apoi adresati-le colegilor pentru a primi răspunsurile*. Analizează textul în grup, apoi fiecare copil propune o întrebare. Se pot formula cât mai multe întrebări dar se va face apoi o selecţie a lor . Întrebările trebuie să vizeze aspecte importante: personaje, timp, acțiune, loc de desfăşurare, mod de rezolvare, mod de acţiune.

*Grupa 3 **Clarificatorii**: Cerința: *Notaţi, în timpul lecturii, cuvintele şi expresiile necunoscute, apoi căutaţi explicaţia în dicţionar şi notaţi-o*. Identifică în text cuvintele şi expresiile literare, comportamentele, atitudinile care sunt neclare pentru ceilalţi, explică şi găsesc împreună răspunsul corect pentru a clarifica toate noutăţile. Clarificatorii pot accesibiliza intervenţia lor folosindu-se de diverse materiale didactice – un dicţionar explicativ, dicţionar de simboluri, dar pot solicita şi sprijinul profesorului, dacă este cazul. Acesta îndrumă, sfătuieşte, orientează grupul spre esenţialul problemei.

***Grupa 4 **Prezicătorii:** Cerința: *Imaginaţi-vă alte finaluri posibile ale operei Întâiul drum de I. Agârbiceanu.* Analizează în grup textul şi îşi imaginează ce se va întâmpla în continuare, exprimând cele mai neaşteptate idei, fapte, luând în consideraţie logica ideilor anterioare. Grupul poate să îşi imagineze şi răsturnări de situaţie, pentru care trebuie să prevadă şi rezolvarea lor.

După expirarea timpului, fiecare grupă va citi ce a lucrat, în timp ce colegii îşi completează informațiile pe caiete .

La final, ca evaluare, le propun o altă metodă interactivă de procesare a informației prin care să sintetizeze conținutul de idei al textului studiat. Elevii primesc următoarea sarcină de lucru(se rezolvă tot pe grupe): tinând cont de trăsăturile personajului principal- Ioniță, aceștia sunt solicitaţi să realizeze un **cvintet** care să respecte următoarea schemă:

I: un cuvânt cheie (substantiv); exemplu: *Ioniță*

II: două cuvinte care să exprime însuşiri (adjective);exemplu: *isteț, curajos*

III: trei verbe la gerunziu care să exprime acţiuni; exemplu: *cumpărând, fugind, rătăcind*

IV: o propoziţie din patru cuvinte; exemplu: *este un copil descurcăreț*

V: un cuvânt care să exprime esenţa primului vers; exemplu: *experiență*

Concluzii

Observând comportamentul copiilor în alte contexte și identificând schimburi şi manifestări pozitive, am convingerea că metodele aplicate conduc la eficienţa învăţării, motiv pentru care le voi aplica și pe viitor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan- *Metode de învățământ*, Ed. Polirom, Iași, 2006
2. Danciu, Elena- *Strategii de învățare prin colaborare*, Timișoara, 2004
3. Apetroaiei Elena- *Strategii activ- participative în predarea- învățarea limbii și literaturii române*- Ed. Paradigme, Pitești, 2009
4. www.didactic.ro

Plan de acțiune pentru integrarea copiilor cu dislexie

Prof. Dimofte Gherghina – Gina,
Școala Gimnazială „Sfântul Nicolae”, Vînători, Galați

Dizabilitatea este parte a condiţiei umane. Oricine poate ajunge la o situaţie de dizabilitate rezultată din interacţiunea condiţiilor de sănătate cu mediul în care persoana trăieşte, se dezvoltă şi îşi desfăşoară activitatea.

Pentru realizarea unei educaţii de calitate se impune o abordare holistică a copilului, bazată pe identificarea potenţialului său de dezvoltare şi a abilităţilor, în contextul familiei şi al comunităţii, şi furnizarea de servicii şi programe integrate de intervenţie şi sprijin atât pentru copil, cât şi pentru familia sa.

Educaţia incluzivă se referă la un sistem de educaţie deschis tuturor copiilor şi fiecăruia în parte. Educaţia incluzivă înseamnă, de asemenea, un proces de identificare, diminuare şi eliminare a barierelor care împiedică învăţarea din şcoală şi din afara şcolii, deci de adaptare continuă a şcolii la copii.

Pentru crearea unui mediu de învățare incluziv, în vederea integrării în școala de masă a copiilor cu CES este necesară colaborarea dintre învățător – elev, învățător și celelalte cadre didactice de la clasă, învățător – părinți.

Dislexia

Dislexia este o tulburare specifică a abilităţilor de citire (în privinţa corectitudinii, fluenţei, comprehensiunii), care nu sunt dezvoltate la nivelul aşteptat prin raportare la nivelul de dezvoltare intelectuală, nivelul de şcolarizare şi vârsta persoanei.

Plan de acțiune

Elevi

- Idei de activităţi: jocuri cu jetoane, litere magnetice, activități practice de ordonare a literelor (decupate, modelate, magnetice) pentru obținerea silabelor / cuvintelor, asocierea cuvintelor cu imaginile potrivite;
- Strategii de învățare: învățare prin interacțiune, prin activități practice, utilizarea organizatorilor grafici în locul clasicelor notițe, dispensarea de anumite activități (dispensarea cititului cu voce tare în fața clasei, dispensarea citirii autonome a unor texte a căror lungime și complexitate nu sunt compatibile cu nivelul de abilitate al copilului);
- Resurse: fișe de lucru individuale, cărți cu imagini inserate în locul unor cuvinte (activitatea devine joc pentru copil și nu un chin), reviste, benzi desenate, resurse digitale;
- Evaluare: teste/evaluări la puțină vreme unele după altele, autoevaluare, evaluări orale (cu itemi citiți de cadrul didactic);

Părinți

Toate acțiunile întreprinse în educarea unui copil special trebuie să se realizează neapărat în parteneriat cu părinţii. Familia reprezintă un real sprijin şi este, de fapt, cea mai îndreptăţită să fie alături de copil şi să hotărască ce este mai bine pentru acesta.

- Idei de activităţi: modele de fișe de lucru pentru acasă, confecționarea de material didactic pentru lucrul acasă, sugestii de activități cu impact pozitiv asupra mentalului copilului, indicarea unui medic specialist sau al unui pedagog specializat, consiliere familială;

- Strategii de învățare: sprijin în efectuarea temelor, manifestarea interesului pentru rezultatele școlare ale copilului, explicarea celor mai adecvate metode de lucru cu elevul;
- Resurse : cărți cu subiecte variate, cu fonturi de mărimi diferite, cu imagini sugestive, jocuri diverse (Memo litere - de învățarea a literelor, Vînătoarea de litere, etc.);
- Evaluare: stimulente (ieșiri în familie, vizionarea unui film împreună, vizite), aprecieri verbale - laude;

Cadre didactice

Atitudinea pozitivă a profesorilor față de față de elevii cu CES va avea efect și asupra celorlalți elevi. E nevoie să gândim pozitiv și să vedem frumusețea fiecărui copil.

- Idei de activități: activități în parteneriat (învățător - profesor), activități de recuperare școlară (după program), activități extrașcolare, activități de învățare centrate pe specificul fiecărui elev, colaborarea cu familia;
- Strategii de învățare (comune cu alți colegi): munca în echipă care favorizează interacțiunea elevului cu colegii săi, cerințe simple cu grad de dificultate adaptat elevului, metode activ – participative, încurajarea progresului realizat;
- Resurse: planșe cu imagini și cuvinte, resurse digitale, jocuri didactice/jucării, material multisenzorial, cerințe individualizate;
- Evaluare: feedback pozitiv la fiecare reușită; evaluare pe parcurs activități individuale;

Fiecare copil este deosebit și special pentru părinții săi. Așadar, fiecare trebuie să beneficieze de:

Proiectarea didactică – acţiune de anticipare şi pregătire a activităţii instructiv educative la orele de religie

Prof.Schipor Vasile
Liceul Tehnologic ”Ion Nistor” Vicovu de Sus

Proiectarea didactică reprezintă procesul de fixare mentală a paşilor ce vor fi parcurşi în realizarea instrucţiei şi educaţiei.

În funcţie de perioada de timp luată ca referinţă, se pot distinge două ipostaze ale proiectării:

a) proiectare globală - anuală - pe ani de studiu şi clase;

b) proiectare eşalonată pe semestre şi lecţii.

Proiectarea globală are ca referinţă o perioadă mai mare de instruire - ciclu ani de studii şi operează cu obiective, conţinuturi şi criterii de evaluare mai largi, ce au în vedere activităţile din instituţiile şcolare. Concretizarea acestui tip de proiectare se realizează îndeosebi prin dimensionarea planurilor de învăţământ şi a programelor analitice.

Proiectarea eşalonată pe semestre şi lecţii se materializează prin elaborarea programelor de instruire specifice unei discipline şi apoi unei lecţii aplicative la o anumită clasă de elevi.

Proiectarea unei discipline, în cazul nostru religia, pentru un an sau un semestru, se realizează prin planificarea eşalonată pe lecţii şi date temporale exacte, de predare a materiei respective. Documentul orientativ în realizarea acestei operaţii este programa şcolară de religie ce indică în mod riguros capitolele, temele şi subiectul fiecărei lecţii cu numărul corespunzător de ore pentru tratarea fiecărei lecţii.

Proiectarea unei lecţii este operaţia de identificare a secvenţelor instrucţionale ce se derulează în cadrul unui timp determinat, de obicei ora şcolară. Documentul care ordonează momentele lecţiei cu funcţiile adiacente are un caracter tehnic şi normativ şi se numeşte de la caz la caz: proiect de lecţie, proiect didactic, plan de lecţie, scenariu didactic.

Prima etapă, poate cea mai importantă, cuprinde o serie de operaţii de identificare şi dimensionare a obiectivelor educaţionale ale lecţiei. Precizarea clară a obiectivelor operaţionale este condiţia fundamentală a proiectării concrete a lecţiei.

Obiectivul operaţional trebuie să vizeze delimitarea unei conduite sau a unei achiziţii educative şi trebuie redată prin comportamente identificabile, vizibile, concrete. Exprimarea unui obiectiv operaţional este o acţiune de mare răspundere din partea profesorului, întrucât se pot naşte unele concluzii ce conduc, din start, la eşuarea unei lecţii.

Un obiectiv este descris cu precizie atunci când comunică unei alte persoane ce ar trebui să facă pentru a observa că scopul unei lecţii a fost atins.

Scopul trebuie să aibă în vedere ceea ce va şti elevul **după lecţie,** şi nu ceea ce va face **în timpul ei.** Scopurile trebuie stabilite în termenii unor **rezultate imediate** ale instruirii, şi nu în cele ale realizărilor mai îndepărtate.

A doua etapă a proiectării este stabilirea resurselor educaţionale; se constituie din operaţia de delimitare a conţinutului învăţării (informaţii, abilităţi, atitudini, valori), a resurselor psihologice (capacităţi de învăţare, motivaţie) a resurselor materiale care condiţionează buna desfăşurare a procesului (spaţiu, timp, mijloace materiale). Conţinutul educativ trebuie să realizeze un echilibru între componentele informative şi cele formative. Profesorul trebuie să-şi cunoască clasa, particularităţile indivizilor care o compun, eventualele scindări sau obturări comunicative, poziţia şi capacităţile liderilor.

La ora de religie conţinuturile pot fi de mai multe feluri:

a) conţinuturi istorice, care tratează evolutiv şi biografic - momente şi persoane sacre;

b) conţinuturi teoretice, îndeosebi principii, metode şi norme de predare, dogme specifice unei religii;

c) conţinuturi practice, adică acele obişnuinţe şi deprinderi religioase care se cer a fi transferate şi formate la elevi (rugăciunea, meditaţia, participarea la ceremonii, etc).

A treia etapă în proiectarea unei lecţii de religie vizează conturarea strategiilor didactice optime, adică a unor sisteme coerente de forme, metode materiale şi mijloace educaţionale, pe baza cărora să se atingă obiectivele activităţii didactice. Strategia selectării celor trei surse principale: metode, materiale, mijloace trebuie centrată pe îmbinarea şi dozarea cunoştinţelor religioase, pe adecvare şi eficienţă. Imaginaţia pedagogică a cadrului didactic este cea care prezidează alegerea şi combinarea, mai mult sau mai puţin fericite, a metodelor, materialelor şi mijloacelor folosite în învăţământ.

Formele de organizare a activităţilor la religie pot varia de la un tip de lecţie la alta ştiind că avem lecţie de dobândire de cunoştinţe, de fixare şi consolidare de cunoştinţe sau recapitulare, lecţie practică şi lecţie de evaluare şi control.

La lecţia de religie se mai pot folosi forme de organizare frontală, desfăşurate cu întreaga clasă şi forme de activitate independentă pe grupe eterogene. Aceasta din urmă poate primi anumite sarcini de învăţare (să interpreteze un fragment biblic, să identifice anumite norme etice din Vechiul Testament, să înveţe o nouă rugăciune), iar la urmă se va face o sinteză (fie de către profesor, fie de către elevii desemnaţi) a acelor idei demne de a fi cunoscute de întreaga clasă.

Ultima secvenţă a strategiei proiectării didactice face loc unei operaţii „cheie" - stabilirea scenariului didactic.

Raţiunea de bază a realizării scenariului didactic este de aceea de a preveni erorile, riscurile, evenimentele nedorite în practica didactică.

Activitatea didactică este un act de creaţie şi mai puţin un şir neîntrerupt de operaţii şablon, decantate în mod didacticist. Trebuie lăsat loc suficient spontaneităţii şi actului liber. Un bun profesor la ora de religie este acela care va specula şi va integra didactic, orice nou curs al desfăşurărilor dându-i o nouă semnificaţie pedagogică şi valorificându-l în beneficiul eficienţei procesului de învăţământ.

Etapa finală a proiectării didactice vizează stabilirea tehnicilor de evaluare a rezultatelor învăţării. Proiectul didactic este bine realizat şi conceput dacă el stabileşte, de la început, o procedură de evaluare a nivelului de realizare a obiectivelor propuse.

Evaluarea cea mai reuşită este cea care se face pornind de la obiectivele operaţionale ale activităţii. Ea trebuie să vizeze raportul dintre rezultatele obţinute şi rezultatele scontate. Scopul evaluării nu este de a eticheta şi ierarhiza elevii odată pentru totdeauna, ci de a perfecţiona continuu procesul instructiv - educativ, prin evidenţierea unor puncte slabe sau neajunsuri, prin asigurarea unei autoreglări ce au loc chiar în cuprinsul sistemului de instruire. Succesul unei lecţii este garantat de buna pregătire şi anticipare a secvenţelor instructiv - educative de către profesor.

Elaborarea planului de lecţie constituie un act de creaţie prin care se imaginează şi se construiesc momentele ei principale, dar şi cele de amănunt. Pentru aceasta profesorul de religie trebuie să aibă o bună pregătire de specialitate, pregătire metodică, o instrucţie pedagogică, o experienţă în materie de predare. Indiferent de tipul de lecţie, fiecare proiect trebuie să descrie soluţiile optime care vor prezida situaţia de învăţare, fiind un instrument intermediar, între prefigurările mentale şi concretizările faptice.

Fiecare proiect de lecţie cuprinde două părţi:

1. partea metodologică a proiectului: obiectul, subiectul lecţiei, clasa, profesorul, data de desfăşurare, tipul lecţiei, strategia didactică, scopul lecţiei, obiectivele operaţionale, conţinutul lecţiei.
2. desfăşurarea propriu-zisă a momentelor şi evenimentelor de parcurs ale lecţiei.

Partea a doua a lecţiei este cea mai importantă întrucât se referă la momentul de parcurs cu precizarea metodelor şi mijloacelor de învăţământ, a formelor de realizare a învăţării. Proiectul de lecţie trebuie centrat atât pe conţinut, cât şi pe acţiunea ce o desfăşurăm. Nu trebuie să se înţeleagă, că ar exista un model unic şi acelaşi pentru fiecare subiect de lecţie. In funcţie de tipul de lecţie (de dobândire de cunoştinţe, de consolidare şi recapitulare, de control şi evaluare), iar tipul de lecţie cere de la sine fixarea obiectivelor operaţionale conform conţinutului (activităţii), a locului de desfăşurare a lecţiei, modul de organizare a elevilor (pe grupe, individual), şi se pot contura modele diferite de desfăşurare a activităţilor.

La obiectul religie, planul de lecţie va fi destul de simplu pentru a face loc atunci când este nevoie, unor teme de discuţie. Nu este exclusă o abandonare pe moment a unei direcţii înscrise în plan, încercând să dăm răspuns la altă problemă propusă de elevi. Sunt admise divagaţiile sau alunecările tematice, dat fiind că elementele culturii religioase sunt numeroase şi complexe.

Momentele logico-psihologice ce se pot identifica în desfăşurarea unei lecţii sunt: pregătirea aperceptivă, anunţarea subiectului, predarea, recapitularea, asocierea, generalizarea şi aplicarea.

Pregătirea aperceptivă presupune actualizarea cunoştinţelor vechi care pot facilita asimilarea de noi cunoştinţe la lecţia în curs de desfăşurare şi se face respectând următoarele reguli:

a) să fie pregătit cu atenţie fondul aperceptiv în vederea predării;

b) să fie actualizate acele idei care conduc la atingerea scopului şi care formează un tot unitar;

c) să fie selectate acele idei care duc în mod natural la anunţarea temei.

Anunţarea temei se poate face direct, fie indirect. Anunţarea temei, prin expunerea unor obiective provoacă sentimentul aşteptării şi mobilizează atenţia elevilor spre însuşirea conţinuturilor propuse de profesor.

Tratarea sau expunerea constituie coloana vertebrală a lecţiei. Profesorul va face apel la cele mai potrivite metode didactice şi forme de organizare a activităţilor, care să antreneze cât mai mult spiritul elevilor. Elementele de conţinut nu vor fi date de-a gata, ci vor fi antrenaţi elevii în identificarea sau semnificarea principalelor linii ideatice. Relaţia instituită între profesor şi elevi se va caracteriza prin căldură sufletească, înţelegere, bunăvoinţă.

Recapitularea presupune o revenire asupra celor mai importante idei ale lecţiei, pentru a verifica dacă elevii au asimilat satisfăcător ceea ce au prevăzut obiectivele şi ceea ce a dorit profesorul.

Asocierea este un pas care asigură conexiunea cunoştinţelor predate cu cele anterioare, pentru a realiza noi legături posibile între segmentele de cunoştinţe.

Generalizarea are în vedere extragerea ideii principale a lecţiei, a unei concluzii cu valoare educativă pentru elevi.

Aplicarea, ultima etapă a lecţiei, constă în conexiunea ideii teoretice cu un fapt de conduită, de viaţă şi o convertire a conştiinţei într-un comportament

DEZVOLTAREA COMPETENŢELOR DE COMUNICARE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ

Prof. VIORICA MIHĂESCU,
Colegiul Tehnic de Aeronautică « Henri Coandă», Bucureşti

Din punct de vedere etimologic, „a comunica” este un cuvânt provenit de limba latină; „comunis, communico” înseamnă „a pune ceva în comun, a pune în relaţie, a împărtăşi, a uni senzaţii, sentimente, idei,informaţii sau fapte”.
Din punct de vedere lingvistic, comunicarea reprezintă transferul de informaţii, judecăţi, atitudini, stări emoţionale de la o sursă la alta. Semnificaţiile se transmit cu ajutorul semnelor lingvistice, fiind o formă de cunoaştere, o formă de interacţiune socială, a comunicării interpersonale sau o formă a dialogului interior, al monologului.
Comunicarea stă la baza umanizării, constituirii psihologice şi culturale a oamenilor, asigură transmiterea de informaţii de la o generaţie la alta, fiind cel mai eficient mod de influenţare educativă

Noţiunea de competenţă de comunicare a evoluat foarte mult, existând şase componente în aptitudinea de comunicare: competenţa lingvistică, competenţa socio-lingvistică, competenţa discursivă, competenţa socio-culturală, competenţa strategică şi competenţa socială. Competenţa de comunicare este considerată o capacitate globală care cuprinde capacităţi comunicative ale indivizilor dobândite de-a lungul vieţii. Acestea pot fi îmbunătăţite prin aplicarea unei metodologii speciale care ar contribui la dezvoltarea competenţei de comunicare.

Şcoala urmăreşte pregătirea elevului pentru activitatea ulterioară, dezvoltarea competenţelor acestuia. Elevul este implicat în diferite activităţi educative care să îl ajute să devină o persoană capabilă de a se orienta în viaţă prin comunicarea eficientă în diferite situaţii, aptă să-şi exprime atitudinea faţă de valorile etice şi estetice, pregătită să-şi achiziţioneze în mod independent cunoştinţele şi competenţele solicitate – o personalitate cu un ansamblu de cunoştinţe, atitudini şi competenţe de comunicare formate pe parcursul şcolarităţii, o personalitate capabilă de a se integra în societate şi de a face faţă cerinţelor de pe piaţa muncii.

Comunicarea este folosită în predarea-învăţarea tuturor disciplinelor studiate în şcoală, profesorul trebuie să înţeleagă importanţa comunicării, a dialogului în predare-învăţare. A comunica eficient înseamnă atât a fi un bun vorbitor, cât şi un ascultător activ. Se spune că omul învaţă trei ani să vorbească şi o viaţă întreagă să asculte, din această cauză, în şcoală, ascultarea activă trebuie practicată deopotrivă de elevi şi de profesori. Pentru ca elevii să devină ascultători activi, educatorii pot propune exerciţii pentru dezvoltarea competenţelor de comunicare. Pentru ca elevii să-şi poată exprima opiniile, ideile şi sentimentele, aceştia au nevoie să se cunoască pe ei înşişi, comunicare despre sine implică autocunoaştere, stimă de sine, încredere în forţele proprii şi deschidere spre a primi aprobarea sau dezaprobarea celor din jur. Educatorii trebuie să încurajeze elevii să îşi exprime părerile, să se lase descoperiţi şi să nu le fie frică să împărtăşească idei cu oamenii din jur.

Pentru stimularea comunicării despre sine şi dezvoltarea competenţelor de comunicare, elevii pot fi organizaţi în perechi şi provocaţi să discute despre un subiect care îi frământă, un elev va fi vorbitorul, iar celalălat ascultătorul. În această manieră, elevii vor descoperi care sunt regulile ascultării active şi eficace. Ascultătorii vor fi puşi în situaţia de a avea o opinie în legătură cu problemele expuse de vorbitori, le oferă un feedback. Feedback-ul reprezintă reacţia de răspuns a receptorului la mesajul primit de la emiţător, acesta are rolul de a ameliora comunicarea, de a înlătura barierele de comunicare şi de a ne ajuta să ne adaptăm la reacţiile celorlalţi. Ascultarea activă mai poate fi exersată în cadrul dialogurilor şi dezbaterilor realizate în clasă, profesorul poate urmări reacţiile şi răspunsurile elevilor, reuşind să descopere dacă aceştia au fost atenţi la cele discutate. Dialogul presupune empatie, atenţie la nevoile

celuilalt, disponibilitate şi deschidere. Prin urmare, nararea unor experienţe personale poate ajuta elevul să se descopere pe sine, să împărtăşească celorlalţi din experienţa sa de viaţă şi să îşi dezvolte competenţele de exprimare orală sau scrisă.

Lectura este o activitate esenţială în dezvoltarea competenţelor de comunicare la copii, este o tehnică fundamentală de muncă intelectuală. Lectura orală le dezvoltă elevilor vocabularul, dicţia şi abilitatea de a folosi elementele paraverbale adecvate (intonaţia, ritmul vorbirii, respectarea pauzelor impuse de texte). Cărţile ajută elevii să cunoască viaţă înainte de a o trăi, le deschid orizonturi noi de cunoaştere şi le dezvoltă creativitatea şi imaginaţia.

O altă modalitate de a dezvolta elevilor competenţele de comunicare este jocul de rol care presupune punerea în scenă a unor situaţii de comunicare diverse (monolog, dialog, interviu etc). Această activitate exersează capacităţile de comunicare orală, de receptare şi producere a mesajelor. Profesorul trebuie să aleagă teme incitante pentru elevi, care să fie specifice experienţelor lor de viaţă şi care să le dezvolte spiritul creator şi ludic.

La clasele gimnaziale şi liceale, profesorii pot propune elevilor un joc de rol care să stârnească imaginaţia elevilor. Exerciţiile de dramatizare presupun interpretarea, pe roluri, a unor texte. Acest tip de activitate poate fi utilizat atât pentru interpretarea unor fragmente în proză sau a unor fragmente de comedie sau dramă, cât şi a unor poezii cu structură epică. Dramatizarea îi determină pe elevi să exploreze textul, să îl înţeleagă şi să analizeze personajelor pe care le vor interpreta. Activităţile de dramatizare stimulează resursele creative ale elevilor, îmbogăţindu-le înţelegerea despre lume şi despre ei înşişi, le dezvoltă spiritul de echip şi spiritul ludic. Elevii învaţă să exprime anumite sentimente prin intermediul mimicii şi gesturilor, reuşind să devină expresivi şi carismatici Dramatizarea îi apropie pe copii de text prin bucuria de a interpreta secenic personajele îndrăgite, de a-şi pregăti decorul şi costumaţiile. Copiii reuşesc să îşi exprime îndemânarea, imaginaţia şi simţul estetic. Memorarea replicilor personajelor stimulează dezvoltă competenţele de comunicare verbală, antrenează memoria elevilor. Mişcările scenice, mimica şi gesturile dezvoltă competenţele de comunicare nonverbală şi paraverbală.

Activităţile de joc de rol şi de dramatizare sunt percepute de elevi ca un joc, iar jocul reprezintă pentru copii cea mai la îndemână modalitate de a înţelege lumea şi de a descoperi alte realităţi. În poezia sa," Trei feţe", Lucian Blaga scoate în evidenţă importanţa jocului în viaţa copiilor: „Copilul râde: „Înţelepciunea şi iubirea mea e jocul!". Aceste versuri sugerează rolul vital al jocului în dezvoltarea personalităţii copiilor.

Însuşi Johan Huizinga în lucrarea sa „Homo ludens" remarcă faptul că jocul presupune o ieşire din cotidian, din realitatea obişnuită, jocul satisface o nevoie de destindere, fiind un exerciţiul pregătitor în vedere activităţii serioase, pe care i-o va cere viaţa. Astfel, copiii învaţă prin joc, jocul devine un mijloc de cunoaştere, iar copiii isi dezvolta, astfel, competenţele de comunicare, într-o manieră ludică şi distractivă.

Bibliografie:

Derşidan, Ioan, Metodica predării Limbii şi Literaturii române, Editura Casa cărţii de ştiinţă, Cluj-Napoca, 2003
Huizinga, Johan, Homo lundens, Editura Humanitas, Bucureşti, 2012
Sâmihăian, Florentina, Norel, Mariana, Didactica Limbii şi Literaturii române I, Ministerul Educaţiei şi cercetării, Proiectul pentru Învâţământul rural, 2011.

Innovative Approaches in Teaching Activity

Preda Georgiana- Marinela
Școala gimnaziala Stoicanești

Defined as the process of teaching, training and learning especially in school or colleges, to improve knowledge or develop skills, education is primarily concerned with our development as individuals. Weather is focused on our preparation for a future job or for public examination, education is considered to be the key for a happy life and a successful future. The main aims of education are: acquisition of knowledge, development of literacy, language and mathematical skills, moral development and preparation for the adult life.

Over the years it has been proven that a successful society and economy requires permanent learning and knowledge. In order to cope with the realities of our life, we need to adapt ourselves and to constantly learn new things, otherwise we will be left behind.

The word innovation drives from the Latin word "innovare" which means "to renew or change". The need for innovation in teaching is nowadays linked with the need to evolve. All over the world, the need for innovation in education is largely debated by great number of organization which are concerned with the developments in educational innovation.

In the past, educational systems were focused on ensuring that students retain large amounts of information as the ability to access information was the key to economic growth. Nowadays the technology allows us to access information at any time, therefore in a few seconds we can find out everything we want about any subject. At present, development and success is largely based on what can you do with what you know. The ability to solve problems creatively, to bring new possibilities to life and to innovate, represents the grounding for competitive advantage. Therefore, our students need a different kind of education. We need to teach them to be creative, in order for them to acquire a competitive advantage in the innovation era.

In creative classrooms students learn better, understand better and they adapt their knowledge to solve new problems. They have the opportunity to experiment a lot with their knowledge. They can use the knowledge they know, or half know and experiment with it, mixing all the information together and seeing what kinds of outcomes will arise. The essential heart of learning nowadays seems to be that students must have lots of opportunities to try things out themselves. Innovative teaching is the process that leads to creative learning and is based on the implementation of new methods, content and tools that could help the students improve their creative potential.

Among the most important innovative approaches that are used nowadays by teachers from all over the world, we can enumerate: Project-Based Learning, Cooperative learning, the use of games, Problem-Based Learning, Design Thinking, Thinking-Based Learning, Competency- Based Learning.

Project-Based Learning is a teaching method based on projects that respond to real-life problems or integrated tasks concerned with the development of students` key skills and the acquirement of the curriculum`s content. Students are given a concrete problem and by trying to solve it they will improve their ability to retain knowledge and develop their critical thinking, their ability to communicate or to collaborate.

Cooperative Learning : the concept of working together has been recognized by teachers all over the world as a major factor that influences learning in a positive way. This method is based on the belief that working in groups improves students` acquisition of knowledge, attention and involvement. In this type of context, of working together, the final goal can be reached only if all the members perform their tasks.

The use of games: the idea of integrating games in education has largely been debated. Due to the current evolution of videogames this phenomenon is considered as being a current and a future trend. The development of games based on educational titles or designed for students and courses has increased and is considered to be a trend that will continue to grow in the future.

Problem- Based Learning: a cyclic learning process, based on asking questions and acquiring knowledge that leads to more questions. By using this teaching method, students will increase their ability of sharing knowledge, their motivation, problem solving ability and critical thinking.

Design Thinking is a way of learning drawn from the designers and their ability to satisfy clients. Applied in education, this method allows the teacher to identify individual problems of students and helps them to be creative and innovative .

Thinking-Based Learning is a teaching method concerned with developing effective thinking among students. By using this method, teachers have the possibility to teach students to convert information into knowledge, by relating, arguing, contextualizing or analyzing, in other words students are able to develop their thinking skills beyond memorization.

Competency-Based Learning comprises a number of methodologies concerned with increasing students` ability to acquire knowledge, establishing work habits and developing skills.

In conclusion, as the world is changing and constantly evolving, we need to cope with the realities of our time. Teachers all over the world make use of new teaching methodologies that will allow them to change the educational environment in order for the students to attain better academic performance.

Bibliography:

- Cachia Romina, 2010, *Creative Learning and Innovative Teaching*, Publications Office of the European Union, Spain;

- Hornby A. S., 2010, *Oxford Advanced Learner`s Dictionary*, Oxford University Press, Oxford;

- Sawyer Keith, 2019, *The Creative Classroom: Innovative Teaching for the 21st- Century Learners*, Teachers College Press, New York.

INOVAŢIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. înv. prim. Radu Cornelia
Școala Gimnazială Popricani, jud. Iași

În societatea contemporană educaţia trebuie adaptată cerinţelor vremii, astfel încât putem să vorbim despre o permanentă inovaţie şi creaţie în activitatea didactică.

Astfel, obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic, prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determină,, de asemenea, o dezvoltare optimă din punct de vedere mintal, emoţional, social şi spiritual.

În abordarea creativităţii în procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvolta personalitatea.

Creativitatea, in termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale intre concepte şi idei deja existente.

Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

De o importanta deosebita este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă şi evaluarea orală; aceasta din urmă, deşi presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor şi blocaje datorate emoţiei sau timidităţii, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacţiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competenţe prin intervenţia cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ şi de interrelaţionare al elevului etc;

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvenţă a metodelor de autoevaluare şi de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii îşi exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranţă opiniile celorlalţi, capacitatea de a-şi susţine şi motiva propunerile.

O importanţă deosebită în inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare, organizare, comunicare, conducere, coordonare, îndrumare, motivare, control, consiliere, evaluare în măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse.

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

În viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev şi are in vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic in” subiect activ” al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activităţii didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conţinut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică:

Ar trebui să se ţină cont de toate formele de inovaţie socială şi antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

1. Alois Gherguţ,- “*Management general şi strategic în educaţie*”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
2. I..Cerghit – “*Sisteme de instruire alternative*”, Ed.Aramis, București, 2002.
3. M. Ionescu, I. Radu – ”*Didactica modernă”,*Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

UTILIZAREA METODELOR CREATIVE LA MATEMATICĂ

Școala Gimnazială Nr. 7, Galaţi
Profesor: Cara Cosmina

“Creativitatea este o floare atât de delicată,încât elogiul o face să înflorească, în timp ce descurajarea o înăbuşă adesea chiar înainte ca ea să se poată transforma în floare.” T. Carlyl

Metoda este un cuvânt ce provine din grecescul „methodos” (metha – spre, către; odos -cale) şi este definită ca acea cale de urmat pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite. Metoda desemnează calea prin care elevii ajung, în procesul de învățământ, la dobândirea de cunoștințe, deprinderi, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale şi la valorificarea aptitudinilor specifice.

În învăţământul actual auzim din ce în ce mai des despre o educaţie centrată pe elev și despre metode interactive, cu toate că foarte puţine cadre didactice cunosc şi aplică eficient în procesul de predare/învăţare aceste metode.

Prin metode interactive înţelegem modalităţile prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona asupra mediului înconjurător, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

Creativitatea poate fi văzută nu doar ca o trăsătură de personalitate ci și ca un mod de a gândi. Contrar părerii larg răspândite că ne folosim creativitatea mai mult în artă, se pare că de cele mai multe ori apelăm la aceasta când trebuie să rezolvăm o problemă. Avem nevoie de creativitate mai ales în situaţiile ambigue, incerte, în care nu există o soluţie uşor de găsit, ci trebuie să descoperim singuri ce e cel mai bine să facem. În aceste situaţii este important să ne putem gândi la un număr cât mai mare de idei, din care să le putem selecta pe cele mai potrivite.

Pentru ca un proces creativ să înceapă trebuie mai întâi să trecem în revistă soluţiile familiare sau deja încercate la respectiva problemă. Dacă acestea nu se pot aplica în situaţia prezentă începe un proces de căutare a unor idei noi, cele deja încercate fiind ignorate. După ce apare o idee nouă, se evaluează cât este de aplicabilă şi convenabilă. Dacă nu este destul de satisfăcătoare începe căutarea unei noi idei.

Cele mai eficiente metode de învăţare a matematicii sunt :

- Problematizarea
- Învăţarea prin descoperire
- Modelarea
- Algoritmizarea
- Exerciţiul
- Demonstraţia
- Jocul matematic

Aplicând aceste metode, se constată că munca în grup îi ajută pe elevi să participe activ la propria performanţă, le permite să analizeze diferenţele dintre ei şi colegii lor în ceea ce priveşte dezvoltarea cognitivă şi modul cum învaţă fiecare.

În continuare voi prezenta una dintre aceste metode folosite la disciplina matematică.

Metoda exerciţiului: Prin exerciţiu înţelegem o acţiune efectuată în mod conştient şi repetat, cu scopul dobândirii unor priceperi şi deprinderi, pentru a uşura unele activităţi şi a contribui la dezvoltarea unor aptitudini. Această metodă este foarte

importantă deoarece este aplicată în aproape toate lecţiile. Pe lângă formarea de priceperi şi deprinderi, metoda prezintă şi alte avantaje:

- Oferă posibilitatea lucrului independent şi a discuţiei asupra diferitelor soluţii găsite;
- Activează atitudinea critică a elevilor(în sens bun);
- Permite analiza erorilor şi învăţarea de pe urma lor.

Exerciţiile se pot clasifica în mai multe tipuri:

1. Exerciţii de recunoaştere a unor noţiuni matematice:

- Recunoaşterea unor obiecte din mediul ambient ce asigură o concretizare a unui concept (geometric) abstract: “Ce corpuri geometrice recunoaşteţi în sala de clasă?”
- Recunoaşterea unei noţiuni abstracte din mai multe exemple date figurativ: “Care dintre diagramele de pe tablă reprezintă funcţii?”

2. Exerciţii aplicative ale unor formule sau algoritmi: acestea sunt exerciţii de fixare a noţiunilor nou predate şi sunt primele care se dau elevilor spre rezolvare, fie pe parcursul etapei de predare a noii lecţii, fie în etapa de fixare a cunoştinţelor noi.

Chiar dacă acest tip de exerciţiu este relativ simplu, se recomandă următoarele etape:

- reţinerea formulei
- utilizarea unor valori numerice simple pentru a asigura reţinerea formulei
- complicarea progresivă a acestor valori numerice (de exemplu, formulele de calcul prescurtat)

3. Exerciţii de calcul mental: rolul acestora este de a dezvolta rapiditatea gândirii; cel ce stăpâneşte un calcul mental rapid îşi poate îndrepta atenţia spre raţionament în timpul rezolvării unei probleme, şi nu asupra calculării corecte a unor operaţii aritmetice; calculul mental reprezintă o gimnastică a minţii extrem de utilă elevilor din gimnaziu.

4. Exerciţii grafice:

Figurarea datelor unor probleme se întâlneşte, mai ales, la geometrie. Construcţiile grafice reprezintă exerciţii cu grad sporit de dificultate; ele asigură însă existenţa figurilor geometrice respective şi aplicarea proprietăţilor lor într-un nou context.

5. Exerciţii ce permit însuşirea unor noţiuni noi: anumite teoreme mai uşor de demonstrat sunt date sub formă de exerciţii, elevii le demonstrează singuri, apoi se precizează numele teoremei şi se încadrează pentru a spori importanţa ei.
6. Exerciţii complexe: un exemplu ar fi exerciţiile recapitulative, ce combină noţiuni şi rezultate dintr-un întreg capitol.

Bibliografie:

1. Anastasiei, M. - “Metodica predării matematicii”, Ed. Univ. Al. I. Cuza, Iaşi, 1985
2. Cîrjan Florin – Didactica matematicii, Editura Corint, Bucureşti, 2002
3. Dumitru A. – Mecanismul logic al matematicii, Editura Acad., 1968

ABORDĂRI INOVATIVE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. înv. primar - Zamfir Oana-Ramona
Școala Gimnazială Plosca

În abundența informațională cu care societatea actuală se confruntă, sistemul educațional are rolul de a formă personalități care să știe să discearnă informația prețioasă de cea excedentară, să extragă esențialul din general.

Într-o societate modernă, cunoașterea trebuie să fie funcțională, utilă. A ști ce să faci cu ceea ce ai învățat este dezideratul major al educației moderne. Într-o astfel de lume, aflată în continuă schimbare, elevii au nevoie de capacitatea de a învață critic, pentru a da sens, în mod creator și productiv, acelor elemente din universul informațional.

Preocuparea de a formă la un copil calități necesare omului de mâine, în vederea integrării lui în societatea viitoare este o obligație a cadrelor didactice. Putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea că factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii, dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă.

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia să didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic, prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somantic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual.

Este foarte important că în formarea unui stil de viaţă sănătos pentru şcolari să se pună accent pe:

- autocunoaşterea şi construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare şi relaţionare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor şi a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative faţă de sine şi viaţă.

Învățarea prin cooperare este o strategie, un plan de acțiune ce vizează anumite finalități pentru realizarea cărora se recurge la tipuri de activități care operațional îmbină, organizează, programează diverse metode, procedee, mijloace didactice. Strategia didactică a învățării prin cooperare este o modalitate de organizarea activității prin care se realizează schimburile interrelationale între participanții la activitate prin procese interumane de cooperare și competiție constructive (elev-elev, elev-profesor, elev-grup),

stimulând activismul elevului în interacțiunea să cu materialul de studiu, cu ceilalți, prin procese de acțiune și transformare a informației.

Învățământul modern atribuie o mare însemnătate utilizării metodelor activ-participative, care sunt modalități de acțiune educative centrate pe elev și mai exact, pe activitatea de învățare a acestuia. Învățarea centrată pe elev are că avntaje: creșterea motivației elevului, care va fi conștient că poate influență procesul de învățare; creșterea eficienței învățării prin folosirea învățării active; învățarea capătă sens, a stăpâni înseamnă a înțelege.

Metodologia didactică ne recomandă o multitudine de metode active, dintre care noi le vom alege pe cele care să conducă la realizarea obiectivelor propuse, care corespund particularităților de vârstă și psihopedagogice ale elevilor. Exemplific câteva metode folosite în acest scop:

- **metodă predării-învățării reciproce,** care pune elevii în situația de a fi ei înșiși profesori și de a explică colegilor rezolvarea unei probleme. Clasa poate fi împărțită în grupe de câte patru elevi, fiecare elev având un rol stabilit. Metodă se pretează la studierea textelor literare sau științifice. Elevii unei grupe vor colabora la înțelegerea unui text și la rezolvarea sarcinilor de lucru. Ei pot lucra pe fișe diferite sau pe o singură fișa, pe care fiecare elev are de rezolvat o sarcina precisă: un elev trebuie să facă rezumatul textului citit, altul este cel care pune întrebări despre textul citit, al treilea, clarificatorul, răspunde întrebărilor grupului, iar al patrulea este cel care va fi însărcinat să-și imagineze care ar putea fi urmarea evenimentelor. Grupele pot avea texte diferite pe aceeași tema sau fragmente din același text.

  Această metodă stimulează și motivează activitatea, ajută elevii în învățarea tehnicilor de lucru cu textul, tehnicii de muncă independența, dezvoltă capaitatea de exprimare, atenția, gândirea, capacitatea de ascultare activă, stimulează capacitatea de concentrare și priceperea de a selecționa esențialul.
- **mozaicul** este o metodă de învățare prin cooperare. Clasa este împărțită în grupe, iar tema este împărțită în subteme. Fiecare grupa va studia temeinic, până devin ″experți″, o subtemă, apoi grupele se reorganizează astfel încât în fiecare grupa nou formată să existe un ″expert″ într-una din subtemele date de studiat. Fiecare ″expert″ va prezența grupei, subtemă studiată de el. Astfel, fiecare elev are o sarcina de studio și în același timp are și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate.

  Profesorul are sarcina să monitorizeze predarea, pentru a fi sigur că informațiile transmise sunt corecte și să ajute grupurile de ″experți″ dacă au nevoie.
- **jocurile de rol** sunt cea mai improtanța subcategorie a jocurilor de simulare. Învățarea bazată pe jocurile de rol se corelează cu învățarea prin cooperare, succesul fiind al echipei și jocul fiecăruia depinzând de al celorlalți. Există mai multe tipuri de jocuri de rol: jocuri de rol structurale, de decizie, de previziune, de arbitraj, de competitive, de strategie și de negociere. Scenariul și regia sunt probleme serioase ale jocului de rol, la fel și alegerea protagoniștilor și distribuirea rolurilor.

  Metodă dramatizarii se bazează pe utilizarea mijloacelor și procedeelor artei dramatice, constând în dramatizarea unui fragment literar, istoric, a unui eveniment. Elevii care interpretează rolurile trăiesc efectiv stările conflictuale, situațiile în care personajele sunt implicate. Această metodă are mari valențe în direcția receptării și sensibilizării elevilor față de conținutul și mesajul operei literare. Formează și dezvoltă capacități operaționale și comportamentale. Transferă cunoștințele din planul teoretic în cel practic.
- **proiectul** poate fi realizat, într-o formă simplă, de la clasele mici. În întocmirea proiectelor, elevii trebuie dirijați să efectueze o cercetare orientată spre un scop anume, să îmbine cunoștințele acumulate cu activitatea practică.

Realizarea unui proiect pe o tema dată sau o tema la alegere presupune documentare, emiterea unor ipoteze, atașarea unor desene, păreri personale. Produsele finite ale unui proiect pot fi: broșuri, pliante, postere, ghiduri, reviste, reclame, mici piese de teatru. Acest tip de activitate îi apropie pe copii de situații reale, contribuie la maturizarea gândirii lor, le dezvoltă simțul responsabilității.

O importanţă deosebită în inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic: de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv-educativ); de organizare (organizează activităţile clasei); de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feed-back, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii, desfăşurate în clasa şi în afară ei); de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări); de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea să intelectuală, demersul didactic se centrează pe elev şi are în vedere transformarea acestuia din ″obiect″ al procesului didactic în ″subiect activ″ al propriei deveniri.

Ar trebui să se ţină cont de toate formele de inovaţie socială şi antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

1. Cerghit, I., - *“Sisteme de instruire alternative”*, Ed. Aramis, București, 2002;
2. Gherguț, A., - *″Management general şi strategic în educaţie″,* Ed. Polirom, Iași, 2007;
3. Pintilie, M., - *″Metode moderne de învățare-evaluare″,* Ed. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2006.

The Communicative Language Teaching Method

Profesor Teodora MIRCEA
Colegiul Național ”Unirea”, Târgu Mureș, județul Mureș

In the late 1990s, the New Communicative Approach brought a new vision regarding the language teaching and learning process. Educators started using activities that required students to interact, to negotiate meaning, to use their own content when communicating. Teachers also learnt to become tolerant of students' errors for the sake of developing their students' communicative competences. Moreover, they provided opportunities for learners to discover rules and use them in real life communication in order to improve fluency and accuracy in expressing themselves in the target language. These activities were called *communicative* because they gave students the choice to use the language they were taught in realistic communicative activities. Teaching in the target language classes focuses on fostering the students thinking as well as language content, outcomes and learning activities. Even if grammar is seen as an important part of a foreign language, in Communicative Language Teaching Method it is considered as a fundamental step to language proficiency. Diane Larsen Freeman said that the goal of communicative language learning is mainly use to enable students to communicate in the target language. "Communicative competence involves being able to use the language appropriate to a given social context. To do this, students need knowledge of the linguistic forms, meanings, and functions. They need to know that many different forms can be used to perform a function and also that a single form can often serve a variety of functions. They must be able to choose from among these the most appropriate form, given the social context and the roles of the interlocutors. They must also be able to manage the process of negotiating meaning with their interlocutors." (Diane Larsen-Freeman, 2000: 131)

According to Richards and Rogers some characteristics of this approach are: language is considered a system for the expression of meaning which primary function is for interaction and communication. The structure of language reflects its functional and communicative uses and the primary units of language are not merely its grammatical and structural features, but categories of functional and communicative meaning as exemplified in discourse. (Richards & Rodgers, 1986, p. 71)

Students' involvement in communicative activities depends on the materials used in the classroom. In order to arouse students' interest and make their classes more engaging teachers must select attractive audio and visual aids: beautifully coloured pictures, tapes, animated displays, interesting video clips, etc. The Communicative Teaching Method uses a wide range of audio-visual materials to support the language teaching process. 'Practitioners of Communicative Language Teaching view materials as a way of influencing the quality of classroom interaction and language use. Materials thus have the primary role of promoting communicative language use.' (Richards & Rodgers, 1986:79). The Communicative Approach considers as a priority the use of authentic materials, according to Diane Larsen Freeman. (Laresen Freeman, 2000:135)

Starting from this statement, Richard and Rodgers divided the materials used in CLT into three categories, such as: text based materials (they are intended to support the individual, pair or group work, as they contain information gap or a task for students to do, a stimulus to encourage their work by using comprehension questions and paraphrase exercises), task based exercises (They are exercises designed for work pair. Each exercise contains two sets of information, one set for each student. The information is usually complementary and the students have to communicate, to ask and answer questions, in order to find out the what the whole text is about. Each student, in turn is an interview and an interviewee.) and realia (real object we easily find around us, such as newspapers,

advertisements, pictures, maps, charts, graphical signs etc. that the teacher can use to determine her students speak and practice their English in a pleasant way). These things have the advantage of being at our hand all the time and of being very cheap or even free of charge, but at the same time are of a great value in developing students abilities to communicate in a foreign language. Different kinds of objects can be used to support communicative exercises, such as a plastic model to assemble from directions (Richards and Rodgers, 1999: 79-80).

The main techniques used with the Communicative Approach are: the authentic materials (articles from newspapers or magazines, short stories, videos from real English TV channels, songs, menus, timetables, advertisements, etc., which are used by native speakers in real life are used as class materials), the scrambled sentences (the students are given a text in which the sentences are in a scrambled order and they have to restore them to their original order; this type of exercise focus on the cohesion and coherence of the language; other options are to put the lines of a dialog in the correct order or to arrange the pictures of a picture strip story and write lines to accompany the pictures), language games that provide valuable communicative practice of the target language, picture strip stories that provide opinion gaps; students discuss which activity should come first and role plays which give students the chance to practice the target language in various contexts; if the role plays is unprepared improvisation it also provides genuine communication (i.e. information gap - natural unpredictability of what each participant will say to each other).

To sum up, communicative activities (information gap, opinion gap activities) are used to promote students' communication in classes. Pictures, and other visual aids and realia are very important to support meaning. Task based activities are also used to promote students' involvement in classes. These communicative activities are set in situations similar to those in real life. They ‘must be close to the students’ life experience, so that they can identify with it. To perform the tasks required by the activity, the learners assume certain roles, and they are made to use the language in ways typical for the situational context. This way, learning the foreign language is achieved by using the foreign language, i.e. the students learn to communicate in the target language by struggling to express their thoughts and feelings in situations close to their own background.’ (Adriana Vizental: 2007:39).

Bibliography:

1. Larsen-Freeman, D. *Techniques and Principles in Language Teaching*, Oxford University Press, 2000
2. Richards, J.C Rodgers T. S. *Approaches and Methods in Language Teaching*, Cambridge University Press, 1999
3. Vizental, Adriana. (2007). *Metodica predării limbii engleze - Startegies of Teaching and Testing English as a Foreigh Language.* Iași Editura Polirom.

TECHNOLOGICAL CHALLENGES FOR CONSTRUCTIVE LEARNING

Ș.L. dr. ing. Ploscuțanu Gabriela
Universitatea Dunarea de Jos din Galați

The purpose of this paper is to present an analytical review on teach online and how teachers integrate technology in their practice. The paper is based on a literature survey. Today's students grew up in a world where technology is a natural part of their environment. Their expectation is that technology is used whenever appropriate to help them learn, develop essential informational and technological literacy skills, and master the fluency necessary in their specific subject domain. Continuing advances in digital technologies, social media, and mobile devices such as smartphones and tablets, give the end user, the student, much more control over access to and the creation and sharing of knowledge.

Few areas have been as hopeful and as disappointing as innovation in education. Education is probably the single most important function in our society today, yet it remains one of the least understood, despite incredible levels of investment from venture capitalists and governments. Why do students continue to show up in a classroom or start an online course? How do we guide students to the right knowledge just as they need to learn it? We may have an empirical inkling and some hunches, but we still lack any fundamental insights. That is truly disappointing. With the rise of the internet, it seemed like education was on the cusp of a complete revolution. Today, though, you would be excused for not seeing much of a difference between the way we learn and how we did so twenty years ago (Crichton, 2015).

Computers for schools are ready, but are we ready? Our understanding of how students learn and how teachers teach and craft their methodology in technology-based environments remains lacking. Questions to ask are whether current methods help increase learning productivity, and as a result, time and cost efficiency. All technology applications require a solid theoretical foundation based on purposeful, systemic research and sound pedagogy to increase efficiency and decrease possible side issues. When integrating novel technologies in teaching and learning, we must first consider their potential applicability, anticipated costs and benefits, and then develop successful educational practices. Therefore, the key to a prosperous, inventive society is a multidimensional approach to revitalizing the educational system (structures, tools and stake holders) so that it breeds learners' autonomy, self-efficacy, critical thinking, creativity, and advances a common culture that supports innovative education. In order to succeed, innovative education must become a collective matter for all society for which we must generate universal public responsibility. Otherwise, all our efforts to build an effective educational system will fail (Serdyukov, 2017).

From the early days of online learning, there was an emphasis on enabling students to construct knowledge through questioning, discussion, sharing of perspectives and sources, analysis of resources from multiple sources, and instructor feedback. Social media encouraged the development of communities of practice, where students share experiences, discuss theories and challenges, and learn from each other. The professor is no longer responsible for delivering all of the knowledge or even providing all of the sources for learning - but maintains a critical role as guide, facilitator, and assessor of the learning (https://teachonline.ca/tools-trends/how-teach-online-student-success/new-pedagogy-emerging-and-online-learning-key-contributing-factor).

Nowadays, the provision of e-learning tools or complex blended learning scenarios depends on an online platform where students and teachers can get access to them (Gray și Tobin, 2010).

It should be pointed out that together with implementation of distance learning, a decision is made to select a specific educational portal. This is an essential decision because it determines further pursuit of learning goals through the use of appropriate

tools available on the portal. An e-learning portal must meet a number of capacity and functionality requirements according to the characteristics of the given type of education (Roszak et al., 2015). Table 1 contains a list of the roles identified and aligns them with the associated competencies (Ní Shé et al., 2019).

Table 1. Online Educator Roles and Competencies (after Ní Shé et al., 2019)

Role	**Competencies**
Managerial	Manage time and course; demonstrate leadership qualities, establish rules and regulations; follow efficient management and administrative procedures; maintain contact with the rest of the teaching and administrative team.
Pedagogical	Use appropriate pedagogical approach to match the technology; organize and promote different tutorial modalities; organize and facilitate student participation; link the subject with scientific, social and cultural phenomena; validation of student knowledge acquired; use a virtual classroom to facilitate learning; apply aspects of collaborative, active, constructive, reflective and authentic learning. A cordial learning environment; resolve conflict in an amicable manner; refrain from undesirable behaviours; act as an information facilitator; improve the learning environments; send messages to support students; give feedback and encouragement to student interactions and communications; keep the classroom/ course/ university degree coordinator informed about the progress and the possible problems that may arise.
Technical	Ability in technical procedures to develop multimedia content and to adapt them to e-learning environments and to use features of the main platforms, resources and virtual tools; support students with technology.
Assessor	Assess students' work according to established criteria; monitor individual and group progress; assess individual and group performance.
Facilitator	Personalize the learning for individual learners; encourage creativity; respect different learner types and adapt to the learner. Content expert keep current in the content area to facilitate learning; selection and use of appropriate resources to match content and learning outcomes.
Instructional designer	Draft and develop digital materials, learning and assessment activities and course contents. Have associated technical skills. Conduct research on classroom teaching; interpret and integrate research findings in teaching.
Evaluator	Evaluate the course/programme.

Technology allows us to teach differently, to meet new needs as well as old ones. Students can also learn differently, with access to digital content, mobile delivery, new forms of assessment, learning analytics to guide choices and progress, and interaction

and communication with peers around the world. Students can now take active roles in the sharing of knowledge and shaping their own learning.

The traditional methods of teaching and learning science are no longer adequate to prepare the competent individual who is capable to track the scientific and technological challenges by the modern world. There is need to create an integrated functional association between science curriculum with other curriculum to train individuals as to cope with the modern world.

There should be regular seminar, conference and workshops to help teachers to improve their teaching skills, get adequate knowledge about modern topics, issues and problems challenging the society and how to solve them in their teaching activities (Opara, 2014).

Conclusions

Technology helps drive innovation in teaching and learning. But equally important are the decisions teachers make about how best to use technology for what purposes and how they define their roles as teacher, guide, facilitator and/or learning participant.

References

1. Crichton, D. (2015), “Searching for the next wave of education innovation”, TechCrunch, available at: https://techcrunch.com/2015/06/27/education-next-wave/
2. Gray K, Tobin J. Introducing an online community into a clinical education setting: a pilot study of student and staff engagement and outcomes using blended learning. BMC Med Educ. 2010, , available at: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2828452/pdf/1472-6920-10-6.pdf
3. Ní Shé C., Farrell O., Brunton J., Costello E., Donlon E., Trevaskis S., Eccles S., *Teaching online is different: critical perspectives from the literature*. Dublin: Dublin City University. 2019, available at: https://openteach.ie/wp-content/uploads/2019/11/Teaching-online-is-different.pdf.
4. Opara Jacinta A., *Innovative method of teaching science through interdisciplinary approach*, Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies, vol 2 (12), 2014, pp. 1550-1558, available at: http://www.srjis.com/pages/pdfFiles/146701827225%20INNOVATIVE%20METHOD%20OF%20TEACHING%20SCIENCE%20THROUGH%20INTERDISCIPLINARY%20APPROACH.pdf
5. Roszak Magdalena, Barbara Kołodziejczak, Wiesław Połjanowicz, Andrzej Bręborowicz, Anna Ren-Kurc, Wojciech Kowalewski, *E-learning Portal Tools for Medical Education*, Studies in logic, grammar and rhetoric 43 (56) 2015, pp. 177-193, available at: https://www.researchgate.net/profile/Wieslaw_Poljanowicz/publication/290221265_E-learning_Portal_Tools_for_Medical_Education/links/56a608de08ae2c689d39a426/E-learning-Portal-Tools-for-Medical-Education.pdf?origin=publication_detail
6. Serdyukov Peter, *Innovation in education: what works, what doesn’t, and what to do about it?*, Journal of Research in Innovative Teaching & Learning Vol. 10 No. 1, 2017, pp. 4-33, available at: https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JRIT-10-2016-0007/full/html
7. ****A New Pedagogy is Emerging... and Online Learning is a Key Contributing Factor*, March 07, 2018, available at: https://teachonline.ca/tools-trends/how-teach-online-student-success/new-pedagogy-emerging-and-online-learning-key-contributing-factor

Teaching grammar creatively

Țele Lavinia
Școala Gimnazială Conţeşti
Localitatea Conţeşti Judeţul Teleorman

English is without a doubt one and perhaps one of the most widely spoken languages on earth and certainly the most widely used. We meet her every day and probably many know general phrases and easily recognize the sounds of English. We could say that we all have knowledge of English, right?

As a teacher, you cannot anticipate all the specific situations that students will face in their daily lives and that require them to use their skills. However, we can help them apply their skills to the fullest. Therefore, to help students become functional means to provide them with relevant, real and motivational contexts in which they can put their skills into practice, to stimulate them to become independent in learning.

The purpose of teaching is to encourage students to demonstrate communication and comprehension skills, reading and writing in a variety of contexts and with specific objectives. The traditional “chalk-board” teaching style (which had its merits), with the passive participant student, no longer seems to be suitable for the current generation. Today, teaching involves presenting reality, generating students the opportunity to gain experience in practicing a diverse field.

Here are some creative teaching techniques to turn your English class into a pleasant, useful and relaxing experience, all derived from the communicative method of teaching. This is one of the most appreciated at the moment, as it stimulates the fluency of students, preparing them to cope with everyday situations (at the airport, at the museum, at the store, with friends, etc.).

1. Brainstorming. It is perhaps one of the most common techniques for stimulating creativity, but also one of the most effective. This technique can be used most often before a reading activity or to solve a certain exercise in general. Brainstorming follows a very important set of rules:

a). the expression of more unusual ideas by students will be encouraged by the moderator of the discussions, respectively the teacher;

b). all ideas have the character of knowledge and will be treated as such by the participants;

c). no suggestion will be criticized;

d). combinations of ideas are encouraged;

e). the rules of the brainstorming activity will be displayed in a place where they can be seen by all students;

f). the moments of silence (previously issued, requesting the participants to extend, modify / remodel it);

g). the ideas of the “silent” members of the group are requested, which invests them with a role and power structure;

h). breaks can be used to demotivate / redirect the discussion;

i). quality is less important than quantity, but it should not stop group participants from thinking creatively and intelligently. The teacher / moderator should not be critical, but encourage students to think of unusual ideas and create a constructive atmosphere. Unpublished proposals should be supported in order to obtain a list of ideas that is as comprehensive and original as possible.

2. Role play. It is another interesting activity that determines students to get actively involved in debating a topic. For example, in English language classes, the teacher can give each student a card with a role for the student to play (doctor, saleswoman, teacher, police officer, etc.). For example, "At the toyshop". Through this game he will become familiar with an essential aspect of daily life (shopping), while also practicing his knowledge of English. To "open" the store you will need a few toys (to be as varied as possible), which you will place on a shelf, on a table or on a rug. Prepare a few coins or toy money, imagining that you have to pay. Then set the price of the items that will be for sale. Be both a seller and a buyer, trying to have a short dialogue. You will have the opportunity to greet each other, practice polite formulas ("Can I have a ..., please?" Or "Here you are. Thank you!"), Colors and count money. Repeat as many times as you think necessary, leaving the little one to say his lines at his own pace. Students must enter the skin of their character and "interpret" their role as convincingly as possible.

3. Grammar through songs. Many teachers consider making learning time and a verbal aspect more engaging (e.g. present tense continuous, present perfect tense continuous, etc.) by using excerpts from a song. Thus, in order to fix the knowledge, regarding the use of a verbal tense, the teacher eliminates from the text of the song the structures that the students have to assimilate, and, while listening the song, they complete with the correct grammatical element. Here is an example that can be used to teach the verb tense Present Perfect. One such song is "I still haven't found it" what I'm looking for from U2. A worksheet looks like this (it can also be used to fix the past participle, which enters the formation of perfect tenses): I [have climbed] the highest mountains, I [have run] through the fields, Only to be with you, Only to be with you I [have run], I [have crawled], I [have scaled] these city walls, These city walls, Only to be with you.

4. Students "take" the order. It is another strategy by which the atmosphere in the classroom will be creative. For this, the teacher can invite students to work in pairs / groups and plan, for example, a part of a lesson or the topics for the final assessment. It is best for the teacher and students to set in advance the objectives of the lesson: grammar, vocabulary, reading, etc. Thus, the teacher may be surprised by their involvement. Creativity exists in each of us. We are all creative, but the education that an individual receives and the methods that he uses them every day to stimulate his thinking, making some people more creative than others.

Among the interesting interactive methods that I do in Erasmus +, I mention Dictagloss - a method by which students must work first individually, then in groups to reconstruct a dictated text as concretely as possible. The major advantage of this interactive technique is that students will retain "chunks of language", i.e. expressions that go together in a context. Starting from this method, you can work on a given topic, for example Facebook, and you can develop the corner method, with arguments for / against Facebook, you can make a debate or presentations of students on Facebook or create a space for conversations on Facebook. Encouraging communication on various general topics chosen together with the students, who are grouped in teams, each having to talk for a minute about a topic of their choice, was also a captivating idea. Also, the use of songs to reiterate grammatical structures can make the lessons more attractive and stimulating for learning English in a communicative context.

The part I want to highlight in particular is the use of online resources in the classroom. The impetuous development of the society in which we live requires an increase in the volume of information that must be analyzed and processed. Consequently, the use

of digital technologies is a necessity and a challenge that both teachers and students have to face. In this way, the computer and the virtual environment can bring inspiration and diversity to English language classes. Students can be taught to make video and audio presentations to motivate them to speak and communicate more actively.

Audio boom (http://audioboom.com) is free and can be used for audio presentations. Audacity also (http://audacity.sourceforge.net) is also a software tool that can be downloaded on any type of computer and used even if you are not connected to the internet. Voice thread is a site that teachers can use to upload images, texts, presentations and record various activities for students to listen to and complete required tasks.

These types of digital resources through which students post their own recordings of work tasks online, benefit introverted, insecure students who do not have very good communication skills or are not good speakers, can streamline teacher time, can be used to create a journal. Personally, an article, for the accomplishment of some work tasks by the teacher and transmitted as homework to the students.

You can also stimulate students' imagination by making a game with answer options to upload to Kahoot it and then students can play it from their own phones in the classroom, a way to allow students to use the phone during class. , but the use will be for educational purposes.

Many other useful materials for many interesting activities can be found on the Scoop.it websites (www.scoop.it/t/online-teaching-resources) and on http://goo.gl/1TzizO. English language teachers will have the opportunity to benefit from new interactive methods and authentic materials that will add to their methodological and professional training and that will impose a European dimension in approaching the way English is taught. My personal conclusion: The training activities gained at Erasmus + contribute to the confidence that the school and the European programs offer real chances of success for teachers to find diverse educational resources to increase students 'motivation to study modern languages as well as the community's interest in teachers' concerns. Their professional development and the need for further support for the education system. We live in a world where education is a necessity that must be promoted as a way of building cultural bridges between the different communities of Europe. As educators, we are interested in having permanent cultural exchanges with other teachers in Europe, getting to know other education systems, getting acquainted with various new learning methods and techniques that we can adapt to our own educational needs.

Bibliography:

1. Audioboom: http://audioboom.com
2. Audacity: http://audacity.sourceforge.net
3. Kahoot: Kahoot.it
4. Glăveanu P. Vlad, Thinking Skills and Creativity, Publishing House Elsevier, United Kingdom, 2011.
5. Scoop.it: www.scoop.it/t/online-teaching-resources

Inovaţie şi creativitate în activitatea didactică

Prof. Loredana Bretfelelean
Scoala Gimnazială *Aurel Vlaicu* Arad

Provocările noii situaţii cu care omenirea se confruntă obligă la o nouă redimensionare a întregii noastre existenţe, asadar şi a laturii profesionale a acesteia. Activitatea didactică se mută astfel, în lumea virtuală, lărgindu-şi orizonturile faţă de sala de clasă pe de o parte, dar şi restrângându-se, pe de altă parte, la spaţiile comune ale propriilor încăperi.

În mediul obişnuit de învăţare- sala de clasă- reuşita cadrului didactic depindea de câteva condiţii evidente, clare- buna pregătire ştiinţifică şi pedagogică, empatia şi spiritul inovativ, pentru a conduce elevii către atingerea obiectivelor şi formarea competenţelor. Pentru a inspira cu adevărat, profesorul trebuie să îşi pună în valoare şi alte calităţi. Vremurile pe care le trăim, ne obligă să ne experimentăm adaptabilitatea, să ne descoperim o altă formă de răbdare şi un alt nivel al propriei pregătiri. Competenţele digitale reprezintă un dezidederat în formarea tinerilor cu care lucrăm. Acestea sunt plasate adesea în responsabilitatea disciplinelor ştiinţelor exacte, limba şi literatura română, încăpăţânându-se să rămână detaşată de dispozitivele digitale, căutând mereu contactul cu cartea, mirosul foii tipărite, rândurile urmărite cu degetul.

Transformarea aceasta accelerată obligă şi profesorul de română să-şi reconsidere atitudinea, ba chiar să-şi încalce principii pentru a continua să menţină vie preocuparea pentru învăţare a copiilor săi. Toate calităţile ştiinţifice şi didactice se dovedesc inutile, dacă nu se găseşte calea de a ajunge la propriii elevi pe canal digital.

Dar cum pot fi transformate aceste conţinuturi în format digital, fără a se ştirbi din valoare, din consistenţă şi din finalitate? În ceea ce priveşte demersurile inovative în activitatea didactică, la disciplina limba şi literatura română, acestea au în centru tehnici de dezvoltare a gândirii critice în vederea formării la elevul de gimnaziu a competenţelor privind participarea la interacţiuni verbale în diverse situaţii de comunicare prin receptare şi producere a textului oral, a competenţelor privind receptarea şi redactarea textului scris de diverse tipuri, a competenţelor de utilizare corectă, adecvată şi eficientă a limbii în procesul comunicării orale şi scrise, şi a competenţelor de exprimare a identităţii linvistice şi culturale proprii în context naţional şi internaţional. Acestea sunt reperele către care ţinteşte activitatea didactică la disciplina limba şi literatura română. A fi inovativ, în activitatea didactică, înseamnă a găsi acele modalităţi de a valorifica potenţialul elevilor fără a pune niciun fel de presiune exterioară, de a antrena motivaţia interioară a fiecăruia referitor la propria formare. A fi inovativ în activitatea didactică specifică acestor vremuri, reprezintă mult mai mult, deoarece provocările pot deveni uriaşe, chiar copleşitoare, de ambele părţi.

Activitatea didactică transpusă în mediul on-line are, la rândul său, numeroase deschideri, dar cunoaşte şi o serie de limitări. Aspectul pozitiv îl reprezintă faptul că elevii sunt extrem de familiarizaţi cu acest tip de comunicare şi reprezintă un element de noutate să desfăşoare lecţii în această manieră. E momentul în care graniţele sunt depăşite, iar profesorul devine ceea ce se tot vehiculează în teoria pedagogică: un mediator care organizează conţinuturile şi ghidează elevul în propria învăţare. Diversitatea resurselor este remarcabilă, fapt ce poate reprezenta un uriaş avantaj de ambele părţi. Aspectele care pun în umbră valorificarea potenţialului creativ în învăţarea on-line îl poate reprezenta insuficienta stăpânire a instrumentelor digitale, de la aparent banala mânuire a dipozitivului propriu-zis, până la cunoaşterea temeinică a legislaţiei în spaţiul on-line. Trecând de aceasta, tot mai multe instituţii şi organizaţii îşi oferă serviciile în crearea de platforme educaţionale care să înlesnească învăţarea în acest răstimp atipic. Cu toate acestea, fiecare dascăl îşi cunoaşte elevii şi ar fi un act de responsabilitate acela de a nu se lansa în a experimenta pe seama lor

potenţialul ori valoarea educativă a acestora. În plus, prea puţine dintre acestea pot fi dezvoltate pe formarea competenţelor la limba şi literatura română, atâta timp cât ponderea itemilor cu caracter obiectiv este destul de limitată, iar pentru a ajunge la etapa de sistematizare şi fixare e nevoie de asimilare, care doar sub atenta îndrumare a profesorului se poate face în mod corect şi temeinic. Un alt aspect ce se poate constitui în dezavantaj îl reprezintă managementul timpului. Planificarea unei activităţi educative în spaţiul on-line cere foarte mult timp şi foarte multă energie în scopul de a selecta sau de a crea resursele cele mai relevante pentru grupul de elevi cu care se lucrează.

Activitatea didactică mutată în mediul digital, la limba şi literatura română poate fi gândită în spiritul formării competenţelor, conform programei în vigoare. În ceea ce priveşte lectura, aceasta se poate face fie individual, fie prin audiţii sau vizionări. Activităţile de învăţare trebuie gândite tot de profesorul care îşi cunoaşte foarte bine elevii, le cunoaşte nivelul înţelegerii şi particularităţile de vârstă şi individuale. Proiectele valorifică în mare măsură abilităţi ce duc la formarea competenţelor ce vizează redactarea ori operarea cu noţiuni de limba română. Prezentarea lor în videoconferinţe dezvoltă la copii stategiile de comunicare orală, cultivându-le astfel atitudini comunicative, precum atenţia, empatia, respectul.

Proiectând activităţi de învăţare cu caracter transdisciplinar, educaţia realizată de această manieră se pliază pe viziunea noii programe de studiu la ciclul gimnazial, ce are în vedere formarea unui tânăr care caută, colectează şi procesează opinii, idei într-o varietate de mesaje ascultate sau texte citite, utilizând dispozitive şi aplicaţii digitale ori selectând resurse informaţionale relevante pentru învăţare, care participă la interacţiuni verbale în diverse contexte, în cadrul unui dialog proactiv, care dezvoltă conţinuturi digitale multi-media, în contextul unor activităţi de învăţare şi respectă normele si regulile privind utilizarea de conţinut virtual.

Prin caracterul transdisciplinar al activităţilor, prin existenţa unui demers coerent, permanent ghidat, prin desprinderea de convenţiile şi rigorile impuse de aşezarea în banca şcolară, prin valorificarea experienţei proprii, se pot deschide noi căi de dezvoltare personală şi interpersonală, factor extrem de important în formarea competenţelor vizate de programa în uz.

-se vor realiza exerciţii colective pentru deprinderea şi perceperea sonorităţii de unison, apoi se vor executa melodii în diverse registre;

-se va împărţi formaţia în trei grupe egale valoric şi numeric;

-melodia propusă va fi cântată în mod repetitiv cu toată formaţia de instrumentişti, succesiv, în cele trei registre: *mediu, acut* şi *grav*;

-melodia propusă va fi cântată de mai multe ori pe grupe de instrumente în registre diferite , doar ca exerciţiu de formare a auzului în octave şi duble octave; Golul armonic produs este greu acceptat şi perceput;

-interpretarea la trei voci presupune sonorităţi expansive, datorită numărului mare de armonice produs de suprapunerea vocilor;

-în general, cavalele susţin vocea a treia, aducând sonorităţi catifelate, bogăţii sonore impunătoare datorate bogăţiei armonicelor. Interpretarea în octave (la instrumente din aceeaşi familie) este privită ca o modalitate de prelucrare armonico-polifonică, abuzul ducând la monotonie.

Nu toate instrumentele pot produce trei octave, iar în acest caz ar fi mult mai dificil de executat corect sunete peste 3 octave. Astfel, este nevoie de un constructor iscusit, care să lucreze instrumente identice pentru întreaga formaţie, respectând indiciile coordonatorului de specialitate.

3. Interpretarea cu hang (ison)

La o primă privire, termenul de *hang* ar părea identic cu cel de *ison*. Diferenţierea lor este dată de provenienţă: *hang* – termen popular cu sens de pedală armonică; *ison* – termen psaltic cu sens de pedală armonică. Singura modalitate armonică existentă, deja, prin modul de construcţie şi în practica instrumentelor de suflat este interpretarea cu hang – ison. Fluierul gemănat şi construcţia armonică a cimpoiului sunt primele forme de cântare la două voci: cu hang sau ison. Sunetele *guturale* reprezintă tot un fel de pedale, dar nu sunt întotdeauna în concordanţă armonică cu melodia. Aceste sunete variază de la un interpret la altul în funcţie de imaginaţia muzicală a fiecăruia, iar tehnica de execuţie oboseşte interpretul. În general, amestecul destul de sărac în armonice cu cel „gutural” duc la crearea unui contur imprecis al liniei melodice. Interpretarea cu armonică, polifonică şi cea cu hang – ison a fost intens valorificată de către formaţia de fluieraşi a comunei Paltin. Introducerea mai multor *quasi-instrumente* regionale (fluierul cu apă, toaca, plăcile şi beţele de lovit, cutia cu clopoţei, buhaiul, buciumul) a dus la crearea unui „simfonism popular”. Pentru o corectă interpretare cu hang – ison trebuie respectate anumite reguli:

-instrumentiştii vor fi împărţiţi în două grupe (în cazul interpretării la fluier – *fluier 1* şi *fluier 2*); -linia melodică va fi studiată de întreaga formaţie;

-va fi extrasă *tonica* din structura melodiei. Pe început, se va alege o melodie care nu modulează pentru ca tonica să rămână neschimbată;

-melodia va fi interpretată cu toată formaţia, dându-se indicaţia ca instrumentul care ţine isonul să stea pe coroana finală pentru a se putea relua melodia;

-rolurile instrumentelor vor fi schimbate, fiecare instrumentist reuşind să intoneze atât linia melodică, cât şi *isonul*. -când toţi interpreţii au înţeles modul de execuţie cu ison, se va exersa intrarea directă pe două voci;

Hangul – isonul poate fi executat cu tril sau fără tril. Hangul cu tril este executat în cazul melodiilor lente, cu mişcare liberă: *doine, balade* etc., ir cel fără tril, în cazul melodiilor cu un tempo mişcat: *hore, sârbe, de doi, burdui* etc. Uneori, melodia poate debuta cu intrarea tonicii, apoi vor intra şi instrumentele sol iste. În tot acest timp, conducătorul formaţiei va tacta ritmul mel9odiei ce urmează să fie expusă. Există situaţii de polifonie executate prin alternarea interpretării în diferite registre, fiecare grup de instrumente rămânând în registrul în care a intonat melodia.

Hang – isonul poate fi executat şi la două instrumente diferite, ex.: fluier şi caval:

- Ø fluierele vor interpreta linia melodică, iar cavalul va „ţine” *hang – isonul*;
- Ø un fluier va cânta melodia, alt fluier va susţine *hangul* cavalului, în acelaşi registru;
- Ø un fluier va intona melodia, celălalt va ţine *hangul* în registru mediu, iar cavalul va dubla *hangul* fluierului 2 la octava inferioară;
- Ø în unele situaţii, pe final, hangul este ţinut de instrumentul cel mai acut, în registrul înalt, fluierul 2 intonând melodia; va rezulta o sonoritate de ansamblu bogată, alături de quasi-instrumente;
- Ø melodia este intonată la caval, iar fluierele vor „ţine” isonul la octavă în două registre diferite; această situaţie este întâlnite doar pe finaluri.

Hangul dublu (fundamentala şi cvinta acordului) este folosit frecvent de către fluieraşii din comuna Paltin, uneori utilizând chiar şi *triplu hang* (suprapunerea unui interval de cvartă peste unul de cvintă). Pedala armonică desăvârşeşte cântarea la unison, dându-i amploare şi bogăţie sonoră.

5. Interpretarea în canon

Canonul este reprezentat de intrarea succesivă a instrumentelor, intonând aceeaşi melodie; suprapunerea de voci va crea o armonie corectă. Nu toate melodiile pot fi interpretate în canon, iar pentru formarea de prinderilor este nevoi de mult exerciţiu. În cazul interpreţilor care nu au o cultură muzicală bine definită este necesar a se respecta anumiţi paşi în desfăşurarea repetiţiilor:

- Ø toţi interpreţii trebui să cunoască elementele ritmice şi melodice până la cele mai mici detalii;
- Ø va fi numit un responsabil cu abilităţi mai deosebite pentru fiecare grup, care va marca intrările;
- Ø conducătorul formaţiei va trebui să cunoască toate elementele de structură ale melodiei, gestica sa fiind foarte precisă în marcarea timpilor accentuaţi, cruzelor sau anacruzelor, accentelor de expresie şi a intrărilor fiecărei voci.

Interpretarea în canon capătă valoare artistică doar prin siguranţa execuţiei, expresivitate, putere de comunicare etc.

Canonul la două voci, în octave se poate realiza între grupe de fluieraşi sau de către cavale, melodia propusă respectând posibilităţile tehnice ale cavalelor. *Canonul în octave susţinut de o pedală armonică* dă o sonoritate amplă, pedala schimbându-se în funcţie de structura armonică a melodiei.

Un efect deosebit îl reprezintă şi interpretarea în canon a unei melodii însoţite de ison la caval. Melodia *„Primăvara când dă frunza”* din repertoriul formaţiei de fluieraşi din comuna Paltin a fost prelucrată de D.D. Stancu (fost conducător ştiinţific al acestei formaţii).

6. Interpretarea cu „ţiituri”

Această manieră de interpretare se referă la interpretarea unor formule ritmice sau formule ritmico - melodice ostinato, iar termenul de *ţiitură* este mai uşor reţinut de interpreţi. Această formulă este extrasă din esenţa fragmentului ritmico-melodic de bază al melodiei.

CREATIVITATEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT, PROVOCAREA LUMII CONTEMPORANE

Prof. AGACHI LUMINIȚA
Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Iași

Provocarea lumii contemporane , în climatul economic global, este învățarea bazată pe inovație și creativitate. Tendința către globalizare și evoluția tehnologiei necesită oameni productivi și inovatori în toate domeniile. Creativitatea nu mai este ceva unic sau distinctiv. Acum a devenit un necesar fundamental pentru realizarea unei persoane, a unei organizații sau țări. Creativitatea nu este supusă numai invenției, ci acoperă toate direcțiile de gândire și acțiune.

Pe măsură ce țara se îndreaptă către statutul de națiune dezvoltată, generația actuală ar trebui să fie pregătită cu toate formele de cunoștințe și abilități. Instituția de învățământ constituie cel mai important loc pentru a hrăni talentele și abilitățile creative ale elevilor și de asemenea, un mediu important în generarea minților creative ale acestora. Curriculumul științific predat în instituțiile de învățământ poate contribui la îmbunătățirea calității gândirii creative în rândul elevilor.

Dezvoltarea unei societăți globale a cunoașterii are la bază : colaborarea, creativitatea, tehnologia și știința. Creativitatea are o semnificație din ce în ce mai mare în lumea contemporană și a primit o atenție sporită în reformele educaționale recente din întreaga lume.

Ce este creativitatea?

În domeniul educației, se crede că, creativitatea este o combinație de abilități, motivație, atitudini și alți factori . Printre toate aceste atribute, gândirea creatoare este întotdeauna considerată ca fiind centrală pentru dezvoltarea creativității.

Creșterea creativității și dezvoltarea abilităților tehnologice în clasă reprezintă viitorul educației și se pot dovedi a fi instrumente puternice pentru a elimina inegalitățile din clasă. In acest punct , intervine rolul profesorului care ar trebui să utilizeze oportunitatea de a practica metode creative de predare în clasă. Astfel, ar putea spori gândirea creativă în rândul elevilor. Abilitățile de gândire creativă sunt capacitatea indivizilor de a utiliza mintea pentru a genera idei noi, noi posibilități și noi invenții bazate pe originalitate într-o anumită direcție, subiect sau tematică.

Tehnologia poate juca diferite roluri în promovarea creativității sociale:

1. ca dispozitiv de îndrumare care alimentează unele procese cheie de creație științifică;
2. ca instrument care modelează gândirea creatoare a elevilor;
3. ca element care construiește mediul de susținere pentru a realiza procese de creativitate colectivă.

Un instrument tot mai des utilizat de către profesor in cadrul lecțiilor de la diverse obiecte de studiu, îl constituie *tehnologiile digitale* (medii bazate pe web, platforme digitale, tehnologie mobile)

Tehnologiile digitale pot fi văzute ca instrumente disponibile pentru a facilita procesele creative cheie în știință. Profesorul joacă un rol important în utilizarea tehnologiei, deoarece proiectează și supraveghează activități care necesită utilizarea acesteia. *Tehnologiile digitale* oferă multe posibilități care pot fi exploatate și experimentate pentru a susține performanța și orchestrarea proceselor creative. În acest sens, *tehnologiile digitale* pot contribui la stabilirea proceselor creative ulterioare, prin furnizarea de noi instrumente, media și medii pentru a învăța elevul să fie creativ și a învăța prin creativitate.

Elevii și profesorii pot utiliza diferite tehnologii pentru a proiecta un mediu educativ care stimulează, orchestrează și susține procese creative specifice, cum ar fi dezvoltarea ideilor, crearea de conexiuni, încurajarea colaborărilor și încurajarea expresiilor imaginative. Această formă de tehnologie este integrată treptat în educație datorită capacității sale de a extinde spațiul de învățare dincolo de clasă și de a îmbogăți contextele de învățare.

O gamă largă de platforme mobile poate ajuta elevii să observe mai bine lumea, să înregistreze momente semnificative, să le sintetizeze ideile și să-și crească implicarea în știință. Printre articolele selectate, diferite tehnologii mobile ies în evidență pentru susținerea proceselor de colaborare și creativitate în știință. De exemplu, tabletele PC cu conectivitate online sunt utilizate pentru a susține descoperirile științifice cu flexibilitate de timp și spațiu. Elevii pot folosi aceste dispozitive pentru a accesa conținut științific oriunde și de câte ori au nevoie, și colectează date și dovezi reale (de exemplu, fotografii, videoclipuri, sunete) pentru cercetările lor științifice. Telefoanele mobile constituie deasemeni, un instrument ce poate fi utilizat cu o atenție specială pe două caracteristici principale: (i) pot oferi o comunicare instantanee între colegi; (ii) pot fi utilizate pentru colectarea datelor în timp real (de exemplu, unghiuri, timp sau distanțe) folosind aplicații specifice.

Deasemeni, utilizarea diferitelor platforme digitale specifice pentru gestionarea datelor, informațiilor, cunoștințelor contribuie la susținerea unui proces creativ de colaborare în educația științifică. Platformele oferă un spațiu comun și multimedia, unde ideilor elevilor li se oferă o reprezentare vizuală și publică: ei pot împărtăși informații, participă la dezbateri online, reflectă asupra constatărilor lor, lansează subiecte de colaborare și construiesc idei noi împreună. Aceste facilități oferă elevilor oportunități noi de a identifica, reprezenta și structura mai bine diferitele abilități și procese implementate de-a lungul unei activități de anchetă care, potrivit savanților, este una dintre principalele obstacole pe care elevii le întâlnesc atunci când folosesc platforme digitale.

Profesorii sunt responsabili de ghidarea etapelor și implementării unui proces avansat de „căutare a răspunsurilor’’. În plus, profesorii împart procesul de „căutare’’ în sub-sarcini cu sub-obiective tangibile care ajută la deschiderea drumului pentru progresul și succesul grupului în atingerea unor niveluri mai ridicate de „ căutare” creativă. În acest sens, profesorii organizează etapele cheie ale anchetei științifice prin: punerea de întrebări sau provocări; căutarea de date și dovezi; generarea de explicații și soluții la o provocare / întrebări.

Profesorii eșafodează creațiile elevilor lor sau elaborează ideile și gândurile lor comune, oferind resurse specifice, șabloane, indicii și instrumente din bazele de date în rețea. Oferind aceste schele, profesorii ajută elevii să dobândească strategii specifice pentru a ajunge la elaborarea și articularea ulterioară a propriilor idei și să construiască o soluție creativă mai bună la provocarea primită.

In loc să acționeze ca un controlor al proceselor de învățare ale elevilor, profesorul organizează și planifică fluxul de lucru al grupului, oferind resursele necesare pentru a ajuta elevii să dezvolte intersubiectivitatea și angajamentul de a-și negocia perspectivele; să stabilească regulile de bază ale grupului pentru gândirea împreună; și să îmbogățească ideile proprii ale elevilor pentru a rezolva mai bine provocarea științifică.

Deasemeni, profesorii pot ajuta la utilizarea limbajului în mod intenționat pentru gândire, discuție și creare împreună, care include aspecte precum: întrebări, motive, justificări, exemple și explorări. Discursul profesorului este destinat să ajute elevii să înțeleagă că învățarea este un proces interactiv și că înțelegerea trebuie să fie construită ca o activitate comună între profesor și aceștia. Procedând astfel, eleviii dezvoltă un simț gradual al responsabilității pentru ceea ce și cum învață. În plus, acest tip de interacțiune poate ajuta elevii să realizeze că, cunoștințele nu sunt transmise numai, ci și negociate și re-create. O importanța deosebită o are însă, dialogul profesor- elev, ca o variabilă pedagogică cheie pentru a explica soluția creativă a elevilor .

Profesorul furnizează un mediu tehnologic care permite studenților să dezvolte împreună o înțelegere comună realizată prin intermediul interacțiunii mediate de instrumente, comunicativ și cognitiv.

Toate aceste strategii ale cadrelor didactice le furnizează elevilor abilitățile de gândire creativă necesare pentru a rezolva sarcinile educaționale propuse.

Abilitățile de creativitate colaborativă sunt foarte solicitate în societatea actuală de cunoaștere globală și digitală și ar trebui să fie puse în aplicare, ținând cont de toți elevii, pentru a le oferi tuturor posibilitatea de a juca un rol activ în educația modernă.

Bibliografie:

https://file.scirp.org
https://educationmatters.ie/creativity-in-science-education/
https://www.eduhk.hk/apfslt/v11_issue1/chengmy/chengmy2.htm

METODE MODERNE VERSUS METODE TRADIȚONALE ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

Manole Andreea Loredana,
Liceul Teoretic „George Călinescu” Constanța

Metodele de învăţământ (“odos” = cale, drum; “metha” = către, spre) reprezintă căile folosite în şcoală de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacitaţile elevilor de a acţiona asupra naturii, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi pesonalitatea.

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalităţi, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate şi evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul şcolar integrează toate aceste componente, dintre care o poziţie centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităţilor educaţionale.

Elevii prezintă particularităţi psihoindividuale, astfel încât se impune utilizarea unei game cât mai ample de metode de predare care să le valorifice potenţialul. Semnificaţia metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator şi de contextul în care este folosită.

Metodele tradiționale, folosite de obicei, cum ar fi predarea/dictarea (discursul neîntrerupt al profesorului), îi pot plictisi pe elevi daca durează prea mult; strategiile active actuale sunt cu atât mai folositoare. Ideal ar fi ca strategia de prezentare activă sa includa o activitate de „aplicare” care sa fie urmata de o strategie de recapitulare activă scurtă Astfel, toate nevoile elevilor sunt atinse într-un mod activ.

Metodele activ-participative pun accent pe învăţarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiţionale de învăţare. Educaţia pentru participare ii ajuta pe elevi sa-si exprime opţiunile în domeniul educaţiei, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanţi la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informaţii, ci şi un participant activ la educaţie.În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăţa” la a „învăţa să fii şi să devii”, adică pregătirea pentru a face faţă situaţiilor, dobândind dorinţa de angajare şi acţiune.

Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic şi formarea capacităţii acestora de a emite opinii şi aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităţilor cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea şi evaluarea soluţiilor posibile într-o situaţie dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor.

Literatura de specialitate oferă o imagine fidelă asupra **antitezei care se creează între metodele tradiționale și cele moderne** utilizate în predare. Metodele tradiţionale au următoarele caracteristici:

- pun accentul pe însuşirea conţinutului, vizând, în principal, latura informativă a educaţiei;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, așadar comunicarea este unidirecțională;
- sunt predominant comunicative,;
- sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunoștințelor;
- au un caracter formal şi stimulează competiția;

- stimulează motivaţia extrinsecă pentru învăţare;
- relaţia profesor-elev este autocratică, disciplina şcolară fiind impusă.

Aceste metode generează pasivitate în rândul elevilor. La polul opus, metodele moderne se caracterizează prin următoarele note:

- acordă prioritate dezvoltării personalităţii elevilor, vizând latura formativă a educaţiei;
- sunt centrate pe activitatea de învăţare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educaţional;
- sunt centrate pe acţiune, pe învăţarea prin descoperire;
- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învăţarea prin cooperare şi capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;
- stimulează motivaţia intrinsecă;
- relaţia profesor-elev este democratică, bazată pe respect şi colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecţiei.

Deoarece actul de cunoaştere este în esenţă unitar iar realitatea obiectivă înconjurătoare este, de asemenea unitară, geografiei îi revine sarcina de a promova acele laturi care favorizează dezvoltarea la elevi a unei gândiri unitare, integratoare, a metodologiei de cercetare a realităţii şi de a le oferi premisele realităţii ca întreg. Formarea concepţiei ştiinţifice şi a comportamentului uman adecvat,presupune un ansamblu de cunoştinţe-atitudini-convingeri-comportamente, astfel încât,ele formează un tot unitar.Cunoştinţele care se predau în şcoală au menirea de a contribui nu numai la formarea conceptelor ştiinţifice ale elevilor ci şi la sistematizarea gândirii lor.

Geografia are acest rol,de a înţelege corect raporturile dintre om şi mediu, locul lui în lume, legile care guvernează Universul, cerinţele obiective ale evoluţiei omului ca individ şi a societăţii în ansamblu.

Geografia, ca disciplină de învăţământ, are un rol deosebit în formarea şi educarea elevilor. Disponibilităţile ştiinţifice ale geografiei îi amplifică valenţele în plan didactic, exprimate prin dimensiuni educaţionale variate. De ce geografie? Pentru simplul motiv ca elevii să cunoască mai bine mediul în care trăiesc! Iar profesorul de geografie, prin întreaga sa activitate, trebuie să realizeze două mari componente: pe de o parte informarea, transmiterea de cunoştinţe, iar pe de altă parte, formarea, respectiv asigurarea condiţiilor optime pentru dezvoltarea armonioasă a personalităţii elevilor.

Profesorul de geografie, prin intreaga sa activitate, trebuie să realizeze două mari componente: pe de o parte informarea, transmiterea de cunoştinţe, iar pe de altă parte, formarea, respectiv asigurarea condiţiilor optime pentru dezvoltarea armonioasă a personalitaţii elevilor. Activitatea instructiv-educativă a profesorului de geografie nu se poate rezuma doar la simpla desfăsurare “funcţionăreasca” a unei “zile de munca” pe baza unui orar şcolar. Ea presupune formarea si orientarea unor colective de elevi, asigurarea tuturor condiţiilor necesare formării si dezvoltării fiecărui elev, in funcţie de posibilitaţile sale si de cerinţele sociale exprimate prin idealul educativ.

În privinţa rezultatelor şcolare este demonstrat deja, că cea mai mare eficienţă o are tratarea conţinuturilor intr-o manieră realistă, corelarea cu viaţa reală, cu nevoile cognitive si afective pe care le impune societatea contemporană.

Activitatea instructiv-educativă a profesorului de geografie nu se poate rezuma doar la simpla desfăşurare „funcţionărească” a unei „zile de muncă” pe baza unui orar şcolar. Ea presupune formarea şi orientarea unor colective de elevi, asigurarea tuturor condiţiilor necesare formării şi dezvoltării fiecărui elev, în funcţie de posibilitaţile sale şi de cerinţele sociale exprimate prin idealul educativ. In privinţa rezultatelor şcolare este demonstrat deja, că cea mai mare eficienţă o are tratarea conţinuturilor într-o manieră realistă, corelarea cu viaţa reală, cu nevoile cognitive şi afective pe care le impune societatea contemporană.

Un profesor modern nu înseamnă numai un profesor care să folosească cele mai performante computere, ci un profesor

foarte bine informat, cu mintea flexibilă şi deschisă la nou, un profesor care să fie conştient că munca lui are misiunea să pregătească elevii pentru viaţă; elevii de astăzi vor trebui să fie competitivi, sa obţină succese în viitorul apropiat şi nu numai, deci, profesorii lor (implicit profesorul de geografie) trebuie să întrevadă căror provocări vor fi supuşi şi să-i doteze cu cele mai utile cunoştinţe, aptitudini şi atitudini. Prin atitudinea şi comportamentul său la clasă, profesorul de geografie trebuie să confere credibilitate valorilor, conţinuturilor şi principiilor pe care le predă, demonstrând că ele nu sunt noţiuni abstracte, ci realităţi valabile în lumea reală, dincolo de zidurile şcolii.

Elevul trebuie să fie partenerul profesorului în procesul de investigare a realităţii şi este evident deci, că acest tandem nu poate funcţiona dacă metodele de predare folosite nu sunt acordate cu metodele de învăţare ale elevului. Astfel, profesorul trebuie să îşi cunoască foarte bine colectivul cu care lucrează şi pe fiecare elev în parte, pentru a stimula exact elementele care necesită respectiva intervenţie, în măsura adecvată. Înţelegându-şi propriul stil de învăţare şi predare, profesorul face primul pas spre realizarea faptului că, nu toţi elevii învaţă ca el şi că unele probleme apar din cauza nepotrivirii stilului de predare cu stilul de învăţare al elevilor cărora se adresează.

Creşterea ponderii metodelor activ-participative nu înseamnă renunţarea la metodele clasice de învăţământ, la cele de transmitere şi asimilare a informaţiei. Metodologia modernă operează schimbări care ţin de pondere, dar mai ales de valorizare, de sporirea potenţialului formativ al metodelor clasice prin accentuarea caracterului lor euristic şi activ-participativ.

Învăţământul modern promovează metodele de învăţare active, învăţarea bazată pe însuşirea experienţei conceptualizate a omenirii, dar şi pe investigaţia proprie a realităţii şi formarea de cunoştinţe şi experienţe prin efort propriu. A instrui nu mai înseamnă a-l determina pe şcolar să-şi înmagazineze în minte un volum de cunoştinţe, ci de a-l învăţa să ia parte la procesul de producere a noilor cunoştinţe.

Bibliografie:

1.Alecu, Simona, 2005, „Metodologia cercetării educaţionale”, Editura Fundaţiei Universitare „Dunărea de Jos”, Galaţi
2.Drăgan, Ion; Nicolae, Ioan , 1993, „Cercetarea psihopedagogică”, Editura Timporum, Târgu-Mureş
3.Dumitru, I. 2001., Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă, Editura de Vest, Timişoara,
4. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
5.Marcu V. , Filimon L.,2003, Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universităţii din Oradea.
6. Nicola, Ioan, 2001, „Tratat de pedagogie şcolară”, Editura Aramis, Bucureşti
7..Stănescu, Maria-Liana, 2002, „Instruirea diferenţiată a elevilor supradotaţi”, Editura Polirom, Iaşi
8.Ţîrcovnicu, Victor,1981, „Învăţământ frontal, învăţământ individual, învăţământ pe grupe”, E.D.P., Bucureşti

COMUNICARE EDUCAȚIONALĂ

Prof. înv. primar, POPA EMILIA
Școala Gimnazială Mateești
Com. Mateești, Jud. Vâlcea

Prin definiție comunicarea *este modalitatea fundamentală de interacțiune psihosocială a persoanelor, interacțiune ce presupune realizarea unor schimburi informaționale prin intermediul unor simboluri și semnificații social generalizate în vederea conservării stabilității sau după caz, a obținerii unor modificării atitudinal- comportamentale la nivelul unui individ sau a unui grup.*

Comunicarea reprezintă un proces de interacțiune între persoane, grupuri, ca relație mijlocită prin cuvânt, imagine, gest, simbol sau semn. Prin intermediul ei, indivizii își împărtășesc, cunoștințe, experiențe, interese, simțăminte, opinii, idei.

Comunicarea ce se realizează în mediul educaţional nu se deosebeşte fundamental de comunicarea general-umană, ci este doar influenţată sub aspectul formelor, mijloacelor și conţinuturilor sale, de scopurile specifice acestui domeniu de activitate. Dacă până nu demult formula preferată pentru a reda raporturile ce se stabilesc între actorii interacţiunii didactice era cea de „relaţie profesor-elev”, în ultimul deceniu s-a optat pentru sintagma :comunicare educaţionala”, tocmai pentru a se accentua rolul relaţiei de schimb informaţional și interpersonal ce se produce în cadrul acestei interacțiuni. Respectivele raporturi se stabilesc între aceiaşi doi interlocutori generici (profesorul și elevii), nu numai ca în cazul primei formule accentul era pus pe statutul ambilor parteneri (unul în raport cu celălalt), în cazul celei de-a doua formule , accentul cade pe împărtăşirea înţelesurilor, pe necesitatea stabilirii unui acord între interlocutorii angajaţi într-o relaţie de comunicare

Activitatea instructiv-educativă este una dintre cele mai complexe activităţi, atât pe linia structurii sale interne cât, mai ales, pe linia obiectivului său, formarea personalităţii umane. În această privinţă, activitatea instructiv-educativă, devine, aşa cum pe bună dreptate este considerată de unii autori, cea mai delicată dintre toate meseriile şi artele.

Dacă în cadrul altor forme de activitate avem de-a face cu o relaţie subiect-obiect, în care rolul dominant îl deţine subiectul ce acţionează asupra obiectului, modelându-l în funcţie de dorinţele sale, în cadrul activităţii instructiv-educative găsim o relaţie prin excelenţă inter-subiectivă, relaţia profesor-elev (educator-educat).

Clasa nu este atât un loc unde, după un ritual academic, se tratează un subiect din programă. Ea este înainte de toate un mediu de comunicare, un mediu în care se produce o acţiune de educare implicând comportamentul global al unor personalităţi în curs de formare. Poate fi considerată o întâlnire între generaţii, mediată de trebuinţe, de influenţe, de socializare, având legi, reguli şi dinamică proprii.

A educa un copil înseamnă a-l învăța să construiască o cunoaștere ce nu va aparține exclusiv nici copilului, nici educatorului, ci va fi un produs al competenței de libertate a copilului. Atitudinile și capacitățile spirituale au devenit mai importante decât cantitatea de cunoștințe. Procesul de predare-învățare nu mai poate fi redus la o simplă asimilare de cunoștințe, ci trebuie să devină o dezvoltare totală- psiho- socio-culturală- a personalității. În interacțiunea care se stabilește între profesor și elev intervine la fiecare tipul de cunoaștere pe care îl are despre celălalt, cunoaștere care poate fi globală (prin stereotipuri, imagini provenite din mediul social sau din propriul sistem de valori) sau diferențială(rezultată din situațiile relaționale întâlnite anterior). Concluzia este că mediul educațional este locul unei „ întâlniri umane”, al unei interacțiuni psihosociale prin care personalitățile acționează și se stimulează

reciproc. O comunicare este autentică dacă fiecare personalitate implicate se angajează în întregime, se manifestă exprimându-și cu sinceritate emoțiile, ideile,experiențele celorlalți, dorind să coopereze cu celălalt într-o comună căutare.

Diferența între comunicarea umană în general și comunicarea educațională este dată de diferitele grade de implicare ale elementelor comunicării. Comunicarea educațională este întotdeauna asimetrică, se produce între comportamentele globale, poate fi considerate o relație evaluativ - selectivă atât la emițător cât și la receptor, poate și trebuie să fie transformată în instrument de intervenție asupra persoanei care educă, acest lucru fiind dependent de modul conștient de operare cu mesajele, în interiorul ei apar atât elemente care pot fi interpretate ca bariere (elemente ce țin de ceea ce comunica profesorul la un nivel redus de accesibilitate, de maniere abstracte de elaborare și intenționalitate;elemente de natură psihosociologică- cum ar fi statutul și rolul-elemente de personalitate care se referă la trăsături nepotrivite profesiei etc.) dar și elemente care pot favoriza dezvoltarea creativității. Nu în ultimul rând, comunicarea educațională presupune din partea unuia dintre actorii ei, profesorul, o cunoaștere a psihologiei umane în multiplele ei diferențieri. Este o comunicare interpersonală dar și de grup.

Bibliografie:

A. Cosmovici, L. Iacob -*Psihologie școlară*, Ed. Polirom, Iași,1999;
Constantin, Cucoș -*Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași,2002;

Dan, Potolea, Ioan Neacșu, Romita B. Iucu, Ion-Ovidiu Pânișoară - Pregătirea psihopedagogică, Ed. Polirom, București, 2008;

Doina-Ștefana, Săucan- *Comunicarea didactică. Expresivitate și stil*, Ed. Atos,București, 2003.

Inovație și creativitate în activitatea didactică

Pîrvu Florentina Alina
Liceul Româno-Finlandez

Vremurile pe care le trăim ne obligă să ne adaptăm la era tehnologiei și să folosim cât mai mult în activitatea noastră resursele informaționale. Doar suntem în secolul vitezei, nu-i așa?

Putem observa, foarte ușor, faptul că elevii din ziua de astăzi au nevoie de materiale din ce în ce mai complexe, au nevoie să integrăm în activitatea noastră calculatorul, internetul și tot felul de activități bazate pe folosirea tehnologiei. Nu mai sunt atrași doar de un joc de masă, un joc în aer liber și nici nu mai este suficient doar manualul și caietul pentru o lecție reușită. Am observat că învățarea are mai mult succes dacă în lecția mea introduc un filmuleț, un joc pe calculator (proiectat pe tablă) o poveste audio etc.

Situația actuală cauzată de Covid 19 ne-a arătat atât noua, profesorilor, cât și părinților faptul că ai nostri copii sunt mult mai pricepuți la tehnologie decât am crezut. Poate chiar mai pricepuți decât unii dintre noi. Să luam exemplu Școala online: toți profesorii erau pregătiți pentru a folosi instrumentele de predare online? Câti dintre noi au avut contact cu tehnologia în copilărie? Foarte puțini probabil. Dar copiii? Ei sunt familiarizați cu folosirea calculatorului încă de mici, au la dispoziție tot felul de device-uri, este normal să "prindă" mai repede anumite noțiuni legate de folosirea tehnologiei.

Ce putem face noi, profesorii pentru a ține pasul cu ei și pentru a le oferi în continuare lecții care să-i atragă? Să nu se plictisească și să le stârnim interesul pentru învățare în condițiile în care ei au la dispoziție calculatoare/tablete/smartphone-uri și internet nelimitat? Munca noastră nu este deloc simplă. Trebuie să îmbinăm conținuturile pe care vrem ca elevii să le rețină, cu tehnologia.

În utima perioadă, având în vedere că predarea s-a facut exclusiv online, am încercat să introduc în lecțiile mele cât mai mult folosirea tehnologiei. În căutarea de resurse am avut norocul să găsesc o mulțime de aplicații care să mă ajute să-i țin pe copii interesați și să participe cu drag la lecțiile online.

O să enumăr mai jos câteva aplicații care mi-au fost de mare ajutor și cu siguranța aduc un plus lecțiilor online. Menționez că am folosit aplicațiile în activitatea mea cu elevii de la clasa pregătitoare, dar cu siguranță le puteți adapta și la clase mai mari sau chiar la copiii de grădiniță.

Prima aplicație este **Wordwall**. Este destul de ușor de folosit și ai o multitudine de resurse pe care le poți crea. Cum se folosește? Simplu! Introduci materialul în aplicație și apoi primești un întreg pachet cu activități interactive și chiar printabile.Wordwall îți oferă posibilitatea să-ți personalizezi materialul în funcție de caracteristicile clasei tale, ale elevilor. Poți crea materiale diferențiate pentru fiecare elev, având în vedere abilitățile fiecăruia. Un alt avantaj este acela că același material îl poți folosi în mai multe moduri, deoarece ai o varietate de activități la dispoziție.

Folosind wordwall poți să-ți concepi resursele mult mai ușor decât folosind o aplicație de prezentare (PPT, Prezi etc.). De asemenea, ai mai multe tipuri de template-uri la dispoziție: Match-up, Quiz, Group sort, Labelled diagram, Random wheel, Find the match, Seating plan, Maze chase.

Eu am folosit aceste resurse pentru verificări la finalul lecției, copiii se distrau și eu puteam să am o evidență clară a ceea ce au învățat și unde mai este nevoie de consolidare. O altă aplicație interesantă pe care o putem folosi în Școala online este **Jamboard.** Este o aplicație a unei table interactive numai bună de folosit la lecțiile online. Jamboard este o tablă interactivă dezvoltată de Google, ca parte a familiei G Suite. A fost inventată pentru a permite tuturor membrilor unei echipe să-și expună în timp real ideile.

Jamboard îți permite să desenezi și să schițezi așa cum ai face pe o tablă tradițională. Poți adăuga rezultate din Căutarea Google și poți prinde imagini și conținut web, documente sau chiar fotografii.

Pentru copii poate să fie puțin mai complicat, dar pentru început poți adăuga tu o fotografie și ei doar să dezeneze/scrie/schițeze în jurul ei. După un timp, puteți trece și la activități mai complexe. A treia aplicație se numește **Book Creator**. Această aplicație te ajută să-ți integrezi creativitatea în întregul curriculum, să-ți motivezi elevii să devină mici autori și să-și dezvolte abilitățile necesare pentru viitor.

Cu ajutorul Book Creator poți crea cărți digitale nemaipomenite prin intermediul cărora poți transmite conținuturile lecției. Pentru elevii mai mari este și mai utilă pentru că își pot crea singuri cărți, își pot face diferite teme, portofolii etc.

Această aplicație îți permite să combini text, imagini, audio sau video pentru a obține: povești interactive, portofolii digitale, jurnale de cercetare, cărți de poezii, rapoarte științifice, manuale de instrucțiuni, cărți de tipul “About me”, aventuri comice. Acestea au fost doar câteva exemple, dar internetul este plin de resurse care ne pot ajuta să avem lecții creative și pline de inovație. Avem nevoie doar de răbdare pentru a căuta și…o conexiune bună la internet! Mult succes!

REORGANIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI MODERN ŞI EFICIENT

Prof.dr.Cristina Hincu
Colegiul Tehnic Dimitrie Leonida Iasi

Nivelul educaţiei în Europa a crescut considerabil. Mai mulţi tineri absolvă învăţământul secundar şi învăţământul superior decât acum zece ani.

Simplul fapt de a fi participat la procesul educațional nu mai este suficient. Învăţământul şi formarea se numără printre obiectivele esenţiale ale U.E. În contextul procesului de elaborare a tintelor nationale in materie de educatie, desfăşurat în toate statele membre ale UE, s-a insistat **asupra necesitatii asigurării echilibrului între realismul țintelor asumate la nivel național și ambitia la nivel European.**Sistemul de învățământ poate deveni mai eficient doar prin realizarea activitatilor multiple care să stabilească adaptarea continuă la contextul social, atât în plan național, cât și international. Institutțile școlare trebuie să fie permanent conectate la realitatea înconjurătoare și să mențină comunicarea cu diverse comunități și organizații realizându-se un schimb de servicii foarte clar formulate.

Educatia are un rol esențial în dezvoltarea societătilor globale informatizate.

Un sistem de învățământ modern și eficient trebuie să fie:

• receptiv la problemele profesorilor si ale elevilor

• receptiv la piata muncii

• receptiv la celelalte nivele din sistemul de educatie

• receptiv la cultură si culturi

Există un semn de întrebare în ceea ce privesc relatiile si conexiunile dintre actualele schimbari sociale si economice, schimbări care se petrec în invătămant .

Aceasta întrebare conduce apoi spre altele, precum:

- Cum pot noile forme de cercetare comparativa să obtină întelegerea interactiunilor dintre studiile superioare si societate si intelegerea diferitelor forme pe care le iau acestea in Europa si nu numai?
- Cum pot ajuta contextele nationale, regionale si locale in determinarea caracteristicilor sistemelor de invatamant ?
- Care este rolul autorităților publice?
- Diferitele tipuri de institutii de invatamant au relatii diferite cu lumile sociale si economice din care face parte fiecare?
- Trebuie ca școlile să adopte noi funcții și să aibă limite mai putin precise cu alte institutii sociale pentru a-si mentine importanța într-o societate eficientă a cunoasterii?

Rolurile pe care le au învațarea, cunoasterea și știinta în toate formele și organizarile lor, în înțelegerea și formarea acestui viitor merita, să ocupe o pozitie centrală în demersurile ulterioare dezvoltării unui învățământ eficient,modern.

Cerințele pieței fortei de muncă

O atenție deosebită ar trebui, acordată calității și relevanței pieței forței de muncă, în special în ***domeniul formării tehnice*** prin :

- creșterea accesului sistemelor educaționale,

- implementarea criteriilor nationale de calificare, in scopul unui raspuns adecvat la *cerintele pietei muncii*;

Pentru a se asigura o mai mare compatibilitate a învățământului cu necesitățile elevilor și ale pieței muncii, se recomandă ca:

- metodele de evaluare să fie adaptate și modernizate.
- intensificarea utilizarii TIC și a resurselor educaționale deschise în învățământ, pentru a deschide calea unei noi inițiative, al cărei scop este de a valorifica la maximum potențialul TIC pentru educație.

În vederea eficientizării învățământului,fondurile alocate ar trebui să sprijine mai mult furnizarea si *diversificarea* învătării pe tot parcursul vietii. Fondurile alocate , ar trebui să contribuie la depășirea blocajelor care determină nepotriviri între rezultatele educaționale și nevoile pieței forței de muncă.

Reorganizarea învățământului **,** vizează o schimbare radicală a sistemelor educative, concentrându-se mai mult asupra „rezultatelor învățării” asupra: cunoștințelor, competențelor și aptitudinilor pe care le dobândesc elevii.

Trebuie îmbunătățite considerabil și cunoștințele elementare în materie de citit, scris și socotit și trebuie dezvoltate sau consolidate competențele antreprenoriale și spiritul de inițiativă .Profesorii trebuie să-și actualizeze propriile competențe prin formare periodică.

Educația eficientă trebuie să:

- consolideze legăturile dintre școală și angajatori,
- să apropie întreprinderile de sala de clasă
- să le permită tinerilor să descopere universul muncii prin intensificarea activităților de învățare într-un mediu profesional.

O analiză a demersului educațional (predare/învatare) avand drept cadru de referintă cei patru constituenti principali ai “situatiei educationale”-profesor,continut,elev,context ne poate contura deschiderea spre intelegerea rolului si efectelor calculatorului in acest demers:profesorul,un continuum de la transmitere la facilitare. Practica şcolii impune astăzi anumite procedee logice de analiză, construcţie şi reconstrucţie a actului managerial, pe fondul unei strategii prioritar formative, interpretative de colaborare şi de creativitate, care în prezent nu poate fi concepută fără utilizarea calculatorului, atît pentru a eficientiza actul managerial în întregime cît şi pentru a oferi un nivel calitativ înalt procesului educaţional. Elevul este un continuum, începand cu accesul limitat la resursele online şi terminând cu accesul nelimitat la aceste resurse.Contextul:un continuum de la un suport extern redus pana la un suport extern extensiv pentru utilizarea resurselor online.Situatia reala din cele mai multe şcoli ne arată că profesorul este mai curând un transmiţător al informatiei ,decat un facilitator al învăţarii.Este indicat să se pună mai mult accentul pe dezvoltarea competențelor transversale și a celor elementare la toate nivelurile. Acest lucru este valabil mai ales în cazul competențelor antreprenoriale și IT.Sunt necesare investiții pentru a crea sisteme de învățământ și formare vocațională de nivel mondial și pentru a spori nivelurile de învățare într-un mediu profesional.Statele membre trebuie să îmbunătățească recunoașterea calificărilor și a competențelor, inclusiv a celor dobândite în afara sistemului oficial de educație și formare.Tehnologia, în special internetul, trebuie exploatată la maximum. Școlile, universitățile și institutele vocaționale și de formare trebuie să permită un acces mai larg la educație prin resursele educaționale deschise.Aceste reforme trebuie sprijinite de profesori bine pregătiți, motivați și întreprinzători.Finanțarea trebuie orientată astfel încât să maximizeze randamentul investițiilor.Atât la nivel național, cât și la nivelul UE este necesar să se dezbată problema finanțării educației Este esențial să se adopte o abordare bazată pe

parteneriate. Sunt necesare atât fonduri publice, cât și fonduri private pentru stimularea inovării și favorizarea schimburilor productive dintre mediul academic și sectorul firmelor.Sistemele educaționale și de formare profesională europene să se adapteze atât la cerințele societății cunoașterii cât și la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă. să ofere posibilități de educație și instruire pentru toate grupurile țintă aflate în diferite momente ale vieții: tineri, adulți, șomeri și persoane ale căror ocupații sunt afectate de competețele scăzute pe care le dețin. Uniunea Europeană promovează cooperarea dintre statele membre, susține și completează acțiunea lor în anumite domenii ale educației și formării, promovând calitatea prin generarea “valorii europene adăugate”.

Bibliografie:

1. Nicola I., Pedagogie şcolară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980.
2. ***, Psihopedagogie, Editura Spiru Haret, Iaşi, 1994.
3. Nicola I., Farcas D., Pedagogie generală, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1990.
4. Planchard E., Pedagogie şcolară contemporană, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1992. Trausan-Matu St.-Interfatarea evoluata om –calculator Editura Matrix Rom 2000
5. G.Sadoveanu –Didactica Informaticii
6. Tehnologia Informaţiei şi comunicării-Ghid pentru cadre didactice
7. Parteneriat şi dialog social-Ghidul formatorului

Strategii didactice moderne de stimulare a creativităţii elevilor în cadrul orelor de limba şi literatura română

Prof. Carp Monica
Colegiul Economic “Virgil Madgearu”, Galaţi

„Creativitate e sinonim cu gândire divergentă, capabilă adică să rupă schemele experienţei. E creativă o minte întotdeauna în lucru, totdeauna pornită să întrebe, să descopere probleme unde alţii găsesc răspunsuri satisfăcătoare, nestingherită în situaţiile fluide în care alţii presimt numai pericole, capabilă de judecăţi autonome şi independente, care respinge ceea ce este codificat, care manipulează obiecte şi concepte fără să se lase inhibată de conformisme. Toate aceste calităţi se manifestă în procesul creativ.” (G. Rodari, 1980, p.184)

În procesul didactic, creativitatea se transpune în flexibilitate. Structura creativităţii exprimă interdependenţa dintre produsul creator, procesul creator şi personalitatea creatoare. Poziţia cadrului didactic în faţa provocărilor pe care le constituie instruirea în societatea actuală trebuie reorientată în acord cu cerinţele prezentului, dar mai ales ale viitorului. Este necesară redimensionarea rolurilor şi ipostazelor, comportamentul deschis şi atitudinea pozitivă, activizantă şi reflexivă, promovându-se învăţarea interactivă şi realizându-se stimularea potenţialului creativ al elevilor.

Învăţarea creativă este un proces evolutiv, bazat pe receptivitatea faţă de experienţele noi, căutate şi rezolvate prin explorare, deducţie, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare sau operaţionalizare, accentuându-se realizarea conexiunilor dintre sensuri şi solicitându-se o profundă şi autentică implicare intelectuală, afectivă, psihomotorie şi voliţională. Învăţând creativ, elevul descoperă, redefineşte sensurile, filtrându-le prin propria personalitate, solicitând procesele psihice superioare de gândire şi creaţie. Când elevii sunt implicaţi în procesul învăţării creative, achiziţiile sunt mai eficiente şi mai consistente. Elevii dobândesc capacitatea de a-şi reorganiza şi restructura permanent propriile achiziţii, devenind capabili să elaboreze proiecte personalizate de învăţare, să-şi asume responsabilitatea desfăşurării învăţării, conştientizând, aplicând, evaluând, gestionând şi dobândind progresiv autonomie în formarea proprie. Elevilor li se dezvoltă spiritul de observaţie, capacitatea de concentrare, răbdarea, atenţia, abilităţile practice.

Pentru o învățare eficientă pusă sub semnul activizării elevilor, se impune implementarea metodelor moderne de predare într-un procent covârșitor, neexcluzând metodele și procedeele tradiționale. Profesorul va deveni un mediator, iar lecțiile, experiențe de învățare prin stimularea imaginației și creativității elevilor, care în acest mod, vor deveni adaptabili și competitivi. Pentru aceasta trebuie stimulate componentele creativității: ingeniozitatea, spontaneitatea, flexibilitatea, noutatea prin aplicații stimulative, interesante, plăcute.

Profesorul de limba și literatura română trebuie să identifice toate nevoile elevilor, pe de o parte, iar pe de altă parte, să organizeze procesul de predare – învățare, pe principiile didactice, să acționeze concomitent și în fiecare moment al activității elevului, să selecteze conținutul conform cu programa, să stimuleze formarea și dezvoltarea capacităților intelectuale, precum și munca independentă.

Profesorul de limba și literatura română trebuie să organizeze procesul de predare – învățare având în vedere formarea competenței de comunicare și a competenței culturale. Pentru a susține creativitatea, care este un motor al inovării și factorul cheie al dezvoltării personale, el trebuie să utilizeze metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, interdisciplinaritate, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea și dezvoltarea sa intelectuală.

Lecţiile de literatura română oferă reale posibilităţi de organizare şi desfăşurare a unor multiple activităţi menite a dezvolta capacitatea de creaţie a elevilor.

În cele ce urmează voi concretiza câteva situaţii de învăţare care solicită creativitatea, dovedindu-se în acelaşi timp şi foarte eficiente.

Clasa a X-a, unitatea de învăţare “Dramaturgia”, am ales comedia “O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale

Timp alocat: 4 ore

Competenţe specifice:

2.3. Compararea ideilor şi a atitudinilor diferite în dezvoltarea aceleiaşi teme literare;

2.4. Folosirea unor modalităţi diverse de înţelegere şi de interpretare a textelor literare studiate;

2.7. Compararea limbajului muzical cu acela al textului scris;

3.1. Identificarea şi explicarea relaţiilor dintre opera literară studiată şi contextul cultural în care a apărut aceasta.

Propuneri de exerciţii / Sarcini de lucru:

1. *Înaintea lecturii propriu-zise:*

- În ce context utilizaţi cuvântul “clasic” şi care este semnificaţia lui?
- Cu ce asociaţi cuvântul “comedie” şi de ce?
- Ce sentiment aţi avut când aţi recuperat un obiect pe care l-aţi considerat pierdut?
- Profesorul îi roagă pe elevi să îşi spună prenumele şi să se caracterizeze cu un adjectiv care începe cu aceeaşi literă cu care începe prenumele.

2. După lectura operei:

- Completaţi un jurnal cu dublă intrare: fiecare elev va alege din operă un fragment care a avut o influență semnificativă asupra sa (a avut ecou în experiența personală sau contrazice informațiile sale anterioare în ceea ce privește acea problemă). Pe o coloană elevul va scrie fragmentul ales, pentru ca pe cea de-a doua coloană să noteze comentariile, impresiile personale referitoare la fragmentul respectiv; pentru completarea celei de-a doua coloane sunt utile câteva întrebări: *Care este motivația alegerii fragmentului respectiv? Ce conexiuni se pot realiza între respectivul fragment și experiența proprie? Care sunt nelămuririle în ceea ce privește acel text?;*
- Descrieţi traseul scrisorii pierdute de Zoe şi efectele pe care aceasta le produce în rândul personajelor care o găsesc;
- Precizaţi ce fapte dezaprobaţi din comedia “O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale şi argumentaţi-vă răspunsul în 100-150 de cuvinte;
- Imaginaţi-vă că sunteţi unul dintre personajele comediei. Alcătuiţi un monolog în care să prezentaţi faptele din punctul vostru de vedere;
- Rescrieţi finalul operei “O scrisoare pierdută” de I.L.Caragiale în 150-200 de cuvinte. (cine câştiga alegerile şi de ce, cum reacţionează celelalte personaje, puteţi chiar să introduceţi un nou personaj cu un nume sugestiv);
- Realizaţi o reclamă a operei “O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale;
- Realizaţi o bandă desenate având în vedere o scenă din operă;
- Compuneţi o poezie/un cântec despre operă sau despre un personaj din operă;
- Realizaţi cărţi de vizită pentru fiecare personaj
- Realizaţi un interviu cu unul dintre personajele din opera “O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale. (5-8 întrebări)
- Propuneţi un alt titlu operei şi argumentaţi-vă alegerea;
- Desenaţi costumele pentru un personaj din operă;

- Alegeţi secvenţe din piesă şi ataşaţi anumite melodii, pentru scenă, într-o interpretare regizorală proprie
- Jucaţi pantomimic o secvenţă din piesă, provocându-i pe ceilalţi să o recunoască;
- Încadraţi personajele în tipuri temperamentale, motivându-vă alegerea
- Schimbaţi o trăsătură negativă a unui personaj cu una pozitivă şi precizaţi ce schimbări pot interveni în desfăşurarea acţiunii;
- Profesorul îi roagă pe elevi să îşi spună prenumele şi să se caracterizeze cu un adjectiv care începe cu aceeaşi literă cu care începe prenumele
- Raportaţi fiecare personaj la o tipologie umană căreia îi aparţine, argumentându-vă părerea
- Alcătuiţi o „fişă de identitate” a personajului, care conţine numele, prenumele, statutul social, economic, politic, relaţii cu celelalte personaje, vârsta aproximativă, caracterizare directă, caracterizare indirectă
- Redactaţi articolul din ziarul “Răcnetul Carpaţilor” prin care se dezvăluie relația Tipătescu-Zoe

Aceste sarcini de lucru se bazează pe toate formele de organizare a activităţilor (individual, perechi, grup şi frontal), clasa de elevi devenind o comunitate de învăţare, în care fiecare contribuie atât la propria învăţare, cât si la procesul de învăţare colectiv. Elevii sunt solicitanţi să apeleze la acele surse care îi ajută să rezolve problemele şi sunt implicaţi în experienţe de învăţare complexe, proiecte din viaţă reală prin care îşi dezvoltă cunoştintele şi deprinderile.

Angajarea sistematică a elevilor în operații de analiză, sinteză, generalizare asigură o gândire flexibilă și creativă. Creativitatea nu are limite, trebuie doar să o stimulăm, să o activăm, reducând caracterul descriptivist din acțiunea didactică și adoptând o viziune nouă asupra literaturii, ceea ce duce la formarea de competențe și performanțe.

Bibliografie:

1. Cerghit, I.– “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucureşti, 2002.
2. Gherguţ, Alois, - “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
3. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
4. Rodari, Gianni, - “Gramatica fanteziei. Introducere în arta de a inventa poveşti”, trad. Gheorghe Anca, E.D.P Bucureşti, 1980
5. 5. www.didactic.ro

Învăţarea interactiv – creativă

Rădiță Nicoleta Claudia
Școala Gimnazială nr 195 ,București, sector 3

Învăţarea reprezintă un gen de activitate umană şi totodată o formă de cultură care solicită intens operările în planul presupus, convenţional, simbolic, bazat pe norme de substituţie şi mediere, de transfer şi transformare, de corespondenţă. Ea este de maximă implicaţie în procesul dezvoltării psihice. Bazându-se pe înţelegere, învăţarea se dezvoltă ea însăşi antrenată nu numai prin utilizarea intensivă a percepţiei observative şi a memoriei, ci şi a strategiilor diverse de învăţare şi de exercitare a acestora în situaţii foarte diverse care fac să capete consistenţă planul intelectual (Conform Șchiopu U.,Verza E.,1995, p. 186).

Mulţi cercetători psihologi au formulat o serie de teorii referitoare la concepţiile personale asupra învăţării. În esenţă, învăţarea este un proces complex care angrenează întreaga personalitate, zestrea genetică a acesteia, nivelul proceselor intelectuale, motivaţia, etc. Ea implică cu necesitate interacţiunea factorilor cognitivi şi non cognitivi. Schimbările pe care le presupune învăţarea pot fi atât în cunoaştere cât şi în comportament (Conform Nicola I.,2000, p.130).

Pe această bază, se face distincţia între teorii de învăţare comportamentale (behavioriste) şi teorii de învăţare cognitive (cognitiviste). Cele dintâi se concentrează asupra comportamentului observabil. Schimbările în comportament sunt considerate scopuri principale ale învăţării. Reprezentanţi de seamă ai acestei teorii sunt I.P.Pavlov, J.B.Watson, Ed. Thorndike, B.F.Skinner. La polul celălalt se situeaza teoriile cognitive. În viziunea psihologilor cognitivişti, învăţarea trebuie considerată un proces intern care nu poate fi observat nemijlocit. Preocuparea lor se îndreaptă în direcţia surprinderii unor factori interni, neobservabili, cum ar fi procesele de cunoaştere, intenţiile, dorinţele, creativitatea etc. implicate în procesul învăţării (R.Gagne, J.Piaget, J.Bruner) (Conform Nicola I.,2000, p.131).

Deosebirea dintre viziunea cognitivă şi cea comportamentală se centrează asupra obiectului învăţării. “În viziunea cognitivă cunoaşterea însăşi este învăţată, iar schimbările în cunoaştere conduc la schimbări în comportamentul posibil. În viziunea comportamentală, noile comportamente sunt ele însele învăţate” (Woolfolk A.,1990, p. 229).

Cele mai multe teorii s-au conturat însă în ultimele decenii. Ele se concentrează asupra factorilor interni, consideraţi în acelaşi timp şi mecanisme explicative ale învăţării. Adaptate condiţiilor psihologice de vârstă, conţinuturile învăţării sunt structurate în raport de o serie de trăsături cum ar fi: o gamă variată de cunoştinţe, priceperi, deprinderi, diversitate, caracterul global, dependenţa de finalităţile, scopurile şi obiectivele educaţionale, caracterul dinamic explicat prin modificările din cadrul ştiinţelor, continuitatea, precum şi capacitatea de amplificare “ pe măsura trecerii de la o treaptă la alta (în conformitate cu principiul complexităţii crescânde)” (Stanciu M.,1999, p.66).

Învăţarea de tip şcolar îşi are rădăcinile în formele de experienţă spontană ale vârstei preşcolare, care se împletesc cu manipularea obiectelor, când cu *jocul* , când cu unele forme elementare de muncă.Deşi se implică şi se întrepătrund, situându-se într-o ordine de succesiune genetică, *jocul şi învăţarea* , privite ca forme de activitate distincte ale conduitei infantile, se află în raporturi antinomice: primul - o activitate liberă, spontană, bazată pe comunicarea nemijlocită şi pe simpatie interpersonală, pe “jocul” dispersional al atenţiei, care admite migrarea rapidă de la o secvenţă la alta a activităţii, realizându-se un raport de noutate, *creativitate* şi autodirijare ce nu lasă loc instalării oboselii şi plictiselii; cea de a doua – o activitate obligatorie cu program stabilit şi cu efort dozat, cu operaţii frecvent repetitive şi cu prestaţii măsurate prin raportarea la etalon (calificative), asistată de adultul care intervine, supraveghează, observă (Conform Golu P.,Zlate M.,Verza E.,1994, p.125).

Profesorul Ioan Neacşu afirma că „educatorii sunt solicitaţi astăzi, în mod continuu, să promoveze învăţarea eficientă. Şi nu orice învăţare eficientă, ci una participativă, activă şi creativă.” (1990, p. 12) .

Conceptul de învățare interactiv-creativă este definită ca o formă superioară de învățare, care se bazează pe eforturile susținute ale celor care învață, participă activ și creativ contribuind la propria lor pregătire. Acest tip de învățare implică receptivitate la noi experiențe, căutări, explorări prin crearea unui mediu interactiv și medii creative de învățare care permit elevilor să cerceteze, să descopere, să discute, să întrebe, să găsească răspunsuri, să aplice, să propună soluții, să simuleze, să rezolve, să reflecte asupra propriilor cunoștințe și modalități de cunoaștere. Învățarea interactiv-creativă se bazează pe implicarea profundă a individului - intelectual, psihomotor, afectiv, volitiv - iar noile cunoștințe sunt dobândite activ și creativ prin propriile eforturi, prin explorare, deducție, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare,punând accentul pe crearea de conexiuni între sensuri.

Prin urmare, învățarea interactiv-creativă implică activizarea subiecților învățării, implicarea acestora și participarea deplină la procesul formării proprii, ca urmare a interacțiunii intelectuale, socio-emoționale și afective cu ceilalți pe baza schimburilor sociale în achiziționarea noului și a interacțiunilor cu conținuturile curriculare. În învățarea interactiv-creativă, educatul cercetează, descoperă, inferează, construiește, creează, imaginează, redefinește sensurile, trecându-le prin filtrul propriei sale personalități și solicitând procesele psihice superioare ale gândirii și creației.

Elevul care învață activ este „propriul inițiator și organizator” al experiențelor de învățare, este capabil să reorganizeze și să-și restructureze în permanență propriile achiziții,, într-o viziune sistemică. să proiecteze proiecte individuale de învățare, să și le asume, să le conștientizeze, să le aplice, să le evalueze, să le regleze, să le gestioneze astfel încât să dobândească treptat autonomie în învățare și în formarea proprie.” (Bocoș Mușata, 2002, p .63)

Învăţarea activă (active learning) este definite drept un mediu de învăţare care “permite elevilor/studenţilor să discute, să asculte, să citească, să scrie şi să reflecteze asupra propriilor modalităţi de cunoaştere prin intermediul exerciţiilor de rezolvare de probleme, prin participări în cadrul micro-grupurilor informale, prin simulări şi studii de caz, prin jocuri de rol şi alte activităţi, toate menite să-i solicite să aplice ceea ce învăţă”. (Meyers şi Jones ,1993, p. 11)

S-a demonstrat prin studii că învățarea este mult mai eficientă dacă elevii sunt implicați în acest proces. Strategiile didactice de instruire folosite care implică indivizii în procesul de învățare stimulează gândirea critică și creativă, contribuie la conștientizarea și responsabilizarea cursanților.

Interactivitatea implică interacțiuni verbale, social- afective, directe sau mediate, cu ceilalți :,profesor-elev, elev-elev, elev-grup / echipă, grup-grup, grup cooperant -profesor-colegi care vor conduce la procese de acțiuni transformatoare asupra materialului studiu. Creativitatea necesită capacități productiv-creative, structuri cognitive și operatorii , procese de combinare, imaginație și restructurare continuă a datelor, prin poziționarea elevului care învață în situații problematice care au nevoie de rezolvare. Promovează flexibilitatea și productivitatea gândirii, a motivației complexe.

Vorbim despre o învățare creativă atunci când individual dobândește o nouă experiență de învățare prin forțele proprii, descoperind-o și aplicând-o în situații problematice divergente.Creativitatea poate fi individuală sau de grup, în timp ce interactivitatea se bazează pe creativitate,

Pregătirea interactivă-creativă, fiind un mod superior de învățare școlară, presupune eforturi susținute din partea ambilor agenți educaționali implicați în acest proces de formare (profesor - elevi) în obținerea cunoștințelor. Persoana educată are un rol important asupra propriei sale instruiri, iar profesorul își asumă rolul de ghid, de îndrumător pentru pașii pe care urmează să-I facă pentru realizarea procesului. Învățarea interactiv-creativă este o formă specială de învățare școlară, care rezultă tocmai din nevoia școlii de a

ține pasul cu noile transformări ale societății în care trăim , existente și planificate. Elevul de astăzi, adultul de mâine trebuie să fie un om al faptelor, pentru că ele sunt cele care conving, să fie un om creator, să găsească modalități ingenioase de rezolvare a problemelor, optime și eficiente, de a transpune ideile în practică ,să ia deciziile corecte și să rezolve problemele apărute.

Acest mod de învățare nu se opune învățării școlare tradiționale, clasice, dar este o caracteristică nouă a acesteia prin obiectivele pe care le urmărește cu privire la formarea personalității individului. Acest lucru accentuează învățarea prin descoperire, independent sau ghidată de profesor, o învățare activă susținută de eforturile proprii , care asigură „învățarea activă și puternică a cunoștințelor”. Are o valoare formativă mai mare, deoarece procesele de asimilare și înțelegere sunt mai plăcute, mai atractive, favorizând flexibilitatea și productivitatea gândirii, creativitatea, stimulând curiozitatea, motivația, spiritul investigativ și inventiv.

Implicarea activă și interactivă a elevilor și acest tip de învățare școlară ar trebui să-i ajute să descopere plăcerea de a învăța, să le creeze sentimente pozitive, să aibă încredere în propriul potențial, să le stimuleze dorința de cunoaștere, să contribuie active la propria lor instruire. Astfel, învățarea interactiv-creativă reprezintă un proces volitiv, activ, mediat intern, iar în cadrul acestuia, elevul experimentează, analizează, descoperă, trecându-le prin filtrele propriei sale personalități.

Bibliografie:

1. Bucoș, M.,(2002) *Instruirea interactivă:repere pentru reflecție și acțiune*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
2. Nicola, I.,(2000) *Tratat de pedagogie şcolară* , Ed. Aramis, Bucureşti
3. Roco, M.,(2009) *Creativitatea individuală şi de grup; studii experimentale*, Ed. Academiei Române, Bucureşti
4. Roşca, Al.,(1981) *Creativitatea generală şi specifică*, Ed.Academiei, Bucureşti
5. Stanciu, M.,(1999), *Reforma conținuturilor învățământului*, Editura Polirom, Iași.
6. Verza, E.(1993) *Psihologia vârstelor*, Ed. Hyperion, Bucureşti;
7. Zlate, M.(2000) *Fundamentele psihologiei*, Ed.Pro Humanitate, Bucureşti;
8. Woolfolk A.,(1990) *Psihologia educațională ,* Editura Didactică și Pedagogică, Bucuresti;

DEZVOLTAREA PROCESELOR PSIHICE PRIN INTRODUCEREA JOCURILOR ÎN ORELE DE EDUCAŢIE PLASTICĂ

Prof.înv.primar Ciucă Marinica
Școala Gimnazială „ Mihail Sadoveanu”
Fălticeni, județul Suceava

Societatea în continuă schimbare impune ca şi abordarea educaţiei să se adapteze. Copiii simt nevoia de nou, de mişcare, de posibilitatea de a se afirma în domeniile care le plac mai mult. Este necesară readaptarea momentelor lecţiei prin strecurarea de jocuri scurte care să îi surprindă, să le ţinem trează atenţia, concentrarea, dorinţa de a afla mai mult şi, de ce nu, de a se relaxa învăţând. Într-o clasă toţi elevii sunt înzestraţi cu diferite tipuri de talente, cu putere de concentrare diferită în abordarea conţinuturilor mai consistente. Desfăşurând anumite jocuri la clasă, am observat că, nu de puţine ori, au ieşit învingători elevi care nu au cele mai bune rezultate la învăţătură, ceea ce înseamnă că acei copii sunt înclinaţi spre alt stil de învăţare pe care îl abordăm insuficient pentru a-i încuraja sau îşi dau silinţa să demonstreze că, atunci când jocul se sincronizează cu interesul lor, pot reuşi. În acest context sunt în acord cu teoria inteligenţelor multiple a lui Howard Gardner care consideră că aşa-zisele „talente” pe care le numim noi este necesar de a fi ridicate la rangul de „inteligenţe” pentru a-i aşeza în acelaşi plan pe copiii care au rezultate foarte bune la matematică sau limba română cu cei „talentaţi la pictură, muzică. Prin această teorie se justifică nevoia de lucru diferenţiat, alimentarea continuă a celor nouă tipuri de inteligenţe: verbal-lingvistică, logico-matematică, muzicală, spaţio-vizuală, kinestezică, interpersonală, intrapersonală, naturalistă, existenţială. Deoarece fiecare om se naşte cu o combinaţie unică a acestora, este necesar ca profesorii să folosească strategii care să valorifice punctele tari ale elevului, să-i demonstreze diferite căi de înţelegere a informaţiilor, să-i pună în valoare unicitatea. Deci, ne întoarcem către joc! Din nou!

Jocul este singura activitate în care lucrul diferenţiat atât de necesar se estompează şi aduce laolaltă copii foarte diferiţi. Doar prin joc poţi obţine maximum din ce poate oferi copilul.

Jocurile se desfăşoară având scopuri bine alese pentru dezvoltarea memoriei sau a creativităţii. Să ne închipuim câteva *jocuri pentru memorie*. Memorie şi artă? Este posibil? Să vedem!

-*„Concentrează-te!”*

Obiectiv: dezvoltarea capacităţilor de concentrare prin recunoaşterea/ interpretarea unor compoziţii plastice.

Desfăşurarea: Le arătăm copiilor una sau mai multe compoziţii diverse (în funcţie de vârstă) pentru câteva secunde, le cerem să le privească foarte atent, apoi le scoatem din câmpul lor vizual. Va trebui să ofere cât mai multe informaţii despre culorile folosite, despre tehnici, personaje, la interpretarea compoziţiei fiind ajutaţi cu întrebări. Pot fi răsplătiţi cu aplauze cei care oferă cele mai complete răspunsuri.

-*„Inventariem!”*

Obiectiv: dezvoltarea capacităţilor de memorare.

Desfăşurarea: Căte un copil va exemplifica un lucru care va face parte dintr-o compoziţie comună. Se poate lucra pe echipe. De exemplu, pentru a lucra o compoziţie având ca temă *linia decorativă*, primul jucător va începe lista de elemente: „Vom desena două linii subţiri şi roşii.” Al doilea va continua lista cu: „Vom desena două linii subţiri şi roşii deasupra uneia mov şi groase”etc. Se

continuă până când elevii nu mai pot reţine ce elemente trebuie să mai deseneze. Vom fi surprinşi de cât de multe vor putea enumera dacă exersăm.

-*„Ascunselea”*

Obiectiv: dezvoltarea memoriei de scurtă durată.

Desfăşurarea: Pe o masă expunem 5-10-20 de obiecte specifice artelor plastice (numărul lor se măreşte în funcţie de vârsta copiilor). Elevii le vor observa maxim un minut, după care le vom acoperi. Cei care vor enumera cele mai multe obiecte, vor fi desemnaţi câştigători. Dacă elevii ştiu să scrie, le pot enumera în scris şi evaluarea se realizează mult mai uşor.

-*„Modificarea”*

Obiectiv: dezvoltarea memoriei episodice prin sesizarea modificărilor aduse unor compoziţii.

Desfăşurarea: Se prezintă sau se realizează 2-3 compoziţii simple individual sau pe echipe. Alţi elevi vor aduce modificări lucrărilor, câte 3-4 în etape succesive. Este indicat ca lucrările iniţiale să aibă cât mai multe detalii pentru ca modificările ulterioare să nu iasă în evidenţă şi, bineînţeles, copiii care vor fi numiţi să specifice schimbările nu vor participa la faza de început a jocului.

-*„Povestea”*

Obiectiv: deprinderea unei tehnici de memorare eficientă.

Desfăşurarea: Se expun 3-4 compoziţii plastice care au aceeaşi temă (de exemplu, jocurile copiilor, iarna, vacanţa etc.). Elevii va trebui ca în 5 minute să memoreze cât mai multe detalii din acestea imaginându-şi o poveste care nu trebuie să aibă neapărat o ordine logică. Astfel, se creează legături între toate elementele care vor fi integrate într-un tablou „general” ce va fi reţinut pentru mai mult timp.

Pentru stimularea creativităţii, elementele de limbaj plastic sunt introduse sub formă de jocuri cum sunt:

-*„ Completăm!”*

Obiectiv: stimularea creativităţii prin realizarea de compoziţii personale pornind de la elemente date.

Desfăşurarea: Elevii, după ce au observat o planşă pe care sunt reprezentate nişte fragmente ale unor forme- un cerc, o pălărie, o mână, o petală... sau chiar o linie frântă, vor realiza o compoziţie prin completarea cu elemente potrivite. Acest joc nu are limită de vârstă. Oricine are disponibilitate poate crea dând un ton personal unei compoziţii în aşa fel încât elementul de la care s-a pornit nici nu mai poate fi identificat.

-*„Finalizăm!”*

Obiectiv: stimularea creativităţii prin completarea unei compoziţii cu elemente personale.

Desfăşurarea: Prezentându-se o lucrare pe care sunt trasate câteva linii aşezate sau nu haotic, se va cere să o continue astfel încât compoziţia să fie finalizată.

-*„Creăm!”*

Obiectiv: dezvoltarea creativităţii prin folosirea de simboluri la alegere.

Desfăşurarea: Elevii vor crea un desen decorativ folosind diferite semne şi simboluri. Alegerea acestora le aparţine, însă este de preferat ca acestea să aibă forme şi culori cât mai năstruşnice.

-*„Jocul punctelor”*

Obiectiv: dezvoltarea creativităţii prin completarea elementelor prezentate.

Desfăşurarea: Pornind de la câteva puncte desenate pe hârtie, vor realiza o compoziţie în care îşi vor valorifica imaginaţia.

-*„Amalgam”*

Obiectiv: dezvoltarea capacităţilor creatoare prin continuarea ideilor altor copii.

Desfăşurarea: Un grup de copii spontani aleg un subiect şi desenează pe rând pe aceeaşi foaie, fiecare continuând ideea celuilalt. Este interesant de văzut dacă ideea primului corespunde cu a ultimului.

-*„Brainwriting”*

Obiectiv: dezvoltarea creativităţii folosind forme şi culori.

Desfăşurarea: Se realizează o pată de culoare, se suprapune hârtia, se identifică un lucru cu care se aseamănă şi se continuă desenul pentru obţinerea formei dorite. Vor rezulta compoziţii interesante, aspectuoase, originale.

Jocurile dezvoltă gândirea creatoare, priceperile, deprinderile şi pot lua forme cât mai variate, în funcţie de imaginaţia cadrului didactic care identifică şi anihilează acele elemente care blocheată copilul să dea frâu liber creativităţii.

La educaţie plastică există, ca la toate disciplinele, numeroase manuale alternative care abordează conţinuturile relativ diferit. Noi le putem consulta şi alege pe cele care sunt în avantajul clasei de elevi şi care conţin informaţiile într-o viziune mai aproape de stilul nostru de predare sau le putem alterna. Majoritatea conţin rubrici de tipul *Aprofundare, Aplicaţi cunoştinţele, Sfatul artistului, Dacă vrei să ştii mai mult, etc.* acestea ajutând la realizarea interdisciplinarităţii, potenţarea creativităţii, lărgirea sferei cunoştinţelor elevilor.

Bibliografie:

-Dumitru, Alexandrina; Dumitru, V.G. (2005). *Activităţi transdisciplinare pentru grădiniţă şi ciclul primar*, Editura Paralela 45, Piteşti;

-Drăghicescu, Silvia; Drăghicescu, Florenţa (2007). *Educaţie plastică, ghid metodic*, Editura Aramis, Bucureşti;

Lecţia nouă ca laborator pentru obţinerea performanţelor

Drăghici-Iacob Alina-Gabriela
Școala Gimnazială Româno-Finlandeză

Termenul *lecţie* provine din limba greacă şi înseamnă*:* a citi cu glas tare, a audia, a lectura, a medita.

Într-un dicţionar pedagogic, din anul 1964, lecţia era definită ca fiind o *forma de organizare a muncii instructiv – educative în scoală, folosită de profesor pentru a preda, în limita timpului fixat, unui numar constant de elevi, în clasă, după un orar precis, aplicând diferite metode de predare – comunicare pentru a realiza cerinţele programei scolare.*

Pe de altă parte, Ioan Nicola menţiona că lecţia este „forma de organizare a procesului de învăţământ constituită dintr-o succesiune de etape sau secvenţe ce se desfăşoară într-o unitate de timp”[8] .

Trebuie subliniat faptul că datorită lecţiei se produce învăţarea, iar aceasta este „o activitate sistematică de asimilare a valorilor culturale-cunoştinţe, abilităţi, valori, experienţe, atitudini - în contexte/medi proiectate şi construite pe bază de principii organizatoric-didactice, în spaţii amenajate, cu program/orar prestabilit, cu planuri, mijloace şi materiale suport, în coordonarea şi/sau asistenţa/prezenţa consilierii competente, calificate a unui cadru didactic.[9] ”

Pentru a se produce învăţarea, predarea trebuie să fie interactivă , iar profesorul trebuie să fie creativ și să adopte o strategie bună, ce depășește limita conținuturilor și a disciplinelor de învățământ, în special la ciclul primar. De asemenea, învățarea trebuie să contribuie la pregătirea elevilor nu doar pentru ziua ce urmează ci și pentru viaţă.

Atunci când ne pregătim pentru o lecţie trebuie să respectăm următoarele etape: asigurarea atmosferei afective, verificarea temei, motivarea pentru învăţare, evaluarea cunoştinţelor anterioare, zona de desfăşurare a lecţiei, feedback şi aprecieri date elevilor.

Asigurarea atmosferei afective constă în crearea unui climat favorabil necesar desfăşurării cu succes a lecţiei ce stă pe punctul să înceapă.

Un lucru foarte important de care trebuie să ţină cont un cadru didactic este verificarea constantă a temelor. Chiar dacă uneori timpul nu îi permite să o verifice în detaliu, faptul că pune bifă pe caietul elevului pentru acesta contează şi se simte motivat să continuie să îşi facă şi următoarea temă.

Din punctul meu de vedere, o lecţie trebuie să motiveze elevii să înveţe, iar fiecare conţinut predat să ia forma unei poveşti. Pe de altă parte, putem introduce în lecţii o notă de mister. Învăţarea lecţiei respective devine mai intersantă dacă încercăm să le oferim elevilor câte un indiciu în fiecare zi, până în ultima zi a abordării temei respective. Lecţia devine mai misterioasă, iar elevii aşteaptă cu nerăbdare să afle despre ce vor învăţa.

Elevii din ciclul primar sunt la vârsta la care au nevoie de exemple concrete, atunci când le este predat un nou conţinut şi de justificarea cu ce i-ar ajuta în viaţă dacă învaţă ceea ce li s-a predat.

[8] Nicola, Ioan,1980, *Pedagogie şcolară*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
[9] Potolea, Dan; Neacşu, Ioan; Iucu, Romiţă; Pânișoară, Ion-Ovidiu, 2008, *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat şi gradul didactic II*, Editura Polirom, Iaşi

De exemplu: Dacă ei sunt curioşi la ce o să le folosească matematica, le putem spune că au nevoie de matematică pentru a lucra într-o bancă, pentru a semna cecuri, pentru a plăti alimente, pentru a-şi da seama cât costă lucrurile, fără a fi păcăliţi. Primind aceste explicaţii, elevii vor face relevanţa cunoştinţelor şi deprinderilor pentru viitorul lor.

Însuşirea unor noi cunoştinţe nu se poate realiza dacă nu exsită achiziţii anterioare. Reactualizarea cunoştinţelor dobândite poate fi stimulată prin întrebări de recunoaştere sau de amintire de tipul : *„Vă amintiţi cum../ce....?"* .[10]

Zona de desfăşurare a lecţiei reprezintă un moment în care trebuie să implicăm în totalitate elevii în actul învăţării şi să îi încurajăm să se exprime liber. Pentru a avea lecţii atractive trebuie să folosim cât mai multe jocuri. Copiii sunt atraşi de jocuri, ele reuşesc să îi păstreze pe elevi antrenaţi în sarcina de lucru. O perioadă de timp nu simt că învaţă ceva pentru că totul este sub formă de joc. De exemplu: Dacă elevii trebuie să înveţe noţiunea de fracţie se pot juca *Bingo,* dacă au nevoie să-şi amintească unele date istorice pot juca *Memoria.* Orice fel de joc contribuie la o lecţiei mai intersantă şi la menţinerea interesului elevilor pe tot parcursul orei.

Folosirea tehnologiei este o modalitate foarte bună de a face lecţiile mai inedite. Dacă utilizăm tehnologia, vom remarca că interesul elevilor pentru lecţiile noastre a crescut considerabil.

O altă modalitate de a avea lecţii spectaculoase este să folosim teoria inteligenţelor multiple. Howard Gardner este cunoscut pentru teoria inteligenţelor multiple (interpersonală, intrapersonală, spaţială, muzicală, corporal-chinestezică, logico-matematică, lingvistică) şi spunea că fiecare copil învaţă diferit, având un stil de învăţare propriu. Aceste stiluri contribuie la îmbunătăţirea performanţei elevilor şi participarea la discuţii şi activităţi din decursul activităţilor din clasă.

John Hattie[11] ne oferă o perspectivă nu neapărat nouă, dar bine detaliată, în ceea ce priveşte utilizarea corectă a feedback-ului în clasa de elevi. Perspectiva pe care o propune în cartea „Învățarea vizibilă – ghid pentru profesori” este aceea că feedback-ul utilizat corect are efecte pozitive asupra învățării.

Procesul de învăţare este optim dacă s-a obţinut performanţa vizată. Evaluarea trebuie să se facă nu numai ţinând cont de cantitatea informaţiei şi de reproducerea ei din memorie, ci şi de modul în care elevul şi-a însuşit tehnicile de muncă independentă, capacitatea de a opera cu noţiunile învăţate.

În concluzie, dacă respectăm aceste etape de lecţie şi punem suflet în ceea ce facem o să observăm o schimbare.

Bibliografie:

1. Nicola, Ioan. (1980). *Pedagogie şcolară*. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică
2. Potolea, Dan; Neacşu, Ioan; Iucu, Romiţă; Pânişoară, Ion-Ovidiu, (2008). *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat şi gradul didactic II*. Iaşi: Editura Polirom
3. Crăciun, Corneliu, (2001). *Metodica predării limbii române în ciclul primar*. Deva: Editura Emia
4. Hattie, John, (2012). *Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning*, London: Routledge

[10] Crăciun, Corneliu, 2001, *Metodica predării limbii române în ciclul primar*, Editura Emia, Deva, p. 18
[11] Hattie, John, 2012, *Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning*, Routledge, London

Comunicarea strategică

Prof. Florentina Hoduț
Școala: C.T. “Traian Vuia”, Oradea

Comunicarea stă la baza tuturor proceselor, interacţiunilor şi relaţiilor umane. Societatea există prin comunicare, întrucât în felul acesta se formează şi se menţin structurile sociale la nivel micro/ macroclimat. Comunicarea managerială include aspecte complexe corelate cu procesul de schimbare, atât în comunicarea internă, cât şi cea externă, naţională şi internaţională (inclusiv relaţiile cu comunitatea, guvernul, mass-media, publicul larg). Organizaţia interacţionează cu grupurile de interes şi este preocupată ca prin comunicarea externă să clădească o imagine pozitivă a instituţiei.

“Asemenea unei flori gingaşe, strălucitoare dar fără miros, sunt cuvintele delicate dar goale ale celui care nu făptuieşte după cum vorbeşte.” - Budhha

Un program de comunicare strategică eficient are la bază o analiză cuprinzatoare pentru a întelege cum (şi de ce) este percepută o organizaţie sau instituţie de către publicul intern şi extern.

Repere teoretice:

Formularea unei strategii înseamnă definirea unui curs de acţiuni de comunicare menite să conducă la realizarea unui scop (obiectiv de comunicare) bine stabilit.

Comunicarea strategică la nivel de insituţie sau la nivel personal trebuie să răspundă, în procesul de planificare, la întrebările:

- *cine este auditoriul ?*
- *ce mesaj trebuie transmis ?*
- *ce mijloace trebuie folosite ?*
- *cum se face acest lucru ?*
- *a funcţionat comunicarea ?*

Ideea de comunicare organizată presupune evitarea unor astfel de situaţii prin analiza prealabilă a necesităţilor şi obiectivelor organizaţiei, care se vor reflecta în planul strategic de ansamblu.

Comunicarea este asociată unui management strategic aceasta devenind un capital intangibil numit *“capital al comunicării strategice”,* cu trei principii de bază:

1. avantajul competitiv durabil derivă din realizarea serviciilor conform cerinţelor pieţei

2. realizarea procesului calitativ de educaţie ca rezultat direct al celor implicaţi în realizarea lui: angajaţi, anageri, părinţi, elevi, etc. Ei oferă organizaţiei un capital individual (experienţă, pregătire) şi formează şi relaţiile cu alte organizaţii;

3. comunicarea strategică constituie un motor pentru a crea, conduce şi disemina excelenţa organizaţională în realizarea serviciilor şi gestionarea capitalului uman.

Comunicarea strategică într-o organizaţie reprezintă modalitatea prin care aceasta integrează comunicarea în sfera problemelor sale specifice. Comunicarea strategică sporeşte capacitatea angajaţilor de a participa la îndeplinirea obiectivelor organizaţiei. Se creează o relaţie în care managementul găseşte credibilitate mai mare între angajaţi.

Această deschidere contribuie la asigurarea satisfacţiei la locul de muncă, la îmbunătăţirea modelului de a recepta comunicarea şi de a îmbunătăţi atitudini şi capacitate. Comunicarea este necesară în organizaţie pentru exprimarea necesităţilor, unde forma şi punctul de plecare al comunicării sunt foarte importante.

Deşi există mai multe abordări, directe, indirecte, cea mai adecvată este cea care combină scopul transmiterii mesajului şi analiza audienţei: se va aplica o psihologie directă, prezentarea unei idei principale urmată de explicaţii, sau o psihologie indirectă, întâi explicaţiile şi apoi ideea principală. Cultura organizaţională din Occident aplică mai ales psihologia indirectă. După ce mesajul este transmis, procesul comunicării nu poate fi încheiat fără obţinerea feedbackului. Dacă acesta nu este satisfăcător, se vor transmite şi alte mesaje, dacă este necesar. Această formă de comunicare se realizează după modelul propus de Argenti P.A., în 1998, un model de comunicare strategică .

Dimensiuni ale comunicării strategice: Conform opiniilor exprimate de unii autori în literatura de specialitate, comunicarea strategică ar trebui să aibă 12 dimensiuni sau caracteristici. De multe ori însă, nu sunt atinse toate dimensiunile datorită lipsei de interes, lipsei de bani, etc.

1. *Orientarea strategică a organizaţiei* – comunicarea este esenţa vieţii organizaţiei.

Ea antrenează angajaţii din organizaţie în activitatea strategică. Ei trebuie să aibă capacitatea de a identifica, trimite, primi şi înţelege rapid informaţiile strategice, de a deosebi pe cele credibile şi relevante din masa de informaţii primite, conform intenţiilor strategice ale firmei. Deciziile referitoare la strategia şi politica şcolii trebuie să ia în considerare comunicarea, iar mijloacele utilizate şi comunicarea în sine vor fi orientate spre priorităţile strategice.

2. *Integritatea şi integrarea* – Comunicarea dintr-o organizaţie trebuie să fie credibilă, să aibă la bază integritatea, care la rândul ei să reprezinte constanţa şi responsabilitate totală dintre comunicare şi conducere. În construcţia credibilităţii se integrează canalele de comunicare oficiale, semi-oficiale şi neoficiale. Impactul comunicării este acelaşi cu impactul deciziilor şi acţiunilor organizaţiei.

3. *Demnitatea şi respectul* – Consolidarea unor relaţii de încredere şi responsabilitate presupune demnitate şi respect reciproc între părţile comunicante. Organizaţia care ţine cont de acest lucru beneficiază de un nivel de angajament foarte ridicat din partea membrilor săi. Comunicarea construită pe această bază contribuie la succesul organizaţiei.

4. *Fluxul informaţiilor strategice* – fluxurile rapide, constante de informaţii strategice contribuie la bunăstarea organizaţiei. Ea va susţine şi întreţine fluxurile sistematice de informaţii relevante, care circula pe verticală (de sus în jos, de jos în sus) astfel ca să existe toate resursele pentru realizarea obiectivelor strategice. Aceasta se realizează prin totala angajare a conducerii organizazţiei, prin aplicarea tehnologiilor adecvate şi sprijinul angajaţilor. Fluxurile de informaţii strategice dintr-o organizaţie constituie un barometru al capacităţii concurenţiale.

5. *Claritatea şi forţa mesajelor* – lipsa clarităţii mesajelor duce la haos. Mesajele clare dispun de coerenţă , consecvenţă şi au raţiuni de utilizare.

6. *Perspectiva internă* – Comunicarea din interiorul unei organizaţii necesită orientare şi perspectivă spre mediul extern. Strategia reprezentând maniera în care organizaţia cooperează cu mediul ei extern – clienţii, competitorii, comunităţile, membrii organizaţiei trebuie să fie conştienţi de faptul că nu numai strategia, ci şi motivele pentru care trebuie implementată , trebuie înţelese , pentru a asigura succesul organizaţiei. În ansamblu, informaţiile orientate spre mediul extern trebuie să fie echilibrate, strategice şi credibile.

7. *Roluri şi responsabilităţi* – sistemul de comunicare şi performanţa lui depinde de pregătirea, capacitatea de participare a angajaţilor, care au unul sau mai multe roluri în comunicare. Fiecare angajat va avea responsabilităţi clare pentru comunicare pe verticală (ascendentă/descendentă), pentru cea laterală, în funcţie de poziţia sa: va primi şi transmite informaţii, va crea relaţii care să conducă la o comunicare rapidă , strategică. Se va stabili ce informaţii să fie comunicate cui, când, cum şi de ce, menţionându-se şi consecinţele nerespectării acestor lucruri stabilite.

8. *Ascultarea* – o bună comunicare presupune echilibru şi consistenţă, de aceea ascultarea, atunci când este implicată, va reprezenta o receptare şi o înclinaţie reală de a reacţiona în urma mesajului. Ascultarea nu constituie doar o tăcere politicoasă, ci capacitatea de conştientizare că ascultarea de la alte persoane este o bună

investiţie a timpului în învăţarea din experienţa celorlalţi.

9. *Practica şi instruirea* - toţi angajaţii trebuie să beneficieze de instruire şi practică: acestea vor asigura capacitatea de a comunica rapid şi competent. Elementele de sprijin în realizarea acestui obiectiv sunt tehnologiile şi resursele din cadrul comunicării obişnuite, afluxul de informaţii, canalele de comunicare

10. *Structura şi procesul* – comunicarea nu este un scop, ci un mijloc, obiectivul ei fiind cel de creştere a performanţei afacerilor în organizaţie. Succesul comunicării se măsoară în nivelul la care impulsionează angajaţii în alinierea sarcinilor la activităţile strategice ale organizaţiei.

11. *Sistemele de evaluare* – Tot ceea ce este important în organizaţie poate fi şi măsurat: munca în echipă, rapiditatea, perseverenţa, etc. Valoarea comunicării strategice reprezintă în mod precis valoarea strategiei, a schimbărilor, obiectivelor, în scopul realizării cărora este utilizată. O măsurare a comunicării se va centra asupra eficienţei acesteia legată de strategic, astfel încât să fie adaptabilă la schimbări de situaţie, să stabilească responsabilităţi şi să scoată în evidenţă progresul înregistrat. Evaluarea comunicării are în vedere comunicarea oficială, semi-oficială şi neoficială.

12. *Perfecţionarea continuă* – Efortul de a obţine rezultate tot mai bune este un angajament atât individual, cât şi organizaţional pentru a sprijini progresul, schimbarea, dezvoltarea, pentru a se evita situaţie de stagnare ce duce la încetarea creşterii. Se va acorda importanţă programelor de formare continuă, resurselor alocate şi realizării acestora.

Bibliografie

1. Brule, A., - *Cum dialogăm şi cum convingem*?, Ed. Polirom, Iaşi, 2000, pg.76
2. Cabin P, Dortier J .F., Comunicarea- perspective actuale, Ed. Polirom, 2010, Iasi, pg.54

Dimensiunea europeană a educației

Nanu Elena
Scoala Profesionala Speciala Nr. 3, Bucuresti

Dimensiunea Europeană a educației este reflectarea unei realități care exercită presiuni, determinându-ne să întreprindem masuri pentru a-i sprijini pe tineri să găsească modalități de răspuns la provocările lumii contemporane. Un mare accent se pune pe integrarea *noilor educații* în activitatea didactică zilncă.

Calitatea educației este dată de o transformare inovatoare, căutându-se în permanență o diversificare a funcțiilor școlii, în scopul dezvoltării acesteia ca centru de resurse pentru elevi și părinți, dar și pentru ceilalți membri ai comunității. Ritmul și dinamismul dezvoltării poate izvorî din educație,aceasta având mijloacele și forța de a instrui și educa generații mobile și active, bine înzestrate din punct de vedere initelectual, capabile să depășească inerția unui mediu social refractar, în care se resimt încă note accentuate de prejudectă și discriminare.

În abordarea creativității în procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin in dezvoltare.

Creativitatea, in termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei și concepte noi sau asocieri originale între concepte și idei deja existente.Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este necesară extinderea abilităților creatoare ale intregii populații, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

O importanță majoră o au cele trei forme ale educației și anume:

-educația formală însemnând învățare sistematică, structurată și gradată cronologic, realizată în instituții specializate de către un personal specializat.

-educația nonformală constând în activități educative desfășurate in afara sistemului formal de învățământ de către un personal specializat

-educația informală care se referă la experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurate în medii culturale care nu au educația ca scop principal.

Perfecționarea în metodele non formale poate fi văzută drept un proiect care merge dincolo de trezirea interesului elevilor, având rolul imediat de *a încuraja investigația activă*, pe de o parte și *dezvoltarea capacităților cognitive de nivel superior*, pe de altă parte. Astfel , chiar dacă oficial, în lucrările de specialitate educația non formală este văzută ca înglobând acele activități educative organizate de alte instituții decât școala, cum ar fi muzeele, bibliotecile, voluntariatul prin diferite ONG-uri, cluburile elevilor, dar și că se întemeiază pe recunoașterea

faptului că un număr mare din experiențele de învățare ale oamenilor au avut loc în afara celor patru pereți ai școlii, deci în afara sistemului de educație formală, adică la locul de muncă, în familie, în diferite organizații și biblioteci,neoficial educația non-formală a ajuns și în spațiul scolii, de la pauzele în care elevii au propriul radio, până la Școala Altfel.

Metodele non formale, din punctul meu de vedere, sunt un model de instruire care îi implică pe elevi în activități de investigare a unor probleme obligatorii și au drept rezultat obținerea unor produse autentice. Utilizarea acestor metode se poate realiza

inclusiv în cadrul orelor de literatură, comunicare, dar mai ales in cadrul orelor de Consiliere și orientare, fiind destinate să sporească oportunitățile de învățare ale elevilor.

Pentru a susține creativitatea, predarea declarativă, de tip clasică trebuie depășită și înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea și dezvoltarea sa intelectuală.

O astfel de metodă poate fi STORYTELLING sau arta povestirii, metodă care folosește o ppoveste ca un vehicul pentru a transmite audienței uu mesaj, o valoare sau un principiu. Odată înțeles textul și asimilată ideea de bază, mesajul poate fi explorat și , apoi, adaptat, în manieră personală, de către fiecare ascultător în parte. Storytelling face apel la puterea noastră de a asculta activ și de a vorbi pentru a crea imagini artistice și ne ajută să transmitem mult mai ușor un mesaj sau o idee. Pentru o bună realizare este nevoie de trei elemente : povestea propriu-zisă, povestitorul/ naratorul și publicul. Pe baza corelațiilor dintre cele trei elemente, această metodă capătă valențe iinformative, educaționale, cât și terapeutice deoarece se apelează la emoțiile noastre, ilustrând valori, experiențe individuale și de grup. De exemplu,eu am plicat această metodă, în cadrul orelor de literatură atunci când elevii au decoperit lumea basmelor, lupta dintre bine și rău, adevăr și minciună respectând urmatoarele etape:

-pregătirea elevilor pentru poveste (introducerea în temă)

-povestea în sine (incluzând elemente legate de voce, tonalitate, obiecte de recuzită utilizate)

-ieșirea din poveste (invitația la reflecție și apel la acțiune) .

Punctele centrale au fost povestea, basmul actualizat prin experiențe personale, treaseul narativ urmat de personajul priincipal, povestitorul și colegii care devin public activ.

În învățământul modern, modalitățile de organizare a activităților de învățare bazate în special pe tablă și pe cretă, și textul unor manuale nu mai sunt întotdeauna suficient de eficiente și atractive pentru copiii de azi (obișnuiți cu aparatură tehnologică, gadgeturi foarte recente, dar și expuși unei mari presiuni mediatice). Trebuie început prin a le recâștiga interesul și mai ales placerea de a afla ceva nou și de a aplica practic noile cunoștinte și astfel înțelegem cât de important este să utilizăm tehnologiile moderne mai ales că în ultimii ani s-au schimbat atât de multe și în școlile noastre. Profesorul are un telefon pe care îl poate conecta direct la un proiector astfel încât să le prezinte copiilor o lecție modernă susținută de suportul informatic ce conține și imaginile necesare înțelegerii, animațiile, filmările legate de fenomenele studiate și de asemenea experimente didactice filmate sau experimente

Virtuale simulate pe computer la fenomenele fizice imposibil de realizat practic. Elevii vor deveni mult ma interesati când lecția are un aspect mai practic și este susținută de tehnologia cu care sunt obișnuiți. În felul acesta le putem trezi interesul pentru disciplina pe care o predăm aratându-le conexiunile dintre disciplina respectivă și viața de zi cu zi, tehnică, practică, inginerie, inventică.

O modalitate de organizare a activităților de învățare trebuie să permită elevilor să vizualizeze fenomenul fizic studiat, să atragă atenția elevului, să asigure interactivitatea- elevul să participe activ la lecție, să fie antrenat în activitățile desfășurate, și, în același timp demersul științific să fie cât mai riguros dar și apropiat de viața de zi cu zi și de practică, pentru ca elevii să înțeleagă că fizica, și disciplinele predate în școala , au o mare aplicabilitate in viață și în tehnică, și că nu reprezintă doar un domeniu teoretic.

Rețelele sociale au ocupat un loc important în economia cursului, cu atât mai mult cu cât sunt extrem de populare în rândul tinerilor. Contul de facebook, twitter, Foursquare sau alte rețele reprezintă un demers obligatoriu pentru o bună comunicare în lumea de azi. Dincolo de varietatea informațiilor care circulă pe aceste rețele, comunicarea este mai facilă și mai eficientă, mai ales cu elevii

timizi, care nu îndrăznesc să ia cuvântul în clasă. Unele dintre cele mai bune unelte web în domeniul educației sunt: Google Docs, Google Forms, Word Press, EduBlogs, Ted. Amuzante și extrem de eficiente sub raport instructiv educativ mi se par site-urile de învățare a limbilor străine, Duolingo și de testare a conoștințelor, Educaplay. Ambele sunt open source și pot fi utilizate de profesor și elevi, după crearea unui cont. Să le utilizăm la clasă cu elevii noștrii și să mizăm pe entuziasmul lor în abordarea noilor tehnologii.

Inteligenţa emoţională sau metafora “îmblânzirii”

Coza Emilia
Scoala Gimnaziala Remetea Chioarului

Micul prinţ al lui Exupery era un copil trist.

Venit de pe o planetă micuţă, descoperă în jurul său o lume ciudată, superficială; oameni mari mereu prea grăbiţi şi prea preocupaţi pentru a da importanţă lucrurilor mărunte, pe care doar copiii le mai văd şi le mai înţeleg. Adulţii au “*probleme serioase*”, nu mai au timp să-i întrebe pe copii ce fac, cu ce se ocupă, ce prieteni şi-au mai făcut, ce colecţionează. Nu mai înţeleg nimic, nu-i interesează esenţialul şi devine din ce în ce mai obositor pentru copii să le dea mereu explicaţii. “*Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Cumpără lucruri de gata de la neguţători. Cum însă nu există neguţători de prieteni, oamenii nu mai au prieteni*.” (Antoine de Saint Exupery, *Micul prinţ)*

Copiii sunt spirite sensibile, iar trăirile lor nu sunt întotdeauna înţelese cu adevărat de adulţi. Uităm că “*limpede nu vezi decât cu inima*”, căci “*ochii nu pot să pătrundă-n miezul lucrurilor*.” Iar inima şi emoţiile acesteia au puterea de-a trece dincolo de limitele gândirii, a cogniţiei, de a genera sentimente puternice, comportamente şi trăiri, convingeri şi capacităţi. Ca şi părinţi şi dascăli nu trebuie să neglijăm aspectul emoţional al inteligenţei copiilor noştri, trăind cu impresia greşită că inteligenţa academică primează în dobândirea performanţei şi în garantarea succesului ori a bunăstării în viaţă. La vârsta şcolară, copiii sunt pe drumul maturizării, al găsirii propriei identităţi, călători pe planete străine, obosiţi de **deşert**ăciunea întâlnită în calea lor. Dar îşi caută prieteni care să-i desprindă din mulţimea anonimă şi să-i cunoască, să le descopere unicitatea, să-i înţeleagă.

Într-un proces de educare autentic şi valoros, copilul nu trebuie să se simtă neglijat. Ca şi adulţi responsabili pentru devenirea lor, suntem datori să ne apropiem treptat de ei, să-i înţelegem şi, ca să mai zăbovim puţin în povestea micului Prinţ, să-i “*îmblânzim*”. Vom fi atunci unul pentru celălalt fără seamăn pe lume şi îi vom cunoaşte cu adevărat. Apoi vom fi mereu sensibili la evoluţia lor, şi ne vom simţi responsabili, căci, nu-i aşa, “*devii răspunzător de-a pururi pentru ceea ce ai îmblânzit.*”

Povestea e o superbă parabolă a copilăriei, a educaţiei şi a devenirii umane. Şi tâlcul pe care noi, educatorii, trebuie să-l extragem e să nu lăsăm elevii să trăiască izolaţi, pe un asteroid doar al lor, atâta vreme cât e loc pentru ei pe “planeta” noastră; să-i cunoaştem, să-i “îmblânzim”, să creăm legături, să-i facem responsabili de soarta lor. Tinerii nu au voie să se teme să viseze, iar noi trebuie să le dăm curajul să-şi trăiască Legenda Personală. Asta pentru că marile descoperiri ale spiritului nu sunt produsul raţiunii, ci ale straturilor sensibile, emoţionale ale fiinţei noastre.

De-a lungul vieţii suntem într-o permanentă călătorie fiinţială şi avem parte de provocări, atât ca individualităţi, cât şi ca membri ai societăţii. Dinamica vieţii şi a schimbărilor sociale necesită o bună capacitate de adaptare la mediu, iar acest lucru presupune o folosire inteligentă a emoţiilor. Inteligenţa emoţională şi socială e abilitatea de-a te înţelege pe tine însuţi şi apoi de a-i înţelege pe ceilalţi, de a conştientiza, evalua şi controla propriile emoţii.

Din ce în ce mai mulţi cercetători din domeniul educaţiei atrag atenţia asupra faptului că abordarea prin excelenţă cognitivă a demersurilor curriculare şi didactice nu este suficientă pentru a avea succes şi a fi fericit. În consecinţă, la ora actuală, aria învăţării emoţionale se dezvoltă pe baza cercetărilor în domeniu, respectiv a noilor teorii privind natura emoţiilor şi a inteligenţei în relaţie cu

succesul şi fericirea. Prin învăţare socială şi emoţională, inteligenţa emoţională a indivizilor este dezvoltată, constituind un bagaj enorm pentru viitorul lor personal şi profesional.

Paradigma didactică a inteligenţelor multiple (Howard Gardner, 1983) **presupune ca profesorul să facă eforturi în a cunoaşte profilul de inteligenţă al elevilor, să conştientizeze că toate tipurile de inteligenţă au aceeaşi importanţă pentru dezvoltarea personalităţii (lucru încă greu de acceptat în mediul şcolar), să proiecteze şi să realizeze activităţi didactice flexibile, angajând toate tipurile de inteligenţă**. E tocmai fundamentul pentru o instruire diferenţiată care valorifică elevul ca personalitate unică, cu particularităţi psihologice individuale, cu un stil de învăţare propriu şi cu aptitudini, interese, nevoi şi disponibilităţi de formare singulare. **Nu trebuie să cădem în capcana explorării doar unei singure inteligenţe pe care o considerăm preponderentă şi să le neglijăm pe celelalte, ci să realizăm o implicare multimodală a elevilor în activitatea de învăţare prin sarcini diferenţiate, dar şi prin stimularea cooperării între inteligenţe.** Prin folosirea unor strategii diversificate, interactive, se pot viza toate tipurile de inteligenţă, dar şi doar unele dintre ele. Societatea modernă cere oameni creativi şi inovatori, aceasta fiind o condiţie hotărâtoare a progresului şi e de datoria noastră să credem în elevi şi să-i ajutăm să se afirme prin valorificarea întregului potenţial de cunoştinţe şi experienţe. Scopul aplicării acestei teorii este explorarea creativă a tuturor posibilităţilor elevilor, încurajarea elevilor să înveţe după puterile lor, folosindu-se de ”înclinaţiile” personale, fără teama paralizantă de eşec, să-şi formeze un stil optim de învaţare şi să simtă acea “emoţie” a învăţării. Participând activ la propria învăţare, elevul va simţi o mulţumire a lucrului bine făcut, îi va creşte stima de sine şi va fi încurajat să accepte şi alte provocări care, altădată, îl inhibau.

Conform cercetărilor statistice, competenţă emoţională este de două ori mai importantă decât abilităţile tehnice sau intelectuale. Dezvoltarea inteligenţei emoţionale reprezintă înţelegerea şi gestionarea emoţiilor pentru a crea relaţii armonioase cu cei din jur. **Coeficientul de inteligenţă (IQ) şi coeficientul de inteligenţă emoţională (EQ) sunt complementare, iar măsurarea lor îţi permite să îţi evaluezi capacitatea de a reuşi în viaţă.**

Stimularea inteligenței emoționale a copilului depinde de modul în care acesta este încurajat și ajutat de adulți să își înțeleagă propriile sentimente, să își gestioneze emoțiile, să se automotiveze și să facă față cu brio eșecurilor

Studiile arată că **profesorii cu inteligență emoțională ridicată** știu să-și motiveze elevii, manifestă spirit inovativ, obțin performanțe superioare, folosesc eficient timpul și resursele materiale, dovedesc calități de lideri și spirit de echipă. Un astfel de cadru didactic e un bun manager al emoţiilor, ştie să-şi controleze emoţiile negative şi frustrările de orice fel. În mod concret, un cadru didactic echilibrat trebuie să își evalueze propriile trăiri, să și le exprime deschis, să nu-i blameze ori să-i eticheteze pe copii, să încurajeze elevii în a-și transmite prin cuvinte sentimentele, să se preocupe de trăirile lor și să medieze conflictele interioare ale elevilor sau cu ceilalţi. Se pot utiliza scurte activități de „spargere a gheții’ pentru a diagnostica starea emoţională a elevilor, orele de comunicare sau de literatură conținând deseori momente de discuții despre sentimente și valori, se pot realiza afișe sau panouri valorificând vocabularul emoţiilor sau se poate ţine un jurnal cu reflecţii despre propriile emoţii, pozitive sau negative. Empatia dascălului presupune înțelegerea elevului, participare la problemele sale, preluarea stării de spirit. Efectul unei astfel de atitudini social-emoţionale nu poate fi decât creşterea gradului de satisfacţie şcolară, creşterea stimei de sine, reducerea absenteismului şi a violenţei. Deschiderea şi toleranţa sunt atitudini fără de care nu se poate dezvolta inteligenţa emoţională. Iar entuziasmul şi optimismul sunt la fel de contagioase ca şi pesimismul si negativitatea.

Dezvoltarea inteligenţei emoţionale a devenit un obiectiv obligatoriu în domeniul învăţământului

Dar ce reprezintă inteligența emoțională?

- **capacitatea de a recunoaște propriile emoții, precum și emoțiile celorlalți;**
- **capacitatea de a-ți gestiona şi controla emoțiile, precum și cea de a le exprima într-un mod corespunzător;**
- **abilitatea de a răspunde la emoțiile celorlalți, de a fi adaptabil**.

Cel mai important lucru este **exersarea abilităţilor emoţionale**, astfel încât să devină o a doua natură în comportamentul elevilor. Oamenii de ştiinţă care au investigat activitatea creierului admit acum faptul că experienţele repetate lasă o amprentă, iar creierul este într-o continuă formare de-a lungul vieţii. Experienţele din copilărie au o influenţă decisivă în acest proces. Aceasta înseamnă că anii de şcoală sunt o adevărată „fereastră a oportunităţilor” din punct de vedere neurologic, cea mai bună şansă de a oferi copiilor experienţe de viaţă adecvate, care să-i ajute mai apoi în carieră şi în viaţa personală. Dacă vrem să îi ajutăm pe copii să învețe mai ușor trebuie să îmbinăm emoțiile cu procesul învățării și acest lucru se realizează prin integrarea celor cinci simțuri, prin corelarea cu evenimente care au semnificație emoțională pozitivă și făcând apel la pasiunile copiilor. Astfel în timpul actului învățării copiii trebuie să se simtă surprinși, entuziaști, inspirați, bucuroși, creativi, curioși. Emoțiile joacă un rol foarte important în viața noastră, ele conducându-ne pe culmile unei vieți fericite sau, dimpotrivă, în prăpastia eșecului. **Copilul cu o inteligență emoțională ridicată are încredere în el însuși și este adaptabil la schimbări, își poate stăpâni anxietatea, relaționează bine cu ceilalți și este mult mai capabil să se automotiveze**.

Azi, prin noile programe, școala oferă copiilor lecții valoroase de inteligență emoțională.

Exemple de astfel de activităţi care dezvoltă inteligenţa emoţională sunt:

- **Întâlnirea de dimineață (preşcolar şi primar) -** le prilejuiește elevilor împărtășirea neliniștilor, a noutăților, exprimarea propriilor sentimente, empatizarea;
- **Panoul emoţiilor** - Copiii anunţă, de la sosirea în clasă, un număr sau o culoare care corespunde stării lor de spirit din ziua aceea. Acesta se afișează pe un panou și se compară cu cel/cea de la finalul zilei sau cu cele din zilele precedente.
- **Păstrarea unui jurnal –** în care își pot exprima emoţiile, gândurile, să se exteriorizeze
- Lecţii cu un conţinut explicit de formare a abilităţilor sociale, emoţionale şi de comportament, folosind jocul de rol şi alte tehnici didactice.
- **Implicarea în activităţi sportive** – obișnuiește elevii să colaboreze, să accepte eșecul, să medieze conflictele etc.
- **Aplicarea unor chestionare** care încurajează reflecția asupra problemelor emoţionale şi autocunoaşterea, prin întrebări de genul: „Cât de optimist eşti?” “Cum te comporţi daca….?”
- **Învăţarea unor tehnici de autocontrol** care să permită copilului să-şi regăsească echilibrul în mijlocul unei situaţii conflictuale, să evite escaladarea conflictului. Elevii tebuie obişnuiţi cu alt tip de imperative: „Opreşte-te! Păstrează- ţi calmul. Inspiră adânc de cinci ori. Fii mândru de tine că te descurci bine în această situaţie”. “Numără descrescător de la 10 la 0 atunci când este supărat/ nervos, apoi dă un răspuns”
- **Jocuri de socializare/interrelaționare/cunoaștere** utilizate în activitatea didactică

Cercetările au dovedit că dezvoltarea inteligenței emoționale poate reduce incidența comportamentelor antisociale, a agresivității, a problemelor de disciplină, a abandonului. Dezvoltarea socială și emoțională este cheia succesului școlar. Integrând inteligența emoțională în actualele programe școlare putem să îmbunătățim performanțele copiilor și să le asigurăm succesul în viață. Dacă sunt încurajați să-și exprime mereu punctele de vedere într-un mod civilizat, copiii vor reuși să se detensioneze și să

coopereze, ba chiar să-i ajute pe ceilalţi cu sfaturi sau să se instruiască în privinţa tehnicilor de mediere a conflictelor. Elevul trebuie să simtă libertatea învăţării, dreptul uman de a face greşeli şi de a învăţa din ele. Mai mult decât admiterea greşelii, ea devine prilej de învăţare, iar asumarea fără frică sau ruşine a erorilor de către elevi şi profesori e un element esenţial în conturarea inteligenţei emoţionale.

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

UNGUREANU RALUCA FLORINA
Școala Gimnazială Româno-Finlandeză, București

Ken Robinson spune despre creativitate că este cel mai de preț dar al inteligenței umane, deoarece lumea devine complexă, iar oamenii trebuie să fie din ce în ce mai creativi pentru a face față provocărilor.

Într-adevăr, ne confruntăm cu provocări fără precedent, deoarece lumea se schimbă foarte repede.Pentru a face față acestor provocări, omul trebuie să fie capabil să comunice eficient, să gândească creativ și să lucreze în echipă, deoarece avem nevoie de oameni care se pot adapta ușor oricărei situații.

Inovația este un proces prin care noile idei sunt puse în aplicare;, inovația este creativitatea aplicată''. Aceasta se referă la introducerea a ceva nou în lume și este considerată ca fiind ceva pozitiv.

Reala provocare la care este supus un profesor în vremurile prezente, este menținerea interesului și motivației elevilor. Libertatea de a alege reprezintă un factor esențial pentru societatea modernă. Libertatea adusă de utilizarea tehnologiei este copleșitoare și are un impact major asupra elevilor. Aceștia pot alege dintr-o varietate de surse de informare pe cea dorită și pot trece foarte repede de la informare la distracție.

Perioada pe care o traversăm impune noi măsuri din partea cadrelor didactice, astfel încât elevii să nu simtă absența școlii din viața lor. De când a început predarea exclusiv online, cadrele didactice au fost provocate să găsească soluții. Chiar dacă tehnologia nu poate înlocui total nevoia socială și emoțională a copiilor, ne bucurăm că există. În felul acesta rămânem conectați, reușim să parcurgem materia și să dezbatem subiecte de interes comun.

Pentru a menține activ interesul elevilor mei, am apelat la sprijinul platformelor și site-urilor educaționale. Instituția de învățământ la care predau a optat pentru platforma Microsoft Teams. Această platformă le oferă atât elevilor, cât și mie, facilitarea comunicării. Când am început predarea online, m-am logat pe această platformă și am început explorarea. Mi-am deschis canale aferente fiecărei discipline în parte și am început să lucrez materiale. Când am avut un conținut nou, am preferat să mă filmez explicând, deoarece elevii mei sunt în clasa pregătitoare, iar aceste filmulețe îi ajută să înțeleagă mai ușor conținuturile. Platforma Microsoft Teams permite încărcarea fișierelor, cât și comunicarea prin video și chat. De asemenea, ai opțiunea Assignment. Aici, poți seta teme, elevii le pot încărca, iar profesorul poate da feedback în dreptul acesteia.Pentru clasele mai mari este utilă și organizată această opțiune.

O altă modalitate prin care am reușit să rămân conectată cu elevii, o reprezintă platforma Zoom. Prin intermediul acesteia reușesc să mă văd zilnic cu elevii. Îi pot împărți în echipe, deoarece aceasta aplicație oferă posibilitatea distribuirii elevilor în camere de lucru. De altfel, pe această platformă există opțiunea *share,* care permite să scrii, să subliniezi, elevii vizualizând tot ceea ce faci; practic înlocuiește tabla.

Bucuria elevilor este aplicația Wordwall. De ce spun acest lucru? În Wordwall poți crea jocuri.Aceasta are mai multe template-uri la dispoziție, astfel încât poți personaliza o lecție sub formă de Quizz, Group sort, Maze chase ș.a. Preferata copiilor este Maze chase, deoarece le plac labirinturile. Aceste jocuri mă ajută să văd nivelul de înțelegere al copiilor și timpul de răspuns al fiecăruia. Le folosesc, de obicei, când vreau să evaluez conținutul predat.

O platformă interesantă în care profesorii pot crea clase, discuta și adăuga fișiere este Padlet. Padlet este ca un avizier virtual. Aici, copiii pot socializa, pot lucra asupra unei teme comune, pot învăța prin colaborare. Acest perete se poate personaliza; copiii pot adăuga un fundal prietenos și pot aranja conținutul după bunul plac.

Prin intermediul platformei Voki, poți fura câteva zâmbete de la elevi, deoarece este o platformă distractivă. Pe această platformă poți crea propriile personaje. Acestea pot fi personalizate, astfel încât să arate ca personaje istorice, animale, desene ș.a. Te poți înregistra cu ajutorul microfonului și îi poți da personajului vocea ta. Platforma Voki poate fi folosită, în special, pentru teme și proiecte.

Așadar, când timpurile cer, trebuie să ne adaptăm, trebuie să fim creativi, să aducem mereu ceva nou la clasă, pentru a răspunde cât mai bine nevoilor de învățare ale elevilor.

Bibliografie:

- Robinson Ken, 2011, O lume ieșită din minți, Ed.Publica, București

Problematizarea – între clasic şi modern

Prof.Cornelia Toader
Colegiul Tehnic „Mihail Sturdza” Iași

Profesorul, indiferent de disciplina pe care o predă, a fost și este interesat de găsirea celor mai adecvate metode de lucru cu elevii, astfel încât să se adapteze permanent la nivelul de pregătire al fiecăruia, al clasei, la cerințele programelor și curriculelor școlare și nu în ultimul rând la noile tehnologii.

În sens larg metoda este calea urmată pentru atingerea unui scop, pentru obţinerea unui rezultat, un mod sistematic de lucru, de gândire.

Termenul provine de la grecescul „methodos” alcătuit din „odos” = cale şi „metho” = spre, ceea ce înseamnă cale de urmat în scopul atingerii unui obiectiv de realizat. Metoda este o cale eficientă de organizare şi dirijare a învăţăturii, un mod comun de a proceda al profesorului cu elevii săi.

În sens restrâns, metoda este calea urmată pentru cunoaşterea unui obiect, fenomen etc.

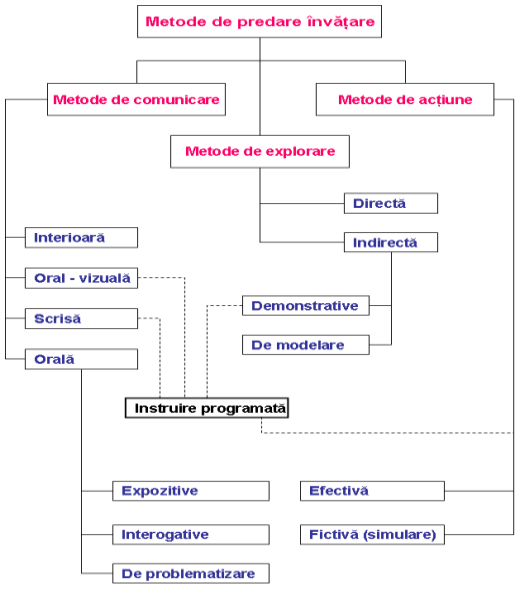
Metoda de învăţământ precizează „în ce fel”, „cum” anume trebuie sa acţioneze profesorul împreună cu elevii săi pentru a realiza obiectivele propuse la un nivel de performanţă cât mai înalt. Ea are o triplă semnificaţie:

pentru profesor, metoda este o ***tehnică de predare***, un mod de organizare a învăţării, de control şi evaluare;

pentru elevi este o ***tehnică de învăţare***, de asimilare a cunoştinţelor şi deprinderilor, a unor capacităţi şi competenţe;

pentru profesor şi elevi, metoda constituie un ***mod de lucru comun***, având drept scop realizarea obiectivelor didactice stabilite.

O clasificare sistematică şi riguroasă a metodelor de învăţământ este redată în schema de mai jos,prezentată de profesorul Ioan Cerghit (Metode de învăţământ, E.D.P. Bucureşti, 1980).

Denumită şi predare prin rezolvare de probleme sau predare productivă de probleme, problematizarea reprezintă una dintre cele mai utile metode prin potenţialul ei euristic şi activizator. W. Okon arată că metoda constă în crearea unor dificultăţi practice sau teoretice, a căror rezolvare să fie rezultatul activităţii proprii de cercetare, efectuate de subiect. Este o predare şi însuşire pe baza unor

structuri cu date insuficiente. O situaţie problemă desemnează o situaţie contradictorie, conflictuală, ce rezultă din trăirea simultană a două realităţi: experienţa anterioară (cognitiv - emoţională) şi elementul de noutate şi surpriză, necunoscutul cu care se confruntă subiectul. Acest conflict incită la căutare şi descoperire, la intuirea unor soluţii noi.

Specificul acestei metode constă în faptul că profesorul nu comunică pur şi simplu cunoştinţe de-a gata elaborate, ci dezvăluie elevilor săi „embriologia adevărurilor” punându-i în situaţia de căutare şi de descoperire.

În problematizare, cel mai important lucru este crearea situaţiilor problematice şi mai puţin punerea unor întrebări. Problematizarea presupune mai multe momente: un moment declanşator, un moment tensional şi un moment rezolutiv. Aplicarea problematizării se face respectându-se anumite condiţii: existenţa unui fond aperceptiv suficient din partea elevului, dozarea dificultăţilor se va face într-o anumită gradaţie, alegerea celui mai potrivit moment de plasarea problemei în lecţie, existenţa unui interes real pentru rezolvarea problemei. Problematizarea presupune o antrenare plenară a personalităţii elevilor, a componentelor intelectuale, afective şi voliţionale.

Valoarea formativă a acestei metode este indiscutabilă: se consolidează structuri cognitive, se stimulează spiritul de explorare, se formează un stil activ de muncă, se cultivă autonomia şi curajul în editarea unor poziţii proprii.

Problematizarea reprezintă un proces complex, care cuprinde următoarele etape:

cunoaşterea şi înţelegerea datelor problemei;

reorganizarea comportamentului mental sau practic şi formularea ipotezei de lucru;

întocmirea planului de rezolvare şi alegerea soluţiei optime;

verificarea exactităţii rezolvării.

Pentru soluţionarea acestor situaţii problemă, Thorndike sugerează următoarele cinci faze:

1. ***definirea problemei*** (adică a situaţiei din care elevii să iasă) şi a obiectivelor necesare în direcţia unei eventuale soluţii;
2. ***gruparea şi selecţionarea informaţiei,*** în această fază (considerată deja activă), se caută informaţia relevantă (pertinentă) pentru soluţionarea problemei;
3. ***elaborarea informaţiei*** prin reflectare, avându-se în vedere o soluţie. Elevii raţionează asupra tuturor informaţiilor disponibile prin modalităţi diferite (intuiţie, deducţie, analogie, reducere la absurd, apel la diverse modele etc.);
4. ***elaborarea soluţiei***, după apel la idei şi sfârşind cu adoptarea unei decizii. Se reţine o idee considerată ca fiind cea mai potrivită sau cea mai nepotrivită;

punerea în aplicare a soluţiei găsite şi reflectarea asupra rezultatelor. După această fază soluţia adoptată poate fi ameliorată sau ne putem întoarce la una din faptele anterioare pentru a contura o nouă soluţie.

Dintre formele concrete prin care se realizează instruirea problematizată se pot cita: situaţia problemă, întrebarea – problemă, exerciţii problematizate, fişe de lucru problematizate şi lucrări de laborator problematizate.

Problematizarea oferă mari avantaje de ordin formativ, creând condiţii pentru dezvoltarea independenţei gândirii, a capacităţii de operaţionalizare a informaţiei. Această metodă trebuie folosită nu numai în predarea – învăţarea noţiunilor noi, ci şi în realizarea şi interpretarea argumentelor didactice, în fixarea, controlul şi aprecierea gradului de însuşire a cunoştinţelor de către elevi.

În concluzie,realizarea problematizării impune respectarea unor cerinţe:

- folosirea progresivă a tipurilor de problematizare în ordinea: întrebări – problemă, probleme şi situaţii – probleme;
- în cadrul fiecărui tip de problematizare introducerea dificultăţilor să se facă treptat;

- în abordarea stărilor conflictuale ale problematizării să se îmbine dirijarea din partea profesorului cu efortul independent de rezolvare al elevilor, punând accentul pe aceasta din urmă; prin rezolvarea stărilor conflictuale specifice situaţiilor problematizate să se formeze la elevi capacitatea de a combina şi recombina informaţiile ştiinţifice, de a folosi adecvat algoritmii şi modelele logico-matematice şi de specialitate;
- antrenarea elevilor în dezbaterea variantelor controversate, a conflictelor intelectuale, pentru ca fiecare dintre ei să-şi poată manifesta independent punctul de vedere; în cazul în care nu se ajunge la o soluţie corespunzătoare, este necesar ca profesorul să asigure stabilirea soluţiei optime, cu motivaţiile teoretice sau aplicative corespunzătoar
- în învăţare, orice situaţie problematizată trebuie să aibă la bază o strategie de învăţare conştientă.

Eficienţa utilizării activităţilor problematizate derivă din faptul că acestea presupun o antrenare plenară a personalităţii elevilor, a componentelor intelectuale, ajută la consolidarea structurilor cognitive, stimulează spiritul de explorare, formează un stil activ de muncă, cultivă curajul în editarea unor poziţii proprii.

Bibliografie:

Cozma D.G., Pui A., *Elemente de didactica chimiei*, Ed. Spiru Haret, Iaşi, 2003

Fătu S., Jinga I., *Învăţarea eficientă a conceptelor fundamentale de chimie*, Ed. Corint, Bucureşti, 1997

Fătu S., *Metodica predării chimiei în liceu*, Ed. Corint, Bucureşti, 1998

Nicola I., *Pedagogie*, E.D.P., Bucureşti, 1994

Petrovanu O., Petrescu O., Constantinescu R., *Metodica predării chimiei în liceu*, E.D.P., Bucureşti, 1982

Potolea D., *Profesorul şi strategiile conducerii învăţării în structuri, strategii şi performanţe în învăţământ*, Ed. Academiei, Bucureşti, 1989

Şunel V., Ciocoiu I., Rudică T., Bîcu E., *Metodica predării chimiei*, Ed. Marathon, Iaşi, 1996

„Un sat la margine de munte”
(abordare corelată a disciplinelor de istorie şi geografie locală)

Elena Spiridon, prof.înv.primar
Şcoala Gimnazială „Gheorghe Şincai” Şinca Veche

.

Abordarea corelată a **istorie şi geografie** urmăreşte formarea capacităţilor de bază necesare pentru o tratare pluridisciplinară a domeniilor cunoaşterii, a dezvoltării achiziţiilor lingvistice şi încurajarea folosirii limbii pentru exprimarea în situaţii diferite de comunicare, dar și în asumarea responsabilității în formarea propriei personalități.

Propun trecerea de la predarea de tip descriptivist spre un demers de învăţare care încurajează înţelegerea însemnătății cunoașterii acestei părți ale disciplinelor istorie și geografiei din programa de clasa a IV-a spre infrumusețarea vieții cotidiene a elevului. Aşa se poate urmări aplicabilitatea cunoştinţelor dobândite, pornind de la cadrul istoric, geografic şi social particular şi familiar al comunităţii către cel naţional şi global, mai general.

Pe acest traseu de învăţarea „prin proiecte”, elevii pot să identifice realităţi, pornind de la situaţii prezente până la cele îndepărtate ca distanţă în timp și spaţiu, și pot proiecta viitorul pe care îl pot contrui când vor deveni adulți.

Prezentat la Forumul Inovatorilor din Educaţie, Timişoara, 2010, proiectul educaţional „ Un sat la margine de munte” a fost preluat de multe şcoli prezente la manifestare, de la primar până la ciclul liceal. Formatul prezentat este cel ce a fost cerut de Microsoft. În spatele iconiţelor de la bază stau imagini, informaţii, creaţii sub diferite forme ale copiilor din Şinca Veche,Braşov.

Descriere:

Clasa a fost impărţită în echipe de câte 6 elevi cu nivele diferite de învățare, încluzând și elevi cu situații de risc sau din medii dezavantajate, adică toți copiii din clasă. Fiecare echipă merge pe teren, având o temă de rezolvat (frumusețile locurilor natale, elemente unice, tradiții, copilăria de ieri și de azi, arhitectură, oportunități de dezvoltare, cu acces la toate resursele Microsoft,internet, WhatsApp,telefon, aparate de fotografiat. Doi elevi supervizează activitatea de tehnoredactare, pentru prezentarea de sinteză.
De asemenea, fiecare elev, va fi redactorul unei reviste „Drag de satul meu”.

Obiective:

Proiectul urmărește:

- folosirea gamelor variate de surse de informaţii pentru reconstrucţia şi reinterpretarea trecutului local, pentru perceperea schimbărilor în viaţa comunităţii şi posibilitatea de proiecţie a viitorului;
- demonstrarea că diferite persoane pot descrie acelaşi eveniment în două moduri diferite;
- elaborarea unor lucrări de cercetare sub forma unor prezentări la nivel de echipă şi, pe baza acestora, a unei prezentări de sinteză și redactarea unei reviste.

Obiectivele educaționale ale activității:

- Prin metoda cercetării, a studiului documentelor, a interviurilor, a folosirii anamnezei, analizei și comparației, copiii de clasa a IV-a, folosind mijloace moderne, vor percepe geografia, trecutul, prezentul şi viitorul localităţii natale și obțin un produs cultural – revistă, filmulețe de scurtă durată – pentru promovarea valorilor autentice.
- Integrea tehnologiei în procesul de învățământ în predare direct la clasă sau online.

Relevanța activității:

Având în vedere că toți elevii clasei participă la proiect, cei în situații de risc, descoperă frumusețea muncii în echipă, descoperă potențialul lor, trezindu-le dragostea pentru studiu. Ei își află identitatea, compară viața personală cu viețile altora și astfel pot proiecta viitorul prin prisma fiecăruia. Au satisfacția muncii proprii, realizând o parte dintr-un produs (pagină de revistă). Aducerea în activitatea de coordonare a mediatorului școlar, care provine din zonă defavorizată, face ca proiectul să aibă reușită în a-i antrena să se exprime, să capete încredere în forțele proprii. Modelul mediatorului are impact pozitiv asupra acestei categorii de copii.

De asemenea folosirea lecțiilor online pot duce elevul către formare competențelor de a cauta, de a selecta, de a sintetiza informațiile, de a putea forma opinii critice și până la urmă de a pune bazele unei personalități puternice.

Pot spune că pot fi germenii unei profesii viitoare.

Pentru îmbunătățirea activităţii şcolilor, profesorii au nevoie să înţeleagă procesul de schimbare, au nevoie de oportunităţi pentru a accesa informaţii, pentru a le discuta şi pentru a împărtăşi cu colegii lor sensul acestora.

Lucrând împreună profesor-profesor, profesor-elev, elev-elev, se va realiza o stare de bine, o dinamică a democrației în miniature

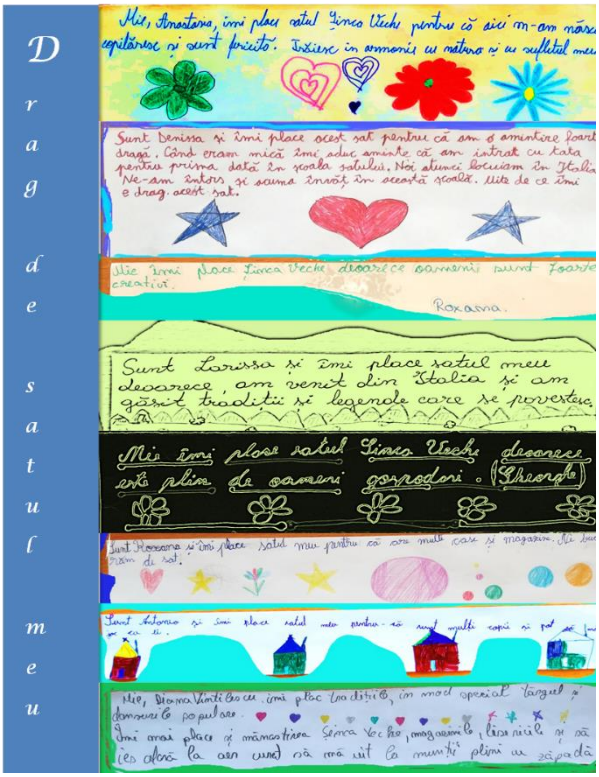

Proiectul creşte gradul de implicare a comunităţilor, scoate în evidență zestrea culturală locală și duce la conservarea moștenirii acesteia.

Succes!

Educație și inovativitate în procesul educațional

prof. Alina Natalia Pop
Colegiul Economic ”Nicolae Titulescu” Baia Mare

„Educția este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea”
Nelson Mandela

În aceste timpuri în care societatea este într-o continuă dezvoltare, supusă fenomenului internaționalizării și globalizării, mediul educațional ca promotor al progresului educaționale impune o redimensionare a eforturilor prin asigurarea unei calități a actului didactiv în procesul instructiv-educativ. Abordarea într-o manieră structurată, holistică, integrată a programelor de studii - prin disciplinele oferite şi a procesului de predare – învăţare - evaluare, luarea în considerare, în proiectarea curriculară, a cerinţelor şi aşteptărilor formabililor şi părţilor direct interesate și inițierea constantă de demersuri de îmbunătăţire a acestora, constituie avantaje competitive de necontestat ale învățământului.

Prin prisma procesului de inovare se urmăresc abordări inovative care să ofere programe de educație și formare mai atractive, în conformitate cu nevoile individuale și cu așteptările acestora, utilizând metode participative bazate pe tehnologia informațională de validare a competențelor, pentru a răspunde unui mediu mai modern, mai dinamic, mai profesional, mai pregătit pentru a integra bunele practici și noile metodologii în activitățile zilnice.

Se poate spune că acest demers tehnologic conduce la:

- dezvoltarea spiritului de inițiativă și antreprenorial;
- ameliorarea competențelor lingvistice;
- creșterea nivelului de competențe digitale;
- o participare mai activă în societate;
- o atitudine mai pozitivă față de dezvoltare și de valorile UE;
- intensificarea practicilor și sistemelor de educație, formare, a interconexiunilor dintre educația formală și non-formală, alte forme de învățare și, respectiv, piața forței de muncă;
- creșterea oportunităților de dezvoltare profesională;
- creșterea motivației și a satisfacției în activitatea de zi cu zi.

Investiția sustenabilă, calitatea și eficiența educației, a instruirii și a sistemelor educaționale au la bază performanța ca rezultat final al acestui proces amplu și inovativ.

Avem bucuria de a avea profesori digitali, elevi nativi în zona digitală, și această situație a condus la un efort spre această nouă eră tehnologică, super puterea de a creea împreună resurse informaționale, de a colabora și a găsi cele mai eficiente soluții din această mare informațională nebuloasă.

Profesorul digital este pentru această perioadă o nouă realitate a școlii digitale, care pas cu pas în lumea resurselor educaționale digitale dă dovadă de profesionalism, inovație, tehnologie, resurse educaționale deschise, empatie, și nu în ultimul rând este învățarea pe tot parcursul vieții - urmărirea „continuă, voluntară și motivată de sine” a cunoștințelor, fie din motive personale, fie profesionale, să accepte noul, să fie ca un copil care caută cele mai noi tehnologii, să rămână elev toată viața, să fie empatic, să nu aibă prejudecăți, să fie creativ și să se adapteze la tot ceea ce este inovativ pe parcursul existenței sale. Este un individ extrem de curios, deschis spre

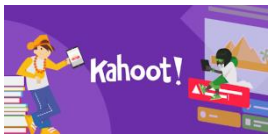
colaborare, sprijin, să ofere informații și să le exemplifice celor din jur ce înseamnă tehnologia. Nevoia de ordine și măsură, ca orice lucru din mediul IT, impune să selecteze, să se adapteze, organizeze, să fie creativ, să fie un nativ digital care conduce inovativitatea și creativitatea în procesul educațional.

Rolul profesorului în lumea digitală este acela de a fi o persoană conștientă, să se cunoască pe sine, un facilitator al învățării, coordonator și sprijin pentru formabili, mediator al procesului educativ, filtru al resurselor educaționale, dar în spatele omului digital să existe un om bine organizat, chiar dacă timpul este inexistent.

Utilizarea diverselor platforme de învățare, comunicare, facilitare permit elevilor și cadrelor didactice să se conecteze, să comunice și să colaboreze creând un mediu bogat care să inducă tehnologie în clasă pentru a-i ajuta să evolueze. Scopul principal este de a face elevii să învețe într-o manieră mai impactantă prin integrarea cuvintelor cu imagini vizuale și cu alte mijloace de tehnologie care să îi ajute să înțeleagă mai mult. Educația din secolul XXI nu presupune doar învățarea modului tradițional, ci și integrarea tehnologiei pentru a ajuta lumea să devină un loc mai mic, să facă interacțiunea să depășească sala de clasă și colegul de clasă către călătorii virtuale și interactivitatea dintre mai multe regiuni și mai multe națiuni

Menținerea la curent cu noua epocă impune cadrelor didactice să utilizeze instrumente și resurse demne pentru profesorii din secolul XXI. În acest moment chiar suntem conectați la acestă tehnologie utilizând ca resurse digitale G Suite for Education, Sway, Edmodo, Microsoft teams, Kahoot, Minecraft Education Edition, Padlet, Adservio, Webex, etc. realizând întâlniri, videoconferințe, postări de teme și suporturi de curs pentru a conecta mediul educațional cu elevii și a obține rezultate remarcabile.

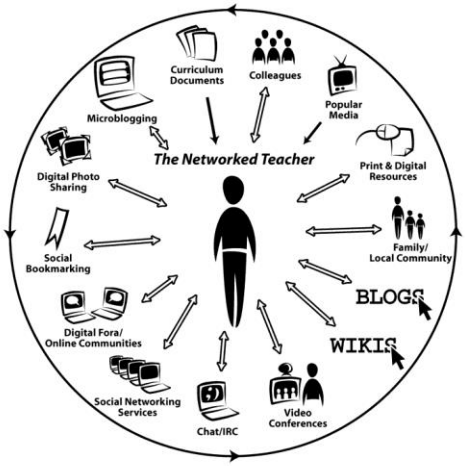

Cu aceste resurse educaționale creem platforme educaționale, secvențe digitale, resurse digitale deschise, evaluări on-line, booktrailer și multe alte scenarii didactice care ne fac viața mai frumoasă.

Iar ca o concluzie la acest sistem inovativ, un profesor digital trebuie să fie integrat în toate elementele componente așa cum este prezentat în imaginea următoarea:

Bibliografie:

1. Diagrams from EXAMINING THE OPEN MOVEMENT: POSSIBILITIES AND IMPLICATIONS FOR EDUCATION
(pdf. p182, doc, p.172) – Reproduced under a Creative Commons License – Alec Couros, 2006
2. https://edtechreview.in/trends-insights/insights/259-21st-century-educator-skills

Inovație și creativitate în activitatea didactică

Profesor educator, Balázs Monica
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ
ȘIMLEU SILVANIEI

Înainte de a reflecta necesitatea inovăției și creativități în activitatea didactică, trebuie să ne reflectăm puțin asupra noțiunilor ”inovație” și creativitate”

”Inovația a fost definită în multe moduri diferite de către diferiți specialiști, fără să existe o definiție general acceptată. În DEX online se menționează că inovația este: 1) o noutate, schimbare, prefacere, sau 2) rezolvarea unei probleme de tehnică sau de organizare a muncii cu scopul îmbunătățirii (productivității) muncii, perfecționării tehnice sau raționalizării soluțiilor aplicate". Dicționarul Merriam-Webster Online prezintă o definiție cu sens larg a inovației: "1) introducerea a ceva nou, sau 2) o idee nouă, o metodă nouă sau un dispozitiv nou. ” https://ro.wikipedia.org/

”Creativitatea este un proces mental și social care implică generarea unor idei sau concepte noi, sau noi asocieri ale minții creative între idei sau concepte existente. ” https://ro.wikipedia.org/

O mare importanță pentru dezvoltarea multilaterală a aptitudinilor tineretului are restructurarea conținutului de învățământului, legarea școlii de viață, îmbinarea învățării în școală cu participarea la diferite urme ale muncii productive. Un rol important în dezvoltarea aptitudinilor îl au și metodele din învățământ. În acest scop, este necesar să se meargă și mai mult spre activizarea procesului de învățare în școală, spre utilizarea acelor metode care pun în acțiune într-u cât mai mare măsură energia și posibilitățile copilului, inițiatva și independența sa, activismul său. Prin acest sens, cred că jocul îi oferă o posibilitate copiilor pentru explorarea mediului înconjurător, să găsească soluții prin creativitate sau inovație la o anumită problemă. Acest fenomen ajută la exprimarea emoțiilor ascunse. Ca adulți trebuie să fim observatori buni, și să răspundem prompt la nevoile copiilor, dar în aceleași timp este indicat să devenim mai mult parteneri, decât o persoană autoritară.

Se știe că un rol deosebit în activitatea didactică are motivația, tendințele, interesele și sentimentul copilului. De aceea este important ca, creativitatea să dezvolte încrederea în posibilitatea de a rezolva o problemă și în găsirea de soluții noi în actul didactic. Este indicat să manifestăm entuziasm față de creativitatea copiilor. Putem observa transmiterea unor mesaje importante prin creativitate.

O mare realizare, un fel de inovație este includerea în procesul educativ utilizarea tehnologiilor asistive și al calculatorului. Sunt un suport de comunicare și sprijin în învățare. Folosirea lor face posibilă învățarea prin creșterea concentrării atenției, prin dezvoltarea folosirii limbajului și a deprinderilor sociale. Dar dezvoltă și creativitatea, abilitățile de rezolvare a problemelor.

Aș dori să vă prezint niște materiale creative realizate de copiii în procesul educativ:

1. Folosirea beţişoarelor pentru trasarea conturului

2. Iepurașul din produse alimentare

3. Mormântul lui Isus (Sărbătoarea Paștelui)

4. Buchetul lalelelor

Bibliografie:

1. Băban, A.(coord.) (2001), *Consiliere educațională*, Editura Psinet, Cluj- Napoca.
2. Catrinel, A. Ș, și Kállay, É.,(2007),*Dezoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari,* Editura ASCR, Cluj Napoca
3. Gherguț, A (2013), *Sinteze de psihopedagogie specială,* Editura Polirom, Ediția III-a, Iași
4. Potolea, D. şi Păun, E., (coord), (2002) *Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iaşi.
5. https://ro.wikipedia.org/

SOLUŢII METODICE PENTRU PREGĂTIREA FIZICĂ A ELEVILOR ONLINE

Profesor Dan FORMAN
Colegiul Național „Petru Rareș” Piatra - Neamț

Creșterea eficienței lecției de educație fizică este problema care preocupă cel mai mult specialiștii domeniului nostru şi nu numai, deoarece în condiţiile efectuării tot mai reduse a exerciţiilor fizice la nivelul adolescenţilor şi tinerilor, lecţia de educaţie fizică rămâne principala „sursă” de practicare cu regularitate şi în mod sistematic a diferitelor forme de manifestare a exerciţiului fizic, iar mișcarea organizată este cel mai ieftin ”medicament” în combaterea efectelor produse de noile tehnologii și de alimentația neraţională.

Informațiile care stau la baza acestor solutii metodico-practice trebuie cunoscute și aprofundate de toți profesorii de educație fizică, iar dacă este cazul trebuie căutate altele noi în concordanță cu dinamica domeniului, cu trebuințele elevilor și posibilitățile materiale ale școlii.

Preocuparea specialiştilor domeniului, datorită continuării activității didactice online, a fost conceperea, utilizarea şi selecţionarea de metode şi mijloace didactice adecvate, în funcţie de resursele umane şi materiale, de finalităţile fiecărui profil sau specializări, precum şi găsirea de noi forme de organizare, de noi principii, metode de lucru, de transpunerea în plan conceptual a noi modalităţi de eşalonare a instrumentelor operaţionale şi găsirea de soluţii practico-metodice de desfășurare a lecției de educaţie fizică.

Acest lucru îl afirmăm în condițiile în care s-a pus problema realizării lecției prin prisma mai multor finalităţi ale procesului instructiv - educativ şi anume:

- întărirea sănătăţii prin practicarea exerciţiilor fizice într-un spațiu limitat;
- dezvoltarea fizică armonioasă şi combaterea atitudinilor corporale deficitare prin exerciții ușoare ce se pot efectua prin imitație;
- dezvoltarea indicilor calităţilor motrice necesare desfăşurării unor acte/activităţi motrice prevăzute sau nu în programă însă, specifice domeniului;
- cunoașterea şi aplicarea cunoștințelor/deprinderilor/priceperilor specifice atletismului și gimnasticii aerobice efectuate pentru promovarea probelor sportive în cazul elevilor fără notă, dacă este cazul, sau pentru menținerea de ce nu a unei pregătiri fizice generale în situația de față ;
- conștientizarea efectelor practicării cu regularitate şi în mod sistematic a exerciţiilor fizice asupra sănătăţii.

Din punct de vedere metodic creşterea eficienţei lecţiei online depinde de factori operaţionali cum sunt:

- asigurarea unei densităţi motrice şi funcţionale optime;
- aplicarea deprinderilor motrice însuşite anterior;
- motivarea şi angrenarea tuturor elevilor în procesul de exersare pe toată durata lecţiei;
- îmbinarea judicioasă a procedeelor de exersare frontal;
- calitatea şi cantitatea mijloacelor didactice folosite.

Cu alte cuvinte lecția de educație fizică online trebuie concepută în funcție de nivelul de pregătire al elevilor corespunzător specificului clasei (vârstă, sex, nivel de pregătire, opțiuni, număr de ore pe săptămână) deoarece trebuie să asigure o participarea activă a tuturor elevilor la procesul de exersare. După caz el trebuie să demonstreze, la nivel de model, exerciţiile predate. Calitatea demonstraţiei influenţează formarea corectă a deprinderilor. Profesorul trebuie să corecteze ritmic şi

metodic greşelile generale de grup şi cele individuale. Măsurile organizatorice: amenajarea adecvată a spaţiului de lucru în funcţie de numărul de elevi, cantitatea materialelor utilizate (mingi, eșarfe, greutăți, sticle de apă, benzi elastice, etc.), supraveghere continuă a exersării pentru evitarea pauzelor inutile.

Pentru realizarea densităţii motrice profesorul trebuie să aplice cu consecvenţă principiul accesibilităţii sub dublu aspect:

- aspectul complexităţii exerciţiilor în funcție de particularitățile fizice ale clasei de elevi;
- aspectul calităţii şi cantităţii efortului, în primul rând deoarece activitatea didactică are o durată maximă impusă de 40 minute.

El trebuie să folosească următoarele operaţii:

- să selecteze şi să dozeze adecvat cele mai bune mijloace;
- să adapteze explicaţia (prin demonstrație pentru a se efectua imitația corectă a exercițiilor impuse) la gradul de înţelegere şi dezvoltare psiho-motrică a subiecţilor.

Măsuri comportamentale: profesorul trebuie să aibă o relaţie corectă cu elevii care să funcţioneze în ambele sensuri, în condiţii de cooperare şi respect reciproc.

Dat fiind faptul că realizarea scopurilor şi obiectivelor propuse pentru o lecţie sunt criteriile prin care se poate aprecia eficienţa lecţiei voi insista schematic asupra structurii lecţiei:

- organizarea colectivului de elevi (prima verigă a lecție) dispare deoarece copii sunt dispuși în spațiul propriu impus de locuința fiecărui elev în parte, iar frecvenţa la oră se realizează prin înregistrarea automată a meeting-ului/ zoom-ului respectiv;
- veriga a doua și a treia cu durata de 5-6 minute pot fi desfășurate frontal prin exerciții efectuate pe loc;
- verigile tematice nu conțin deprinderi din jocuri sportive deoarece spațiul de lucru este limitat, iar evitarea unor posibile accidente casnice este impusă pentru a nu pune în pericol colectivul de elevi și demersul corespunzător al activității practice; se recomandă efectuarea unor exerciții în regim Tabata pentru menținerea unei pregătiri motrice generale a organismului elevilor și de ce nu a unei condiții fizice puternice și echilibrate.

De asemenea verificarea stării de sănătate şi a echipamentului sunt obligatorii (atât la începutul lecției cât și pe parcusul acesteia). Profesorul trebuie să prezinte corect, terminologic, să execute practic fiecare exerciţiu (sau poate numi un elev pentru a face o demonstraţie „model”) şi să informeze asupra efectelor acestora, asupra grupelor musculare solicitate. Activitatea de educație fizică se poate desfășura pe un fond muzical selecționat cu grijă de profesor pentru a determina o participare activă a elevilor şi o ambianţă emoţională plăcută de bună dispoziţie.Revenirea organismului după efort se poate realiza prin 3 - 4 exerciții de relaxare, de stretching, 1 - 2 minute, pentru a se urmări scăderea progresivă a parametrilor funcţionali la valori apropiate de cele inițiale. Încheierea organizată a lecţiei se impune și la acest tip de activitate prin recomandări pentru activitatea ulterioară.

Depinde doar de profesor să își perfecţioneze metodele didactice, bagajul de cunoştinţe şi deprinderi pentru ca ora de educaţie fizică să fie atractivă şi eficientă, iar elevii să vină cu plăcere la orele de educaţie fizică online.

Bibliografie:

1. Albu, C., (1981). *Educaţia fizică în liceu*, Editura Sport - Turism, Bucureşti;

2. Cârstea, G., (1993). *Teoria şi metodica E.F.S.*, Editura Universul, Bucureşti;

3. Cârstea, G., (2001). *Didactica educatiei fizice*, ANEFS Bucureşti;

4. Scarlat, E., (1981). *Lecţia de educaţie fizică, metode şi mijloace*, Editura Sport Turism, Bucureşti;

5. Dragomir, P., Scarlat E., (2004). *Educaţia fizică şcolară,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

SEMINARULUI DIDACTIC INTERNATIONAL „INOVATIE SI CREATIVITATE IN ACTIVITATEA DIDACTICA”

Învățarea și creativitatea în școală

Școala Gimnazială Blandiana/GPN Blandiana
Prof. înv. preșc. Nistor Dorina-Ileana

Învățarea este un aspect esențial și fundamental pentru dezvoltarea competențelor și abilităților, de aceea trebuie întotdeauna luată în considerare atunci când planificăm și dezvoltăm programe educaționale capabile să ofere o educație care îndeplinește criterii de calitate.

Trebuie să identificăm, să înțelegem, să îmbunătățim și să promovăm potențialul creativ în contexte educaționale, precum și în alte contexte ale vieții copiilor și tinerilor.

În indicațiile naționale pentru Curriculum se evidențiază cum se se îmbunătățeste acțiunea educațională în cadrul școlii, ca și în alte contexte educaționale, dacă printre principiile metodologice „favorizarea explorării și a învățării prin descoperire, pentru a promova gustul pentru căutarea de noi cunoștințe " sunt metode folosite în activitatea didactică. În această perspectivă, „problematizarea îndeplinește o funcție de neînlocuit: îndeamnă elevii să identifice problemele, să ridice întrebări, să pună la îndoială cunoștințe deja dezvoltate, să găsească modalități adecvate de investigare, să caute soluții originale”.

În pedagogia contemporană, activitățile educaționale și intervențiile care vizează dezvoltarea potențialului creativ al copiilor și tinerilor sunt recunoscute ca elemente centrale nu numai pentru învățarea de noi cunoștințe, ci, dintr-o perspectivă mai largă, și pentru a favoriza dezvoltarea deplină și sănătoasă a personalității.

Facilitarea și susținerea creativității are ca obiectiv promovarea autonomiei gândirii și a unei atitudini de descoperire, învățare și curiozitate de-a lungul întregii sale vieți. Aceste atitudini și abilități devin, de asemenea, instrumentele pe care școala actuală are sarcina de a le oferi copiilor să îi pregătească și să îi ajute să înfrunte viitorul, să facă față multiplelor provocări pe care lumea actuală le pune în evidență în mod constant, îndeplinind astfel una dintre principalele sale sarcini.

În prezent, creativitatea este, așa cum a fost în trecut, obiectul unor reflecții teoretice importante și studii empirice atât în domeniile psihologic cât și în pedagogie: de exemplu J. Bruner (2015, 2009) identifică și evidențiază caracteristicile „ în capacitatea și aptitudinea de a percepe imediat posibile relații formale, chiar înainte de a ști cum să le demonstreze într-un orizont logic", în plus, acțiunea creatoare declanșează o„ surpriză productivă "în care un rol important îl joacă metacogniția: subiectul creator introduce elemente noi și originale în context. din domeniul său de acțiune.

Conform studiilor psihologului american J.P. Guilford (1969), creativitatea este un proces care presupune crearea de idei noi și concepte noi, sau noi asocieri între ideile și conceptele existente și transformarea și concretizarea acestora într-un produs nou și original. Din punct de vedere științific, produsele gândirii creative (sau chiar ale gândirii divergente) au, prin urmare, în sine caracteristicile „originalității” și „adecvării”.

Gândirea divergentă, conceptualizată ca un stil de gândire care generează diferite soluții posibile pentru o problemă, fundamentează procesul creativ. J. P. Prin urmare, Guilford leagă gândirea divergentă cu creativitatea: dezvoltarea creativității și a

gândirii divergente înseamnă îmbunătățirea spiritului critic care vă permite să analizați și să evaluați alternativele de soluții posibile pentru o problemă dată, recunoscând conexiunile originale între gânduri și obiecte, propunând inovații și schimbări , modelarea și adaptarea cunoștințelor dobândite la contextele diferite și diferite care vor apărea de-a lungul vieții.

Tot în domeniul rezolvării problemelor, J.P. Guilford evidențiază modul în care gândirea convergentă (care se aplică căutării unei soluții unice și convenționale la o problemă dată) este necesară și în procesul creativ, în special în faza de elaborare, atunci când este important să distingem și să alegem între alternative, în timp ce Gândirea divergentă pune în mișcare o activitate combinatorie, generând creativ răspunsuri diferite la problema dată și recombinându-le într-un mod inovator și original.

În această perspectivă, învățarea trebuie să promoveze și să conducă la dezvoltarea unei gândiri complexe,obținând rezultate la învățare nu doar în anii de școală, ci poate însoți potențial întreaga durată de viață. Sarcina profesorului este nu numai de a transmite conținut disciplinar și noțional, ci și de a proiecta și implementa o acțiune de instruire care se adresează cu adevărat elevilor, sporind și promovând cel mai bun potențial creativ al fiecărui elev.

Flexibilitatea, inovația și reînnoirea sunt aspecte și abilități pe care școala trebuie să le promoveze, să le solicite și să le sprijine pentru a face posibilă crearea acelei gândiri neconvenționale, adică specifice fiecărei persoane în individualitatea și unicitatea sa, făcând posibile oportunități constante de creștere și de învățare continuă în fața unor situații noi. În acest sens este fundamentală dezvoltarea unei abordări care vizează rezolvarea problemelor care, așa cum s-a indicat anterior, promovează gândirea creativă și divergentă, precum și diversitatea de opinii.

Promovarea învățării și a cercetării bazate pe rezolvarea de probleme prevede, la rândul său, planificarea activităților care au ca caracteristici: un obiectiv comun pentru grupul de clasă, înțelegerea și stimularea gândirii elevului prin investirea persoanei sale în roluri, care oferă oportunitatea de a împărtăși sarcina îndeplinită cu colegii, o acțiune educativă bazată pe recunoașterea importanței creșterii și dezvoltării particularităților și intereselor fiecărui elev, stimulând curiozitatea și dorința de a învăța.

Elevii devin cu adevărat protagoniștii procesului de predare și învățare, mai ales atunci când ei, și nu numai profesorul, își asumă un rol central, devenind astfel posibilă promovarea activităților educaționale care permit o abordare creativă. Pentru a încuraja descoperirea și învățarea activă, prin urmare, practica didactică are ca scop punerea elevului în centrul actului educațional, dedicarea unui spațiu larg cercetării individuale și de grup, promovând astfel descoperirea, cunoașterea și crearea de noi conținutul și dezvoltarea gândirii complexe.

Metodele didactice

Prof. Mihăică Iulia,
Şcoala Gimnazială Tămăşeni, Neamţ

Bunul mers al procesului de învăţământ şi rezultatele pe care le obţinem depind de metodele folosite. Marii pedagogi au scos în evidenţă faptul că, folosindu-se metode diferite, se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea elevilor, că însuşirea unor noi cunoştinţe sau comportamente se poate realiza mai uşor sau mai greu, în funcţie de metodele utilizate.Metodele sunt instrumente importante aflate la îndemâna profesorului, de a căror cunoştinţe şi utilizare depinde eficienţa muncii educative.

Profesorul, cunoscând varietatea metodelor, particularităţile elevilor cu care lucrează, obiectivele pe care trebuie să le atingă. Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care generează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează *„situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a elevilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.”*[12]

Sub fiecare metodă de predare stă ascunsă o ipoteză asupra mecanismului de învăţare al elevului (Mircea Maliţa). Educatorii trebuie să se preocupe de găsirea unor metode şi procedee variate adaptate diferitelor situaţii de instruire în care elevii vor fi puşi. Pe baza metodelor pe care le stăpâneşte, educatorul va încerca noi metode de predare. Este loc în acest domeniu pentru manifestarea imaginaţiei şi creativităţii didactice, cu efecte pozitive nu numai asupra elevilor, ci şi asupra dascălului.

Metodele de învăţământ reprezintă căile prin care profesorul pune elevii în legătură cu un anumit sistem de cunoştinţe şi le stimulează activitatea pentru a şi le însuşi mai uşor. Folosirea acestora urmăreşte, în ultima instanţă, realizarea obiectivelor informativ-formative stabilite în vederea pregătirii temeinice a elevilor şi în vederea integrării lor socio-profesionale eficiente.

Metodele de învăţământ se bazează pe principiile didactice şi acţionează în strânsă legătură cu tehnicile, mijloacele şi formele de activitate didactică. Noţiunea de " metodă de învăţământ" trebuie înţeleasă într-un sens mai larg. Metoda serveşte nu numai la transmiterea cunoştinţelor, ci şi la dezvoltarea capacităţilor creatoare, a deprinderilor practice, a însuşirilor de caracter, calităţi foarte necesare pentru integrarea rapidă şi socio-profesională a elevilor. Nu există metode bune sau rele, noi sau învechite, în sine. Valoarea lor este dată de modul în care sunt folosite sau combinate, pentru a servi cât mai bine obiectivele învăţământului.

O metodă este considerată modernă în măsura în care cultivă însuşirile fundamentale necesare elevilor în prezent, dar mai ales în viitor: independenţă, spirit critic, gândire creatoare, aptitudini, atitudine exploratoare etc. O metodă care duce la promovarea originalităţii şi creativităţii este o metodă modernă, chiar dacă este folosită de mult timp.

Metodele de învăţământ actuale prezintă o serie de caracteristici:

- sunt elaborate şi acţionează în conformitate cu datele şi cerinţele conţinutului învăţământului, ale principiilor, mijloacelor şi formelor de activitate didactică;
- rezolvă probleme de tipul: cum să predăm şi cum să învăţăm? ce şi cât predăm, ce şi cât învăţăm?

[12]Otilia Păcurari (coord.), ***op. cit.***p. 46

- sunt în acelaşi timp, ştiinţă, tehnică şi chiar artă de predare-învăţare, ca şi strategii euristice de cunoaştere şi de investigare, contribuind nu numai la aplicarea ştiinţei pedagogice, ci şi la dezvoltarea ei;
- îndeplinesc obiective cognitiv-formative şi educative, creative şi acţionale, de organizare şi evaluare didactică;
- se realizează în strânsă legătură cu operaţiile logice ale gândirii (compararea, analiza, sinteza, abstractizarea, generalizarea, inducţia, deducţia, analogia etc.) şi cu experimentare în vederea verificării adevărului;
- ajută la pregătirea elevilor pentru autoeducaţie şi educaţie permanentă;
- dovedesc atât un caracter dinamic, deschis înnoirilor, cât şi un unul conservator, în sensul că îşi îndeplinesc funcţiile stabilite şi îşi menţin performanţele în condiţii date pentru o anumită perioadă.

Aceasta „arie problematică“ a metodelor instructiv-educative („didactice“, „de învățământ“, „de instruire“) este foarte frecvent abordată de pedagogie pentru că ea reflecta o realitate dintre cele mai dinamice ale procesului instructiv-educativ.Există o literatură extrem de bogată, accesibilă și diversificată, care pune la dispoziția educatorilor sinteze teoretice, dar și experiențele practicienilor.

O variantă de clasificare a metodelor educaţionale se poate raporta la istoricul lor în procesul didactic, și anume: metode tradiţionale: expunerea didactică, conversaţia didactică, demonstraţia, lucrul cu manualul, exerciţiul; metode moderne: algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare (jocurile, învăţarea pe simulator), învăţarea prin descoperire.

Metodele activ-participative pun accent pe învăţarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiţionale de învăţare. Educaţia pentru participare şi democraţie face parte din gama noilor educaţii, care reprezintă cel mai pertinent şi mai util răspuns al sistemelor educative la imperativele generate de problematica lumii contemporane. Prin participare, elevii îşi pot exprima opţiunile în domeniul educaţiei, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanţi la propria formare.

Elevii nu sunt doar un receptor de informaţii, ci şi un participant activ la educaţie.Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic şi formarea capacităţii acestora de a emite opinii şi aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităţilor cognitive de tip superior, gândirea critică.

Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt: Gândiţi, lucraţi în echipă, comunicaţi; Termeni-cheie iniţiali; Ştiu – vreau să ştiu- am învăţat; Metoda Sinelg; Metoda Mozaic; Cubul; Turul galeriei; Elaborarea unui referat/eseu; Jurnalul în trei părţi; Tehnica predicţiei;Învăţarea în grupuri mici; Turneul între echipe; Linia valorilor.

Pentru ca învăţarea prin cooperare să se bucure de un real succes, se impune respectarea unor reguli. Literatura de specialitate relevă faptul că, pentru ca elevii să fie dispuşi să lucreze în echipă, se impune respectarea a două condiţii: asigurarea unuiclimat pozitiv în clasă și formularea unor explicaţii complete şi corecte asupra sarcinii de lucru, astfel încât aceasta să fie înţeleasă de toată lumea.

V. Guţu oferă o imagine fidelă asupra antitezei care se creează între metodele tradiţionale şi cele moderne utilizate în predare. Metodele tradiţionale au următoarele caracteristici:

- pun accentul pe însuşirea conţinutului, vizând, în principal, latura informativă a educaţiei;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii;
- sunt predominant comunicative, verbale şi livreşti;
- sunt orientate, în principal, spre produsul final;

- au un caracter formal, sunt rigide şi stimulează competiţia;
- stimulează motivaţia extrinsecă pentru învăţare;
- relaţia profesor-elev este autocratică, disciplina şcolară fiind impusă.

La polul opus, metodele moderne se caracterizează prin următoarele note:

- acordă prioritate dezvoltării personalităţii elevilor, vizând latura formativă a educaţiei;
- sunt centrate pe activitatea de învăţare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acţiune, pe învăţarea prin descoperire;
- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învăţarea prin cooperare şi capacitatea de autoevaluare la elevi;
- stimulează motivaţia intrinsecă;
- relaţia profesor-elev este democratică, bazată pe respect şi colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecţiei.

Rolul metodelor didactice moderne este acela de a crea un context situațional, astfel încât cel care învață să fie angajat și să participe în mod activ la realizarea obiectivelor predării, să asigure transfomarea lui în subiect al propriei formări. De aceea, aceste strategii se caracterizează printr-o permanentă deschidere spre înnoire, spre inovație.

Limbajul educaţional- legătură între dascăl şi elev

BOCA Maria Daniela
Școala Gimnazială Ioan Vlăduțiu,
Luduș, Mureș

Motto: *"E în zadar să vorbeşti celui care nu vrea să te asculte."* M. Eminescu

Succesul elevului în comunicare se poate evidenţia în strategiile educaţionale ce poartă amprenta stilului învăţătorului, a tactului său pedagogic. Vorbirea trebuie să ofere bucuria de a trăi prin împliniri estetice, morale, sociale, spirituale.

A educa înseamnă a adăuga noi date la latura intimă a copilului, a te lupta cu ceea ce este de prisos, a dezvăţa de obişnuinţele nocive. Intervenţa reală a învăţătorului şi iniţiativa elevului trebuie să se armonizeze, învăţătorul ajutând elevul să-şi găsească drumul propriu.

Limbajul este activitatea de comunicare a gândirii prin semne ce au valoare pentru fiecare. Deci, comunicarea se poate face verbal sau nonverbal, sau chiar paraverbal. Limbajul nu este doar vorbirea. Limbajul este o activitate ce se învaţă în timp, formarea conceptelor fiind un fenomen laborios. Limbajul şi gândirea sunt inseparabile, o boală a limbajului este acelaşi lucru cu o boală a gândirii.

Cuvintele trezesc sentimente umane, ele îndeamnă la acţiune. Limbajul educaţional presupune legături între cei doi actori – dascăl şi elev. Comunicăm nu doar pentru a informa, ci pentru a schimba ceva în comportamentul elevului. Elevul nu este un receptor pasiv, ci o personalitate conştientă, educabilă.

O caracteristică a limbajului educaţional este „etichetarea” rapidă a celor două părţi implicate: elev bun sau rău, învăţător blând sau sever. Astfel deducem importanţa în comunicarea educaţională a:

- ✓ nonverbalului (mimica, gestica, privirea, distanţa, starea de bucurie sau nervozitate);
- ✓ paraverbalului (tonul vocii, pronunţia, intensitatea vocii, debitul, pauzele).

Randamentul comunicării este mai ridicat dacă înainte de a transmite ceva învăţătorul anunţă importanţa celor transmise prin gesturi, voce, afectivitate, iar elevii vor fi mai receptivi sau nu. Este bine ca elevii să fie destinşi nu înfricoşaţi şi stresaţi înainte de începerea lecţiei. Trebuie să urmărim mereu dacă suntem înţeleşi, dacă am fost auziţi, dacă interesează pe cineva ce spunem şi asta pentru că noi suntem angajaţi pentru a aduce un serviciu.

A dialoga înseamnă să admitem că interlocutorii pot să înveţe unii de la alţii. Constantin Noica spunea că o şcoală adevărată este cea în care învaţă şi elevul şi profesorul. În ceea ce spunem este bine să folosim mai multe canale pentru a fi mai bine receptaţi şi să se reţină mai multe informaţii. Reţinem 90% din ceea ce spunem şi facem în acelaşi timp.

Randamentul limbajului educativ creşte dacă aprobarea sau dezaprobarea noastră este explicată elevului: să motivăm calificativul, să ne apropiem de elevi prin respect şi simpatie şi nu prin mici „bârfe”.

Scopul urmărit prin limbajul educativ este dezvoltarea personalităţii elevului, nu doar a memoriei, sau în cel mai bun caz a intelectului. Personalitatea este o sinteză armonioasă a tuturor fenomenelor psihice, printre care şi motivaţia, voinţa, afectivitatea, atenţia, deprinderile, imaginaţia, creativitatea. Dar ne exprimăm, ne facem cunoscuţi prin limbaj. Aşadar „**lăsaţi copiii să vorbească**”. Ei sunt la vârsta când pot acumula multe informaţii, deci vor să afle multe lucruri şi să comunice. Aproape degeaba îi stârnim cu un subiect foarte interesant dacă ei nu reuşesc să-şi spună părerea. Efectul vorbelor trece.

Să nu ne deranjeze întrebările suplimentare ale elevilor şi intervenţiile lor neprevăzute. Chiar dacă greşesc, este mai bine să-i corectăm noi decât să rămână cu o eroare în minte. Nu îi apreciem numai pe elevii care se supun rapid ci şi pe dizidenţi pentru gândirea lor critică, curaj, informare.

Relaţiile afective pozitive stimulează învăţarea. Trebuie să acceptăm faptul că uneori elevii ,,stau cuminţi" pentru că nu înţeleg ce spunem şi pentru că le este frică. Ei nu au curajul să pună întrebări pentru că nici măcar nu li s-a deschis o asemenea perspectivă. Deci, trebuie să-i educăm să întrebe şi noi să ascultăm ce au de zis. Doar astfel se ajunge la receptare activă şi acceptare critică a mesajului educativ, supus unei judecăţi de valoare.

Limbajul educaţional influenţează moralul clasei şi natura relaţiilor întreţinute cu clasa. Se ştie că o atitudine indiferentă va scădea continuu performanţele pe când lauda şi încurajarea menţin şi cresc performanţele. O bună educaţie cere ca educatorul să inspire elevului stima şi respectul, care nu se pot realiza prin nimicirea imaginii de sine.

Înconjuraţi mereu de o ambianţă de dragoste, de căldură, de înţelegere şi de bunătate, de încredere şi respect, copiii de vârstă şcolară mică vor da măsura întregii lor personalităţi, dobândind cunoştinţe, priceperi, deprinderi şi atitudini.

Importanţa comunicării în viaţa noastră trebuie conştientizată. Comunicând îl înţelegem mai bine pe celălalt şi ne putem înţelege mai bine pe noi înşine. De aceea căutăm cele mai bune modalităţi prin care ceilalţi să conştientizeze ceea ce noi dorim, ceea ce noi facem, ceea ce noi gândim.

Mult mai rar însă, suntem atenţi la modul în care ştim să reacţionăm la ceea ce are celălalt să ne comunice. În egală măsură cu arta de a transmite ceva sa află arta de a oferi răspunsul potrivit, cea care va încuraja pe mai departe comunicarea şi ne va ajuta să construim o relaţie de comunicare.

Nu poţi să nu comunici. Chiar dacă doreşti să nu comunici cu o altă persoană şi pentru asta îi întorci spatele şi pleci, de fapt tocmai i-ai comunicat că nu vrei să comunici cu ea.

Vom acţiona *pozitiv sau negativ* faţă de comunicarea elevului. O *reacţie negativă* poate să fie evidentă, directă: „**Ai greşit**" va spune învăţătorul elevului său. La o lecţie plictisitoare un elev care îşi pierde atenţia şi cască, îi arată învăţătorului faptul că n-a fost captivat de prestaţia acestuia.

O *reacţie pozitivă* înseamnă să-i arătăm celuilalt că face bine ceea ce face şi că este de dorit să continue aşa, să repete performanţa. „**Bravo, ai făcut o faptă grozavă!**" poate aprecia învăţătorul activitatea elevului său, alteori o reacţie nonverbală – doar un zâmbet – poate să facă minuni. Mulţi dintre noi uităm forţa motivatoare a feedback-ului pozitiv. Ne întrebăm uneori de ce directorul ne critică la cea mai mică greşeală, dar este destul de zgârcit cu laudele. Există mentalitatea că eşecul trebuie sancţionat imediat iar succesul normal, zilnic este firesc şi astfel pare normal să pedepsim dar nu şi să încurajăm. Dacă vrem ca educaţia să fie eficientă, trebuie să acţionăm într-un mod echilibrat: insuccesul să fie sancţionat, iar succesul trebuie remarcat în egală proporţie.

Pentru ca relaţia de comunicare cu elevul să se îmbunătăţească e nevoie de *feedback-uri nonevaluative*. Unul din acestea ar fi ca înainte de a da un răspuns faţă de o situaţie dată să aflăm toate datele problemei. Un alt feedback ar fi cel „suportiv" adică să ne închipuim că am fi în locul elevului şi să aflăm ce caută el la noi – pe cineva care să-l înţeleagă.

Rezultatele unui studiu realizat de Institutul de Ştiinţe al Educaţiei şi UNICEF arată că principala cauză a violenţei în şcoală o constituie problemele de comunicare şi insuficienta pregătire psihopedagogică a dascălilor.

a. Comportamentul violent este declanşat de toleranţa scăzută la frustare, de dificultăţi de adaptare la disciplina şcolară, de imaginea de sine negativă.

b. Relaţiile conflictuale în familie, interesul redus al părinţilor pentru copii, familiile dezorganizate sau monoparentale şi statutul socio-economic scăzut al familiei sunt cauzele familiale dominante ale conduitei violente ale elevilor.

c. Lipsa de supraveghere a copiilor, în situaţiile în care ambii parinţi lucrează în străinătate, este o cauză recentă a violenţei.

Educatorul priceput, preocupat de problemele elevilor săi nu încearcă să reprime agresivitatea unuia sau altuia dintre elevii săi prin metode dure, autoritare, deoarece el ştie că aceste cerinţe îl frustrează pe copil, şi îi vor mări inevitabil tendinţa ascunsă spre agresivitate. El nu va trimite imediat un avertisment nici părinţilor, deoarece bănuieşte că dincolo de atitudinea agresivă a copilului, mai ales faţă de educator, se ascunde tocmai conflictul cu părintele şi întrucât părintele şi educatorul îndeplinesc roluri similare în viaţa copilului, elevul practică faţă de educatorul său acele atitudini pe care şi le-a format faţă de mama sa sau faţă de tatăl său.

Cu ocazia vizitei în familie, a şedinţelor cu părinţii, dacălul să încerce cu tact – în locul avertismentului şi a altor forme de pedepse – să dizolve contradicţiile manifeste sau latente dintre părinţi şi copil, iar în clasă să se străduiască să creeze un climat lipsit de tensiune, a cărui atmosferă democratică nu duce la noi conflicte generatoare de agresivitate.

În concluzie, prezenţa învăţătorului – educator între elevi este una semnificativă. Primii educatori spuneau: oamenii de la oameni învaţă. Învăţătorul este şi arată mai mult decât rosteşte, arată sau vrea. Sunt cunoscute semnificaţiile mimicii, gestului, tonului, posturii învăţătorului. Toate reluate, în complementaritatea lor, ne ajută să conştientizăm că orice comportament este comunicare, de aici vom concluziona că educatorul nu încetează, nu poate înceta să fie educator. Dacă dascălul va ţine seama de ştiinţa şi arta vorbirii, de forţa tăcerii, de profunzimea şi provocarea întrebării, de prezenţa lui ca generator de educaţie va înlătura principalii vinovaţi de starea comunicării.

Secretul bucuriei educaţiei este dat de darul e a convinge, de a se adresa inimii, nu numai minţii. Dacălul care se apropie de copil cu iubire şi cu simţul dreptăţii, care îi ascultă cu bunăvoinţă, care glumeşte cu ei, care caută să ajute, care le insuflă sentimente morale, este dascălul a cărui autoritate rezistă în timp. Asemenea dascăli îşi fac simţită influenţa în întreaga viaţă ulterioară a copilului.

Bibliografie:

- Cucoş, Constantin, Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași, 2009
- Pânişoară, Ioan Ovidiu, Secretele comunicării eficiente, Editura Polirom, Iași, 2006
- Şoitu, Laurenţiu, Pedagogia comunicării, Editura Institutul European, Iași, 2002
- https://ro.scribd.com/doc/58915999/Dimensiuni-psihologice-ale-limbajului-educa%C5%A3ional

ARGUMENT PENTRU PREDAREA INTERDISCIPLINARĂ

Prof. înv. primar Duță Natalia Felicia
Școala Gimnazială “Henri Mathias Berthelot” Ploiești

Într-un admirabil eseu asupra interdisciplinarității și integrării, L.D’Hainault evidenția că “Astăzi, perpetuarea științei a găsit alte suporturi decât memoria oamenilor, și rolul său în învățământ s-a estompat în fața dezvoltării individului… Se acordă mai multă importanță omului care merge decât drumului pe care îl urmează. Astăzi disciplinele sunt invadate de un gigantism care le înăbușă, le abate de la rolul sau simplificator și le închide în impasul hiperspecializării. Inconvenientele tot mai evidente ale compartimentării, necesitatea din ce în ce mai manifestă a unor perspective globale și contestarea unui devotament față de un obiect care face ca omul să fie uitat, au dus, treptat, la conceperea și promovarea a ceea ce s-a numit “interdisciplinaritate”.

De-a lungul timpului, reformele în învățământ au neglijat în mod sistematic pe elevii defavorizați din punct de vedere educațional, practica dovedind că aceștia sunt lasați în general la voia întâmplării, instruirea cognitivă fiind rezervată elevilor buni.

În centrul reformei curriculare actuale stă demersul didactic reconsiderat, centrat pe elev și pe nevoile sale. Strategiile de instruire alese de cadrul didactic în activitatea la clasa, se concentrează pe a îi învăța pe elevi cum să învețe, cum să prelucreze informațiile și cum să gândească independent și eficient. În acest scop, dascălul trebuie să cunoască și să înțeleagă modul cum învață atât elevii buni cât și cei slabi pentru a le oferi acestora posibilități variate de îmbunătățire a învățării. Apreciez că are rolul unui strateg, că este cel care ia deciziile asupra a “ce”, “cum” si “ când” se preda și se învață. Luarea deciziilor asupra conținutului și a strategiilor de instruire cele mai potrivite constituie lucrul “fundamental” al predării. Putem vorbi, astfel, despre rolul dascălului ca MODEL și ca MEDIATOR, nu numai acela de MANAGER al situațiilor de învățare.

Ca “model”, el demonstrează cum să gândești într-o anumită sarcină, cum să aplici strategiile și “ce să faci când nu mai știi ce să faci”, iar ca “mediator”, el se interpune între elevi și mediul de învățare pentru a-i ajuta să învețe, să se dezvolte, să ajungă la o gândire independentă.

Abordarea interdisciplinară a procesului de predare-învățare este dificilă chiar și pentru dascăli, reprezentând o modalitate inovatoare de organizare și restructurare a conținuturilor și învățării cu implicații asupra întregii activități de proiectare a curriculum-ului, trebuind să ofere o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și să asigure posibilitatea aplicării cunoștințelor dobândite la clasă, în diferite situații de viață. De asemenea, solicită din partea cadrului didactic o pregătire de specialitate amplă și temeinică, un spirit întreprinzător și creativ.

Interdisciplinaritatea poate fi abordată la diferite niveluri de învățământ, ea ajutându-i pe copii să se formeze în spiritul unor ansambluri, făcând corelație între mai multe discipline de învățământ, care, prin diversitatea și complexitatea lor, vor asigura trăinicia achizițiilor dobândite.

Conexiunile interdisciplinare care se stabilesc în procesul educativ-formativ au o funcție cognitivă și una educativă. Relațiile care apar între elevii clasei sunt caracterizate de:

- preocuparea unuia pentru celălalt: colaborarea;
- realizarea unor asocieri intelectuale interesante;
- dezvoltarea deprinderilor de comunicare și dialog;
- formarea spiritului de echipă;
- modelarea personalității creatoare a copilului;

Interdisciplinaritatea trebuie înțeleasă și aplicată în combinație cu alte concepte corelative:

- monodisciplinaritatea (fiecare disciplină reprezintă un compartiment);
- multidisciplinaritatea (juxtapunerea anumitor cunoștinte din anumite domenii pentru a evidenția aspectele comune, fapt ce poate provoca supraîncărcarea)
- pluridisciplinaritatea (o temă este abordată din mai multe perspective, de mai multe discipline, cu metodologii diferite);
- transdisciplinaritatea (abordarea unei teme din perspectiva mai multor arii curriculare);

pentru a fi accentuate avantajele și pentru a limita riscurile pe care le impune fiecare din formele respective.

Demersurile interdisciplinare sunt frecvent abordate în practica școlară fiind sugerate și de actuala structurare a unor manuale precum și de planul de învățământ și curriculum-ul național .

Organizarea interdisciplinară răspunde mai bine atât progresului științific cât și cerințelor socio-economice privind formarea personalității omului contemporan.

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor în clasele I-IV presupune o permanentă reactualizare (evident selectivă) a informațiilor dobândite de elevi la clasa ori în afara clasei, informații care sunt înmagazinate de elevi în memorie, în sisteme de cunoștinte, structurate după unele scheme (schema reprezentând suma a ceea ce un individ știe despre un anume subiect). Schemele nu trebuie să rămână simple colecții de informații. Ele trebuie să fie strâns legate, interrelaționate și să dobândească proprietăți active care să-i permită celui care învață să se angajeze într-o varietate de activități cognitive planificate. Rezolvarea situațiilor de învățare noi se bazează pe existența cunoștintelor anterioare care sunt activate, determinând formularea ipotezelor, a estimarilor și, în final, găsirea soluției corecte.

Activarea informațiilor anterioare este îngreunată dacă noile cunoștințe sunt neclare, dezorganizate ori lipsite de sens (ne întoarcem la nevoia imperioasă ca organizatorul unei activități interdisciplinare să fie foarte bine pregătit profesional și să cunoască nivelul elevilor cu care lucrează).

Este confirmat de practică faptul că succesul într-o activitate de învățare nu depinde doar de existența unor cunoștinte anterioare ci și de capacitatea de acces la aceste cunoștinte. De multe ori cunoștintele elevilor sunt inerte, ei le dețin, dar nu pot avea acces la ele deoarece nu le-au legat între ele prin diverse exerciții aplicative. Abordarea interdisciplinară permite realizarea obiectivelor atât cognitive cât și afective, ori de ordin acțional, iar în atenția cadrului didactic, manager al situațiilor de învățare trebuie să stea și următorul aspect: atunci când elevii dobândesc o anumită deprindere sau pricepere, ei trebuie ajutați să înțeleagă și să știe cum o pot transfera în diferite alte domenii, pentru că o deprindere cu cât este mai specifică, cu atât e mai dificil de transferat.

Concluzii:

1. nevoia abordării interdisciplinare a procesului instructiv - educativ;
2. rolul pregătirii de specialitate a cadrului didactic;
3. aspecte ale abordării interdisciplinare în raport cu alte strategii;
4. efecte posibile în planul dezvoltării armonioase a elevului.

Când există preocupare din partea cadrului didactic pentru abordarea interdisciplinară, procesul educațional dobândește un caracter formativ, sunt eliminate “barierele” artificiale dintre domeniile cunoașterii, se realizează fără dificultate transferul de cunoștinte, crește gradul de implicare a elevilor și eficiența activității instructiv-educative este mai sigură.

Bibliografie :

Miron Ionescu –“Instrucție și educație”, Cluj Napoca, 2003

Revista “Formarea continuă” a C.N.F.P. din Înv. Preuniversitar - 2003, nr. 4

Programa școlară pentru clasele I-II - 2004

Dimensiuni informațional – tehnologice și psihopedagogice ale softwarelor educaționale

Prof. psihopedagog Crișan Elena
Școala Gimnazială Specială ”Constantin Păunescu”
Loc. Tecuci, Jud. Galați, România

Procesul educațional în epoca digitală este absolut de neconceput în afara noțiunii de software educațional. În evoluția concepției de elaborare a soft-ului educațional se manifestă tendința trecerii de la o strategie didactică rigidă, cu posibilități reduse de individualizare a instruirii, la una care apreciază elevul drept o individualitate ce gândește, înțelege și are inițiativă. Teoreticienii explică noțiunea de software educațional fără a descrie detaliat conținutul conceptului și semnifivația dată, enumerând doar câteva dintre particularitățile de bază ale acestuia.

Una din reputatele definiții existente este cea propusă de Marin Vlada, după care ”un software educațional reprezintă orice produs software în orice format (*.exe sau nu), ce poate fi utilizat pe orice calculator și care reprezintă un subiect, o temă, un experiment, o lecție, un curs, fiind o alternativă sau unica soluție față de metodele educaționale tradiționale (tabla, creta).

La ora actuală conceptul de software educațional, deși este unul de o circulație extinsă, se constată a fi definit incomplet, mai ales, că circumstanțele de elaborare și exploatare ale acestui gen de produse educaționale sunt într-un continuu și dinamic progres evolutiv. Majoritatea savanților care vin cu anumite sugestii privind delimitarea și/sau definirea noțiunii de ”software educațional” plasează accentul pe aspectele pedagogice și mai puțin pe cele tehnice ale dezvoltării produselor educaționale în cauză. Mulți pedagogi teoreticieni, la modul general, știu ce trebuie să reprezinte un eventual software educațional și, aproximativ, cum să fie produsul educațional în cauză. Mai puțini au abilitatea de a formula corect și exact cerințele către elaboratorii de aplicații educaționale, dar și mai puțini posedă cunoștințe temeinice corespunzătoare de ordin metodologic, psihopedagogic, informațional-tehnologice (privind algoritmizarea, tehnicile de programare și modelare pe calculator) care să faciliteze elaborarea scenariilor adecvate pentru viitoarele software educaționale. Necorespunderea dată naște situații din care și se formează realitatea zilei actuale a domeniului educațional în care ”software-ul educațional” este asemenea unui personaj virtual mitologic cu o configurație estompată și destinație didactică imprecisă.

Analiza definițiilor și clasificărilor care circulă în spațiul științific au permis să constatăm faptul că e, aproape, solidificată practica de scoatere în evidență a tehnologiilor aplicate în procesul educativ ori a aspectelor pedagogice ale elaborării și implementării software-ului educațional, fapt ce nu reflectă suficient caracterul simbiotic al softwarilor educaționale moderne la nivel psihopedagogic, precum și la nivel informațional – tehnologic.

Astăzi, softul educațional cu potențial formativ sporit este unul complex, interactiv-multimedia și reprezintă un produs informatic, în diverse formate de fișiere, proiectat în conformitate cu o serie de coordonate psihopedagogice (obiective comportamentale, conținut specific, caractristici ale grupului – țintă), metodologice (strategii pedagogice, competențe concretizate în sarcini de lucru), tehnologice (garantând memorarea datelor – esențiale, centrale- auxiliare), organizarea datelor în fișiere securizate, gestionarea fișierelor cu date stocate, simularea și modelarea unor fenomene de ordin educațional sociocultural, evolutiv-economic) și

tehnice (asigurând interacțiunea individualizată ”utilizator- calculator”, feedback-ul secvențial și evaluarea eterogenă), eventual puse în aplicare pe o serie de dispozitive digitale, inclusiv și pe calculator personal, cu scopul de a fi utilizate în procesul educațional (filierea educație-instruire-autoinstruire- învățare – evaluare – autoevaluare).

Deși există și versiuni mixte ale tipologiilor de software educaționale, cum ar fi: jocul educațional interactiv, software-ul interactiv pentru testarea cunoștințelor, software–ul educațional tematic multimedia, bineînțeles, cel mai complex produs educațional digital, în acest context, este sofware-ul educațional interactiv- multimedia de învățare (actul de învățare aici fiind absolut echivalent procesului de predare-învățare-evaluare-autoevaluare), acesta reprezentând, în faza sa finală, un sistem digital cu valoare educațională care, întrunind diverse elemente de ordin atât psihopedagogic, cât și informațional – tehnologic, formează ansamblul multidimensional constituit din numeroase componente combinate între ele.

Categoria factorilor determinanți în elaborarea de software educațional	
De ordin **PSIHOPEDAGOGIC**	**De ordin** **INFORMAȚIONAL – TEHNOLOGIC**
Raportarea la metodele de învățare integrate în software-ul educațional concret.	Tehnologia informatică aplicată la elaborarea produsului educațional.
Extensiunea sferei de aplicabilitate a suportului digital.	Modul / regimul de derulare a aplicației educaționale (on-line, off-line, internet sau intranet).
Modalitatea principală de prezentare a cunoștințelor în scenariul software educațional.	Modele de dezvoltare a programelor educaționale digitale.
Modul de administrare a experienței care urmează a fi însușită. Acesta determină circumstanțele activităților educaționale: cum, unde, cât, când, cât de frecvent va fi predat ceea ce urmează a fi însușit.	Acțiunile de bază ale procesului de învățământ (predare-învățare – evaluare – autoevaluare) implementate la nivel de software educațional.
Gradul de angajare a elevilor la lecție și /sau altă formă de activitate educațională asistată de software educațional.	Gradul de securizare a produsului educațional.
Forma de organizare a muncii cu elevii la lecție și/sau altă formă de activitate educațională asistată de software educațional.	Modalitatea de securizare a accesurilor nesancționate ale persoanelor fizice la conținuturile didactice și rezultatele activităților didactice.
Funcția didactică principală.	Algoritmul informatic implementat la elaborarea produsului educațional.

În funcție de axa de învățare: - prin receptare (învățare mecanică); - învățare prin descoperire (învățare conștientă)	Modele de Design Instrucțional aplicat în dezvoltarea programelor educaționale digitale.
Originea schimbărilor, metamorfozelor și rezultatelor educaționale, produse la elevi.	Monitorizarea rezultatelor activității educaționale digitale (de către: profesor și / sau elev, elev și /sau părinte, profesor și /sau părinte).

Formatul pedagogico-tehnologic al elaborării de software educațional este prezentat ca un set de dimensiuni ce caracterizează conținutul, forma și capacitatea didactică ale unui software educațional, de regulă, acesta fiind de tip interactiv-multimedia, unde factorii determinanți constituie grupurile de criterii care facilitează determinarea modului de dezvoltarea și a ariei de aplicare ale unui software educațional.

Bibliografie:

Burlacu, Natalia, (2015), - ”Univers Pedagogic – Revistă științifică de pedagogie și psihologie”, categoria C, Institutul de Științe ale Educației, Chișinău;

Stimularea creativității la preșcolari

Prof. înv. preșc. Maria Florica Popa
Grădinița P.P. Chișineu-Criș

„Niciodată nu este prea devreme pentru începerea educării creativităţii; activitatea creatoare nu ar trebui să fie îngrădită de nici un fel de restricţii, limitări, critici.” -V. Lowenfeld

Pornind de la această afirmație susțin că stimularea creativității se poate realiza de la vârsta preșcolară, în condiţiile în care, noi, educatoarele suntem preocupate de creearea unui climat corespunzător, propunându-ne să realizăm corelaţii interdisciplinare, să promovăm manifestarea liberă a copiilor în învăţare, dar în primul rând să stimulăm potenţialul creativ al fiecărui copil folosind metode şi procedee variate, adecvate, potrivite cu vârsta copilului ce implică procesul de creaţie. O altă preocupare este aceea de a înlătura anumite blocaje sociale, metodologice sau emotive care stau în calea manifestării imaginației și creativității. Noi, educatoarele trebuie să fim un partener al copilului cu care să pornim în descoperirea mediului înconjurător, scopul final al acestui „traseu” fiind pregătirea copilului de a conștientiza rolul și locul pe care îl ocupă în această lume.

În stimularea creativității deosebit de importantă este atitudinea cadrului didactic în relația cu copiii. Educatoarea trebuie să fie îngăduitoare, apropiată de copii, să le încurajeze imaginația, să-i lase să-și manifeste în voie curiozitatea, iar dacă e posibil, pentru copiii cu potențial creator superior, să creeze climatul propice dezvoltării și valorificării acestuia.

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a preșcolarului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală. La vârsta preșcolară, copilul manifestă interes pentru cuvinte, se joacă cu cuvintele, creează propoziții, povestiri scurte și chiar perechi de versuri. Atunci când recită o poezie și uită un vers sau chiar două, ei sunt capabili să creeze alt vers sau alte două versuri care să rimeze cu celelalte și care să se potrivească în context.

În activitatea mea didactică, atât în activitățile de povestire, cât și în cele de memorizare, precum și în cele de povestire create de preșcolari, în cele de lectură după imagini, în jocurile didactice, în jocurile de construcții, în dramatizări, în activitățile practice, în cele artistico-plastice am dat copiilor posibilitatea să-și exprime în mod personal părerile, să interpreteze situațiile sau rolurile în stil personal, să creeze o construcție, un desen, o pictură după imaginația lor.

M-a preocupat și mă preocupă stimularea creativității expresive la preșcolari, care consider că nu trebuie privită ca un lux, ci ca o necesitate, deoarece și în activitatea școlară vor fi nevoiți, adesea, să facă apel la imaginație și creativitate în redactarea unor scrisori către bunici, către un prieten, în alcătuirea unei compuneri sau în imaginarea vieții pe planeta noastră într-o anumită perioadă de timp. În vederea dezvoltării creativității verbale am folosit mijloace nespecifice cele de tip imaginativ-inventiv, când am cerut copiilor să elaboreze o povestire având în centru un obiect (o floare, o păpușă) și cele de tip problematic, copiii fiind solicitați să formuleze cât mai multe întrebări în legătură cu obiectele puse în discuție.

Povestirile cu început dat, organizate și desfășurate cu preșcolarii solicită pe lângă exprimarea corectă și gândirea copilului și în același timp imaginația creatoare a acestuia, el fiind pus în situația de a găsi un final pentru povestire și de a-l face cunoscut prin cuvinte bine alese. Povestirile cu început dat constituie un prim pas spre povestirile libere, originale. Pot spune că preșcolarii care verbalizează mai greu sau cei care nu au încredere în ei încheie repede povestea, alții însă dau amploare întâmplărilor, introduc personaje noi sau fac apel la ființe fabuloase în rezolvarea problemei. Povestirile copiilor după o temă dată solicită într-un grad mai înalt participarea creatoare a copiilor. Crearea unor situații problemă stimulează copiii în povestirile lor, le dezvoltă spontaneitatea și ingeniozitatea în rezolvarea problemelor. De aceea pentru a-i stimula în a crea o poveste după o imagine, am prezentat imaginea unei

căruțe în pădure, căreia îi lipsea o roată. Iată câteva soluții găsite de copii: „Țăranul a luat toporul și din lemn a făcut o roată nouă, pe care a pus-o la căruță.”, „Omul a încălecat pe cal și a mers acasă după altă roată.”, „Țăranul a sunat un prieten care a venit cu un trailer, a încărcat căruța și a dus-o la un atelier de reparații.”. Nu a lipsit nici varianta miraculoasă: „Zâna Pădurii a transformat un bolovan în roată și țăranul a putut pleca acasă”.

Jocurile de rol „De-a actorii”, teatrul de masă, dramatizările contribuie la dezvoltarea creativității copiilor. În cadrul acestor activități copiii se pot exprima liber, își activizează și-și îmbogățesc vocabularul prin situațiile create și folosesc potențialul creator de exprimare verbală expresivă și nuanțată.

În cadrul activității practice cu tema „Simfonie de insecte” am pus la dispoziția copiilor figuri geometrice, din hârtie, pe care să le îmbine astfel încât să redea siluiete de insecte. Copiii au realizat lucrări interesante. Tot cu ajutorul figurilor geometrice au realizat flori (flori cu petale sub formă de cerc, romb, pătrat, dreptunghi), copaci, brazi, soare, case, nori în redarea unui peisaj de primăvară. La tema „Iepurașul vesel tare s-a gătit de sărbătoare!”, preșcolarii au confecționat „iepurași” din pahare de unică folosință, din farfurii de unică folosință, din rola de la prosoapele de bucătărie, din foi de reviste, ziare, din figuri geometrice și foarte drăguț din servețele și elastice de prins părul.

Creativitatea poate fi stimulată și în cadrul activităților matematice, desfășurate cu preșcolarii, prin compunerea de probleme pe baza unor ilustrații sau a unor exerciții de adunare și scădere.

Progresul creativității se realizează prin metode activ-participative: învățarea prin problematizare și descoperire dirijată: - „Ce se întâmplă dacă?”, „Cum exlicați?”, „Cum s-ar putea obține?”, prin metode și procedee imaginare - Brainstormingul, prin metode euristice. Metodele interactive de grup contribuie la progresul creativității. Metoda interactivă de grup „Ghicitorile” are ca obiectiv stimularea creativității și exersarea de a formula descrieri sintetice ale aspectelor caracteristice, importante ale ființelor, fenomenelor, obiectelor care interesează. Metoda interactivă de grup „Benzi desenate” stimulează creativitatea, inteligențele multiple, lucrul în echipă, cooperarea și toleranța printr-o succesiune de desene, schițe, ilustrate și prezentate cronologic.

În grădiniță, creativitatea se apreciază prin produsul activității care poate fi mai mult sau mai puțin original.

BIBLIOGRAFIE:

Glava, Adina și Cătălin - Introduceri în pedagogia preşcolară, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002

Ioan, Cerghit - Metode de învăţământ, Editura Polirom, Iaşi, 2005

Ionescu, Miron - Demersuri creative în predare şi învăţare, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000

Răfăilă, Elena - Educarea creativităţii la vârsta preşcolară, Editura Aramis, București, 2002

Abilitățile sociale în reușita personală și profesională

Prof. Dușa Emese Tunde,
Școala Gimnazială Simion Bărnuțiu, Blaj- Tiur

Un profesor bun își lasă definitiv amprenta asupra dezvoltării armonioase a elevilor săi, printr-o sumă de calități esențiale care îl ajută să facă cinste vocației îmbrățișate. Orice părinte își dorește pentru copilul său un dascăl desăvârșit.

Grigore Moisil afirma că *un profesor bun e cel care te face ca lucrurile mai grele să ți se pară ușoare*. André Gide susține că *un profesor bun are această grijă statornică: îi învață pe discipoli să se lipsească de el*. Nicolae Iorga este de părere că *este profesor orice om de la care poți să înveți ceva*.

Trăind într-o lume a informaţiei , copilul din zilele noastre este mult mai elevat, beneficiind de o varietate de căi prin care informaţia ajunge să fie receptată şi asimilată uşor. Aceasta face ca el să acumuleze de timpuriu o informaţie bogată, să inceapa să gândească mai devreme, să adopte comportamente sociale după modele oferite.

Cadrul didactic are o mare responsabilitate in educarea şi formarea şcolarului, el este cel care îl direcţionează făcându-l să păşască cu dreptul într-o societate în schimbare care cere competenţă, echilibru şi adaptare permanentă la noile cerinţe.

De-a lungul timpului, specialiștii în psihopedagogie au construit și reconstruit portretul unui **profesor bun**. Oare este de preferat să fie sever și autoritar sau tolerant și flexibil? Ar trebui să pună accent pe memorare sau aplicarea cunoștințelor? Teoriile sunt numeroase, însă evidențiază câteva **calități esențiale**, dezirabile, native și învățate, care fac un profesor sa fie bun.

Constructivismul este o teorie a învățării diferită de educația tradițională, bazată pe un suport metodologic puternic în practica educativă. Astfel, **profesorii constructiviști** integrează în procesul didactic multe componente spontane, cum ar fi învățarea prin descoperire, jocul, curriculumul la alegere, lucrul în echipă, experimentele etc. Să fii un astfel de profesor implică mult curaj, o pregătire aparte și o perfecționare continuă, însă rezultatele obținute sunt excepționale. Elevii profesorilor constructiviști învață să exploreze realitatea, să fie autonomi, să-și exprime opiniile și dorințele, să pună întrebări și să obțină informațiile de care au nevoie. Copiii vin la școală cu plăcere, deoarece nicio zi nu seamană cu cealaltă, fiind expuși unei schimbări permanente a stimulilor de învățare. Totodată, curricula favorizează dezvoltarea individuală a copiilor, profesorii stabilind ritmul de învățare în functie de stadiul de dezvoltare al fiecărui elev.

Un **profesor bun** se menține el însuși la standardele impuse elevilor săi. El aplică reguli și coordonate pe care le respectă la rândul său, pentru a consolida o legătură apropiată și sinceră cu copiii.

Performanța la catedră se obține și printr-o **adaptabilitate** sporită, schimbând lecția sau activitățile spontan, pe fondul unei situații imprevizibile. Dacă elevii par să nu înțeleagă un concept, de pildă, un profesor trebuie să identifice pe loc modalitatea mai bună prin care să-l explice.

La fel de important este ca un dascăl să descopere personalitatea și interesele fiecărui elev și să introducă în actul pedagogic acele componente distincte care să ajute cu adevărat copiii să învețe și să se dezvolte.

Abilitatea de a colabora eficient cu ceilalți profesori, cu părinții, administratorii școlii și cu alte părți implicate direct sau indirect în formarea elevilor este o altă calitate esențială a unui profesor bun.

A prelua un concept și a-l contura într-o lecție originală, interactivă și dinamică este o altă aptitudine de bază pe care un profesor bun o deține, **creativitatea**. Un astfel de dascăl va fi întotdeauna capabil să capteze atenția elevilor săi și să-i facă să își dorească repetarea acestor experiențe la clasă.

A fi **sensibil** (empatic) la dificultățile cu care se confruntă elevii, deși la prima vedere nu intră în atribuțiile de la clasă, este o calitate excepțională a unui profesor. Atunci când un dascăl reușește să privească lucrurile din perspectiva elevilor săi, devine cu adevărat un mentor pentru aceștia în drumul lor către succes.

Proverbul “Omul cât trăiește, învață” are o importanță deosebită în vocația de dascăl. Un profesor bun se preocupă în permanență de propria sa perfecționare, găsind în sine resurse infinite de voință în a evolua. Iar această instruire continuă nu se referă doar la stăpânirea disciplinei predate, ci și la îmbunătățirea metodelor didactice și de relaționare cu copiii, ca un bun psiholog care știe ce abordare să adopte la nivel comportamental.

Profesorul are un rol crucial în viaţa elevilor. Atît abilităţile profesorale cât şi însuşirile de personalitate au repercusiuni profunde în inima elevilor, provocând
reverberaţii încă mulţi ani după terminarea studiilor.

A fi profesor e un har, trebuie să te naşti pentru asta, şi dacă faci bine, cu dăruire, lucrul pentru care ai fost dotat sau trimis în lume, atunci acest lucru te poate face fericit. Fericit e profesorul care îşi face meseria cu dragoste şi dăruire, fericit medicul, fericit preotul ş.a.m.d. În plus, anumite profesii au parcă şi ceva mai nobil, prin aceea că ele constă în servirea celorlaţi. Iar a fi profesor înseamnă a-i servi, a le aduce servicii elevilor sau studenţilor. A-i face mai bogaţi în cunoştinţe, uimiri, curiozităţi, interese, a le explica, a-i învăţa, a le deschide ochii asupra frumuseţii lumii - iar acest lucru poţi să îl faci indiferent dacă eşti profesor de matematică, de desen sau poate chiar şi de contabilitate.

Pentru că a fi profesor nu înseamnă doar a informa, ci şi a forma. Nu înseamnă doar a prezenta inteligibil nişte cunoştinţe, ci şi a lucra cu intelectul, sufletul şi conştiinţa elevilor sau studenţilor. A-şi lăsa amprenta asupra devenirii, fiinţei lor. Şi asta înseamnă responsabilitate. Şi consum de energie şi trecere a interesului personal în plan secund, uneori.

Dar munca profesorului, disprețuită sau puțin prețuită de multe ori, are o răsplată imensă. Nu în ceruri, ci aici pe pământ. E bucuria de a întâlni oameni vii, oameni frumoşi, oameni dornici să înveţe.

BIBLIOGRAFIE:

https://iteach.ro/experientedidactice/ce-inseamna-sa-fii-profesor

http://www.tribunainvatamantului.ro/cadrul-didactic-un-profesionist-in-sistemul-de-invatamant/

Abric, Jean-Claude, *Psihologia comunicării*, 2002 ,Editura Polirom, Iași;

Cosmovici,Andrei și Iacob, Luminița, *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 1998

Gherguț, A., Ceobanu, C., Diac, G., Curelaru, V.,Marian, A., Criu, R., *Introducere în managementul clasei de elevi*, Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași; 2010.

Sălăvăstru, Dorina, *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași, 2004

Șoitu, Laurențiu, *Pedagogia comunicării*, Editura Didactică și Pedagogică,București, 1997.

METODA SCHIMBĂRII PERECHII LA FIZICĂ

Cuțitoiu Mariana
Instituția de învățământ:Liceul Tehnologic Bâlteni
Localitatea Bâlteni, Județul Gorj

Metoda schimbării perechii (Share-Pare Circles) este o metodă de lucru pe perechi. Se împarte clasa în două grupuri egale ca număr de participanți. Se formează două cercuri concentrice, elevii fiind față în față pe perechi.

Profesorul pune o întrebare sau dă o sarcină de lucru în perechi. Fiecare pereche discută și apoi comunică ideile. Cercul exterior se rotește în sensul acelor de ceasornic, realizându-se astfel schimbarea partenerilor în pereche.

Elevii au posibilitatea de a lucre cu fiecare membru al clasei. Fiecare se implică în activitate și își aduce contribuția la realizarea sarcinii.

Etape:

1. Etapa organizării colectivului în două grupe egale.

Fiecare elev ocupă un scaun, fie în cercul din interior, fie în cercul exterior. Profesorul poate să lase elevilor libertatea de a-și alege locul sau poate organiza colectivul punând copiii să numere din doi în doi. Astfel cei cu numărul 1 se vor așeza în cercul interior, cu fața spre cel exterior, iar cei cu numărul 2 în cercul exterior cu fața către cei din cercul interior. Stând față în față, fiecare elev are un partener. Dacă numărul de elevi este impar, la activitate poate participa și cadrul didactic sau doi elevi pot lucra în tandem.

2. Etapa prezentării și exemplificării problemei.

Profesorul oferă cazurile pentru studiu, problemele de rezolvat sau situațiile didactice și explică importanța soluționării.

3. Etapa de lucru în perechi.

Elevii lucrează doi câte doi pentru câteva minute. Apoi elevii din cercul exterior se mută un loc mai la dreapta pentru a schimba partenerul, realizând astfel o nouă pereche. Jocul se continuă până când se ajunge la partenerii inițiali sau se termină întrebările.

4. Etapa analizei ideilor și a elaborării concluziilor.

În acest moment clasa se regrupează și se analizează ideile emise. Profesorul face împreună cu elevii o schemă a concluziilor obținute.

Avantajele metodei:

-este o metodă interactivă de grup, care stimulează participarea tuturor elevilor la activitate;

-elevii au posibilitatea de a lucra cu fiecare dintre membrii colectivului;

-stimulează cooperarea în echipă, ajutorul reciproc, înțelegerea și toleranța față de opinia celuilalt;

-este o metodă ușor de aplicat la orice vârstă și adaptabilă oricărui domeniu și obiect de învățământ;

-dezvoltă inteligența logico-matematică (capacitatea de a analiza logic problemele, de a realiza operații matematice și de a investiga științific sarcinile, de a face deducții), inteligența interpersonală ce creează oportunități în munca colectivă.

Dezavantajele metodei:

-evaluarea elevilor este dificil de realizat;

-procesul de evaluare necesită mult timp;

Aplicarea metodei la lecția de fizică: Forța-mărime vectorială.

Descrierea activității:

Profesorul împarte colectivul de elevi în două grupe egale, lăsând elevilor libertatea de a-și alege locul, după care explică acestora metoda.

Cadrul didactic adresează prima întrebare legată de metalele studiate, iar elevii, care stau față în față și formează o pereche, își expun pe scurt părerea legată de întrebare; profesorul sună din clopoțel (sau bate din palme) și cercul interior/exterior se rotește în sensul acelor de ceasornic, mutându-se cu un partener, realizându-se astfel o nouă pereche; profesorul adresează următoarea întrebare în funcție de timpul alocat, jocul continuă până când se ajunge la partenerii inițiali sau se termină întrebările.

Întrebări și sarcini:

1. Care sunt caracteristicile mărimilor scalare?
2. Care sunt caracteristicile mărimilor vectoriale?
3. Dați 3 exemple de mărimi scalare.
4. Dați 3 exemple de mărimi vectoriale.
5. Enumerați elementele unui vector.
6. Ce înseamnă a compune 2 sau mai multe forțe?
7. Care sunt elementele vectorului greutate?
8. Care sunt elementele vectorului forță elastică?
9. Care sunt elementele vectorului forță de frecare?
10. Enunțați regula paralelogramului.
11. Enunțați regula triunghiului.
12. Enunțați principiul acțiunii și reacțiunii.

În acest moment clasa se regrupează și se analizează ideile emise; la sfârșitul activității elevii oferă prin feedback ideile principale/constatările; profesorul realizează împreună cu elevii o schemă a concluziilor obținute.

Bibliografie:

1. Cerghit I., Metode de învățământ, ed. a III-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997.
2. Pintilie Mariana, Metode moderne de învățare-evaluare, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003.

Metode de învăţare prin cooperare

Prof. Schenker Mureşan Sorina
Școala Gimnazială Simion Bărnuțiu Blaj-Tiur

Metodele interactive determină elevii să rezolve în grup problemele cu care se confruntă(sarcina didactică) să ia decizii şi să aplaneze conflicte ce pot apărea. Ei descoperă o noua experienţă interrelaţionând în grupuri de învăţare activă, aceea de a studia, de a investiga împreună şi capătă încredere în capacităţile individuale şi ale grupului. Munca în echipă îi bucură, le conferă încredere în forţele proprii, ceea ce îi determină să îşi asume responsabilităţi, să se ajute reciproc pentru a duce la bun sfârşit sarcinile asumate.

Prin aplicarea în clasă a metodelor interactive de grup, elevii îşi exercită capacitatea de a selecta informaţii, de a comunica idei şi deprind comportamente de învăţare necesare în viaţa de şcolar şi adult. Efortul lor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice şi de cunoaştere, de abordare a altor dimensiuni intelectuale, interdisciplinare, decât cele clasice.

Metodele de învăţare prin cooperare acţionează asupra modului de gândire şi de manifestare a elevului. Aplicarea lor trebuie făcută sub forma unui joc cu reguli. Prezentate astfel, ele atrag copiii în activitate spre învăţarea activă, spre cooperare, îi determină să se consulte în grup în luarea deciziilor şi previn/aplanează conflictele.

Metodele interactive de grup necesită mult tact din partea dascălilor, deoarece trebuie ca ei să-şi adapteze stilul didactic în funcţie de structura personalităţii copilului.

Contribuind la predarea şi învăţarea cunoştinţelor, la fixarea, consolidarea şi evaluarea acestora, metodele de învăţare prin cooperare se prezintă ca jocuri distractive.Ele determină elevul să urmărească atent, cu interes sporit şi curiozitate lecţia, să-şi folosească imaginaţia, memoria, puterea de anticipare.

Un alt aspect pozitiv al folosirii acestor metode în lucrul efectiv la clasă este încurajarea colaborării şi stimularea spiritului de echipă, dar şi dezvoltarea spiritului competiţional.

Prin cooperare, activitatea devine mai antrenantă, mai dinamică, mai eficientă, copiii mobilizându-se şi devenind dornici să ajungă la un rezultat.

Exemple de aplicare a metodelor de învăţare prin cooperare în practica didactică

Limba română - clasa a II-a -Textul *„Cheile”* după Tudor Arghezi

Cel ce poartă *pălăria albă* trebuie să redea pe scurt conţinutul textului „Cheile”, oferind o privire obiectivă a informaţiilor.

Purtând *pălăria roşie*, gânditorul poate spune aşa: ”Aşa simt eu în legătură cu…”Această pălărie legitimează emoţiile şi sentimentele ca parte integrantă a gândirii. Pălăria roşie permite gânditorului să exploreze sentimentele celorlalţi participanţi la discuţie, întrebându-i care este părerea lor în legătură cu personajele povestirii (Miţu şi Baruţu) “din perspectiva pălăriei roşii”, adică din punct de vedere emoţional şi afectiv.

Pălăria neagră este pălăria avertisment, concentrată în special pe aprecierea negativă a lucrurilor. Gânditorul pălăriei negre punctează ce este rău, incorect şi care sunt erorile, explică ce nu se potriveşte şi de ce ceva nu merge, care sunt riscurile, pericolele, greşelile făcute de cei doi copii. Gânditorul nu exprimă sentimente negative, acestea aparţinând pălăriei roşii, după cum aprecierile pozitive sunt lăsate pălăriei galbene.

Pălăria galbenă este simbolul gândirii pozitive şi constructive, al optimismului. Se concentrează asupra aprecierilor pozitive, aşa

cum pentru pălăria neagră erau specifice cele negative. Nu se referă la crearea de noi idei sau soluţii, acestea fiind domeniul pălăriei verzi. Pentru textul pus în discuţie copiii ar putea răspunde la întrebarea : Credeţi că pentru cei doi copii hotărârea luată de unchiul Sesis este considerată o pedeapsă?

Pălăria verde simbolizează gândirea creativă. Căutarea alternativelor este aspectul fundamental al gândirii sub pălăria verde. Este folosită pentru a ajunge la noi concepte şi noi percepţii, noi variante, noi posibilităţi. Cere un efort de creaţie. Cei care sunt sub semnul acestei pălării trebuie să găsească soluţii la următoarea problemă: Cum ai fi procedat dacă ai fi fost în locul unchiului Sesis?

Pălăria albastră este pălăria responsabilă cu controlul demersurilor desfăşurate.

Este dirijorul orchestrei şi cere ajutorul celorlalte pălării. Gânditorul pălăriei albastre defineşte problema şi conduce întrebările, formulează ideile principale şi concluziile la sfârşit. Monitorizează jocul şi are în vedere respectarea regulilor.

Matematică, clasa a IV-a - consolidarea înmulţirii cu numere naturale în concentrul 0-100: Elevii au fost împărţiţi în grupe de câte şase, fiecare din ei primind o pălărie colorată şi au avut de rezolvat următoarele sarcini, pornind de datele pe care le au la dispoziţie:

Date: *3 rânduri cu câte 9 lalele, 5 rânduri cu câte 7 narcise, s-au luat 21 flori.*

Sarcini:

- Citeşte colegilor de grupă datele pe care le are;
- Rezolvă problema;
- Descoperă greşelile şi află un nou mod de rezolvare;
- Creează o problemă pe baza datelor citite de colegul său;
- Îşi exprimă sentimentele (bucuria că au fost plantate flori şi tristeţea că au fost rupte florile);
- Alege modul de rezolvare, observă notarea în caiete a rezolvării problemei.

Expozia stelară - se scrie problema a cărei soluţii trebuie descoperită apoi se formulează cât mai multe întrebări care au legătură cu ea**.**

Bibliografie: - Lect.univ.dr. Mihaela Voinea, *Tehnici de învăţare prin cooperare“TRANSVERVAL – INTERACTIVE TRAINING”*- Program de formare-dezvoltare continuă a cadrelor didactice din învăţământul preuniversitar, Braşov, 2011

-Silvia Breban, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga- *Metode interactive de grup*, Editura Arves Bucureşti, 2002;

METODE ACTIV-PARTICIPATIVE
UTILIZATE ÎN ORELE DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

PROFESOR:GAVRILĂ GEORGIANA
LICEUL TEHNOLOGIC BÂLTENI
JUDEȚUL GORJ

1. BRAINSTORMING (ASALTUL DE IDEI)

Pentru derularea optimă a unui brainstorming se pot parcurge următoarele etape:

1. Etapa pregătitoare- cu cele 3 faze (de selecționare a membrilor grupului, de organizare și de familiarizare cu tehnica- faza de pregătire a ședințelor)
2. Etapa productivă a grupului (stabilirea temei, rezolvarea problemelor,culegerea ideilor)
3. Etapa trierii și a selecționării ideilor- evaluarea (analiza ideilor emise- se optează pentru soluția finală)

- Nimeni nu are voie să facă observaţii negative:
- Înregistrarea tuturor ideilor în scris pe tablă.
- Afişarea ideilor rezultate în forme cât mai variate şi originale: cuvinte, propoziţii, colaje, imagini, desene, cântece, joc de rol etc.

2. BULGĂRELE DE ZĂPADĂ (METODA PIRAMIDEI)

Această metodă presupune focalizarea elementelor asupra celor esenţiale. Se recomandă următoarele **faze:**

- ***faza introductivă***– învătorul enunţă problema;
- ***faza lucrului individual*** – fiecare elev lucrează individual timp de 5 minute la soluţionarea problemei;
- ***faza lucrului în perechi*** – consultarea cu colegul de bancă şi notarea soluţiilor apărute;
- ***faza reuniunii în grupuri mai mari*** – elevii se consultă asupra asupra soluţiilor în grupuri;
- ***faza raportării soluţiilor în colectiv*** - întreaga clasă reunită analizează şi concluzionează asupra ideilor emise;
- ***faza decizională*** – se alege situaţia finală şi se stabilesc concluziile.

Metoda permite relaţionarea fiecarui participant mai întâi cu un singur coleg, apoi cu membrii grupului său şi, apoi cu toţi ceilalţi membri ai clasei.

3. CUBUL

Metoda presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective. Sunt recomandate următoarele etape:

- realizarea unui cub pe ale cărui feţe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.
- anunţarea temei.
- impărţirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând o temă de pe feţele cubului.

- Descrie: Cum arată?- *culorile, formele, mărimile etc.*
- Compară: *Ce este asemănător, ce este diferit?*
- Analizează: *Spune din ce este făcut?*
- Asociază: L*a ce te îndeamnă să te gândeşti?*
- Aplică: Cum *poate fi folosit?*

- Argumentează: *pro sau contra şi enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmaţiei tale. E bun sau rau?De ce?*

- redactarea finală şi împărtăşirea ei celorlalte grupe.
- afişarea formei finale pe tablă.

Exemplu : Lectura „La cirese”

Descrie- pe Nică

Compară -comportamentul tău cu cel al lui Nică.

Asociază – găsește însușiri următoarelor cuvinte :cireșe, vara, mătușa

Analizează -pericolul prin care a trecut Nică. Ce-ar fi putut păți el?

Aplică - Dramatizaţi momentul întâlnirii mătuşii Mărioara cu Nică.

Argumentează - dacă este sau nu vinovat Nică de cele întamplate ? De ce?

4.CVINTETUL

Reprezintă instrumentul de sintetizare a informațiilor, de evaluare a înțelegerii și creativității elevilor și mijlocul de exprimare a creativității lor.

Este o poezie de 5 versuri care se elaborează individual, în perechi sau în grup și respectă următoarele repere : - titlul (un singur cuvânt – substantiv);

- descriere (2 cuvinte – adjective);
- acțiune (3 cuvinte – verbe);
- sentimente, păreri(4 cuvinte – enunț);
- esența subiectului (un cuvânt cheie);

Aplicație :

Cartea
frumoasă, buna
învaţă, ajuta, bucura,
cartea este o comoara.
Prieten.

Cvintetul este unul dintre cele mai rapide și mai eficiente mijloace de sinteză și rezumare a informațiilor și noțiunilor.

Metoda este: - instrument de sintetizare a unor informaţii complexe;
- mijloc de evaluare a înţelegerii elevilor;
- mijloc de exprimare a creativităţii.

5. GÂNDIŢI/ LUCRAŢI ÎN PERECHI/ COMUNICAŢI

Constă în comunicarea între doi elevi, care analizează împreună un text , extrag o serie de idei pe care, de comun acord, le prezintă colegilor .

Elevii formează perechi, într-un timp dat (3-4 min.) fiecare elev, din fiecare pereche , scrie despre un anumit subiect ; de fapt , ambii elevi răspund individual la anumite întrebari pregătite dinainte de învăţător, întrebări ce suscită mai multe răspunsuri posibile. -Cand

au terminat de scris, cei doi parteneri citesc, unul altuia, răspunsurile şi convin asupra unui răspuns comun care să încorporeze ideile amândurora. - Profesorul pune 2-3 perechi (în funcţie de timpul disponibil) să rezume şi concluziile la care au ajuns, partenerii, de comun acord.

6.HARTA TEXTULUI

Este metoda prin care elevii învaţă să descopere şi să prezinte elementele constructive ale unui text. Se poate lucra individual sau pe grupe, harta contribuind din plin la dezvoltarea capacităţii elevilor de a decoda un text.

Realizarea hărţii textului am realizat-o iniţial sub îndrumarea mea, dirijând demersul până la obişnuirea elevilor cu paşii de lucru

Harta textului este o listă care prezintă succint:

Titlul textului:

Autorul:

Subiectul: scrie un scurt rezumat al povestirii.

Personajele: descrie personajele principale.

Acţiunea: povesteste o scenă palpitantă.

Evaluare: crezi că povestirea merită citită? Motivează!

ROLUL PROIECTELOR EDUCAȚIONALE ÎN DEZVOLTAREA DEPRINDERILOR LUCRATIVE LA ELEVII CU DIZABILITĂȚI

CÎRNEANU IOANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3

MOTTO: *„Lăsaţi copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice şi să se înşele. Nu folosiţi cuvinte când acţiunea, faptul însuşi, sunt posibile.”* Johann Heinrich Pestalozzi

Problema integrării sociale a copiilor cu dizabilități este una de o importanță majoră pentru societatea românească actuală. Dezvoltarea unei societăți incluzive pentru persoanele cu handicap în general și pentru copiii cu dizabilități în special reprezintă o prioritate.

Formarea deprinderilor de viață și a unor comportamente ecologice prin desfășurarea unor activități cu caracter practic este o condiție sine qua non în evoluția societății viitoare și realizarea unui echilibru între om și mediul înconjurător.

Recunoscând faptul că orice proces de readaptare a unei persoane cu deficiențe ar trebui să țină cont de măsurile care favorizează autonomia sa personală și/sau asigură independența sa economică și integrarea sa socială cea mai complexă posibil, trebuie incluse și dezvoltate programe de readaptare, măsuri individuale și colective care să favorizeze independența personală, care să-i permită să ducă o viață cât mai normală și completă posibil.

De aceea, considerăm necesară derularea de proiecte educaţionale ce îşi propun sprijinirea şi implicarea elevilor cu dizabilităţi în activităţi educative extraşcolare prin care să se dezvolte deprinderi practice de muncă, prin utilizarea materialelor reciclabile, care le sunt la îndemână și facil de obținut.

În acest sens proiect educational „ȘI EU POT SĂ FAC!” desfășurat în unitatea noastră de învățământ, cuprins în Calendarul Activităților Educative Municipale, aflat la a VI-a ediție, vine să susțină și să implementeze în mod practic dezvoltarea unor deprinderi de muncă la elevi, prin utilizarea materialelor reciclabile, contribuind astfel la rezolvarea unora din problemele specifice de mediu.

DESCRIEREA PROIECTULUI

OBIECTIV GENERAL

- Dezvoltarea deprinderilor de abilitare practică, dobândirea flexibilităţii pentru o activitate lucrativă, care să permită la nevoie facilitarea inserţiei pe piaţa muncii a persoanelor cu nevoi speciale.

SCOP

- Proiectul se adresează şcolarilor cu dizabilitati, cadrelor didactice, părinţilor şi comunităţii locale în vederea oferiri de alternative integratoare prin activităţi specifice de terapie ocupaţională chiar în timpul şcolarităţii, care să permită crearea condiţiilor egale/echitabile de acces la educaţie, pentru dezvoltarea deplină a potenţialului personal şi reducerea inegalităţii şi a excluziunii sociale.

OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PROIECTULUI

- Formarea deprinderilor practice de lucru, prin derularea activităţilor de terapie ocupaţională,

- Dezvoltarea deprinderilor motorii la elevii cu dizabilități prin activități practice,
- Realizarea de produse finite din materiale reciclabile,
- Creşterea stimei de sine și a gradului de adaptabilitate socială,
- Dezvoltarea abilităţilor de viaţă independentă.

Pe toată perioada desfășurării activităților din cadrul proiectului este vizată realizarea de obiecte utile confecţionate din materiale reciclabile și care să poată să reprezinte la un moment dat o sursă de venit și de asigurare a unei independențe pentru elevii cu dizabilități.

În cadrul proiectului sunt instruiți profesori din unități partenere, prin prezentarea tehnicilor de baza și de realizare a obiectelor propuse, astfel încât aceștia să poată forma elevii din alte școli.

REZULTATE AȘTEPTATE

- O colecție de modele de bune practici în domeniul metodelor de lucru specifice terapiei ocupationale;
- Formarea deprinderilor lucrative prin activități de terapie ocupațională la elevii cu dizabilități;
- Formarea abilităților de viață independentă și a unor deprinderi antreprenoriale;
- Creşterea nivelului de adaptabilitate socială prin activități de socializare;
- Realizarea de produse finite de calitate în urma desfășurării activităților cuprinse în proiect;
- Formarea de comportamente ecologice prin exersarea activităților de protejare a mediului.

ACTIVITĂȚI DE PROMOVARE ȘI MEDIATIZARE

- Articole de mediatizare a proiectului pe site –ul şcolii, facebook, didactic.ro.;
- Organizarea de expozitii reunind fotografii și produse ale activităților derulate, care reflectă exemplele de bună practică împărtășite;
- Prezentarea rezultatelor în cadrul consiliilor profesorale și ale comisiilor metodice.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PROIECTULUI

- Proiectul va fi evaluat din punct de vedere al impactului asupra elevilor şi comunităţii şcolare, al rezultatelor obţinute şi al sustenabilităţii pe termen lung. Se vor analiza aspectele pozitive înregistrate, punctele tari şi punctele slabe ale proiectului.
- Metodele şi instrumentele de evaluare privesc : cuantificarea numărului de participanţi şi participarea acestora la activităţi, analiza documentelor, jurnalul proiectului. La finalul fiecărei activități, coordonatorii de proiect de la nivelul şcolilor partenere vor realiza un portofoliu cu rezultatele înregistrate. Acestea vor fi transmise în format electronic/poștă, şcolii coordonatoare.
- Evaluarea finală a proiectului privind impactul acestuia se va realiza prin chestionare transmise părinţilor, profesorilor şi partenerilor.

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI

- Elevii vor putea realiza pe baza abilităţilor şi deprinderilor de abilitare manuală formate, obiecte şi produse calitative care vor

putea fi valorificate;

- Realizarea de ateliere de creație în care se folosesc metodele de lucru însușite;
- Derularea proiectului la nivel naţional;
- Diseminarea rezultatelor obţinute pe site-urile școlilor colaboratoare;
- Colaborarea cu asociaţii şi organizaţii pentru susţinerea de acţiuni comune ulterioare;

BIBLIOGRAFIE:

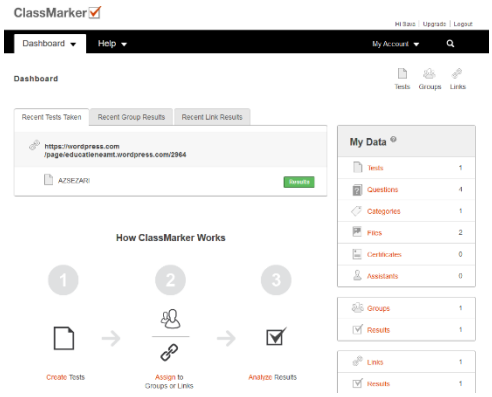
Alois Gherguț, Ciprian Ciobanu – Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale. Ghid practice, Ed. Polirom, 2009

CLASSMARKER O SOLUȚIE ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

Profesor Sava Daniel
Colegiul Național “Gheorghe Asachi” Piatra Neamț

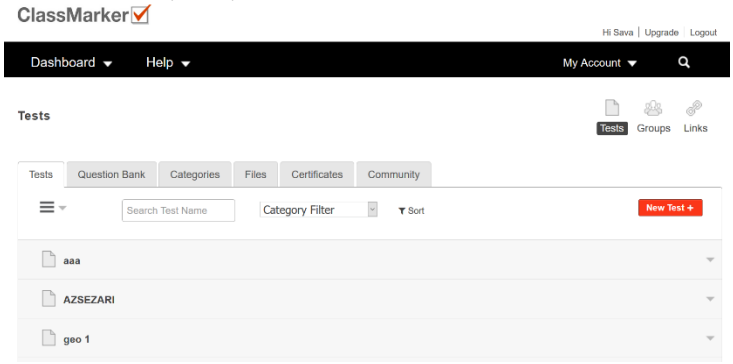
ClassMarker este un software securizat, profesionist, bazat pe web, care este ușor de utilizat, o soluție de testare sau de a crea și aplica fișe de lucru, putându-se obține și un feedback asupra testului sau modului de învățare.

Înregistrarea vă permite să vizualizați și să gestionați toate informațiile specifice contului dumneavoastră.

Crearea testelor

Secțiunea Teste este locul unde puteți adăuga și edita itemi pentru testele dvs. Accesați secțiunea Teste în meniul principal sau prin legăturile rapide afișate în partea dreaptă sus a ecranului.

Se pot crea cât mai mulți itemi și teste.

ClassMarker oferă 3 modalități de a adăuga itemi în contul dvs.:

- Creați un test și apoi adăugați itemi direct în test. Itemii sunt adăugați automat la banca dvs. de itemi, astfel încât aceștia pot fi utilizați și în alte teste.
- Adăugați itemi la banca dvs. de itemi (**Question Bank**). Selectați itemi din banca de itemi sau setați-vă testul pentru a selecta automat itemi la întâmplare din banca dvs. de itemi de fiecare dată când a început.
- Pregătiți itemi offline și îi importați la ClassMarker prin intermediul testului sau al băncii de itemi.

Prin secțiunea **Categories** se pot organiza itemii și testele. De fiecare dată când creați o nouă întrebare sau un test, vi se va solicita să setați o categorie.

Accesarea testului

Odată ce ați creat un test, va trebui să oferiți utilizatorilor accesul la acesta. ClassMarker numește acest lucru "Atribuire/ **Assigning**". Se caută butonul **Assign** de pe site.

Există două modalități de atribuire a unui test: **Groups** sau **Links**.

Utilizând Groups:

Creați grupuri pentru a înregistra în interior utilizatorii. Utilizatorii înregistrați au propriul nume de utilizator și parolă și se vor conecta prin pagina de pornire ClassMarker.com unde pot efectua testele pe care le-ați atribuit grupului lor.

Grupurile sunt excelente pentru testarea acelorași utilizatori în mod regulat.

Utilizând Links:

Creați link-uri care pot fi trimise către utilizatori pentru a vă lua testele sau pentru a le încorpora în site-ul dvs utilizând codul pe care îl furnizăm ca administrator de test. Sunt disponibile opțiuni publice și private.

Nu este nevoie să preînregistrați utilizatorii și mai multe opțiuni de restricționare a accesului sunt disponibile pentru securitatea testelor.

Setările unui test

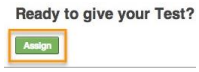
Un test poate fi programa la o anumită oră pentru o anumită durată de timp, se pot da mai multe variante de posibilități de răspuns, se poate atribui o limită de timp pentru răspuns și se oferă posibilitatea afișării pe pagină a unui număr variabil de itemi.

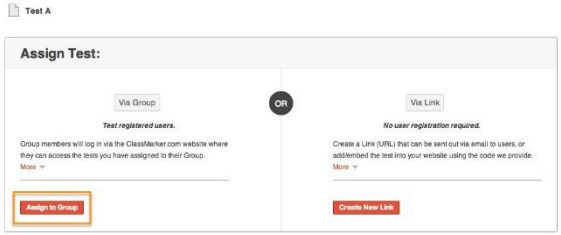
Rezultatele testului se trimit pe o adresă de email (a elevului sau a profesorului) și se oferă posibilitatea printării.

Se pot adăuga membrii și transfera dintr-un grup în altul. (Enter Members or Member Registration Codes links.)

Administrarea testului în secțiunea Groups:

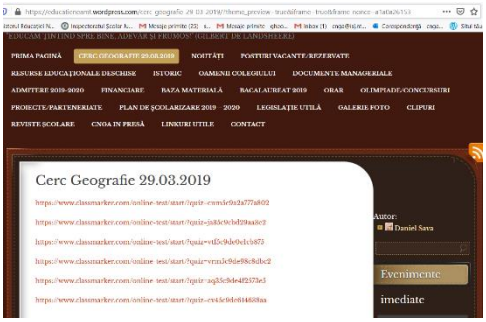
În '**Edit Test**' se selectează butonul '**Assign**' și se alege modalitatea de acces prin intermediul grupului sau unui link

Administrarea testului prin Links:

Pentru administrarea testului nu trebuie logare pe pagina ClassMarker.com. Se folosește un link care poate fi trimis direct sau accesa de pe un site.

Rezultatele testelor pot fi transferate într-un Excel prin:

- Export via the Export page
- Export via the Results section

Se pot realiza statistici ale administrării testului.

Bibliografie:

https://www.classmarker.com/

Creativitatea în activitatea didactică

Profesor Ciornei Mihaela
Școala Gimnazială Sintea Mare, jud Arad

La clasă,cadrul didactic este conducătorul activității didactice.Scopul acestuia este, ca la finalul fiecărei lecții, fiecare elev să atingă obiectivele propuse. Un criteriul important în ceea ce privește profesia de dacăl reprezintă competența profesională. Aceasta include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale cadrului didactic, asigurându-i acestuia calitățile necesare efectuării unei activități didactice care să asigure realizarea competențelor de către toți elevii.

Succesul unei activități didactice depinde dacă performanțele obținute de fiecare elev se situează aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.Pentru a atinge un nivel cât mai mare al performanțelor obținute, un cadru didactic trebuie să aibe în vedere mai multe aspecte: să fie un expert al actului predare-învățare, să fie un model pentru elevii săi,dar si un consilier a lor, să fie un agent motivator și mai ales să fie un creator al situațiilor de învățare cât mai favorabile pentru atingerea obiectivelor.

Creativitatea în activitatea didactică este una dintre modalitățile eficiente pentru dezvoltare proprie a elevului. Creativitatea în activitatea didactică presupune doua direcții: stimularea acesteia la elevi și aplicarea unor metode creative și atractive în procesul de predare-învățare. Cadrul didactic creativ dă libertate elevilor să-şi spună părerea promovând o atitudine deschisă, respectă opiniile celorlalţi, le întăteşte convingerea că pot emite judecăți valoroase, îi antrenează în procesul de evaluare, le comunică criteriile de evaluare şi le oferă timp suficient exersării. Pentru a stimula creativitatea elevului, cadrul didactic însuşi trebuie să fie creativ , să manifeste un comportament şi o atitudine pozitivă în acest sens.

Fiind profesor de matematică,consider că creativitatea este o însușire generatoare de progres. „*Diferenţa dintre a învăţa rezolvarea unei probleme şi a şti (a putea) să rezolvi o problemă nouă însemnă creativitate dar de niveluri diferite.*” (Lector universitar doctor; Neacşu Ion – Metodica predării matematicii la clasele I -IV, E.D.P., Bucureşti, 1988, p.269).Consider că rezolvarea de probleme și mai ales compunerea de probleme necesită un grad maxim de creativitate,prezentând o importanță pentru dezvoltarea flexibilităţii spontane şi adaptative, a originalităţii, a capacităţii de redefinire şi a creşterii interesului pentru problemele reale ale vieţii, precum şi la dezvoltarea formelor variate sub care se prezintă imaginaţia creatoare.Orientând activitatea elevilor,fiecare cadru didactic trebuie să îi încurajeze să descopere cunoștințe, să rezolve probleme, dar să și formulize ei însuși probleme.Astfel, elevii vor fi stimulați sădevină curioși și deschiși, să îndeplinească cu plăcere sarcinile, dar vor fi și conduși să își dobândească o gandire independent, să manifeste toleranță fată de ideile noi, să acționeze liber și să utilizeze o critică de tip constructive.Acest tip de învățare nu numai că duce la formarea unui stil creative de rezolvare a problemelor, dar are și efecte asupra dezvoltării personalității elevilor.

ORGANIZAREA SI AMENAJAREA SPAȚIULUI EDUCAȚIONAL ÎN GRĂDINIȚA STEP BY STEP

Stoica Ana
Colegiul „Mihail Cantacuzino”
Sinaia-GPP„Floare de colț-structură

Motto : *„Dascălii cu adevărat înzestraţi sunt cei care îşi aduc clasa la stadiul în care să poată spune : <Fie că sunt de faţă ori nu, clasa îşi continuă activitatea. Grupul şi-a câştigat independenţa>."(* Maria Montessori)

Se pune întrebarea dacă un învăţământ, în care se pune accent pe rezultate ale achiziţiei şi pe reproducerea unor abilităţi dinainte cunoscute, prin metode dinainte stabilite, care creează ierarhii, va trebui să fie modificat cu unul care să dezvolte oameni care vor putea să înveţe toată viaţa, să poată inventa şi colabora pentru a se realiza în profesii viitoare.

Din anul 2003 cunosc și aplic la grupă pedagogia alternativei educaționale Step by Step, deoarece aceasta este pedagogia care deplasează centrul de greutate, în ceea ce priveşte educaţia, de la profesor, din exteriorul clasei, spre interiorul acesteia, mai precis spre educabili, încercând să susţină şi să realizeze, în acelaşi timp, acea individualizare a educabililor, priviţi ca torţe ce trebuiesc aprinse şi nu ca simple vase ce trebuiesc umplute, după cum foarte frumos și sugestiv precizează Viorel Nicolescu, *„la loteria eredităţii acelaşi număr nu iese niciodată de două ori”*, fiecare copil fiind unic în felul său.
(Nicolescu, V., (2006), pag. 5)

În clasa Step by Step, spaţiul este amenajat pe ***centre de activitate***, ceea ce îi ajută pe copii să-şi dezvolte personalitatea prin faptul că le lasă posibilitatea de a alege singuri unde, cu ce, cu cine şi cât se joacă, îşi asumă responsabilităţi pentru alegerile făcute, percep activităţile ca fiind reuşite deoarece sunt potrivite nivelului lor de dezvoltare şi nu vor resimţi o frustrare ca urmare a faptului că sunt constrânşi să participe la activităţi, care sunt fie prea dificile, fie prea ușoare. Alegând singuri şi asumându-şi responsabilitatea deciziei, copiii devin independenţi, capabili să se descurce singuri, încrezători în propriile forţe ceea ce duce la formarea unei imagini de sine pozitive.

Ce sunt centrele de activitate?

Centrele de activitate, sunt spaţii educative care stimulează dezvoltarea copiilor prin propunerile de joc pe care le oferă acestora. Este important ca centrele să fie aranjate astfel încât să exprime ordine şi siguranţă pentru copil. Ordinea este un element de bază, dar care nu trebuie exagerat. Aşadar, jocurile şi jucăriile trebuie să fie ordonate, dar accesibile copiilor, care vor învăţa să le aranjeze la locul lor după ce le-au folosit. De asemenea, un joc început nu se întrerupe, iar o construcţie neterminată nu se descompune, pentru că valoarea produsului propriu este mai importantă pentru copii decât ordinea în sine.

Centrele sunt o altă amenajare a spaţiului, prin împărţirea lui în spaţii diferite, cu scopuri de cunoaştere şi dezvoltare experienţială a copilului, o altă aşezare a jocurilor şi jucăriilor în sală, o altă antrenare în joc şi activitate a copiilor, după reguli în care se stimulează motivaţia internă şi respectul de sine.

Tipuri de centre de activitate:

Construcţii (un covor şi un raft/dulapuri cu sertare în care sunt aşezate cuburi/jocuri de construcţii de diferite mărimi şi forme). Este o zonă consacrată cuburilor mari, cu ajutorul cărora copilul poate realiza diferite construcţii pe covor, implicând imaginaţia şi spiritul său creator, exersând mişcările largi şi cele fine.

Jocul de rol (o casă mică din carton sau lemn, cu obiecte de mărimea copiilor, ustensile şi mobilier, truse diferite pentru dramatizare, costume, măşti etc.).

Este locul în care copiii desfăşoară activităţi casnice şi exersează diferite roluri sociale. Îşi dezvoltă deprinderi de cooperare, de comunicare, de limbaj, de manipulare a obiectelor de uz casnic, îşi exersează imaginaţia, învaţă să se exprime artistic.

Zona senzorială/nisip şi apă (un vas mare cu nisip şi un vas mare cu apă, diferite forme cu care se pot juca). Este zona care stimulează fantezia şi imaginaţia copilului. Acesta îşi dezvoltă capacitatea tactil – kinestezică, îşi dezvoltă musculatura şi îşi îmbunătăţeşte coordonarea senzorio - motorie.

Matematică/manipulative (măsuţă şi raft în care se găsesc: material mărunt, cifre, jucării mici şi jocuri de masă). Este o zonă în care copilul capătă achiziţii în toate domeniile: cognitiv, socio – afectiv, fizic

.

Alfabetizare (rafturi cu cărţi, caiete, instrumente de scris, imagini pe teme diferite, măsuţă). Această zonă are două mari roluri în grădiniţă:

- Să apropie copilul de carte şi de simbolurile limbajului;
- Să ajute copilul să se echilibreze, să se odihnească în anumite momente.

În acest centru, copiii fac cunoştinţă în mod organizat cu cartea şi cuvântul. Ei învaţă ce reprezintă ea, care este valoarea ei şi cum trebuie să o folosească. Cu cât copiii se vor apropia mai repede şi mai adecvat de cuvântul scris din cărţi, vor reuşi să descifreze mai repede scrisul şi cititul în perioada şcolară.

Arta (acuarele, guaşe, tempera, hârtie albă şi colorată, pastă de lipit, aţă, măsuţă şi raft în care sunt aşezate în ordine toate materialele).În această zonă copiii realizează activităţi de desen, dactilopictură, activităţi practice, colaje. Este o zonă liniştită, simplă, care trezeşte imaginaţia şi spiritul creator al copilului.

Ştiinţa/colţul naturii vii (plante, mici animale de casă, acvariu cu peştişori, seminţe, vase pentru experienţe, etc.). Aici este locul unde copiii îşi asumă diferite responsabilităţi, realizează mici experienţe sub îndrumarea educatoarei, fac diferite observări.

Pentru o bună desfăşurare a activităţilor în centrele de activitate, educatoarea împreună cu copiii stabilesc la începutul anului, atunci când sunt prezentate centrele şi materialele corespunzătoare, nişte reguli care trebuie respectate de către copii.

Rolul educatoarei în amenajarea spaţiului

În realizarea aranjamentelor de spaţiu educatoarea trebuie să parcurgă următorii paşi:

- alegerea spaţiului grupei şi aranjarea elementelor de mobilier;

- stabilirea climatului spaţiului (căldură, sursă de apă, lumină, curăţenie);
- identificarea resurselor materiale şi depozitarea lor;
- amenajarea centrelor de activitate.

Pentru amenajarea utilă a sălii de grupă, educatoarea trebuie să ţină cont de următoarele cerinţe:

- să planifice activităţile înainte de amenajarea spaţiului;
- să planifice amenajări ale mobilierului cât mai flexibile, în aşa fel încât centrele să poată fi extinse sau reduse în funcţie de cerinţele activităţilor;
- să aranjeze materialele la nivelul copiilor, în aşa fel încât aceştia să le poată folosi singuri şi să le poată pune la loc;
- să organizeze şi spaţii liniştite, în care copilul să se simtă singur, chiar să se odihnească;
- să gândească spaţiul pentru mişcare şi libertate de acţiune din partea copilului;
- să plaseze centrul „nisip și apă” lângă o sursă de apă şi pe o suprafaţă uşor de curăţat;
- să plaseze centrele zgomotoase departe de cele care cer linişte şi concentrare;
- să amenajeze zona bibliotecii într-un spaţiu luminos şi liniştit;
- colţul naturii are nevoie de lumină, aer şi spaţiu;
- să aibă în vedere un spaţiu în care copiii să-şi ţină hainele personale;
- să plaseze mobilierul în aşa fel încât să poată vedea toţi copiii, în toate centrele folosite;
- să marcheze centrele de activitate prin simboluri pe care copiii să le recunoască.

Sala de grupă trebuie să îndeplinească şi un rol estetic. Deşi este aglomerată cu jocuri, jucării şi diverse materiale, ea trebuie să ofere o imagine globală simplă, plăcută şi de siguranţă pentru copil. Împodobirea sălii cu desenele şi lucrările copiilor este mult mai eficientă decât pictarea pereţilor.

Concluzionând, putem spune că sala de grupă exprimă creativitatea, flexibilitatea şi competenţa profesională a educatoarei.

Recunoaşterea valenţelor formative ale mediului educaţional este una din ideile deosebit de valoroase promovate de reforma învăţământului preşcolar. În acest sens, într-un program educativ la vârstele timpurii este foarte important să acordăm o atenţie deosebită amenajării spaţiului.

BIBLIOGRAFIE:

1. ***Proiectul pentru Reforma Educaţiei Timpurii;***
2. ***Noul Curriculum pentru educație timpurie***, (2018);
3. **Taiban, M., Varzari, E., Andreescu, F.,** ***Pedagogia prescolara***, (1970), Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti. *Manual pentru liceele pedgogice de educatoare;*

Favoriser la communication en classe de langues

Prof. Nicoleta Drăgan
Colegiul Tehnic de Aeronautică « Henri Coandă », București

Depuis longtemps, la communication a une place privilège et primordial dans la vie social de l'homme, selon ce dernier le fait de communiquer avec des autre est conçu comme un moyens efficace afin de matérialiser ses pensées et ses idées qui ont un caractère abstrait pour les transférées sous forme des énoncés concrets, ainsi les préoccupations quotidiennes de la vie social de l'homme lui impose de faire des échanges prenant comme un exemple les échanges qui se manifestent dans le domaine commerciale où cet acte est une nécessité. En effet cet acte nous permet d'établir des relations avec les autres car la nature humaine consiste à vivre ensemble.

Il est important de signaler que la communication n'est pas un acte simple surtout lorsqu'on communique en langue étrangère. Une difficulté se manifeste au niveau de la compréhension, ce qui cause un blocage de toute la situation de communication. Les lacunes qui apparaissent chez les apprenants les empêchent de décoder le message émis, donc les difficultés se manifestent, évidement, au niveau de la production et aussi au niveau de la compréhension. Cette situation se manifeste avec plus de clarté dans les milieux scolaires où on parle d'une communication dite didactique.

La communication didactique a certaines particularités qui lui donnent les caractéristiques de complexité et de difficulté pour l'enseignant ainsi que pour l'apprenant. Dans le premier cas, l'enseignant se trouve face à des multiples obstacles, car de plus à la maitrise de la langue, il doit maitriser les différentes méthodes pédagogiques pour faciliter la tâche, de la compréhension et par la suite de la production en langue étrangère, à l'apprenant. Dans le deuxième cas, ce dernier qui se trouve dans cette situation de difficulté doit de sa part fournir des efforts pour arriver à réussir la communication orale en classe de langue

La communication est une condition de la vie humaine et le ciment de l'organisation sociale. Elle est primordiale dans la mesure où elle détermine la connaissance que l'être humain a de son univers. A l'heure actuelle, le mot « communication » est apparu dans plusieurs domaines des sciences humaines telles que linguistique, didactique. Ce mot sert à désigner de nombreuses réalités. Face à cette multitude d'usages de « communication », il est nécessaire de commencer par certaines définitions relatives à notre domaine de recherche, particulièrement celui de la didactique de l'enseignement des langues étrangères. Selon Le Dictionnaire étymologique et historique de la langue française (1996), le mot « communication » est une dérivation du mot « communiquer » venant du mot latin « communicaire ». Le mot « communiquer » apparaît au XIVe siècle avec le sens de « mettre en commun », « mettre en relation » et « faire connaître ». A partir de ces significations générales, le sens du mot « communication » évolue en fonction du temps afin de désigner non seulement l'action de communiquer mais aussi les rapports entre les êtres humains.

Aujourd'hui, l'apprentissage d'une langue étrangère ne consiste pas seulement à mémoriser des formes et des structures linguistiques mais aussi à développer la capacité à utiliser de façon appropriée des ressources langagières pour communiquer. En ce sens, la langue est effectivement reconsidérée selon les contextes socioculturels de son utilisation sous la lumière des théories sociolinguistiques, pragmatiques, linguistiques, etc. L'enseignement de langue est désormais orienté vers la communication. Il ne s'agit plus d'apprendre les langues pour connaître leur grammaire, ni seulement pour découvrir leur littérature, mais pour échanger

avec ceux qui les parlent. Dans cette perspective, l'enseignement d'un savoir linguistique ne suffit plus, on doit viser l'apprentissage de savoir-faire langagiers permettant de réaliser des objectifs de communication.

Dans ce contexte, les démarches actuelles de pratique conversationnelle en classe de langue étrangère consistent essentiellement à proposer des situations de communication qui motivent les apprenants et à leur fournir les moyens linguistiques nécessaires pour favoriser leur processus d'échange conversationnel. Par ailleurs, la classe de langue doit être le lieu où les apprenants s'approprient, non seulement un savoir linguistique, mais aussi des savoir-faire langagiers qui leur permettront de réaliser des objectifs communicatifs, tout en s'adaptant au contexte social et culturel de l'échange. Parallèlement, les activités communicatives orales qui se déroulent en ce milieu telles que exercices interactifs, activités ludiques, jeux de rôle, simulations, etc. visent également à 6 amener les apprenants à l'interaction la plus proche et la plus authentique possible de la vie réelle. Toutefois, la classe de langue est considérée comme un lieu d'interaction ritualisée qui limite la liberté interactionnelle des apprenants au cours de leurs productions verbales et peu propice à une communication authentique. En conséquence, les échanges conversationnels en classe, comparés à ceux qui se déroulent en milieu naturel, sont qualifiés de peu favorables à l'acquisition d'une compétence communicative. Les apprenants, même de niveau avancé en langue cible, sont donc confrontés à des difficultés d'expression et de compréhension au cours de leur communication réelle en cette langue.

Maîtriser une langue étrangère n'exige pas simplement la compréhension de la langue utilisée, mais surtout des capacités de compréhension du comportement du locuteur natif de cette langue. Communiquer bien en français demande plus que la connaissance de la langue française ; pour y réussir il faut connaître aussi la culture de l'interlocuteur car la langue et la culture ne sont pas des entités séparées mais chacune est produite par une relation dynamique avec l'autre. L'emploi d'une langue donnée est révélateur de la personnalité et de l'identité du sujet parlant. La langue est considérée comme faisant partie du patrimoine culturel d'un peuple. La culture, à son tour, joue le même rôle que la connaissance de la syntaxe dans le décodage des significations de référence. En d'autres termes, les différences culturelles affectent le jugement à la fois au-delà et en deçà du niveau de la conscience. En communiquant, il faut de bonnes connaissances de la langue et une compréhension approfondie du peuple et de la culture qui l'utilisent. On a besoin de la langue pour comprendre la culture, mais on a aussi besoin de la culture pour comprendre la langue.

Les sciences de communication, la didactique des langues étrangères, ont montré que toute rencontre avec l'Autre implique un partage de systèmes symboliques différents d'ordre culturel. Face à chaque cas de communication, les locuteurs déduisent sa valeur sémantique grâce à une procédure de traitement de l'information qui tient compte de l'allocutaire, des catégories sociales que le contexte permet de leur attribuer, du sujet. La capacité d'interpréter un message est directement liée au milieu familial de l'allocutaire, à son vécu parmi ses pairs et à son éducation. Il faut connaître le mode d'usage des locuteurs car l'utilisation du langage est guidée par des normes de caractère social. En ce sens, les convenances ne sont pas des mécanismes innés mais bien sociaux. La manière de savoir des aspects tels que le moment auquel nous pouvons parler et celui auquel il est plus adéquat de garder le silence ; le moment auquel il est convenable de rire et celui auquel il est préférable de ne pas le faire ; les contextes dans lesquels il faut utiliser un type linguistique formel, et ceux dans lesquels il est plutôt préférable d'utiliser des formes plus spontanées, etc. sont aussi contrôlées par des normes sociales. Dans ce contexte, il importe que la finalité principale du processus d'enseignement/apprentissage de FLE vise à faire acquérir aux apprenants, à la fois une compétence linguistique et des savoir-faire communicatifs car l'usage d'une langue en situation réelle demande effectivement une connaissance de la société sous tous ses aspects : réalité actuelle, codes comportementaux, valeurs

morales, etc. En ce sens, l'étude des rituels communicatifs ainsi que l'enseignement de ceux-ci a un impact considérable sur l'efficacité du processus d'échange verbal chez les apprenants en classe de FLE.

Toute situation de communication a comme objectif la transmission de l'information. Tandis que le premier objectif de la communication didactique (d'enseignement /apprentissage) est de développer chez l'apprenant les compétences de comprendre de parler, d'écrire, et de lire en fait c'est apprendre à communiquer, prenant en considération les différentes dimensions culturelles et discursive propre à cette langue étrangère.

La communication orale permet à l'apprenant d'acquérir des compétences spécifiques à la langue lors de l'échange verbale en classe. De plus, la communication orale crie chez l'apprenant l'habitude de partager ses idées, avec son enseignant ou avec les autres apprenants. Ainsi cet acte lui permet d'avoir un esprit ouvert qui accepte les critiques des autres.

Comme nous avons déjà signalé que l'objectif principal de la communication orale en lasse est un objectif à long terme qu'est la préparation des étudiants à la vie universitaire, alors les compétences acquises lors de la communication orale en classe permet à l'apprenant de communiquer correctement et de manière efficaces.

Discovering Rhode Island – an on-line WebQuest

prof. Iudit-Alexandra Moise
Colegiul National Pedagogic “Constantin Brătescu”
Constanța

More than ever, the current situation is forcing us to be technologically-innovative and creative and, as such, on-line resources are of great use. Whether we create them ourselves or use those made available by other teacher, we have to admit that such resources prove their efficiency more than ever. WebQuests represent an ‘inquiry-oriented lesson format’ which encompass all the stages of a project. They give us the possibility to add any links we consider appropriate as well as assessment grids to use while grading the projects.

WebQuests are, by default, divided into six parts: *Welcome*, *Introduction*, *Tasks*, *Process*, *Evaluation*, *Conclusion*. Students simply click on the respective tab and they are instantly taken to the section they want to focus on in more depth. The WebQuest I chose to write about is called *Discovering Rhode Island* and I use it during my U.S. Geography classes with my English-bilingual 9th graders. It can also be used for the Culture and civilization classes which are studied during the 11th and 12th grades.

The *Welcome* part focuses on a brief description of what students are about to experience. It can be considered a form of lead-in, trying to get students used to the atmosphere and triggering their interest in the topic, for example: *As part of our journey through the US geography we will focus on several states in particular whose geography we will study in greater depth. Why Rhode Island for this session? Click on the Introduction to see*. You can also add the grade level, curriculum and key words.

The *Introduction* offers a brief insight into the location as well as a link to a YouTube video showing the breathtaking scenery of the smallest state in the U.S. It also allows for the possibility to add various other links towards various websites which students can gather information from. The next tab, *Tasks*, tells students exactly what they have to do. In order to complete their assignment they will be divided into 5 groups. Each group will focus on one of the following topics: 1. Relief and drainage, 2. Climate, plant and animals, 3. Population and settlement pattern, 4. Resources and manufacturing, 5. Transportation. As a group, they will have to create and present in class a PowerPoint presentation containing the most relevant data about their respective topic. Students should remember that both *telling* and *showing* are important so they may feel free to include as many images as they consider necessary. They will be given 10 minutes to deliver their presentation and each presentation will be followed by a 5-minute *Question and Answer* session, so they should be prepared to impress their peers with the knowledge gained while working on the project. They also have access to various pieces of information on the topic, which they can reach with a simple click.

The *Process* tab focuses on assigning roles and giving instructions for students to take into consideration while delivering their presentations. For this particular WebQuest, I decided that, in their groups, each student would have a different responsibility but that they should decide among themselves which one would have each of the following roles: *Team Leader* – the student who has to clarify and maintain organization as well as make sure that deadlines are respected; *Researcher* – the student who contributes content expertise; *Writer* – the one who writes the content; the *Graphic artist* – the one whose task involves selecting the appropriate visual images and last but not least the *Editor/proofreader* – the student who makes sure that written elements are coherent.

As mentioned earlier, in addition to assigning roles, in this part of the WebQuest the teacher should also offer clear instructions as to the structure of the PowerPoint presentation. In this specific situation, I emphasized the following criteria: the title

can be clearly seen on the first slide; the roles assigned to each group member are written on the second slide; the last but one slide must be a Glossary of the terms you encountered while researching for the project; the last slide provides a brief, five-question quiz for your peers. I also decided to add some additional tips, so as to make sure that my students were prepared for the final part of the project: the oral presentation. As such, I gave them the following suggestions: a) While you had different roles in creating the presentation, you will all have to be involved in delivering it. So, do not choose a spokesperson for this particular task. I am interested in hearing each and every one of you; b) Make sure you have decided who says what before delivering the presentation; c) Should one of your colleagues have "stage fright", feel free to give him/her a helping hand.

For the *Evaluation* part I chose to create a *Rubrics* grid, another technological tool which is really to use and which is extremely helpful in assessing students. For my Rubrics grid, I chose the following criteria: Comprehension, Preparedness, Stays on Topic, Vocabulary, Listens to other Presentations, Content. Each criterion is thoroughly described so as to make it easy for students to be graded fairly. It also provides a final score which is the automatic sum of the scores received for each individual criterion.

The Conclusion tries to focus on students' approach towards the project. Thus, they are invited to perfprm a series of tasks meant to identify their feelings throughout the entire project. I decided to ask them to write down one adjective to describe theirfeelings for each of the following situations: **before** starting your work; **while** working with your peers; **after** delivering the final product. This is the final question of the project: *Write a five-item list comprising the most interesting facts about the geography of Rhode Island you discovered while working on the project or while listening to the presentations delivered by your colleagues in class. Why are these five items relevant for you? At the end of the session, is there anything about your project you would change? Why (not)?*

In conclusion, I can definitely say that WebQuests are extremely relevant and they help us synthesize the information as well as give clear instructions. We just have to send our students the link to the respective project and they can access it at any time, which is appropriate in case students need to refer back to the instructions. They can be used for any type of projects both during on-line and face-to-face classes and students generally had an extremely positive feedback at the end of projects such as this one.

„INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING ACTIVITY“

Ipate Anca
Liceul Tehnologic “Arhimandrit Chiriac Nicolau”
Vânători Neamț

„Dacă cineva stăpânește bazele domeniului studiat și dacă a învățat să gândească și să lucreze independent, el își va găsi cu siguranță drumul și, în plus, va fi bine pregătit pentru a se adapta progresului și schimbării.”
Albert Einstein

Aș dori să vă împărtășesc Dumneavoastră, stimați colegi, ceva din experiența avută ca profesor de Religie care a predat și la o clasă Step by Step (în cadrul Liceului Vasile Conta’’din Tg.Neamț) colaborând în mod deosebit cu domnii învățători(actualmente profesori) Constanța și Constantin Popa care au implementat acest program. Am încercat astfel un nou mod de a educa elevii, de a lucra cu ei, de a-i forma pentru viață.

Totul s-a derulat după anul 2002, fiind atunci profesor debutant și cu dorința arzătoare de a ajunge, atât cât mi-a fost îngăduit, în sufletelul fiecărui copilaș pentru a-l înțelege mai bine în drumul său spre cunoașterea lucrurilor și a lui Dumnezeu.

Cu toate că programul a durat doar patru ani am decis atunci că voi continua să-i formez pe elevi prin această metodă ba chiar i-am educat și pe proprii copii astfel.

Iată programul:

Dimineața copiii sosesc la scoală. Unul dintre învățători îi primește, copiii își pregătesc ținuta confortabilă: se descalță și își iau pantofi lejeri, clasa fiind prevăzută cu mochetă, se dezbracă. Programul începe cu „Întâlnirea de dimineață”,copiii stau jos, în cerc într-un spațiu comun. Se prezintă „Agenda zilei”, care reprezintă planificarea activităților din acea zi. Au loc discuții, întrebări până când se constată că a fost înțeles și acceptat. Un alt moment este completarea calendarului zilei: precizarea datei, a evenimentelor sociale și personale,aspectul vremii, comentarii, întrebări.

Urmează apoi mesajul zilei - un mesaj conceput de învățător pentru a introduce cunoștințele sau deprinderile noi de achiziționat și de prelucrat pe centre de activități. Mesajul dă prilejul de introducere - de dorit, interactivă - a noțiunilor noi și reamintirea celor anterioare necesare introducerii celor noi, prin dirijarea întrebărilor și abilităților copiilor.

Centrele de activitate sunt folosite adecvat pentru a susține interesul pentru rezolvarea unor activități specifice: citire, scriere, arte, științe, ştiințe sociale,etc.,pentru dobândirea ori consolidarea de abilitați specifice.

Pe un adult ,trecut prin școala tradițională, îl vor surprinde probabil unele lucruri, cum ar fi solicitarea ajutorului unui coleg în rezolvarea sarcinilor, lucrul în grup, chiar copiatul care totuși se face prin exersarea capacităților proprii de lucru și va adăuga cu siguranță și ceva personal. Colaborarea va fi cultivată în locul concurenței.

Datorită activității pe centre, colaborării și nevoii de comunicare, în clasa Step by Step nu este și nici nu se cere o liniște deplină; este un zumzăit ușor, un zgomot de activitate continuă. Egalitatea cu adulții, critica în limite civilizate este încurajată. Uneori copiii citesc sau lucrează pe jos, ori în poziții ciudate, care le sunt confortabile, acestea le sunt permise cu condiția să nu conducă la vicii posturale. Copiii cu diferențe foarte mari de performanță colaborează în sarcini, fără ca diferențele de ritm și stil individual să perturbeze achizițiile. Nu există categorisiri, ierarhizări ale copiilor.

Stabilirea regulilor

Încă din primele zile de scoală elevii sunt implicați în crearea regulilor ce trebuie respectate, garanție a siguranței, și spre a le fi ghid de conduită. După ce au fost discutate, ele se afișează în clasă. Această imagine reprezintă prima formă a regulilor și „semnătura” fiecărui copil că a luat cunoștință de ele. Ulterior s-au scris într-o formă mai îngrijită, s-au afișat la loc vizibil. Învățătorii au rolul de a –i încuraja pe copii să le respecte.

Noutățile zilei

Un alt moment important este acela al Noutăților. Copiii se înscriu, îndeobște, prin scrierea numelor lor pe șevaletul de prezentare, pentru a comunica celorlalți noutățile sau experiențele personale deosebite. (De la ce i s-a întâmplat ieri, la ce a visat, ori ce a citit nou, ce experiențe de cunoaștere ori emoționale a avut, orice este posibil). Noutățile sunt comunicate celorlalți din ,,Scaunul Autorului”, unde copilul va fi valorizat, dar va avea și responsabilitatea comunicării, întrucât urmează întrebările și comentariile colegilor.

Stabilirea responsabilităților

La fel de importantă este și stabilirea responsabilităților zilnice, rezultatul discuțiilor este afișat la loc vizibil. Pentru ca materialele să fie permanent la îndemâna copiilor, ei sunt ajutați și încurajați să le așeze la loc. Așadar, Programul Step by Step pentru învățământul primar pune în valoare respectul reciproc și responsabilitatea față de cei din jur, onestitatea, civismul și seriozitatea.

Lucrări realizate de copii, produse finale la studii tematice.

Bibliografie:

- Cerghit , Ioan - Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006
- Cucoș, C. (coordonator.) – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002

Învățarea interactiv-creativă – abordari moderne în activitatea didactică

Grecu Carmen Constanța
Școala Gimnazială Specială Nr. 2, București
Simion-Blândă Elena
Școala Gimnazială Specială Nr. 2, București

Conceptul de învăţare interactiv-creativă poate fi definit ca fiind un proces evolutiv, care are la bază receptivitatea faţă de experienţele noi, căutate şi rezolvate prin explorare, deducţie, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare, punând accentul pe realizarea conexiunilor între sensuri şi solicitând o profundă implicare intelectuală, psihomotorie, afectivă şi voliţională.

În cadrul învăţării interactiv-creative, elevul descoperă, inferează, imaginează, construieşte şi redefineşte sensurile, filtrându-le prin prisma propriei personalităţi şi solicitând procesele psihice superioare de gândire şi creaţie. Acest tip de învățare este dezvoltat ca urmare a eforturilor individuale şi colective, a interacţiunii educatului cu ceilalţi, bazându-se pe schimburile sociale în dobândirea noilor informații și cunoștințe.

Persoana care învaţă activ este propriul iniţiator şi organizator al experienţelor de învăţare, capabilă să-şi reorganizeze şi să-şi restructureze în permanenţă achiziţiile proprii, în viziune sistemică. Dezvoltând acest tip de învăţare activă, cadrele didactice stimulează elevii să devină capabili să elaboreze proiecte personalizate de învăţare, să-şi asume responsabilitatea desfăşurării învăţării, conştientizând, aplicând, (auto)evaluând, gestionând şi dobândind progresiv autonomie în propria formare.

În literatura de specialitate, învăţarea activă (active learning) este definită drept un mediu de învăţare care permite elevilor să discute, să asculte, să citească, să scrie şi să reflecteze asupra propriilor modalităţi de cunoaştere prin intermediul exerciţiilor de rezolvare de probleme, prin participări în cadrul micro-grupurilor informale, prin simulări şi studii de caz, prin jocuri de rol şi alte activităţi, toate menite să-i solicite să aplice ceea ce învăţă. Multe studii din domeniul educației demonstrează faptul că învăţarea este mai eficientă atunci când elevii sunt implicaţi în manieră activă în acest proces. Strategiile de instruire care angajează elevii în procesul de învăţare stimulează gândirea critică, sporesc gradul de conştientizare şi de responsabilitate din partea acestora.

Interactivitatea are la bază relaţiile reciproce şi se referă la procesul de învăţare activă, în cadrul căreia cel care învaţă acţionează asupra informaţiei pentru a o transforma într-una nouă, personală şi interiorizată. În sens constructivist, cel care învăţă reconstruieşte sensuri prin explorarea mediului înconjurător/educativ, rezolvând probleme şi/sau aplicând informaţia dobândită în situaţii noi. Pentru o învățare interactivă eficientă, există câteva principii directoare care ghidează construirea unor strategii didactice aplicabile în acesată situație, și anume:

- Elevii îşi construiesc propriile înţelesuri şi interpretări ale instruirii.
- Scopurile instruirii sunt discutate, negociate împreună cu elevii, nu sunt impuse de către profesor.
- Sunt promovate alternativele metodologice de predare – învăţare – evaluare.
- Sarcinile de învăţare solicită informaţii trasdisciplinare şi analize multidimensionale ale realităţii.
- Evaluarea este mai puţin criterială şi mai mult reflexivă, integrând metode alternative de evaluare.
- Sunt promovate învăţarea prin descoperire şi rezolvarea de probleme.

Învăţarea interactiv-creativă constă într-un proces de creare de semnificaţii faţă de noua informare şi de cunoştinţele anterioare, de transformare a structurilor cognitive ale elevului, consecinţă a încorporării noilor achiziţii (cunoştinţe, priceperi şi deprinderi), prin angajarea eforturilor intelectuale şi psihomotorii de construire a cunoaşterii.

Interactivitatea presupune interrelaţionarea directă sau mediată cu ceilalţi (cu profesorul şi colegii) şi procese de acţiune transformativă asupra materialului de studiu. Creativitatea solicită procese de combinare, de conversie, de imaginare şi restructurare continuă a datelor, prin situarea celui care învaţă şi situaţii problematice care necesită rezolvare. Putem vorbi despre o învăţare creativă atunci când elevul dobândeşte o experienţă nouă prin propriile puteri, experienţă pe care o descoperă şi exersează în cadre problematice divergente. Interactivitatea presupune creativitate, în timp ce creativitatea poate fi individuală sau de grup.

Instruirea interactivă, asociată tipului superior de învăţare şcolară interactivă şi creativă, implică conjugarea eforturilor ambilor agenţi educaţionali (profesor – elevi) în construirea cunoaşterii. Relaţia profesor-elev se redimensionează. Educatul îşi asumă rolul de subiect, de agent al propriei formări, iar profesorul este ghidul său în demersurile întreprinse. Este dezirabil ca învăţarea interactivă să determine, pe lângă implicarea activă a elevilor, şi plăcerea de a descoperi şi de a învăţa prin dezvoltatea iniţiativelor personale. Acest fapt poate crea sentimentele pozitive – de încredere în propriul potenţial, de dorinţă de cunoaştere, de împlinire, motivând activităţile de cunoaştere viitoare. În consecinţă, învăţarea interactiv-creativă este necesară pentru a crea o personalitate creativă, un constructor de idei care nu rămâne suspendat în sistemul sau ideativ, ci îl foloseşte pentru a elabora decizii şi a rezolva problemele vieţii prin acţiune. Acest tip de învăţare nu se opune învăţării şcolare clasice, ci este o nouă calitate a acesteia prin obiectivele pe care le urmareşte privind formarea personalităţii umane. Ea pune accentul pe învăţarea prin cercetare şi descoperire, pe învăţarea prin efort propriu, independent sau dirijat; pune accent mai ales pe echipamentul intelectual operatoriu, pe gândire şi imaginaţie creatoare. Învăţarea prin descoperire asigură însuşirea activă şi trainică a cunoştintelor – procesele de asimilare şi înţelegere fiind mai atractive, ea are o valoare formativă mai mare, favorizând dezvoltarea atitudinilor şi a spiritului investigativ şi inventiv, flexibilitatea şi productivitatea gândirii, a curiozităţii organizate, a motivaţiei complexe şi a creativităţii individului, nefiind însă excluse preocupările pentru educarea memoriei şi dezvoltarea calităţilor acesteia, deoarece fără aceste instrumente gândirea şi imaginaţia creatoare nu ar dispune de material de proiectare.

Specificul învăţării creative este înţeles ca o apropiere maximală de modelul cunoaşterii active, prin explorare, ipoteză, deducţie, punere şi rezolvare de probleme, dar şi de realizare practică de proiecte transformative. Orice teorie, orice mecanism, orice creaţie artistică pleacă de la datele existente, pe care individul creativ le asociază în moduri la care nimeni altul nu se gândise până atunci. Învăţarea creativă are la bază tocmai aceste procedee de combinare, de reorganizare, de inversare şi înlocuire, folosind metoda încercării şi erorii, a tatonărilor succesive. Pentru specialiştii în educaşie, creaţia constituie tipul superior de învăţare, ultimul în ierarhia propusa de el şi constă în combinarea a două sau mai multe reguli însuşite anterior pentru a produce o nouă capacitate ce poate fi demonstrată ca depinzând de o regulă supraordonată. Creaţia, deşi relativ asemănătoare cu rezolvarea de probleme, o depăşeşte însă pe aceasta. Ea presupune un salt calitativ, o combinare a ideilor din sisteme de cunoaştere mult diferite, o folosire îndrăzneaţă a analogiei ce depăşeşte ceea ce se înţelege, de regulă prin generalizarea în interiorul unei clase de situaţii problematice. Specificul procesului activ-creator reprezintă însă nu soluţionarea de probleme, ci găsirea lor, deci nu problem-solving (rezolvarea de probleme), ci problem-finding (descoperirea de probleme), acest termen devenind, în acest context, sinonim cu cel de problematizare

– problematizarea / generalizarea, descoperirea de probleme reprezintă esenţa procesului de creaţie. Noile orientări postmoderniste asupra ştiinţei educaţiei solicită cu necesitate aplicarea unor strategii interactiv-creative în predarea şi învăţarea şcolară.

Un elev poate avea profilul unuia activ şi creativ atunci când intervine efectiv în activitatea didactică şi îi modifică variabilele, parametrii caracteristici: depune eforturi de reflecţie personală, de gândire, efectuează acţiuni mintale şi practice de căutare, cercetare, redescoperă noi adevăruri, reelaborează noi cunoştinţe, conştientizând faptul că întotdeauna influenţele şi mesajele externe acţionează prin intermediul condiţiilor interne. Această perspectivă asupra elevului se opune celei tradiţionale conform căreia el recepta în mod pasiv informaţiile oferite de către profesor, urmând ca ulterior să le reproducă. De interactivitate dă dovadă elevul care devine atât coparticipant, alături de profesor, al propriei formări, cît şi coresponsabil de realizarea şi efectele procesului de învăţare. Asumându-şi rolul de actor în actul educativ, el îşi proiectează eficient modulul de învăţare personalizat, îşi construieşte cunoaşterea asumându-şi riscuri, conştientizând eforturile necesare, alegându-şi strategiile de învăţare, gestionându-şi timpul și apelând la evaluări formatoare. Pregătirea pentru o învăţare autonomă valorizează motivaţia intrinsecă a educatului, dorinţa de a căuta, de a experimenta, de a descoperi, de a crea şi de a inventa. Elevul activ-creativ realizează demersuri critice şi creative, depune eforturi proprii înscrise în schimburi sociale, în scopul accederii la noua cunoaştere.

Elevul activ şi creativ dă dovadă de multă îndrăzneală în aprecierea critică a unui produs, de independenţă în abordarea şi analiza problemelor, de spirit de contraargumentare, de libertate în manifestarea comportamentală generală. De multe ori, comportamentul lui la ore devine deranjant pentru unii profesori mai conservatori. El iese din tiparele prestabilite ale activităţii atunci când acestea devin plictisitoare, rutiniere. Profesorul trebuie să profite de nevoia lui de cunoaştere şi de avântul său în activitate, canalizându-i eforturile în direcţii constructive prin oferirea de ocazii variate, menite să-i alimenteze setea de nou şi de descoperire. Comportamentul nonconformist care se exprimă puternic în activitatea creatoare nu trebuie interpretat de către cadrele didactice drept o atitudine indisciplinată, o dovadă de impolitețe sau o lipsă de respect. El nu trebuie frânat printr-o atitudine negativă, de respingere, de disciplinare ci, dimpotrivă, trebuie creat un climat favorabil de manifestare liberă a spiritului creator. Elevul activ şi creativ se caracterizează prin spirit de independenţă în muncă, o gândire care se desfăşoară pe traiecte lungi, fără bariere de ordin cognitiv, manifestând o puternică şi neobişnuită tendinţă de a explora şi de a crea. Copii din această categorie sunt mai puţin interesaţi de activitatea în echipe şi au tendinţa de a-şi întocmi un plan personal de lucru, păstrând legătura numai cu un număr restrâns de prieteni.

Profilul elevului creativ şi dinamic se referă la acele trăsături care dovedesc capacitatea de a se detaşa de informaţii, de a se mişca liber în sfera cunoştinţelor, manifestând iniţiativă şi spirit independent. Persoanele creative au un nivel superior de aspiraţii, au interese variate, manifestă o vie şi permanentă curiozitate, ieşind din şablon, punând în discuţie probleme interesante. Elevul cu potenţial creativ înalt are încredere în forţele proprii şi este capabil de o corectă autoevaluare. În relaţiile cu cei din jur manifestă comportamente controlate, dorind să ofere o bună imagine atât în faţa profesorilor, cât şi în faţa colegilor. O atitudine specifică tinerilor şi adulţilor cu potenţial creator înalt, indiferent de domeniu, este interesul viu pentru orice informaţie, aceştia având un grad de activism foarte ridicat. Pentru oamenii înalt creativi nu există lucruri neinteresante, totul depinde de cine sunt privite, la ce tip de cunoştinţe ale individului sunt raportate şi mai ales modul cum sunt analizate, interpretate.

Strategiile didactice interactive sunt recunoscute drept modalităţi eficiente de stimulare a potenţialului creativ atât individual cât şi grupal, promovând o metodologie care exersează capacităţile cognitive superioare ale elevilor și dezvoltând inteligenţele multiple ale acestora.

BIBLIOGRAFIE

1. Bocoş, M., 2002, *Instruire interactivă. Repere pentru reflecţie şi acţiune*. Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
2. Oprea, C. L., 2009, *Strategii didactice interactive*. Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., ed. a IV-a.
3. Pânişoară, I.O., 2009, *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*. Iași, Editura Polirom.

Din spatele catedrei, în fața ecranelor

Prof. consilier școlar: Vesa Andreea
Colegiul Național „Samuil Vulcan” Beiuș, Jud. Bihor

Tradițional este mai bine. Tradițional este mai sigur, reprezintă ceea ce au promovat și încercat ani de-a rândul toții profesorii dinaintea noastră și uite ce generație minunată și educată a ieșit de pe băncile școlii. Le-a prins bine să învețe mot a mot eseurile și să nu aibă curajul sau nici măcar oportunitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la ceea ce învață.

Da, cu siguranță au funcționat aceste metode și o parte importantă dintre elevi au ajuns să aibă o profesie de renume și să își folosească aptitudinile și cunoștințele pentru a excela în ceea ce fac. Însă mulți dintre ei ajung să fie temători, să rămână potigniți într-un sistem, care cu bune cu rele, le oferă siguranța zilei de mâine. Și uite așa zilele trec și ei se mulțumesc cu ceea ce li se oferă, învățați fiind că părerea lor nu contează, că ar fi mai bine să stea cuminți și să asculte. Ideile noi și creativitatea nu erau neaparat cele mai apreciate, pentru că mai devreme sau mai târziu ajungeai să te întorci împotriva sistemului și să-l deranjezi, așa că mai bine te abțineai.

Am evoluat și ne-am dezvoltat ca și națiune tocmai datorită unor persoane care au avut curajul să se abată de la reguli și să găsească o altă modalitate, inovativă, de a crește, de a progresa.

Datoria noastră, ca și cadre didactice este de a le oferi elevilor oportunitatea să se exprime, în diverse forme, pentru a putea să găsească ei alternative la problemele care apar. Educația din școli este important să nu se rezume doar la a învăța o teorie a cărei aplicabilitate elevii nu o găsesc și nici nu o vor folosi în viața de zi cu zi.

O generație trece pentru ca alta să-și facă apariția. O generație este definită ca fiind media intervalului de timp dintre nașterea părinților și nașterea urmașilor lor (McCrindle, 2009). Este cursul firesc al vieții și cu trecerea timpului și a progresului pe toate planurile, generațiile care vin sunt din ce în ce mai informate, digitalizate și cu dorința de a găsi în ceea ce învață o utilitate logică, aplicabilă în viața lor. Aceste nevoi vin ca și răspuns la profesiile noi care apar, opțiunile de studiu și inclusiv valori care diferă drastic de la o generație la alta. Generația Z este cea mai dotată din punct de vedere material, saturată din punct de vedere tehnologic și conectată la nivel global într-o manieră pe care lumea noastră nu a mai văzut-o vreodată. Ei reușesc să obțină informații la un click distanță, ceea ce ne sugerează nouă, ca și cadre didactice, că munca noastră ar fi bine să înceapă să fie mai diversificată, mai „cool”, pentru a putea găsi modalități creative de a le capta atenția copiilor și de a-i determina să găsească motivația de a învăța ceea ce le transmitem.

Creativitatea reprezintă un complex de însușiri și atitudini psihice care, în condiții favorabile, generează produse noi și de valoare pentru societate (Dindelegan, 2006, apud. Bonchiș coord., 2006). Scopul nostru este de a optimiza actul educațional în așa manieră încât să aibă acces la informații toți elevii. Studiile au demonstrat deja faptul că predarea și învățarea ar trebui să se realizeze diferențiat, în conformitate cu stilul de învățare al fiecărui elev. *Stilul de învăţare constă în trăsăturile cognitive, afective şi fiziologice ce servesc drept indicatori relativ stabili despre cum subiecţii percep, interacţionează şi răspund mediului de învăţare* (Kauchak şi Eggen, 1998). A înțelege faptul că fiecare elev vine cu un bagaj diferit și se raportează diferit la ceea ce se întâmplă în jurul său, ne ajută să căutăm cele mai inovative modalități de transmitere a cunoștințelor astfel încât aceste informații să ajungă la fiecare elev în parte. Pentru unii, funcționează dictarea, înregistrările, transmiterea auditivă a informațiilor, aceasta reprezentând modalitatea prin care ei asimilează mai facil. Pe de altă parte, alți elevi au nevoie de imagini, prezentări power point, filmulețe și alte reprezentări clare pentru a stoca mai ușor. Nu în ultimul rând, avem elevii cu un stil de învățare kinestezic, acei elevi care pentru a studia, au nevoie să se miște, să cunoască, să experimenteze în jurul lor ceea ce au de învățat. A oferi într-o lecție o modalitate adaptată pentru fiecare elev

în parte constituie cu siguranță o provocare pentru cadrul didactic. Pregătirea materialelor și facilitatea accesului tuturor reprezintă o muncă asiduă.

Trăim totuși într-o perioadă în care cunoașterea devine învechită tot mai repede, informaţia devine accesibilă tot mai rapid prin reţelele de computere, nevoia de învăţare pe tot parcursul vieţii creşte, iar modelele de predare bazate pe transmiterea şi stocarea cunoştinţelor îşi pierd funcţionalitatea (Trip, 2003)

Ținând cont de perioada tumultoasă prin care trecem, dată fiind pandemia, școlile au fost închise iar profesorii și elevii lucrează acum de la depărtare. Necesitatea cadrelor didactice de a ridica ștacheta și de a se adapta la provocările pe care le aduce școala online este imperios necesară. Am ajuns acum să intrăm efectiv pe teritoriul unde, generația Z, se simte cel mai bine, mediul online. Pentru mulți dintre noi acesta este un total necunoscut, sau cel puțin competențele în ceea ce privește realizarea unei lecții online nu au fost însușite. Dacă dorim să menținem legătura cu elevii noștri și să ne continuăm munca, ne vedem nevoiți să asimilăm într-un timp scurt, o multitudine de cunoștințe cu privire la operarea cu platforme și materiale online. Este momentul în care inovația actului didactic își dă examenul și sperăm ca rezultatele să fie pe măsură, și noi să reușim să trecem cu brio acest proces.

Remarc de o perioadă încoace faptul că sunt cadre didactice care nu reușesc să se adapteze și mediul online le oferă adevărate bătăi de cap. Întâlnirile pe Zoom, Google Classroom și alte platforme sunt un necunoscut și cu toate acestea, elevii transmit faptul că ei încearcă să își ajute profesorul, dar acesta susține că se descurcă și nu primește ajutor, orele se scurg și lecția este un amalgam de emoții negative, nervi, frustrări și orgolii rănite care dacă ar fi depășite și am accepta ca generația lor digitală să ne ofere o mână de ajutor, am reuși și să ne ținem lecția și să ne apropiem mai mult de elevi. A avea încredere în elevii noștri și a-i respecta este o premisă esențială pentru a fi cu toții în aceeași echipă care luptă pentru un scop comun. Scopul este de a trece cu bine peste aceste încercări și de a reuși să parcurgem materia, adaptându-ne la toate resursele pe care tehnologia ni le oferă. Tot ce trebuie să facem este să avem răbdare, să căutăm, să cerem ajutorul când suntem depășiți și începem să gândim „out of the box”. Elevii apreciază profesorii implicați, dedicați care reușesc să le fie alături mai presus de aspectele ce țin strict de materie. Vor să cunoască lumea cu alți ochi, au alte perspective și idei cu privire la viitor și noi le suntem datori să le permitem să iasă din tipare și să le cultivăm o gândire critică, să le oferim oportunitatea de a dobândi prin intermediul școlii, acele abilități pe care societatea, aflată într-o continuă schimbare, le solicită viitoarelor generații care ies de pe băncile școlii.

Bibliografie:

1. Dindelegan, C. (2006) *Imaginația și creativitatea*, în Bonchiș, E., coord. (2006), *Psihologie generală*, Editura Universității din Oradea, Oradea.
2. Kauchak, P., Donald, Eggen, D., Paul (1998). *Learning and teaching. Research based methods*, Allyn and Bacon, Boston.
3. McCrindle, M., & Wolfinger, E. (2009). *The ABC of XYZ: Understanding the global generations*. The ABC of XYZ.
4. Trip, S. (2003). *Stiluri de învăţare*. Analele universităţii „Ştefan cel Mare” Suceava.

METHODOLOGICAL STUDY:
PLANNING AND PREPARING ENGLISH GRAMMAR LESSONS

COMȘA IRINA
Colegiul Tehnic “Costin D. Nenițescu” Pitești Argeș

When planning and preparing a grammar lesson, teachers must consult various grammar reference books and ESL texts in order to establish how a structure is formed, when it is used, and whether there are any particular rules or exceptions governing its use. It is necessary to study more than one reference when preparing to teach a grammar point. Since not all the sources will agree, questions occurred during preparation need to be resolved to some degree before the lesson is presented, to avoid some bright students asking about it. (Celce-Murcia and Hilles 23-26)

Then, in planning the grammar lesson, teachers must take into account four stages:

1) **Presentation**- where the grammar structure is introduced either in deductive or inductive way; techniques and resources should be selected according to teacher strengths, student preferences, and the nature of the structure

2) **Focused / controlled practice**- in which the learner manipulates the structure in question while all other variables are held constant. The goal of this stage is to allow the learner to gain control of the form without the pressure and distraction of trying to use the form for communication.
   Focused practice can be realized by mechanical drills or meaningful drills.
   Mechanical drills focus on patterns or rules, but they are not very useful as they do not resemble a real communication situation. As a consequence, learners do not need to understand or communicate anything, so they can get bored.
   Meaningful drills concentrate on the correlation between form and meaning; from this point of view such drills can help students understand the grammar rules, but the impediment is that they have only one correct answer, so their resemblance to real communication is limited. (Bujan, Georgescu, Nichita, Niculescu and Pegulescu 51)

3) **Communicative practice** - where the learner engages in communicative activities to practice the structure being learned.
   At this stage, *communicative drills* are the best way of practice. They focus on the relationships among form, meaning and use. In such drills students become aware of the mentioned relationships and develop their ability to use language for communicative purposes. Another advantage is that multiple correct responses are possible and students use the respective grammar point according to their own content and experience. (Bujan, Georgescu, Nichita, Niculescu and Pegulescu 51)

4) **Teacher feedback and correction**. Although considered a final step, it must take place throughout the lesson. A teacher’s correction strategy should change from immediate during the second part of the lesson, to non-interrupting during the third part where communication should be continuous. In any case, teacher feedback should try to engage the student at a cognitive level rather than to simply point out the error and provide the correct target form.(Celce-Murcia and Hilles 27-28)
   In teaching grammar, Thornbury (153-154) identifies some basic rules to be taken into consideration:

I. **The Rule of Context**: - grammar should always be taught in context; even if an item is taken out of context to draw attention to it, it should be soon recontextualised. Similarly, grammatical forms should be taught in association with their meanings. The choice of one grammatical form over another is always determined by the meaning the speaker or writer wishes to convey

II. **The Rule of Use**- teachers should teach grammar in order to facilitate the learners 'comprehension and production of real language rather than as an end in itself. It is important to provide opportunities for learners to put the grammar to some communicative use

III. **The Rule of Economy**- teachers should be economical with the presentation time in order to provide maximum practice time.

IV. **The Rule of Relevance** -teachers need to focus on the grammar that students have problems with. Thus it is important to start off by finding out what they already know. And teachers should not assume that the grammar of English is a wholly different system from the learner's mother tongue. They have to exploit the common ground.

V. **The Rule of Nurture**- teaching doesn't necessarily cause learning. Rather than occurring as flashes of insight, language learning is more often than not a process of gradual approximation. So, instead of teaching grammar, teachers should try to provide the right conditions for grammar learning. the main conditions for grammar learning would be:

- The *input* learners get- grammar will be presented in such a way that the learners are likely to engage with it, thus ensuring a reasonable chance of it becoming intake
- Their *output*- grammar will be of sufficient quantity and quality to ensure that they have opportunities to develop both accuracy and fluency
- The *feedback* learners get- grammar will be of the type and quantity to ensure that some of their attention is directed at form
- Their *motivation*- the content and design of the lesson will be such that learners are motivated to attend to the input, produce optimal output, and take account of the feedback

VI. **The Rule of Appropriacy**- teachers should interpret all the above rules according to the level, needs, interests, expectations and learning styles of the students. This may mean giving a lot of prominence to grammar, or never actually teaching grammar at all. But either way, teachers have the responsibility to know their grammar inside out.

To conclude, here are some concrete **tips for teachers** when teaching grammar:

1. Take into consideration a bound between examples and form, meaning and context
2. Make sure you make use of the mother tongue while explaining
3. Explanations must be simple and clear
4. Provide students with plenty of examples of the grammatical structure
5. Make sure the learners understand when and how to use the presented grammatical point
6. Explanations must cover the majority of instances because students are sure to encounter exceptions along the way
7. Give learners the opportunities to compare the grammar point to the same grammar structure in their mother tongue

8. Do not overdo the teaching of too many grammatical structures in one grammar lesson; it will be confusing for the students
9. Give students the chance of practicing by "playing" with the sentences so they can get a feel for the language
10. Language games can be fun and give students the opportunity to use a grammatical structure practically (Bujan, Georgescu, Nichita, Niculescu and Pegulescu 54)

Finally, teachers – whether new or experienced – should take into consideration that teaching methods come and go. They do not have to strive to adopt the latest methodological fashions, but to use their intuition and their years of classroom experience in choosing the right teaching approaches and methods for their students. And, most of all, as professionals, teachers have a duty to keep themselves informed on the most recent developments in second language acquisition research, in applied linguistics, in educational theory and practice- both inside and outside the domain of language teaching- in fact in any field that has an influence on language and on learning. (Thornbury 154)

Bibliography:

1. Bujan, Maria, Georgescu, Carmen, Nichita, Ruxandra, Niculescu, Florina-Jasmine, Pegulescu, Anca Mariana, *Dimensiuni europene moderne în predarea-învățarea limbii engleze*, București, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, 2013;
2. Celce-Murcia, Marianne, Hilles Sharon, *Techniques and Resources in Teaching Grammar*, Oxford, Oxford University Press, 1988;
3. Comșa, Irina, *Teaching the Subjunctive- a methodological approach*, Pitesti, Tiparg, 2015:
4. Thornbury, Scott, *How to Teach Grammar*, Harlow, Pearson Education Limited, 1999;

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII LA ȘCOLARII MICI

CIORNOHAC MĂDĂLINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ
“CONSTANTIN PĂUNESCU”, IAȘI

În epoca noastră de profunde transformări şi înnoiri sociale, de expansiune a ştiinţei şi culturii, fenomenul specific uman al creaţiei a devenit implicit sau explicit un obiectiv central de interes. Psihologii susțin că a fi creativ înseamnă a crea ceva nou, original și adecvat realității: “prin creativitate se înțeleg adeseori factorii psihologici ai unei performanțe creatoare viitoare, într-un domeniu sau altul al activității omenești”. (Roșca, 1972) Pentru a înţelege mai bine mecanismul acestui fenomen se impune să vedem care sunt aceşti factori ai creativităţii. În literatura de specialitate sunt consemnate două categorii de factori: psihici (subiectivi) şi sociali (obiectivi). La rândul lor, cei psihici sunt divizaţi în trei grupe: intelectuali, aptitudinali şi nonintelectuali. Referitor la factorii intelectuali se subliniază rolul unor calităţi ale gândirii cum ar fi: fluiditatea, flexibilitatea, caracterul divergent, originalitatea, precum și imaginaţia creatoare.

Fluiditatea se referă la bogăţia şi uşurinţa cu care se realizează asociaţii între elementele câmpului conştiinţei, la capacitatea de a produce şi stăpâni un număr mare de cuvinte, idei şi expresii.

Flexibilitatea ca “principalul factor psihic cognitiv, al creativităţii constă în posibilitatea restructurării uşoare a vechilor legături temporare, a asociaţiilor, în conformitate cu condiţiile schimbătoare ale mediului, în modificarea rapidă a direcţiei gândirii, în reorientarea ei pe o altă pistă, impusă de noile date apărute între timp.

Originalitatea se exprimă prin noutatea şi ineditul răspunsurilor sau ale soluţiilor, prin ingeniozitatea formulării lor. Spre deosebire de gândirea convergentă care urmează o cale unidirecţională, constituită dintr-un număr finit de trepte, pentru a ajunge la o soluţie unică şi singură, gândirea divergentă este orientată în direcţii diferite şi explorează mai multe piste posibile de rezolvare a problemei.

Imaginaţia creatoare constă în elaborarea unor imagini noi pe baza prelucrării datelor anterioare. Unele investigaţii întreprinse în acest domeniu relevă prezenţa unei corelaţii între imaginaţie şi gândirea intuitivă. Spre deosebire de gândirea analitică, ce înaintează în mod riguros, printr-o succesiune de paşi, foloseşte raţionamente deductive sau inductive, apelează la matematică sau logică pentru exprimarea lor, porneşte de la date experimentale care, prelucrate statistic, facilitează desprinderea unor concluzii sau principii generale, gândirea intuitivă ajunge în mod brusc la soluţia unei probleme, de multe ori sărind peste anumite trepte intermediare.

Problema formării unei personalități autonome și creative prin educație în rândul școlarilor este complexă și a primit soluții variate. Trecerea de la un învățământ dominant informativ la unul formativ-creativ trebuie să fie un obiectiv major pentru educatorul care organizează situațiile de învățare. Copiii își pot exercita imaginația și creativitatea cu aproape orice fel de materiale, atat timp cat mijloacele respective îi oferă libertate în gândire.

Stimularea creativităţii este un demers educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activare, antrenare, cultivare, şi dezvoltare a potenţialului creativ. În acest scop este necesară utilizarea adecvată a diferitelor metode şi procedee specifice de stimulare şi antrenare a creativităţii individuale şi de grup în toate momentele zilei şi în toate domeniile de activitate. Așadar, pentru a pune în valoare potențialul crreativ al elevilor, educatorul ar trebui să folosească acele metode active-asociative, metode ce pun accentul pe

libertatea de acțiune, în care copiii devin participanți în găsirea răspunsurilor, pot avea inițiativă, pot pune întrebări și pot propune soluții. Acest lucru este posibil în orice activitate cu condiția ca educatoarea să nu obstrucționeze relația profesor-elev; cu alte cuvinte, educatoarea nu trebuie să pună bariere între ea și copil. În cele ce urmează, voi prezenta diverse modalități care au ca scop dezvoltarea creativității elevilor.

- **Jocuri ce au ca material cuvântul:**

„Poveste colectivă„

Se formează grupuri de cinci – șase copii. În fața fiecărui grup se prezintă pe un suport aceleași imagini. Grupul își alege trei imagini pe baza cărora creează o povestire. Câte un reprezentant al fiecărui grup reproduce, în numele grupei reunite, povestirea creată. Exercițiul cultivă flexibilitatea și fluiditatea verbală.

„Jocul sinonimelor„: Se cere copiilor să găsească toate sinonimele unor cuvinte date și să formuleze propoziții. Se evidențiază păstrarea sau modificarea semnificațiilor. Într-o altă variantă a jocului, se cere înlocuirea în propoziții date a unor cuvinte cu sinonimele lor. Se cultivă flexibilitatea gândirii, gândirea analogică.

Sesizarea greșelilor dintr-un enunț - Educatoarea propune copiilor diferite enunțuri în care sunt strecurate greșeli:

Exemplu: Medicul dentist are grijă de părul nostru.

În prezența ursului, iepurașul își scoate acul.

O altă variant a jocului ar fi ca elevii să formuleze propoziții care să ascundă un neadevăr. Se cultivă gândirea logică și nonconformismul.

„Ce titlu se potrivește?„- Se cere copiilor să găsească cât mai multe titluri posibile pentru povestoarele propuse de educatoare. În altă variantă se cere găsirea titlurilor unui desen, a unei imagini. Se dezvoltă gândirea logică și divergentă.

„Jocul numelor„

Se cere copiilor să spună cât mai multe nume de persoane care să înceapă cu un sunet dat. În altă variantă, numele trebuie să înceapă cu sunetul final al numelui anterior. Se cultivă flexibilitatea și fluiditatea.

„Piatra în lac„: Este un exercițiu adaptat după Gianni Rodari. Are la bază următorul principiu: „Un cuvânt aruncat în vânt, la întâmplare, produce valuri la suprafață și adâncime, provoacă o serie infinită de reacții în lanț, antrenând în căderea sa sunete și imagini, analogii și amintiri, sensuri și vise, într-o mișcare ce interesează experiența și memoria, fantezia și inconștientul; mintea nu asistă pasiv la reprezentație, ci intervine continuu pentru a accepta și respinge, a uni și cenzura, a construi și a distruge”.

Dându-le un cuvânt se cere:

- Găsirea cuvintelor care încep cu sunetul inițial al cuvântului dat;
- Găsirea cuvintelor care încep cu aceiași sibală;
- Găsirea cuvintelor care se termină cu același sunet;
- Găsirea cuvintelor care se termină cu aceiași silabă;
- Găsirea cuvintelor care încept cu sunetele cuprinse în structura lor (pas, pădure, arici, sac);
- Găsirea tuturor sensurilor cuvintelor;
- Formularea propozițiilor cu aceste cuvinte;
- Găsirea imaginilor declanșate de cuvântul dat.

Exercițiul cultivă flexibilitatea, fluididatea, originalitatea, gândirea divergentă, spontaneitatea.

- **Jocuri ce au ca material diverse obiecte și evenimente:**

„ ***Ce putem face cu aceste obiecte?”***

Se aleg obiecte familiare copiilor, astfel încât aceștia să cunoască funcția obișnuită a obiectelor, și se cere copiilor să indice cât mai multe și diferite utilități. Se elimină fixitatea funcțională.

Exemple: Ce putem face cu un ziar? Dar cu un baston? Dar cu o cutie? Etc

“Ce aș face dacă aș fi?”

Se cerc copiilor să descrie evenimentele și stările prin care ar trece dacă ar fi un obiect (portocală, nor, rachetă, leu). Se dezvoltă capacitatea empatică.

“Ce s-ar întâmpla dacă?”

Se cere copiilor să indice multiple și variate consecințe ale unor întâmplări neobișnuite:

Ce s-ar întâmpla dacă nu ar mai fi soare?

Ce s-ar întampla dacă nu s-ar mai face noapte?

Ce s-ar întâmpla dacă ar fi permanent vară?

Ce s-ar întâmpla dacă ar ploua mereu?

Ce s-ar întâmpla dacă nu ar mai fi grădinițe? Se dezvoltă gândirea logică, dar și capacitatea predictive

“Compunerea de probleme” , activitate care-i învață pe copii să selecteze date, să le combine, să formuleze întrebari;

este o modalitate de a activiza vocabularul, de a spori nivelul de cunoștințe, de a stimula activitatea intelectuală. Cadrul didactic poate propune copiilor crearea unor probleme de tipul:

- creare de probleme după imagini;
- probleme cu indicarea operației ce trebuie efectuată;
- probleme cu întrebări posibile;
- probleme de logică și perspicacitate;

Bibliografie:

1. Dănescu, E. (2009) S*timularea creativităţii la vârsta preşcolară*. Piteşti:Ed. Paralela 45.
2. Landau, E. (1979). *Psihologia creativităţii*. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică
3. Taiban, M., Petre,M., Nistor,V., Berescu ,A.,(1976) “*Jocuri didactice pentru grădinița de copii”,* Ed.Didactică si pedagogică, Bucuresti
4. Taiban, Maria, Gheorghian, Elena,(1977) “*Metodica jocurilor și a programului distractiv în grădinița de copii”,* Manuale pentru liceele pedagogice de educatoare, Editura didactică și pedagogică, București

INOVAŢIE ŞI CREAŢIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. înv. preşc. Dedu Ilona Ramona
Grădiniţa P.P. „Sf. Mucenic Mina” Ploieşti

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă.

În abordarea creativităţii în procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri şi responsabilităţi în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului, dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale între concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Noul mileniu aduce noi cerinţe educaţionale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume:

- educaţia formală, însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat;
- educaţia nonformală, constând în activităţi educative desfăşurate în afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;
- educaţia informală, care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

De o importanţă deosebită este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă şi evaluarea orală; aceasta din urmă, deşi presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor şi blocaje datorate emoţiei sau timidităţii, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacţiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competenţe prin intervenţia cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ şi de interrelaţionare al elevului etc;

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvenţă a metodelor de autoevaluare şi de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii îşi exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranţă opiniile celorlalţi, capacitatea de a-şi susţine şi motiva propunerile etc.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în ştiinţele educaţiei care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenţiei cadrului didactic în situaţii de criză micro-educaţională şi a evitării consecinţelor negative ale acesteia.

O importanţă deosebită în inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic: de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ); de organizare (organizează activităţile clasei); de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii, desfăşurate în clasă şi în afara ei); de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări); de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Anul European al Creativităţii şi Inovaţiei are ca obiectiv promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate, la toate nivelurile, având totuşi ca punct principal educaţia şi cultura.

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

În viziunea metodologiilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev şi are în vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic în ”subiect activ” al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activităţii didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conţinut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică.

Ar trebui să se ţină cont de toate formele de inovaţie socială şi antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I. - ”Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguţ, - “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
3. I.Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucureşti, 2002.

Creativitatea elevilor cu aptitudini artistice

Tăicuțu Diana Rozalia
Liceul de Artă " Gh. Tattarescu" Focșani, Vrancea

Definită că fiind o aptitudine și uneori asimilată cu “talentul”, creativitatea se regăsește în fiecare individ și suferă odată cu înaintarea în vârstă un proces de blocare datorită factorilor ce ne înconjoară. Dovedind aptitudini în domeniul artistic , spre exemplu în desen, această latură poate fi dezvoltată și educată în cadru organizat al liceului de artă ca mai apoi prin motivație, perseverență și muncă , elevul să poată deveni grafician. Diferență este data nu de calitățile native ci de volumul de muncă depus în vederea atingerii scopului propus.

Rolul creativității este acela de a reda o notă de noutate reprezentărilor artistice , de a dezvolta și interpreta artă. Gândirea creativă aduce soluții , generează noutate, corelează diferitele elemente tocmai pentru a găsi cea mai bună rezolvare.

“Nu putem rezolva problemele noastre, folosind aceeași gândire pe care am avut-o atunci când le-am creat” – Albert Einstein[13]

Descoperirea creativității printre elevi se poate face prin aplicarea unor serii de provocări practice ce au loc în etapă inițială a activității de atelier. În artă această aptitudine poate creea conexiuni impresionante. Temele variate și multitudinea materialelor de lucru, tehnicile mixte sunt câteva din numeroasele metode de dezvoltare creativă. Creativitatea este o înzestrare care încurajată de curiozitate se poate dezvolta în mod firesc în prima parte a vieții. Pe măsură ce educația prin modele sale influențează pozitiv creativitatea comportamentul artistic se poate dezvolta.

Caracteristicile elevilor creativi se cunosc prin definiție a fi expresivitatea exprimării, imaginația, originalitatea, revelația, sensibilitatea.

De-a lungul timpului creativitatea a fost analizată și studiată , elaborându-se o serie de judecăți , de rațiuni concrete ale funcționării creativității.

Câteva din modelele propuse de psihologi se definesc că o înșiruire de etape :

***“Modelul de creativitate al lui Rossman**:*

□*Observarea unei necesități sau a unei dificultăți/ Analiza neceității/ Analiza întregii informații disponibile*

□*Formularea tuturor soluțiilor obiectiv/ Analiza critică a acestor soluții (avantaje, dezavantaje)*

□*Nașterea noii idei- invenția*

□*Experimentarea pentru a testa cea mai promițătoare soluție, selectarea și perfecționarea alcătuirii finale*

Modelul Osborn:

“□*Stabilirea obiectivului/*□*Stabilirea datelor (sau faptelor)/* □*Formularea problemei/*□*Generarea ideilor*

□*Alegerea unei soluții/*□*Obținerea acceptării soluției”*

Dezvoltarea ideilor , prin folosirea metodei brainstorming, este un exercițiu benefic în progresul creativității.

*“**Modelul Barron** presupune existența a patru faze:*

□*Concepția, într-o minte pregătită/*□*Gestația, coordonată complicat în timp*

□*Nașterea, suferința emergenței la lumină/*□*Creșterea noului copil, perioada de dezvoltare ulterioară.”* ***“****14*

[13] *Sursa http://documents.tips/search/?q=Diferenta+Dintre+Creativitatea+Artistica+si+Gandirea+Creativa*
[14] *https://ro.wikipedia.org/wiki/Creativitate*

Deblocarea creativității la clasele mici se face prin metode bine cunoscute de către profesori la clasă, elevilor de liceu însă li se pot aplica o serie de procedee de deblocare ce solicita și activitatea intelectuală, reamintim:

1.“*Metoda Metamorfozării*”

2. “*Metoda Configurării/Reconfigurării*”(a compunerii și a descompunerii)

3. Exerciții libere; Aplicații cu interactivitate sporită;

4. Brainstorming;

5. Proiectul de cercetare;

6. Portofoliul personal;

7. Interviul de grup;

8. Studiul de caz;

9. Metoda „asaltului de idei”

10. Documentarea;

11. Listă de intrebari;

12. Vizitele la Muzeu;

13. Vizitele unor săli de expoziții sau a unor vernisaje;

14. Excursiile tematice;

15. Vizionarea unor documentare despre viața artiștilor;

16. Organizarea unor sesiuni informative cu invitați.

Creativitatea reprezintă cheia unei activități incununate de prospețime , valoare pe conținut, originalitate. Deblocarea creativă poate fi supusă unei serii întregi de proceduri aplicative, unele benefice altele de evitat. Procesul mental s-a dovedit a fi delicat datorită mecanismelor atât de fine. O înțelegere documentată poate susține o deblocare creativă. Un exercițiu susținut de comfortul deținerii instrumentelor poate încuraja o activitate creativă productivă.

“Creativitatea este cel mai de preț dar al inteligenței umane” Cultivarea și dezvoltarea creativității semnifică atingerea potențialului maxim al propriei identități.

Este de cele mai multe ori adevărat faptul că tocmai prin educație omul se poate îndepărta de la adevăratele lui talente .

Care este scopul educației în procesul de creativitate artistică spre exemplu?

Există o serie de justificări ale rolului atelierului în formarea artistică a elevului. Recunoașterea structurii liceelor vocaționale cu profil artistic se face prin alocarea orelor ca discipline individuale, prin promovarea exprimării individuale, participarea activă la înțelegerea culturală, încurajarea încrederii și a stimei de sine. Deasemenea o educație monitorizată de un cadru didactic artist plastic duce la creșterea calității procesului educativ, stimularea creativității , eficientizarea competențelor profesionale și a deprinderilor, accesul la un bagaj vast de resurse culturale. Parteneriatul între profesorul - artist plastic și elevul- învățăcel este cea mai durabilă alegere.

Adaptabilitatea – condiție a reușitei profesionale

Prof. Nistor Oltea
Școala Gimnazială „George Voevidca”
Câmpulung Moldovenesc

Este binecunoscut faptul că, peste tot în lume, într-o eră a revoluției digitale, elevii preferă metodele moderne de transmitere și de asimilare a informațiilor, agreează orele interactive, iar tehnologia este un mod prin care aceștia învață mult mai ușor pentru că este ceea ce le place.

Încă din anul şcolar 2001-2002, când a fost introdusă prima versiune AeL în sistemul de învățământ românesc, programul informatic a venit cu o alternativă la metodele tradiţionale de predare – învăţare – evaluare. Privit cu reticență la început, cum a fost și firesc, calculatorul a devenit, în timp foarte scurt, util atât elevilor, cât şi profesorilor, iar folosirea acestuia în cadrul orelor a îmbunătăţit calitativ procesul instructiv-educativ prin avantajele pe care le are, dintre care amintesc: formarea deprinderilor practice utile, stimularea gândirii logice şi a imaginaţiei, stimularea capacităţilor de învăţare inovatoare, adaptabilă la condiţii de schimbare socială rapidă,întărirea motivaţiei elevilor în procesul de învăţare,conştientizarea faptului că noţiunile învăţate îşi găsesc aplicabilitatea ulterioară, dezvoltarea unui climat competitiv, stimulat de dorinţa de autodepăşire, formarea elevilor pentru o societate bazată pe conceptul de educaţie permanentă, integrarea mai uşoară a elevilor cu nevoi educaţionale speciale în procesul educaţional şi, ulterior, în societate etc.

Vorbind strict de disciplina predată, pot spune că utilizarea tehnologiei în activitatea de predare - învăţare –evaluare la limba şi literatura română îl activizează pe elev în raport cu propria formare, permiţându-i: să dobândească deprinderea de a întreţine un dialog interactiv, calculatorul fiind un partener de lucru, să înveţe cum să beneficieze de accesul la informaţii, prezentate în moduri diferite de vizualizare, să resimtă sprijinul oferit de multiplele reprezentări statice şi dinamice în exersarea competenţelor şi în aprofundarea înţelegerii şi reţinerii cunoştinţelor noi, să îmbine în mod echilibrat activităţile de învăţare individuală cu cele de învăţare colaborativă, să recunoască avantajele lecţiilor interactive, să recunoască şansele oferite de feedback-ul secvenţial şi operativ în validarea imediată a răspunsurilor şi în autoreglare, în stimularea autoinstruirii, a autonomiei în învăţare, condiţie esenţială pentru marea provocare a învățării continue.

Până la mutarea activităților de învățare exclusiv în online din cauza pandemiei, atât profesorii, cât și elevii au învățat că educația tradițională se îmbină armonios și eficient cu tehnologia. Dar dacă cineva ne-ar fi pus să alegem între *offline* și *online*, între *tradițional* și *tehnologizat*, consider ca multe cadre didactice ar fi ale prima variantă. Nici eu nu mi-aș fi putut imagina că pot interacționa exclusiv online cu elevii și că sunt capabilă să desfășor activități de învățare online.

Una dintre strategiile didactice eficiente în această perioadă o reprezintă ideea de „flipped clasroom”, utilizată și înainte, dar care și-a dovedit utilitatea în noile condiții *tehnice*.

Așadar, „clasa răsturnată” sau ”flipped classroom” este o strategie de instruire și un tip de învățare mixtă axată pe implicarea elevilor și învățarea activă, oferind dascălului oportunitatea de a face față nivelurilor mixte, dificultăților elevilor și stilurilor de învățare diferențiate în timpul clasei. Într-o sală de clasă flipped, elevii urmăresc prelegeri online, colaborează în discuții online sau efectuează cercetări la domiciliu, în timp ce se angajează în concepte în clasă, cu îndrumarea unui mentor.

În modelul tradițional de învățare în clasă, profesorul este în mod obișnuit centrul principal al unei lecții și furnizorul principal al informațiilor. Implicarea elevilor în modelul tradițional poate fi limitată la activitățile în care elevii lucrează independent

sau în grupuri mici la o sarcină de aplicație proiectată de profesor. Discuțiile pe clase sunt, de obicei, centrate pe profesorul, care controlează fluxul conversației. În mod obișnuit, acest model de predare implică, de asemenea, oferirea elevilor de sarcina de a citi dintr-un manual sau de a practica un concept, lucrând la un set de probleme, de exemplu, în afara școlii.

Într-o sală de curs flipped, „livrarea de conținut” poate lua diverse forme. Adesea, lecțiile video pregătite de profesor sau terți sunt utilizate pentru a livra conținut, deși pot fi utilizate discuții de colaborare online, cercetare digitală și lecturi de text. Interacțiunea unui profesor cu elevii dintr-o astfel de clasă poate fi mai personalizată și mai puțin didactică, iar elevii sunt implicați activ în achiziția și construcția de cunoștințe, deoarece participă și își evaluează învățarea.

Astfel, în condițiile actuale „clasa răsturnată” este ușor de folosit, bineînțeles cu *amendamentele* necesare. Profesorul trimite elevilor diferite resurse informaționale online, elevul studiază, cercetează, își clarifică o serie de probleme și realizează un set de întrebări pe care le va adresa colegilor sau mentorului în întâlnirea „face-to-face” realizată tot online. Ora virtuală devine prilej de a clarifica sau discuta anumite aspecte întâlnite la lecție și de a lansa noi provocări elevilor.

Desigur, capacitatea de a ne adapta la cerinţe noi şi în permanentă schimbare este şi va fi în continuare o abilitate cheie. Faptul că suntem puşi în situaţii noi, în medii noi, cu presiuni și condiții inedite şi că trebuie să interacţionăm în moduri pe care nu le intuiam acum 10 ani trebuie văzut că un avantaj din care putem învăţa.

Cu certitudine, în această perioadă fiecare cadru didactic a înțeles faptul că trebuie să găsească abordări noi în activitatea derulată cu elevii. Nu este deloc facil acest lucru, dar dacă înțelegem faptul că schimbarea va veni oricum asupra noastră vom conștientiza că numai un profesor antrenat și prezent poate maximiza, media și modera cu eficiență instruirea online, iar adaptabilitatea rămâne cea de a doua natură a omului.

Clasic și modern în predarea unei limbi străine

Prof. Ardelean Camelia Mirela
C.N.„Mihai Eminescu” Oradea
Prof. Iacob Corina Carmen
C.N.„Mihai Eminescu” Oradea

„Copilăria este lumea miracolului și a magiei: este ca și cum creația ar răsări trandafirie din noapte, totul fiind proaspăt și uimitor.”

(Eugen Ionescu)

Serbarea școlară- spectacol al imaginației, entuziasmului și al creativității, al poeziei, cântecului și dansului, al sufletului și al bucuriei transmite dincolo de scenă emoție și sentimente ce nu pot fi descrise în cuvinte.

Ca activitate artistică, ea contribuie la lărgirea orizontului de cunoaștere, la îmbogățirea vieții afective, la dezvoltarea simțului de răspundere. Prin funcțiile manifestărilor artistice:

- cognitive și cultural artistice
- moral-civice
- recreativ-distractive și afective

copilul/adolescentul intră în contact cu valori culturale ale poporului român sau ale altor popoare, dezvoltă sentimentele,convingerile și atitudinile tinerei generații, se reface echilibrul fizic de recreere și deconectare. Serbările reprezintă un izvor nesecat de satisfacții, o modalitate de a suda un colectiv, de a îmbogăți sufletul prin artă și bun gust. Scena crează tinerilor posibilitatea de a-și manifesta trăsăturile individuale ale personalității lor, impune dezvoltarea intereselor copiilor pentru activitățile artistice, oferă prilejul de a forma aptitudini ce capturează cu celelalte procese și însușiri: gândirea, limbajul, atenția, voința, etc.

Prin dans, cântec, recitare de poezie, interpretarea unor roluri din scenete se realizează deprinderi artistice, eleganță de mișcare, declamare expresivă. Spectacolele folclorice sunt o încercare de valorificare a tezaurului tradițiilor populare. Alături de cântece, fabule, legende și poezii, dansul popular se manifestă într-o mare varietate de aspecte regionale și transpune într-o manieră foarte expresivă sentimente și aspirații. Colindele, minunate bijuterii ce s-au plămădit în vremuri de demult, se transformă într-o adevărată epopee națională ce amintesc de obiceiuri și datini atât de frumoase, de supraviețuirea tradițiilor poporului nostru. Prilej de bucurie și încântare, în reușita unei serbări școlare sunt antrenați părinți și rude, uneori presa și televiziunea. Astfel cadrele didactice devin regizori, elevii se transformă în actori, iar părinții și apropiații într-un public emoționat și generos, întorcând încă o pagină în cartea amintirilor din viața de școlar.

Bibliografie:

Potolea, Dan și Păun Emil, (coord), Pedagogie, 11Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,, , Ed. Polirom, Iași 2002
„Datini și obiceiuri”- culegere de librete pentru spectacolele folclorice. Vol II, Baia Mare 1972
„Cu brigada…” – culegere de texte și fragmente pentru brigăzile artistice de agitație, Baia Mare 1923
Theodor Vasilescu și Sever Tita, „Folclor Coregrafic românesc”, București 1969

L'enseignant idéal - enseignant créatif

Prof.Ana-Mirela Băncilă
Colegiul Tehnic ”Gheorghe Asachi” Onești

L'innovation est généralement considérée comme le principal moteur de développement, quel que soit le domaine. En introduisant des innovations dans la pratique, des produits de haute qualité, efficaces et améliorés peuvent être obtenus, qu'ils soient physiques ou intellectuels. L'innovation est en manière indissoluble liée à la créativité, étant des processus qui sont inter-conditionnés. Trouver des solutions aux problèmes qui surviennent dans un processus d'innovation nécessite de la créativité. Transformer une idée en produit est un long processus qui nécessite de nombreuses ressources et notamment du temps. En ce sens, l'innovation peut être considérée comme un investissement présentant de grands avantages à l'avenir.

Dans l'enseignement, l'enseignant qui utilise de nouvelles méthodes d'enseignement-apprentissage peut être considéré comme un gestionnaire de l'innovation. Il doit planifier, programmer, coordonner, suivre, évaluer, fournir les ressources nécessaires à la réalisation des activités d'innovation, prendre des risques inhérents, assurer l'orientation de ses élèves vers l'atteinte des objectifs, les accompagner en permanence tout au long du processus d'enseignement-apprentissage. Il est essentiel pour la réussite des activités et la réalisation d'un produit intellectuel précieux, l'interpénétration de tous les efforts et la coordination horizontale. L'esprit humain ne crée rien du néant, mais de la créativité.

«La créativité est le moteur de l'innovation et le facteur clé du développement personnel, […] social et du bien-être de tous les individus dans la société» (Logo de l'Année européenne 2009). La création de valeur réelle suppose une motivation, le désir de réaliser quelque chose de nouveau, quelque chose de spécial, quelque chose qui demande de la volonté et de la persévérance. L'enseignant moderne doit avoir la capacité d'éduquer ses élèves dans le sens du développement de leur créativité.

Dans le contexte de l'éducation d'aujourd'hui, le rôle et l'importance de l'enseignant acquièrent une autre dimension en raison de la formation interactive, ainsi que de la créativité. L'enseignant créatif utilise efficacement l'apprentissage collaboratif dans le processus d'enseignement – apprentissage – évaluation. L'apprentissage par découverte guidée est un type d'apprentissage heuristique par lequel l'enseignant ne fait que stimuler la créativité des élèves. Les élèves doivent être amenés à penser de manière indépendante, à tolérer de nouvelles idées, à critiquer de manière constructive. Cette façon d'apprendre conduit à la formation du style créatif de résolution de problèmes, mais contribue également au développement de la personnalité des élèves. L'élève aborde les problèmes ouvertement, sans crainte. Il est ainsi stimulé à résoudre des tâches avec plaisir. L'enseignant est un créateur de situations d'apprentissage destinées à façonner - étape par étape - la personnalité de l'apprenant.

Dans l'activité d'enseignement-apprentissage, l'enseignant doit être créatif lui-même pour prouver sa flexibilité intellectuelle. Cela sera ressenti par les étudiants et suscitera leur attention accrue. Pour être un enseignant créatif (voir Ana Stoica, 1983), l'enseignant doit:

- prouver des compétences pédagogiques et didactiques toujours mises à jour, en s'adaptant à la discipline qu’il enseigne les méthodes didactiques modernes, actives et interactives;
- proposer des situations d'apprentissage interactives;
- soutenir l'effort d'apprentissage des élèves en répondant à toute confusion ou tout moment d'équilibre perdu dans leurs activités;
- accepter la diversité des opinions et des idées;
- créer une atmosphère de travail basée sur la coopération;

- stimuler l'intérêt de chaque élève et apprécier toutes les preuves de leur comportement actif;
- offrir des opportunités d'expérimenter et de diffuser les suggestions extraordinaires proposées par les étudiants;
- restructurer l'activité projetée en fonction du retour d'expérience appliqué pendant la leçon, même si le cadre de la leçon prendra un autre tour;
- stimuler la curiosité des étudiants en apportant toujours de nouveaux exemples et en leur demandant des exemples;
- respecter l'imagination et les idées insolites des jeunes;
- alterner l'évaluation continue avec quelques périodes sans évaluation pour stimuler la spontanéité et la capacité d'auto-évaluation des étudiants;
- empêcher la mise en place des facteurs de blocage de la créativité, en évitant l'exagération de la compétition et le classement des succès;
- appliquer des techniques interactives multimédias pour rationaliser le processus d'enseignement-apprentissage-évaluation;
- utiliser l'élève comme protagoniste et non comme simple spectateur.

En dehors des cours spécialisés (dans mon cas, la langue française), moi avec un de mes collègues qui enseigne la langue roumaine, nous avons donné naissance à un projet d'éducation artistique. Ainsi, dans la troupe de théâtre de notre école, nous avons essayé autant que possible de transmettre à nos élèves une pensée créative, la passion pour la lecture, un apprentissage motivant et significatif, l'amour pour l'art et la beauté, la patience, l'empathie, une interaction correcte dans diverses situations problématiques, car l'homme apprend tout au long de sa vie.

La meilleure solution pour mener à bien ce projet a été l'interdisciplinarité. Nous sommes partis de l'idée qu'une équipe d'enseignants de spécialités différentes, mais du même domaine scolaire, peut répondre aux besoins des étudiants d'avoir des mentors pour les aider à former et développer des compétences intellectuelles de travail. L'interdisciplinarité a renforcé les maillons de la chaîne, car peu importe le matériau à partir duquel ils sont fabriqués, mais la façon dont ils sont liés les uns aux autres. Nous avons voulu être des enseignantes créatives et constructivistes mettant l'accent sur le renforcement des compétences cognitives, physiques, comportementales, émotionnelles et sociales. De même, des enseignantes adaptables, attentives aux besoins du groupe et aux besoins individuels, justes, flexibles, cohérentes.

Comme le disait J. W. Goethe: ”Il ne suffit pas de savoir, vous devez postuler. Il ne suffit pas de vouloir, il faut le faire”. La participation active des membres de notre troupe de théâtre a mené à la participation à divers concours et festivals locaux et de comté ou ils ont réussi à remporter des prix et des trophées. Les succès ont montré que nos étudiants ont mis à profit leur talent, étant constamment encouragés à démontrer leur capacité à être originaux, expressifs dans la communication, le naturel, la spontanéité, le pouvoir de transmettre la sensibilité, de créer une atmosphère ayant un impact positif sur le public. Le fait que dans la composition de certains jurys se trouvaient des gens de culture, des gens de théâtre, qui ont apprécié à la fois la qualité des textes et l'interprétation de la scène, nous a motivés à chaque participation. Les étudiants sont devenus capables de comprendre le monde dans lequel ils vivent, de se connaître et de se transformer, d'envoyer des messages percutants, destinés à éveiller l'opinion publique et à leur faire prendre conscience du potentiel des projets éducatifs sur la formation de la nouvelle génération. Dans le même temps, nos étudiants se sont familiarisés avec les problèmes spécifiques de la performance théâtrale en participant à divers ateliers de communication sur l'art du théâtre, des ateliers d'improvisation et de théâtre corporel organisés et soutenus en collaboration avec des facultés et des institutions culturelles.

Parallèlement à ce projet et dans le contexte des réalités offertes par la société d'aujourd'hui et du fait que les élèves ont de plus en plus besoin de redécouvrir et de cultiver leur passion pour la lecture, nous avons donné naissance à un deuxième projet pédagogique en collaboration avec la bibliothèque municipale: "La voix des livres". Le livre doit rester l'enseignant de l'élève, son partenaire d'étude non seulement pendant les années scolaires, mais aussi après la remise des diplômes. La passion de la lecture n'est pas un hasard, elle doit être cultivée, c'est un processus qui implique la formation et le développement de compétences intellectuelles de travail.

Nous pouvons dire qu'un enseignant créatif et vraiment précieux est celui qui inspire l'élève, qui le fait réfléchir, qui le détermine à porter des jugements de valeur par ses propres efforts, à créer des créations d'un niveau qu'il ne pensait jamais pouvoir atteindre. L'apprentissage créatif et la culture de la créativité chez les élèves sont non seulement nécessaires, mais aussi pleinement possibles. L'être humain a dans sa dotation naturelle la prédisposition de la créativité qui, grâce à l'éducation, peut devenir une capacité effective de création.

Bibliografie:

Roco, Mihaela, Creativitate şi inteligenţă emoţională, Editura Polirom, Iaşi, 2001
Stoica, Ana, Creativitatea elevilor, Editura Didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1983
Stoica-Constantin, Ana, Creativitatea pentru studenţi şi profesori, Institutul European, Iaşi, 2004

ABORDARI INOVATIVE IN ACTIVITATEA DIDACTICA

PROF. INV. PRIMAR: KILICSUK VIORICA-LIVIA
SCOALA PROFESIONALA “VISEU DE SUS”
LOC. VISEU DE SUS, JUD. MARAMURES

Procesul de învăţământ reprezintă mijlocul principal prin care societatea noastră educă şi instruieşte noile generaţii, responsabilitatea organizării şi conducerii acestui proces revenind şcolii.

Procesul de învăţământ ne apare, astfel, ca un ansamblu de activităţi organizate şi dirijate, care se desfaşoară etapizat, în cadrul unor instituţii specializate, sub îndrumarea unor persoane pregatite în acest scop, în vederea atingerii anumitor obiective instructiv-educative.

Dacă ştiinţa fundamentală şi de sinteză a educaţiei este *pedagogia* ştiinţa şi arta procesului de învăţământ este ***didactica.***

Educaţia are o sferă mai largă decât procesul de învăţământ, ocupându-se cu toate tipurile şi formele ei: educaţia formală, non-formală, informală. Procesul de învăţământ are un caracter predominant formal, se desfăşoară în mod special în şcoala de diferite tipuri şi nivele.

Didactica are în centrul preocupărilor sale tehnologia procesului de învăţământ: ***metodele, mijloacele şi formele de organizare şi evaluare*** a procesului educational.

Aceste elemente ale tehnologiei didactice, metode, mijloace, forme de organizare ale activităţii şi evaluarea, pot dezvolta la elevi o conduită de responsabilitate, creativitate, gândire critică, învăţare aplicată, cerinţe ale învăţământului modern dar şi al societăţii contemporane

Cel mai important reprezentant ai didacticii este JAN AMOS COMENIUS (KOMENSKY). El este considerat fondatorul pedagogiei şi în mod implicit al didacticii. În secolul al XVII-lea pedagogul ceh abordează pentru prima dată în mod ştiinţific rolul educaţiei în familie, punând bazele unei instituţii care se va numi mai târziu şcoala maternă.El elaborează lucrarea fondatoare a ştiinţei pedagogice şi didactice numită DIDACTICA MAGNA (Marea Didactică) sau CUM SA ÎNVEŢE TOŢI TOATE. Prin această lucrare Comenius introduce învăţământul bazat pe clase şi lecţii,organizează conţinutul procesului de învăţămînt, punând un accent deosebit pe conţinutul ştiinţific. Spre deosebire de filosofie, noile metode specifice ştiinţelor sunt cele inductive de la concret spre abstrat şi prin urmare metoda de bază a didacticii este declarată de Comenius INTUIŢIA.

NOŢIUNEA DE METODĂ DE ÎNVĂŢĂMÂNT. CLASIFICAREA METODELOR

Metodele de învăţământ (“odos” = cale, drum; “metha” = către, spre) reprezintă căile folosite în şcoala de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona asupra naturii, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

Metodologia didactică desemnează sistemul metodelor utilizate în procesul de învăţământ precum şi teoria care stă la baza acestuia. Sunt luate în considerare: natura, funcţiile, clasificarea metodelor de învăţământ, precum şi caracterizarea, descrierea lor, cu precizarea cerinţelor de utilizare.

Metodele de învăţământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în strânsă relaţie cu mijloacele de învăţământ şi cu modalităţile de grupare a elevilor. De aceea, opţiunea pentru o anumită strategie didactică condiţionează utilizarea unor metode de învăţământ specifice.

Sistemul metodelor de învăţământ conţine:

- metode *tradiţionale*, cu un lung istoric în instituţia şcolară şi care pot fi păstrate cu condiţia reconsiderării şi adaptării lor la exigenţele învăţământului modern;

- metode *moderne*, determinate de progresele înregistrate în ştiinţă şi tehnică, unele dintre acestea de exemplu, se apropie de metodele de cercetare ştiinţifică, punându-l pe elev în situaţia de a dobândi cunoştinţele printr-un efort propriu de investigaţie experimentală; altele valorifică tehnica de vârf (simulatoarele, calculatorul).

Un criteriu de apreciere a eficienţei metodelor îl reprezintă valenţele formative ale acestora, impactul lor asupra dezvoltării personalităţii elevilor.

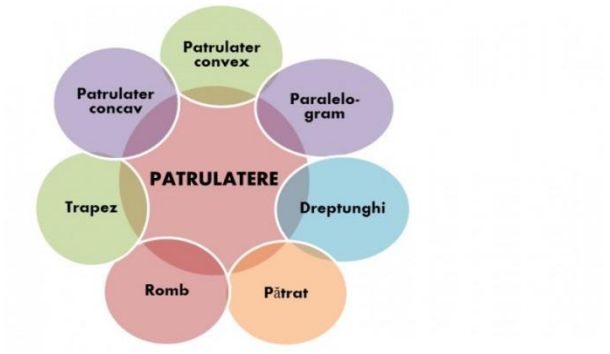
Metodele inovative de învăţare sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe, asigurând perfecţionarea şi optimizarea demersului educaţional.

Metodele inovative presupun o învăţare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învăţare este necesar să ţină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învăţare, cum ar fi: competenţele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual şi capacităţile elevilor, resursele materiale accesibile şi gradul de complexitate al conţinutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfăşoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învăţării.

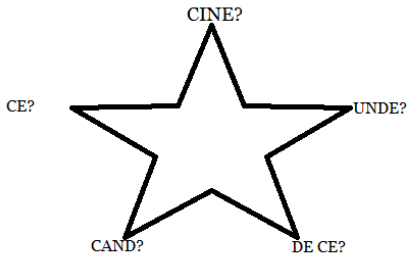
Atat in invatamantul **primar** cat si **prescolar** sunt o multitudine de metode inovative insotite de tehnici specifici. In cele care urmeaza am sa amintesc urmatoarele:

1. **Metoda “Floare de Lotus**”: Metoda sau tehnica Lotus este o astfel de modalitate interactivă de lucru în grup. Ea oferă posibilitatea copiilor de a stabili relaţii între noţiuni, între cunoştinţe, pe baza unei teme principale din care derivă alte teme (tot atâtea câte petale are floarea de lotus – se poate adapta în funcție de lecția la care este aplicată metoda).

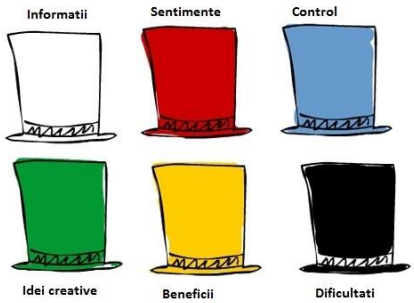
2. Metoda Explozie stelara: este cunoscută și sub numele *metoda starbusting* și desemnează o metodă similară brainstorming-ului, cu care, totuși, nu se confundă, deși presupune organizarea clasei de elevi într-un grup și stimulează crearea de întrebări la întrebări, așa cum brainstormingul dezvoltă construcția de idei pe idei.

Se scrie ideea sau problema de dezbătut pe o foaie, apoi se înșiră în dreptul conceptului respectiv cât mai multe întrebări care au legătură cu el. La început se vor utiliza întrebări uzuale de tipul: *Cine?, Ce?, Când?, Unde?, Din ce cauză?*, care, ulterior, pot da

naștere altor întrebări.

3. Metoda palariilor ganditoare: metoda pălăriilor gânditoare este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt șase pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Elevii vor fi împărțiți în grupe, în funcție de numărul de copii din clasă. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Metoda se poate aplica în desfășurarea lecției clasice, combinând cu metode tradiționale sau cu alte metode moderne.

4. Metoda ciorchinelui: reprezintă modelul sau ansamblul organizat al procedeelor sau modurilor de realizare practică a operaţiilor care stau la baza acţiunilor parcurse în comun de profesori şi elevi şi care conduc în mod planificat şi eficace la realizarea scopurilor propuse. Este o tehnică de predare-învăţare menită să încurajeze elevii să gândească liber şi să stimuleze conexiunile de idei. Este o modalitate de a realiza asociaţii de idei sau de a oferi noi sensuri ideilor însuşite anterior. Este o tehnică de căutare a drumului spre propriile cunoştinţe, evidenţiind propria înţelegere a unui conţinut.

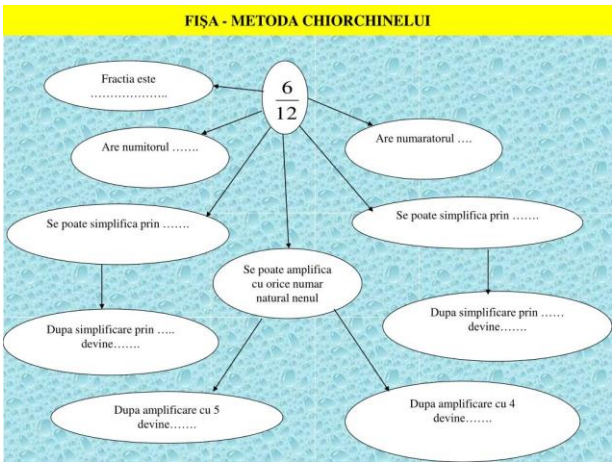
Etapele metodei - pe mijlocul foii se scrie un cuvânt sau o propoziţie (nucleu)

- elevii sunt invitaţi să scrie cuvinte sau sintagme care le vin în minte în legătură cu tema propusă - cuvintele sau ideile vor fi legate prin linii de noţiunea centrală
- elevii lucrează în grupe - fiecare grupă prezintă „ciorchina” proprie
- se analizeată fiecare „ciorchină” şi se efectuează una comună pe tablă dirijată de profesor.

După rezolvarea sarcinii de lucru, elevii vor folosi noţiunile şi legăturile create pentru a dezvolta idei despre coceptul propus.

Avantajele metodei - se încurajează participarea întregii clase

- poate fi folosită cu succes la evaluarea unei unităţi de conţinut, dar şi pe parcursul predării, făcându-se apel la cunoştinţele dobândite de elevi
- stimulează conexiunile dintre idei
- pune în evidenţă modul propriu de a înţelege o temă anume
- realizează asociaţii noi de idei sau relevă noi sensuri ale ideilor.

CONCLUZII

Inovarea didactică este un proces progresist, în derulare, se poate continua şi în alte ocazii. Elevul trebuie pus permanent în situaţia de a face, a judeca, a coopera, a da răspunsuri, a avea păreri pentru a deveni responsabil şi creativ. Pentru a realiza un învăţământ de calitate şi pentru a obţine cele mai bune rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare-învăţare-evaluare cât şi metodele moderne profesorii trebuie să posede pe lângă cunoştinţele teoretice şi practice aferente disciplinei studiate şi abilităţi de utilizare a TIC.

BIBLIOGRAFIE

1. Oprea, Crenguţa - Lăcrămioara – *“ Strategii didactice interactive”, ed. a III-a, EDP, Bucureşti,* 2008

2. Pânișoară, Ion- Ovidiu – *“ Comunicarea eficientă”, ediţia a III-a, Editura Polirom, Iaşi,* 2006

3. Cojocariu, Venera Mihaela – *“ Teoria şi metodologia instruirii”, EDP, Bucureşti*, 2004

Adaptabilitatea – condiție a reușitei profesionale

Prof. Nistor Oltea
Școala Gimnazială „George Voevidca” Câmpulung Moldovenesc

Este binecunoscut faptul că, peste tot în lume, într-o eră a revoluției digitale, elevii preferă metodele moderne de transmitere și de asimilare a informațiilor, agreează orele interactive, iar tehnologia este un mod prin care aceștia învață mult mai ușor pentru că este ceea ce le place.

Încă din anul școlar 2001-2002, când a fost introdusă prima versiune AeL în sistemul de învățământ românesc, programul informatic a venit cu o alternativă la metodele tradiţionale de predare – învăţare – evaluare. Privit cu reticență la început, cum a fost și firesc, calculatorul a devenit, în timp foarte scurt, util atât elevilor, cât şi profesorilor, iar folosirea acestuia în cadrul orelor a îmbunătăţit calitativ procesul instructiv-educativ prin avantajele pe care le are, dintre care amintesc: formarea deprinderilor practice utile, stimularea gândirii logice şi a imaginaţiei, stimularea capacităţilor de învăţare inovatoare, adaptabilă la condiţii de schimbare socială rapidă,întărirea motivaţiei elevilor în procesul de învăţare,conştientizarea faptului că noţiunile învăţate îşi găsesc aplicabilitatea ulterioară, dezvoltarea unui climat competitiv, stimulat de dorinţa de autodepăşire, formarea elevilor pentru o societate bazată pe conceptul de educaţie permanentă, integrarea mai uşoară a elevilor cu nevoi educaţionale speciale în procesul educaţional şi, ulterior, în societate etc.

Vorbind strict de disciplina predată, pot spune că utilizarea tehnologiei în activitatea de predare - învăţare –evaluare la limba şi literatura română îl activizează pe elev în raport cu propria formare, permiţându-i: să dobândească deprinderea de a întreţine un dialog interactiv, calculatorul fiind un partener de lucru, să înveţe cum să beneficieze de accesul la informaţii, prezentate în moduri diferite de vizualizare, să resimtă sprijinul oferit de multiplele reprezentări statice şi dinamice în exersarea competenţelor şi în aprofundarea înţelegerii şi reţinerii cunoştinţelor noi, să îmbine în mod echilibrat activităţile de învăţare individuală cu cele de învăţare colaborativă, să recunoască avantajele lecţiilor interactive, să recunoască şansele oferite de feedback-ul secvenţial şi operativ în validarea imediată a răspunsurilor şi în autoreglare, în stimularea autoinstruirii, a autonomiei în învăţare, condiţie esenţială pentru marea provocare a învăţării continue.

Până la mutarea activităților de învățare exclusiv în online din cauza pandemiei, atât profesorii, cât și elevii au învățat că educația tradițională se îmbină armonios și eficient cu tehnologia. Dar dacă cineva ne-ar fi pus să alegem între *offline* și *online*, între *tradițional* și *tehnologizat*, consider ca multe cadre didactice ar fi ale prima variantă. Nici eu nu mi-aș fi putut imagina că pot interacționa exclusiv online cu elevii și că sunt capabilă să desfășor activități de învățare online.

Una dintre strategiile didactice eficiente în această perioadă o reprezintă ideea de „flipped clasroom”, utilizată și înainte, dar care și-a dovedit utilitatea în noile condiții *tehnice*.

Așadar, „clasa răsturnată” sau ”flipped classroom” este o strategie de instruire și un tip de învățare mixtă axată pe implicarea elevilor și învățarea activă, oferind dascălului oportunitatea de a face față nivelurilor mixte, dificultăților elevilor și stilurilor de învățare diferențiate în timpul clasei. Într-o sală de clasă flipped, elevii urmăresc prelegeri online, colaborează în discuții online sau efectuează cercetări la domiciliu, în timp ce se angajează în concepte în clasă, cu îndrumarea unui mentor.

În modelul tradițional de învățare în clasă, profesorul este în mod obișnuit centrul principal al unei lecții și furnizorul principal al informațiilor. Implicarea elevilor în modelul tradițional poate fi limitată la activitățile în care elevii lucrează independent sau în grupuri mici la o sarcină de aplicație proiectată de profesor. Discuțiile pe clase sunt, de obicei, centrate pe profesorul, care

controlează fluxul conversației. În mod obișnuit, acest model de predare implică, de asemenea, oferirea elevilor de sarcina de a citi dintr-un manual sau de a practica un concept, lucrând la un set de probleme, de exemplu, în afara școlii.

Într-o sală de curs flipped, „livrarea de conținut” poate lua diverse forme. Adesea, lecțiile video pregătite de profesor sau terți sunt utilizate pentru a livra conținut, deși pot fi utilizate discuții de colaborare online, cercetare digitală și lecturi de text. Interacțiunea unui profesor cu elevii dintr-o astfel de clasă poate fi mai personalizată și mai puțin didactică, iar elevii sunt implicați activ în achiziția și construcția de cunoștințe, deoarece participă și își evaluează învățarea.

Astfel, în condițiile actuale „clasa răsturnată” este ușor de folosit, bineînțeles cu *amendamentele* necesare. Profesorul trimite elevilor diferite resurse informaționale online, elevul studiază, cercetează, își clarifică o serie de probleme și realizează un set de întrebări pe care le va adresa colegilor sau mentorului în întâlnirea „face-to-face” realizată tot online. Ora virtuală devine prilej de a clarifica sau discuta anumite aspecte întâlnite la lecție și de a lansa noi provocări elevilor.

Desigur, capacitatea de a ne adapta la cerinţe noi şi în permanentă schimbare este şi va fi în continuare o abilitate cheie. Faptul că suntem puşi în situaţii noi, în medii noi, cu presiuni și condiții inedite și că trebuie să interacționăm în moduri pe care nu le intuiam acum 10 ani trebuie văzut că un avantaj din care putem învăţa.

Cu certitudine, în această perioadă fiecare cadru didactic a înțeles faptul că trebuie să găsească abordări noi în activitatea derulată cu elevii. Nu este deloc facil acest lucru, dar dacă înțelegem faptul că schimbarea va veni oricum asupra noastră vom conștientiza că numai un profesor antrenat și prezent poate maximiza, media și modera cu eficiență instruirea online, iar adaptabilitatea rămâne cea de a doua natură a omului.

"Adaptarea la predarea online și tipul de resurse educaționale accesate de profesor"

Prof. Pavel Elena Gabriela
Liceul Tehnologic Energetic Câmpina

"Adaptabilitatea nu este imitare. Înseamnă puterea de rezistenţă şi asimilare." Mahatma Gandhi

Am pornit în redactarea articolului meu științific de la acest citat al unui cunoscut lider spiritual, Mahatma Ghandi, părintele independenței Indiei, inițiatorul mișcărilor de revoltă nonviolente , prolific scriitor și nominalizat la Premiul Nobel pentru pace de cinci ori, pentru a ilustra idea că, deși traversăm cu teama firească o perioadă fără precedent în istoria omenirii, trebuie să descoperim în ea și o latură inedită. Frumoasă și dificilă, predarea în perioada pandemiei de Covid- 19, ne-a obligat la un salt calitativ spiritual în dezvoltarea noastră personală. Așa cum afirma și părintele Constantin Galeriu "Nu fiecare furtună vine să-ți distrugă viața, unele vin să-ți curețe calea", tot astfel perioada de izolare la domiciliu a obligat profesorul să se adapteze la un nou mecanism al educației- predarea online, educația digitală.

Paginile de Facebook și site-urile la care suntem abonați sunt pline de idei, modele, sfaturi, resurse menite să sprijine educatorii și profesorii care se văd pentru prima oară puși în fața situației de a preda de la distanță pentru o lungă perioadă de timp . Nu numai la noi, ci aproape peste tot în lume – până acum profesorii din nici o țară nu s-au confruntat cu situația de a întrerupe cursurile la grădinițe și școli pentru o perioadă atât de lungă și de a desfășura activitatea exclusiv de la distanță. Și nici un educator, indiferent de cât de bun sau experimentat nu a fost pregătit pentru acest lucru.

Evident, trecerea de la predarea directă la predarea virtuală, de la clasa fizică la clasa virtuală, a necesitat regândirea unor elemente fundamentale ale actului educației, care în esență se focalizează pe același parteneriat: PROFESORUL- cel care livrează educația și ELEVUL- beneficiarul procesului educativ. Relația își propune aceeași finalitate- profitul cognitiv al elevului, desi procesul de predare-învățare este online.

Înainte de a ne adapta cursurile și metodele la predarea online , vă spun că este ușor să pășești în spațiul digital și să uiți că el nu este neutru din punct de vedere social, de aceea aș dori să amintesc profesorilor următoarele:

1.Nu toată lumea are același acces la tehnologie. Nu toți elevii au aceleași echipamente sau aceeași conexiune la internet. Nu toți elevii au acces la un loc de lucru liniștit acasă. Vă rog să lucrați cu toți actorii implicați (părinți, bunici etc.) pentru a rezolva, dacă se poate, problemele de acces echitabil.

2.Asigură-te că furnizezi suportul lingvistic al cursului, mai ales dacă ai la clasă elevi cu deficiențe de auz. Te rog să te gândești că unii dintre elevii tăi nu sunt vorbitori nativi de limba română(unii elevi sunt reveniți din Italia sau Spania- țări cu puternice comunități de români, care din varii motive revin în România iar copiii lor sunt integrați în sistemul educațional românesc și au un nivelul scăzut al vocabularului iar înțelegerea limbajului este low-level). Și ei merită să aibă acces și la tulpini/ modele de propoziții, elemente vizuale, vocabular preliminar și alte ajutoare pe care de obicei le furnizezi în clasă în persoană. De exemplu, trebuie să verifici dacă mărirea este valabilă pentru toate filmele video (pentru copii cu probleme de vedere, n.n.) și dacă există texte transcrise pentru materialele audio (pentru copii cu probleme de auz, n.n.) Poate va trebui să furnizezi tehnologie de suport suplimentară.

Deseori, materialele suport pot fi găsite pe site-uri cum ar fi www.eduonline.roedu.net - Biblioteca virtuală online sau www.wand.education.com . La fel, site-ul Education World propune o serie de resurse pentru aceste zile în care copiii învață acasă:https://www.educationworld.com/blog/free-resources-use-children-home-school-during-coronavirus Iată și sfaturi de la platforma Aspire Teachers- https://www.aspireteachers.ro/noutati/2020/3/15/cum-mutam-scoala-online?

3.Fii răbdător – arată-le elevilor grija cu învățarea online. Într-un mediu preuniversitar, s-ar putea să ai elevi care pleacă să acorde asistență unor frați mai mici. Vei avea copii care împart un singur echipament (computer, telefon) cu frații lor. Vei avea copii care trăiesc într-un mediu de incertitudine și haos. Fii generos cu termenele și fii deschis la scuzele pentru neîndeplinirea sarcinărilor. Nu vrem să stresăm copiii ci să colaborăm cu ei.

Atunci când trecem la învățarea online sau la distanță trebuie să ne adaptăm procesul educațional concentrându-ne pe aspecte noi, captivante. Elevilor le plac provocările și sunt mult mai adaptabili experimentării online, fiind generația perfectă de internauți. Personal, ce nu știu să fac pe laptop, sun elevii și îi întreb. Sunt ferciți și mândri de fiecare dată să mă ajute.

În educație, deseori utilizăm limbajul consumatorului pentru a descrie instruirea. Cum am livrat lecția? Au înțeles-o elevii? Suntem simpli furnizori de informație? Eu cred că noi profesorii vrem ca elevii noștri să se angajeze în proiecte semnificative în care ei rezolvă probleme, caută soluții ingenioase, devin creativi.
Acesta este motivul pentru care, până la urmă, ei au nevoie să se angajeze și online într-o muncă insipațională, distractivă. Ce îi puteți pune să facă?

- ***Blogging***: Să creeze bloguri sau articole tematice, bazate pe interesele, pasiunile și ideile elevilor. Poate fi un blog cu teme legate de călătorie, de modă, de sport, de știință, de istorie sau nutriție. Ei își aleg tema , fiind modalitate atractivă prin care își pot exersa scrierea în diferitele genuri (persuasiv, funcțional, informațional/ expunere, narativ) . Ei pot adăuga de asemenea componente multimedia, cum sunt slideshow-uri, fotografii, filme, muzică etc. (*de asemenea își exersează și abilitățile de cercetare și organizare de informații, cele digitale n.n.*)
- ***Podcasting (emisiuni audio)***: Cu podcast-urile, elevii creează înregistrări audio pe care le împărtășesc cu o audiență reală. Ei pot lucra individual, cu un partener sau în grupuri mici. Dacă vrei, îi poți pune pe elevi să le editeze și să adauge muzică, utilizând programele Tractor, Garage Band sau Audacity. Dar ei pot face de asemenea și simple înregistrări cu telefonul (smartphone).
- ***Filme video sau prezentări Power-Point:*** Creația video e un pic mai complicată. Ele cer deseori mai mult timp și, câteodată abilități suplimentare. O opțiune simplă pentru crearea de video sunt slide-urile adnotate. Aici, elevii creează un slideshow și apoi înregistrează partea audio pe măsură ce slideshow-ul rulează. Pot face asta în PowerPoint, Keynote, sau Google Slides.

Nu ești sigur de unde să începi?

Iată câteva dintre resursele puse la dispoziție de platforme educaționale din România și din alte țări, pe care eu le-am folosit și ca sursă bibliografică:

- https://www.danailies.ro/activitate-pentru-acasa-construieste-o-poveste-amuzanta?
- https://pentruprieteni.com/util/cele-mai-bune-motoare-de-cautare-educationale-studii-carti-si-resurse-de-calitate-pentru-profesori-elevi-si-studenti/?
- https://stiri.md/article/social/s-au-inchis-scolile-nu-si-cartile-modalitati-de-invatare-la-distanta
- https://classroommagazines.scholastic.com/support/learnathome.html? – Day-by-day projects to keep kids reading, thinking, and growing.
- https://www.science-sparks.com/10-science-experiments-every-child-should-do-at-least-once/
- https://www.ssww.com/blog/coronavirus-activity-guide-45-boredom-buster-ideas-for-kids/
- https://growingbookbybook.com/online-literacy-resources/? – Amazing People Coming Together to Provide Online Literacy Resources
- https://www.need.org/about-need/our-curriculum/ – Energy Curriculum

Social Emotional Learning in English classes

Prof. Nicoleta Măgală
Liceul Tehnologic “P.S. Aurelian”
Slatina-Olt

Social-emotional learning is a process for acquiring life skills, including how to deal with others, build relationships, and work in an effective manner. ELs are thought to be at a higher risk than their general education peers for social-emotional and behavior problems.

There are a number of factors that contribute to this, one of them being the fact that English learners don’t have the English language and vocabulary skills to express their concerns and problems. They don’t have the language to initiate social interactions with teachers and peers and will often feel cut off from their peers.

Another factor is that students in English classrooms often perceive that their classmates are prejudiced against them. This may keep English learners from bonding with their classmates and becoming an integral part of the school community.
The third reason is that English learners may have low self-esteem because they haven’t made friends or are unable to participate in the academic learning of their class.

In order to help students develop social-emotional life skills, teachers should find ways to find the wright answer to this problem English. They should directly teach skills that allow English learners to manage stressful situations. It is important to provide a realistic context for these situations (classroom, hallway, playground, and cafeteria). If students are exhibiting negative behaviour, one lesson that includes scenarios that students can role-play should be taught. The use of role-play fosters social-emotional learning for English learners. Students could gain knowledge about how to observe their peers for models of correct behavior. This can be direct observation or video.

Promoting social-emotional learning for English learners’ social skills by using children’s literature is another method to make students feel comfortable in schools. Not only do children’s stories include common difficulties that students may have in school, but they include solutions to these problems. Teachers should have students practice phrases to ease social interactions. For example, learning how to approach a teacher to ask a question or engage a classmate in a conversation can help English learners develop the social skills that they need to bond with their classmates and teachers.

Encouraging messages should be sent by teachers every day. Messages such as “I like the way you…”, and “I can see you are really trying” can encourage students as they are learning. The use of gestures to accompany the positive message (thumbs up, pat on the shoulder. high five, smile) so that a child whose English is limited will understand that you are saying something positive.

Teacher should present students social skills that are valued by their families. Involving parents in reinforcing these skills at home is a solution. For example, learning how to greet other children and adults in English can increase students’ confidence during social interactions. If parents emphasize the same skills in their home language, they will be more meaningful for students.

Students should acquire pride in their culture. In addition to the annual multicultural fair or food tasting, teachers could incorporate pride-building activities into their everyday instruction. Multicultural books are one way to develop this pride. Teachers can also use video and other multimedia resources.

Self-esteem can be developed by supporting their academic progress. Scaffold content information so that English learners feel successful in school. Classroom teachers need to learn what students should be able to do at different levels of language

acquisition so that they are not putting too much pressure on them to reach academic goals that they don't yet have the language to achieve.

English learners may have negative feelings about themselves in response to many situations that they experience at school. Teach them positive self-talk so that they can better manage their feelings. Have them write positive messages that they can use in either their home language or English to help build self-esteem.

Any efforts to measure students' competencies and schools' effects on them could highlight English learning students' assets, but only if their linguistic and cultural diversities are taken seriously in the design and implementation processes.

References:

Richards, J. & Rodgers, T. (2001). *Approaches and methods in language teaching* (2nd ed.) Cambridge: Cambridge University Press

Scherer, K. R., Schorr, A. & Johnstone, T. (Eds.) (2001). *Appraisal processes in emotion*. Oxford, UK: Oxford University Press.

Cursurile online, o provocare devenită SOLUȚIE

Profesor Ioan Cristina
Liceul Teoretic „ Nicolae Titulescu „Slatina

În prezent, ne confruntăm cu o situație fără precedent în țara noastră și în lume, fiind nevoiți să ne petrecem timpul acasă. Din acest motiv, sunt necesare soluții eficiente, menite să restabilească echilibrul în viața noastră.În contextul actual, atât adulții cât și copiii, au nevoie de măsuri inedite care să le permită să își reorganizeze activitățile cu care s-au obișnuit, în deplină siguranță:

Cursurile online.

Chiar de la declanșarea situației de urgență, profesorii au acceptat această nouă provocare, fiind 100% încrezători că vor reuși să le ofere cursanților acces la un sistem online de învățare , care să respecte standardele cu care aceștia s-au obișnuit.

Scopul lor a fost acela de a le asigura în continuare un mediu de învățare familiar, chiar daca acesta trebuia să fie mutat și organizat în mediul virtual. Noua experiență a fost ușor de gestionat de copii și tineri, dată fiind pasiunea lor pentru tehnologie.

Deși a fost necesară o scurtă perioadă de acomodare, copiii au privit cu optimism noul sistem de învățare, bucuroși că se pot întâlni în continuare, virtual, cu profesorii lor și cu colegii .

Cursanții în marea majoritate copii beneficiază , de următoarele avantaje ale participării la cursurile online:

- Au descoperit ca pot fi in continuare productivi, chiar daca a fost necesar sa iasă din zona lor de confort. Au învățat sa faca fata situațiilor neprevăzute, pentru a continua sa facă ceva care le face plăcere si îi avantajează.
- Continua sa învețe cu plăcere, in sistemul in care au fost invatati, alături de profesorii lor si de colegi.
- Au posibilitatea de a comunica constant cu profesorii, pentru a adresa întrebări si a primi răspunsuri , astfel încât activitatea lor de invatare sa se desfășoare in cele mai avantajoase condiții pentru ei.(facebook , whatsApp, telefon)
- Solicita si primesc resurse necesare si suplimentare de la profesori, pentru a folosi timpul pe care il au acum la dispoziție in cel mai eficient mod posibil.
- Beneficiază de suport emoțional, inclusiv din partea profesorilor si a colegilor de clasa, cu care împărtășesc pasiunea pentru școala .

Impreuna dezvoltam campioni la viață!

- Cele mai importante beneficii aduse de trecerea la cursurile online sunt: asigurarea continuității cursurilor si oportunitatea de a experimenta un mod nou de învățare.
- Atributele pe care corespondenții le considera esențiale in relatia cu Școala sunt următoarele: ”susținem performanta”, ”evoluam continuu”, ”suntem deschiși la comunicare”, ”facem totul cu pasiune” si ”încurajăm creativitatea”.

Orice problema devine o provocare si o oportunitate ce te stimulează sa găsești soluții si s-o depășești ,ne-am gandit ca nu putem parasi corabia si sa-i lăsăm pe copii in deriva, prin întreruperea cursurilor .Asadar, ne-am mobilizat si am găsit cea mai buna formula prin care sa continuam cursurile online in aceasta perioada folosind Google classroom , meeting, Zoom,...

La Liceul Teoretic “Nicolae Titulescu” suntem mai mult decât o echipă, suntem familie! Ne asigurăm că lucrurile merg înainte cât se poate de bine, pentru că aspirăm către o stare de bine atât pentru elevi,părinți și profesori, prin cursuri online pentru toate clasele primare, gimnaziale, liceale.

Atunci când folosesc calculatorul, tableta, smartphone frecvent ,copiii și adolescenții își dezvoltă abilitați de competente digitale și documentare pe internet, vocabularul atât in limba maternă cât și engleză , își îmbunătățesc fluența în lectură și vorbire, precum și capacitatea de memorare pe termen lung. Toate aceste lucruri îi vor ajuta să obțină rezultate mai bune la școală, și mai ales la școala viitorului.

Avem în grijă, învățare și călăuzire cei mai importanți oameni - viitorul. Ne asigurăm că lucrurile merg înainte cât se poate de bine, pentru că aspirăm către un viitor mai bun.

Studiile efectuate relevă faptul că părinții care prezintă o atitudine pozitivă față de educația copiilor lor, fata de școală și de profesori sunt capabili să influențeze pozitiv performanțele școlarilor. Iată de ce trebuie să se implice părinții pentru a influența pozitiv performanțele copiilor.

Stimulăm creativitatea elevilor noștri prin activități interactive, proiecte și competiții și suntem într-un permanent proces de creație, înnoire și schimbare.

Trăim vremuri incerte, ne-am adaptat situației și ne-am mutat online. Este foarte important ca și în această perioadă să acordăm atenție abilităților esențiale ce asigură succesul elevilor noștri. Este momentul perfect pentru a-i învăța pe elevi să se descurce, să se adapteze chiar și în cazul unor situații stresante. Astfel, ei vor putea face față tuturor provocărilor și își vor găsi calea prin labirintul uneori complicat al vieții.

“M-am bucurat să fiu alături de voi online cu această ocazie. Povestea minții, a comportamentului și a educației este una dintre cele mai fascinante. Scopul educației nu este să avem copii buni, ci adulți independenți. Un adult independent are nevoie de anumite abilități pe care noi, educatorii și voi, părinții, îi putem ajuta pe copii să le câștige pe parcurs”, a declarat Nansi Lungu, psiholog și lector universitar în cadrul Universității Titu Maiorescu, București.

Util și interesant

“Foarte util și interesant” a fost concluzia elevilor participanți online la Meeting uri.Elevii care au participat online au descoperit informații valoroase despre învățarea socio-emoțională, despre inteligența emoțională și cea socială.

Școlile trebuie să devină instituții socio-emoționale adaptate nevoilor elevilor din secolul XXI, care sunt, la rândul lor ființe socio-emoționale. Acum, mai mult ca oricând, este o perioadă în care trebuie să ii educăm pe copii prin propriul exemplu, prin prisma alegerilor pe care le facem și care fac diferența. Implicare în interacțiuni pline de profesionalism și empatie pentru nevoile noastre individuale le arată copiilor calea spre luarea unor decizii corecte, ce le vor asigura succesul în viață.

INOVAŢIE ŞI CREAŢIE IN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

PROF CHIVU ANA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ TRAIAN.OLT

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică. Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă. In abordarea creativităţii in procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Şi cum noutatea nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este voinţa, perseverenţa în a face numeroase încercări şi verificări. Rolul şcolii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară. Preocuparea de formare a independenţei în gândire şi exprimare implică şi o legătură cu familia. Părinţii trebuie convinşi că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei lui, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale. În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Factorii care pot contribui la promovarea creativităţii si capacităţii de inovare:

(a) Crearea unui mediu favorabil inovării şi adaptabilităţii într-o lume aflată în continuă schimbare; trebuie luate în considerare toate formele de inovare, inclusiv pe plan social şi antreprenorial;

(b) Evidenţierea deschiderii spre diversitate culturală drept mijloc de încurajare a comunicării interculturale şi promovarea unei mai strânse legături între arte, precum şi cu şcolile şi universităţile;

(c) Stimularea sensibilităţii estetice, dezvoltării emoţionale, gândirii creative şi intuiţiei la toţi copii la vârsta cea mai frageda, inclusiv în învăţământul preşcolar;

(d) Sensibilizarea în privinţa importanţei creativităţii, a inovării şi a spiritului antrepreonorial pentru dezvoltarea personală, precum şi pentru creşterea economică şi ocuparea forţei de muncă, precum şi încurajarea unei mentalităţi antreprenoriale, în special în rândul tinerilor, prin cooperarea cu mediul de afaceri;

(e) Promovarea educării în domeniile matematic, ştiinţific şi tehnologic a aptitudinilor de bază şi avansate favorabile inovării tehnologice;

(f) Încurajarea deschiderii de către schimbare, creativitate şi rezolvarea problemelor în competenţe favorabile inovării, care se pot aplica unei varietăţi de contexte profesionale şi sociale;

(g) Lărgirea accesului la o serie de forme creative de exprimare atât prin intermediul învăţământului formal cât şi prin activităţii neformale şi informale pentru tineret;

(h) Sensibilizarea publicului, atât în interiorul, cât şi în exteriorul pieţei muncii, în ceea ce priveşte importanţa creativităţii, a cunoaşterii şi a flexibilităţii într-o epocă a schimbărilor tehnologice şi a integrării globale rapide pentru o viaţă prosperă şi satisfacătoare precum şi oferirea mijloacelor care să permită cetăţenilor să-şi îmbunătăţească oportunităţile de angajare în toate domeniile în care creativitatea şi capacitatea de inovare joacă un rol important;

(i) Promovarea designului drept activitate creativă care contribuie în mod semnificativ la inovarea precum şi la dobândirea de aptitudini de gestionare a inovării şi a designului, inclusiv noţiunii de bază în materie de protecţie a proprietăţii intelecuale;

(j) Dezvoltarea creativităţii şi a capacităţii inovatoare în organizaţiile private şi publice prin formare şi încurajarea acestora de a utiliza mai bine potenţialul creativ atât al angajaţilor, cât şi al clienţilor.

Măsurile care trebuie luate pentru a se atinge obiectivele stabilite mai sus includ următoarele activităţi realizate, naţional, regional sau local, legate de obiectivele Anului European:

(a) Conferinţe, evenimente şi initiative de promovare a dezbaterii şi de sensibilizare în privinţa importanţei creativităţii de inovare;
(b) Campanii de informare si promovare pentru a difuza mesajele-cheie;
(c) Identificarea de exemple de bune practici şi difuzarea de informaţii privind promovarea creativităţii de inovare;
(d) Relizarea de sondaje şi studii la nivel comunitar sau naţional.

Creativitatea este impiedicata adesea de o serie de obstacole:
- conformismul (oamenilor obisnuiti nu le place ceea ce iese din comun; ei nu au incredere in fantezii);

- algoritmii (o suita de reguli efectuate intr-o ordine aproximativ constanta);

- obstacole emotive: teama de anumite greseli, descurajarea rapida.

Stimularea creativitatii elevilor:

- renuntarea profesrului la tonul autoritar, realizarea unor relatii prietenesti, democratice favorabile sistemului creativ;

- scolarii trebuie lasati sa-si manifeste in voie spontaneitatea, curiozitatea;

- trebuie sa apara teme si situatii care stimuleaza fantezia (elevii sa imagineze singuri probleme, sa continue o nuvela etc.);

- vizitarea expozitiilor, excursiile largesc orizontul elevilor;

- existenta unor laboratoare si ateliere foarte bine dotate.

Legătura dintre motivație și creativitate în activitatea didactică

director, prof.Stoian Oana-Mălina
Școala Gimnazială comuna Amaru, jud.Buzău, România

Managementul resurselor umane determină în cadrul organizației de învățământ motivarea personalului, fără de care activitatea instituției nu poate fi realizată. În acest sens, cel mai important lucru este îmbunătățirea atitudinii față de factorul uman, prin susținerea motivației acestuia, în special a celei intrinseci. Managerul trebuie să găsească cele mai eficiente strategii și metode cu efecte motivaționale, ținând cont de particularitățile individuale ale personalului. Conform paradigmei managementului resurselor umane, *condițiile manageriale* pentru dezvoltarea motivării cadrelor didactice sunt următoarele:

1. comunicarea instituțională eficientă (aici avem în vedere climatul organizațional, modalitatea pozitivă de transmitere a mesajelor, comunicarea managerială motivantă, feedback-ul pozitiv, recunoașterea meritelor);

2. managementul climatului organizațional (este necesar un climat organizational valoros, susţinut de principii etice);

3. monitorizarea stării de bine din instituție (prin crearea unui mediu relaxant, care să asigure starea de bine, prin acordarea unei importanțe deosebite experiențelor emoționale ale personalului didactic, menținerea unui echilibru între viața personală și cea profesională, implementarea unor programe de sănătate și siguranță, etc.);

4. promovarea corectitudinii organizaționale (prin respectarea regulii echității, a egalității, a nevoilor, prin promovarea normelor metodologice, prin transparența deciziilor și promovarea comunicării interpersonale);

5. promovarea comportamentului civic organizațional (care constă în realizarea unor activități de dezvoltare a altruismului, fairplay-ului, a loialității, a inițiativei individuale, a dezvoltării personale);

6. promovarea unui management participativ (prin implicarea și consultarea personalului în privința problemelor care îi afectează direct sau indirect, adică prin realizarea unui management consultativ și democratic).

Trebuie să avem în vedere faptul că stilul de conducere al managerului are efecte în dezvoltarea motivației cadrelor didactice, de aceea acesta trebuie să aibă întotdeauna în vedere funcțiile și rolul său în cadrul instituției. Cu cât personalul didactic este mai motivat, cu atât creativitatea sa în activitatea didactică este mai dezvoltată. P. Popescu – Neveanu explică creativitatea ca o dispoziţie generală a personalităţii spre nou, cu organizarea proceselor psihice în sistem de personalitate. Creativitatea este în esență, un proces complex care se finalizează într-un anumit produs, reprezentând capacitatea omului de a realiza noul, sub diferite forme. Componenta esențială a creativității este imaginația, dar procesul creator implică și motivatia, dorința cadrului didactic de a realiza ceva nou, inovator în procesul de predare-învățare-evaluare. Inovația în zilele noastre nu se obtine însă cu usurință, de aceea este necesară o altă componentă importantă și anume voința (perseverența) de a realiza ceva autentic, real.

Creativitatea cadrului didactic este determinată de corelația dintre competențele și cunoștințele acestuia cu motivația, ca bază a orientării vocaționale. Creativitatea în procesul didactic este esențială pentru realizarea unui demers cu efecte imediate și pe termen lung în ceea ce privește dezvoltarea copilului. Așadar, motivația este cea care oferă imbold și dinamism creativității, deoarece doar predispozițiile și capacitățile cadrului didactic nu sunt suficiente în realizarea unui proces didactic inovativ. Factorii temperamentali și

caracteriali au o importanță deosebită în dezvoltarea creativității, însă procesul creator nu se poate realiza fără acumularea de informații și emiterea ipotezei de lucru, a soluției creatoare care să genereze îndeplinirea obiectivelor propuse.

Din această perspectivă managerul trebuie să pună la dispoziția cadrelor didactice suportul logistic, material, psihologic, de formare,și dezvoltare profesională etc. de care au nevoie aceștia pentru realizarea produsului creator. În acest sens se realizează motivarea acestora, adică integrarea și satisfacerea necesităţilor şi intereselor individuale în realizarea obiectivelor instituţiei de învățământ. Potrivit lui McClelland (teoria achiziţiei succeselor) nivelul de aspiraţie al unui om îi determină comportamentul, individul manifestând trei categorii de nevoi: de afiliere, de putere şi de realizare. Autorul este de părere că nevoia de realizare nu este ereditară, iar oamenii pot fi învăţaţi să-şi dezvolte o motivaţie puternică în acest sens. În acest context, dezvoltarea motivației va avea efecte pozitive și va contribui la dezvoltarea creativității.

Așadar, între motivație și creativitate există o legătură evidentă, iar liderul organizației educaționale poate contribui la dezvoltarea ambelor mecanisme psihice. Acest lucru se poate realiza numai în raport cu persoana şi cu sistemul/instituţia de învăţământ. Este necesar să existe şi să funcţioneze sistemul de motivare și menţinere a unui mediu motivant de activitate, prin intermediul căruia să se garanteze un climat favorabil implicării conştiente a cadrelor didactice în atingerea obiectivelor strategice ale instituției.

Bibliografie:

Constantin T. 2008. Analiza climatului organizaţional. În: Psihologie organizaţional-managerială: tendinţe actuale. Iaşi: Polirom.

Golu , M.2000.Fundamentle Psihologiei. București :"Romania de mâine".

Mamali C. 1981.Balanţa motivaţională și coevoluție. București: Editura Ştiinţifică și Enciclopedică.

Negură G. 2008. Comportamentul civic organizaţional. În: Psihologie organizaţional-managerială: tendinţe actuale. Iaşi: Polirom.

Pânișoară G., Pânișoară I.-O.2005. Motivarea eficientă. Iași: Editura Polirom.

MICII SANITARI

Petruț Laura Felicia,
Centrul Școlar de Educație Incluzivă ”Orizont”,Oradea/structura Tileagd

A fi dascăl azi nu e deloc ușor. Indiferent de epocă, accelerația progresului a creat un mediu nou de viață, a produs schimbări radicale în toate aspectele vieţii oamenilor: în domeniul profesional, în cel demografic, în configurația geopolitică a lumii,în schimbarea stilului de viață . În lumea întreagă, datorită numeroaselor realizări, există un sentiment crescând de nesiguranță și neliniște, observând cum sub privirea noastră în „dosarul naturii umane” există mai multă schimbare decât putem digera. Doar aducând ”*noul* ” și ca tematică, dar și ca mod de organizare,structurare și desfășurare al activităților, vom reuși să stârnim interesul și dorința de participare și implicare a elevilor,cu atât mai mult a elevilor cu CES.

În cele ce urmează voi aborda o componentă(consider)esențială a Noilor Educații și anume *Educația pentru sănătate* și modalități de realizare prin activitățile extrașcolare,arătând astfel impactul asupra evoluţiei psihocomportamentale a elevilor cu CES.

“Noile educații” reflectă problematica lumii contemporane prin obiectivele propuse care dau și denumirea fiecărei structuri de conținut stiințific, realizată ca disciplină de studiu, concepută în plan disciplinar, dar mai ales interdisciplinar, pluridisciplinar și chiar transdisciplinar.

”Astăzi la începutul mileniului trei, când viaţa individului a devenit infinit mai complicată decât altădată, a lăsa educaţia pentru sănătate la voia întâmplării ar fi o eroare de neiertat de către posteritate.”(O.Oprescu,E.Bucur, citat de Marinescu Mariana – ”*Noile educaţii în societatea cunoaşterii”*, Editura Prouniversitaria, București,2013.)

Educaţia pentru sănătate se impune ca o necesitate şi devine o condiţie esenţială a educaţiei unei naţiuni civilizate.

Din practica didactică am observat că elevii au unele lacune în ceea ce privește deprinderile igienico sanitare, atât de importante pentru sănatatea lor.Așadar,am desfășurat Cercul ”Noile educații” cu tema de dezbatere ***Micii sanitari!.*** Transpunerea în practică a cercului,, ***Micii sanitari***,, este necesară şi porneşte de la premisa că numai din partea unor copii sănătoşi se poate aştepta un randament şcolar optim, iar mai târziu o bună inserţie profesională şi socială. Pentru partea teoretică a acestui cerc au fost prezentate elevilor elevilor materiale(filmulețe,fotografii,imaini,prezentare PPT) cu cazuri de îmbolnăvire,datorate lipsei igienei personale,texte educative din care să reiasă importanța respectării regulilor igienico sanitare,diferite studii de caz,cu scopul de a forma și dezvolta la elevi deprinderi și comportamente de protejare a sănătății personale și de a a-și forma un stil de viață sănătos.
Partea a doua a cestui cerc am gândit-o sub forma unui proiect,având ca punct de reper motto-ul”**Sunt mic,dar mă implic”** și s-a desfășurat după următorii pași: - ***Explicarea problemei/ Soluții alternative/Soluția clasei/Planul de acțiune.***

EXPLICAREA PROBLEMEI

Elevii au identificat urmările nefaste ale nerespectării regulilor de igienă,multiplele probleme de sănătate(diferite boli ale pielii,urechilor.dinților, scalpului,picioarelor,etc).Au fost solicitați apoi să opteze pentru o problemă pe care ei o consideră mai importantă, mai des întâlnită în rândul lor(și nu numai) și care se datorează nerespectării regulilor de igienă. În urma consultărilor au căzut de acord că, prezența *cariilor dentare* este o problemă majoră care afectează sănătatea atât a copiilor cât și a adulților, dacă nu se

respectă igiena dentară,(utilizarea periuței și a pastei de dinți) din primii ani de viață.Elevii au trebuit să adune materiale(imagini,studiu de caz,au luat interviu elevilor și profesorilor, asistentei medicale) pentru a demonstra că, *cariile dentare* sunt o problemă majoră cu care se confruntă mulți copii.Toate materialele au fost puse într-un portofoliu.

SOLUȚII ALTERNATIVE: Elevii au oferit soluții alternative pentru problema *cariilor dentare: Soluția 1:*Utilizarea cât mai des(dimineața și seara) a periuței și pastei de dinți. Avantaje – este o măsură preventivă,are mai multe beneficii și dă o stare de bine, generală. Dezavantaje- necesită timp și costuri bănești.*Soluția 2:*Programare la medicul stomatolog. Avantaje – curăță dinții(detartraj),plombează cariile. Dezavantaje- uneori poate fi dureros,(de aceia unora le este frică de dentist), necesită timp mai mare și costuri bănești costisitoare.

SOLUȚIA CLASEI: În urma consultărilor elevii au ajuns la concluzia că, soluția clasei pentru problema *cariilor dentare* este ”Utilizarea cât mai des a periuței și pastei de dinți, respectarea normelor de igienă dentară”, pentru că este mai bine să previi decât să ajungi să te îmbolnăvești,este o soluție preventivă cu multe beneficii.

PLANUL DE ACȚIUNE: Planul de acțiune a cuprins următorii pași:

- documentarea asupra impactului pe care îl au cariile asupra sănătății(materiale,imagini, filmulețe)
- activități care au cuprins:studiul de caz,fișe de observații, fișe de lucru,interviuri, vizită la cabinetul medical
- **realizarea unei campanii de informare în școală,în rândul elevilor referitoare la importanța respectării normelor igienico-sanitare și însușirea unui coportament și stil de viață sănătos.**
- realizare unui panou cu cele patru secțiuni,cuprinzând materiale adunate sau realizate .

La sfârșitul activității elevii au primit diplome.

Formarea personalității copilului este educația realizată dincolo de procesul de învățământ, prin educația extrașcolară. Activitățile realizate în cadrul cercului, au avut o deosebită influență formativă, elevii învățând ușor și relaxant formânduși astfel priceperi și deprinderi. Activitățile s-au desfăşurat într-un cadru informal, ce au permis elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul fie el intelectual și/sau creativ.

Activitatea extracurriculară are un grad mare de eficacitate în rândul elevilor cu CES, de accea putem afirma că este o componentă eficientă și valoroasă a educației.Învățământul special trebuie să-i acorde o mare atenție pentru că acest tip de activitate urmărește să încurajeze elevii prin dorința lor de implicare directă, iar dascălul să adopte el însuși o atitudine creatoare nu doar în modul de realizare al activității, ci și în relațiile cu elevii.

BIBLIOGRAFIE:

Blându Valentin-“*Intorducere în problematica psihopedagogiei speciale”*- Editura Universităţii din Oradea,2005.

Marinescu Mariana – ”*Noile educaţii în societatea cunoaşterii”*, Editura Prouniversitaria, București,2013**.**

Programe şcolare pentru disciplina opţională *„Educaţie pentru sănătate’’*- 2004 –ED. de M.E.C,București,2004.

Repere evaluative ale jocului didactic din perspectiva creativității

Chivu Andreea Gabriela
Scoala Gimnaziala nr.195, Bucuresti

Jocul didactic este considerat o metodă de stimulare și de dezvoltare a creativității și de îmbunătățire a performanțelor școlare. Având în vedere rolul cognitiv pe care îl are, jocul didactic se poate utiliza în mod diferențiat de la clasă la clasă și de la obiect la obiect, dacă este condus cu tact și pricepere. (Neagu, 2011, p. 20)

Activitățile bazate pe joc și explorare și orientate spre munca independentă și pe grupe, încurajează inițiativa și dezvoltă creativitatea elevilor. De asemenea, activitățile realizate în afara clasei și cele extrașcolare pot fi propice pentru dezvoltarea creativității.

Cultivarea creativității la elev impune anumite cerințe, dintre care:

- învățătorii să aibă rolul de a stimula elevii spre o atitudine și stil de gândire creativ;
- să se creeze o atmosferă permisivă;
- elevii să fie îndrumați către nou;
- elevilor să le fie stimulat efortul creativ încă de la început.

Nevoia omului de a se adapta în continuu la situaţii, la procese şi probleme de muncă mereu noi, impun ca şcoala, o dată cu funcţia ei informativă, să dezvolte şi atitudinile intelectuale ale elevilor, independenţa si creativitatea gândirii. Particularităţile de vârstă şi cele individuale ale elevilor impun un anumit specific predării. În clasele primare, copilul îşi formează deprinderi de citire şi scriere corectă, face cunoştinţă cu primele noţiuni matematice, începe studiul mediului înconjurător, al geografiei şi istoriei. (Romanescu, 2017, p. 82)

Creativitatea ajută eleviisă schimbe realitate în experiență și să o înțeleagă. Aspecte din realitate întâlnite în mediul înconjurptor sunt integrate în jocuri didactice și interpretate într-o manieră care să corespundă intereselor și dorințelor elevilor. Jocurile didactice ajută elevul în dezvoltarea sa.

Jocurile didactice cuprind sarcini didactice care contribuie la valorificarea creatoare a deprinderilor şi cunoştinţelor achiziţionate, la realizarea transferurilor între acestea, la dobândirea prin mijloace proprii de noi cunoştinţe. Ele angajează întreaga personalitate a copilului constituind adevărate mijloace de evidenţiere a capacităţilor creatoare, dar şi metode de stimulare a potenţialului creativ al copilului, ne referim la creativitatea de tip şcolar, manifestată de elev în procesul de învăţământ, dar care pregăteşte şi anticipează creaţiile pe diferite coordonate. (Romanescu, 2017, p. 86)

Jocurile didactice dezvoltă abilitățile și priceperile înnăscute ale copilului. Este foarte important ca elevii să fie lăsați liberi, fără a le fi îngrădite abilitățile, încurajându-le activitățile creative, în special jocurile cu caracter creativ.

Considerând fluiditatea ca factor de creativitate ce se manifestă în bogăţia, uşurinţa şi rapiditatea asociaţiilor, J.P. Guilford distinge următoarele tipuri de asociaţii: verbală, ideaţională, asociaţională şi de expresie, posibil de evidenţiat printr-o serie de teste ale căror sarcini considerăm că se apropie până la identificarea de sarcinile unor jocuri didactice.Întrucât fluiditatea este implicată atât în gândirea reproductivă cât şi creatoare, se consideră ca fiind principalul factor de creativitate flexibilitatea, care constă în restructurarea eficientă a cursului gândirii în raport cu noile situaţii. Flexibilitatea poate fi adaptivă sau spontană în funcţie de sensul acesteia, aflată în structura sarcinii sau să solicite total iniţiativa subiectului. Înţelegând flexibilitatea ca opozantă inerţiei, rigidităţii, apare evident stimularea acestui factor prin jocurile didactice, ce incită la restructurări în structura cunoştinţelor, la transferuri, la o mobilitate

intelectuală intensă. Un alt factor al creativităţii îl constituie originalitatea şi se referă la caracterul de noutate ce-l poate avea răspunsul (produsul) sau strategiile utilizate în rezolvarea sarcinii. Cota de originalitate o putem acorda în funcţie de gradul de îndepărtare faţă de răspunsurile sau rezolvările reproductive, stereotipe, obişnuite ale elevilor cu acelaşi nivel de pregătire şcolară. La vârsta şcolară mică, elementele de originalitate, chiar atunci când sunt minore faţă de cele reproductive, exprimă tendinţa de creativitate a copilului, care trebuie încurajată.Rolul important în educarea şi dezvoltarea originalităţii îl are învăţătorul prin modul cum realizează ultima verigă a jocului didactic şi anume aprecierea, interpretarea efectuată cu participarea clasei a rezultatelor elevilor.(Romanescu, 2017, p. 87)

Prin intermediul jocurilor didactice se observă îmbunătățiri în următoarele arii:

- cognitiv-creativă:
  - îmbunătățirea expresiilor verbale;
  - îmbogățirea vocabularului;
  - înțelegere rapidă;
  - curiozitate ridicată;
  - implicare mai bună a elevului;
  - abilități intelectuale îmbunătățite.
- afectiv-emoțională:
  - participare activă în jocurile în perechi;
  - participare activă în cadrul grupului;
  - o mai bună colaborare;
  - reducerea comportamentului agresiv;
  - apariția sentimentelor empatice;
  - autocontrol;
  - abținerea impulsurilor spontane;
  - spirit inovator;
  - imaginație neîngrădită;
  - o mai bună concentrare;
  - perseverență în rezolvarea sarcinilor.

Cercetările recente asupra creativităţii comută tot mai mult accentul de pe factorii intelectuali, pe cei motivaţionali şi afectivi, ori jocurile își dovedesc eficiența tocmai prin integrarea afectiv – motivațională a participanților.(Romanescu, 2017, p. 87)

Suprimarea inițiativei și creativității pot împiedica dezvoltarea copilului, iar copii cu potențial pot deveni copii cu dificultăți. Astfel de situații apar din cauza impedimentelor financiare sau a lipsei aptitudinii de predare adecvată.

Psihologii educaționali consideră că un învățător, prin rolul său de creator de abilități și de moduri de gândire divergente, poate fi capabil să predea propriile idei elevilor și să le creeze acestora o cale de dezvoltare psihică. Pentru a realiza acest scop, următoarele puncte sunt esențiale:

- anumite situații care constituie experiență pentru elevi nu trebuie limitate;
- considerație pentru idei și întrebări inovatoare;

- pregătirea oportunităților de a învăța pentru a explora și respecta diferențele individuale referitoare la comportamentul creativ;
- bazate pe schimbările rapide în știință, tehnologie și comunicații, nevoile oamenilor trebuie să fie inovatoare și creative. Astfel, atât familia cât și școala trebuie să ajute gândirea creativă a elevilor.
- Elevii trebuie să fie conștienți de mediul înconjurător și trebuie să fie sensibili față de aceasta;
- Încurajarea copiilor creativi pentru critici constructive;
- Pregătirea unei varietăți de cunoștințe în diferite domenii pentru învățători;
- Pregătirea metodelor de predare active;
- Pregătirea mediilor de învățare fără frică și timiditate.

Jocurile didactice sunt realizate pentru a deservi procesul instrustiv-educativ, au un conţinut bine diferenţiat pe obiectele de studiu, au ca punct de plecare noţiunile dobândite de elevi la momentul respectiv, iar prin sarcina dată, aceştia sunt puşi în situaţia să elaboreze diverse soluţii de rezolvare, diferite de cele cunoscute, potrivit capacităţilor lor individuale, accentul căzând astfel nu pe rezultatul final cât pe modul de obţinere al lui, pe posibilităţile de stimulare a capacităţilor intelectuale şi afectiv motivaţionale implicate în desfăşurarea acestora.Considerarea jocului didactic ca metodă de stimulare şi dezvoltare a creativităţii se argumentează prin capacităţile de antrenare în joc a factorilor intelectuali şi non intelectuali evidenţiaţi în cercetările de până acum. (Stan, 2017)

JOCUL- TIP DE ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE INTEGRATĂ

Prof înv preșc Ene Alina
Grădinița cu PP și PN „Crai Nou” Mun Ploiești

La debutul preșcolarității, activitatea de învățare ocupă rolul esențial, dar o bună parte a activității se redirijează prin joc, care rămâne o preocupare majoră a întregii copilării.J. Fr. Herbart spunea că „plictiseala este păcatul de moarte al predării”. Specific vârstelor copilăriei, jocul, în general, are importanţă hotărâtoare pentru dezvoltarea psihică a copilului, fiind modalitatea cea mai bună de a transmite noi cunoştinţe vizând toate domeniile de activitate, o activitate fizică sau mentală cu sau fără finalitate practică şi căreia i te dedici de bună plăcere.

Pentru a deveni joc, o activitate didactică trebuie să conțină elemente ludice (explorarea, surpriza, așteptarea, ghicirea, întrecerea), să provoace, să mențină atenția și interesul, să fie o activitate relaxantă. Copilul își afirmă personalitatea, voința, inteligența, gândirea.

Jocul didactic este o activitate impusă/ sugerată. Un psiholog francez aprecia ca element definitoriu pentru jocurile celor mici valoarea – din perspectiva lor de activitate integrală: „Ceea ce caracterizează efectiv jocul celor mici este faptul că, reprezentând întreaga lor activitate, e lipsit de conştiinţa de a fi joc.”(Wallon, 49)

Jocul didactic ca tip de activitate de învăţare integrat este o activitate care îmbină utilul şi plăcutul şi în care se îmbină sarcini didactice din domenii de cunoaştere diverse într-o structură unitară. El reprezintă cea mai accesibilă cale de abordare interdisciplinară, deoarece prin joc se realizează importante sarcini formative care presupun antrenarea operaţiilor gândirii, dezvoltarea spiritului de observaţie, a spiritului de ordine, formarea deprinderilor de lucru corect şi rapid.

Cu toate că jocurile presupun disciplină, impusă prin reguli, este de remarcat faptul că participanţii la joc o consideră naturală, creându-se astfel un echilibru între cerinţele impuse prin reguli şi subordonarea acceptată a jucătorilor.

Jocul, ca prim pas spre cunoaştere, este mijloc de investigaţie, iar grădinița reprezintă pentru copil lumea fabuloasă a activităţii ludice, plină de învăţăminte, o lume a basmelor şi povestirilor minunate. Tocmai jocul, prin farmecul şi puterea sa nebănuită, permite crearea unei punţi între grădinţă şi viaţă.

Odată integrat în diferite situaţii de învăţare, jocul didactic face ca preșcolarul să fie solicitat la un efort mintal similar celui depus într-o activitate didactică obişnuită, să observe, să interpreteze, să localizeze, să denumească, să explice, să clasifice, să transforme, să compună, să interpreteze; în timpul jocului, copilul efectuează aceste operaţii într-o formă plăcută, mobilizându-şi toate resursele pentru îndeplinirea sarcinii jocului.

Condiţia realizării demersurilor didactice o prezintă realizarea conexiunilor dintre diferite domenii, utilizarea lor şi în procesul cunoaşterii, în abstractizări şi generalizări. Prin jocurile interdisciplinare, se oferă preșcolarilor o mai bună motivaţie,se creează situaţii de învăţare noi şi neobişnuite, înlesneşte transferul de valori între discipline, favorizează lucrul în echipă şi cooperarea, dispoziţia la dialog, creativitatea, li se trezeşte dorinţa şi bucuria de participare de fapt la propria lor formare realizându-se cea mai autentică învăţare, având impresia că se joacă. Astfel, el depăşeşte mai uşor sarcinile didactice datorită elementelor de joc care creează motivaţia învăţării, se preîntâmpină monotonia, plictiseala şi creşte capacitatea de aplicare practică a cunoştinţelor.

Jocul didactic poate fi folosit la toate domeniile, fie în reactualizarea cunoștințelor predate, asigurându-se și captarea atenției elevilor, fie în însușirea noilor cunoștințe, fie în fixarea și consolidarea acestora sau în verificarea și aprecierea rezultatelor, având ca scop înlăturarea plictiselii și oboselii. Cadrul didactic însuși poate alege și integra jocul potrivit pentru a permite acumularea cunoștințelor într-o atmosferă plăcută.

Îmbinarea armonioasă jocului didactic în cadrul unei lecţii asigură participarea afectivă a şcolarilor şi le dezvoltă spiritul de echipă şi de competiţie.“*Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învăţăm să se adapteze.*” (Maria Montessori –”Descoperirea copilului”).

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode şi procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă uşurinţă şi mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoştinţelor”.

Prin joc, copilul învaţă cu plăcere, devine mai interesat faţă de activitatea ce se desfăşoară, cei timizi devin cu timpul mai volubili, mai activi, mai curajoşi şi capătă cu timpul mai multă încredere în capacităţile lor, mai multă siguranţă şi rapiditate în răspunsuri.

Îmbinarea elementului distractiv cu cel instructiv în jocul didactic duce la apariţia unor stări emoţionale complexe. Jocul didactic este atractiv şi eficient numai dacă conţine elemente de surpriză, de comunicare reciprocă între copii, recompense, etc.

Elementele de joc: descoperirea, ghicirea, simularea, întrecerea, surpriza, aşteptarea vor asigura mobilizarea efortului propriu în descoperirea unor soluţii, în rezolvarea unor probleme, stimulând puterea de investigaţii şi cointeresarea continuă.

Jocurile didactice sunt realizate pentru a deservi procesul instrustiv-educativ, au un conţinut bine diferenţiat pe obiectele de studiu, au ca punct de plecare noţiunile dobândite de preşcolari la momentul respectiv, iar prin sarcina dată, aceştia sunt puşi în situaţia să elaboreze diverse soluţii de rezolvare, diferite de cele cunoscute, potrivit capacităţilor lor individuale,accentul căzând astfel nu pe rezultatul final cât pe modul de obţinere al lui, pe posibilităţile de stimulare a capacităţilor intelectuale şi afectiv-motivaţionale implicate în desfăşurarea acestora.

Există multe metode prin care copiii pot învăţa ori exersa concepte sau deprinderi. În acest sens, este foarte important demersul pe care cadrul didactic îl poate iniţia în direcţia stimulării interesului copilului pentru cunoaştere, al interesului pentru a căuta informaţia necesară şi pentru a utiliza în cocepte variate, al interesului pentru rezolvarea de probleme prin care planifică şi organizează unele activităţi, jocuri cu acest scop.

În concluzie, activităţile pentru copii trebuie să aibă un caracter spontan, să contribuie la dezvoltarea independenţei în gândire şi acţiune. Jocul este înţelepciune, este o formă de manifestare a personalităţii copilului: exprimă bună dispoziţie şi bucurie, previne apariţia monotoniei şi a plictiselii, facilitând interdisciplinaritatea.

Bibliografie*:*

1. Chateau, Jean. – Copilul şi jocul, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
2. Crenguţa- Lăcrămioara Oprea, Pedagogie- Alternative metodologice interactive, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2003;
3. Piaget, J. Psihologia inteligenţei, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1965;
4. Sima, Ioan; Petruţiu, Roxana; Sima, Mihai. Psihopedagogie, vol. I. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998.;
5. Verza, Emil; Verza, Florin Emil. Psihologia vârstelor. Editura Pro Humanitate, Bucureşti, 2000;
6. WALLON, Philippe, CAMBIER Anne, ENGELHART, Dominique, „Psihologia desenului la copil”, Editura Trei, 2008.

ROLUL DISCIPLINEI DEZVOLTARE PERSONALĂ ÎN ACTUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. înv. primar, Maria Portase, Școala Gimnazială
”Sfântul Nicolae”, Vînători, județul Galați

Disciplina Dezvoltare personala are ca scop dezvoltarea capacității elevului de a se autocunoaște și de a-și exprima într-o manieră atractivă interesele, aptitudinile, trăirile personale, sentimentele, abilitățile de comunicare cu cei din jur. În cadrul acestei disciplinei, se formează în primul rând abilităţi și se dezvoltă atitudini. Acestea reprezintă acele achiziții transferabile necesare obținerii succesului școlar, în carieră, dar și în viață.

Această disciplină are un rol foarte important în viața elevului deoarece stimulează spontaneitatea, flexibilitățile cognitive și creative ale școlarului. El fiind încurajat să adreseze întrebări, să-și spună propriile opinii vizavi de o anumită temă, să-și exprime emoțiile.

Cele mai utile metode și tehnici sunt cele artistico – creative (pornind de la creioane colorate, coli, lipici, foarfece până la materiale reciclabile) care antrenează și motivează elevii. Metode active – participative ca: *Brainstorming-ul* (valorifică ideile creative), *Bingo* (stimulează atenția, gândirea), *Jocul de rol* – ex: La medic (pregătesc copiii pentru situații reale de viață și facilitează dezvoltarea comunicării verbal și nonverbale, a empatiei, a toleranței), *Jocul didactic* (verbalizează, manipulează obiecte, învață să valorizeze atât experiențele personale cât și pe cele ale colegilor), etc.

Evaluarea se realizează din trei perspective: a cadrului didactic, a elevului însuși (autoevaluarea) și a colegilor (interevaluare). Aceasta se poate realiza prin: activități practice, proiecte individuale și de grup, postere, desene, colaje, portofolii.

Toate disciplinele sunt în strânsă concordanță cu disciplina Dezvoltare personală pentru că ea are rolul de a dezvolta atitudini, abilități și comportamente care facilitează și dezvoltarea celorlalte competențe (în limba maternă, în limbi străine, matematice și de bază în științe și tehnologii, digitale, a învăța să înveți, sociale și civice, spirit de inițiativă și anteprenoriat, sensibilizare și exprimare culturală).

Din experiența de la clasă pot enumera următoarele metode utilizate:

❖ **La DP: Jocul didactic**

- După vizionarea ppt-ului cu textul ”Povestea pomului de iarnă”, de Victor Eftimiu, am jucat jocul **”Zarul emoțiilor”**- recunoaște emoția de pe fața zarului și numește personajul din textul studiat, apoi se întorc la grupă mimând emoția respectivă.

➢ Fața zarului arată <u>bucurie.</u> Bradul a fost bucuros că a reușit să salveze pasărea rănită, adăpostind-o de vitregia iernii.

➢ Fața zarului arată <u>tristețe.</u> Pasărea a fost tristă când a fost respinsă de toți copacii.

➢ Fața zarului arată <u>furie.</u> Stejarul a fost furios crezând că-i va mânca ghindele.

➢ Fața zarului arată <u>frică/ teamă</u>. Păsării i-a fos frică crezând că va muri de frig, după ce a fost alungată de copaci.

- Elevii împărțiți pe grupe de cate 3 sau 4, au primit câte o planșă A3 cu jocul de masă **”Emoții”** care are următoarele instrucțiuni:

- aruncă zarul și mută pionul atâtea căsuțe câte indică zarul;

- citește numele emoției de pe căsuța în care ai ajuns și spune când și de ce te-ai simțit astfel ex: Eu mă simt fericit când merg cu bicicleta, pentru că mă întâlnesc cu prietenii mei;

- primul care ajunge la sfârșit este învingător și primește din partea colegilor de grupă câte un emuticon în piept.

- La finalul activității elevii au primi câte o fișă cu un brăduț pe care l-au decupat și personalizat, aplicându-i ochi și gură veselă sau tristă în funcție de emoţia pe care au trăit-o la oră. Toți brăduții au fost aşezați pe un panou situat în faţa clasei după ce fiecare a argumentat alegerea făcută.

❖ La o activitate extracurriculară de 8 martie am organizat o activitate de cunoaștere mămici – copii – bunicuțe unde în perechi bunică/mamă/fiu/fiică au avut de completat una despre cealaltă pe un bilețel propozițiile lacunare ca: Mâncarea mea preferată este..... ; Culoarea mea preferată este ....; Jocul meu preferat este ...., etc.; au rezolvat probleme de perspicacitate părinți versus copii. Apoi au alcătuit câte un **CVINTET**, mama despre fiică și fiica despre mamă, iar la final copiii au realizat portretul mamei care a fost dăruit celei mai scumpe ființe, ”mama”.

Așa cum spune Ioan Cerghit “ Învățarea în grup exersează capacitatea de decizie și inițiativă, dă o notă mai personală muncii, dar și o complexitate mai mare aptitudinilor și talentelor, ceea ce asigură participarea mai vie, mai activă, susținută de foarte multe elemente de emulație, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă.“

Bibliografie:

➢ M.E.C.T.S. – “Programa şcolară pentru clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a”, aprobată prin ordin al ministrului Nr. 418/19.03.2013.

➢ Cerghit, Ioan– Metode de învăţământ, Editura Polirom, București, 2006;

➢ www. didactic.ro

Importanța activităților extrașcolare

prof. pt. înv. primar, Onofrei Ciprian
Școala Gimnazialaă Nr. 3 Piatra-Neamț

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu nepermite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze.”
(Maria Montessori –„Descoperirea copilului”)

Educația extrașcolară are un rol important în formarea personalității micului școlar, constituind un alt mod de dobândire a informațiilor.

Scopul acestor activități este de a-i implica pe copii în activități variate, facilitându-le înțelegerea prin dezvoltarea tacită a unor aptitudini și priceperi, pe care le vor folosi în formarea personalității lor.

În urma interpretării unor chestionare de opinie, administrate la elevii claselor I și a IV-a, am constatat că activitățile extrașcolare figurează pe locul întâi în preferinţele elevilor.

Este nevoie de o implicare mai mare a învăţătorului în dirijarea învățării și prin alt fel de activități. Datoria cadrului didactic este aceea de a găsi soluţii didactice de predare învățare și dincolo de uşile claselor.

Acest lucru e posibil atunci când elevul este dus la bibliotecă, la librărie, la muzeu, în excursii de studiu, atunci când înțelegerea anumitor situații/fenomene este făcută din alt unghi de vedere.

Micul școlar va înțelege în mod diferit un text prin implicarea sa la o lansare de carte, unde se va întâlni cu un scriitor care, prin armonia cuvintelor, poate va reuși să stârnească interesul pentru lectură.

Participarea la „Teatrul de joacă” implică copiii în punerea în scenă a unor piese cunoscute sau scrise chiar de ei. Vor învăța să fie creativi, să pună în scenă o piesă, să aleagă roluri potrivite pentru anumiți copii, să schimbe ce nu le place etc.

Prin astfel de activități este încurajată exprimarea liberă, creându-se un context favorabil învățării.

Împreună, învățător, părinţi şi copii, ne-am implicat în activităţile de voluntariat „Dar din dar”, „Copil ca tine sunt şi eu”, „Ecotic”, „Ecoterrienii”, „Piatra curată” etc. Astfel, valorile morale, civice, desprinse din texte nu au rămas doar ca o abordare teoretică. Copiii sunt atrași de activități de acest gen și sunt dornici să se implice pentru a schimba societatea în bine. Prin trăirile afective, activitățile extrașcolare moral-civice contribuie la formarea unor sentimente morale, care se vor transforma în convingeri pe parcursul formării lor ca elevi.

Activitățile extrașcolare vin ca un contracandidat al mass-mediei, cu un slogan puternic, care vizează transfomarea copiilor în oameni capabili din punct de vedere intelectual, dar și emoțional. Contactul direct cu anumite fenomene duce la acumularea facilă și durabilă a cunoștințelor necesare dezvoltării ulterioare.

Am constatat că ecoul acestor activități extrașcolare se reflectă prin gândirea liberă, creativă și pozitivă a copilului de vârstă școlară mică.

Trebuie urmărită obținerea unui feed-back din partea copilului, astfel încât activitățile ulterioare să se bazeze pe interesul copiilor.

Alegerea momentului potrivit pentru o astfel de activitate este primordială. Starea fizică și psihică a copilului poate oferi o înțelegere calitativă. Orice activitate extrașcolară poate fi completată de momente scurte care să vizeze captarea atenției tuturor copiilor, urmărindu-se obținerea unui grad de satisfacție ridicat, lucru ce va fi benefic în derularea activităților ulterioare.

Activitățile extrașcolare trebuie să reducă emoțiile tensionate, stresul și să ajute la relaxarea psihică. Simțul umorului, între anumite limite, poate aduce un plus în astfel de situații.

Pe parcursul activităților pot fi formulate diverse solicitări care să implice micul școlar, cum ar fi: alege, descrie, schimbă, găsește, alege etc. Și întrebările „Cine?, Cum?, Când?, Unde? etc.” pot capta atenția și pot da direcția dorită în atingerea scopului.

Centrarea pe elev a activităților extrașcolare, ținând cont de interesele şi motivaţiile elevilor, de experienţele anterioare şi de caracteristicile de vârstă ale acestora, duce la succes.

IMPORTANȚA JOCULUI DE ROL ŞI A DRAMATIZARII ÎN DESFĂŞURAREA ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ

Prof.Urs Otilia Rodica
C.S.E.I Orizont -structura Tileagd

Motto:

„Jocul este şi o pregătire pentru viaţa de mai târziu, dar mai presus de toate, el este însăşi viaţa copilului”
(Mc. Dougall)

„ Eu sunt copilul . Tu ţii în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuşi sau voi eşua în viaţă. Dă-mi, te rog acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog ca să pot fi o binecuvântare pentru tine! „Anonim

Aristotel a spus : „cunoştintele ce trebuie sa le asimilam înainte de a le aplica, le însuşim doar aplicându-le”.La fiecare oră, profesorul trebuie să decidă dacă vrea să fie „Înţeleptul de pe scenă” sau „ Ghidul de pe margine” Noi susţinem că profesorul trebuie să privească predarea lecţiei nu ca pe o obligaţie de a acoperi materialul. Credem că lecţia este locul unde elevii cu CES„ descoperă” cunoştinţele. Sarcina noastră este să-i ajutăm pe aceşti copii să înveţe. Învăţarea este un proces în care copiii cu dizabilităţi depun efort pentru a descoperi noi cunoştinţe. Misiunea noastră este să concepem activităţi, metode şi programe pentru a-i ajuta în această călătorie. Filosoful roman Seneca spunea:” Când un om nu ştie spre ce port navighează, nici un vânt nu-i este favorabil”.Acelaşi lucru se poate spune şi despre predarea unei lecţii sau a unei activităţi.

În continuare voi face câteva consideraţii de ordin teoretic asupra jocului de rol şi a metodei dramatizării, preluate din literatura de specialitate, fară a insista asupra acestora, doar atât cât este necesar pentru a da legitimitate exemplelor pe care le voi aduce în acest sens, din propria experienţă.

Jocul de rol este o metodă derivată din psihodramă, metodă terapeutică creată de J. L. Moreno în 1921, prin care se urmăreşte, în principal, formarea modului de a gândi, simţi şi acţiona, specific unui anumit statut, dezvoltarea capacităţilor empatice, a capacităţii de a rezolva situaţii problematice, verificarea corectitudinii şi eficienţei comportamentelor formate la elevi şi înlăturarea comportamentelor inadecvate, neeficiente.

Din punct de vedere metodic, se impun câteva exigenţe, legate mai ales de distribuirea şi interpretarea rolurilor:

-nu este adecvată modalitatea impunerii textului oferind copiilor posibilitatea de a opta voluntar în a interpreta anumite roluri, altfel poate să apară pericolul unor blocaje emoţionale;

-jocul de rol va fi precedat de prezentarea unor situaţii relativ asemănătoare cu aceea ce va fi simulată şi a modurilor de rezolvare a lor;

-atmosfera de joc trebuie să fie relaxată, lipsită de exagerări care să îngreuneze interpretarea rolurilor şi concentrarea asupra situaţiei;

-interpretarea rolurilor va putea fi reluată cu aceiaşi copii sau cu copii diferiţi, pentru însuşirea comportamentelor de rol;

-analiza jocului de rol trebuie să fie condusă cu tact şi pricepere de către conducătorul jocului, evidenţiindu-se aspectele adecvate/inadecvate, deciziile corecte/incorecte, atitudinile mai mult sau mai puţin adecvate ale personajelor aflate în anumite situaţii.

Dramatizarea poate fi:

o variantă a jocului de rol, metodă care valorifică tehnicile artei dramatice (dialog, gest, mimică, pantomimică, decor, etc.), prin care se urmăreşte în special adâncirea înţelegerii unor aspecte studiate şi fixarea lor, pe un fond afectiv intens. În acest sens, dramatizarea constă în transpunerea în acţiune dialogată a faptelor, evenimentelor, aspectelor studiate la literatură, istorie, sau chiar matematică .

Profesorul are un rol deosebit de important în utilizarea jocului de rol. El proiectează scenariul, implicând în această activitate şi elevii, distribuie rolurile pornind de la aspiraţiile, aptitudinile şi preferinţele fiecărui participant, organizează activităţi pregătitoare, creează o atmosferă plăcută de lucru pentru a-i stimula pe interpreţi şi a evita blocajele emoţionale în preluarea şi interpretarea rolurilor, conduce modul de desfăşurare al jocului de rol. În continuare, voi aduce în atenţie ilustrarea concretă a aspectelor teoretice de mai sus, prin dramatizare, jocuri de rol cu subiecte din viaţa cotidiană sau din basme şi poveşti şi uneori o îmbinare a acestor subiecte, astfel încât să asigur participarea activă şi conştientă a copiilor la propria formare, având convingerea că acestea constituie mijloace prin care pot şi să evaluez nivelul de însuşire a textelor literare, de înţelegere a mesajelor etice desprinse din acestea şi mai ales de transpunere a învăţămintelor în comportamentele copiilor.

Am folosit jocul de rol si dramatizarea în învăţarea operelor lui M. Eminescu şi I. Creangă.

În predare am folosit metode activ-participative spre exemplu:**Metoda ciorchinelui: Ion Creangă- biografie**

Metoda K.W.L „ Ştiu/vreau să ştiu/am învăţat: Mihai Eminescu

Exemple în însuşirea operelor celor doi scriitori sunt: „ Scrisoarea a III-a”, „ La cireşe” şi „Pupăza din tei”, pe care am dramatizat-o într-un mod original, pornind de la opera scriitorului.

Pentru cadrul didactic, unul dintre cele mai importante aspecte ar fi nevoia sa de adaptare la necesităţile copiilor, oricare ar fi acele necesităţi şi oricare ar fi copiii, fie că sunt copii cu C.E.S., fie că pur şi simplu sunt copii cu un ritm mai lent de învăţare.

Prin intermediul jocului de rol omul se obişnuieşte să suporte cu demnitate înfrângerile şi să guste satisfacţiile victoriei. De asemenea jocul are o importanţă deosebită pentru deconectare. Jocul este cea mai bună formă de odihnă activă, prin intermediul lui utilizându-se la maxim timpul liber.

Elevul cu C.E.S. îşi formează anumite deprinderi de comportament, se formează pentru viaţă. Colectivul de elevi se sudează, prind contur unele sentimente pozitive: respect, ajutorare, sacrificiu, dăruire, împlinire.

Astfel, elevii cu deficienţe, învaţă să accepte părerile colegilor, să contribuie personal la succesul grupului, să se bucure de reuşita grupei, să depăşească dificultăţile întâlnite, să-şi asume responsabilitatea, să se integreze colectivului de elevi din care face parte.

Concluzii:

Toate aceste activităţi enumerate mai sus au dat frâu liber imaginaţiei creatoare, iar comunicarea, cooperarea, prietenia în grupurile ce s-au organizat ad-hoc au constituit adevărate mijloace de descătuşare a creativităţii în sufletul fiecărui copil.

S-a creat astfel o deosebită relaţie de comunicare afectivă între copii. Rezultatele au fost surprinzătoare, succesul a fost deplin, făcându-ne să înţelegem că am procedat corect în a acorda libertate în acţiune, încredere, sprijin şi curaj în diferite momente anterioare desfăşurării acestor activităţi.

Aşa cum spunea Goethe: “ Cuvintele, de nu-s simţite rămân seci. Nu vei răzbate până la inimi dacă din inimă pornirea nu-ţi vine.”

BIBLIOGRAFIE

1.Gherguț, A. Evaluare și intervenție psihoeducațională, Teorii educaționale, recuperatorii și compensatorii, Iași, Editura Polirom, 2011

2.Taiban, M. coord. – Jocuri didactice pentru grădiniţele de copii, , Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1976.

3.Gherguț, A. Sinteze de psihopedagogie specială, Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, Iași, Editura Polirom, 2005.

4.Muşu,I. şi Taflan, A. – „Terapie educaţională şi integrată” ; Bucureşti: Editura Pro-Humanitate, 1997.

5. Alois Ghergut,Sinteze de psihopedagogie speciala,Editura Polirom,2007

6. Romita B.Iucu,Managementul si gestiunea clasei de elevi,Editura Polirom,2008

7.Asociaţia RENINCO România „Curriculum pentru copiii cu deficienţe (dizabilităţi) severe şi profunde”, Iunie, 2002

8. Asociaţia RENINCO România - Ghid de predare învățare pentru copiii cu CES, 2000

9.Bocoş Muşata - Instruire interactivă. Repere pentru reflecţie şi acţiune, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2002

10. Mirela Bondrea, Lică Prisecaru - Jocul de rol – universul copiilor, Iași, Editura Pim, 2009

Desfășurarea procesului instructiv- educativ în context digitalizat

Prof. Mocanu Luciana
Școala Gimnazială Constantin Brâncuși
Medgidia, Constanța

Învățământul românesc se află într-o perpetuă transformare și modernizare tehnologiile informaționale și comunicaționale TIC fiind integrate din ce în ce mai mult și mai clar în cadrul procesului instructive-educativ. Introducerea treptată a calculatorului în mediul școlar a creat profesorilor și elevilor un instrument de lucru creator pe cât de fascinant pe atât de util.

Potrivit literaturii de specialitate calculatorul reprezintă un mijloc didactic care poate interveni în procesul instructive-educativ sub două forme:

- direct prin intermediul unui soft educațional când îndeplinește principala sarcină a profesorului, predarea (IAC).
- indirect, când funcționează ca un manager al instruirii (CMI) preluând o parte din sarcinile profesorului deoarece prezintă elevului obiectivele de atins, atribuie sarcinile de lucru, administrează teste de evaluare , înregistrează și raportează rezultatele obținute la teste, prescrie în funcție de rezultatele primate la un test diagnostic, ce secvențe va studia în continuare un elev (V. Lazăr, D. Căprărin, p. 197).

Utilizarea calculatorului implică valorificarea unor competențe digitale dobândite prin intermediul cursurilor de specialitate, prin intermediul programelor școlare și de ce nu nonformal. Competenţele digitale sînt nişte sisteme integrate de cunoştinţe, abilităţi, atitudini şi valori, formate şi dezvoltate prin învăţare cu ajutorul mijloacelor oferite de tehnologia informaţiei şi a comunicaţiilor și au la bază competențele de bază TIC.

În mod curent în activitatea mea instructiv-educativă, ca profesor de biologie la gimnaziu utilizez tehnologiile informaționale în scopul proiectării și desfășurării lecțiilor și activităților extrașcolare precum și în scopul întocmirii documentației aferente activității didactice.

Dotările de care dispune școala în care predau mi-au permis de a lungul timpului să integrez calculatorul în lecțiile de biologie sub diferite forme în funcție de obiectivele și conținuturile vizate a fi obținute respectiv parcurse. Astfel, platformele Ael, softurile educaționale Intutext, DVD-urile educaționale, filmulețele educaționale de pe youtube, aplicațiile electronice de tip Office (Microsoft Word, Microsoft Office Publisher Document, Microsoft Power Point, Excel etc.) mi-au permis prezentarea informațiilor, conceptelor, proceselor și fenomenelor astfel încât am putut evalua o creștere a calității și eficienței procesului de predare-învățare-evaluare.

Folosirea și integrarea acestor mijloace de învățământ în diferite etape ale lecției sau în realizarea activităților extrașcolare se pretează pentru toate categoriile de elevi favorizâdu-i atât pe cei cu rezultate slabe cât și pe cei capabili de performanță deoarece calculatorul, prin specificul său interactiv, are reale valenţe educative bineânțeles cu avantajele și dezavantajele de rigoare.

Prin intermediul calculatorului se pot prezenta informații sub formă de desene, scheme sau tabele și pot fi simulate procese și fenomene complexe și dinamice, pe care nici un alt mijloc de învățământ nu le poate atât de bine evidenția. Computerul „construiește” contexte pentru aplicații ale conceptelor, oferind celor ce studiază și limbajul, cu ajutorul căruia ei își pot descrie propria activitate (M. Marinescu, p. 356)

Provocarea momentului atât pentru elevi cât și pentru cadre didactice o reprezintă însă învățământul la distanță, învățământul online ca urmare a suspendării cursurilor. Educația digitală a cuprins întreg învățământul românesc și implică transmiterea unor materiale educaționale prin intermediul tehnologiilor de comunicație. Profesorii și elevii au fost nevoiți forțați de împrejurări, să se autodepășească, să dea dovadă de flexibilitate și să-și desfășoare activitatea virtual, fiecare după posibilități.

Cu pași timizi am pășit pe o platforma digitală accesată de pe contul școlii, am participat la Webinarii, am urmărit tutoriale, am postat primele mele materiale, păstrez legătura cu elevii mei și firesc sunt în măsură să desprind și primele concluzii.

Mi-am dat seama că treptat am început să dezvolt cu elevii mei o relație de comunicare și colaborare reală dar… într-un mediu virtual. Prezentarea materialelor educaționale (fișe de lucru, filmulețe, teste interactive etc.) fie prin videoconferință fie eșalonat, sub formă de secvențe mi-a creat o imagine clară despre rolul profesorului și al elevului în acest context.

- Profesorul:
  - Proiectează pașii pe care elevii trebuie să-i parcurgă în activitatea de învățare,
  - Furnizează resursele didactice necesare secvenței de instruire (fișe, linkuri, filmulețe, teste de autoevaluare, teste de evaluare, manuale alternative etc.) tuturor și în același timp,
  - Formulează întrebări/ sistuații-problemă,
  - Oferă feedback personalizat sugerând fiecărui elev ce etapă mai are de parcurs/de reluat,
  - Poate da dovadă de creativitate,
  - Observă, încurajează, valorizează, apreciază.
- Elevul:
  - Învață să învețe, devine manager autonom, independent al proceselor de învăţare,
  - Este adus în situația de a-și gestiona singur timpul,
  - Dezvoltă competențe pentru studiul individual,
  - Dezvoltă competențe pentru utilizarea manualului,
  - Caută singur răspunsurile la întrebări,
  - Cere lămuriri profesorului atunci când întâmpină dificultăți,
  - În funcție de rezultatul obținut reia tema de studiu abordând alte perspective în scopul aflării adevărului.

Utilizarea instruirii online și implicit a platformelor educaționale prezintă numeroase avantaje în procesul de predare-învățare-evaluare a disciplinei biologie însă dezavantajele nu sunt deloc de neglijat și printre acestea amintesc faptul că implică:

- Dezumanizarea procesului de învățământ ca urmare a izolării fizice de colegi și profesori,
- Eliminarea comunicării non-verbale și paraverbale,
- Incapacitatea de realizare a obiectivelor psihomotorii,
- Costuri financiare care implică dotarea cu tehnologie informatică (nu toți copiii dispun de laptop/tabletă și de ce nu de internet),
- Competențe digitale în rândul profesorilor și elevilor,
- Resurse temporale din partea cadrului didactic- eleborarea materialelor, testelor, oferirea feedback-ului pentru fiecare elev în parte.

După părerea mea, platformele educaționale reprezintă o alternativă notabilă pentru învățământul la distanță în vreme de restriște atâta vreme cât toți copiii și toate cadrele didactice au posibilitatea să le acceseze. Eu mi-am propus să utilizez anumite secvențe și în momentul revenirii la învățământul offline dat fiind faptul că am posibilitatea să accesez toate clasele la care predau iar elevii dispun de tehnologie și internet.

Biologia este știința viului, este știința frumosului, este știința care presupune pentru a fi înțeleasă contactul nemijlocit cu obiecte și fenomene. Este știința care se poate învața cu ajutorul modelor naturale și artificiale dar și a simulatoarelor.

Predarea biologiei asistată de calculator reprezintă o metodă inovatoare care poate fi utilizată nu pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală.

Bibliografie:

Adăscăliței, Adrian, 2007, *Instruirea asistată de calculator. Didactică informatică*, Editura Polirom, Iași.

Ciobanu, Mariana, 2008, *„Didactica științelor biologice”*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Lazăr, V., Căprărin, D., 2008, *„Metode didactice utilizate în predarea biologiei”*, Ed. Arves,Craiova

Marinescu, M., 2010, *„ Didactica biologiei- teorie și aplicații”,* Ed. Paralela 45, Pitești

CULTIVAREA CREATIVITĂȚII PRIN EXERCIȚII DE CALCUL ORAL

prof. înv. primar Cerasela - Elena Stoica
Școala Primară Lopatnița – Șoimari

Școala românească, componentă esențială a efortului de dezvoltare a țării, trece printr-o reformă profundă pentru adaptarea ei la cerințele societății democratice. Modernizarea și ridicarea calității sale la nivelul standardelor educaționale europene, mereu reînnoite, fac necesară o examinare atentă și actualizată a transformărilor prioritare și a proceselor ce marchează evoluția sistemelor de învățământ din celelalte țări, îndeosebi din țările Comunității Europene.

Schimbările ce se petrec pe plan mondial în teoria și practica școlară așază pe primul loc dezvoltarea gândirii elevilor, a independenței și creativității lor.

Învățământul primar asigură elementele fundamentale ale cunoașterii, îndeplinind un rol decisiv în asimilarea cunoștințelor de bază, în egalizarea șanselor la instruire a tuturor copiilor.

Ritmul crescândal competiției în toate domeniile vieții social – economice și culturale ne obligă să gândim cât mai rapid și, mai ales, să gândim corect. „A-i pune elevului probleme de gândire – spune Eugen Rusu – dar mai ale a-l pregăti să-și pună singur întrebări, este mult mai important decât a-l conduce spre rezolvarea acestora prin modalități stereotipice învățate.”

În orice domeniu ar activa, omul societății contemporane trebuie să posede solide cunoștințe de matematică, să fie înarmat cu algoritmi, scheme logico – matematice, menite să-i permită orientarea adecvată în lumea valorilor științifice și tehnologice, în stăpânirea limbajului științeelor care, după majoritatea estimărilor actuale, va fi matematizat și informatizat.

În ultimele decenii au avut loc numeroase schimbări în predarea matematicii la nivelul învățământului primar.

Tendințele actuale consacră o atenție specială dezvoltării gândirii matematice a elevilor, exersând-o în direcția cultivării creativității. Se lasă copilului mai multă libertate de alegere a tehnicilor și strategiilor de calcul, pentru a asigura o motivare temeinică a învățării acestei discipline, pentru a tenta elevii la o învățare participativă printr-un efort personal.

Prin introducerea elementelor limbajului matematic modern în noile programe și manuale școlare, se realizează apropierea învățământului primar de știință.

Până la un aanumit nivel, matematica face parte din cultura generală a oricărui cetățean. Nu învățăm matematica pentru a ști pur și simplu, ci pentru a o folosi și a ne ajuta în practică. De aceea, este necesar ca tineretul să dobândească, nu numai instruire matematică, ci educație. Aceasta constituie una dintre cele mai importante componente ale culturii generale a omului societății moderne.

Unul dintre marile domenii ale matematicii îl constituie CALCULUL, care se realizează atât sub forma calculului oral, cât și scris.

Calculul oral definește conceptual efortul mintal pe care îl face elevul pentru soluționarea unui exercițiu în cadrul căruia mobilizează cunoștințele și experiența de care dispune spre a rezolva situații noi, neînvățate. Prin valoarea formativă a calculului oral, prezența lui se impune și în situația existenței calculatoarelor personale.

Calculul oral dispune de bogate valențe formative. În principal, exercițiile de calcul oral cultivă perspicacitatea gândirii și creativitatea elevilor.

ÎNVĂȚAREA MATEMATICII ȘI CREATIVITATEA

Activitatea matematică implică efectul gândirii, în primul rând al celei creative. În clasele primare se formează noțiunile elementare cu care omul va lucra pe tot parcursul vieții, noțiuni pe care se clădește întregul sistem de achiziții imperios necesare. Este incontestabilă contribuția matematicii la formare a unei gândiri logice, coerente, creative, la formarea unor deprinderi de muncă, de punctualitate.

Matematica se ocupă cu dezvăluirea implicațiilor ascunse. Cunoașterea directă, prin observații și experimente, este sarcina științelor naturii. Pentru matematică, aceste cunoștințe directe constituie datele, premisele problemei. Pornind de la ele, se pot găsi prin raționament cunoștințe noi, implicate logic de acele date a căror prelucrare necesită pregătire specifică matematică.

Procesul studierii matematicii cultivă curiozitatea științifică, frământarea pentru descifrarea necunoscutului și duce la formarea unor principii și capacități; învățământul matematic conduce la formarea unor aptitudini pentru matematică (capacitatea de a percepe selectiv, de a trece de la aspectul diferențial la cel integral și invers, de a asigura pluralitatea gândirii), formează capacitatea de a depune un efort concentrat indiferent de solicitările exterioare.

Bibliografie

1. Dragu Mariana, Dumitru Ion – Cartea inteligențelor multiple, Editura Gimnasium, Târgoviște, 2004;
2. Nicolae Mărgineanu – Condiția umană, Editura Științifică, București, 1973;
3. Victor Țârcovnicu – Pedagogie generală, Editura Facla, București, 1975.

Stories, storytelling and scaffolded learning

Andrei Mihaela
Liceul Tehnologic "Tudor Vladimirescu"

When working with children stories and story-telling are an excellent source of material in language classes. They can provide a framework or a scaffold to help learners acquire language in a meaningful and supportive context.

Scaffolding is often used in education and language teaching to describe the step by step guidance, collaboration and support provided by teachers to lead children to new learning. It refers to a variety of teaching techniques used to move students progressively toward stronger understanding and, ultimately, greater independence in the learning process.

There are many pedagogical reasons for using stories in the classroom. Stories provide language in context, making language more meaningful, give children a reason for listening, there are visual clues in them (illustrations) which help students understand the narrative. With the oral telling of stories the facial expressions, gesture and mime of the storyteller help children understand them. Stories provide a wide appeal to children with predominantly different learning styles, whether visual, auditory, kinaesthetic, or a combination of these. Stories deal with issues that touch children's own lives closely, often in highly significant way. They have different underlying messages and within the story context teachers can approach subjects that otherwise might be sensitive.

In an integrated approach, which combines stories and storytelling techniques to scaffold children's learning, their initial receptive understanding of the story will be scaffolded in order to enable them to act out and re-tell the story, to explore relevant issues it raises, and to personalise and transfer some of the language it contains to their own lives.

Because there are not many storybooks in English available in our school library and not all parents can afford to buy them to their children I prefer to bring to class stories that I can find online on different websites. On storylineonline.com for example kids can experience the magic of children's classic storybooks read aloud by talented actors. Their simple animations make these stories come alive and the activity guides developed by a literacy specialist offer a summary of each story and activities to extend the read-aloud experience and to strengthen comprehension and verbal and written skills for English-language learners.

When choosing second language stories to class, I take into consideration questions like:

- Will the events interest and excite, scare or amuse the children enough to motivate them to continue reading?
- Is the story appropriate in length – not too short, not too long?
- Will the layout – the font, the titles, the amount of text on each page – appeal to the children?
- Can it easily be introduced in the unit that I am teaching? Is it relevant?
- Is it supported by illustrations that your young reader will enjoy looking at?
- Will the children easily identify with the central characters? Are they of similar ages for example?

Strategies of scaffolding

1. Introduce the story and arouse interest, attention and curiosity.

This can be done by drawing attention to the title, illustration and asking different questions to arouse their interest.

2. Activate prior knowledge and pre teach key language.

We can make vocabulary memorable through flashcards/pictures used for whole class vocabulary activities and games, the illustrations in the story, and through a drama activity.

3.Engage with the story.

Children are encouraged to engage with the story through prediction and using their imaginations. Teachers help them by asking predicting questions.

4.Facilitate initial comprehension

As children listen to and follow the story for the first time, a range of storytelling techniques based on using the story illustrations, mime, gesture, facial expression, eye contact, voice including pitch, tone and intonation, as well as closed and open questions guide children to a general understanding of the story.

5.Re-tell or act out the story.

In this phase of the scaffolding process, children are led into participating in re-telling or acting out the story based on the script. This may involve one or more activities which familiarise children with additional vocabulary and language structures used in the story and build confidence in producing the language. They can act out the story.

6.Analyze issues and give opinion- reflect on the underlying message of the story

In order to think from within the story and explore significant issues, there is a need for guided questioning techniques that probe children to think about the implications of the characters' actions and analyse their behavior.

7. Create their own version, transfer stories to their own experience.

Students are asked for example to write another ending to the story.

Scaffolding in practice

In order to illustrate this in practice, the following examples are based on *Turkey trouble* written by Wendi Silvano, a wonderful picture storybook which tells the story of Turkey. He knows Thanksgiving is coming and he also knows he does not want to be the main course so he comes up with a clever idea. He decides to disguise himself as a horse, a cow and so on. After many hilarious attempts, Turkey comes up with the perfect disguise.

1.Introduce the story and arouse interest, attention and curiosity.

Ask students to listen to some farm animal sounds and asks them to name the animals. After that tell students they are going to read a story called *Turkey trouble.* Ask them to look at the picture on the storybook cover and describe it.

2. Activate prior knowledge and pre teach key language.

We can ask students to think other animals they might see on the farm and the tell us when people usually have turkey for dinner? When is Thanksgiving day and where is it celebrated?

3.Engage with the story.

The teacher asks students predicting questions to help them engage with the story: "How can Turkey escape his fate, of being the main course on Thanksgiving day?", "Will he ask the other animals to help him?".

4.Facilitate initial comprehension

Children listen to and follow the story and see if their predictions were right. The teacher asks closed and open questions to guide children to a general understanding of the story. In order to keep the audience focused on the book the teacher can try to subtly point out the fact that we are given clues by the illustrator as to what turkey is going to disguise himself as next. "Does anyone else see any other animals on this page?"

5.Re-tell or act out the story.

Children re-tell or act out the story based on the script. Children can do an activity in which they listen and supply missing words in the story; they also sequence the sentences from the story which they are given in jumbled order. They can act out the story using masks or other props.

6.Analyze issues and give opinion- reflect on the underlying message of the story

Teacher asks guided questioning to check children's understanding of the underlying message of the story.

7. Create their own version, transfer stories to their own experience.

Students are asked for example to write another ending to the story, to add characters to the story. Students can be involved in an art project *Turkey disguise* project. Students use the following materials: colored paper, material, or foam cut into 6 inch squares art supplies such as google eyes, pipe cleaners, cotton balls, sequins, glue crayons to create a new disguise for Turkey.

Bibliography

Carol Read, **Scaffolding children's learning through story and drama** in IATEFL Young Learner Publication Issue 2/2008

Webgraphy

https://www.teachingenglish.org.uk/article/magic-story-time

https://www.storylineonline.net/

Metode de predare a activității motrice la nivelul ciclului gimnazial

Profesor dr. Cătălina GRIGORAȘ POPA
Colegiul Național ,,Calistrat Hogaș” Piatra-Neamț

Domeniul practicării exercițiilor fizice a constituit în ultimele decenii obiect de reflexie pentru numeroși specialiști care nu s-au oprit în a repeta teoria demonstrată la începutul acestui secol, ci au considerat oportun să-și etaleze și să-și susțină propriile analize și exigente conceptuale.

În context didactic diverse surse fac trimitere la termenul grecesc „methodos” (metha - după, spre şi odos - cale, drum). Aşadar logic termenul metodă ar însemna drumul de urmat spre ceva. Enciclopediile franceze precizează că în filosofie, metoda înseamnă mersul raţional al spiritului către adevăr sau modul de a acţiona în general (cf.” Nouveau petit Larousse”, 1968). Enciclopediile româneşti o definesc ca fiind totalitatea procedeelor practice prin care se predă o ştiinţă (cf. „Dicţionar de neologisme”, 1966).

În lecţia de educaţie fizică şi antrenament sportiv metoda reprezintă varietatea procedeelor metodice și practice folosite în oră. Conform unor specialiști metodele folosite în activitatea de educaţie fizică şi sport sunt de mai multe feluri:

- metode de instruire (educaţie);
- metode de verificare şi apreciere;
- metode de corectare a greşelilor de execuţie;
- metode de refacere a capacităţii de efort.

Învățarea mișcărilor se înscrie în problematica generală a învățării, abordată multidisciplinar, catalogată, dezbatută și clasificată în vederea explicării sale ca fenomen si proces. Datorită complexității sale, învățarea și implicit învățarea motrică, a determinat puncte de vedere dintre cele mai diferite, pornind de la definiție, la explicare și sfârșind cu metodologii de realizare.

Pedagogia consideră învățarea un proces de asimilare a cunoștințelor, o cale de formare a deprinderilor și priceperilor necesare activităților viitoare. Psihologia definește învățarea ca fiind un fenomen psiho-comportamental. Cu alte cuvinte putem concluziona că învățarea reprezintă fenomenul prin care un individ dobândește noi forme de comportament (conduite), ca urmare a exersării. Astfel învățarea poate fi privită ca rezultat (priceperi, deprinderi, obișnuinte), ca proces (mecanisme de asimilare, restructurare), ca acțiune operațională (instruire, exersare, examinare).

Importanța educației fizice în procesul general de pregătire și formare a elevilor este relevată și de faptul că ea reprezintă singurul obiect al planului de învățământ căruia îi revine, în principal, rolul de a acționa în domeniul dezvoltării și pregătirii fizice, de a stabili și realiza un echilibru corespunzător între efortul intelectual și cel fizic – element de mare importantă în creșterea normală a copiilor.

Procesul de învățare de tip instituțional este o activitate ce se desfășoară în mod organizat, planificat care are la bază principii și metode având ca finalitate schimbările comportamentale. El poate fi considerat un sistem cu o structură unitară și dinamică, fondată pe o mulțime de componente și relații. Modificările comportamentelor umane sunt perfectibile în funcție de baza genetică experiențele trăite, gradul de maturizare, stare de odihnă sau oboseală, boli, traumatisme, etc.

Ele se realizează în funcție de ritmul propriu al fiecărui elev și putem spune că aproximativ 95% din subiecți pot învăța pe deplin ceea ce li se predă în școală. Durata învățării respectiv a realizării modificărilor comportamentale este greu de precizat, ea există și depinde de baza genetică, de interesul și motivația elevilor și într-o mică măsură de măiestria profesorilor/educatorilor.

Învățarea propriu-zisă are loc numai atunci când există o confruntare activă, directă cu materia de învățat și numai printr-o exersare repetată pe un fond genetic.

În educația fizică termenul de învățare presupune dobândirea deprinderilor de mișcare, formarea priceperilor, creșterea capacității de efort, acumularea cunoștințelor prin depunerea unui efort (fizic și intelectual) mai mare sau mai mic, de către un elev/sportiv.

Practicarea exercițiilor fizice în ziua de astăzi a capatat o orientare deosebită care vizează în primul rând perfecționarea indicilor de dezvoltare fizică a omului, care este în continuă mișcare și care se preocupă în primul rând de menținerea sănătății sale, eliminând astfel stresul și agresivitatea societății în care trăiește.

Tipul permanent de activitate pentru perioada pubertară o reprezintă instruirea școlară în condițile diversificării motivațiilor, a dezvoltării personalități, mobilizării aptitudinilor și a întregului potențial bio-motric.

Această etapă se caracterizează printr-un ritm accentuat al dezvoltării somatice (în special între 12-14 ani) caracterizată prin dimorfism sexual, dezechilibre între proporțiile diferitelor segmente și între sfera morfologică și vegetativă. Datele literaturii de specialitate evidentiază o continuă imbunătățire a marilor funcții, în ciuda rezervelor funcționale încă reduse ale aparatului cardiovascular, aparatul respirator marchează o ,,creștere'' substanțială, indicii obiectivi de creștere demonstrând că rezistența aerobă poate fi dezvoltată cu succes în etapa pubertară.

Tânărul nu are o conduită motrică egală, ci una marcată de discontinuități, în care mișcările sunt insuficient ajustate uneori exaltate, alteori apatice. Etapa pubertară reprezintă un interval optim pentru învățarea majorității deprinderilor motrice specifice ramurilor de sport, precum și pentru dezvoltarea calităților: viteza, rezistența, capacitatea coordinativă. Pe langă perfecționarea deprinderilor motrice de bază, însușite în etapele anterioare, inițierea în practicarea unor ramuri și probe sportive prin însușirea elementelor tehnico-tactice specifice acestora, reprezintă unul din obiectivele importante ale acestei etape. Acesta trebuie dublat și de creșterea capacității de aplicare a sistemului de deprinderi și priceperi motrice în condiții diversificate și de timp liber. Ignorarea acestui lucru ar fi o greșeală enormă din partea oricărui specialist.

Lucrând în domeniu am realizat că meseria de profesor înseamnă un risc asumat deoarece pregătirea pentru a preda, pentru a-i învăța pe alții cum să învețe, este o operă niciodată încheiată, ce implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare, multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate nici cantitativ şi nici imediat. Urmărind evoluția mai multor generații consider că învățarea motrică trebuie adaptată la preocupările și interesele copiilor de practicare a unor discipline sportive în așa fel încât disciplina educație fizică să se poată desfășura din plăcere.

Bibliografie:

1. Urzeală, C., (2005). *Jocul de mişcare metodă şi mijloc de formare a deprinderilor motrice fundamentale*, Editura Cartea Universitară, Bucureşti;
2. Vinţanu, N., (2008). *Teoria instruirii şcolare*, Editura Zerana Flores, Bucureşti;
3. Larousse, P., (1968), Nouveau petit Larousse, Encyclopedias and dictionaries, Paris;
4. Marcu, F.,(1966), Dicționar de Neologisme, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Științifică, Bucureşti;
5. Voger, J., (2000). *Evaluarea în învăţământul preuniversitar,* Editura POLIROM, Iaşi.

COMUNICAREA DIDACTICĂ ÎN LECŢIILE DE EDUCAŢIE FIZICĂ ONLINE

Profesor Gheorghe GRIGORAȘ POPA
Colegiul Național ,,Petru Rareș” Piatra-Neamț

De-a lungul timpului specialiștii au analizat procesul de predare - învățare în lecția de educație fizică deoarece deficiențele de comunicare didactică din oră conduc de cele mai multe ori la redundanţe în asimilarea conţinutului învăţării motrice. Rolul principal la disciplina educație fizică l-a jucat întotdeauna profesorul, care a transmis informaţiile elevilor prin explicații precedate de demonstrații (realizate pentru a facilita învățarea exercițiilor fizice), care au creat forma, imaginea a ceea ce trebuie însușit. În cazul nostru comunicarea didactică a avut un demers neobișnuit deoarece activitatea motrică s-a realizat online. Astfel s-a prioritizat utilizarea comunicării nonverbale deoarece gesturile de încurajare, ţinuta profesorului, controlul permanent al poziţiei corpului şi îmbrăcămintea îngrijită au fost elementele care au putut ține în control un colectiv de elevi dispus fiecare în propria locuință.

De asemenea motivaţiile puternice adresate elevilor au fost cele care s-au dovedit a fi foarte importante deoarece au generat nevoia de a şti, de a învăţa anumite scheme motorii, de a înţelege, de a explica şi rezolva diferite probleme care implică învăţarea intelectuală şi psihomotrică.

Activitățile motrice online desfășurate cu elevii au avut o durată de 40 de minute și au cuprins jocuri strategice și exerciții motrice pentru îmbunătățirea capacității motrice generale a elevilor. Jocurile alese au
au impus explicarea regulilor de desfășurare și amenajarea suprafețelor de joc.

Din multitudinea de exerciții ale domeniului nostru am cules pe cele care ar putea fi realizate practic în această perioadă în casă alături de frați, părinți sau bunici.

Jocul nr.1

Se marchează pe sol cu bandă scoci două pătrate față în față ca în imaginea alăturată (fig. nr. 1). Fiecare pătrat este împărțit la rândul lui în nouă pătrățele mai mici. Între cele două pătrate se poziționează trei cercuri de hârtie de culori diferite.

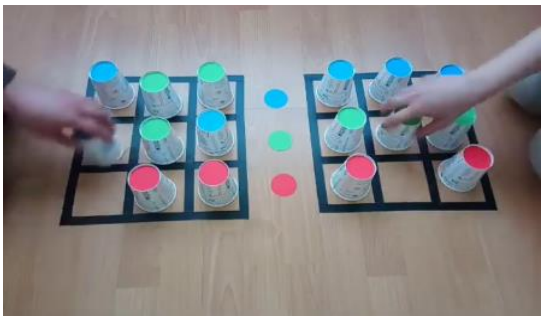

Figura nr.1 Dispunerea pătratelor din jocul nr.1

Reguli de joc

Paharele întoarse cu gura în jos, sunt piesele de joc. Acestea se mută din pătrățică în pătrățică pentru a forma în prima linie culorile cercurilor dispuse între pătratele marcate pe sol (albastru, verde și roșu).
Câștigă cine formează prima linie de culori mai repede. Jocul se poate desfășura fie acasă cu fratele/sora/părintele fie online cu profesorul sau colegul de clasă.

Jocul nr.2

Se joacă după cum se vede în imagine (fig. nr. 2) câte doi față în față sau câte unul în picioare cu fața la calculator.

În fața fiecărui copil se dispun foile numerotate și cele colorate. Online se numește un elev ce are sarcina să aleagă ordinea numerelor ce sunt consemnate pe foi (1-3-4-2 în cazul nostru).

Figura nr. 2 Dispunerea foilor numerotate și a pătratelor colorate pe sol din jocul nr. 2

Reguli de joc

La comanda profesorului elevii sar pe foile numerotate în ordinea numerelor afișate pe ecranul calculatorului și apoi pe foaia colorată din fața sa. Câștigă cine revine la locul de plecare primul.

Jocul nr.3

Se marchează cu creionul pe sol un cerc. Numerele de la 1 la 10 sunt dispuse aliatoriu pe diametrul/centrul cercului (fig. nr. 3). În fața fiecărui număr se așază un pahar de plastic. Într-un bol sunt grupate zece mingi colorate. Jocul se joacă în doi deoarece copii trebuie să prindă între cele două bețe de plastic mingile colorate și să le plaseze pe pahar.

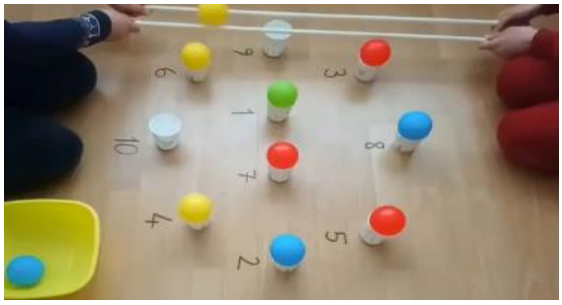

Figura nr. 3 Dispunerea foilor numerotate și a pătratelor colorate pe sol din jocul nr. 3

Reguli de joc

La comanda profesorului elevii încep poziționarea mingilor din bol pe paharele numerotate. Câștigă cine termină poziționarea mingilor primul.

Scopul efectuării acestor activități practice a condus la dezvoltarea unor cunoștințe și abilități noi, la formarea unui stil de viață sănătos și de ce nu la creșterea gradului de socializare prin intermediul exercițiilor fizice.

Consider că situația actuală pe care o trăim poate impune o diversificare a programei școlare pentru a face referiri la didactica lecției, care cuprinde metode și procedee metodice ce se pot realiza cu elevii online, pentru ca procesul de instruire să nu permită întreruperi, deoarece formarea și informarea elevului din toate ciclurile de învățământ trebuie să fie realizată continuu.

Bibliografie:

1. EPURAN, M.,(1994). *Metodologia cercetării activităţilor corporale*, ANEFS Bucureşti;
2. DUŢU, M.,(1989). *Educaţia şi problemele lumii contemporane*, Ed. Albatros, Bucureşti;
3. GOLU, P., ZLATE, M., VERZA, E., (1993). *Psihologia copilului*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

„Creativitate în activitățile desfăşurate cu grupuri de copii”

Prof. Flori Daiana
Palatul Copiilor “Adrian Băran” Structura Corabia

Totalitatea activităţilor educative cu grupuri de copii, organizate în instituţiile de învăţământ sau în alte organizaţii cu scop educaţional şi desfăşurate în afara programelor şcolare, realizate de persoane calificate, cu scopul îmbogăţirii personalităţii elevului reprezintă activităţile extracurriculare.

Cele mai plăcute activități extrașcolare pentru copii sunt serbările cu diferite teme, expozițiile diverse, vizitele la grădina zoologică, la grădina botanică, la muzee, excursiile, concursurile școlare, carnavalul, întrecerile sportive, activitățile legate de mediu.

Aceste activităţi oferă oportunităţi pentru dezvoltarea unor competenţe, atât pentru succesul educaţional al copilului, cât şi pentru cel din viaţa de zi cu zi. Ele au o mare importanţă pentru dezvoltarea socială a copilului, pentru dezvoltarea unor abilităţi interpersonale, de lucrul în echipă privind colaborarea și comunicarea în rândul copiilor, integrarea într-un grup, încurajarea spiritului de inițiativă, toleranța față de ideile celorlalți, încrederea în a-și susține şi apăra punctul de vedere. Astfel de activităţi îl ajută pe copil să dobândească aptitudini necesare pentru a se descurca în situații de viață variate.

Copiii simt nevoia de a pune întrebări, de a căuta răspunsuri, de a experimenta. Ei dovedesc foarte multă creativitate, trăsătură care trebuie încurajată pentru că astfel pot face un pas înainte în evoluţia personală.

Un rol determinant în dezvoltarea creativității revine mediului școlar și familial al copilului, mediului social în care copilul își petrece timpul.

S-a constatat că mediile libere, prietenoase, sunt favorabile stimulării creativității, pe când mediul conformist, relațiile autoritare frânează dezvoltarea potențialului creator al copilului.

Activităţile extracurriculare oferă un cadru potrivit pentru dezvoltarea creativității copilului. Acestea au caracter flexibil, se realizează în afara clasei, sunt extradidactice, opționale sau facultative. Acestea îi atrag pe copii, le oferă libertatea în alegere și în manifestare, care este necesară în stimularea creativității. Acest tip de activități influențează pozitiv creativitatea și pentru că sunt activităţi practice, învăţarea se face prin descoperire, copiii sunt implicaţi în proiectarea şi desfăşurarea unei activităţi, evaluarea nu este riguroasă, permanentă, pun în valoare aptitudinile, interesele şi talentele copiilor eliberându-i de influenţa programului rigid din școală.

Experiențele trăite îmbogățesc cunoștințele elevilor, le dezoltă personalitatea, îi fac mai îndrăzneți, mai responsabili, creativi. Participând la aceste activităţi ei realizează lucrări surprinzătoare, interesante şi își valorifica talentul prin participare la concursuri.

Există instituţii în care activităţile se desfăşoară în cadrul unor grupe de copii. Învăţarea se realizează îmbinând activităţile de cooperare şi învăţare în grup cu munca independentă. Relaţiile interpersonale şi de grup sunt un factor important în construirea învăţării personale şi colective.

"Învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă, dă o notă mai personală muncii, dar şi o complementaritate mai mare aptitudinilor şi talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susţinută de foarte multe elemente de emulaţie, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă."

Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente. „Metodele interactive urmăresc optimizarea comunicării, observând tendinţele inhibitorii care pot apărea în interiorul grupului"

Interactivitatea presupune atât cooperarea cât şi competiţia.

În condiţiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând competiíe; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obţinerea soluţiei corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple şi variate. Capacităţile elevilor de a lucra împreună constituie o componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională viitoare.

Munca în grup permite împărţirea sarcinilor şi responsabilităţilor în părţi mult mai uşor de realizat; timpul de soluţionare a problemelor este mai scurt; lucrul în echipă oferă elevilor posibilitatea de a-şi împărtăşi părerile, experienţa, ideile; grupul dă un sentiment de încredere, de siguranţă, dispare frica de eşec şi curajul de a-şi asuma riscul.

Copiii au nevoie de activităţi desfăşurate împreună cu alţi copii, organizate în grupuri, pentru a-şi lărgi lumea spirituală, pentru a-şi împlini setea de cunoaştere, a trăi emoţii şi clipe de neuitat, de a fi în stare să caute şi să descopere singuri ce e mai important, pentru a-şi forma convingeri durabile, a lua singuri decizii şi a deveni independenţi.

Bibliografie:

www.portalinvatamant.ro
www.academia.edu
www.scoalaintuitext.ro
asociatia-profesorilor.ro
Ioan Cerghit, Metode de Învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, 1997
Ion-Ovidiu Pânişoară, Comunicarea eficientă. Metode de interacţiune educţională, Editura Polirom, 2003
D.Ausubel, Învăţarea în şcoală, Psihologia Pedagogică, Editura Didactică şi Pedagogică, 1981

Metode didactice centrate pe elevi

Brici Simona-Valeria,
Școala Gimnaziala, Lunca Ilvei, Bistrița-Nasaud

„Schimbarea este legea vieţii. Acei care privesc numai în trecut sau în prezent, în mod sigur vor pierde viitorul”(John Kennedy)

Regândirea educaţiei formale se impune şi ne obligă să schimbăm relaţia cu elevii şi între elevi promovând sprijinul reciproc şi dialogul constructiv prin noi strategii.

Prin metode interactive elevii îşi exersează capacitatea de a selecta, combina, învăţa lucruri de care vor avea nevoie în viaţa de şcolar şi de adult. Efortul lor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice şi de cunoaştere, de abordare a altor demersuri intelectuale interdisciplinare decât cele clasice prin studiul mediului concret şi prin corelaţiile elaborate.

Învăţarea centrată pe elev presupune înlocuirea prelegerilor cu un stil de învăţare activ, integrarea programelor de învăţare ce ţin cont de ritmul propriu al elevului cu situaţiile de cooperare în grup.

Caracteristicile fundamentale ale învăţării centrate pe elev promovează ideea că elevilor trebuie să li se ofere un control sporit asupra învăţării prin asumarea responsabilităţii cu privire la ceea ce se învaţă, modul cum se învaţă şi de ce, momentul când se învaţă. Elevii nu se mai pot baza pe faptul că profesorul le va spune ce, cum şi când să gândească. Învăţarea centrată pe elev se concentrează asupra nevoilor elevului şi nu asupra transmiterii unor cunoştinţe. Învăţarea centrată pe elev presupune două schimbări: cea a elevului din receptor pasiv într-unul activ și cea a profesorului care, în loc să fie în centrul procesului, acţionează ca un îndrumător de pe margine.

Studiile de specialitate subliniază faptul că metodele activ-participative sunt mai apreciate de elevi, creează o învăţare mai profundă şi o mai bună aplicare a cunoştinţelor, elevii memorează mai uşor şi li se dezvoltă aptitudini de gândire mai bune .

O metodă foarte eficientă, din punctul de vedere a celor amintite mai sus este Metoda predării/învăţării reciproce.Ceea ce ste interesant la această metodă este faptul că, după ce sunt familiarizaţi cu ea, elevii interpretează rolul profesorului, instruindu-şi colegii. În felul acesta are loc o dezvoltare a comunicării elev-elev.

Metoda se poate desfăşura pe grupe sau frontal și este centrată pe patru strategii de învăţare între care există o înlănţuire logică: r*ezumarea, punerea de întrebări , clarificarea datelor, prognosticarea*

Rezumarea înseamnă expunerea a ceea ce este mai important din textul citit. Elevii, organizaţi pe grupe, vor rezuma în 5 – 7 minute ceea ce consideră a fi mesajul textului citit. Fiecare lider de grup prezintă apoi colegilor de clasă sinteza textului citit.

Punerea de întrebări se referă la conceperea unei serii de întrebări despre informaţiile citite. Cel ce pune întrebările trebuie să ştie şi răspunsurile. Elevii analizează textul, apoi fiecare membru al grupului formulează întrebări despre informaţiile citite, după care urmează o selecţie a lor. Întrebările selectate trebuie să vizeze aspecte relevante ale problemei prezentate în text.

Clarificarea presupune discutarea termenilor necunoscuţi, utilizând diferite surse de informare.

Prognosticarea se referă la exprimarea a ceea ce cred elevii că se va întâmpla în continuare, bazându-se pe ceea ce au citit.

Modul de organizare este următorul: elevii sunt împărţiţi pe grupe de câte patru, în care fiecare are un rol bine definit: unul este *rezumator (* face rezumatul textului citit), altul este *întrebătorul* (pune întrebări), un alt elev este *clarificatorul* (trebuie să aibă o

viziune de ansamblu şi să încerce să răspundă întrebărilor grupului) iar, cel de-al patrulea este *prezicătorul*, care îşi va imagina, în colaborare cu ceilalţi, care va fi cursul evenimentelor.

Grupele pot avea texte diferite pe aceeaşi temă sau pot avea fragmente ale aceluiaşi text. Ei pot lucra pe fişe diferite, pentru completarea cărora trebuie să existe o strânsă colaborare sau pot lucra pe o singură fişă, pe care fiecare membru al grupului are o sarcină precisă. Elevii aceleiaşi grupe vor colabora la înţelegerea textului şi rezolvarea sarcinilor de lucru, urmând ca frontal să se concluzioneze soluţiile.

Se pot propune două variante de desfăşurare a strategiei: se oferă întregii clase acelaşi text spre studiu. Clasa este împărţită în patru grupe corespunzătoare celor patru roluri, membrii unui grup colaborând pentru realizarea aceluiasi rol. Ex. grupul A este resposabil cu rezumarea textului, grupul B face lista de întrebări, grupa C se ocupă cu clarificarea noilor noţiuni şi grupa D dezvoltă predicţii.

O altă modalidate ar fi împărțirea textului în părți logice. Se organizează colectivul în grupe de câte 4 elevi, care au fiecare câte un rol: rezumator ,întrebător, clarificator , prezicător . În următoarea etapă se distribuie părţile textului fiecărui grup în parte şi echipele lucrează pe text, fiecare membru concentrându-se asupra rolului primit. În cazul unui grup mai numeros, acelaşi rol poate fi împărţit între doi sau trei elevi.În final fiecare grup află de la celălalt despre ce a citit; membrii fiecărui grup îşi exercită rolurile, învăţându-i pe ceilalţi colegi din celelalte grupe despre textul citit de ei, stimulând discuţia pe temele studiate.

Specialiștii spun că există și două dezavantaje ale metodei: obișnuirea elevilor cu un anumit rol și, implicit, dificultatea lor de a se acomoda cu un altul sau după lucrul în grup elevul poate obosi și nu se mai concentreaă suficient atunci când un coleg îi predă.

O altă metoda oarecum opusă celei amintite, dar extrem de eficientă este ,, învățarea răsturnată”. În timp ce este definită deseori ca ,,munca școlii făcută acasă și munca de acasă făcută la școală” flipped learning este un concept care permite profesorilor să implementeze în clasele lor o metodologie, sau metodologii variate.

Datorită unor neînțelegeri promovate de unii profesori, de media și câteodată de cercetători, liderii care au decis să ofere o definiție explicită a conceptului au dorit să facă și diferența între Flipped Classrooom (clasa răsturnată) și Flipped Learning (învățarea răsturnată).

Învățarea răsturnată (Flipped Learning) este o abordare pedagogică în care instruirea directă se mută din spațiul de învățare în grup către spațiul de învățare individual, iar spațiul de grup care rezultă (clasa) este transformat într-un mediu de învățare dinamic, interactiv unde educatorul ghidează elevii / studenții pe măsură ce ei aplică conceptele și se angajează creativ cu subiectul materiei. Acesta se bazează pe patru piloni (F – L – I – P)

Pilonul I , se bazează pe,, F” – ceea ce înseamnă Mediu Flexibil (Flexible Environment)

În acest pilon, învățarea răsturnată permite adoptarea unor moduri variate de învățare; educatorii deseori rearanjează spațiile de învățare pentru a se acomoda cu specificul lecției sau capitolului, pentru a susține fie munca de grup, fie studiul independent. Cu alte cuvinte, ei creează spații flexibile în care elevii aleg când și unde să învețe sau creează cadre de timp care permit elevilor să interacționeze și să reflecteze asupra propriei învățări atât cât este nevoie, monitorizându-i permanent pe elevi, dar mai ales furnizându-le căi diferite pentru a învăța conținutul și a-și demonstra măiestria.

Pilonul al II-lea se bazează pe ,,L” – Cultura învățării (Learning culture)

În modelul tradițional centrat pe profesor, profesorul este principala sursă primară de informație. Prin contrast, învățarea răsturnată schimbă în mod deliberat instruirea pe o abordare centrată pe cel care învață, unde timpul din clasă este dedicat explorării

temelor în profunzime și creării de oportunități bogate de învățare. Ca rezultat, elevii sunt activ implicați în construirea cunoașterii pe măsură ce participă la ea și sunt implicați și în evaluarea propriei învățări într-o manieră care este semnificativă la modul personal.

Pilonul al III-lea se baseză pe „I” – Conținut intențional (Intentional content) Educatorii utilizează un conținut intențional pentru a eficientiza timpul clasei și pentru a adopta metode centrate pe elev, strategii active de învățare, în funcție de nivelul clasei și subiectul materiei.

Ultimul pilon se basează pe „ P” – Educator profesionist (Proffesional educator) În contextul amintit, rolul educatorului este chiar mai important și deseori mai solicitant într-o clasă răsturnată decât într-una tradițională, dând un feedback individual, în grupuri mici sau întregii clase atunci când este nevoie, conducând evaluări formative continue în timpul orei de clasă prin observații și înregistrând date pentru a crea informații pentru instruirea viitoare, dar mai ales împărtășind cu alți educatori practica sa și asumându-și responsabilitatea de a-și imbunătăți practica.

Dintre avantajele acestei metode putem aminti: elevii lucrează în ritm propriu, fără să se simtă presati de timp, pot căuta informații suplimentare , asumându-și responsabilitatea pentru propria învățare. În același timp există și unele dezavantaje ținând cont de faptul că sunt foarte mulți copii care nu au acces la internet, unii parinți nu sunt de accord cu folosirea calculatorului timp îndelungat și, mai ales pentru faptul că sunt foarte puține strategii de evaluare adecvate pentru acestă metodă.

Bibliografie

*1.*Cerghit,Ioan*,Sisteme de instruire alternative şi complementare.Structuri,stiluri şi strategii,Bucureşti:Editura Aramis,2002.*

*2.*Oprea,Crenguţa-Lăcrămioara*,Strategii didactice interactive, E.D.P.,R.A.,2007*.

3. http://flippedlearning.org/, capitolul III din cursul , ,,Practica integrării şi incluziunii copiilor cu C.E.S”

METODE INOVATIVE DE EVALUARE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof.înv.primar Dumitru Anca,
Şcoala Gimnaz.„I.H.Rădulescu”

Metodele interactive bine definite precum proiectul, portofoliul ,instruirea asistată de calculator oferă tuturor elevilor spaţiu de afirmare, în funcţie de interesele, aspiraţiile şi capacităţile fiecăruia, prin sarcini diferenţiate.

Se ştie că **proiectul** este una dintre cele mai folosite metode inovative de evaluare deşi el nu reprezintă atât o metodă distinctă de evaluare, cât un mijloc de valorizare a datelor obţinute prin evaluări realizate; are în vedere toate ‘’produsele’’elevilor şi în acelaşi timp progresul de la o etapă la alta. Acesta evidenţiază nivelul general de pregătire, rezultatele deosebite obţinute în unele domenii, ca şi rezultatele slabe în altele, interese şi aptitudini demonstrate, capacităţi formate (capacitatea de a observa şi de a manevra informaţia, metodele de lucru, capacitatea de a măsura şi de a compara rezultatele, capacitatea de a investiga şi de a analiza, capacitatea de a raţiona şi de a utiliza proceduri simple, cunoştinţe, capacitatea de a sintetiza şi de a realiza un produs), atitudini, dificultăţi întâmpinate în învăţare.

Proiectul este o formă activă, participativă care presupune şi încurajează transferul de cunoştinţe, deprinderi, capacităţi, facilitează şi solicită abordările interdisciplinare, şi consolidarea abilităţilor sociale ale elevilor. Este deosebit de util atunci când profesorul urmăreşte accentuarea caracterului practic/aplicativ al învăţării şi apropierea între discursul teoretic şi experienţa de viaţă a elevilor.

Avantajele folosirii acestei metode:

- oferă şansa de a analiza în ce măsură elevul foloseşte adecvat cunoştinţele, instumentele, materialele disponibile în atingerea finalităţilor propuse;
- este o metodă alternativă de evaluare care scoate elevii şi cadrul didactic din rutina zilnică;
- pune elevii în situaţia de a acţiona şi a rezolva sarcini în mod individual sau în grup, autotestându-şi capacităţile cognitive, sociale şi practice;

Strategia de evaluare a proiectului este de tip holistic, iar criteriile de apreciere pot fi negociate cu elevii. Evaluarea proiectului presupune din partea profesorului multă atenţie. El trebuie să asiste elevul/grupul de elevi pe durata derulării lui, consiliindu-i şi încurajându-i în demersurile întreprinse. Experimentarea metodei proiectului m-a convins de eficienţa abordării tematice a conţinuturilor. Un astfel de demers favorizează învăţarea integrată, înlătură graniţele rigide dintre discipline şi domenii, permite dezvoltarea gândirii integrativ-sistemice şi dă elevilor posibilitatea să descopere complementaritatea cunoştinţelor.

Atunci când este bine conceput, un curriculum bazat pe proiecte poate duce la obţinerea de către elevi a unor rezultate de calitate superioară şi poate constitui o experienţă recompensatoare pentru profesori.

Subiectul proiectului a fost reprezentat de o unitate de învăţare de la geografie la clasa **aIVa** la care s-au înregistrat, monitorizat şi comparat rezultate obţinute de elevi la diferite probe de evaluare, s-au observat avantaje şi dezavantaje ale aplicării metodei de evaluare alese în procesul didactic ,s-au evaluat şi înregistrat progresul elevilor.

Scopul proiectului a fost acela de a-i ajuta pe copii să cunoască clima din ţara noastră, să se familiarizeze cu principalele caracteristici ale solului, cu flora şi fauna specifice zonelor de câmpie, deal, munte, cu aspecte ale pădurilor întâlnite în cele trei zone studiate.

În acelaşi timp copiii trebuie să înveţe să caute singuri informaţii, să ia decizii, să- şi dezvolte abilităţile de lucru în grup. A fost rezervat şi laboratorul informatizat al şcolii pentru desfăşurarea lecţiilor în care se propune şi documentarea elevilor cu ajutorul Internetului.

- **Întrebarea esenţială a proiectuluia fost:**
- ***Cum se pot adapta plantele şi animalele la mediul geografic?***
- **Întrebările unităţii de învăţareau fost :**

Care sunt caracteristicile climei din ţara noastră?

Ce legături putem stabili între mediul geografic şi viaţa plantelor şi animalelor de la noi?

Ce însuşiri are solul?

Ce putem face noi pentru a ajuta la salvarea speciilor periclitate?

- **Etape care au fost realizate pe parcursul cercetării aplicative:**

1.*Etapa iniţială (pregătitoare)* – împreună cu elevii am decis câteva repere formulate prin întrebări ce au dirijat dimensiunea evaluativă :pe ce se va centra demersul evaluativ(pe produs final/ pe proces/pe ambele), ce rol va avea învăţătorul (consilier permanent al elevului/ doar evaluator final/ coordonator al întregii activităţi), care va fi statutul resurselor implicate în derularea proiectului(sunt puse de la început la dispoziţia elevului/sunt identificate pe parcurs/sunt comune pentru toţi elevii),dacă există o anumită structură(propusă/ impusă de învăţător/ aleasă de elevi) şi dacă vor exista nişte caracteristici ale produsului final obligatorii pentru toţi elevii. Pentru identificarea nevoilor de cunoastere ale elevilor, am cerut acestora să completeze ***diagrama KWL***, să scrie pe grafic: ce ştiu despre adaptarea plantelor şi animalelor la mediul geografic în care trăiesc?. Chestionarea a fost folosită pe tot parcursul unităţii de învăţare pentru ca elevii învăţarea. să îşi monitorizeze permanent . Evaluarea iniţială a abilităţilor de utilizare a resurselor tehnologice s-a realizat prin completarea unei ***liste de verificare a abilitatilor de utilizare a resurselor tehnologice*.**

2 *Împărţirea pe grupe a elevilor*.

Încă de la început, deşi au lucrat foarte mult şi individual, aceştia au fost împărţiţi în 3 grupe:

Grupa 1: **„La munte’’**

Grupa 2: **„La câmpie’’**

Grupa 3: **„În pădure** ’’

S-au dat explicaţii necesare elevilor pentru a înţelege ce înseamnă învăţarea prin proiecte.S-a prezentat succint conţinutul unităţii de învăţare şi s-au explicat elevilor sarcinile lor de lucru pentru realizarea portofoliilor.

Elevii şi învăţătorul s-au aflat în sala de informatică a şcolii , beneficiind de ajutorul profesorului de informatică.

Copiii au fost îndrumaţi să caute materiale, sub supravegherea învăţătorului.

3.*Etapa de derulare a proiectului.*

Evaluarea pe parcursul unităţii s-a realizat pe baza ***fişei de observaţii*** pentru a monitoriza activitatea elevilor, abilităţile lor, gradul de implicare, respectarea regulilor, comunicarea între elevi, respectarea termenelor. ***Fişele de lucru*** au urmărit cele trei mari lecţii şi însuşirea cunoştintelor din acestea:clima,solurile,vegetaţia şi fauna.***Jurnalul de reflecţii*** a fost folosit la fiecare oră ,cuantificând nevoile imediate ale elevilor.

4.*Etapa de evaluare (finală).*

Evaluarea s-a desfăşurat după următorul plan:

- ***Un test sumativ*** ce verifica informaţiile acumulate pe parcursul unităţii
- ***Autoevaluarea portofoliului*** prin care s-au monitorizat procesele, progresele şi rezultatele obţinute,constituind un instrument în autoevaluare. A oferit elevilor repere pentru activitatea din cadrul proiectului.
- ***Grila pentru autoevaluarea activităţii în echipă*** a facilitat evaluarea abilităţilor de colaborare în grup. S-a utilizat în timpul proiectului prin luarea de notiţe.
- ***Ghidul de notare al portofoliului***: S-a folosit în cadrul evaluării sumative pentru a determina nivelul achiziţiilor. A fost realizat sub forma unui tabel în care sunt enumerate caracteristicile urmărite şi descriptorii de performanţă pe cinci niveluri. În general,poate fi utilizat şi în autoevaluare.

- ***Tabelul K-W-L*** : A urmărit crearea unor conexiuni înainte de a prezenta un conţinut nou.Elevii au avut posibilitatea de a reflecta la ceea ce ştiu despre subiect, să specifice concret ce doresc să afle, ce anume îi interesează şi în final să înregistreze ce au învăţat

Tot potofoliul a reprezintat efortul depus de elevi pe perioada proiectului, implicarea lor activă şi atingerea obiectivelor stabilite iniţial.

Prin experimentul efectuat ,folosind ***învăţarea bazată pe proiecte*** ,s-a dovedit ca probele de evaluare devin atractive, incitante pentru elevi în funcţie de tipul de item folosit ,dacă sunt gândite, redactate şi ţin cont de particularităţile de vârsta ale elevilor .

Datele obţinute au pus în evidenţă faptul că situaţiile diferite create în experiment reprezintă o valenţă specifică diferitelor categorii de elevi (foarte buni, buni, mediocri, slabi). Punerea copiilor în situaţii diferite constituie un mijloc de a descoperi ce anume îi mobilizează mai mult. Ca efect al folosirii diferitelor tehnici şi instrumente de evaluare elevii au devenit mai deschişi la ceea ce este inedit, sunt mai încrezători în forţele proprii, mai motivaţi, manifestânt o atitudine creativă.

Bibliografie

Creţu, C. (1999). *Teoria curriculumului şi conţinuturile educaţiei*. Editura Universităţii Al.I.Cuza, Iaşi

Lisievici, P. (2002). *Evaluarea în învăţământ. Teorie, practică, instrumente*. Editura Aramis,Bucureşti

Manolescu, M. (2010). *Teoria şi metodologia evaluării*Editura Universitară, . Bucureşti

Manolescu, M. (2005).. *Evaluarea şcolară. Metode, tehnici, instrumente Teorie şi practică*. Editura Meteor Press, Bucureşti

Resurse Internet

http://www.edu.ro

http://www.ecoman.ro/

http://www.e-scoala.ro/ecologie/protectie.html

http://www.google.com

http://www.didactic.ro

http://ro.wikipedia.org

”ÎMPREUNĂ CU VESELIE”

Proiect Educațional

PROF. DOBRE CRISTINA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.2

Motto **:**

“Educația nu înseamnă umplerea unei găleți, ci aprinderea unui foc.” W.B. Yeats (poet)

Abordarea creativităţii în procesul educaţional rezidă în faptul că elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

O importanţă deosebită a inovaţiei şi creaţiei în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic: de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ); de organizare (organizează activităţile clasei); de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii , desfăşurate în clasa şi în afara ei); de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări); de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

În Şcoala Gimnazială Specială nr. 2 din Bucureşti, în fiecare an şcolar se derulează proiecte de parteneriat educaţional la nivel municipal, naţional sau internaţional. În desfăşurarea activităţilor educative din aceste proiecte se recurge la metode ce implică elevii în activități de creație.

Exemplu de proiect educaţional:

I INFORMAŢII DESPRE PROIECT

Titlul proiectului: „**Împreună cu veselie**”

Tipul activității principale din cadrul proiectului: activități interactive

Domeniul în care se încadrează proiectul: domeniul dezvoltării personale , voluntariat

Număr participanţi la proiect: 100 (20 elevi din ciclul gimnazial, 30 elevi din ciclul liceal, 20 cadre didactice, 30 părinți). Proiectul este cu **participare directă**.

II REZUMATUL PROIECTULUI

Proiectul educaţional „**Împreună cu veselie**” se adresează elevilor din Școala Gimnazială Specială nr.2 și Colegiului Național „Gheorghe Șincai”.

Activităţile desfăşurate în cadrul proiectului au ca principal scop motivarea elevilor în vederea autocunoașterii și dorinței de a lega prietenii frumoase, durabile ideale unui proces de incluziune socială înlăturând barierele ce ne fac diferiți.

Beneficiarii direcţi şi indirecţi: elevii și cadre didactice din Școala Gimnazială Specială nr.2 și Colegiului Național „Gheorghe Șincai”., părinți..

Descrierea activităţii principale: elevii vor afla informații noi de la cadrele didactice din ambele instituții care vor mijlocii întâlnirile și vor facilita desfășurarea activităților.

III PREZENTAREA PROIECTULUI

Argument. În clasele primare, actul educațional are o eficiență sporită dacă este implicată familia precum și alți factori educaționali stabilindu-se un sistem unitar de cerințe. Părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, de colectiv, în viața socială. Implicarea părinţilor și a colegilor mai mari din învățământul de masă. nu înseamnă numai sprijin material sau discuţii pentru sprijinirea fiecărui copil, ci, înseamnă implicare în problemele întregii comunități. În acest scop, constituirea unor relaţii pozitive între familie şi școală conduce la unificarea sistemului de valori şi cerinţe legate de copil.

Scopul Proiectul are ca scop consilierea elevilor privind autocunoașterea propriei persoane, dezvoltarea abilităților sociale și aplicarea unor strategii educaționale corecte, atât în cadrul familial cât și în instituția școlară.

Obiectivele specifice ale proiectului:

- autocunoaşterea şi acceptarea necondiţionată a propriei persoane și a celorlalţi
- creșterea toleranţei la frustrare;
- formarea unor abilități de socializare și relaționare cu cei din jur;
- formarea capacității copiilor de a coopera în cadrul unei activități de a oferi și de a primi sprijin;
- cultivarea sentimentului acceptării necondiționate al siguranței și al încrederii în sine;
- creșterea stimei de sine în rândul elevilor;

Descrierea grupului ţintă căruia i se adresează proiectul: grupul țintă este format din elevi din ciclul gimnazial și cel liceal.

Beneficiarii direcți și indirecți sunt elevi, cadre didactice, părinți.

Durata proiectului: se desfășoară pe parcursul a 9 luni, în perioada septembrie – mai.

Descrierea activităţilor:

Nr.crt.	Tema activității	Termen	Locul desfășurarii activității
1.	*„ Cutia fermecată a emoțiilor”*	septembrie-octombrie	C. N. „Ghe.Șincai”
2.	*„Povestea lui Moș Nicolae”*	noiembrie- decembrie	Șc. Gim. Spec. nr. 2
3.	*”Strada – mediul social*!”	ianuarie - februarie	C. N. „Ghe.Șincai”
4.	*„Parada mărțișoarelor”*	martie-aprilie	Șc. Gim. Spec. nr. 2
5.	*”Culorile copilăriei”*	mai -iunie	C. N. „Ghe.Șincai” Șc. Gim. Spec. nr. 2

Modalități de **monitorizare** și de **evaluare** ale proiectului: liste de prezență, imagini, prezentări, procese-verbale ale întâlnirilor.

Modalități de **asigurare a continuității/sustenabilității** proiectului: încheierea unor protocoale de colaborare cu grupuri de voluntari, întâlniri tematice periodice cu părinții elevilor, proiectarea și realizarea unor activități cu caracter nonformal.

Parteneri implicați în proiect: grupuri de voluntari, părinți

BIBLIOGRAFIE:

- Neacşu Ioan, Metode şi tehnici de învăţare eficientă, Polirom, Iaşi, 2015;
- Roşan Adrian, Psihopedagogia specială. Modele de evaluare şi intervenţie, Polirom, Iaşi, 2015

Creativitate și inovație în demersul didactic

Prof. BARB Valentina Maria

Având în vedere rolul fundamental pe care competența îl are atât pe piața muncii cât și în actul de predare-învățare și evaluare, activitățile desfășurate trebuie să vizeze dezvoltarea mai multor competențe. Totodată, activitățile din cadrul demersului didactic trebuie să vizeze dezvoltarea creativității elevilor.

Atât în cadrul orelor de la clasă, cât și în cadrul activităților extrașcolare, mai ales în cadrul unor proiecte, încerc să îi ajut pe elevi să își dezvolte anumite competențe. În acest sens, este clar că pentru o bună desfășurare a lucrurilor și pentru obținerea rezultatelor dorite, în cadrul procesului instructiv-educativ, trebuie să punem accent pe inovație și creativitate.

Astfel, în cadrul unui proiect realizat pe platforma eTwinning, intitulat ,,Christmas Cards Exchange'' am exersat dezvoltarea mai multor competențe.

In cadrul proiectului, la început, elevii au trebuit să se prezinte în limba engleză partenerilor de proiect din mai multe țări europene implicate. De asemenea elevii au trebuit să își prezinte școala și zona locală prin câteva poze dar și comunicând cu partenerii lor online, pe cameră, în cadrul spațiului destinat acestui mod de comunicare al platformei sau pe Facebook.

Prin aceste activități, elevii au exersat și si-au îmbunătățit **competența de comunicare în limbi străine**, folosind limba engleză ca limbă de comunicare, dar și cea **de exprimare culturală și sensibilizare,** datorită faptului că au făcut schimb de identități culturale prin prezentarea unor locuri natale sau a unor locuri specifice fiecărei țări implicate în proiect.

Apoi, elevii au realizat, prin diferite metode și modele, felicitări specifice Crăciunului pentru colegii lor parteneri de proiect din celelalte țări, conform unui schimb de liste cu numele elevilor. Aceștia au scris pe felicitările realizate de ei, atât numele elevului partener căruia i-au adresat felicitarea cât și urări specifice Crăciunului și Anului Nou atât in limba română, cât și în limba engleză și în limba maternă a partenerului. La rândul lor, elevii mei implicați în proiect au primit fiecare felicitări adresate. Prin aceste activități, elevii și-au dezvoltat competențe precum cea **artistică** prin realizarea felicitărilor bineînțeles**,** dar și prin faptul că la finalul proiectului, într-o sesiune de comunicare video online între toți partenerii, elevii au cântat colinde și cântece specifice Crăciunului în limba maternă și în limba engleză **, cea de comunicare în limbi străine** deoarece elevii au scris pe felicitările realizate de ei urări specifice Crăciunului atât în limba maternă cât și în limbile partenerilor de proiect cărora le-au adresat felicitările.

Ca produs final al proiectului, s-a realizat un dicționat electronic (Electronic dictionary or Ebook) cu vocabular specific Crăciunului. Elevii din fiecare țară implicată în proiect au realizat câteva desene ilustrând câte un cuvânt specific Crăciunului. Desenele au fost scanate sau fotografiate și trimise coordonatorului de proiect prin e-mail pentru realizarea dicționarului electronic. Acesta a fost realizat folosind câteva unelte web de design, cum ar fi Story Jumper și Canvas, astfel dezvoltându-se anumite **competențe digitale.** În cadrul activităților proiectului, elevii au lucrat individual, dar și în echipe, ajutându-se între ei. În felul acesta ei au experimentat și dezvoltat **competențe civice și sociale,** realizate prin lucrul în echipă și respect.

Ca și concluzie, mai ales în zilele de astăzi, ca și dascăli, trebuie să îi învățăm pe elevi și în același timp să le dăm oportunitatea să fie creativi și inovativi pentru a face diferența. De asemenea, eu consider că astfel de proiecte îi ajută pe elevi să fie inovativi și să își dezvolte creativitatea.

ISTORICUL SATULUI VALEA BOLVAŞNIŢA

Prof. Ionela Mihaela Domilescu
Liceul Tehnologic “ Nicolae Stoica de Haţeg”, Mehadia

Motto: *„Suntem copiii satului din Vale, ne ştie orişicare. Creştem printre oiţe şi plăvani ca moşii noştri de două mii de ani.”*

Satul Valea Bolvaşniţa face parte în prezent din comuna Mehadia, judeţul Caraş-Severin, partea de sud-vest a Banatului. Judeţul Caraş-Severin este străbătut de paralela 450 latitudine nordică, ce trece prin apropierea localităţii Valea Bolvaşniţa. Satul Valea Bolvaşniţa este aşezat în partea sudică a depresiunii Caransebeş – Mehadia din culoarul tectonic Timiş – Cerna – Bistra, cu desfăşurări laterale relativ simetrice faţă de munţii Cernei şi Ţarcului la nord-est şi Munţii Almăjului în sud-vest. Localitatea este străbătută de râul Liubiana, afluent al râului Belareca, râu ce se uneşte cu Cerna la gara Băile Herculane.

Prima menţine documentară care se referă la localitatea Valea Bolvaşniţa este din timpul stăpânirii romane în Dacia (106 – 271 e.n.), în care se face referire la existenţa unor populaţii numeroase în aceste ţinuturi. Valea Bolvaşniţa se află situată la circa 3 km est de şoseaua naţională Drobeta Turnu-Severin – Timiş şi faţă de castrul roman „Ad Mediam”. La confluenţa râului Belareca cu pârâul Bolvaşniţa romanii au construit o fortăreaţă de apărare numită Praetorium, ce se voia a fi un scut în faţa valului de popoare migratoare care năvăliseră în ţinuturile dacice. Copleşiţi de numărul migratorilor şi lipsiţi de ajutorul Imperiului Roman, luptătorii castrului au fost nevoiţi să părăsească fortul şi să se refugieze sub vârful Arjanei. Acest fapt a avut loc în anul 454 d. Hr. când iligonii (un popor migrator) au înaintat de la Orşova la Praetorium. Bătrânii, femeile şi copiii s-au retras în pădurea de sub Arjana, iar bărbaţii au dat lupte numeroase cu barbarii. Datorită numărului mare de barbari, într-o noapte, după ce oştenii au potcovit caii şi boii cu potcoavele întoarse pe dos, ei au părăsit fortul migrând cei mai mulţi spre vârful Arjana, iar alţii în sudul râului Belareca.

Un alt document important care atestă existenţa localităţii Valea Bolvaşniţa este Harta Districtelor Valahe Inferioare din 1230 – 1643, în care Valea Bolvaşniţa este aparţinătoare districtului Meedia, adică Mehadia. În anul 1428 regele Sigismund de Luxemburg înfiinţează un scaun de judecată în Mehadia, unde se judeca orice conflict legat de pământ în baza vechiului drept valah. Cu acest prilej se face referire la unele sate aparţinătoare districtului Mehadia, printre care şi Valea Bolvaşniţa, în anul 1436 – prima atestare documentară a satului. În anul 1718, prin pacea de la Pasarowitz, Banatul a fost ocupat de austrieci, iar pentru administrare s-a recurs la împărţirea în 18 districte – printre care şi districtul Mehadia din care făcea parte şi satul Valea Bolvaşniţa. Din 1774 este atestată documentar şcoala satului Valea Bolvaşniţa cu un număr de 32 de copii, avându-l învăţător pe dl. Ioan Ioanovici din Ţara Românească. În secolul XVIII-lea, între 1792 – 1796, a fost construită Biserica Ortodoxă Română din cadrul satului, prin contribuţia tuturor locuitorilor, iar primul preot al satului, amintit în 1796, a fost Mirulescu Dobromir. Sfinţirea bisericii a avut loc în data de 6 mai 1796 la Sfântul Gheorghe, iar începând cu anul 1962, când a avut loc inaugurarea şcolii şi a căminului, ruga satului a fost mutată de la Sfântul Gheorghe, în prima duminică a lunii septembrie. În ultima parte a secolului XIX-lea, localitatea Valea Bolvaşniţa a avut o administraţie militară. În timpul războiului ruso-turc din 1870 – 1871, femeile satului Valea Bolvaşniţa, speriate de invazia soldaţilor, şi-au luat copiii şi s-au refugiat în Munţii Silovece. În prima parte a secolului al XX-lea au luat fiinţă administraţiile civile, adică prefecturile rurale şi plasele. În toamna anului 1918, în urma Primului Război Mondial, a răsunat şi în Valea Bolvaşniţa acelaşi strigăt care a făcut înconjurul ţării, „Vrem să ne unim cu ţara!”. În dimineaţa de 18 noiembrie 1918, locuitorii satului n-au mai plecat acasă după Sfânta Liturghie, ci au participat la sfinţirea tricolorului. Într-o atmosferă de mare mândrie naţională, sătenii aleg pe părintele Zaharia Grozăvescu ca preşedinte al adunării, iar dintre membrii Consiliului Naţional Român amintim pe: primarul Nicolae

Roseti, Pavel Pătruţi, Iancu Feneşan, Ion Vînturiş, Ion Terfeloagă, Ilie Feneşan, Ilie Domilescu, Ilie Blidariu, Trăilă Brancu, Vasile Feneşan şi Ion Corneanu. În anul 1938 – satul Valea Bolvaşniţa a fost vizitat de Nicolae Iorga, fiind primit cu fanfara satului, iar la intrare în biserică preotul Zaharia Grăzăvescu a ţinut un discurs legat de monografia satului. Între 1919 şi 1968 au fost desemnaţi 15 primari şi o primăriţă din satul Valea Bolvaşniţa, printre care şi bunicul meu, Ion Tulean, între 1956 – 1958. Până în anul 1968 Valea Bolvaşniţa a fost reşedinţă de comună, care intra în componenţa fostului raion Orşova din regiunea Banat, cu sediul administrativ la Timişoara, iar din 1968 Valea Bolvaşniţa a fost declarată sat component al comunei Mehadia din judeţul Caraş-Severin.

Istoria locală a satului Valea Bolvaşniţa poate fi ridicată la rangul de istorie naţională prin jertfa eroilor căzuţi pe câmpul de luptă în cadrul celui de-al Doilea Război Mondial, care amintim: Domilescu Bojin (Forviza), Ferescu Matei (Ogrin), Ion Brancu, Bujancă Ion (Lupu); Blidariu Mihai (Nicogin), Bujancă Lică şi Bujancă Ilie (Bagea) căzuţi pe frontul de lupt din est, iar dintre eroii căzuţi pe frontul de vest amintim pe Domilescu Marcin, Vânturiş Ion (Dunărea), Vânturiş Vîlcan, Ferescu Ilie (Turtoni), Domilescu Pătru (Marcinescu). În ceea ce priveşte demografia satului conform recensămintelor realizate în 1880, satul Valea Bolvaşniţa avea 1055 de locuitori, în 1900 – 1262 locuitori, în 1910 – 1293 de locuitori, iar în 2002 – 875 de locuitori. Numărul relativ redus îşi găseşte explicaţia în plecarea tineretului la diferite şcoli în special din Banat şi a ratei mici a natalităţii. Din punct de vedere morfostructural este un sat de tip adunat, subtipul liniar. Localitatea Valea Bolvaşniţa are o stradă Principală fiind, în acest caz, un sat tipic românesc aşezat de-a lungul drumului. Drumul satului ce face legătura cu şoseaua naţională, a fost asfaltat în anul 2003 cu ajutorul unuia dintre fiii satului, Başulescu Petru. Din anul 1946, gospodăriile satului au beneficiat de curent electric şi de iluminat, iar anumite grupe de locuinţe şi-au construit bazine de apă pentru alimentarea locuinţelor. În cadrul localităţii există un cămin cultural cu aproximativ 400 de locuri, construit în 1960. În cadrul bazinului ocupat de Valea Bolvaşniţa se disting două zone geomorfologice distincte: 1) zona formată de lunca râului Lubiana şi 2) zona înaltă reprezentată prin versanţi repezi de râuri care vin dinspre muntele Arjana. Configuraţia terenului se prezintă sub formă de luncă îngustă în porţiunea râului Lubiana şi sub formă de pantă în restul localităţii. Satul Valea Bolvaşniţa a cunoscut de-a lungul timpului o viaţă cultural-spirituală bogată, păstrându-se numeroase obiceiuri care reflectă atât dragostea pentru frumos cât şi unele obiceiuri legate de viaţa tradiţional economică a satului.

Cunoscute în zonă au fost: a) Fanfara satului condusă de către moş Burtă, înfiinţată în 1910, iar în 1937, datorită numărului mare se formează două fanfare – una condusă de moş Burtă şi alta condusă de Corcescu Vasile (Corşea).

b) În 1959 se remarcă brigada artistică „De agitaţie” din Valea Bolvaşniţa, care la concursul fazei regionale Orşova a prezentat în Parcul Vicol din Băile Herculane o scenetă ce reproducea obiceiul „măsuratul oilor”, avându-i în rolurile principale pe Bujancă Simion, Iancu Feneşan şi Ion Tulean. Viaţa culturală a satului se îmbogăţeşte prin implicarea directă a fostului profesor şi scriitor Ioan Florian Panduru, mai ales prin spectacole de teatru cu piese originale ale amintitului profesor şi brigăzi artistice prin care se pune în evidenţă viaţa de zi cu zi a sătenilor. În anul 1963 regretatul profesor Ion Florian Panduru a scris o piesă de teatru intitulată „Primarul din Valea Seacă”, obţinând locul I la fazele raionale şi regionale şi participând cu această scenetă la faza pe ţară din Slănicul Moldovei unde a obţinut menţiune.

În prezent, din păcate, se observă o renunţare la angajarea locuitorilor în activităţile cultural-spirituale, vechile obiceiuri păstrându-se doar prin activităţile desfăşurate de grădiniţă şi şcoală. Aşadar, satul în care m-am născut şi am crescut, este un sat binecuvântat de Dumnezeu, cu oameni buni la suflet, cinstiţi şi cărora le place veselia şi buna omenie. Pentru a vă convinge de cele

reliefate de mine, vă aşteptăm să ne vizitaţi cu diferite ocazii minunatul nostru sat şi să vă convingeţi de frumuseţea sa, spunându-vă încă de pe acum „Bine aţi venit şi vă mai aşteptăm cu drag!”.

FRUMUSEȚEA COSTUMULUI POPULAR DIN LOCALITATEA CUPTOARE (CORNEA)

Prof. Zimbran Iohana
Liceul Tehnologic” Nicolae Stoica de Hațeg”, Mehadia

Există consemnări despre portul popular și despre costumul popular în diferite scrieri și cronici. Costumul românesc a atras atenţia artiştilor, care au imortalizat pe hârtie sau pe pânză diverse imagini ale ţăranilor români. Acuarelele lui Carol Popp de Szathmári și Preziosi, tablourile lui H. Trenck și Volkers, litografiile lui Raffet, Doussault și Bouquet, au reprodus formele, coloritul și bogăția costumelor populare românești, devenind peste timp adevărate documente etnografice. În tablouri de referință, marii noștri pictori Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Gheorghe Tattarescu au prezentat omul din popor îmbrăcat în costum popular. Henri Matisse, maestrul culorilor, a fost atras de efectele cromatice ale cămășilor populare românești pe care le-a prezentat în cunoscuta lucrare” La blouse roumaine”.

Regina Maria a României oferă un alt exemplu de admirație față de costumul popular românesc. Ea purta rochii albe, perle și iubea costumul popular românesc pe care l-a adoptat ca o ținută oficială la toate marile evenimente naționale și internaționale. Să nu uităm apoi contribuția Reginei Maria la promovarea costumului popular ca emblemă identitară a românilor. Cercetătorii în domeniu, au dovedit că felul cum se îmbracă oamenii din ţinutul românesc datează din neolitic. Pe figurinele ceramice din neolitic descoperite în zona Craiovei, există ornamente ce reproduc decorul costumului popular. Pe multe statuete descoperite ca fiind din epoca bronzului, se disting atât podoabele de tipul salbei purtate la gât, cât şi cusăturile de pe haine. Alexandru Odobescu, remarca asemănarea sau chiar identitatea dintre costumul nostru popular şi costumul dacilor reprezentaţi pe Columna lui Traian. Monumentul de la Adamclisi (Adam Klisi) ne prezintă cămaşa încreţită la gât şi fota. Istoricul Herodot amintește de șubele tracilor frumos împodobite. Costumul popular românesc, a fost și a rămas aproape de sufletul nostru. De la naștere până la moarte costumul popular însoțește omul în toate evenimentele sale, fiind un purtător de simboluri. Bănățeanca își arată statutul social-economic prin bogăția podoabelor confecționate din monede de aur și argint. În Romania există 112 costume tradiționale din care în Banat sunt în numar de 12 iar în județul Caraș Severin, în număr de 5. Costumul popular românesc specific localității Cuptoare din comuna Cornea, județul Caraș Severin este format la femei din:1) șiupag/ ciupag – care este făcut din pânză țesută de culoare albă. La mâneci are prinsă șipca/ cipca, făcută cu carligul din macramé alb. Pe piept și la mâneci sunt cusute flori cu acul, de diferite culori. Broderiile bogate, cusute manual, fascinează prin frumusețea și originalitatea lor. Simbolurile cusute pe față, spate sau mâneci vorbesc despre viața și familia femeilor care au cusut aceste cămăși. Nu sunt simple desene cusute pe pânză, ci adevărate simboluri magice, menite să îi poarte noroc celei care urma să îmbrace costumul popular, să o apere de ghinion și de rău. Un motiv des întâlnit în această zonă este motivul solar, evidențiat fie sub forma soarelui cât și stilizat, sub forma unui cerc. Este un simbol ancestral, care vorbește despre divinitate, despre căldura soarelui, dătătoare de viață și generatoare de belșug, dar și despre ciclul vieții. Un alt simbol iubit, pentru că ilustrează însăși esența este roata. Aceasta poate simboliza roata vieții, care se învârtește neîncetat.Motivele geometrce sau stilizate îmbogățesc și ele costumul cum ar fi romburile, pătratele sau cercurile. Liniile drepte simbolizează calea dreaptă în viață, ascensiunea socială și mărirea. Cercurile vorbesc despre ciclicitatea vieții sau despre divinitate. Alte simboluri des regăsite sunt așa numitele „cârligele”, care atrag bunăstarea și o „prind” în loc, „melcișorii”, spirale stilizate, un model foarte vechi, cu mare încărcătură spirituală, “cruciulițele”, simbol legat de spiritualitate și evoluție, „ochișorii” , model ovoidal, de forma ochiului, sau modelul „sfoară” – care simbolizează firul vieții sau “ puii”- care simbolizează credința în Dumnezeu; 2) poalele/ poale – partea de jos a costumului popular (fusta). Este făcută

tot din pânză țesută de culoare albă deoarece trebuie să fie la fel ca ciupagul. Aici întâlnim aceleași motive tradiționale pe care le găsim pe ciupag; 3) cotrența/catrință – reprezintă partea din față a costumului popular. Se pune peste poale. Cotrența este de culoare neagră cusută cu alb, roșu sau galben. La ele s-a utilizat firul metalizat argintiu în ţesătură, alături de in, dându-le o strălucire discretă. Decorul este constituit dint-o serie de cercuri realizate din ţesătură, care se întrepătrund, fiecare având câte un punct central. Este evidentă prezența simbolului solar. Culorile au o importanță aparte în portul popular românesc, fiind specifice zonei geografice în care a fost realizat costumul popular, dar și adaptate vârstei femeii care urma să o poarte, precum și statutului social al acesteia. Un costum popular bogat decorat, cu ornamente din mătase, mărgele sau alte aplicații prețioase, era purtat la zi de sărbătoare. Fetele tinere din sat, nemăritate, preferau costumele vesel colorate (combinații de roșu, galben, roz sau alte nuanțe deschise), în timp ce culorile sobre (negru, maro, verde închis, auriu) erau favoritele femeilor mature, ajunse la o anumită vârstă și având un anumit statut social. Însă culoarea oferă și alte detalii : albastrul și argintiul erau folosite pentru a simboliza apa și râurile, auriul și verdele erau culori folosite pentru a reprezenta câmpia iar roșul și maroul descriu regiunile muntoase; 4) Opregul cu șiucuri/ Opregul cu franjuri – se găsește în spate peste poale. Este făcut din lână și ornamentat cu motive tradiționale. El are placa de dimensiuni mai mari . Decorul umple toată suprafaţa acesteia şi constă dintr-un desen relativ complicat în care găsim romburi (tehnica romb în romb) şi alte elemente simbolice. Este realizat din broderie cu aţă de mătase roşie sau galbenă. Cel mai mic romb, din centrul succesiunii de romburi, este simplu şi are laturile redate prin liniuţe. Următorul are pe laturi mici liniuţe perpendiculare pe ele şi trimite deja spre un simbol solar, iar cel mai mare este construit pe un joc visual; 5) brașinarul/ brâul – este făcut din lână țesută. Cu el se încinge mijlocul. Culori: roșu, galben, alb, portocaliu sau alb, roșu și albastru; 6) laibărul/ pieptarul - are un decor oarecum similar şubelor bărbăteşti, dar aici este realizat din broderie cu aţă maro sau colorată. Motivul folosit este unul geometric, cu linii ondulate, curbe şi volute, dispus pe guler, la buzunare şi tivuri sau floral. Este de culoare neagră;7) pacini sau opinși cu obele/ opinci- se confecționau din piele de porc sau vițel. În zilele noastre se realizează din cauciuc; 8) șiorapi gin lână/ ciorapi din lână – se folosesc culorile pământului (negru, maro); 9) cârpa/ baticul – este facută din mătase, iar pe margini are ciucuri/șiucuri lungi. Poate fi de culoare neagră sau roșu închis; 10) traistă/ traistă- este prevăzută cu cordon de prindere peste umăr. Este realizată la războiul de ţesut şi reprezintă, datorită cromaticii şi a motivelor geometrice, un element distinct al portului popular, un reper de apartenență la comunitate; 11) salba din bani de aur argint sau mărgele.

Costumul bărbătesc este format din :

1) cămașă – este realizată din pânză țesută de culoare albă. La poale (jos) are prinsă șipca făcută cu carligul din macrameu alb și cusute flori de diferite culori cu acul. Trebuie să fie cusut în culori cât mai puține. Predomină albul, negrul și roșul. Costumele populare de uz obișnuit erau caracterizate de simplitatea ornamentală spre deosebire de cele pentru sărbătoare. Piesa principală a costumului bărbătesc este cămaşa, de obicei lungă până la nivelul genunchilor, însă lungimea nu este aleasă întâmplător, ci este în funcţie de vârsta şi starea civilă a bărbatului care o poartă. Era ţesută şi ornamentată pe câmpuri restrânse, pe piept, guler, manşete şi mai rar pe poale; 2) brașinarul/ brâul – este făcut din lână țesută. Cu el se încinge mijlocul. Culori: roșu, galben, alb sau roșu, galben și albastru; 3) laibăr/ pieptar- are culoarea neagră; 4) cojocul /șubă – este făcut din blană de oaie. Pe margini sunt cusute flori de diferite culori cu acul; 5) izmene- sunt pantaloni de culoare alba; 6) cașiula/ căciulă – este realizată din blană de miel de culoare neagră sau fumurie; 7) opinși cu gurgui, obele șî nojâță / opinci – erau realizate din piele de porc sau vițel. Obelele sunt piese de vestimentație folosite pentru picioare, legate până la nivelul genunchiului. Cromatica şi ornamentele lor, alături de majoritatea pieselor vestimentare, sunt adevărate repere identitare ale anumitor comunităţi; 8) Șuba – Este realizată din blană de oaie sau țesută în războiul de țesut. Portul popular bănăţean, datorită împrejurărilor şi îndeletnicirilor oamenilor, avea şi valenţe de multifuncţionalitate. Șuba este un bun

exemplu de astfel de îmbrăcăminte cu rol multiplu datorită formei sale care îi permitea să se desfacă. Se putea folosi ca aşternut pe timp de noapte sau chiar ca acoperământ.

Înveșmântați cu mândrie în deosebitul port tradițional de sărbătoare, bănățenii au contribuit la completarea artei populare românești. Formele vechi ale costumului popular, cu tradiție, s-au păstrat în familiile bănățenilor nu doar pentru valoarea lor materială, deoarece erau confecționate din materiale scumpe și rare, precum mătasea și firul de aur și argint, ci și pentru valoarea memorială pe care o aveau în conștiința urmașilor.

Bibliografie :

Baudrillard, Jean, *Sistemul obiectelor*, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 1996, Bucureşti, 1979
Gaga, Lidia, *Zona etnografică Almăj*, Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1984
Griselini, Francesco, *Încercare de istorie politică şi naturală a Banatului Timişoarei*, Editura Facla, Timişoara, 1984

Iosif Mihailo**,** Orizonturi culturale italo-romane, nr. 3, martie 2013, anul III.
Iovan, Ioan, *Semantica artelor vizuale*, vol. I- III, Editura Anthropos, Timişoara, 2011
Papanek, Victor, *Design pentru lumea reală*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1997
Prut, Constantin, *Calea rătăcită. O privire asupra artei populare româneşti*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1991
Secoşan, Elena, *Izvoare almăjene*, în ”Revista Institutului social Banat-Crişana”, nr. 28-29, 1940
Zamfirescu-Talianu, Elvira, *Cusături româneşti din izvoarele străbune*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1980
*** *Ţara Almăjului*, Editura Mirton, Timişoara, 2003

Competențele necesare cadrului didacticpentru integrarea T.I.C. în procesul didactic

Benea Georgeta
Școala Gimnazială Nr. 1 Săcădat

Introducereatehnologiilorinformaţieiîn context educativ face necesarcaprofesorulsăaibă o atitudinefavorabilăşi o capacitate de a se adaptaşi de a le încorporaînabilităţile sale.

Înzilelenoastre ne confruntăm cu un paradox generatpe de-o parte, de existenţaseparată a tehnicilor de ultimăoră de instruirebazatepemediilevirtualeşipe de altă parte, de existenţaîncâmpul didactic, a metodelortradiţionale de studiubazatepetextulscrisşipeprofesor, văzutcaunictransmiţător decunoştinţe. Însistemul actual de educaţie, formareaşiperfecţionareacontinuă a profesoruluiartrebuisăocupe o poziţie de frunte, ceeace nu se întâmplăînrealitate. Alături de toatemijloaceleşitehnicileinformatizate care se introducînşcoală, celmai important vector al actuluieducativesteprofesorulşipregătireaacestuia. El nu mai are numaitradiţionalafuncţie de transmitereşistructurareainformaţiei, ci şiaceea de creator de situaţii de învăţare. Luiîirevinefuncţia de aapreciaabilităţileşinecesităţileelevilor, de a coordonaşiiniţiaproiecte. Însămijloaceleutilizate au un rol important înachiziţiacunoştinţelor.

Formareaprofesoruluivizează două aspecte :

- pregătireapentruutilizareamijloacelor;
- utilizareapropriu-zisă a mijloacelor.

Primul aspect implicăpregătireapentrudobândirea de abilităţi de utilizare a noilortehnologii. Al doilea aspect vizeazăutilizarea, de cătreprofesorul care se pregăteşte, a strategiilorşi a metodelormodernepentru a dobândiabilităţile cognitive necesareşipentru a învăţasăcreezemediidiferenţiate de învăţare.

Pregătireaprofesoruluipentruutilizareamijloacelormoderne audio-vizualevizează aspecteprecumdimensiuneatehnico-didactică, instrumentală, critică, de organizareşi de atitudine, curriculară, pragmatică, psihologicăşi de cercetaredidactică.

Trebuiesărenunţăm la ideeacăpregătireaprofesoruluipentruutilizareanoilortehnologiipresupune la acestacunoştinţeanterioareprivindTehnologiaInformaţiilor. Unprofesorpoateînvăţaoricândsăutilizeze un videoproiector, o cameră video, un calculator etc. şisăîncorporezeacesteachiziţiiînpracticazilnică.

Pregătireaprofesoruluiîn T.I.C. şiînutilizarearesurselor educative trebuiesăaibăînvederecorelareamijloacelor (a materialelorcurriculare) cu obiectivelepedagogice. Înacelaşitimp, acest tip de produseşiutilizarealordepind nu atât de posibilităţiletehnice, cât de relaţiile care artrebuisă se stabileascăîntrediverseleelemente ale curriculum-uluiprecumprofesorul, elevul, conţinuturiledidacticeşisituaţia de învăţare.

Înaceastăsituaţie, mijloacele de învăţământ nu mai au funcţia de transmitere de informaţii, ci de mediere a procesului de predare-învăţare, a relaţiilor care se stabilescîntreelevşisituaţia (contextul) de învăţare, ajungându-se la interdependenţadintremijloaceledidacticeşicontextuleducativ.

Pregătireaprofesoruluipentruutilizareadidacticăaacestorresursepresupuneprezentareaunorexperienţe diverse şidezvoltareaunordirecţii de acţiune. Nu există o reţetă de pregătire standard, planul de acţiunetrebuierealizatînfuncţie de necesităţişi de resurse.

Profesorul nu poate fi numaiutilizator de mijloacedidactice elaborate pentruoricine (neindividualizate), el trebuiesăconceapămijloacedidacticeşimaterialeadaptatecontextuluipropriu de predareşinecesităţilorelevilor. Mijloacele educative

electronice se adresează unuinumăr mare de persoane, fiindcaracterizateprinomogenitateşicalitate, de aceeaeletrebuieselectateşiadaptateparticularităţilorclasei.

Înalegereaunuimijloc de educaţietrebuiesăavemînvedere :conţinuturiledidactice, aspecteletehnico-estetice, materialeleauxiliare, structurareainformaţiei, costurileeconomice de achiziţieşi de menţinere, ergonomiaşiaspectelefizice.

Profesorii trebuie să-şi dezvolte parcursurile didactice în strictă concordanţă cu nevoile, motivaţiile, particularităţile şi resursele elevului. Astfel, respectând interesele elevului de a învăţa limba, profesorul de limba română trebuie să adapteze conţinuturile învăţării la nevoile practice şi situaţionale de comunicare ale elevului, la nivelul lui de vârstă şi de cunoştinţe. De asemenea, profesorul trebuie să cunoască și să utilizeze metodologia adecvată de predare, precum şi resursele necesare elevilor: manuale, opere de referinţă (dicţionare, gramatici etc.), mijloace audiovizuale şi informatice (hardware si software).

Întotdeauna, profesorii trebuie să pornească de la analiza nevoilor de învăţare ale elevilor în construcţia situaţiei de învăţare-predare-evaluare, stabilind cu maximă claritate şi precizie obiective şi metode reale şi realiste în formarea competenţelor .

Introducerea calculatorului în învăţământ presupune optimizarea întregului management didactic. Pentru aceasta este necesară totodată şi schimbarea mentalităţii cadrului didactic şi dorința dar și abilitatea acestuia de a introduce tehnologiile moderne în procesul instructiv-educativ.

Introducerea în şcoală a Internetului şi a tehnologiilor moderne duce continuu la schimbări în procesul de învăţământ. Actul învăţării devine prin introducerea T.I.C., rodul colaborării elevului cu profesorul, al interacţiunii elevilor cu calculatorul. Actul învăţării nu mai este considerat a fi efectul demersurilor şi muncii profesorului, poziţia profesorului este cea de îndrumare a procesului învăţării, și rolul său este de a-l face pe elev să înveţe cum să înveţe.

Prin această schimbare în sistemul de învăţământ se vizează ca obiective :

1. Creşterea eficienţei activităţilor de învăţare;
2. Dezvoltarea competenţelor de comunicare şi studiu individual.

Atingerea acestor obiective depinde de gradul de pregătire a profesorului în utilizarea calculatorului, de stilul acestuia, de numărul de elevi, de interesul, de cunoştinţele şi de abilităţile acestora, de atmosfera din clasă, dar şi de tipul programelor folosite, de timpul în care se integrează softul în lecţie, de sincronizarea explicaţiilor cu secvenţele utilizate, de metodele de evaluare, de fişele de lucru elaborate.

Profilul profesorului modern poate fi definit prin rolul primordial al acestuia, acela de a învăţa elevul să gândească. Profesorul se va degreva treptat de activitatea de rutină, devenind în schimb mult mai solicitat ca specialist, tocmai datorită prezenţei calculatorului, tot mai apropiat şi necesar elevilor. Procesul educaţional se va descentraliza şi mai mult, transformându-se dintr-un proces centrat pe profesor într-unul orientat pe elevi, consideraţi individual sau pe grupuri.

Însă, nu se poate pune problema transferării exclusive a sarcinii de predare-învăţare-evaluare asupra softului utilizat. Profesorul are nevoie în permanență, de contactul direct cu elevul, pentru aprecierea progreselor înregistrate pe parcursul instruirii, în ceea ce priveşte acumularea efectivă de cunoştinţe, a capacităţii de gândire a elevului, de corelare şi interpretare a fenomenelor studiate.

Trăsătura caracteristică profesorului modern este flexibilitatea, dorinţa permanentă de autoperfecţionare. Într-o oarecare măsură, profesorul evoluează odată cu elevii săi. Iar acest fapt este extrem de important în contextul societăţii informaţionale în permanentă dinamică.

Astfel, competenţele T.I.C. necesare cadrului didactic derivă din competenţele cheie utile unei societăţi bazate pe cunoaştere:

- rezolvarea de probleme şi luarea deciziilor;
- dezvoltarea gândirii critice şi creative;
- colaborarea, comunicarea şi negocierea;
- curiozitatea intelectuală, curajul şi integritatea

Profesorul modern trebuie să dispună, de asemenea, de competenţe specifice:

- capacitatea de a dezvolta oportunităţi de învăţare pe baza strategiilor didactice care integrează tehnologiile în scopul sprijinirii nevoilor elevilor;
- cunoaşterea aplicării strategiilor centrate pe elev într-un mediu centrat pe integrarea tehnologiilor;
- capacitatea de a utiliza T.I.C. în scopul dezvoltării capacităţilor de gândire de nivel superior şi creativităţii;
- capacitatea de a utiliza T.I.C. în scopul accesului echitabil, pentru toţi elevii, la resursele informaţionale şi tehnologice;
- abilitatea de a utiliza T.I.C. pentru a comunica şi colabora cu colegii, părinţii şi comunitatea în scopul stimulării învăţării elevilor;
- capacitatea de a utiliza T.I.C. pentru colectarea şi analiza datelor, precum şi comunicarea rezultatelor;
- capacitatea de aplicarea a metodelor multiple de evaluare pentru a determina utilizarea corespunzătoare a tehnologiei în vederea învăţării şi comunicării.

Integrareamijloacelor de învăţământînprocesul de predare-învăţare-evaluare presupune:

- organizarea activităţii în laboratorul de informatică;
- alegerea şi valorificarea softului educaţional inter-, trans- şi multidisciplinar;
- valorificarea reţelei Internet ca resursă educaţională;

Cadrele didactice pot apela la cunoştinţele şi competenţele elevilor dobândite la disciplina T.I.C., în cadrul diverselor tipuri de lecţii cum ar fi cele de:

- formare de priceperi şi deprinderi;
- recapitulare şi sistematizare;
- studiu individual cu ajutorul software-ului pentru învăţare;
- sinteză folosind softul didactic specific disciplinei;
- verificarea cunoştinţelor şi notare;

Evaluarea trebuie să urmărească mai ales interpretarea creativă a informaţiilor şi capacitatea elevului de a rezolva o situaţie-problemă cu ajutorul calculatorului. Rezultateleevaluării la clasăau un rol definitoriuînselecţiaşitrecereaelevilor de la un nivel educaţional la altul. Înacestecondiţii, se impune caobligatoriestandardizareaevaluăriicurente a elevilor, ceea ce se poate realiza cuuşurinţăutilizândcalculatorul, prinstabilirea de cătrecadruldidactic a unorsarcini concrete caresăasigurepentrufiecareelevprogresulşcolar.

Dezvoltarea competenţelor digitale şi folosirea lor în predare nu trebuie privită şi realizată ca o activitate distinctă adăugată programelor în vigoare, ci trebuie să se integreze firesc în procesul de predare-învăţare-evaluare.

O astfel de abordare a activităţii la clasă, care integrează T.I.C. în desfăşurarea ei, presupune, din partea cadrelor didactice, asimilarea de competenţe digitale pentru a asigura un demers didactic modern şi de calitate. Totuși, prezenţa tehnologiei moderne nu

înseamnă automat creşterea calităţii. Acest lucru depinde de felul cum sunt folosite resursele tehnologice moderne şi de calităţile fiecărui profesor în parte de a le utiliza în mod eficient.

Bibliografie:

BRUT, M., *Instrumentepentru E-Learning.Ghidulinformatic al profesorului modern,* EdituraPolirom, Iaşi, 2006

STOICA, A, *Reformaevaluăriiînînvăţământ.* Ed. Sigma, Bucureşti, 2002

Oportunitatea utilizării TIC în studiul limbii şi literaturii române

Mocan Nicoleta
Şcoala Gimnazială Nr. 1 Săcădat

Elaborarea de oferte curriculare din partea Ministerului trebuie să aibă în vedere influenţa mijloacelor de comunicare şi a noilor tehnologii asupra adolescenţilor precum şi acţiuni de culturalizare concrete. Desigur că mijloacele de comunicare (TV, presă, radio, cinema, Internet) exercită o influenţă puternică asupra adolescenţilor, iar acestea deţin un potenţial pedagogic ridicat care ar trebui utilizat în procesul de educaţie. De asemenea, prin evoluţia societăţii, variația informației și schimbările tot mai rapide din ultimii ani, impunerea calculatorului în şcoală ca instrument didactic a fost inevitabilă. Oferind un ajutor nepreţuit la disciplinele exacte, prezenţa calculatorului la ora de limba şi literatura română a fost respinsă la început. S-a vorbit despre clişee, despre învăţarea mecanică, despre eliminarea creativităţii. Amintim aici opinia lui Jean Piaget care afirmă: *Învăţământul programat conduce bine învăţarea, dar nu ajută deloc la creaţie* [15].

Conform unui studiu realizat în mai multe ţări europene, având ca obiect utilizarea în activitatea didactică a tehnologiei informaţiei şi comunicaţii, disciplinele din domeniul comunicării se regăsesc printre disciplinele avantajate de utilizarea T.I.C. .

Astfel, se estimează că primele discipline care pot utiliza T.I.C. sunt:

- Ştiinţe (fizică, chimie, biologie): eficienţa utilizării T.I.C. – estimată ca foarte eficientă în proporţie de 59,7%;
- Limbă și comunicare: eficienţa utilizării T.I.C. – estimată ca foarte eficientă în proporţie de 57,4%;
- Geografie: eficienţa utilizării T.I.C. – estimată ca foarte eficientă în proporţie de 50%;

Se poate observa că disciplinele pentru studiul limbii și comunicării folosesc oportunităţile de vizualizare, comunicare, de organizare grafică, de reprezentare oferite de noua tehnologie.

Software-urile educaţionale elaborate pentru studiul limbii române pot furniza situaţii de învăţare în care elevii să uite, de fapt, că învaţă, să îi determine să participe activ la situațiile de învățare.

Bazându-ne pe activităţile de învăţare a limbii și literaturii române în cadrul orelor de curs în care se utilizează TIC, elevii pot fi antrenaţi în realizarea unor produse precum: prezentări literare, afișe, grafice, reviste, bloguri, forumuri, teste, diferite software-uri educaţionale, jocuri, pliante publicitare, dicţionare on- line. Aceste produse pot fi apoi, valorificate în cadrul unor activităţi educative interactive, formând astfel competenţele de socializare şi de comunicare.

Didactica limbii şi literaturii române oferă o mulțime de metode, mijloace, procedee şi strategii educative care, aplicate cu success prin utilizarea T.I.C, pot aduce satisfacţii şi rezultate participanţilor la actul educativ.

În procesul educativ, la limba şi literatura română pot fi utilizate cu succes toate metodele, procedeele şi strategiile didactice tradiţionale. Studiul gramaticii limbii române şi al literaturii presupune cumularea mai multor tehnici şi abordări. La ora de limba română nu există metodă universal valabilă; pentru fiecare scriitor, curent literar, lecţie de limbă şi comunicare trebuie adoptate metode potrivite de predare în vederea obţinerii succesului şcolar.

Folosirea instrumentelor T.I.C. în procesul de predare-învăţare-evaluare a limbii și literaturii române este mult apreciată de elevi. Utilizarea lor face lecţia mai uşoară şi mai atractivă, în special când introducem elemente de interactivitate şi de socializare, precum e-

[15] Piaget, Jean, *Psihologie şi pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972, p. 136 apud Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie şcolară,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996, p. 395

mailul, forumurile şi videoconferinţele. Mulţi elevi, prin învăţarea independentă şi folosirea unei varietăţi de noi tehnologii, devin mai încrezători în forţele proprii şi procesul de învăţare pentru ei devine mai ușor. În acest context, competenţele specifice limbii române pot interacţiona în foarte mare măsură cu competenţele cheie T.I.C., rezultând activităţi moderne de predare-învăţare-evaluare.

Văzută astăzi ca o metodă didactică de ultimă oră, instruirea asistată de calculator îşi are originea în instruirea programată. *Instruirea programată este o strategie care constituie o aplicare a principiilor ciberneticii la procesul de învăţământ*[16].

După Sorin Cristea, instruirea asistată de calculator *reprezintă o metodă didactică/de învăţământ, care valorifică principiile de modelare şi de analiză cibernetică a activităţii de instruire în contextul noilor tehnologii informaţionale şi comunicaţionale, caracteristice societăţii de tip postindustrial.*[17]

Instruirea programată şi instruirea asistată de calculator se regăsesc în tratatele de pedagogie alături de metode precum explicaţia, demonstraţia, problematizarea, brainstorming-ul. Motivele pentru care nu au fost utilizate aceste metode până acum, ar fi : aplicarea lor cere dotări speciale (calculatoare) care abia în ultimii ani au pătruns în şcoli (de obicei metoda era utilizată experimental); evoluţia inteligenţei artificiale a contribuit la răspândirea resurselor Tehnologiei Informaţiei, până acum câţiva ani acestea fiind inaccesibile.

Sugestii pentru folosirea T.I.C. în formarea competenţelor specifice limbii şi literaturii române :

Competenţe specifice	**Exemple de activităţi TIC**
Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situaţii de comunicare	- realizarea şi rezolvarea unui puzzle lingvistic; - exerciţii de punere în corespondenţă: imagine- cuvânt, cuvânt-imagine; - ilustrarea prin desen a unui text citit;
Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor anumite contexte de comunicare	- reprezentarea grafică a unui minirebus; - realizarea unui document care să cuprindă un dialog imaginar, pe o temă dată; - realizarea unei invitaţii, a unei scrisori; concurs de ghicitori propuse;
Realizarea de interacţiuni în comunicarea orală sau scrisă	- realizarea unui document care să cuprindă un dialog imaginar, pe o temă dată; - întocmirea unei pagini web personale - realizarea unui blog personal

[16] Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie şcolară,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996, p. 395
[17] Cristea, Sorin, *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera Internaţional, Chişinău-Bucureşti, 2000, p. 196

Transferul şi medierea mesajelor orale sau scrise în situaţii variate de comunicare	- realizarea unui referat pe o temă dată utilizând o enciclopedie, o bibliotecă sau un dicţionar online - realizarea unui album de artă cu informaţii şi imagini extrase dintr-o enciclopedie online; - realizarea de pagini web cu conţinut interdisciplinar - realizarea de pagini web specifice unor evenimente

De asemenea, putem utiliza în cadrul orelor de limba și literatura română sistemul A.E.L. În şcoala românească a fost implementat de câţiva ani un sistem virtual de educaţie A.E.L. (Advanced E-learning sau Asistent Educaţional pentru Licee). A.E.L. este o platformă educaţională complexă oferită de Ministerul Educaţiei şi de Siveco; le sunt propuse elevilor o serie de lecţii interactive în format electronic pentru numeroase discipline.

Acest sistem are următoarele avantaje: *AeL este o soluţie completă de eLearning oferind facilităţi de gestionare şi prezentare de diverse tipuri de conţinut educaţional precum materiale interactive tip multimedia, ghiduri interactive, exerciţii, simulări, jocuri educaţionale şi multe altele*[18]

La disciplinele umaniste aceste lecţii aproape că lipsesc. Specificul disciplinei limba şi literatura română face ca o serie de clasificări, teste grilă, tipuri de itemi să nu poată fi aplicate având în vedere aspecte precum creativitatea, originalitatea şi subiectivitatea la nivelul conţinuturilor didactice. De aici derivă dificultatea formalizării lecţiilor pentru a fi tratate computerizat.

Observăm că, profesorul de limba română, dispunând de o imaginaţie bogată, poate implementa cu succes, în cadrul orelor, noile tehnologii. Însă, nu este corect să ne imaginăm, în situaţia actuală, că apariţia şi implementarea tehnologiilor moderne vor face să dispară cărţile sau tabla din sălile de clasă. Studiul unei opere literare va presupune întotdeauna lectura unei cărţi şi formarea deprinderilor pentru interpretarea ei. Tehnologiile viitorului propun, alături de modalităţile tradiţionale de studiu, şi alte abordări care au o bază conceptuală nouă, însă nu exclud nimic, ci completează, oferind noi puncte de vedere asupra unei anumite probleme sau direcţii de studiu.

Bibliografie:

CUCOȘ, C., 2006, *Informatizarea în educaţie,* Editura Polirom, Iaşi;

GHEORGHE, M., 2005, *Tehnologia informaţiei şi comunicaţiilor*, Editura Corint, Bucureşti

CRISTEA, S., 2000, *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera Internaţional, Chişinău-Bucureşti

NICOLA, I., 1996, *Tratat de pedagogie şcolară,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

PIAGET, J., 1972, *Psihologie şi pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

[18] Sursa: http://www.siveco.ro/products_ael.jsp

ART IN THE CLASSROOM

Prof. Văsii Dana
LICEUL DE ARTE “HARICLEA DARCLÉE”, Braila

Today’s students live in a predominately visual world, exposed to the media, technology and an overabundance of digital stimuli, where the proverb ‘A picture is worth a thousand words’ applies more than ever. Students have spent their entire lives using computers, videogames, video cameras, cell phones, email and the Internet. Today’s average college graduates have spent far more hours watching TV and playing video games than reading. Both the ‘new’ and the ‘old’ media are bursting with images. In order to keep up, teachers are adopting new teaching techniques and using new tools to make their teaching as effective as possible. Since reading texts and doing grammar exercises (the typical ‘old school’ activities) are no longer the path to their students’ attention and interest, graphics, digital and visuals tools have made their way into the contemporary classroom.

Using visual tools in the ELT classroom seems logical because most of the students are either visual learners, or have been directed towards adopting a visual learning style due to their exposure to a plethora of visual stimuli in their everyday lives. For this reason, visual tools have been around for a long time and with great success covering anything from pictures, posters, photos to illustrations, icons, symbols or mind maps. However, a bottomless cultural resource at hand: art. is largely underused by many language teachers.

‘Art is all around us’. In its many forms it presents fantastic opportunities for discussion, focused language work and skills-based activities.

Lessons based around works of art have many benefits for both the teacher and the students:

- responding to art can be very stimulating and can lead to a great variety of activities. In its simplest form this might be describing a painting, but with a little creativity all sorts of things are possible. For example, the well-known ‘grammar auction’ activity can be redesigned as an art auction, where the students have to say a sentence about the piece of art – anything they like – and then the rest of the students bid according to how accurate they feel the sentence is.
- using art provides a useful change of pace. While many teachers use visual images to introduce a topic or language item, actually asking the students to engage with and respond to the piece of art can encourage students to become involved on quite a different level.
- incorporating art into the class or syllabus can take the students out of the classroom and encourage them to use their language skills in the real world. A visit to an art exhibition or an assignment that involves research on the internet can generate all sorts of language.
- thinking about or even creating art can be very motivating. It can take the emphasis off of accuracy and put it onto fluency and the ability to clearly express thoughts and ideas. This is great for students whose progress in speaking is hindered by a fear of making mistakes.
- responding to art has the potential to develop students’ creative and critical thinking skills. Students as low as pre-intermediate level will be able to read a short biography of an artist and discuss how their art depicts different aspects of their lives. While using art as a teaching resource is clearly rewarding it can also come up against some very common problems.

As we all know, art is very subjective and therefore we may be faced with students who are reluctant to engage with the chosen examples of art. A possible solution would be to encourage students to either choose which works of art are explored, or

alternatively ensure that a variety of styles are represented. Choosing art that has some relevance to the students is always a good idea, either from its subject matter or the background of the artist.

More seriously, students (and teachers!) may not perceive some art-related activities to be useful for language learning. As this is our primary goal, it is therefore very important to structure activities carefully so that there is a clear outcome and learning point. For example, a simple discussion about the meaning behind a piece of modern art can be combined with input on functional language for giving opinions and agreeing and disagreeing. Meanwhile, other activities can be language-led, for example, using a piece of art to generate wh- questions which are then given to another pair of students to answer. Considering structure will also help to control the direction of discussion/lessons based around responding to art.

Ways of using art

1. Looking at art

There are lots of different activities that involve students looking at and responding to pieces of art. For example:

- Ask the students to choose a character from a painting or sculpture and write a mini-biography or story about that character
- Compare two pieces of art with similar subjects, practising comparative language and adjectives
- Write questions to ask an artist or a character in a painting. Then role play the interview in pairs, followed by writing up a news article about the interview (using reported speech).

2. Sharing art

- Ask the students to bring in a photograph they have taken and ask the other students to write a short story about the events leading up to the moment the photograph was taken (practising past tenses) and/or what happened after the photograph was taken. Then check whether their guess was right with the owner.
- Get the students to bring in a piece of art that represents their childhood and ask the other students to form sentences about what they ‘used to do’ and/or write questions to ask the owner who brought it in.

3. Creating art

- Do a visualisation exercise where you get the students to imagine painting the most beautiful picture they have ever seen. Then ask them to describe the picture to a partner who tries to draw it.
- Get the students to record vocabulary by writing the letters in a way that depicts the meaning of a word – this works best with adjectives. For example, ‘happy’ can be written in the form of a smile.

Art definitely has a place in the language classroom and can be used in many different ways. It is a great resource for both speaking and writing activities and it lends itself to teaching and learning content widely considered to be challenging (e.g. conditionals, modal verbs, tenses, phrasal verbs and collocations).

Using art to teach grammar

Students often have difficulties understanding different types of conditional sentences and their usage. Consequently, so-called drilling activities are needed in order for students to get comfortable with using conditionals. In order to make this experience more palatable to students, and in order to engage them, teachers can use pictures or works of art to provide the students with the chance of being creative and using their imagination. For example, if the aim is that the students produce a first conditional sentence, a picture/painting of a well-known tourist destination might be used. In this case students are encouraged to produce sentences like: ‘If I go to Paris, I will visit the Eiffel tower.’ If the aim is that the students think of a sentence using the second conditional, a portrait of a notable historical figure can be used and students then produce sentences like: ‘If I were Shakespeare, I wouldn’t write so many

tragedies. This activity can be extended by building on each other's ideas and chaining them together, which results in an amusing and very effective exercise.

Paintings can be used in numerous contexts. A possible application is using paintings to teach modal verbs of certainty and deduction. For example, students are shown a painting of a crying boy (3) or an ill person. Then they are encouraged to use their imagination to produce different sentences using modal verbs, such as "He might have lost his way" or "He must be upset".

Personal pictures can also be used when teaching past tenses. For example, students can be shown funny pictures or asked to bring a photo of them as children on the basis of which they have to write a story and include what had happened before, what was happening while the picture was being taken, and the reasons why it happened, while making sure to use the correct tenses. This is also an excellent writing activity which engages students' creativity and can be used to practice sequencing, narration and causality.

Using art to teach vocabulary

Traditionally, using pictures is associated with teaching vocabulary to young learners (e.g. using flashcards). However, older students can also benefit from visual stimulus so photos and paintings can be used to illustrate the meaning of phrasal verbs and collocations. (4) To raise interest in literature, famous illustrated quotes can be shown while students figure out which illustration matches the actual quote. (5)

The wide language content that art can help make more easily attainable can be put to great use in speaking and writing activities. For example, using videos, especially show inspirational videos will encourage students to share their feelings in a relaxed atmosphere in which students feel safe and comfortable to initiate discussion. One suggestion is a funny video clip or a scene from a relevant movie ("Jane Eyre") on gender stereotypes which can be used to start a debate on differences between women and men. The class can be divided into two groups, whereby one group has to write all the things from the video they agree with and the other group has to list all the things they disagree with. The points in which the two groups overlap serve as an excellent starter for a group discussion/debate. As a follow-up activity, the same video can be used to encourage students to write an essay on the topic of gender stereotypes or gender differences.

Art can be a versatile and multifunctional tool since the many forms it takes can be used as warmers, discussion starters, writing prompts and grammar teaching aids, sometimes even at the same time which are warmly welcomed by the students because they are perceived as less formal. They provide the students with the opportunity to use their imagination in an attempt to simulate (or simply imagine) authentic situations, or to enjoy the benefits of using masterpieces to master the language.

Why should our students choose an internationally recognised exam?

PANTOR IOANA – CORNELIA
prof. lb engleză – Colegiul Național *Mihai Eminescu* Oradea

Throughout the past few years, there has been a new trend amongst students in Romania to sit for a language exam with international recognition. As a teacher of English, I have received many questions from my students, as well as from their parents, regarding the content and the usefulness of sitting such an exam.

The Ministry of National Education in Romania is the institution that has already offered an important part of the answers by at least two actions: firstly, it recognises and equivalates the internationally recognised certificates with the modern languages competence tests from the Bacalaureat exams, as well as with those of admission to a bilingual and intensive profile for the middle school graduates; and secondly, it has approved textbooks which contain similar tasks to those found in the structure of these internationally recognised exams.

The English language is ubiquitous in the surrounding environment: at television, computer, street advertisements or on the wrapping of the products we buy. Our children have come to the point in which they “breathe” and “eat” the English language. Unlike the previous generations, who had limited access to the information technology, the children are nowadays more exposed to knowledge and, within seconds, they have access to any type of information, from any field of activity.

Going back to the two actions previously mentioned, I must underline the fact that the equivalence of the internationally recognised exams has aroused a lot of questions:

Ø *What are the internationally recognised exams?*

The Ministry of National Education recognises a wide range of international linguistic certificates, but the most known and widespread of them are the British exams created by the prestigious University of Cambridge.

The Cambridge Assessment English exams are *the world's leading range of qualifications for learners and teachers of English. Over 5 million Cambridge English exams are taken each year in more than 130 countries* **(Cambridge English Advanced – Handbook for Teachers, 2016:2)**. They are recognised by schools, universities, employers from the public and private sectors from numerous countries. The success obtained after sitting a Cambridge English exam is materialised in an internationally recognised certificate, which proves the level of English language knowledge according to the Common European Framework of Reference for Languages developed the Council of Europe. The Cambridge English exams are varied and they cover the needs of all candidates, regardless of age, experience or level of knowledge. Thus, the general exams like YLE (Young Learners) apply mainly to primary school students, and range from the pre-A1 to A2 levels, while teenagers and adults are recommended to sit one of the A2 - C2 exams, like Key, Preliminary, First, Advanced or Proficiency, the latter ones being assimilated to the national linguistic exams. Cambridge English also offers qualifications for business, professional and academic purposes.

Cambridge English exams are based on realistic tasks and situations, and accurately and consistently test all four language skills – reading, writing, listening and speaking. Being created by an institution with a great tradition in language assessment, the results obtained by the candidates are secure, objective, serious and, maybe the most important aspect, the exams are standardised. The standardisation refers to the fact that, regardless of the city, country or continent where such an exam is being taken, the results will be the same, due to the fact that the subjects have the same degree of difficulty, and the examiners refer to the same assessment scales.

Ø *Why are these exams useful and why should our children take them?*

Again, the Ministry of National Education offers the first answers: the internationally recognised certificates help our students, on one hand to be admitted at a high-school with bilingual or intensive profile, and on the other hand to remove the stress of another test from the overloaded Bacalaureat exam calendar, by having an equivalent for one of their exams.

Another reason is that, for the students who want to continue their studies at a university in English, being the owner of such a certificate is a compulsory condition.

Motivation for learning is one major asset for students preparing to sit an exam. When they know that at the end of the semester or the school year they have to pass through an assessment process, the students are more motivated to learn. And when it comes to a pass or fail exam, their willingness to study increases.

Ø *Why don't we obtain marks? What do those letters and numbers represent?*

The Council of Europe in association with ALTE (Association of Language Testers in Europe) published in 2001 the result of over twenty years of research: CEFR (Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment). CEFR is exactly what its name suggests: a reference grid, which was created for the elaboration of curricula and programmes, for developing teaching and learning material and for assessing competence in a foreign language. The reference framework contains six levels of competence, according to the foreign language user abilities: A1 - Breakthrough Level, A2 - Waystage User, B1 - Threshold User, B2 - Independent User, C1 - Competent User, C2 – Good User **(ALTE (2002) The ALTE Can Do Project - English version, 2002: 7,8)**.

In order to align to the standard imposed by the Council of Europe, the results obtained at the foreign languages national exams are reflected in the scale descriptors and not in marks from 1 to 10, as we have been used to until not long ago. All linguistic internationally recognised exams offer results according to these descriptors.

Another action which supports the idea of sitting for a language exam with international recognition is the list of English study textbooks approved by the Ministry of National Education. Many of these textbooks have been created according to the format and the tasks found in exams with international recognition. Once the students solve all the tasks in a textbook, they are well-prepared to successfully pass such an exam, without the need of additional courses.

Having access to textbooks created by important publishers in Great Britain, the teachers of English are privileged in developing teaching materials. Apart from the students books, in order to support the teaching-learning-assessment process, many of these publishers have also created auxiliary materials, such as Teacher's book, DVDs containing additional practice, CDs for listening comprehension practice, test booklets, exercise-books, online platforms. Moreover, each learning unit in the textbook is organised taking into account elements of oral and written communication, as well as grammar and vocabulary theory and practice.

Bibliography:

- *** (2016) *Cambridge English: Advanced, Handbook for teachers, for exams from 2016*, Cambridge, U.K, Cambridge English Language Assessment, part of the University of Cambridge
- ALTE (2002) The ALTE Can Do Project (English version), available online http://www.cambridgeenglish.org/images/28906-alte-can-do-document.pdf
- https://www.edu.ro/sites/default/files/OM%20nr.%205905%20recunoastere%20certificate.pdf

Cyberquête (Webquest) – une alternative moderne dans l'enseignement du FLE

Prof. Mitru Dana, Lycée Technologique
”Petre S. Aurelian”, Roumanie, Slatina, Olt

Le webquest ou la cyberquête est une activité de recherche structurée dans le World Wide Web, conduit par des apprenants. Certains auteurs classent les activités web en 7 catégories : la page de signets, la visite guidée, l'album multimédia, activité d'opinion (ce que j'en pense), la chasse aux connaissances, un concept dans ma tête et la cyberquête.

La cyberquête a pour objectif le développement de l'esprit critique des apprenants face aux innombrables sources d'information. Le résultat du webquest peut prendre plusieurs formes : un ensemble de signets avec leurs commentaires, un journal, la rédaction d'un projet, un poster constitué d'images trouvées sur le web...

Selon Bernie Dodge, dans son article fondateur en 1995, un WebQuest est une investigation dont toutes les informations proviennent du World Wide Web. L'activité du webquest doit résulter en un objet qui incorpore les informations recueillies. Le webquest peut être individuel ou collectif.

1. **DÉFINITION ET CARACTÉRISTIQUES**

La « cyberquête » est un « dispositif pédagogique » qui cherche à ce que les apprenants accomplissent une tâche (ou mission) tout en se servant des services de l'internet. Pour ce faire, ils doivent travailler en groupe et très souvent assumer des rôles fictifs (Goig, 2012). Les tâches, les activités et les sites web que les apprenants devront consulter sont préalablement établis par l'enseignant, ce qui évite qu'ils ne perdent la route (Goldmann). Cet outil informatique a été développé en 1995 par Bernie Dodge professeur de technologie de l'éducation, avec l'aide de Tom March, à l'université de San Diego aux États-Unis (webquest.org).

2. **STRUCTURE**:

- **L'introduction** : Partie dans laquelle on essaye de capter l'intérêt de l'élève et on le met dans le contexte.

• La tâche : « Elle se présente sous la forme d'une problématique ou d'une question signifiantes qui vont amener l'élève à s'engager dans la recherche et à „traiter” l'information » (Bourdeau et Dion).

• Les étapes de réalisation : Elles représentent l'organisation des activités que l'élève devra parcourir pour atteindre la tâche.

• Les ressources : Ce sont principalement les sites web présentés par l'enseignant, dans la cyberquête, pour la réalisation des différentes activités des étapes. Aussi, on peut classer ici tous les autres documents nécessaires pour ce but (documents imprimés, personnes-ressource, vidéoconférences).

• L'évaluation: Ensemble de documents présentés dès le début des activités de la cyberquête et qui cherche à analyser la préparation, la réalisation et l'intégration des connaissances et compétences. Pour ce faire, l'évaluation doit tenir en compte des critères pragmatiques et linguistiques. Aussi, elle doit permettre à l'apprenant de s'auto évaluer et d'évaluer les copains de son groupe de travail Ces composants de la cyberquête doivent être présentés aux apprenants dans un ou plusieurs documents (au cas où l'on mette les grilles d'évaluation et les notes à l'enseignant dans des documents séparés).

Certaines personnes ont proposé « cyberquêtes » ou « missionWeb » comme termes de traduction.

Les types de Webquest:

1. Webquest court

L'objectif pédagogique d'un webquest court est l'acquisition de connaissance et son intégration tel que décrit par Manzano (1992). Au terme d'un webquest court, l'apprenant aura acquis des informations qu'il aura intériorisées.

2. Webquest long

L'objectif pédagogique d'un webquest long consiste, selon Marzano, à étendre et à affiner un ensemble de connaissances.

Cette activité s'étend sur une période qui s'échelonne entre une semaine et un mois. Au terme d'un webquest long, l'apprenant aura analysé par le menu un ensemble de connaissances qu'il pourra reformuler, transformer ou exprimer en créant un document ou objet sur lequel les autres individus peuvent interagir.

Projets pédagogiques utilisant les ressources d'Internet, les cyberquêtes présentent l'avantage de permettre aux apprenants de travailler en semi-autonomie et s'inscrivent parfaitement dans la perspective actionnelle : il s'agit de résoudre une situation problème.

Une cyberquête est une activité coopérative. Les étudiants doivent :

1. trouver des réponses à une suite de questions et atteindre un but défini;
2. traiter de l'information sur Internet;
3. jouer des rôles différents dans une équipe de travail.

Pour peu que le sujet soit intéressant, cette activité pédagogique est très motivante. Elle se propose également d'introduire la technique de la synthèse.

Préparer une cyberquête demande un peu de temps : il faut naviguer durant de longues heures sur Internet pour compiler des ressources suffisantes et pertinentes, définir des pré requis, des objectifs d'apprentissage, prévoir un scénario, des phases de prolongement et d'objectivisation, des grilles d'évaluation, etc. D'un autre côté, une fois réalisée, comme toute autre activité pédagogique, elle peut être réutilisée, au besoin.

Avant de lancer une activité et afin d'éviter les problèmes durant son déroulement, il est préférable de vérifier que tous les liens renvoyant vers les sites internet fonctionnent correctement.

La Cyber quête (Webquest) représente, de nos jours, une méthode efficace eu une bonne alternative d'enseigner le français, en utilisant avec succès le numérique en classe de FLE.

Sitographie:

- http://www.fle-philippemijon.com/tag/cyberquete/
- https://www.icesi.edu.co/congreso-idiomas-2013/images/memorias/document_congres_italo_munoz.pdf

Inovație și creativitate în activitatea didactică

Profesor învățământ primar: David Antoaneta Eugenia
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia

Motto: „Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ. Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale. Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somantic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual. Este foarte important ca in formarea unui stil de viaţă sănătos pentru şcolari să se pună accent pe :

- autocunoaşterea şi construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare şi relaţionare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor şi a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative faţă de sine şi viaţă.

În abordarea creativităţii in procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”. Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit. Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, in termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale intre concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere. Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate. Educaţia şi formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activităţile ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate şi inovaţie şi să stimuleze o strategie pe termen lung. Ar trebui, de exemplu, să se pună accent pe o gamă largă de subiecte, precum matematica, ştiinţa şi informaţia şi alte tehnologii.

O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume:

-educaţia formală însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat;

-educaţia nonformală constând in activităţi educative desfăşurate in afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;

-educaţia informală care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue. Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

Un plan pentru îmbunătăţirea calităţii la nivelul şcolii are în vedere o serie de aspecte cheie privind asigurarea calităţii care trebuie elaborate, analizate şi menţinute constant. Managementul calităţii – asigură calitatea programelor de învăţare şi promovează îmbunătăţirea continuă, cele două coordonate ale unei culturi a excelenţei. Conducerea elaborează misiunea, viziunea, 5 valorile, politicile şi strategiile instituţiei şi este responsabilă de monitorizarea permanentă a sistemelor şi a proceselor (Teacher's, 2008). Managementul resurselor (fizice şi umane). Organizaţia oferă elevilor un mediu sigur şi armonios, care le oferă sprijin. Spaţiile de învăţare sunt echipate adecvat, răspund nevoilor colective şi individuale ale elevilor. Resursele, metodele de predare şi spaţiile aferente permit accesul şi participarea activă a tuturor elevilor. Angajarea personalului se face după criterii clare (standarde minime privind calificările şi experienţa) de recrutare şi selecţie, organizaţia defineşte o fişă a postului, pune la dispoziţia personalului programe de iniţiere şi de formare continuă.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-" Didactica modernă", Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;

2. Alois Gherguţ,- "Management general şi strategic în educaţie", Ed. Polirom, Iaşi, 2007;

3. I..Cerghit – "Sisteme de instruire alternative", Aramis, Bucuresti, 2002.

4. . Teacher's coner - Tema 2, Gradul II, Managementul calitaţii în educaţie, 2008, www.psihopedagogie.blogspot.com, pag. 1-11

Interculturalitate şi interdisciplinaritate în liceele tehnologice

Ing. Stanescu Ionel
Colegiul Tehnic „Aurel Vlaicu” Galaţi

„În şcoală, cultura inseamnă în egală măsură cultura altora, cât şi propria cultură” M. Abdallah-Pretceille

Educaţia are un dublu rol, de formare completă şi complexă a individului, în acord cu o anumită orientare teoretică, determinată, la rândul ei, de factori de natură socială, economică şi politică şi de formare a unor competenţe specifice disciplinelor de studiu. Începând cu anii 1980, şcoala poate fi considerată una dintre cele mai puternice zone de interferenţă a culturilor, locul unde indivizi de vârste diferite, cu aspiraţii şi motivaţii variate, învaţă să convieţuiască, să işi accepte diferenţele, totul sub conducerea profesională a educatorilor. Întâlnirea culturală presupune acţiune comună, dialog şi inţelegere reciprocă.

Perspectiva interculturală cu reflexe în educaţie işi are originile deja din secolul al XVIII-lea, când Johann Gottfried Herder considera că fiecare cultură işi are propria sa valoare, îndemnând la recunoaşterea „vocilor popoarelor” în diversitatea lor, recunoscând dificultatea înţelegerii a ceea ce este străin. În condiţiile confruntării zilnice cu diversitatea şi diferenţa s-a născut ideea de educaţie interculturală, ca o cale de acces spre această lume complexă a interferenţelor şi a graniţelor permisive, a câmpurilor culturale, ale căror elemente sunt atât transmise de la o generaţie la alta, cât şi propagate prin difuziune de la un grup cultural la altul.

Cunoaşterea resurselor umane reprezintă cheia unei activităţi cu obiectivele propuse îndeplinite pe care se modelează întregul proces de învăţământ. Formarea competenţei profesionale a unui absolvent este asigurată prin instruirea complexă şi progresivă, pornind de la problemele generale ale profilului spre cele specifice unui grup de meserii. Astfel, studiul diferitelor discipline de specialitate şi efectuarea activităţilor practice complementare, se vor baza pe fondul de cunostinţe formate prin studierea disciplinelor de cultură generală. Între acestea se stabilesc legături complexe, fiecare având importanţa sa proprie. Disciplinele de specialitate trebuie privite ca părţi ale aceluiaşi întreg constituit de procesul de învăţământ. Ele nu pot fi privite unilateral, ca o parte teoretică pe care se construiesc abilităţile practice ale viitorului profesionist, ci în unitate cu ele: ceea ce le diferenţiază este conţinutul facilităţilor pedagogice pe care urmează a le realiza elevii.

Prin abordarea judicioasă şi corectă a disciplinelor de cultură generală şi a celor de cultură tehnică de specialitate, absoleventul unei forme de invaţământ poate fi corespunzator pregătit pe plan cognitiv, psihomotor şi afectiv pentru situaţiile în care se va confrunta in practica socială. Complexitatea crescută a şcolilor şi mediilor de invăţare de astăzi sugerează nevoia realizarii intr-o nouă manieră a activităţilor educaţionale. Factorii educaţionali trebuie sa fie formaţi pentru a face faţa schimbării, incertitudinii şi inovării. Unitate prin diversitate dacă ne referim şi la electrotehnică, fizică informatică, limbi străine. În liceele tehnologice se acordă un număr de ore destul de mare culturii de specialitate, îmbinandu se cu succes aceste materii enumerate mai sus şi nu numai.

Electrotehnica are ca obiect de studiu fenomenele electrice şi magnetice. Dezvoltarea electrotehnicii este rezultatul muncii colective a numeroşi oameni de ştiintă, şi tehnicieni din lumea întreagă.

Aplicaţiile tehnice ale fenomenelor electromagnetice au o importanţă din ce in ce mai mare în toate sectoarele economiei naţionale şi au devenit o componentă firească necesară în cele mai diferite domenii de activitate. Evoluţia societăţii moderne nu poate fi concepută fără dezvoltarea corespunzatoare a electrificării, adică a utilizării pe scară largă a energiei electromagnetice in toate ramurile economiei, în sectorul social, cultural şi casnic. Realizarea unor utilaje şi instalaţii cu un grad de complexitate şi automatizare din ce in ce mai pronunţat, presupune temeinice cunoştinţe de specialitate bazate şi aprofundată pregatire teoretică.

Fizica este ştiinţa naturii care studiază structura materiei, proprietăţile generale şi legile de mişcare ale materiei, mecanice, termice, electromagnetice, atomice, nucleare, precum şi transformările reciproce ale acestor forme de mişcare. Fizica asigură în acelaşi timp o bună cunoaştere a unui aspect esenţial al lumii actuale şi o formare solidă a spiritului ştiinţific experimental. Disciplină care se află la baza nevoilor oricărei societăţi pentru a funcţiona şi care propune interpretări coerente ale fenomenelor naturale şi explică funcţionarea obiectelor tehnice de la cele mai simple la cele mai complexe, datorită sintezei profunde pe care o realizează între realul cel mai concret şi conceptele cele mai abstracte.

Fizica este susceptibilă să arate subiecţilor cu mare uşurinţă cum omul este capabil, datorită experimentării, să analizeze lumea înconjurătoare şi cum poate să stăpânească „materia”.

Informatica reprezintă o nouă etapă a civilizaţiei umane, un nou mod de viaţa calitativ superior care implică folosirea intensivă a informaţiei în toate sferele activităţii şi existenţei umane, cu un impact economic şi social major. Societatea informatică permite accesul larg la informaţie membrilor săi, un nou mod de lucru şi de cunoaştere, amplifică posibilitatea globalizării economice şi a creşterii coeziunii sociale.

Introducerea în şcoală a Internetului şi a tehnologiilor moderne duce la schimbări importante în procesul de învăţământ. Calculatorul este extrem de util deoarece simulează procese şi fenomene complexe pe care nici un alt mijloc didactic nu le poate pune atât de bine in evidenţă. Astfel, prin intermediul lui se oferă elevilor, modelări, justificări şi ilustrări ale conceptelor abstracte, ilustrări ale proceselor şi fenomenelor neobservabile sau greu observabile din diferite motive. Permite realizarea, imposibil de realizat practic datorită lipsei materialului didactic, a dotării necorespunzatoare a laboratoarelor şcolare sau a pericolului la care erau expuşi elevii şi profesorul. Calculatorul permite crearea de situaţii problemă cu valoare stimulativă şi motivaţională pentru elevi sau cu un statut de instrument de testare a nivelului cunoştinţelor şi abilităţilor însuşite de către elevi.

În momentul actual şi în economia actuală, cunoaşterea a cel puţin o limbă străină este o condiţie esenţială impusă de anagajatorii din toate domeniile, iar domeniul tehnic nu face excepţie de la aceasta. Globalizarea e un proces în plină desfăşurare, multinaţionalele se extind rapid, numărul lor de angajaţi creşte vertiginos, iar oameni din culturi şi spaţii lingvistice diferite interacţionează între ei în limbi de circulaţie internaţională. În aceste condiţii, în momentul angajării, cunoaşterea limbii engleze la un nivel cel puţin mediu devine un criteriu de selecţie, iar cunoaşterea unei limbi străine adiţionale constituie un mare avantaj în procesul de angajare.

Prin educaţia interculturală se urmăreşte formarea unui individ, în care să coexiste, în mod echilibrat, dorinţa de autocunoaştere şi cea de cunoaştere a celuilalt, chiar dacă imaginea exterioară acestuia diferă de cea proprie. Factorul cheie în organizarea şi funcţionarea instituţiei şcolare din această perspectivă interculturală este însă omul, mai exact cadrul didactic. Reformarea şcolii, în termenii societăţii multiculturale şi plurilingve, care presupune, în primul rând, asimilarea şi practicarea de noi comportamente, atitudini şi valori, nu poate avea loc decât prin intermediul cadrelor didactice.

Lumea contemporană reprezintă o permanentă şi inedită provocare pentru educaţie. Existenţa fiecărui individ în parte, cât şi a întregii societăţi în asamblul ei, capătă deci, un ritm din ce în ce mai alert, devine tot mai marcată de necesitatea cunoaşterii rapide, complete şi corecte a realităţii înconjurătoare.

BIBLIOGRAFIE

1. Havârneanu C. (2000), *Cunoaşterea psihologică a persoanei*, Ed. Polirom, Iași.

2. *** (2001), *Instruire diferentiaţă. Aplicaţii ale teoriei inteligenţelor multiple. Ghid pentru formatori şi cadre didactice*, MEC, Seria calitate in formare, Bucureşti.

3. http://www.scritub.com/stiinta/fizica/Obiectul-de-studiu-al-fizicii25114.php

4. http://fmi.unibuc.ro/cniv/2006/disc/cniv/documente/pdf/sectiuneaD/1_12_constantin.pdf

5. http://euromentor.ucdc.ro/euromentor/rom/profesoruldelimbistraineflorentinaalexandru_4.pdf

6. http://teach-ing.ro/cat-de-importanta-este-cunoasterea-unei-limbi-straine-in-domeniul-tehnic/

7. http://asociatia-profesorilor.ro/rolul-disciplinelor-de-specialitate-in-invatamantul-liceal-tehnic.html

Creativitatea la ciclul primar

Profesor învățământ primar: Roman Diana –Maria
Liceul de Artă,,Ion Vidu Timișoara

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare învățătorului/cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ.

Rolul şcolii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la copiii de vârstă şcolară.

Rolul si factorii creativităţii:

Despre importanţa creativităţii nu e nevoie să spunem multe: toate progresele ştiinţei, tehnicii şi artei sunt rezultate ale spiritelor creatoare. Desigur, există mai multe trepte de creativitate.

Creativitatea expresivă se manifestă liber şi spontan în desenele sau construcţiile copiilor mici. Nu se pune problema, la acest nivel, de originalitate. Este însă un mijloc excelent de a cultiva aptitudinile creatoare ce se vor manifesta ulterior.

Creativitatea inovatoare o găsim la oamenii caracterizaţi ca fiind „talente”. Ei realizează opere a căror originalitate este remarcată cel puţin pe plan naţional.

Creativitatea emergentă este caracteristică geniului, omului care aduce schimbări radicale, revoluţionare într-un domeniu şi a cărui personalitate se impune de-a lungul mai multor generaţii.

În afară de aceste aspecte, dacă nu creativitatea, cel puţin imaginaţia este necesară fiecăruia dintre noi în condiţiile vieţii obişnuite.

Calificativele şcolare, ca expresie a randamentului la învăţătură, nu pot reflecta întru totul nivelul creativităţii. Elementele care opun aceste două categorii sunt mai semnificative decât cele care le apropie. Există şi aspecte comune creativităţii şi performanţei şcolare: volumul de informaţii, fluiditatea gândirii, gândirea independentă, perseverenţa în urmărirea scopului.

Tipuri de blocaje ale creativităţii:

1. Blocaje de tip emotional (teama de a nu comite o greşeală, de a nu părea extravagant; teama de a risca să fii un „pionier”, de a fi în minoritate);

2. Blocaje de ordin cultural (dorinţa de a se conforma modelelor sociale, dorinţa de apartenenţă; „conformism” la idei vechi, ca şi la cele noi);

3. Blocaje de ordin perceptive (incapacitatea de a se interoga asupra evidentului; incapacitatea de a distinge între cauză şi efect; de a defini a problemă sau refuzul de a sesiza);

Dezvoltarea creativității elevilor trebuie să înceapă odată cu formularea obiectivelor instructiv-educative. Cultivarea imaginației nu trebuie să fie un scop secundar, ea trebuie să figureze alături de educarea gândirii, de formarea competențelor lingvistice, dar pentru aceasta e nevoie să combatem conformismul și să nu privim exercițiile de fantezie ca un simplu joc, fără consecințe asupra dezvoltării intelectuale.

Pentru educarea creativității sunt necesare câteva **condiții:**

- Trebuie realizată pe toată perioada școlarității;
- Profesorii trebuie să fie ei înșiși creativi;
- Profesori bine pregătiți și devotați acestei nobile profesii;

- Existența unor relații de cooperare între profesori și elevi și a unor relații de respect între elevi, între profesori și elevi;
- Recunoașterea și aprecierea realizărilor elevilor.

Dezvoltarea creativității elevilor este în strânsă legatură cu folosirea unor metode moderne de stimulare a imaginației precum: Brainstorming-ul; diagrama Venn, metoda Phillips 6-6; metoda 6-3-5; jocul de rol; discuția Panel; Explozia stelară; Mozaicul; Colțurile; Cubul; Corchinele; Pălăriile gânditoare; Cvintetul; Sinetica etc.

Un rol important în dezvoltarea creativității îl are activitatea organizată în afara clasei, cea extrașcolară, de exemplu vizitarea unor muzee, a unor expozitii, excursiile tematice, care lărgesc câmpul fanteziei copiilor și sunt surse inepuizabile pentru a pune întrebări, iar întrebările sunt o manifestare a unei curiozități lăuntrice. Domeniul educaţiei dezvoltă un spaţiu şi un timp pedagogic deschis creativităţii în plan individual (creativitatea cadrului didactic, creativitatea elevului), colectiv (creativitatea colectivului didactic, creativitatea clasei de elevi, creativitatea microgrupurilor de elevi) şi social (creativitatea organizaţiei şcolare, creativitatea comunităţii educaţionale, naţionale, teritoriale, locale).

Produsul creator de tip pedagogic este situat la nivelul inventivităţii care reflectă capacitatea educatoarelor, învățătorilor, profesorilor, de „a produce" corelaţii instrucţionale şi educaţionale noi (vezi corelaţia subiect-obiect. dezvoltată la nivelul structurii acţiunii educaţionale/didactice) în raport cu realizările anterioare).

Bibliografie:

http://ccdmures.ro/
www.asociatia-profesorilor.ro/dezvoltarea-creativitatii-in-invatamant.html
http://revista.amtap.md
Cerghit, Ioan, Metode de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1976;
Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom ,Iasi, 2001;
Maria, Gârboveanu, Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti,1981;

Parteneriatul familie-grădiniță- O abordare pozitivă a disciplinării copilului

Prof. Vesa Adina
GPP Ștei , Jud. Bihor

Parteneriatul familie-grădiniță este unul esențial, deoarece grădinița reprezintă primul mediu formal din care copilul face parte, și unde părintele se vede nevoit a se detașa de copil și a-i oferi încredere astfel încât acesta să se simtă în siguranță la grădiniță, să aibă convingerea că părintele vine după el după terminarea orelor și să-i explice clar, dinainte care sunt motivele pentru care el merge la grădiniță și părintele la muncă.

Tendința părinților este de a pune copiii în fața faptului împlinit, fără a le explica, într-un mod accesibil, raționamentul din spatele necesității acestei acțiuni, mersul la grădiniță.

Ca și cadre didactice, ne vedem nevoiți să ne adaptăm strategiile de a interacționa cu cei mici, ținând cont de specificul lor de dezvoltare, particularitățile proprii ale fiecărui copil.În condițiile în care generațiilor li se oferă din ce în ce mai multă permisivitate în mediul familial, în momentul în care intră în grădiniță, identificăm niște copii pentru care regulile sunt aproape inexistente și toleranța la frustrare este destul de scăzută, în condițiile în care jucările trebuiesc împărțite, atenția oferită trebuie împărțită, inclusiv spațiul și mâncarea sunt necesar a fi împărțite în mod egal între toți copiii.

Societatea actuală a ajuns în punctul în care toată lumea este pe repede înainte și parcă timpul nu mai are răbdare cu oamenii. Părinții se văd nevoiți, pentru a le asigura copiilor lor tot ceea ce își doresc, să muncească din ce în ce mai mult, uitând parcă de faptul că, ai lor copii sunt singuri acasă, sau cu bona, bunica și tânjesc după un minim de atenție și timp petrecut împreună. Prin timp petrecut împreună, nu ne referim bineînțeles la a sta unul lânga celălalt, fiecare concetrați la ecranul propriu, deși copilul face acest lucru, doar pentru a fi măcar aproape fizic de adult și logic că este prins și el în misterele interesante ale device-ului pe care îl ține în fața ochilor. Prin timp împreună ne referim la o interacțiune autentică între părinte și copil, în care copilului i se oferă atenție, vorbim cu el, ne jucăm, aflăm ce a mai făcut la grădiniță, îi oferim posibilitatea să își exprime emoțiile și să simtă că este ascultat. Dezvoltarea socio-emoțională a copilului depinde de aspecte importante pentru această conexiune a părintelui cu copilul său.

În aceste condiții, grădinița se vede nevoită să ofere acele premise care să-i ofere posibilitatea copilului de a fi în contact cu cei din jur, de a crea relații, prieteni, de a-i cultiva valori și principii care să-l ajute în interacțiunile sale. În colaborarea dintre familie și grădiniță, principiul cel mai relevant mi se pare că este ca cele două să ofere o continuitate și o strânsă legătură cu privire la mesajele pe care copilul le primește în dezvoltarea sa armonioasă. Discordanța dintre părinte și cadru didactic, conduc automat la o confuzie în mintea copilului, a cărui comportament riscă să fie indezirabil și neadaptativ.

Din acest punct de vedere, creativitatea și măiestria cadrului didactic de a aborda situația ies la iveală și se văd nevoite să-și transforme abordările astfel încât să țină pasul atât cu părinții dezorientați, cât și cu generațiile de copii care vin din ce în ce mai digitalizați. A capta atenței unui copil care primește o multitudine de stimuli la distanță de un click, este o provocare, și la fel este și realizarea unei educații care să se bazeze pe întelegere, respect, conexiune și toleranță.

Uneori, în mod eronat, părinții/educatorii asociază disciplina cu pedepsirea sau pedeapsa, netinând cont de situația concretă, aplică tot felul de pedepse aspre și violente pentru greșelile de cele mai multe ori mici ale copilului. Disciplinarea reprezintă totalitatea regulilor de comportare și de ordine obligatorii pentru membrii unei colectivități (https://dexonline.ro/). Adulții pot exagera, fără să-și dea seama de gravitate sau circumstanțe și uită că greșelile copiilor sunt provocate de necunoaștere, nu din intenție(Skiba & Peterson, 2003). Însă, noțiunea de disciplină trebuie asociată în primul rând cu formarea, instruirea și educarea copilului. Sensul

acțiunilor educaționale trebuie să fie în întregime pozitiv, respectiv acela de a sprijini învățarea și de a-l ajuta pe copil să meargă pe drumul cel mai potrivit pentru el (Kohn, 2006).

Abordarea pozitivă a comportamentelor copiilor este în strânsă legătură cu obiectivele pe care le fixăm în procesul de disciplinare al copilului. Există tentația de a considera că obiectivul major al disciplinei este eliminarea rezistenței copilului la solicitările adultului și realizarea a ce i se cere fără a se împotrivi; cu alte cuvinte, de a controla copilul. Folosirea de noi mijloace de disciplinare, ca de exemplu înlocuirea pedepsei corporale (survenită ca urmare la ce nu a făcut bine) cu recompensa (primită pentru ce a făcut bine) nu înseamnă că avem și un obiectiv nou (Kohn, 2006). Scopul rămâne același, respectiv de a determina copilul să facă cum vrem noi. Abordarea pozitivă a comportamentelor copiilor ne ajută să orientăm scopul disciplinei către copil. Tehnica celor patru întrebări ne ghidează să determinăm acest scop (UNICEF, 2015)

1. Ce doresc să înveţe copilul din această experienţă?
2. Ceea ce fac eu îl ajută pe copil să înveţe acest lucru?
3. Există efecte negative generate de comportamentul meu?
4. Dacă este aşa, ce pot să fac diferit?

A fi conștienți de aceste întrebări și de a ni le pune constant pentru a primi un feedback cu privire la comportamentul nostrul, ne supune ca și cadre didactice unei abordări creative, unde necesitatea identificării celor mai captivante modalități de a ne exprima punctul de vedere este vitală.

O abordare pozitivă a copilului reprezintă efectiv manifestarea dragostei față de copil. Copilul simte reacțiile noastre emoționale și dacă sentimentele noastre față de el sunt sincere. Ca în orice relație, încrederea și respectul sunt esențiale. Să nu ne bazăm pe faptul că ei sunt mici și nu este relevant cum ne raportăm la ei, deoarece rezultatele se vor vedea de îndată și comportamentul față de noi va fi în defavoarea actului educativ. Copiii învață prin imitarea adultului. Nu vrem să transmitem mesaje greșite, și dacă se întâmplă să greșim , este firesc să ne încercăm și noi să ne reparăm greșeala față de copilul din fața noastră, învățându-l astfel cum să se comporte în situații similare.

O altă premisă pentru a reuși să adorbăm pozitiv disciplinarea este trasarea unor limite clare, care să-l ajute pe copil să-și ghideze comportamentul în funcție de acestea. Regulile să fie discutate cu copilul și explicate pentru a nu exista confuzii și modalități de a le încălca.

În final, sublinez necesitatea creării unui echilibru în ceea ce privește autoritatea pe care o impunem în fața copilului. Permisivitatea îi oferă copilului posibilitatea de a-și explora potențialul și de a-și testa limitele. Însă o îmbinare a oferii acestei permisivități cu trasarea unor reguli explicate concret, este o cheie a succesului de care este necesar să ținem cont, pentru a ne adapta la inovațiile externe și la dezvoltarea tot mai emancipată a celor mici.

Bibliografie:

1. Abordarea pozitivă a comportamentelor copiilor (2015) Holtis, UNICEF. –Editura Expert Projects, Iași
2. https://dexonline.ro/)
3. Skiba, R., Peterson, R. (2003). Teaching the social curriculum, School discipline as instruction; Preventing School Failure, 42, 2, Research Library, p. 66.
4. Kohn, A. (2006). Unconditional Parenting, Atria Books.

Dezvoltarea emoțională a elevilor

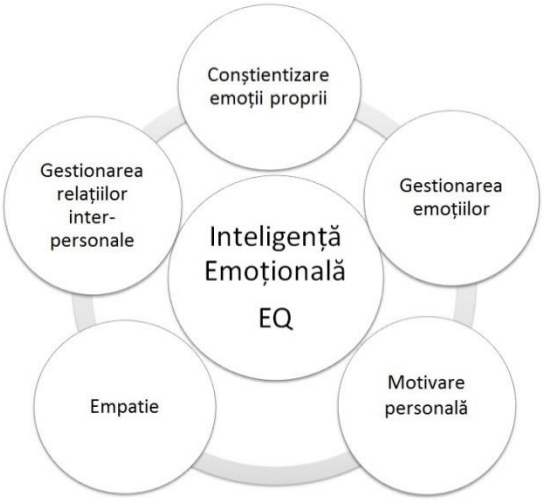
Prof. Todosia Elena-Alexandra
Școala Gimnazială Speciala "Constantin Paunescu" Iași

Inteligența emoțională este un subiect din ce în ce mai actual, care atrage atenția specialiștilor în domeniul educației, dar și a părinților și elevilor. Cheia succesului în activitatea didactică constă într-un nivel ridicat al inteligenței emoționale a cadrului didactic, în primul rând, dar și al elevului, pentru a reuși să stabilească o interacțiune optimă și eficientă. De-a lungul timpului s-a descoperit că există două tipuri de învățare: cea cognitivă, care se referă la reținerea unor date noi și obținerea unor noi perspective care trebuie adăugate la rețelele de asocieri deja existente, și cea emoțională care presupune noi moduri de gândire și de acțiune în acord cu identitatea noastră, cu valorile, credințele și atitudinile noastre.

Mai exact, inteligența emoțională se referă la capacitatea de a recunoaște, înțelege și folosi emoțiile pentru luarea celor mai bune decizii, și motivația de a le aplica ca și bază în comunicarea verbală și non-verbală prin:

- ✓ Facilitarea unor noi relații cu oamenii de care noi ne simțim atrași sau cu cei prin care noi, ne întreprindem anumite nevoi;
- ✓ Stabilizarea și optimizarea reațiilor existente și transformarea lor într-o sursă continuă de satisfacție;
- ✓ Înțelegerea corectă a celorlalți și modificarea pozitivă a propriei stari emoționale. (Mayer, Cobb, 2000).

Inteligenţa emoţională (EQ) presupune în primul rând conştientizare de sine, autodisciplină şi empatie. Ea dă seamă de felul în care ne controlăm impulsurile şi sentimentele. Vestea bună este faptul că inteligenţa emoţională poate fi îmbunătăţită. Deşi copilăria este extrem de importantă în punerea unor baze solide pentru dezvoltarea inteligenţei emoţionale, ea poate fi îmbunătăţită şi cultivată inclusiv la vârsta adultă.

Daniel Goleman - *Inteligența emoțională* (1995)

D. Goleman afirmă despre familie că „este prima noastră școală” în dobândirea cunoașterii emoționale și în timp ce unii părinții sunt profesori emoționali foarte talentați, alții sunt groaznici. Cei din prima categorie au mai mari șanse de a avea copii care își stăpânesc mai bine emoțiile, se calmează mai ușor și se supără mai rar. Cattel (1950) subliniază bogăția afectivă pe care o poate oferi mediul familial, enumerând în familia completă 14 situații interpersonale pe care în mod obișnuit alte medii nu le oferă individului

(clasa școlară și grupul alcătuit spontan sunt aproape omogene din punct de vedere al vârstei, iar grupul profesional prezintă aceeași omogenitate din punct de vedere al preocupărilor și intereselor dominante).

Fiecare elev este unic. De aceea, căile lor de adaptare la mediul în care trăiesc garantează instruirea în domeniul inteligenței emoționale. Cadrele didactice trebuie să țină cont de particularitățile fiecărui elev, să înțeleagă comportamentele și să empatizeze cu aceștia. Inteligența emoțională este unul dintre instrumentele care pot facilita incluziunea și permite fiecărui elev să se dezvolte și să evoleze

- să înțeleagă propriile emoții;
- să își asume responsabilitatea pentru propria viață;
- să respecte emoțiile celorlalți și să observe dacă acestea sunt pozitive sau negative;
- să accepte realitatea și să facă față vieții cu o atitudine pozitivă;
- să aibă o atitudine optimistă;
- să depășească obstacolele care pot interveni din cauza deficienței;
- să își îmbunătățească relațiile prin empatie și înțeleagerea emoțiilor celorlalți. (Panju,2008).

Au fost identificate cinci strategii care pot contribui la dezvoltarea emoțională a copiilor: Acestea se referă la:

1. Dezvoltarea unui atașament pozitiv între copil și părinte;
2. Susținerea copiilor să atingă competențe specifice stadiului său de dezvoltare;
3. Explicarea modului de gestionare a agenților de stres;
4. Cultivarea unui sentiment de control asupra propriului destin;
5. Promovarea activităților care induc starea de bine. (Grigori, 2018)

Câteva tehnici simple, aplicate constant, pot contribui la dezvoltarea emoțională a elevilor:

- ✓ Jocuri de rol, plasarea în diferite situații, cu diferite discuții și experimentarea unor emoții diferite, față de ceea ce experimentează copill zi de zi.
- ✓ Vizionarea unor filmulețe în diferite contexte sociale, în care apar emoții. Se identifică emoțiile, se denumesc, se caută motivele pentru care acestea apar. Sunt importante experesiile faciale, tonul, vocea, elementele cheie asociate acestor emoții. Apoi, copilul poate imita emoțiile vizioante sau poate da alte exemple.
- ✓ Crearea unor povești, pe baza unor imagini cu diferite personaje, putem alcătui o povestioară în care copilul să își imagineze diferite stări și acțiuni.
- ✓ Ghicește cum mă simt! Se descriu elevilor situații simple, la care ei trebuie să asocieze o emoție. Aceștia trebuie să identifice de ce se simt astfel, și mai ales, cum pot trece peste emoțiile negative.

Dezvoltarea emoțională a copiilor, în general, vizează ca activitățile desfășurate cu aceștia să se bazeze pe încurajări continue, susținere, suport. Să i se spună copilului ce trebuie să facă, nu ceea ce nu trebuie să facă, să se evite negația în prezentarea sarcinilor. Să se înceapă cu o activitate care oferă copilului obținerea succesului, pentru a-l stimula și încuraja. Să i se acorde timp de gândire atunci când trebuie să rezolve o sarcină. Să i se ofere situații diversificate de exprimare a pasiunilor și talentelor. Să i se ofere feebdack constructiv.

Se recomandă ca cei care antrenează inteligența emoțională a copiilor (cadre didactice, părinții), să lucreze atât cu propriile emoții cât și cu emoțiile copiilor într-un mod inteligent, pozitiv, creativ, respectând limitările biologice, cognitive, sociale, afective ale acestora.

Inteligența emoțională este un factor ce trebuie dezvoltat în funcție de mediu, dar și de experiențele oferite de părinți, profesori și societate. Un profesor inteligent din punct de vedere emoțional trebuie sa fie optimist, un bun ascultător, care să demonstreze angajamentul, să valideze sentimentele altora, să manifeste rezistență emoționaă. Carele didactice trebuie să-i învețe pe elevi cum să facă față anxietății, frustrării, depresiei și izbucnirilor emoționale, dar și să se asigurecă acestea sunt incluse în dinamica socială a vieții elevilor (Panju,2008).

Bibliografie:

1. Panju, M. (2008). Seven Successful Strategies to Promote Emotional Intelligence in the classroom. Viva Continuum Edition, New York.
2. Roco, M. , *Creativitate și inteligență emoțională,* Editura Polirom, Iași, 2004.
3. Mayer, J.D., Cobb. C.D. (2000). Educational policy on emotional intelligence. Does it make sense?. Educational Psychology Review 12. 163- 183.
4. Exemple de bună practică în dezvoltarea competenţelor socio-emoţionale la preşcolari- lucrări simpozion național (2017), Cluj –Napoca
5. Grigori M. (2018). Învățarea social-emoțională la vârsta școlară, (Optimizarea performanțelor prin autocunoaștere asistată, Coord. Cramaruc N., pag.33-39), Editura Pim, Iași
6. Goleman, D. P. (1995). *Emotional Intelligence: Why It Can Matter go More Than IQ for Character, Health and Lifelong Achievemen*t. New Yorks: Bantam Books
7. Vîntu, A. (2016) Ce este inteligența emoțională (EQ)și de ce este mai importantă decât IQ?, Psihologia oamenilor inteligenți, www.adrianvintu.net

STRATEGII INTERACTIVE DE PREDARE-ÎNVĂŢARE ÎNTR-UN PROCES DE ÎNVĂŢĂMÂNT EFICIENT

prof. Stanciu Camelia
Colegiul “Spiru Haret” , Ploieşti

Metode de simulare. Acest grup de metode se bazează pe simularea (imitarea) unor activităţi reale, urmărindu-se în principal formarea de comportamente specifice (cum ar fi cele profesionale).

Eficienţa metodei este condiţionată de capacitatea participanţilor de a se transpune în rol şi de a-şi valorifica experienţa în acest context. Profesorului, aflat mai ales în ipostază de animator, i se cer şi calităţi regizorale.

Alte metode de simulare se bazează pe utilizarea unor sisteme tehnice (simulatoarele).

Simularea didactică reprezintă experimentarea prin observarea comportamentului „unui model” la modificările unor parametri; rezultatele simulării pot fi comparate cu cele ale modelului real. Cu această metodă se caută reproducerea realităţii, printr-o modelare a comportamentului sistemului, aparatului, echipamentului care urmează a fi cercetat . Prin asocierea modelului cu softul educaţional şi prezentarea acestuia sub forma unui film didactic reuşita procesului instructiv educativ este garantată. Lecţia simulată pe calculator vine în sprijinul profesorului, dar şi al elevilor eliminând astfel unele bariere în ceea ce priveşte comunicarea. Pentru aplicarea acestei metode, sunt necesare cunoştinţe de informatică, deprinderi de lucrul cu calculatorul în ceea ce priveşte folosirea programelor specifice de captare video necesare înregistrării şi prezentării unui anumit conţinut.

Lectie: Diazotarea anilinei. Sinteza metiloranj. Sinteza unui colorant azoic

Disciplina :chimie

Clasa a XI-a

Competenţe specifice

- ✓ Clasificarea compuşilor organici în funcţie de natura grupei funcţionale.
- ✓ Organizarea cunoştinţelor legate de clasele de compuşi.
- ✓ Explicarea comportării unor compuşi într-un context dat.
- ✓ Stabilirea unor predicţii în scopul evidenţierii unor caracteristici, proprietăţi, relaţii.
- ✓ Justificarea explicaţiilor şi soluţiilor la probleme.
- ✓ Interpretarea critică a informaţiilor din diverse surse.
- ✓ Recunoaşterea tipurilor de probleme de interes general la care poate răspunde chimia

Activităţi de învăţare:

Clasificarea unor compuşi după natura grupei funcţionale;

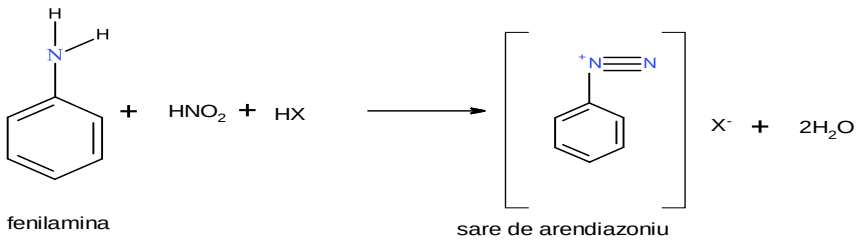
Clasificarea reacţiilor compuşilor organici:

Explicarea proprietăţilor unui compus pe baza structurii acestuia;

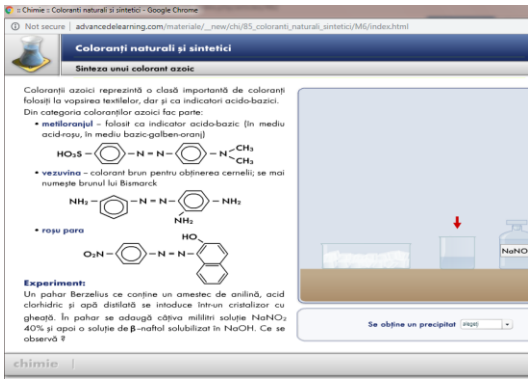
Scrierea ecuaţiilor reacţiilor chimice

Prima etapă este scrierea reacţiei de diazotare şi cuplare necesare obţinerii unui colorant:

Reacţia generală:

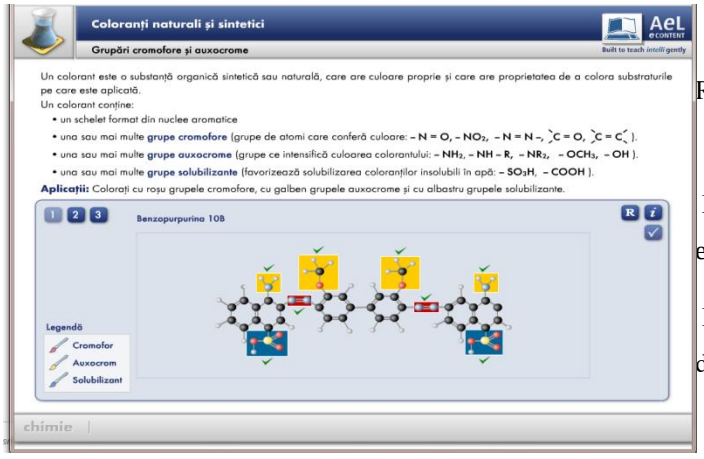
Se prezintă elevilor sinteza unui colorant.

Elevii obţin un colorant sintetic , utilizând programul A.E.L.

Alcătuirea unui colorant:

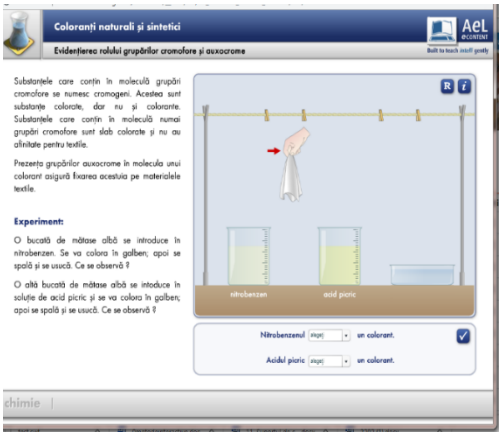
- Un schelet format din nucleu aromatic;
- Una sau mai multe grupe cromofore;
- Una sau mai multe grupe auxocrome;
- Una sau mai multe grupe solubilizante;

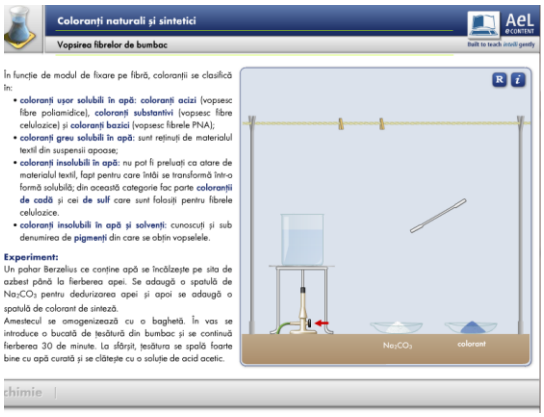

Rezolvă un exerciţiu din programul A.E.L.

Elevii observă rolul grupărilor cromofore şi auxocrome printr-un experiment virtual.

Elevii sunt informaţi cu privire la clasificarea coloranţilor în funcţie de solubilitatea lor în apă.Apoi efectuează experimentul virtual

Concluzii

Trebuie specificat faptul că aplicarea uneia dintre aceste metode nu presupune eliminarea metodelor clasice, mai mult, eficienţa lor este justificată de combinarea creativă a acestora cu metode, cum ar fi: demonstraţia, modelarea, exerciţiul, lucrul cu fişele, tutoriatul etc. Aceste metode formează un întreg bine structurat, complex şi convergent. Utilizarea metodelor descrise mai sus, oferă numeroase avantaje atât pentru profesor, cât şi pentru elevi.

a.Avantaje pentru elevi:

- dezvoltarea gândirii creatoare şi inovatoare;
- dezvoltarea spiritului competitiv;
- dezvoltarea moralei şi a motivaţiei;
- dezvoltarea sentimentului responsabilităţii;
- întărirea cunoştinţelor şi competenţelor proprii;
- creşterea gradului de înţelegere a subiectului de cercetare;
- dezvoltarea deprinderilor de analiză şi sinteză a noţiunilor însuşite;
- creşterea gradului de încredere în forţele proprii;
- creşterea competenţelor de comunicare şi de operare cu termeni specifici disciplinei de studiu şi specializării;
- dezvoltarea personalităţii.

b.Avantaje pentru profesor:

- intensificarea relaţiilor de încredere şi sprijin reciproc între profesor şi elevi;
- creşte posibilitatea de a contribui la procesul de dezvoltare a personalităţii elevului;
- îşi îmbogăţeşte propriile procedee şi strategii didactice;
- are posibilitatea de a cunoaşte noi puncte de vedere;
- are posiblitatea de a cunoaşte noi caracteristici ale personalităţii elevului.

Bibliografie:

Manual chimie clasa a XI-a- ed. LVS. Crepuscul
Programul A.E.L.

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY, EXPLORATEUR DE LA VIE ET DE SON SENS
TERRE DES HOMMES

Prof. Iacob Lidia
Liceul Tehnologic Voinești
Jud. Dâmbovița

Terre des hommes, divisé en huit parties, synthétise les idées qu'on retrouve dans toute l'œuvre littéraire de Saint-Exupéry. Publié en 1939, *Terre des hommes* est un roman autobiographique, inspiré de l'expérience d'aviateur de l'écrivain. L'action de ce roman se déroule pendant environ 20 ans, à la différence du roman *Vol de nuit*, dont les événements se passent dans une seule nuit. Tout le long du livre, l'écrivain décrit quelques anecdotes sur lesquelles il médite, mais il met de l'accent premièrement sur son accident qu'il a eu dans la désert de Libye, près de son mécanicien, Prévot. Au bord de leur avion, en essayant d'atterrir, d'une manière trop rapide, ils échouent, au milieu du désert de Libye, sans avoir aucune information sur le lieu où ils se trouvent; mais ils sont, pourtant, vivants. Sans essence, dépourvus d'eau et d'aliments, ils essaient de se sauver en partant à la découverte de toute trace humaine. Après avoir parcouru plus de cent kilomètres, en étant déçus chaque fois d'un mirage, totalement épuisés d'une forte fatigue, au point d'abandonner l'espoir d'être sauvés, ils rencontrent une caravane des bédouins. C'est le moment où l'homme devient un symbole de la vie pour ceux qui sont sauvés - le pilote Antoine de Saint-Exupéry et son mécanicien Prévot.

Les titres de tous les huit chapitres du livre sont très suggestifs- *La ligne, Les camarades, L'avion, L'avion et la planète, Oasis, Dans le désert, Au centre du désert, Les hommes*. Si les premiers quatre titres font référence au monde de l'aviation et aux sentiments de fraternité et de responsabilité, les derniers quatre conduisent l'attention du lecteur vers le monde terrestre, vers la Terre et les hommes qui la peuplent et lui donnent de la vie et du sens.

Chaque chapitre de ce roman est essentiel pour comprendre les sens philosophiques et psychologiques du livre tout entier, c'est-à-dire la vision de l'auteur su la vie. Chaque chapitre est une occasion pour l'écrivain de méditer sur les vraies valeurs de la vie: la responsabilité, l'amitié, l'amour, le sacrifice. Tous les événements de la vie du pilote Saint-Exupéry, chaque expérience, chaque obstacle sont des preuves qui l'aident à progresser, à évoluer.

Terre des hommes, comme les livres *Courrier Sud* et *Vol de nuit*, met en évidence l'importance du métier dans la vie de l'homme. Parce que c'est le seul qui aide l'homme à découvrir ses qualités et à dépasser les obstacles, les limites. Et, pour réaliser son métier, l'homme a besoin d'un outil. La comparaison que l'auteur fait entre le métier du paysan et celui du pilote est suggestive. Si le paysan découvre son rôle et, en même temps les mystères de la terre, à l'aide de sa charrue, le pilote traverse le monde de l'air à l'aide de son avion, en devenant le maître du ciel. C'est par l'intermédiaire de l'action que l'homme découvre un autre monde plus énergique, loin de la monotonie vécue par un simple observateur. « Ainsi, les nécessités qu'impose un métier transforment et enrichissent le monde. Le paysage monotone, qui fatigue le passager, est déjà autre pour l'équipage ». [19]

Le monde du ciel est un code que le pilote doit déchiffrer ; c'est là qu'on trouve le vrai plaisir de connaître la vérité. Le pilote vit la joie de l'homme qui découvre la solution d'un problème, il réussit à faire les choses se révéler.

[19] Antoine de Saint-Exupéry, *Terre des hommes*, Paris, Éd. Gallimard ,1936, p. 24.

Mais, à part la possibilité d'aider l'homme à se découvrir soi-même, le métier aussi a la capacité d'unir les hommes: « La grandeur d'un métier est peut-être, avant tout, d'unir les hommes: il n'est qu'un luxe véritable, et c'est celui des relations humaines ».[20]Le métier doit délivrer l'âme de tous les chagrins, il doit être une joie, parce que, comme l'affirme l'écrivain, « en travaillant pour les seuls biens matériels, nous bâtissons nous-mêmes notre prison. Nous nous enfermons solitaires, avec notre monnaie de cendre qui ne procure rien qui vaille de vivre ».[21]

La responsabilité est une autre question qui traverse l'œuvre entière de l'écrivain. « Être homme, c'est précisément être responsable »[22] précise l'auteur dans ce roman. La responsabilité est, donc, une partie de l'homme, ça représente un trait obligatoire de chacun de nous. La responsabilité envers les autres est une condition essentielle de l'humanisme exupéryen. Dans son ouvrage, intitulé *Saint-Exupéry*, Luc Estang souligne l'importance de la place de l'humanisme dans l'œuvre de Saint-Exupéry: « L'humanisme de Saint-Exupéry est l'anti solitude humaine….. Dans *Terre des hommes*, la célébration des camarades va de pair avec celle de leur *outil*, l'avion, pour composer un traité d'humanisme ».[23]

Le danger est inévitable dans le métier d'aviateur, et lorsqu'un des pilote se trouve dans une situation périlleuse, à cause d'une défection de l'avion ou à cause des intempéries, le temps qui s'écoule a une autre importance, « car si dix minutes de retard n'ont guère de sens dans la vie journalière, elles prennent dans l'aviation postale une lourde signification ».[24] La disparition d'un camarade et douloureuse et elle est sentie comme une grande perte lorsqu'on conscientise la liaison puissante que l'on a avec un camarade et comment des souvenirs et des moments vécues ensembles, des sentiments inoubliables s'évanouissent d'un coup, avec la mort de celui-ci. C'est le moment où le lecteur apprend le fait que les relations humaines sont construites peu à peu, pendant longtemps et qu'elles ont besoin de volonté, d'effort et de sacrifice pour devenir puissantes.

D'après l'auteur, chacun des hommes de la terre est un Mozart qui attend à être découvert. Mais, « seul l'esprit, s'il souffle sur la glaise, peut créer l'homme ».[25] L'auteur souligne l'idée que chaque homme a un rôle dans le monde et son existence est importante, même s'il n'en est pas conscient. Seulement quand il devient conscient de son propre rôle, il peut trouver le vrai bonheur. Une autre idée que l'écrivain met en évidence dans ce roman est l'importance des relations humaines. L'homme a besoin de se connaître soi-même, mais, en même temps, il a besoin des autres. Chaque homme est unique et a son propre rôle dans un mode où tous sont liés les uns aux autres dans un réseau humain, dont le pouvoir est la solidarité. Il faut que les hommes deviennent conscients de leur but commun, celui qui crée des liens entre eux, qui les unit, pour devenir libres. Ils sont tous unis par des relations humaines, dans un univers qui trouve une place pour chacun.

Il n'est pas besoin des moments tragiques comme la guerre pour que les hommes soient solidaires, pour qu'ils s'approchent les uns des autres. Il est suffisant de s'aimer soi-même pour aimer les autres, de devenir conscient de son rôle dans ce monde pour pouvoir comprendre le but qui unit tous les hommes. Comme ça, le monde fleurit, reste vivant, devient un monde dont les hommes

[20] *Ibidem* , p.29
[21] *Idem.*
[22] *Ibidem.* , p. 38
[23] Luc Estang, *Saint-Exupéry*, Paris, Éd. du Seuil, 1989, p.86-87.
[24] *Ibidem*, p. 27.
[25] *Ibidem,* p.133.

sont interconnectés par l'amour et la solidarité: « Liés à nos frères par un but commun et qui se situe en dehors de nous, alors seulement nous respirons et l'expérience nous montre qu'aimer ce n'est point nous regarder l'un l'autre, mais regarder ensemble dans la même direction. »[26] Voilà que par son idéologie Antoine de Saint-Exupéry stimule son lecteur à méditer lui-aussi sur l'existence humaine et l'invite à découvrir le sens de son propre existence, à naître vraiment pour connaître la vie: « Il est deux cents millions d'hommes, en Europe, qui n'ont point de sens et voudraient naître (...). Tous, plus ou moins confusément éprouvent le besoin de naître».[27]

Quoiqu'il ait l'aspect d'un journal de bord, en rassemblant les traits d'un récit, *Terre des hommes* est considéré un roman de succès, ayant reçu le Grand Prix du Roman de l'Académie française en 1939. Mais, même s'il n'a pas l'intrigue d'un roman, en refusant la fiction de celui-ci et s'inspirant de la réalité, *Terre des hommes* est pourtant plus qu'une simple présentation des faits. Par les commentaires et les conclusions personnelles de l'auteur, *Terre des hommes* devient une œuvre littéraire qui réussit à toucher l'âme du lecteur. C'est un roman-reportage dont le plan se construit autour d'un thème central: l'HOMME. Toutes les idées du livre s'y réunissent. Par sa construction en spirale, la structure du roman a un caractère circulaire, l'auteur revenant chaque fois au thème central- l'homme.

La terre représente un autre thème principal du roman et ce n'est pas un simple décor; la terre est elle aussi une présence vivante, témoin à tous les événements relatés et vécus par l'auteur, qui donne de l'unité au livre. C'est la terre dont l'homme doit se sentir responsable et qu'il doit soigner, parce que, comme le titre le suggère, la terre appartient aux hommes.

Par la narration à la première personne, le roman *Terre des hommes* présente un point de vue personnel, celui de l'auteur, (lui aussi, donc personnage du livre) en aidant le lecteur à avoir une autre vision sur le monde, en lui montrant le monde vu par les yeux de l'écrivain.

Le métier est le moyen qui permet à l'homme d'agir et d'avoir des liaisons avec d'autres hommes. C'est pour cela que l'auteur ne regretterait rien devant la mort, parce que, par l'intermédiaire de son métier de pilote a réussi à servir d'autres hommes, a établi des contacts avec ses semblables, fils de la même famille, habitants de la même maison- la Terre.

Le roman- reportage *Terre des hommes* peut être considéré une source importante dans une démarche didactique, car, à l'aide de sa lecture, on peut enseigner aux enfants les vraies valeurs de la vie: l'amitié et la solidarité, la responsabilité et le sacrifice, l'humanité et la fraternité.

[26] *Ibidem,* p. 125.
[27] *Ibidem,* pp. 128-129.

Contexte de dobândire a competențelor în practicile didactice

prof. Pasti Nicoleta
Liceul cu Program Sportiv, Brăila

Noile programe școlare încurajează creativitatea didactică și adecvarea demersurilor didactice la sistemul de nevoi și interese ale elevilor, la nivelul lor de vârstă și la particularitățile acestora, precum și ale comunității educaționale. Concepția programelor caracterizează evoluția actuală a sistemelor educaționale, vizând centrarea pe elev, abordarea integrată a curriculumului, expansiunea competențelor transversale. Pentru a compatibiliza Curriculumul național cu cel european, s-au creat premise de focalizare asupra celor opt domenii de competențe-cheie europene, care trebuie formate până la încheierea școlarității obligatorii. Elevul are nevoie de formarea, dezvoltarea și diversificarea acestora în mod egal pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru cetățenie activă, pentru integrare socială și pentru angajare pe piața muncii. Toate disciplinele pot contribui la conturarea acestor competențe, dacă profesorul organizează oportunități de învățare care îi permit elevului să-și exerseze abilitățile și atitudinile în diverse situații de învățare și apoi să le transfere în viața reală.

Procesul educațional centrat pe formare de competențe solicită din partea cadrului didactic un tip de abordare eficientă de proiectare a finalităților de învățare. O modalitate care poate fi valorificată este sensibilizarea pentru voluntariat. Voluntariatul prezintă un potențial important pentru educație, o resursă pentru dezvoltarea educației incluzive, prin sprijinirea elevilor în dobândirea sau dezvoltarea competențelor personale, sociale și adaptarea la schimbările survenite pe piața muncii. Studiile arată că valorile ce se dezvoltă prin implicarea în activități de voluntariat au un impact puternic pozitiv asupra formării personalității și traiectoriei profesionale unui tânăr. Reprezintă o ocazie de a cunoaște oameni care pot deveni inspirație pentru schimbare, persoane cu aceleași interese pentru o cauză comună, oferind sentimentul apartenenței. Voluntariatul responsabilizează, învață individul cum să gestioneze eficient timpul și sarcinile, lucrul în echipă, comunicarea deschisă și calmă. Dezvoltă valori morale, precum recunoștința pentru viață, grija pentru comunitatea în care se dezvoltă, preocuparea pentru cei din jur, empatizarea cu nevoile altora, contribuția la soluționarea diverselor probleme. Este o investiție în sine și în manifestarea înțelegerii, solidarității, toleranței, inițiativei și curajului. Activitățile despre și de voluntariat pot constitui fie activități de învățare structurate/non-formale, la care voluntarul participă în mod intenționat, fie activități de învățare neintenționate și nestructurate/informală. Abordarea educației prin voluntariat le poate asigura tinerilor instrumente pentru propria dezvoltare, să-i transforme din obiect în subiect, devenind activi în construirea de relații specifice între profesori și elevi, generând oportunități de conexiune între sala de clasă și comunitate.

Conceptul educației incluzive ca principiu de reorganizare respectă și susține diversitatea printre toți cei care studiază, în care fiecare persoană este prețuită ca fiind capabilă de performanțe valoroase. Valorile incluzive aduc în prim plan respectul atât pentru calitățile omenești, cât și pentru rolurile îndeplinite în școală, tratarea în mod egal a elevilor, înlăturarea barierelor în învățare și a formelor de discriminare, manifestarea bunului tact, a empatiei. Conceptul de educație incluzivă reclamă redefinirea competențelor didactice ale profesorilor, astfel încât aceștia să poată valoriza incluziunea în practicile de predare-învățare-evaluare. Misiunea profesorului este de a evalua nevoile colectivului de elevi, de a cunoaște identitatea fiecărui elev și a o valoriza în cadrul procesului instructiv-educativ. Să manifeste receptivitate, îngăduință.

Abordarea interdisciplinară este posibilă și adeseori necesară, atunci când este nevoie să diminuăm perceperea secvențială a unor conținuturi, pentru a forma o imagine unitară asupra realității, presupunând o intersectare a diferitor arii curriculare. Este cel mai des întâlnită în activitățile extracurriculare, precum proiectele educative, învățarea – aventură, care ar fi o învățare în afara sălilor de

clasă sau în activitățile desfășurate în perioada Școala Altfel. În cadrul actului educațional formal este valorificată prin proiectarea de curriculum la decizia școlii, prin învățarea în baza inteligențelor multiple, învățarea bazată pe rezolvare de probleme, învățarea pe bază de proiect. Realizarea unor ore în care aplicăm principiul interdisciplinarității cere însă o mai mare rigurozitate, iar elaborarea strategiei are la bază analiza S.W.O.T.: Puncte tari - combate rigiditatea în favoarea flexibilității, oferind profesorului ocazia de a-și prezenta materia în care este specializat la un alt nivel de experiență didactică și științifică; - modelează atitudinea mentală a profesorului și elevului prin provocare ; Puncte slabe - în proiectare, se solicită un efort mai mare pentru esențializarea informației; Oportunități - dezvoltă capacitatea de a identifica și transfera metodele și conceptele dintr-un domeniu în altul; -aduce transformări benefice la nivelul finalităților educației;- modifică rolul profesorului și al elevului; - susține găsirea corelațiilor și a semnificațiilor noțiunilor învățate;- poate răspunde nevoilor personale, sociale, profesionale; Amenințări - poate să creeze confuzie și frustrare în rândul elevilor dacă nu li se oferă o motivație sau modul de lucru; -transferul metodelor și al conceptelor nu garantează atingerea obiectivelor operaționale/competențelor derivate;

Dintre oportunitățile enunțate mai sus, aducerea de transformări benefice la nivelul finalităților educației merită o atenție în plus deoarece, indirect, interdisciplinaritatea contribuie la formarea de abilități, capacități, competențe prin care se construiesc cei patru piloni ai educației care apar în Raportul comisiei internaționale pentru educație în secolul XXI, modelul Delors: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu ceilalți, a învăța să fii. În această viziune, acumularea de cunoștințe devine o bază pentru dezvoltarea unor competențe cognitive, afectiv-atitudinale și sociale care duc la dezvoltarea armonioasă. Posibilitatea integrării domeniului afectiv-atitudinal este binevenit, deoarece oferă cooperarea cu obiectivele cognitive. Adoptând drept criteriu de clasificare interiorizarea, D. Krathwohl distinge cinci clase de obiective care descriu un continuu afectiv, marcând etape posibile în asimilarea și practicarea unor valori, norme: receptarea (prezența), reacția (elevul le caută, simte satisfacție în raport cu ele), valorizarea (elevul le prețuiește, le preferă), organizarea(elevul le conceptualizează, le sedimentează), caracterizarea (îl definesc pe elev, îi exprimă personalitatea). Formatul orelor în care se desfășoară abordarea interdisciplinară poate fi: 1) în echipă de profesori a) activitate secvențială, cu delimitare precisă a intervenției; b) activitate intercalată, întrepătrunsă a cadrelor didactice sau 2) demers al unui singur profesor la clasă care caută soluții la diferite probleme apărute în actul didactic. La gimnaziu, noua programă, cea din 2017, prevede la exemple de activități de învățare abordarea unor teme din perspectivă interdisciplinară (literatură- arte plastice- muzică- istorie- geografie- religie- matematică etc.), iar manualele alternative pentru clasa aVI-a propun activități interdisciplinare.

Pentru proiectarea și derularea activităților de predare-învățare-evaluare, este recomandată abordarea învățării din perspectivă constructivistă. O activitate de învățare experiențială ar avea următoarea structură: exercițiu de energizare, introducerea și conectarea cu tematica, experiența de învățare propriu-zisă, analiza experienței, identificarea unor soluții și răspunsuri la nivel personal, fixarea elementelor-cheie ale situației de învățare, evaluarea de proces și de conținut. Învățarea devine o construcție mentală proprie a cunoașterii, facilitată de experiența directă a operării pe situații, de analiza și interpretarea proprie a unor conflicte cognitive nou conturate, de valorificarea erorilor în căutarea soluțiilor, de formularea de întrebări /ipoteze, de reflecția asupra proceselor și procedurilor utilizate, de raportarea la construcțiile realizate de ceilalți.

Pentru formarea de competențe specifice disciplinelor, programele școlare recomandă strategii, metode, procedee, mijloace și

forme de organizare a activității prin utilizarea cărora elevii să devină participanți la propria formare, iar învățarea să dobândească un pronunțat caracter practic-aplicativ, participativ și creativ. Strategiile inductive bazate pe utilizarea exemplelor susțin identificarea și recunoașterea unor elemente de identitate personală, a unor norme de comportament, emoții și sentimente. Strategiile analogice folosesc modele și din viața reală pentru caracterizarea grupurilor din care fac parte elevii: familie, școală, grup de prieteni, pentru exersarea unor reguli în cadrul grupului, manifestarea unor atitudini pozitive și comportamente sănătoase. Strategiile euristice bazate pe problematizare vizează realizarea unor povestiri, jocuri de rol privind aplicarea unor reguli de conduită în familie, în grupul de prieteni, în grupul clasei, explorarea relațiilor interpersonale în grupuri mici, realizarea de colaje cu imagini sau fotografii. Strategiile experiențiale presupun implicarea activă și directă a elevului într-o experiență concretă de învățare, relevantă pentru viața sa și pentru contextul specific în care trăiește, experimentarea activă a ceea ce a învățat în situații noi, reflecția personală asupra experiențelor trăite în rolul de elev. Acest tip de situații de învățare se completează cu procese de reflecție, prin întrebări ce asigură conștientizarea propriilor mecanisme comportamentale la nivel factual (Ce fac?), emoțional (Ce simt?), cognitiv (Ce gândesc?), care permit formularea de concluzii personale și modificarea în bine a comportamentului.
Aplicarea strategiilor se realizează prin combinarea de metode: studiu de caz, proiectul, metode art-creative, interviu, teatru forum, problematizarea, jocul de rol și simularea, explicația în manieră creativă, formularea de întrebări, demonstrația, investigația, realizarea de hărți mentale, metoda cadranelor, a pălăriilor gânditoare.

Orientarea activității didactice pornind de la competențele-cheie din profilul de formare al absolventului permite abordări către latura pragmatică a aplicării programei școlare prin accentuarea scopului pentru care se învață, facilitând dezvoltarea abilităților necesare secolului al XXI-lea: creativitate, gândire critică și sistemică, abilități de comunicare și de colaborare, capacitate de adaptare, responsabilitate, spirit de echipă.

Bibiografie:

Joița, Elena (coordonator) Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă, EDP, 2008
Ministerul Educației Naționale, Suport de curs, Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, 2020
Mitrache Alina, *Voluntariatul aplicat în sistemul educațional românesc*, preluat de pe https://concursurilecomper.ro/rip/2017/martie2017/33-MitracheAlina-STUDIU-Voluntariatul.pdf

VALENȚE EDUCATIVE ALE ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

Prof. înv. primar Drăcea Camelia
Școala Gimnazială Parepa-Rușani, comuna Colceag

Activitățile extracurriculare sunt o necesitate în modelarea persoalității copiilor în cadrul procesului instructiv-educativ. Este cunoscut faptul că personalitatea umană se îmbogățește și se formează treptat, din aspecte cât mai cuprinzătoare ale lumii înconjurătoare. De aceea, activitățile copilului nu trebuie să se limiteze la spațiul și timpul școlar, acesta trebuie să ia contact cu mediul natural și social ce presupune o gamă mai largă de relații, de comportamente.

Astfel de activităţi corespund intereselor și stărilor emoționale ale copiillor: vizită la muzee, grădini botanice, grădini zoologice, edificii de artă, la fabrici, excursii, spectacole pentru copii, concursuri pe diferite teme, editarea unor reviste, serbări școlare și obiceiuri specifice anumitor locuri.

Modelarea, formarea și educația omului cere timp și dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formație, caracterul și inteligența se completează pentru propria evoluție a individului.

În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care se reușește să pună bazele formării personalității copiilor.

În acest cadru, învățământul are misiunea de ai forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socio-afectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială.

Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităţlor curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educațional apare ca o necesitate.

Oricât de importantă ar fi educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu se epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învîțare școlar. În acest cadru numeroși factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

După o bine cunoscută clasificare UNESCO, educația extracurriculară apare sub două aspecte principale:- educația informală, care reprezintă influența incidentală a mediului social transmisă prin situațiile vieții de zi cu zi și – educația non-formală, care se realizează fie în sistemul de învățământ, fie în cadrul unor organizații cu caracter educativ.

Activitîățile extracurriculare organizate de școala Parepa au conținut cultural, artistic, spiritual, tehnico-aplicativ, sportiv sau sunt simple activități de joc. Aceste activități cuprind întreaga masă a copiilor dintr-o clasă sau mai multe clase. Le oferă copiilor destindere, recreere, voie bună, satisfacțiile atmosfere de grup, iar unora dintre ei posibilitatea afirmării și recunoașterii aptitudinilor. Activitățile au caracter ocazional și au forme foarte variate.

Menționăm actvitățile extracurriculare desfășurate de școala Parepa: excursii, vizite la muzee, drumetii, vizionare de spectacole, filme, vizite la Mănăstirea Parepa, serbări de Crăciun, de Ziua Mamei, de sfârșit de an școlar, atelier de mărțișoare, Săbătoarea toamnei, Sărbătoarea copilăriei, 100 România.

Excursiile contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncit și luptat înaintașii lor, învățând astfel să-și iubească țara cu trecutul și prezentul ei. Prin excursii copii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă scriitori și artiști.

În urma acestor călătorii, copiii dobândesc deprinderi de comportare civilzată în muzee, parcuri, în mijloacele de transport, învață respectarea regulilor grupului, asumarea unor responsabilități, vizând persoana proprie, în absența părinților.

Au fost organizate activități extracurriculare cu ocazia anumitor sărbători naționale (Sărbătoarea copilăriei, 100 România, Atelier de mărțișoare) sau introducerea unor sărbători locale (Sărbătoarea toamnei).

La SĂRBĂTOAREA TOAMNEI au participat elevii claselor I-VIII, cadrele didactice ale școlii, autoritățile locale, părinți și reprezentații asociații non-profit A.C.E.T. Valahia.

În cadrul acestei activiăți s-a prezentat un program artistic pregătit de elevi, concursul Miss Toamna, expoziţiaA cu vânzare de produse confecționate de elevi în timpul orelor de educație tehnologică și educație plastică.

Programul artisitc conține dansuri populare, sceneta Greierele și Furnica, prezentarea de verssuri specifice toamnei, cântece populare.

Produsele oferite spre vânzare invitațiilor au fost realizate de copii, ajutați de părinți sau de cadre didactice. Enumerăm câteva tipuri de produse expuse: tablouri cu semințe, ghirlande cu flori, ghirlande de mere, sticle umplute cu diverse semințe, sâmburi, orez colorat, linguri de lemn împodobite în diverse personaje (fluturi, păpuși), ornamente specifice toamnei folosind rondele de lemn etc.

A fost o activitate interdisciplinară încadrându-se în mai multe domenii de activitate, datorită caracterului polivalemt și a elementelor diversificate pe care le-a înfățișat. Creează o atitudine ecologistă deoarece în realizarea lucrărilor s-au folosit multe deșeuri, evidențiază faptul că deșeurile pot fi întrebuințate.

Copiii au conștientizat importanța naturii, frumusețea și darurile toamnei, au învățat să valorifice bogația naturii. Și-au însușit tehnici și metode noi de lucru, și-au format și consolidat deprinderi practice, au stimulat imaginația.

Cea mai importantă valență educativă realizată prin intermediul acestei activități, considerăm că este cooperarea între elevi, între copil și părintele său, între părinți și cadre didactice, între școală și comunitatea locală. Elevii și părinții au lucrat ca o echipă, au făcut schimb de idei, lucru care a facilitat dezvoltarea relației dintre părinți.

Prezentându-se în fața unui public, elevii și-au valorificat abilitățile de comunicare, aptitudinile artistice, fiind o modalitate importantă de a învăța să își controleze emoțiile.

Atelierul de mărțișoare, organizat la nivel de clasă, este o altă activitate extracurriculară realizată cu implicarea părinților. Copiii, împreună cu părinții, au confecționat mărțișoare, folosind diverse materiale și diverse tehnici de lucru, activitatea finalizându-se cu realizarea expoziției cu vânzare.

Principalele competențe dobândite în urma acestei activități sunt formarea și dezvoltarea simțului practic și estetic, dezvoltarea creativității și formarea unor deprinderi de educație financiară.

Sărbătoarea copilăriei a fost organizată cu ocazia zilei de 1 Iunie, în cadrul căreia copiii au fost antrenați în diverse concursuri: curse de biciclete, concursuri distractive – alergare cu pivioarele în sac, cu oul în lingură, întreceri sportive – sărituri de coardă, cross, concurs de interpretare vocală, concurs de recitare, concurs de dicţie, concurs de dans pe perechi cu balon, concurs de costume din materiale reciclabile.

Activitatea s-a desfășurat ăntr-o atmosferă de bună dispoziție, toate concursurile finalizându-se cu premii oferite de sponsori. S-a dezvoltat spiritual și competiție și fair-play.

Școala Parepa organizează serbări școlare; de Crăciun, de Ziua Mamei, de sfârșit de an școlar cu ocazia festivității de premiere.

Serbările reprezintă un izvor de satifacție, bucurii, creează bună dispoziție. La pregătirea și realizarea serbărilor, copiii participă cu însuflețire, din dorința de a le oferi spectatorilor momente de distracție, satifacție, făcându-le viața mai frumoasă, mai plină de sens. Serbarea este o modalitate eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor, contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

Activitățile extracurriculare au conexiuni cu lumea reală, au relevanță pentru viața elevilor și pot implica reprezentanții comunității. Elevii pot prezenta ceea ce au învățat unui public real, își demonstrează cunoștințele și competențele prin produsele și performanțele dobândite în cadrul activităților curriculare.

Participând la activitățile extracurriculare, elevii își dezvoltă competențele necesare în secolul XXI, responsabilitatea și capacitatea de adaptare, competențele de comunicare, creativitatea și curiozitatea intelecuală, gândirea critică, capacitatea de colaboare, dezvoltarea relațiilor interpersonale.

MENIREA DE A FI DASCĂL

Prof. inv. preşcolar. Leuştean Aurelia Mihaela,
Şcoala Gimnazială “Aurel Vlaicu” , Feteşti, Ialomiţa

Misiunea dascălului din prezent este una nu tocmai uşoară. Un dascăl bun este acea persoană care dovedeşte, în egală măsură, umanism (în general) şi dragoste de copii (în special), spirit de obiectivitate, dreptate, principialitate, cinste, curaj, corectitudine, răbdare, optimism, modestie, fermitate, stăpânire de sine. La acestea se adaugă toate calităţile aptitudinale (empatică, organizatorică, tact pedagogic, măiestrie pedagogică). Un dascăl care dovedeşte măiestrie pedagogică este mai mult decât un reputat profesionist, este artistul desăvârşit în meseria lui. Meseria de educatoare nu seamănă cu nicio altă meserie. Ea nu se părăseşte seara şi se începe dimineaţa ... Ea există în noi ...Este aspră si plăcută, umilă şi mândră, exigentă şi indulgentă în acelaşi timp, o meserie în care mediocritatea nu este permisă, o meserie care epuizează şi înviorează, ingrată şi plină de farmec deopotrivă. Chiar dacă nu oricine vede acest lucru, puţine profesiuni cer atâta competenţă, dăruire şi umanism precum cea de educator, pentru că nimeni nu lucrează cu un material mai delicat, mai preţios, mai complicat decât puiul de om.

Ţinând cont de trecut, ancorat în prezent, dar întrezărind viitorul şi sondând dimensiunile posibile ale personalităţii, educatorul instruieşte, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă, corectează, perfecţionează şi evaluează neîncetat procesul formării şi desăvârşirii calităţii necesare omului de mâine. Profesia aceasta are o frumuseţe si o noblete pe care nu le poti vedea, nu le poţi înţelege decât daca treci dincolo de aparenta de constrângere, de oboseala, de monotonie. Satisfacţia nu este materială. Să reuşeşti sa aduci bucuria pe chipul unui copil care descoperă că a învăţat în fiecare clipă ceva nou, neaşteptat, nebănuit, este cea mai mare satisfacţie a unui dascăl cu aplecare pentru profesie. O profesie care devine o şansa de a fi exercitata asupra celor mici, care trebuie ajutaţi sa înflorească frumos, oricât de nefavorabila ar fi influenta mediului.

O persoana dedicată acestei meserii este in frumoasa oportunitate de a-i educa pe micuţi exact aşa cum i-ar plăcea sa fie ea educată, daca ar fi in locul unuia dintre acei copii Educatoarea este o mama calificata, ce trebuie sa vegheze la creşterea si educarea copiilor. Educatoarea trebuie sa întruchipeze alternativ doua chipuri bine definite : chipul mamei, chipul educatoarei. Având in vedere ca anii copilăriei sunt si anii grădiniţei, iar copilărie fără joc, fantezie, nebunii chiar, nu exista, educatoarea trebuie sa creeze un climat familial, sa înlocuiască prin persoana ei lipsa mamei pe o perioada mai scurta sau mai lunga de timp. Blândeţea, înţelegerea, răbdarea si dragostea cu care o mama se apleacă spre copiii ei, sunt sentimente fără de care o educatoare nu se poate apropia de copii, nu-i va putea înţelege, nu se va putea face iubita.

Nu poţi alege o asemenea meserie, daca nu iubeşti copiii, daca nu laşi ca iubirea sa iasă prin fiecare gest, cuvânt, tonalitate, daca ai uitat sa te joci, sa te bucuri, sa razi, sa-i încurajezi, sa vibrezi in compatibilitate cu sufletelul lor. Pe copii nu-i poţi minţii când e vorba de sentimente, chiar daca prin cuvinte o faci. Bun psiholog si pedagog, înarmată cu răbdare si tact, educatoarea îndrumă primii paşi ai copiilor spre viaţă, spre cunoaştere. Acum ei vor deveni perseverenţi, atenţi, harnici. De felul in care educatoarea reuşeşte sa formeze sau măcar sa schiţeze aceste trăsături la preşcolari depinde formarea personalităţii viitorului şcolar.

Metode interactive de educație formală

Prof. Monica-Gabriela Naste
Colrgiul Economic Partenie Cosma , Oradea

Lumea se schimbă, fie că ne place acest lucru sau nu. Ritmul acestei schimbări este mai rapid decât cel normal și aceasta se întâmplă de cele mai multe ori cu inovațiile tehnice și științifice. În asemenea timpuri trăim noi astăzi. Internetul reprezintă o noțiune bine definită care influențează viața a milioane de oameni. E foarte important să folosim web-ul nu numai ca un mijloc de distracție, dar mai ales ca mediu de comunicare interactive și învățare. Cea mai mare rețea de informații și comunicare din lume ne oferă o mulțime de informații din toate domeniile de activitate și cunoaștere. Internetul, în special, joacă un rol tot mai mare în învățământ. Și aceasta nu numai fiindcă elevii au posibilitatea să rezolve temele și să elaboreze referatele prin descărcarea informațiilor din Internet. Mult mai importante sunt posibilitățile care se deschid prin dezvoltarea uriașelor biblioteci cu informații, special pentru anumite obiecte de studiu și teme, utile atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

Când elevului i se prezintă lecția în culori atractive, însoțite și de sunete vesele, învățatul poate deveni distractiv. Totuși, trebuie să remarcăm critic că nici cel mai bun program nu poate înlocui în totalitate contactul personal sau statul față în față cu un cadru didactic. Programele de învățare trebuie să fie văzute ca o completare și o extindere a formelor clasice de educare.

Nu ne putem imagina, în secolul XXI, că am putea să ne desfășurăm activitatea la catedră în absența mijloacelor media tocmai datorită impactului pozitiv pe care îl are tehnologia în nobila profesie pe care o desfășurăm. Activitatea didactică presupune în mod obligatoriu din punctul nostru de vedere creativitate, originalitate și ieșirea din tipare anacronice. Tocmai de aceea, a stăpâni mijloacele media devine o cerință imperioasă în activitatea instructiv-educativă din zilele noastre, acest raționament stând la baza activităților curriculare și extracurriculare pe care le-am desfășurat până în prezent..

Printre motivele utilizării dispozitivelor mobile în ore se numără: larga răspândire a acestora în rândul elevilor (aproape fiecare elev are deja un smartphone sau/și o tabletă), obișnuința elevilor de a le folosi (elevii folosesc curent diferite aplicații pe smartphone-uri) și, nu în ultimul rând, dezvoltarea foarte mare a aplicațiilor educaționale care, odată instalate pe tablete sau smartphone-uri, pot fi folosite independent de conexiunea la internet

Unul dintre cele mai importante motive ale utilizării acestor dispozitive este legat tocmai de mobilitatea acestora, ele putând fi folosite în orice sală de clasă, nu numai în laboratorul de informatică, sau pot fi folosite pentru activități în afara școlii, în curtea școlii, în muzee, parcuri, excursii școlare și altele. Aceste dispozitive sunt ușoare, de dimensiuni reduse, au autonomie și pot fi transportate și folosite cu mare ușurință. Ele permit elevilor să fie mai activi și mai autonomi în procesul de învățare, favorizând individualizarea și diferențierea învățării

Folosirea dispozitivelor mobile la orele de matematică motivează elevii și îi determină să fie mai angajați în procesul învățării. Folosirea aplicațiilor de pe dispozitivele mobile, îi conectează mai mult cu matematica aplicată, îi face să fie mai creativi și le oferă oportunități pentru activități colaborative, activități în grup (în clasă dar și în afara clasei, la teme sau proiecte școlare), pentru învățarea reciprocă (peer-learning) și pentru primirea de feed-back de la profesor.

Folosirea dispozitivelor mobile în școli trebuie să facă față și unor provocări sau piedici. În general școlile nu oferă tablete sau alte dispozitive mobile în scop educational, deci activitățile trebuie făcute pe echipamentele personale ale elevilor. În practica mea

am întâlnit situații în care elevii au doar smartphone și oaltă piedică ar putea fi lipsa de rețea de internet mobilă (wireless) în școli. Această problemă poate fi rezolvată dacă se folosesc aplicații care pot fi descăacate anterior de către elevi și folosite independent de conexiunea la internet. O altă piedică ar putea fi pregătirea profesională a profesorilor în acest domeniu. Pînă în prezent, profesorii care folosesc tehnologiile mobile se documentează singuri, inclusiv prin cursuri online și se bazează pe experiența proprie privind utilizarea dispozitivelor și aplicațiilor mobile.

Printre provocările folosirii dispozitivelor mobile în școli se numără și dificultatea de a convinge elevii să le folosească în timpul orei numai în scop educațional. De aceea profesorii trebuie să formuleze reguli foarte clare și să observe cu atenție și vigilență cum folosesc elevii dispozitivele mobile în timpul orei. De asemenea, profesorii trebuie să pregătească foarte bine aceste activități, să le dea elevilor sarcini clare și feed-back, să folosească aceste activități pentru a face elevii mai activi și mai angajați în procesul învățării și a le facilita învățarea în contexte cât mai diferite

Folosirea dispozitivelor mobile la orele de matematică are de înfruntat problema lipsei de timp. Cum programa este încărcată iar elevii au de pregătit examene importante, nu avem prea mult timp pentru astfel de activități. De aceea profesorii trebuie să încerce să integreze cât mai bine aceste activități în programa școlară și în activitatea la clasă, astfel încât elevii să poată beneficia și să fie ajutați de aceste activități.

Activitățile se pot împărți în trei categorii: realizarea de produse ale activității, învățarea colaborativă și învățarea personalizată.

O scurtă secvență a orei de matematică, fie pentru reamintirea cunoștințelor anterioare, fie pentru fixarea cunoștințelor nou dobândite, poate consta în rezolvarea de teste online. Avantajul acestor teste online este că oferă feed-back imediat, elevii putând ști instantaneu dacă au răspuns sau nu corect și care este răspunsul corect. Activitățile în grup, activitățile colaborative, pot fi facilitate de folosirea dispozitivelor mobile. De exemplu, pentru a realiza un proiect, elevii pot face fotografii, nota idei, înregistra discuții, filma diferite contexte și apoi pot realiza împreună o prezentare a rezultatelor proiectului

Învățarea personalizată poate fi facilitată de asemenea de dispozitivele mobile. Elevii pot lucra pentru a culege informații, a rezolva teste sau alte sarcini în ritmul lor, aplicațiile dând profesorului informații valoroase despre nivelul de înțelegere și de însușire a cunoștințelor pentru fiecare elev.

Bibliografie:

http://www.europeanschoolnetacademy.eu/web/tablets-in-schools

VALENŢELE FORMATIVE ALE MUNCII ÎN ECHIPĂ

prof. Roxana-Florica Voicu
ŞCOALA GIMNAZIALA "AVRAM IANCU" ORADEA

De-a lungul anilor recenţi, munca în echipă a căpătat un loc important în planificarea activităţilor educaţionale, atât datorită rezultatelor mai bune obţinute cât şi datorită beneficiilor semnificative aduse elevilor în ceea ce priveşte formarea competenţelor interpersonale. Într-o societate care valorizează astfel de calităţi şi abilităţi, într-o lume care apreciază oamenii încrezători, curajoşi, independenţi, dar capabili să conlucreze, deţinerea acestor competenţe favorizează adulţilor de mâine, ce sunt încă în formare astăzi, o mai bună adaptare pe piaţa muncii. Prin urmare, utilizarea muncii în echipă la clasă a devenit o practică frecventă, aducând cu sine o serie de avantaje.

Elevii se pot dezvolta mai bine din punct de vedere social, au ocazia să relaţioneze cu ceilalţi colegi, să învеţe tactici de negociere şi de comunicare, sunt puşi în situaţia de a face alegeri şi de a lucra într-un anumit interval de timp, învăţând astfel să îşi gestioneze timpul şi modul de lucru. Ei sunt nevoiţi să asculte părerile tuturor, să le aducă la un numitor comun şi să selecteze ceea ce este util pentru succesul muncii lor. În cadrul activităţilor axate pe muncă în echipă, pot fi valorizate abilităţile fiecăruia, copiii căpătând astfel un sentiment de încredere şi siguranţă, nemaiexistând o frică de eşec atât de mare ca şi în cazul muncii individuale. Folosirea constantă a unor astfel de activităţi duce la o mai bună productivitate şi la creşterea curajului de a-şi asuma riscuri.

Pentru succesul unor astfel de activităţi bazate pe munca în echipă profesorul trebuie să asigure realizarea anumitor etape astfel încât elevii să ştie ce au de făcut, să traseze foarte clar sarcinile, să facă o evaluare iniţială a clasei şi a indivizilor şi ţinând cont de competenţele pe care le vizează să facă o selecţie echilibrată a grupelor de lucru, astfel încât elevii să se poată sprijini şi motiva reciproc. Aceasta este una dintre condiţiile de bază ale reuşitei unei astfel de activităţi. Subiecţii implicaţi în activităţi de muncă în echipă, trebuie să cunoască foarte bine tema atribuită, sarcinile şi rolul fiecăruia, precum şi responsabilitatea întregului grup. Astfel, ei vor avea motivaţia necesară pentru a duce la bun sfârşit munca începută şi vor fi stimulaţi spre productivitate şi autodescoperirea propriilor capacităţi şi limite ce pot fi depăşite. În elaborarea şi trasarea sarcinilor, trebuie vizate nu doar competenţe cognitive, ci şi intersociale, competenţe de o importanţă esenţială pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor.

În cadrul acestor activităţi, dinamica existentă le permite elevilor să aplice, să investigheze şi să sintetizeze cunoştinţele în moduri variate şi complexe, să facă diferite conexiuni logice, să îşi formeze şi să îşi exprime opiniile, să le respecte pe ale celorlalţi, învăţarea fiind mai temeinică şi mai stimulatoare decât în cazul învăţării individuale. Elevii nu sunt doar receptori ci devin direct implicaţi în actul educaţional, toate forţele lor intelectuale fiind angrenate în desfăşurarea acestor activităţi, gândirea, imaginaţia, memoria, voinţa şi creativitatea, astfel încât să atingă rezultatele dorite şi să îşi formeze noi competenţe.

În interiorul unui astfel de grup care are de realizat o anumită sarcină, se recreează un mic cosmos de viaţă reală, autentică, copiii devin activi şi trăiesc cu intensitatea situaţiile în care sunt puşi, îşi asumă realizarea şi reuşita activităţii şi muncesc în acest sens, spijinindu-se unii pe alţii si învăţând de la colegii lor abilităţi pe care ei nu le stăpânesc foarte bine. Într-o astfel de activitate bine organizată şi ghidată de către profesor , fiecare elev poate fi mentor pentru colegii săi într-o anumită situaţie, dar poate fi de asemenea învăţăcelul colegilor săi. De aceea, din punct de vedere al dezvoltării emoţionale, valorea formativă a acestor activităţi aduce un mare

plus eleviilor în ceea ce priveşte încrederea în sine, gestionarea conflictelor, exprimarea liberă. Sunt abilităţi şi competenţe obţinute prin crearea acestui context de situaţii reale, propice dezvoltării individualizate a elevilor.

În ceea ce priveşte, procesul de evaluare al muncii în echipă, acesta este flexibil şi adaptabil la specificul fiecăre discipline, dar e nevoie să fie bine dirijat de către profesor, care trebuie să ofere feedback permanent, astfel încât elevii să aibă posibilitatea să se corecteze, să se autoevalueze şi să identifice singuri aspectele care se cer a fi îmbunătăţite. Este esenţial ca elevii să cunoască foarte bine sarcina de lucru şi obiectivele pe care profesorul le urmăreşte, astfel încât cu ajutorul feedback-ului primit să îşi poata aprecia singuri munca şi să reuşească să se adapteze cerinţelor. În acest fel, elevii vor fi mai încrezători în forţele proprii şi îşi vor dezvolta dorinţa de autodepăşire.

Odată respectate anumite particularităţi ale muncii în echipă, aplicarea la clasă a acesteia va produce efectele dorite şi va oferi contexte deosebite pentru elevi, contexte în care vor fi formate competenţe mult mai uşor decât în cadrul muncii indviduale. Avantajul muncii în echipă este că poate fi adaptată de către fiecare profesor în funcţie de disciplina predată dar şi de specificul particular al fiecărei clase la care se aplică această metodă şi, mai mult decât atât, poate fi adaptată diferenţiat de la o grupă de lucru la alta, în funcţie de scopul şi competenţele vizate. De asemenea, la nivelul membrilor unei grupe de lucru, sarcinile pot fi desemnate astfel încât fiecărui elev să îi fie apreciate şi puse în lumină calităţile şi competenţele, dar totodată sarcinile pot fi trasate astfel încât elevilor să le fie oferite provocări şi ocazii de a se autodepăşi. De aici rezultă marea varietate în care pot fi aplicate şi implementate astfel de activităţi, rămânând la latitudinea profesorului alegerea celei mai bune soluţii pentru clasa sa, dar şi pentru atingerea competenţelor vizate.

BIBLIOGRAFIE:

1. Mihăescu, Mirela, *Metode activ-participative în învăţământul primar*, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti, 2010
2. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative şi complementare*, Editura Aramis, Bucureşti, 2002

PROIECTELE - FORME DE INSTRUCȚIE ȘI EDUCAȚIE A ELEVILOR

Gheorghina Liliana Bîrlădeanu
Școala Gimnazială "Avram Iancu" Oradea, județul Bihor

Învăţarea prin proiecte este un model de instruire care se centrează pe elev şi este menit să formeze şi să dezvolte cunoştinţe şi capacităţi într-un anumit domeniu de studiu prin atribuirea unor sarcini de lucru interdisciplinare, care promovează investigaţia şi demonstraţiile autentice de învăţare. Educaţia prin metoda proiectului implică şi utilizarea tehnologiei pentru sprijinirea învăţării. Diferite metode de evaluare sunt aplicate pe întreg parcursul desfşurării proiectului pentru a asigura oferirea feedback-ului, precum şi calitatea activităţilor de învăţare.

Implementare proiectelor în şcoli a devenit o practică obşinuită a ultimilor ani, aducând cu sine beneficii atât pentru şcoală, cât şi pentru elev. Un proiect eficient reuşeşte să creeze un echilibru între nivelul de independenţă al elevului şi organizarea planificată de către profesor. Implicarea elevilor în sarcini de lucru autentice, situaţii reale de viaţă, deseori cu final deschis, oferindu-le astfel posibilitatea de a lua decizii, de a lucra în echipă, de a-şi împărţi sarcinile şi de a gestiona organizarea anumitor activităţi. În aceste situaţii profesorul preia rolul de facilitator, elevii fiind cei care pot să descopere şi să înveţe singuri. În cadrul proiectelor fiecare elev are posibilitatea de a-şi valorifica abilităţile şi calităţile sale, implicându-se în acele activităţi care îi pun în valoare.

Pentru a-şi atinge obiectivele şi pentru a reuşi să obţină performanţe cu elevii, profesorul trebuie să dezvolte proiectele pornind de la concepte curriculare centrale. Proiectele, asemenea celorlalte activităţi educaţionale, se bazează pe formarea competenţelor specifice. Activităţile proiectului trebuie să fie corelate cu aceste obiective, astfel încât elevii să poată demonstra ceea ce au învăţat, ca rezultat al procesului de instruire. În cadrul proiectelor, deseori rezultatele vizibile sunt prezentări, postere, discursuri.

Caracterul transdisciplinar al proiectelor le ancorează pe acestea în realităţile educaţionale prezente. Elevii au de-a face cu provocări menite să le valorizeze potenţialul şi să îi pună în situaţii în care sunt nevoiţi să facă anumite corelaţii între diferite discipline, respectiv cunoştinţe pentru a putea atinge rezultate dorite. În acest sens întrebările fomulate de către profesor joacă un rol esenţial deoarece ele se concentrează pe competențe şi pe standarde de performanţă.

Proiectele sunt relevante în viaţa elevilor deoarece acestea pot implica şi reprezentanţi ai comunităţii locale, elevi din diferite clase, diverşti experţi din exteriorul şcolii, toţi aceşti factori asigurând un context proprice şi motivant pentru învăţare. Elevii au ocazia să îşi folosească cunoştinţele, să şi le îmbogăţească şi să îşi demonstreze abilităţile prin produsele şi performanţele obţinute în cadrul proiectului. În acest sens, este important ca profesorul să traseze sarcini adaptate fiecărui copil, oferindu-i posibilitatea să strălucească, să îşi maximizeze potenţialul şi să capete încredere în forţele proprii.

Pentru a asigura reuşita unui proiect, e necesar ca toţi factorii implicaţi să cunoască tema proiectului, durata, sarcinilile şi termenele limită. De regulă durata unui proiect este mai întinsă în timp şi permite oferirea unui feedback pe parcursul derulării, astfel încât elevii să îşi poată adapta activităţile, să corecteze acolo unde e nevoie de îmbunătăţiri sau să facă schimbările necesare. Observând dinamica grupului, se poate constata şi aprecia progresul şi se pot identifica minusurile. Profesorul poate constanta că e nevoie ca şi el să aducă anumite modificări activităţilor proiectului, în funţie de evoluţia acestuia, pentru a atinge obiectivele acestuia. Trebuie alese activităţi şi conţinuturi din cât mai multe discipline care să ajute la găsirea răspunsurilor şi care să faciliteze îndeplinirea competențelor-cheie.

Într-o societate în care competenţe precum munca în echipă, responsabilitatea, leadership-ul sunt preţuite şi dorite pe piaţa muncii, proiectele şcolare pun bazele formării acestora încă de la vârsta şcolară, având în vedere formarea unor adulţi responsabili şi adaptabili mai târziu pe piaţa muncii. Pe parcursul derulării proiectului elevii sunt deoseori puşi în situaţia de a depinde unii de alţii, de a negocia între ei şi de a se ajuta pentru a putea finaliza concret sarcinile primite. În această situaţie profesorul are rolul de facilitator, de coordonator şi mediator, roluri care asumate corect şi prezent, atât pe termen lung, cât şi pe termen scurt, vor dirija învăţarea prin proiecte înspre obţinerea unor performanţe deosebite. Monitorizarea facilitează procesul de investigaţie şi modelează atitudinea dorită faţă de învăţare. Elevii trebuie învăţaţi cum să colaboreze, trebuie ajutaţi să îşi aleagă rolul în grup, dar şi să îşi asume responsabilitatea pentru toată activitatea grupului.

Învăţarea prin proiecte le favorizează copiilor accesul la diferite tipuri de tehnologie, care sunt folosite pentru a dezvolta capacităţile cognitive, cunoştinţele legate de de conţinuturi şi crearea produselor finale. Prin intermediul tehnologiei, elevii au un control mai mare asupra produselor obţinute şi asupra calităţii acestora. În cadrul proiectelor naţionale sau internaţionale, mijloacele tehnologice permit depăşirea limitelor sălii de clasă sau chiar limitelor şcolii, prin colaborarea la distanţă cu elevi aflaţi într-un alt colţ de ţară sau de lume. Platformele de învăţare oferă o largă varietate de mijloace multimedia utile în astfel de situaţii, astfel încât elevii îşi pot vedea rezuultatele unii altora, pot comunica facil şi îşi pot oferi feedback. În cazul proiectelor internaţionale, se asigură de asemenea, un context proprice pentru exersarea şi îmbunătăţirea abilităţilor lingvistice în situaţii reale de viaţă.

Evaluarea şi autoevaluarea capătă valenţe diferite în cadrul proiectului. Copiii trebuie să cunoască criteriile de evaluare şi în baza feedback-ului constant primit de la profesor, ei pot să se autoevalueze şi îşi aprecieze activitatea, fiind motivaţi să se autodepăşească şi să muncească în echipă spre atingerea unei perfomanţe comune. Ocaziile pentru reflecţie, feedback şi adaptare la noile condiţii trebuie încorporate în proiect pentru ca elevii să aibă la dispoziţie modele şi îndrumări pentru desfăşurarea activităţilor, precum şi pentru a şti ce se aşteaptă de la ei.

Metoda proiectului, mai mult decât alte metode activ-participative creează un cadru generos pentru formarea diferenţiată a fiecărui elev. Lucrând în cadrul proiectelor, elevii îşi dezvoltă competenţe necesare secolului XXI: responsabilitate şi capacitate de adaptare, identificare, formulare şi soluţionare de probleme, creativitate, gândire critică şi gândire sistemică, capacităţi de colobarare, comunicare şi interpersonale etc. Proiectele favorizează perspectiva elevilor, bunăstarea lor psihică şi emoţională dincolo de aspectele care privesc stimularea cognitivă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative şi complementare*, Editura Aramis, Bucureşti, 2002
2. Ulrich, Cătălina, *Învăţarea prin proiecte. Ghid pentru profesori,* Editura Polirom, Bucureşti, 2016

Rolul poveștilor terapeutice în educarea copiilor

Iuga Mihaela, Petrariu Luciana
Școala Gimnazială Specială nr.2, București

Actul de a povesti este fundamental în toate culturile. Spuse, cântate, dramatizate sau chiar pictate, poveștile au fost folosite din timpuri străvechi drept mijloc autentic prin care o generație transmitea alteia informații prețioase precum: credințe, valori sau experiențe de viață. În esență, poveștile reprezintă unul dintre cele mai simple moduri de a ne conecta cu ceilalți, dar și cu noi înșine. Folosim povești în fiecare zi, în mod mai mult sau mai puțin conștient, ceea ce înseamnă că suntem atât povestitori (rol pe care ni-l asumăm când vorbim despre realitatea noastră), cât și ascultători (intrăm inevitabil în contact cu poveștile celor din jur sau cu cele ale inconștientului nostru. În mod evident, devenim și creatori ai propriilor povești, această calitate aflându-se în strânsă legătură cu variabile personale precum: gradul de autocunoaștere, propriile scopuri, determinarea, flexibilitatea, inteligența emoțională etc.

Și totuși ceva s-a schimbat în acest timp!

Copiii de azi nu mai ascultă poveștile din timpuri străvechi sau de pe vremea părinților și bunicilor. Ei nu înțeleg limbajul învechit și lumea de altădată, în care, de exemplu, tehnologia și mijloacele de transport lipsesc cu desăvârșire. Copiii au nevoie de modele de eroi actuali, care să le insufle valori precum empatie, curaj, iubire, colaborare, creativitate.

Ce sunt poveștile terapeutice?

Spre deosebire de poveștile clasice, acțiunea din poveștile terapeutice **nu este construită în jurul luptei dintre bine și rău.** Acest lucru nu înseamnă că poveștile clasice nu au lucruri valoroase pe care copiii să le învețe. Spre exemplu basmele clasice pot fi interpretate ca un ritual de trecere de la copilarie la adolsecentă, iar fiecare personaj oglindește un aspect al sinelui.

Poveștile clasice aduc, de regulă, în fața copilului o lume simbolică, în care personaje cu diferite calități (înnăscute, dar nedescoperite încă sau dobândite pe parcursul desfășurării acțiunii) trec prin anumite experiențe, în încercarea lor de a rezolva o situație-limită. Spre deosebire de poveștile raționale, al căror mesaj moralizator este explicit, poveștile terapeutice **se adresează intuiției și acționează în plan emoțional**; făcând apel la imaginar, la fantastic, copilul este condus într-un spațiu în care prezența gândirii logice, lineare este puternic diminuată, drept urmare, chiar dacă tema poveștii este imaginară, iar elementele ei pot fi adesea considerate ca fiind „neadevărate”, mesajul ei este „foarte real pe un alt nivel“.

Povestea terapeutică este o **metodă** prin care transmitem copiilor modele comportamentale şi valori morale şi cu ajutorul căreia putem înlătura anumite comportamente nedorite. Povestea terapeutică propriu-zisă nu îi spune copilului ce să facă sau cum să se comporte, nici nu îl critică sau etichetează, ci îl ajută să se identifice cu personajele şi să trăiască alături de ele atât frământările căutate de problema ivită cât şi satisfacţia şi bucuria dată de găsirea soluţiei. Acţionând oarecum indirect, povestea terapeutică îl ajută pe copil să transpună soluţia din poveste în viaţa sa reală.

Povestea terapeutică este un **instrument** eficient de comunicare relațională. Această caracteristică a poveștii terapeutice generează consecințe directe, resimțite în planul rezistențelor, al mecanismelor de apărare ale copilului. Acesta poate înțelege povestea în felul său și se poate reflecta în ea în mod personal în poveste.

Poveste terapeutică este o **strategie** de transmitere a unor informații relevante cu privire la lumea interioară a copilului, acest lucru fiind posibil întrucât selectarea poveștii se face în urma stabilirii situației concrete pe care copilul o trăiește. Fiind o concentrare de simboluri, povestea terapeutică facilitează cu ușurință accesul la inconștient, aducând la suprafață nu numai emoții și sentimente

neînțelese (frici, dorințe, nevoi neîmplinite, culpabilități, obsesii) blocate în inconștient, ci și soluțiile pe care copilul le deține pentru situațiile vizate.

Funcțiile poveștilor terapeutice.

Poveștile terapeutice au trei funcții esențiale, și anume:

1. Funcția de oglindă – se referă la faptul că în poveste sunt reflectate nevoi, dorințe, conflicte ale ascultătorului; această oglindire permite copilului să se distanțeze de conflict și de experimentarea acestuia în viața reală. Rezistența sa fiind minimă, este mai înclinat să accepte că există soluții pentru problema cu care se confruntă.

2. Funcția de model – poveștile abordează diferite situații conflictuale și prezintă moduri posibile prin care acestea pot fi soluționate, drept urmare se poate spune că susțin învățarea prin intermediul unui model, fără a-l încărca însă cu rigiditatate sau a-l impune ca fiind unicul răspuns la căutările copilului. Dimpotrivă, poveste îi permite copilului să interpreteze soluția și să o adapteze structurii sale interne.

3. Funcția de mediator sau de filtru – subliniază faptul că povestea terapeutică este resimțită de către copil ca fiind un spațiu securizant, în care identitatea sa este protejată, întrucât eroul poveștii este cel care se confruntă cu situația conflictuală, nu el însuși. Așadar, prin poveste i se pot comunica anumite aspecte sensibile, pe care copilul poate nu că le-ar accepta dacă i-ar fi comunicate în mod direct. De asemenea, prezența acestui filtru îi oferă copilului posibilitatea de a purta discuții libere pe marginea poveștii, în cadrul acestora conturându-se date relevante despre acesta, dificil de obținut prin alte modalități.

Scopul poveștilor terapeutice.

Scopul principal în folosirea poveștii terapeutice constă în dezvoltarea unei atitudini noi a copilului față de problemele sau conflictele sale, acesta fiind realizabil tocmai prin suportul intuitiv pe care povestea îl oferă în descoperirea de sine, respectiv în restructurarea gândurilor sau convingerilor personale.

Un alt scop în folosirea poveștii terapeutice este acela de a face posibilă deschiderea spre conturarea propriilor idei sau soluții.

Așadar, putem spune că efectele poveștilor terapeutice se înscriu în sfere multiple, interconectate, pornind de la creșterea capacității de identificare și exprimare a emoțiilor la dezvoltarea și îmbunătățirea imaginii de sine sau amplificarea empatiei până la dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor.

Utilizarea corectă a poveștilor terapeutice.

Pentru atingerea scopului în utilizare poveștii terapeutice este necesară stabilirea unor obiective concrete și parcurgerea unor etape. Indiferent de obiectivele stabilite etapele ce trebuie parcurse sunt:

1. Selectarea poveștilor.

În cazul în care intenționăm să folosim o poveste pentru un copil a cărui situație, problemă sau conflict este definită în termeni clari, vom lectura mai întâi un număr considerabil de povești care se adresează situației respective și le vom alege pe cele care apreciem că redau cel mai bine situația copilului și se potrivesc structurii interne a acestuia. Selectarea poveștilor se face numai după ce au fost colectate și corelate suficiente informații cu privire la nivelul de dezvoltare a copilului, fundalul său socio-cultural, istoricul, eventuale traume, simptome, factori declanșatori etc.

2. Personalizarea poveștilor.

În această etapă se recurge la adaptarea anumitor elemente la cazul concret – în acest sens, personajul principal trebuie să aibă același sex cu copilul, același mediu și stil de viață, aceleași convingeri, preocupări etc. Sigur că faptele nu trebuie să fie identice,

dar și acestea trebuie adaptate contextului. Deși este o etapă opțională, modificarea poveștii este totuși relevantă întrucât conduce la acceptarea mesajului de către copil, într-o mai mare măsură.

3. Povestirea propriu-zisă.

Aceasta se face lejer, cu naturalețe. Spre exemplu puteți începe cu sintagma „Vreau să îți spun o poveste despre…”.

Ideal este ca modul în care se povestește să fie degajat, nuanțat emoțional. Stilul de a povesti este deosebit de important – modularea intonației, reglarea volumului vocii, dar și ritmul vorbirii măresc, sau dimpotrivă, diminuează eficacitatea comunicării. Copilul va sesiza dacă există sau nu compatibilitate între emoția transmisă prin vocea povestitorului și cea exprimată prin conținutul poveștii. Creativitatea, intuiția, empatia sunt calități ce îl pot ajuta pe terapeut în această etapă.

4. Finalul poveștii.

După cum am menționat mai anterior, mesajul poveștii terapeutice nu se explică copilului. În cazul în care, la finalul poveștii, acesta inițiază discuții cu privire la anumite aspecte din poveste, îi vom oferi posibilitatea de a-și exprima impresiile, însă nu îl vom forța să analizeze povestea în fel și chip, nici nu îi vom cere explicit să compare situația lui cu cea a personajului sau să formuleze vreo concluzie. Copilul va descoperi singur mesajul, prin intermediul simbolurilor și metaforelor cuprinse în poveste.

Avantajele poveștilor terapeutice.

Povestea, ca şi tehnică terapeutică are o serie de avantaje printre care se evidențiază următoarele:

• nu are efecte negative;

• abordează probleme specifice vârstei;

• nu oferă o soluţie de rezolvare a problemei ci îl determină pe copil să descopere singur paşi în găsirea soluţiilor;

• favorizează memorarea soluţiei şi aplicarea ei în viaţa personală;

• este captivantă;

• victoria personajului din poveste poate da încredere copilului;

• depăşeşte rezistenţele la schimbare;

• oferă copilului posibilitatea de a se distanţa emoţional de situaţia pe care o trăieşte;

• poate fi spusă atât de terapeuți cât şi de profesori sau părinţi;

• favorizează comunicarea dintre copil şi adult.

Rolul poveștilor terapeutice.

Rolul poveștilor terapeutice în educarea copiilor, în modelarea și dezvoltarea personalității acestora, este multiplu. Astfel povestea terapeutică, utilizată corect și bine documentată poate să îndeplinească următoarele roluri:

- **de stimulare a** dezvoltării cognitive și intelectuale, respectiv a gândirii, imaginaţiei, limbajului dar şi a dezvoltării afectiv-emoţionale;
- **de furnizarea** unor modele de identificare a soluţiilor posibile la probleme asemanatoare cât și a unor modele comportamentale şi valori
- **de îmbogăţire** a experienţei copiilor, aceasta fiind principala modaliate de învăţare a lor;
- **de sprijin** în dezvoltarea unor modalități adaptative pentru copiii anxioși, instabili, cu autocontrol deficitar sau stimă de sine scazută, timiditate exagerată.

În concluzie, nu orice poveste este terapeutică. Pentru a îndeplini această condiţie, povestea trebuie în primul rând să ajute, să modifice în bine, să creeze legături între informaţiile desprinse în scopul găsirii celei mai potrivite soluţii. O poveste terapeutică este

cea care se potriveşte “ca o mănuşă” pe problema copilului; este o poveste în care se trăieşte intens până în punctul în care se descoperă “cheia” în rezolvarea problemei. O poveste terapeutică este cea care ne arată că nu suntem singurii care avem dificultăţi zilnice, frici, nelinişti, întrebări sau nemulţumiri.

Pentru ca o poveste să fie terapeutică ea trebuie să vindece, să aducă linişte şi chiar să-l facă fericit pe cel ce o citeşte.

Bibliografie:

George W. Burns (2011) - *101 poveşti vindecătoare pentru copii şi adolescenţi. Folosirea metaforelor în terapie,* Editura Trei, Bucureşti;

Maria Dorina Paşca (2004) - *Povestea terapeutică*, Editura Ardealul, Tîrgu Mureș;

Sempronia Filipoi (2012) - *Basme terapeutice pentru copii, adolescenți și părinți*, Editura ASCR, Cluj–Napoca.

NEVOIA DE CONSILIERE EDUCAŢIONALĂ

PROF. FRĂŢILESCU MIHAELA-RAMONA
Şcoala Gimnazială ”Constantin Săvoiu” Tg-Jiu, jud Gorj

Problema consilierii şcolare este una considerată de importanţă majoră în ţările dezvoltate, preocupate de dezvoltarea tinerei generaţii. În ziua de astăzi, când rolul şcolii este contestat – consilierea educaţională pare a fi răspunsul pentru multe dileme. Unii experţi consideră că soluţia crizei şcolii ar sta într-o abordare proactivă a posibilelor probleme cu care actualii elevi, viitorii absolvenţi, se pot confrunta peste câţiva ani. Astfel, elevul va fi beneficiarul unor programe echilibrate, de prevenire şi de intervenţie a consilierilor şcolari.

Consilierea reprezintă o activitate prin care se urmăreşte sugerarea modului de a proceda sau a modului de comportare ce trebuie adoptat de o persoană consiliată într-o situaţie dată sau, în general, în viaţă şi activitatea sa cotidiană. În cadrul grupurilor şcolare, consilierea reprezintă o formă particulară de interacţiune şi influenţare, care contribuie la sprijinirea elevilor în rezolvarea problemelor cu care se confruntă, precum şi la omogenizarea şi dezvoltarea clasei de elevi ca grup educaţional.

Creşterea numărului de eşecuri şi chiar abandonuri şcolare, de comportamente delincvente sau nesănătoase, de tulburări emoţionale în rândul elevilor demonstrează faptul că şcoala trebuie să ia nişte măsuri în această direcţie. Pentru a răspunde acestor nevoi reale, a fost introdusă o disciplină opţională, Consiliere şi orientare, pentru toate cele trei nivele de şcolarizare: primar, gimnazial şi liceal. Noua disciplină vine în întâmpinarea nevoilor fundamentale ale oricărui elev, fie el copil sau adolescent: autocunoaşterea şi respectul de sine, de a comunica şi a se relaţiona armonios cu ceilalţi, de a poseda tehnici de învăţare eficientă şi creativă, de luare de decizii, de rezolvare de probleme, de a rezista presiunilor negative ale grupului. Formarea unui stil de viaţă sănătos, integrarea sexualităţii în maturizarea emoţională, controlul stresului, dobândirea de repere în orientarea şcolară şi profesională sunt condiţii esenţiale pentru dezvoltarea armonioasă a elevului.

Învăţământul de tip tradiţional se focalizează pe aspectele cognitive ale elevului, punând accent pe pregătirea lui secvenţială, pe discipline şcolare. Se ignoră astfel armonizarea laturii cognitive a elevului cu cea afectivă, atitudinală şi comportamentală, acesta fiind tratat ca un „recipient” pentru informaţii şi mai puţin ca o persoană reală, cu individualitate şi reacţii emoţionale determinate de tribulaţiile unei personalităţi în formare.

Învăţământul de tip modern trebuie să aibă ca scop nu doar absolvenţi bine informaţi, ci formarea de persoane adaptate la solicitările sociale şi psihologice ale vieţii, cu un sistem axiologic foarte bine conturat, scopul final al şcolii fiind pregătirea pentru viaţă a elevului. Profesorul trebuie să vadă în elev şi altceva decât „recipientul” informaţiilor pe care le transmite.

Disciplina Consiliere şi orientare oferă cadrul formal în care profesorul poate să lucreze nu doar cu dimensiunea raţional – intelectivă a elevului, dar şi cu cea afectivă, motivaţională, atitudinală şi socială. Această disciplină îşi propune explicit ca scop: formarea şi dezvoltarea complexă a elevului, reprezentând una dintre modalităţile esenţiale prin care şcoala trebuie să îşi urmeze scopul primordial: de proces formativ centrat pe elev, capabilă să valorizeze tipuri diverse de elevi şi abilităţi şi să răspundă nevoilor societăţii prin abundenţa de persoane competente .

Dar deşi în felul acesta şcoala răspunde în mod adecvat şi practic nevoilor sociale de consiliere printr-o nouă disciplină de învăţământ aceasta este inclusă în ceea ce se numeşte curriculum la decizia şcolii, iar multe şcoli renunţă la ea sau o asimilează cu dirigenţia. Tocmai de aceea, pentru a nu se pierde din vedere scopul şcolii, de a pregăti elevul pentru viaţă, trebuie ca profesorul diriginte să asimileze nu consilierea educativă cu dirigenţia, ci dirigenţia cu consilierea şi orientarea elevilor.

Elevii de liceu sunt foarte ezitanţi, chiar nehotărâţi în privinţa viitorului pe care trebuie să-l aleagă. De aceea, ei au nevoie de îndrumarea unui consilier educativ, care nu este altcineva decât profesorul diriginte, persoana care pe parcursul orelor de dirigenţie va realiza diferite activităţi, le va aduce fişe de lucru, le va capta atenţia şi îi va stimula să participe la lecţii, descoperindu-se astfel pe sine, descoperindu-şi aptitudinile şi meseriile potrivite.

Orele de consiliere şi orientare a elevilor de clasa a XII-a sunt menite a-i ajuta pe elevi să-şi cunoască aptitudinile, să-şi îmbunătăţească capacitatea de analiză a însuşirilor personale, să identifice modalităţile de dezvoltare şi valorificare a aptitudinilor, să se cunoască mai bine, acceptându-şi plusurile şi minusurile, să dezvolte capacităţi de cunoaştere şi autocunoaştere prin integrarea într-unul din cele patru tipuri de temperamente, să-şi descopere aptitudinile şi interesele, să conştientizeze concordanţa dintre ţelurile profesionale şi aptitudinile personale, să identifice meseriile viitorului, să realizeze portretul omului viitorului, menţionând calităţile acestuia, meseria, salariul, cheia reuşitei. Totodată orele de consiliere şi orientare sunt esenţiale pentru a-i pregăti pe elevi să lucreze în echipă, să înţeleagă oportunitatea lucrului în echipă, implicaţiile lucrului în echipă, avantaje şi dezavantaje, să analizeze importanţa echipei şi a asumării rolului de om de echipă, să înţeleagă importanţa conversaţiei într-un proces de comunicare şi necesitatea comunicării eficiente, să se ferească de vicii şi să evite violenţa.

Prin prisma orelor de consiliere şi orientare, i se oferă elevului oportunitatea de a se cunoaşte, de a-şi cunoaşte colegii, de a explora, descoperi si clarifica moduri de a trăi, valorificându-si resursele, ceea ce conduce la sentimentul care-i perturbă activitatea, viaţa. Dirigintele are menirea să ajute elevul să-şi identifice gândurile, emoţiile, comportamentele, care conştientizate fiind, îl fac sa se simtă plin de resurse si sa hotărască schimbarea. Îl ajuta sa rezolve in mod amiabil orice conflict; sa întărească prieteniile . Prin activitatea desfăşurată la clasă se încearcă ca elevul sa fie ajutat a se cunoaşte pe sine, îl ajuta la accelerarea procesului de învăţare in echipa, creează schimbări, energii noi, creste implicarea si participarea activa a lor, dezvoltă creativitatea, ajuta la defularea „deşeurilor emoţionale”.

Cadrul didactic care va juca rolul de consilier educativ pe parcursul orelor de dirigenţie nu va urmări să-i evalueze psihologic pe elevi, nici să-i cunoască şi să le aplice diverse teste fie ele de inteligenţă, proiective sau de personalitate, deşi poate apărea ca o activitate facilă, presupune vaste cunoştinţe de psihodiagnostic, pe care numai specialistul psiholog le poate aplica, nu va căuta să remedieze situaţii de criză psihologică a unor elevi precum: stări depresive sau de anxietate, ideaţie suicidară, reacţii de doliu, comportamente obsesive, consum de droguri sau dependenţa de alcool, va putea eventual să le prevină, însă este important de precizat faptul că el nu va încerca nicio clipă să substituie un specialist, psihologul, care posedă competenţele şi expertiza necesară pentru rezolvarea situaţiilor specifice în care s-ar afla elevul. Totuşi, între cei doi profesionişti, consilier şi psiholog, trebuie să existe relaţii de colaborare. Profesorul - consilier poate facilita, prin activitatea sa, reducerea riscului apariţiei şi dezvoltării de probleme care solicită în mod obligatoriu expertiza psihologului specialist. În acelaşi timp, psihologul şcolar are competenţa de a favoriza procesul educativ prin conturarea unor strategii de intervenţie cognitivă, motivaţională, emoţională şi comportamentală, atât la nivel individual, cât şi de grup.

Orientarea colară

În majoritatea cazurilor consilierea educaţională (şcolară) în timpul învăţământului primar este asigurată de cadrul didactic lucrând în cooperare cu părinţii elevilor şi psihologul şcolar. Curriculumul naţional cuprinde aria curriculară *Consiliere şi orientare* dedicată consilierii şcolare a elevilor. În cazul învăţământului primar, planurile-cadru de învăţământ prevăd posibilitatea

alocării, din curriculumul la decizia şcolii, a unei ore pe săptămână pentru consiliere şi orientare. Există, de asemenea, ofertă centrală de programe şcolare pentru această arie curriculară, aprobate prin ordin al ministrului educaţiei.

Orientarea şcolară/profesională pe parcursul învăţământului secundar este asigurată prin Curriculumul naţional şi realizată de către dirigintele clasei, în cooperare cu părinţii elevilor şi cu consilierul şcolar. Curriculumul Naţional cuprinde aria curriculară *Consiliere şi orientare* pentru care planurile-cadru de învăţământ alocă o oră pe săptămână la toate nivelurile învăţământului secundar (gimnazial, liceal, şcoala de arte şi meserii, anul de completare). Pentru această arie curriculară există o ofertă centrală de programe şcolare aprobate prin Ordin al ministrului educaţiei, care stabilesc diferenţiat, în funcţie de nivelul de învăţământ căruia i se adresează (gimnazial, liceal, şcoala de arte şi meserii, anul de completare), obiectivele şi conţinuturile educaţionale vizate, furnizând, de asemenea, şi sugestii metodologice care orientează activitatea cadrelor didactice pentru realizarea obiectivelor/dezvoltarea competenţelor specifice acestei arii curriculare.

Inspectoratele şcolare judeţene organizează anual un târg educaţional cu durata de 5 zile, cunoscut sub numele de „*Festivalul Şanselor Tale*”. Unităţile de învăţământ îşi prezintă oferta lor educaţională (planul de şcolarizare, specializări, curriculumul la decizia şcolii etc.) precum şi calitatea educaţiei oferite (condiţii educaţionale, resurse, eficienţa internă şi externă, relaţiile cu industria etc.). Conducerile unităţilor de învăţământ şi diriginţii facilitează şi organizează vizite pentru elevii lor la târgul educaţional, cu scopul de a sprijini orientarea lor şcolară şi profesională.

Consilierea şi orientarea elevilor, în cadrul învăţământului profesional şi tehnic se realizează prin:

- disciplina *Orientare şi consiliere vocaţională*, prevăzută pentru filiera tehnologică, clasele a XI-a şi a XII-a, ruta directă de calificare, şi pentru clasele a XII-a şi a XIII-a, ruta progresivă de calificare;
- cabinetele de asistenţă psihopedagogică, organizate în unităţile de învăţământ cu mai mult de 800 de elevi, subordonate centrelor judeţene de asistenţă psigopedagogică (Şcolile cu mai puţin de 800 de elevi apelează la serviciile unităţilor de asistenţă psihopedagogică organizate în alte şcoli.);
- centrele judeţene de resurse si asistenţă educaţională, organizate la nivelul fiecărui judeţ;
- activitatea profesorilor diriginţi, orientată de documente reglatoare în vigoare, în relaţie cu părinţii elevilor şi cu reprezentanţi ai instituţiilor cu profil educaţional şi ai agenţilor economici locali;
- activitatea de pregătire practică a elevilor, realizată în parteneriat cu agenţi economici locali, în cadrul căreia, un rol major îl au tutorii de practică şi relaţia directă cu angajaţii.

Consilierea psihologică

Preşcolarii beneficiază de asistenţă medicală şi psihologică gratuită în cabinete medicale şi psihologice şcolare ori în policlinici şi unităţi spitaliceşti de stat. Îngrijirea sănătăţii copiilor în timpul învăţământul preşcolar este asigurată fie prin cabinete medicale şcolare (existente în special în mediul urban), fie prin unităţi medicale de stat şi este gratuită (inclusiv medicaţia). Grădiniţele cu program prelungit şi săptămânal angajează asistente medicale pentru a asigura îngrijirea sănătăţii copiilor.

Elevii din învăţământul primar beneficiază de asistenţă medicală şi psihologică gratuită în cabinete medicale şi psihologice şcolare ori în policlinici şi unităţi spitaliceşti de stat (medicaţia este de asemenea gratuită).

Centrul Judeţean de Asistenţă Psihopedagogică este organizat, la nivel de judeţ/ municipiului Bucureşti, ca unitate de învăţământ preuniversitar complementară, subordonată Inspectoratului Şcolar Judeţean/ Inspectoratul Şcolar al Municipiului Bucureşti.

În fiecare şcoală cu mai mult de 800 de elevi se pot organiza cabinete de asistenţă psihopedagogică, conform resurselor şi nevoilor existente. Școlile cu mai puțin de 800 de elevi apelează la serviciile unităţilor de asistenţă psihopedagogică organizate în alte şcoli. Centrele şi unităţile de asistenţă psihopedagogică asigură prin activităţi individuale şi colective monitorizarea psihopedagogică şi consilierea elevilor, precum şi consilierea cadrelor didactice şi părinţilor elevilor. În cooperare cu unităţile de învăţământ şi comunitatea locală, centrele şi unităţile de asistenţă psihopedagogică organizează de asemenea şi activităţi de orientare şcolară şi profesională a elevilor, activităţi de informare şi documentare etc.

Orientarea pentru carieră

Dirigintele clasei are responsabilitatea de a planifica, organiza şi realiza activitatea de orientare şcolară şi profesională a clasei – pe baza orientărilor existente, a consultării părinţilor şi elevilor şi a vârstei şi particularităţilor elevilor. În special pentru elevii din clasele terminale ale unui anumit nivel educaţional, activităţile realizate în timpul orelor de consiliere şi orientare includ întâlniri şi dezbateri cu reprezentanţii instituţiilor educaţionale şi angajatorilor locali, vizite la diverse instituţii, aplicarea şi interpretarea de teste de personalitate şi teste de aptitudini etc.

Instituţiile de învăţământ trimit în mod regulat informaţii detaliate privind oferta lor educaţională, în mod obişnuit prin cadrele lor didactice. În astfel de ocazii, conducerea unităţilor de învăţământ organizează întâlniri cu toţi elevii din clasele terminale. În mod specific pentru învăţământul profesional şi tehnic, pregătirea practică a elevilor, realizată pe bază de contract la diferiţi angajatori locali, are un rol foarte important în orientarea profesională a elevilor. În timpul pregătirii practice, elevii iau direct legătura cu angajaţii, cunosc condiţiile de muncă, înţeleg cerinţele muncii şi nivelul de formare iniţială solicitat, primesc informaţii directe referitoare la salarizare şi la alte detalii. Eficienţa acestei orientări profesionale este dovedită de faptul că un număr important de absolvenţi din învăţământul profesional şi tehnic îşi realizează prima angajare în muncă la aceleaşi firme unde au desfăşurat pregătirea practică. Relaţiile formare-angajare şi şcoală-industrie sunt de asemenea asigurate prin organismele consultative lucrând la nivelul unităţilor de învăţământ şi la nivel judeţean.

BIBLIOGRAFIE:

Băban, Adriana, Consiliere educaţională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere, Editura Psinet, Cluj Napoca, 2003;

- Dimitriu – Tiron, Elena, Consiliere educaţională, Institutul European, Iaşi, 2005;
- Lector Univ.dr.Simona Glaveanu , Suport de curs Consiliere și orientare de pe site-ul
- https://ro.scribd.com/doc/214198502/Lector-Univ-dr-Simona-Glaveanu-Consiliere-Si-Orientare-DFP accesat în data de 15.12.2014.
- Băban, A. (coord.) Consiliere educaţională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere. Cluj-Napoca: Editura Psinet,
- Dumitriu, Gh. & Dumitriu, C. Psihopedagogie. Bucureşti: E.D.P, 2004.

Profesorul în şcoala incluzivă

Prof. învăţământ preşcolar Sichitiu Cecilia
Gădiniţa cu Program Prelungit Nr 1 Tg – Jiu, jud Gorj

Educaţia incluzivă vizează reabilitarea şi formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală etc. printr-o serie de măsuri conjugate de ordin juridic, politic, social, pedagogic. Ca strategie, principiul educaţiei integrate atrage incluziunea persoanelor cu handicap în medii de formare normale, generale, dar cu dispozitive de instrucţie şi educaţie diferenţiate, circumstanţiate la diversitatea situaţiilor de handicap. Scopul acestei educaţii îl constituie maximizarea abilităţilor şi performanţelor pornind de la registrele şi nivelurile deja existente, normalizarea existenţei acestor persoane, dobândirea unor competenţe sociale optime, care să le asigure o inserţie benefică şi persoanelor aflate în dificultate, şi celorlalte categorii: „Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având drept scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunităţi.”[28]

Incluzivitatea educaţiei are ca obiectiv principal adaptarea şcolii la cerinţele speciale de învăţare ale copiilor, iar, prin extensie, adaptarea şcolii în general la diversitatea copiilor dintr-o comunitate – ceea ce presupune reforma şi regândirea statutului şi rolului şcolii. Printre avantajele şcolii incluzive se semnalează şi optimizarea de ansamblu a calităţii educaţiei oferite, prin creşterea eficacităţii (în sensul măririi numărului de elevi care progresează corespunzător în şcoală) – de aici şi tendinţa unor autori de a utiliza în locul termenului şcoală incluzivă pe cel de „şcoală/educaţie eficientă (eficace)”[29].

Acest nou tip de educaţie, flexibilă, adaptată necesităţilor persoanelor cu C.E.S. presupune o detaşare de normativitatea educaţiei tradiţionale. Conceptul de strategie în educaţia integrată, pune accent pe „aplicarea inspirată, originală, creativă, în orice caz, într-o nouă manieră, a unor metode şi mijloace vechi, preexistente, acceptându-se chiar modificarea acestora “[30].

În esenţa lor, **strategiile educaţiei integrate** sunt „strategii de micro-grup,activ-participative, cooperative, colaborative, parteneriale, implicante, organizative şi socializante“[31]. Acestea, datorită atributelor lor, sunt adaptabile, putând fi cu uşurinţă multiplicate sau diversificate pentru a acoperi situaţiile noi. Aceste atribute caracterizează şi învăţarea, care trebuie să se realizeze în grupuri mici, să fie cooperativă, partenerială, activ-participativă, să se desfăşoare într-un mediu relaxant, plăcut .

In vederea integrării şcolare a copiilor cu cerinţe speciale pot fi identificate mai multe perspective:

• perspectiva individuală care pune accentul pe identificarea şi scoaterea în relief a problemelor specifice de învăţare ale fiecărei categorii de elevi cu cerinţe speciale;

• perspectiva de grup care se referă la relaţiile elevului cu ceilalţi colegi de clasă şi la modalităţile de rezolvare în grup a problemelor de învăţare sau la modalităţile de intercunoaştere între elevii cu C.E.S. şi restul elevilor ca o condiţie a acceptării şi recunoaşterii reciproce a valorii lor în grupul-clasă;

[28] UNICEF, 1995
[29] Vrăşmaş, Traian, Învăţământul integrat şi /sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001
[30] Ungureanu, Dorel, Educaţia integrată şi şcoala inclusivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000
[31] Idem

• perspectiva curriculară care poate acţiona şi prin flexibilizarea conţinuturilor şi adaptarea mijloacelor de învăţare la particularităţile individuale ale fiecărui elev, la dificultăţile specifice de învăţare, la tehnicile specifice învăţământului integrat (învăţare interactivă, modalităţi de sprijin şi suport, apelul la profesori itineranţi etc.).

Acestor perspective li se pot adăuga strategii definite de noul cadru de referinţă:

• valorificarea experienţelor cotidiene ale elevilor prin crearea unor portofolii situaţionale cu tipuri subsecvente ce se pot actualiza de la o situaţie la alta ;

• exploatarea cunoştinţelor şi experienţelor anterioare prin rezolvarea concretă a unor sarcini noi în grupuri mici sau perechi ;

• apelul la strategiile ludice (jocuri de rol, dramatizare, jocul didactic) ;

• folosirea problematizării şi a unor metode bazate pe aspecte de evidenţiere expresivă precum desenul, povestirea, modelajul etc. ;

• rezolvarea creativă a conflictelor din clasă, colaborarea cu familia şi valorificarea resurselor din comunitate cu tehnici de sprijinire a învăţării, predării şi evaluării ;

• degajarea unor activităţi educative bazate pe cooperare, negociere şi solidarizare în îndeplinirea unor sarcini de învăţare sau de lucru .

Cunoaşterea strategiilor educaţiei integrate este indispensabilă oricărui cadru didactic, care vrea să-şi asume responsabilitatea de a răspunde tuturor exigenţelor şi cerinţelor educative ale diverşilor elevi, care le calcă pragul clasei cu speranţa reuşitei. Educatorul trebuie să se plieze după fiecare caz, să-şi flexibilizeze demersul didactic pentru a satisface cerinţele educative ale fiecărui elev luat în parte şi ale tuturor la un loc.

Datorită complexităţii muncii sale, profesorul trebuie văzut în primul rând prin prisma personalităţii sale. Pe măsură ce educaţia, ca proces al dirijării dezvoltării omului, se dezvoltă continuu, profesorul devine specialistul de înaltă factură profesională a cărui activitate condiţionează din ce în ce mai mult formarea omului ca fiinţă bio-psiho-socială. Profesorul este «un agent socio – educaţional pentru că el organizează, conduce şi dă sens procesului didactic; dimensionează relaţia educativă, o instituţionalizează ca relaţie profesor-elev; comunică şi transmite valorile stocate de societate către noile generaţii care se pregătesc să intre în viaţa socială» *(Surdu, E., 2001, p.117).*

Profesorii sunt membri ai comunităţii şi pot aduce cu ei în şcoală anumite reflexe sau reminiscenţe ale stereotipurilor colective de percepere a persoanelor cu nevoi speciale, cu atât mai mult cu cât atitudinile pozitive nu pot fi impuse prin lege. De aceea, conştientizarea şi apoi abandonarea acestor atitudini restrictive poate duce la ameliorarea relaţiei pedagogice, oferind perspective mai largi pentru un progres vizibil în învăţare.

O problemă deosebit de importantă legată de atitudini, este aceea a modului de schimbare a lor. Adică, în ce măsură şi prin ce modalităţi, un individ poate să îşi modifice atitudinile referitoare la un anumit aspect al realităţii.

La baza acestui fenomen, stă funcţia persuasivă a limbajului, factorii implicaţi în schimbare putând fi grupaţi în patru categorii:

- Factori care se referă la emiţător (atractivitate, prestigiu – cu cât acestea sunt mai mari, cu atât persuasiunea este mai puternică);
- Factori care ţin de comunicarea în sine (mesajul logic, comprehensibil, este mult mai persuasiv decât cel ilogic şi nestructurat);
- Factori care ţin de canalul de comunicare (comunicarea directă este mai convingătoare decât cea indirectă);
- Factori care ţin de persoana care primeşte mesajul (atitudinea unui subiect inteligent este mai uşor de schimbat decât cea a unui subiect mai puţin inteligent; persoanele cu nivel educaţional diferit pot recepţiona în moduri diferite acelaşi mesaj, aceasta putând duce şi la atitudini diferite).

Trebuie luată în calcul şi relaţia existentă între atitudini şi comportamente, relaţie biunivoc determinativă. Atitudinea poate influenţa modul de comportare, iar, la rândul său, comportamentul poate exercita o influenţă asupra atitudinii. Se întâmplă ca o anumită categorie socială să fie atât de puternic reprezentată în planul mintal al unui individ, încât să manifeste un comportament pozitiv sau negativ, neluând în calcul caracteristicile efective ale obiectului concret.

Joao A. Lopes şi Isabel Monteiro au arătat că profesorii din şcolile de masă, precum şi cei din şcolile speciale consideră că elevii cu dizabilităţi nu vor putea avea satisfăcute nevoile educaţionale în clasele de masă fără un suport educaţional special. Majoritatea profesorilor din fiecare grup susţine ideea necesităţii unui proiect educaţional individualizat.

Modalităţi prin care profesorii pot dezvolta atitudini pozitive faţă de copiii cu CES şi pot contribui la schimbarea mentalităţilor colective faţă de aceştia:

- cunoaşterea condiţiilor care determină o situaţie de handicap şi a modului în care ele afectează este o componentă importantă a efortului de a promova atitudini pozitive, receptive faţă de copiii cu CES;
- contactul, asocierea şi implicarea zilnică în activitatea cu un copil cu CES reduce sentimentele de segregare, de teamă, animozitate;
- necesitatea de a fi întărit statutul şi prestigiul de a lucra cu copii cu CES este un alt aspect prin care se pot forma atitudini pozitive faţă de aceştia. Lucrul în învăţământul special nu este o penalitate sau o sancţiune.
- alegerea unor strategii psihopedagogice care să asigure un grad cât mai ridicat de reuşită, precum şi o colaborare deosebită între profesor – părinte – elev – activitate pot fi coordonate ale dezvoltării de atitudini pozitive. Se pot astfel combate expectanţele negative, blamarea victimei, lipsa încrederii în posibilităţile copilului;
- un mod de învăţare eficient este acela al imitării şi/sau identificării cu modele pozitive (Bandura). Astfel de modele pozitive trebuie oferite nu doar elevilor, ci şi profesorilor. (Neamţu, C., Gherguţ, A., 2000, p. 141)

În societate actuală, cunoaşterea trebuie să fie funcţională, utilă; înveţi nu doar pentru „a şti” şi a stoca o serie de informaţii din diferite domenii, pentru a demonstra cât de „educat eşti”, ci, înveţi pentru „a face”, pentru „a folosi” ceea ce ştii, pentru „a aplica” ceea ce ai acumulat, în folosul tău şi al celorlalţi. A şti ce să faci cu ceea ce ai învăţat este dezideratul major al educaţiei postmoderniste.

Bibliografie

Joao, A. L. & Monteiro, I. (2004) *Teachers'* perceptions about teaching problem students in regular classrooms

Neamţu, C. & Gherguţ, A. (2000) *Psihopedagogie specială – ghid practic pentru învăţământul deschis la distantă*, Iaşi, Editura Polirom

Surdu, E. (2001) Dimensiuni ale managementului educaţional, Timişoara, Editura Mirton :

Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2006

Ungureanu, Dorel, Educaţia integrată şi şcoala inclusivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000

UNICEF, Cerinţe speciale în clasă: Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor, Reprezentanţa specială UNICEF pentru România, Bucureşti, 1995

Vrăşmaş, Traian, Învăţământul integrat şi /sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti,

Glottodrama Method- Learning Foreign Languages Through Drama
Nature and Aims of the Glottodrama Project

prof. Constantinescu Ioana Camelia
Liceul de Arta "Gheorghe Tattarescu" Focsani

The Glottodrama project arises from the recognition of the great pedagogical value represented by the experiences of theoretical foreign language teaching, that is those experiences taken from the use of drama resources in the learning of foreign languages. A field of teaching experimentation that has revealed the great potential of this approach to linguistic learning but has also pointed out the limits of the experiences often carried out without the support of professional actors.

Attempts to apply theatre to foreign language education that have been limited mainly to the dramatization of given texts and that have represented an expansion of those already tested acting activities as the dramatization and role-play very common nowadays in the teaching practice inspired by the communicative approach.

In other words these experiences couldn't fully exploit the pedagogical potential of all those activities and techniques used in the typical Drama workshops which target the actors' training. Therefore the project has tried to intensify these experiences overcoming the simple formula of "theatre in a foreign language", that often runs the risk of overshadowing the acting aspects enhancing the linguistic and formal aspects or not concentrating adequately on the laboratory phase run by the professional of acting. The general idea is to integrate the language training path with a specific work on the reciting aspects that free the capacity to make linguistic acts adequate to real communicative situations, including paralinguistic aspects, mastering a higher level of means of expression and a greater understanding of their pragmatic effects.

The Glottodrama is a flexible methodology that can be fitted to any level of knowledge and to any educational context: from the elementary level of study in order to familiarize with the language to higher levels in order to know and master deeper linguistic and "trans-grammatical" aspects.

Therefore the Glottodrama can be conceived and stand alone as the main language course but also as a parallel activity, that integrates those courses based on different methodological options.

It does not clash with the already existing learning programs of the different European school systems, but it proposes a new learning opportunity aiming first of all at the gaining of oral skills.

Targets of the project

The first language targeted by the project has been Italian for foreigners. The core of the project has been the creation, experimentation and scientific formalization of a methodology for foreign language teaching through theatrical resources able to clearly point out theoretical principles, application rules and learning goals. This is because the project has aimed at the introduction of an independent methodology that does not simply represent the mere integrative support to other learning courses, but it is able to present itself also as a self-sufficient path competitive to other teaching methodologies. To achieve this we have tried to overcome the improvisation, the subjectivity or the incompleteness of other experiences.

In fact our preliminary injury into the experiences carried out at an international level has highlighted that almost no application of theatre to language learning has made a systematic evaluation of the results reached not only from a qualitative point of view (measurements of the results achieved by the students according to the competence describers of the Common European Framework). The experimentations made required the production of original learning material and specific training of the teachers (language and drama teachers).

Following the good results reached with the learning of the Italian language, the project intends to apply the methodology to the teaching of other European languages.

Learning how to drive the language: from the linguistic competence to the communicative competence

Learning a foreign language is like learning to drive a car more than studying the bases of theoretical physics. That is why the main target of language learning is “to know how to do” rather than “to know”. While the concept of linguistic competence stresses the capacity of producing and understanding statements efficiently, that is to say correctly according to the grammar and lexical rules of the code, the concept of communicative competence stresses the capacity of understanding and producing effective the statements adequate to purposes and suitable to contexts.

This “car driving” metaphor is illuminating also from other points of view. We make our way through the traffic using road signs whereas we make our way through the flow of communication using “grammatical signs”. If we get in the lane of a “question”, marked by the tone of the voice, by lexical means or by a question mark, we will find other signs along the way (how, why, when, where). To interpret them or to use them correctly means to cause no accidents (misunderstandings) and to reach the expected destination safe and sound (to understand and to be understood).

The Pedagogical Challenges of Glottodrama

Knocking down the psycholinguistic and cultural walls

Glottodrama wants to challenge first of all a psycholinguistic and intercultural critical point found in different methodological solutions at more advanced learning levels as well, that is to say the difficult psychological switch from the perception of the foreign language as *other’s language*, peculiar feature of an extraneous community of native speakers to the perception of L2 as my own language, an element of my personal communicative resources to be employed even in strongly emotionally colored interactions, when it is necessary to free the linguistic creativity. This concept intends to put into practice a political-cultural principle established by the Common European Framework for Languages, according to which a real *multilingualism* can only be realized if the language learning process *transfers the whole personality of the student into the new language* and not only some aspects of it limited to particular domains of use. If this process is not fully done, the capacity of social interaction and the personal autonomy are restricted.

The goal is reached if the development of the linguistic competence is related to social context expansion of the use to such an extent to cover the whole range of the communicative domains in which the learner participates.

It is an obvious process of circular nature that gains progressive results and, in the case of a L2, can be so schematized:

Learning → Social domain exploration → Pragmatic competence development → Acquision.

The 10 Pedagogical Principles of Glottodrama

1. **Supremacy of the student's personality.** Really learning a language means transferring the entire student's personality in the second language, not only a part of it. Time and modality of this process are subjective and individual.
2. **Language teaching is interdisciplinary by its nature**. At least according to the standard of a communicative approach with a humanistic orientation, foreign language teaching, meant as a path towards communicative competence, is interdisciplinary by nature.
3. **The pleasure of "learning by doing" is the propeller of motivation**. A language pedagogy centred on the student must be based on the operational pleasure of learning.
4. **Glottodrama is a kind of project work**. The drama-based class is a specific project work (text project) based on tasks and its procedural syllabus (task-based syllabus) is the best possible path towards the communicative performance.
5. **The holistic principle**: **learning to communicate involves body and mind**. A language is better learned if the whole person, body and mind is involved in the teaching activity. A very deep-rooted principle in the whole story of actors' training as well.
6. **Priority of intercultural and social dimension**. From the others' language to my language. From an intercultural point of view, the objective of language learning must be that of changing the subjective student's attitude towards the foreign language.
7. **Primacy of semantics in language pedagogy**. If language as a tool of communication is the subject matter, the *intensive* understanding of its texts (semantic and pragmatic dimension) is an acquisitional priority when compared with the *extensive* learning of its grammar and vocabulary (morphological-syntactic dimension). Moreover, form is better learned when the student's attention is directed to meaning.
8. **Pragmatic principle of communication**: language is a form of action aimed at the achievement of goals.
9. **Decisive function of paralinguistic aspects**. Paralinguistic elements in communication have a strategic relevance, and determine, often in a decisive way, not only the efficiency of communication, but most of all its effectiveness, that is its adequacy to the goal.
10. **Professional actors and social actors.** In the professional actor's training, the goal is to interpret a character "different from oneself" in front of an audience. In the drama-based language training the goal is to better interpret oneself in front of the social audience. This is the theatrical specific of Glottodrama.

DIFERENŢIERE SAU INTEGRARE A CONŢINUTURILOR?

OPRIŞ - SÎRCA LIGIA ANDRADA

În zilele noastre, cunoaşterea umană se află într-un proces continuu de diferenţiere, luând fiinţă noi discipline care se adaugă celor deja existente. Fiecare disciplină nou formată luptă pentru propria consacrare nu numai în plan ştiinţific, dar şi în planurile de învăţământ. Şi pentru că şcoala nu poate rămâne în urma dezvoltării cunoaşterii, adaugă noi discipline în planurile de învăţământ. Această activitate atinge la un moment dat un prag de saturare, dată fiind dimensiunea limitată a planului de instruire şi a receptivităţii informaţionale a elevilor. Ca atare, apar unele consecinţe negative: mărirea rapidă şi excesivă a activităţilor şcolare, aglomerarea de cerinţe, accentuarea predării în dauna învăţării, apariţia redundanţei informaţionale.

În asemenea condiţii, în învăţământ, tendinţei de diferenţiere încearcă să i se opună tendinţa de integrare. “Explozia informaţională” conduce nu numai la creşterea cantitativă a cunoştinţelor, ci şi la esenţializare, la integrare. Esenţializarea poate fi exprimată prin ceea ce Mircea Maliţa a numit “legea cunoştinţelor descrescânde”. Potrivit acestei legi, în condiţii de creştere exponenţială a informaţiei, “volumul cunoştinţelor utile descreşte, crescând însă instrumentarul minimal cu care prelucrăm faptele de care avem nevoie” (J. W. Botkin, M. Maliţa, Orizontul fără limite al învăţării, Bucureşti, 1981, Ed. Politică, pag. 25). Prin urmare, în locul coincidenţelor dintre obiectul de învăţământ şi disciplina ştiinţifică, se optează pentru “câmpuri cognitive integrate” care transced graniţele dintre discipline (L. Vlăsceanu şi colaboratori, Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în Curriculumul învăţământului obligatoriu, Ed. Polirom, Iaşi, 2002).

Planul-cadru pentru învăţământul preuniversitar din ţara noastră caută o soluţie pentru această problemă. Deşi nu este o rezolvare ideală, modul de organizare al disciplinelor din învăţământ, încearcă să sugereze intenţia de a găsi soluţii pentru integrarea cunoştinţelor. Astfel, obiectele de învăţământ sunt grupate pe arii curriculare.

În concepţia autorilor, aria curriculară reprezintă un grupaj de discipline care au în comun anumite obiective de formare. Între cele şapte serii curriculare există un echilibru dinamic. Raportul dintre ariile curriculare se modifică în funcţie de vârsta elevilor şi de specificul vârstelor curriculare (Curriculum Naţional, pag. 5).

O asemenea organizare a conţinuturilor şcolare/preşcolare, prin integrarea conţinuturilor, cu toate avantajele sale, şi-a dovedit propriile dificultăţi şi limite:

- Imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoaşterii specializate;
- Dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea obiecte integrate de învăţământ;
- Lipsa de tradiţie pedagogică a integrării;
- Opoziţia latentă sau activă a educatorilor faţă de tendinţele integratoare.

Această raportare are deja o tradiţie, de aceea, dezbaterea şi analiza pedagogică se menţin încă în actualitate. Această tendinţă preocupă sistemele de învăţământ de pretutindeni.

În organizarea conţinuturilor, s-a pus şi se pune accent fie pe o informaţie generală, cât mai cuprinzătoare, fie din contră, pe cultivarea timpurie a specializării profesionale. Sensurile şi domeniile de cuprindere a culturii generale şi specializării, sunt istoric constituite, prin urmare se schimbă odată cu modificările în cunoaştere, cultură, societate şi viaţa productivă. Spre exemplu, într-o anumită perioadă, cultura generală putea cuprinde cât mai multe informaţii din lumea culturii umaniste, la care s-au adăugat apoi şi cele din unele domenii ale ştiinţei. Astăzi, cultura umanistă şi cultura ştiinţifică sunt completate cu elemente ale culturii tehnologice.

În perspectivă, este de aşteptat ca cine nu are abilităţi de operare cu calculatorul, cu greu să poată pretinde că are o cultură generală adecvată acestei etape.

Între experienţele consacrate de organizare ale conţinuturilor învăţământului pot fi catalogate ca inovaţii: abordarea interdisciplinară, predarea integrată a cunoştinţelor, organizarea modulară, învăţarea asistată de calculator.

Interdisciplinaritatea a apărut ca reacţie la dezintegrarea spaţiului intelectual modern, fiind „o măsură de apărare disperată care vizează păstrarea caracterului global al intelectului” (Mohammed Allal Sinaceur, Interdisciplinaritatea şi ştiinţele umane, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1986, Colecţia Idei contemporane, pag. 7).

“Marile probleme ale lumii contemporane, problematica economică, morală sau estetică se pretează în mod cu totul special la o tratare interdisciplinară; în acelaşi timp interdisciplinaritatea apare ca o consecinţă logică a integrării tuturor tipurilor de conţinuturi în perspectiva educaţiei permanente. Probabil, soluţia de aplicat nu este nici interdisciplinaritatea totală, nici învăţământul pe materii concepute în maniera tradiţională; o combinaţie între aceste două formule, realizată în funcţie atât de exigenţele ştiinţelor contemporane şi de diferite activităţi sociale, cât şi de exigenţele psihologice ale diferitelor vârste pare mai realistă şi mai eficace” (UNESCO, Reunion sur la methodologie de la reforme des programes scolaires, Doc. ED. 76/Conf. 640/3, pag. 18).

Deşi avantajele unei asemenea abordări sunt evidente, totuşi disciplinele de studiu constituie şi astăzi în multe sisteme şcolare axele curriculumului şi rămân în continuare principiile organizatoare cele mai pregnante în învăţământ.

Trebuie să amintim faptul că, Comenius a denunţat cu tărie încă din 1657 tendinţa de fărâmiţare a ştiinţei în discipline fără legătură între ele. Remediul la această dezbinare internă ar fi, spunea el, pedagogia unităţii (pansophia). Astăzi, perpetuarea cunoaşterii a găsit alte suporturi decât memoria oamenilor. Perspectiva s-a schimbat: se acordă mai multă atenţie omului care urcă decât drumului pe care-l urmează.

Predarea integrată cunoaşte o extensie relativ rapidă, în primul rând datorită faptului că răspunde unor preocupări privind natura ştiinţei. Cei mai serioşi paşi în predarea integrată s-au făcut în învăţământul preşcolar şi primar, dar şi în învăţământul gimnazial şi liceal. Predarea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a ştiinţei cu societatea , cultura, tehnologia. Cu toate acestea, se întâmpină o serie de dificultăţi, ce ţin în primul rând de schimbarea mentalităţii cadrelor didactice, înlăturarea comodităţii, a inerţiei. Integrarea rămâne, în continuare, o problemă controversată.

În predarea/învăţarea conţinuturilor învăţământului preuniversitar este din ce în ce mai prezentă tendinţa de organizare a acestora dintr-o perspectivă integrată. Dilema bine cunoscută a predării pe discipline de sine stătătoare sau pe baza integrării conţinuturilor în “câmpuri cognitive integrate” care transcend graniţele dintre discipline, a învins se pare, cea de-a doua variantă.

Integrarea conţinuturilor vizează stabilirea de relaţii strânse, convergenţe între elemente. Literatura de specialitate identifică următoarele posibilităţi: integrare intradisciplinară, multidisciplinară, pluridisciplinară, interdisciplinară, transdisciplinară.

În teoria, dar mai ales în practica educaţională, se foloseşte termenul generic de “integrare interdisciplinară” a conţinuturilor, pentru a acoperi toate perspectivele, cu excepţia interdisciplinarităţii. Specialiştii ne avertizează însă, că în aceste situaţii ar fi preferabil să se vorbească de perspective nondisciplinare.(D’Hainaut, Programe de învăţământ şi educaţie permanentă, Bucureşti, EDP).

Organizarea şi predarea interdisciplinară a conţinuturilor au reprezentat şi reprezintă încă axele curriculumului tradiţional. Integrarea interdisciplinară „este operaţia care constă în a conjuga două sau mai multe conţinuturi interdependente aparţinând aceluiaşi domeniu de studiu, în vederea rezolvării unei probleme, studierii unei teme sau dezvoltării abilităţilor. Spre exemplu, integrarea

datelor istorice ale câtorva ţări pentru a înţelege dinamica de ansamblu a unei epoci.” (Dictionnaire actuelle de l’education, Guerin, 1993).

Avantaje:

- justificarea pedagogică a acestui mod de abordare a conţinuturilor constă în aceea că ea oferă în mod direct, atât profesorului cât şi elevului, o structură care respectă ierarhia cunoştinţelor anterioare dobândite;
- în plus, abordarea intradisciplinară este securizantă: pe măsură ce avansează în materie, elevul îşi dă seama de drumul pe care l-a parcurs.

Dezavantaje:

- transferul orizontal de la o disciplină la alta al celor ce învaţă se produce puţin şi de regulă la elevii cei mai dotaţi;
- perspectiva interdisciplinară a condus la paradoxul „enciclopedist specializat”, care închide elevul şi profesorul într-o tranşee ;
- în devotamentul său pentru disciplină, profesorul tinde să treacă în planul doi – elevul.

Sunt glasuri care se ridică împotriva conceptelor de integrare şi interdisciplinaritate, motivul fiind noutatea, iar în învăţământul actual ceea ce este nou acum, mâine va fi schimbat că e demodat. Nu de mult lecţia avea valoare, dacă se făceau legături interdisciplinare. Acum, când proiectezi unitatea de învăţare,trebuie să ai în vedere ce faci în perioada respectivă la celelalte materii. Este tipul de activitate unde cunoştinţele sunt transferate de la o activitate la alta. Prin intermediul acestor activităţi se urmăreşte realizarea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat.Toate acestea stimulează şi dezvoltă spiritul de observaţie, modelează procesele afectiv - motivaţionale, capacităţile moral – volitive, înlesneşte comunicarea şi inserţia socială mai ales atunci când jocul îmbracă formă colectivă, dezvoltă capacităţile psiho – motorii.

Integrarea conţinuturilor şcolare este o necesitate şi un deziderat. Strategiile de predare/învăţare integrată, precum şi nivelurile la care aceasta se realizează sunt condiţionate de o multitudine de factori, de natură obiectivă, dar şi subiectivă. Aceste strategii având atât avantaje, cât şi dezavantaje.

În dorinţa noastră de a fi moderni, de a inova practica şcolară trebuie prudenţă, întrucât echilibrul între extreme (diferenţierea pe discipline sau integrare totală) se pare că este soluţia cea mai eficientă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Allal, Sinaceur, Mohammed, Interdisciplinaritatea şi ştiinţele umane, Bucureşti, Ed. Ştiinţifică, 1986, Colecţia de idei contemporane
2. Botkin, J.W., Maliţa, M., Orizontul fără limite al învăţării, Bucureşti, Ed. Politică,1981
3. D’Hainaut, Programe de învăţământ şi educaţie permanentă, Bucureşti, EDP
4. Dictionnaire actuelle de l’education, Guerin, 1993
5. Vlăsceanu, Lazăr şi colaboratori, Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în Curriculum-ul învăţământului obligatoriu, Iaşi, Ed, Polirom, 2002

UNESCO, Reunion sur la methodologie de la reforma des programes scolaires, Doc. Ed. 76/Conf. 640/3

CREATIVITATEA LA ELEVI
-studiu de specialitate-

Prof. Dragomir Claudia Tamara
Școala Gimnazială “C-tin Gheorghiță” Podari, Dolj

Strategia educării creativităţii la elevi

Oportunitatea cercetărilor psihologice privind dezvoltarea gândirii ştiinţifice la elevi izvorăşte din principalul scop al învăţământului mondial contemporan, care constă în dezvoltarea capacităţii societăţii de a se perfecţiona şi reînnoi permanent prin cultivarea creativităţii, a capacităţii de predicţie şi de decizie şi prin penetrarea tot mai profundă a spiritului ştiintific actual în toate formele de învăţământ.

Întrucât ştiinta constituie factorul primordial al progresului social actual, gândirea ştiinţifica nu mai este o trasătura proprie numai omului de ştiinta, cercetatorului profesionist, ci devine o condiţie din ce în ce mai impetuos necesară în toate domeniile de activitate umană. Educatorul are sarcina conducerii active a procesului de dezvoltare intelectuală.

Depistarea capacitatilor creatoare şi modalităţi de cultivare

Cercetările de psihologie genetică şi psihopedagogie contemporană demonstrează că trăsăturile psihologice ce constituie particularităţi de vârstă, legile şi mecanismele formării personalitătii cer utilizarea acelor metode şi procedee care se dovedesc apte să stimuleze dezvoltarea, s-o orienteze în direcţia obiectivelor educaţionale. De aceea este necesar ca procesul de învaţământ să se bazeze nu numai pe nivelul actual al dezvoltării, adică pe funcţiile psihice de-acum formate, ci şi pe capacităţile potenţiale pe funcţiile în formare, cu alte cuvinte, pe zona dezvoltării imediate.

Aflat în faţa unor situaţii noi, în faţa dificultaţilor, a problemelor de orice natură, intelectul uman începe să facă investigaţii. Activitatea de investigare începe în momentul în care vechile căi de acţiune se dovedesc insuficiente.Prin caracterul ei de a fi în căutarea noului, investigarea se află într-un raport de independenţă cu gândirea şi imaginaţia creatoare. În orice activitate de investigare există şi un cuantum de creaţie.

Căutarea sau investigarea ştiinţifică constituie genul proxim al euristicii. Aşadar, investigarea ştiinţifică presupune căutarea creatoare şi optimizată a noului. Investigarea este componenta fundamentală a activităţii de descoperire ştiinţifică. Elevul rareori este pus în situaţia de a investiga ceea ce este nou, pentru a descoperi adevăruri deacum cunoscute.Ceea ce este cu deosebire important de evidenţiat este caracterul de noutate pentru elev. La elevi, investigarea poate avea şi un caracter spontan, manifestandu-se prin căutări în diverse direcţii, prin dorinţa de a afla informaţii diferite, pentru a satisface o curiozitate simplă. La elevi, activităţile investigative spontane sunt foarte interse şi variate.

Investigarea organizată capătă caracterul de cercetare.În cadrul acestui studiu, avem în vedere acest tip de investigare, ca cercetare sistematică şi amanunţită pentru a descoperii ceva nou pentru elev. Prin cultivarea în şcoală a acestui nivel de investigare, se asigură condiţia dezvoltării gândirii ştiinţifice la elevi.

A. Teste este de identificare şi stimulare

Înainte de a vorbi de teste de identificare şi stimulare, cercetările în domeniu arată că există interacţiune între creativitate, inteligenţă, randament şcolar, conţinutul învăţământului şi rezultatele învăţării.

a. inteligenţa a cunoscut numeroase definiţii.“Capacitate de adaptare mintala la situaţii noi”(Claparede şi Stern).Capacitate ce exprima nivelul dezvoltării mintale ca factor de disponibilitate şi operativitate, în cadrul unor situaţii noi.

b. randamentul scolar reprezintă nivelul, calitatea, valoarea şi eficienşa teoretico-aplicativă la care a ajuns elevul la un anumit momentdat (îndeosebi în momentele finale), în procesul învăţării (instruirii).El poate obiectiva într-un coeficient, ca rezultat al raportului dintre conţinutul învăţamântului, prevăzut în documentele de învaţamânt (planuri, programe, predare) şi rezultatele învăţării, înmulţit cu 100.Când asigura un raport de 100=100%, înseamnă randament maxim. Raportul poate varia între 1/(0,1…1).100=10%…100%.

Randamentul şcolar este o condiţie a creativităţii, în situaţia în care este obţinut în condiţiile elevului "subiect al educaţiei", atunci când este bazat pe învăţătura euristică. Cercetarea pedagogică evidenţiază că nu este întotdeauna în concordanţă cu randamentul şcolar, inteligenţa şi creativitatea.

B. Metodele de depistare şi măsurare a creativităţii

Folosind anumite metode se poate depista potenţialul creativ al individului.Acesta se poate realiza prin teste, printre care menţionăm: teste de inteligenţă, teste de aptitudini şi teste de creativitate.

1. Teste de inteligenţă (evidenţiate prima dată de psihologul Stern, 1912). Testele de inteligenţă au 80 de itemi.Pe baza răspunsurilor se calculează punctele [P] şi cerinţele [C], precum şi coeficientul de inteligenţă.Coeficientul de inteligenţă este dat de raportul dintre vârsta mintală (intelectuală), V.I. (stabilita prin test) şi vârsta cronologica (pe baza de buletin şi act de naştere), V.C., înmulţit cu 100.

2. Teste de aptitudini – cuprind itemi specifici depistării şi măsurării unor anumite aptitudini (tehnice, artistice, matematice, etc.).

3. Teste de creativitate iniţiate de J.W.Getzelas şi P.W.Jackson. Printre acestea menţionăm: testele de asociaţii verbale, teste de forme ascunse, teste de povestiri incomplete (neterminate),teste de construcţii (formulari) de probleme.

C. Metode de stimulare a creativităţii

Pentru stimularea creativităţii se folosesc o serie de metode, care pot fi grupate în: metode logico-matematice, metode psihosociale şi metode aplicative şcolare.

a. Metode logico-matematice, pot îmbraca diverse forme:

- Inventarul de atribute (însusiri). Se alcătuieşte lista componentelor unui obiect, la fiecare componentă se precizează însuşirile(atributele) : culoare, forma, greutate, diverse dimensiuni, etc. Se cere să se schimbe locul componentelor şi atributelor, pe rând, ca să se obţină cât mai multe variante ale obiectului.
- Încrucişarea forţată. Se alcătuieste un portret robot, cu cât mai multe detalii ale unui obiect (fenomen, etc.), pe care urmărim să-l transformăm. Se alege dintr-un eşantion diversificat un alt obiect (produs, etc.) şi se procedează la descrierea lui analitică. Se cere "altoirea" detaliilor pe un trunchi unic, încercând să se realizeze, în mod creativ, o încrucişare forţată.

Analiza morfologică. Se divide o problemă complexă în cât mai multe probleme independente şi se notează separat, pe câte un cartonaş (fişa).Se împart cartonaşele (fişele) la întamplare, în grupe de câte 12, citindu-le rapid în acestă grupare; se crează câteva momente de relaxare cu caracter distractiv (anumite glume, jocuri, etc.), se recitesc apoi cartonaşele (fişele) şi se clasează dupa 3…4 parametrii posibili, complementaritatea soluţiilor, a dimensiunilor, etc. Spre ex. Se cere să se alcătuiască un tabulator (listă generala),

compusa din 3…4 benzi de hârtie, pe care sunt notate informaţiile respective, iar apoi, prin permutari, de sus în jos, se direcţionează soluţiile de perspectivă.

- *Matricea descoperirilor*. Este o variantă a analizei morfologice, deosebirea constă în aceea că se cere ca informaţiile să nu fie tabulate pe benzi de hârtie, ci într-un tabel cu doua intrări.
- *Tehnica catalogului*: se porneşte de la un produs ce trebuie perfecţionat, se selectează la intamplare dintr-un catalog ilustrat de materiale publicitare, caracteristici la realizarea procesului perfecţionat.
- *Extensia limitelor morfologice*. Se introduce imaginativ un obiect într-un context perceptiv. Se prezintă un nou ansamblu (obiectual), deosebit de primul. Se cere reintegrarea funcţională a primului obiect, cu noul ansamblu.

b. Metode psihosociale (de creativitate în grup).

Printre metodele psihosociale menţionăm:asaltul de idei (brainstorming-ul), tehnica ideilor (ideea engineering) şi sinectică.

Asaltul de idei (brainstorming-ul) este modalitatea complexă de a elabora (crea) în cadrul unui anumit grup, în mod spontan şi în flux continuu anumite idei, modele, soluţii, etc., noi, originale, necesare rezolvării unor teme sau probleme teoretice sau practice. Asaltul de idei este metoda de căutare şi creaţii individuale, precum şi de confruntare şi omologare a ideilor, soluţiilor, etc., descoperite în grup. Ea este atât o metodă de studiu, de învăţare, cât şi o metodă de investigare ştiinţifică de creativitate.

Ideea engineering (tehnica ideilor)., etapele şi cerinţele de rezolvare a metodei “ideea engineering” sunt asemănătoare cu ale asaltului de idei. Deosebirea constă în aceea ca grupul de experţi dirijează dezbaterea (“masa rotundă”), după o anumită tematică dinainte stabilită, de care trebuie să ţină seama participanţii. De asemenea, atenţia participanţilor este orientată de anumite întrebări-anchetă, la care participanţii îşi spun părerea, elaborează idei, soluţii, variante, etc.Desigur, grupul de experţi oferă posibilitatea ca participanţii să-ţi manifeste spiritul ideilor, soluţiilor, variantelor, etc., cât mai originale. Are avantajul că reduce timpul de desfăşurare a şedinţelor, diminuează eforturile şi concentrează imaginaţia şi gândirea creatoare a participanţilor spre idei cât mai valoroase şi eficiente.

c. Activităţi şcolare şi extraşcolare creative. Activitatea şcolară şi extraşcolară constituie un cadru favorabil dinamizării creativitaţii, prin: munca independentă în laboratoare, ateliere şi cabinete şcolare; rezolvarea temelor pentru acasă; elaborarea subiectelor (temelor complexe) specifice tuturor domeniilor de specialitate; cercuri ştiinţifico-aplicative; expoziţii ale elevilor (studenţilor), simpozioane, sesiuni ştiinţifice, mese rotunde, concursuri, olimpiade, etc., documentarea şi investigarea independentă.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, I. (2007), *Metode de învăţământ*, Ed. a IV-a. Iaşi, Polirom.
2. Cerghit, I. (2002), *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii*, Bucureşti, Editura Aramis.
3. Cerghit, I, Vlăsceanu, L.(1988), *Curs de pedagogie,* Bucureşti: Tipografia Universităţii din Bucureşti.
4. Cocoş, C. (2002*), Pedagogie,* Ed. a II-a, Iaşi Polirom

Dezvoltarea competentelor sociale prin inovație și creativitate în activitatea didactică

Profesor, Mihaiela Jecherean
Liceul cu Program Sportiv „Cetate”, Deva -Hunedoara

„Ia toate deciziile învață gândintu-te la persoana care ai vrea să devii.”(Dr.Paul Homly)

Când spui INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE în activitatea didactică formală sau non-formală, înseamnă că vrei, să aplici abordări inovative, să ajuți, să cunoști, să îți dorești să fi acolo, să te dedici, să fi creativ, să răspunzi la nevoi, dorință sau suferința aproapelui tău - de la teorie, la practică. Oricine poate deveni un bun formator de caractere și bune practi dacă îți dorește implicare în proiecte și implementare lor fără a fi retribuiți financiar sau a beneficia de un favor. Rolul de formare, se găsește într-o relați bună cu educația, oricare ar fi ea. Educația de la teorie la practică, oferă posibilitatea contactului direct cu realitatea și nevoile comunității în care trăiești pentru a veni în ajutorul celor mai puțin norocoși, a fi util, folosinind deprinderile cu care ești înzestrat și experiențele dobândite de-a lungul vieții, prin educație și cultură. Educația are sarcina de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale. Cultura se referă în general la o activitate umană, considerată ca „o serie de caracteristici distincte a unei societăți sau grupă socială în termeni spirituali, materiali, intelectuali sau emoționali”(definiție dată de UNESCO).

Consider că fiecare dintre noi am desfășurat activități inedite, bordând diverse registre, fiind generoase în creativitate , se întâlnesc prin psisma proiectelelor educaționale în scopul înbunătățirii actului educațional. Activitățile abordate sunt parte din bogăția experienței mele, împărțite în diverse categorii:

social (oricine are o abilitate, pricepere sau talent, pe care le pune la dispoziția unei persoane/ grup, în folosul comunității, nevoilor speciale, companii);

ecologic (igienizare, colectarea selectivă a deșeurilor, reciclarea diferitelor materiale, importanța protejaării mediului în școli);

cultural-artistic (promovarea orașului, zone de inters istoric, organizarea de evenimente, promovare instiituțiilor și serviciilor în cadrul comunității, activități în relații cu publicul);

sănătate (campanii de educație pentru o alimentație sănătoasă, combaterea obezității la copii prin sport și nutriție, activități de consiliere parentală, servicii pentru pacienții din spitale și celor vârstnici neajutorați);

sportiv (promovarea sportului prin diverse acțiuni adresate copiilor activi, cu o bază motrică solidă și nu bagaj de pregătire fizică, teoretică și experiențială)

turistic (promovarea zonelor turistice din imprejurimi, obictivele turistice unice/ inedite, Cetatea Devei, Parcul Național Retezat, stațiunile montane din județul Hunedoara, Rezervația de zimbrii-Hațeg, Lacul de acumulare Cinciș,Castelul Huniazilor- HD, Peștera Bolii-Petoșani, ruinele cetății Sarmizegetusa Regia, Ulpia Traina Sarmizegetusa, refacerea marcajelor turistice pe traseele montane).

Atunci când te implici în proiecte, în beneficiul unei cauze sau al comunității tale, nu contribui doar la dezvoltarea lor, ci și la dezvoltarea ta personală si profesională. Învață, experimentează, lucrează în echipă, munca în echipă dă roade negreșit. Cercetările realizate de-a lungul timpului au arătat că șansele de a deveni un adult **competent social și inovator,** cresc dacă vârsta la care se începe educația din acest punct de vedere este mai mica. Competența socială se refera la capacitatea de a relaționa într-un mod adecvat cu alte persoane, având deschidere de a coopera și corobora în cadrul unui grup (anturaj) de persoane, intr-un mod pozitiv si agreat. Din experiența mea împărtășesc o parte din diversitatea proiectelor derulate, aferente categoriilor enumerate mai sus și simbioza cu diferite organizații, realizate intr-o perioadă mai recentă. Fundația Progress –**„Al Treilea Spațiu al Cetățenie active”** - Particip, deci exist! S-au abordat următoarele domenii: drepturile omului, activism civic, dezvoltarea comunitară, dezvoltarea socială;

Fundația The Dukeof Eninburgh s Intrnațional - **Programul Award**, program adresat tinerilor pentru dezvoltarea abilităților de viață și voluntariat, individual, necompetitiv, echilibrat, progresiv inspirațional, distractiv și abordat prin perseverență;

Festivalul Internațional de teatru pentru tineret **”Experiment”,** membru în AITA/IATA din 2017 (singura școală din țară), promovarea imaginii județului Hunedoara și a Municipiului Deva ca punct de reper în plan istoric, cultural-artistic (ex.teatru stradal) internațional al evenimentelor pentru comunitate prin promovarea și educarea tinerilor, intr-un mediu inedit și tranparent;

Noaptea Muzeelor **„Susținem educția și cultura”**- Paradă costumelor și personajelor de poveste, moment cultural-artististic și sportiv, cu implicarea copiilor de vârstă mică;

„Ziua Europeană a Soptului Școlar”- mobilizarea tinerilor în diversitatea acțiunilor sportive; Promovarea acțiunilor sportive prin „Vânătoarea de comori”, Fun Gym, orientare,...;

„Mânâncă sănătos, fă sport!” - Fundația Wings – campanie împotriva obezității infantile – consiliere psihologică, de nutriție și sport, oferite atât copiilor cât și părinților;

Let s Do It, România - acțiuni de educare a tinerilor în reamenajare spații destinate diverselor categorii sociale și alte proiecte create pentru a proteja mediul și a contribui la rezolvarea problemei deșeurilor și igienizarea diferitelor locații (Cetatea Devei și împejurimile ei, parte din Parcul Național Retezat și M-ții Retezat, în colaborare cu Serviciul Salvamont Hunedoara);

Refacerea marcajelor turistice - (cruce galbenă, bandă roșie/ galbenă, punct roșu) pe traseele din masivul Retezat – ”Căldarea Bucurei” și Vf. Peleaga, Vf. Custura Bucurei și Vf.Bucura II, Cicuitul parțial al lacurilor: Ana, Florica și Lia.

Oricare ar fi motivația, implicarea ta e valoroasă. Educația non-formală, are o puternică sursă de experiențe, învățare intr-un mediu relaxant, liber, fără constrângeri, inspirațional, asigurând un climat motivațional pentu inovație și creativitate, formând abilități de cooperare, coroborare, comunicare, învățare activă atât adulților dar mai ales tinerilor. Educă adaptibilitatea, flexibilitatea, inițiativa, autonomia, asumarea responsabilității. Toate aceste activități sunt desfășurate în mediul școlar dar și în afara lui și tind a dezvolta principii, abilități de viată, intelectuale și morale ale indivizilor. Din studiile lui David Kolb, schițe - Ciclul învățării experientiale, rezultă: **Ce aud – uit, Ce văd – îmi amintesc, Ce fac – înțeleg.**

20% 30% 90%

BIBLIOGRAFIE:

http://autori.citatepedia.ro/de.php?a=Dr.+Paul+Homoly, https://www.voluntareuropean.ro/beneficii.php

https://ro.wikipedia.org/wiki/Cultur%C4%83

METODE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII

PROFESOR STOICA MARICICA
COLEGIUL TEHNIC „MIHAIL STURDZA”-IAȘI

Dezvoltarea creativității este unul dintre scopurile bine definite ale educației deoarece toți ne dorim elevi creativi, spontani, capabili să se adapteze situațiilor noi și să depășească dificultățile. A crea înseamnă a produce ceva nou, a concepe, a compune, a înființa sau a întemeia. Din această perspectivă, acordăm o importanță deosebită în demersul didactic acelor metode menite să stimuleze originalitatea, flexibilitatea și fluența ideilor elevilor. Dintre aceste metode aminitim:

1. Brainstorming sau asaltul de idei dezvoltă calitatea. În cadrul aplicării acestei metode se respectă câteva reguli: se elimină criticismul, se lasă liberă manifestarea imaginației, este stimulată apariția a cât mai multe idei, e permisă preluarea ideilor emise de alte persoane și dezvoltarea lor. Evaluarea și selectarea soluțiilor se realizează după 2-3 zile.

2. Sinectica sau metoda analogiilor importante:I. transformarea straniului (necunoscutului) în ceva familiar II. transformarea familiarului în ceva straniu. O ședință de sinectică presupune parcurgerea a patru pași: a) profesorul prezintă tema / problema care trebuie rezolvată; b) problema este reformulată de grupul de elevi așa cum a fost înțeleasă; c)are loc îndepărtarea de problemă prin transformarea a ceea ce este familiar, cunoscut în straniu; d) se reconverteşte straniul în familiar.

3. Philips 6-6 – se împarte clasa în grupe de 6 elevi, fiecare grupă desemnează un moderator; profesorul oferă în scris fiecărei grupe o problemă; problema este dezbătută aproximativ 6 minute; la sfârșit moderatorul prezintă lista cu soluții.

4. Metoda Frisco- există și aici două principii / etape, este un fel de brainstorming regizat, moderatorul distribuie fiecărui participant câte un rol care să-i acopere o anumită dimensiune a personalității.

5. Metoda 635 sau brainwriting – se formează grupe de câte 6 elevi, fiecare grupă este dispusă în jurul unei mese, se notează pe o foaie 3 soluții la o problemă dată în decursul a 5 minute; apoi, foaia se transmite altei grupe care notează alte 3 soluții ș.a.m.d. până când toate foile trec pe la toate grupele; se obțin maxim 18 soluții.

Creativitatea poate fi stimulată prin tot felul de exerciții și metode. Este important ca profesorul să urmărească să vină măcar din când în când cu lucruri / metode noi astfel încât să destindă atmosfera, să surprindă plăcut, chiar să-i fascineze pe elevi. Ar putea chiar la un moment dat să-și „uite" catalogul, să intre în clasă și sa-i anunțe pe elevi că ora respectivă se va desfăşura pe terenul de sport sau în parcul din apropierea școlii, că nu sunt necesare decât o foaie de hârtie și un pix. Dacă este posibil, se pot aşeza cu toții într-un cerc, profesorul propune o temă cerându-le elevilor să vină cu o soluție / idee, fiecare o notează pe foaie și dă mai departe hârtia până se termină de parcurs cercul, pe fiecare foaie vor fi la sfârşit un număr de idei egal cu numărul participanților. Apoi se analizează răspunsurile și se finalizează concluzia. Bineînțeles că acest lucru se poate realiza și în sala de clasă. Se pot propune tot felul de teme, unele care pot părea năstrușnice, dar fiti siguri că elevii le vor găsi interesante.

1. Schimbați finalul filmului... (un film cunoscut de toți), sau finalul romanului...

2. Imaginați-vă un sistem de numerotare în care să nu fie folosite numerele cunoscute!

3. Ce utilizări puteți da unei cărămizi? (cărți / crete/ unui pix etc).

4. Imaginați-vă un dialog între voi și animalul de casă preferat!

5. Scrieți în cinci minute cât mai multe cuvinte care încep cu „ra".

6. Cum vă imaginați lumea peste 1000 de ani?

7. Compuneți un dialog între Decebal și Napoleon.

8. Îl întâlniți pe Pitagora. Ce îl întrebați?

9. Oferiți 5 sugestii pentru înfrumusețarea clasei.

10. Enumerați 3 teme care vreți să fie dezbătute în orele de dirigenție.

Bibliografie:

→ Băban, Adriana, 2001, *Consiliere Educațională*, Ed. Ardealul;
→ Roșca, Alexandru, 1972, *Creativitatea*, Ed. Enciclopedică Română;
→ Caluschi, Mariana, 2001, *Probleme de psihologie socială*, Ed. Cante S;
→ Stoica-Constantin Ana, Caluschi Mariana, 2005, *Evaluarea Creativității*, Ed. Performantica.

Abordări inovative în activitatea didactică

Profesor Coteţiu Diana Florentina
Şcoala Gimnazială „I.Al.Brătescu-Voineşti”
Târgovişte, Dâmboviţa

„Stimulând creativitatea copiilor şi obţinând rezultatele scontate care-i satisfac total se poate vorbi de eficienţa şi efectul actului educativ” Mircea Bodeanski

Adaptarea la noile cerinţe educaţionale actuale în permanentă schimbare, dezvoltare, necesită o reînnoire în activitatea didactică. Educaţia şi învăţământul trebuie completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică. Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească. Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei, pe promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate. Educaţia şi formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finalul unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare. Activităţile ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate şi inovaţie şi să stimuleze o strategie pe termen lung.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue. Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă. Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic, prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea. Utilizarea tehnicii media incluzând calculator, internet, tablă inteligentă, tehnică audio-video, videoproiector în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice în sprijinul activităţii de predare a cadrului didactic, devenind suport important într-o predare eficientă.

Noile cerinţe educaţionale impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor o au cele trei forme de educaţie:

- *educaţie formală* însemnând învăţare sistematică, structurată şi gradată cronologic, realizată în instituţii de profil de către un personal specializat;

- *educaţie nonformală* constând în activităţi educative desfăşurate în afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;

- *educaţia informală* care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Pe lânga procesul de predare-învăţare, în care profesorul aduce metode moderne de informare şi formare, evaluarea trebuie să asigure şi să ofere feedback pentru cel care învaţă sub forma unor criterii, descriptori cu ajutorul cărora se pot cuantifica, evalua şi interpreta rezultatele procesului de învăţare. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Importantă este şi autoevaluarea într-un proces educativ, elevul învaţă să-şi aprecieze munca proprie în funcţie de cerinţele date, dar îşi poate şi susţine o abordare (interpretare) proprie a subiectului de lucru, acolo unde creativitatea este sarcină de bază în obţinerea unui rezultat. Scopul evaluării este dezvoltarea gândirii critice, creative, autocontrolului, capacităţilor de interevaluare şi autoevaluare, dezvoltarea motivaţiei pentru învăţare, ...interactiv, elevilor le este creat sentimentul că munca lor este importantă şi nu doar rezultate finale.

Există numeroase activităţi pe care le putem utiliza pentru a evalua clasa de elevi prin modalităţi moderne. Etapele de evaluare ajută elevii să adâncească informaţiile discutate, realizate în clasă pentru că promovează ideea de reflecţie şi repetiţie, fixare a sarcinilor primite spre rezolvare. Notiţele de tip lanţ, o cutie goală, lucrarea de 1 minut, întrebările de autoevaluare, analiza produselor activităţii sunt unele dintre activităţile de evaluare folosite in activitatea la clasă. O metodă de evaluare modernă este cea folosită în activitatea pe grupe, prin utilizarea telefonului mobil şi a folosirii aplicaţiei mentimeter.com.

O abordare multidisciplinară este necesară pentru a asigura o manifestare a creşterii creativităţii tinerilor. Factori contribuitori la promovarea creativităţii şi capacităţii de inovare sunt sintetizaţi prin crearea unui mediu favorabil inovării şi adaptabilităţii într-o lume în continuă schimbare prin toate formele de inovare, inclusiv pe plan social, anteprenorial, deschiderea şi promovarea diversităţii culturale, de încurajare a comunicării interculturale şi promovarea unei strânse legături între arte şi instituţii de învăţământ, stimulare a sensibilităţii estetice, a dezvoltării emoţionale a gândirii creative şi intuiţiei la copii, începând cu o vârstă fragedă, lărgirea accesului la o serie de forme creative de exprimare prin intermediul învăţământului formal, nonformal şi informal.

Şcoala modernă trebuie să promoveze o serie de obiective, ca de exemplu sprijinul necondiţionat al tuturor formelor de creativitate artistică, tehnică, crearea unui context fvorabil pentru dobândirea de competenţe de exprimare a propriei personalităţi, necesare de-a lungul vieţii, promovarea diversităţii culturale, încurajarea gradului de utilizare al TIC în vederea exprimării creative a propriei personalităţi.

Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar presupune şi o motivaţie, dorinţă de a realiza ceva nou, deosebit. Rolul şcolii la formarea comportamentului creator este foarte important. Ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Promovarea unor programe de opţional - CDŞ - originale cu impact pozitiv asupra dezvoltării intelectuale a copiilor dar şi cultivarea bunului gust artistic, sunt promotoare a acestor valori ce trebuie insuflate elevilor. Optionalul constă în activităţi, module, proiecte ce nu sunt incluse în programa şcolară aferentă disciplinei. În educaţia modernă se pune accentul pe promovarea opţionalelor integrate, interdisciplinare, ce presupune colaborarea şi coordonarea între profesori, materiile predate şi tematica aleasă. Predarea-învăţarea în acest context nu trebuie să aglomereze şi să suprasolicite elevul, ci să-i ofere o alternativă creativă la lecţia clasica de la clasă. Folosirea (abordarea) în cadrul acestor activităţi didactice a metodelor şi procedeelor inovative de învăţare, nu poate duce decât la rezultate deosebite.

Noile tehnologii ca instrumente pentru dezvoltarea competenţelor: tablă interactivă, videoproiector, tehnică (surse, mijloace) audio, folosirea telefoanelor în aplicaţii de tip chestionar, coduri QR, rezolvare puzzle-uri (jigswplanet.com), dar şi lucrul în echipă, activităţi individuale şi în grupe, activităţi în aer liber, jocurile didactice, proiectele vin în sprijinul derulării unor astfel de activităţi moderne ce pot fi incluse in optionale. Învăţarea prin cooperare este element fundamental al disciplinei opţionale. Practicarea învăţării prin cooperare nu este deloc uşoară şi impune transformarea clasei de elevi într-o comunitate de învăţare în care este înlocuită confruntarea cu colaborarea, iar cadrelor didactice li se pretinde deţinerea unor abilităţi şi competenţe specifice pentru a putea îndeplini rolul de facilitatori ai cooperării şi colaborării elevilor pentru realizarea învăţării eficiente şi durabile.

Stimularea motivaţiei învăţării prin activităţi de predare-învăţare interdisciplinare are ca scop ajutarea copiilor să îşi dezvolte competenţe sociale, artistice şi literare în cadrul a două discipline, concentrat sub forma opţionalului de Artă plastică şă Limba şi literatura română, prin realizarea unor activităţi interdisciplinare, în vederea creşterii interesului elevilor faţă de activitatea de la clasă. Prin îmbinarea celor două discipline, elevii sunt ajutaţi să-şi însuşească valori social-culturale şi să manifeste atitudini care să le asigure reuşita personală şi , de ce nu, pe cea profesională. Dat fiind faptul că elevii implicaţi în aceste activităţi sunt receptivi şi creativi, dornici de noutate şi de provocări, rezultatele aşteptate sunt la nivelul scontat şi dorit. Proiectul îşi propune să vină în întâmpinarea dorinţelor elevilor de noutate prin realizarea activităţilor de predare-învăţare interdisciplinare care au crescut motivaţia de învăţare în cadrul unui opţional, menit să fie diferit de o lecţie clasică.

Au fost identificate teme comune, teme din literatura studiată la clasă şi nu numai, transpuse în creaţii artistico-plastice având în vedere predispoziţiile deja existente şi formate la ora de educaţie plastică spre imaginaţie şi creativitate narativă. Colaborarea între profesorii implicaţi e importantă şi menţinută pe parcursul anului. Preluarea temelor, îmbogăţirea fondului cunoaşterii culturale prin dezvoltarea subiectului de studiu literar, asociat cu date biografice dar şi accentuarea momentelor importante prin conversaţie euristică, brainstorming şi alte metode moderne de stimulare a gândirii creatoare., toate acestea au fost baza de plecare pentru a ilustra în desen conţinutul lecturării fragmentelor literare din manual, cărţi preferate, poezii descriptive şi au dus la obţinerea unor produse valoroase ale activităţii creatoare. Pentru varietatea temelor se folosesc tehnici plastice de lucru şi procedee artistice variate stimulând creativitatea. Desenul ilustrativ, ca formă de manifestare artistică, amplifică sfera de înţelegere a elevilor, dezvoltă imaginaţia şi gândirea pentru că realizarea lui cere un efort intelectual remarcabil. Cuvintele cheie, expresii literare, ilustrarea unor opere literare (proză sau versuri), crearea de afişe ale unor spectacole de teatru, invitaţii la diferite manifestări, studierea operelor unor artişti plastici care s-au inspirat, la rândul lor, din bogata moştenire culturală, duc la dezvoltarea capacităţii de exprimare plastică.

Scopul final al abordării interdisciplinarităţii, modelului integrat este creşterea eficienţei învăţării, prin elemente „externe” - inserţie - şi prin armonizări interne, de a forma o percepţie integratoare a disciplinei pentru realizarea competenţelor, valorilor, atitudinilor faţă de cunoaştere şi viaţă.

Bibliografie:

1. Cerghit, I.– *Sisteme de instruire alternative*, Aramis, Bucuresti, 2002.
2. Ionescu M., Radu I.- *Didactica modernă,* Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
3. Ionescu Miron, - *Demersuri creative în predare şi învăţare,* Ed. Presa Universitara Clujeană, Cluj Napoca, 2000

METODE INOVATIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. preșcolar MITRICĂ FLORIANA CORNELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”VIRGIL MAZILESCU”/G.P.P.
”FLOARE DE TEI” -CORABIA

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării copiilor încă de la vârste timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional. Metodele utilizate la preșcolari sunt atât cele ”clasice”, cât și cele ”moderne”, numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul copilului preșcolar și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut.

Procesul de formare interactiv presupune acțiune atât din partea profesorului cât și din partea copilului. Dascălul modern pentru a crea cadrul optim de învățare este necesar să țină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învățare, cum ar fi: competențele ce urmează a fi dezvoltate la copii, nivelul de dezvoltare intelectuală și capacitățile copiilor, resursele materiale accesibile și gradul de complexitate al conținutului.

Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfășoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învățării. Metodele inovative presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

În învățământul preșcolar sunt utilizate o multitudine de metode moderne însoțite de tehnici specifice și resurse materiale, dintre care amintim:

Explozia solară – steluța mare și cinci steluțe mici

Este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de noi probleme și noi descoperiri.

Obiective – formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme.

Descrierea metodei – copiii așezați în semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie sau se desenează ideea centrală. Pe cele cinci steluțe s scrie câte o întrebare de tipul CE, CINE, UNDE, DE CE, CÂND, iar cinci copii din grupă extrag câte o întrebare. Fiecare copil din cei cinci își aleg alți trei-patru colegi, organizându-se în cinci grupuri. Grupurile cooperează pentru elaborarea întrebărilor. La expirarea timpului, copiii revin în cerc în jurul steluței mari și spun întrebările elaborate fie individual, fie un reprezentant al grupului. Copiii celorlalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări la întrebări.

Se apreciază întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corect, precum și modul de cooperare, interacțiune.

Tehnica Lotus – este o modalitate interactivă de lucru în grup care oferă posibilitatea stabilirii de relații între noțiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme.

Obiective – stimularea inteligențelor multiple și a potențialului creativ în activități individuale și în grupe, teme din domenii diferite.

Descriere:

- construirea schemei sau diagramei tehnicii de lucru;
- plasarea temei principale în mijlocul schemei grafice;

- grupul de copii se gândește la conținuturile, ideile, cunoștințele legate de tema principală;
- abordarea celor opt teme principale pentru cadranele libere;
- stabilirea în grupuri mici de noi legături, relații, conexiuni, pentru aceste opt teme și trecerea lor în diagramă;
- prezentarea rezultatelor muncii în grup, analiza produselor, aprecierea în mod evaluativ, sublinierea ideilor noi.

Predarea-învățarea reciprocă – reprezintă o strategie de învățare prin studiu pe imagine pentru dezvoltarea comunicării copil-copil și experimentarea rolului educatoarei. Se poate aplica atât în jocurile libere cât și în activitatea frontală (povestire, lectură după imagini, memorizare etc).

Descriere:

Rezumarea - se expune sinteza imaginii contemplate timp de aproximativ 30 minute. (Rezumatori)

Punerea de întrebări – se analizează imaginea în grup apoi se formulează întrebări folosindu-se de paletele cu întrebări. (Întrebători)

Clarificarea datelor – se identifică cuvinte, expresii, comportamente etc și se găsesc împreună răspunsuri. (Clarificatori)

Precizarea – se analizează imaginea și se prognozează ce se va întâmpla, exprimând cele mai neașteptate idei, fapte. (Prezicători)

Diagrama Venn – se aplică cu eficiență maximă în activitățile de observare, povestiri, jocuri didactice, convorbiri.

Obiective: sistematizarea cunoștințelor – restructurarea ideilor unui conținut abordat.

Descriere:

- Comunicarea sarcinii de lucru;
- Activitatea în pereche sau în grup;
- Activitate în grup;
- Activitate frontală

Aplicarea cu regularitate a metodelor inovative, de cooperare, duc în timp la rezultate superioare, relaționări heterogene mai pozitive, motivație intrinsecă mai mare, respect de sine mai crescut și dezvoltă abilități sociale deosebite, solicitate de piața muncii.

Bibliografie:

Bocoș Mușata, Avram Iftinia, Catalano Horațiu, Someșan Eugenia, ”Pedagogia învățământului preșcolar. Instrumente didactice”, Presa Universitară, Cluj-Napoca, 2009

Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, ”Metode și tehnici interactive de grup”, sursa www.scrib.com

Internetul – o fereastră deschisă către cunoaștere și comunicare

Prof. Bobină Carmen
Colegiul Economic „Virgil Madgearu'' Târgu-Jiu

De-a lungul secolelor, gândirea umană a fost atinsă deseori de aripa geniului, accelerând mersul înainte al societății. Dacă ne referim doar la istoria comunicării, se pot identifica cu ușurință trei mari evenimente care au influențat profund modul în care oamenii își împărtășesc idei, experiențe, sentimente : apariția scrierii, introducerea tiparului și apariția internetului. Fiecare dintre ele a reprezentat o victorie asupra spațiului și a timpului, a legat mai strâns omenirea, remodelând întreaga gândire și comunicare. În mod evident, nicio altă tehnologie nu a avut vreodată un efect atât de profund și de rapid asupra societății precum internetul. Mediul de afaceri, publicitatea, divertismentul, toate activitățile umane au fost reconfigurate, ca urmare nici educația nu a putut ignora avantajele oferite de această uriașă forță.

Pedagogia se află într-o continuă căutare de soluţii de proiectare curriculară şi de sisteme de formare care să facă posibilă mai multă acţiune şi interacţiune în învăţare, respingând hotărât posibilitatea ca educația să fie asociată doar cu ascultarea, memorarea, transcrierea. În schimb, se pune accent pe construcţie individuală sau colectivă a noului, pe informare, interacţiune, schimburi intelectuale, sociale şi afective. Inițial, computerul a fost utilizat în modelul învăţării programate iniţiat de B.F. Skinner, model care își propunea controlul de către profesor asupra a ceea ce se învaţă şi cum se învaţă. Astăzi, e-learningul –învățarea electronică- pare să fie o alternativă care şi-a validat deja potenţialul pedagogic, situându-l pe cel care învaţă în centrul procesului didactic.

Învăţarea electronică (e-learning) este o formă interactivă şi cvasiautonomă de acces la cunoaştere fără medierea profesorului (doar cu ghidarea lui), bazată pe demersuri cvasiautonome de informare şi de prelucrare a informaţiilor, pe o învăţare în ritm propriu, realizată, practic, prin observare, experimentare şi descoperire, graţie utilizării computerului conectat la Internet şi multimedia. Ea se poate realiza fie individual, fie în cadrul unor sisteme de activitate şi învăţare colaborative şi în ambele cazuri permite atingerea de obiective educaţionale corespunzătoare unor niveluri taxonomice înalte.(Mușata-Dacia Bocoș, Instruirea interactivă) Descris ca o confederaţie de mii de calculatoare care aparţin unor diferite sectoare ale societăţii: educaţie, afaceri, guvern, armată, mass-media (Gotesman, 2001, p. 24), Internetul a schimbat total condițiile în care se desfășoară educația în zilele noastre, oferind o largă deschidere către cunoaștere și comunicare, permițând unui număr mare de utilizatori accesul la materiale multimedia interactive (transmiterea simultană, prin intermediul ecranelor calculatoarelor de text, grafică, programe software, animaţii, fișiere video, audio, precum și programe de realitate virtuală).

Această modalitate de formare a educabilului nu doar facilitează accesul la informație, ci, mai ales, permite manifestarea interacțiunilor, a schimburilor între subiecții cunoașterii. Este cea mai spectaculoasă formă de instruire, care facilitează angajarea cognitivă activă a elevului, într-o perspectivă constructivistă, solicitând și dezvoltând deprinderile sale de căutare, de selectare şi procesare a informaţiei, de analiză şi comparare, de surprindere a esenţialului. Astfel, sarcinile profesorului, care trebuie să asigure bunul mers al acestui tip de învățare autodirijată și cooperativă, nu se reduc, ci, din contră, sporesc. Activitatea profesorului nu constă doar în selectarea informațiilor și transpunerea lor pe internet, ci presupune un anumit tip de interactivitate cu elevii prin discuţii, dezbateri care pot avea loc în spațiul real sau virtual.

Învățarea bazată pe aplicații multimedia se bucură de popularitate, avantajele oferite fiind incontestabile. Iată câteva dintre acestea:

- permite realizarea unei educaţii multimodale, adaptate diferitelor profiluri intelectuale ale elevilor, în consens cu Teoria Inteligenţelor Multiple;
- computerul, prin posibilităţile de explorare pe care le propune, permite formarea unui sistem coerent de reprezentări corecte; aceşti paşi intuitivi vor conduce la formarea strategiilor reflexive care vor sta la baza cunoaşterii obiective; (Mușata-Dacia Bocoș, 2013, p.213)
- elevul are posibilitatea de a explora o lume reală, dar şi una virtuală. Din acest punct de vedere, Internetul deschide un nou spaţiu activităţii, cel al virtualităţii (în lumea actelor şi a evenimentelor, dar şi a obiectelor, a lucrurilor); adică un spaţiu al simulării care permite elevilor şi studenţilor să depăşească limitele impuse de realul imediat şi să ajungă în imaginar, în trecut sau în viitor (să refacă, de exemplu, un oraş demult dispărut sau să construiască un edificiu înainte ca el să existe). Internetul nu face decât să crească aceste posibilităţi, să multiplice ocaziile imaginare ale celor care îl întrebuinţează; să facă să crească posibilităţile de manifestare a imaginaţiei, a creativităţii, a anticipaţiilor rezolutive; (Ioan Cerghit, 2006, p.123)

Utilizat în scopul dezvoltării competențelor de comunicare și lectură, de exemplu, Internetul poate fi un ajutor prețios al profesorului de limbă și literatură română. Misiunea principală a acestuia este de a-i îndruma pe elevi să exploreze bogăția textelor literare sau nonliterare, să descopere relația lor cu alte texte și contextul cultural în care au fost create. Profesorul poate realiza, împreună cu elevii, un website care să găzduiască texte ale autorilor studiați, fișiere video (ecranizări ale operelor, documentare), fișiere audio (fragmente în lectura autorilor), teste și activități interactive. Astfel, elevii au posibilitatea de a accesa materialele multimedia în propriul ritm, pot adăuga întrebări sau răspunsuri la întrebări ale altor utilizatori, pot propune noi activități de învățare, pot realiza recenzii sau pot posta propriile creații. Paginile virtuale ar putea conține rubrici ca ”Scriitorul lunii”, ”Cărțile copilăriei”, ”Și noi suntem scriitori”, ”Cartea și filmul”, moderate de echipe de elevi. (anexa) Un astfel de website, pe lângă faptul că presupune imaginație, abilități creatoare, reprezintă o modalitate de a stimula interesul pentru lectură , plăcerea de a citi, gândirea autonomă, reflexivă şi critică, bucuria muncii în echipă. De asemenea, aplicaţiile multimedia se pot integra în toate etapele activităţilor didactice, servind unor scopuri diverse: la începutul secvenţelor de formare (pentru a-i sensibiliza pe elevi pentru activitate), pe parcursul lor (pentru a-i sprijini în dobândirea şi descoperirea de cunoştinţe, abilităţi, capacităţi, competenţe etc., în fixarea, aplicarea şi operaţionalizarea lor), în dezbaterea unor studii de caz (ca suport al discuţiilor), la finalul secvenţelor de formare (pentru a sprijini consolidarea achiziţiilor elevilor, evaluarea şi autoevaluarea acestora etc.).

Deși sunt de apreciat avantajele învățării cu sprijinul aplicațiilor multimedia, nu trebuie neglijate nici fenomenele influențate de utilizarea calculatorului precum adicția sau izolarea socială. Acestea pot fi însă simplu evitate, dacă se ține seama de câteva recomandări ale cercetătorilor:

- nu creaţi situaţii de învăţare bazate exclusiv pe computer; individualizarea excesivă a învăţării duce la izolarea copilului de climatul psihosocial;
- nu segmentaţi prea mult materialul de învăţat; se poate ivi situaţia învăţării în salturi sau a atomizării informaţiei;
- nu dirijaţi excesiv, pas cu pas învăţarea, inhibând astfel dezvoltarea creativităţii copilului.

Este de dorit ca secvenţa de învăţare multimedia să fie programată atent, stabilind clar obiectivul sau obiectivele operaţionale urmărite şi întreaga strategie didactică utilizată:

- modalitatea concretă de personalizare a traseului elevilor şi de acordare a ajutorului de care aceştia au nevoie: prezentarea interactivă de cuvinte, sunete, imagini, animaţie, alegerea de către elev a surselor de informaţii şi construirea propriului program de învăţare;
- sistemul de metode şi procedee didactice;
- sistemul resurselor curriculare necesare;
- strategia de evaluare şi autoevaluare.

Asiguraţi-vă că elevii cunosc foarte bine obiectivul operaţional pe care îl au de urmărit, astfel încât să poată valorifica eficient sursele de documentare şi să reţină din acestea informaţiile esenţiale, pentru a nu se „pierde” în încrengătura activităţii lor şi pentru a nu se risipi incoerent printre informaţii mai mult sau mai puţin relevante, punându-şi piedici în calea propriei învăţări raţionale. (Mușata-Dacia Bocoș, 2013, p.400)

Așadar, astăzi, mai mult decât oricând, se face simțită nevoia ca educatorii să exploreze posibilitățile de învățare multimodale pe care tehnologia și internetul le oferă. Astfel, crește responsabilitatea de învăţare din partea elevului, cointeresat în propria formare, iar profesorul devine ghid și facilitator, în loc să fie perceput ca singurul furnizor de cunoaștere.

Bibliografie

- Bocoș Mușata-Dacia, *Instruirea interactivă*, Iași, Polirom, 2013.
- Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, Iași, Polirom, 2006.
- Pânișoară Georgeta (coord.), *Psihologia copilului modern*, Iași, Polirom, 2011.

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

PROF. TUDORACHE GINA FLORENTINA
Universitatea Petrol si Gaze - Ploiesti / Scoala Gimnazială Tatarani

REZUMAT:

Multitudinea informațiilor la care este expus copilul de astăzi (nativul digital) redimensionează profilul elevului, acesta fiind mai curios, mai creativ, mai inovativ, dar, totodată, și mai dezinteresat, mai greu de motivat. Această contradicție apărută în manifestarea elevului generează dificultăți în comunicarea cu adulții (părinți, profesori) care, de cele mai multe ori, în pofida eforturilor depuse pentru a rezolva provocările aduse de dezvoltarea tehnologiei, se simt depășiți de situație.

Școala a fost, este și va fi una dintre instituțiile sociale cu rol primordial în dezvoltarea individului uman întrucât reprezintă spațiul transmiterii de informații, al experimentării unor realități, comportamente, atitudini, valori. Toate acestea stau la baza conturării personalității individului în concordanță cu imperativele idealului educațional și, implicit, la baza integrării eficiente a acestuia în mediul social. Așadar, școala este *”una dintre instituțiile fundamentale ale oricărei societăți, un vector esențial al progresului cultural, social și economic”*(E. Păun, 2017, p. 111).

Ca parte componentă a sistemului social, modificările accentuate pe care le traversează societatea contemporană au reverberații profunde asupra școlii, contaminând sistemul de învățământ cu o etapă de criză care poate fi definită prin dezordine, intransigență și rutină ce acționează ca obstacol în adaptarea noilor realități și condiții. Aceste reacții nefavorabile sunt date de stresul pe care îl generează orice schimbare, ieșirea din zona de confort, elementul de noutate. Specialiștii în Științele educației menționează că rezintența este reacția naturală a oricărui individ uman în fața noului, acesta parcurgând șapte pași pentru internalizarea schimbării: (I.O. Pânișoară, 2015, p. 215).

1. *Imobilismul* – individul începe să asocieze informațiile primite despre schimbare și încearcă să înțeleagă fenomenul, prima reacție fiind aceea de șoc și neîncredere;
2. *Minimalizarea* – după definitivarea schimbării, oamenii acționează în continuare pe baza vechiului mod de a proceda, minimalizând, astfel, emoțiile generate;
3. *Depresia* – când schimbarea începe să producă efecte, oamenii încep să se simtă confuzi și neapreciați, încercând să-și găsească locul în noua realitate;
4. *Acceptarea* – oamenii acceptă realitatea, deși nu știu ce le va oferi viitorul;
5. *Încercarea* – oamenii încep să caute metode de obținere a performanței în condițiile date;
6. *Căutarea înțelesului* – oamenii încep să înțeleagă noile condiții, precum și modul cum se pot adapta mai bine acestora;
7. *Internalizarea* – schimbarea a fost înțeleasă și acceptată.

Viitorul societății în care trăim, depinde în mare parte, de efortul zilnic depus la catedră. Chiar dacă întreaga responsabilitate nu poate fi lăsată pe umerii dascălului, acesta reprezintă factorul fundamental în tot acest demers deoarece, dintre cei trei actanți ce alcătuiesc triunghiul educației (profesor- elev-părinte), el *”are o dimensiune a profesionalizării educației”* (I.O. Pânișoară, 2017, p. 13). Pe baza acestei dimensiuni, dascălul își ia angajamentul de a căuta cele mai bune strategii didactice de potențare a capacităților elevilor, precum și de a crea un climat educațional favorabil dezvoltării acestora, conjugând interesele si eforturile părinților. Prin urmare, prin propria experiență și mentalitate, profesorul este cel care asigură succesul elevului, stimulându-i motivația, cunoașterea și

evoluția sau, din contră, poate reprezenta un impediment pentru toate acestea dacă manifestă o atitudine intransigentă față de cerințele prezentului.

În ultima perioadă, atât din partea părinților, cât și din partea cadrelor didactice, apar tot mai des comentarii de genul: ”Copiii de astăzi nu mai sunt cum am fost noi!”. Aceste frământări ale adulților sunt întemeiate pe schimbările ce apar de la o generație la alta și care propulsează copiii într-o lume greu de înțeles.

Un factor important în adâncirea prăpastiei între generații este tehnologia. Aceasta generează următorul fenomen: ca urmare a libertății foarte mare pe care o oferă, internetul conduce la o lipsa de respect a copiilor (născuți în lumea digitală) față de familie, școala etc. Astfel, nativii digitali par a vorbi o altă limbă deoarece au o altă percepție asupra lumii, negând autoritatea părinților și a școlii.

În pofida acestui fapt, pe buzele adulților stă următoarea afirmație: ”Copiii de astăzi sunt mult mai deștepți decât am fost noi!”, însă, coroborată cu rezultatele scăzute la examene, aceasta creează un paradox. Studiile realizate în acest sens indică un coeficient de inteligență tot mai ridicat de la o generație la alta, ca urmare a extinderii cunoașterii pe care o oferă dezvoltarea tehnologiei. Așadar, specialiștii în Științele educației menționează că multitudinea de informații la care este expus copilul îl determină să abordeze lucrurile într-o manieră lipsită de profunzime, fără să adâncească prea mult analiza unei anumite informații. Mai mult decât atât, copiii/ tinerii de astăzi au o dispoziție firească de a experimenta, de a depăși îndrumările adultului și de a acționa autonom (I.O. Pânișoară, 2017,p. 43-47). Cu alte cuvinte, profilul elevului de astăzi este redimensionat: elevii noștri sunt mai curioși, mai creativi, mai inovativi, dar, totodată, și mai dezinteresați, mai greu de motivat.

Prin urmare, obstacolul bunei comunicări între copii/tineri și adulți (părinți, profesori) este dat atât de dezvoltarea tehnologiei (ca linie de demarcație între generații), cât și de principiile educației tradiționale în temeiul cărora au fost formați cei din urmă (definite prin obedienț, respect, centrare pe profesor, pasivitatea elevului, memorare, reproducere etc.)

În condițiile date, nu putem ignora faptul că lumea digitală este mult mai interesantă și captivantă decât reușește școala să fie. Astfel, profesorul, ca factor fundamental în triunghiul educației, *trebuie să reprezinte cheia acestui labirint de provocări*, instrumentele pe care le are la dispoziție fiind: să se apropie de lumea elevilor, să găsească o arie comună de comunicare, pătrunzând tot mai mult în era tehnologiei, să desfășoare activitățile didactice astfel încât să răspundă tot mai mult nevoilor elevilor de interactivitate, de creație, de învățare colaborativă. Așadar, pentru a reuși să implementeze aceste instrumente, condiția esențială este ca acesta să dispună de: motivație față de activitatea pe care o desfășoară, cunoaștere pedagogică ce îl îndrumă să acționeze în fața acestor provocări (nu la întâmplare, ci pe baza legilor pedagogiei), precum și de creativitate.

Creativitatea este un concept ce a reprezentat obiectul multor studii în literatura de specialitate. Astfel, I.A.Taylor definește *creativitatea* ca fiind *”capacitatea de a modela experiența în forme noi și diferite, capacitatea de a percepe mediul în mod plastic și de a comunica altora experiența unică rezultată”* (D. Sălăvăstru, 2004, p. 98).

De asemenea, Al. Roșca definește *creativitatea* ca fiind *”un complex de însușiri și aptitudini psihice, care, în condiții favorabile, generează produse noi și de valoare pentru societate”*(D. Sălăvăstru, 2004, p. 98).

Din perspectiva lui P.P.Neveanu, *creativitatea "reprezintă interacțiunea optimă, generatoare de nou, dintre atitudini și aptitudini"*(P.P.Neveanu, 1978,p. 152).

Analizarea acestor definiții conturează ideea că originalitatea, noutatea, inventivitatea sunt atribute ale creativității.

În ceea ce privește procesul instructiv-educativ, creativitatea acționează în dublu sens: atât din direcția cadrului didactic, cât și invers. În prima perspectivă, dascălul apelează la creativitate pentru a adapta lecțiile la situațiile schimbătoare din sala de clasă. Așadar, pe baza volumului de cunoștințe pedagogice, dar și a experienței didactice, în această circumstanță se ajunge la creativitatea inovativă ce ajută dascălul să creeze noi inferențe.

Cea de-a doua perspectivă abordează dezvoltarea creativității elevilor ca scop al procesului de învățământ. Literatura de specialitate din domeniul educației observă că școala încă mai folosește strategii didactice care solicită o atitudine pasivă din partea elevilor, le oferă informații gata structurate, probleme gata formulate, învățându-i să le rezolve, deși, strategia optimă pentru a le stârni motivația este de a-i pune pe elevi în interacțiune cu necunoscutul, satisfăcându-le nevoia de explorare, de inițiativă, de a fi activi (I.O. Pânișoară, 2015, p. 109-111).

Creativitatea este o trăsătură general-umană, fiecare individ fiind înzestrat cu astfel de însușiri ce îi permit acte creative, dar la niveluri diferite de înfăptuire. Pentru dezvoltarea creativității elevilor, profesorul trebuie: să dețină cunoștințe despre psihologia creativității, precum și strategii de dezvoltare a acesteia în activitățile didactice, să respecte personalitatea creatoare a elevilor, încurajându-le curiozitatea si nonconformismul (uneori deranjante), să asigure un climat educațional permisiv, lăsând libertatea elevilor de a se asocia în vederea rezolvării unei sarcini, precum și de a alege o variantă de rezolvare din mai multe posibile, să dovedească el însuși creativitate în activitatea didactică, fiind un model pentru elevi în acest sens (D. Sălăvăstru, 2004, p. 112-116).

Interesul pentru dezvoltarea spiritului creativ a determinat descoperirea unor metode specifice de stimulare a creativității, precum: brainstorming, sinectica, metoda 6-3-5, metoda Phillips 6-6, discuția –panel etc. Aceste tehnici de grup oferă posibilitatea de exprimare a tuturor membrilor grupului, analiza potențialul intuitiv și asociativ, precum și extragerea ideilor inovatoare.

Așadar, în procesul instructiv-educativ, creativitatea acționează în dublu sens: atât din direcția cadrului didactic, cât și din direcția elevului. Indiferent de sensul acestei mișcări, activitatea didactică, solicită, dar și generează creativitate.

BIBLIOGRAFIE:

- D. Sălăvăstru (2004), Psihologia educației, Editura Polirom, Iași
- E. Păun (2017), Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică, Editura Polirom, Iași
- I.O. Pânișoară (2015), Profesorul de succes- 59 de principii de pedagogie practică, Editura Polirom, Iași
- I.O. Pânișoară (2017), Ghidul profesorului, Editura Polirom, Iași
- P.P. Neveanu (1978), Dicționar de psihologie, Editura Albatros, București

Resurse educaționale deschise

Prof. înv. primar Olaru Milica
Școala Gimnazială ”Iustin Pîrvu” ,Poiana Teiului , Neamț

Elementele de geometrie reprezintă o punte, ai cărei piloni sunt sufletul şi mintea elevului şi care are drept capete natura, cu simbolurile ei concrete, şi matematica, cu simbolurile ei abstracte.

Vorbind despre jocurile didactice, Ursula Şchiopu preciza că ele „educă atenţia, capacităţile fizice, intelectuale, perseverenţa, promptitudinea, spiritul de echipă, de ordine, dârzenie, modelează dimensiunile etice ale conduitei.” Şcolarul trebuie să fie mai mult decât un copil şi mai puţin decât un adult. Munca şcolară trebuie să fie mai mult decât joc şi mai puţin decât muncă.” (Revista „Învăţământ primar nr.1-3\2006, p.172) Activităţile interdisciplinare sunt „activităţi care abordează o temă generală din perspectiva mai multor arii curriculare, construind o imagine cât mai completă a temei respective. Este tipul de activitate unde cunoştiinţele şi capacităţile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestor activităţi se urmăreşte atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat. Termenul poate fi asociat cu cel de activitate tematică Diferenţa dintre unitatea de învăţare şi activitatea tematică este aceea că o unitate de învăţare urmăreşte atingerea obiectivelor de referinţă ale unei discipline, pe când activitatea tematică combină obiectivele de referinţă ale mai multor arii curriculare . Abordarea interdisciplinară permite adâncirea reală între discipline. Activităţile interdisciplinare au pronunţate valenţe formative. Jocul didactic interdisciplinar este o activitate în care se îmbină sarcini didactice din domenii de cunoaştere diverse, de obicei 2-3 discipline, într-o structură unitară, axată pe învăţare, în condiţii agreabile, relaxante. Pornind de la principiul căruia copiii nu fac bine decât ceea ce le place, se pot organiza cu succes jocuri didactice, la toate disciplinele şcolare, în orice moment al lecţiei, ca activitate de sine-stătătoare. Prin jocuri interdisciplinare li se oferă eleviilor o mai puternică motivaţie, sunt solicitaţi în timpul orelor fără ca ei să simtă învăţarea ca pe o povară, li se trezeşte dorinţa şi bucuria de a participa la joc. „Jocurile interdisciplinare asigură transferul cunoştiinţelor asimilate la situaţii nou-create, apropiate de realitatea vieţii, consolidează deprinderi motrice, facilitează efortul intelectual, pregătesc şcolarii pentru activităţi practice, le stimulează creativitatea.”(Revista „ Învăţământul primar” , nr 2-4 , 2002, p. 34)

Având pe bancă figuri plane, decupate din hârtie (de forme, mărimi şi culori diferite) elevii pot realiza diferite lucrări destul de interesante, grupând după diferite criterii, dând dovadă de spontaneitate , iniţiativă : un copil, un robot, omul de zăpadă. Interesant este şi „Puzzle-ul matematic”. Potrivit codurilor plasate pe fiecare filă, se colorează cu grijă fiecare secvenţă, după ce s-au efectuat corect calculele, apoi se decupează şi se aşază în ordine secvenţele, încercând să se reconstituie modelele. Pentru ca elevii să poată realiza abordări interdisciplinare, este necesar apelul la modalităţi de lucru care conduc la exersarea principalelor procese de gândire, a capacităţilor operatorii ale gândirii, fără de care nu este posibilă înţelegerea multiplelor şi variatelor interdependenţe dintre fenomenele lumii reale. Potrivit teoriei lui Gardner, înţelegerea profundă a conceptelor fundamentale din diferite di

Am ales spre exemplificare în acest material câteva jocuri matematice care se pot folosi în special la clasa a II-a, la lectiile despre formele geometrice Jocul didactic cu un conţinut geometric păstrează aceleaşi note definitorii specifice jocului didactic în general: scop didactic, sarcină didactică, elemente de joc, materiale didactice, reguli de joc, desfăşurarea (conţinutul) jocului.Scopul didactic se formulează în legătură cu cerinţele curriculumului pentru clasa respectivă, reflectându-se în finalităţile jocului. scipline este posibilă acordând elevilor posibilitatea de a le explora printr-o gamă largă de inteligenţe.

Competența generală

3. Explorarea caracteristicilor geometrice ale unor obiecte localizate în mediul apropiat

Competentă specifică

3.1. Localizarea unor obiecte în spațiu și în reprezentări, în situații familiare

Activitatea de învățare: Jocuri de orientare în spațiu

Jocul didactic cu un conţinut geometric păstrează aceleaşi note definitorii specifice jocului didactic în general: scop didactic, sarcină didactică, elemente de joc, materiale didactice, reguli de joc, desfăşurarea (conţinutul) jocului.

Scopul didactic se formulează în legătură cu cerinţele curriculumului pentru clasa respectivă, reflectându-se în finalităţile jocului.

Sarcina didactică reprezintă situaţia-problemă pe care trebuie să o soluţioneze copiii în timpul jocului pentru a atinge scopul propus.

Calitatea realizării sarcinii didactice se stabileşte prin evaluare.

Elementele de joc mijlocesc realizarea sarcinii didactice prin susţinerea situaţiei de învăţare (elemente de surpriză, întrecere individuală sau pe echipe, cooperare dintre participanţi, recompensare pentru performanţele atinse, “penalizare” în cazul comiterii unor greşeli

Conţinutul matematic reprezintă cunoştinţele pe care le posedă elevul sau care urmează a fi dobândite.

Materialul didactic trebuie să fie variat, adecvat conţinutului şi elementelor jocului şi să contribuie optim la realizarea scopului urmărit.

Regulile jocului concretizează sarcina şi realizează legătura dintre aceasta şi elementele de joc.

1. DICTARE GEOMETRICĂ

Scop: formarea capacităţilor de identificare a poziţiei reciproce a unor obiecte în plan.

Sarcini didactice: să poziţioneze figuri geometrice, conform cerinţelor date sau la alegere; să descrie modul de poziţionare a unor figuri geometrice.

Materiale didactice: figuri geometrice de diferite forme şi culori (de exemplu: cîte un cerc de culoare verde, albastră, roşie, galbenă; câte un pătrat de culoare verde, albastră, roşie, galbenă; câte un triunghi de culoare verde, albastră, roşie, galbenă) pentru fiecare elev.

Regulile jocului:

• elevii lucrează independent;

• elevii care n-au comis greşeli sunt invitaţi în faţa clasei şi aplaudaţi.

Desfăşurarea jocului:

Învăţătorul va enunţa modul de poziţionare a figurilor geometrice pe bancă.

De exemplu:

1. Puneţi pe bancă pătratul roşu.
2. Puneţi deasupra cercul verde.
3. Deasupra cercului verde aranjaţi triunghiul roşu.
4. La dreapta cercului verde plasaţi pătratul galben.
5. La dreapta pătratului galben aranjaţi cercul roşu.

6. La dreapta cercului roşu aranjaţi pătratul verde şi cercul galben.
7. Deasupra cercului galben plasaţi triunghiul albastru.
8. Sub cercul roşu plasaţi pătratul albastru.
9. La stânga cercului verde puneţi triunghiul galben.
10. La dreapta cercului galben puneţi triunghiul verde.

Un elev lucrează pe versoul tablei. La final, modelul obţinut pe tablă este “confruntat” cu modelele obţinute în caiete. În continuare, elevii aranjează 3-4 figuri după cum doresc şi, la solicitarea învăţătorului, descriu verbal poziţia figurilor.

2. CE FORMĂ AU OBIECTELE DIN JURUL MEU?

Scop: formarea capacităţii de identificare a formelor geometrice.
Sarcină didactică: să asocieze după formă obiecte din mediul înconjurător cu figurile şi corpurile geometrice învăţate.
Materiale didactice: fişe cu imagini ale unor obiecte din mediul înconjurător (aceleaşi pentru fiecare echipă, 3-4 pentru fiecare pereche), cutii sau plicuri, pe fiecare fiind desenată una din formele geometrice învăţate.

Regulile jocului:
• fiecare rând de elevi va forma o echipă;
• elevii vor lucra în perechi, după cum stau în bănci;
• jocul se va organiza în lanţ, cutiile fiind transmise de la o bancă la alta a rândului;
• pentru fiecare plasare corectă a fişei în cutie se va acorda un punct; de asemenea, se va acorda un punct pentru disciplina de lucru în echipă;
• evaluarea se face după realizarea sarcinii de către toate perechile.
Desfăşurarea jocului:

Fiecare pereche de elevi primeşte fişe cu imagini ale unor obiecte din mediul înconjurător. La semnalul învăţătorului, prima pereche plasează fişele în cutiile potrivite, asociind obiectele din imagini cu formele geometrice desenate pe cutii. Cutiile sunt transmise perechii următoare, care procedează în mod analog. Timpul de lucru este limitat. La final, se verifică conţinutul cutiilor fiecărei echipe. Învăţătorul poate solicita elevilor să argumenteze sau să explice după ce semne distinctive au asociat obiectele cu formele geometrice. Jocul didactic cu un conţinut geometric păstrează aceleaşi note definitorii specifice jocului didactic în general: scop didactic, sarcină didactică, elemente de joc, materiale didactice, reguli de joc, desfăşurarea (conţinutul) jocului.

Scopul didactic se formulează în legătură cu cerinţele curriculumului pentru clasa respectivă, reflectându-se în finalităţile jocului.

Sarcina didactică reprezintă situaţia-problemă pe care trebuie să o soluţioneze copiii în timpul jocului pentru a atinge scopul propus. Calitatea realizării sarcinii didactice se stabileşte prin evaluare.

Elementele de joc mijlocesc realizarea sarcinii didactice prin susţinerea situaţiei de învăţare (elemente de surpriză, întrecere individuală sau pe echipe, cooperare dintre participanţi, recompensare pentru performanţele atinse, “penalizare” în cazul comiterii

unor greşeli.Conţinutul matematic reprezintă cunoştinţele pe care le posedă elevul sau care urmează a fi dobândite.Materialul didactic trebuie să fie variat, adecvat conţinutului şi elementelor jocului şi să contribuie optim la realizarea scopului urmărit.

3.ȘEZĂTOARE MATEMATICĂ

Regulile jocului concretizează sarcina şi realizează legătura dintre aceasta şi elementele de joc. Se poate organiza şi desfăşura, în acest sens, o şezătoare matematică. Pentru a realiza o astfel de lecţie se stabilesc în planificare unităţile de învăţare la care conţinuturile se pot aborda interdisciplinar (în general, se pretează lecţiile de consolidare, recapitulare şi sistematizare a cunoştiinţelor). Este necesar să se aleagă acele strategii didactice care solicită transferul de cunoştinţe de alte discipline. Se selectează conţinuturile în funcţie de clasa la care se desfăşoară activitatea şi de capacităţile intelectuale ale elevilor. Se îmbină formele de lucru: activitatea frontală cu cea individuală şi pe grupe, utilizându-se mijloacele didactice adecvate. Pentru ca activitatea să fie mai atractivă, conţinutul problemelor ce se vor rezolva este scris pe bileţele care se introduc în „ Traista cu surprize”, de unde vor fi extrase pe rând de către elevi. • Traista poate fi punct de pornire în discuţii despre obiceiurile poporului român. • Se explică termenul de şezătoare (adunare restrânsă la sate, în serile de iarnă, la care participanţii lucrează şi totodată petrec, spunând poveşti, glume, ghicitori , cântece). • Conversaţia se desfăşoară frontal, se bazează pe valorificarea experienţei de viaţa elevilor, pe cunoştinţe însuşite pe căi extradidactice şi este axată pe aspecte ce constituie un transfer către domeniul etno-cultural românesc. • Urmează extragerea unui bilet de către elevul care citeşte cerinţa. Exemple : Doi purcei şi două curci Stau în curtea cu lăptuci. Dacă şi-ar dori papuci Câţi ar trebui s-aduci? Problema se rezolvă frontal, iar modul atractiv de prezentare a cerinţei elimină inerţia intelectuală, asigură optimismul elevului care lucrează fără a fi suprasolicitat, aplicând cunoştinţele însuşite în situaţii noi. • Un alt elev citeşte cerinţa care se rezolvă prin muncă pe grupe (constituite în funcţie de aptitudinile elevilor).

Bibliografie:

Cerghit, I.,” Metode de învăţământ”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980;

Cucoş, C., „Pedagogie”” - Ediţia a-II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2006;

STUDIU DE SPECIALITATE
The Pronunciation Component in Teaching English
Perfection versus Intelligibility

Prof. Ciucă-Danciu Ioana-Elena
Şcoala Gimnazială „Cristofor Simionescu” Plopeni
Oraş Salcea, judeţul Suceava

Pronunciation is an integral part of language learning. Any learner with a goal for learning English for communicative purposes needs to learn the rhythm and intonation of English. Learning about pronunciation develops learners' abilities to comprehend the spoken language. It also helps learners with the spelling system of English.

Pronunciation can convey grammatical information (rhythm and intonation can perform grammatical functions) and a lack of knowledge in pronunciation can easily affect reading. The first lessons on pronunciation are of great importance; it is the stage where correct pronunciation should be acquired.

A question we need to answer is how good our students' pronunciation ought to be. There are three levels of English pronunciation:

- **Level 1**: People often don't understand what you want to say. You use the wrong sounds in English words.
- **Level 2**: People can understand what you want to say, but they have to concentrate to understand you.
- **Level 3**: People can understand you easily. Your pronunciation is clear and pleasant.

A clear focus on these levels of pronunciation makes us realize that we should be happy if our students can at least make themselves understood.

According to Martin Hewings, it is now generally accepted that the target of a 'native-speaker pronunciation' is unachievable for the vast majority of learners of a second or foreign language even if a native-speaker variety is the target model chosen.

However, for the vast majority of learners, a native-speaker pronunciation is neither necessary nor even desirable. The aim of most is to achieve an easily understandable pronunciation in most situations with most people with both native and non-native English speakers.

The degree to which students acquire 'perfect pronunciation' (Harmer 2004, 184) seems to depend on their attitude to how they speak and how well they hear. Frequently foreign language speakers want to retain their own accent when they speak the foreign language because that is part of their identity. So, for example, an Italian would prefer to be identified as an Italian who speaks English very well rather than simply a non-native speaker of English.

Under the pressure of such cultural considerations it has become customary for language teachers to consider intelligibility as the main goal of pronunciation teaching. This means that the learners should be able to use pronunciation which is good enough for them to be always understood. If their pronunciation is not up to this standard, then there is a serious danger that they will fail to communicate effectively.

Of course, not all pronunciation errors are equally bad. For example, it is not a big problem if you pronounce a few English sounds in a slightly non-native way.

The worst errors are:

- talking too fast because you think it sounds more native
- skipping sounds (e.g. *worl* instead of *world)*
- misplacing the stress (e.g. *DEvelop* instead of *deVElop)*
- using the wrong sounds in a word, especially if the sounds are very different from the correct sounds (e.g. pronouncing *determine* so that it rhymes with *mine* or pronouncing *target* with a *j* sound)
- confusing two different sounds (e.g. pronouncing *slip* and *hit* the same way as *sleep* and *heat*, pronouncing *hope* the same way as *hop)*

When we are deciding on our priorities for pronunciation teaching, it is useful to know in general what kinds of errors are most likely to interfere with communication and what special problems students will have with English pronunciation.

Stressing words and phrases correctly is vital if emphasis is to be given to the important parts of messages and if words are to be understood correctly. Intonation – the ability to vary the pitch and tune of speech – is an important meaning carrier too.

Pronunciation is an important aspect of both speaking and listening. To make sense of what we hear we need to be able to divide the stream of speech up into units (for example, tone units, words and individual sounds) and to interpret what they mean. Very often in the rapid flow of speech, changes occur so that words can differ substantially from their citation (Hewings 2004, Vi) forms. A dictionary gives the pronunciation of a word when it is said in isolation: as if in response to the word being written down and the question asked. ‘How is this word pronounced?’ This is often referred to as its citation form.

In its citation form, the word *ten* is pronounced */ten/* but in *It’s ten past,* influenced by the following */ p /* sound, it will be pronounced closer to / *tem /.*

When certain sounds come into contact at word boundaries, one or both of the sounds may change. Second, sounds may be missed out. The citation form of looked is pronounced /*lukt/* but in *It looked bad*, the / *t* / sound may be omitted completely, simplifying the consonant cluster / - *ktb* - / and pronounced closer to / *it luk baed* /.

We may also find weak forms (/ ən / for *and*, / fə / for *for*), contracted forms (*mustn’t* for *must not)*.

It is important to work on these features of pronunciation in order to help students decode rapid speech and develop their listening skills. It is probably more important for less advanced students to recognize and understand such features than to produce them in their own speech, while more advanced students could be encouraged to include them as part of their pronunciation in order to become more fluent.

It is often thought that learners need to be able to discriminate between features of pronunciation before they can produce them in their own speech; for example, that they have to be able to hear a difference between / f /and / v / before they can say correctly the words fan and van .

This connection is not always found, and it sometimes happens that learners are able to produce a difference without being able to hear it, and vice versa .

Consider the following example sentences: (Gilbert 2005, 136)

Example:

a. Mary said, “Is that Mister Fogg?”

b. Mary said, “Is that mist or fog?”

Question: What was Mary talking about?

In sentence (a), Mary is asking about a person.

In sentence (b), she is asking about something different, the weather. In terms completely of pronunciation, however, the only difference between the two utterances is a melodic one. The pitch pattern of each sentence distinguishes it from the other and makes the meaning clear for the listener.

In English, changes in pitch help listeners follow the speaker's meaning because these melodic signals provide cohesion and contrast. Not only do they tell listeners what is new information, but they also tell listeners how ideas relate to each other. They help listeners to understand how the speaker intends to make connections with what came before (orientation) and what will follow in the conversation (prediction).

However, it is an useful assumption to make that for most learners, for most of the time, an ability to hear features of pronunciation will be at least an useful starting point for developing their ability to produce them in their own speech.

Pronunciation is usually the biggest obstacle to overcome by our students when they try to achieve fluency in English. They may have strong knowledge of grammar and vocabulary, but if they mispronounce the words, they fail to communicate effectively and be understood by others. So, good pronunciation would be the main goal in our teaching.

Bibliography:

1. BRAZIL, David, *The communicative value of intonation in English*, Cambridge University Press, 1997
2. BYRNE, Donn, *Teaching Oral English*, Longman, 1986
3. HARMER, Jeremy, *English Language Teaching*, Longman, 2004
4. HEWINGS, Martin, *Pronunciation Practice Activities*, Cambridge University Press, 2004
5. SCRIVENER, Jim, *Learning Teaching, A Guidebook for English Teachers*, Macmillan Heinemann, 1994

Metode şi tehnici de evaluare în învăţământul preşcolar

Prof. înv. preşcolar DANIELA SABĂU
Grădiniţa cu Program Prelungit Nr.12 Zalău
Judeţul SĂLAJ

Evaluarea este o componentă esenţială a activităţii de învăţământ în general, a procesului didactic în special. Ea este punctul final într-o succesiune de evenimente care cuprinde următorii paşi: stabilirea scopurilor pedagogice şi a obiectivelor, proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii pentru realizarea obiectivelor, măsurarea rezultatelor aplicării programului.

Evaluarea constituie o acțiune complexă care presupune realizarea mai multor operații. Principalele operații constau în: măsurarea fenomenelor pe care le vizează evaluarea;interpretarea şiaprecierea datelor obținute; adoptarea deciziilor ameliorative.

Măsurarea constă în utilizarea unor procedee prin care se stabileşte o relaţie funcţională între un ansamblu de simboluri şi un ansamblu de obiecte şi subiecte sau evenimente. Aprecierea -evaluarea - presupune emiterea unei judecăţi de valoare asupra rezultatului unei măsurători pe baza unui criteriu.

Decizia se exprimă în concluziile desprinse din interpretarea datelor evaluării rezultatelor, mai ales din diagnosticarea activităţii care a produs rezultatele constatate, precum şi măsurile preconizate pentru înlăturarea neajunsurilor, pentru îmbunătăţirea activităţii în etapa următoare.

Evaluarea performanţelor în învăţare ale copilului preşcolar se realizează în modalităţi specifice acestui nivel de educare şi instruire având în vedere faptul că achiziţionarea de cunoştinţe nu reprezintă un scop în sine în această etapă de vârstă.

Învăţământul preşcolar nu face din transmiterea de cunoştinţe un obiect expres de preocupări, ci se foloseşte de cunoştinţe pentru a uşura şi optimiza procesul integrării copilului în mediul social, ca şi pentru a declanşa şi stimula dezvoltarea potenţialului biopsihic de care dispune nativ copilul.

După funcţiunile pe care evaluarea o îndeplineşte în cadrul procesului mai larg al stimulării potenţialului biopsihic al copilului şi al optimizării parametrilor generali ai dezvoltării acestuia, formele de evaluare utilizate în grădiniţe sunt:

- **evaluarea iniţială**, care constă în aprecierea nivelului general al dezvoltării copilului la intrarea în grădiniţă sau în momentul integrării lui în diferite categorii de vârstă ale preşcolarităţii (Nivelul I - 3-5 ani sau Nivelul II - 5-6 ani);
- **evaluarea continuă (sau de progres)** pe care o regăsim în derularea tuturor activităţilor curente din cadrul grădiniţei şi care operează în diverse forme:

- a observării continue a comportamentului copiilor, a surprinderii reacţiilor pe care ei le au la solicitări diverse, a semnalării progreselor pe care le obţin prin trecerea de la o sarcină la alta;
- a recompensării succeselor pe care copiii le obţin în învăţare prin formule de genul: "Bravo!", "Foarte bine!";
- a atitudinilor de sprijin, de încurajare pentru depăşirea anumitor obstacole şi dificultăţi în învăţare prin formule de genul: "Se poate şi mai bine!", "Mai încearcă o dată!", "Dovedeşte că poţi f i cel mai bun!";

- **evaluarea sumativă (sau cumulativă)** intervine, de obicei, la capătul unei componente tematice care se desfăşoară pe o durată mai mare de timp sau la sfârşit de semestru - când se revizuiesc cunoştinţele, deprinderile, abilităţile dobândite în acest interval - cu scopul explicit al întăririi şi stabilizării noilor comportamente achiziţionate.

Întreg demersul evaluativ prezentat mai sus se realizează cu ajutorul unor metode adaptate, desigur, strategiilor didactice specifice învăţământului preşcolar şi care, în sinteză, se referă la:

Metoda observaţiei - constând în surprinderea şi consemnarea evenimentelor definitorii pentru dezvoltarea copilului.

Rezultatele observaţiei se materializează în aprecieri deschise, directe cu valoare evaluativă sau în consemnări în scris a unor date din a căror sinteză se poate realiza un tablou complex al evoluţiei şi dezvoltării copilului.

Preferabil este ca informaţiile obţinute despre copil prin intermediul observaţiei să fie consemnate într-un protocol de observaţie (o fişă personală a copilului), pentru ca ele să nu se piardă din memoria educatoarei sau să se deterioreze prin trecerea timpului. Faptele înscrise în fişă vor fi datate, pentru a se putea pune mai uşor în evidenţă aspectele evolutive, sau, dimpotrivă, unele involuţii, stagnări, regrese care, prin acumulare, atrag atenţia asupra urgenţei de a se interveni ameliorativ şi optimizator.

Metoda consemnării grafice a preferinţelor. Este o metodă care permite prelucrarea şi interpretarea datelor obţinute despre fiecare copil prin evidenţierea zonelor de interes, a preferinţelor copilului, dar şi a domeniilor în raport cu care el întâmpină dificultăţi.

In acest scop devine extrem de util de a se realiza modele grafice simple pentru fiecare copil, în cadrul cărora să se remarce - la nivelul unei săptămâni - tipurile de activităţi la care el a participat activ ori, dimpotrivă, faţă de care manifestă interes scăzut sau chiar dezinteres.

Metoda consemnării grafice a progreselor copilului. Prin specificul ei, metoda consemnării progreselor copilului în învăţare este o metodă comparativă. Ea urmează să pună în evidenţă anumite manifestări prin valorile lor la start şi prin valorile înregistrate într-o fază ulterioară a angajării într-o activitate oarecare. Diferenţele între cele două tipuri de valori marchează chiar progresele (după caz, a regreselor) copilului în învăţare.

Pentru sarcinile care presupun achiziţionarea unor cunoştinţe în forma unor comportamente observabile se pot alcătui grafice în cadrul cărora să se marcheze gradul de reuşită prin utilizarea următoarelor gradaţii: nesatisfăcător, satisfăcător, bine, foarte bine, excepţional.

Metoda portofoliului constă în selectarea, îndosarierea şi păstrarea diferitelor lucrări ale copiilor (desene, picturi, colaje) pentru ca, pe baza probelor materiale, să poată opera ulterior evaluarea de tip cumulativ care va marca, de asemenea, progresele pe care ei le-au realizat într-o unitate mai mare de timp.

Comparativ cu metoda consemnării grafice a progreselor care surprinde evoluţiile în domeniul achiziţiei de cunoştinţe şi / sau deprinderi acţionale (tipuri de mişcări şi operaţii), pctrtofoliul conservă tipuri de produse pe care sunt capabili să le realizeze copiii. Ele pot fi analizate şi de către alţi evaluatori, de către echipe de specialişti sau de către alte persoane interesate de progresele copiilor, într-o etapă ulterioară elaborării lor, ca mărturii materializate ale unor ipostaze semnificative ale dezvoltării.

Periodic, pentru evidenţierea nivelului de performanţă individuală a copiilor, se poate recurge - şi în învăţământul preşcolar - la ceea ce, obişnuit, se numeşte **un test docimologic,** înţeles **ca probă de cunoştinţe**, într-o manieră adaptată, desigur, specificului vârstei preşcolare.

Evaluarea - componentă inseparabilă a instruirii - ne arată unde ne aflăm faţă de obiectivele şi sarcinile didactice programate. Evaluarea obiectivă a activităţii preşcolarilor constituie o modalitate prin care se ameliorează activitatea instructiv-educativă şi prin care educatoarea îşi poate îmbunătăţi sau corecta stilul de muncă în funcţie de rezultatele copiilor. Succesul sau insuccesul copiilor este în mare măsură determinat atât de stilul de muncă al educatoarei, cât şi de participarea activă a preşcolarilor la procesul formării propriei personalităţi.

Bibliografie:

- Documentar metodic pentru activităţile de educare a limbajului la preşcolari”- Ed. V&I Integral, Bucureşti , 2001
- Laborator preşcolar- ghid metodologic, Ed. V&I Integral, Bucureşti , 2006

EDUCAŢIE PENTRU PACE

Prof. RUSAN OANA-RALUCA
Şcoala Gimnazială Nr.195, Bucureşti

Şcoala în care lucrez de pe 12 ani este afiliată UNESCO de după anii 1990. Treptat, am ajuns să mă ocup de activităţile UNESCO ale unităţii de învăţământ în care îmi desfăşor activitatea.

În anul 2012, am primit vizita în şcoală a CECILIEI TINONIN, reprezentant UNESCO-PARIS, însoţită de responsabilul şcolilor afiliate Unesco România (ASP-net), doamna Lucreţia Băluţă. Discuţiile de atunci au pus bazele activităţilor următoare şi au făcut vizibilă pe internet bogata activitate a şcolii noastre care are, astăzi, peste 2500 de elevi, fiind una dintre cele mai mari şcoli din ţară.

Prin intermediul celor de la Unesco-Paris, am semnat în luna noiembrie a acestui an şcolar un acord de parteneriat cu o organizaţie din Coreea de Sud care pledează pentru pacea lumii, pornind de la ideea că dezvoltarea armonioasă a elevilor noştri poate incclude şi astfel de activităţi neincluse în curriculă.

“Heavenly Culture, World Peace, Restoration of Light” (“HWPL” pe scurt) este o organizaţie internaţională pentru pace care a fost fondată pentru pacea globală şi pentru încetarea războaielor. De altfel, este o organizatie neguvernamentală cu statut consultativ special cu UN Economic and Social Council (ECOSOC) şi asociată cu UN Department of Global Communications (DGC) şi cu guvernul metropolitan de la Seul, având misiunea de a desăvârşi global pacea prin cultura cerului şi restaurarea lumii prin lumină.

Din luna decembrie, partenerii noştri au realizat o activitate prin care au pledat pentru pacea lumii şi pentru deschiderea spre celelalte culturi. Au evidenţiat elemente culturale româneşti, coreene, indiene, chinezeşti, australiene. Elevii au degustat chipsuri şi alte dulciuri coreene, activitate prin care s-a consolidat schimbul cultural.

Începând cu luna ianuarie, elevii au avut parte de o nouă activitate susţinută de traducătoarea partenerilor noştri coreeni. Activitatea în echipe a evidenţiat liderii de grup şi capacitatea de exprimare, precum şi talentul de desenator, negocierea.

Din luna februarie, mi-a revenit mie rolul de a prezenta elevilor materialul trimis de coreeni, adaptându-l la condiţiile şi cultura românească. Activităţile s-au desfăşurat sub atenta monitorizare a partenerilor coreeni. Prima activitate a fost tradusă în limba maternă a elevilor, iar cea de-a doua, la sugestia educabililor, în limba engleză, pentru a-şi perfecţiona achiziţiile lingvistice şi pentru a putea conversa mai uşor, fără trac. Trebuie să menţionez faptul că prima limba a elevilor la clasa unde sunt diriginte este germana, limba engleză ocupând loc secund.

Lecţiile despre pacea lumii pornesc de la poveşti de viaţă, legende, povestiri psihologice şi îmbină armonios cunoştinţe din mai multe discipline: limba engleză, geografie, istorie, biologie, psihologie, ceea ce asigură caracterul interdisciplinar al cursurilor. Nu se pledează pentru cultura asiată sau pentru o religie de-a lor, ci se prezintă în mod echidistant toate religiile şi toate acţiunile umane care pot contribui, într-un fel sau în altul, la pacea lumii. Se observă legăturile dintre specii, regnuri, forme de relief etc, dar se evidenţiază şi capacitatea naturii de a se modela pe măsura schimbărilor climatice sau a efectelor negative ale acţiunilor lui Homo Sapiens.

Atât elevii, cât şi părinţii acestora au fost extrem de încântaţi de modul în care se desfăşoară aceste activităţi, de conţinutul şi de specificul lor. De exemplu, în ultima activitate desfăşurată, educabilii au avut de completat un test de personalitate.

Ne dorim să empatizăm cu partenerii coreeni, de aceea copiii au realizat desene cu mesaje în limba coreană:

Exploiter des documents authentiques en classe de FLE

Prof. Urcan Ioana-Cristina
Collège Technique « Victor Ungureanu », Câmpia Turzii

Dans ce travail, je vous proposer une démarche pour utiliser des documents authentiques en classe de français langue étrangère. Je veux commencer en vous expliquant ce qu'est un document authentique. C'est un document qui n'a pas été élaboré pour l'enseignement. Son objectif premier est de faire passer un message informatif ou commercial par exemple. Ce message peut prendre plusieurs formes. Il peut être sonore, visuel, iconographique ou textuel.

Les documents authentiques se distinguent donc des documents didactiques, conçus pour l'enseignement en fonction d'un niveau et d'un objectif pédagogique déterminé. On peut les trouver dans tous les domaines de la vie quotidienne, administrative, culturelle, professionnelle ou médiatique. Nous sommes en quelque sorte entourés de « documents authentiques » qui reflètent concrètement les habitudes socioculturelles d'une population. L'usage des documents authentiques correspond à un enseignement-apprentissage axé sur la vie réelle et l'actualité. Ils peuvent être choisis en fonction des intérêts et des besoins des apprenants.

Avant de choisir un document, on définira d'abord le public des apprenants : âge, contexte socioculturel, habitudes d'apprentissage et niveau de compétences. Ensuite, on observera et on analysera ce document afin de prendre en compte toutes les dimensions lexicales, grammaticales, socioculturelles présentes. Cette analyse permettra de dégager un certain nombre d'éléments pouvant servir de base aux activités proposées et au niveau de langue à cibler. L'analyse s'attachera au contenu : thème du document, personnes impliquées, lieux mentionnés, périodes évoquées, conditions d'émission et cibles du document.

Alors, je vous propose une démarche pour exploiter un document oral ou écrit. Cette démarche passe par trois étapes :

- la pré-écoute/pré-lecture (qui correspond aux activités à proposer avant la découverte du document),
- l'écoute ou la lecture (Il s'agit des activités de découverte du document)
- et la post-écoute/post-lecture (les activités à réaliser après l'étude du document)

L'objectif de cette division en 3 temps est de faciliter l'accès au sens tout en permettant aux apprenants de développer des stratégies de compréhension.

La pré-écoute ou pré-lecture consiste en différentes activités de mobilisation des connaissances sur le domaine de référence du texte. On fait appel à tout ce que les apprenants savent ou connaissent. Ce sont les discussions sur le thème, les aspects culturels abordés, les associations de mots ou d'idées à partir d'un mot clé ou l'analyse d'une image en lien avec le contenu du document. Ces activités préparent l'écoute ou la lecture du document. Attention, lors de cette étape, les apprenants n'écoutent pas et ils n'ont pas en main le texte ou sa transcription.

L'écoute- la lecture doivent amener l'apprenant à réaliser des tâches successives en écoutant ou en parcourant plusieurs fois le document. L'objectif est la compréhension du document.

Enfin, troisième étape, la post-écoute ou post-lecture consiste à argumenter à propos de ce qui vient d'être écouté ou lu ou vu ou à discuter sur des éléments liés au contenu ou bien encore à réaliser une tâche inspirée par le document étudié. L'enseignant accompagne l'apprenant dans un parcours de compréhension au cours duquel il va développer des stratégies de compréhension. Cette démarche favorise la confiance en soi et l'autonomie. Enseigner à comprendre c'est donner à l'apprenant des moyens de repérer des indices dans un document, d'établir des liens et de déduire.

Les activités proposées doivent prendre place dans un parcours de découverte progressif et cohérent. C'est cet art de la construction et de l'organisation d'une séquence pédagogique. Je crois qu'une séquence basée sur un document media sera toujours agrée par les élèves. Dans l'acception la plus courante, le terme de médias désigne les moyens d'information actuels, presse, radio, télévision. Ces médias sont tous accessibles via Internet.

L'utilisation des médias en classe de langue présente de nombreux avantages : l'attractivité, l'actualité, la diversité, le contact avec la langue d'aujourd'hui, le développement d'une vraie compétence de compréhension et l'intégration de la langue et de la culture. Les médias ouvrent l'accès à des connaissances plus larges que les seuls savoirs linguistiques. Leur utilisation est aussi l'occasion d'une réflexion sur le traitement de l'information et une contribution à l'éducation aux médias.

Certains médias, en collaboration avec des organismes de formation, ont mis en place d'importants dispositifs d'aide aux enseignants, voire de fiches pédagogiques prêtes à l'emploi. C'est le cas notamment de TV5MONDE et RFI. Et vous verrez que se procurer et utiliser ces ressources mises à disposition gratuitement sont un excellent moyen de gagner du temps, tout en se familiarisant et/ou en s'auto-formant à la « didactisation » de documents issus des médias.

Le travail avec les médias sera encore plus motivant s'il entre dans le cadre d'un projet : comme la participation à un des concours lancés par les médias francophones, la création d'un journal, la réalisation d'un clip, d'un reportage radio ou vidéo. Ce type de projet visant à une production implique la découverte et l'analyse des médias. Elle donne ainsi l'habitude et le besoin de les fréquenter.

Et surtout n'oubliez pas : éduquer aux médias, c'est aussi amener les apprenants à décrypter l'information dans une perspective citoyenne. Utiliser les médias en classe augmente sensiblement l'idée que la langue apprise est une langue vivante, une langue d'aujourd'hui. Au-delà de l'apprentissage linguistique, cela apporte indéniablement une réflexion culturelle et interculturelle. Alors, sans hésiter, lancez-vous !

Bibliographie :

1. https://enseigner.tv5monde.com
2. https://www.cavilam.com

LECȚII ȘI TESTE DIGITALE PENTRU DISCIPLINA EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICAȚII PRACTICE

Prof. ing. gradul I. Elena Matroana HRECIUC
Școala Gimnazială ”Ion Creangă” Suceava

Abstract

The paper presents an application designed as inter- and transdisciplinary tool to be use in technological education activities. It presents digital lessons and tests for one study unit on Technological Education Subject. The application addresses, in a structured and unitary way, the theme of the learning unit, K12 level, - include 4 lessons (web pages, portable in any internet browsers) – Locality, Buildings, Urban Rules, Utilities Networks –each lesson having attached a number of 6 tests with different items as answer choice , multiple-choice, matching, completion, crosswords. This approach generates content interactive tools, effective learning, consolidation and evaluation. This educational software optimizes the technological education activities from all three didactic perspectives, the large volume of scientific knowledge, the time allocated (1h / week) and the different learning needs of the students through the generous offer as a variety of materials, transforming the learning act into adaptive one, based on exploration and discovery. The results of using this digital material, demonstrate that the student becomes a partner in his / her own preparation, being, at the same time, a starting point for the formation of aptitudes and practical-applicative skills, and preparing the student to train his critical thinking and digital competences. The material also provides an example of an integrated approach to teaching activities and the use of ICT tools in the instructional-educational and evaluation process.

Conceptul fundamental al prezentei lucrări este acela că, Educația tehnologică, este o disciplină care formează elevii pentru a dobândi aptitudini și abilități, care să le deschidă calea spre cunoașterea științifică, din perspectiva aplicabilității practice interdisciplinare și transdisciplinare. Educația Tehnologică este legată de educația intelectuală, oferind perspective de necontestat spre educația prin și pentru știință, oferind deschiderea unei perspective către cunoașterea științifică și constituie platforma pentru educația profesională viitoare, care va asigura alegerea profesiei și integrarea pe piața muncii a tinerilor. Aplicația abordează, într-o manieră structurată și unitară, tematica unei unități de învățare - Localitatea, clasa a – VI - a, fiind structurată în 4 lecții (pagini WEB) – Localitatea, Clădiri, Reguli de urbanism, Rețele de utilități, având atașate, fiecare, un număr de 6 teste cu itemi diferiți – răspuns la alegere, selectare multiplă, răspuns scurt, asociere de noțiuni, ordonare de noțiuni, rebus. Aplicația este un instrument inter și transdisciplinar, care poate fi utilizat eficient în activitățile formative ale educabililor pentru atingerea obiectivelor propuse de programa școlară la nivelul clasei a - VI - a, minimizând neconcordanța între resursa temporală redusă (1h/săptămână) și volumul, respectiv complexitatea cerințelor curriculare.

Ca structură principală, *aplicația* cuprinde documentul HTML *index*, care permite accesul la alte patru **pagini WEB** – *Localitatea, Cladiri, Reguli_urbanism, Retele_de_utilitati*, acestea din urmă adordând conținuturi științifice ale lecțiilor corespunzătoare unității de învățare Localitatea din programa școlară a clasei a-VI-a.

Interfețele corespunzătoare acestor **pagini WEB** sunt omogene și unitare din punct de vedere al elementelor componente, facile în utilizare. **Paginile WEB** cuprind un număr variabil de suprafețe funcționale: antet – *Acest material te va ajuta să înveți în mod plăcut și relaxant!, buton START*), secțiuni conținuturi. (Fig. 1.) [1]

Fig. 1. Interfața index (antet, secțiune conținut)

Fig. 2. Secțiunea antet Lecția Localitatea

Butonul *Start* permite accesarea paginii următoare și, corespunzător acestuia, fiecare document HTML este prevăzut cu butoane active, denumite sugestiv în funcție de conținutul lecției, pentru parcurgerea lecțiilor.(Fig.2.) [2]

Secțiunile conținut cuprind o suprafață pentru Obiectivele operaționale, și suprafețele structurate sunt în concordanță cu conținuturile curriculare ale fiecărei lecții, într-o abordare sintetică, clară și accesibilă nivelului de studiu.(Fig.3.). [3], [4]

Fig. 3. Suprafețe funcționale Lecția Reguli de Urbanism

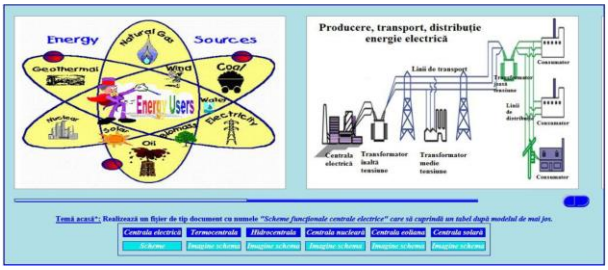

Fig. 4. Slider Reteaua_de_energie.html

Legăturile (Hyperlink-urile) create completează și valorifică informațiile științifice prin varietatea de materiale propuse, organizate ca documente html, care permit dobândirea cunoștințelor într-o manieră inter și transdisciplinară, folosindu-se informații de la diverse discipline școlare (Geografie, Limba Engleză). (Fig. 4.) [5]

Au fost incluse și teme pentru acasă, care să sprijine elevii în utilizarea resurselor TIC, în sensul realizării de fișiere de tip document, prezentare, film, animație cu recomandarea că unele lecții pot fi realizate pe grupe mici de elevi, datorită volumului mare de informații și a timpului limitat prevăzut pentru predarea disciplinei. (Fig. 4.)

Observația care se impune este aceea că materialele pot fi utilizate independent de interfața lecției corespunzătoare, ca moment didactic în desfășurarea unei activități specifice temei. Meniul *Teste* oferă alegerea unui anumit tip de teste interactive, grupate pe categorii de itemi – Răspuns la alegere, Asociere de noțiuni, Spații lacunare, Ordonare de noțiuni, Răspuns multiplu, Rebus. (Fig. 5.) [6]

Testele propuse, organizate pe directoare denumite sugestiv după conținuturi, pot fi utilizate ca teste inițiale, formative, de evaluare, sumative.

Fig. 5. Selectare/Acces teste

Fig. 6. Afișare punctaj intermediar la parcurgerea testului

Testele permit controlul imediat asupra evaluării, mai ales pentru elev, ca participant activ la procesul de învățare evaluare, prin afișarea punctajului procentual intermediar (după parcurgerea fiecărei cerințe, la finalul testului).(Fig. 6.)

Optimizarea activităților didactice, privite din perspectiva oricărei discipline curriculare, dar, cu precădere din perspectiva Educației tehnologice, impune, atât din punct de vedere al volumului de noțiuni teoretice, cât și din cel al timpului prevăzut pentru desfășurarea acestora(1h/săptămână), dar, mai ales, din cel al elevului, care privește actul învățării interactiv și cu aplicabilitate imediată, prezența acestui soft educațional în mediul Web se dovedește a fi oportun și necesar.

Aplicația a fost *utilizată* în activitățile didactice ale unității de învățare Localitatea, pe un număr de 150 de subiecți, elevi ai claselor a-VI-a A, B, C, D, E. Pentru familiarizare, interfața și componentele aplicației au fost prezentate frontal fiecărei clase de elevi. Aceștia au fost îndrumați să parcurgă individual noțiunile teoretice ale temei Clădirile – componente ale mediului construit, folosind, materialele incluse în aplicație, în mod diferențiat, în funcție de nevoile de învățare. Testul cu itemi răspuns la alegere a fost parcurs ca modalitate de evaluare a temei, cu precizarea că afișarea cerințelor este generată aleatoriu, astfel încât fiecare elev a avut o altă cerință pe care să o îndeplinească la un moment dat. Rezultatele obținute sunt următoarele:

Rezultate obținute		
Nota	**Nr. elevi**	**%**
1	**0**	**0**
2	**0**	**0**
3	**0**	**0**
4	**5**	**3,33333**
5	**10**	**6,66667**
6	**19**	**12,6667**
7	**39**	**26**
8	**34**	**22,6667**
9	**27**	**18**
10	**16**	**10,6667**
Total elevi		**150**
Media pe clasa		**7,54667**

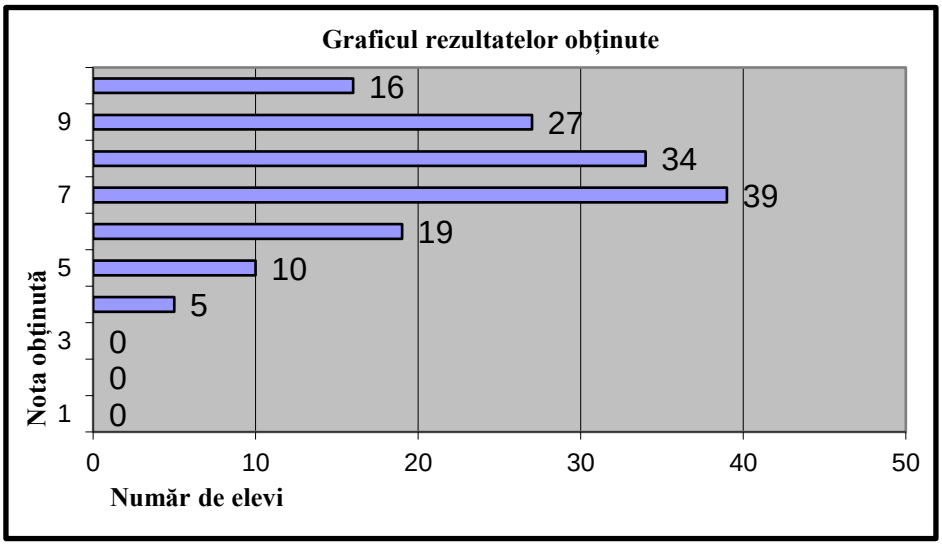

Fig. 7. Rezultate obținute la parcurgerea testului digital – răspuns la alegere

Constatări:

- entuziasmul ferm exprimat
- comunicare constructivă elev-profesor
- atitudine colaborativă elev-elev
- interes crescut pentru înțelegerea cerințelor
- analiza critică a rezultatelor
- manifestarea nevoii de introspecție
- dorința de îmbunătățire a rezultatelor printr-o nouă parcurgere a materialelor
- diminuarea subiectivismului în evaluare (profesorul nu mai este singurul”vinovat” de rezultatul obținut)
- stabilirea unei relații de parteneriat elev - profesor, elev – elev
- dorința de integrare a unor astfel de activități și pentru alte teme

În concluzie, dezvoltarea și aplicarea acestui material digital în mediul educațional formează elevul ca partener în propria formare, inter și transdiciplinară, oferind, totodată, un punct de plecare spre construirea de aptitudini și abilități practic-aplicative, pregătind elevul pentru a-și forma gândirea critică și competențele digitale. Materialul oferă, de asemenea, și un exemplu de abordare integrată a activităților didactice și de utilizare a instrumentelor TIC în procesul instructiv-educativ și de evaluare.

RECUNOŞTINŢE

Mulţumesc domnului prof.univ.dr.ing. *Dan Laurențiu Milici* pentru îndrumările primite în realizarea aplicației digitale.

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE

Ø http://www.w3schools.com/html/html_intro.asp
Ø http://zeus.eed.usv.ro/~pentiuc/rfpi/js/Js_crsl.htm#JavaScript
Ø Gabriela Lichiardopol, “Educație tehnologică și aplicații practice. Manual pentru clasa a VI-a”, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 2018.
Ø Gabriela Lichiardopol, Viorica Stoicescu, Silvica Neacsu, “Educatie tehnologica . Manual clasa a V-a”, Editura Aramis, Bucureşti, 2006.
Ø http://science.howstuffworks.com/environmental/earth/geophysics/h2o1.htm
Ø http://hotpot.uvic.ca/

ORAŞUL SIMBOLIST – PARADIS ARTIFICIAL ŞI DECOR

Prof. Oltean Finica
Colegiul Tehnic “Victor Ungureanu”, Câmpia Turzii

Introducerea spaţiului urban, chiar dacă lipsit de materialitate, i-a dat lui Baudelaire ocazia să exploreze poezia în noul său decor: oraşul. Pentru el, adevăratul paradis este artificial, căci natura nu poate deveni poetică decât dacă poetul sau pictorul, o încarcă cu spiritualitate. Obsesia spiritualizării se continuă la Baudelaire şi în ceea ce priveşte percepţia citadină; oraşul întreg devine pentru el un paradis artificial. Oraşul lui Baudelaire apare ca fiind unul pietat, un *tablou al voluptăţilor artificiale.* Baudelaire nu se amestecă în ritmul trepidant al oraşului, ci preferă să rămână la adăpostul pe care i-l oferă spaţiul închis şi protector al casei. Astfel, nu-i mai rămân decât contemplarea de la distanţă şi bucuriile spectatorului – el preferă să se claustreze pentru a se simţi în siguranţă.

Încăperea sa preferată este dormitorul care furnizează în acelaşi timp siguranţă, confort, lux şi voluptate. Deşi rămâne fidel nopţii, el se pune la adăpost de pericole, de tentaţii şi de vreme rea. Legătura dintre spaţiul închis al încăperii şi spaţiul deschis al oraşului se face prin intermediul ferestrei. Ea e cea care protejează împotriva pericolelor din exterior şi care acordă în acelaşi timp privilegiul de a le arunca o privire. La graniţa dintre oraş şi cameră, între mulţime şi intimitate, găsim fereastra în faţa căreia începe sau se termină lumea. Baudelaire profită de această ambivalenţă şi de schimbările de perspectivă dinspre înăuntru spre în afară şi invers.

Componentă psihică şi concretă a oraşului, şi arteră prin care circulă seva mulţimilor, strada este expresia însăşi a spaţiului urban deschis. Ea este locul privilegiat al întâlnirilor, al disputelor, al cafenelelor zgomotoase, spaţiul diversităţii şi al frivolităţii. Această diversitate uimitoare a străzii *asurzitoare*, constituie pentru Baudelaire decorul în care de întâlnesc iubirea şi hazardul. Poetul recunoaşte el însuşi că elementele urbane nu sunt decorul unei piese în care joacă poetul, actorii şi sufletele lor. Până şi mulţimile, elementul cel mai viu şi concret al străzii, nu sunt exploatate prin prisma forţei lor vitale, a diversităţii lor, ci sunt puse în slujba unei argumentaţii estetice şi artistice.

Oraş şi vis, spectacol şi decor, spaţiul urban apare la Baudelaire de pretutindeni şî parcă de nicăieri şi rămâne, totuşi în mod paradoxal, interiorizat. Pentru el, un oraş nu e niciodată plin de realităţi concrete, ci populat de fantasme. Misterul e cel care contează, imaginaţia, fantezia, jocul şi spectacolul care angrenează într-un joc infinit al hazardului. Natura şi civilizaţia sunt supuse în acelaşi timp aceleiaşi paradigme disforice. Vremea umedă duce la nevroză, iar elementele spaţiului urban o accentuează, materia plânge încercând o revenire la starea iniţială. Astfel, poetul rămâne în afara oraşului şi a realităţii concrete, pentru a contempla, simţi, descrie şi regreta. Decor, spectacol, simbol şi alegorie – iată adevăratul oraş baudelairian.

În căutarea idealului său, Baudelaire trece în întreaga sa operă prin etapele succesive şi obligatorii ale spleen-ului, ale evadării, ale vinului, ale drogului şi ale morţii. Spaţiul urban baudelairian, din care natura a fost cu grijă alungată, este artificializat şi interiorizat pe calea percepţiilor. Acest spaţiu nu are trup, el nu este decât un decor de spectacol în care evoluează actorii – acele măşti sub care se ascunde derizoriul, ruptura dintre fiinţă şi nefiinţă.

Camera este punctul zero al universului simboliştilor, sediul central al contemplării universului, dar şi un grad zero al intimităţii. Acest spaţiu închis, în sens fizic, este deschis înspre visare, înspre călătorii, înspre lumea largă. Reveria, melancolia şi spleen-ul sunt stările de spirit cele mai potrivite şi mai legitime pe care le putem simţi în camera simbolistă. Chiar dacă ea e garantul securităţii, un Cerber al spaţiului închis şi primă barieră între intimitatea simbolistă şi lumea deschisă, casa nu-şi găseşte un loc privilegiat în poezia simbolistă. Din contră, vagă, întunecoasă şi crepusculară, imaginea casei aparţine unei sfere profund disforice a percepţiei, acoperind toate registrele: compasiune faţă de nefericiţi, nedreptate socială, nevroză, boală şi moarte.

Ochii artistului simbolist – ferestrele – sunt filtrul prin care artistul percepe lumea; ele sunt singurele căi de contact ale artistului claustrat în intimitatea euforică a camerei sale şi apărat de bariera tristă dar liniştitoare a casei sale. Realitatea nu este decât un spectacol pe care artistul îl vede sau îşi imaginează că îl vede prin ferestre. Contemplaţia este cuvântul de ordine al sufletului simbolist şi prin ferestre se poate contempla oraşul fără nici un amestec. Deoarece ferestrele îţi permit să vezi lumea şi realitatea, ele împrumută stările de spirit ale oamenilor care privesc. Totuşi simbolismul, nevrotic şi introvertit prin definiţie părăseşte uneori spaţiul închis şi protector al pereţilor pentru a plonja în mijlocul naturii, o natură ordonată şi umanizată.

La Baudelaire, natura este deschisă spre om căruia încearcă să-i vorbească: limbajul naturii este unul încifrat, confuz pentru că la el nu se poate ajunge pe o cale raţională. Lumea în întregimea ei e o colecţie de semne şi simboluri. În spatele acestora se află o misterioasă ordine divină care nu-l refuză pe om, dimpotrivă, îl priveşte cu familiaritate. Calea de acces spre această natură prietenoasă este însă interzisă, atâta vreme cât omul nu ştie să ajungă la ea fără a-i tulbura tainele.

Oraşul baudelairian, nu este decât o stare de spirit, o realitate mentală, care va deveni nevrotică la simbolişti, în general melancolică la Verlaine şi delirantă la Rimbaud. Oraşul nu devine „real”, concret şi imediat, decât după sfârşitul secolului al XIX-lea, cu Cendrars şi mai ales Apollinaire, campionul modernităţii poetice din secolul al XX-lea, care deschide calea asupra realismului şi postmodernismului.

Melancolia fără leac a poetului simbolist alunecă spre resemnarea tragică, exaltarea vizionară devine iritare ori nevroză, iar fascinaţia înaltului îşi schimbă semnul, devenind fascinaţie a abisului. Simbolistul alege evadarea dintr-o lume iremediabilă, mediocră într-un orizont al „zărilor interioare”. Planul realului şi planul interior al imaginarului sunt în relaţie de analogie, legate prin corespondenţe secrete, aşadar, tentativa evaziunii eşuează.

Prezenţa umană în acest spaţiu de decor şi izolare este una redusă, omul rătăceşte fără scop într-un univers pustiu, rătăceşte haotic şi trăieşte o derută care amplifică sentimentul disconfortului, al spleeenului, al angoasei.

Site-ul de specialitate în activitatea didactică

Prof. Georgescu Otilia
Colegiul Tehnic P.Tc. „Gheorghe Airinei”

Un site în specialitatea de pregătire a elevilor vine în sprijinul nevoii acestora de a căuta infomații necesare în activitatea de învățare, arie în care motoarele clasice de căutare sunt uneori ineficiente. La toate acestea se adaugă faptul că elevii nu reușesc întotdeauna să evite anumite capcane generate de volumul imens de informații disparate, haotice și care necesită timp și efort.

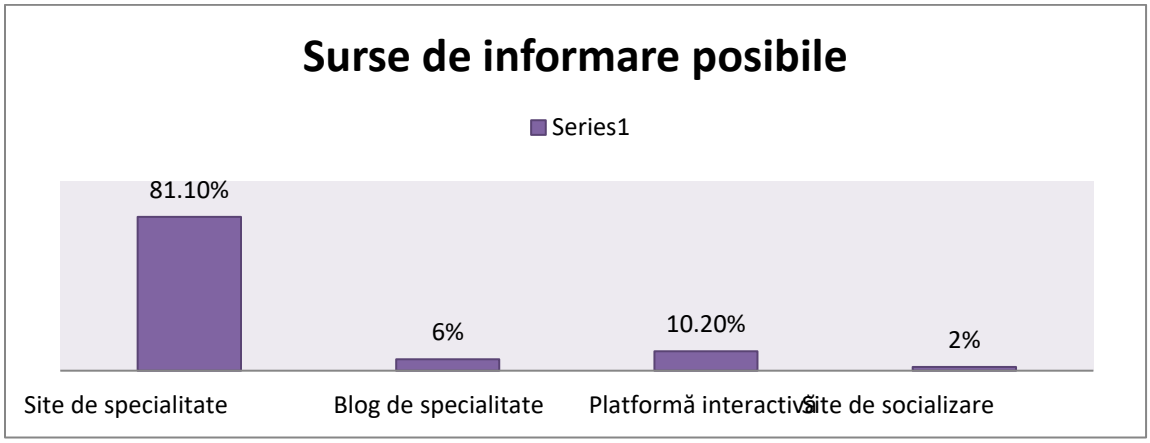
Elevii sunt familiarizați cu utilizarea Internetului, ei petrec zilnic în mediu virtual o bună parte din timp. Aceasta este o oportunitate pentru ai convinge/ai motiva să vadă Internetul ca pe un instrument care să-i ajute în activitatea de învățare. Web site-ul este un instrument deosebit de puternic care facilitează procesul de învăţare. Web-ul asigură elevilor şi cadrelor didactice acces la informaţiile ştiinţifice actuale incluse în baze de date, muzee, biblioteci online, etc.

Pentru a realiza o analiză cu privire la necesitatea existenței unui site al disciplinelor tehnice în specialitatea de pregătire, am realizat un chestionar aplicat pe un eșantion de 100 persoane. Acestea au fost selectate din rândurile elevilor claselor a X-a, a XI-a și a XII-a din Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gheorghe Airinei", Domeniul de pregătire**:** Electronică automatizări, Specialitatea: Telecomunicații, anul școlar 2018 - 2019.

Metoda de culegere a datelor a constat într-un chestionar pe care elevii l-au completat într-un timp fixat. Primele întrebări din chestionar sunt de acomodare și privesc durata petrecută pe internet în general și pe cea de folosire a motoarelor de căutare în particular. Treptat, s-a făcut trecerea către întrebările mai dificile ce vizează elemente ale site-ului realizat. În partea de final sunt formulate întrebările de indentificare.

Baza de sondaj a constat în proporție de 46% în elevi din clasa a XII-a (restul fiind din clasa a X-a și a XI-a), împărțiți pe genuri în proporții aproximativ egale și având o distribuție normală a mediei generale din anul școlar precedent.

Elevii chestionați au declarant că, în proporție de 57%, petrec 4-6 ore în medie pe zi folosind Internetul. De asemenea, 60% dintre aceștia au declarat că nu găsesc tot timpul informațiile căutate pe motorul de căutare preferat, că preferă să utilizeze un site al disciplinei în proporție de 80% și că acesta i-ar motiva mai mult să învețe decât utilizarea metodelor tradiționale. La întrebarea „Care din următoarele surse de informare, specifice mediului internet, considerați că v-ar ajuta în activitățile pe care le desfășurați?”, 81% dintre elevi au răspuns că preferă un site de specialitate.

Ca urmarea aplicării chestionarului privind eficiența utilizării unui site al disciplinelor tehnice în procesul instructiv-educativ reiese că elevii sunt familiarizați cu utilizarea internetului, petrecând zilnic în mediu virtual o bună parte din timpul lor. Aceasta este o oportunitate pentru ai convinge/ai motiva să vadă Internetul ca pe un instrument care să-i ajute în activitatea de învățare.

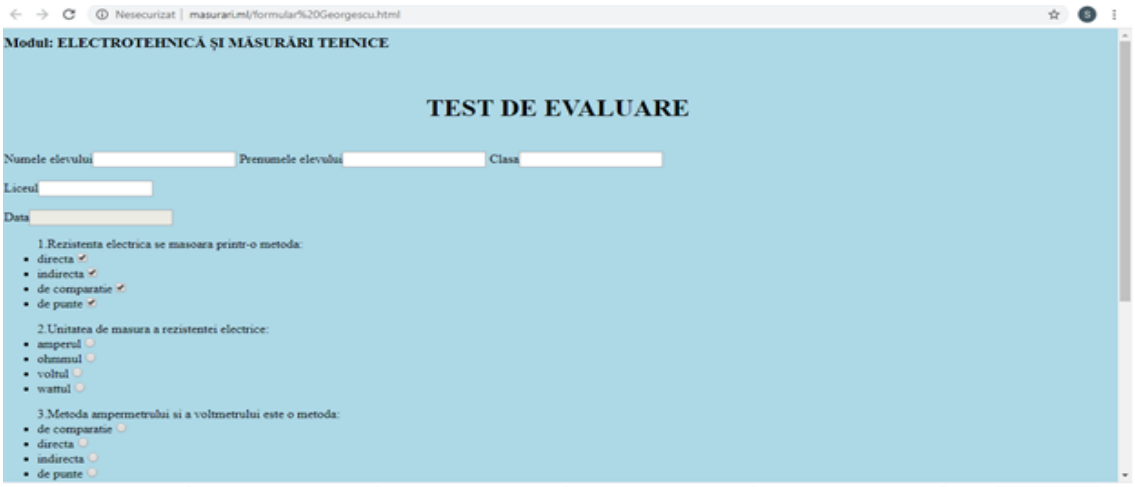
Site-ul “Electrotehnică și măsurări tehnice” a fost realizat cu scopul de a veni în sprijinul nevoii elevilor de a căuta infomații, materiale necesare în activitatea de învățare la modulul “Electrotehnică și măsurări tehnice”, Specializarea Telecomunicații, Domeniul de pregătire Electronică Automatizări. Utilizarea acestui site va permite accesul rapid la informații corecte, contactul cu aceste informații fiind orientat într-o o manieră constructivă și eficientă.

Structura site-ului “Electrotehnică și măsurări tehnice”

Tehnologiile utilizate pentru realizarea site-ului web sunt: limbajele HTML și CSS.

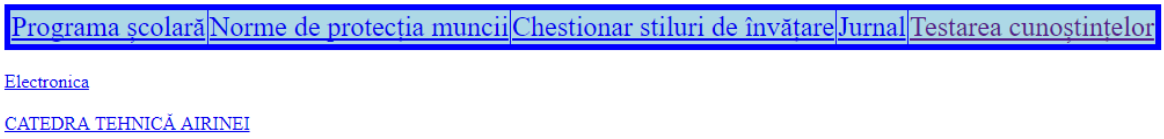
1. Home - În această pagină este prezentată o introducere a modului ,,Electrotehnică și măsurări tehnice” și principalele capitole ale acestuia.
2. Măsurarea mărimilor neeelectrice, Legile de bază ale electrostaticii, electrocineticii și electromagnetismului, Măsurarea mărimilor electrice – În aceste pagini sunt prezentate pricipalele mărimi neelectrice, marimi electrice și legile de bază ale electrostaticii, electrocineticii și electromagnetismului studiate în cadrul modulului ,,Electrotehnică și măsurări tehnice”. Urmează prezentări PowerPoint ce pot fi descărcate de utilizator, lucrări de laborator și simulări funcționale ale unor circuite electrice.
3. Evaluarea – sunt prezentate câteva tipuri de fișe de evaluare și un link către un test de evaluare on-line: http://www.kubbu.com/a1/78542_test_-masurar

4. Link-uri utile – sunt prezentate o serie de link-uri utile elevilor și profesorilor.

Pagina de subsol a site-ului - Această pagină conține informații cu privire la: programa școlară a modului ,,Electrotehnică și măsurări tehnice”, norme de protecția muncii, un chestionar de stiluri de învățare, un test de evaluare a cunoștințelor care poate fi susținut on-line.

Tot aici sunt două link-uri: unul către blogul Electronica și celălalt către blogul Catedra Tehnică Airinei.

Această pagină conține informații cu privire la: programa școlară a modului ,,Tehnici de măsurare în domeniu”, norme de protecția muncii, un chestionar de stiluri de învățare, un test de evaluare a cunoștințelor care poate fi susținut on-line.

Tot aici sunt două link-uri: unul către blogul Electronica și celălalt către blogul Catedra Tehnică Airinei.

Utilizarea unui asemenea site în activitatea didactică are un dublu avantaj: pe de o parte, permite accesul rapid la informații corecte, pe de altă parte, contactul cu aceste informații este orientat într-o o manieră constructivă și eficientă. Rolul profesorului este important aici în formarea elevilor în direcția selectării judicioase și critice a surselor pe care le au la dispoziție. Faptul că elevul înțelege că nu orice informație găsită pe internet este valoaroasă, ci numai cea care răspunde unei teme, unor ipoteze de lucru sau ca dovadă în susținerea unor argumente este adevăratul câștig al întâlnirii dintre tehnologie și educație. Obișnuința de a verifica o informație folosind mai multe surse dezvoltă elevilor deprinderea de a gândi critic și de a rezolva autonom o problemă.

Pe viitor site-ul disciplinelor tehnice va oferi și produse educaționale care au abordări interdisciplinare, cu scopul de a-l ajuta pe elev să transfere informațiile în situații și contexte noi, diferite. La fel cum se întâmplă în viață, când pentru rezolvarea unor situații problemă apelam la soluții, uneori, atipice pentru genul acela de problemă.

În concluzie putem spune că, pentru a realiza un învăţământ de calitate şi pentru a obţine cele mai bune rezultate, este de preferat să folosim atât metodele clasice de predare, învăţare, evaluare cât şi metodele moderne. Integrarea noilor tehnologii în activitatea didactică contribuie decisiv la schimbarea tipului de predare, dintr-un un model static, în care elevul este un simplu “receptor” pentru ceea ce predă profesorul, într-unul dinamic, în care procesul de predare învăţare se ghidează după elev iar acesta este atras să caute pe cont propriu noi surse de cunoaştere.

Bibliografie:

1. Buraga, Sabin - Proiectarea siturilor web, Ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2005;
2. Teodora Chicioreanu – Computerul în activitatea educaţională dincolo de ora de curs, 2011;
3. Roşca, I.G., Apostol, C., Zamfir, G. - E-learning – paradigma a instruirii asistate, Revista Informatica Economica, nr. 2 (22)/2002, accesat noiembrie 2018, la adresa [http://revistaie.ase.ro/content/22/zamfir.pdf];
4. https://studentus.md/educatie/utilizarea-resurselor-web-pentru-educatie/;
5. https://www.slideshare.net/Feghiuaurelia/sistemul-e-learning-si-aplicatiile-web-20, accesat noiembrie 2018.

MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE – ABORDAREA INTERDISCIPLINARĂ ȘI TRANSDISCIPLINARĂ

Prof. Pițu Georgeta
‚Colegiul Tehnic “Ion Holban” Iași

1. INTRODUCERE

O învăţare dincolo de discipline, parcurgerea unui curriculum integrat poate fi mai aproape de nevoile omului contemporan. Rezolvarea problemelor concrete din viaţa cotidiană, indiferent de gradul de complexitate pe care îl au, implică apelul la cunoştinţe, deprinderi, competenţe ce nu pot fi delimitate în sfera de cuprindere a unui obiect de studiu sau altul.

Satisfacerea nevoii de construire a unor legături între diferite discipline se concretizează prin pluridisciplinaritate, interdisciplinaritate şi transdisciplinaritate. Cercetările ştiinţifice multi-, inter- şi transdisciplinare au ca obiectiv comun înţelegerea profundă a realităţii şi elimină limitele disciplinelor.

Pluridisciplinaritatea se referă la situaţia în care o temă aparţinând unui anumit domeniu este supusă analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea din urmă își mențin nealterată strucura şi rămân independente unele în raport cu celelalte.

Interdisciplinaritatea presupune o intersectare a diferitelor arii disciplinare.

Trandisciplinaritatea reprezintă gradul cel mai elevat de integrare a curriculumului, mergînd adesea până la fuziune.

2. INTERDISCIPLINARITATEA

Interdisciplinaritatea apare ca o necesitate a depăşirii graniţelor artificiale între diferite domenii. Este unanim acceptat că în viaţa de zi cu zi nu folosim cunoştinţe disparate acumulate la anumite discipline şi nu valorificăm capacităţi specifice unei materii de studiu. Perspectiva interdisciplinară facilitează "formarea unei imagini unitare asupra realităţii" şi dezvoltarea unei "gândiri integratoare". Interdisciplinaritatea a devenit o necesitate și apare ca o consecinţă logică a integrării tuturor tipurilor de conţinuturi în perspectiva educaţiei permanente.

Abordarea interdisciplinară presupune transferul metodelor dintr-o disciplină în altă, căutându-se teme comune mai multor discipline, care pot conduce la realizarea obiectivelor de învăţare de nivel înalt, a competenţelor transversale (luarea de decizii, rezolvarea de probleme, însuşirea tehnicilor şi metodelor de învăţare eficientă), care, indiferent de disciplină, implică aceleaşi principii prin utilizarea unor strategii de predare – învăţare bazate pe probleme. Abordarea interdisciplinară pornește de la ideea că nicio disciplină de învăţământ nu constituie un domeniu închis şi se pot stabili legături între discipline. Prin interdisciplinaritate se realizează acţiunea deschisă dintre competenţe sau conţinuturi interdependente din două sau mai multe discipline, ce implică interpenetrarea disciplinelor, se dezvoltă competenţe integrate/transversale/cheie, apar transferuri orizontale ale cunoştinţelor dintr-o disciplină în altă la nivel metodologic şi conceptual.

Interdisciplinaritatea presupune abordarea conţinuturilor complexe având ca scop formarea unei imagini unitare asupra unei anumite problematici. Interdisciplinaritatea implică un anumit grad de integrare între diferite domenii ale cunoaşterii şi între diferite abordări, utilizarea unui limbaj comun, permiţând schimbări de ordin conceptual şi metodologic. Interdisciplinaritatea este o modalitate de a rezolva problemele şi de a răspunde la întrebări care nu pot fi rezolvate prin metode sau abordări unice şi reprezintă o modalitate de organizare a conţinuturilor învăţării cu implicaţii asupra întregii strategii de proiectare a curriculumului, oferă o imagine

unitară asupra fenomenelor şi proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învăţământ şi permite contextualizarea şi aplicarea cunoştinţelor dobândite. Este o componentă a procesului de instruire prin care se asigură aspectul activ şi formativ de dirijare efectivă a învăţării.

Activităţile cu caracter interdisciplinar au importante valenţe formative favorizând cultivarea aptitudinilor creative. Promovarea interdisciplinarităţii în activitatea didactică asigură înţelegerea, selectarea şi prelucrarea acestora în vederea integrării lor în structuri cognitive şi achiziţionarea noilor capacităţi.

Abordarea interdisciplinară a învăţării are o serie de avantaje:

- permite acumularea de informaţii despre obiecte procese, fenomene care vor fi aprofundate în anii următori ai şcolarităţii;
- clarifică mai bine o temă făcând apel la mai multe discipline;
- creează ocazii de a corela limbajele disciplinelor şcolare;
- permite aplicarea cunoştinţelor în diferite domenii;
- constituie o abordare economică din punct de vedere al raportului dintre cantitatea de cunoştinţe şi volumul de învăţare.

3. TRANSDISCIPLINARITATEA

Un mediu educativ mai deschis necesită o nouă arhitectură şcolară, inclusiv un curriculum transdisciplinar şi noi competenţe ale cadrelor didactice", inclusiv adaptarea la ritmul tehnologiilor.

Transdisciplinaritatea este privită ca o formă superioară a interdisciplinarităţii şi presupune concepte, metodologie şi limbaj care tind să devină universale (teoria sistemelor, teoria informaţiei, cibernetică, modelizarea, robotizarea etc.)

Abordarea de tip transdisciplinar tinde către o fuziune a cunoştinţelor specifice diferitelor discipline, la descoperirea unor noi câmpuri de investigaţie, la conceperea unor noi programe de cercetare. Abordarea transdisciplinară este centrată pe „viaţa reală" cu probleme importante. Considerându-se că deschide calea către atingerea unui nivel al cunoaşterii superior, transdisciplinaritatea fost numită şi prin sintagma „o nouă viziune asupra lumii", fiind capabilă să conducă la înţelegerea, soluţionarea multiplelor probleme complexe şi provocări ale lumii actuale. Învăţarea nu mai este rezultatul exclusiv al demersurilor profesorului, este un proces cognitiv complex şi o activitate socială intra şi interpersonală.

Transdisciplinaritatea permite "învăţarea în societatea cunoaşterii" şi asigură formarea la elevi a competenţelor transferabile, dezvoltarea competenţelor de comunicare, intercunoaştere, autocunoaştere, asumarea rolurilor în echipă, formarea comportamentului prosocial, evaluarea formativă. Abordarea transdisciplinară a situaţiilor de învăţare, complexă, globală, integratoare a disciplinelor, permite realizarea unor situaţii de învăţare noi pentru dezvoltarea competenţelor generale vizate de ariile curriculare şi a celor cheie, cu proiectarea rezultatelor învăţării în viaţa reală în care elevii îşi vor desfăşura activitatea ca adulţi.

Abordarea transdisciplinară porneşte de la ideea că nici o disciplină de învăţământ nu reprezintă un domeniu închis, prin urmare este necesară exploatarea şi punerea în evidenţă a legăturilor dintre variatele discipline.

O cunoaştere reală şi complexă, însoţită de formarea unei viziuni integratoare despre viaţă şi lume este posibilă numai dacă elevii pot să coreleze transdisciplinar informaţiile obţinute atât din lecţiile predate, cât şi din activităţile de educaţie nonformală şi informală la care participă aceştia.

Elevul va fi capabil să interpreteze, să analizeze, să formuleze, să exprime opinii personale, să utilizeze informaţia în scopul rezolvării unei probleme date, să identifice şi să soluţioneze probleme.

Conţinuturile organizate transdisciplinar se vor axa în procesul educaţional nu pe disciplină, ci pe demersurile intelectuale, afective şi psihomotorii ale elevului.

Organizarea conţinuturilor în manieră transdisciplinară se bazează în procesul de predare – învăţare – evaluare pe conduitele mentale ale elevului din perspectiva unei integrări efective, realizată de-a lungul tuturor etapelor procesului educaţional (proiectare, desfăşurare, evaluare). Temele transdisciplinare ajută elevul să înveţe în ritm propriu şi să fie evaluat în funcţie de ceea ce ştie, stimulează cooperarea între elevi, minimalizându-se astfel competiţia, oferă elevilor posibilitatea de a-şi crea strategii proprii de abordare a diverselor situaţii, asigurând o învăţare activă.

Abordarea transdiciplinară a învăţării are o serie de avantaje:

- permite stabilirea unei relaţii biunivoce de învăţare între cei doi parteneri educabil – educator;
- se trece la tipul de învăţare conceptuală aprofundată şi utilă, pe tot parcursul anului şcolar;
- angajarea elevilor în procesul de învăţare prin probleme provocatoare, semnificative, adaptate nivelului lor cognitiv;
- achiziţia şi aplicarea cunoştinţelor se realizează în situaţii noi şi complexe, pentru a favoriza transferul şi generarea de noi cunoştinţe;
- procesul de învăţare se centrează pe investigaţie colaborativă, învăţare integrată, identificare şi rezolvare de probleme;
- oferă elevilor cadrul formal adecvat pentru organizarea cunoştinţelor, oferind un cadru adecvat de transfer al cunoştinţelor din viaţa de zi cu zi în practica şcolară, de la o disciplină la alta, pe verticală şi orizontală;
- conţinutul, cât şi metodologia de abordare, este permanent rafinată, actualizată, ca urmare a feed back-ului utilizatorului de educaţie.

4. CONCLUZII

Inter/transdisciplinaritatea porneşte de la ideea că nici o disciplină de învăţământ nu reprezintă un domeniu închis, având numeroase legături ce se suprapun.

În aria curriculară „Matematică şi Ştiinţe“, interdisciplinaritatea este absolut obligatorie, având în vedere aplicabilitatea directă în practică a biologiei, chimiei, fizicii şi matematicii. Abordarea inter/transdisciplinară are drept scop formarea unor personalităţi moderne, cu gândire critică, analitică, sistemică, cu capacităţi de înţelegere profundă şi aptitudini de modelare a fenomenelor, a proceselor ce ne înconjoară, contribuind la crearea premiselor pentru conştientizarea tabloului integru al lumii vii.

Abordarea inter- şi transdisciplinară a conţinuturilor ştiinţifice din programele şcolare oferă elevilor imaginea aceluiaşi conţinut (fenomen) privit din perspectiva diferitelor discipline şi relaţionările acestora. Elevul este pus în situaţia să gândească să-şi pună întrebări să facă legături între aspectele studiate la fiecare disciplină în parte şi astfel nu va mai percepe fenomenul studiat izolat

ci cumulând ceea ce ştie despre el din punctul de vedere al diferitelor discipline, acestea completându-se şi influenţându-se reciproc. Abordările didactice inter- şi transdisciplinare îi aduc pe elevi mult mai aproape de realitate, dezvoltându-le o gândire flexibilă şi creatoare, în măsură să ofere soluţii şi să-i îndrume spre o carieră şcolară şi profesională la standarde europene, să-şi asume roluri şi responsabilităţi, să ia decizii pentru cei din jur, să răspundă rapid şi bine la diversele provocări ale vieţii.

BIBLIOGRAFIE

1. Petrescu P., Pop V., Transdisciplinaritatea - o nouă abordare a situaţiilor de învăţare, E.D.P. Bucureşti, 2007.
2. Nicolescu B. Transdisciplinaritatea, Polirom, Bucureşti, 1999
3. Ionescu M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 2004
4. Nicolescu B., Transdisciplinaritate - Manifest, Editura Polirom, Iaşi, 2008
5. Cucoş C., Pedagogie (ed. a II-a), Ed. Polirom, Iaşi, 2002

Influențe etnice în antroponimia Dobrogei

PROF. MOLAGEAN-MUSTAFA DILEC

Tabloul toponimic al Dobrogei sugerează o continuă instabilitate demografică și modificare etnică suprapuse în timp pe acest spațiu dintre Dunăre și Mare, unde elementul geto-romanic și apoi românesc a persistat continuu. Configurația topografica a ținutului ponto-danubian, împestrițata cu toponime de diferite origini – turco-tătare, bulgăre, rusești, grecești, ucrainiene etc. – explică momente ale convietuirii românilor cu alte grupuri etnice.

Oiconimele dobrogene aduc dovezi lingvistice privind această convietuire și permit surprinderea particularităților dialectale și regionale ale alimbii.

1. Influență orientală în antroponimia dobrogeană

Schemă denumirilor turco-tătare, în aparență simplă, face totuși loc unor interpretări atât în planul relațiilor personale, cât și în cel al relațiilor de timp și spațiu.

În urmă cu un mileniu poporul român a convietuit aproximativ trei secole cu o populație turcică pastorală – pecenegii și cumanii. Cum este firesc, în toponimia românească pătrund elemente ale limbilor lor:

- Bugeac, cu sens de pășune, denumește extremitatea vestică a câmpiei nord-pontice (sudul Basarabiei) și Cotul Bugeacului, colțul nord-estic al Dobrogei, între brațul Sf.Gheorghe și lacul Razim; aceeași semnificație are la origini numele de Bugeac ale satului și lacului omonime din sud-vestul Dobrogei (comună Ostrov);

- Peceneagă (sate în jud.Tulcea și Constanța) și Comana (sat în sudul jud.Constanța), potrivit lui Lazăr Seineanu „existența cumanilor pe pământul românesc o adeveresc peste 33 de nume topice și onomastice formate din Coman”. O altă ipoteza, care circulă local, este că denumirea comana, provine de la întemeietorul satului, ciobanul Coman. Ideea nu este de respins, din moment ce în timpul otomanilor se numea Mustafaci (derivat tot dintr-un nume propriu și probabil tot un presupus, dacă nu același, întemeietor. Ar există și soluția ipotezei că este reală întemeierea de către ciobanul Coman, numele sau fiind un toponim categoric de origine cumana;

- Siriu (sat în nord-vestul jud.Constanța), are sensul de secret, ascuns.

În absența unei populații românești străvechi, din evul mediu timpuriu și fără continuitatea de viețuire a acesteia în acest spațiu, topicele nu s-ar fi menținut până în zilele noastre. Dominația otomană, timp de aproape cinci secole a determinat o toponimie majoritar turcească, dar care în mare măsură este de inspirație geografică, având că origine formă, așezarea, culoarea și alte însușiri ale locului de întemeiere:

a. Oiconime – inspirate de aspectul exterior al locului în care culoarea este principala caracteristică:

Topraisar (toprak-sări = pământ galben);

Sarighiol – satul Albești (baltă galbenă);

Sarichioi, jud.Tulcea (sări chioi = satul galben);

Saragea – satul Gălbiori, jud. Constanța;

Carachioi (cară chioi = sat negru); satul Pelinu, com. Comana, jud. Constanța;

Caraomat, satul Crangu, com. I.Corvin, jud. Constanța;

Carabaca, satul Negrești, com. Cobadin, jud. Constanța;

Caranlic (negura), satul Negureni, com. Băneasa, jud. Constanța;

Caraorman (cară orman = neagră pădure), sat în com. Crișan, jud. Tulcea;

Caraharman (cară harman = neagră suprafață), satul Vadu, com. Corbu, jud. Constanța;

Cară Omer, orașul Negru Voca, jud. Constanța;

Acbunar (ac = alb, bunar = fântână), Acbusi (capul alb).

Formă și proprietățile locului au generat numeroase oiconime:

Valali (velula = valea rea) satul Văleni, com. Dobromir, jud. Constanța;

Ciamurlia (ciamur = noroi) sat în jud. Tulcea;

Azaplar (sat cu apă adâncă);

Hamangia (baie sau scăldătoare), satul Baia, jud. Tulcea;

Iman Cesme (imam = plină, cesme = fântână), satul Fântânele, com. Cogealac, jud. Constanța;

Agighiol (lac amar), sat în jud. Tulcea;

Bestepe (beș = cinci, țepe = deal), sat în jud. Tulcea;

Baspunar (fântână mare), satul Fântână Mare, com. Independența, jud. Constanța.

b. Oiconime generate de elemente de flora și fauna:

Docuzaci (docuz = nouă, aci = pom, arbore), satul Măgura, com. Cerchezu, în sudul jud. Constanța;

Caraaci (cară = negru, aci = pom, arbore), satul Tufani, com. Independența, jud. Constanța; Carapelit (stejar sau ghindă neagră), satul Ștefan, com. Saraiu, jud. Constanța;

Caracicula (ulm negru); Ilanlic (serparie, satul șerpilor), satul Vama Veche, com. Limanu, jud. Constanța;

Gargalic (cioara), satul Corbu, jud. Constanța;

Caratal (vultur), satul Vulturu, în nordul jud. Constanța;

Esechioi (satul măgarilor), sat în com. Ostrov, jud. Constanța;

Danachioi (satul viteilor).

c. Oiconime care au la baza nume proprii (antroponime și etnonime) - acestea s-au impus că derivate de la întemeietorii satului, stăpânii satului sau zonei, puternici ai timpului cu diferite ranguri și densități:

Medgidia (de la numele sultanului Medgid);

Osmancea (sat înființat cu mult înainte de războiul Crimeei de bogatasul turc Osman); Caraomer (Omer cel Negru) astăzi orașul Negru Vodă;

Babadag (baba = tată, dag = munte, „muntele părintelui”);

Murfatlar, Turc Murfat (două denumiri ce provin de la familia Murfatilor), orașul Basarabi și satul component Siminoc;

Mahmudia (de la sultanul Mahmud II);

Periveli (sat înființat de tătarii crimeeni, având numele conducătorului lor – Per Veli = bătrânul Veli);

Mamut Cuius (numele pașei Mamut);

Saidia (numele guvernatorului Said Bei);

Techirghiol (locul sau baltă lui Techir).

De multe ori se renunta la numele propriu și atunci oiconimul ne trimite la anumite dregători, funcții administrativ – politice, că de exemplu cele formate cu sufixul bei (=guvernatorul unui oraș sau provincii): Alibeichioi (satul Beiului Ali);Muslubei, Celebichioi, sau cu prefixul cadi (cadiu = judecător):Cadichioi, Cadi-cislă. Altele amintesc ocupația locuitorilor: Dărâbani (soldați de pază);

Bazarghian (satul negustorilor); Ascilar (satul bucătarilor); Casapchioi (satul măcelarilor), satul Sinoe, com. Mihai Viteazu; Calaicea (satul …….), satul Făurei – Băneasa; Calfă-chioi (satul ……); Dulgheru (tâmplar).

Etnonimele sugerează proveniență locuitorilor săi: Cerchezchioi (satul cerchezilor), al turcilor veniți din centrul Anatoliei; Anadolchioi (ana = mama), astăzi cartier al Constanței; Laz Mahale (mahalaua - „cătunul” – lăzilor, turci nord – est anatolieni), satul Lazu, com. Agigea; Vlahchioi (satul Vlahilor – românilor), satul Vlahii, com. Aliman, în sud-vestul jud. Constanța.

Constatăm și prezența unor oiconime de origine antropologică și de psihologie socială: Uzumlar (uzum = lung, satul lunganilor); Seremet (vrednic); Caugagia (galcevitori); Sofular (credință), satul Credință, com. Chirnogeni, sudul jud. Constanța; Hagilar (satul celor care au fost în hagealic – la Meka). În fine, o altă categorie de oriconime de origine turco-tătară, o constituie cele care semnifică forme de așezări umane, temporare, permanente, militare sau legate de diferite ocupații (negoț, agricultură, păstorit etc.).

Toponimul „cioban” – cuvânt de origine turcească, este unul dintre cele mai răspândite toponime întâlnite în Dobrogea – Ciobanluiuk, Gârlă Ciobanului, Ciobanisa, Cioban Cuius, sunt numele unor sate din diferite părți ale provinciei. Asociate activității de păstorit sunt și toponimele tarla și cisla, frecvente în Dobrogea.

POVESTEA LUI MATEI

Prof. Săcăluș Silvia Oana
Colegiul Național „Al. I. Cuza“ Focșani

Strategiile didactice exprimă modul cum decide profesorul să organizeze activităţile de predare-învăţare la un moment dat, în funcţie de circumstanţe. Opţiunea pentru o predare dinamică şi eficientă presupune cunoaşterea de către cadrele didactice a diverselor metode de predare şi valorificarea lor creativă la clasă. Fiecare elev are stilul său de învăţare, iar profesorul trebuie să abordeze strategii didactice cât mai variate.

Predarea este eficientă când dă fiecărui elev posibilitatea de a fi creativ şi inteligent. În căutările mele, am descoperit o carte deosebit de interesantă pentru domeniul în care activez. Este vorba despre *Învăţarea rapidă*, scrisă de Ricki Linksman, doctor în educaţie şi specialistă în domeniul învăţării accelerate. După Linksman există patru stiluri principale de învăţare - vizual, auditiv, tactil şi kinestezic – a căror cunoaştere optimizează alegerea metodologiei didactice.[32]

Cheia pentru implicarea activă a elevilor în procesul educațional este de a înțelege preferințele pentru învăţare, stilul de învăţare, cu influenţe pozitive sau negative asupra performanţelor acestora. Stilul de învăţare poate afecta rezultatele pe care elevii le obţin la şcoală. Cercetările demonstrează că atât elevii cu rezultate slabe cât şi cei cu rezultate bune reuşesc să-şi îmbunătăţească performanţele şcolare, atitudinea faţă de şcoală, atunci când îşi cunosc stilul de învăţare.

Probabil, fiecare dintre noi a observat cât de diferite sunt comportamentele elevilor la clasă, dar poate că nu întotdeauna am ştiut să ne adaptăm actul predării la nevoile, interesele şi profilul de inteligenţă al elevilor. Pentru a evidenţia importanţa învăţării diferenţiate voi prezenta în următoarele rânduri o situaţie pe care, probabil, multe cadre didactice au întâlnit-o, sub o formă sau alta, în activitatea la clasă. Am intitulat acest studiu de caz ***Povestea lui Matei*** şi am avut ca model o situaţie similară prezentată spre discuţie în cadrul unui curs de formare continuă[33] pe tema învăţării diferenţiate:

În fiecare dimineaţă, Matei îşi începe ziua de şcoală cu neliniște. Deşi în gimnaziu, are încă nevoie de mai mult timp decât ceilalţi elevi atunci când se citeşte lecţia din manual.Şi este foarte neplăcut să o auzi pe Ioana… Toţi profesorii o laudă. E impresionant cât de frumos recită! La desenele lui nu se uită nimeni.

O nouă zi de şcoală! Prima oră este de literatura română. Numai cu gândul la rezumatul unui text literar simte că îi transpiră palmele…Dar ce să vezi?! Doamna cea nouă le cere cu totul altceva. Nu îi vine să îşi creadă urechilor când aude următoarele cuvinte: „Dragi copii, astăzi aş dori să scoateţi o foaie de hârtie şi să începeţi să desenaţi despre ceea ce tocmai am citit.” Niciun rezumat, nicio vorbă despre complicatele idei principale.

Entuziasmat, Mihai a luat culorile şi ar fi început imediat să deseneze. Dar ce? Nu prea a fost atent la ceea ce s-a citit aşa că... a fost o mare bucurie când a auzit glasul doamnei sugerând celor care mai au nevoie de o lectură suplimentară să se adune în Centrul de lectură iniţiat într-un colţ al sălii de clasă. După o nouă lectură, cu gândul la bucuria de a desena, Mihai a încercat să reţină cât mai multe detalii (pentru desen).

De data aceasta i-a plăcut mult lecţia. Şi lui Paul care lucra la o mică scenetă împreună cu încă 3-4 copii. Pentru acelaşi lucru: să reprezinte ceea ce au citit. Lor nu le prea place desenul, ceea ce lui Mihai îi este greu să înţeleagă. Ioana însă lucrează în grupul ei, cine ştie ce lucruri complicate. Şi tare frumos lucrează, scriu ei înşişi poveşti... dar nu prea desenează.

[32] Ricki Linksman, *Învăţarea rapidă*, Editura Teora, Bucureşti, 1999;
[33] Formarea continuă a profesorilor de limba română, engleză, franceză şi pentru învăţământul primar în societatea cunoaşterii, PROIECT COFINANŢAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN prin PROGRAMUL OPERAŢIONAL SECTORIAL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE 2007-2013.

Andrei nu prea este mulţumit pentru faptul că, deşi a lucrat în Centrul pentru lectură, nu îi place textul.E atras de sport şi i-a şi mărturisit lui Matei că un text despre Hagi sau Năstase i s-ar părea mai interesant. Noua doamnă profesoară i-a auzit discutând şi, a doua zi, Andrei a găsit pe bancă un articol despre povestea reuşitei lui Gheorghe Hagi.

Ce frumos ar fi dacă la fiecare oră domnii profesori ne-ar ajuta să învăţăm astfel!

Așadar, opțiunea pentru o predare dinamică și eficientă presupune cunoașterea de către cadrele didactice a diverselor metode de predare și valorificarea lor creativă la clasă. E nevoie de timp, răbdare, imaginație, implicare. Predarea devine eficientă când dă fiecărui elev posibilitatea de a fi creativ și inteligent, iar situația prezentată ilustrează din plin veridicitatea acestui aspect.

Noua profesoară este deschisă unei adaptări la potenţialul elevului. Matei se simte dintr-odată transfigurat: din elevul trist şi descurajat, ochii şi sufletul i se luminează când profesoara le cere să deseneze. Cuvintele lui Matei sunt culorile. Combinarea diverselor nuanţe exprimă cel mai bine gândurile şi trăirile sale. De data aceasta, preocuparea pentru detalii în ce priveşte textul lecturat este încurajată de gândul că va trebui să transpună totul în culoare. La rândul său, Paul este un elev al cărui stil de învăţare pare a fi unul auditiv, iar dramatizarea îi va pune în evidenţă acest potenţial. Andrei e un elev înclinat spre stilul kinestezic; el e preocupat de sport şi de mişcare în general. Profesoara dovedeşte abilitatea de a găsi, şi în cazul lui, o soluţie optimă, care să-l pună în valoare.

Toţi elevii pot învăţa, dacă profesorii şi chiar părinţii sunt pregătiţi cum să-i înveţe, să le propună programe pentru dezvoltarea stilului de învăţare şi a practicării abilităţilor de comunicare, de lucru în echipă, de organizare a timpului, de a rezolva probleme, de a negocia, de ascultare sau creativitate. Pentru a sprijini instruirea centrată pe elev şi utilizarea metodologiilor moderne de lucru la clasă, se poate pune accent pe strategii de predare care să corespundă stilurilor individuale de învăţare.

Deşi dispun de toate capacităţile psihice implicate în învăţare, elevii le folosesc diferit. Acest aspect nu poate fi neglijat în procesul de predare-învăţare. De pildă, o strategie de diferenţiere a conţinuturilor poate fi învăţarea unei teme în mod integrat, pluridisciplinar, astfel încât grupuri de elevi cu interese, abilităţi şi cunoştinţe diferite să poată să aprofundeze tema respectivă din perspective variate. Diferenţierea procesului învăţării presupune diversificarea tehnicilor de instruire pentru a oferi elevilor o mai variată paletă de oportunităţi în explorarea conceptelor.

Instruirea diferenţiată nu are un model, dar acest aspect nu presupune renunţarea la un program unic de instruire, la obiective şi conţinuturi comune. Relaţia dintre profesor şi elev este marcată de capacitatea profesorului de a folosi acele strategii didactice prin care se poate trezi preocuparea elevilor pentru cunoaştere, dar şi recunoaşterea valorii fiecăruia. Rezultatele reale se pot concretiza doar în condiţiile în care implicarea fiecărui elev în procesul de învăţare capătă semnificaţie personală.

Teoria Inteligenţelor Multiple nu schimbă ceea ce avem de predat, ne ajută doar să schimbăm modul în care lucrăm cu elevii, ne ajută să înţelegem faptul că elevii pot fi deştepţi în diferite feluri şi ne instrumentează în a-i ajuta să evolueze în mod diferit. „*Este de cea mai mare importanţă să recunoaştem şi să dezvoltăm toată diversitatea de inteligenţe umane şi toate combinaţiile de inteligenţe. Dacă recunoaştem acest lucru, cred că vom avea cel puţin o mai bună şansă de a ne ocupa în mod adecvat de problemele pe care le întâmpinăm în viaţă.*”(Howard Gardner, autorul Teoriei Inteligenţelor Multiple[34])

În concluzie, dacă „modelul de comunicare tradiţională are ca tendinţă principală transmiterea conţinutului instruirii conceput ca un produs ştiinţific definitiv, gata elaborat, pe care elevul, dirijat de profesor, urmează să-l recepteze, să-l asimileze şi să-l

[34] Gardner, H., *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Editura Sigma, București, 2006;

reproducă în cât mai multe situaţii.”[35], didactica modernă propune un model de comunicare interactivă axat pe valorificarea noţiunilor pedagogice de interacţiune. Interacţiunea, spune Ioan Cerghit, presupune comunicare interpersonală, principiul reciprocităţii şi valorificarea contextului clasei şi al şcolii, „anturajul fizic şi social în cadrul căruia se produce comunicarea fiind sursă generatoare de învăţare.”[36]

Lecţia condusă pe modelul de comunicare interactivă se dezvoltă după un tipar ramificat, nu liniar precum în cazul celei tradiţionale, şi conţinutul instruirii este prezentat în de particularităţile educabililor. Profesorul care abordează acest tip de lecţie este unul competent, îi tratează în mod egal pe elevi, încurajează menţinerea stimei de sine, toleranţă şi respectul acestora pentru diversitate. Un asemenea cadru didactic cunoaşte în profunzime disciplina pe care o predă, înţelegând unde pot să apară dificultăţi în predare și adaptând stilul de predare în mod corespunzător pentru o mai bună înţelegere a conţinutului şi, implicit, personalizarea acestuia de către elev.

Strategiile axate pe comunicare interactivă pun în centrul procesului instructiv-educativ elevul, resursele sale psihologice şi sociale. „Învăţarea centrată pe elev descrie modalităţi de a gândi despre învăţare şi predare ce pun accentul pe responsabilitatea elevului pentru activităţi de genul plănuirii învăţării, interacţiunii cu profesorii şi alţi elevi, cercetării şi evaluării învăţării.”[37] În plus, „obiectivele prioritare sunt cele care solicită valorificarea deplină a clasei de elevi prin selectarea unor conţinuturi esenţiale şi aplicarea unor metodologii de predare-învăţare-evaluare alternative, adaptabile la un context şcolar şi extraşcolar foarte dinamic, aflat în continuă schimbare.”[38]

Prin studiul literaturii se urmăreşte, dincolo de formarea competenţelor specifice, conturarea unor repere culturale şi estetice, oferindu-le elevilor şansa de a înţelege mai bine lumea. Lectura sporeşte nu doar cunoştinţele despre texte şi universul înconjurător, ci şi cunoaşterea de sine. În vremurile actuale, când alinierea la valorile Uniunii Europene este iminentă, profesorul de limba şi literatura română se întreabă adesea cum poate sensibiliza elevii cu privire la valorile transmise de text.

[35] Gabriela Cristea, *Managementul lecţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007, p.96;
[36] Ioan Cerghit, *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii*., Editura Aramis, Bucureşti, 2002, p 47-51;
[37] Cannon R., *Guide to support the implementation of the learning and teaching plan year 2000 Adelaide*, ACUE, The University of Adelaide;
[38] Gabriela Cristea, *Managementul lecţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007, p.121;

METODE INOVATIVE DE PREDARE- ÎNVĂŢARE- EVALUARE

Prof. Cîrstea Ana Maria Mădălina
Grădiniţa cu P.P. „Alexandrina Simionescu Ghica" Târgovişte

„Educaţia este o activitate socială, complexă care se realizează printr-un lanţ nesfârşit de acţiuni exercitate în mod conştient, sistematic şi organizat, în fiecare moment un subiect individual sau colectiv acţionând asupra unui obiect în vederea transformării acestuia din urmă într-o personalitate activă şi creatoare, corespunzătoare condiţiilor istorico- sociale prezente şi de perspectivă.’’(Bruner, 1970)

Educaţia este un proces complex, de durată, în cadrul căruia se realizează profilul uman cerut de societate, prin forme instituţionalizate sau nu.

Vârsta preşcolară este considerată ca fiind perioada imaginaţiei, a fanteziei şi a jocului. Această vârstă este una a marilor achiziţii psiho-comportamentale a căror calitate va influenţa nivelul de integrare şi adaptare a copilului la viaţa socială.

Grădiniţa reprezintă prima experienţă a vieţii în societate.Aceasta oferă preşcolarilor o gamă întinsă de noi relaţii cu toţi copiii de aceeaşi vârstă şi cu adulţii. Ea creează un cadru atractiv, nou prin conţinutul şi dimensiunile ei. Intrarea în grădiniţă reprezintă o rupture de viaţă, de obiceiuri. Din etapă în etapă, preşcolarul iese din lumea lui confuză şi face paşi mărunţi spre un început strălucitor al personalităţii sale. Acesta aşteaptă ca în cadrul grădiniţei să găsească mijloace prin care să-şi satisfacă trebuinţa de acţiune şi de exprimare. Formarea comportamentelor implicate în dezvoltatea autonomiei, a obişnuinţelor şi a deprinderilor este destul de activă la această vârstă. De asemenea, personalitatea copilului evoluează în direcţia dobândirii unei conştiinte de sine. Preşcolarul încearcă să-şi scoată în evidenţă personalitatea, tinzând spre o centrare a atenţiei celorlalţi asupra propriei persoane. Aceste tendinţe sunt transpuse printr-o serie de manifestări : autonomie, negativism, spirit de contrazicere, opoziţie faţă de adulţi.

Fiecare cadru didactic, prin capacitatea sa creatoare, reușește să contureze un act educativ potrivit sensibilității și efervescenței gândirii fiecărui preșcolar. O modalitate prin care poate realiza acest lucru o constituie aplicarea metodelor potrivite în procesul instructiv- educativ.

Eficiența actului didactic depinde nu doar de planificarea și organizarea acestuia ci și de metodele alese pentru derularea lui. Cadrul didactic dispune de aceste metode și de măiestria cu care le transpune efectiv în lucrul cu copiii depinde succesul activității în sine. În acest sens, selectarea corectă a metodelor îi va ajuta pe copii să își dezvolte capacitatea de a găsi soluții la diferitele probleme apărute, de a relaționa cu cei din jur, de a se exprima într- un mod inteligibil. Cu cât metoda aleasă va fi adecvată conținutului supus predării, cu atât efectele aplicării ei vor fi mai evidente. Nicio metodă nu asigură eficiență în toate situațiile, la orice nivel de vârstă, de aceea cadrul didactic trebuie să dea dovadă de măiestrie în alegerea celor mai adecvate metode, ținând cont de particularitățile de vârstă și cele individuale, de tema aflată în discuție, de domeniul de aplicabilitate și de momentul în care va fi aplicată în decursul activității.

„Mai mult decat a preda, tehnica didactică înseamnă a învăţa pentru sine şi a facilita învăţarea altora.” Bernat S. (2003 p.15-19)

Metodele de învăţământ (“odos” = cale, drum; “metha” = către, spre) reprezintă căile folosite în şcoala de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona asupra naturii, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

Metodologia didactică desemnează sistemul metodelor utilizate în procesul de învăţământ precum şi teoria care stă la baza acestuia. Sunt luate în considerare: natura, funcţiile, clasificarea metodelor de învăţământ, precum şi caracterizarea, descrierea lor, cu precizarea cerinţelor de utilizare.

Metodele de învăţământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în strânsă relaţie cu mijloacele de învăţământ şi cu modalităţile de grupare a elevilor. De aceea, opţiunea pentru o anumită strategie didactică condiţionează utilizarea unor metode de învăţământ specifice.

Sistemul metodelor de învăţământ conţine:

- metode *tradiţionale*, cu un lung istoric în instituţia şcolară şi care pot fi păstrate cu condiţia reconsiderării şi adaptării lor la exigenţele învăţământului modern;

- metode *moderne*, determinate de progresele înregistrate în ştiinţă şi tehnică, unele dintre acestea de exemplu, se apropie de metodele de cercetare ştiinţifică, punându-l pe elev în situaţia de a dobândi cunoştinţele printr-un efort propriu de investigaţie experimentală; altele valorifică tehnica de vârf (simulatoarele, calculatorul).

În *şcoala modernă*, dimensiunea de bază în funcţie de care metodele de învăţământ sunt considerate inovative este ***caracterul lor activ*** adică măsura în care sunt capabile să declanşeze angajarea elevilor în activitate, concretă sau mentală, să le stimuleze motivaţia, capacităţile cognitive şi creatoare.

Aceste metode inovative se numesc ***metodele interactive centrate pe elev,*** acele modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

Metodele inovative de învăţare sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe, asigurând perfecţionarea şi optimizarea demersului educaţional.

Metodele utilizate la preşcolari sunt atât cele “clasice”, cât şi cele “moderne”; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul copilului preşcolar şi să-l determine să înveţe în modul cel mai plăcut: prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale preşcolarilor în direcţia propusă, le captează atenţia, stimulează mecasnismele gândirii, ale inteligenţei, voinţei, motivaţiei şi imaginaţiei şi îi implică afectiv în ceea ce fac.

Metodele inovative presupun o învăţare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pedisponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

O metodă este considerată a fi una de succes atunci când favorizează obținerea celor mai bune rezultate, adică va produce schimbări maxime în modul de gândire și în comportamentul copiilor în cel mai scurt timp.

În concluzie inovarea didactică este un proces progresist, în derulare, se poate continua şi în alte ocazii. Elevul trebuie pus permanent în situaţia de a face, a judeca, a coopera, a da răspunsuri, a avea păreri pentru a deveni responsabil şi creativ. Pentru a realiza un învăţământ de calitate şi pentru a obţine cele mai bune rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare-învăţare-evaluare cât şi metodele moderne. Profesorii trebuie să posede pe lângă cunoştinţele teoretice şi practice aferente disciplinei studiate şi abilităţi de utilizare a TIC.

BIBLIOGRAFIE

1. Cojocariu, Venera Mihaela – *“ Teoria şi metodologia instruirii”, EDP, Bucureşti*, 2004;
2. Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga, M., (2006),*Metode interactive de grup-ghid metodic*. Bucureşti: Editura Arves.
3. Oprea, Crenguţa - Lăcrămioara – *“ Strategii didactice interactive”, ed. a III-a, EDP, Bucureşti,* 2008;
- *www.didactic.ro/.../13662_metode-moderne-de-predare-învăţare-strategii-didactice-inovative*

ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ÎN MEDIUL ȘCOLAR

prof. dr. Pavel Irina-Elena,
Liceul Tehnologic „Ion Podaru”, Ovidiu, Constanța

Comunicarea mediatică reprezintă o formă de comunicare intermediată sau indirectă, schimbul de informații între un emițător și un receptor, schimb desfășurat prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă. Sursele mass-media clasice reprezintă suporturile de informație rezultate din folosirea tiparului (ziare, reviste, afișe, broșuri, ilustrate), dar și cele ce intră în domeniul audiovizual (televiziunea, radioul, cinematograful). Noile media includ suporturile de informație rezultate din folosirea computerului și a sateliților de telecomunicații (internet, telefonie mobilă, televiziune și radio prin satelit, teletextul și videotextul etc.).

Jurnalismul este definit ca „meserie, ansamblu de meserii sau formă de expresie a tuturor celor care se consacră, în orice domeniu, publicării unei informații, dacă aceasta are legătură cu actualitatea imediată sau recentă, prin orice media – un ziar, un post de radio, televiziune sau serviciu online” (Dicționarul de media editat de Larousse). De aici rezultă că practicarea meseriei de jurnalist nu necesită în mod obligatoriu absolvirea unei facultăți sau a unui ciclu de cursuri care să ofere o diplomă ce atestă cunoștințele practicantului. În categoria jurnaliștilor intră adesea și persoane care nu au o pregătire teoretică realizată într-un cadru instituțional, ci au învățat meseria prin practică propriu-zisă și experiență directă în redacție (Bristow Business and Comm. Research Center SRL, Academia Britanică de Afaceri și Comunicare, 2019: *Jurnalism și comunicare media*).

Elevii și cadrele didactice se pot implica în activitatea jurnalistică prin conceperea si editarea unor publicații care îi reprezintă. Activitatea jurnalistică contribuie la dezvoltarea unei personalități armonioase, echilibrate, pentru că toți cei implicați experimentează situații diverse, care impun soluții diverse și un comportament flexibil, adecvat contextului respectiv. Jurnalismul oferă posibilitatea de a acționa într-un cadru nonformal, în sensul cultivării inteligenței emoționale, potențând motivația, abilitățile și aptitudinile intelectuale/ sociale - individual și la nivelul grupului. Publicațiile reprezintă un mijloc ideal de a stimula interesul elevilor, de a lărgi orizontul cultural al acestora. În calitate de mijloc principal de comunicare în societatea contemporană, mass-media are un rol esențial în crearea și menținerea valorilor culturale. În plus, prin oferirea permanentă de informații noi, mass-media are și un rol educativ în viața audiențelor.

În general, revistele pot fi de tip magazin, oglindind complex întreaga activitate desfășurată, de limbi străine, beletristice, literar-artistice, științifice, tehnice, științifico-fantastice, umoristice și de atitudine. Conștientizând funcția de culturalizare a unei publicații, ne-am gândit că putem sugera un exemplu de bună practică, concretizat prin apariția revistei de atitudine culturală „Sine Qua Non” (revistascolara.ro/wp-content/uploads/2019/09/Revista-Sine-Qua-Non-1.pdf.) Aceasta este o revistă aflată la început de drum, dar sperăm să crească frumos și cu folos. Departamentul editorial al acestei reviste este format din toți cei care au dorit să contribuie la realizarea conținutului mediatic, adică la scrierea articolelor, elevi, cadre didactice sau colaboratori externi din alte domenii de activitate. În prezent, revista are o frecvență anuală, urmând să apară cel de-al doilea număr spre sfârșitul acestui an. Pentru a putea fi accesată de publicul larg, revista de atitudine culturală „Sine Qua Non” apare atât în format tipărit ISSN, cât și în format ebook (online) ISSN.

Publicațiile online reprezintă cea mai recentă tendință în materie de presă, ce a început să aibă amploare în ultimii ani și se află în continuă creștere. Internetul reprezintă un mediu inovator de transmitere a informației. Jurnalismul online este un tip de presă în plină ascensiune, deși cea mai mare parte a conținutului pe care îl descoperim pe cele mai vizitate

site-uri românești este identic cu cel care apare în variantele tiparite ale publicațiilor. De aceea, în cazul revistei „Sine Qua Non, am optat atât pentru varianta tipărită, cât și pentru cea ebook (online).

Chiar dacă autorii articolelor nu sunt profesioniști, aceștia compensează prin creativitate și informații de calitate. Redăm tematica și cuprinsul primului număr al revistei de atitudine culturală „Sine Qua Non”: „Din condei” (creații literare proprii: proză, dramaturgie, poezie), „Eveniment” (evenimente cultural-artistice/ sportive prilejuite de diferite sărbători/ aniversări/ competiții), „Tradiții” (identitatea națională: datini, sărbători, interculturalitate), „Reporter” (interviuri, reportaje, anchete pe teme cultural-educative, sportive), „Trecut și prezent” (evenimente/ personalități istorice și actuale), „Hobby și carieră” (aptitudini și performanțe), „Portret – atitudine culturală” (prezentarea unor personalități, expunerea unor realizări în domeniul cultural, educativ, sportiv), „Parteneriat cultural” (articole de la colaboratori externi). Un prim domeniu este dedicat creațiilor literare proprii (proză, dramaturgie, poezie), stimulând astfel creativitatea și parcurgerea unor lecturi-suport. Alte rubrici vizează: evenimente de atitudine culturală, artistică și sportivă, identitatea națională și interculturalitatea, istoria națională și universală, literatura, arta plastică, filmul, teatrul, educația și învățământul, diferite tehnici jurnalistice de investigație.

Interesant este faptul că autorii articolelor sunt puși în situația de a-și căuta singuri informația pentru a redacta conținutul. Aceștia sunt captivați de noua postură, în care se află, aceea de jurnaliști, asumându-și natura informației pe care o dau spre publicare. Fiind actorii principali ai unui demers jurnalistic, colaboratorii sunt dornici să consulte surse, să se informeze, să citească, să combată anumite puncte de vedere, într-un cuvânt – să se implice și să se afirme dincolo de spațiul formal al unei instituții. Fără îndoială, redactarea unui articol presupune o informare corectă, rezultat direct al confruntării surselor și al sintetizării lor, pentru obiectivitate și imparțialitate, dezvoltând gândirea critică în mod semnificativ. Sursele pot fi multiple și diverse: enciclopedii, tratate, lucrări de specialitate, articole, beletristică etc., informații accesate prin contactul nemijlocit cu cartea sau prin intermediul internetului.

Necesitatea apariției unei reviste de atitudine culturală se resimte acut în contextul actual în care elevii, datorită exploziei tehnologiei, sunt pregătiți să își asume roluri noi în procesul instructiv-educativ și responsabilități, care le modelează personalitatea în acord cu cerințele societății moderne și democratice.

Legile fundamentale ale statului încurajează dreptul la inițiativă și la liberă exprimare prin intermediul publicațiilor, iar în societatea informațională de astăzi elevii trebuie să dobândească abilități care să le permită accesul la cunoaștere prin selectarea corectă a surselor și a informațiilor. Realizarea unei reviste de atitudine culturală vizează mai multe direcții în dezvoltarea personală și profesională. În acest fel, elevii se familiarizează cu conceptul mass-media, devin actori principali în demersul de proiectare și redactare a unei publicații, se responsabilizează, fiind conștienți de valoarea și impactul cuvântului scris, se îndreaptă voluntar spre lectură, își îmbogățesc cultura și vocabularul, devin sociabili, flexibili și comunicativi.

Jurnalismul este o formă de educație care contribuie la conștientizarea valorilor, a drepturilor şi a obligațiilor. Un astfel de proiect poate stimula interesul pentru carte, seriozitatea, responsabilitatea tuturor celor implicați, reprezentând totodată o bază solidă pentru formarea unei atitudini care promovează valoarea în detrimentul nonvalorilor. Alte avantaje ale demersului jurnalistic ar fi: dezvoltarea capacității de a lucra în echipă, dezvoltarea spiritului de inițiativă, stimularea creativității, cultivarea aptitudinilor de comunicare, a capacității de exprimare, de explorare-investigare a realităţii, de documentare, de tehnoredactare computerizată, identificarea unor modalități alternative de petrecere a timpului liber, promovarea educației și a culturii, cultivarea respectului pentru cuvântul scris, educarea în spiritul respectului pentru adevăr.

Concluzionând, o revistă de atitudine culturală, așa cum este „Sine Qua Non”, are scopul de a oferi tuturor posibilitatea de a se cunoaște, de a se descoperi într-un alt context decât cel formal, în care de multe ori rămânem prizonieri. Acțiunea și practica

propriu-zisă sunt singurele modalități de a-i pune în valoare pe cei care vor să se implice în activitatea publicistică: „Nimeni nu este lipsit de calități, de un potențial ascuns, o virtute, o putere pe care o poate utiliza puțin câte puțin, transformând-o în cele din urmă într-un torent de energie și fericire. Cu toții avem valori, unele cunoscute, altele bănuite și altele cu totul ignorate.” (Steinberg-Guzman D., 2010)

Bibliografie:

Bristow Business and Comm. Research Center SRL, Academia Britanică de Afaceri și Comunicare, 2019: *Jurnalism și comunicare media*.

Coman, M., 1999: *Introducere în sistemul mass-media*. Iași, Polirom.

Pavel, Irina-Elena/ Pelivan, Camelia, 2019: Simpozionul Național „Importanța stimulării interesului pentru lectura de plăcere la elevi”, articolul *Revista școlară și lectura de plăcere*, Cluj-Napoca.

Popescu, C.F., 2002: *Dicționar explicativ de jurnalism, relații publice și publicitate.* București, Tritonic.

Steinberg-Guzman, Delia, 2010: *Pentru o mai bună cunoaștere*, Editura „Noua Acropolă”, București.

www.tribunainvatamantului.ro, *Revista școlară – provocare și prieten de nădejde.*

Creativitate și educație

Prof. Pelivan Camelia
Școala Gimnazială nr. 28 ”Dan Barbilian” Constanța

Chiar din 1990, în sistemul de învățământ din țara noastră s-a pus problema inovației. Trăim într-o societate în care schimbările sunt permanente și imediate, într-o epocă a diversității, iar învățământul trebuie adaptat constant la noile cerințe printr-o abordare modernă și creativă.

În ceea ce îi privește pe elevi, școala viitorului trebuie să îndeplinească două condiții fundamentale: trebuie să le placă și trebuie să își arate eficiența, pregătindu-i pentru o piață a muncii derutant de dinamică, instabilă chiar, în care este necesar să își dovedească capacitatea de adaptare.

Un concept legat în ultimul timp de rezultatele școlare și de reușita în viață a elevilor este acela de inteligență emoțională, adică acea abilitate de a gestiona propriile temeri, frici, dureri și dorințe, la care se adaugă capacitatea de a se înțelege pe sine și de a-i înțelege pe ceilalți. Numai cunoscându-și emoțiile, înțelegându-le și putând să le regleze, elevii se pot dezvolta intelectual.

Informatizarea sistemului de învățământ, pătrunderea tehnologiei în sălile de clasă chiar și în predarea disciplinelor umaniste a devenit o prioritate, calculatorul venind în sprijinul profesorului și ajutându-l să își atingă obiectivele. Astfel, accentul pus pe formarea de competențe poate deveni o realitate, iar rolului dascălului de altădată, care transmitea informații și apoi distribuia recompense, îi va lua locul acela de ”manager al învățării”. Într-un sistem educațional modernizat și care ține seama de competențele lor digitale, înșiși elevii dobândesc capacitatea de a face asocieri inedite, de a explica fenomene, de a utiliza în mod original informațiile care le-au fost puse la dispoziție, de a formula probleme, devenind, într-un cuvânt, creativi. Rezultatele sunt vizibile la nivelul atitudinilor, al comportamentelor și al reușitei școlare.

Realitatea ultimelor zile a dovedit că învățământul din România se poate preschimba peste noapte, ca un personaj de basm ce se metamorfozează, dovedind puteri supranaturale. De la o săptămână la alta, orele de curs desfășurate în sala de clasă, într-un laborator sau pe terenul de sport și-au găsit ca spațiu de întâlnire internetul, mai exact platformele educaționale, bibliotecile digitale, muzeele care își deschid porțile pentru tururi virtuale. Autodidacți, dascălii, mai mult sau mai puțin pregătiți anterior prin intermediul cursurilor de formare menite a-i apropia de mijloacele moderne de predare și evaluare, și-au dovedit adaptabilitatea și creativitatea, găsind resurse pentru lecțiile online.

Aceste schimbări dramatice au provocat o regândire și o reconfigurare a întregului act educațional. Orei de curs care în mod tradițional dura 50 de minute i-a luat locul întâlnirea operativă de 20, 30 sau 40 de minute, judicios concepută, astfel încât dascălul să poată interacționa cu elevii săi atent și la starea lor emoțională, și la conținuturile pe care le transmite acestora. De multe ori este necesară implicarea părintelui pentru a-l asista pe elev și pentru a-l inița în tainele tehnologiei. Feedback-ul părinților și al elevilor este mai necesar ca oricând, iar colaborarea tuturor factorilor de care depinde dezvoltarea elevilor nu a fost niciodată mai importantă.

Dovedindu-și importanța, calculatorul ne aduce împreună, dar ne și desparte… Când videoconferința cu micii tăi elevi s-a sfârșit, lipsesc îmbrățișările, bilețelele strecurate pe furiș în penar, declarațiile din inimă și zâmbetele calde care te însoțeau în cancelarie și spre casă…

Când inovaţie înseamnă pasiune

Prof. Dobre Carmenuţa
Școala Gimnazială Pătroaia-Vale

Acest articol se naște din gânduri ce se vor rostite, dintr-un curcubeu de idealuri care se ciocnesc adesea de norii dezamăgirilor din spatele profesiei de cadru didactic.

În universul oricărui dascăl se ascunde o lume magică, el are puterea să creeze, el poartă în mâini destine, el este dovada că minunile există. Inovaţie înseamnă pasiune, omul din spatele catedrei trebuie să fie magic, un bun actor, un minunat regizor, un scriitor al propriului act didactic. Pasiunea este motto-ul lui, el face totul să conteze, din lucruri mărunte construiește un templu, un univers pictat în toate culorile.

Realitatea ne oprește din visare, păşim timid pe coridoarele școlii de azi unde întâlnim aceiași elevi entuziasmaţi, veseli, aceleași priviri senine de copii, aceeași forfotă în așteptarea începerii orelor şi totuși ceva lipsește. Clopoţelul sună de intrare. Vezi câte un cadru didactic mergând agale cu un catalog sub braţ spre clasele în care îi așteaptă suflete de copii firave, priviri curioase, zburdalnice, pline de energie. Dar domnul profesor/doamna profesoară nu știe că în aceste priviri se ascund destine, gândurile îi sunt abătute, pune absenţele în grabă, corctează câteva greșeli, apoi se ridică și începe a preda. Informaţiile curg. Uneori se oprește pentru a întreba doar din datorie dacă s-a înţeles. Elevii răspund mecanic că au înţeles tot, dar cei mai mulţi dintre ei au rămas de mult în urmă, uitând poate și titlul lecției. Problema este că îi tratăm ca pe niște adulţi, iar noi ne comportăm ca niște copii.

Ne întrebăm de ce cadrul didactic și-a pierdut statutul, de ce a devenit comun? Pentru că mai întâi și-a pierdut pasiunea. Cauzele sunt multiple – dosarele neterminate la timp, programul foarte încărcat, un sistem de învăţământ haotic, neorganizat, dar și dezinteresul și multituinea de scuze, neasumarea și indiferenţa.

Inovaţie înseamnă echipă, cooperare, susţinere, încurajare, dar nu înseamnă nicidecum ca un singur om sau câţiva oameni să facă munca celorlalţi.

Lumea de azi rămâne tot mai mult fără valori, nu mai știm să apreciem, am învăţat doar să criticăm, folosim uitând să mulţumim, ne-am pierdut pe noi.

Totuși cred în puterea pasiunii și în acei oameni care fac să conteze, care pun chemarea înaintea datoriei, care sunt fericiţi prin ceea ce clădesc în inimi de copii.

Îmi doresc ca peste ani să păşesc cu aceiași mândrie pe coridorul școlii, printre aceiași elevi veseli. Astăzi construim împreună școala de mâine și trebuie să ne gândim bine ce vrem să schimbăm și ce am dori să rămână neschimbat. Poate că ne lipsește doar pasiunea, poate că avem nevoie doar de mai mult entuziasm, sau poate doar avem nevoie de apreciere uneori. Școala este puntea care ne leagă de viitor și de trecut.

Metode, tehnici şi procedee de eficientizare a învăţării

PIP Palade Agata
Școala Gimnazială „ Stroe S.Belloescu”
Bârlad Vaslui

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţarii şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului.

Prezint ,mai jos, câteva metode folosite cu succes la clasa la care predau.

1. **Învățarea prin cooperare**

Învăţarea prin cooperare (ÎPC) reprezintă modul de organizare a activităţii didactice pe grupuri mici, astfel încât – lucrând împreună – elevii îşi maximizează atât propria învăţare, cât şi a celorlalţi colegi.

Cercetările arată că elevii care realizează sarcini de învăţare prin cooperare în grup tind să aibă:

- performanţe şcolare mai bune;
- un număr mai mare de competenţe sociale pozitive;
- mai bună înţelegere a conţinuturilor şi deprinderilor pe care şi le formează.

Dacă doriţi să aplicaţi învăţarea prin cooperare la clasă, trebuie să planificaţi cu atenţie şi să realizaţi acţiuni specifice:

- Să luaţi anumite decizii preinstrucţionale:
- cât de mari să fie grupurile, cum să le structuraţi, cum puteţi aranja mai bine clasa astfel încât să se preteze lucrului în grupuri mici?
- cum concepeţi şi folosiţi materialele instrucţionale?
- ce roluri atribuiţi membrilor grupurilor?
- Să explicaţi foarte clar elevilor ce au de făcut în timpul unei lecţii în care învaţă prin cooperare:
- daţi o sarcină de învăţare concretă.

2. Ciorchinele

Este o metodă de brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei. Poate fi utilizat atât în evocare, prin inventarierea cunoştinţelor elevilor, cât şi în etapa de reflexie.Este bine ca tema propusă să le fie familiară elevilor, mai ales atunci când ciorchinele se utilizează individual.

Poate fi folosit şi pe perechi sau pe grupe, iar ciorchinele individual poate fi comunicat fie unui partener, fie grupului.

În etapa finală a lecţiei, ciorchinele poate fi reorganizat.

3 .R.A.I.

Metoda R.A.I. are la bază stimularea şi dezvoltarea capacităţilor elevilor de a comunica (prin întrebări şi răspunsuri) ceea ce tocmai au învăţat. Denumirea provine de la iniţialele cuvintelor Răspunde – Aruncă – Interoghează şi se desfăşoară astfel: la sfârşitul unei lecţii sau a unei secvenţe de lecţie, institutorul împreună cu elevii săi, printr-un joc de aruncare a unei mingi mici şi uşoare de la un elev la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecţia predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare şi apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident interogatorul trebuie să cunoască şi răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaşte răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, şi, deci, de a mai pune o întrebare. În cazul în care, cel care interoghează este descoperit că nu cunoaşte răspunsul la propria întrebare, este scos din joc, în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea. Eliminarea celor care nu au răspuns corect sau a celor care nu au dat niciun răspuns, conduce treptat la rămânerea în grup a celor mai bine pregătiţi.

Metoda R.A.I. poate fi folosită la sfârşitul lecţiei, pe parcursul ei sau la începutul activităţii, când se verifică lecţia anterioară, înaintea începerii noului demers didactic, în scopul descoperirii, de către institutorul ce asistă la joc, a eventualelor lacune în cunoştinţele elevilor şi a reactualizării ideilor – ancoră. Am folosit această metodă cu succes la învățarea înmulțirii și a împărțirii.

4. Cercul „ complimentelor”

Reprezintă o metodă care urmăreşte dezvoltarea stimei de sine . Pentru a pune în practică metoda, învățătorul aşază scaunele într-un cerc, iar un elev care va fi receptorul complimentelor se află în mijlocul acestui cerc. Ceilalti elevi care sunt pe scaune trebuie să identifice un compliment sincer şi onest despre cel aflat în centrul cercului. Apoi, pe rând, fiecare va înainta şi îi va spune acestuia complimentul, elevul - receptorul complimentelor trebuie să aibă doar una dintre următoarele reacţii: să zâmbească ori să le adreseze un “mulţumesc”. Această metodă are avantajul consolidării unei imagini pozitive faţă de propria persoană a celui care primeşte complimentele, dar şi o dezvoltare a ariei pozitive faţă de propria persoană a celui care primeşte complimentele, dar şi o dezvoltare a ariei pozitive de gândire la celelalte persoane (prin aceea că identifică o latură bună a colegului lor). Cercul “complimentelor” trebuie practicat până ce toţi elevii au trecut prin ipostaza de receptor.

Am folosit cu succes aceasta metoda în cadrul orelor de dezvoltare personală la temele „Cine sunt eu?”, „Stima de sine”, „Emoțiile mele”

Din experienţa acumulată până acum, pot afirma că ancorarea şcolii româneşti în secolul XXI, presupune în mod obligatoriu utilizarea unor astfel de metode moderne.

Un adevărat profesionist în predare va trebui să ştie să adapteze demersul didactic. Sunt lecţii care în mod cert produc performanţe şcolare superioare numai cu ajutorul metodelor moderne, dar sunt şi lecţii în care prezenţa acestora nu este obligatorie.

Cerinţa primordială a educaţiei progresiviste, cum spune Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităţilor de învăţare şi de munca independentă, cu activităţile de cooperare, de învăţare în grup şi de munca interdependentă. Deşi învăţarea este eminamente o activitate proprie, ţinând de efortul individual depus în înţelegerea şi conştientizarea semnificaţiilor ştiinţei, nu este mai puţin adevărat ca relaţiile interpersonale, de grup sunt un factor indispensabil apariţiei şi construirii învăţării personale şi colective. “Învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă, dă o notă mai

personală muncii, dar şi o complementaritate mai mare aptitudinilor şi talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susţinută de foarte multe elemente de emulatie, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă.”

Bibliografie:

1. **Ioan Cerghit (2005)-** “ Metode de învăţământ”, EDP, Bucureşti.
2. **Rodica Leonte, Mihai Stanciu (2004)** – “ Strategii activ-participative de predare-învăţare în ciclul primar”, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău
3. **Oprea Crenguta Lacramioara (2009)** Strategii didactice interactive - repere teoretice si practice, Bucuresti: Editura Didactica si Pedagogica, editia I in 2006, editia a II-a in 2007, editia a III-a revizuita si adaugita, in 2008, editia a IV-a, 2009

Cunoașterea, metacunoașterea, cogniția și metacogniția-componente ale competenței de cunoaștere științifică

Prof. Văsii Ioana-Ruxandra
Școala Gimnazială”Mihai Eminescu”Ploiești

Metacogniția se referă la exercitarea controlului asupra propriilor procese cognitive: gândire și învățare. Metacogniția nu este o metodă de predare. Persoana care învață își va cunoaște și își va analiza propriul proces de învățare. Metacogniţia denumeşte deci suma strategiilor şi tehnicilor pe care cel care învaţă le aplică pentru a învăța mai bine precum şi felul cum acesta reflectează asupra propriului proces de învăţare şi cum îl prezintă altora. Acest lucru este extrem de important în didactica constructivistă, pentru că scopul acesteia este ca cei care învaţă să înveţe să înveţe. Cel care învaţă poate fi condus de către profesor către activităţile de învăţare a învăţării sau să i se arate cum poate să utilizeze strategiile şi tehnicile metacognitive pentru a înţelege mai bine propriul proces de învăţare şi cum să-l îmbunătăţească. Profesorii şi oamenii de ştiinţă îndeosebi în spaţiul anglofon şi germanofon s-au ocupat de învăţare din punct de vedere constructivist şi de strategiile şi tehnicile metacognitive. Cunoştinţele metacognitive îi dau celui care învaţă capacitatea de a înţelege şi de a-şi conduce propriile procese de învăţare.

Procesul de cunoaștere se realizează la nivel cognitiv prin interferența cunoașterii obiective și subiective.

Cunoaşterea obiectivă se referă la acele cunoştinţe ce sunt achiziţionate din exterior despre fenomenele și procesele din natură. Aceste cunoştinţe în aspect educaţional sunt exprimate printr-un limbaj ştiinţific şi sunt axate preponderent pe un raţionament strict logic.

Cunoaşterea subiectivă se rezumă la percepţiile interne: trăiri, emoţii, experienţe personale despre procesele, fenomenele întâlnite în natură. Acestea sunt proprii fiinţei umane drept stări subiective şi vizează perceperea realităţii spirituale.

Cunoaşterea obiectivă și subiectivă, în cadrul procesului educaţional al disciplinelor şcolare Biologie, Fizică și Chimie, interrelaţionează la nivelul conştiinţei ştiinţifice în scopul descoperii adevărului şi dezvoltării competenţei de cunoaştere ştiinţifică.

Prin cunoaşterea obiectivă este dezvoltată cogniţia, iar prin cunoaşterea subiectivă este favorizată dezvoltarea metacogniţiei, ambele fiind componente ale competenţei de cunoaştere ştiinţifică. Cunoaşterea dobândită în cadrul orelor este procesată de elev la nivel cognitiv. În rezolvarea unei probleme este necesar ca elevul să asculte, să înţeleagă şi să prelucreze informaţia. Dacă elevul nu înţelege, nu conştientizează întrebarea, nu va putea oferi un răspuns adecvat. Iar dacă elevul recepţionează, prelucrează, conştientizează natura întrebării va putea oferi un răspuns corespunzător. Procesul de monitorizare a gândirii în scopul determinării soluţiei este un aspect al metacunoaşterii. Deci, metacunoaşterea estimează ceea ce se cunoaşte şi ce se ştie să se facă vis-a-vis de întrebarea adresată.

Cogniţia este actul de cunoaştere ce se referă la activitatea de construcţie a cunoaşterii şi edificării acelor modalităţi prin care se realizează cunoaşterea. Aprecierea modului cum a avut loc cunoaşterea se referă la metacogniţie. Deci, în cadrul procesului educaţional cunoaşterea şi metacunoaşterea, cogniţia şi metacogniţia sunt procese realizate simultan. Astfel nivelul cognitiv al elevului nu poate fi pe deplin înţeles în absenţa unei bune reprezentări a propriei funcţionării metacognitive, de aceea în cadrul procesului educaţional al disciplinelor Biologie, Fizică și Chimie, cogniţia şi metacogniţia sunt necesare de a fi dezvoltate concomitent în scopul formării competenţei de cunoaştere ştiinţifică.

Cogniţia se referă la rezolvarea de probleme, iar metacogniţia – la felul cum are loc aceasta, drept autoreflecţie asupra cogniţiei şi ca instrument pentru a atinge performanţele. La disciplinele Biologie, Fizică și Chimie are loc circuitul cogniţie-metacogniţie-cogniţie

rezultând spirala formării competenţei de cunoaştere ştiinţifică la un nivel mai superior. Rolul cogniţiei este în a rezolva probleme şi a atinge obiectivele propuse, în timp ce funcţia metacognitivă este de a regla activitatea cogniţiei în raport cu dificultatea sarcinii. Deci, în practica educaţională aceşti doi termeni sunt utilizaţi concomitent deoarece au acelaşi scop: rezolvarea de probleme, situaţii-problemă.

Metacogniţia evaluează nivelul de dezvoltare a capacităţilor cognitive ceea ce-i permite elevului să-şi realizeze autoevaluarea şi autoreglarea propriului demers de învăţare. În acest sens, metacogniţia capătă forma unui „dialog intern” al elevului care induce o reflecţie asupra a ceea ce face, cum face şi de ce face. Metacogniţia este importantă în cunoaştere / învăţare pentru că pune accent mai mult pe procesele de construcţie şi pe condiţiile de realizare a lor decât pe produse.

Cogniţia îl ajută pe elev să rezolve o anumită sarcină, iar metacogniţia asigură revizuirea procesului de rezolvare şi adaptare a paşilor necesari realizării sarcinii de rezolvat.

În concluzie constatăm că elevul graţie metacogniţiei se cunoaşte pe sine însuşi, se formează (autoformează) ca personalitate capabilă să transforme ceea ce ştie în a fi construind astfel calea spre propria devenire.

Bibliografie:

1. Botgros I., Franţuzan L. Competenţa şcolară – un construct educaţional în dezvoltare. Chişinău: Print-Caro SRL, 2010
2. Miclea M. Psihologia cognitivă. Modele teoretico-experimentale Iaşi: Polirom 1999

METODE DE PREDARE-ÎNVĂŢARE ACTIV-PARTICIPATIVE

Colegiul Economic “Mihail Kogălniceanu” Focşani
Prof. Huzum Corneliu

Metodele activ-participative sunt proceduri care pornesc de la ideea că, prin felul său de a fi, "învăţarea este o activitate personală care nu poate fi cu nimic înlocuită, că singur cel care învaţă poate fi considerat agent al propriei sale învăţări". Predarea materiei trebuie privită ca o modalitate a stimularii şi dezvoltării capacităţilor intelectuale şi a proceselor şi operaţiilor care stau la baza acestor capacităţi. Aşadar, în opoziţie cu metodologia tradiţională, pentru care elevul ramâne mai mult un auditor sau un simplu spectator la clasă, gata să recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele activ-participative au tendinţa să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învăţării, pregatit să-şi însuşească cunoştinţele pe calea activităţii proprii.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevului.

Caracteristicile metodelor interactive:

- stimulează implicarea activă în sarcina didactică;
- stimulează iniţiativa;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor;
- asigură un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare;
- valorifică şi stimulează potenţialul creativ, originalitatea copiilor;
- acţionează asupra gândirii critice a elevilor;
- elevii devin responsabili în rezolvarea sarcinilor;
- promovează învăţarea prin cooperare;
- copiii învaţă să argumenteze acţiunile;
- îi învaţă pe elevi să comunice între ei şi să asculte părerile celor din jur.

BRAINSTORMINGUL

Brainstorming este o metodă care stimulează creativitatea şi dezvoltarea gândirii critice.

Brainstormingul - ”*Furtună în creier*” – ”*asaltul de idei*” este cea mai răspândită metodă de stimulare a creativităţii în condiţiile activităţii în grup.

Principii:

- ”*Cantitatea determină calitatea*” – asociaţia liberă, spontană de idei, cât mai multe, conduce la apariţia unor idei viabile şi inedite.
- ”*Amânarea evaluării judecării ideilor celorlaţi*” metoda care nu tolerează nici un fel de critică.

Brainstormingul se poate realiza în perechi sau în grupe.

CIORCHINELE

Este un organizator grafic prin care se evidenţiază într-o reţea conexiunile dintre ideile despre un subiect. Tehnica încurajează elevii să gândească liber şi deschis, să-şi organizeze cunoştinţele, putând fi folosită atât ca metodă de predare-învăţare cât şi ca metodă de fixare.

Ciorchinele este o activitate de scriere eficientă, determinându-i pe elevii mai puţin motivaţi să lucreze. Poate fi nedirijat, când elevii notează toate ideile posibile într-o reţea realizată de ei, şi semidirijat, când profesorul stabileşte nişte criterii pe baza cărora elevii vor completa ciorchinele.

GÂNDIȚI - LUCRAȚI ÎN PERECHI- COMUNICAȚI

Metoda „Gândiţi – Lucraţi în perechi – Comunicaţi (Think-Pair-Share)” este o strategie de discuţie prin cooperare, care cuprinde trei etape de acţiune, în care elevii vorbesc despre conţinut şi discută idei înainte de a le împărtăşi cu întregul grup.

Metoda introduce elementele de „timp de gândire” şi interacţiune „cu colegul”, acestea fiind două caracetristici importante ale învăţării prin cooperare.

Scopul metodei „Gândiţi – Lucraţi în perechi – Comunicaţi” este de a-i ajuta pe elevi să proceseze informaţii şi să le dezvolte competenţele de comunicare şi procesele de gândire.

Deoarece elevii au timp să se gândească la răspuns, apoi îl comunică unui coleg şi au parte de o perspectivă diferită, pot fi mai dornici şi mai puţin îngrijoraţi de a-şi împărtăşi răspunsul unui grup mai mare. Această metodă le oferă şi timp pentru a-şi schimba răspunsul dacă este necesar şi diminuează teama de a da un răspuns „greşit”.

PĂTRATE DIVIZATE

În această metodă de comunicare nonverbală, elevii sunt antrenați să coopereze pentru rezolvarea unei probleme colective reprezentată prin figuri geometrice. Se urmăresc aspecte ale colaborării din interiorul unui grup în timpul soluționării unei probleme date. Se parcurg următoarele etape:

- clasa se împarte în grupuri de câte șase elevi (cinci participanți și un observator).
- profesorul citește instrucțiunile care trebuie respectate, înmânând o foie de intrucțiuni fiecărui grup și o listă pentru observatori cu aspectele urmărite de aceștia .
- fiecare din cei cinci elevi din grup primește un plic cu câteva figuri geometrice.
- activitatea se încheie în momentul în care fiecare participant are în fața sa un pătrat, de aceeași dimensiune cu cele care se găsesc în fața celorlalți colegi din grup.
- elevii observatori comunică constatările pe care le-au sesizat în grupul lor. Profesorul încurajează elevi să analizeze aspectele observate în desfășurarea activității.

Avantajele metodelor moderne:

- transformă elevul din obiect în subiect al învăţării;
- este coparticipant la propria formare;

- angajează intens toate forţele psihice de cunoaştere;
- asigură elevului condiţiile optime de a se afirma individual şi în echipă;
- dezvoltă gândirea critică ;
- dezvoltă motivaţia pentru învăţare;
- permite evaluarea propriei activităţi.

Metodele moderne au tendinţa de a se apropia cât mai mult de metodele cercetării ştiinţifice, antrenând elevii în activităţi de investigare şi cercetare directă a fenomenelor. Utilizarea metodelor interactive în activitatea didactică are ca rezultat creşterea motivaţiei pentru învăţare şi a încrederii în sine, contribuie la formarea atitudinii pozitive faţă de obiectele de studiu în şcoală şi asigură condiţiile formării capacităţii copiilor de a interacţiona şi de a comunica, pregătindu-i mai bine pentru activitatea socială.

Bibliografie:

Cerghit, Ioan, Metode de învăţământ, Editura Polirom, Iaşi, 2006
Crișan, Lucia, Cadrul didactic. Didactica disciplinelor. Metode, procedee educaţionale şi noi tehnologii, 2009
Cucoș, Constantin, Pedagogie- Ed. a II-a, rev. şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2002
Ilie, Emanuela, Didactica literaturii române, Editura Polirom, Iaşi, 2008
Holbea, Oana, Metode activ-participative utilizate în predarea-învăţarea subiectului în ciclul gimnazial, Editura Cadrelor Didactice, 2017

CREAŢIA, MOTORUL EVOLUŢIEI

Prof. Înv. Preşcolar Andrieș Cerasella
Grădiniţa P.N. Nr. 37, Constanța

Ce înseamnă să fii creativ? Înseamnă să creezi opera de artă, să scrii, să pictezi, să inventezi noi tehnologii…Câteva elemente ale creativităţii ar fi: noutatea, originalitatea, utilitatea, valoarea, eficienţa. Creativitatea, în sensul său cel mai propriu reprezintă acea capacitate complexă a omului, acea structură caracteristică a psihicului care face posibilă opera creatoare.

Există - dupa A.L.Taylor - cinci niveluri ale creativităţii, dintre care, la vârsta preşcolară singurul nivel ce poate fi atins este acela al creativităţii expresive. Acest tip de creativitate se caracterizează printr-o exprimare liberă şi spontană a persoanei, fără ca aceasta să fie preocupată ca produsul activităţii sale să aibă un anume grad de utilitate sau valoare.

Ex: desenul, lucrările de colaj, activităţile de modelare, versurile
spontane ale copiilor. La această vârstă, creaţia, chiar dacă nu are valoare pentru „omenire‖, este extrem de importantă pentru devenirea „umană‖. Omul adult nu poate ajunge la forme superioare de expresie a creativităţii, dacă pe treptele timpurii ale evoluţiei sale nu s-a dezvoltat potenţialul creativ, nu a fost încurajat să aibă manifestări independente şi originale în răspunsuri şi soluţii la problemele ivite în copilărie şi tinereţe.

Pentru a pune în valoare potenţialul creativ al copiilor, educatoarea trebuie să folosească acele metode active, asociative, care pun accentul pe libertatea asociaţiilor, în care copiii devin participanţi la găsirea răspunsurilor, pot avea iniţiativă, pot pune întrebări, pot discuta şi pot propune soluţii. Acest lucru se poate realiza aproape în fiecare tip de activitate, cu condiţia ca educatoarea să nu obstrucţioneze, să nu pună bariere între ea şi copil ("stai pe scaun"; "răspunzi când te întreb"; "ridică mâna când vrei ceva" etc), sau să elimine raspunsul- uneori fantezistal copilului, numai pentru că ea are în minte un anumit răspuns şi insistă până îl obţine, celelalte fiind catalogate drept răspunsuri greşite.

Este bine de ştiut că la această vîrstă, copilul îşi face mai întâi "ucenicia" deprinderii lucrului cu instrumentele şi abia după aceea se afirmă pe sine prin rezultatul muncii sale. El este capabil să producă ceva nou, original doar în raport cu sine însuşi, iar creaţia sa este marcată de o mare discrepanţă între dorinţe şi posibilităţi. Aici pot da un exemplu cunoscut de fiecare educatoare: desenul unui copil care nu are deprinderi de lucru formate, nu este nici măcar inteligibil, dar ce lume izvorăşte din acele câteva mâzgâlituri!

Ca factor intelectiv al creativităţii, imaginaţia cunoaşte la vârsta preşcolarităţii o adevărată "explozie", ea fiind acum la apogeu şi pentru că gândirea se află încă la un nivel de dezvoltare ce mai are de străbătut stadii importante. Imaginaţia completează astfel, într-un anume fel, slăbiciunile gândirii şi chiar dacă ea se află apogeul manifestării sale nu se află şi la apogeul calităţii sale.

Referindu-mă strict la activitatea din grădiniţă pot spune că, dintre toate treptele de învăţământ, învăţământul preprimar are cea mai activă formă de manifestare a creativităţii, şi anume jocul. Prin joc copilul învaţă, dobândeşte experienţă, combină şi recombină propriile reprezentări de care dispune la un moment dat, experimentează lucruri noi, fabulează, îşi formează deprinderi de lucru, colorează, pictează, împrumută prin imitaţie etc, într-un cuvânt creează fără a mai imita în totalitate, iar, uneori, chiar foarte puţin.

Prin joc, copiii pot ajunge la descoperiri de adevăruri, işi pot antrena capacităţile lor de a acţiona creativ pentru că strategiile jocului sunt, în fond, strategii euristice, în care se manifestă isteţimea, spontaneitatea, inventivitatea, iniţiativa, îndrăzneala etc. Chiar şi în jocul didactic, care are reguli stricte de desfăşurare, se poate rezolva o sarcină didactică într-un chip nou, deosebit, atractiv.

Jocurile de creaţie:

În jocurile de creaţie copiii sunt, pe rînd : mame, taţi, doctori, şoferi, mecanici, cosmonauţi, brutari, farmacişti, constructori, poliţişti, vânzători, zidari, şefi, executanţi etc şi, dacă la început se joacă după regulile date de educatoare, cu timpul îmbogaţesc jocul, regulile, numărul participanţilor se măreşte sau se micşorează în funcţie de necesităţi, creează personaje noi, inedite, ori funcţii noi ale unui obiect. În jocurile de construcţie se pot vedea cele mai fanteziste lucrări ale unui obiect. În jocurile de construcţie se pot vedea cele mai fanteziste lucrări : nave spaţiale, roboţi, sateliţi, case cu forme ciudate, oameni care pot face acţiuni imposibile în lumea reală (zboară, se topesc, se volatilizează şi dispar, folosesc anumite substanţe sau energii pentru a-i "învia" pe cei "morţi" în diferite bătălii etc.).

Jocul didactic:

Jocul didactic, pentru a rămâne joc, adică pentru a fi antrenant şi vioi trebuie să includă elementele de joc. Acestea pot apărea şi din îmbinarea activităţii cu unele situaţii imaginare, prin determinarea copiilor de a crea, lăsându-le liberă imaginaţia, încurajându-le spontaneitatea şi dezvoltându-le spiritul de observaţie (factorul intelectual al creativităţii, alături de imaginaţie, memorie şi gândire).

Prin varietatea lor, prin crearea unor situaţii problemă, jocurile didactice dezvoltă la preşcolari spiritul de observaţie, de analiză, înlătură monotonia, rutina, stereotipia, conformismul, îi antrenează pe copii să ia atitudini, să-şi corecteze colegii, ne oferă prilejul de a afla mai uşor cum gândesc, pentru că în joc copiii acţionează mai degajat decât în alte forme de activitate.

Un dicton celebru spune : "omul este singura fiinţă care se joacă toată viaţa pentru că jocul este implicat în contextul vieţii la toate vârstele. Poetul Lucian Blaga îşi imagina cele trei generaţii ca trei trepte: a jocului, a iubirii şi a înţelepciunii filosofând că jocul este înţelepciunea şi iubirea copilului cum iubirea este jocul şi înţelepciunea tânărului şi cum înţelepciunea este iubirea şi jocul bătrânului.

Omul este adeseori pus în faţa unei alegeri ce nu i se pare simplă. Trebuie să găsească metoda, să ştie arta secretă de a rezolva acest conflict. În fond conflictul e motorul evoluţiei, e impulsul spre căutarea şi crearea soluţiei ce îl va rezolva. Să fii creativ nu înseamnă numai să pictezi, să scrii poezii, eseuri, romane sau să inventezi noi tehnologii ori planuri economice. Să fii creativ înseamnă să găseşti răspunsuri la întrebările vieţii, soluţii la toate problemele ei, să alegi în fiecare clipă şi să acţionezi în concordanţă cu alegerea ta.

Bibliografie:

1. Albu Gabriel, Introducere intr-o pedagogie a libertăţii.Despre libertatea copilului şi autoritatea adultului, Ed. Polirom, Iaşi, 2002

2. Albu Gabriel , În cautarea educaţiei autentice, Ed. Polirom, Iaşi, 2002

3. Barlogeanu Lavinia, Psihopedagogia artei, Ed. Polirom, Iaşi, 2002

4 Edward O. Wilson, Originile creativității umane, Ed. Humanitas, București 2017

5. Neveanu P. P., Zlate M, Creţu T., Psihologie şcolară, Ed. Universităţii Bucureşti, 1987

6. Negoescu Victoria, Factori favorizaţi ai creativităţii, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981

7. Rod Judkins, Arta gândirii creative, Ed. Vellant, București 2018,

DIFERENȚIEREA ACTIVITĂȚILOR CU ELEVII LA ORELE DE MATEMATICĂ

Masterand FIRTEAN IOANA
Facultatea de Informatică și Științe, Oradea

“Nu pentru școală, ci pentru viață învățăm.”(Seneca)

În societatea contemporană, educația și învățământul trebuie adaptate încă din clasele primare şi până la finalizarea studiilor, astfel încât să putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Învăţarea centrată pe elev reprezintă o abordare care presupune un stil de învăţare activ şi integrarea programelor școlare în funcţie de ritmul propriu de învăţare al elevului. Elevul trebuie să fie implicat şi responsabil pentru progresele pe care le face în ceea ce privește propria lui educaţie. Învăţământul integrat este o tendinţă nouă în educaţia din România, iar implementarea lui are scopul de a transforma întreg învăţământul românesc într-unul incluziv, în sensul de a-i primi în instituțiile școlare de masă pe toţi copiii şi tinerii şi de a le oferi educaţie conform nivelului lor de dezvoltare, apropiind învățământul românesc de generosul ideal al „educației pentru toți copiii – educație pentru fiecare.”

Educaţia centrată pe elev porneşte de la premisa că diferenţele dintre oameni sunt normale, că învăţământul trebuie să se adapteze la aceste diferenţe şi la cerinţele specifice de educaţie care derivă din ele.

Diferențierea și individualizarea la matematică are ca scop familiarizarea cu probleme specifice ale elevilor integrați, precum și ale diferențierii și individualizării în lecția de matematică.

Metodele de învăţare centrată pe elev fac lecţiile interesante, sprijină elevii în înţelegerea conţinuturilor ajutându-i să le aplice în viaţa reală.

Printre metodele care activează predarea-învăţarea sunt şi cele prin care elevii lucrează productiv unii cu alţii, îşi dezvoltă abilităţi de colaborare şi ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită denumirilor, caracterului ludic şi oferă alternative de învăţare cu „priză” la elevi. În vederea dezvoltării gândirii critice la elevi, trebuie să utilizăm, cu precădere unele strategii activ-participative, creative. Acestea nu trebuie rupte de cele tradiţionale, ele marcând un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice. Dintre metodele moderne specifice învăţării active care pot fi aplicate cu succes și la orele de matematică fac parte: brainstormingul, metoda mozaicului, metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, învățarea prin descoperire etc.

Descoperirea, ca mijloc de instruire, constituie aspectul unor intense preocupări ale didacticii moderne. Găsirea unor soluții în diferite probleme concrete presupune o activitate de descoperire.

Aparent asemănătoare metodei problematizării, învățarea prin descoperire presupune analiza unei situații-problemă la care elevii trebuie să descopere soluții posibile.

Metoda descoperirii dirijate este folosită destul de des în cadrul lecțiilor de matematică, dirijarea de către profesor a activității elevului se realizează într-o măsură mică; elevii prin efort personal, prin analiză, sinteză, inducție, generalizare, analogie sunt lăsați să descopere o teoremă, o demonstrație, un algoritm de calcul.

Trecând de la teorie la practică, metoda învățarea prin descoperire se aplică cu succes în sistematizarea noțiunilor de geometrie. În vederea formării competențelor, se poate utiliza la clasa de elevi considerată de nivel mediu, din punct de vedere al capacităților, abilităților și aptitudinilor dobândite, dar în care există totuși elevi cu dificultăți în învățarea conceptelor matematice și

evident în formarea deprinderilor necesare operării și utilizării acestora în situații practice, fie ele din domeniul matematic sau din viața cotidiană.

Exemplu de tratare diferențiată:

Se explică modul de organizare a clasei și se exemplifică sarcinile proiectate pentru secvența didactică ce vizează tratarea diferențiată.

Elevii vor primi fișele de lucru și vor fi împărțiți în grupe în funcție de nivelul de pregătire.

Fișa nr. 1 (Probleme simple de calcul)

1. Dacă AB=5 cm, AC=6 cm, BC=4 cm, atunci perimetrul triunghiului oarecare ABC este egal cu …… cm .
2. Dacă un teren în formă de pătrat are latura de 25 m atunci aria terenului este:

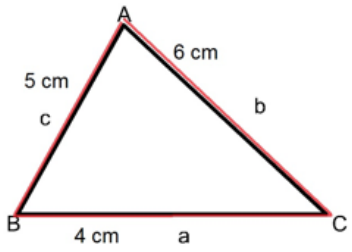
   a) 625 m^2 b) 100 m^2 c) 50 m^2 d) 62,5 m^2

Prima fișă cuprinde probleme mai ușoare, care vor fi rezolvate de către elevii cu deficiențe. Sarcina de lucru este de a calcula perimetrul triunghiului oarecare ABC. Pentru a înțelege și a rezolva cu succes fișa, i-am provocat pe elevi să decupeze după contur figura unui triunghi oarecare. Apoi, folosind o bucată de șnur, câte doi elevi în grupă, vor măsura laturile triunghiului, vor tăia bucata măsurată, care reprezintă perimetrul triunghiului. Folosind o riglă, vor măsura lungimea șnurului, obținând astfel perimetrul triunghiului ABC.

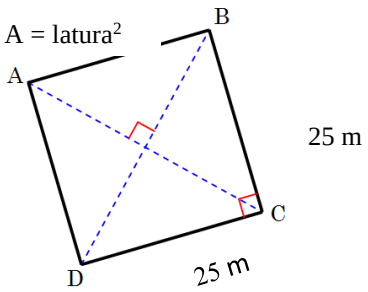
La cea de-a doua problemă, elevii au de calculat aria unui pătrat, cunoscând lungimea laturii. Aplicând formula, vor găsi soluția corectă. Partea creativă a mea, de a-i ajuta pe elevi, este de a confecționa din carton colorat un pătrat, pe care voi nota lungimile laturilor, iar într-un colț voi nota formula de calcul a ariei.

Soluțiile problemelor:

1. Răspuns: 15 cm

2.

A doua grupă va avea de rezolvat o problemă de matematică de dificultate crescută, aplicată în viața cotidiană.

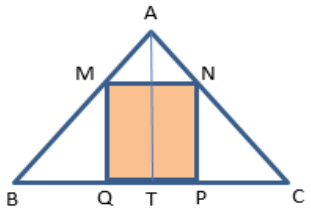
Fișa nr. 2 (Problemă de calcul care solicită creativitatea)

Dintr-o bucată de carton în formă de triunghi isoscel ABC, cu AB=AC=50 cm, BC=60 cm, decupăm pătratul MNPQ, unde M ∈ (AB), N ∈ (AC), P,Q ∈ (BC).

a) Calculați aria bucății de carton.

b) Demonstrați că MN=24 cm.

Indicații pentru rezolvare:

a) Fie T ∈ (BC) astfel încât AT este perpendicular pe BC, adică [AT] este înălțimea triunghiului ABC. Se află BT=30 cm, iar apoi se aplică Teorema lui Pitagora în $\Delta\, ATC$, cu unghiul drept în T și se află lungimea înălțimii AT=40 cm. Ultimul calcul pe care elevii îl vor face la acest subpunct este aplicarea formulei pentru arie cunoscând latura și înălțimea, rezultatul fiind 1200 cm^2.

b) Se demonstrează că Δ BQM este asemenea cu Δ BTA, iar apoi se aplică proporții derivate de unde va rezulta faptul că MN=24 cm.

În practica şcolară, tratarea diferenţiată a elevilor se poate face şi prin utilizarea unor game variate de muncă independentă, atât în clasă, cât şi acasă. Procedeul este deosebit de eficace atunci când stabilirea unor teme pe măsura elevilor se întemeiază pe o cunoaştere profundă a capacităţilor fiecărui elev şi, mai ales, pe evidenţa dificultăţilor şi a greşelilor caracteristice pe care aceştia le-au întâmpinat ori le-au săvârşit în lucrările precedente, fiindcă în funcţie de acestea se pot alege, fie temele comune pe care să le rezolve independent toţi elevii din clasă, fie temele care să ajute grupele de nivel sau pe fiecare elev în parte să se dezvolte la nivelul posibilităţilor lui. Cadrul didactic are la îndemână o multitudine de strategii corespunzătoare stilului de învăţare şi nevoilor fiecărui copil.

În concluzie, acţiunea de diferenţiere a activităţilor cu elevii, trebuie stabilită orientând-o după acele aspecte care influenţează mai puternic randamentul acestora. Stabilirea unui sistem de lucru adecvat trebuie să se facă în funcţie de capacitatea de învăţare sau de însuşire a informaţiilor. Orice acţiune de diferenţiere a instruirii trebuie să pornească de la sesizarea trăsăturilor comune, dar şi a deosebirilor dintre subiecţi, deosebiri manifestate pe mai multe planuri: dezvoltare intelectuală, capacitate de învăţare, ritm de lucru, interes, înclinaţii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Jinga, Ioan, *Tratarea diferenţiată a elevilor*, Revista de pedagogie, Nr. 6, Bucureşti, 1983
2. Purcaru, Monica, *Ghid de bune practice – Didactica matematicii,* 2013

Iurea, Gheorghe; Popa, Gabriel, *Matematică. Evaluare Națională 2020*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2020

Educational therapy in the development of mental processes and language at the preschooler with intellectual disabilities
Terapia educaţională în dezvoltarea proceselor psihice şi a limbajului la preşcolarul cu dizabilităţi intelectuale

Cobzaru Irina
Profesor psihopedagog C.S.E.I.Nr. 1 Bacău
Drd. U.P.S.C.”ION CREANGĂ” Chişinău

Abstract

Intellectual disability is a developmental deficit, a significant limitation of the intellect or cognition that leads to poor adaptation to the demands of daily life. Disability is not a disease in itself, but a consequence of the development of a pathogenic process. A diagnosis of intellectual disability leads to certain unique intervention modalities that must be properly understood and addressed.

Studying the observed connections between these cognitive processes in preschoolers with intellectual disabilities can serve as a basis for developing aeducational therapy program to stimulate their cognitive development.

Key words: Intellectual disability, early childhood, educational therapy.

Dizabilitatea intelectuală utilizată ca noțiune gen cuprinde toate gradele prin care se desemnează severitatea sau gravitatea: deficiență mintală de graniță, ușoară, moderată, severă, profundă, fiind o formă specifică de patologie în care dezechilibrul este permanent, desemnând o formă specifică de organizare a personalității. (1)

Privind conceptul de dizabilitate cognitivă, există mai multe teorii însă, acest termen indică o particularitate în organizarea arhitecturii cognitive, o carență asupra căreia se concentrează acțiunea recuperatorie care se realizează în favoarea elevilor. Dizabilitatea cognitivă poate reflecta o neterminare în maturarea mnezică, o insuficiență mintală care, de la caz la caz deține o formă particulară ce indisolubil este conectată și dimensiunii instructiv- educaționale. Numitorul comun al acestei destructurări cognitive este rigiditatea în procesarea informațională, lentoarea și specificitatea sistemului cognitiv, nu o boală, ci o caracteristică de unicitate, o tulburare de sistem care influențează indirect toată unitatea funcțională a individului în cauză. (Zazzo, 1973- 1975, Roșca, 1967, Pevzner, 1975, apud Druțu, 1995- 2002).

Un diagnostic al dizabilităţii intelectuale duce cu el anumite modalităţi unice de tratament care trebuie înţelese şi abordate. Este necesară o bună înţelegere a nevoilor specifice ale copiilor cu dizabilităţi intelectuale şi a strategiior de îmbunătăţire a calităţii vieţii lor. Insuficienţa intelectuală este o stare de deficit de dezvoltare care duce la o limitare semnificativă a intelectului sau cogniţiei şi la o adaptare slabă la cerinţele vieţii de zi cu zi. Dizabilitatea nu este o boală în sine, ci este consecinţa dezvoltării unui proces patogen.

DSM -5 caracterizează dizabilitatea intelectuală (tulburările de dezvoltare intelectuală) prin deficitele abilităţilor mentale generale, cum ar fi raţionamentul, rezolvarea problemelor, planificarea, gândirea abstractă, judecata, învăţarea academică şi învăţarea din experientă. (2)

Evaluarea psihologică a persoanelor cu dizabilităţi intelectuale include urmatoarele componente: anamneza, istoricul cuprinzător preluat de la părinţi, apartinători, simptome prezente, inclusiv descrieri concrete ale comportamentelor specifice în diferite situaţii, schimbarea lor în timp, sau în diferite împrejurări, conjuncturi, evenimente antecedente şi modul cum diferiţi apartinători se ocupă de comportamente, funcţionare adaptativă, auto-îngrijire, comunicare şi funcţionare socială. Abordările diagnosticului sunt modificate, în funcţie de nivelul cognitiv al copilului, şi, în special, de abilităţile de comunicare.

Evoluţia cognitivă a copiilor preşcolari se realizează sub aspectul dezvoltării proceselor psihice de cunoaştere (gândirea, memoria, imaginaţia), al formării structurilor cognitive şi comportamentelor necesare în activitatea de învăţare: să audieze o expunere, să urmărească o explicaţie, să poarte o conversaţie etc. Particularităţile psihice ale preşcolarului sunt evaluate nu după volumul informaţional, ci după nivelul operaţional.

Terapia educațională este o formă de terapie utilizată pentru a trata persoanele cu diferențe de învățare, dizabilități și provocări. Această formă de terapie oferă o gamă largă de intervenții intense care sunt concepute pentru a remedia problemele de învățare. Aceste intervenții sunt individualizate și unice pentru copilul cu deficiență cognitivă. (3)

Terapia educațională reprezintă mult mai mult decât ceea ce se afirmă în studiile de specialitate, acesta depășind concepția organizatoric- modular (Gherghuț, 2001), sau caracterul intermodular (Mușu, Taflan, 1997), adică, se implică dinamic pe structuri și substructuri inclusiv organizaționale, din punct de vedere al resurselor umane sau, din punct de vedere al raporturilor cu spectrul proiectării activităților didactice. Terapia educațională răspunde concret și concentrat la solicitările beneficiarului de educație cât și a societății în general. Adresabilitatea curriculumului destinat elevilor cu dizabilități intelectuale poate suferi adăugiri sau eliminări după caz, fapt pentru care dinamica educațională specială deține o particularitate deosebită. (4). Această programă de terapie educațională se aplică deocamdată la elevii de ciclu primar și gimnazial din invățământul special. Conceptia modulară are ca punct de plecare un curriculum model pentru deficienţii mintal elaborat de Carol Ouvry (1987) structurat pe patru arii de dezvoltare si anume:

Aria de dezvoltare fizică, avand ca obiectiv central/global mişcarea cu componentele: motricitatea grosieră, imaginea corporală, fizioterapia;

Aria de dezvoltare perceptivă, având ca obiectiv central/global percepţia motorie şi constientizarea senzorială (vizuală, auditivă, gustativă, olfactivă, proprioceptivă);

Aria de dezvoltare intelectuală, având ca obiectiv central/ global formarea abilităţilor cognitive (abilităţile logico-matamatice, formarea conceptelor, întelegerea situaţiilor, formarea proceselor cognitive), precum şi a comunicării (receptivă sau expresivă);

Aria de dezvoltare personală şi socială, având ca obiectiv central/ global independenţa copilului într-un mediu cât mai restrictiv posibil cu componentele: autonomia personală (autoservirea, autoîngrijirea), autonomia socială (adaptarea la viaţa cotidiană) şi competenţele sociale.

Cele patru arii de dezvoltare pot fi considerate coordonate majore ale educaţiei speciale, urmând ca obiectivele şi componentele constitutive ale ariilor să fie completate sau adaptate în funcţie de particularităţile copiilor.

Prin adaptarea la posibilitățile copilului, proiectarea didactică este deosebit de dinamică în structurile și substructurile componențiale, oferind feedback imediat. Învățarea trebuie să devină firească, combinând conținuturi științifice, în vederea generării unui pattern de stimulare- învățare, cu un puternic caracter ludic- terapeutic.

Astfel, terapia educațională prin procedurile terapeutice constitutive (terapie ocupațională, socializare, stimulare cognitivă, ludoterapie sau formarea autonomiei personale) intervine atât din punct de vedere modular, cât mai ales specific, prin exploatarea la maximum a conținuturilor curriculare destinate elevilor cu cerințe educative speciale, a caracterului ludic al activităților, căutând finalitatea în spațiul aplicativ- practic, urmărind consolidarea sau formarea la standarde minimale a anumitor deprinderi psihosociale, în diverse arii.

Acest demers oferă o largă deschidere spre normalitate, ceea ce, în viziunea contemporană, înseamnă a oferi persoanelor cu deficiente mintale condiţii de viaţă cotidiană cât mai apropiate de condiţiile şi modurile de viaţă obişnuite. Normalizarea trebuie

percepută ca un proces reciproc de acceptare a persoanei cu dizabilităţi de către comunitate şi de participare a acesteia la viaţa comunităţii.

Însă, „aceste categorii/ tipuri de terapie, deși pot avea fiecare în parte autonomie funcțională proprie, de sine stătătoare conducând la elaborarea de programe educațional- terapeutice distincte, se găsesc și într- o relație de interdependență reciprocă. Această viziune se relevă în mod pregnant în caracterul intermodular (interdisciplinar), fapt ce are implicații metodologice notabile în organizarea și desfășurarea activităților educațional- terapeutice”. (5)

Utilizarea jocului ca activitate organizată de terapie a fost subliniată de numeroase cercetari. Jocul, ca activitate, esle constituit dintr-o gamă diversă de acţiuni şi comportamente ludice specifice, care se desfasoara de la vârsta copilariei pâna la bătrâneţe, având un rol esenţial în procesul de socializare a persoanei, in vederea integrării ei optime în societate.

Dezvoltarea personală şi socială, având ca obiectiv central/ global independenţa copilului cu componentele: autonomia personală (autoservirea, autoîngrijirea), autonomia socială (adaptarea la viaţa cotidiană) si competenţele sociale. Desfăşurarea procesului de terapie ocupaţională şi a terapiei de expresie are în vedere următoarele obiective:
dezvoltarea, menţinerea şi recuperarea nivelului de funcţionare al organismului fiecărei persoane; compensarea deficienţelor funcţionale prin preluarea funcţiilor afectate de componentele valide ale organismului persoanei;

Meloterapia se încadrează în vasta arie a psihoterapiei prin artă. Valoarea terapeutică a muzicii rezultă din multiplele influenţe pe care le are asupra psihicului uman datorită complexităţii fenomenului muzical. Muzica dă posibilitatea de a exprima sentimente şi idei cu ajutorul sunetelor combinate.

Asigurarea serviciilor educaţionale speciale în cadrul sistemului învăţământului, presupune asigurarea condiţiilor pentru realizarea şanselor egale de dezvoltare a tuturor copiilor, inclusiv în condiţiile cerinţelor educaţionale specifice. Sistemul de recuperare se plasează şi pe principiul dezvoltării. Acest principiu se referă la faptul că toate persoanele cu dizabilităţi, indiferent de gravitatea şi tipul acestora, posedă un potenţial de creştere, învăţare, dezvoltare. Intervenţia organizată pe aceste direcţii determină formarea de deprinderi şi capacităţi in conformitate cu scopul urmărit al programului de intervenţie, provocând totodată o serie de modificări la nivelul componentelor senzorio-motorii, cognitive şi psihosociale ale persoanei.

În ultimii ani, aplicarea programelor educaţional-terapeutice a avut în vedere caracterul complex şi integrativ al acestora, organizarea lor în perspectiva şcolii incluzive şi a principiilor educaţiei integrate şi valorificarea resurselor de învăţare conexe, oferite elevilor retard mintal de către şcoală, familie şi mediul social.

BIBLIOGRAFIE:

1. C. Păunescu, Handicapul mintal, Handicapul intelectual, Editura Pro Humanitate, 1994.
2. Manual de Diagnostic și Statistică a Tulburărilor Mentale DSM V, Editura Medicală Callisto, 2016.
3. A. Gherghuț, Sinteze de psihopedagogie specială, Editura Polirom, 2013.
4. C. Păunescu, Deficiența mintală. Terminologie comparată, în *Handicapul mintal, Handicapul intelectual*, Editura Pro Humanitate, Bucureşti, 1994.
5. C. Rusu, Psihopedagogie specială integrată, Handicapul mintal, Handicapul intelectual, Editura Pro Humanitate, Bucureşti, 1997.

Școala de azi și de mâine

Profesor: Cojocaru Claudia Gheorghița
Școala Gimnazială Pătroaia Vale

În predarea unei limbi străine, să fii creativ este o adevărată provocare, dar și o condiţie sine qua non. Ca și cadru didactic, responsabilitatea este deviza mea, iar ca manager îmi construiesc totul pe colaborare, prietenie., echipă. Succesul vine din mai multe încercări eșuate, din puterea de a reîncepe de fiecare dată cu o nouă perspectivă.

În cariera didactică nu poţi fi niciodată același. Rolurile se schimbă tot timpul ca într-o piesă de teatru, iar interpretarea este diferită. Între a fi și a nu fi, trebuie să joci rolul de Creator al actului predării, adunând piesele de care dispui. Trebuie să se întâmple magia!

Pentru a clădi împreună o educaţie care să dureze este necesar să avem o viziune și un plan de lucru. Dezvoltarea gândirii critice, fără a neglija aprecierea onestă, dezvoltarea capacităţii de a lucra în echipă, de a comunica în mod clar, posibilitatea de a ne reinventa integritatea și competenţa sunt câteva dintre conceptele școlii viitorului. Destinul ei depinde de noi, de ceea ce construim astăzi.

Din nefericire profesorii sunt demotivaţi și consider că cei mai mulţi nu pun deloc suflet în ceea ce fac. Totul e doar datorie. Am făcut oare de ajuns? Dacă suntem sinceri cu noi înșine putem confirma faptul că interesul pentru calitatea educaţiei este tot mai scăzut. De aici rezultă multă rutină, un nesfârșit teanc de dosare, energie consumată în zadar, lipsă de satisfacţie, dezechilibru în predare.

Avem nevoie de scânteia pe care să reconstruim drumul, chiar dacă asta înseamnă să o luăm de la capăt. Mă întreb de ce te-ai făcut cadru didactic dacă asta nu te împlinește? Dacă locul tău este în altă parte de ce ai alege să te ascunzi printre dosare? Se scrie mult despre orice, se organizează concursuri și expoziţii mai putin valoroase, activităţi fără număr, avem totul notat și calculat ca la carte și totuși elevii sunt obligaţi să participe la aceleași lecţii plictisitoare, la fel de nemotivaţi.

Realitatea este că școala de azi influenţează în mod direct cine vom deveni mâine. Ce spun copiii despre școala ideală? Cum descriu ei școala viitorului? Cum visează ei să fie lecţiile? Oare atitudinea noastră pasivă îi influenţează și pe ei? De ce am devenit profesori? Sunt elevii importanţi pentru noi? Ceea ce facem este util pentru ei? Pentru ce muncim? Sunt și nevoile lor în planul nostru? Mă tem că vom construi o școală fără elevi. O școală în care este vorba doar despre noi.

Dragul meu, în drumul tău haotic, din când în când amintește-ţi să te oprești să asculţi pe câte un micuţ care trece pe lângă tine, iar dacă nu-ţi sunt dragi copiii, dacă nu ești intresat de tot ce e frumos, renunţă la profesia ta! Nu te mai juca de-a artistul căci tu nu pictezi pe coli albe, ci pe suflete de copil! Cum nu poţi cânta dacă nu ai voce, tot astfel nu poţi fi profesor fără vocaţie!

Între provocare, reinventare și inovare

Prof. Sasu Antonio,
Liceul Tehnologic ”Constantin Brâncoveanu” Târgoviște

Vă mai amintiţi de jocul copilăriei “Adevăr și provocare”? Eram puși față în față cu un adevăr sau trebuia să răspundem provocărilor propuse de membrii jocului.

Nu e totul doar un joc și totuși stăm față în față cu o societate care ne provoacă mai mult ca niciodată să ne reinventăm, să găsim noi soluții în procesul didactic. Să fii creativ, dedicat și implicat e totul. În predarea gografiei lecţiile mi se par o călătorie prin lumea întreagă ca și cum aș avea puterea să pun întregul univers în mâinile micuţe de copii.

Lumea se confruntă cu pandemia care ne-a șters zâmbetul de pe buze, curajul din inimă, idealuri din minte și poate dragostea din suflet. În acest context suntem chemaţi să găsim metode prin care să-i câștigăm pe elevi de parta noastră.

Provocarea actuală e aceea de a alege cele mai potrivite strategii didactice în predare, de a fi capabili să ne reorganizăm ori de câte ori este nevoie, de a fi deschiși la orice schimbare, dar nu fără să ne păstrăm rădăcinile. Inovația suntem noi (cadre didactice, elevi și părinți).Împreună am putea construi o școală mai frumoasă pentru copiii noștri.

În marșul spre succes să-i vezi pe copii zâmbind e totul!

Fiecare din noi avem un potențial fantastic! Consider că soluția inovatoare în aceste vremuri este tactul didactic de a pătrunde în sufletul fiecărui copil, de a știi cum să dărâmăm zidurile ridicate între cadrul didactic și elevi, distanţarea creată de-a lungul timpului.

Peste ani vom rămâne cu o inimă goală sau plină: goală dacă nu ne-a păsat, plină dacă întotdeauna am știut să ne reinventăm și pasiunea noastră pentru educație a depășit crizele societății moderne, reușind să creăm oameni destoinici pentru o generație a mileniului 3.

În cartea sa , Asumă-ți riscul”, dr Carson povestește o întâmplare din viaţa lui de școlar. Deși era cel mai slab elev din clasă, profesorul îl numește asistentul său de laborator, arătându-i încredere, potential. Carson a devenit fascinat în timp de experimentele din laborator, Foarte curând devine cel mai docil elev și mai târziu cel mai mare neurochirurg din lume, Oare de ce? Profesorul a avut încredere în el, i-a dat șansa elevului să viseze, să exploreze. Să lăsăm copiii să viseze, să le dăm curaj.

Călătoria continuă. Pe drum ne așteaptă noi aventuri, avem de explorat o lume, dar împreună vom deveni mai frumoși pentru că ne dăm dreptul de-a fi excepţionali.

METODE INTERACTIVE DE GRUP

Prof.Popescu Claudia
Grădiniţa cu P.P. Nord 2, Rm. Vâlcea

I. ARGUMENT

Motto: „ Nimeni să nu creadă despre sine că este cu adevărat om, decât cel ce a învăţat să acţioneze ca om, adică a fost format spre ceea ce-l face pe om. ”
(J.A. Comenius- Didactica Magna)

În societatea actuală are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să ţină pasul cu evoluţia societăţii şi implicit a educaţiei.

Suntem în era informaţională pe care unii cu greu o acceptă , se integrează în ea.

Şi în învăţământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învăţare care poate eficientiza tehnicile de învăţare şi de muncă intelectuală sau le poate bloca, încetini uneori din lipsa banilor, alteori din dezinteresul dascălilor.

Reforma sistemului de învăţământ are ca obiective schimbarea mentalităţii
şi formarea unor dascăli reflexivi, utilizarea calculatorului în activitatea didactică, în opţionale şi în alte activităţi non-formale.

Când, cum, cine ar trebui să întreprindă schimbări care să conducă la for-marea cadrelor didactice sunt întrebări care au condus la o flexibilizare a sistemului de formare. Piaţa de programe de formare este deschisă oricăror orga-nizaţii care pot furniza strategii eficiente care să conducă la integrarea europeană a învăţământului. De aceea, propun pentru învăţământul preprimar programul de formare „***Metode interactive***”, având obiective ce vizează formarea capacităţii de gândire critică, divergentă, flexibilă, creatoare, prin integrarea metodelor interactive de grup.

Noi, educatoarele punem temelia educaţiei. Aşa a fost să fie: să fim noi pionieri într-o societate democratică, europeană, fără frontiere.

Este o perspectivă pe care, cu „ lupa înţelepciunii”, a dragostei, a schimbării o vom creiona pas cu pas. Iată o oportunitate pe care o are generaţia noastră ***„Metodele interactive de grup”*** reprezintă un început, o schimbare, o noutate.

Dacă generaţii şi generaţii nu au fost învăţate cum să înveţe, iată că prin aplicarea acestor metode rezolvăm şi problemele noastre: de relaţionare, de comunicare, de responsabilizare, de învăţare reciprocă etc.

Aşadar, regândirea educaţiei formale se impune şi ne obligă să schimbăm relaţia cu copiii şi între copii, promovând sprijinul reciproc şi dialogul constructiv prin noi strategii pe care le propunem.

Activităţile pentru copii trebuie să aibă un caracter spontan, să contribuie la dezvoltarea independenţei în gândire şi acţiune.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin *metodele interactive* conferă activităţii „mister didactic” , se constituie ca „o aventură a cunoaşterii” în care copilul e participant activ pentru că el întâlneşte probleme, situaţii complexe pentru mintea lui de copil dar în grup , prin analize, dezbateri, descoperă răspun-surile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învăţare, se simte responsabil şi mulţumit în finalul lecţiei .

Ştim cu toţii că, la ora actuală , „oricine poate învăţa de oriunde”. Copiii primesc prin diferite canale prea multe informaţii pe care nu le reţin şi nici nu au capacitatea de selecţie a acestora. Prin metodele interactive de grup copiii îşi exersează capacitatea de a selecta, combina, învăţa lucruri de care vor avea nevoie în viaţa de şcolar şi de adult.

Însă conexiunile pe care aceştia le fac uimesc mintea unui adult. Deseori copiii descoperă înainte cunoştinţele pe care noi le-am planificat.

Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual ,de exersare a proceselor psihice şi de cunoştere, de abordarea altor demersuri intelectuale interdisciplinare decât cele clasice prin studiul mediului concret şi prin corelaţiile elaborate interactiv în care copiii îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii, elaborează sinteze în activităţi de grup, intergrup, individual, în perechi. Ideile, soluţiile grupului au încărcătură afecivă şi originalitate atunci când se respectă principiul flexibilităţii.

Copiii descoperă o nouă experienţă inter- relaţionând în *grupuri de învăţare activă,* aceea de a studia, investiga şi capătă încredere în capacităţile individuale şi ale grupului.

Educatoarea îndeplineşte mai multe roluri:

Rolul de animator obligă la ascultarea activă a tuturor copiilor, grupurilor, la dialog, la provocare. Să nu uităm că suntem şi *experţi* şi copiii aşteaptă de la noi confruntări de idei şi explicaţii atractive. Suntem şi *educatori.* Statutul de dascăl ne obligă să ne adaptăm comportamentul situaţiilor apărute, să ne constituim în modele pentru copii. Toate aceste roluri sunt exersate de ***metodele interactive*** . Ar fi frumos ca fiecare dascăl să fie pentru copiii lui „ *formator”*pentru a simţi zilnic acea satisfacţie pe care ţi-o dă pregătirea pentru activitatea cu copiii şi mai ales plăcerea de realiza o predare / învăţare/ evaluare creativă diversă, eficientă, atractivă, diferenţiată atât pentru tine ca dascăl cât şi pentru copii.

Metodele interactive îţi oferă astfel de trăiri şi satisfacţii pedagogice pe care la împărtăşeşti cu copiii.

Avantajele utilizării metodelor interactive:

Traditionale

- Centrate pe profesor(sursa de informatii)
- Comunicarea unidirectionala
- Transmitere de cunostiinte
- Evaluare=reproducere
- Pasivitatea copiilor
- Autoritatea cadrului didactic

Interactive

- Comunicare multidirectionala
- Centrate pe elev si pe activitate
- Accent pe dezv. gandirii,formare de aptitudini,deprinderi
- Evaluare formativa
- Incurajeaza participarea copiilor,initiativa,creativitatea
- Parteneriatul cadru didactic /elev

Copiii se ajută unii pe alţii să înveţe, împărtăşindu-şi ideile.

- Invata cum sa invete ,se exprima liber,experimenteaza
- Copiii trebuie să fie capabili:
  -sa asigure conducerea grupului,
  -să coordoneze comunicarea,
  -sa stabileasca un climat de încredere,
  -să poată lua decizii,
  -să medieze conflicte
  -să fie motivaţi să acţioneze conform cerinţelor educatoarei.
- Aranjeaza mobilierul din clasă în mod corespunzător. Ideal este formarea grupurilor in numar de cate patru copii, aranjati de o parte şi de alta a unei masute.
- Stabileste criteriul de grupare (sexul, prieteniile, nivelul abilităţilor într-un anumit domeniu, diferite jocuri, etc.) şi dimensiunea grupului (de la 2 la 6 copii).
- Stabileste regulile de lucru (se vorbeşte pe rând, nu se atacă persoana ci opinia sa, se consulta intre ei, nu se monopolizează discuţia, nu rezolva unul singur sarcina, se lucreaza cu culori diferite,etc.)
- Explica foarte clar obiectivele activităţii, specifica timpul pe care îl au copiii la dispoziţie.
- Pregateste spatiul si materialele

Brainstormingul

- In traducere directă "furtună în creier" sau "asalt de idei" ,este o metoda de stimulare a creativitatiice consta in enuntarea spontana a mai multor ideipentru solutionarea unei probleme.
- Obiectiv exersarea capacitatii creatoare a copiilor in procesul didactic care sa conduca la formarea unor copii activi
- Etapele brainstormingului:-se desfasoara in grupuri de 5-20 copii

1. Etapa pregatitoare- cu cele 3 faze(de selectionare a membrilor grupului de organizare si de familiarizare cu tehnica,faza de pregatire a sedintelor)
2. Etapa productiva a grupuluI(stabilirea temei, rezolvarea problemelor,culegerea ideilor
3. Etapa trierii si selectionarii ideilor-evaluarea(analiza ideilor emise,se opteaza pentru solutia finala)

- Educatoarea nu are voie sa idei sa comenteze

- Se intervine atunci cand nu se respecta regulile
- Se accepta toate solutiile dar se preiau doar cele valoroase
- Eliminati factorii care blocheaza manifestarea creativa a prescolarilor

Cubul

Strategie de predare –invatare ce urmareste un algoritm ce vizeaza descrierea ,comparatia ,asocierea,analizarea, aplicarea,argumentarea atunci cand se doreste explorarea unui subiect nou sau unul cunoscut pentru a fi imbogatit cu noi cunostinte sau a unei situatii privite din mai multe perspective.

Etape – se formeaza grupuri de 4-5 copii

- fiecare copil din grup interpreteaza un rol in functie de sarcina primita(rostogolici,istetul, stie tot ,umoristul,cronometrorul)
- copiii rezolva sarcina individal intr-un timp dat
- prezinta pe rand raspunsul formulat

Explozia stelara

- Def. –este o metoda de stimulare a creativitatii,o modalitate de relaxare a copiilor si se bazeaza pe formularea de intrebari pentru rezolvarea de noi probleme si noi descoperiri
- Obiective –formularea de intrebari si realizarea de conexiuni intre ideile descoperite de copii in grup prin interactiune si individual pentru rezolvarea unei probleme
- Descrierea metodei –copiii asezati in semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie sau deseneaza ideea centrala

-pe 5 stelute se scrie cate o intrebare de tipul CE,CINE,UNDE,DE CE.CAND,iar 5 copii din grupa extrag cate o intrebare

Fiecare copil din cei 5 isi alege 3-4 colegi,organizandu.se in cinci grupuri.

Grupurile coopereaza in elaborara intrebarilor

La expirarea timpului,copiii revin in cerc in jurul stelutei mari si spun intrebarile elaborate fie individual,fie un reprezentant al grupului

Copiii celorlalte grupuri raspund la intrebari sau formuleaza intrebari la intrebari.

-Se apreciaza intrebarile copiilor, efortul acstora de a elabora intrebari corect ,precum si modul de cooperare,interactiune.

Palariile ganditoare

- Pălăria albastră – este liderul, conduce activitatea. Este pălăria responsabilă cu controlul discutiilor, extrage concluzii – clarifica/alege solutia corecta
- Pălăria albă – detine informatii despre tema pusa in discutie ,face conexiuni,ofera informatia bruta asa cum a primit-o – informeaza
- Pălăria roşie – îşi exprimă emotiile, sentimentele, supararea, faţă de personajele întâlnite, nu se justifica – spune ce simte
- Pălăria neagră – este criticul, prezinta posibile riscuri,pericole,greseli la solutiile propuse, exprima doar judecati negative – identifica greselile
- Pălăria verde – oferă soluţii alternative, idei noi,inovatoare,cauta alternative {Ce trebuie facut?} – genereaza idei noi
- Pălăria galbenă – este creatorul, simbolul gândirii pozitive şi constructive, exploreaza optimist posibilitatile, creează finalul. – efortul aduce beneficii

Cvintetul

Definitie – tehnica de reflectie ce consta in crearea de cinci versuri respectandu-se cinci reguli in scopul de a se sintetiza continutul unei teme abordate

Obiective –sa se sintetizeze cunostintele ,informatiile despre subiect

- sa exprime ganduri ,sentimente ,idei personale asupra subiectului prin intermediul cuvantului

Descrierea metodei

1.Comunicarea sarcinii de lucru (se anunta tema si sunt reamintite regulile de alcatuire a unui cvintet)

primul vers un singur cuvant ce denumeste subiectul

al doilea vers 2 cuvinte care definesc caracteristicile subiectului -2 adjective

al treilea vers – format din 3 cuvinte care exprima actiuni(verbe la gerunziu)

al patrulea vers –format din patru cuvinte care exprima starea copilului fata de subiect

al cincilea vers- un cuvant care arata insusirea esentiala a subiectului

2.Activitate pe grupuri copii se impart in 2 grupuri ,iar educatoarea pentru fiecare vers compus repeta regula

3. Se prezinta cele doua cvintete si se analizeaza

Activitati premergatoare (pregatitoare)

cuvinte care denumesc subiectul (Cine este?, Ce este?)

cuvinte care descriu subiectul (Ce stii despre mine?)

cuvinte care exprima actiuni (Ce face ?)

cuvinte care exprima sentimente ,insusiri sufletesti (Ce simti pentru…?)

cuvinte care arata insusiri esentiale (Descrie-ma printr-un cuvant)

Ciorchinele

- Stimuleaza realizarea unor asociatii noi de idei
- Permite cunoasterea propriului mod de a intelege o anumita tema

ETAPE:

- Se scrie un cuvant sau se deseneaza un obiect in mijlocul sau in partea de sus a tablei / foaie de hartie
- Copiii, individual sau in grupuri mici, emit idei prin cuvinte sau desene legate de tema data
- Se fac conecxiuni, de la titlu la lucrarile copiilor, acestea se pot face cu linii trasate de la nucleu la contributiile copiilor sau a grupurilor
- Este bine ca tema propusa sa fie cunoscuta copiilor, mai ales cand se realizeaza individual

Bula dubla

Tehnica bula dubla grupeaza asemanarile si deosebirile dintre doua obiecte ,procese,fenomene,idei,concepte

Bula dubla este prezentata grafic prin doua cercuri mari in care se aseaza imaginea care denumeste subiectul

Exemple: Animale-pasari

Copii-parinti

Fructe-legume

In cercurile mici asezate intre cele doua cercuri mari se deseneaza sau se aseaza simbolurile ce reprezinta asemanarile dintre cei doi termeni cheie

In cercurile situate in exterior la dreapta si la stanga termenilor cheie se inscriu caracteristicile,particularitatile sau deosebirile

BIBLIOGRAFIE:

S. Breben, E. Gongea, G. Ruiu, M.Fulga - „Metode interactive de grup”, Ed. Arves

Pârnişoară I.O. - „Metode moderne de instrucţiune educaţională”

Vasile, Fluieraş - „Paideia şi gândirea critică”, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2003

Dulamă,Maria,Eliza, - „Modele, strategii şi tehnici didactice activizante”, Ed.Clusium, Cluj-Napoca, 2002

Jinga I.,Negreţ I. - „Învăţarea eficientă”, Editis,Bucureşti, 1994

Aspecte vizând modernizarea predării ştiinţelor în ciclul primar

prof. Lucasevici Cătălina Gabriela
Şcoala Gimnazială Nr.1 Suceava

Conştient de nelimitatele posibilităţi ale naturii de a stârni fantezia şi spiritul creator, profesorul are nobila, dar dificila misiune de a dirija transformarea elevului într-un participant activ – independent sau în grup – la redescoperirea adevărurilor despre lucruri şi fenomene, într-un cercetător care să-şi pună probleme, să înţeleagă cauza şi esenţa lor, să acţioneze în mod deliberat.

Unul şi acelaşi fenomen poate fi abordat din unghiuri şi sub aspecte diferite. Noţiunile dobândite în cadrul diferitelor discipline şcolare nu se exclud, ci se întregesc şi se susţin reciproc. În consecinţă, elevul trebuie să dobândească acea libertate interioară care-i conferă încredere în propriile capacităţi intelectuale şi independenţă în abordarea sarcinilor de învăţare. Elementul de bază al procesului instructiv-educativ nu-l constituie noţiunile ştiinţifice care urmează a fi transmise elevului, ci raportul acestuia cu ştiinţa. Trebuie să li se ofere copiilor posibilitatea să-şi construiască singuri şi să-şi însuşească anumite instrumente (priceperi, metode, concepte) care le sunt utile în mediul lor de viaţă, ceea ce este incompatibil cu un învăţământ frontal, dacă modurile de predare sunt definite aprioric.

Având avantajul de a conduce acelaşi colectiv de elevi timp de cinci ani, profesorul pentru învățământ primar poate să regândească modul de predare şi să orienteze activitatea de învăţare din perspectiva sistemic-integrativă. El are astfel posibilitatea să conceapă pentru sine o programă de realizare ierarhică a obiectivelor integrative, de sporire cu fiecare nivel a capacităţii elevilor de a opera cu o noţiune în planuri diferite şi de a conjuga cunoştinţe din mai multe domenii pentru analiza unui fenomen sau pentru rezolvarea unei probleme. Copiii trebuie solicitaţi să ofere cât mai multe răspunsuri la o întrebare, să exprime în moduri cât mai variate o idee, să caute cât mai multe asemănări sau puncte de apropiere între obiecte şi fenomene ce par la prima vedere total diferite. Ştiinţele nu se mai predau ca un ansamblu de fapte, fenomene şi reguli ce trebuie memorate, ci drept o cale de cunoaştere activă, prin acţiune directă, a lumii înconjurătoare.

Se impune astfel utilizarea unui demers pedagogic centrat pe elev, ce pune accent pe formarea noţiunilor prin explorare, experimentare şi dezbatere. Este vizată o practică a ştiinţei prin acţiune, interogaţie, investigaţie, experiment, construcţie colectivă, învăţarea enunţurilor stereotipe (de memorat) fiind evitată. Elevii realizează ei înşişi experienţe, gândesc asupra lor, discută pentru a le înţelege. Se învaţă prin acţiune, prin implicare; se învaţă progresiv, pe nesimţite; se învaţă interacţionând cu colegii şi cu mulţi experţi, spunându-şi fiecare punctul de vedere, confruntându-l cu alte păreri şi cu rezultate experimentale pentru a-i testa pertinenţa şi validitatea.

Într-o abordare modernă, profesorul propune (pornind eventual de la o întrebare a unui elev) situaţii care permit investigaţii gândite. El îi ghidează pe elevi fără să facă nimic în locul lor, provoacă discutarea şi explicarea punctelor de vedere, acordând o mare atenţie folosirii limbajului. Asigură enunţarea concluziilor valide în raport cu ştiinţa exactă, favorizând învăţarea progresivă. Educatorii trebuie să dispună de instrumente de autoreglare a predării, care să-i ajute să observe mai bine elevii, pentru a-i sprijini prin intervenţii eficace, dar și să prevadă unde vor întâmpina greutăţi, pentru a contribui la evitarea sau depăşirea acestora.

A cunoaşte înseamnă mai întâi a opera, a construi în mod activ o structură ce corespunde unei motivaţii, a stabili sisteme de relaţii, de operaţii bazate pe ceea ce ştie copilul, pe sistemul său de referinţă. Aceasta implică, pentru elevii mici, un maximum de activitate reală de construcţie, de stabilire a unor relaţii între suporturi concrete.

Copilul tinde să accepte lumea aşa cum este ea. El se descurajează dacă nu i se răspunde la întrebări sau dacă nu este ajutat să descopere singur răspunsul. Prea des i se propun noţiuni pe care nu le înţelege, ceea ce îi inhibă dorinţa de a cerceta. Experimentarea, chiar cea empirică, pare inaccesibilă în special celor care doar au privit experienţele făcute de învăţător sau le-au efectuat ei înşişi, dar sub stricta îndrumare a acestuia. Această lipsă de atitudine preştiinţifică este consecinţa unor blocaje la nivelul cognitiv şi la cel al capacităţii de investigare. În aceste condiţii sunt absolut necesare strategii concrete de depăşire a acestor obstacole.

În condiţiile utilizării demersului investigativ în predarea ştiinţelor la nivelul ciclului primar se constată că în scurt timp elevii încep să înţeleagă importanţa analizării naturii pentru a găsi soluţii la problemele studiate. Încep să facă observaţii tot mai precise, să-şi pună întrebări şi să încerce să răspundă la ele. Iniţial, în cadrul experimentului copiii reuşesc să sesizeze operaţiile ca atare; acestea se referă direct la obiecte şi sunt oarecum solidare cu ele. Progresiv, operaţiile ajung să se refere şi la elemente abstracte, ceea ce presupune trecerea de la analiza obiectului la abstractizarea lui. Treptat, elevii pot raţiona asupra posibilului, cu alte cuvinte asupra posibilităţii de a da mai multe explicaţii unui fenomen. Copilul care nu admitea decât un singur punct de vedere, pe al său, îşi pierde treptat această certitudine în contact cu părerile celorlalţi. Procesul formativ constă tocmai în depăşirea progresivă a unor asemenea contradicţii, în trezirea îndoielii cu privire la părerile proprii, acestea din urmă devenind simple supoziţii ce trebuie verificate. În unele situaţii, atunci când rezultatele unei experienţe îi contrazic părerile, elevul se dezinteresează de ea. În concepţia sa, experimentul trebuie să confirme, nu să conteste. Punerea în discuţie a unei concluzii necesită înlăturarea unui blocaj afectiv, precum şi desfăşurarea unor procese cognitive – explicitarea modelului ipotetic ales, confruntarea lui cu realitatea, aprecierea validităţii sale în funcţie de rezultatele confruntării menţionate.

Chiar şi atunci când activitatea experimentală devine metodică şi perseverentă profesorul trebuie să intervină pentru a preveni alte obstacole ce pot apărea pe parcurs. Astfel, el trebuie să orienteze discuţiile elevilor în legătură cu tema dată, pentru ca ele să ducă la propunerea de noi experienţe, să faciliteze progresul. Uneori profesorul însuşi este cel care relevă unele contradicţii şi aduce informaţii noi. În aceste condiţii elevii încearcă, pornind de la experienţele efectuate, să formuleze procedurile utilizate (cu ajutorul unor descrieri verbale şi chiar al unor scheme), să le compare şi să verifice care formulări sunt valide. Mai mult decât atât, formulările lor apriorice încep să dobândească statutul de ipoteze. Este stadiul în care se conturează anumite componente ale metodologiei experimentale: experienţa de verificare, repetarea experienţei, utilizarea măsurilor şi a repetării.

Promotor al pedagogiei ştiinţelor experimentale, pedagogul André Giordan a realizat chiar o grilă care analizează nivelurile succesive ale atitudinii ştiinţifice la elevi. Autorul consideră că, în ceea ce priveşte curiozitatea copilului, activitatea sa critică şi cea de cercetare, există patru stadii. Acestea nu reflectă o ierarhie liniară, ci diferitele aspecte ale comportamentelor elevilor şi ale operaţiilor efectuate de ei. Utilizarea grilei permite cunoaşterea nivelului copilului într-o situaţie dată şi ajutarea lui pentru a depăşi stadiul.

Grila sus-menţionată se prezintă astfel:

Curiozitatea

Nivelul 1. Elevul nu se interesează de nimic (ceea ce nu înseamnă că este lipsit de curiozitate, ci că ea nu se manifestă în condiţiile date).

Nivelul 2. Priveşte superficial, atinge, se plictiseşte în faţa plantelor şi animalelor, trece de la un lucru la altul, fără niciun fir conducător. Întrebările sale sunt implicite (neformulate). Notează cele observate, dar ideile formulate sunt preconcepute.

Nivelul 3. Manifestă prompt uimire. Începe să-şi regrupeze observaţiile. Pune întrebări legate de fapte, centrate pe lumea egocentrică a copilului.

Nivelul 4. Manifestă uimire în faţa unei situaţii sau a unor fapte care pun în discuţie noţiunile însuşite anterior sau le completează. Pune întrebări precise, care constituie motivaţii pentru o investigaţie ulterioară. Face observaţii precise bazate pe o anumită motivaţie. Curiozitatea sa duce la activităţi intelectuale constructive.

Activitatea critică

Nivelul 1. Elevul acceptă tot ce i se prezintă, fără să pună nimic în discuţie. Consideră ideile acceptate drept adevărate.

Nivelul 2. Începe să-şi pună întrebări şi discută opiniile celorlalţi când profesorul i-o cere. Dă o importanţă mai mare modului de prezentare decât conţinutului. Critică fără să formeze argumente.

Nivelul 3. Îşi pune întrebări asupra muncii celorlalţi. Exprimă opinii critice, chiar dacă ele sunt incomplete. Ţine seama de elementele care infirmă rezultatele obţinute de el. începe să formuleze critici argumentate.

Nivelul 4. Pune în discuţie unele idei stabilite, referindu-se la experienţa proprie. Controlează faptele ţinând seama de toate elementele studiate.

Activitatea de investigare

Nivelul 1. Elevul este pasiv.

Nivelul 2. Face o cercetare dacă este încurajat, ajutat şi dacă i se dau unele idei.

Nivelul 3. Efectuează singur o cercetare, luând în considerare o singură ipoteză şi oprindu-se în caz de eşec.

Nivelul 4. Studiază individual o problemă, pornind de la o întrebare pe care a formulat-o singur şi luând în considerare mai multe posibilităţi de investigaţie, fără a-i fi absolut necesară reuşita.

Trecerea de la un nivel la altul presupune depăşirea unor obstacole specifice, fapt ce impune şi o intervenţie adecvată a profesorului. Încercarea de a sări anumite etape duce la rezultate derizorii sau chiar negative. Elevul se pierde sau nu mai înţelege nimic, se supune cu pasivitate autorităţii, dă iluzia că poate urmări procesele respective, fără a putea utiliza efectiv cele însuşite.

Prin stimularea gândirii active a elevului şi prin realizarea obiectivelor unui învăţământ integrat, în cadrul căruia se dezvoltă aptitudini de flexibilitate, creativitate şi inovaţie, copilul ***învaţă să înveţe***. Efectuează judecăţi specifice disciplinelor, ridicându-se la raţionamente valabile pentru activităţi teoretice şi practice imediate sau de perspectivă.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Cosmovici, A., Iacob, L. (1998), *Psihologie şcolară*, Ed. Polirom, Iaşi

Giordan, A. (1994), *L'enseignement scientifique – Comment faire pour que ça marche?*

Mureşan, P. (1991), *Tehnici de învăţare eficientă*, E.D.P., Bucureşti

Zlate, M. (1998), *Empiric şi ştiinţific în învăţare*, E.D.P., Bucureşti

Complement secundar – Da sau Nu?

Sîrca-Brisc Dana-Aurelia
Liceul Tehnologic " Cserey-Goga "
Crasna, județul Sălaj

În lucrarea de faţă mi-am propus să prezint o problemă care a cauzat diferite păreri în rândul gramaticienilor români, şi anume complementul direct şi complementul secundar, referindu-mă îndeosebi la existenţa justificată sau mai puţin justificată a complementului secundar, întrucât acesta este cel care a generat mai multe opinii.

După cum am spus, această problemă a generat diferite păreri în rândul gramaticienilor români deoarece în tradiţia gramaticală nu se vorbea despre existenţa acestui tip de complement. Deşi se stabileau câteva deosebiri între complementul direct şi cel secundar, acesta din urmă era considerat tot un tip de complement direct, menţiunea că este "*complement direct al lucrului sau al acţiunii*".[39] GALR a adoptat principiul unicităţii funcţiilor sintactice, enunţat de D. D. Draşoveanu şi pus în circulaţie de gramaticile moderne. Potrivit acestui principiu nu poate exista un al doilea termen subordonat, construit/realizat în acelaşi fel cu unul dat, în dependenţa unui aceluiaşi termen regent.

În GBLR , principiul unicităţii funcţiilor sintactice este definit într-un mod diferit: „[...] într-o structură primară (nereorganizată) nu pot exista mai multe complemente cu aceeaşi funcţie sintactică, iar un centru nu poate atribui decât o singură dată acelaşi rol tematic".[40]

Invocând tocmai acest principiu al unicităţii, în GALR şi în GBLR s-a constituit funcţia sintactică de „complement secundar", fiind, de fapt, aşa cum am mai spus, fostul complement direct al lucrului pe lângă verbele dublu tranzitive.

În câteva rânduri voi prezenta, pe scurt, complementul secundar, iar apoi voi prezenta părerea personală cu privire la existenţa acestei funcţii sintactice.

La fel ca şi complementul direct, şi complementul secundară funcţionează ca termen subordonat în grupul verbal, fiind subordonat centrului de grup, însă, spre deosebire de complementul secundar, complementul direct nu apare niciodată într-un grup interjecţional: **Uite elevul ceva*.

O altă deosebire între acest tip de complement şi cel direct o constituie tipul de structură in care apar cele două: complementul direct apare într-o structură binară, iar complementul secundar apare într-o structură ternară, întrucât presupune şi existenţa unui complement direct subordonat aceluiaşi centru verbal.

Realizarea prototipică a complementului secundar o constituie nominalul neprepoziţional.

Complementul secundar are ca regent un verb tranzitiv la o formă personală (*M-a învăţat* ***ceva***.), mai rar la o formă verbală nepersonală, infinitiv ori gerunziu (*a mă învăţa* ***ceva***, *învăţându-mă* ***ceva***) sau o formă de diateză pasivă (*Elevul a fost învăţat* ***ceva***.). Verbul tranzitiv regent al complementului secundar este obligatoriu trivalent.

Pentru a avea un complement secundar într-o anumită structură, este necesar ca în structura respectivă să avem un complement direct, prezenţa complementului secundar fiind astfel condiţionată de prezenţa complementului direct, însă nu şi invers, întrucât există numeroase construcţii în care avem complement direct, însă nu avem complement secundar: ***Îl*** *doare gâtul., Profesorul* ***îl*** *ajută* ***pe***

[39] *Gramatica Limbii Române*, vol. II, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1966, p.157
[40] *Gramatica de bază a limbii române*, Editura Univers enciclopedic gold, Bucureşti, 2010, p.24

elev. Nu putem spune însă acelaşi lcru despre complementul secundar, întrucât acesta presupune coocurenţa obligatorie a complementului direct în toate construcţiile: *Profesorul* ***îl*** *învaţă* ***pe elev gramatică***.

Spre deosebire de nominalul complement direct, nominalul complement secundar prezintă mai multe deosebiri:[41]

- ✓ nu acceptă realizarea cu *pe*;
- ✓ nu acceptă substituirea printr-un clitic pronominal, nici dublarea (construcţii ca *El m-a anunţat-o, Lecţia el m-a învăţat-o*, sunt nereperate) şi nu devine subiect în construcţia pasivă echivalentă, păstrându-şi poziţia sintactică (*Profesorul îl ascultă pe elev lecţia*. vs. *Elevul este ascultat de profesor lecţia.; *Lecţia este ascultată de profesor pe elev.*);
- ✓ nu este posibilă coordonarea unui complement secundar cu un complement direct (**Profesorul l-a ascultat pe elev şi lecţia*; construcţia cu *şi* este posibilă în cazul folosirii lui *şi* ca semiadverb);
- ✓ complementul secundar este incompatibil cu complementul indirect; în construcţii ca *El îmi anunţă ora plecării*, faţă de *El mă anunţă ora plecării*., înlocuirea complementului direct prin complement indirect are ca efect modificarea structurii: complementul secundar devine el însuşi complement direct.

Complementul secundar şi complementul direct diferă şi din punctul de vedere al rolurilor tematice, întrucât au roluri tematice diferite: Temă pentru complementul secundar, Ţintă pentru complementul direct (*Profesorul învaţă* ***pe elevi lecţia***.), Parcurs pentru complementul secundar, temă pentru complementul direct (*Mama îl trece* ***pe copil strada***.).

Aşa cum am mai spus, încă din 1966 se făcea distincţie între cele două tipuri de complement, însă era folosită o altă terminologie, care, consider eu, era poate puţin mai potrivită întrucât, la nivel strict terminologic, denumirea de „complement secundar” ar trebui să presupună existenţa unui „complement prim”, despre care, totuşi, nu se vorbeşte nicăieri.

Privind existenţa complementului secundar, trebuie să menţionez faptul că eu consider justificată această existenţă, întrucât cele două complemente trimit la „lucruri” diferite, motiv pentru care nu pot fi considerate acelaşi tip de complement. Existenţa acestui complement este susţinută şi de principiul unicităţii funcţiilor sintactice, care nu permite existenţa a doi termeni (realizaţi în acelaşi fel) subordonaţi aceluiaşi element regent. Existenţa a doi termeni realizaţi la fel şi subordonaţi aceluiaşi termen regent este posibilă in condiţiile în care cei doi termeni sunt coordonaţi, însă atunci vorbim despre „funcţie sintactică multiplă”. Aşadar, în cazul complementului direct şi al complementului secundar nu putem vorbi despre un „complement multiplu” deoarece între cele două nu există un raport de coordonare. Astfel, putem spune că existenţa complementului secundar este justificată.

Deşi consider justificată existenţa complementului secundar, nu sunt într-u totul de acord cu apariţia lui, mai exact, condiţiile în care apare. Nu mi se pare normal că apariţia complementului secundar este condiţionată de prezenţa complementului direct. Despre o relaţie de interdependenţă putem vorbi doar în cazul subiectului şi al predicatului, cele două funcţii sintactice condiţionându-se reciproc. În schimb, complementul direct şi complementul secundar nu se condiţionează reciproc, deoarece prezenţa complementului direct nu presupune apariţia unui complement secundar.

De asemenea, nu sunt de acord cu faptul că în lipsa complementului direct, complementul secundar devine complement direct, luându-i locul. Cum se poate ca în lipsa unei funcţii, o altă funcţie să-i ia locul? Potrivit cărui „principiu” sau cărei teorii o funcţie sintactică preia locul altei funcţii sintactice în absenţa acesteia? Dacă acceptăm ca o funcţie să preia locul unei alte funcţii nelexicalizate, atunci acceptăm şi faptul că o altă funcţie poate să preia locul subiectului, de exemplu, atunci când acesta nu este lexicalizat. Acesta este însă un fapt aberant.

[41] *Gramatica Limbii Române*, vol.II, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2008, p.414

Drept concluzie, consider că acest tip de complement, complementul secundar, ar trebui să fie o funcţie sintactică autonomă, necondiţionată de o altă funcţie sintactică, şi să îşi păstreze statul indiferent de circumstanţe.

EFECTUL DE REMEDIERE AL EVALUĂRII INIŢIALE

Prof. LUPŞAN NICOLETA GABRIELA
Liceul Tehnologic ”Sf. Mc. Sava” Berca

G. de Landsheere apreciază evaluarea iniţială ca fiind una din marile invenţiile în pedagogie, iar D. Ausubel o ridică la rangul de principiu în psihopedagogie, considerând că „ceea ce influenţează cel mai mult în învăţare este ceea ce ştie elevul la plecare; asiguraţi-vă de ceea ce ştie şi instruiţi-l în consecinţă” (apud Savu-Cristescu, 2007, pag. 115)

Evaluarea iniţială este o condiţie hotărâtoare pentru reuşita activităţii, ea realizând diagnosticul potenţialului de învăţare. Implicarea într-o nouă situaţie de învăţare presupune valorificarea optimă a experienţei anterioare, ca suport pentru o nouă învăţare. Evaluarea iniţială realizează o diagnoză asupra a ceea ce ştie elevul şi a lacunelor sale în pregătire, fiind vizate cunoştinţele şi deprinderile intelectuale implicate în secvenţa următoare de învăţare. Această diagnoză trebuie să fie urmată de secvenţe de actualizare şi recuperare, în vederea prevenirii dificultăţilor în învăţare şi a sentimentelor de frustrare a elevilor.

O condiţie primordială a progresului şcolar bazat pe o învăţare conştientă este reactualizarea selectivă a datelor necesare îndeplinirii unei noi sarcini de învăţare. Cu cât achiziţiile anterioare sunt mai stabile, mai organizate şi mai trainic fixate, cu atât ele facilitează în mod evident însuşirea unor noi concepte, rezolvarea unor noi probleme de cunoaştere şi acţiune.

Informaţiile oferite de evaluarea iniţială stau la baza anticipării proceselor de instruire ce urmează a fi realizate. Această funcţie prognostică oferă posibilitatea adecvării demersurilor de învăţare la posibilităţile de învăţare ale elevilor, obiectivele programului următor, ritmul de desfăşurare fiind stabilite în funcţie de jaloanele oferite de evaluarea iniţială.

Evaluarea iniţială este întregită de o activitate de remediere cu rolul de a pregăti elevul pentru parcurgerea cu succes a următoarei perioade de învăţare.

Efectele favorabile ale evaluării iniţiale asupra progresului şcolar sunt legate de reglarea retrospectivă a învăţării pe baza identificării obiectivelor nerealizate. Remedierea trebuie să se realizeze diferenţiat şi chiar individualizat, schimbând metodele iniţiale care şi-au dovedit ineficienţa. Educatorul trebuie să apeleze la alte exemple şi alte forme de organizare a informaţiei, să acorde timp şi explicaţii suplimentare unor categorii de elevi în funcţie de feed-back-ul oferit. Remedierea poate fi suplimentată prin continuarea ei acasă sub supravegherea familiei, prin utilizarea unor forme şi conţinuturi de munca independentă.

Progresul şcolar al elevului este susţinut de evaluarea iniţială şi datorită creşterii gradului de participare a elevului la lecţii. Evaluarea iniţială presupune recapitulări şi reactivări a cunoştinţelor anterioare, astfel încât acestea se reorganizează şi se îmbogăţesc. Demersul educativ conferă demersurilor teoretice şi practic-aplicative o coerenţă sporită generată de absenţa lacunelor şi a confuziilor. Elevul este implicat într-o învăţare prin înţelegere, favorizată de stabilirea mai uşoară a legăturilor dintre cunoştinţele noi şi cele preexistente. Creşte, astfel, motivaţia învăţării generată de „succese mici” şi susţinută de întăririle pozitive, imaginea de sine la nivelul clasei şi al familiei îmbunătăţindu-se.

Evaluarea iniţială oferă profesorului o imagine mai obiectivă asupra fiecărui elev şi asupra clasei. Aceasta poate stabili o strategie optimă, astfel încât obiectivele viitoare să fie mai uşor de atins, economisind efort şi energie. Educatorul trebuie să fie centrat pe elev şi nu pe conţinuturi. El trebuie să asigure o coerenţă a actului didactic, să ştie să piardă timp pentru a-l câştiga. Chiar dacă evaluarea iniţială este consumatoare de timp, profesorul nu trebuie să renunţe la activităţi extrem de importante pentru învăţare precum cele de repetare, fixare, consolidare, exersare, care asigură cunoştinţe şi capacităţi temeinice, cu mare valoare operaţională.

Evaluarea iniţială trebuie să permită elevului să se angajeze într-o nouă secvenţă de învăţare cu şanse mai mari de reuşită. Nu este suficient ca elevul să fie informat că are anumite lacune, ci este necesar să fie implicat în sarcini de învăţare accesibile, diferenţiate care să-i asigure remedierea.

Evaluarea iniţială trebuie să fie integrată într-un demers didactic riguros, dar lipsit de rigiditate, care să permită reorganizarea continuă a activităţii şi adecvarea ei la particularităţile fiecărui elev.

B. Bloom consideră că dacă comportamentul cognitiv iniţial, caracteristicile afective, motivaţionale şi calitatea instruirii sunt pozitive, atunci progresul şcolar va fi unul semnificativ.

Bibliografie:

Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Ed. Universitară - Bucureşti.

Oprea, Crenguţa, 2009, Strategii didactice interactive, E.D.P. - Bucureşti.

Savu-Cristescu, Maria, 2007, *Rolul evaluării în creşterea performanţelor şcolare*, Ed. Bibliotheca - Târgovişte.

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR PRIN ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE

LUPȘAN CRISTIAN COSMIN
Școala Gimnazială ”Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu” Buzău

Rolul activităților extrașcolare începe să fie recunoscut de către cadrele didactice tot mai mult. Deși programul școlar este în unanimitate considerat încărcat, iar activitatea extrașcolară solicită un timp de desfășurare în afara acestuia, beneficiile reușesc să câștige teren în fața dezavantajelor. Astfel, atunci când elevii își solicită profesorii să stea peste program cu diverse ocazii – zile dedicate unor sărbători anuale, repetiții pentru piese de teatru jucate de elevi sau miniserbări școlare, dar și întâlniri cu profesioniști în diverse domenii – rezultatul nu poate fi decât bucuria că există dorință de învățare. Este adevărat că acest tip de învățare se petrece în anumite condiții. În primul rând, nu se pun note. Cât de relaxați pot fi elevii când toate răspunsurile lor sunt bune! De câtă creativitate dau ei dovadă, când constată că ceea ce exprimă deschis, fără prea multe condiționări sau restricții, este apreciat. Și sigur că aprecierea vine, în primul rând, pentru exprimarea unei opinii, pe cât de sincere, pe atât de valoroase. Pentru că, să recunoaștem, indiferent de disciplina pe care o predăm, nu le oferim mereu șanse egale elevilor noștri să-și exprime opinia. Motivul principal este lipsa timpului, dar la acest motiv se adaugă și faptul că foarte mulți dintre elevi își învinge cu greu timiditatea sau profesorii înșiși nu îi determină să-și depășească limitele firești, indiferent de natura acestora. În același timp, pentru ca ora să aibă succes, îi lăsăm tot pe cei cu care am mai experimentat schimbul de idei să o facă, sperând ca ceilalți să învețe măcar ascultând, deși știm că prin ascultare se reține foarte puțin, comparativ cu punerea în practică a învățării.

Activitățile extrașcolare au marele atu că îi pun pe elevi să pună în practică ceea ce știu deja. Le și oferă informații, dar nu acesta este scopul principal. De aici marea șansă a aplicării caracterului educativ, care nu se realizează spunându-i elevului ce să facă, ci îi permite să facă, oferindu-i sprijin permanent. Astfel se atinge o reală problemă a învățământului românesc, cea a dezvoltării personalității elevului, pentru care vechea programă nu oferea prea multe soluții, rămânând la latitudinea profesorului ce activități extrașcolare să găsească. Trebuie să recunoaștem că activitatea extrașcolară a completat programa obligatorie, atunci când profesori dedicați au propus activități care să-i familiarizeze pe copii cu ideea de voluntariat, utilitate socială, parteneriatul școală – familie – comunitate, O.N.G.-uri sau dialog intercultural. Atunci când îi ceri unui elev să descopere cât de multe lucruri știe despre un anumit subiect, dar și că aceste informații pot fi aplicate în cadrul unor proiecte educaționale, concursuri sau manifestări educative, atunci poți crede că învățarea și-a atins scopul: acela de a educa. Cred că atunci și copilul va deveni mai preocupat de propria sa învățare, va fi mult mai motivat să învețe pentru propria sa devenire, nu numai pentru o anumită medie, nu numai pentru un clasament. Atunci va pune pasiune în învățare.

Nu trebuie uitat faptul că părinții se implică mult în educația copiilor, însă mulți dintre ei consideră că după ciclul primar această implicare poate fi redusă. Nimic mai fals. Și iată cum tot de un profesor pasionat ajunge să depindă relația părinte-copil, din perspectiva școlii, căci acest profesor nu-i va chema pe părinți numai pentru a le prezenta notele copiilor lor, ci îi va invita, la ore potrivite pentru aceștia (nu pentru profesor...), să le arate cum învață copiii și cum pot fi aceștia susținuți în învățare. Cu alte cuvinte, e nevoie, de multe ori, de un fel de școală a părinților, căci numai așa unele mentalități ar putea fi ameliorate. Însuși faptul că activitățile educative propun o asemenea diversitate a programelor dovedește cât este de important ca ele să fie promovate și încurajate. În același

timp, mediatizarea lor pe atât de multe canale nu face decât să ofere exemple de bune practici și să-i convingă și pe cei care mai au încă îndoieli de cât de multe beneficii aduc acestea. De cele mai multe ori, aceste mediatizări au dovedit bucuria cu care copiii au participat la activități, semn că acestea s-au potrivit perfect cu interesele lor, dar, în același timp, și cu perspectivele de dezvoltare a societății, prin deschiderea demonstrată de asemenea activități și proiecte. Acesta nu este un aspect de neglijat, din moment ce deseori școala românească a fost acuzată că nu pregătește oameni pentru societate, ci că îi învață doar teorie.

Poate că cei care au văzut în extrașcolar o șansă, au simțit că așa se poate corecta un defect al transmiterii de teorie pură elevilor. Poate că școala va face pe deplin educație când profesorii ei vor învăța să se joace cu copiii, să participe împreună cu ei la cât mai multe activități în afara clasei, să aibă acces înlesnit la sălile de teatru și de cinematograf, la planetarii și la muzee. Și toate acestea fără a-i discrimina pe cei fără posibilități materiale. „Școala altfel” a fost un mare pas înainte. Dar depinde de mulți alți factori să fie făcuți și următorii pași.

Bibliografie:

Breben S., Gognea E., Metode interactive de grup, Editura, Arves, 2007.
Miron Ionescu, Educaţia şi dinamica ei, Editura, Tribuna învăţământului, Bucureşti, 1998.

CREȘTEREA EFICIENȚEI PREDĂRII ȘI ÎNVĂȚĂRII PRIN FOLOSIREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

Prof. PANĂ SORIN
Liceul Tehnologic ”Sf. Mc. Sava” Berca

Astăzi, când învăţământul trebuie să răspundă exigenţelor contemporaneităţii, se conturează dezvoltarea unei noi abordări educaţionale. Este vorba de o abordare care determină organizarea şi trăirea unor experienţe de învăţare ţinând seama de cerinţele viitorului şi de necesitatea producerii unor schimbări dorite în comportamentul copilului de astăzi, o abordare care încearcă o îmbinare suplă a ideilor pedagogiilor alternative moderne, cu ideile pedagogiei tradiţionale autohtone.

Pentru creşterea calităţii procesului instructiv-educativ, urmărim perfecţionarea metodelor tradiţionale, dar şi introducerea unor metode şi procedee inovative. Regândirea educaţiei formale duce la schimbarea relaţiei cu copiii promovând un dialog reciproc, constructiv. Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradiţional dă posibilitatea fiecărui profesor să-şi valorifice propria experienţă prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară. Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activităţii “mister didactic”, se constituie ca “o aventură a cunoaşterii” în care copilul e participant activ pentru că el întâlneşte probleme, situaţii complexe pentru mintea lui de copil, dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învăţare, se simte responsabil şi multumit în finalul activităţii. Calea de învăţare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Această “cale” devine cel mai spectaculos exerciţiu de interactiune dintre minţile lor, care ne bucură când observăm progrese de la o perioadă la alta. Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice şi de cunoaştere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare, inovatoare decât cele clasice. Prin corelaţiile elaborate interactiv copiii îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii, elaborează sinteze în activităţi de grup, intergrup, individual, în perechi.

Metodele activ-participative solicită efortul personal de gândire, imaginaţie, memorie şi voinţă, dar şi valorifică maximal potenţialul de cunoaştere, acţiune şi trăire al copilului. Efectele formativ – educative ale învăţării sunt în raport direct proporţional cu nivelul de angajare şi participare individuală şi colectivă. În opoziţie cu metodologia tradiţională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditoriu sau un simplu spectator, gata sa recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele active au tendinţa să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunoştinţele pe calea activităţii proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcţiilor intelectuale şi energiilor emoţional – motivaţionale în raport cu sarcina de învăţare dată. Esenţial în pregătirea cadrului didactic pentru lecţie este de a putea pune în joc toate cunoştintele sale şi întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur si simplu nişte cunoştinte de-a gata ce trebuie să fie însuşite, ci de a insufla elevilor săi dorinţa şi posibilitatea de a le dobândi, pe cât este cu putinţă, prin ei înşişi, printr-un studiu cât mai activ.

Ce fac copiii?

- Copiii studiază individual situaţia prezentată, îşi împărtăşesc ideile, se ajută unii pe alţii să înţeleagă şi să găsească soluţii. Astfel, copiii trebuie să fie capabili:

- să asigure conducerea grupului;

- să coordoneze comunicarea;
- să stabilească un climat de încredere;
- să poată lua decizii;
- să medieze conflictele;
- să fie motivaţi să acţioneze conform cerinţelor.

Ce face profesorul?

- Asigură ambianţa propice muncii în echipă, aranjând mobilierul din clasă în mod corespunzător.
- Stabileste criteriul de grupare (sexul, prieteniile, nivelul abilităţilor într-un anumit domeniu, diferite jocuri,etc.) şi dimensiunea grupului (de la 2 la 6 copii).
- Stabileşte regulile de lucru (se vorbeşte pe rând, nu se „atacă” persoana, ci opinia sa, copiii se consultă între ei, nu se monopolizează discuţia, nu rezolvă unul singur sarcina, se lucrează cu culori diferite etc.).
- Explică foarte clar obiectivele activităţii, specifică timpul pe care îl au copiii la dispoziţie.

Avantajele interacţiunii:

- lasă mai multă libertate de exprimare şi acţiune;
- stimulează efortul şi productivitatea individului;
- subiecţii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în moduri variate şi complexe, învăţând în acelaşi timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual;
- dezvoltă capacităţile copiilor de a lucra împreună – componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională viitoare.
- dezvoltă inteligenţele multiple,
- stimulează şi dezvoltă capacităţi cognitive complexe;
- munca în grup permite împărţirea sarcinilor şi responsabilităţilor în părţi mult mai uşor de realizat;
- timpul de soluţionare a problemelor este de cele mai multe ori mai scurt în cazul lucrului în grup decât atunci când se încearcă găsirea rezolvărilor pe cont propriu;
- cu o dirijare adecvată, învăţarea prin cooperare dezvoltă şi diversifică priceperile, capacităţile şi deprinderile sociale ale elevilor;
- se reduce la minim fenomenul blocajului emoţional al creativităţii;
- grupul dă un sentiment de încredere, de siguranţă, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariţia fricii de eşec şi curajul de a-şi asuma riscul;
- asigură un demers interactiv al actului de predare–învăţare–evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare copil, valorificând şi stimulând potenţialul creativ şi originalitatea acestuia;

Bibliografie:

Crenguţa Oprea, Strategii didactice interactive, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2007.

Breben S., Gognea E., Metode interactive de grup, Editura, Arves, 2007.

Miron Ionescu, Educaţia şi dinamica ei, Editura, Tribuna învăţământului, Bucureşti, 1998.

Methods of Teaching Phrasal Verbs
Contextualization of Phrasal Verbs in Class Activities

Mihaela-Cristina Oprea,
'Hariclea Darclee' Art High School Braila,

There are various ways in which phrasal verbs can be approached in the classroom. The first and maybe the best approach combines frequent and contextualized exposure with work on the three dimensions of language, form, meaning and use.

Ultimately though, words are learned by the individual, but through memorable presentation, personalisation tasks, and most importantly, by recycling, teachers can help their students improve their vocabulary and communicate efficiently as well as appropriately.

Newspaper articles can be used to present students with a variety of phrasal verbs, underlying the fact that this is authentic, natural, real language in context. Provided we look into the story which has dominated the British media – the newspaper phone-hacking story- we could introduce or revise, as the case may be, phrasal verbs such as: *hack into* (to connect illegally), *listen in on* (to secretly listening to), *leak out* (to become known), *come by* (to obtain), *hot up* (to intensify), *fend off* (to deflect), *lay off* (to make redundant), *come out* (to emerge) or *turn up* (to discover).

Scripts are yet another related procedure I have successfully used in class. There are, for example, scripts of television sitcoms where the communication is meant to emulate real-life (*Seinfeld*, *Friends* etc. at www.simplyscripts.com). Copies should be handed to the students as they read first just for comprehension. Then the teacher may ask them to go through the text and highlight the phrasal verbs, making the task competitive or collaborative. With more advanced students I do exercises meant to draw their attention to metaphorical meaning versus literal meaning, to transitivity or separability.

The value of this activity is that it trains students to think about phrasal verbs when they notice them, which will not only lead to better acquisition, but will also help them learn about usage. I have selected the following excerpt from *Seinfeld* (*Halloween*) because it provides a fantastic opportunity to introduce students to the metaphorical conceptualization of particles such as *up* and *down:*

Kids don't want other kids to wait, they must wait ***up****. "Wait* ***up****!", because when you're little life is* ***up****, you're growing up, everything is* ***up****. Wait* ***up****, hold* ***up****, shut* ***up****! "Mom, I'll clean* ***up****! Let me stay* ***up****! "*

Parents of course are just the opposite. "Just calm ***down****! Slow* ***down****! Come* ***down*** *here, sit* ***down****, put that* ***down****. You are grounded! Now keep it* ***down*** *in there."*

Songs are an equally enjoyable means through which we can introduce phrasal verbs. It has long been known that music in the English language classroom can make learning more memorable.

Never Gonna Give You Up" by Rick Astley, *„Total Eclipse of the Heart"* by Bonnie Tyler, *„Another day in Paradise"* by Phill Collins or *„Breakaway"* by Kelly Clarkson are just a few great songs for phrasal verbs.

The chorus from the song below provides teachers with the opportunity to underscore the conceptual metaphors behind particles such as *up* and *down* for instance:

Never gonna give you up,

Never gonna let you down

Never gonna run around and desert you

Never gonna make you cry,

Never gonna say goodbye

Never gonna tell a lie and hurt you.

Presented in this enjoyable way, learners are more likely to retain phrasal verbs and be able to use them in a real-life context later on. These songs can be listened to with the help of a CD player or they can be watched and listened to, with subtitles at plenty of websites. They should not be used solely to give students some light relief, but as a way to consolidate what students have already learnt with the help of activities such as: filling in the blanks (carefully choosing which words to blank out), true or false, matching exercises, open comprehension questions etc.

Music is a great language package that bundles culture, vocabulary, grammar, phonetics, listening and a host of other language skills in just a few rhymes. Music can also provide a relaxed lesson on a hot boring day. It can also form the basis for many lessons or it can play the role of a warm-up activity. I have noticed during classroom practice that there was nothing more invigorating than telling students that there was a song in store for them that day.

Jokes, another memorable way to introduce phrasal verbs, can be used to break the ice or relieve tension. What is more, phrasal verbs can be left out for students to fill in or the learners can be asked to match the first line of a joke with the punchline.

Here are a few examples of phrasal verbs jokes which are a fun way to start a lesson:

1) Why are ghosts bad at telling lies?

Because you can always see through them.

2) Why do birds in a nest always agree ?

Because they don"t want to fall out.

3) When is a deep-sea diver disappointed with his colleagues ?

When they let him down.

4) Why do taxi-drivers always go bankrupt?

Because they drive their customers away.

5) Wife : Did you put the cat out, dear?

Sarcastic Husband: No. Was it on fire?

As seen from the examples listed above, the relationship between phrasal verbs is more natural and can often be deduced from the surrounding context. The puns are ideal to make students grasp the difference between literal and abstract senses.

Thematic sets provide students with a particular topic, associating it with phrasal verbs linked together by a common thread, which would make phrasal verbs seen as more logical and even more useful. Some examples of thematic sets would include *relationships*, *food*, *work*, *problems* or *travel*.

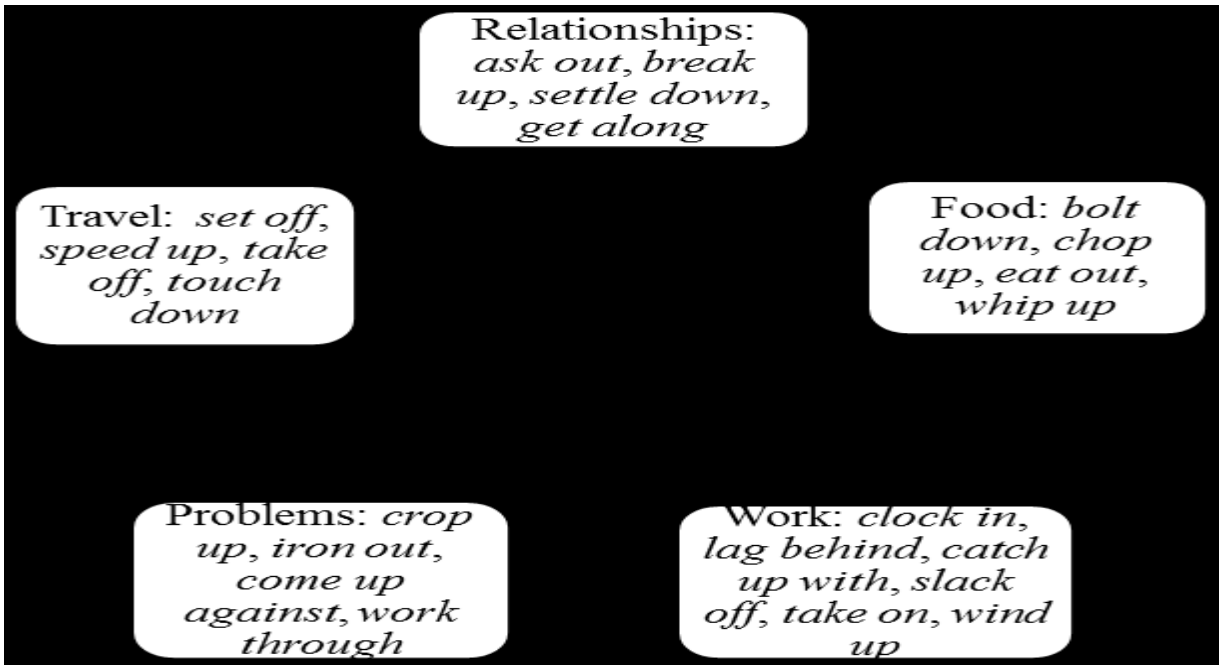

Figure 1 *Examples of thematic sets*

There are certain books in which phrasal verbs are presented through thematic sets, which makes their meanings clearer, such cognitive engagement may also make the exercises more memorable. Learners generally move sensibly from recognition to production and there is usually a final exercise in which students get to personalise the verbs, by asking each other questions.

However, the potential for confusion is high, when the lexical set contains words of very similar meaning such as: *go out with*, *get on with*, *fall out*, and *split up*. This is why I generally provide a lot of controlled practice until moving to individual production.

Presenting the thematic set not just as a chart but integrating the phrasal verbs in a text makes students more likely to remember and use the content being taught at a later stage. For instance, if the topic of the lesson is “Family”, I suggest introducing a few phrasal verbs as in the example I have selected:

Danica grew up in South Africa. She has two younger sisters and the three of them were brought up by both their parents. Danica and her youngest sister take after their father. They like watching sport. The other sister takes after their mother and the two of them are excellent chefs. They are a happy family. The three siblings get on really well. They would often just sit and talk till late in the night and laugh together. Danica looks up to her parents. They've always been good role models to their three daughters. Danica feels grateful for having such wonderful parents and sisters. (www.ecenglish.com/learnenglish)

After giving time for students to guess the meanings of the phrasal verbs in italics, teachers can use several exercises as reinforcement until asking students to talk about who in their family they *take after*, *look up to*, *get on well with*, where they *grew up* or who *brought* them *up*. These texts may function very well as mini-grammar and vocabulary lessons in disguise, making students absorb the grammar rules automatically, without even noticing it or picking up certain phrases and have fun doing so.

When moving on to free practice teachers may ask their students to write a letter to their friends talking about their family, hobbies, or problems with studying. While writing a letter on the last topic, for example, students have the possibility to make use of phrasal verbs of the following type: *get down to*, *catch up with*, *fall behind*, *put off*, *get through* and many others.

The main asset of such exercises is the fact that students write about things they are fond of and are really interested in. This enables students to apply long term memory, due to which they will be able to retain certain things for an impressive amount of time and use them in various situations.

Bibliography:

www.simplyscripts.com

www.ecenglish.com/learnenglish

DEZVOLTAREA GÂNDIRII CREATIVE A ELEVILOR BAZATĂ PE CREATIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. Dura Elena Loredana,
Școala Gimnazială Berchișești,
Județul Suceava

„Arta supremă a profesorului este de a trezi bucuria exprimării creatoare și bucuria cunoașterii, căci scopul educației ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acționeze și să gândească independent și care, în același timp, să vadă în slujirea comunității realizarea supremă a vieții lor! (Albert Einstein)

Creativitatea este dimensiunea principală a omului contemporan și , de aceea, trebuie să constituie problema centrală a școlii. În acest sens, cadrele didactice trebuie să cunoască trăsăturile comportamentului creator, care au în vedere: nivelul de inteligență generală, gândirea divergentă, fluența gândirii, receptivitatea față de probleme, spiritul de observație, imaginația creatoare, originalitatea, capacitatea combinatorie, perseverența, inițiativa, nonconformismul în idei.

Școala, definită prin atribute ca accesibilitate, creativitate, flexibilitate și continuitate, reprezintă principalul factor care poate contribui, decisiv, la valorificarea creativității potențiale a elevilor, la stimularea înclinațiilor lor creative și de educarea creativității.

Prin educarea intelectului și a unor procese intelectuale (imaginația, gândirea, memoria) se realizează educarea creativității. Viața, în toate domeniile ei, necesită ca aproape fiecare individ să realizeze unele operații noi, ca urmare a unor combinări și recomandări, asocieri a datelor și elementelor existente, care se obiectivează în anumite soluții (metode) utile și mai eficiente. Creativitatea propriu – zisă necesită înzestrări și capacități intelectuale deosebite, care să se obiectiveze în produse noi, originale, nemaiîntâlnite până în acel moment și care determină schimbări calitative (de valoare și eficiență) într-un domeniu anumit.

Fiecare individ posedă o doză de creativitate. Marii pedagogi, Jean Piaget, Comarova, Nicola, susțin că, la naștere, copilul posedă doar o anumită potențialitate creativă, care sub influența procesului educativ și a mediului dezvoltă noi nivele ale creativității exprimate prin originalitate și inventivitate.

Creativitatea pedagogică definește modelul calităților necesare cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în plan social. Componenta principală a creativității o constituie imaginația, dar creația de valoare reală mai presupune și o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Și cum noutatea nu se obține cu ușurință, o altă componentă este voința, perseverența în a face numeroase încercări și verificări.

Rolul școlii în formarea comportamentului creator este foarte important, deorece rămâne principalul instrument pe care societatea îl folosește pentru cultivarea creativității tinerei generații.

Creativitatea este educabilă. Pentru dezvoltarea creativității la elevi există două căi:

- modernizarea sistemică a învățământului, în toate verigile și amănuntele sale, în lumina unei pedagogii a creativității;
- introducerea unor cursuri aplicative de creativitate ca o materie de sine stătătoare, repetabile la anumite perioade de timp.

Școala de azi tinde spre dezvoltarea aptitudinilor de creație a tinerilor ce aparțin generației noi. Astfel, elevilor ar trebui să li se ofere oportunitatea de a lucra împreună, de a aprticipa la lucrări colective. În situații concrete, elevii conștientizează și învață să învingă barierele producției creative. Se consideră că blocajele sunt de trei tipuri:

- perceptive, provocând dificultăți în: delimitarea problemelor, generalizarea problemelor, definirea termenilor, sesizarea de relații îndepărtate, investigarea faptelor evidente, distingerea cauzei de efect;
- blocaje culturale, conformismul, supraevaluarea competiției sau a cooperării, suprageneralizări, prea mare încredere în rațiune și logică, încrederea totală în statistici, prea multe sau prea puține cunoștințe în domeniu;
- blocaje emoționale: teama de a greși, fixarea la prima idee ce vine în minte, lipsa interesului de a pune în lucru ideea găsită, teama de aprecierea colegilor, rigiditatea gândirii, dorința de a rezolva repede.

Școala realizează finalități educative specifice, de care este direct responsabilă. Tot ei îi revine responsabilitatea de a acționa pentru stimularea potențialului creativ al elevilor în următoarele direcții:

- identificarea potențialului creativ al elevilor, crearea premiselor gnoseologice ale activității creatoare, libere și conștiente a omului;
- dezvoltarea posibilităților individuale de comunicare (acestea înlesnind punerea rezultatelor creației la dispoziția societății);
- asigurarea suportului etic al comportamentului creator.

Modernizarea şi perfecţionarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activităţii şcolare cu activităţi extracurriculare ce au numeroase valenţe formative. Desfăşurarea activităţilor şcolare şi extraşcolare permite şi manifestarea creativităţii de grup, a relaţiilor creative. În acest cadru şi profesorul îşi poate afirma spiritul novator, creativitatea didactică.

Luând în considerare cele prezentate mai sus la nivelul școlii noastre au fost inițiate și desfășurate activități extrașcolare, sub forma cercurilor tematice, care acoperă o gamă variată de domenii, în scopul atragerii unui număr cât mai mare de elevi. Astfel, au fost propuse următoarele activități: cercul de pictură, clubul de lectură, clubul sportiv, cercul de jurnalism, ansamblul folcloric, corul școlii, cercul de dans modern, cercul de obiecte handmade. Activitățile se desfășoară săptămânal și numărul elevilor implicați crește permanent.

Cercul de pictură oferă elevilor pasionați posibilitatea de a înțelege și de a simți frumosul din artă, din mediul înconjurător și de a-și dezvolta aptitudinile artistice. Își propune dezvoltarea creativității și expresivității artistico – plastice, dezvoltarea imaginației, dezvoltarea sensibilității și interesului pentru valorile plastice pentru perceperea artei, dezvoltarea și îmbogățirea mijloacelor de exprimare artistică.

Ansamblul folcloric și corul școlii urmăresc educarea elevilor în spiritul dragostei și respectului față de valorile tradiționale, valorificarea tradițiilor materiale și spirituale ale poporului nostru, evidențierea valorilor educative și estetice ale cântecului și dansului popular, valorificarea aptitudinilor și înclinațiilor elevilor în practicarea dansului și cântecului popular.

Cercul de obiecte handmade „Micii meșteșugari” oferă elevilor posibilitatea de a-și satisface nevoia de activitate, de a se face utili. Aceste activități favorizează o intensă exersare senzorio – motrică, precum și o permanentă solicitare a imaginației și inteligenței. Urmărește stimularea gândirii și dezvoltarea spiritului de observație, trezirea interesului și a dragostei pentru muncă, cultivarea interesului pentru artă, dezvoltarea imaginației creatoare și a sensibilității artistice, formarea unor deprinderi practice de muncă. Obiectele confecționate sunt valorificate în cadrul „Târgului de vară” organizat cu prilejul zilei de 1 Iunie, realizându-se, astfel, și educație antreprenorială. Cu banii obținuți sunt achiziționate materialele necesare desfășurării activității cercului.

Cercul de lectură și scriere creativă „Dincolo de cuvinte...” reunește copiii pasionați de lectură și a reușit, an de an, să atragă tot mai mulți copii și prin colaborarea intensă cu biblioteca școlii. Urmărește identificarea abilităților creative ale copiilor, elaborarea

și implementarea unor programe individuale de stimulare a creativității, adoptarea unui program de promovare a lecturii. Activitățile cercului sunt diverse: întâlniri cu scriitori locali consacrați, vizite la biblioteca județeană, case memoriale, ateliere de scriere creativă, dramatizări. Modalitățile de realizare se bazează atât pe metode clasice cât și moderne, dorind să demonstreze că fiecare elev are un potențial creativ latent care poate fi valorificat cu succes. Pentru a încuraja lectura, copiilor li se oferă posibilitatea de a-și alege cărțile și am reușit să înființăm, prin donații, o bibliotecă a cercului de lectură (circa 100 de volume) care cuprinde titluri pe care le-au sugerat chiar elevii. Astfel, ei citesc cu plăcere și este impresionant felul în care circulă cărțile între ei, de multe ori neavând răbdare ca un coleg să termine cartea pe care o doresc ei. Prin recenzia de carte, copiii împărtășesc între ei impresii și informații, atrăgând spre lectură și alți copii. Acestea, alături de produsele atelierelor creative, sunt publicate în *revista școlii „ROpot”*. De multe ori, alături de copii, participă și părinții acestora în cadrul unor activități de lectură împreună și în realizarea unor dramatizări.

Se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în școală. Promordial ar trebui modificat esențial modul de gândire și stilul de lucru, cristalizate în secole de învățământ tradițional, prea puțin preocupat de această latură a personalității elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată.

În concluzie, creativitatea trebuie încurajată și cultivată prin respectul de sine, ea nu este doar un har dăruit de Dumnezeu anumitor oameni, ci este însăși exprimarea de sine a ființei umane, care se manifestă în orice domeniu.

Bibliografie:

1. CERGHIT, I., Metode de învățământ, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976;
2. CUCOȘ, C., Pedagogie, Iași, Editura Polirom, 2001;
3. STOICA, A., Creativitatea elevilor. Posibilități de cunoaștere și educare, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1983;
4. ROCO, M., Creativitate și inteligență emoțională, Iași, Editura Polirom, 2004.

METODE INTERACTIVE FOLOSITE ÎN GRĂDINIȚĂ

. Prof.Nicolescu Mihaela
Școala Gimnazială “Nicolae Titulescu”
CARACAL

Calitatea activităţilor curriculare din învăţământul preşcolar ,are la bază mai multe modalităţi,printre care activitatile integrate şi tehnicile si metodele de învăţare active şi interactive.

Diversitatea şi varietatea materialelor, folosirea metodelor si tehnicilor moderne încurajează copiii să se manifeste, să observe, să gândească, să-şi exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicţii.

Prin abordarea integrată a activitătilor în grădinită, granitele dintre tipurile si categoriile de activităti dispar ,astfel studiem tema aleasă cu ajutorul mijloacelor de investigare a mai multor științe.

Prin activităţile integrate desfăşurate cu copiii ,aducem un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului de predare-învăţare, punând un accent deosebit pe joc ,ca metodă de bază a acestui proces. Prin ele trebuie să utilizăm tehnici si metode active ,care să conducă la sporirea eficienţei muncii didactice a educatoarei ,prin sporirea capacităţii copilului de aplicare a transferului de idei.

Metodele de învăţare ,constituie instrumente de prim rang în mâna educatorului, sunt calea eficientă de organizare şi conducere a învăţării, un mod comun de a proceda, care reuneşte într-un tot, eforturile cadrului didactic şi ale copiilor.

În grădiniţă, un accent deosebit se pune pe folosirea învăţării active şi pe cooperare, acestea concurând la obţinerea unor performanţe notabile. Atunci când se folosesc metodele de învăţare activă ,toţi copiii asimilează la un nivel mai profund, reţin ideile mai mult timp, sunt motivaţi şi le place grădnița şi pot corela ceva ce au învăţat cu viaţa reală, şi în rezolvarea de probleme.

Plecând de la o literatură în domeniu (Palmade , Cerghit, Mucchielli) metodele didactice sunt împărţite din punct de vedere istoric în :

- metode tradiţionale/ clasice : expunerea conversaţia, exerciţiul, demonstraţia, observaţia;
- metode moderne: problematizarea, algoritmizarea, cubul, învăţarea prin cooperare, mozaicul, brainstorming-ul, studiul de caz, instruirea programată, metode de simulare, proiectul/tema de cercetare, tehnica ciorchinelui, tehnica Turul galeriei, interviul,s.a.

Metodele interactive de grup, sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării experienţiale, de exersare a capacităţilor de analiză, de dezvoltare a creativităţii copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacţiunea dintre preşcolari, schimbul de idei, de cunoştinţe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preşcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare, prin studiul mediului concret şi prin corelaţiile elaborate interactiv, în care îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii.

De asemenea, aceste metode activează toţi copiii şi le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independenţa în gândire şi acţiune, îi ajută să ia decizii corecte şi să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităţilor de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri şi activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obţinute şi reconstituirea relaţiei educatoare-copil. Metodele de învăţare activă implică copiii în procesul de învăţare, în sensul formării lor ca participanţi activi la procesul de educare, astfel fiind ajutaţi să înţeleagă lumea în care trăiesc şi să aplice în diferite situaţii de învăţare ceea ce au învăţat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educaţională ,alături de cele tradiţionale ,ori în combinaţie cu acestea.

Exemple de metode folosite cu success in activităţi

Bula dublă - este o metodă de predare-învăţare, uşor de aplicat, care grupează asemănările şi deosebirile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se aşează câte o imagine care denumeşte subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaţionate prin linii alte cercuri mici ,situate între cercurile mari ,în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularităţile sau deosebirile.

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activităţile cu preşcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării şi rezolvarea de probleme prin lucru în pereche. Metoda „Schimbă perechea„ am folosit-o în activităţi de observare, activităţi de convorbire, activităţi practice, etc.

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier, sau „asalt de idei„ este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluţionarea unor probleme, fără a critica soluţiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activităţile de dezvoltare a limbajului, pentru a da frâu liber imaginaţiei copiilor şi a le dezvolta capacităţile creatoare.

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativităţii şi o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activităţile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare şi evaluare a cunoştinţelor. Această metodă are o largă aplicabilitate şi am folosit-o cu succes în activităţile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc.. Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parţial. În spaţiul care intersectează cele două cercuri am aşezat, desenate sau scrise, asemănările dintre două obiecte, idei, concepte, iar în cele două cercuri am aşezat aspectele specifice ale acestora.

Problematizarea este o modalitate de instruire prin crearea unor situaţii problemă, care solicită copiilor utilizarea, restructurarea şi completarea unor cunoştinţe şi capacităţi anterioare dobândite în vederea realizării situaţiei problemă pe baza experienţei şi efortului personal. Problematizarea am folosit-o cu eficienţă sporită la grupa mare. Dintre elementele de problematizare ce pot fi utilizate în cadrul activităţilor de observare prezint două:

a) Crearea unor situaţii-problemă, care să stimuleze copiii către căutare şi descoperire.

b) Dirijarea percepţiei prin intermediul conversaţiei euristice.

Algoritmizarea este o metodă care presupune utilizarea şi valorificarea algoritmilor de învăţare. Algoritmul este constituit dintr-o serie de operaţii executate într-o anumită ordine, presupune o succesiune de operaţii. Din punct de vedere psihologic algoritmii reprezintă depinderi de activitate intelectuală. Algoritmizarea ca metodă am folosit-o, în general ,la grupele mari.

În activităţile de observare direcţionate spre cunoaşterea lumii vii algoritmul de lucru se dovedeşte a fi benefic. Observarea unui animal se desfăşoară prin aceeaşi succesiune de operaţii.

Cubul este o metodă folosită în cazul în care se doreşte explorarea unui subiect, a unei situaţii din mai multe perspective. Am folosit tot cu succes în activităţile de observare şi lectură după imagini, ori de câte ori a fost necesară observarea unui animal, obiect, plantă, fenomen din mai multe perspective, ori ca mijloc de fixare a unor informaţii obţinute.

Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit şi alte metode cum sunt:șorțul povestitor, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriuţele gânditoare, studiu de caz ,puzzle,s.a..

Bibliografie:

1. Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;
2. Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – *Activităţi bazate pe inteligenţe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
3. Gluiga Lucia, Spiro Jodi – *Învăţarea activă, Ghid pentru formatori şi cadre didactice*, Bucureşti, 2001.

INOVAŢIE ŞI CREAŢIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

PROF.GRIGORE GHORGHE MARIUS
ȘCOALA GIMNAZIALĂ PĂTROAIA VALE

Educaţia și învaţământul în ziua de azi trece prin schimbări și efecte immediate care impun noi determinări. Existăm într-o lume întemeiată pe eficienţă și competiţie, a cărei forţă constă în crearea unei societăţii bazate pe cunoastere. Astăzi creativiateta constituie o circumstanţă esenţială a calităţii educaţiei,una dintre condiţiile de bază ale performanţei.

Creativitatea este acea caracterisitică a gândirii care utilizează ingenios cunoștinţele și experienţa acumulată, punând la dispoziţie idei și soluţii originale .Imaginaţia constituie principala componenţă a creativităţii,dar valoarea unei creaţii mai presupune și o dorinţă,motivaţia de a realiza ceva contemporan,ceva aparte.

Gândirea creatoare este deosebit de complexă și presupune o voinţă și o perseverenţă în a face diverse încercări și verificări.Pe lângă inteligenţă, un rol important în creativitate îl au:capacităţile intelectuale,efortul susţinut de investigaţie și pregatire,caracterul,aptitudinile,ereditatea,mediul socio-cultural.

În formarea unui stil de viaţă sănatos pentru elevi ar trebuie să se pună accent pe dezvoltare optimă din punct de vedere social,somatic,emoţional,fiziologic,mental si spiritual.

În procesul educaţional,elevii ar trebui îndrumaţi să gândească independent, să își asume responsabilităţi și riscuri în procesul său spre formare intelectuală.

Educaţia în ziua de azi pune accent pe utilizarea mai sigură a cunoasterii și a inovaţiei.

Un rol însemnat în inovaţia activităţii educative o au sarcinile manageriale ale cadrului didactic de organizare,planificare,comunicare,coordonare, îndrumare,motivaţie,consiliere,control,evaluare.

În demersul didactic trebuie găsite modalităţi de a petrece plăcut timpul,pornind de la dialog,distracţie până la diferite jocuri de societate,de cooperare,susţinere, încurajare,de formarea unei echipe.

Jocul în procesul de predare este un cadru de antrenare a unor deprinderi și a gândirii,de cunoastere si autocunoastere,de relaxare și distracţie, este un mijloc de comunicare, dar și un fel de exersare și formulare a originalităţii și inovaţiei.

Prin joc copilul se manifestă activ dacă ansamblul de acţiuni aduce bună dispoziţie, relaxare și bucurie.

Jocul are un caracter formativ influenţând dezvoltarea personalităţii elevului, fiind utilizat cu succes în îndeplinirea unor obiective fundamentale în orice moment al lecţiei, în diferite tipuri de activităţi didactice.

Creativitatea presupune astfel elementul central în procesul instrutiv educativ, cadrul didactic/ managerul trebuie să fie capabil să se mobilizeze în funcţie de context, să facă demersuri în actul educaţiei, să s adapteze la fiecare situaţie.

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ INSTRUIREA ASISTATĂ DE CALCULATOR -UN PLUS PENTRU PREȘCOLARI-

Liceul Pedagogic *Nicolae Iorga* Botoșani
Prof. înv. preșc. Bagiu Marina-Gabriela

Metodele de învăţământ sunt modalităţi de organizare şi conducere a procesului de predare-învăţare-evaluare a performanţelor şcolare în funcţie de obiectivele stabilite.

Sistemul metodelor de învăţământ conţine:

- **metode *tradiţionale***, cu un lung istoric în instituţia şcolară şi care pot fi păstrate cu condiţia reconsiderării şi adaptării lor la exigenţele învăţământului modern;
- **metode *moderne***, determinate de progresele înregistrate în ştiinţă şi tehnică, unele dintre acestea de exemplu, se apropie de metodele de cercetare ştiinţifică, punându-l pe copil în situaţia de a dobândi cunoştinţele printr-un efort propriu de investigaţie experimentală; altele valorifică tehnica de vârf (simulatoarele, calculatorul).

Utilizarea calculatorului în educația preșcolarilor permite transmiterea și asimilarea noilor cunoștințe într-un mod atractiv pentru copii. Procesul de educație este mult mai eficient. Copiii învață jucându-se, sunt puși în situația de găsi repede soluții și de a lua decizii pentru rezolvarea problemelor. Calculatorul este un mijloc de instruire care ține atenția copilului activă pe tot parcursul activității de învățare.

Imaginația, la vârsta preșcolară, intră într-o nouă fază de dezvoltare, capătă noi aspecte. Formarea competențelor descrise prin programa școlară nu este posibilă doar prin utilizarea unor strategii clasice de predare-învățare-evaluare. Instruirea diferențiată individuală, pe nivel de vârstă, cu ajutorul softului educațional, poate fi o alternativă de succes.

Folosirea calculatorului în grădiniță constituie o modalitate de creștere a calității predării și învățării. Operarea pe calculator reprezintă o nouă strategie de lucru a educatoarei cu copiii, prezintă importante valențe formative și informative, este un nou mod de instruire. Prin intermediul computerului se oferă copiilor justificări și ilustrări ale proceselor și conceptelor abstracte, ale fenomenelor neobservate sau greu observabile. Alături de mijloacele didactice clasice, calculatorul este un instrument didactic ce poate fi folosit în scopul eficientizării tuturor activităților din grădiniță. Interesului copiilor se menține pe tot parcursul activităților, folosind acest mijloc didactic.

În învățământul preșcolar, jocul este principala formă de organizare a procesului instructiv-educativ, iar calculatorul, este pentru copil, un alt mod de a învăța jucându-se, este parte din spațiul socio-cultural al lui, care îl pun în situația de a găsi rapid soluții, de a se adapta la o lume în care informația circulă, îi influențează limbajul și comunicarea non-verbală și totul cu pași repezi.

Procesul de învățare devine mai interesant și mai plăcut prin intermediul calculatorului. Imaginile viu colorate, însoțite de texte sugestive, permit dezvoltarea limbajului și a vocabularului celor mici. Bagajul de cunoștințe generale crește, pornind de la noțiuni simple, cum ar fi culorile și ajungând până la cunoașterea de poezii, cântece, precum și a unor proverbe și zicători. Noțiunile elementare, cum ar fi animale domestice și sălbatice, anotimpuri, etc., încep să aibă înțeles de la vârste fragede, dându-le astfel posibilitatea să le învețe mult mai ușor.

Soft-ul educațional realizat pentru copii poate fi educativ, distractiv și interactiv. De exemplu, folosind dorința copilului de a citi, este invitat într-o „Călătorie misterioasă la bibliotecă”, unde are mai multe variante de joc. Preșcolarii își pot consolida cunoștințele, rezolvând sarcinile primite. Personajul îi cere copilului să analizeze imaginea de pe ecran, să compare forma și mărimea

cărţilor prin alăturare vizuală şi apoi să le aşeze pe rând în rafturile bibliotecii. Imaginile individuale se prezintă pe rând şi copilul trebuie să facă apel, fie la imaginea de ansamblu care i se prezintă când greşeşte, fie la cunoştinţele dobândite anterior. Jocul se desfăşoară interactiv, calculatorul îl sfătuieşte pe cel ce se joacă, să se gândească bine şi îl încurajează să încerce din nou, dacă a greşit. Răspunsurile corecte sunt răsplătite cu strigăte de bucurie, aplauze şi laude, pentru că a aşezat corect cărţile în rafturi. Programul are mai multe variante de joc: repară jucăria (trebuie asamblate piesele lipsă şi apoi colorate după dorinţa copilului), matematică cu personaje din poveşti cunoscute, ghicitori, labirint, construcţii (căsuţa greierăşului), ghiceşte indicii (Personajul este ascuns şi trebuie găsit dând clic pe fiecare cifră. După ce rezolvă toate sarcinile, copilul este lăudat, aplaudat şi primeşte recompensă o medalie). În alte jocuri interactive, este recompensat cu o diplomă pe care îşi scrie numele sau cu lucrarea pe care a avut de asamblat o jucărie, un mijloc de transport, o colorează şi are opţiunea de a le imprima.

Unul dintre obiectivele importante ale învăţământului preşcolar este pregătirea pentru şcoală, cu multele aspecte pe care le îmbracă: motivaţional, intelectual, afectiv, fizic, completate şi prin activităţi comune, complementare, individuale, în care este utilizat calculatorul, ca mijloc de învăţământ integrat în acestea. Folosind tastele, copiii se familiarizează cu literele, încep să scrie cuvinte simple, numele şi prenumele, învaţă mult mai uşor cifrele şi rezolvă probleme simple de adunare şi scădere cu 1-2 unităţi, într-un mod foarte plăcut de ei.

Jocurile de orientare de tip labirint îl ajută pe copil să folosească tastele de deplasare stânga-dreapta, sus-jos, să-şi dezvolte viteza de reacţie, coordonarea oculo-motorie, dar şi spiritul de competiţie, capacitatea de a acţiona individual. Am observat o îmbunătăţire a capacităţii de concentrare a atenţiei, creşterea stabilităţii în acţiune, chiar şi la unii copii, care, în alte activităţi, au o slabă concentrare a atenţiei.

Jocurile pe calculator îl pun pe copil în situaţia de a rezolva sarcini, care altfel ar părea inaccesibile, dar atmosfera plăcută de lucru, caracterul ludic al acţiunii, posibilitatea îndreptării greşelilor, „stimulentele” primite: încurajări, aplauze, imagini cadou, diplome de învingător, medalii, situarea în fruntea clasamentului, melodii, îi creează copilului emoţii pozitive, bucuria că a rezolvat singur o sarcină şi îl responsabilizează, trecând de la învăţarea pasivă la cea activă, în care îşi însuşeşte cunoştinţe, acţionând într-o strânsă relaţie de comunicare interactivă calculator-copil. Mişcarea imaginilor, culorile diferite, dialogul, spiritul de glumă şi de joc, fac ca factorii stresanţi, inhibatori să dispară, iar copilul să acţioneze fără constrângeri.

De exemplu, putem desfăşura o activitate de educare a limbajului: „Iedul cu trei capre” de Octav Pancu Iaşi, repovestire, cu copiii din grupa mijlocie, în mod tradiţional sau, sub forma activităţii integrate. După activitatea de repovestire, cu ajutorul imaginilor, copiii sunt împărţiţi în două grupe. Prima, va rezolva o fişă matematică, unde educatoarea le citeşte copiilor o poezie care conţine sarcina de lucru: „În căsuţa fermecată / Vrăjitoarea blestemată / Ţine cifrele ascunse, / Tu să le afli de-ndată! / Cinci sunt. Cum le găseşti, / Tu să le încercuieşti! / Colorează pătrăţele, / Câte cifra de jos cere!” şi în timp ce copiii rezolvă fişa, ceilalţi, la calculator, vor răspunde unor întrebări, pentru a verifica în ce măsură s-au familiarizat cu ideile şi personajele din poveste. Lucrând astfel, activitatea este mai plăcută pentru copii, iar pentru educatoare, mult mai uşor de verificat rezultatele. După rezolvarea testului, copiii de la calculator vor rezolva fişa matematică, iar ceilalţi, testul de la calculator.

În concluzie, metoda instruirii asistate de calculator oferă accesul comod şi eficient la informaţiile şi cunoştinţele cele mai noi, este o metodă nouă şi eficientă de predare-învăţare-evaluare a cunoştinţelor şi de formare permanentă.

Unele reprezentări pot fi reproduse doar prin intermediul calculatorului, care oferă metode şi tehnici privind grafica, animaţia, sunetul. De exemplu, evoluţia unor fenomene fizice, chimice, biologice, etc., care se desfăşoară dinamic, nu pot fi reprezentate sau studiate, decât folosind calculatorul.

Bibliografie:

- Marin Manolescu, „Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică”, Ed. Credis, 2004.
- Revista de pedagogie, nr. 1-2, „Informatizarea învăţământului”, Institutul de Stiinte ale Educatiei, 1994.
- S.M. Cioflica, B. Iliescu, „Prietenul meu, calculatorul”, (Ghid de utilizare pentru preşcolari), Ed. Tehno-Art, Petroşani, 2003.
- http://www.unibuc.ro/eBooks/informatica.htm, U.B., site-ul oficial.

METODE MODERNE

Pufu Florentina
Școala Gimnazială„Nicoale Titulescu’’,Caracal,Olt

Dinamismul fără precedent al timpului istoric actual impune reformarea procesului educaţional, avansează cerinţe noi faţă de formarea personalităţii umane, lansează învăţarea de tip novator în urma căreia tineretul să dea dovadă de iniţiativă, independenţă în gândire şi acţiune, priceperi de colaborare în grup, capacitate de a lua decizii, de a obţine şi a utiliza informaţia, de a-şi planifica acţiunile, de a se autoinstrui şi de a participa la o instruire reciprocă, de a se autoevalua şi de a evalua munca colegilor .

În epoca contemporană este nevoie de un om nou, cu o gândire creatoare, inovatoare, un explorator îndrăzneţ . Apare deci necesitatea modernizării învăţământului prin aşezarea pe primul loc a dezvoltării capacităţilor intelectuale ale elevilor şi priceperii de a le utiliza în mod creator .

Analizată în întreaga ei complexitate şi întindere, activitatea instructiv –educativă reprezintă un ansamblu de acţiuni interdependente subordonate atingerii unor finalităţi generale ale învăţământului. Luată de sine stătător, fiecare acţiune are raţiunea ei proprie; fiecare serveşte atingerii unui scop parţial sau intermediar ce mijloceşte realizarea unuia mai general sau mai depărtat . Dar o acţiune este alcătuită din mai multe operaţii care nu au un scop propriu, ci servesc atingerii scopului nemijlocit al acţiunii din care fac parte .

Din punct de vedere executiv, operaţiei îi corespunde un procedeu, acţiunii o anumită metodă, iar activităţii o metodologie. Fiecare acţiune îşi are propria tehnică de execuţie ; fiecare acţiune include cu necesitate, în structura ei funcţională o modalitate practică de realizare a acesteia ; un mod specific de a duce la bun sfârşit respectiva acţiune; un fel anume de a proceda . Adică –o metodă , înţeleasă ca purtătoare a acţiunii, explicată procedura, drept ceva care intervine în selecţia cunoştinţelor, în organizarea şi implementarea pedagogică a acestora .

Conţinutul noţiunii de metodă include patru indicatori care - i definesc traiectoria : punctul de plecare (obiectivele de atins sau rezultatele aşteptate); punctul de sosire (obiectivele atinse sau rezultatele realmente obţinute, identice cu cele propuse); subiectul acţiunii şi obiectivul asupra căruia se răsfrânge acţiunea - care poate fi materia sau conţinutul de învăţat .

Metoda se afirmă ca element de optimizare a organizării acţiunii instructive, întrucât arată cum anume trebuie să se procedeze, cum să se predea şi cum să se înveţe, cum să învăţăm pe alţii să înveţe .

Pentru cadrul didactic, metoda rămâne componenta cea mai intim legată de exercitarea funcţiilor ce-i revin, de revelarea personalităţii sale . În mâinile lui metoda devine instrument de organizare a „câmpului complex ”al actului pedagogic. Aplicând o metodă sau alta, el întinde o punte de legătură între sine şi elevii cu care lucrează; prin intermediul metodei intră în dialog, stabileşte un anumit de relaţii cu aceştia, relaţii care influenţează întotdeauna natura şi efectele învăţării . Depinde de metoda şi tactul său pentru a crea acea interacţiune favorabilă îndeplinirii optime a sarcinilor propuse. În ansamblu, metodele devin o cale de aplicare creatoare a programelor de învăţământ în funcţie de particularităţile specifice celor care le însuşesc .

Pornind la ideea că învăţământul activ se realizează cu ajutorul metodelor active, se impune diminuarea ponderii activităţilor care limitează activizarea şi extinderea utilizării metodelor moderne, active, care dezvoltă gândirea, capacitatea de investigaţie a elevilor, precum şi participarea lor la însuşirea cunoştinţelor, la munca independentă, deprinderea de a aplica în practică cele însuşite.

În ultimii ani, în urma unor cercetări care au pus în evidenţă superioritatea metodelor activ-participative în raport cu cele expozitive care îl transformau pe elev într-un receptor pasiv, s-a demonstrat că aceste metode şi procedee interactive îl determină pe elev să se implice activ în redescoperirea cunoştinţelor, să analizeze, să compare, să argumenteze, să rezolve situaţii problematice.

Procesul de reevaluare şi de restructurare a metodologiei didactice nu presupune abandonarea metodelor clasice, ci îmbinarea, optimizarea şi revizuirea acestora, într-un spirit modern, în vederea realizării obiectivelor preconizate de reforma şcolară .

În condiţiile în care şcoala contemporană deplasează accentul de pe memorarea unui volum de cunoştinţe pe dezvoltarea gândirii creator, pe însuşirea metodelor şi tehnicilor muncii intelectuale, pe dobândirea deprinderilor de muncă independentă, elevul devine participant la propria formare iar învăţătorul se situează pe o nouă poziţie aceea de îndrumător al elevului.

Faptul că învăţarea participativ – creativă a devenit problema centrală a didacticii moderne, a dat naştere la numeroase căutări în vederea descoperirii modalităţilor eficiente de educare a elevilor în spiritul unei atitudini conştiente şi active, care să-i antreneze permanent pe elevi la un efort mintal susţinut şi să-i înarmeze cu capacităţile necesare unei activităţi de învăţare productivă care să solicite intens operaţiile gândirii logice .

Punctul de plecare şi de sosire al oricărui demers pedagogic este copilul. El este fantezie şi mobilitate, noutate şi surpriză. Elevul nu-şi dezvoltă priceperi şi deprinderi dacă nu este antrenat sistematic în activitatea de învăţare. Pentru a reuşi într-o lume în continuă schimbare, copiii au nevoie de un mare bagaj de cunoştinţe, au nevoie să selecteze şi să prelucreze informaţiile în mod eficient, să integreze cunoştinţele noi în sistemul celor deja existente.

Metodele ajută elevii să-şi formeze personalitatea, să se cunoască, să - şi descopere stilul propriu de gândire şi acţiune, să şi - l modeleze .

Simpla alegere a metodei nu este suficientă; ea trebuie adaptată de fiecare dată, ceea ce presupune o anumită putere de imaginaţie, supleţe, adecvare. Alegerea metodelor cele mai eficiente pentru o anumită activitate didactică e, în exclusivitate, rezultatul deciziei cadrului didactic; în luarea acestei decizii el trebuie să ţină seama de: obiectivele urmărite în cadrul lecţiei, specificul conţinutului de învăţat, particularităţile elevilor, propriile competenţe pedagogice şi metodice. O metodă care nu este inspirată din logica intrinsecă a disciplinei care se predă sau care nu derivă din conţinutul intern al lecţiei, se transformă cu uşurinţă într-un artificiu, devine o procedură exterioară materialului de studiat şi lipsită de eficienţă.

Învăţământul modern promovează studiul activ, învăţarea bazată pe investigaţia directă a realităţii şi elaborarea cunoştinţelor prin efort propriu. O lecţie activă se sprijină pe metode şi procedee active, fructificând nevoia spontană de activitate a copilului, pe care îl eliberează de constrângere şi îl asociază la propria lui formare.

APLICAȚII PRACTICE MULTIDISCIPLINARE ÎN ACTIVITĂȚI DE INTEROGARE ȘI ÎNVĂȚARE PRIN DESCOPERIRE

Negrea Paula- profesor psihopedagog
Scoala Profesională Specială „SAMUS'' Cluj Napoca

Predarea prin interogare tematică, încurajează o concentrare asupra unei investigații pe baza de anchete, angajează explorarea directă cu opere de artă, spre deosebire de utilizarea opere de artă ca ilustrații.Temele propuse trebuie sa se concentreze pe investigare, să creeze un cadru unificator, în care puteți include mai multe resurse, opere de artă și artiști.

O mulțime de proiecte pot oferi oportunitați de a învăța ceva despre o zonă sau un interes de care nu știai prea multe indiferent dacă este abstract ,filozofic sau pragmatic.

Aceste activități utilizează motivația nonverbală, cum ar fi gust, atingere, miros, sunete, jocuri de rol (psihodrama, joaca cu acțiune): Cercetarea nu înseamnă doar realizarea de proiecte ci presupune o metodă de a gândi și de a face, bazată pe disciplină. **Exemplu:** *Proiecția unei "imagini –problemă" dintr-o opera de artă si nu numai , pentru a formula propriile concluzii (Frida Kalo)- implică:* analiza, rezolvare de probleme, invățarea prin descoperire, creativitatea, colaborarea în clasă și în afara clasei, abordarea problemelor și a controverselor din lumea reală

Exemplu: Tema: "Idetitate"- Transmiterea tradițiilor si conservarea culturală - arta aborigenă

Întrebări: De ce este păstrarea tradițiilor și a valorilor culturale sunt importante pentru o comunitate? Ce dovezi am că arta aborigenă cu valorile ei culturale ajung la mine?Ce tradiții sarbătorești in cultura ta? Cum sunt promovate si conservate? Dar în familia ta?

Exemple de exerciții: *. Generez o listă de cuvinte descriptive, vizual, apoi selectăm exemple conectandu-ne cu diverse opere de artă sau curente artistice./Fii un personaj al unei perioade artistice, și scrie o naratiune (ex Van Gogh- impresionism). /Trimite o ilustrată unor prieteni, in care să descrii spatii sau locuri dintr-o operă de artă (ex.Parcul Guel- Gaudi-stilul artistului).*

Exemplu:"Săptămâna științelor"- corelarea științelor cu arta vizuală: **cu predarea orelor de geografia**

Tema 1: " Roci vulcanice"- clasa a V-a

- Ce tipuri de roci cunoaștem? Din ce sunt compuse pietrele?
- Cu ce structuri le putem asocia? Cum au apărut? Care este spațiul afferent?
- Care este importanța rocilor și mineralelor în diversele activități ale omului?

Discuții: Asociere cu opera lui Gaudi, studiile personale, localizare Barcelona, prezentare Sagrada Familia, explorare interior si exterior (tururi virtuale)

Tema 2: " Locuri pe glob, alegeri pentru vacanța ideală"-Care este cel mai interesant loc vizitat? Câți km te-au despărțit de tara noastră? Unde te-ai pozitionat pe hartă? (lucrul cu harta) Ce tip de clima avea/ are țara respectivă? Care au fost elementele de flora și fauna?

Cu Istoria : Tema- " Coloseum"- Istoria Romei – Clasa a VII-a

- Cum a aparut Colosseumul? Cum a fost construit? Cum era organizat? Unde era pozitionat împaratul? Etc

Cu Muzica- art terapie prin muzică , forme și culoare **Temă:** Portret Mozart-clasa a V-a

- Recunoaștere de simfonii/ Identificarea originii (Austria-Salsburg- casa memorial)/ Informatii particulare despre artist/Când a compus prima lui simfonie?/ De ce purtau peruci ?/ Cine i-a inspirat traseul musical?/Care a fost perioada lui de glorie?/Unde își sustinea concertele?/Ce simfonie ți se pare cea mai frumoasă?Câte piese a compus și pentru ce instrumente?

Cu matematica:- Geometria naturii

1.https://matematicasiteologie.wordpress.com/2013/08/30/geometria-naturii/

2. https://www.youtube.com/watch?v=0hvD5kLqjuw

3.https://matematicasiteologie.wordpress.com/2012/09/19/sirul-lui-fibonacci-una-din-cheile-de-acces-la-codul-sursa-al-creatiei-lui-dumnezeu/

Exercițiu: Labirint sensorial: Elevii sunt împărțiți în perechi.Unul dintre ei este legat la ochi și celelalt îl ghidează, în jurul oferindu-i / ei cât mai multe experiențe senzoriale posibil: auditiv, olfactiv, tactil. Ceea ce a perceput cel legat la ochi, desenează colegul care i-a oferit ghidaj.Rolurile se schimbă după o perioadă de timp (de exemplu, 5 min). Rezultă in final o lucrare cu “obiecte “ desenate suprapuse.Se lasă timp pentru reflecție după activitatea, perechile discută împreună timp de 4 min.

Exercițiu: Cartea vieții: Scrieți un titlu pentru o carte despre propriile experiente de viață, cu mai multe capitol(professor și elev) Elevii citesc cu voce tare, unul câte unul din titlu și capitolele și titlurile lor **;**Cereți elevilor să schițeze unul dintre capitol din cartea lor, de viață Provocarea este de a merge în față, a expune schița și a da detalii despre conținutul ei timp de 1-2 minute despre acel capitol special ales. Fă olistă cu studenții care doresc să vorbească și apoi începe cu ultimul de pe listă, în mod crescător.Cereți elevilor să scrie "cadouri" mici, feedback-ul pentru cei care vorbesc în față, unul câte unul, pe post-it. La final, ei dau post-it-uri motivaționale..

Discursul cu mâinile-Se lucrează în perechi : unul este vocea, cealalt mâinile. Unul dintre ei vorbește (joc de rol-ex.Picasso) și ține mâinile la spate, în timp ce cealalt alunecă doar / mâinile sale în față, mimeaza cu mâinile celuilalt în față. Discursul poate fi despre orice vorbitorul alege și poate fi dinamic,interpretul se deplasează în jurul camerei.

Exercițiu : Fiecare elev primește o bucată de hârtie pe care el / ea scrie o temă în conexiune cu materia.Temele se adună la un loc. Apoi, fiecare elev extrage o temă, pe care trebuie să o dezvolte cu detalii timp de 2 min(“Ce aș face eu”). Descrierea trebuie să fie căt mai interesantă pentru că profesorul și ceilalți colegi îi validează originalitatea și creativitatea.

Exercițiu: Imprima pe o hârtie A3 o imagine mică în partea de sus a paginii (înălțimea de 10 cm) Pune elevii în grupuri de 4 membri. Dați fiecărui elev o hârtie imprimată de genul asta (o imagine diferită pe fiecare).Elevii descriu în cuvinte imaginea, chiar sub ea. Apoi ei ori hârtia, care acoperă imaginea, și treci pe hârtie mare. Următorul elev ia hârtia, citește descrierea și creează un desen pe baza descrierii scrise. Următorul termen scrie din nou o descriere și așa mai departe, până când fiecare elev are șansa de a interacționa cu toate documentele tipărite în grupul lor.

Exercițiu: “Fii cu ochii mei” : Elevii sunt puși să lucreze în perechi.Unul dintre ei primește o imagine cu o opera de artă-poate fi personaj, peisaj, compozitii diverse .Elevul descrie oral imaginea în mod continuu, fără nici o oprire timp de 2 minute**.**După aceasta, elevul arată imaginea celuilalt pentru a discuta împreună (dezvolta limbajul specific, capacitățile mnezice, atenția și concentrarea).Apoi, al doilea elev primește o imagine și activitatea se desfășoară în același mod ca și pentru prima.

Exercițiu: Feedback-ul cu zaruri: utilizați un zar mare, stabilind pe fiecare față de la 1 la 5, părți de pornire ale frazei (ceea ce mi-a placut cel mai mult a fost de ex pt 1 ..., am învățat (2)...., m-a surprins….(3)..etc) În funcție de numărul la care se oprește zarul, elevul folosește partea de pornire a sentinței corespunzătoare acestuia. Numărul 6 vorbește liber.

Prin selectarea, proiectarea și planificarea sarcinilor de învățare, punând întrebări de sondaj, obsrvăm elevii în activitate, identificaăm concepțiile greșite și planificăm experiențele de învățare viitoare.

Procesul de învățare prin cercetare, folosirea strategiilor de dezvoltare a proceselor cognitive se impune a fi practicată și dezvoltată continuu, dat fiind faptul ca ne confruntăm cu generații obișnuite cu ghidurile , video ("tutoriale") pe YouTube, autodidacţi în tot ceea ce priveşte domeniul high-tech și care integrează autoînvățarea permanent, este nevoie ca demersul unei lecții care vizează învățarea, să aducă în mod real provocări și contribuții extrem de incitante și surprinzătoare.

Bibliografie:

Nisbet,J.and Schucksmith,J(1996)Learning Strategies, London Routledge,Jana Kirchner, Andrew McMichael - Inquiry-Based Lessons in U.S. History: Decoding the Past

Jaques, D. and Salmon, G. (2007) Learning in groups: a handbook for face-to-face and online environments (4th Edition), Routledge.

Kahn, P. and O'Rourke, K. (2004) Guide to Enquiry-Based Learning, University of Manchester.

Lambros, A. (2002) Problem-based learning in K-8 classrooms: A Teacher's Guide to Implementation, Corwin Press.

Schwartz, P., Mennin, S. and Webb, G. (eds) (2001) Problem-based learning: case studies, experience and practice, Routledge.

Geoff Petty (2007), Profesorul azi, metode moderne de predare, Atelier didactic

SUCCESUL ȘI INSUCCESUL ÎN ACTIVITĂȚILE DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

PROF. BUJIN CORNELIA
COL. Naț. DE ARTE “REGINA MARIA”
CONSTANȚA
PROF. BUJIN CRISTINA IOANA
C.S.Ș NR.1 CONSTANȚA

„ Singurul mod rezonabil de a educa este acela de a fi o pildă de urmat.” (Einstein)

În procesul instructiv-educativ, cadrul didactic constituie figura centrală pentru elevi. Influența educativă exercitată de cadrul didactic stabilită în funcție de norme pedagogice și reglementări școlare, implică un raport profesor –clasă și un tip specific de comportament al acestuia. Dacă scopul este acela ca elevii să obțină performanțe ridicate, atunci planificarea și pregătirea adecvate sunt necesare indiferent de stilul de predare.

Rezultatele activității de învățare depind în mare măsură de existența unor motive care să orienteze și să susțină activitatea elevilor. Acestea pot fi generale sau speciale, îndepărtate sau apropiate,elementare sau superioare. De exemplu,elevul învață din dorința de a înțelege fenomenele din realitatea înconjurătoare,pentru că progresul la învățătură îi dă o anumită satisfacție,din dorința de a fi bine pregătit într-o profesiune etc.;sau numai pentru că vrea să obțină o notă bună,să promoveze clasa,să fie lăudat, să ocupe un loc de frunte într-o competiție etc.

Observațiile pe care le-am efectuat pe parcursul unui an școlar m-au convins asupra faptului că cele mai bune rezultate le obțin elevii la care activitatea se bazează pe o motivație profundă. Dintre motivele directe am remarcat satisfacția produsă de activitățile corporale și stările afective pozitive;satisfacția estetică produsă de frumusețea diferitelor mișcări;tendința de a se manifesta curajos și hotărât în timpul exercițiilor fizice dificile;dorința de a obține performanțe de valoare; dorința de a câștiga întrecerea;Alte motivații au fost:tendința de a deveni puternic și sănătos; tendința de a se pregăti pentru o profesiune cu ajutorul activităților corporale, dobândind dezvoltare fizică, calități motrice, capacitate de muncă;sentimentul datoriei, necesitatea de a respecta cerințele;înțelegerea importanței a activităților corporale.

În activitatea de pregătire a elevului o importanță deosebită este prezența scopului pe care îl urmărește ,deoarece el apreciază succesele și insuccesele în funcție de aspirații și năzuințe.

Succesul a fost definit în diferite feluri, în funcție de perspectiva din care a fost privit sau după accentul care a fost pus pe diferite elemente, ca izbândă, recompensă, răspuns favorabil față de o activitate desfășurată. Succesul este realizarea unei acțiuni la un nivel calitativ superior, recunoașterea îndeplinirii reușite a unei acțiuni.

Succesul poate fi privit ca o latură a manifestărilor individuale, ca o expresie a relațiilor sociale, ca o dovadă a temeiniciei asimilării unor cunoștințe și procedee de lucru , ca un rezultat al străduințelor individului de a se afirma.

Ca fenomen pedagogic succesul poate fi privit sub o triplă semnificație:indicator al unor aptitudini, element motivațional și expresie a atitudinii față de muncă.

Pentru a putea ajuta elevul să obțină succese, profesorul trebuie să-l cunoască bine, să întrezărească perspectivele de viitor, să-l determine să facă eforturi în direcția aptitudinilor, să-l îndrume și încurajeze.

Cunoașterea relației dialectice dintre succes și insucces și dintre succes și cauzele care l-au determinat prezintă o importanță deosebită pentru munca educativă. Bucuria pe care ți-o dă constatarea că în muncă și prin muncă te realizezi, că îți poți valorifica toate capacitățile, sentimentul că ai devenit util, nu pot fi egalate.

Atenția trebuie îndreptată și asupra insuccesului care,repetat des sau în forme mai grave poate acționa negativ, defavorabil, demoralizându-l și descurajându-l pe elev. Dacă succesul stimulează efortul, insuccesul, deși cere și el efort, nu-l stimulează decât în anumite cazuri. A tempera efectele negative ale insuccesului și a-i menține elevului capacitatea de acțiune , presupune măiestrie pedagogică. Aceasta permite profesorului să îmbine și să dozeze just efortul școlarului cu succesele obținute, în așa fel încât insuccesele să nu-l facă să renunțe, să abandoneze perspectiva.

Insuccesul poate fi determinat și de constrângerea elevului de a efectua sarcini școlare sub amenințarea cu sancțiuni,ceea ce reprezintă motivația exterioară.

Abuzul de constrângere prin metode didactice autoritare creează o situație falsă de succes ,fără a garanta formarea capacităților operaționale ale gândirii,care facilitează transferul și valorificarea independentă a achizițiilor cognitive.

Tratarea diferențiată a elevilor este o măsura eficientă în procesul formării lor , în timp menținerea conformării la niște cerințe cărora nu le pot face față,duce la dezarmarea acestora și la instalarea neîncrederii în forțele proprii.

Prevenirea rămânerii în urma la învățătură și recuperarea elevilor mai puțin dotați fizic și motric trebuie înțelese în corelație complexă cu conținutul, metodele și formele de organizare a activității , cu pregătirea și măiestria pedagogică a profesorului.

Eșecul școlar în general este un fenomen individual ,cauzat în principal de un potențial motric, intelectual și moral deficitar,manifestat printr-o slabă mobilizare a elevului pentru învingerea și depășirea greutăților .Uneori poate fi determinat de atitudinea necorespunzătoare a elevului față de obligațiile sale, de lipsa de interes și de indiferență .Atitudinea elevului față de școală și învățătură ,perspectivele și năzuințele sale sunt condiții ale învățării și cauze ale succesului sau insuccesului.

Cauzele insucceselor rezidă ,în primul rând ,în neînțelegerea unor probleme cheie,fără de care nu se pot asigura progresele ulterioare în procesul învățării.

În desfășurarea lecției, profesorul trebuie să sesizeze și să evidențieze momentele în care trebuie să se producă înțelegerea,creându-le elevilor o stare de maxima tensiune. În caz contrar apar discontinuități în cunoaștere și învățare, provocând elevilor comportamente inhibitorii, atitudini de descurajare,lipsa de motivație și,în final rămânerea în urmă ,sursa care alimentează eșecurile școlare.

Principala dificultate în învățarea actelor motrice o constituie faptul că nu se realizează întotdeauna și complet transmiterea excitanților din primul sistem de semnalizare la cel de al doilea sistem și invers ,prejudiciind legătura între treapta logica a cunoașterii, între treapta logica a cunoașterii, între concret și abstract. Elevul execută mișcarea,dar n-o poate explica sau, dimpotrivă ,o explică,dar nu poate să o execute.

Analiza conținutului psihologic al dificultăților pe care le întâmpină elevii în lecțiile de educație fizică ridică probleme de ordin pedagogico-metodic,a căror rezolvare ajută la stabilirea modalității metodice de înlăturare a lor.

În sondajele efectuate elevii enumeră mai frecvent următoarele cauze ale rămânerii în urmă:

Ø Necunoașterea și neînțelegerea mișcării. Ei declară că greșesc atunci când nu au cunoștințe despre mișcare ,fie că acestea se refera la o anumita mișcare ,fie ca sunt cunoștințe generale (reguli,legi,principii,etc) Uneori elevii greșesc deși și-au însușit

cunoștințele,dar numai parțial ,incomplet sau chiar eronat. Ei nu se gândesc la ceea ce au de executat,nu se concentrează asupra execuției,nu și-au întipărit bine în minte mișcarea, o executa fără să se controleze.

Ø Lipsa calităților și aptitudinilor motrice îi pune pe mulți elevi în imposibilitatea de a nu executa mișcarea,fie datorită nivelului slab de dezvoltare fizică(constituție, deficiențe fizice, obezitate, fie ca urmare a unui bagaj motric insuficient,deprinderi motrice greșite.

Ø Lipsa interesului pentru activitățile corporale care se concretizează în frecvență neregulată ,neatenție ,grabă. pasivitate , indisciplină au la bază stări afective negative, defavorabile unei participări conștiente și active.

Ø Lipsa calităților moral –volitive determină ca o serie de exerciții mai complexe din gimnastică și atletism să li se pară elevilor inaccesibile. Când lipsesc calitățile de voință,ca stăpânirea de sine, hotărârea, perseverența elevii demobilizează în fața dificultăților, devin pasivi.

Perfecționarea procedeelor și metodelor de predare-învățare este cea care contribuie substanțial la prevenirea insuccesului. Foarte eficace sunt:

- Ø observațiile și indicațiile referitoare la greșelile principale care afectează mecanismul de bază al mișcării;
- Ø observațiile și indicațiile individuale;
- Ø repetarea demonstrației în ritm mai lent,accentuând detaliile, descompunând mișcarea;
- Ø introducerea unor exerciții ajutătoare sau pregătitoare care ușurează execuția;
- Ø respectarea indicațiilor și a observațiilor generale sau individuale;
- Ø autoobservare și autocontrol, având la bază realizarea actului ideomotor. Elevul își reprezintă mișcarea și o repetă mintal și motric.

Sporind atractivitatea lecțiilor, prin desfășurarea de activități sub formă de joc și de întrecere, am convingerea că orice temă din programa școlară poate fi realizată printr-o temeinică pregătire pentru a alege jocurile și formele de organizare cele mai adecvate condițiilor concrete. Realizând evaluarea în funcție de participarea efectivă, interes și sănătate se pot obține succese ,contribuind astfel și la dezvoltarea gândirii lor creatoare, a imaginației și inițiativei.

Bibliografie:

Cucoș C., Pedagogie, Iași, Editura Polirom, 1996;

Ardelean, Tiberiu, Particularitățile dezvoltării calităților motrice**,** Note de curs, București, Edit. ANEFS, 1982.

Georgescu Fl., Cultura fizica-fenomen social. *Bucure*sti, Edit.Tritonic, 1998

Neculea A și Cozma T.(coord.), Psihopedagogie, Iași, Editura Spiru Haret, 1994

CREATIVITATE ŞI INOVAŢIE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL CONTEMPORAN ROMÂNESC

prof. înv preșc. Dimancea Irina
Grădinita Alexandrina Simionescu Ghica Târgoviște

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă. Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evident. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale. Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Creativitatea este o capacitate mai complexă. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o *motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit.* Şi cum noutatea, azi nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este *voinţa, perseverenţa* în a face numeroase încercări şi verificări.

Munca de creaţie parcurge mai multe etape:

- Perioada de ***preparare*** când se adună informaţii, se fac observaţii, se delimitează scopul sau problema, se schiţează o ipotecă sau un proiect general.
- ***Incubaţia*** este timpul încercărilor sterile, când nu se găseşte soluţia, incubaţia poate dura foarte mult, ani de zile!
- ***Iluminarea*** este momentul fericit când apare soluţia, se vorbeşte de intuiţie adică o cunoaştere sintetică, integrală a demonstraţiei care elucidează toate aspectele problemei
- ***Verificarea*** este necesară pentru a elimine eventualele erori sau lacune

Metode pentru stimularea creativităţii

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare şi susţinere), antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului creator. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere întregul sistem al condiţiilor sau factorilor favorizanţi afirmării şi dezvoltării creativităţii.

Cea mai răspândită metodă este aşa numitul ***brainstorming*** (asaltul de idei), când un grup de 10-12 persoane îşi exprimă pe rând şi în mod liber tot ce le vine în minte în relaţie cu o anumită problemă propusă. Alţi specialişti analizează apoi ce sugestii benefice poate oferi una sau alta din ideile exprimate.

Se fac următoarele recomandări privind activitatea grupului de brainstoring:

- evitarea oricărei critici în emiterea ideilor noi;
- acceptarea oricăror idei prin eliberarea de frânele posibile ale autocontrolului inhibitiv sau ale evaluării care poate bloca ritmul căutărilor noi;
- extinderea cât mai mare a numărului de idei pentru a amplifica astfel şansele de apariţie a soluţiilor noi şi valoroase;

- valorificarea constructivă a ideilor altora prin reformularea şi combinarea originală a lor, pentru sporirea disponibilităţii creatoare a grupului.

După desfăşurarea şedinţei, ideile, care au fost consemnate cu fidelitate, se supun unei analize critice în vederea găsirii soluţiei adecvate la problema pusă. Strategiile „asaltului de idei” pot fi adaptate cu prudenţă în anumite forme de desfăşurare creativă a activităţilor instructiv-educative şcolare.

O altă metodă asociativă este şi ***sinectica*** În acest caz, se caută metafore, comparaţii, în relaţie cu dificultatea aflată în discuţie. Apoi aceleaşi persoane descifrează consecinţele imaginilor evocate.

Metoda 6-3-5-este vorba de împărţirea unei adunări în grupuri de 6 persoane, în care fiecare propune trei idei într-un timp maxim de 5 minute. Primul grup discută problema şi, pe o fişă sunt trecute trei idei, fiecare fiind capul unei coloane ce se va completa de către celelalte grupuri. După 5 minute, fişa este trecută unui alt grup care adaugă alte trei idei în coloane, sub celelalte ş.a.m.d. până ce fiecare fişă trece pe la toate grupurile. Conducătorul strânge foile, le citeşte în faţa tuturor şi se discută pentru a se hotărî care din propuneri să fie însuşită.

Pshilips 6-6 este tot o metodă menită să consulte un număr mare de persoane. Această mulţime se grupează în câte 6 persoane, urmând a discuta problema timp de 6 minute. Mai întâi animatorul explică metoda şi avantajul ei, apoi expune problema. Se urmăreşte ca grupurile să fie cât mai eterogene. Fiecare îşi alege un coordonator şi se discută timp de 6 minute. La urmă, fiecare grup îşi anunţă părerea. Urmează o discuţie generală, după care se trage concluzia. În felul acesta, într-un timp scurt, se consultă opinia multora: 4-5 minute organizarea, 6 minute discuţia în colectiv, 2 minute raportează rezultatul fiecare; dacă sunt 10 grupe = 20 minute. Deci avem circa 30 minute. Discuţia finală poate dura 30 minute, deci în circa o oră se pot rezuma părerile a 60 de persoane. Când e vorba de o problemă complexă, se pot organiza grupuri de 4 membri, având la dispoziţie 15 minute.

Discuţia panel. Termenul *panel* în engleză „juraţi”. Şi în acest caz este vorba de participarea unor colectivităţi mai mari. Discuţia propriu-zisă se desfăşoară într-un grup restrâns („juraţii”), e format din persoane competente în domeniul respectiv. Ceilalţi pot fi zeci de persoane – ascultă în tăcere ceea ce se discută. Aceştia pot intervenii prin biletele transmise „juraţilor”. Uneori biletele sunt de hârtie colorată: cele albastre conţin întrebări, cele albe – sugestii, cele roşii – păreri personale. Mesajele sunt primite de unul din membrii participanţi la dezbatere, care introduce în discuţie conţinutul unui bilet atunci când se iveşte un moment prielnic (i se spune „injectorul de mesaje”). Discuţia este condusă de un „animator”. La urmă persoanele din sală pot interveni şi în mod direct, prin viu grai. În încheiere, animatorul face o sinteză şi trage concluzii.

Bibliografie:

Cucoş Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iasi, 2008;
Maria Gârboveanu – Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981;
Sorin Cristea – Dicţionar de termeni pedagogici, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998.

ROLUL RELAȚIILOR PUBLICE ÎN PROMOVAREA IMAGINII DE SUCCES A ȘCOLII

Prof. Nedelea Elena – Simona
Școala Gimnazială Mihai Eminescu, Costinești, jud. Constanța

Premisa abordării relațiilor publice din perspectiva rolului acestora în promovarea imaginii de succes este considerarea organizației școlare ca instituţie fundamentală a spaţiului public din orice societate. Școala a avut un rol decisiv în dezvoltarea societăţii româneşti moderne. Instituţiile şcolare au îndeplinit roluri şi funcţii multiple într-o societate în care modernitatea este tendenţială şi nu structurală. Această poziţie îi dă autoritate şcolii dar, paradoxal, şi o anumită fragilitate în spaţiul public actual din cauza interferării multor instanţe de socializare, iar unele dintre ele îşi arogă misiunea preluării unora dintre competenţele ce aparţineau altădată exclusiv învăţământului. Imaginea unei şcoli este ansamblul reprezentărilor care îi sunt asociate unei identităţi specifice de către toţi actorii implicaţi în activităţile şcolare - profesori, elevi, părinţi, autorităţi, mass media – generic intitulaţi *publicuri*, adică acea categorie a populației preocupată de o anumită problemă din viața școlii. În raport cu publicurile–țintă, imaginea școlii devine un complex constituit din istoria organizației școlare, calitatea ofertei educative, performanțele sale și stabilitatea instituțională, așadar, prestigiul în comunitate. La toate acestea se adaugă competența comunicațională, ca parte integrantă a managementului educațional.

În conturarea unei strategii de optimizare a imaginii unei şcoli, se ţine cont în primul rând de obiectivele instituţiei şcolare, dar şi de orizontul de aşteptare al comunităţii. Factorul principal în crearea imaginii şcolii îl reprezintă calitatea procesului instructiv şi educativ asociată cu calitatea cadrelor didactice. Trebuie făcută diferenţa dintre imaginea proiectată şi imaginea reală. Prima este imaginea pe care managementul şcolii doreşte să o promoveze în interiorul și în exteriorul său, pe baza propriilor standarde şi interese, care pot intra în contradicţie cu imaginea reală. Utilizatorii care vor să beneficieze de serviciile oferite de şcoală se ghidează în opţiunile lor după această imagine propusă de şcoală, dar se pot confrunta cu dificultăţi reale în momentul când cunosc imaginea reală a şcolii**.** Imaginea reală a unei şcoli este cel mai bine promovată prin acţiunile desfăşurate, în contextul domeniului de activitate.

Calitatea procesului educaţional depinde de factorul uman, atât de cadrele didactice, elevi şi orice alte persoane care lucrează în şcoală, toate acestea influenţând imaginea pe care beneficiarii serviciilor şcolii şi-o formează despre activităţile organizaţiei şcolare. Astăzi şcolile sunt nevoite să intre în competiţie între ele, pe baza identificării imaginii lor publice de către utilizatorii serviciilor lor. Locul central în actul de construire a imaginii unei şcoli este conferit de *calitatea tuturor proceselor instructive şi educative care au loc în şcoală, calitate regăsită în nivelul de satisfacţie al beneficiarilor: elevi, părinţi, comunitate faţă de serviciile oferite de şcoală.* Un rol fundamental îl au formatorii de imagine a şcolii. Cărui principiu se supune consilierul de imagine? Principiului formativ al şcolii sau celui al unei imagini dezirabile în spaţiul public? În şcoli consilierul de imagine nu are un status social inclus în organigramă. El este numit de conducerea şcolii din rândul profesorilor, fiind de multe ori un act de atribuire a unei sarcini pentru care persoana desemnată nu are competenţele profesionale ce derivă din ocupaţia de consilier. Rolurile exercitate de consilier nu sunt cunoscute, de cele mai multe ori, nici de cel care ocupă această poziţie, nici de conducerea şcolilor. Adeseori un consilier dintr-o şcoală desemnat de conducerea şcolii cu imaginea se confruntă cu situația de a întocmi un portofoliu, fără ca acesta să cunoască ce trebuie să conţină sau ce trebuie să facă un consilier de imagine, care îi sunt atribuţiile și ce ar trebui să aibă la dosar. Să adăugăm că în fiecare judeţ un reprezentant la nivelul Inspectoratului Şcolar Judeţean se ocupă de imagine - relaţii publice, relaţia cu presa, promovarea imaginii instituţiilor de învăţământ. Strategia de promovare a imaginii şcolii este elaborată de consilierul de imagine al unităţii şcolare.

Imaginea şcolii este diferită de cea a unui produs strict comercial. Şcoala reprezintă instituţia specializată în realizarea activităţii de educaţie şi instrucţie conform obiectivelor societăţii stabilite în politici de învăţământ. Societatea constituie un mediu educogen şi din această poziţie se cuvine a sublinia permanent că şcoala este doar unul dintre factorii de socializare şi o instituţie de instruire şi educaţie. Responsabilitatea pentru conduita unui elev cade în seama tuturor instanţelor de socializare: familie, vecinătate, biserică, mass - media. Personalitatea sau unicitatea unei organizaţii[42] se defineşte plecând de la doi poli de referinţă: cultura organizaţională şi imaginea publică. Termenul de imagine publică reprezintă conceptul generic care înglobează ansamblul de manifestări referitoare la imagine. Cele două interacţionează şi se completează. Imaginea publică este mai vizibilă decât cultura organizaţională deoarece se exprimă în mod manifest şi se articulează pe scena publică.

Specialistul de relații publice – numit generic Consilier de imagine - trebuie să desfășoare activități în trei domenii principale: *comunicarea (informarea) internă*, denumită astfel pentru că ea definește totalitatea activităților destinate informării publicului intern al organizației, adică a membrilor acesteia; *relațiile cu comunitatea locală,* care cuprind ansamblul activităților desfășurate nemijlocit de o organizație (în general, de reprezentanți ai acesteia) pentru a câștiga simpatia, încrederea, sprijinul vecinilor din spatiul geografic al organizației respective; *informarea publică,* (informarea prin mass-media), care cuprinde activitățile de informare a opiniei publice (cel putin, a unor categorii cât mai largi de public) prin intermediul mass-media.

Printre calitățile unui specialist PR enumerăm: să obțină și să păstreze o imagine pozitivă a organizației, să câștige încrederea publicurilor, să obțină atenția (reacția pozitivă) a presei, să influențeze atitudinile publicului față de organizație, să transmită cât mai multe materiale de PR (și cât mai de calitate), să amelioreze comunicarea în exterior și să fidelizeze publicurile externe, să identifice corect problemele de relații publice.

În considerarea rolului specialistului PR /Consilierului de imagine al organizației, s-a apreciat că acesta îndeplinește atribuții atât în ceea ce privește comunicarea inter-sistemică, cât și cea intra-sistemică, potrivit celor două părți pe care le cuprinde departamentul sistemic de PR: „Partea răspunzătoare de comunicarea intrasistemică de PR care se focalizează doar pe interior și pe realizarea unui climat pozitiv intrasistemic./Partea răspunzătoare de comunicarea intersistemică care se focalizează pe relația dintre sistem și mediul exterior. Această parte va cuprinde, bineînțeles, și purtătorul de cuvânt.”[43]

Atribuțiile specialistului PR /Consilierului de imagine[44] în direcția comunicării intrasistemice sunt:

1.Dezvoltă infosvice-urile (elaborează fluturașii de informare, informează membrii sistemului).

2.Informează membrii instituției cu privire aspecte interne și arhivează informațiile referitoare la interiorul sistemului.

3. Planifică desfășurarea întâlnirilor intra-sistemică (planifică diverse manifestări având la bază discuțiile și dialogul).

4.Evaluează permanent starea generală a sistemului punând aceste informații la dispoziția conducerii instituției.

5. Elaborează discursurile managerului instituției necesare oricărui tip de manifestare intrasistemică.

6. Elaborează planurile în baza cărora se vor desfășura următoarele acțiuni: conferințe cu caracter științific, simpozioane, congrese.

Atribuțiile specialistului PR /Consilierului de imagine în direcția comunicării intersistemice vizează, în primul rând, asigurarea comunicării cu mediile de informare în masă: PR-ul elaborează o bază de date care să cuprindă toate mijloacele de informare în masă la nivel local, elaborează toate materialele informative destinate mass-mediei, planifică și organizează toate

[42] Mihaela Vlăsceanu, *Organizații și comportament organizațional*, Editura Polirom, Iași, 2003, p. 131;
[43] Flavius Cătălin Rus, *Campanii și strategii de PR*, Editura Institutului European, Iași, 2009, p.29;
[44] *Fișa postului – Consilier de imagine*;

întțlnirile cu presa.[45] Totodată, acesta elaborează toate planurile și strategiile în baza cărora se menține și se dezvoltă o imagine publică pozitivă a instituției pe care o reprezintă: stabilește obiectivele și standardele la care trebuie să ajungă imaginea instituției; elaborează instrumentele necesare creșterii imaginii instituției, promovează acțiuni prin intermediul cărora se va menține și se va dezvolta imaginea organizației, evaluând și controlând permanent punerea în practică a planurilor de dezvoltare a imaginii sistemului.

De asemenea, PR-ul organizează toate evenimentele prin intermediul cărora se poate dezvolta o imagine publică pozitivă a instituției pe care o reprezintă: prezentări publice, târguri, serbări, festivități etc. și are funcție de purtător de cuvânt. În această direcție elaborează toate discursurile managerului instituției din cadrul manifestărilor ext erne, prin care acesta contribuie la dezvoltarea imaginii instituției. Tot acestuia îi revine sarcina de a menține permanent legătura dintre instituția pe care o reprezintă și alte instituții prin promovarea comunicării între acestea.[46]

Asadar, imaginea şcolii propusă pentru spaţiul public şi implicit pentru mass - media cuprinde, în mod obligatoriu, obiectivul fundamental al şcolii – instruirea şi educarea tinerilor, iar elementul decisiv în acest proces rămâne profesorul, inclusiv în contextul tehnologizării accelerate a învăţământului. Esenţa mărcii unei şcoli ce ar urma să fie promovată se defineşte prin valoarea, nivelul de pregătire şi personalitatea profesorului.

Bibliografie:

1. Gregory, Anne, *Planificarea și managementul campaniilor de relații publice*, Editura Polirom, Iași, 2009;
2. Newsom, Doug, VanSlyke turk, Judy, Kruckeberg, Dean, *Totul despre relațiile publice*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2010;
3. Oliver, Sandra, *Strategii de relații publice*, Editura Polirom, Iași, 2009;
4. Pricopie, Remus, *Relaţii publice. Evoluţii şi perspective*, Editura Tritonic, Bucureşti, 2005;
5. Rus, Flavius Cătălin, *Campanii și strategii de PR*, Editura Institutului European, Iași, 2009;
6. Vlăsceanu, Mihaela, *Organizații și comportament organizațional*, Editura Polirom, Iași, 2003.

[45] Sandra Oliver, *Strategii de relații publice*, Editura Polirom, Iași, 2009 , p. 145;
[46] *Ibidem*, pp.35-38.

Optimizarea adaptării activității didactice pe baza creativității și inovării cadrului didactic

Prof.inv.primar ADINA LEUREANU
ȘC.GIMAZIALĂ„ALEXANDRU CEL BUN”- BACĂU

Creativitatea pedagogică definește modelul calităţilor necesare educatorului/ cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ. Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social.

Una dintre componentele principale ale creativității este constituită de imaginație, dublată de o motivație puternică a individului și de un efort volitional concentrate, care presupune realizarea cu perseverență a unui număr variabil de încercări și verificări.

Școala va avea un rol important în formarea și dezvoltarea comportamentului creator al indivizilor, deorece prin ansamblul tehnici și instrumente folosite reprezintă singura instituție viabilă care poate asigura acest proces de cultivare a creativității la tineri. În efortul de a permite tinerilor dezvoltarea independenței în gândire și de exprimare se evidențiază necesitatea unui dialog activ cu familiile copiilor. Părinții trebuie să aibă convingerea că dacă intervin în mod excesiv prin tutelă și control împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei copilului, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale. În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie asigurarea mecanismelor reale prin care elevii pot dispune de instrumentele necesare manifestării creativității. Astfel, informatizarea școlilor, utilizarea softurilor educaționale devine un element important pentru a putea livra în timp real elemente originale.

Receptivitatea si curiozitatea copilului, bogăţia imaginaţiei, tendinţa sa spontana către nou, pasiunea pentru fabulaţie dorinţa lui de a realiza ceva constructiv creativ pot fi “alimentate” si împlinite efectiv pot fi puse adecvat in valoare prin solicitări si antrenamente corespunzătoare care astfel pot oferi multiple elemente pozitive in stimularea si cultivarea potenţialului creativ propriu vârstei preşcolare

Este evidentă necesitatea tratării integrate a activităţilor, în special a celor de educare a limbajului cu cunoaşterea mediului, cu educaţia pentru societate cu activităţile matematice cu educaţia muzicală, cu educaţia artistico-plastică, cu activităţile practice şi cu activităţile de educaţie fizică.

O abordare multicriterială și multidisciplinară este necesară pentru a se asigura terenul propice manifestării și creșterii creativității tinerilor. De fapt creativitatea ca însușire de bază pentru personalitatea unui individ este un adevărat motor al inovării și factorul cheie al dezvoltării personale, ocupaționale, antreprenoriale și sociale și al bunăstării tuturor indivizilor în societate.

Factorii care pot contribui la promovarea creativității și capacității de inovare pot fi sintetizați în cele ce urmează:

(a) Crearea unui mediu favorabil inovării și adaptabilității într-o lume aflată în continuă schimbare, prin toate formele de inovare, inclusiv pe plan social și antreprenorial;

(b) Deschiderea și promovarea diversității culturale drept mijloc de încurajare a comunicării interculturale și promovarea unei mai strânse legături între arte și instituții de învățământ

(c) Stimularea sensibilității estetice, a dezvoltării emoționale, a gândirii creative și intuiției la toți copii, de preferat la vârsta cea mai fragedă, inclusiv în învățământul preșcolar;

(d) promovarea unei mentalități ancorate în antreprenoriat a tinerilor,impulsionarea comunicării cu mediul de afaceri, motivarea tinerilor în direcția cultivării spiritului antreprenorial,

(e) Promovarea educării în domeniile matematic, științific și tehnologic a aptitudinilor de bază și avansate favorabile inovării tehnologice;

(f) Încurajarea deschiderii către schimbare, creativitate și rezolvarea problemelor în condiții favorabile inovării, care se pot aplica unei varietăți de context profesionale și sociale;

(g) Lărgirea accesului la o serie de forme creative de exprimare atât prin intermediul învățământului formal cât și prin activități neformale și informale pentru tineret;

(h) Sensibilizarea publicului, cu referire directă la importanța pe care creativitatea o are într-o epocă a flexibilității, aschimbărilor tehnologice și a modificărilor de paradigme din toate domeniile.

(i) Promovarea designului drept activitate creativă care contribuie în mod semnificativ la inovarea precum și la dobândirea de aptitudini de gestionare a inovării și a designului, inclusiv noțiunii de bază în materie de protecție a proprietății intelectuale;

(j) Dezvoltarea creativității și a capacității inovatoare în organizațiile private și publice prin formarea și încurajarea acestora de a utiliza mai bine potențialul creativ atât al angajaților, cât și al clienților.

În concluzie, atât creativitatea cât și capacitatea de inovare sunt premise pentru normalitate, pentru nivele de performanță în activitatea didactică și de învățare.

În contextual larg abordat mai sus, școala modernă trebuie să promoveze o serie de obiective printre care:

- Sprijinul necondiționat al tuturor formelor de creativitate – artistică, tehnică etc
- Crearea unui context favorabil pentru tineri în ceea ce privește dobândirea de competențe de exprimare a propriei personalități, necesare de-a lungul vieții;
- Promovarea diversității culturale ca sursă a creativității și inovației;
- Încurajarea gradului de utilizare al TIC drept fundament pentru diverse modalități de exprimare creativă a propriei personalități;
- Formarea unui spirit antreprenorial puternic;
- Sensibilizarea opiniei publice cu privire la perceperea inovației drept modalitate de promovare a dezvoltării durabile;
- Promovarea în rândul populației a strategiilor regionale și locale bazate pe creativitate și inovație;

Este necesară totodată dezvoltarea la toate nivelele educaționale a competențelor legate de creativitate și antreprenoriat

Atât școlile cât și învățământul și formarea profesională dețin o contribuție majoră la facilitarea procesului de inovare.

Învățământul și formarea profesională de înaltă calitate pot contribui la favorizarea inovării la locul de munca. Pentru educarea spiritului creativ în școală, apare necesitatea modificării modului de gândire și a stilului de lucru în clasă, în învățământ tradițional, prea puțin preocupat de această latură a personalității elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată.

Sistemul romanesc are nevoie de o reformă structurală, de o serie de soluții punctuale, aplicate imediat, pentru a regla din mers oferta educației românești cu cererea de pe piața muncii:

1. Implicarea mediului de afaceri în definirea programei școlare. Rolul acestei măsuri este acela de punere în acord a nevoilor concrete de pe piața muncii cu materiile de predare din școlile profesionale sau din universități. În alte țări, este o practica obișnuită încheierea de parteneriate între instituțiile de învățământ superior și agenții economici în construcția curicculei (Finlanda, Singapore).

2. Realizarea de studii privind evoluția pieței muncii în următorii ani. Sensul acestor analize este acela de dimensionare a grilei de școlarizare la cerințele economiei reale. Autoritățile trebuie sa facă în permanenta analiza nevoilor mediului de business – de azi, dar mai ales de mâine – și alinierea programei școlare la acestea precum și existența unor strategii pe termen lung corelate cu dezvoltarea pieței muncii.

3. Stimularea angajatorilor pentru implicarea activa în programe de internship, prin oferirea de facilități atât de ordin administrativ, cat și fiscal. Programele de internship, sau de practica în companii, au rolul de a le oferi elevilor și studenților oportunități de înțelegere a pieței muncii și de pregătire practica pentru viitoarele locuri de munca.

4. Introducerea unei perioade de practică obligatorie de două-trei luni, care să aibă loc oricând în timpul anului de învățământ. Este o măsură complementară celei anterioare și vine să contrabalanseze metodologia de predare extrem de teoretică din școala românească. Este o condiție necesară în pregătirea absolventului pentru integrarea cât mai rapidă pe piața muncii.

5. Atragerea de visiting professors din mediul de business sau din străinătate. Lipsa de aplicabilitate a unor materii din sistemul de învățământ poate fi compensate prin cursuri extrem de practice venite de la specialiști din companii. Este importantă crearea unui mecanism de «special guests» din mediul de afaceri sau universitar, local și internațional. Ar putea fi dezvoltate, de asemenea, programe de coaching sau de mentoring între studenți și profesioniști de pe piața forței de muncă.

6. Formarea de consilii de administrație mixte în conducerea unităților de învățământ din care să facă parte și oamenii de afaceri. Această măsură presupune o descentralizare autentică la nivelul unităților de învățământ din preuniversitar, prin care directorul școlii și consiliul de administrație sunt echivalentul CEO-ului și board-ului. Din acest consiliu de administrație ar trebui să facă parte și reprezentanții mediului de business, și reprezentanții comunității locale.

7. Implementarea de programe pentru tineri antreprenori încă din ciclul gimnazial. După modelul unor programe din Occident, elevii pot fi educați încă din primele clase cu spiritul antreprenorial, fiind învățați să facă un plan de afaceri sau un calcul al costurilor. În SUA, acum o sută de ani, un om de afaceri nemulțumit de conservatorismul sistemului de învățământ se ducea la școală să le explice elevilor cât de important este să fii independent financiar de la o vârstă cât mai fragedă, ce înseamnă să fii antreprenor.

8. Înființarea de scoli profesionale în jurul platformelor industriale. Într-o economie complexă este nevoie de mai multe tipuri de sisteme de învățământ. Ar trebui să se ofere facilități pentru dezvoltarea de școli profesionale în jurul unor mari companii sau platforme industriale.

9. Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților cadrelor didactice prin introducerea de programe de training și dezvoltare continuă a acestora. Această măsură trebuie completată printr-un sistem de evaluare bine pus la punct. O soluție constă în organizarea de comisii internaționale de evaluare a profesorilor universitari, după modelul Germaniei de Est, după unificare.

10. Finanțarea pe criterii de performanță a unităților de învățământ. Ar trebui creat urgent un sistem credibil de ranking al universităților. Învățământul românesc trebuie pus pe baze de performanță. Cei care dau banii în momentul acesta în sistem nu au nici un drept de a alege ceea ce primesc, primesc un produs asupra căruia nu au nici un fel de influență.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
3. I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

INOVAŢIE ŞI CREAŢIE IN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof.inv.primar MONICA ROTARU
GRĂDINIȚA NR.17 BACĂU

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somantic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual.

Este foarte important ca in formarea unui stil de viaţă sănătos pentru şcolari să se pună accent pe :

autocunoaşterea şi construirea unei imagini pozitive despre sine;

comunicare şi relaţionare interpersonală;

controlul stresului;

dezvoltarea carierei profesionale ;

prevenirea accidentelor şi a comportamentelor cu risc pentru sănătate;

prevenirea atitudinii negative faţă de sine şi viaţă.

In abordarea creativităţii in procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală.Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvolta personalitatea.

Creativitatea, in termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale intre concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere..

Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate.

Ar trebui, de exemplu, să se pună accent pe o gamă largă de subiecte, precum matematica, ştiinţa şi informaţia şi alte tehnologii.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

De o importanta deosebita este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă şi evaluarea orală; aceasta din urmă, deşi presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor şi blocaje datorate emoţiei sau timidităţii, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacţiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competenţe prin intervenţia cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ şi de interrelaţionare al elevului etc;

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvenţă a metodelor de autoevaluare şi de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii îşi exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranţă opiniile celorlalţi, capacitatea de a-şi susţine şi motiva propunerile etc.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în ştiinţele educaţiei care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenţiei cadrului didactic în situaţii de criză micro-educaţională şi a evitării consecinţelor negative ale acesteia.

Trebuie pus accent pe dimensiunile managementului clasei :

dimensiunea ergonomică – se referă la dispunerea mobilierului, vizibilitatea, amenajarea sălii de clasă ;

dimensiunea psihologică - se referă la cunoaşterea, respectarea şi exploatarea particularităţilor individuale ale elevilor ;

dimensiunea sociala – se referă la clasă ca şi grup social ;

dimensiunea operaţională - se referă la instrumentele operaţionale care sunt recompensele şi pedepsele;
dimensiunea inovatoare – se referă la cunoaşterea practicii educaţionale la un moment dat, cunoaşterea tendinţelor şi tradiţiilor activităţilor educaţionale vizate, cunoaşterea orizonturilor de aşteptare ale elevilor;
dimensiunea normativă – se referă la norme,. ansambluri de reguli care reglementează desfăşurarea unei activităţi educaţionale.

O importanţă deosebită in inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activităţile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii , desfăşurate în clasa şi în afara ei) ;de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
3. I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002

COMUNICAREA VERBALĂ, NONVERBALĂ ŞI PARAVERBALĂ ÎN MEDIUL ŞCOLAR

Profesor Vrînceanu Dorina
Scoala Gimnaziala Jaristea, comuna Jaristea, jud. Vrancea

Printre atributele esenţiale care definesc şi caracterizează personalitatea umană pregătită prin şcoală, un loc major îl ocupă capacitatea de comunicare şi receptare a mesajelor.

Dezvoltarea intelectuală a copilului se desfăşoară într-o strânsă unitate cu dezvoltarea limbajului verbal şi nonverbal între care există o strictă interdependentă.

Convinsă fiind de necesitatea și importanța formării capacităților de comunicare la elevii pe care îi îndrum, am privit acest complex fenomen ca pe un obiectiv major al activității mele.

Conceptul de comunicare a fost abordat, pe parcursul timpului, din multiple perspective, ceea ce a dus la o multitudine de definiţii.

Dicţionarul explicativ al limbii române definește verbul *a comunica* astfel: „a face cunoscut, a da de ştire, a informa, a înştiinţa, a spune”[47], stabilind, aşadar, un proces şi o relaţie cognitivă.

Comunicarea este un proces prin care, atât în lumea animală, cât şi în societăţile umane, se transmit de la un receptor la un emiţător informaţii, prin intermediul unor semnale sau sisteme de semnale. Acest proces implică o interacţiune şi are anumite efecte, producând o schimbare.

Procesul de comunicare reprezintă o condiție necesară pentru funcţionarea şi organizarea societăţii. Individul se numește fiinţă socială şi se raportează la celălalt ca atare în măsura în care comunică cu celălalt.

Orice proces de comunicare are câteva elemente structurale specifice:

- existenţa a cel puţin doi parteneri (emiţător şi receptor) între care se stabilește o anumită relație;
- capacitatea partenerilor de a emite şi recepta semnale într-un anumit cod, cunoscut de ambii parteneri;
- existenţa unui canal de transmitere a mesajului.

Partenerii de dialog în mediul școlar sunt profesorii și elevii. Unii transmit informații, iar ceilalți le recepteaz și transmit înapoi mesaje de control prin feed-back în ceea ce privește cantitatea și mai ales calitatea celor învățate.

În educație, comunicarea dintre profesor și elevi trebuie să fie eficientă. Teoria comunicării abordează eficiența actului didactic de predare-învățare în termeni de competență și profesionalism impecabil din partea adulților din sistem, pe de o parte, și capacități de receptare, din partea elevilor pe de altă parte.

În comunicarea didactică, care este în principal verbală comunicarea paraverbală și comunicarea nonverbală nu doar completează, ci formează un întreg. Lipsa uneia poate să îngreuneze comunicarea.

Prin interacțiunea comunicării verbale cu cea paraverbală și nonverbală, și se dă acurateţe comunicării umane.

Profesorul este un actor în această situație și joacă un rol. Reușita procesului didactic este asigurată de modul cum se transmit informațiile, mesajul în sine, prezența sa, entuziasmul, implicarea, convingerea sa, pasiunea, siguranța, ținuta, postura. Aceste elemente alcătuiesc ceea ce numim comunicarea didactică.

[47] *Dicționarul explicativ al limbii române*, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996, p.120

Expresivitatea comunicării didactice este influențată de ținută, gesturi, expresivitatea feței, contactul vizual. Elementele limbajului nonverbal sunt o prelungire a semnificației cuvintelor. De exemplu, un profesor care intră în clasă și se așează la catedră și rămâne acolo pe tot parcursul orei, își diminuează mult din forța discursului. Limbajul nonverbal are semnificații tot atât de profunde ca și cel verbal.

Din combinarea axelor vocal / nonvocal și verbal / nonverbal rezultă următoarele categorii de mijloace de comunicare:

1) vocal-verbal: cuvântul fonetic ca unitate lingvistică;
2) vocal-nonverbal: intonații, calitatea vocii;
3) nonvocal-verbal: cuvântul scris ca unitate lingvistica;
4) nonvocal-nonverbal: expresia fetei, gesturile, atitudinile.

În comunicarea verbală informaţia este codificată și transmisă prin cuvânt și prin tot ceea ce ține de acesta sub aspect fonetic, lexical, morfo-sintactic. Aceasta este specific umană. Are forma orală sau scrisă și utilizează canalul auditiv sau vizual. Permite de asemenea înmagazinarea și transmiterea unor conţinuturi extrem de complexe.

În comunicarea nonverbală informaţia este codificată și transmisa printr-o diversitate de semne legate direct de postura, mișcarea, gesturile, mimica, înfățișarea partenerilor. Aceasta poate exista și ca formă de comunicare de sine stătătoare (dans, sport, limbajul surdo-muților, pantomima).

În comunicarea paraverbală informaţia este codificata si transmisa prin elemente prozodice si vocale care însoţesc cuvântul și vorbirea in general. În aceste categorii se înscriu: caracteristicile vocii (tânăr-bătrân, alintat-hotărât, energic-epuizat), particularități de pronunție (urban-rural, zona de proveniență), intensitatea rostirii, ritmul și debitul, intonația, pauza.

Elevul învață eficient dacă este angajat cu toată persoana sa într-o acţiune. El reține: 10% din ceea ce citește; 20% din ceea ce aude; 30%din ceea ce vede; 50 – 65% din ceea ce vede şi aude în acelaşi timp; 80% din ceea ce spune; 90% din ceea ce spune făcând un lucru la care reflectă şi îl privește.

Procesul de comunicare este foarte important pentru o învăţare eficientă în mediul şcolar. Activitatea didactică care are rezultate pozitive recunoaște ca este necesar utilizarea de indicii non-verbale și implicarea tuturor elevilor astfel încât comunicarea să se realizeze cu întreaga clasă.

Comunicarea în sala de clasă se bazează pe instrucțiuni scrise, pe limbajul corpului şi pe indiciile verbale. Douglas A. Parker, în lucrarea „Comunicarea Confidentă: Sfaturi pentru educatori”, spune că două treimi din mesajul unui cadru didactic este transmis prin limbajul nonverbal. Educatorii ar trebui să acorde atenție și utilizării unor gesturi adecvate, expresiilor faciale şi utilizării constructive a spațiului fizic atunci când predau unei clase de elevi.

Cadrul didactic însă trebuie să aibă în vedere și formarea capacității de comunicare a elevilor, prin toate formele acestea (verbală, nonverbală și paraverbală). Aceasta constituie premiza asigurării dezvoltării personale a copiilor, a integrării sociale a acestora. conducând astfel la realizarea unui om adaptat social.

BIBLIOGRAFIE

1. Abric Jean Claude, *Psihologia comunicării. Teorii și metode*, Editura Polirom, Iași, 2002
2. Chelcea S., Ivan L.,Chelcea A., *Comunicarea nonverbală: gesturile și postura. Cuvintele nu sunt de-ajuns*, Editura comunicare.ro, București, 2005
3. Enăchescu Eugenia, *Comunicarea nonverbală în universul școlar*, Editura Universitară, București, 2017
4. Pânișoară Ion-Ovidiu, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iași, 2008

Dicționare

1. *Dicționarul explicativ al limbii române*, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996

ON S'ADAPTE AU NOUVEAU, ON EST CRÉATIFS

Prof. limba franceză, Ciobanu Nicoleta
Şcoala Gimnazială « Ilie Stănculescu », Râca, Argeş

La technologie est une partie de la vie quotidienne. Les enfants sont attirés, des leurs prémières années de vie, de technologie et ils expérimentent de divers devices à mesure qu'ils grandissent.

De la maternelle, les enfants découvrent les jeux Online et ils deviennent des utilisateurs habiles de l'Internet, en se devellopant des habitudes d'utilisation des équipement et des softs qui dépassent parfois le niveau de leurs parents et de leurs professeurs. À mesure qu'ils grandissent, la technologie est de plus en plus utilisée pour s'exprimer, pour relationner, pour communiquer. D'autre côté, l'école représente une provocation pour les enfants et pour les parents aussi. L'apprentissage existe en Online aussi, et pour les écoles, les professeurs, les parents et les élèves, il signifie seulement de nouvelles fenêtres vers l'éducation.

L'adaptation à l'enseignement dans l'Online encourage les professeurs pour collaborer entre eux, en se partageant les matériaux et les pratiques pédagogiques plus facilement, aux distances très grandes. Il y a des professeurs qui ont enseigné des cours en Online et qui sont familiarisés avec quelques méthodes, et beaucoup d'eux qui désirent partager leurs connaissances avec ceux qui ont besoin d'aide. L'enseignement en Online suppose de la fléxibilité en apprentissage et apporte des résultats clairs, ouvre beaucoup de fenêtres vers le style d'apprentissage de l'étudiant, ses préférences, bien sûr ses points faibles, l'enseignant pouvant, ainsi, créer une expérience personalisée pour chacun en particulier. On voit immédiatement les résultats !

Pour un professeur il est impossible qu`il puisse s`occuper suffisament de chaque enfant, au milieu Online l`apprentissage peut se personaliser selon les nécessités et les manques de l`élève. On peut faire l`approfondissemnet personalisé, centré sur les notions connues et ainsi on observe clairement ce que l`élève ne sait pas. Contrairement à l`apprentissage classique, les méthodes interactifs du milieu Online sont variées, elles aident l`élève à retenir plus facilement les informations, elles lui sont toujours à disposition. L`Internet lui pose aussi à dispositions des images, de petits films, des planches et beaucoup de testes interactifs. Mes petits élèves ( la classe préparatoire et la prémière classe) attendent avec impatience le jour quand on à la langue française. J`ai crée pour eux et avec eux de petits groupes sur whatsapp. Ils sont très enchantés que je suis " très proche" d`eux ( comme ils disent), que je suis seulement pour eux ( quatre membres a le groupe: moi et trois élèves) pendant 15 (quinze) minutes. On a fait de petits jeux avec les mots qu`on doit apprendre, pour les retenir plus rapidement.

Le transfert des cours en Online encourage les élèves d`avoir une certaine autonomie dans l`apprentissage, en utilisant au maximum la créativité. En même temps, le transfert temporaire du procès éducatif d`apprentissage dans l`Online, peut soutenir le rythme de l`apprentissage et peut améliorer la confience des élèves dans les capacités set les ressources propres pour être autodidactes.

Le confort est élevé, en étant dans une espace personelle pour l`éleve et pour le professeur aussi, il n`y a pas de bruit, au niveau de management de la classe on change la dynamique et les parents peuvent assigurer l`espace pour l`apprentissage. Les enfants ont beaucoup de temps pour se reposer, ils ne doivent pas se reveiller tôt le matin pour arriver à l`école, ainsi on réduit la fatigue, les parents peuvent mieux monitoriser aussi le style alimentaire qu`ils adoptent, quoique leurs enfants n`aiment pas ça.

Qu`ils ne comprennent les leçons de la classe, ou qu`ils refusent faire leurs devoirs ou simplement ils veulent jouer sur leurs devices préférés, les enfants des générations digitales semblent qu`ils désirent quelque chose de plus quand il s`agit d`apprentissage ou de l`école.

L`enfant a besoin d`être soutenu dans ce procès d`apprentissage. Ses parents, ses professeurs observent l`atractions des enfants pour les jeux digitales et ils arrivent à inclure dans les expériences d`apprentissage des enfants les ressources digitales justement pour répondre à leurs intérêts. Dans les prémières années d`école, les enfants continuent le developpement des habilités sociales (commencées à la maternelle) et ils commencent un procès complex d`apprentissage. Ils découvrent des sciences structurées sur des matières, ils apprendent à lire, à écrire, à compter, ils apprendent des notions qui établissent des liaisons, ils se posent de nouvelles questions, ils veulent des réponses complexes et ils provoquent la maîtresse et les parents aussi aux débats avec la fin inattendue. À l`étude classique du temps des cours se rejoindre à la maison la méthode inédite de l`apprentissage en Online, ce qu`ils complète parfaitement les indications reçues des professeurs et encourage une sorte bénéfique de relations entre les enfants et l`éducation.

Au moment où ils accessent un produit éducationnel en Online, les enfants peuvent choisir seuls entre les différentes sections de la platforme. Par des jeux qui complètent parfaitement le livre de classe, les enfants partent dans un voyage virtuel dans le monde, en nous imprésionnant combien des choses merveilleuses ils apprennent. Les informations peuvent être accessées quand ils ont besoin, sans l`aide des parents ou des professeurs. Ainsi, les élèves travaillent dans leur rythme, ils regardent de petits films expliquatifs quand ils ont besoin et ils peuvent suivre avec attention leur évolution .

Beaucoup de cours en Online sont visuels, dynamiques et facile à comprendre, des qualitées qui ne peuvent pas être atteintes aux leçons dans la salle de classe. Il existe une séries de facteurs qui sont spécifiques à l`apprentissage en Online et qui peuvent diminuer la motivation des enfants et des adolescents pour celle-ci, les professeurs jouent un rol essentiel à mentenir leur motivation élevée pour l`apprentissage Online mais aussi les parents peuvent aider.

Pour beaucoup de jeunes de ce debut de siècle XXI, la personalité Online, les activités et les interractions sociales du milieu virtuel sont ainsi importantes comme celles de la vie réelle. par la suite, les professeurs doivent être conscients de cette chose et qu`ils aident les jeunes à profiter d`opportunités que les technologies Online et les réseaux virtuels offrent pour dévellopper leurs compétences clés.

Nous, les professeurs, doivent intégrer la thématique des activitées en Online dans les planifications des nos lecons par des fiches de travail basées sur l'interractivité en conformité avec le Cadre National des Compétences. Les thèmes, les compétences et les objectifs de chaque activité doivent être présentés sous la forme d'un index en facilitant ainsi l'utilisation des notions. Les élèves qui utilisent ces matériaux ont l'occasion de comprendre mieux les provocations et les oportunités que présentent l'Internet et d'acquerir les compétences dont ils ont besoin dans la vie.

Quand on ouvre un ordinateur connecté à l'Internet, un monde entier s'ouvre devant nous. Le temps passé en Online ne signifie pas seulement divertisment ou detente, mais il peut être considéré du temps dédié à notre croissance et à notre évolution. Et pour les enfants, cette chose est vraie plus que la technologie devient de plus en plus très utilisée dans leurs expériences au milieu scolaire. Ainsi, l'apprentissage dans l'Online peut être réalisé avec du succès à la maison, en apportant avec lui beaucoup d'avantages et des bénéfices.

Abordări inovative în actul didactic – Activitatea integrată în grădiniță

Prof. Înv. Preșc. Andreea MARIȘESCU
Grădinița P.P. Nr. 11 Timișăara

“ Lăsaţi copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice şi să se înşele. Nu folosiţi cuvinte când acţiunea, faptul însuşi, sunt posibile.” Pestalozzi

În educaţia timpurie, predarea-învăţarea integrată semnifică modul în care cadrul didactic integrează conţinuturile mai multor domenii experienţiale, exploatând resursele din mai multe centre de activitate cu scopul atingerii competențelor specifice. Abordarea integrată a predării asigură stimularea copiilor pe mai multe domenii de dezvoltare, acordându-le egală atenţie tuturor.

Predarea integrată cunoaşte o extensie relativ rapidă, în primul rând datorită faptului că răspunde unor preocupări privind natura ştiinţei. Cei mai serioşi paşi în predarea integrată s-au făcut în învăţământul preşcolar şi primar.

Integrarea este:

- *Acţiunea de a face să interrelaţioneze diverse elemente (din materii diferite) pentru a constitui un tot armonios, de nivel superior, a aduce părţi separate într-un întreg unitar, funcţional, armonios*.
- Sinonime pentru integrare: *fuziune, armonizare, încorporare, unificare şi coeziune.*

Integrarea conţinuturilor are două dimensiuni: orizontală şi verticală.

Activităţile integrate propuse de curriculum pentru învăţământul preşcolar sunt, în funcţie de durată şi elemente de conţinut, de trei tipuri:

1 activitate integrată care înglobează toate activităţile din programul unei zile şi care se desfăşoară pe parcursul întregii zile (ADP + ALA + ADE). De exemplu la tema săptămânii „Bogăţiile toamnei”, aceasta tema presupune organizarea unei pieţe în care se vând fructe, o parte din copii vor fi vânzători și o parte cumpărători. Vânzătorii vor decide fructele care se vând, cum trebuie pregătite, care este costul potrivit,ce se întâmplă cu preţul daca apar nişte condiţii speciale (fructele încep sa se strice). Cumpărătorii trebuie sa se informeze despre caracteristicile și modul de consumare al fructelor de pe piață, să negocieze, să ofere bani potriviţi, etc. Activitatea va integra conţinuturi specifice domeniului ”Ştiinţe” (Activitate matematică și Cunoașterea mediului) și ”Om și Societate”.

2 activitate integrată care înglobează ALA (Activități liber aleasă) + ADE (Activități pe domenii experențiale) din ziua respectivă. Tema săptămânii: „În așteptarea Crăciunului”, activitatea didactică se extinde pe parcursul desfăşurării activităţilor liber alese prin organizarea centrelor : Artă, Joc de rol, Construcţii, Bibliotecă, unde se vor realiza ornamente de brad, cadouri pt. pomul de iarnă care se vor utiliza în ADE (DEC+DLC).

3 activitate care înglobează ADE (Activitate pe domenii experențiale) dintr-o zi La tema săptămânii „Animale din ograda bunicii”, se poate propune o activitate didactica integrata care conectează conţinuturi din domeniile Ştiinţe si Om si societate, organizata in jurul unei probleme matematice, cu inplicaţii morale: ”O mama iepuroaica are doi pui”. Vizitând gradina de legume a fermei în care trăiește, aceasta aduce pentru prânz cinci morcovi, pe care vrea sa-i mănânce cu puii ei. Cum va împarţi iepuroaica morcovii? Pentru desfăşurarea activităţii, se foloseşte material intuitiv, copiii vor lucra individual sau în grupuri mici. Toate soluţiile vor fi prezentate, ilustrate și discutate din punct de vedere al implicaţiilor moral umaniste.

Reusita predarii integrate a continuturilor în gradinita tine în mare masură de gradul de structurare a continutului proiectat, într-o viziune unitara, țintind anumite finalități. Învățarea într-o maniera cât mai fireasca, naturală pe de-o parte și, pe de alta parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat.

De retinut este faptul ca prescolarii trebuie să învețe într-o manieră integrată, fiecare etapa de dezvoltare fiind strâns legată de cealaltă. Activitățile integrate sunt oportune în acest sens, prin ele aducându-se un plus de lejeritate și mai multa coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

Activitatea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai buna corelare a activităților de învățare cu viața societății, cultura și tehnologia didactică.

Rolul școlii în modelarea personalităţii copilului

Prof. Geanina Honceriu
Liceul Teoretic “Miron Costin” Iaşi

„Idealul educaţional al şcolii româneşti îl reprezintă „dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane în formarea personalităţii autonome şi creative.” Educaţia numai atunci este eficace, când „tratează pe fiecare conform cu natura sa şi când dă fiecăruia hrana mintală de care are nevoie.” (P. Ştefănescu)

Şcoala îşi are rolul ei bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, educarea părinţilor după principii ştiinţifice de psihopedagogie devine o necesitate. Părinţii cred că perioada în care copilul este la şcoală aparţine profesorilor, iar sarcina lor este de a se îngriji doar de temele pe care copilul le are de rezolvat după programul şcolar. Totuşi, părinţii sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea acestuia în mediul familial. Părinţilor le revine rolul esenţial în creşterea copiilor, asigurându-le acestora nu doar existenţa materială, cât şi un climat familial afectiv şi moral. Sunt situaţii în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuinţă, cheltuieli zilnice), ignorând importanţa unei comunicări afective şi nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenenţă. În general, comportamentul parental este inspirat din propria exterienţă de viaţă a acestora, perpetuând-se atât aspectele pozitive cât şi negative, pe parcursul mai multor generaţii.

Şcoala înseamnă şi “ambiţiile” părinţilor, capacitaţile şi motivaţiile copilului, eşecul şcolar, problemele de adaptare, relaţiile cu profesorii, colegii, interesele şi preferinţele copilului, schimbările, semnele de întrebare pentru părinţi, îngrijorare, teamă, atitudinile părinţilor, comunicarea cu copilul, orientarea vocaţională şi profesională. Un rol important îl au întâlnirile organizate de şcoală a căror scop este să redescope părinţi, profesori, elevi. Prin interacţiunea cu profesorii, părintii au posibilitatea să descopere şi să înţeleagă o altă faţetă a meseriei de părinte, iar pe copii, să-i determine să înveţe să-şi dezvolte spiritul de observaţie, capacitatea de gândire autonomă, să-şi însuşească atitudini pozitive de colaborare şi susţinere a grupului din care face parte, să ştie să aleagă în mod responsabil. Atelierele de lucru pe care şcoala le organizează sunt centrate pe dezvoltarea relaţiei dintre părinte şi copil. Se doreşte ca părinţii să conştientizeze necesitatea unor posibilităţi noi de comunicare cu copiii lor, care poate că nu le stau la dispoziţie în alte contexte.

Principiile de la care putem porni sunt:

1. Nu există copil “bun” sau “rău”, “prost” sau “deştept” – fiecare are modul său de a se adapta la realitate, în funcţie de datele sale şi de contextul personal.
2. Din orice se poate învăţa ceva util scopului pe care ţi l-ai propus.

Obiective:

- Crearea pentru părinţi a unui pachet de instruire şi de bune practici europene în educaţia copilului şi de autoformare ca părinţi încrezători.
- Încurajarea interesului pentru educaţia adultului, pentru a ajuta mai bine părinţii şi copiii lor.
- Răspândirea informaţiilor, serviciilor de consiliere şi de îndrumare pentru părinţii cu copii în conformitate cu standardele europene.
- Crearea unui "forum" pentru revederea şi dezvoltarea materialelor de bune practici în educaţie pentru părinţi.
- Oferirea unor idei, propuneri pentru reforma învăţământului (privind legislaţia, structurile, conţinuturile).

Din perspectiva unei analize sistemice, preocuparea pentru educaţia părinţilor apare ca o dimensiune a educaţiei permanente şi desigur, a educaţiei adulţilor. Educaţia permanentă este un proces de perfecţionare a dezvoltării personale, sociale şi profesionale pe durata întregii vieţi a indivizilor în scopul îmbunătăţirii calităţii vieţii, atât a indivizilor, cât şi a colectivităţii lor. Accelerarea transformărilor sociale, democratice, emanciparea femeii, modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educaţiei familiale, progresele sociologiei şi psihologiei, precum şi alte cauze au dus la înţelegerea faptului că orice sistem de educaţie rămâne neputincios dacă se izbeşte de indiferenţa sau de opoziţia părinţilor.

Şcoala capătă astfel o misiune suplimentară. Au existat întotdeauna educatori excelenţi şi părinţi iubitori, care nu şi-au pus probabil atâtea probleme şi totuşi au reuşit foarte bine, dar, poate că acest lucru era mai uşor într-o societate mai statornică, în care tradiţia avea ultimul cuvânt. Sentimentul de siguranţă, singurul care permite copilului să se emancipeze şi să-şi dobândească personalitatea depinde de următoarele condiţii :

1. Protecţia împotriva loviturilor din afară.
2. Satisfacerea trebuinţelor elementare.
3. Coerenţa şi stabilitatea cadrului de dezvoltare.
4. Sentimentul de a fi acceptat de ai săi ca membru al familiei, să fie iubit, să dăruiască dragoste, să fie izvor de bucurie şi de mulţumire pentru adulţi, să fie condus şi îndrumat ca fiinţă umană căreia să-i fie acceptate caracteristicile individuale, să aibă posibilitatea de acţiune şi experienţa personală, să aibă asigurată o anumită arie de libertate.

Un raport asupra relaţiilor dintre şcoală şi familie în ţările Comunităţii Europene enumera patru motive pentru care şcoala şi familia se străduiesc să stabilească legaturi între ele:

● părinţii sunt juridic responsabili de educaţia copiilor lor.
● învăţământul nu este decât o parte din educaţia copilului, o bună parte a educaţiei se petrece în afara şcolii.
● influenţa atitudinii parentale asupra rezultatelor şcolare ale elevilor, în special asupra motivaţiilor învăţării, precum şi faptul că unele comportamente ale părinţilor pot fi favorizate datorită dialogului cu şcoala.
● grupurile sociale implicate în instituţia şcolară, în special părinţii şi profesorii, au dreptul să influenţeze gestiunea şcolară.

Reproşurile care li se aduc părinţilor privind colaborarea cu şcoala sunt:

● apatia (nu vin la şedinţele cu părinţii);o lipsă de responsabilitate (aşteaptă să fie invitaţi la şcoală);
● timiditate (lipsa de încredere în drepturile pe care le are);
● criticarea excesivă şi non participativă la activităţile şcolii;
● preocupări excesive (exclusive) pentru notele copilului;
● rolul parental rău definit (nu înţeleg corect funcţiile şi rolurile în educaţia propriului copil);
● contacte limitate cu şcoala (numai în situaţii excepţionale, de criză în comportarea copilului);
● conservatorism (reacţii negative la idei noi).

Reproşurile care li se aduc profesorilor privind colaborarea cu familiile elevilor sunt similare dar nu identice, inclusiv privind:

● dificultăţi de a stabili relaţia cu părinţii
● definirea ambiguă a rolului de cadru didactic
● lipsa pregătirii privind relaţia şcoală-familie.

CHESTIONAR PENTRU PĂRINŢI

1. Spuneţi cel puţin un lucru pe care l-aţi descoperit la copilul dvs.?
.....
2. Care este cel mai greu lucru în a fi copil?
.....
3. Cât timp petreceţi zilnic cu copilul/copiii dvs.?
.....
4. Care sunt cele mai frecvente cauze ale discuţiilor în contradictoriu cu copilul/copiii dvs.?
a. vestimentaţie
b. limbaj
c. anturaj (prieteni)
d. timp liber
e. şcoala
f. bani
g. altele. Care?.....
.....
5. Cum procedaţi atunci când copilul/copiii dvs. încalcă regulile?
.....
6. Enumeraţi câteva recomandări pe care le-aţi făcut copilului/copiilor dvs. în legătura cu un stil de viaţă sănătos?
.....
7.a. Ce-i place copilului dvs. să facă în timpul liber?
.....
7.b. Alegeţi una dintre preocupările de mai sus pe care aţi încuraja-o.
.....
8. Care sunt activităţile familiale pe care aţi dori să le facă mai bine copilul/copiii dvs.?
.....

CHESTIONAR PENTRU COPII

1. Clasele I – IV: Cum doreşti să fie părinţii tăi?
   Clasele V – XII: Ce aştepţi de la părinţii tăi?
.....
2. Cât timp petreci zilnic cu părinţii tăi?
.....
3.Care sunt cele mai frecvente cauze ale discuţiilor în contradictoriu cu părinţii tăi?
a. vestimentaţie
b. limbaj
c. anturaj (prieteni)
d. timp liber
e. şcoala
f. bani
g. altele. Care?.....
.....
4. Cum procedează părinţii tăi atunci când încalci regulile?
.....
5. Enumeră câteva recomandări pe care ţi le-au făcut părinţii tăi în legătura cu un stil de viaţă sănătos?
.....
7.a. Ce-ţi place să faci în timpul liber?
.....
7.b. Alege una dintre preocupările tale pe care ţi-ar plăcea să o încurajeze părinţii.
.....
8. Care sunt activităţile familiale care îţi plac cel mai puţin?
.....

Bibliografie selectivă:

CIOHONDARU Elena, „*Succesul relaţiei dintre părinţi şi copii acasă şi la şcoală*”, Humanitas, Bucureşti, 2004)

D A V E, R.H. şi colaboratorii, “*Fundamentele educaţiei permanete*”,Bucuresti, Editura Didactica şi Pedagogica, 1991.

S T E R N, H.H., “*Educaţia părinţilor în lume*”, Bucuresti, Editura Didactica şi Pedagogica, 1972

METODE INOVATIVE ŞI INTERACTIVE DE GRUP FOLOSITE ÎN GRĂDINIŢA DE COPII

Prof. Dumitrache Ionica
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 17,
Focșani, Vrancea

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne ale învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe. Învăţământul modern preconizează deci, o metodologie axată pe acţiune operatorie, pe promovarea metodelor interactive, care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, imaginaţiei şi creativităţii. Activ-participative sunt şi metodele de interacţiune colectivă, de interacţiune între cei care învaţă, metodele care atrag elevii la discuţii colective şi cooperare colegială intensă, care facilitează şi intensifică schimbul spontan de informaţii şi idei, de impresii şi păreri.

Grădiniţa este locul în care an de an copiii vin pentru a învăţa să facă lucruri, pentru ei este greu, sunt la o vârstă la care de abia au învăţat să-şi spună numele sau să denumească jucăria preferată, dar să mai lucreze pe centre, pe sectoare, să răspundă la provocările" acestei doamne atotştiutoare ", care se numeşte educatoare. Şi totuşi încet, încet capătă drag de tot şi grădiniţa devine pentru ei locul în care se simt cel mai bine, după acasă, bineînţeles. Doamna educatoare cu tactul pedagogic şi dăruirea cu care-a fost înzestrată de bunul dumnezeu, ştie cât, cum şi ce să le ofere, astfel încât curiozitatea să aibă poarta deschisă mereu dorinţei de-a face mai mult şi mai bine lucrurile, iar curiozitatea şi competiţia sunt mereu pe primul plan .Aşa că a pus în practică metodele interactive de grup, indiferent de momentul zilei, indiferent de tipul de activitate desfăşurat, ca provocându-le curiozitatea să-i facă dornici de-a da răspunsuri corecte, de-a fi într-o competiţie mai tot timpul şi mai cu seamă de-a rămâne cu un bagaj de cunoştinţe temeinic fixat.

La activităţile de la Bibliotecă, am desfăşurat deseori activităţi de citire după imagini, de descriere a unei imagini, de descriere a unui jeton, jocuri didactice, dar şi repetarea poeziilor învăţate. Pentru a nu se plictisi atunci când cineva recită, am introdus metoda "Clepsidra", este o metodă nouă , care incită copiii, îi determină a fi atenţi, neştiind când le vine rândul să continue versul sau strofa, e un fel de citire în lanţ, practicat în ciclul primar, dar de fapt pusă-n valoare prin recitare, folosesc clepsidra, care nu are mai mult de 10 secunde şi numesc un alt copil să continue, este mai mult decât antrenantă această metodă, copiii sunt foarte atenţi, pentru a nu uita ce urmează şi la final cel care-a recitat foarte frumos, expresiv şi nu a ezitat să continue când i-a venit rândul este pus să întoarcă clepsidra la următoarea creativitate. Este o metodă ce face ca atenţia copilului să fie distributivă, să fie receptiv, limbajul să se dezvolte iar ca şi rezultat avem performanţa unei recitări de calitate.

Metoda semaforului, o folosesc de cele mai multe ori în cadrul DOS - la educaţie sanitară, educaţie rutieră, civică şi constă în folosirea celor trei culori ele semaforului, pentru a fixa cunoştinţele despre anumite comportamente şi atitudini, vis a vis de ceea ce s-a întâmplat într-o poveste audiată sau un film vizionat. Copilul care este solicitat să răspundă cu culoarea adecvată a semaforului, la întrebările educatoarei, de exemplu după audierea poveştii "Iedul cu trei capre", copiii fiind întrebaţi dacă era bine ce făcea iedul, aşteptând să fie hrănit zi de zi de mama capră, vor ridica ochiul roşu al semaforului, dacă totuşi există şi dintre aceea care vor ridica verde, vor aduce argumentele lor pentru răspunsul oferit. Trebuie spus din start că verdele reprezintă acordul, accesul, startul, ca roşul reprezintă interzisul, neacceptarea, stopul, iar galbenul culoarea ce te îndeamnă la a reflecta, te mai gândi. Este o metodă ce are mare impact la copii, îi antrenează, le crează acea plăcere de-a analiza lucrurile obiectiv, rapid, de a le expune o explica, de a motiva alegeri. Gândirea le este pusă la treabă iar rezultatele sunt foarte mulţumitoare.

Metoda explozia stelară, o folosim cu mare drag în învăţământul preşcolar, de regulă este o metodă interactivă de verificare şi evaluare a cunoştinţelor, poate fi folosită atât la o activitate ordinară, cât şi la evaluarea proiectelor tematice. Această metodă presupune o expunere în faţa clasei a unei planşe pe care să fie lipită o stea , de regulă colorată , care să atragă atenţia copiilor, pe care să existe o imagine lipită, sugestivă temei de evaluare (chipul toamnei, coş cu fructe, cei trei purceluşi, etc) şi la fiecare colţ de stea să se regăsească câte o stea mai mică, de diverse culori,pe care stă scrisă una din întrebările: Cine? Unde? Când? De ce?Cum? Folosind aceste cinci întrebări putem face un text să fie înţeles mai uşor sau caracteristicile unui anotimp să fie reţinute cu mai mare uşurinţă. Dezvoltă memoria vizuală la preşcolari, dezvoltă atenţia, analiza, limbajul, copilul fiind pus în situaţia de a răspunde, de a comunica mesaje educatoarei. Un alt aspect demn de reţinut că această metodă este folosită mai ales la grupele mijlocii şi mari, dar dacă grupa este eterogenă, putem antrena copiii de grupă mică de-a arăta steluţa de-o anumită culoare, ceea ce va face să dispară plictiseala şi monotonia din rândul celor mici.

Jurnalul grafic, o altă metodă folosită la grupa de preşcolari, este metoda care antrenează copiii, îi face dornici de interactivitate şi interrelaţionare, au prilejul de-aşi alege unde să lucreze, la ce echipă, astfel ca la final să fie mulţumiţi de munca lor. Folosesc cu succes jurnalul grafic atât la DLC, cât şi la DŞcunoaşterea mediului dar şi DOS . Copilul în funcţie de elementul ce-i indică tema, va avea de rezolvat anumite sarcini. De exemplu la tema ”flori de primăvară” am folosit această metodă interactivă de grup, copiii erau aşezaţi la mese şi aveau de colorat florile de primăvară, în funcţie de culoarea inflorescenţei , îşi grupau florile, galbene pe pagina galbenă a jurnalului grafic, cele roz pe pagina roz, cele mov pe pagina mov, etc., ca la finalul activităţii toate paginile colorate ale jurnalului să fie decorate cu fişele lucrate de copii. La fel si la DLC, copiii aveau de colorat imagini din poveşti, amestecate, la final copiii puneau pe pagina unde găseau lupul fişele cu aspecte din poveşti în care lupul era prezent, unde descopereau ursul puneau fişa ce avea ca personaj ursul şi tot aşa mai departe, purceii sau capra, etc. Astfel puteau completa jurnalul grafic al poveştilor, vor denumi personajele, denumi poveştile şi chiar număra pe fiecare filă din jurnal câte poveşti erau. Această metodă formează copiilor spiritul de muncă în echipă, de conlucrare, de analiză, de corespondenţă şi asociere. Dezvoltă spiritul de observaţie, gândirea şi memoria copiilor, facilitează colaborarea şi munca în echipă. Prin tot ce fac aceste metode accentuează puterea copilului de a munci eficient, cu rezultate palpabile, cu un produs finit, cu un model pentru alţii de a întreprinde lucruri benefice.

Metodele interactive de grup au numeroase avantaje, printre care enumerăm:

• stimulează efortul şi productivitatea individului;

• subiecţii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în moduri variate şi complexe, învăţând, în acelaşi timp, mai temeinic decât în cazul lucrului individual;

• dezvoltă capacităţile elevilor de a lucra împreună, componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională viitoare;

• dezvoltă inteligenţele multiple, capacităţi specifice inteligenţei lingvistice (abilitatea de a folosi efectiv limba pentru a se exprima retoric, poetic şi pentru a-şi aminti informaţiile), inteligenţei logice-matematice (capacitatea de a analiza logic problemele, de a realiza operaţii matematice, de a face deducţii), inteligenţei spaţiale (capacitatea de a recunoaşte şi a folosi paternurile spațiului; capacitatea de a crea reprezentări nu doar vizuale), inteligenţei interpersonale (capacitatea de a înțelege intenţiile, dorinţele celorlalţi, creând oportunităţi în munca colectivă), inteligenţei intrapersonale (capacitatea de autoînţelegere, de autoapreciere corectă a propriilor sentimente, motivaţii, temeri), inteligenţei naturaliste (care face omul capabil să recunoască, să clasifice şi să se inspire din mediul înconjurător);

• permit împărţirea sarcinilor şi responsabilităţilor în parţi mult mai uşor de realizat;

• timpul de soluţionare a problemelor este de cele mai multe ori mai scurt în cazul lucrului în grupă, decât atunci când se încearcă găsirea rezolvărilor pe cont propriu;

• dezvoltă şi diversifică priceperile, capacităţile şi deprinderile sociale ale elevilor;

• interrelaţiile dintre membri grupului sporesc interesul pentru o temă, motivând elevii pentru învăţare;

• oferă posibilitatea elevilor de a-şi împărtăşi părerile, experienţa, ideile, informaţiile, strategiile personale de lucru;

• se reduce la minim fenomenul blocajului emoţional al creativităţii;

• grupul dă un sentiment de încredere, de siguranţă, antrenare reciprocă a membrilor, ceea ce duce la dispariţia fricii de eşec, la apariţia curajului de asumare a riscului;

• stimulează şi dezvoltă capacităţi cognitive complexe: gândirea divergentă, gândirea laterală (capacitate de a privi şi cerceta lucrurile în alt mod, de a relaxa controlul gândirii), gândirea critică, spiritul critic.

În grădiniţă, prin activităţile demarate şi desfăşurate de către educatoare, se caută dezvoltarea individului în general, în gândire, în comunicare şi mai cu seamă în puterea de a alege, de a-şi alege partenerii, de a-şi alege echipa, de a-şi alege subiectul asupra căruia să acţioneze, crează cadrul perfect prin aplicarea metodelor activ-participative de grup, pentru ca preşcolarul să poată avea sentimentul de succes, de control asupra muncii, de argumentare şi motivare a selecţiei făcute. Stimulează gândirea în toate formele ei, atenţia şi memoria, voinţa dar şi motivaţia. Prin aplicarea metodelor interactive dorim să avem un învăţământ de calitate, eficient, aşa cum se doreşte prin reformarea învăţământului românesc, în general şi a învăţământului preşcolar în mod special.

BIBLIOGRAFIE:

S. Breban, E. Gongea, G. Ruiu - Metode interactive de grup - Ghid metodic - Editura ARVES

G. Puiu - Metode interactive de grup - Editura Arves - Timişoara, 2012

T. Vrăjmaş - Şcoala şi educaţia pentru toţi - Editura Miniped - Bucureşti, 2004

UTILIZAREA CALCULATORULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Vîlcu Ileana
Școala Gimnazială ''Nicolae Titulescu''

Folosirea calculatorului în grădiniţă constituie o modalitate de creştere a calităţii predării şi învăţării. Operarea pe calculator reprezintă o nouă strategie de lucru a educatoarei cu copiii, prezintă importante valenţe formative şi informative, este un nou mod de instruire. Prin intermediul computerului se oferă copiilor justificări şi ilustrări ale proceselor şi conceptelor abstracte, ale fenomenelor neobservate sau greu observabile. Alături de mijloacele didactice clasice, calculatorul este un instrument didactic ce poate fi folosit în scopul eficientizării tuturor activităţilor din grădiniţă. Interesului copiilor se menţine pe tot parcursul activităţilor, folosind acest mijloc didactic.

În învăţământul preşcolar, jocul este principala formă de organizare a procesului instructiv-educativ, iar calculatorul, este pentru copil, un alt mod de a învăţa jucându-se, este parte din spaţiul socio-cultural al lui, care îl pun în situaţia de a găsi rapid soluţii, de a se adapta la o lume în care informaţia circulă, îi influenţează limbajul şi comunicarea non-verbală şi totul cu paşi repezi.

Învăţarea asistată de calculator reprezintă o cale de instruire eficientă. Experienţele cognitive şi de exprimare care îi introduc pe copii în lumea oferită de programele multimedia trebuie să fie în concordanţă cu mediul educaţional din care provin ei. Prin aceste activităţi, oferim copiilor şanse egale la educaţie, indiferent de mediul în care cresc şi se dezvoltă.

Prin utilizarea calculatorului, procesul de predare-învăţare-evaluare capătă noi dimensiuni şi caracteristici, permite transmiterea de noi cunoştinţe şi sugerează semnificaţiile acestora. Strategiile de predare-învăţare folosite pot sprijini şi stimula procesele învăţării active.

Soft-urile sunt bine structurate, copilul poate alege orice etapă din cele prezentate cu ajutorul mouse-ului, sau poate repeta anumite secvenţe, pentru a ajunge să cunoască şi să înţeleagă toate noţiunile cuprinse în jocul respectiv.

Soft-ul educaţional realizat pentru copii poate fi educativ, distractiv şi interactiv. De exemplu, folosind dorinţa copilului de a citi, este invitat într-o „Călătorie misterioasă la bibliotecă”, unde are mai multe variante de joc. Preşcolarii îşi pot consolida cunoştinţele, rezolvând sarcinile primite. Personajul îi cere copilului să analizeze imaginea de pe ecran, să compare forma şi mărimea cărţilor prin alăturare vizuală şi apoi să le aşeze pe rând în rafturile bibliotecii. Imaginile individuale se prezintă pe rând şi copilul trebuie să facă apel, fie la imaginea de ansamblu care i se prezintă când greşeşte, fie la cunoştinţele dobândite anterior. Jocul se desfăşoară interactiv, calculatorul îl sfătuieşte pe cel ce se joacă, să se gândească bine şi îl încurajează să încerce din nou, dacă a greşit. Răspunsurile corecte sunt răsplătite cu strigăte de bucurie, aplauze şi laude, pentru că a aşezat corect cărţile în rafturi. Programul are mai multe variante de joc: repară jucăria (trebuie asamblate piesele lipsă şi apoi colorate după dorinţa copilului), matematică cu personaje din poveşti cunoscute, ghicitori, labirint, construcţii (căsuţa greierașului), ghiceşte indicii (Personajul este ascuns şi trebuie găsit dând clic pe fiecare cifră. După ce rezolvă toate sarcinile, copilul este lăudat, aplaudat şi primeşte recompensă o medalie). În alte jocuri interactive, este recompensat cu o diplomă pe care îşi scrie numele sau cu lucrarea pe care a avut de asamblat o jucărie, un mijloc de transport, o colorează şi are opţiunea de a le imprima.

Unul dintre obiectivele importante ale învăţământului preşcolar este pregătirea pentru şcoală, cu multele aspecte pe care le îmbracă: motivaţional, intelectual, afectiv, fizic, completate şi prin activităţi comune, complementare, individuale, în care este utilizat calculatorul, ca mijloc de învăţământ integrat în acestea. Folosind tastele, copiii se familiarizează cu literele, încep să scrie cuvinte simple, numele şi prenumele, învaţă mult mai uşor cifrele şi rezolvă probleme simple de adunare şi scădere cu 1-2 unităţi, într-un mod foarte plăcut de ei.

Putem desfăşura o activitate de educare a limbajului: „Iedul cu trei capre” de Octav Pancu Iaşi, repovestire, cu copiii din grupa mijlocie, în mod tradiţional sau, sub forma activităţii integrate. După activitatea de repovestire, cu ajutorul imaginilor, copiii sunt împărţiţi în două grupe. Prima, va rezolva o fişă matematică, unde educatoarea le citeşte copiilor o poezie care conţine sarcina de lucru: „În căsuţa fermecată / Vrăjitoarea blestemată / Ţine cifrele ascunse, / Tu să le afli de-ndată! / Cinci sunt. Cum le găseşti, / Tu să le încercuieşti! / Colorează pătrăţele, / Câte cifra de jos cere!” şi în timp ce copiii rezolvă fişa, ceilalţi, la calculator, vor răspunde unor întrebări, pentru a verifica în ce măsură s-au familiarizat cu ideile şi personajele din poveste. Lucrând astfel, activitatea este mai plăcută pentru copii, iar pentru educatoare, mult mai uşor de verificat rezultatele. După rezolvarea testului, copiii de la calculator vor rezolva fişa matematică, iar ceilalţi, testul de la calculator.

Metoda instruirii asistate de calculator oferă accesul comod şi eficient la informaţiile şi cunoştinţele cele mai noi, este o metodă nouă şi eficientă de predare-învăţare-evaluare a cunoştinţelor şi de formare permanentă.

Unele reprezentări pot fi reproduse doar prin intermediul calculatorului, care oferă metode şi tehnici privind grafica, animaţia, sunetul. De exemplu, evoluţia unor fenomene fizice, chimice, biologice, etc., care se desfăşoară dinamic, nu pot fi reprezentate sau studiate, decât folosind calculatorul.

Calitatea interacţiunii cu copilul este o caracteristică de primă importanţă a unui soft educaţional; de ea depinde măsura în care se produce învăţarea.

BIBLIOGRAFIE:

1. Marin Manolescu, „Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică”, Ed. Credis, 2004.
2. Revista de pedagogie, nr. 1-2, „Informatizarea învăţământului”, Institutul de Stiinte ale Educatiei, 1994.

„Grădinița de acasă”
Exemple de bune practici

Prof. Gliga Aurelia Ramona
Grădinița P.P. Nr. 4 Reghin

Contextul actual al vieții trăite în ultimele săptămâni este unul aparte. Ceea ce se întâmplă în aceste momente părea greu de imaginat cu ceva timp în urmă. Simțim, poate, mai mult ca niciodată, permanenta schimbare în care e angrenată întreaga societate. Suntem nevoiți să ne adaptăm cu repeziciune la noua situație de viață.

Multitudinea de evenimente desfășurate a determinat schimbări radicale și în învățământ. Distanțarea socială a declanșat trecerea de la prezența fizică în sălile de curs la activitatea desfășurată în mediul virtual.

Situația actuală a adus implicit și o serie de provocări. Una din aceste provocări la nivel preșcolar este adaptarea conținuturilor activităților din grădiniță la situația impusă de noile reguli. Așa că, după ce am avut siguranța că toți copiii din grupă au acces la propunerile noastre privind activitățile desfășurate, accesând diversele canale de comunicare disponibile, am adaptat conținuturile la realitatea de moment.

Este evident că fără sprijinul familiilor preșcolarilor nu s-ar putea desfășura aceste activități din mediul virtual. Implicarea părinților în educația copiilor este crucială, mai ales în aceste momente, iar nevoia de a lucra împreună cu părinții este absolut necesară. Parteneriatul cu familia devine acum, poate, mai important ca oricând!

O bună colaborare cu familiile preșcolarilor, bazată pe comunicare deschisă, încredere și sprijin reciproc facilitează desfășurarea de activități numite generic „Grădinița de acasă”.

Trebuie să ținem cont însă că părinții nu se transformă peste noapte în cadre didactice și nici nu dorim acest lucru! În aceste momente dificile pentru foarte mulți dintre noi e nevoie de soluții adaptate realității din teren, în așa fel încât activitățile propuse să fie cât mai accesibile atât pentru copii, cât și pentru părinți.

Propunerile de activități sunt gândite într-o manieră agreată de toți cei implicați, asigurându-ne astfel că sarcinile propuse pot fi realizate de preșcolari cu un minim de ajutor din partea părintelui, iar acesta din urmă poate procura relativ ușor materialele necesare. De fiecare dată oferim variante, astfel încât oricine să poată avea la îndemână lucrurile de care e nevoie pentru a putea desfășura activitățile propuse. Am „pariat” pe „Grădinița de acasă cu ce avem prin casă”!

Luând în calcul faptul că nu toți părinții dețin o imprimantă pentru a putea lista planșe, fișe de lucru etc., am sugerat activități care să nu necesite acest lucru. Am propus o serie de activități care să fie relaxante, distractive și interesante pentru cei mici, jocul fiind principala modalitate de învățare la această vârstă. De asemenea, am propus activități care să nu necesite prea mult timp petrecut în fața calculatorului.

Am propus unele activități în care copiii au confecționat jucării simple, pe care le-au folosit apoi la diverse acțiuni. De exemplu:

- folosind o farfurie și un băț/creion/pai fixat cu pușină plastilină în mijlocul farfuriei au realizat un ceas solar improvizat, pe care l-au folosit apoi să măsoare trecerea timpului de execuție al diferitelor activități desfășurate;

- din două borcane de aceeași dimensiune, un capac având un mic orificiu în centru, 200 g griș și bandă adezivă au realizat o clepsidră, folosită apoi să măsoare timpul necesar spălatului corect pe mâini sau alte acțiuni;

- dintr-un pahar de plastic, un pai, o mănușă de cauciuc si câteva floricele decupate din hârtie colorată au realizat o jucărie distractivă – „Suflă bine, până fiecare floare își revine!”;

Pentru activitățile matematice am propus realizarea unor jetoane cu cifre folosind materiale reciclabile (capace de plastic, bucăți de carton sau orice altă variantă, inclusiv piese din jocul de masă Rummy), care vor fi păstrate și folosite de fiecare dată când e nevoie de ele. Realizarea mulțimilor de elemente am propus să fie realizată, de asemenea, cu obiecte la îndemâna oricui: semințe, paste făinoase, bomboane, biscuiți, nasturi, pietricele, tacâmuri, jucării etc.

O activitate distractivă a fost scrierea fiecărei cifre cu degetul în făină așezată pe o tavă/farfurie, urmată de execuția unei acțiuni (sari de x ori într-un picior, cântă de y ori precum cocoșul etc.).

Pentru exprimarea sentimentelor, am sugerat ca micuții să deseneze o față veselă, tristă sau serioasă, în funcție de cum simt în acele momente, asemeni emoticoanelor folosite zilnic la „Întâlnirea de dimineață” la grădiniță.

Pentru realizarea unor activități artistico-plastice am apelat la diverse tehnici de lucru, precum ștampilarea cu materiale neconvenționale, modelaj, dactilopictură etc.Astfel copiii au pictat „Ziua și noaptea”, „Planeta Pământ”, ”Păpădii”, „Flori colorate” etc.

Realizarea unor experimente simple au adus, de asemenea, bucurie celor mici, învățând totodată o mulțime de lucruri: cum punem semințe la încolțit, cum îngrijim plantele, de ce au nevoie plantele să se dezvolte, cum înflorește o floare, cum putem măsura timpul, ce se întâmplă dacă...etc.

Am propus și activități care să se desfășoare în fața unui ecran, precum vizionarea unor scurte povești (urmate de convorbire), audiții muzicale, dans, mișcare. Pentru astfel de activități am transmis părinților linkurile pe care să le acceseze.

Am insistat pe activități de dezvoltare personală, viața practică, joc și mișcare, activități distractive, deprinderi de igienă și educație pentru sănătate, activități outdoor.

O bună colaborare cu familiile preșcolarilor asigură continuarea educației și în vreme de criză. Așa cum precizam și la început, e o situație specială, aparte, iar noi toți suntem nevoiți să ne adaptăm „din mers”. Gândind creativ, folosind ceea ce avem la îndemână, putem genera idei pentru a rezolva o problemă. Așa cum sugerez mereu copiilor, lăsați imaginația să își facă treaba!

Creșterea eficienței predării și învățării prin metode creative și inovație didactică

Prof. înv. preșc. Baneș Elena Daniela
Grădiniţa cu P. P. Nr. 17 Focșani

Astăzi, când învăţământul trebuie să răspundă exigenţelor contemporaneităţii, la nivelul segmentului preşcolar se conturează dezvoltarea unei noi abordări educaţionale. Este vorba de o abordare care determină organizarea şi trăirea unor experienţe de învăţare ţinând seama de cerinţele viitorului şi de necesitatea producerii unor schimbări dorite în comportamentul copilului de astăzi, o abordare care încearcă o îmbinare suplă a ideilor pedagogiilor alternative moderne, cu ideile pedagogiei tradiţionale autohtone.

Modernizarea procesului de învăţământ din grădiniţă și utilizarea creativității în activitatea didactică, implică mai multe componente: proiectarea didactică, tehnici şi instrumente de cunoaştere şi evaluare a copiilor, parteneriate educaţionale, activităţi extracurriculare, o metodologie didactică activă.

Noul curriculum pentru învăţământul preşcolar aduce noi accente care pun în valoare dezvoltarea globală a personalităţii copilului. Un accent deosebit este acela al diversificării strategiilor de predare – învăţare – evaluare, caracterizat prin folosirea de metode activ-participative, prin asigurarea de valenţe formative ale jocului, ca activitate de bază a copilului, precum şi printr-o evaluare a fiecărui copil în raport cu el însuşi.

Pentru creşterea calităţii procesului instructiv-educativ din grădiniţă, urmărim perfecţionarea metodelor tradiţionale, dar şi introducerea unor metode şi procedee educative. Metodele implică mult tact pedagogic din partea educatoarelor deoarece stilul didactic trebuie să-l adopte în funcţie de personalitatea copiilor. Regândirea educaţiei formale duce la schimbarea relaţiei cu copii promovând un dialog reciproc, constructiv. Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradiţional dă posibilitatea fiecărei educatoare să-şi valorifice propria experienţă prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară.

Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii.

Valoarea formativă a mijloacelor de învăţământ şi mai ales a noilor utilităţi tehnice nu au relevanţă pedagogică, cognitivă, decât dacă sunt utilizate pe lângă metode real-active. Aceasta pentru că ele sunt relativ valabile, în măsura în care şi elevul este motivat să participe la cunoaştere, să înveţe activ. Atunci profesorul poate să ofere un larg evantai de resurse, să le antreneze într-un context actual, să mobilizeze abilităţi şi competenţe înalt cognitive, să permită interacţiuni între elevi, să sprijine acumulări de cunoştinţe noi, să depăşească simpla achiziţie, să stimuleze curiozitatea epistemică.

Învăţământul preşcolar are un anumit specific, dacă ne gândim la vârsta celor ce-l urmează, ceea ce nu exclude utilizarea metodelor active-interactive. Felul în care educatoarea solicită întrebări, felul în care organizează activitatea de formare şi informare a copilului, prin accentul pe care-l pune pe dezvoltarea proceselor cognitive-aplicative, influenţează comportamentul activ şi creativ al copilului. Jocul de rol, experimentul, observaţia, jocul interactiv, portofoliul, metoda proiectului, mozaic, ciorchinele, metoda pălăriilor gânditoare, știu/vreau să știu/am învățat, cubul, brainstorming, metoda bulgărului de zăpadă, metoda R.A.I .“Răspunde-Aruncă-Interoghează” sunt câteva din metodele interactive ce se pot utiliza cu succes în grădiniţă.

Programa activităţii instructiv-educative lasă libertatea de a organiza cât mai creativ şi personalizat actul didactic. Fiecare cadru didactic îşi poate alege propriul demers, personalizat, modern, care să fie compatibil cu stilul didactic, cu obiectivele şi conţinuturile activităţilor.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activităţii “mister didactic”, se constituie ca “o aventură a cunoaşterii” în care copilul e participant activ pentru că el întâlneşte probleme, situaţii complexe pentru mintea lui de copil dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învăţare, se simte responsabil şi multumit în finalul activităţii.

Calea de învăţare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Această “cale” devine cel mai spectaculos exerciţiu de interactiune dintre minţile lor, care ne bucura cand observăm progrese de la o perioadă la alta.

Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice şi de cunoaştere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare, inovatoare decât cele clasice. Prin corelaţiile elaborate interactiv copiii îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii, elaborează sinteze în activităţi de grup, intergrup, individual, în perechi.

Metodele activ-participative solicită efortul personal de gândire, imaginaţie, memorie şi voinţă, dar şi valorifică maximal potenţialul de cunoaştere, acţiune şi trăire al copilului. Efectele formativ – educative ale învăţării sunt în raport direct proportional cu nivelul de angajare şi participare individuală şi colectivă. În opoziţie cu metodologia tradiţională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditoriu sau un simplu spectator, gata sa recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele active au tendinţa să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunoştinţele pe calea activităţii proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcţiilor intelectuale şi energiilor emoţional – motivaţionale în raport cu sarcina de învăţare dată. Esenţial în pregătirea cadrului didactic pentru lecţie este de a putea pune în joc toate cunoştintele sale şi întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur si simplu nişte cunoştinte de-a gata ce trebuie să fie însuşite, ci de a insufla elevilor săi dorinţa şi posibilitatea de a le dobândi, pe cât este cu putinţă, prin ei înşişi, printr-un studiu cât mai activ.

Am constatat că învăţarea prin cooperare este o modalitate eficientă de stimulare a comunicării şi învăţării active, facilitând acomodarea firească a copilului la sistemul de relaţii, norme, valori şi comportamente ale grupului din care face parte. Aşadar, învăţând în grup, se dezvoltă unele relaţii interpersonale mai bune: relaţii colegiale, de solidaritate, de grijă şi devotament, de sprijin personal.

Evaluarea urmăreşte acordarea ajutorului imediat, având o funcţie corectivă, ameliorativă, realizându-se prin raportarea la progresul individual, dar având în vedere atât participarea fiecărui copil la procesul elaborării în comun, cât şi rezultatul echipei.

În societatea actuală, are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să ţină pasul cu evoluţia societăţii şi implicit a educaţiei. Şi în învăţământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învăţare care poate eficientiza tehnicile de învăţare şi de muncă intelectuală, le poate bloca sau încetini. Dirijor al procesului educaţional, educatoarea apelează la o serie întreagă de instrumente pentru a uşura şi accelera asimilarea şi aplicabilitatea informaţiilor.

Nevoile şi cerinţele copiilor „actori” pe scena educaţională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activităţii didactice.

BIBLIOGRAFIE :

- Josan, Simona, „Lecţii de management şi calitatea educaţiei”, „Tribuna învătământului” nr. 649, 2005.
- Cristea S, Fundamente pedagogice ale reformei învăţământului, EDP, 1994.
- Oprescu Narcis-Doru - Standarde de calitate în învăţământul preuniversitar, 2008,
- Irina Coroi - Percepţia calităţii în educaţie, 2017,

Valenţele formativ-educative ale metodelor activ-participative în dezvoltarea creativității preșcolarilor

Prof. Căliman Valeria-Luminița
Grădinița cu P.P. Nr. 17 Focșani, jud. Vrancea

Metodele de învăţare activă implică copiii în procesul de învăţare în sensul formării lor ca participanţi activi la procesul de educare, astfel fiind ajutaţi să înţeleagă lumea în care trăiesc şi să aplice în diferite situaţii de învăţare ceea ce au învăţat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educaţională alături de cele tradiţionale ori în combinaţie cu acestea.

Valenţele formativ-educative care recomandă aceste metode activ-participative ca practici de succes atât pentru învăţare cât şi pentru evaluare, sunt următoarele:

– stimulează implicarea activă în sarcină a copiilor, aceştia fiind mai conştienţi de responsabilitatea ce şi-o asumă;

– exersează capacităţile de analiză şi de luare a deciziilor oportune la momentul potrivit, stimulând iniţiativa tuturor copiilor implicaţi în sarcină;

– asigură o mai bună punere în practică a cunoştinţelor, exersarea priceperilor şi capacităţilor în variate contexte şi situaţii;

– asigură o mai bună clarificare conceptuală şi o integrare uşoară a cunoştinţelor asimilate în sistemul noţional, devenind astfel operaţionale;

– unele dintre ele, cum ar fi portofoliul, oferă o perspectivă de ansamblu asupra activităţii copilului pe o perioadă mai lungă de timp, depăşind neajunsurile altor metode tradiţionale de evaluare cu caracter de sondaj a cunoștințelor;

– asigură un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare copil, valorificând şi stimulând potenţialul creativ şi originalitatea acestuia.

Câteva dintre beneficiile metodelor activ-participative în grădiniţă sunt:

*Sunt foarte potrivite în cadrul unui proiect tematic pentru reactualizarea şi sintetizarea cunoştinţelor copiilor despre un subiect, precum şi o ordonare a informaţiilor;

*Permit completarea cunoştinţelor cu altele noi despre o anumită temă;

*Copiii gândesc, răspund la întrebări, cooperează, comunică, fac asocieri, fac conexiuni, argumentează, completează;

*Stimulează învăţarea în perechi, activizând întreg colectivul;

*Educă toleranţa şi înţelegerea faţă de opinia celuilalt.

*Dezvoltă gândirea şi operaţiile ei, limbajul, atenţia. Permanenta deschidere spre nou, spre o continuuă cercetare, inovaţie, revitalizare şi creaţie, a oferit acestor metode interactive un caracter dinamic, progresiv, atent direcţionat spre perfecţionarea şi remodelarea gândirii laturii sale procesuale.

* Favorizează un mediu de învăţare interactiv, incitator şi dinamic, prin antrenarea copiilor în soluţionarea unor probleme de tip divergent;

* Angajează copiii în prelucrarea, organizarea şi reorganizarea datelor;

* Asigură dinamismul intelectual şi afectiv, permiţând respectarea individualităţii fiecărui copil, adaptarea constructivă la natura copilului.

* Formele de grupare, munca în echipă creează premisa valorificării conţinuturilor în direcţia stimulării cooperării şi comunicării între copii.

*Anihilează „efectului Ringelmann”(lenea socială, când individul își imaginează că propria contribuție la sarcina de grup nu poate fi stabilită cu precizie)

* Sunt ușor de aplicat oricărei vârste și unei palete largi de domenii (educarea limbajului, cunoașterea mediului, educaţia pentru societate, poveşti, observări);

*Reprezintă în același timp, o modalitate de relaxare și o sursă de noi descoperiri;

*Formularea a cât mai multe întrebări duce la cât mai multe conexiuni între concepte.

elevii oferă și primesc feed-back referitor la munca lor;

*Oferă șansa de a compara produsul muncii cu al altor echipe și de a lucra în mod organizat și productiv;

*Motivează elevii să gândească cu îndrăzneală fără să fie descurajaţi de părerile altora, să fie încrezători în forţele proprii;

*Dezvoltă motivaţia pentru învăţare.

Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacţiunea dintre preşcolari, schimbul de idei, de cunoştinţe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preşcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret şi prin corelaţiile elaborate interactiv, în care îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii.

De asemenea, aceste metode activează toţi copiii şi le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independenţa în gândire şi acţiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităţilor de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri şi activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obţinute şi reconstituirea relaţiei educatoare-copil.

Metodele activ-participative trebuie să fie predate ca un joc cu reguli. Ele acționează asupra modului de gândire și de manifestare a copiilor, fiind prezentate ca niște jocuri de învățare, de cooperare, distractive, nu de concentrare, ce învață copiii să rezolve problemele cu care se confruntă, să ia decizii în grup și să aplaneze conflictele.

Aplicarea metodelor solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în ceea ce s-a scris și în capacitatea personală de a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv-educativ.

Situațiile de învățare rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă copiilor gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul, ideea, fapta nu critică personajul din poveste sau adultul. Metodele învață copiii, că un comportament întâlnit în viața de zi cu zi poate fi criticat pentru a învăța cum să-l evităm. Ei aduc argumente, găsesc soluții, dau sfaturi din care învață cu toții. Este importantă alegerea momentului din lecție, dintr-o zi, personajul-copil și fapta lui deoarece ele reprezintă punctul cheie în reușita aplicării metodei și nu trebuie să afecteze copilul. Tocmai acesta este punctul forte al metodelor care introduc în dezbatere comportamente reale, cotidiene.

După fiecare metodă aplicată se pot obține performanțe pe care copiii le percep și-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Copiii înțeleg și observă că implicarea lor este diferită, dar încurajați își vor cultiva dorința de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup. Grupul înțelege prin exercițiu să nu-și marginalizeze partenerii de grup, să aibă răbdare cu ei, exersându-și toleranța reciproc.

Metodele implică mult tact din partea educatoarelor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația și totul va fi ca la carte.

În cadrul fiecărei metode copiii primesc sarcini de învățare. Acestea sunt foarte diferite de la o metodă la alta încât explorează o mare varietate de capacități.

Sarcinile de lucru trebuie să îndeplinească anumite condiții și anume să fie transmis timpul alocat sarcinii de lucru, să fie descrisă gradual, să fie legată de viața reală, să ofere posibilitatea copiilor de a se autoevalua, corecta, de a comunica cu colegii.

Utilizarea tehnicilor moderne în cadrul lecțiilor interdisciplinare muzică-literatură

Sângeap Nadia-Mihaela
Liceul Tehnologic ”Ion Creangă”|Comuna Pipirig, județul Neamț

Într-o societate ce se află în continuă mișcare, școala din România își prezintă politicile educaționle într-o strânsă corelație cu politicile naționale și cele europene.

Pentru o simbioză perfectă este necesară o modernizare a acestui sistem prin transformări esenţiale atât în gândirea cadrelor didactice, cât şi în tehnologia didactică.Ne referim aşadar la scopuri şi obiective riguros elaborate, la conţinuturi şi strategii alese minuțios, în vederea realizării unui sistem de învățământ de calitate.

Dacă ne gândim la o abordare interdisciplinară a conţinutului învăţământului, vom lua în considerare transformările metodologice şi structurale care au loc în ştiinţă în zilele noastre şi de asemeni ne vom orienta spre formare interdisciplinară a personalităţii umane, în vederea realizării unui tot unitar într-o societate democratică dinamică.

„Interdisciplinaritatea este o formă a cooperării între discipline diferite cu privire la o problematică a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o convergenţă şi o combinare prudentă a mai multor puncte de vedere.” [1]

Întreaga paletă de activități interdisciplinare are numeroase valenţe formative. Putem asigura astfel o dezvoltare armonioasă: intelectuală, socială, emoţională, fizică şi estetică a copilului,se poate cultiva încrederea în propriile forțe, dar se dezvoltă și spiritul de competiţie.

Având ca punct de plecare premisa că artele în general au un efect benefic în ceea ce privește activizarea vieții copilului, în eliberarea lui de complexe, în declanșarea creativității, sensibilității , imaginației, curriculumul la disciplina Educație muzicală, a fost elaborat în conformitate cu criteriile moderne, unul dintre acestea fiind realizarea interdisciplinarității- împletirea în mod firesc, logic, prin cooperare - întrepătrunderea disciplinelor artistice,cu cele aparținând altor domenii, la niveluri interdisciplinare, pluridisciplinare și transdisciplinare.

Ne putem duce cu gândul astfel, la relațiile ce se creează între:muzică și informatică, muzică și matematică, muzică și fizică, muzică si filosofie, muzică și artele plastice, muzica și literatură etc.

În opinia lui G. Văideanu, interdisciplinaritatea „implică un anumit grad de integrare între diferitele domenii ale cunoaşterii şi între diferite abordări, ca şi utilizarea unui limbaj comun permiţând schimburi de ordin conceptual şi metodologic”.
Interdisciplinaritatea este o formă de cooperare între discipline ştiinţifice diferite, care se realizează în principal respectând logica ştiinţelor respective, adaptate particularităţilor legii didactice şi-l ajută pe elev în formarea unei imagini unitare a realităţii, îi dezvoltă o gândire integratoare. [2]

Din punct de vedere muzical,interdisciplinaritatea realizează o simbioză la nivel superior a unuia sau mai multor domenii prin care se poate ajunge la un conținut comun, cum ar fi : literatura muzicală, cu genul de operă, unde își dau mâna toate artele, sincretismul fiind la loc de cinste. Relații de interdisciplinaritate se pot stabili in domeniul muzicii culte cu cel al folclorului, artelor plastice, dans. Se stabilește astfel o legătură între muzică cu poezia populară exprimată prin : cântece din folclorul copiilor,cântece de leagăn, cântece patriotice, se poate realiza o alianță între cuvânt și muzica religioasă sau muzica cultă.

O legătură fericită între muzică și teatru este întâlnită în genurile muzicale opera, opereta ,musical. Se crează totodată o comuniune perfectă între limbajul coregrafic și limbajul muzical prin dansurile ritualice, dansurile de societate, muzica de balet.

Printre activitățile de învățare se numără :vizionarea de spectacole. audiția muzicală, comentariul muzical la portretele personajelor principale, în urma audițiilor realizate. [4]

Procesul didactic de predare a limbii şi literaturii române, asemenea celorlalte discipline din domeniul ştiinţelor educaţiei, se află într-o continuă dezvoltare şi adaptare la cerinţele societăţii cunoaşterii, de aici şi necesitatea prezentării schimbărilor survenite, de a oferi cadrelor didactice din învăţământul preuniversitar noi surse de informare şi de formare, de a împărtăşi propria experință didactică. Cuvintele lui Constantin Noica – „Într-o şcoală niciodată nu se ştie cine dă şi cine primeşte” – confirmă noile orientări ale didacticii. [3]

Cine ne ajută să rezolvăm cu succes o parte din aceste schimbări? Este evident *tehnicile moderne*.

„Integrarea noilor tehnologii în educaţie a fost abordată de foarte mult timp şi analizată din mai multe perspective, fiind puse în valoare, în mod deosebit, avantajele, implicaţiile şi resursele necesare utilizate la diverse niveluri.Dotarea şcolilor cu tehnologie informatică a fost și va ramâne una din prioritățile ficeărei unități de învățământ, racordarea la internet, dezvoltarea de softuri educaţionale, elaborarea de materiale suport şi furnizarea de activităţi de formare pentru cadrele didactice.În sistemul educaţional românesc se poate observa , în ultima perioadă, o creştere remarcabilă pentru interesul folosirii noilor tehnologii de informare şi comunicaţie, de implementare a instruirii asistate de calculator în procesul de predare–învăţare–evaluare. Toate acestea converg către o regândire a demersului didactic, favorizând trecerea de la învăţarea centrată pe profesor la învăţarea centrată pe elev.

În școala de astăzi se folosesc din ce în ce mai des prezentările PowerPoint ca material didactic, softurile educaţionale adaptate diferitelor stiluri de învăţare, platforme educaționale ; folosirea tehnicilor moderne favorizează creșterea accesului la resursele de predare–învăţare–evaluare, determină inversarea rolului profesorului şi al elevului în mediu de instruire .

Ce schimbări ale profesorului le putem constata: coordonează activitatea şi este furnizor de resurse didactice;formulează cu rigoare intrebările; proiectează în mod eficient realizarea învățării, personalitatea fiecărui elev este încurajată, oferind doar cadrul inițial al activității ;temele sunt prezentate interdisciplinar,din perspective multiple:muzică, literatură, artă, adaptate particularităților individuale și de vârstă.

Se modifică și rolul elevilor:pot veni cu idei în activitatea de învățare, abordând-o din perspective multiple; explozia de întrebări își găsește răspuns la fiecare dintre participanții la activitate; interacţionează, colaborează, învaţă lucrând în echipă, își împărtășesc propria experință; rolurile pot fi schimbate,având capacitatea de a fi manageri, independenţi, motivaţi ai proceselor de învăţare.

Elevul zilelelor noastre își îndreaptă pașii, mai ales, spre învăţarea cu ajutorul calculatorului; prin urmare, folosirea softurilor educaţionale în procesul didactic motivează elevul, astfel creşte interesul acestuia pentru rezolvarea sarcinilor didactice prin utilizarea noilor tehnologii.

În procesul de predare-învățare-evaluare calculatorul capătă o conotație pedagogică, folosirea lui poate influența totodată activitatea de predare a profesorului și activitatea de învățare a elevilor. Cele două aspecte, instrucția asistată de calculator și învățarea asistată de calculator, sunt, de fapt, corelate; prima îl vizează cu precădere pe profesor, cea de-a doua, pe elev.

În sens restrâns, am putea spune că instruirea asistată de calculator este acea modalitate în cadrul căreia interacțiunea dintre activitatea de predare și cea de învățare, dintre profesor și elevi, este realizată prin intermediul calculatorului, considerat un auxiliar tehnic ce poate să amplifice și să optimizeze funcțiile predării, să faciliteze receptarea și prelucrarea informațiilor didactice de către elevi.

Ca și celelalte mijloace de învățământ, calculatorul rămâne și el un auxiliar și un mediator în cadrul relației de predare-învățare. Avantajul său constă în corectitudinea și obiectivitatea pe care o are în prelucrarea și prezentarea informației, în capacitățile sale de stimulare a activității, de învățare a elevilor, dar și pentru studio la distanță în cazul pandemiei actuale.

Referitor la integrarea calculatorului în procesul didactic trebuie să menționăm că, de fapt, este vorba de modul în care informațiile și sarcinile de lucru cuprinse în soft se îmbină cu celelalte secvențe ale instruirii și răspund unor obiective urmărite de profesor. Calculatorul oferă avantajul că la el pot fi conectate și alte mijloace audiovizuale, conferindu-le acestora valențe suplimentare (mijloace audio, video, aparate de proiecție, senzori etc.).

Prin poezie și muzică sunt exprimate sentimentele , trăirile și gândurile celor care le compun . Muzicienii au o fascinație pentru poezie și poeții la fel pentru muzică, unii dintre ei fiind înzestrați cu ambele talente.Poezia și muzica prezintă gânduri și emoții așa cum nici o altă artă nu o poate face. Astfel, pe o scenă, un poet-muzician , își interpretează cântecele, el participă cu mintea, corpul și sufletul,fiind un act artistic suprem, oglindind aspectele esențiale ale sale.

Este cu siguranță mai ușor să scrii poezie decât să scrii muzica și foarte greu să reușești să le faci pe amândouă, punând în lumină cele mai pure și mai nobile sentimente și emoții umane.

Muzica se împletește cu textul literar în urma acestei corelări apare drama muzicală. Wagner afirma că:”Țelul este drama, muzica este un mijloc de realizare a problemelor etice și psihologice prezente în textul literar. Melodia reprezintă o colorare emoțională a cuvintelor rostite, de aici și rolul deosebit al declamației muzicale. Contopirea dramei și a muzicii este legată de tendința de a evita opririle artificiale, nedorite în dezvoltarea subiectului”.

Muzica şi literatura au fost deseori percepute ca fiind un tot unitar, a unor elemente interdependente, şi aceasta nu numai în virtutea acelor trăsături comune pe care cele două ramuri ale artei le împărtăşesc (ritm, emoţie, lirism, inefabil, abstract), ci, mai ales, datorită capacităţii lor de a transcende spaţiul contingent în manieră imediată şi totală, mai mult ca alte arte. [2]

Cu toții ne dorim în activitatea la catedră reușită în fiecare activitate. O activitate de succes va împleti tehnicile moderne cu activitățile interdisciplinare.

Bibliografie

[1] Cucoș Constantin, Pedagogie, Iași, Editura Polirom, 1996 ;
[2] Munteanu Gabriela,Metodica predării educației muzicale în gimnaziu și liceu, Cluj,1999;
[3] Nicola Ioan, Tratat de pedgogie școlară, Editura Aramis București,2000;
[4] Ungureanu Adalmina, Metodica studierii limbii și literaturii române, Iași Editura Polirom.

EDUCAŢIA TIMPURIE – GRADINIŢA

Prof.drd. Rodica (Bolojan)Ștef
Grădinița cu program prelungit Nr.46, Oradea

Harriet Martineau (1802-1876), scria odată „ gradiniţa, budoarul şi bucătăria, toate sunt şcoli excelente în care se învaţă morala şi manierele unor oameni'' (1962/1837 Society in America). Martineau a susţinut ca atunci când cineva studiază societatea, se poate concentra pe toate aspectele sale, inclusiv instituţiile cheie politice, religioase şi sociale (în cazul lucrării de faţă, Gradiniţa). În al doilea rând, a insistat asupra faptului că o analiză a societăţii trebuie să includă o înţelegere a vieţii femeilor. În al treilea rând, a fost prima care a abordat sociologic dezbateri ignorate anterior, inclusiv căsătoria, copiii, viaţa domestică şi religioasă, precum şi relaţiile de rasă (Ghiddens, 2006, p.18). „Opiniile părinţilor sunt de o imensă importanţă, pentru că, foarte adesea, lipsindu-le cunoştinţele de specialitate, părinţii sunt o pacoste şi pentru cei mai buni pedagogi'' spunea Bertrand RUSSELL într-o notă de autoironie în cartea sa „Despre Educaţie'', 2010.

Rousseau considera formarea cetaţenilor ca fiind un proces de lungă durată ale carui începuturi se aflau în *Educaţia timpurie* a copiilor spunând că aceştia ar trebui să fie educaţi să iubească anumite lucruri, să aibă anumite pasiuni. Rolul educaţiei ar fi acela de a învăţa oamenii să se identifice cu statul simţându-se cetăţeni ai ţării lor. Rouseeau susţine faptul că educaţia publică este privită ca una din îndatoririle fundamentale ale oricărui guvern. La Rouseeau educaţia are sens doar dacă este orientată în favoarea unui obiectiv mult mai important decât realizarea intereselor private. O societate mai bună se poate instaura cu ajutorul educaţiei (Dinu, 2006, p. 31)

Educația timpurie desfășurată în grădiniță are o importanță covârșitoare în formarea personalității tinerei generații deoarece vârsta copiilor de care se ocupă este cea a maximei plasticități și receptivități, a curiozității nemarginite, a motivației maxime de a cunoaște tot ce există în jur. Practicile educative sunt înțelese ca pregătire a indivizilor din generațiile tinere de către generațiile anterioare pentru a participa activ la cultura din care fac parte (Hatos 2006 ,p.20) . Prin educație se transmite experiența socială de la generație la generație, astfel încât ceea ce generațiile precedente au acumulat devine un bun câștigat, fără repetere practică, de către generația de educat (D.Popovici 2003, p.12).

Mondher Kilani consideră că copilul nu este decât un om în devenire, iar devenirea trebuie controlată şi orientată de adult, cu alte cuvinte, adultul oferă/predă cunoştinţe pe care copilul le absoarbe prin învăţare. Copilul reprezintă doar o promisiune, materialul care trebuie pregătit cu grijă, format şi formatat pentru ca în timp să absoarbă caracteristicile adultului; ca atare, copilul nu are o natură proprie, copilul nu există prin prezent, ci doar ca proiecţie in viitor, ca adult potenţial. Jean-Francois Lyotard, în Inumanul, notează „Lipsit de cuvânt, incapabil să stea în picioare, ezitând în faţa obiectelor care-l interesează, inapt să îşi calculeze beneficiile, insensibil la raţiunea obişnuită, copilul este eminamente uman pentru că insuficienţa sa anunţă şi promite posibilităţi. Întârzierea sa iniţială în umanitate, care face din el ostaticul comunităţii adulte, este şi ceea ce aduce în faţa acesteia din urmă lipsa de umanitate de care suferă şi care-o solicită să devină mai umană'' (Lyotard,2002, p. 7).

Rolul fundamental al şcolii, afirmă Hannah Arendt, este de a media între spaţiul privat al familiei şi lume: „În mod normal, copilul este mai întâi introdus în lume, în şcoală. Or, şcoala nu este câtuşi de puţin lumea şi nu trebuie să pretindă a fi; mai curând, ea este instituţia pe care o interpunem intre domeniul privat al casei şi lume pentru a face cât de cât posibilă tranziţia de la familie la lume (Arendt, 1997, p.196)''. Grădiniţa fiind prima instituţie de învăţământ organizat în care intră copilul direct din familie.

Seymour Papert (Child Power) teoretizează trei stadii ale învăţării, diferite de stadiile lui Piaget :

- Primul stadiu începe încă de la naşterea copilului şi constă dintr-un proces de învăţare directă, prin explorare (în familia);

- Al doilea stadiu începe atunci când copilul descoperă că există lucruri pe care nu le poate simţi şi atinge, că există lucruri despre care doar aude, despre care are la dispoziţie doar imagini sau pe care le poate doar imagina. Se trece de la învăţarea directa (exploratorie) la învăţarea prin intermediul cuvintelor, este nevoie de adulţi care sa-i ofere cunoştinte despre lucruri (Ellen,1978, p. 70)(în gradiniţă – şcoală);
- Stadiul al treilea, presupune cumva, o recuperare a caracteristicilor primului stadiu al învăţării, exploram, iar asta vine din interior, este experienţă nu învăţare prin intermediul cuvintelor (prin autoînvăţarea – adultul),(Papert, S., The Future School).

Sociologii disting două stadii ale socializării: stadiul socializării primare şi stadiul socializării secundare. Stadiul socializării primare (denumită şi inculturaţie) este procesul de dobândire a modelelor de bază ale comportamentului uman şi are drept agenţi, într-o primă fază, părinţii, rudele, vecinii, grupul de joacă (“alţii semnificativi” pentru copil), iar într-o a doua etapă, şi alte instanţe de socializare cu care familia cooperează, cum ar fi grădiniţa, alte familii ş.a. Mecanismul ei fundamental este cel al condiţionării inconştiente, întrucât copilul face ceea ce vede la părinţi, motiv pentru care socializarea primară este strâns dependentă, în conţinutul ei, de structura socială, de diviziunea muncii, de cadrul cultural (etc.) ale societăţii în care trăiesc părinţii. (Bădescu, I., Radu, N., 1980, pg. 63)

Sistemul de educaţie al unei societăţi este aşadar mai amplu decât sistemul de învăţământ, pe care îl include, întrucât un sistem de educaţie cuprinde, pe lângă toate nivelurile şi tipurile de învăţământ, toate tipurile de educaţie non-şcolară, cum ar fi alfabetizarea funcţională, formarea în întreprinderi şi în cursul muncii, reciclarea profesională, propaganda industrială şi agricolă ş.a. În interiorul unui sistem de educaţie funcţionează mai multe tipuri de instituţii şi organizaţii. Unele dintre ele sunt special create pentru a educa pe oameni (instituţiile de învăţământ), altele, pe lângă scopurile lor principale (permanente) îşi propun influenţarea prin educaţie a membrilor lor. Astfel, sistemul instituţional al educaţiei include o mare varietate de organizaţii: • instituţii de învăţământ; • instituţia familiei; • instituţiile religioase; • instituţiile de informare în masă (presa, radioul, televiziunea, internetul, ş.a.); • instituţiile de cultură (teatre, muzee, etc.); • instituţiile militare; • instituţii politice ori sindicale (ce sunt preocupate de formarea propriilor membri în spiritul unor anumite idei, valori, atitudini, de inducerea anumitor comportamente).

Creșterea interesului pentru educația copiilor de vârste mici s-a petrecut la inceputul secolului al XX-lea și a fost rezultatul acțiunii a trei factori principali :

•Modificările istorice în sistemele de învățământ care au fost construite de la nivelurile superioare extinzându-se treptat spre grupe de vârstă mai mică;

•Extinderea educației de masă în sensul că toatea persoanele au dreptul la educație (teoria umanistă) și educarea copiilor ca pe o rezervă de talent care trebuie să aducă profit (teoria economică);

•Schimbarile de opinie privind copilăria și, ca urmare, a dezvoltării psihologiei copilului; creșterea nivelului de înțelegere cu privire la importanța primilor ani de viață.

Începând cu anul școlar 2006-2007, după elaborarea Strategiei naționale pentru educație timpurie, Ministerul Educației a lansat și promovat cu consecvență conceptul de educație timpurie, ținând îndeosebi cont de faptul că dezvoltarea timpurie, integrată, a copiilor este o prioritate la nivel mondial.

În acest sens, în concordanță cu documentele internaționale la care România este semnatară (Convenția pentru Drepturile Copilului, Țintele pentru Dezvoltare ale Mileniului etc,), Ministerul Educației și-a asumat rolul de inițiator al unor programe de educație timpurie care să se adreseze nevoilor multiple ale copilului, ținând cont de sănătate, nutriție, educație, stimulare psihosocială corespunzătoare și, nu în ultimul rând, de rolul mediului în care trăiește acesta.

BIBLIOGRAFIE :

Comenius, J., A., Didactica magna, Editura Didactica şi Pedagogică, Bucureşti.

Durkheim, E., (1998), Educaţie şi sociologie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

Hatos A. (2006) Sociologia Educației, Polirom -București

Păun E., Romiţă I.(coord.),(2002), Educaţia Preşcolară în România, Editura Polirom, Iaşi,

Pascu, Ștefan, coordonator, Istoria învățământului din România, București, 1983

Konstantinov, N.A., Medinski, E., N., Şabaeva, N., F., (1959), Istoria Pedagogiei, Editura de Stat Didactică şi Pedagogică. Bucureşti.

Locke.„J., (1962), Texte pedagogice alese, Editura de Stat Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

Sandu, A., (2014), Elemente de sociologie, Editura Tritonic, Bucureşti;

Schaub, Horst/Zeke, Karl,G., (2001), Dicţionar de pedagogie, Editura Polirom, Iaşi.

Stan, E., (2007), Educaţie în postmodernitate, editura Institutul European, Iaşi.

Vrasmas, E., (1999), Educaţia copilului preşcolar. Elemente de pedagogie la vârsta timpurie, Editura Pro Humanitate, Bucuresti;

https://www.crestinortodox.ro/religie-filosofie/perioada-sistematica/filosofia-pedagogia-john-locke-71777.html, consultat in 11.02.2020, ora 20,14.

Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului, (2006), „Rolul şi responsabilităţile personalului didactic în protecţia şi promovarea drepturilor copilului” –Editura Trei, Bucureşti,

EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof. Nicoruț Alexandra Bianca
Grădinița cu program prelungit Nr.46, Oradea

În ultimii ani apare tot mai evidentă nevoia se a acorda o atenţie crescută primilor ani de viaţă ai copilului (şi în acest sens ne referim la copil de la naştere la vârsta de 3 ani), cu atât mai mult cu cât este recunoscut faptul că în mica copilărie se pun bazele dezvoltării fizice şi psihice ale copilului în dezvoltarea sa ulterioară. Pe nedrept, îngrijirii copilului i s-au atribuit doar obiective igienico-sanitar medicale ce ţin de dezvoltarea fizică, privând gestul îngrijirii de importanţa sa în dezvoltarea socială, emoţională şi psihologică a copilului. Îngrijirea copilului determină în bună măsură creşterea sa, împreună determinând şi susţinând dezvoltarea globală şi integrată a copilului. Fiecare intervenţie pentru copil (contactul cu adulţii, manualităţile de îngrijire, rutine alimentare, programe de imunizare) sau pe lângă copil (amenajarea spaţiilor în care copilul îşi petrece timpul acasă sau în comunitate) trebuie să fie considerate intervenţii educative, ele devenind intervenţii împreună cu copilul: copilul le asimilează, le integrează ca modele relaţionare în funcţie de care îşi structurează personalitatea.

În opinia specialiştilor, „educaţia timpurie este ansamblul tuturor obiectivelor, cunoştinţelor şi modalităţilor de realizare a dezvoltării optimale a copilului de la naştere până la 6-7 ani, bazat pe considerarea fiecărui act de îngrijire ca pe o experienţă de învăţare, educaţie şi de creare de situaţii noi, predominant prin joc, care să stimuleze şi să direcţioneze cât mai devreme formarea personalităţii copilului. Acest proces este posibil numai în parteneriatul educaţional dintre familie, profesionişti competenţi şi comunitate” (Educaţia timpurie în România”, Step by Step-IOMC-UNICEF, Vanemmonde, 2004). Venind să accentueze grija aparte pentru vârsta mică a copilului, “educaţia timpurie este începută din primele momente ale vieţii şi susţinută prin individualizarea şi organizarea adecvată a influenţelor educative directe şi indirecte. Conceptul are doua semnificaţii majore: 1) nu putem reduce educaţia copilului mic la educaţia preşcolară, care are sensul de educaţie în grădiniţă; 2) necesitatea reconsiderării modului de organizare şi influenţelor educative la vârstele foarte mici (sugar şi antepreşcolar)” (Vrăşmaş, 1999, p. 10).

Este important să amintim acest fapt, deoarece viaţa copilului până la vârsta de 3 ani se derulează în familie şi în comunitate, iar strategiile educaţionale trebuie să se extindă atât sub raportul vârstei la care are loc intervenţia educativă, cât şi sub raportul stabilirii actorilor intervenanţi în actul educativ (atât părinţi, cât şi îngrijitori sau educatori care intră în contact cu copilul). Educaţia timpurie este un demers care vizează copilul şi dezvoltarea sa integrată, dar şi dezvoltarea abilităţilor parentale şi instituţionale cu scopul de a răspunde cât mai adecvat nevoilor individuale ale copilului. Educaţia timpurie este parte componentă a conceptului „educaţiei de-a lungul vieţii” (concept introdus în anul 1990, în Thailanda, la Conferinţa Educaţiei de la Jomtien), concept care are drept deziderat individualizarea actului educativ, în funcţie de cerinţele speciale ale fiecărui individ. Determinând ca importantă dezvoltarea permanentă a individului în evoluţia sa (din perioada intrauterină, până la vârstele senectuţii), se evidenţiază necesitatea asigurării unor condiţii optime pentru învăţare şi educaţie.

În cadrul acestui concept, educaţia timpurie îndeplineşte roluri importante: • „identifică startul dezvoltării; • construieşte premisele socializării şi participării copilului; • egalizează şansele la dezvoltare, participare şi integrare fiecărui copil; • responsabilizează familia, educatorii, comunitatea, societatea; • propune şi proiectează parteneriate educaţionale; • schimbă abordarea vârstelor mici în teorie şi practică; • oferă o perspectivă pozitivă, umanistă asupra educaţiei, vârstelor copilăriei şi activităţii de joc şi învăţare; • schimbă curriculumul, îl flexibilizează pentru toţi copiii; • vede şcoala/grădiniţa ca instituţie a dezvoltării, eliminând viziunea sancţionatoare şi etichetarea”(Păun Emil, Romiţă Iucu, 2002, p 80.)

Pentru atingerea obiectivelor specifice ale educaţiei timpurii a copilului de la naştere la 3 ani este important să menionăm principiile care trebuie să coordoneze toate acţiunile educative. Premisa principală a tuturor acestor principii este unicitatea copilului, cu nevoile sale specifice şi particulare.

a) **Principiul considerării copilului ca un întreg**, abordarea holistică a dezvoltării copilului presupune preocuparea permanentă a adulţilor care au o intervenţie de îngrijire, creştere şi educaţie pe lângă copil pentru cunoaşterea acestuia ca individualitate şi adaptarea intervenţiilor la profilul individual al copilului.

b) **Educaţia centrată pe copil** şi pe dezvoltare globală în contextul interacţiunii cu mediul, natural şi social; accentul în educaţia timpurie trebuie pus pe constituirea capacităţilor exploratorii şi de relaţie ale copilului, pe cultivarea independenţei şi spiritului de responsabilitate ale acestuia.

c) **Incluziune socială** şi luarea în considerare a nevoilor educaţionale speciale ale copiilor. Educaţia timpurie permite depistarea precoce a potenţialelor dizabilităţi ale copilului, astfel încât, prin elaborarea programelor adecvate nevoilor de îngrijire, creştere şi educare ale acestuia să se determine facilitarea accesului la servicii educative care îl potenţează şi care îl susţin în dezvoltarea sa.

d) **Principiul respectării depline a drepturilor copilului** cuprinse în documentele internaţional: - Convenţia cu privire la drepturile copilului (septembrie 1990); - Declaraţia Conferinţei mondiale de la Jomtien, Thailanda (1990) referitoare la “Educaţia pentru toţi”; - Declaraţia de la Salamanca (1994), cu privire la asigurarea accesului participării şi calităţii educaţiei pentru toţi. De asemenea, Drepturile copilului fac subiectul expres al Legii numărul 272 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului promulgată de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului în anul 2004 .

Drepturile copiilor - pot fi grupate în trei categorii :

1. **Drepturi de protecţie**, care se referă la protecţia împotriva oricăror forme de abuz fizic sau emoţional, precum şi împotriva oricăror forme de exploatare (ANPDC, 2006).
2. **Drepturi de dezvoltare**, care se referă la disponibilitatea şi accesul la toate tipurile de servicii de bază, precum educaţia şi serviciile de îngrijire medicală.
3. **Drepturi de participare**, care se referă la dreptul copilului de a fi implicat în deciziile care îl privesc. Drepturile de participare le permit copiilor să aibă un cuvânt de spus în ceea ce priveşte viaţa lor.

În preocupările internaţionale actuale pentru creşterea calităţii intervenţiei educaţionale devine tot mai necesar să se identifice soluţii pentru ca toţi copiii să aibă acces la educaţie şi să participe la viaţa socială, să se integreze în societate. În acest context, al determinării rolurilor şi valorii intervenţiei educaţionale la vârstele mici ale copilăriei, educaţia devine „o construcţie permanentă în care centrală este atitudinea creatoare şi unică, proprie fiecărui individ” (Păun, E. şi Iucu, R., 2002, p. 53).

Instituţiile de educaţie. Educaţia în sine funcţionează în baza unor norme juridice sau practici cutumiare, având deci un caracter instituţional. Educaţia primită de copil în familie este din perspectiva sociologică tot o instituţie, întrucât are la bază o serie de reguli provenite din tradiţie, sau din experienţa membrilor de familie. Educaţia instituţionalizată propriuzisă se realizează prin intermediul şcolii, fiind împărţită pe cicluri preprimar, primar, gimnaziu, liceal şi superior. De asemenea există formalizate instituţii ale educaţiei permanente pe tot parcursul vieţii. Instituţia generică pentru orice formă de educaţie poartă denumirea de şcoală (Sandu, (2014),p. 29).

BIBLIOGRAFIE :

Comenius, J., A., Didactica magna, Editura Didactica şi Pedagogică, Bucureşti.

Dewey, J., (1972), Democraţie şi educaţie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

Glava A.; Pocol M.; Tătaru L. (2009) Educație timpurie : ghid metodic pentru aplicarea curriculumuli preșcolar, Paralela 45 – Pitești;

J.J. Rousseau, despre Contractul social sau Principiile dreptului politic, traducere şi note explicative – Pricop, L., (2017), Editura Cartex, Bucureşti.

Key, Ellen, 1978, Secolul copilului, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

Păun E., Romiţă I.(coord.),(2002), Educaţia Preşcolară în România, Editura Polirom, Iaşi,

Vlăsceanu, L. (coord), Şcoala la răscruce – Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, Iaşi, 2002.

Pascu, Ștefan, coordonator, Istoria învățământului din România, București, 1983

Stan, E., (2000), Teoria şi metodologia instruirii, Editura Universităţii din Ploieşti, Ploieşti

Vrasmas, E., (1999), Educaţia copilului preşcolar. Elemente de pedagogie la vârsta timpurie, Editura Pro Humanitate, Bucuresti;

SCHIMBĂRI ? CREATIVITATE ? TOTUL DEPINDE DOAR DE NOI !

Înv. Ştefanache Diana Aura
Liceul Tehnologic „Justinian Marina”
Băile Olăneşti
Judeţul Vâlcea

O să încep prin a face o precizare. Pentru a realiza schimbări în activitatea profesională trebuie să fim deschişi la minte dar şi la suflet. De ce spun acest lucru? Prin natura meseriei noastre, ceea ce facem trebuie să vină din suflet. Dacă suntem cu mintea şi cu sufletul deschise, toate provocările pe care le întâlnim, vor avea finalitatea dorită măcar pe jumătate dacă nu chiar pe deplin.

Pornind de la ceea ce spunea Mahatma Gandhi: "Tu trebuie să fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume." , pentru a face schimbări în ceea ce ne propunem, trebuie să fim noi înşine deschişi la schimbările din jurul nostru şi să acceptăm faptul că fiecare persoană este unică în felul ei, fiecare fiind un univers complex de trăiri si emoţii .Dacă reuşim să facem acest lucru, rezultatele obţinute aduc o satisfacţie, pentru care cuvintele sunt prea sărace pentru a o descrie.

Şcoala modernă, menită să răspundă tuturor problemelor pe care le ridică educaţia generaţiilor contemporane de elevi, încearcă să se adapteze din mers la cerinţele principiului egalităţii şanselor la educaţie pentru toţi copiii, principiu din dreptul fundamental pentru educaţie. Dacă în demersurile educaţionale zilnice se va ţine seama şi de celelalte principii care vizează respectarea particularităţilor, intereselor şi necesităţilor de învăţare unice, specifice fiecărui copil, programele de învăţare pot fi proiectate şi aplicate în aşa fel, încât să se ţină seama de marea diversitate a particularităţilor şi cerinţelor, iar educaţia acestor copii se poate desfăşura în învăţământul de masă, urmând să fie centrată pe copil, diferenţele dintre elevii obişnuiţi şi cei cu cerinţe educaţionale speciale vor putea fi atenuate şi, de ce nu, chiar eliminate la o parte din elevi.

Sintagma „cerinţe educative speciale” se referă la suma necesităţilor educaţionale suplimentare/complementare obiectivelor generale ale educaţiei, adaptate particularităţilor individuale şi a celor caracteristice a unei anumite deficienţe sau tulburări/dificultăţi de învăţare, precum şi la o asistenţă complexă (medicală, socială, educaţională).

Ca în orice lucru pe care îl facem pentru prima dată, există un risc pe care ni-l asumăm şi emoţia că e posibil să nu obţinem rezultatul scontat. Dar, dacă nu încerci, nu poţi spune că acel lucru este posibil. Auzisem multe lucruri despre copii diagnosticaţi cu Autism, dar nu lucrasem cu un asemenea copil, aşa că emoţiile pe care le aveam, la gândul că voi avea în clasă un copil cu autism, au fost de nedescris.

„Povestea” mea a început acum opt ani, când, în clasa I a fost înscris A.P.,băiatul unei colege, care mi-a spus că are un copil special,diagnosticat cu asperger, boală din spectrul autist,cu mari deficienţe de comunicare şi interacţiune cu ceilalţi..Teama mea era extrem de mare, deoarece, pe parcursul carierei mele de dascăl nu avusesem asemenea caz, drept pentru care am început să studiez modalităţile de lucru cu un asemenea elev şi, mai ales ,cum aş putea să mă apropii de el, să-l fac să mă înţeleagă, să răspundă la cerinţele mele şi ale sistemului în care trebuia integrat.

Nu a fost uşor, dimpotrivă, a fost o muncă „titanică” după cum spuneau colegele mele care cunoşteau cazul, dar, împreună cu familia ,cu copiii din clasă, am reuşit ! Dacă la început A.P. nu mă privea în faţă decât dacă îl strigam pe nume şi îi aduceam căpşorul către mine(altfel privea doar spre perete şi repeta întruna poveşti doar de el ştiute!),nu putea să se exprime, ceea ce îl făcea foarte agitat, treptat a ajuns să spună ceea ce simte, aşa cum putea el. Colegii lui, aflând că este diferit, că el nu este ca noi, au înţeles foarte repede că trebuie să îi dăm doar exemple pozitive şi să îl acceptăm aşa cum este; au devenit foarte protectori şi au învăţat cum să se

comporte cu el atunci când devenea violent. În clasa I a învăţat să scrie, să citească, a învăţat cifrele, iar una din recompense erau aplauzele pe care le primea de la colegi, spontan. Mai trebuie să precizez faptul că mama acestui copil era tot timpul alături de el şi colaboram foarte bine, zilnic consultându-ne una cu cealaltă, căutând cele mai bune variante să îl motivăm să îndeplinească anumite sarcini.

Copiii cu CES pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi.Astfel copilul capătă informaţii despre lumea înconjurătoare, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele,învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.Aşa am început şi noi,în clasa I, prin joc să ne orientăm în lumea cea mare;datorită faptului că se desfăşoară mai ales în grup jocul asigură socializarea.Din cauza faptului că dezvoltarea mentală a lui A.P.ajunsese în clasa a IV-a la nivelul unui copil de clasa a II-a,jocul era cea mai bună metodă de a asimila anumite cunoştinţe, de a înţelege diferite reguli de comportament în clasă sau în societate.Dar, uneori, când făcea vreo „trăznaie”motiva că”se joacă”,întrebându-mă mereu dacă ce a făcut e bine sau rău!

În procesul de predare-învăţare am folosit diverse strategii şi intervenţii,cum ar fi:

- Crearea unui climat afectiv-pozitiv-orele se desfăşurau cu bucurie,cu multe momente vesele, în care încercam să îl includem,pentru a socializa, pentru a interacţiona .
- Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare-de fiecare dată când reuşea o sarcină, copiii îl aplaudau spontan şi îl îmbrăţişau..
- Am încurajat mereu sprijinul şi cooperarea din partea colegilor lui,formând o atitudine pozitivă a acestora în raporturile lor cu A.P.
- Am folosit frecvent sistemul de recompense, laude, încurajări pentru cel mai mic progres pe care îl observam atât în comportamentul său, cât şi în asimilarea de noi cunoştinţe.
- Mi-am adaptat metodele şi mijloacele de învăţare/evaluare,împărţind sarcinile în etape mai mici, realizabile,centrând învăţarea pe activitatea practică.
- Am stabilit reguli foarte clare, precum şi consecinţele nerespectării lor în clasă ,aplicându-le constant, până când au fost înţelese .
- Am organizat multe activităţi de grup, care să stimuleze comunicarea şi relaţionarea interpersonală(jocuri, excursii, activităţi sportive, de echipă, activităţi extraşcolare).

Acum A.P.este elev în clasa a VIII-a şi se pregăteşte de primul său examen! Ne salutăm pe coridor, ca doi vechi şi buni prieteni, ne zâmbim complice şi ne vedem fiecare de ale noastre! A făcut faţă programelor şcolare pe parcursul celor opt ani ,fără să fie nevoie de o programă individuală de lucru, profesorii care preadau la clasa din care face parte adoptând foarte repede un stil special de lucru cu el. Colaborează cu colegii în orice situaţie, socializează cu persoanele cu care are tangenţe, şi trebuie să recunosc că ,după o muncă extrem de grea, pot spune că am reuşit să pun şi eu o „cărămidă” în procesul de integrare a acestui copil (care părea pierdut în lumea lui) în lumea aceasta mare.

Inovaţie şi creativitate în procesul didactic când ai copii cu CES? Oh, da! În fiecare clipă când te afli alături de ei! Altfel...nu se poate! Inovaţie, creativitate şi multă răbdare, dacă vrei ca aceste suflete să se adapteze cât de mult este posibil unui grup, cum este cel al clasei din care face parte, al grupului de joacă şi al societăţii, în final!

Aşa că, dacă suntem dispuşi să acceptăm provocările cu sufletul deschis, de multe ori rezultatele obţinute vor fi peste aşteptări şi ne vor surprinde plăcut, iar dacă stă în puterile noastre să ajutăm, să o facem !

Bibliografie:

1. Nicola I., „Pedagogie”,Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1994.
2. Popescu G.,Pleşa O., „Handicap,readaptare, integrare”, Pro Humanitas, Bucureşti, 1998.
3. Verza E., Păun E., „Educaţia integrată a copiilor cu handicap”,Unicef,1998.
4. Verza F., „Introducere în psihopedagogia specială şi asistenţa socială”, Humanitas, Bucureşti, 2002.
5. Weihs T.J., „Copilul cu nevoi speciale”,Ed. Triade, Cluj-Napoca, 1998.

1.2. Proiecte educationale

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERNAȚIONAL
CARAVANA PRIETENIEI

Coordonator proiect:
Profesor Rusu Maria Mihaela

Echipa de proiect:

Perioada de derulare: ianuarie 2020 - iunie 2023

Grup țintă: elevi din școlile implicate, părinți, cadre didactice, comunitatea locală.

Activităţi educative interdisciplinare susţinute în cadrul proiectului :

- Confecţionarea de obiecte decorative pentru pomul de iarnă în cadrul orelor de educaţie tehnologică.
- Efectuarea împreună a unei excursii la Muzeul de Istorie din Suceava, Cetatea de Scaun, mănăstiri.
- Realizarea unei expoziţii pe teme educative date, teme reieşite din subiectul activităţilor.
- Invăţarea de cântece şi poezii.
- Tema de educaţie moral-civică ,,Copiii şi drepturile lor”.
- Expoziţii la ambele şcoli cu imagini din activităţile şi cu produsele activităţilor elevilor.

ARGUMENT:

Necesitatea educării copilului în spirit activ-participativ în vederea integrării sale într-o societate dinamică supusă schimbării este o idee pe cât de veche pe atât de actuală.

Învăţământul contemporan exploatează aceasta idee impunând un alt mod de abordare a conţinutului educaţional. Promovarea proiectelor de parteneriat educativ interdisciplinar constituie una din trăsăturile definitorii ale progresului stiinţei contemporane.

În urma unor discuţii purtate cu copiii, la începutul anului şcolar,despre prieteni şi prietenie, de ce este bine să ai prieteni, am remarcat dorinţa lor de a avea cât mai mulţi prieteni, de a se juca şi de a creea în acelaşi timp împreună.

Am convenit cu ei, să le scriem o scrisoare copiilor de la Liceul 3 m. Cernăuți în care să ne exprimăm dorinţa de a ne cunoaşte mai bine, de a ne vizita reciproc, de a ne juca şi învăţa împreună, invitându-i într-o ,,caravană a prieteniei”.

Împreună cu copiii am redactat scrisoarea de intenţie, aşteptând răspunsul de la aceşti copii. După primirea răspunsului, aflând despre preocupările comune ale copiilor, am luat legatura cu doamnele învăţătoare, fixând împreună scopul şi modul de desfăşurare al proiectului.Am hotărât să dezvoltăm acest proiect educaţional în care să antrenăm copiii , reuşind astfel să facem numeroase schimburi culturale şi educative, să completăm şi să dezvoltăm aria lor de preocupare , scopul principal fiind acela ca ei să beneficieze de o cât mai completă informare şi argumentare în acest domeniu.

Am ales drept titlu a proiectului de parteneriat expresia: CARAVANA PRIETENIEI deoarece consider că are un caracter atractiv, elevii vor participa cu optimism, însufleţire şi dăruire, într-o atmosferă de voie bună la acest proiect.

Proiectul de parteneriat educative interdisciplinar contibuie la adâncirea şi completarea procesului de învăţământ, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor elevilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber.

Ele prezintă unele particularităţi prin care se deosebesc de activităţile din cadrul lecţiilor. Acestea se referă la conţinutul activităţilor, durata lor, la metodele folosite şi la formele de organizare a activităţilor.

Conţinutul acestor activităţi nu este stabilit de programa şcolară, ci de cadrele didactice, în funcţie de interesele şi dorinţele elevilor.

De asemenea, dorim ca prin intermediul acestui proiect să facilităm păstrarea şi transmiterea valorilor culturale româneşti.

Scopul principal pe care îl urmărim este totodată şi unul nobil: o dezvoltare armonioasă a personalităţii micilor noştri şcolari.

Şcolile implicate în această colaborare dispun de resurse material şi umane ce se pot adapta la cerinţele derulării unui asemenea parteneriat educative.

Scopul proiectului:

- Constituirea unui grup partenerial care să promoveze valori comune la nivelul partenerilor implicaţi în proiect; promovarea elementelor de cultură, artă şi civilizaţie românească si ucraineană prin interdisciplinaritate

Obiectivele urmărite au fost:

- creşterea gradului de socializare şi comunicare între elevii din şcolile implicate;
- cooperarea eficientă şi activă a persoanelor implicate cu scopul conservării şi promovării patrimoniului cultural românesc;
- susţinerea motivaţională a elevilor cu probleme de comportament;
- derularea unor activităţi sportive, artistice, literare între elevii şcolilor implicate;

GRUPURI ŢINTĂ:

Beneficiari direcţi : 150 elevi: Școala Gimnazială Nr.1, Suceava, 50 elevi Școala Gimnazială Drăgoiești, 100 de elevi ai școlilor partenere din orașul Cernăuți

Beneficiari indirecţi : 100 părinţi,comunităţile locale

PARTENERI:

Inspectoratul Şcolar Judeţean Suceava

Alexandria Librării

Biblioteca Județenă „ I.G. Sbiera”

Asociaţia Educatorilor Suceveni

Liceul 3 m. Cernăuți, str. 131

Instituția de învățământ preșcolar №33 Centrul pentru dezvoltarea copilului „Talent Residence” Cernăuți,

RESURSE UMANE: elevi, cadre didactice, părinţi;

RESURSE MATERIALE:sală adecvată (videoproiector, calculator, filme,c.d.-uri), aparat foto, pliante, hârtie, marker

RESURSE FINANCIARE:donaţii,sponsori,surse proprii de finanţare

MODALITĂŢI DE EVALUARE :

- observarea sistematică a comportamentului elevilor în situaţii concrete;
- mape cu produse ale elevilor;
- realizarea unor panouri cu produse ale copiilor;
- spectacolul, costumaşe, poze;
- revista activităţilor realizate

- postere, pliante, album comun al activităţilor desfăşurate;

FINALIZAREA PROIECTULUI:

- întâlnirea colaboratorilor de proiect pentru evaluarea finală;
- analiza portofoliului proiectului;
- acordarea de diplome de merit pentru elevii care s-au remarcat în cadrul proiectului;
- acordarea de diplome cadrelor didactice participante la proiect.
- Prezentarea unui mini-program artistic de către elevii claselor implicate
- Acordarea de diplome părinţilor remarcaţi prin implicare efectivă în activităţile proiectului

PARTENERIAT EDUCAȚIONAL -„UN COPIL,UN ZÂMBET,UN SUCCES!”

Profesor Frumosu Ion
Şcoala Gimnazială„Traian Coşovei”Somova
jud.Tulcea

I. ARGUMENT

Acest proiect își propune să promoveze prietenia, solidaritatea, generozitatea, respectul,toleranţa, dragostea între copiii indiferent de mediul în care trăiesc sau de etnia din care fac parte.

Formarea de la cea mai fragedă vârstă a caracterului ca latură relaționar-valorică a personalității, constituie o premisă a unei educații morale de nivel înalt, în concordanță cu idealul educațional a unei societăți aflată în profunde transformări într-un ritm alert.

II.SCOPUL PROIECTULUI:Cultivare calităților morale cum ar fi: prietenia, solidaritatea, generozitatea, respectul, toleranţa dragostea față de toți copiii;Colaborarea între profesori ,părinţi și comunitate;
Formarea aptitudinilor necesare unui viitor voluntar.

III.ANALIZA SWOT

a) Puncte tari: - existența unui Cabinet de consiliere/logopedie;colaborarea permanenta cu C.J.R.A.E. și normarea în școală a unui post de profesor de sprijin și un post de consilier psiho-pedagogic;
-în procesul de predare-învățare cadrele didactice folosesc metode activ-participative, softuri educaționale; -sunt asigurate şanse egale la educaţie tuturor elevilor care ne frecventează unitatea de învățământ; - activitatea educativă satisface aşteptările beneficiarilor direcţi şi indirecţi (copii şi părinţi);
- preocuparea unor cadre didactice pentru perfecţionare;- personalul didactic este calificat în proporție de 100% ; unitatea de învățământ are o încadrare bună cu personal didactic auxiliar şi personal administrativ;
- relațiile interpersonale existente, favorizează crearea unui climat educațional deschis, stimulativ;
- există o bună delimitare a responsabilității cadrelor didactice (există comisii metodice/de lucru constituite pe diverse probleme), precum și o bună coordonare a acestora;
- există aparatură electrică și electronică,în toate sălile de clasă;unitățile de învățământ sunt conectate la internet;
-există material informațional suficient și de calitate;
-participarea și implicarea reprezentanților comunității locale la acțiunile organizate de şcoală.
b) Puncte slabe;- fonduri bugetare insuficiente pentru achiziționarea unor materiale diactice necesare;
- insuficienta diversitate a abilităților de comunicare, de raportare la problemele psihoemoționale ale copiilor, a unor cadre didactice, în raport cu solicitările beneficiarilor – elevi și părinți;
- eficiența scăzută a sistemului de recompensare a performanței didactice; scăderea motivației și interesului unor cadre didactice pentru dezvoltare personală sau perfecționare, datorită vârstei înaintate;
-nivelul scăzut de cunoștințe psihopedagogice, în rândul părinților; criza de timp a părinților, datorată actualei situații economice, care poate reduce implicarea familiei în viața școlii.
c) Oportunități:-competența instituției de învățământ de a adapta oferta educațională în funcție de nevoile beneficiarului și a evoluției mediului social, legal și operativ;

- există un permanent schimb de informații cu personalul didactic din unități de învățământ similare, din județ și din țară;- întâlnirile și activitățile comune ale cadrelor didactice, în afara orelor de curs, favorizează împărtășirea experienței, creșterea coeziunii grupului, o mai bună comunicare;

-întâlnirile frecvente (lectorate) între cadrele didactice și părinții elevilor ; schimburile de experiență existente în cadrul unor parteneriate educaționale.

d) Amenințări:-lipsa de experiență în elaborarea unor proiecte de atragere de fonduri finaciare;

- nivelul de educație și timpul limitat al unora dintre părinți pot duce la slaba implicare a acestora în viața școlii ; -situația materială precară a unor părinți și interesul scăzut față de educația proprilor copii.

IV. OBIECTIVELE PROIECTULUI

Promovarea dialogului și comunicării între elevii din diverse medii sociale;

Dezvoltarea unor emoții și sentimente pozitive;

Consolidarea deprinderilor de voluntariat ;

Antrenarea elevilor şi părinţilor în activități extracurriculare.

V. RESURSELE PROIECTULUI-UMANE :Cadre didactice; Reprezentanţi DGASP Tulcea şi al Consilului Local Somova;Elevi; Părinți; Personal de îngrijire, Doctor medic primar , doctor stomatolog şi asistenta Cabinetului medical Somova.

MATERIALE:Materiale didactice, calculator, planșe, rechizite, alimente, jucării,aparat foto.

Mijloc de transport-microbuzul şcolii

VI. GRUP ȚINTĂ: Elevii Şcolii Gimnaziale „Traian Coşovei”;copiii instituționalizați Centrul de Plasament Somova sau în plasament familial,elevii cu CES;bătrânii satului.

VII FACTORI IMPLICAȚI:Elevii Şcolii Gimnaziale „Traian Coşovei”; cadre didactice;copiii instituționalizați sau în plasament familial; elevii cu CES ;doctor medic primar , doctor stomatolog şi asistenta Cabinetului medical Somova; reprezentanții DGASP Tulcea; reprezentanții Consiliul Local Somova;părinții copiilor

VIII.BENEFFICIARI: Elevii Şcolii Gimnaziale „Traian Coşovei”; cadre didactice;copiii instituționalizați sau în plasament familial; elevii cu CES ;părinții copiilor; comunitatea .

IX. SURSE DE FINANȚARE: Surse de finanțare ale activităților interne și externe :părinţi , Consiliul Local Somova,Firma Colgate.

X .PERIOADA DE DESFĂȘURARE –un an şcolar

XI. REZULTATELE AȘTEPTATE: Prin derularea acestui proiect credem că impactul va fi unul pozitiv atât asupra copiilor implicati în proiect cât și asupra părinților,comunității și nu numai. Toți vor învăța să fie toleranți, solidari, generoși, respectuoși,disponibili, să dăruiască, să iubească necondiționat. De asemenea vor fi antrenați în acțiuni de voluntariat, segment în plină promovare și dezvoltare în societatea noastră.

XII. MODALITĂȚI DE MONITORIZARE ŞI EVALUARE:Publicarea unor articole în Revista Şcolară „Mlădiţe Somovene”,prezentarea activităţilor pe site-ul şcolii ,pe pagina de Facebook ;expoziții ; promovarea câștigurilor; prezentarea rezultatelor proiectului în cadrul comisiilor şcolare.

XIII. IMPACTUL PROIECTULUI;Deschidere spre diversitate,toleranţă şi respect în interculturalitate.

XIV. MODALITĂȚI DE REALIZARE:Vizite;activități comune:carnaval;discuții;activităţi de voluntariat.

XV. PRODUSE ALE PROIECTULUI-Jurnalul proiectului,serbări;carnaval;expozitii cu lucrării;expoziţii cu fotografii.

XVI.CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

DATA	TEMA PROPUSĂ	MIJLOC DE REALIZARE
SEPTEMBRIE	„Un copil ,un zâmbet,un succes!”	Întâlnire cu factorii implicaţi- Lectorat cu părinţii- implementarea proiectului;
OCTOMBRIE	„Un copil,doi copii...”	Întâlnire cu copiii instituționalizați-plasament; Marcarea prin diverse activităţi a „ Zilei Educaţiei-5 Octombrie”
NOIEMBRIE	„O minte sănătoasă într-un corp sănătos !”	Jocuri de rol,discuţii cu doctor medic primar /doctor stomatolog şi asistenta Cabinetului medical Somova .
DECEMBRIE	„Am pornit să colindăm!”	Serbare oferită Consilului Local Somova realizată si cu copii instituționalizați sau în plasament familial,cu CES. Participarea la concursuri pe tematică.
IANUARIE	„Și eu sunt român!”	Realizare de postere:vizionare de filme tematice;Horă comună, șezătoare;Participarea la concursuri pe tematică.
FEBRUARIE	„Un zâmbet de copil”	Activități distractive;Vizite la muzee. Participare la piese de teatru de păpuşi.
MARTIE	„De la un suflet tânăr la un suflet bătrân!”	Activitate de voluntariat –Tombolă realizată pentru a marca ziua de 8Martie .
APRILIE	„Iepuraşul darnic”	Activități de voluntariat-colectare de haine şi jucării;alimente.
MAI	„9 Mai –Ziua Europei””	Întâlnire cu copii din străinătate.Vizionare de filme tematice;Realizare de expoziţii
IUNIE	” Copil ca tine sunt şi eu!”	Carnaval; Participarea la concursuri pe tematică. Realizare de expoziţii foto.

PROIECT EDUCAȚIONAL
COMUNICARE, MIȘCARE, SĂNĂTATE
SĂ CREȘTEM SĂNĂTOS

Director - profesor, OSZTALOS IOAN
CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR BRAȘOVIA, BRAȘOV

DENUMIREA PROIECTULUI: ”COMUNICARE, MIȘCARE, SĂNĂTATE - SĂ CREȘTEM SĂNĂTOS”

DURATA: UN AN ȘCOLAR

METODOLOGIE ŞI SCOP

Stimularea interesului pentru cursuri de pregătire și instruire în educație fizică și sport;

Formarea unor atitudini pozitive a copiilor prin jocuri sportive (baschet) – ca principal mijloc de instruire a activităților practice cu preșcolari din grădinițe;

OBIECTIVE SPECIFICE

În folosul preşcolarilor

Dezvoltarea armonioasă şi sănătoasă a copiilor preşcolari;

Cunoaşterea posibilităţilor de mişcare ale corpului şi segmentelor, a relaţiilor care se stabilesc între ele, precum şi a modului de manifestare a factorilor implicaţi în producerea eficientă a mişcării;

Dezvoltarea acuităţii vizuale şi a coordonării oculo - manuale, a orientării spaţio-temporale şi echilibrului;

Stimularea preşcolarilor pentru a desfăşura activităţi de mişcare şi practicarea unei ramuri de sport conform particularităţilor de creştere şi dezvoltare;

Însuşirea unor norme de comportament care încurajează o atitudine socialală pozitivă, care promovează strategii depăşire a conflictelor şi care dezvoltă respectul de sine;

Dezvoltarea capacităţii de comunicare cu spaţiul personal şi cu cel general;

Stimularea imaginaţiei şi a creativităţii, dezvoltarea şi educarea calităţilor morale şi de caracter.

OBIECTIVE SPECIFICE

În folosul cadrelor didactice:

Desfăşurarea unor activităţi stimulative în domeniul educaţie fizice şi sportului;

Parcurgerea cursului de informare şi formare prevăzut în program, în vederea asigurării unui minim de cunoştinţe necesare instruirii copiilor;

Planificarea şi desfăşurarea unor activităţi adaptate conform cerinţelor instruirii preşcolarilor;

Adaptarea strategiilor de instruire conform nevoilor de mişcare ale tuturor copiilor.

Participarea la diferite competiţii oferă posibilitatea aprecierii obiective a propriei valori;

Înfrânarea tendinţelor de manifestare agresive, a manifestărilor defensive ca reacţii de apărare (timiditate).

Folosirea individualizării diferenţiate conform posibilităţii copiilor;

Respectarea opţiunii părinţilor şi a copiilor, realizarea unei comunicări eficiente cu părinţii în ceea ce priveşte îndeplinirea obiectivelor educaţiei fizice sub forma practicării jocului de baschet.

ARGUMENT

Derularea acestui proiect vizează stimularea interesului preşcolarilor pentru sport, pentru practicarea unei ramuri de sport, prevenirea unor atitudini şi comportamente dăunătoare societăţii, pregătirea copiilor în vederea integrării sociale şi derularea unor activităţi care să vizeze îmbunătăţirea pregătirii profesionale a profesorilor la nivel local.

Este cunoscut faptul, că în dezvoltarea ontogenetică a copilului, prima care apare este mişcarea, pe baza acesteia dezvoltându-se ulterior limbajul şi gândirea. Proiectul are ca scop armonizarea psihică şi fizică a preşcolarilor, înfrânarea tendinţelor de manifestare agresive, a manifestărilor defensive ca reacţii de aparare (timiditate), integrarea preşcolarului într-un grup mic care-i oferă posibilitatea de cunoaştere şi însuşire a conduitelor sociale

În toată activitatea ce se va desfăşura în gradiniţe se va respecta dreptul copilului la joc ca formă de activitate, metodă, procedeu şi mijloc de realizare a demersurilor educaţionale.

Programul se adresează copiilor în vârstă de 3 - 6 ani, în grădiniţe cu program normal, prelungit şi săptămânal, de stat şi particulare, familiilor acestora, cadrelor didactice din instituţiile de învăţământ selectate sau celor care îşi vor manifesta disponibilitatea pentru implementarea proiectului.

Din punct de vedere motric structura motricităţii umane include:

Organizarea şi conducerea motorie generală

- poziţii fundamentale ale corpului şi segmentelor sale
- prin executarea diferitelor mişcări, prin poziţiile iniţiale şi finale de execuţie a diferitelor procedee tehnice;
- mişcări fundamentale ale corpului şi ale diferitelor segmente ale corpului
- diferitele mişcări ale membrelor superioare şi inferioare, deplasări pe diferite trasee;
- capacităţi motrice
- viteza de execuţie a diferitelor procedee tehnice, îndemânarea manifestată, forța și rezistența care asigură suportul necesar execuţiilor corecte.

Organizarea conduitelor şi structurilor perceptiv motrice

- organizarea schemei corporale şi lateralitatea – conştientizarea şi identificarea diferitelor segmente ale corpului, reprezentarea schemei corporale, reprezentarea mintală a acţiunilor, relaţia dintre diferitele părţi ale corpului şi dintre corp şi mediu;
- conduita perceptiv-motrică de culoare, forma
- identificarea, discriminarea şi clasificarea culorilor şi a formelor
- prin diferite jocuri pregătitoare care folosesc stimuli diferiţi de formă şi culoare
- orientarea, organizarea şi structurarea spaţială şi spaţio-temporală – prin perceperea timpului şi a spaţiului în raport cu sine, cu suprafaţa de joc, cu coechipierul şi adversarul.

Organizarea acţiunilor motrice

- organizarea mişcărilor în acţiuni şi eficienţa acestora;
- prin instruirea realizată conform paşilor metodici de descompunere a procedeelor în algoritmi metodici şi apoi asamblarea acestora într-un tot unitar care să asigure execuţia corectă a procedeelor tehnice;
- formarea deprinderilor motrice;

- prin mânuirea obiectului de joc, prin echilibrul necesar execuţiei procedeelor tehnice şi a acţiunilor de joc;

Din punct punct de vedere al organizării practicarea jocului de baschet este deosebit de accesibilă, necesitând un minim necesar:

- panouri de baschet care pentru copii din grădiniţe pot avea înălţimea de 1,5 m;
- mingi de baschet nr. 5, respectiv nr. 3;

Instruirea se poate realiza deosebit de facil folosindu-se principiul individualizării şi al tratării diferenţiate în funcţie de particularităţile individuale ale acestora, principii ale didacticii mai greu utilizabile în celelalte activităţi din timpul programului.

De asemenea activitatea de instruire poate ţine cont de ritmul propriu de înaintare a copilului în cunoaştere prin formularea de sarcini adecvate conform ritmului propriu de însuşire a mişcării.

Din punct de vedere social practicarea jocului de baschet, prin mijloacele adaptate pentru copii cu vârsta cuprinsă între 3 şi 6 ani influenţează dezvoltarea şi integrarea socială a copiilor, utilă în activitatea cotidiană prin:

- angrenarea în jocuri care presupun manevrarea de obiecte, luarea de decizii, plasamentul copilului şi modificarea acestuia în funcţie de situaţie;
- stimularea lucrului în perechi sau în echipe, cu sarcini comune sau diferenţiate;
- angrenarea copiilor în activităţi comune;
- angrenarea în jocuri din care precizarea cu fermitate şi obiectivă a câştigătorului, să înveţe să câştige sau să piardă;
- stimularea activităţii prin laude şi încurajări aduse copiilor, evitându-se favoritismele;
- dezvoltarea curajului, a încrederii în sine, a voinţei;
- dezvoltarea creativităţii, a rezolvării de probleme;
- cooperarea cu copiii la alegerea jocurilor folosite pentru instruire conform preferinţelor acestora;
- Libertatea pe care o lasă programa actuală cadrelor didactice în amenajarea mediului educaţional pentru desfăşurarea jocurilor şi a activităţilor alese, precum şi a activităţilor comune permite fiecărei educatoare să ţină seama de condiţiile particulare ale zonei, grădiniţei, spaţiului clasei, materialelor disponibile, intereselor copiilor etc. şi conduce la o varietate foarte mare de modele întâlnite în practică.

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ

ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE

1. MENŢINEREA ŞI ÎMBUNĂTĂŢIREA STĂRII DE SĂNĂTATE OPTIME A ELEVILOR ŞI CREŞTEREA CAPACITĂŢII DE ADAPTARE LA MEDIU;
2. DEZVOLTAREA FIZICĂ ARMONIOASĂ ŞI PREVENIREA SAU CORECTAREA UNOR DEFICIENŢE ŞI DEFORMAŢII;
3. DEZVOLTAREA FONDULUI DE DEPRINDERI MOTRICE DE BAZĂ, UTILITAR - APLICATIVE ŞI FORMAREA FONDULUI DE DEPRINDERI MOTRICE SPECIFICE JOCULUI DE BASCHET;

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL
Suflet de copil

Bejenaru Manuela
Simona, Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni;
Bejenaru Constantin
Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni

- Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni
- Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni
- Grădiniţa Specială Fălticeni
- Azilul de Bătrâni Buciumeni

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI:

- Noiembrie – iunie

INIŢIATORI DE PROIECT:

- Prof. Bejenaru Manuela - Simona, Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni;
- Prof. Bejenaru Constantin, Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni

COORDONATORI DE PROIECT:

- Prof. Moroşanu Ovidiu - Director al Şcolii Gimnaziale „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni;
- Prof. Matei Gabriel- Director al Colegiului „Vasile Lovinescu” Fălticeni
- Prof. VARGANICI ELENA - Director al Grădiniţei Speciale Fălticeni;
- Prof. AMARIEI MARIANA , Grădiniţa Specială Fălticeni;

DOMENIUL ÎN CARE SE ÎNCADREAZĂ PROIECTUL: *acţiuni comunitare*

ARGUMENT:

În contextul unei societăţi în schimbare, unde apar modificări atât de formă, cât şi de fond, la nivelul tuturor subsistemelor sale, învăţământului românesc trebuie să i se asume o nouă perspectivă asupra funcţionării şi evoluţiei sale.
În cadrul acestei perspective parteneriatul educaţional devine o prioritate a strategiilor actuale, orientate către dezvoltarea educaţiei româneşti.

Pornind de la premiza că inteligenta emoţională constituie liantul între persoană şi mediul din care face parte, în acest context unul dintre obiectivele şcolii şi familiei este educarea copiilor in sensul omeniei, generozităţii, receptivităţii, la supărările şi bucuriile celor din jur.
Cunoaşterea diferitelor aspecte ale vieţii din medii diferite, stabilirea de relaţii sincere, acordarea de ajutor, unor copiii, unor bunici sunt argumente ce susţin acest proiect.

DESCRIEREA PROIECTULUI

Fiecare copil are dreptul la educaţie, la activitate culturală, la o viaţă lipsită de grija zilei de mâine. Considerăm oportun acest proiect prin care încercăm să deschidem atât sufletul copiilor spre activităti comunitare, cât şi al părinţilor pentru ajutorarea unor copii aflaţi in dificultate. Acţiunea a demarat cu uşurinţă pentru că a pornit din inimă, cu gândul la cei mai puţin fericiţi decât noi. Tot ceea ce ne-am propus am structurat într-un parteneriat întocmit pe o perioadă de un an de zile, cu posibilităţi de prelungire. Atunci, când cu eforturi materiale minime, **dar cu multă iubire** se poate pune un mic stâlp de rezistenţă la întărirea încrederii în ceilalţi, **nici un sacrificiu nu este prea mare.**

SCOPUL PROIECTULUI:

- Trezirea, atât în copii, cât şi în părinţii acestora, a unor sentimente de toleranţă şi apropiere faţă de copiii cu nevoi speciale;
- Stabilirea de legături de prietenie între copiii;
- Stimularea interesului şi a dorinţei de a se cunoaşte şi de a forma noi cercuri de prieteni;
- Dezvoltarea spiritului umanitar, colaborarea pentru indeplinirea unui scop nobil ;

- Educarea respectului şi afecţiunii copiilor faţă de persoanele în vârstă, formarea dorinţei lor de a dărui material şi, mai ales, spiritual, de a ajuta, precum şi trăirea cu bucurie sinceră a momentelor de dăruire.

OBIECTIVE:

- *Constituirea unui grup partenerial care să promoveze valori comune la nivelul partenerilor implicaţi în proiect - bunătate, compasiune,grija faţă de semeni;*
- *Promovarea dialogului şi a comunicării între copiii celor două unităţii implicate în acest proiect;*
- *Dezvoltarea cooperării şi colaborării între cadrele didactice din unităţi de învăţământ diferite;*
- *Atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activităţi cu caracter extracurricular, diversificarea acestor activităţi şi mărirea numărului lor în viitor;*
- *Formarea deprinderilor practice şi conştientizarea faptului că munca poate fi răsplătită prin vânzarea produselor confecţionate de copii;*
- *Crearea unor momente de bucurie în viaţa celor care primesc, dar şi a celor care dăruiesc*;
- *Readucerea în atenţia oamenilor în varstă,izolaţi şi privati de afecţiunea familiei, a obiceiurilor şi tradiţiilor sărbătorilor de iarnă ale românilor ;*
- *Realizarea de lucrări practice şi artistico- plastice în scopul de a fi dăruite -mărţişoare şi felicitări;*
- *antrenarea calităţilor interpretativ-actoriceşti şi artistice,în general, în vederea prezentării unor spectacole cu scop umanitar - cântece, poezii, dramatizări.*

GRUPURI ŢINTĂ:

- ***Elevii claselor pregătitoare şi I, Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni, elevii clasei a X-a , Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni;***

PARTICIPANŢI LA PROIECT:

- ***Elevii claselor pregătitoare şi I, Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni;***
- ***Copii de la Grădiniţa Specială Fălticeni;***
- ***Doamne şi domnişoare din Municipiul Fălticeni;***
- ***Bătrânii de la Azilul Buciumeni***
- Învăţătoarele şi directorii şcolilor;
- Părinţii elevilor participanţi;

LOCUL DERULĂRII PROIECTULUI:

- ***Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni;***

Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni

- ***Grădiniţa Specială Fălticeni;***
- ***Azilul de Bătrâni Buciumeni;***
- ***Piaţa Nada Florilor Fălticeni.***

RESURSE:

- Umane - participanţii la proiect;
- Materiale – costumaţii pentru spectacole, carton colorat, hârtie glasse, carioci, lipici , foi xerox, markere videoproiector, laptop etc.
- Financiare - susţinerea financiară din partea părinţilor si a altor sponsori, cadrele didactice implicate in proiect , autofinanţare;
- Temporale – Noiembrie 2017- iunie 2018.

METODE/TEHNICI DE LUCRU:

- - expuneri, dezbateri, expoziţii , concursuri;
- - conversaţia, explicaţia, observarea, povestirea, exerciţiul;
- - lucrul în echipă; într-ajutorarea;
- - schimb de idei, propuneri etc.

FORME DE REALIZARE

- activităti de învăţare;

- activităţi practice;
- activităţi de recreere;
- activităţi de consiliere.

EVALUARE:

- Verificarea şi aprecierea portofoliilor realizate de fiecare clasă participantă la proiect;
- Realizarea unor sondaje de opinie în rândul elevilor şi al părinţilor privind eficienţa proiectului;
- Expoziţie cu lucrările participanţilor la proiect - desene ilustrative, portofolii şi proiecte; fotografii şi imagini de la activităţi;
- Realizarea unui PPS în care este prezentat proiectul, derularea lui, cât şi imagini din activităţile susţinute - album;
- Postarea proiectului pe pagina Web a fiecărei şcoli.
- Mediatizare in presa şi Comunitatea locală
- Înmânarea de diplome.

REZULTATE ASTEPTATE:

- Realizarea mai multor fapte bune de către copii;
- Trăirea bucuriei celorlalti.
- Cultivarea in rândul părinţilor a ideei că, prin respectul insuflat copilului faţă de fiinţa omenească, de lumea înconjuratoare, de natura, de conştiinţă apartenenţei lor la colectivul şi societatea căreia îi aparţinem, se formează o societate care poate fi mai bună, cu fiecare individ educat în acest sens.

MONITORIZARE

Prin seriozitate, perseverenţă , implicare activă , control, îndrumare, creativitate în modul de abordare a conţinuturilor, vom urmări realizarea obiectivelor propuse cu accent pe conţinut şi pe calitatea muncii.

RISCURI

Neimplicarea tuturor părinţilor în acţiunile proiectului.

Efecte asupra copiilor

Dezvoltarea toleranţei faţă de copiii cu nevoi speciale.
Schimbarea mentalităţii privind comportamentul lor faţă de copii şi bătrâni.

Efecte asupra institutiei

- realizarea de parteneriate;
- promovarea imaginii unităţii de învăţământ prin calitatea actului educaţional.

Efecte asupra părinţilor

- O mai mare implicare a părinţilor în activităţile şcolii;
- Sensibilizarea lor faţă de unii copii, bătrânii care sunt lipsiti de afectivitate sau care suferă din cauza unor probleme materiale.

Motivele reuşitei

- Învăţăm din experienţa celorlalţi;
- Încrederea în ceilalţi;
- Cultivarea toleranţei;
- Exersarea răbdarii şi a capacităţilor de comunicare.

Calendarul activităţilor

- ✓ Aventura începe acum!
- ✓ **Cizmuliţa cu surprize**
- ✓ ”Daruri de Crăciun”
- ✓ File de poveste

- ✓ Ghiocelul inocent
- ✓ Chip de înger
- ✓ Iepurașul curios
- ✓ Icoana din sufletul meu
- ✓ Ziua Copilului – Ziua Prieteniei
- ✓ Uite câte-am învațat!

SCÉNARIO DIDACTIQUE

BOLD OANA,
SCOALA GIMNAZIALA G. E. PALADE BUZAU

Faire les courses- ***http://apprendre.tv5monde.com/fr/apprendre-français/le-marché***

Objectifs communicatifs :

- ✓ comprendre une vidéo
- ✓ faire une liste d'achats

Objectifs linguistiques :

- ✓ utiliser l'article partitif
- ✓ travailler avec le lexique des aliments
- ✓ connaître les trois repas de la journée
- ✓ se familiariser avec le lexique des métiers

Objectifs socioculturels :

- ✓ découvrir la gastronomie française

Compétences (réception écrite..) : RO, PO, PE

Niveau : A1

Matériel :

- ✓ enregistrement de la vidéo ***http://apprendre.tv5monde.com/fr/apprendre-francais/le-marche***
- ✓ vidéoprojecteur
- ✓ fiches de travail

Mise en route

A. Avant le visionnement de la vidéo

1. Remue-méninges **:** ***Écrivez tous les aliments que vous connaissez. Utilisez l'article partitif.***

Mise en commun au tableau noir.

2. Répondez aux questions suivantes :

Qu'est-ce que vous prenez au petit déjeuner ?

Qu'est-ce que vous prenez au déjeuner ?

Qu'est-ce que vous buvez au diner ?

Mise en commun à l'oral.

A. Travail avec la vidéo

1. Sans son

Regardez la vidéo et nommez tous les aliments que vous reconnaissez.

2. Avec son

Travail en grand groupe.

Regardez et écoutez avec attention. Répondez aux questions suivantes :

Où sont les personnages ?

Combien de personnages y –t-il dans la vidéo ?

Comment s'appelle le boucher ? (on explique le mot et on ajoute d'autres métiers du marché: le boulanger, le charcutier, le laitier, etc.).

Quelle est la destination finale des personnages ?

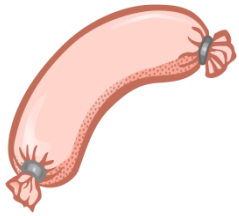
Pour aller plus loin

Travail individuel

On distribue aux élèves des fiches de travail.

1. a. Faites correspondre les métiers aux aliments qu'ils vendent/préparent :

a. Le boucher b. le boulanger c. le fromager d. le charcutier e. le fromager

b. Formulez des propositions avec les mots trouvés, en utilisant le partitif. (Le boucher vend……..)

2. Vous allez avec faire des courses avec vos parents pour le week-end. Écrivez la liste d'achats. Utilisez le partitif.

Mise en commun à l'oral

Transcription du texte :

Éric Lecerf, *cuisinier*

Tu vas bien, Denis ? Ça va ?

Denis, *boucher*

Très bien !

Éric Lecerf, *cuisinier*

Et bien, mets-moi deux ou trois épaules d'agneau de lait.

Denis, *boucher*

Oui, je t'en mets deux ou trois ?

Éric Lecerf, *cuisinier*

Oui, deux ou trois.

Jean-Luc Petitrenaud, *présentateur*

Bonjour monsieur Éric Lecerf, comment ça va ?

Éric Lecerf, *cuisinier*

Tu vas bien ? Salut !

Jean-Luc Petitrenaud, *présentateur*

Salut ! Ça va bien ? Tu m'emmènes chez ton fromager ?

Éric Lecerf, *cuisinier*

On va le voir ? Allez ! On y va !

Jean-Luc Petitrenaud, *présentateur*

Je t'emboîte le pas. Ça passe par ici.

International partnership project
Easter Bunny's Friends
Romania-Italy

Prof. Pop Simina Ana
Școala Gimnaziala Socond, com. Socond, Satu Mare

Argument

As a continuation of the educational intercultural exchange between Italy and Romania, the present project answers our need of cross-cultural awareness. Focusing on the celebration of Easter, this project brings forward crafts, customs, traditions and typicalities from both countries.

While in USA, Easter means church services, Easter egg hunts, and baskets full of candy and other types of sweet treats. And in France children don't get treats from the Easter bunny; they get them from the Easter bells, since bells are not to be rang from the Holy Thursday until the Resurection Night, in Romania and most of the East European countries in the day before Easter, families prepare a "blessing basket." It's filled with a lamb stuffing roast, colored eggs, sausages, bread, and other important food and taken to church to be blessed.

Italians call it "La Pasqua". Easter is celebrated with a real big feast in this Mediterranean country. The Paschal feast is celebrated with Agnellino, Italy's special popular dish for the Easter. This is a roasted baby lamb. Children enjoy chocolate eggs with surprise inside and some typical sweets and pies such as "la Colomba", cake in the shape of a dove, covered with icing and almonds and "Tarallo Pasquale", bagels in the shape of crown, covered with icing and colored sprinkles and other particular and tasty sweets made with eggs which is the symbol of rebirth and renew.

Aim

One of the main purpose of our project is to engage students in discussions with foreign friends and get them familiar to other tradition Easter tarditions. We also aim to make them receptive to other cultures and civilizations.

Objectives:

- to promote cross-cultural awareness
- to stregthen the use of English to communicate
- to create hand-made objects that represent national particulars
- to develop social skills by making foreign friends
- to develop competences and abilities in the area of modern technologies
- to use modern and old ways to communicate.

Target age: From 9 to 10 years old.

About the project:

The project follows two directions.

First of all, the focus on the practice of writing and reading skills in English.

Secondly, the Easter intercultural exchange.

Both countries prepare packages and decide upon themselves the wrapping manner.

For the first direction, Ss prepare 15x21 cm envelopes (A5 envelope) for each of their foreign peer that contain an individual description (physical, personality, likes/dislikes etc.), a handmade Easter craft and a sweet treat. Each coordinators is free to choose the manner in which the items from the envelopes are made.

The second part of the project implies the cultural aspects. Teachers and Ss prepare pictures, crafts, descriptions, items and whatever they find necessary in order to create a Romania/Italian Easter corner in each school.

Since there are two schools from Romania involved, one class from each school, 32 Ss in total, tasks are split between schools and coordinators. The Italian partener has no special responsability and it prepares only one package. Liceul Tehnologic Ardud prepares 15 envelopes and Socond School prepares 17 envelopes. The Italian Easter Corner will be placed in Socond and moved to Ardud where it will stay definitively.

Once the packages reach their destination each child will receive a random envelope and he/she will find out who is his/her foreign friend.

At the end of the package exchange, teacher Simina will create a poster, that will be placed inside the school, containing pictures and information about the project. Teacher Lucia Spagnuolo will create a digital storytelling of the project . The poster and the video will show pictures from different moments of the project.

Human resources: 32 students from Romania and 32 students from Italy.

Material resources:classrooms, laptops, projectors, envelopes, beads, cameras etc.

Time progress:

The project begins on the 19th of February 2019. Teachers invite students to join the project. During the project developing time, Ss prepare their packages and communicate online. By the 13th of April both schools should send their package.

The project continues until the schools receive their packages.

Means of communicating:

Informational exchange through e-mail, Whatsapp etc.

Virtual meetings through Skype and Facebook.

Means of advertising:

- Invitations

-Announcements

-Online promoting

Expected results:

When the project ends, students will become more sociable and more open to new experiances. They will have acquired competences and abilities in the area of modern technologies.

They will also be more confident when using English to communicate.

Also, they will know more information about Easter in Italy/ Romania and special traditions from both countries.

Evaluation

- Dialogue
- Questionn

PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ
ZIUA INTERNAȚIONALĂ A EDUCAȚIEI

Prof. înv. primar: Cordun Elena
Școala Gimnazială ”Elena Rareș” Botoșani

ARGUMENT:

"Educația înseamnă a învăța să înveți, a învăța să trăiești, a învăța să gândești liber și critic, a învăța să iubești lumea și s-o faci mai umană, a învăța să te desăvârșești în și prin munca creatoare." Edgar Faure

SCOPUL PROIECTULUI

Pe 5 octombrie, în întreaga lume, se sărbătorește Ziua Mondială a Educației. Activitatea are ca scop familiarizarea elevilor cu semnificația zilei de 5 octombrie, evidențierea rolului dascălilor în dezvoltarea noilor generații și recunoașterea meritelor acestora în formarea culturii, valorilor și moralei unei societăți. Evenimentul ține să ne reamintească faptul că o educație de calitate reprezintă cheia unei reușite profesionale.

Educația face parte din viața de zi cu zi a fiecărui om, de aceea ca şi cadre didactice trebuie să insuflăm celor mici dragostea pentru cunoaștere, educație, autoeducație, cultivarea respectului pentru cei care oferă educația, adică *dascălii,* fie ei educatori, învățători sau profesori.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Să cunoască semnificația zilei de 5 octombrie – Ziua Educației;
- Să discute despre dreptul la educație .
- Să înțeleagă importanța educației pentru viitorul lor;
- Să descopere educația ca "meseria" a lor, iar școala este centrul activității lor sociale.
- Dezvoltarea aptitudinilor și înclinațiilor artistice ale elevilor;

COORDONATOR: Cordun Elena

GRUPUL TINTĂ: ***elevii clasei a III-a D***

LOCUL DESFĂȘURĂRII: ***sala de clasă***

PERIOADA DE DESFĂȘURARE: ***4 OCTOMBRIE 2019***

DISCIPLINE IMPLICATE ÎN PROIECT:

- Limba și literatura română
- Educație civică
- Muzică și mișcare
- Arte vizuale și abilități practice

RESURSE:

Resurse umane: • elevii clasei a III-a D • cadre didactice • bibliotecar • secretar	Resurse materiale: laptop, videoproiector coli de desen, creioane colorate, carioca, flipchart

CONFERINTA INTERNATIONALA

„INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING ACTIVITY“

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII:

- Anunțarea directă a elevilor și a familiilor lor despre tipul de activitate ce se dorește a fi implementat la nivelul clasei a III-a D;

- Stabilirea inventarului de resurse: umane și materiale;

- Punerea la dispoziție material didactic specific temei abordate

- Organizarea și desfășurarea activităților:

- ***”Călătorie în lumea poveștilor ”-***
- ***Dreptul la educație – discuție liberă despre educație, a fi educat, autoeducație.***
- ***Realizarea Copacului educației, pe ale cărui frunze, fiecare elev a scris câte un motiv pentru care avem nevoie de educație sau o maximă/ proverb despre educație;***
- ***Realizarea de semne de carte pe tema discutată***
- ***Cântece despre școală și învățătoare***

- Monitorizarea și evaluarea activității;

- Captarea si implicarea tuturor factorilor (interni – externi) ce sunt interesați de educarea elevilor.

REZULTATE OBŢINUTE:

- Cunoașterea semnificației zilei de 5 octombrie – Ziua Educației;
- Înțelegerea importanței educației pentru viitorul lor;
- descoperirea educației ca "meserie" a lor, iar școala este centrul activității lor sociale.
- Dezvoltarea aptitudinilor și înclinațiilor artistice ale elevilor;

- expunerea unor afișe, pliante, imagini, a copacului educației;

- realizarea unei expoziții cu lucrări ale elevilor „presărate” cu imagini și pliante specifice;

Modalități de evaluare:

Expoziție cu lucrările elevilor: - semne de carte pe tema prezentată., - copacul educației; prin aprecieri verbale, aplauze, încurajări; realizarea unei expoziții cu fotografii din timpul activității; mediatizarea activității în revista și pe situl școlii;

PE TĂRÂMUL MAGIC AL POVEȘTILOR
Proiect educaţional

Prof. înv. primar Oprea Robertha
Şcoala Gimnazială Nr.2 Reşiţa

În contextual actual, acumularea progresivă de informaţii produce o schimbare radicală în preocupările şi în modul de viaţă al familiei de azi. „Părinții ocupaţi” s-au îndepărtat de lumea cărţilor, iar televizorul, calculatorul, internetul au devenit pentru ei cele mai importante surse de informaţie, făcând tot mai rar sau deloc „gestul” de a citi o carte, de a intra într-o bibliotecă, într-o librărie, de a-şi construi o bibliotecă proprie.

Proiectul educaţional pe care-l propunem, reprezintă o încercare de a repune în drepturi „cartea ” şi „biblioteca”, de a le aduce în atenţia copiilor şi părinţilor, de a contribui la redescoperirea lecturii ca o plăcere, o relaxare, un izvor de cunoaştere şi visare fără de egal! Proiectul promovează conduita pozitivă a copilului spre literatură, încă din perioada preşcolară. Prin intermediul proiectului, elevii pot deveni exemple de urmat pentru preşcolari, prin faptul că le mijlocesc acestora contactul cu lumea poveştilor, stârnindu-le curiozitatea şi interesul pentru multitudinea de personaje din poveştile pentru copii.

Pornind de la această constatare, am încercat prin acest proiect să găsim modalităţi şi tehnici care să contribuie la stimularea interesului şcolarilor pentru lectură şi a preşcolarilor pentru universul literar. Stârnirea interesului pentru lectură se poate realiza cu mai multă uşurinţă dacă activităţile desfăşurate în acest sens depăşesc spaţiul sălii de clasă sau al camerei copilului; bibliotecile, librăriile, sălile de teatru fiind mediile cele mai potrivite ce oferă posibilitatea familiarizării cu ambientul ce păstrează atmosfera de lucru şi parfumul celor care au aşternut pe hârtie creaţiile lor.

Dorim, de asemenea, prin schimbul real de experienţă dintre participanţi, să-i convingem pe copii de valoarea culturală şi spirituală a cărţii, să-i determinăm să descopere şi să înţeleagă că ele sunt rodul marilor spirite ale omenirii, că, la urma urmei, pot deveni cei mai fideli prieteni şi mentori.

Scopul proiectului

- Stimularea interesului pentru lectură în vederea atenuării unora din cauzele care pot genera eşecul şcolar
- Cultivarea gustului pentru lectură, pentru frumos, exersarea limbajului şi a posibilităţilor de comunicare, prin activităţi în parteneriat
- Dezvoltarea gândirii critice

Obiectivele proiectului

- formarea unei atitudini de grijă şi de respect faţă de carte;
- îmbunătăţirea comunicării orale şi stimularea interesului pentru citit scris;
- cunoaşterea instituţiilor care se ocupă de apariţia, distribuirea sau păstrarea cărţilor, crearea respectului faţă de carte;
- împărtăşirea experienţelor personale;
- formarea unei atitudini pozitive faţă de informaţie, cultură, societate;
- stimularea şi promovarea capacităţilor creatoare ale elevilor prin expoziţii cu lucrări plastice având ca subiect teme date, realizarea de compoziţii literare în versuri şi chiar a unor poveşti .

Grupul ţintă: şcolari, preşcolari, cadre didactice. Beneficiarii indirecţi sunt părinţii copiilor şi comunitatea locală.

Instituţii partenere

- Biblioteca Judeţeană „Paul Iorgovici” Caraş- Severin- prin activităţi specifice care promovează cititul
- Teatrul de Vest Reşiţa- prin activităţi specifice iniţiază elevii în arta teatrală, a interpretării unui personaj

Activităţi propuse- se desfăşoară câte două activităţi în fiecare lună calendaristică pe toată perioada derulării proiectului (decembrie- iunie):

- ✓ Haideți să citim celor mici!
- ✓ Povești în culori
- ✓ Pe drumul cărţilor din bibliotecă
- ✓ Citim, recondiţionăm, reciclăm
- ✓ Dibăcie... hărnicie
- ✓ Cine este personajul?
- ✓ Ion Creangă- povestitorul literaturii române
- ✓ Întîlnire cu un actor- Dacă aş fi personajul...
- ✓ Carnavalul personajelor preferate

Modalităţi de monitorizare şi evaluare a proiectului

Rezultate cantitative: cel puțin 2 instituții publice locale informate asupra activităților școlii, cel puțin 30 de părinți consiliați asupra importanței lecturii, asupra îndemnării elevilor la citit, 1 bibliotecă a clasei, cel puțin 20 de elevi activi ai Clubului de lectură care achiziționează lunar câte o carte, 1 expoziție cu lucrări plastice ale elevilor, 1 carnaval tematic, 1 album foto

Rezultate calitative: abilităţi specifice la nivelul copiilor din grupurile ţintă;inventar de bune practici identificate prin proiect.

Asigurarea continuităţii proiectului prin:

- menținerea/ dezvoltarea parteneriatelor încheiate în cadrul proiectului;
- includerea bunelor practici identificate în proiect în strategiile școlii.

Activităţi de promovare, mediatizare şi de diseminare din perioada de implementare a proiectului şi după încheierea acestuia

- ➢ *promovare:* prezentarea pliantului proiectului în cadrul comisiilor metodice din intituţiile de învăţământ partenere
- ➢ *mediatizare:* prezentarea activităţilor în presa locală
- ➢ *diseminare:* prezentarea proiectului şi a activităţilor desfăşurate în cadrul unor sesiuni de comunicări ştiinţifice (simpozioane, cercuri pedagogice)

PROIECT EDUCAȚIONAL
”NATURA, CASA TUTUROR”

Ogner Viorica
Grădinița cu P.P. Crsitian, jud. Sibiu

ARGUMENT

Consecințele practicilor iresponsabile ale omului asupra naturii conturează posibile dezastre ecologice: existența de niveluri periculoase de poluarea a aerului, apei, pământului și a viețuitoarelor, care afectează în cele din urmă sănătatea fizică, mentală și socială a omului însuși.

În contextul în care ne aflăm, consider că este o obligativitate morală să oferim cea mai mare importanță educației ecologice, să învățăm copiii de mici că PLANETA are nevoie de ajutorul și de susținerea noastră pentru a ne putea bucura pe termen îndelungat de albastrul curat al cerului, de limpezimea apelor, de florile câmpului şi de frunzele verzi ale arborilor. Este o datorie de conştiinţă şi etică să contribuim la ocrotirea mediului, a naturii, pentru că natura aparţine nu numai generaţiilor actuale ci şi generaţiilor viitoare, în care proiectăm idealuri şi speranţe de continuitate.

Una dintre cele mai mari șanse de a ne construi o conștiință ecologică, este implicarea la maximum a învățământului în promovarea problemelor de mediu. În acest context, copiii trebuie învățați să cunoască, să înțeleagă și să ocrotească natura, pornind cu îngrijirea mediului din imediata apropriere a grădiniței/școlii.

SCOP

- Scopul proiectului este încurajarea reciclării, a realizării de jucării prin folosirea materialelor reciclabile, de a încuraja tendinţele creative ale copiilor (persoanelor), de a "transforma nămolul în nuferi".
- Prin activitățile organizate în cadrul proiectului, în și pentru natură, dorim să le formăm copiilor deprinderi ecologice, să le cultivăm dragostea și respectul față de mediu, îndrumându-i să contribuie direct, prin acțiunile lor, la înfrumusețarea, păstrarea și protejarea acestuia.

OBIECTIVE

- familiarizarea copiilor cu aspecte ale poluării mediului;
- adoptarea unui comportament dezaprobator față de cei care încalcă normele de protecție a naturii;
- formarea unei atitudini de respect și a unor deprinderi de protejare a naturii;
- stimularea elevilor pentru a desfăşura activităţi cu caracter experimental şi demonstrativ prin care să contribuie la păstrarea sănătăţii mediului în care trăieşte (colectarea materialelor refolosibile, îngrijirea unor spaţii verzi, economisirea apei sau a energiei electrice etc.);
- stimularea creativității preșcolarilor.

GRUP ȚINTĂ

- preșcolarii grădiniței partenere
- cadrele didactice care implementează proiectul
- părinții preșcolarilor implicați în proiect
- consiliul local

DURATA PROIECTULUI: 9 luni

RESURSE

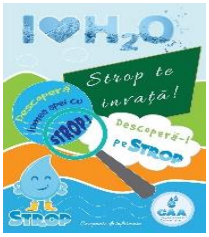
- **Umane**: preșcolari, cadre didactice, părinţi, membri ai comunității locale.
- **Materiale**: panouri, pliante, materiale reciclabile, hârtie creponată, coli albe, coli colorate, lipici, foarfece, creioane colorate, acuarele, pensule, laptop, videoproiector, portofolii, diplome.

MODALITĂȚI DE EVALUARE

- portofolii pe teme date care să cuprindă imagini şi informaţii culese din diverse surse;
- împărțirea de pliante care să conțină mesaje ECO;
- activităţi de ecologizare a unor mici zone din comună;
- realizarea unei expoziţii cu lucrări artistico-plastice, a unor machete și afișe, având ca temă natura cu tot ce are ea mai frumos, dar şi poluarea şi efectele ei devastatoare;
- realizarea unui bazar de Crăciun și a unei expoziții de jucării obținute din materiale reciclabile și realizate în cadrul proiectului;
- înmânarea diplomei „Prietenii naturii”.

CALENDARUL DE ACTIVITĂȚI

Nr. crt.	***Denumirea activității***	***Modalități de realizare***	***Perioada/ Locul desfășurării***	***Participanți***
1.	Pregătirea proiectului 	• întocmirea documentelor • stabilirea calendarului de activități • popularizarea proiectului • amenajarea unor panouri pe teme ecologice	Octombrie	Cadrele didactice și preșcolarii
2.	*Un sat mai curat, o viață sănătoasă* 	• activităţi de ecologizare a împrejurimilor grădiniței • observarea naturii • împărțirea de pliante care conțin mesaje ECO	Noiembrie/ Prin comună	Partenerii implicați în proiect
3.	*Minunata lună a cadourilor* 	• activitate practică • bazar de Crăciun realizat cu materiale reciclate	Decembrie/ Sala festivă a grădiniței	Cadrele didactice, părinții și preșcolarii
4.	*Natura prin ochi de copil* 	• realizarea unor machete specifice anotimpului de iarnă • realizarea unor lucrări artistico-plastice despre natură și protejarea ei	Ianuarie/ Sala festivă a grădiniței	Cadrele didactice și preșcolarii
	Jucării din minunile naturii			

5.		• activitate practică • expoziție de jucării realizate cu materiale din natură	Februarie/ Sala festivă a grădiniței	Cadrele didactice, părinții și preșcolarii
6.	*Spune STOP poluării apei* 	*22 martie – Ziua Mondială a Apei* • confecționarea de afișe și postere pe tema protejării apelor • plimbare pe malul Cibinului (observarea naturii, modalități de protejare a apelor)	Martie/ Sala festivă și în comună	Partenerii implicați în proiect
7.	*Protejăm pădurea* 	*1 aprilie – Ziua Mondială a Păsărilor* • vizită la Muzeul de Științe ale naturii – Sibiu *15 aprilie - Ziua Pădurii* • plimbare în parcul „Sub Arini” din Sibiu (observarea naturii, modalități de protejare a pădurii) *22 aprilie – Ziua Pământului* • Concurs de afișe: „Salvați Pământul”	Aprilie/ Muzeu, parc, grădina grădiniței	Partenerii implicați în proiect
8.	*Poluarea – dușmanul mediului* 	*15 mai – Ziua Internațională de Acțiune pentru Climă* • vizionare PPT *Efectele poluării asupra mediului* • realizarea portofoliilor care să cuprindă imagini și informații culese din diverse surse	Mai/ Sala de grupă	Cadrele didactice și preșcolarii

9.	Evaluarea proiectului 	• expoziții de fotografii cu activitățile desfășurate • expoziții cu lucrări ale preșcolarilor realizate în timpul proiectului • premierea preșcolarilor	Iunie/ Grădina grădiniței	Partenerii implicați în proiect

FINALITĂȚILE PROPUSE ÎN URMA DESFĂȘURĂRII PROIECTULUI

Proiectul va avea un impact deosebit asupra preșcolarilor datorită:

- apropierii lor de mediu, modalitate propice pentru însușirea unor norme de comportament eco-civic;
- formării unei atitudini dezaprobatoare față de cei care încalcă normele ecologice.

Armonie, ritm, culoare într-o zi cu soare- Miniscenetă

Ghiurco Anamaria-Crina,
Profesor pentru invatamant prescolar
Grădiniţa cu P.P.”Pinochio” Zalău, Sălaj

Copiii,costumaţi în fluturi şi flori, vor intra în şcenă cântând. Cadrul în care se va desfăşura activitatea va fi decorat sub formă de gradină, copiii vor admira frumuseţile primăverii, florile şi fluturii. Florile se vor prezenta pe rând, recitând poezii, iar copiii vor cânta în cinstea lor.Vor intra în scenă pictorii care îşi vor spune intenţia de a picta frumuseţile naturii. Pictorii vor folosi tehnici diferite de pictură- ştampilare, tehnica paiului, amprentare. Fluturii îşi vor prezenta culorile aripilor iar apoi vor dansa împreună cu florile. Pictorii îşi vor prezenta lucrările într-o expoziţie şi apoi vor cânta în cinstea primăverii. Activitatea se va încheia în paşi de dans pe melodia “Samba florilor”. (8 pictori, 4 flori, 4 fluturi, 9 copii)

CÂNTEC: Primăvara a sosit
Hai, copii, haideţi la joc
Şi câmpia a-nverzit
Hai, copii la joc!
Hai cu mare bucurie, hai la joc
Să jucăm hora-n câmpie, hai la joc -bis
Păsărelele-n zbor
Hai, copii, haideţi la joc
Ciripesc în glasul lor
Hai, copii la joc!
Hai cu mare bucurie, hai la joc
Să jucăm hora-n câmpie, hai la joc –bis

COPIL 1 .Când primăvara a venit,
Natura-ntreagă s-a trezit
Şi sub razele de soare,
Florile-şi deschid petale.

COPIL 2 .Ce frumoase, ce frumoase
Floricele graţioase!
Hai, spuneţi-mi, dacă ştiţi
Să aud, cum vă numiţi ?

ZAMBILA 1.: Eu am floarea parfumată
Şi de toţi sunt admirată.
A Primăverii dulce copilă,
Numele meu este zambilă

LALEAUA 2: Sunt laleaua cea frumoasă
Veselă, prietenoasă
Şi dacă doriţi să ştiţi
Prin grădini mă întâlniţi.
LILIACUL 3: Primăvara cu-al ei soare
Mi-au pus ciorchine de culoare
Tuturor le sunt pe plac,
Eu, floarea de liliac!
LĂCRĂMIOARA 4 :
Multe flori lucesc în soare,
Mii de flori mirositoare
Dar ca noi, mici lăcrămioare
N-are nicio altă floare,
CÂNTEC:
Astăzi în grădina mea, o zambilă a-nflorit
Şi eu am zâmbit!
Am zâmbit, am zâmbit
O zambilă a-nflorit, dragă primăvară, bine ai venit
Astăzi în grădina mea, o narcisa a-nflorit
Şi eu am zâmbit!
Am zâmbit, am zâmbit
O narcisa a-nflorit, dragă primăvară, bine ai venit
Astăzi în grădina mea, o lalea a-nflorit
Şi eu am zâmbit!
Am zâmbit, am zâmbit
O lalea a-nflorit, dragă primăvară, bine ai venit
Astăzi în grădina mea, liliacul a-nflorit
Şi eu am zâmbit!
Am zâmbit, am zâmbit
Liliacul a-nflorit, dragă primăvară, bine ai venit
Ghiocei şi viorele, brebenei şi micşunele
Toate au-nflorit şi eu am zâmbit
Am zâmbit, am zâmbit florile au înflorit
Dragă primăvară, bine ai venit
Florile, înfloresc, doar atunci când eu zâmbesc
Dragă primăvară, ce mult te iubesc.

PICTOR Suntem pictorii hazlii
Şi facem mici ghidusii.
Astăzi vrem să ne distrăm

Şi-mpreună să pictăm!

PICTOR Printre flori de toporaşi
Zboară mii de fluturaşi.
Hai să îi admirăm
Şi apoi să îi pictăm

CÂNTEC:Colorate,
Colorate sunt florile toate
Când e primăvară…
Colorate,
Colorate sunt florile toate
Şi mă cheamă-afară…
De culoare,
De culoare şi raze de soare mi-e sufletul plin
Si mă bucur de florile toate,
frumos colorate sub cerul senin.
Păsărele,
Păsărele pe verzi rămurele
Cu triluri mă-ncântă…
Ca şi ele,
Ca şi ele, printre floricele
Copiii toţi cântă…
De culoare,
De culoare şi raze de soare mi-e sufletul plin
Si mă bucur de florile toate,
frumos colorate sub cerul senin.

COPIL 3- Spor la treabă dragi pictori

COPIL4 . Fluturaş de ce tot zbori
Ziua-ntreagă printre flori?
N-ai putea să-mi spui şi mie
Ce tot cauţi pe câmpie?

FLUTURAŞ 1: Avem aripi pudrate
În culori dulci, parfumate
Şi dansăm uşor, uşor
Mângâind florile-n zbor.

FLUTURAS 2. Eu sunt Roşior,
Micul dansator,
Aici, între flori,
Vin adeseori.
FLUTURAS 3. Iar eu Gălbior,
Am venit în zbor,
Să dansez şi eu
Cu prietenul meu!
FLUTURAŞ 4.: Suntem fluturaşi
Mici şi drăgălaşi
Prin grădini zburăm,
Cu florile dansăm.

CÂNTEC:Zboară, zboară, zboară un fluturaş
Printre florile de pe imaş
Pare un fular multicolor
Şi foarte frumos e al lui zbor

Fluturaşul zboară, zboară ne-ncetat
Şi pe-o floare, iată, el s-a aşezat
Fluturaşul zboară, zboară ne-ncetat
Şi pe-o floare, iată, el s-a aşezat

Cu aripile de catifea
Vizitează orice floricea
Sărbătoare mare azi e pe imaş
Ne dansează o floare şi un fluturaş

Fluturaşul zboară, zboară ne-ncetat
Şi pe-o floare, iată, el s-a aşezat
Fluturaşul zboară, zboară ne-ncetat
Şi pe-o floare, iată, el s-a aşezat

Firele de iarbă, spectatori
Toţi admiră dansul unei flori
Sărbătoare mare azi e pe imaş
Ne dansează o floare şi un fluturaş

Fluturaşul zboară, zboară ne-ncetat
Şi pe-o floare, iată, el s-a aşezat

Fluturaşul zboară, zboară ne-ncetat
Şi pe-o floare, iată, el s-a aşezat

COPIL 5. Primăvara a sosit
Cu alai de flori albastre
Şi cu cerul însorit,
Pe meleagurile noastre.

COPIL 6. Dragi pictori ati terminat
Va rugam sa ne-aratati
Ce culori ati imbinat
Si tablouri ati realizat

CÂNTEC:Mii de albine, sute de fluturi
Zeci de copii aleargă pe câmp,
Mii de culori, sute de flori
Dar doar una e primăvara.
Soarele apare,iarba răsare,
Câmpu-nverzeşte,pomu-nfloreşte
Pasărea cântă, copilul zburdă,
Ziua-i mai lungă şi noaptea mai scurtă.
Mii de albine, sute de fluturi
Zeci de copii aleargă pe camp,
Mii de culori, sute de flori
Dar doar una e primăvera

COPIL 7. Micii actori vă mulţumesc,
Numai bine vă doresc.
Dacă v-a plăcut cumva,
Poate veţi aplauda.

DANS “Samba florilor”

PROIECT EDUCAȚIONAL
PRIETENIE ȘI BUCURIE

Prof. Lepoiev Gabriela Marinela
Grădinița P.P NR 26 Timișoara

"Tot ce n-avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari ne este dat prin educație. Această educație ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri.

(Jean Jacques Rousseau)

A. Tipul proiectului: proiect educațional județean

Domeniul: Educație civică, voluntariat, proiecte caritabile

B. Aplicantul:

Coordonator județean:

Coordonatori: prof. Lepoiev Gabriela

Parteneri:

C. Context:

Argument

Derularea proiectului,, PRIETENIE ȘI BUCURIE ” are drept motivație entuziasmul și deschiderea cu care reacționează copiii, la această vârstă, la stabilirea de relații noi de prietenie, dar și efectul benefic pentru conturarea dimensiunii acestui sentiment nobil. În ideea de a obișnui copiii să trăiască în relaţie cu cei din jur, să–şi dezvolte stări afective pozitive, să manifeste prietenie, armonie, ne-am propus să lărgim sfera noastră de prietenie prin încheierea unui parteneriat educaţional între grădinițe din localităţi diferite. Astfel copiii vor cunoaşte aspecte din viaţa copiilor din localităţile învecinate cu cea în care ei trăiesc şi vor putea împărtăşi din experienţa lor în urma activităţilor ce se vor desfăşura pe parcursul proiectului .

Este recunoscut faptul că perioada între 3 și 7 ani la copil lasă cele mai profunde urme asupra personalității, sensibilității, mobilității și flexibilității psihice ale acestuia. De aceea se impune necesitatea realizării unei educații pentru societate încă de la vârsta preșcolară care trebuie însă să se plieze pe nevoile de moment ale copilului.

Astfel, parteneriatul gradiniței cu diverse gradinițe din afara localității va satisface la preșcolari nevoi precum: formarea primelor reprezentări despre mediul social și formarea unei vieți afective prin cultivarea sentimentelor de prietenie, respect și dragoste față de ei înșiși, față de ceilalți și față de cultura locului în care trăiesc, pentru ca să devină buni reprezentanți ai societății. Prin urmare, prietenia este astăzi pentru oameni ceea ce este ecologia pentru natură, şi, ca şi în cazul degradării mediului natural, degradarea relaţiilor interumane nu este conştientizată încă pe deplin.

D. Analiza Swot

PUNCTE TARI:

- curiozitatea copiilor de a cunoaște mediul în care trăiesc;
- cadre didactice cu experiență în derularea de proiecte;
- activități de educație pentru societate desfășurate în cadrul activităților pe domenii experiențiale,
- educația pentru societate:
- pune copilul în contact cu mediul,
- răspunde nevoilor copilului de cunoaștere concretă,
- contribuie la cunoașterea consecințelor faptelor proprii și chiar ale adulților,
- determină formarea unei atitudini civice.

PUNCTE SLABE:

- baza materială insuficientă.

OPORTUNITĂȚI:

- educația pentru societate este o necesitate.

AMENINȚĂRI:

- limite financiare,
- participarea minimală a părinților la realizarea unor activități pentru societate din cadrul proiectului (lipsa de timp)

E. Descrierea proiectului:

Scop:

- organizarea unei acțiuni comune ,în vederea formării unei conduite moral civice la preșcolari.

Obiective:

- Stabilirea relaţiilor de prietenie şi colaborare între preşcolarii din grădiniţele implicate în proiect
- educarea comportamentelor de cooperare, prosociale și proactive ale preșcolarilor prin diverse activități cu comunitatea din care fac parte;
- încurajarea formării la preșcolari a unui comportament propriu adaptativ la influențele exercitate de mediul social.

Grup țintă:

- preșcolari;
- părinții preșcolarilor;
- cadrele didactice.

Durata:

Proiectul se derulează în anul școlar 2019-2020 și are posibilitatea de prelungire în următorii ani.

Resurse:

a) Resurse umane:

Echipa de proiect:

b) Resurse materiale:

- panouri pentru expoziții, aparat foto, cameră video etc.

c) Resurse informaționale:

- proiectul educațional al unității:
- cărți, reviste, CD, DVD,și soft-uri educaționale;
- suport logistic oferit de specialiști.

d) Modalități de publicitate:

• afișe la nivelul unității;

•scrisori de intenție;

•convenții de colaborare.

Parteneri educaționali:

a) interni

Toți partenerii vor colabora cu educatoarele care inițiază proiectul educațional și se vor implica cu responsabilitate în realizarea activităților specificate în anexa proiectului(Anexa1).

b)externi

•Inspectoratul Școlar Timiș

Metode și tehnici de lucru, forme de organizare:

• metode și tehnici: observația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, brainstorming-ul, conversația euristică, învățarea prin descoperire, povestirea, desenul, pictura, activitățile practice, euritmie, jocul muzical, jocul de mișcare, jocul didactic, jocul de rol, vizite etc.

• forme de organizare: colectiv, pe grupe, individual.

Monitorizare și control:

• supravegherea activității preșcolarilor în timpul derulării proiectului;

•verificarea modului în care copii au receptat mesajul;

•discuții cu părinții;

•fotografii din timpul activităților;

•consemnări în jurnalul grupei.

Indicatori de performanță:

•atitudinea preșcolarilor de responsabilitate față de mediul în care trăiesc;

• comportamentul civilizat al preșcolarilor;

• realizarea concretă și eficientă de către preșcolari a activităților planificate în cadrul proiectului;

• 50% dintre părinți colaborează în cadrul activităților de educație planificate.

Evaluare- Calitate:

• organizarea unor expoziții cu lucrările realizate de către preșcolari;

• realizarea unor albume ale activităților realizate;

• realizarea unei prezentări Power Point a rezultatelor proiectului educațional;

• atragerea părinților prin participarea lor la activitățile desfășurate.

Valorificare:

• împărtășirea imformațiilor, a rezultatelor în rândul cadrelor didactice, preșcolarilor, părinților, oficialităților locale.

• crearea unei baze de informare pentru cadrele didactice;

• promovarea activităților instructiv -educative din grădiniță în comunitate.

Sustenabilitatea proiectului:

Există posibilitatea de dezvoltare și continuare a proiectului în viitorii ani școlari în funcție de rezultatele obținute.

Anexa1

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt	Perioada	Denumirea activității	Forma de realizare	Locul desfășurării	Cine răspunde
1.	Octombrie	Lansarea proiectului	Schimb de informații între parteneri	Telefonic, e-mail	Prof. Lepoiev Gabriela
2.	Octombrie	"Culoare și parfum de toamnă"	Expoziție de pictură, desen, colaj	Grădinița P.P NR 26	Cadrele didactice
3.	Noiembrie	"Împrumut o carte"	Vizită la bibliotecă	Biblioteca Județeană "Sorin Titel" Timișoara	Cadrele didactice, bibliotecară
4.	Decembrie	"Obiceiuri de iarnă"	Expoziție de felicitări, pictură, desen, colaj	Grădinița P.P NR 26	Cadrele didactice
5.	Ianuarie	"Ne jucăm, circulație învățăm!"	Vizită la secția de Poliție	Secția Nr 4 Poliție	Cadrele didactice , agent de poliție
6.	Februarie	"Dințișori veseli"	Vizită la cabinetul stomatologic	Cabinetul stomatologic	Cadrele didactice, medic stomatolog
7.	Martie	"Mărțișorul"	Mărțișoare, felicitări	Grădinița P.P NR 26	Cadrele didactice
8.	Aprilie	"Sfintele Paști"	Vizită la biserică	Biserica Ortodoxă "Sf. Arh. Mihail și Gavril" Zona Blașcovici	Cadrele didactice, Preot
9.	Mai	"Animalele - prietenele noastre"	Vizită la Grădina Zoologică din Timișoara	Grădina Zoologică din Timișoara	Cadrele didactice
10.	Iunie	"Mândrul românaș"	Cântece și dansuri populare	Grădinița P.P NR 26	Cadrele didactice

Instruirea diferențiată, în cadrul orelor de matematică, pentru elevii cu tulburări specifice de învățare

Prof. înv primar Pop Daniela
Liceul Teoretic ”Lucian Blaga”, Cluj-Napoca

Fiecare cadru didactic, în decursul unei cariere didactice de câțiva zeci de ani, a întâlnit, cel puțin o dată, un elev cu tulburări specifice de învățare. În cadrul tulburărilor de învățare sunt incluse dificultăți de învățare a cititului, scrisului, calculului și raționamentului matematic. Aceste tulburări specifice de învățare se întâlnesc în combinații diverse. Foarte rar un copil este numai disgrafic, sau dislexic, de regulă un copil cu TSI (tulburare specifică de învățare) prezintă toate aceste tulburări: dislexie, disgrafie, disortografie și discalculie, însă în grade diferite de severitate.

Pentru copiii dislexici, logoped-psihologul dr. Meixner Ildikó a experimentat metoda care îi poartă numele, cu scopul de a preveni dislexia și a reeduca citit-scrisul. Această metodă a fost implementată și la noi în țară, la început în Târgu-Mureș, unde materialele elaborate în Ungaria au fost traduse în limba română, iar apoi făcute cunoscute logopezilor din întreaga țară, astfel ele ajungând în școlile de masă, la dascălii preocupați de recuperarea copiilor dislexici.

În schimb, pentru acești copii, care prezintă și discalculie, nu există în dotarea școlilor materiale avizate care să contribuie la îmbunătățirea performanțelor lor, singura lor șansă fiind dispoziția cadrului didactic de a-și adapta strategia, de a găsi metode și mijloace variate, astfel încât copiii să își dezvolte capacitatea de a opera cu numere.

Dacă un copil cu discalculie poate fi diagnosticat doar în clasa a III-a, un dascăl cu ochi format, poate observa încă din clasa pregătitoare/clasa I dificultățile pe care acesta le are în a sorta obiectele după diverse criterii, a stabili ordinea corectă într-o succesiune, în a-şi aminti numere, a citi şi scrie numere, dificultăți în stabilirea corespondenţelor între numere şi mulțimi de obiecte.

Orice intervenție în cazul copiilor cu discalculie trebuie să aibă la bază operarea cu materiale concrete, copilul învățând să le folosească singur, bineînțeles, toate acțiunile trebuind însoțite de verbalizare. Fiecare dascăl care a lucrat cu asftel de copii a putut observa că progresele se fac cu pași foarte mici, ei având nevoie de foarte multe repetiții.

Copilul care prezintă ca TSI discalculia, are inabilitatea de a percepe cantități mici fără a număra. Chiar și reprezentările pe degete pentru diferite numere îi sunt străine, fapt pentru care, de fiecare dată el trebuie să numere deget cu deget, uneori chiar atingându-și fața în timp ce numără.

Pentru însușirea reprezentării pe degete a diferitelor numere, în concentrul 0-5, am desfășurat următoarele exerciții.

Exercițiul 1

Copilul primește câte un card (fig.1), pe care este scrisă o cifră de la 1 la 5 și alături de care este imaginea corespunzătoare a degetelor de la mână care indică același număr, ca și cifra. Elevul indică același semn cu degetele de la mână, la început după ce le va număra, pentru a identifica numărul pe care îl reprezintă, iar apoi spune cu voce tare numărul. Repetat de multe ori, acest exercițiu conduce la posibilitatea ca elevul să indice numărul ,cu ajutorul degetelor de la mână, fără a mai număra degetele din 1 în 1.

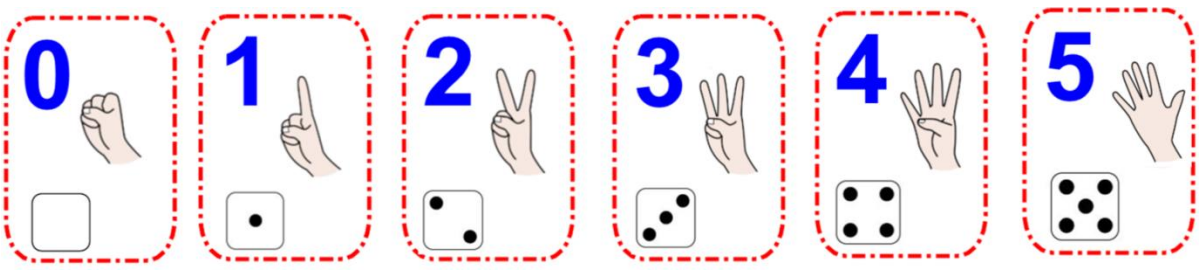

Fig. 1 Carduri cu cifre și reprezentări cu ajutorul degetelor de la mână

Exercițiul 2 BINGO

La tabla inteligentă se creează un exercitiu interactiv, prin care, prin rotirea zarurilor, elevului i se dezvăluie diferite imagini, imagini care se regăsesc și pe planșele de joc. Învățătoarea le denumește, iar elevul va trebui să le identifice pe tabla lui (FIG.2). În momentul când a completat o linie verticală, orizontală, sau diagonală, spune BINGO.

Acest exercițiu creat sub formă de joc, contribuie la formarea deprinderii de a recunoaște numărul ca și cantitate, fără a se mai număra din unu în unu.

În literatura de specialitate este menționat faptul că zarurile și piesele de domino contribuie la formarea acestei deprinderi. De aceea, alături de imaginea mâinii am adăugat în acest joc imagini ale fețelor zarurilor.

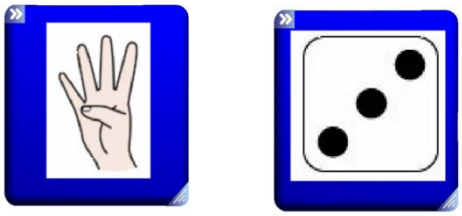

Fig. 2 Joc interactiv cu zaruri

Fig. 3 Card BINGO

Exercițiul 3 PATRU ÎN LINIE

Acest joc se joacă în pereche de doi, având drept scop raportarea numărului la cantitate și memorarea imaginilor de pe zar, fără a fi nevoie să se numere de fiecare dată punctele. Poate juca elevul cu învățătoarea. Pe o tabla de joc (fig.5), sunt așezate randomizat cifrele de le 1 la 5. Unul dintre jucători învârte zarul și colorează cifra corespunzătoare numărului de puncte de pe zar, cu o culoare, apoi rotește zarul următorul jucător și procezează la fel, colorând însă cu altă culoare. Atunci când primul jucător ajunge să coloreze 4 casete așezate pe orizontală sau pe verticală, jocul se incheie și el câștigă.

Fig

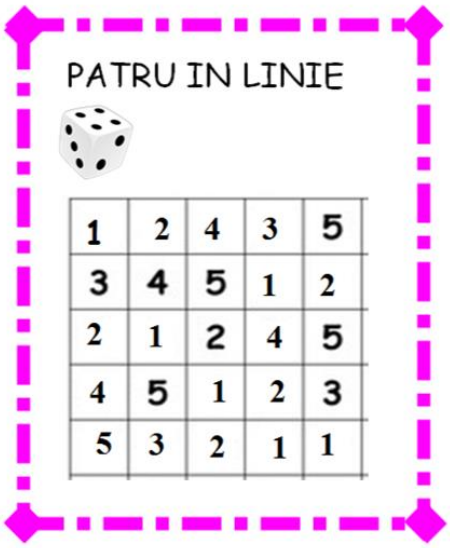

Fig.5 Planșă patru în linie

Exercițiul 4

Exercițiul este creat la tabla interactivă, cu ajutorul software-ului SmartNotebook 11, iar elevul va trebui să selecteze o imagine, dintr-o serie de imagini care se succed cu repeziciune, reprezentând o mulțime de obiecte, iar apoi să aleagă cifra corespunzătoare (fig.6). Dacă răspunsul este corect, primește o bifă, dacă răspunsul este greșit va trebui să încerce din nou, până când găsește rezultatul corect, altfel nu va avea posibilitatea să meargă mai departe.

Prin acest joc interactiv copilul învață să facă corespondența dintre un set de obiecte concrete și numărul corespunzător, reprezentat de o cifră.

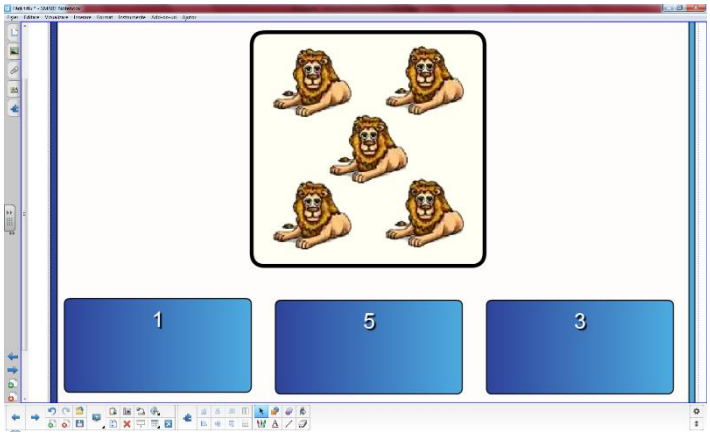

Fig.6 Joc-Asociază imaginea cu numărul

Exercițiul 5

Exercițiul este creat la tabla interactivă, cu ajutorul aplicației Pairs, pusă la dispoziție prin utilizarea software-ului SmartNotebook 11. Pe cărțile de joc sunt imagini cu mulțimi de obiecte și cifrele corespunzătoare (fig.7). Elevul întoarce pe rând cărțile pentru a forma perechi de cărți, mulțime de obiecte și cifra corespunzătoare numărului de elemente din mulțime. Dacă cărțile sunt pereche, vor dispărea, dacă nu, se vor întoarce la loc.

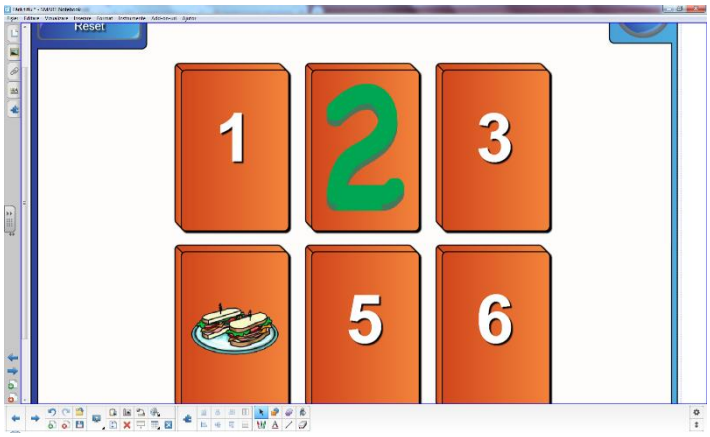

Fig 7 Cărți cu mulțimi de obiecte și cifre

Așa cum apare menționat în literatura de specialitate, exercițiile asistate de calculator, pentru a putea fi considerate utile, trebuie să prezinte informațiile sub forma unei sarcini de rezolvat, să ofere posibilitatea unor mijloace de răspuns prin oferirea feedbackului privind corectitudinea răspunsului dat, de aceea, am considerat că utilizarea exercițiilor create la tabla interactivă este favorabilă activității cu copiii cu TSI. Un avantaj al utilizării acestor tipuri de exerciții, este acela că limbajul de comunicare folosit de cadrul didactic poate fi însoțit de imagini prezentate vizual.

Am ales să îmbin exercițiile cu material didactic pe care copilul cu TSI îl poate manipula, cu exercițiile interactive, asistate de calculator răspunde nevoii generației actuale de elevi, generația digitală. Mai mult, acest tip de exerciții stimulează interesul pentru activitate al acestor copii, care de regulă sunt destul de apatici și neinteresați de exerciții matematice, care pentru ei sunt de neînțeles de multe ori.

„Happy child in Europe”
Proiect educațional în învățământul preuniversitar
Calendarul Activităților Educative Municipale

Prof. Onișoru Georgiana Florența
Școala Gimnazială „Ion Heliade Rădulescu”, București

Ziua de 9 mai are pentru poporul român o triplă semnificaţie. Pe lângă Ziua Independenţei proclamată în 1877, românii sărbătoresc Victoria Coaliţiei Naţiunilor Unite în cel de-al Doilea Război Mondial la 9 mai 1945. Odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, ziua de 9 Mai a devenit deja o tradiţie pentru noi şi o sărbătorim în fiecare an.

În urmă cu 58 de ani, ministrul de Externe al Franţei, Robert Schuman, a propus Germaniei, dar şi altor state, să pună "bazele concrete ale unei federaţii europene indispensabile pentru menţinerea păcii". Data de 9 mai a fost aleasă ca zi a Europei de Consiliul European de la Milano în 1985.

România s-a alăturat astfel unei Uniuni de state europene care împărtăşesc aceleaşi valori, având în centru respectul pentru demnitatea umană, democraţia, statul de drept şi respectarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale.

Un învățământ care se vrea european, integrat în Uniunea Europeană, urmărește stimularea interesului copiilor pentru afirmarea de sine și pentru instruirea conform nevoilor și capacităților fiecăruia.

Pentru a veni în întâmpinarea acestora, concursul-festival **“Happy child in Europe”** prezintă un accentuat caracter practic. În cadrul concursului, creaţiile literare, compoziţiile plastice şi lucrările practice sunt rodul imaginaţiei, creativităţii, fanteziei, simţului estetic, toate acestea fiind menite să îndeplinească nu numai un rol utilitar, dar mai ales să satisfacă nevoia de frumos. Astfel se creează cadrul optim de dezvoltare a acestor capacităţi şi oportunitatea de a utiliza la modul concret informaţiile acumulate.

Scopul proiectului

Identificarea, stimularea și valorificarea potențialului creativ al elevilor în spiritul valorilor promovate de Uniunea Europeană prin realizarea unor lucrări literare și plastice originale, activități variate de documentare, de redactare având ca temă Europa; promovarea interculturalității prin prezentarea tradițiilor, obiceiurilor și a dansurilor/cântecelor din statele membre ale Uniunii Europene.

Cunoașterea semnificației zilei de 9 mai pentru români, a istoricului Uniunii Europene, a simbolurilor, tradițiilor și obiceiurilor țărilor europene sunt obiective pe care le dorim realizate prin activitățile planificate în acest proiect. Se urmărește prezentarea Europei într-o lumină pozitivă și stimularea participării copiilor, astfel că festivalul acoperă o arie diversificată de domenii promovând diversitatea culturală a statelor membre UE și democrația, într-un cadru interdisciplinar. Având ca finalitate un festival, proiectul reunește variate forme și manifestări cultural-artistice precum: pictură, muzică, teatru, coregrafie și va lansa multiple provocări în rândul copiilor, cadrelor didactice, părinților și a comunității locale.

Obiectivele specifice ale proiectului

- ✓ Promovarea concursului la nivelul municipiului București dezvoltând relații de parteneriat cu instituții de învățământ, în proporție de 50%;
- ✓ Pregătirea materialelor necesare pentru buna desfășurare a concursului în proporție de 100%.
- ✓ Atragerea copiilor din cel puțin 50% din unitățile de învățământ din sectorul 1, București;

Descrierea grupului țintă căruia i se adresează proiectul

Direct: Concursul se adresează elevilor din municipiul București și din țară.

Indirect: profesorii îndrumători, părinţii, membrii ai comunității.

Beneficiarii direcți și indirecți

Direcţi: elevii participanţi, cadrele didactice îndrumătoare.

Indirecţi: Școala Gimnazială Ion Heliade Rădulescu București, ca organizator, toate şcolile care vor avea copii în program, instituțiile partenere, viaţa culturală a oraşului.

Exemplu de activitate

Titlul activităţii: **Noi și marea familie europeană** – sesiune de comunicări cu participare directă pentru elevii din București (prezentare ppt, materiale video)

Prin această activitate, școala noastră își dorește să promoveze valorile europene și să ajute copiii să descopere istoricului Uniunii Europene, a simbolurilor, tradițiilor și obiceiurilor țărilor europene. Lucrările trimise înscrise în concurs trebuie să respecte o anumită structură. Statul prezentat trebuie să fie membru UE. Exemplu: ITALIA; Imnul de stat (drapel, președinte, etc.); Prezentarea țării (scurt istoric, așezarea geografică, populație, capitală etc.); Artiști recunoscuți internațional (literatură, muzică, pictură, film etc.); Produse și obiecte tradiționale etc. Obiective turistice.

Activitatea finală

Titlul activităţii: **„ Ziua Europei ”**

Activitatea principală este reprezentată de festivalul în sine care este structurat pe trei secțiuni:

I.Expoziția lucrărilor artistice ”Călătorie prin Europa” - compoziţiile plastice vor fi realizate într-o tehnică la alegere, reflectând tema: Obiective turistice din Europa

II.Festivalul concurs național ”Happy child in Europe” presupune participarea formațiilor de dansuri moderne sau ansamblurilor folclorice, de cântece și dansuri, a soliștilor și a grupurilor vocale de muzică tradițională sau modernă românească sau reprezentativă din statele membre UE, cu participare directă.

III.Călătorie gastronomică prin țările Uniunii Europene - standuri cu produse tradiționale din statele membre.

Rezultate calitative și cantitative aşteptate ca urmare a implementării proiectului

În vederea realizării proiectului, toţi cei implicaţi vor avea sarcini de lucru concrete care îi vor ajuta în organizarea activităţilor şi în derularea lor în bune condiţii.

Pentru fiecare secţiune şi grupă de vârstă, se vor acorda premiile I, II, III, Menţiune şi Premiu special (premiile constau doar în diplome, nu se acordă premii materiale). Elevii care nu obţin premii, vor primi diplomă de participare (această diplomă va fi trimisă on-line pe adresa îndrumătorului, iar diplomele cu premii vor fi trimise prin poștă, în cazul participării indirecte la acest proiect).

Modalități de asigurare a continuității /sustenabilității proiectului

Copiii ne uimesc și ne surprind cu imaginația lor bogată prin diferite momente artistice și educative. Aceste activități prilejuiesc organizarea unor activități pline de lumină și culoare, prin intermediul cărora vom putea descoperi și promova copiii talentați. Le putem oferi șansa de a-și valorifica înclinațiile, aptitudinile și talentele, de a-i mobiliza în activități extrașcolare și de a-i implica tot mai mult pe părinți și pe reprezentanții comunității locale în acțiunile școlii. Prin propunerea acestui concurs, ne dorim ca el să reprezinte un demers pozitiv în viața celor mici, devenind o modalitate de dezvoltare afectivă emoțională și cu potențial de sporire a creativității și dezvoltarea competențelor pentru toți elevii implicați. Optăm, de asemenea, pentru posibilitatea de dezvoltare/continuare ulterioară a proiectului prin atragerea de noi parteneri și prin crearea unor noi secţiuni.

Secțiunile concursului vor deveni eficiente prin continuarea lor și după încheierea duratei de implementare a acestuia. Avem convingerea că fiecare ediție derulată va atrage implicarea altor instituții de învățământ și nu numai, cu care vom încheia

parteneriate durabile, în scopul popularizării concursului.

Implicarea părinţilor în viaţa şcolară şi a copiilor în viaţa comunităţii asigură îmbunătăţirea imaginii instituțiilor implicate în proiect.

Creșterea numărului de participanţi şi includerea în Calendarul Activităţilor Educative Municipale reprezintă o modalitate de a promova acest proiect și de a continua, cu succes, această cale către educaţia în spirit european a copiilor. Suntem încredințați că acest proiect educațional va prinde rădăcini reprezentând o intervenție benefică în viața copiilor, devenind un bun obicei pentru multă vreme și cu posibilitatea de dezvoltare/ continuare ulterioară a proiectului prin atragerea de noi parteneri şi prin crearea unor noi secțiuni. Activităţile cuprinse în proiect îşi vor dovedi eficacitatea în ”durată lungă”, motiv pentru care este necesară continuarea lor şi după încheierea duratei de implementare a proiectului. Avem în vedere accesarea altor surse de finanţare. Primăriile şi consiliile locale, precum si asociaţiile de părinţi sau alte instituţii partenere vor asigura fondurile necesare derulării activităţilor principale prin încheierea unor parteneriate.

Continuarea acestor activităţi va fi asigurată și de numărul tot mai mare de elevi și cadre didactice, atât din școala noastră cât și din județele țării, care se implică an de an în organizarea și desfășurarea de activități educative extrașcolare, arată că își poate asigura continuitatea.

PROIECT EDUCAȚIONAL
„PAS CU PAS, SPRE VIAȚA DE ȘCOLAR!”

Georgiana- Adelina Petelează
Grădinița cu P. P. Nr 29- Sibiu

ARGUMENT

Pregătirea copilului pentru şcoală este considerată tot mai mult “funcţia majoră”, obiectivul final al activităţilor instructiv-educative din grădiniţă. Un rol important în pregătirea copilului pentru şcoală revine atingerii obiectivelor ce vizează comportamente psiho-sociale ale personalităţii copilului care contribuie la integrarea şi adaptarea copilului la viaţa şcolară.

Acest proiect a luat naştere dintr-o serie de neajunsuri întâmpinate cum ar fi: relaţia sporadică dintre şcoală şi grădiniţă, dezorientarea părinţilor în ceea ce priveşte cerinţele şcolii, necunoaşterea suficientă a prevederilor celor două programe.

Prin activităţile acestui proiect încercăm să dezvăluim copiilor frumuseţea vieţii de şcolar, prin implicarea în activităţi comune plăcute, să găsim cele mai eficiente căi pentru a asigura adaptarea preşcolarilor la viaţa şcolară.

Proiectul de parteneriat este necesar întrucât contribuie la realizarea planului de şcolarizare pe anul 2018- 2019 la grupa mare prin colaborarea grădiniţă-şcoală şi familiarizarea părinţilor preşcolarilor cu oferta educaţională a şcolii.

SCOPUL PROIECTULUI:

Familiarizarea copiilor cu specificul activităților desfășurate în cadrul clasei de elevi, în vederea unei adaptări optime la regimul școlar.

OBIECTIVE:

- Antrenarea școlarilor și preșcolarilor în desfășurarea unor activități comune.
- Asimilarea de către preșcolari a unor reguli de conduită individuală și colectivă.
- Stimularea creativității și inițiativei copiilor prin jocurile didactice propuse.
- Consolidarea deprinderilor de comportare civilizată.
- Conștientizarea rolului noului adult – învățătorul.
- Dezvoltarea unor emoții și sentimente pozitive ce pot favoriza activitățile de învățare viitoare.
- Dezvoltarea unor abilități de a lucra în echipă.

COORDONATORI:

Prof. Înv. primar: Capotă Cosmina

Prof. Înv. preșcolar: Petelează Georgiana- Adelina

PARTENERI:

- Grupa mare a Grădiniţei cu P.P. Nr. 22- Sibiu- Educatoare: Petelează Georgiana- Adelina
- Clasa pregătitoare a Şcolii Generale Nr. 25-Sibiu- Învăţătoare: Capotă Cosmina

GRUP ŢINTĂ:

- Beneficiari direcți: - preșcolarii din grupa mare
  - școlarii clasei pregătitoare
- Beneficiari indirecți: părinții copiilor

DURATA: un an școlar: 2018- 2019

LOCUL DESFĂŞURĂRII:

- ŞCOALA CU CLASELE I - VIII NR. 25 SIBIU

- GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 25- SIBIU

IMPACTUL PROIECTULUI ASUPRA RESURSELOR UMANE

- Educatoarele şi învăţătoarele au posibilitatea să-şi valorifice experienţa acumulată la clasă, să-şi lărgească sfera preocupărilor în ceea ce priveşte reuşita succesului şcolar al copiilor.
- Copiii se familiarizează cu activitatea şcolară.
- Părinţii sunt informaţi cu cerinţele şcolii.

FINALITĂŢI

- album cu fotografii de la activităţile desfăşurate
- realizarea de expoziţii cu creaţii ale copiilor
- diplome pentru copiii care s-au evidenţiat
- analiza desfăşurării parteneriatului

RESURSE

- **UMANE:** - educatoare, învățătoare, preșcolari, școlari, părinții copiilor, bunicii copiilor
- **MATERIALE:** - cărţi, reviste, pliante, calculator, CD-uri, ecusoane, aparat foto;
- **FINANCIARE:** bugetul minim alocat derulării proiectului, care provine din sponsorizările realizate de părinţii copiilor;

FINALITĂŢI

- album cu fotografii de la activităţile desfăşurate
- realizarea de expoziţii cu creaţii ale copiilor
- diplome pentru copiii care s-au evidenţiat
- analiza desfăşurării parteneriatului

MONITORIZAREA ŞI EVALUAREA PROIECTULUI:

Cadrele didactice vor realiza un portofoliu care să cuprindă fişe de evaluare pentru fiecare activitate. Se va urmări:

- desfăşurarea activităţilor cuprinse în proiect
- modul în care sunt îndeplinite responsabilităţile şi în care reacţionează participanţii la proiect
- modul în care sunt folosite resursele umane
- impactul implementării proiectului asupra grupului ţintă şi asupra celor două instituţii (anticiparea schimbărilor produse ca urmare a derulării proiectului)

EVALUAREA PROIECTULUI

- aprecieri generale
- realizarea unui portofoliu cu lucrări
- CD cu aspecte din timpul activităţilor şi album cu poze.

FINALIZAREA PARTENERIATULUI:

Părţile implicate în proiect vor concluziona întreaga activitate desfăşurată pe parcursul anului şcolar 2018- 2019 şi se vor face cunoscute aspectele pozitive evidenţiate în cadrul întâlnirilor.

ACTIVITĂŢI CUPRINSE ÎN PROGRAM
PLANIFICAREA ACTIVITĂŢILOR CUPRINSE ÎN PROGRAM

Nr. crt.	ACTIVITATEA	Perioada de desfăşurare	Coordonatori de activitate	Locul de desfăşurare
1.	“Voi fi și eu școlar” -vizita preşcolarilor la şcoală.	Octombrie	şcolari, preşcolari, diectorul unitatii, învăţătoare, educatoare, bunici, părinţi	Școala cu clasele I - VIII nr. 25 Sibiu
2.	“Toamna, toamna harnica .“ -prezentarea unui program de cantece si poezii dedicate anotimpului de toamna .	Noiembrie	preşcolari, învăţătoare, educatoare, bunici, părinţi	Grădinița cu P.P. Nr. 22- Sibiu
3.	“Sărbătorim ziua României” -citirea poveştii -confecţionarea de steguleţe tricolore - dansuri populare specifice, -cântec -Desteaptă-te, române!	Decembrie	şcolari, preşcolari, învăţătoare, educatoare, bunici, părinţi	Școala cu clasele I - VIII nr. 25 Sibiu
4.	„ Noi umblăm să colindăm” -interpretare de colinde, -cântece de iarnă, scenete, sorcova, plugușorul, -confecționare de materiale specifice sărbătorilor de iarnă	Ianuarie	şcolari preşcolari învăţătoare educatoare	Grădinița cu P.P. Nr. 22- Sibiu
5.	Desenăm și învățăm -desen pe asfalt cu temă dată, concurs de cultură generală	Februarie	şcolari,preşcolari, învăţătoare, educatoare, părinţi, invitați de onoare	Școala cu clasele I - VIII nr. 25 Sibiu
6.	“A venit primăvara !” - Concurs de creații plastice	Martie	şcolari preşcolari învăţătoare educatoare	Grădinița cu P.P. Nr. 22- Sibiu
7.	„E ziua mamei!” - confecţionarea unor felicitari pentru mame; cântece, poezii dedicate mamei.	Aprilie	şcolari, preşcolari, învăţătoare, educatoare, mămici, bunici	Școala cu clasele I - VIII nr. 25 Sibiu
8.	“Voi fi și eu școlar” -vizita preşcolarilor la şcoală.	Mai	şcolari, preşcolari, învăţătoare, educatoare, bunici, părinţi	Școala cu clasele I - VIII nr. 25 Sibiu
9.	“Bun ramas , gradiniță !” -participarea elevilor la serbarea preșcolarilor.	Iunie	şcolari, preşcolari, învăţătoare, educatoare, mămici, bunici	Grădinița cu P.P. Nr. 22- Sibiu

PROIECT DE LECȚIE

Școala Gimnazială Nr. 1 „MihaI Viteazul” Boldești-Scăeni
Prof. Înv. Primar Naiden Minodora

Obiectiv fundamental:

- ✓ Educarea interesului pentru frumos, a gustului estetic şi a simţului civic

Disciplina: Arte Vizuale și Abilități Practice

Discipline integrate:

- Limbă și Comunicare
- Dezvoltare Personală
- Muzică și Mișcare
- Arte vizuale și Abilități Practice

Subiectul: ″Omul de zăpadă″

Tipul lecţiei: Mixtă

Mijloc de realizare: activitate integrată

Obiective operaţionale: La sfârșitul activității, toți elevii vor fi capabili să:

a. **Cognitive :**

- OC $_1$ -să denumească corect elemente specifice anotimpului de iarnă;
- OC $_2$ -să precizeze etapele de lucru parcurse pentru realizarea lucrării;
- OC $_3$ - să aplice tehnici de lucru adecvate (rulare, decupare, lipire, asamblare);
- OC $_4$ -să să realizeze lucrările propuse, în mod original;
- OC $_5$ –să interpreteze în colectiv cântece de iarnă.

b. **Psiho-motorii:**

- OM $_1$ – să mânuiască atent, eficient şi cu îndemânare instrumentele şi materialele de lucru;
- OM $_2$ – să manevreze cu grijă hârtia şi produsele din hârtie.

c. **Afective:**

- OA $_1$ -vor manifesta dorinţa de afirmare;
- OA $_2$ -vor relaţiona pozitiv în cadrul grupului pentru rezolvarea sarcinii.

Resurse:

I. Metodologice

Strategii didactice:

a) ***Metode şi procedee*** : conversaţia, explicaţia, demonstraţia, exerciţiul, Turul galeriei

b) ***Mijloace de învăţământ***: planșă ciorchine, coli de hârtie albă și colorată,coşuleţe cu materiale (carton colorat, lipici, foarfece), boxă.

c) ***Forme de organizare*** : frontală, individuală.

d) ***Forme şi tehnici de evaluare:*** observarea sistematică a elevilor, aprecieri verbale, autoevaluare, evaluarea colegilor, analiza produselor activității.

II. Temporale

Ora are o durată de 45 minute, din care 35 minute activitatea propriu-zisă şi 10 minute activităţi recreative subsumate temei şi obiectivelor lecţiei.

III. Umane

Clasa are un număr de 18 elevi, care se caracterizează printr-o dezvoltare psihică şi fizică normală, corespunzătoare vârstei.

IV. Bibliografice:

- MEN -„Programa pentru disciplina ***ARTE VIZUALE ŞI ABILITĂŢI PRACTICE, clasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a*** aprobată prin ordin al ministrului Nr. 3418/19.03.2013
- Lucian Stan, Ileana Stan şi Elisabeta Botezatu , *Abilităţi practice- ghid metodic clasele I-IV*, Editura Aramis, Bucureşti, 2003
- https://www.twinkl.com/

Evenimentul didactic	**Ob.**	**Activitate cadru didactic/activitate elevi**	**Strategii didactice**			**Evaluare**
			Metode si Procedee	**Mijloace de învățământ**	**Forme de organizare**	
1. Moment organizatoric		Asigurarea condiției necesare bunei desfășurări a activității. Pregătirea materialelor necesare desfășurării în bune condiții a lecției.	Conversația		Frontal	Observare sistematică
2. Captarea atenţiei		Stă în curte, lângă pom. Îi zici om, dar nu e om; Şi când soarele-ncălzeşte, Nu-l mai vezi, că se topeşte. (Omul de zăpadă) Darnicul Om de Zăpadă este bucuros că are alături albinuțele de la clasa pregătitoare, însă dorința sa este de a trăi în Împărăţia oamenilor de zăpadă. Elevii ascultă impresionaţi mesajul, exprimându-şi supărarea, dar și dorința de a îl ajuta. Ei îi vor dărui biletul pentru călătoria în Împărăția oamenilor de zăpadă.	Conversația		Frontal	Observarea comportamentu-lui inițial

3. Reactualizarea cunoştinţelor însuşite anterior	OC1 OA1	Se va propune elevilor completarea unui ciorchine despre elemente specifice iernii. **(Anexa 1)**	Exercițiul Conversația	Panou Planșă suport	Frontal	Evaluare orală
4. Enunţarea temei şi a obiectivelor		Copii, pentru că voi întotdeauna ajutați un prieten la nevoie, va trebui să o ajutați pe Zâna Iarna pentru a aduce aici Împărăţia oamenilor de zăpadă. Astfel, la activitatea de astăzi vom realiza oameni de zăpadă, utilizând tehnici de lucru cunoscute: decupare, lipire, asamblare.	Conversaţia		Frontal	Observare sistematică
5. Dirijarea învăţării	OC_3 OC_4 OM_1 OA_2	***Intuirea materialului*** Se va intui materialul de pe măsuţe: coală de hârtie albă și colorată, carton colorat, foarfece, lipici, litera S decupată. ***Explicarea şi demonstrarea modului de lucru*** Explic si demonstrez etapele de lucru, pe care le voi afișa pe panou. ***Verbalizarea etapelor de lucru*** Se vor repeta etapele de lucru, apoi se vor face exerciţii de încălzire a mușchilor mâinii: „Degetele-mi sunt petale/Le deschid ca la o floare/Boboc, floare, boboc ,floare.” ***Realizarea lucrării*** Elevii vor parcurge etapele necesare realizării oamenilor de zăpadă: 1. Decuparea și lipirea literei S pe planșa suport 2. Fixarea pălăriei. 3. Decuparea elementelor de decor (nasul, ochii, gura, nasturii, căciula, fular și mănuși). 4. Lipirea elementelor de decor. 5. Lipirea fulgilor de zăpadă. **(Anexa 2)** Supraveghez și ajut elevii, dând indicaţiile corespunzătoare acolo unde este cazul.	Conversaţia Demonstraţia Conversaţia Explicaţia Conversaţia	Carton colorat Hartie alba și colorată Foarfece Lipici	Individual Frontal Individual Individual	Aprecieri verbale Aprecieri verbale Analiza reprezentărilor

			Exerciţiul Explicaţia			
6. Obținerea performantei	OC_4 OM_1 OA_2	Elevii vor lucra individual şi vor realiza omul de zăpadă, în mod original. În timpul lucrului, elevii vor audia cântece de iarnă.	Exercițiul	Carton colorat Foarfece Lipici Boxă	Individual	Respectarea tehnicii de lucru Evaluare practică
7. Evaluarea	OM_2 OA_1	După finalizarea lucrărilor, fiecare elev își va prezenta lucrarea, găsind și un nume pentru omul de zăpadă. Câţiva elevi vor trece şi vor analiza modul de lucru al colegilor, observând dacă s-au respectat etapele de lucru, dacă s-a lucrat îngrijit, s-a lipit corect şi estetic.	Conversaţia Turul galeriei	Lucrarile realizate	Pe grupe Individual	Analiza produselor activităţii
8.Asigurarea retenţiei şi transferului	OC_5	Elevii sunt invitaţi să privească noua Împărăţie a oamenilor de zăpadă şi să poarte o discuţie despre cum cred ei că se simte acum Omul de zăpadă. Elevii vor fi solicitați să arate cum se simt ei la finalul orei, desenând o faţă vesela/tristă pe fulgul de nea primit. **(Anexa 3)** Se va aprecia modul în care au lucrat elevii si li se propune ca viitoare temă, atunci când se va putea, realizarea unui om de zăpadă real, în curtea școlii.	Conversaţia	Fulgi de nea Carioca	Frontal Individual	Acordare de stimulente

ROLUL PROIECTULUI ÎN PROCESUL DE ÎNVĂŢĂMÂNT-PROIECT EDUCAȚIONAL "ATELIERUL DE ȘTIINȚE"

PETRESCU MINA LUMINITA
Colegiul Național "ANASTASESCU"
Roșiorii de Vede, Teleorman

DEFINIȚIA PROIECTULUI-ÎNVĂŢAREA BAZATĂ PE PROIECTE

O definiție a noțiunii de proiect educațional este sintetizată, în lucrarea „Managementul proiectului" (autori D.Dumitraşcu şi R.V. Pascu – Universitatea "L.Blaga" Sibiu), astfel:

- este o metodă care permite trecerea de la idee la acţiune structurând diversele faze ale acestui proces;
- se pune în practică modificând mediul în care se derulează;
- ia formă într-un context social, spaţial şi temporal specific
- deţine o dimensiune educativă şi permite indivizilor să înveţe experimentând;
- este produsul unei munci colective;
- implică obligatoriu o evaluare care permite efectuarea unei legături între idee şi acţiune.

Proiectul are obiective operaţionale clare, care sunt în conformitate cu standardele de performanţă (obiectivele de referinţă şi competenţele specifice) şi se concentrează pe ceea ce trebuie să ştie elevii ca rezultat al activităţilor de învăţare. Activităţile proiectului au drept rezultat produsele elevilor şi performanţe legate de sarcini realizate de aceştia, precum prezentările convingătoare, care demonstrează că au înţeles obiectivele operaţionale şi standardele de performanţă.

ACTIVITĂŢILE DE REALIZARE A PROIECTELOR

- Stabilirea titlului: profesorul poate să decidă tema proiectului sau poate să permită elevilor să o facă
- Stabilirea grupelor de lucru: se va face de către profesor după consultarea prealabilă a elevilor
- Stabilirea timpului de lucru: profesorul trebuie să proiecteze atât timpul alocat elevilor pentru realizarea proiectului cât şi timpul pentru prezentarea şi evaluarea proiectelor
- Stabilirea obiectivelor şi a competenţelor vizate
- Ghidarea activităţii: presupune îndrumarea elevilor cu privire la rolul şi sarcinile de lucru ale fiecăruia, indicaţii la părţile pe care elevii nu ştiu să le dezvolte, indicarea de bibliografie suplimentară
- Evaluarea: profesorul decide criteriile după care vor fi evaluaţi elevii.

AVANTAJELE ÎNVĂŢĂRII PRIN METODA PROIECTULUI

- Încurajarea spiritului investigativ şi a gândirii de nivel superior (Thomas, 1998)
- O participare mai bună, sporirea încrederii în sine şi ameliorarea atitudinii cu privire la învăţare (Thomas, 2000)
- Achiziţiile în domeniile cunoaşterii sunt egale sau mai bune decât cele generate de alte metode, iar elevii implicaţi în proiecte îşi asumă o responsabilitate mai mare în ceea ce priveşte propriul studiu decât pe parcursul activităţilor didactice tradiţionale (Boaler, 1999; SRI, 2000)
- Oportunităţi de formare a unor competenţe complexe, cum ar fi capacităţi de gândire de nivel superior, rezolvare de probleme, abilităţi de colaborare şi competenţe de comunicare (SRI)
- Accesul la o gamă mai largă de oportunităţi de învăţare în clasă, constituind o strategie de implicare a elevilor care provin din diverse medii culturale (Railsback, 2002)
- Proiectele angajează elevii în roluri active, cum ar fi: luarea deciziei, investigare; documentare

CATEGORII DE PROIECTE

- Complemente de informatică (teme studiate la clasă care pot fi aprofundate sau extinse)
- Aplicaţii din viaţa cotidiană (baze de date)
- Softuri educaţionale
- Probleme/ aplicații interdisciplinare
- Jocuri
- Web design

SOFTUL EDUCAȚIONAL

Softul educațional reprezintă orice produs software, în orice format (.exe sau nu) ce poate fi utilizat pe orice calculator și care reprezintă un subiect, o temă, un experiment, o lecție, un curs, o unitate de învățare etc, fiind o alternativă sau unica soluție față de metodele educaționale tradiționale. (Vlada, M.)

TIPURI DE SOFTURI EDUCAȚIONALE

- Softul interactiv de învățare- are înglobată o strategie care permite feedback-ul și controlul permanent, determinând o individualizare a parcursului în funcție de nivelul de pregătire al copilului;
- Softul de simulare- permite reprezentarea controlată a unui fenomen sau sistem real prin intermediul unui model cu comportament analog;
- Softul de investigare- copilului nu i se prezintă informațiile deja structurate (calea de parcurs), ci este un mediu de unde copilul poate să își extragă singur informațiile necesare rezolvării sarcinilor propuse;
- Softul tematic- de prezentare, abordeaza subiecte/ teme din diferite domenii, arii curriculare din programa scolara, propunându-si oferirea unor oportunitati de largire a orizontului cunoasterii în diverse domenii;
- Softul de testare/ evaluare- este poate gama cea mai larg utilizata întrucât specificitatea sa depinde de multi factori: momentul testarii, scopul, tipologia interactiunii (feedback imediat sau nu);
- Softuri educative- în care sub forma unui joc se atinge un scop didactic, prin aplicarea inteligenta a unui set de reguli copilul este implicat într-un proces de rezolvare de probleme/ situatii;

AVANTAJELE SOFTURILOR EDUCAȚIONALE

- furnizează un mare volum de date;
- asigură o instruire individualizată;
- favorizează parcurgerea unor secvențe de instruire complexe prin pași mici, adaptați nevoilor individuale de progres în învățare;
- facilitează realizarea unui feedback rapid și eficient;
- oferă posibilitatea simulării unor procese greu sau imposibil de accesat în mod direct;
- stimulează implicarea activă a copilului în învățare;

DEZAVANTAJELE SOFTURILOR EDUCAȚIONALE

- prezintă segmente de instruire fixe, care nu solicită capacități ale minții umane;
- uneori răspunsul incorect este cotat în funcție de detaliu și nu de esență;
- introduce mai multă dirijare în procesul de învățare;
- introduce o stare de oboseală, datorită posibilităților reduse de interacțiune umană.

SOFT EDUCAȚIONAL- ATELIERUL DE ȘTIINȚE

Scopul proiectului este de a-i atrage pe elevi spre studiul științelor: matematică, fizică și informatică, de a găsi modalități în care aceste discipline ne pot ajuta în viața de zi cu zi, prin realizarea unor interconexiuni cu alte discipline studiate. De asemenea, proiectul își propune să dezvolte la elevi spiritul de competiție , dar și pe cel inovator.

Obiectivul general: asigurarea unei educații la standardele de calitate, în vederea transformării adolescenților de astăzi în buni profesioniști, deplin conștienți de propria valoare și competitivi, prin integrarea unor metode inovatoare de predare-învățare.

Obiective specifice: - realizarea unei platforme de e-learning;

- antrenarea elevilor în diferite concursuri și olimpiade;
- recuperarea rămânerilor în urmă ale elevilor cu rezultate școlare mediocre;
- formarea deprinderilor de a utiliza mijloace moderne, precum softurile educaționale și Internetul;
- dobândirea capacităților de a organiza un proiect și de a-l duce la bun sfârșit;

Justificarea necesității implementării proiectului: Deoarece dotările fizice ale cabinetelor/ laboratoarelor din unitatea școlară nu pot ține pasul cu cele mai noi dotări din domeniu, se impune necesitatea găsirii unor soluții alternative pentru a oferii colectivelor de elevi oportunități de formare cât mai variate care să compenseze aceste aspecte.

Grupul țintă: elevi din învățământul liceal (elevi din clasele a IX-a A, B și C matematică-informatică)

Perioada de desfășurare : 01.10.2017- 31.08.2021

Diagnoza grupului țintă:

În momentul constituirii/ începutul clasei a IX-a, colectivele de elevi sunt relativ neomogene cuprinzând atât elevi capabili de performanță, cât și elevi cu rezultate mediocre. Aceste categorii diferite de elevi necesită o atenție aparte din partea profesorilor. În același timp, întregul colectiv de elevi are nevoie de o dezvoltare armonioasă , în care relațiile interpresonale să fie puse pe baze corecte, iar prietenia dintre elevi să creeze o atmosferă propice unei activități educative de succes. Este de asemenea foarte importantă colaborarea dintre elevii de la clase diferite pentru o lărgire a orizontului de lucru, diseminarea exemplelor de bune practici.

Interdisciplinaritatea presupune o intersectare a diferitelor arii disciplinare prin ignorarea limitelor stricte ale disciplinelor, se caută teme comune pentru diferite obiecte de studiu cu un ordin de învățare mai înalt, termen regăsit în limbă engleză “higher order learning objectives”.

AVANTAJELE ÎNVĂȚĂRII LA NIVEL INTERDISCIPLINAR

- Încurajarea colaborării directe și a schimbului între specialiști care provin din discipline diferite
- Centrarea procesului de instruire pe învățare, pe elev, dezvoltarea pedagogiilor active, participative de lucru la clasă, lucrul pe centre de interes, învățarea tematică sau conceptuală, învățarea pe bază de proiecte sau de probleme, învățarea prin cooperare.
- Crearea unor structuri mentale și acțional-comportamentale flexibile și integrate, cu potențial de transfer și adaptare.
- Învățare durabilă și cu sens, prin interacțiuni permanente între discipline, prin relevanță explicită a competențelor formate în raport cu nevoile personale, sociale și profesionale.
- Decentrarea teoriei și practicii pedagogice de pe ideea de disciplină și a decompartimentarii achizițiilor învățării în favoarea interacțiunilor și corelațiilor.

CONCLUZII

Procesul educaţional se va descentraliza, transformându-se dintr-un sistem centrat pe profesor într-unul centrat pe subiecţi. Oricât de complexe ar fi programele, profesorul rămâne elementul esenţial în procesul de predare-învăţare.

Modalităţi de valorificare ale creaţiilor instrumentale din Tara Vrancei

Tradiţiile vrâncene s-au păstrat în timp prin sârguinţa rapsozilor şi a meşterilor populari de a duce mai departe arta populară. Prin intermediul manifestărilor care au loc anual în localităţile judeţului, cei tineri intră în contact direct cu folclorul vrâncenesc, izvor nesecat de tradiţii şi valori culturale:

-festivaluri folclorice sunt promovate tradiţiile şi obiceiurile (dans ritual *Chipăruş, dansul bătrânilor* din Nereju, *Boteitul oilor, Vălăritul, Caloianul, Sărbătoarea secerişului, Sărbătoarea culesului viei* etc.).
-festivaluri folclorice organizate în comune cu tradiţie : *« Pe plaiul Tojanului »* - Paltin (ajuns la aproximativ patru decenii de la prima ediţie), *« Comoara Vrancei »* - Năruja, *« Focul viu »* - Andreiaşu, festivaluri organizate la Nereju, Jitia, Odobeşti, Adjud, Focşani etc.
-târguri naţionale, judeţene şi zonale: expoziţii cu participarea meşterilor populari, împletituri de răchită – Suraia, dogărit – Mera, Broşteni, ţesături de război - Jitia, Vintileasca, olărit – Ireşti, Vidra, confecţionări măşti – Nereju, confecţionări fluiere – Paltin, Nistoreşti, confecţionări buciume –Spulber, cimpoaie – Nistoreşti, cojocărit tradiţional – Nistoreşti, mobilier tradiţional –Paltin, Nereju etc.
„Spectacolele de muzică populară presupun, de fapt, o trecere, de multe ori chiar o <<transplantare>> a cântecului din cadrul natural sincretic, în cel scenic şi contribuie, într -adevăr, la circulaţia şi afirmarea valorilor de provenienţă folclorică.”[1]

Metodologii interpretative ale instrumentelor aerofone 1. Interpretarea la unison

Interpretarea la unison este reprezentată de intonarea aceleiaşi linii melodice de mai mulţi executanţi. Această modalitate este una dintre cele mai simple şi accesibile. Un unison realizat corect din punct de vedere artistic trebuie să ţină cont de anumite aspecte:
-instrumentele folosite în cadrul ansamblului trebuie să aibă acelaşi acordaj, construcţia acestora presupunând respectarea strică a datelor tehnice;
-interpreţii trebuie să cunoască melodia până la cele mai mici detalii;
-grupul trebuie să fie condus de un bun cunoscător al muzicii şi al tuturor instrumentelor din ansamblu. -omogenizarea ocupă un rol important în desăvârşirea actului interpretativ;
-aptitudinile ritmice şi melodice ale interpreţilor sunt primordiale pentru încadrarea lor în ansamblu;
-în cazul în care, melodia necesită intonarea unor sunete cromatice realizate prin micşorarea unor orificii, se vor efectua exerciţii individuale de către toţi membrii formaţiei.

În urma respectării cerinţelor, interpretarea nu va fi una superficială, ci va reprezenta estetica frumosului prin intermediul artei muzicale. Dacă melodia este scrisă în alte sonorităţi decât cele în care sunt acordate instrumentele, este primordial ca cel care conduce respectivul grup să cunoască în amănunt tainele muzicii şi ale instrumentelor. Acesta va respecta cu minuţiozitate aspectele ritmico-melodice şi va dirija printr-o tactare precisă şi clară.

2. Interpretarea la octave

Primii paşi în prelucrarea armonică şi polifonică a folclorului muzical au fost reprezentaţi de interpretarea în octave a unor melodii de către formaţii de *cavalişti* şi *fluieraşi*. În acest caz, cerinţele se modifică şi se amplifică:

EVALUAREA PROIECTULUI EDUCAȚIONAL „SUFLETE ÎNFRĂȚITE” PRIN INTERMEDIUL ANALIZEI OBIECTIVELOR DE TIP SMART

Prof. Turbatu Luminița
Grădinița cu P.P. Nr.2 Focșani, Vrancea

Definirea obiectivelor proiectului capătă o importanță majoră pentru că, în funcție de acestea, ne stabilim strategia și metodele folosite. Conform teoriei manageriale, obiectivele trebuie să fie de tipul “SMART”[48]:

Specifice – pentru a defini foarte clar ceea ce va fi realizat; **M**ăsurabile – rezultatul urmărit trebuie să poată fi măsurat; **A**plicabile – să poată fi realizat cu resursele disponibile**;** **R**elevante – realizarea sa contribuie la satisfacerea nevoilor identificate inițial; **T**imp precizat – stabilirea unui interval de timp realist pentru a le realiza;

OBIECTIVELE DE TIP SMART

O1. *Formarea abilității copiilor de la cele patru grupe participante la proiect (99 de copii) de a intra în relație cu cei din jur, pe data de 15 decembrie anul școlar curent, în cadrul unei acțiuni de donare de cadouri de către copiii de la grădinița, copiilor de la grădinițele din mediul defavrizat*

SPECIFICITATE	MĂSURABILITATE		APLICABILITATE	RELEVANȚĂ	TIMP PRECIZAT
-precizează clar că elevii din grupul țintă vor intra în relație unii cu alții, preșcolarii din Focșani vor oferi cadouri preșcolarilor din Grădinițele rurale	-un număr de 99 de copii au intrat în relație unii cu alții, au dăruit și au primit cadouri și au avut prilejul să asimileze norme de comportare civilizată.		-implică resursele umane și materiale existente ale proiectului, spațiul grădinițelor din cele două localități rurale precizate.	-răspunde nevoii copiilor de intra în relație cu alți copii; -răspunde nevoii preșcolarilor de a oferi, respectiv de a primi cadouri de Crăciun; -răspunde nevoii cadrelor didactice și a părinților de a organiza acțiuni de voluntariat;	15 dec.

O2. *Antrenarea copiilor în activităţi culturale- vizionarea de către cei 99 de preşcolari a unui film educativ la Focşani, pe 20 martie, ora 10.00*

SPECIFICITATE	MĂSURABILITATE	APLICABILITATE	RELEVANȚĂ	TIMP PRECIZAT
-precizează clar ca preșcolarii din grupul țintă vor viziona un film educativ.	-un nr de 99 de copii au vizionat un film educativ la cinema, pentru unii dintre copiii din mediul rural fiind prima vizită într-un oraș.	-implică partenerii proiectului (, care va asigura plata biletelor la film și masa de prânz a tuturor copiilor participanți).	-răspunde nevoii copiilor de a participa la activități distractive; -răspunde nevoii unităților școlare de a organiza activități extracurriculare;	-an școlar 2018-2019, 20 martie 2019, ora 10.00

O3 – *Educarea unei atitudini pozitive faţă de sine şi faţă de ceilalţi, a celor 99 de copii participanţi la proiect, prin realizarea unor jocuri de dezvoltarea socio-emoțională în aer liber, în luna aprilie 2019.*

SPECIFICITATE	MĂSURABILITATE	APLICABILITATE	RELEVANȚĂ	TIMP PRECIZAT
- activități de dezvoltare socio-emțională pentru preșcolari, organizate în aer liber de către cadrele didactice coordonatoare ale proiectului,	- un grup de 99 de preșcolari și-au dezvoltat abilitățile de cooperare, de încredere în sine și în ceilalți; s-au remarcat: atitudinea fairplay în desfășurarea jocurilor și abilități de comunicare mai bune și în activitățile ulterioare acestei acțiuni.	--implică resursele umane și materiale existente ale unităților școlare participante, spațiul destinat acestor activități în intervalul de timp precizat;	-răspunde nevoii copiilor de a se juca în aer liber; -răspunde nevoii părinților de a-i ajuta pe copii să-și dezvolte ablitățile sociale; -răspunde nevoii cadrelor didactice de a le forma preșcolarilor atitudini pozitive față de ceilalți.	-an școlar 2018-2019 în luna aprilie 2019.

PROIECT DIDACTIC

MIHALCEA FLORINA RAMONA
Grădinița cu program prelungit “ Alexandrina Simionescu Ghica”
Târgoviște

Nivelul de vârstă: II

Grupa: Mare A Step By Step

Tema anuală de studiu: Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ?

Tema săptămânii: *Animele polare*

Tema zilei: *O lume înghețată!*

Forma de realizare: Activitate integrată ALA + ADE (DȘ, DOS)

Tipul activității: consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi

Forma de organizare: frontal, individual, pe grupe

Scopul activității:

- ✓ Consolidarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor matematice privind utilizarea numerelor în concentrul 1-8; (recunoașterea cifrelor, formare de mulțimi 1-8 elemente, punerea în corespondență pentru determinarea cantității (mai multe/ mai puține/ tot atâtea);
- ✓ Consolidarea priceperii și deprinderii de a decupa și lipi părțile componente ale pinguinilor, respectând shema corporală.

Categorii de activități:

I. ADP (ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ)

Rutine:

- ➢ *„Mânuțe curate, aduc sănătate!”* (deprinderea de a se spăla corect pe mâini)
- ➢ Întâlnirea de dimineață: *„ O lume înghețată! ”*

Tranziții:

- ➢ “ Dacă vesel se trăiește! “(joc muzical)
- ➢ “5 minute de mișcare!” (joc cu exerciții fizice)

II. ALA (JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER ALESE)

- ✓ **Construcții:** Peisaj înghețat– cuburi de lemn/ polistiren;
- ✓ **Știință** : Apa –sursa vieții (stare solidă- stare lichidă) – experiment;
- ✓ **Nisip și apă:** Ce forme au?- trasăm conturul pe nisip;
- ✓ **Alfabetizare**: Cărticica animalelor- semne grafice;
- ✓ **Joc de rol**: De-a micii cofetari- bulgărași dulci;

III. ADE (ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERENȚIALE)

- Domeniul Științe (DȘ): Activitate matematică
  - O lume înghețată: joc didactic; (numerația 1-8)
- Domeniul Om și Societate (DOS): Activitate practică
  - ✓ Pinguini veseli- decupare/ lipire;

IV. ALA (JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER ALESE)

- ✓ Traseu polar - joc de atenție
- ✓ Pinguinii veseli- metoda *Amestecă, îngheață, formează perechi.*

Obiective:

La sfârșitul activității, preșcolarii vor fi capabili**:**

- ✓ să formeze mulțimi de obiecte după criteriul dat (formă);
- ✓ să raporteze numărul la cantitate și invers;
- ✓ să pună două mulțimi în corespondență pentru a observa raportul dintre elemente (mai multe/ mai puține/tot atâtea);
- ✓ să rezolve operații simple de adunare cu 1-2 unități, pe suport ilustrat;
- ✓ să decupeze părțile componente ale pinguinilor, respectând conturul;
- ✓ să lipească elementele decupate pentru a realiza întregul;
- ✓ să construiască prin suprapunerea sau alăturarea cuburilor de lemn/ bucăților de polistiren peisajul înghețat;
- ✓ să experimenteze modul în care se transformă apa din stare solidă în stare lichidă, când se adaugă picături de apă caldă peste cuburile de gheață;
- ✓ să traseze pe nisip, liber sau utilizând șabloane, diferite animale polare;
- ✓ să traseze semnele grafice, respectând modelul, pentru a realiza cărticica animalelor;
- ✓ să modeleze din aluat bulgărași dulci, respectând regulile de igienă în bucătărie;

Sarcina jocului:

Recunoașterea cifrelor, formare de mulțimi cu 1-8 elemente, punerea în corespondență pentru determinarea cantității (mai multe/ mai puține/ tot atâtea).

Regula jocului:

Pe rând, preșcolarii vor învârti roata, vor recunoaște cifra și vor forma pe ghețar o mulțime cu 1-8 elemente sau vor pune în corespondență două mulțimi pentru a determina raportul dintre acestea.

Fiecare preșcolar, care va rezolva corect sarcina dată, este aplaudat, alege un coleg ce va continua jocul și primește un ecuson drept recompensă. Dacă un copil răspunde greșit, va fi ajutat de colegi și educatoare.

Elemente de joc:

- mânuirea roții cifrelor, mânuirea materialului didactic, aplauze, recompense, aprecieri.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee:

- conversația, explicația, observația, exercițiul, învățarea prin descoperire, demonstrația, jocul didactic, jocul cu rol, metode interactive de grup: *Explozia stelară, Amestecă, îngheață, formează perechi, Turul galeriei.*

Mijloace de învățământ: videoproiector, calculator, roata cifrelor, machetă zona polară, jetoane animale polare, tablă magnetică, cifre, carioci, foarfecă, lipici, baloane, părțile componente ale pinguinilor, cărticică animale cu semne grafice, creioane colorate, pipete, boluri, apă caldă, cuburi de gheață cu piese de puzzle, cuburi de lemn/ bucăți de polistiren, animale polare, vată, griș, masă luminoasă, șabloane animale polare, rețetă ilustrată, șorțulețe, boluri, aluat, fulgi de cocos, piese mari de puzzle, cercuri, jaloane;

Durata: o zi

Bibliografie:

- ✓ Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, ”*Metode interactive de grup*” -ghid metodic pentru învățământul preşcolar, Ed. Arves, Bucureşti, 2002;
- ✓ Jucan Dana, Chiş Olga " *Ghid de practică pedagogică în învățământul primar și preșcolar*" ,Editura Eicon, Cluj Napoca 2013;
- ✓ Mihaela Lazărescu, Liliana Ezechil, "*Laboratorul Preșcolar*" Editura V&I Integral, Bucuresti, 2011;
- ✓ "*Curriculum pentru educație timpurie* ", Bucureşti, 2019;
- ✓ *„Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii”,* București, 2005;

PROIECT EDUCAȚIONAL
CREATIVITATEA, O COORDONATĂ NECESARĂ ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Tonț Anamaria-Bianca
Liceul Tehnologic Nr. 1 Șuncuiuș, jud. BIHOR

Argument:

Activitatea își propune să potențeze ideea conform căreia creativitatea este un reper necesar în cadrul orelor de Limba și literatura română, o dimensiune care stabilește încă o dată puterea gândirii creatoare a cuvântului. Biblia spune că „la început era Cuvântul și cuvântul s-a făcut trup”. Cuvântul reprezintă așadar sămânța, sămânță ce dă naștere ulterior ideii, conceptului și, mai târziu, creației. Mulți dintre marii noștri autori au lăsat culturii noastre opere inestimabile care au reușit să dăinuie peste timp tocmai datorită puterii cuvântului.

În cadrul acestei activități, noțiunea de interdisciplinaritate își va da gajul pentru o pertinentă descoperire a valențelor artistice la nivel de discipline. Având în vedere că urmează sărbătorirea Zilei Europei, activitatea va fi centrată pe simboluri românești, simboluri care sunt reprezentative pentru un popor ce a știut întotdeauna să își apere identitatea. Tocmai din acest motiv atelierul de creație se va extinde și la repere cultural-istorice și va demonstra încă o dată că poporul român e un popor binecuvântat, dar mai ales faptul că românul s-a născut poet.

Denumirea activității: *Creativitatea, o coordonată necesară în cadrul orelor de Limba și literatura română*

Timpul de educație în care se încadrează: educație interculturală

Tipul activității: local

Propunător: Anamaria-Bianca Tonț

Parteneri: CDI Șuncuiuș

Scopul activității:

- sensibilizarea spiritului artistic al elevului
- dezvoltarea sensibilității literare și critice
- cultivarea identității naționale

Obiective:

- dezvoltarea capacității de receptare și interpretare a unui mesaj
- înțelegerea mesajului cu ajutorul elementelor verbale și nonverbale
- dezvolta capacității de exprimare a propriei păreri
- dezvoltarea capacității de gândire critică, selectivă

Grup țintă: segmentul de vârstă cuprins între 10 și 14 ani

Durata: 08.05.2020

Loc de desfășurare: CDI Șuncuiuș

Activități desfășurate:

- prezentări PPT
- dezbateri
- realizarea de caligrame
- realizarea unui blazon tematic
- realiza realizarea unor creații proprii

Finalități:

- creații literare proprii
- caligrame
- pictopoezii
- blazoane

Metode de lucru:

- brainstorming
- ghicitori
- dezbatere
- expunere
- învățarea colaborativă

Resurse umane: elevi, cadre didactice

Evaluare:

- acordarea de diplome tuturor participanților
- realizarea de colaje plastice

Monitorizarea proiectului

Rezultate: calitative și cantitative

Impactul proiectului:

- dezvoltarea aptitudinilor creatoare
- dezvoltarea receptivității
- acumularea de noi cunoștințe

Sustenabilitatea proiectului/ bugetul proiectului: surse de finanțare proprii

Calendarul activității:

	CE	**CINE**	**CUM**
1.	*Introducere.* ***Doar una-i România în UE***	profesorul	PPT
2.	*Poeți ai patriei*	elevii	imagini, recital de poezie
3.	*Cântec de suflet*	elevii	audiție de cântece românești reprezentative
4.	*Caligrama* ***Romania mea frumoasă***	elevii	pe flipchart, 5 cuvinte prestabilite
5.	*Ghicește cine-i personalitatea*	elevii	concurs de cultură generală
6.	*Simboluri românești*	elevii	miniatelier de creație/expoziție
7.	*Blazonul:* ***Mi-s român***	elevii	pe flipchart
8.	*Încheiere*	profesorul	aprecieri, diplome

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL
„ Toamna copiilor”

Profesor Crăciun Daniela
Școala Gimnazială Specială „ Constantin Păunescu”, Iași

1. Tipul activității: Activități extracurriculare în parteneriat
2. Beneficiari: elevi diagnosticați cu D.M.S. și T.S.A. din clasele primare
3. Scopul proiectului:

   Familiarizarea elevilor cu caracteristicile elementelor specifice anotimpului de toamnă
4. Obiectivele activității:
   - Sensibilizarea elevilor faţă de natură şi în special faţă de anotimpul de toamnă
   - Valorificarea nivelului aptitudinal al elevilor cu CES prin utilizarea tehnicilor şi materialelor de lucru cunoascute
   - Stimularea imaginaţiei şi creativităţii elevilor în realizarea produselor proiectului
   - Dezvoltarea abilităţilor de comunicare şi cooperare între elevii claselor implicate
   - Exersarea şi dezvoltarea motricităţii grosiere şi fine a elevilor prin implicrea lor în activităţi ludice
5. Strategii: explicația, observația, învățarea prin descoperire, jocul didactic
6. Resurse implicate:
   - Umane: - profesori educatori, inițiatori și coordonatori ai proiectului
     - elevi diagnosticați cu deficiențe asociate
   - Materiale: elemente ale anotimpului de toamnă (frunze, fructe, legume, semințe, grăunțe, boabe, castane, etc), pet-uri, acuarele, lipici, mălai, scaun, jaloane
   - Spatiale: săli de clasă, sala de kinetoterapie a școlii, curtea școlii
   - Temporale: 1h pe zi timp de o săptămână
7. Rezultate cantitative așteptate:
   - Realizarea de produse, deosebite din punct de vedere artistic
   - Realizarea unei expoziţii cu lucrările realizate
8. Rezultate calitative așteptate
   - Implicarea activă a elevilor în activităţile desfăşurate
   - Realizarea unor activităţi comune
   - Creşterea numărului de elevi care demonstrează abilităţi manuale şi cunosc tehnici de lucru diferite
   - Interactivitatea activităţii
   - Promovarea activităţilor în parteneriat elevi-cadre didactice şi intre - clase
   - Consistenţa activităţilor şi diversificarea lor

9. Desfășurarea activității:

Activitățile extracurriculare desfășurate în parteneriat între clasele implicate se vor desfășura după cum urmează:

- Ziua 1 ***„Cad frunzele”***

Elevii însoțiti de profesori vor merge în curtea școlii pentru a observa schimbările produse de toamnă în natură. Vor aduna frunze de diferite culori, mărimi și forme. Ajunși în sala de clasă, elevii sortează frunzele pe culori, mărimi sau formă și realizează cu

ajutorul profesorilor un album cu frunze de toamnă. Cu frunzele rămase, elevii vor realiza „amprente de frunze” pictând frunzele cu acuarele și presându-le apoi pe planșa de lucru, dar și diferite lucrări în care principalele elemente folosite vor fi frunzele (copaci, pădure, animale).

- Ziua 2 ***„Fructe de toamnă”***

Elevii explorează fiecare fruct în parte (ating, miros, gustă). Prima dată vor sorta fructe de toamnă asezând fiecare fruct în cutia potrivită.. Următoarea activitate va fi una de observare a interiorului fructelor de toamnă. La sfârșit elevii vor realiza cu ajutorul fructelor de toamnă diferite personaje (arici, furnicuțe, etc).

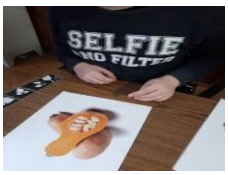

- Ziua 3 ***„Gutui cu puf galben”***

Elevii vor explorat tactil gutuile și mălaiul și se va purta o dicsuție despre caracteristicile și foloasele gutuilor. Se asociază apoi culoarea mălaiului cu cea a gutuielor. Pe planșa model fiecare elev va lipi în conturul gutuii mălai şi astfel vor realizat fructele pufoase.

- Ziua 4 ***„Boabe şi seminţe”***

Profesorii prezintă elevilor dovreacul, fasolea, porumbul, floarea soarelui șă caracteristicile acestora (culoare, miros, suprafață, interior, etc). Urmează o activitate practică în care elevii vor lipi seminţe pe imaginea unui dovleac secționat, fasole pe imaginea diferitelor feluri de păstăi, boabe de porumb într-un ştiulete din plastilină și semințe pe mijlocul floarei soarelui realizată din plastilină.

- Ziua 5 ***„Traseul polisenzorial al toamnei”***

x`Mai întâi elevii vor fi împărţiţi în două echipe: echipa roşie şi cea galbenă (în funcție de culoarea frunzei extrasă). Ei vor merge în direcția indicată de frunzele colorate, vor introduce nuci (pictate în prealabil) într-un suport (cutie de ouă), respectând criteriul culorii, vor explora tactil cutiile senzoriale pregătite în prealabil (cutii cu frunze, fasole, boabe de porumb, castane şi nuci), vor urmări din nou direcția indicată de frunze până vor ajunge la obstacol (scaun); vor păși pe scaun și vor exersa aruncarea unei nuci astfel încât aceasta să cadă într-un spațiu bine delimitat (un cerc). Ultima sarcină din traseu se va desfășura la o masă de

lucru: elevii vor observa sticla senzorială model, apoi cu sprijinul profesorului, vor identifica ordinea semințelor (de jos în sus) din sticla model și vor introduce semințele corespunzătoare în sticla proprie cu ajutorul pâlniei.

10. Modalități de evaluare/diseminare

- Aprecieri verbale
- Realizarea unei expoziţii
- Album cu fotografii
- Realizarea unui material PPT

PROIECTAREA CURRICULUMULUI OPTIONAL SI IN DEZVOLTARE LOCALA

Profesor : Stefan Corina Elena
Liceul Tehnologic CONSTANTIN ISTRATI
Mun Campina, Jud. Prahova

I Componentele curriculumului national(C.N): planuri cadru de invatamant (triunchi comun, curriculum diferentiat, CDS,CDL, arii curriculare); Programe scolare; Manuale scolare; Auxiliare curriculare

Curriculum national= ansamblul coerent al planurilor cadru de invatamant, al programelor scolare si al manualelor scolare. Document reglator si normativ in care se noteaza experimentele de invatare recomandate elevilor prin scoala.

C.N. are 2 segmente- curriculum nucleu 70%- sistem de referinta ptr evaluari, contine nr minim de ore.

-curriculum la decizia scolii (CDS) 30%- zona optionala propusa ofertei educationale.

Clasificarea curriculumului:

= **curriculumul forma**l-cuprinde toate documentele scolare oficiale, rezultatul activitatii unei echipe de lucru , validat de factorii educationali.

= **curriculumul neformal-** vizeaza obiectivele si continuturile activitatilor instructiv-educative

= **curriculumul informa**l-ansamblul experientelor de invatare si dezvoltare indirecte

Planul cadru de invatamant- un document oficial de tip reglator al C.N, serveste nr de ore alocat al disciplinelor studiate de elevi in scoala, cuprinde 7 arii curriculare (Limba si comunicare, Matem si stiintele naturii, Om si societate, Arte, Ed fizica si sport, Tehnologii, Consiliere si orientare).

Principii ptr elaborarea planurilor cadru:(7)

- ✓ al coerentei;
- ✓ al racordarii la social,
- ✓ al functionalitatii
- ✓ al descongestionarii,
- ✓ al selectiei,
- ✓ al compatibilizarii,
- ✓ al egalitatii sanselor.

Planul cadru a prevazut atat ore pentru TC , cat si ore ptr CDS.

Planul-cadru cuprinde o zonă comună pentru toţi elevii

- **Trunchiul comun**-face parte din C.N, sistem de referinta+ evaluari, nr minim de ore.
- **Curriculum diferentiat** - ofertă curriculară obligatorie pentru fiecare filieră, profil, liceu
- **CDS** - zona optionala propusa ofertei educationale.(asigură cadrul pentru susţinerea atât a unor performanţe diferenţiate, cât şi a intereselor specifice de învăţare ale elevilor).
- **CDL**- agenti economici- instruire- evaluare.asigură cadrul pentru realizarea instruirii elevilor, în parteneriat cu agenţi economici, conform *Standardelor de pregătire profesională*.
- **Aria curriculara**- grup de disciplinecu obiective comune asupra obiectelor de studiu , 7 arii.

Planul de invatamant: document scolar normativ obligatoriu emis de catre o institutie de invatamant, cu functia fundamentala de conducere si desfasurare a proceselor instructiv-educative

Planul de invatamant stabileste: finalitatile si obiectivele generale ale instruirii, competentele finale, disciplinele scolare, esalonarea in timp a pregatirii, modalitati de evaluare

Procesul de invatamant este un ansamblu coerent de activitati realizate de catre profesor in mod constient, organizat si sistematic asupra elevilor, desfasurate intr-un cadru instutional in vederea formarii si educarii elevilor

Functiile procesului de invatamant:

- ✓ Functia de predare
- ✓ Functia de invatare
- ✓ Functia de evaluare

Caracteristici generale ale procesului de invatamant:

- ➢ Caracterul planificat , organizat si sistematic
- ➢ Caracterul informativ-formativ
- ➢ Caracterul cognitiv
- ➢ Caracterul bilateral
- ➢ Caracterul de autoreglare
- ➢ Caracter deschis, dinamic si complex.

Programa Scolara parte componentă a curriculumului naţional, document şcolar de tip reglator – instrument de lucru al cadrului didactic centrat pe elev.

- Programele şcolare pentru învăţământul primar şi gimnazial au următoarele componente:

- notă de prezentare: descrie, argumenteaza si sintetizeaza.
- obiective-cadru: structura comuna pentru mai multi ani
- obiective de referinţă însoţite de exemple de activităţi de învăţare,
- conţinuturi ale învăţării,
- standarde curriculare de performanţă.

- Programele şcolare pentru învăţământul liceal au următoarele componente:

- notă de prezentare,
- competenţe generale, ansamblu de cunostinte si deprinderi minime invatarii, defineste obiectul de studiu format pe durata a 4 ani, rol de a orienta demersul didactic
- competenţe specifice şi conţinuturi ale învăţării asociate acestora,sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora (fiind formate pe parcursul unui an școlar)
- sugestii metodologice.– au rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei şcolare pentru proiectarea demersului didactic şi pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare.

Arii curriculare: o grupare de discipline scolare care au in comun anumite obiective si metodologii si care ofera o viziune multi/interdisciplinara asupra obiectelor de studiu. Sunt desemnate pe baza unor principii si criterii de tip epistemologic si psihopedagogic

Documente scolare: acte normative care rezulta in urma demersurilor curriculare, precum: planul de inva, programe scolare, manuale sc, planificarile calendaristice,proiectele unitatilor de invatare, proiectele de lectie; au caracter oficial si obligatoriu, caracter de sugestie si indrumare

Manualul școlar document elaborat pe baza programei școlare și are rolul de a susține demersurile de învățare la nivelul elevilor, precum și organizarea procesului didactic în ansamblu, profesor.

Criterii: in conformitate cu programa, informatii clare, sarcini de lucru bine precizate, exercitii+ teme+teste.

Functii: de informare, de structurare a invatarii, de ghidare a invatarii.

Analiza unui manual:concordanta cu programa analitica; continutul manualului; accesibilitatea manualului, evaluarea cunostintelor din cadrul manualului; calitatea prezentarii si tehnoredactarii.

Auxiliare curriculare:-carti elaborate de institutii publicate de edituri recunoscute, constituite din ghiduri, profesorii le folosesc ptr imbunatatirea calitatii procesului educational.

II Rolul curriculumului la decizia scolii. Proiectarea CDS.

Trebuie planificat impreuna cu C.N. si integrat acestuia, rolul CDS se focalizeaza pe elevii de liceu si trebuie sa fie un curriculum coerent,numarul de ore alocat scolii pentru construirea propriului proiect curricular

Structura CDS:

= curriculum extins: urmareste extinderea obiectivelor si continuturilor prin noi obective de referinta si noi unitati de continut

= curriculum nucleu aprofundat: urmareste aprofundarea obiectivelor de referinta, in nr maxim de ore

= curriculum elaborat in scoala(optionalul) implica discipline optionale

Tipuri: Aprofundare: programa din T.C in nr maxim de ore/ aceeasi rublica din catalog cu disciplina.

Extindere: obiective de referinta, continuturi, aceeasi rubrica

Optionalul la nivelul disciplinei: noi obiective de referinta,noi continuturi-ore optional, rublica noua

Optionalul integrat la nivelul ariei: noi obiective, noi continuri complexe, ore optional, rubrica noua

Proiectarea CDS:

- ✓ Propunator
- ✓ Denumire CDS
- ✓ Tipul de optional
- ✓ Clasa
- ✓ Durata
- ✓ Nr de ore/sapt.
- ✓ Argument: se redacteaza 1/2-1 pag. motivand nevoile eleviilor, formare de competente de transfer
- ✓ Obiective cadru: se organizeaza pe o durata de cel putin 2 ani scolari.
- ✓ Obictive de referinta: deriva din cele cadru, formulate in functie de optional
- ✓ Lista de continuturi- formarea capacitatilor bazate pe obiective
- ✓ Modalitati de evaluare: probe de ev+ teste+ fise.
- ✓ bibliografia

PROIECTAREA CURRICULUMULUI OPTIONAL SI IN DEZVOLTARE LOCALA

Opţionalul - reprezintă, pentru învăţământul obligatoriu,varietate de CDS ce constă într-o disciplină şcolară;

- elaborarea în şcoală a unei programe cu obiective şi conţinuturi noi

Realizare PRIN mai multe obtionale:

- Opţional de aprofundare - tip CDS derivat dintr-o disciplină studiată în trunchiul comun, care urmăreşte

Aprofundarea obiectivelor

- Opţional de extindere - tip de CDS derivat dintr-o disciplină studiată în trunchiul comun, care urmareşte extinderea obiectivelor
- Opţional integrat –obiect nou de studiu, structurat în jurul unei teme integratoare

Rolurile:

- aprofundează noţiunile din trunchiul comun al disciplinei;
- permit abordarea trans-, pluri-, interdisciplinară a temelor;
- implică şi stimulează parteneriatul elev – familie - şcoală – comunitate locală;
- permit aplicarea metodelor alternative de evaluare, autoevaluare;

PROIECTAREA CURRICULUMU ÎN DEZVOLTARE LOCALĂ

(CDL) oferta curriculară specifică fiecărei unităţi de învăţământ realizata în cu operatorii economici parteneri ale unității de învățământ. se asigură cadrul necesar adaptării pregătirii profesionale a elevilor la cerinţele pieţei

Obiectivele :

1. crearea de oportunități pentru aprofundarea/extinderea rezultatelor învățării din SPP
2. crearea situațiilor de învățare pentru dobândirea rezultatelor învățării din domeniul de competențe cheie,

Avantaje:

a) contribuie la creșterea flexibilității ofertei educaționale a unităților de învățământ;

b) oferă oportunități de dezvoltare durabilă la nivelul comunității

c) crează oportunități pentru dezvoltarea relațiilor dintre școală și piața muncii .

Aplicarea CDL

In filiera tehnologica,ciclul superior al liceului si invatamint profesional

Elaborarea (CDL)

Etape:

1. Identificarea nevoilor locale:

- investigații realizate cu sprijinul operatorilor economici
- rezultatele studiilor de piața muncii.

2. Stabilirea grupului de lucru

a. reprezentanți ai unităților de învățământ

b. reprezentanți ai mediului economic

3. Proiectarea

pentru fiecare an de studiu în parte

Pregătirea elevilor prin CDL :

- ore de cultură de specialitate (la clasele a XI-a și a XII-a ciclul superior al liceului);

- ore de laborator , instruire practică, stabilite de comun acord între unitatea de învățământ și operatorul economic

Etapele proiectarii:stabilirea listei minime de resurse materiale; precizarea sugestiilor metodologice;

precizarea sugestiilor privind evaluarea si a bibliografiei

RESPONSABILI PE STRADĂ

Proiect Educațional

Prof. Tănase Maria,
Școala Gimnazială Specială nr. 2

Motto :

“Creativitatea nu este o evadare din disciplină, este o evadare însoţită de disciplină” J Hirschberg (pictor)

Temelia creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Şi cum noutatea nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este voinţa, perseverenţa în a face numeroase încercări şi verificări. Rolul şcolii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară. Preocuparea de formare a independenţei în gândire şi exprimare implică şi o legătură cu familia. Părinţii trebuie convinşi că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei lui, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale. În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică. Pentru elevi, şcoala trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii : şcoala trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Școala Gimnazială Specială nr. 2 din Bucureşti derulează anual proiecte de parteneriat educaţional la nivel municipal, naţional sau internaţional. În desfăşurarea activităţilor educative din aceste proiecte se apelează la metode ce implică elevii în activități de creație.

Exemplu de proiect educaţional:

I INFORMAŢII DESPRE PROIECT

Titlul proiectului: **„Responsabili pe stradă”**

Tipul activității principale din cadrul proiectului: activități interactive

Domeniul în care se încadrează proiectul: domeniul educaţie civică, voluntariat

Număr participanţi la proiect: 200 (50 elevi din ciclul gimnazial, 50 elevi din ciclul liceal, 50 cadre didactice, 50 părinți). Proiectul este cu **participare directă**.

II REZUMATUL PROIECTULUI

Proiectul educaţional **„Responsabili pe stradă”** se adresează elevilor din Școala Gimnazială Specială nr.2 și Colegiului Național Bilingv „George Coșbuc”.

Activitățile desfăşurate în cadrul proiectului au ca principal scop motivarea elevilor, în calitate de participanţi la traficul rutier, pentru cunoaşterea şi respectarea regulilor de circulaţie.

Beneficiarii direcţi şi indirecţi: elevii și cadre didactice din Școala Gimnazială Specială nr.2 și Colegiului Național Bilingv „George Coșbuc”, părinți, reprezentanți ai Poliției rutiere.

Descrierea activității principale: elevii vor afla informații noi de la agenții din cadrul Poliției rutiere și de la cadrele didactice din ambele instituții care vor mijlocii întâlnirile și vor facilita desfășurarea activităților.

III PREZENTAREA PROIECTULUI

Argument. Strada este spațiul unde se intersectectează pietonii cu vehiculele și unde pot avea loc întâmplări nedorite dacă suntem necunoscători și neatenți. Copiii nu trebuie să fie nici stresați, nici timorați că ar putea fi expuși pericolului dacă circulă pe stradă, dar nici prea încrezători în abilitățile lor de a circula pe stradă, de a se strecura printre mașini. Un copil în siguranță pe stradă este cel care cunoaște și aplică corect regulile.

Scopul proiectului: motivarea elevilor pentru cunoașterea și respectarea regulilor de circulație în calitate de participanți la trafic.

Obiectivele specifice ale proiectului:

- cunoașterea regulilor de circulație rutieră
- cunoașterea cauzelor care duc la provocarea accidentelor și evitarea acestora
- cunoașterea locurilor de joacă și respectarea regulilor de circulație
- consolidarea deprinderilor corecte de circulație

Descrierea grupului țintă căruia i se adresează proiectul: grupul țintă este format din elevi din ciclul gimnazial și cel liceal.

Beneficiarii direcți și indirecți sunt elevi, cadre didactice, părinți.

Durata proiectului: se desfășoară pe parcursul a 9 luni, în perioada septembrie – mai

Descrierea activităţilor:

Nr. crt.	Tema activităţii	Termen	Locul desfăşurarii activităţii
1.	**„DRUMUL DE ACASĂ LA ŞCOALĂ ŞI ÎNAPOI”** (alegerea variantei care prezintă siguranţă maximă pentru elev)	septembrie	Școala Gim. Spec. nr. 2
2.	**„CUM TRANVERSĂM STRADĂ?”** (reguli privind traversarea străzii)	octombrie	C. N. B. „G.Coșbuc”
3.	**„NU NE JUCĂM PE STRADĂ!”** (jocul în siguranţă)	noiembrie	Școala Gim. Spec. nr. 2
4.	„**SUNT UN PASAGER MODEL?”** (comportamentul civilizat cu un mijloc de transport în comun)	decembrie	Școala Gim. Spec. nr. 2
5.	„**PIETONUL MODEL**” (jocuri de rol)	ianuarie	C. N. B. „G.Coșbuc”
6.	„**SEMNIFICAȚIA INDICATOARELE RUTIERE**” (semnificaţia unor indicatoare rutiere)	februarie	C. N. B. „G.Coșbuc”
7.	„**AGENTUL DE CIRCULAȚIE-PRIETENUL MEU**” (invitat un agent de circulație)	martie	Școala Gim. Spec. nr. 2
8.	„**PIETONUL - UN PARTICIPANT ACTIV AL STRĂZII**” (concurs pe teme de educaţie rutieră)	aprilie	Școala Gim. Spec. nr. 2
9.	„**VINE VACANȚA, SĂ NE JUCĂM RESPONSABILI**” (expoziție cu postere și fotografii din timpul activităților)	mai	C. N. B. „G.Coșbuc”

Modalităţi de **monitorizare şi de evaluare** ale proiectului: liste de prezență, imagini, prezentări, procese-verbale ale întâlnirilor.

Modalități de **asigurare a continuității/sustenabilității** proiectului: încheierea unor protocoale de colaborare cu grupuri de voluntari, întâlniri tematice periodice cu părinții elevilor, proiectarea și realizarea unor activități cu caracter nonformal.

Parteneri implicaţi în proiect: grupuri de voluntari, agenții de la Poliția rutieră.

BIBLIOGRAFIE:

- Neacşu Ioan, Metode şi tehnici de învăţare eficientă, Polirom, Iaşi, 2015;
- Pânişoară Ion-Ovidiu, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Polirom, Iaşi, 2015;

www.faculty.virginia.edu , www.people.uncw.edu

PROIECT EDUCAȚIONAL

Prof. VLAIC MIRELA-DELIA
Grădinița cu P.P. Nr. 1 Marghita, BH

A. DENUMIREA PROIECTULUI – TITLU

a) Titlul: KALOKAGATHIA

b) Domeniul şi tipul de educaţie în care se încadrează: sportiv

c) Tipul de proiect: local cu participare naţională

B. APLICANTUL

Coordonate de contact: Grădiniţa cu Program Prelungit Nr. 1 Marghita

Responsabil: director

Coordonator: prof. Vlaic Mirela

Echipa de proiect: ...

C. CONTEXT

Mişcarea este recunoscută ca prim factor al formării intelectuale corespunzătoare a copiilor. Studiile în domeniu au dovedit că prin practicarea diferitelor activităţi sportive se favorizează capacităţile de comunicare şi creativitate, se reduc agresivitatea şi inhibiţia şi astfel se ajunge la îmbunătăţirea premiselor unor activităţi complexe, constructive, socializante. Practicarea mişcării fizice ajută la dezvoltarea psihică a individului, previne labilitatea emoţională, modelează temperamentul şi atitudinile, constituind un fundament solid pentru personalitatea în formare.

Exerciţiile fizice, jocurile de mişcare împreună cu factorii naturali- apă, aer, soare- fortifică organismul, generându-i o pavăză naturală în faţa îmbolnăvirilor, cultivă răbdarea, stăpânirea de sine, curajul, iniţiativa, perseverenţa, disciplina, dezvoltă sentimentele de prietenie, spiritul colectiv şi competitiv. Un copil care aleargă, se joacă, este sănătos şi pregătit oricând să facă faţă unui efort intelectual.

Dezvoltarea fizică armonioasă este unul din obiectivele pregătirii preşcolarului pentru şcoală.

Prin mişcare, prin jocuri pe fond muzical, prin dans, la această vârstă, copiii îşi exteriorizează sentimentele, devin dezinvolţi, li se dezvoltă capacităţile şi deprinderile motrice, simţul estetic. Prin dans, ajung să redea diverse ritmuri individual, în grup, în perechi.

Prin participarea la acest program am urmărit să-i ajutăm pe copii să descopere şi să înţeleagă frumuseţea mişcării şi necesitatea practicării ei, urmând sloganul:

„Mens Sana in Corpore Sano”.

D. DESCRIEREA PROIECTULUI

Scop: -Stimularea interesului pentru activităţile de educaţie fizică, formarea abilităţilor şi a deprinderilor de a se mişca;

Obiective: -Stimularea copiilor pentru a desfăşura activităţi de mişcare şi sporturi pe măsura posibilităţilor proprii;

- Educarea trăsăturilor de voinţă, a disciplinei colective, a simţului de ordine care să dezvolte respectul de sine;
- Dezvoltarea armonioasă a copiilor;
- Munca în echipă;
- Stimularea iniţiativei şi a interesului pentru performanţă.

Grup ţintă: -*Beneficiari direcţi:* copiii din grupe.

-*Beneficiari indirecţi:* educatoarele, părinţii copiilor.

Durata: noiembrie - iunie

Conţinutul proiectului:

Proiectul KALOKAGATHIA dezvoltă un demers educativ ce urmăreşte stimularea interesului pentru sport şi mişcare la preşcolari printr-o serie de acţiuni extraşcolare specifice derulate în colaborare cu specialişti în domeniu: instructori, profesor de sport, cadre medicale. Activităţile au un caracter complex, sistematic, adaptate la particularităţile de vârstă şi individuale ale copiilor şi la condiţiile specifice de desfăşurare: influenţa factorilor de mediu, dotarea specifică etc.

E. CALENDARUL ACTIVITĂŢILOR:

Nr. crt	Activitatea	Grup ţintă	Termen	Responsabil	Rezultate
1.	„Lansarea proiectului la nivel local din cadrul programului naţional Kalokagathia	Echipa de implementare şi partenerii	Noiembrie		-cunoaşterea conţinutului proiectului
2.	„5 minute de mişcare”	Copiii preşcolari	Decembrie		-iniţierea unui program cu mişcări de înviorare într-un cadru organizat
3.	„Armonie şi mişcare”	Copiii preşcolari	Ianuarie		-executarea unor exerciţii de gimnastică ritmică
4.	„Să creştem frumoşi şi sănătoşi”	Copiii preşcolari, educatoarele, părinţii	Februarie		-program de corectare a ţinutei corporale defec-tuoase
5.	„Activităţi practice şi de investigaţie”	Copiii preşcolari	Martie		„Să respirăm corect!”; „Să ne hrănim sănătos!”;
6.	„Ne orientăm”	Copiii preşcolari	Aprilie		-jocuri de orientare
7.	„Fotbal şi dans”	Copiii preşcolari educatoarele, profesor de sport	Mai		-pase în doi din deplasare, conceperea unor dansuri ritmice
8.	„Evaluarea proiectului”	Echipa de imple-mentare şi partenerii	Iunie		-prezentări PPT; fotografii din cadrul proiectului.

F. EVALUARE – CALITATE

Evaluare internă:

- evaluări curente, intermediare şi finale;
- afişarea şi popularizarea proiectului şi a acţiunilor propuse pentru ca toţi cei implicaţi să-şi organizeze resursele materiale şi de timp;
- realizarea de fotografii în timpul desfăşurării proiectului;

Evaluare externă:

- realizarea unui portofoliu
- reflectarea în presa locală, a unor acţiuni din proiect;
- valorificarea manifestărilor în cadrul activităţilor comisiei metodice.

G. MONITORIZAREA PROIECTULUI:

- respectarea calendarului activităţilor;
- feedback-urile pozitive din partea beneficiarilor;
- evaluarea impactului asupra copiilor;
- implicarea efectivă şi afectivă a membrilor echipei de proiect.

H. REZULTATE:

CALITATIVE

- buna comunicare şi colaborare între copii şi adulţi în toate etapele proiectului;
- grija sporită faţă de sport şi mişcare.

CANTITATIVE

- amenajarea unui panou cu diferite sporturi şi exerciţii ce va fi aşezat într-un colţ al grădiniţei

I. DISEMINAREA PROIECTULUI

- prezentarea rezultatelor în mass-media, pe pagina web a grădiniţei**;**
- prezentarea proiectului în cadrul comisiei metodice, cercului pedagogic;
- prezentarea etapelor şi rezultatelor proiectului.

J. IMPACTUL PROIECTULUI

- antrenarea copiilor în activităţi sportive prin care să-şi formeze o ţinută corporală corectă.
- prin derularea acestui proiect în grădiniţă copiii vor fi un public important pentru educaţia fizică deoarece sunt gestionarii şi consumatorii de mâine ai resurselor iar în unele cazuri copiii îşi pot influenţa părinţii şi alţi membri ai comunităţii care vor fi stimulaţi în a se implica efectiv în activităţile desfăşurate în cadrul grădiniţei.

K. SUSTENABILITATEA PROIECTULUI

- continuarea proiectului şi în următorul an şcolar;
- realizarea unor pliante cu mesaje sportive;
- implicarea membrilor comunităţii în activităţile propuse;
- postarea finalităţilor pe site-ul grădiniţei;
- sensibilizarea participanţilor la proiect pentru a încuraja organizarea unor acţiuni sportive;
- proiectul este viabil şi vrem să fie încă un pas făcut în sensul desfăşurării şi altor activităţi comune, împărtăşind astfel fiecare din experienţa sa, învăţând unii de la alţii.

L. BUGETUL PROIECTULUI

- ***Surse de finanţare***: sponsorizări, fonduri proprii.
- ***Costurile pe activităţi***: nu este cazul.
- ***Buget :*** nu implică.

M. PARTENERI

N. ANEXE.

PROIECTUL EDUCAȚIONAL
”RELIGIA ÎN DIMENSIUNE VIRTUALĂ”

Prof. dr. Violeta-Marilena Țuțui
Liceul Teoretic de Informatică „Grigore Moisil” Iași

Proiectul educațional Regional Interdisciplinar „Religia în dimensiune virtuală” a fost inițiat de Liceul Teoretic de Informatică „Grigore Moisil” Iași și a pornit de la ideea de a îmbina valorile autentice cu tehnologia modernă şi a veni astfel în întâmpinarea elevilor de liceu care sunt atraşi de pasiunea pentru calculator, dar care doresc să se dezvolte și din punct de vedere spiritual, prin ancorarea în valorile perene ale credinței creștine. El trezește interesul elevilor pentru competiție prin exersarea abilităților digitale în domeniul religiei, folosind un mijloc modern, interactiv, computerul.

Concursul a debutat în anul 2005 cu o lecție demonstrativă la nivelul catedrei om și societate realizată cu prilejul sărbătorii Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași. Atunci am inclus și un concurs pe echipe de prezentări Power Point realizate de către elevi, iar anul următor s-a organizat un concurs de Proiecte Power Point la nivelul liceului, ajungându-se treptat la nivel local, județean, interjudeţean și regional. Din cauza acestei evoluții şi titulatura concurslui a variat, de la Concursul „Sfânta Cuvioasă Parascheva”, la Concursul județean „Religia între Știință și Artă”, până la actuala denumire.

Evoluţia concursului până la stadiul actual, când avem desfășurate paisprezece ediții înseamnă și o creștere a complexităţii activităţilor de organizare: a început de la un simplu concurs, a asimilat o conferinţă şi s-a extins cu o excursie. Aceste conferinţe sunt importante pentru toți participanții deoarece lărgesc orizontul de înţelegere al religiei prin temele interdisciplinare și de actualitate dezbătute şi îndeamnă tinerii la o conduită morală şi responsabilă. De asemenea, excursia le oferă prilejul de a avea contact cu exemplul concret al vieții monahale, sensibilizându-i cu privire la viaţa duhovnicească.

Pentru elevii de liceu, concursul înseamnă realizarea unui site pe o anumită temă, lucru ce presupune munca de căutare a informațiilor relevante, de înțelegere a lor, de structurare și sistematizare într-un conținut coerent, propriu și original. De asemenea, elevii care crează site-ul propriu-zis trebuie să dețină abilități de utilizare a anumitor programe informatice, destul de avansate. Tot acest efort de realizare a site-urilor antrenează întreaga structură cognitivă a fiecărui elev dar și o colaborare la nivelul întregii echipe. Elevii își împart sarcinile, dar învață să lucreze și în echipă, colaborează, susținându-se reciproc.

Pe lângă realizarea, de-a lungul timpului, a unor website-uri cu subiecte foarte importante din domeniul religios, precum cel despre *Sfinții închisorilor* sau despre *Sfânta Liturghie*, au fost create site-uri interdisciplinare care au pus în evidență posibile conexiuni între religie și fizică, precum site-urile *Lumina materială și lumina spirituală*, *Dialogul dintre credință și știință* sau site-uri care au reunit domenii precum cel al religiei cu filosofia, spre exemplu site-ul denumit *Spațiu și timp sfânt* ori cu istoria: *Generația Centenar, valorile care unesc un neam.*

Realizarea acestor materiale pentru site-uri sau platforme educaționale interdisiplinare crează situații de învățare care, depășind uneori cadrele formale ale școlii, deschid spiritul către lumea propriu zisă, către o cunoaștere de tip universal, provocându-i să formuleze întrebări și să caute răspunsuri proprii, care se transformă în convingeri personale.

O altă modalitate de formare a elevilor prin intermediul realizării materialelor multimedia este reprezentată de obținerea unor interviuri cu personalități importante din spațiul cultural sau religios. Contactul prilejuit de interviuri

cu personalități de seamă, adevărați profesioniști, dă posibilitatea tinerilor să cunoscă direct oameni deosebiți care pot deveni modele spirituale pentru ei. Pentru acest concurs au fost realizate multe interviuri, cu profesori și elevi de liceu, cu directori de instituții, inspectori de diferite specialități, profesori universitari, participanți la ITO, reprezentanți ai Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

O altă latură formativă a Concursului interdisciplinar ”Religia în dimensiune virtuală” o reprezintă prezentarea site-urilor și a materialelor create de către elevi. Fiind supuși atenției juriului și sub privirea numeroșilor colegi, elevii trebuie să dea dovadă de stăpânire de sine, de o foarte bună cunoaștere a materialelor realizate, de persuasiune și o bună coordonare între coechipieri. Prin atitudine și prestanță ei pot pune mai bine în valoare produsul muncii lor. Aceste prezentări publice pot fi considerate și niște exerciții de pregătire pentru viața adultă, posibil pentru activitatea lor profesională viitoare.

Pe parcursul timpului, produsele digitale realizate pentru concurs s-au diversificat și au evoluat calitativ. De la primele ediții care au constat în realizarea și prezentarea de proiecte PPT s-a ajuns la crearea de platforme educaționale ce adaugă și materiale didactice: planuri didactice, fișe de lucru, fișe de evaluare sau jocuri didactice. Acestea pot fi descărcate și utilizate la ore de către profesori.

O mare oportunitate a platformelor educaționale o reprezintă posibilitatea acestora de a deveni interactive. Ele pot fi utilizate de către elevi pentru consultarea lor, postarea unor aprecieri, a unor materiale sau deschiderea unei casete de dialog pentru adresarea unor întrebări. Se poate construi, astfel, un dialog deschis între diferiți elevi, profesori, pe o anumită temă. Anul acesta a fost creată o variantă adaptată pentru utilizarea platformei atât de pe laptop, cât și de pe tabletă sau telefon. Astfel, site-ul poate fi utilizat și în clasă, la ore, cu permisiunea, cu indicațiile și sub supravegherea cadrului didactic pentru căutarea unor informații, pentru vizualizarea unor imagini sau vizionarea filmului realizat pe baza interviului cu o personalitate culturală.

Ultima ediție, cea de-a XIV-a, a fost o ediție lărgită care a cuprins, pe lângă secțiunea cu participare directă a echipelor de liceu, o secțiune cu participare indirectă a echipelor de liceu dar și de gimnaziu. Prin această secțiune nouă, numărul echipelor participante a crescut la 42 de echipe din 9 județe, iar cel al premiilor în mod semnificativ. Prin urmare, acest concurs este important pentru toți, elevi și profesori, prin valențele lui educative, prin relațiile create cu partenerii săi și cu comunitatea, prin numărul important de materiale digitale realizate cu prilejul desfășurării lui. De aceea se creează sarcina de a realiza, pe viitor, o platformă online cu toate materialele multimedia prezentate și premiate la acest concurs, pentru ca acestea să poată fi accesate de cât mai mulți utilizatori.

Fiecare dintre aceste ediții a beneficiat de susținere și sprijinul material din partea Inspectoratului Școlar Județean Iași, Mitropoliei Moldovei și Bucovinei și Primăriei Municipiului Iași. Este o onoare pentru noi acest proiect educațional desfășurat în colaborare cu acești parteneri minunați și ținem să le mulțumim și pe această cale!

Proiect educațional
Formarea moral-religioasă a copilului în familie și în școală

Prof. religie-ortodoxă Elena Stoian
Școala profesională Focuri – județul Iași

Din cele mai vechi timpuri mintea iscoditoare a omului a fost preocupată de ceea ce se întâmplă în realitatea înconjurătoare, a încercat să pătrundă tainele universului, să le cunoască. Odată cu organizarea societăţii a apărut şi educaţia în școală, ca un proces de desfăşurare cu particularităţi distincte de la un moment istoric la altul, după cum existenţa socio-umană în ansamblul său se află în continuă devenire.

Criza societăţii de astăzi a dus la o situaţie de indiferenţă şi răsturnare de valori, a generat un gol existenţial fără precedent şi parcă a paralizat orice fel de implicare într-o posibilă schimbare[1]. Societatea nu este pe faţă contra lui Dumnezeu, a Religiei sau a Bisericii, ci doar aduce un amalgam de oferte şi pe această latură a vieţii spirituale, aşa încât copilul sau tânărul, ca o persoană în căutare de senzaţii, să fie măcar înşelat de o falsă spiritualitate. Noile elemente aduse de o societate secularizată - economia de piaţă, globalizarea, multiculturalitatea, New Age-ul, fake-news -, provoacă schimbări nu doar la nivel de mentalitate, ci mai ales la nivelul relaţiilor interpersonale pe de o parte, iar pe de altă parte chiar şi la nivelul relaţiilor dintre om şi Dumnezeu.

Criza de ideal şi de orientare spirituală a vieţii umane, care străbate în mod dramatic societatea europeană secularizată, reprezintă pentru Biserică o provocare şi o mobilizare spre a se ocupa mai mult de problemele şi aspiraţiile copiilor și tinerilor de astăzi.

Educaţia este una dintre cele mai nobile şi mai complexe activităţi umane. Ea este absolut necesară omului, existând în aceasta dorinţa, înclinaţia, dar şi capacitatea de a răspândi zestrea înțelepciunii şi învăţăturii creştine, de a deveni plămadă creștinului, dincolo de timpul şi spaţiul ce i-au fost hărăzite. Prin educaţie, omenirea durează şi dăinuie. Din această perspectivă, o cultură importantă trebuie să dispună şi de un învăţământ pe măsură. Prin el, îşi construieşte elementele dăinuirii sale. Acest lucru se întâmplă dacă ţinem cont de cele două mari scopuri ale educaţiei: primul este „să dăm copilului cunoştinţe generale de care, bineînţeles, va avea nevoie să se servească; aceasta este instrucţia, iar al doilea este să pregătim în copilul de azi pe omul de mâine şi aceasta este educaţia”[49].

Evident că managerii şcolari, psihologii și profesorii, care conduc şedinţele, atelierele din cadrul şcolilor pentru părinţi, sunt, pur și simplu, obligaţi, să iniţieze familia/părinţii în domeniul educaţiei morale a copiilor, începând cu acordarea ajutorului în proiectarea obiectivelor şi a conţinutului educaţiei familiale, a activităţilor, utilizării metodelor şi formelor de realizare a acestora, pentru a spori competenţa adulţilor şi a corela educaţia religios-moral din familie cu cea şcolară[50].

În formarea părinţilor şi copiilor este recomandată respectarea particularităţilor de vârstă, a drepturilor copilului/tânărului; pe familiarizarea ambelor părţi cu specificul educaţiei religioase şi structurile personalităţii umane, inclusiv cu nivelurile şi posibilităţile ratificării valorice a conduitelor morale. În acest sens, trebuie să fie realizată permanent, pe parcursul vieţii, educaţia religioasă şi cultivarea spiritualităţii prin valorificarea parteneriatelor sociale familie - şcoală - biserică - comunitate şi desigur a modelelor parentale pozitive în ceea ce priveşte relaţia lor cu Dumnezeu, cu sine, cu apropiaţii săi și cu lumea înconjurătoare.

[49] Cucoş Constantin, *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 1996, p. 28.

[50] Larisa Cuznețov, „Formarea și educația morală în cadrul familiei: autoeducația morală și formarea spirituală”, în *Altarul Reîntregirii*, 2016, nr. 1, p. 42.

Din nefericire, în lumea noastră postmodernă, foarte mulți oameni nu mai conștientizează familia ca un spațiu al educației și al formării viitorului elev/tânăr/cetățean.

Cum se poate depăși această criză? O soluție ar fi apropierea Bisericii de familiile creștine și de copiii lor, ca fiind a doua instituție care trebuie să se ocupe de educarea copiilor. Un rol decisiv îl are și Școala, care a mers mână în mână cu Biserica, sute de ani, când a fost vorba de formarea tinerei generații.

Atât în practica familiei, cât şi în cea şcolară şi cea comunitară, este necesar de observat şi validat, dezaprobat, sancţionat sau, invers, de încurajat şi consolidat conduitele dezirabile şi/sau indezirabile ale copiilor, elevilor și adulţilor. Epoca noastră, pe lângă alte însuşiri ale ei, ar putea fi caracterizată drept una *ce are în centrul ei copilul.* Toate se întâmplă în prezent de dragul copilului: sacrificii şi eforturi ale părinţilor, preocupări ale societăţi, griji ale educatorilor etc. Cu toate acestea, copilul de astăzi se simte *„asuprit”* în cadrul societăţii contemporane de consum, în care domnesc stresul, relaţiile impersonale, comunicarea superficială, izolarea, degradarea calitativă continuă a vieţii şi multe alte împrejurări care sunt neprielnice dezvoltării copilului.

În contextul identificării fundamentelor teoretico-aplicative ale educaţiei religioase se impune determinarea precondiţiilor acesteia în cadrul familiei. Problema educaţiei, la general, şi cea privind educaţia religiosă, în special, presupune iniţierea părinţilor într-un limbaj şi o praxiologie care i-ar ajuta să formeze şi să cultive copiii pentru ca ei să fie apţi de a-şi construi o viaţă demnă şi a fi oameni integri în societate și de fi buni creștini[51].

Astfel, formarea copilului și a tânărului în cadrul familiei poate fi considerată baza pe care se va constitui desăvârșirea spirituală a copiilor/tinerilor în școală. Formarea moral-religioasă are nevoie de axarea educatorilor pe respectarea unui șir de precondiţii[52]:

- sentimentul identităţii proprii şi a conştiinţei de sine este în centrul atenţiei părinţilor şi educaţiei familiale. Părinţii şi copiii discută şi analizează variate aspecte ale vieţii adulţilor şi ale vieţii şi conduitei copilului, concentrându-şi atenţia asupra formulării unor răspunsuri şi explicaţii la întrebarea: Cine suntem? Și ca un răspuns, în acest context, ar fi adecvat să discutăm cu copiii și cu tinerii despre religie, credință și spiritualitate;
- acceptarea de sine reprezintă următorul aspect şi criteriu important în formarea spirituală a copilului. El se concentrează în jurul răspunsurilor la întrebarea: Ce îmi place sau ce îmi doresc?, care se cere implicată sistematic în analiza şi evaluarea conduitei adulţilor şi copiilor în cadrul familiei;
- modelul suprem, Iisus Hristos, precum și oricare model moral şi conştiinţa selectării şi urmării acestuia, vor conduce discuţiile şi comportarea în cadrul familiei spre înţelegerea importanţei exemplului pozitiv, etic al adulţilor sau a fraţilor mai mari. Modelul persoanelor apropiate este important pentru orice vârstă, însă pentru copiii de vârstă preşcolară sau şcolară mică este decisiv. De un real ajutor ar fi conversaţiile pe teme etice de tipul: Cum trebuie să mă comport sau de la cine să iau exemplu?, dar se valorifică modelele comportamentale concrete, care includ ansamblul de acţiuni şi fapte morale, respectarea eticii creştine (comunicarea, relaţionarea reală şi modalitatea de a fi a persoanei);
- activizarea la copii/tineri a conştiinţei morale prin variate moduri, căi, strategii, fie la nivelul abordării şi soluţionării unor probleme și dileme reale din vița personală fiecăruia, fie prin analize şi discuţii sistematice a aspectelor moral-spirituale: Cum se comportă un creştin adevărat? Care este cel mai bun lucru pentru mine? Care este cea mai valoroasă faptă în viața mea?, Ce înseamnă a fi spiritual? etc. (evident că sunt necesare argumentări şi comentării);

[51] Larisa Cuznețov, *art. cit.*, p. 45.
[52] *Ibidem.*

- valorizarea conduitei moral-spirituale şi a succesului acesteia reprezintă precondiţia care incumbă ansamblul de comportamente manifestate de copil pe parcursul vieţii şi maturizării sale psihofizice, morale şi sociale. Aici, foarte valoroase şi eficiente sunt încurajările, îndemnurile adulţilor, aprobarea şi aprecierea faptelor copilului.

Așasar, formarea spirituală, orientează copilul sau tânărul spre folosirea raţională a timpului prin intermediul aplicării unor metode, tehnici care incită la reflecţii, autoanalize, autocunoaştere, autodeterminare, evidenţiere şi cizelare a eu-lui, reformare a unor trăsături de personalitate; formarea convingerilor, credinţei, reprezentărilor și sentimentelor în conformitate cu standardele valorice superioare. O mare importanţă aici are educaţia religioasă, care ne înnobilează mintea şi sufletul, ne deschide spiritul către experienţe culturale diverse[53]. Cunoaşterea valorilor religioase, spirituale, respectarea alterităţii religioase constituie un semn de moralitate şi culturalitate. Experienţa empirică şi cercetările din domeniul ştiinţelor educaţiei, demonstrează unul dintre cele mai importante momente din viaţa omului: persoana educată din punct de vedere spiritual, atinge un sens profund al vieţii și al existenţei umane, fiind axată pe credinţă, pe acţiunea morală, responsabilitate și iubirea aproapelui[54].

Metodologia educaţiei religioase în familie și în școală include două modele: strategic de perspectivă şi instrumental. Pentru a atinge modelul strategic de perspectivă a perfecţionării moral-spirituale, este necesară îmbinarea metodelor expozitiv-euristice (lectura; explicaţia; povestirea; conversaţia morală; dialogul moral/spiritual; dezbaterea cu caracter moral, filosofic, religios; studiul de caz; povaţa) cu rugăciunea şi metodele ce stimulează cunoaşterea de sine (reflecţia, autoanaliza, introspecţia, autoaprecierea şi autoactualizarea).

Modelul instrumental este axat pe valorificarea metodelor intuitiv-active de formare a caracterului viitorului creştin ortodox: exerciţiul moral/spiritual; exemplul moral/spiritual; opinia publică; aprobarea; dezaprobarea; jurnalul intim; agenda personală; portofoliul autoperfecţionării morale şi spirituale.

În concluzie, realizarea calitativă a educaţiei familiale şi a celei şcolare în scopul pregătirii copilului și a tânărului pentru a trece la autoeducaţie, au nevoie de exemplul nostru pentru că „verba docent, exempla trahunt”[55].

Considerăm că invenstiția în copii și în tineri este cea mai importantă valorizare a comorilor societății contemporane. Nu zadarnic spune înțeleptul Solomon: „Deprinde pe tânăr cu purtarea pe care trebuie să o aibă și chiar și când va îmbătrâni nu se va abate de la ea” (Pilde 22, 6). Noi, cei maturi, familia și școala, avem mare răspundere de ceea ce punem la temelia vieții copiilor și tinerilor noștri și de felul în care plămădim ființa lor socială.

Prin urmare, atât părinții cât și educatorii trebuie să-i cunoască pe copii și pe tineri și să-i problematizeze cu marile idei spirituale ce frământă omenirea astăzi și să-i încredințeze că integritatea lor sufletească și puritatea vieții sunt cele mai de preț comori pe care le posedă și acestea vor fi călăuză pentru desăvârșirea lor spirituală și socială, indiferent de vremelnicia timpurilor.

[53] L. Kohlberg, *Dezvoltarea caracterului şi concepţiei morale la copil*, în: „Psihologia procesului educaţional”, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 976, p. 54.
[54] Larisa Cuznețov, *art. cit.*, p. 46.
[55] Andrei Andreicuț, Arhiepiscop și Mitropolit, *Familie, copii și tineri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2020, p. 49.

PROIECTAREA UNEI ACTIVITĂȚI DIDACTICE LA BIOLOGIE PENTRU ELEVII CAPABILI DE PERFORMANȚĂ

Prof. Marinescu Marilena
Liceul Teoretic „George Călinescu“, Bucureşti

În cadrul cercului de Biologie, organizat în liceul nostru pentru elevii capabili de performanță, am ales ca metodă didactică ***aplicarea modelării matematice*** în predarea lecției "Evidențierea impactului antropic asupra ecosistemelor naturale" pentru elevii de clasa a XII-a selecționați în vederea participării la olimpiadele de Biologie.

Scopul lecției: cunoașterea de către elevi a relației interspecifice de durată dintre o populație pradă și o populație prădător, precum și a efectului pe care-l are intervenția omului asupra ecosistemelor naturale

Obiective operaționale: pe parcursul lecției și la sfârșitul ei elevii trebuie:

- să construiască un lanț trofic între producători, consumatori de gradul I și consumatori de gradul II în cadrul unui ecosistem artificial (model ideal), pornind de la observarea unor modele izomorfe și de la enunțarea de către profesor a unei probleme
- să stabilească - sub forma unor derivate matematice - relațiile pradă-prădător
- să analizeze derivatele atunci când populațiile se află în echilibru, descoperind, cu ajutorul modelelor matematice, autoreglarea sistemului pradă-prădător și menținerea acestuia la nivel staționar, în evoluție
- să cerceteze pe cale matematică modul cum influențează un factor de mortalitate adițional echilibrul sistemului pradă-prădător, descoperind pe baza modelării matematice *principiul lui Volterra*
- să desprindă ideea pericolului intervenției omului în evoluția ecosistemelor naturale

Metode și procedee didactice: modelarea, învățarea prin descoperire, învățarea prin problematizare, conversația, demonstrația, explicația.

Mijloace de învățământ: computer, videoproiector, prezentări PowerPoint cu fotografii ale insectelor *Icerya purchasi* (păduchele țestos) și *Novius cardinalis* (buburuza) și imagini ale unor livezi de citrice.

Organizarea activității: colectivă și individuală

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

1. Pregătirea formulării problemei

Se pornește de la un exemplu real prezentat de profesor: în 1868 livezile de citrice din S.U.A. sunt amenințate să fie distruse din cauza introducerii accidentale din Australia, a unei insecte fitofage – *Icerya purchasi* (păduchele țestos). Echilibrul biocenozei este restabilit însă ulterior, prin introducerea din Australia a prădătorului său natural *Novius cardinalis* (buburuza). Sunt proiectate imagini ale unor livezi de citrice atacate de păduchele țestos și fotografii ale celor 2 specii de insecte – păduchi țestoși și buburuze (modele izomorfe).

Stânga – Icerya purchasi, dreapta – Novius cardinalis

După stabilirea de către elevi a lanțului trofic:

citrice → păduchi țestoși → buburuze (model ideal)

profesorul solicită și dirijează elevii să reprezinte matematic, sub forma unei derivate, relațiile dintre organismele pradă și prădător. După notarea prin simboluri a celor 2 populații de consumatori (x= populația prădător de buburuze; y= populația pradă de păduchi țestoși) elevii dirijați de profesor stabilesc modelul matematic al relației pradă-prădător sub forma derivatei (1).

$$dx/dt = I_x \bullet xy - D_x \bullet x \qquad (1)$$

în care:

variația populației prădătoare de buburuze – dx, într-un anumit interval de timp – dt, este direct proporțională cu rata creșterii populației de buburuze - I_x , creștere care depinde de numărul întâlnirilor dintre buburuze – x și păduchii țestoși – y, deci de xy.

În absența păduchilor țestoși populația prădătoare x descrește. Se notează cu $D_x \bullet x$ rata descreșterii prădătorului în absența prăzii.

După “ construcția” modelului de către elevi se analizează derivata, evidențiindu-se menținerea sistemelor pradă-prădător la un nivel staționar de evoluție. Scăderea prădătorului, adică a buburuzelor, duce la creșterea populației pradă (păduchii țestoși) care determină din nou creșterea numărului indivizilor din cadrul populației prădătoare.

În mod asemănător cu notarea derivatei (1) elevii stabilesc, în mod independent, modelul variației populației pradă într-un anumit interval de timp:

$$dy/dt = I_y \bullet y - D_y \bullet xy \qquad (2)$$

în care:

$I_y \bullet y$ reprezintă creșterea ratei populației pradă; $D_y \bullet xy$ semnifică descreșterea populației pradă care are loc proporțional cu numărul întâlnirilor pradă-prădător.

Profesorul și elevii controlează corectitudinea relațiilor matematice stabilite de către aceștia (conexiunea inversă).

Elevii sunt solicitați să noteze ce se întâmplă dacă populațiile rămân constante, la punctul de echilibru, când derivatele sunt egale cu zero (dx/dt = 0; dy/dt = 0).

Egalând derivatele cu zero se obțin relațiile: $D_x \bullet x = I_x \bullet xy$ (1.1) și respectiv $D_y \bullet xy = I_y \bullet y$ (2.1) din care se deduc valorile lui x (prădătorul) și a lui y (prada):

$$y = D_x/I_x \ (1.2); \quad x = I_y/D_y \ (2.2)$$

2. Situația problemă:

Profesorul relatează elevilor că odată cu descoperirea insecticidului D.D.T., plantatorii din S.U.A. au considerat că pot distruge un număr mai mare de păduchi țestoși tratând livezile de citrice cu D.D.T.

3. Problema:

Care este rezultatul acțiunii D.D.T. (factor de mortalitate adițională) asupra populațiilor pradă și prădător, aflate într-un moment de echilibru, știind că insecticidul acționează atât asupra populației pradă (y), cât și asupra celei prădătoare (x)? Elevii sunt solicitați să rezolve, în mod independent, problema, pe baza analizei modelelor matematice stabilite anterior.

4. Rezolvarea problemei:

Elevii analizează schimbările ce se produc în derivata (1) în condițiile acțiunii D.D.T. asupra celor 2 populații. Elevii realizează că insecticidul determină scăderea numărului de buburuze (x) făcând să crească D_x , fără să modifice expresia interacțiunii $I_x \bullet xy$. În cazul valorii de echilibru

($y = D_x/I_x$) numărătorul crește deci, în timp ce numitorul rămâne neschimbat. Prin dezbatere se ajunge la concluzia parțială că populația pradă va crește ca rezultat al acțiunii D.D.T. ceea ce constituie un efect neașteptat.

În continuare elevii analizează independent derivata (2) și stabilesc că acțiunea D.D.T. nu schimbă expresia interacțiunii $D_y \bullet xy$, dar modifică valoarea creșterii prăzii I_y, determinând scăderea numărului de păduchi țestoși. În acest caz mărimea de echilibru a populației prădătoare de buburuze ($x = I_y/D_y$) va descrește , deoarece I_y cu care x este proporțional, se reduce și D_y nu se modifică. După discutarea cu elevii a rezultatelor obținute de ei, se ajunge la concluzia că din ecuația (2.2) rezultă că insecticidul determină scăderea populației prădătoare de buburuze, efect deasemenea nedorit.

5. Evaluarea rezultatelor și stabilirea concluziilor:

Elevii sunt solicitați să desprindă semnificația acestui rezultat descoperit de ei pe cale matematică, stabilind că un factor de mortalitate adițională, care acționează atât asupra populației pradă, cât și asupra celei prădătoare, determină creșterea mediei populației pradă și descreșterea populației prădătoare. Profesorul precizează că acestă concluzie reprezintă un principiu biologic descoperit de matematicianul italian *Volterra,* pe baza unui model matematic imaginat de el care și-a găsit apoi confirmarea, în mod strălucit, în cazul tratamentelor cu insecticide.

Răspunzând la întrebarea “Ce importanță teoretică și practică prezintă descoperirea *principiului lui Volterra*?” elevii subliniază idea caracterului nociv al intervenției omului în fenomenele și procesele biologice pe care nu le cunoaște suficient.

Proiectul „TRĂINICIA TRADIȚIILOR LOCALE”

Școala Gimnaziala Nr 1 Albesti-Botosani
Prof inv.primar Simion Maria

Proiect cu finantare din partea Consiliului Judetean Botosani,in parteneriat cu PRIMĂRIA si ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 1 ALBEȘTI-BOTOȘANI.

ARGUMENT 3). Suma solicitată de la Autoritatea Finanţatoare

Costul total al proiectului	Suma solicitată de la Autoritatea Finanţatoare	% din costul total al proiectului
LEI 29763	LEI 25000	16% (4763lei)

Asociaţia ,,Albeșteanca” din comuna Albesti, judetul Botosani, in cadrul căreia activează Ansamblul,,Mugurelul Albestean” și-a propus ca, prin Proiectul,,TRĂINICIA TRADITIILOR LOCALE “, să contribuie la conservarea si promovarea culturii traditionale de pe Valea Jijiei si nu numai, să readucă in atenția locuitorilor meleagurilor botosănene obiceiurile străvechi ale satului românesc,care se pierd treptat in negura timpului (din nepasarea noastra), descoperind si stimulând talentele si aptitudinile copiilor implicaţi.

Pe data de 12 octombrie 2019,la **Caminul Cultural Albesti,** a avut loc **Festivalul-Concurs cu paticipare internationala,,Albesteanca “** – activitate din Proiectul ,,Trăinicia traditiilor locale , proiect cu finantare din partea Consiliului Judetean Botosani,in parteneriat cu Centrul Judetean de Promovare a Culturii Traditionale Botosani, Inspectoratul Şcolar Judeţean Botoşani, Primaria şi Scoala Lunca, Primaria şi Scoala Todireni, Primăria şi Scoala Truşeşti, Şcoala Gimnazială Nr. 1 Albeşti, alţi factori educativi, sponsori, parteneri media, etc.

Au urcat pe scenă ansambluri folclorice din România dar şi din Republica Moldova. Din ţară, au participat ansambluri din zonele Suceava, Botoşani si Constanta, care au încântat publicul cu talentul lor în dansul şi muzica populară, specifice regiunilor pe care le reprezintă .

Manifestarea a fost deschisă copiilor cu vârste cuprinse intre 6-14 ani și a avut drept scop cultivarea respectului fata de obiceiuri si traditii,promovarea folclorului autentic din diferite zone ale tarii.Au sustinut recitaluri rapsodul popular Iustina Irimia Cenusa si Petrescu C-tin. A fost prezentă si d-na Ica Luchian , rapsod popular din satul Buimaceni ,comuna Albesti ,veche colaboratoare a Ansamblului Mugurelul albeștean .

Scopul proiectului:

Promovarea si conservarea patrimoniului cultural si etnografic al judeţului Botoşani prin valorificarea tradiţiilor si obiceiurilor străvechi ale satului albeştean si împrejurimile acestuia.

Durata proiectului 4 luni (Iulie- Octombrie) 2019

Obiectivele proiectului:

1.Susținerea conservării artei tradiționale a cântecului și dansului, în cadrul grupului ţintă;

2. Promovarea culturii tradiționale din comuna Albeşti si comunele învecinate; 3. Dobândirea de către beneficiarii proiectului a cântecelor şi jocurilor populare

Parteneri: Consiliul judetean Botoșani, Centrul Județean pentreu Conservarea si Promovarea Culturii Traditionale Botosani,Primăria si Şcoala Gimnazială Nr. 1 Albeşti, Primăria şi şcoala Lunca, Primăria şi Școala Todireni, Primăria şi şcoala Truşeşti,

4 Cunoaşterea de către beneficiarii proiectului a cântecelor şi jocurilor populare din judeţetul nostru dar şi din afara graniţelor.(Rep.Moldova).

Grup ţintă/ beneficiari finali 120 copii, 10 cadre didactice, 40 părinţi, 6 reprezentanţi ai comunităţilor din proiect.

Sprijinul financiar al Consiliului Judetean va fi mentionat cu prilejul prezentarii spectacolelor, sigla Consiliului judetean va fi imprimata pe banerul Ansamblului„Mugurelul albeștean”, pe stegulete ,fluturași, in materialele de comunicare.

Justificarea activitatilor

Dezinteresul copiilor pentru muzica şi dansul popular reprezintă o pată neagră. Sintagmele precum ca „nu mai există folclor”, „nu mai e ce a fost odată” sau „a dispărut tot” au in substrat mult adevăr şi sunt induse tot mai des copiilor şi tinerilor. Ca să putem merge mai departe avem nevoie de tradiţii, de identitate naţională. Datoria noastră este să ducem mai departe ce am moştenit şi să transmitem din generaţie in generaţie folclorul, aceasta podoabă de preţ.

Cei 120 de elevi provin în cea mai mare parte din familii cu situaţie materială precară, cu venituri reduse, dar care sunt talentaţi şi dornici să descopere frumuseţea jocurilor şi cântecelor populare, precum şi costumul popular vechi scos din lada de zestre.

Ca dansuri de bază, trebuie să se găsească în primul rând dansurile populare locale din ţinutul comunelor judeţului Botoşani, care sunt un izvor puternic şi nesecat de unde formaţiile trbuie să-şi ia materialul de lucru.

Dorim să ducem mai departe ceea ce am moştenit din străbuni, să fim o rampă de lansare a tinerelor talente.

Dacă motivaţia noastră este credibilă, rămâne doar la latitudinea dumneavoastră. Oricum noi, coordonatorii acestui PROIECT ,vă mulţumim!

. **Rezultatele**:

- susţinerea unui mini-spectacol de cele două formaţii pe categorii de vârstă
- impresii a celor implicaţi în derularea proiectului, chestionare pe teme folclorice;
- întâlniri de lucru periodice, discuţii;
- editarea de articole însoţite de fotografii, in mass-media;
- realizarea a cel puţin 8 albume.

Elevii vor descoperi că dansul şi muzica populară sunt fenomene vii care se dezvoltă mereu şi trebuie transmise din generaţie în generaţie. O buna modalitate de petrecere a timpului liber, pentru a distrage copii de la televizor, computer, telefon. Părinţii îşi vor îmbunătăţi atitudinea faţă de activităţile extracurriculare.

Părinţii şi autorităţile locale vor conştientiza importanţa implementării de proiecte la nivelul Consiliului Judeţean şi nu numai.

Mediatizarea proiectului : mass-media, afişe - afişiere locale, mese rotunde pe teme culturale, fluturaşi, pliante.

Festivalul s-a incheiat in aceeasi zi ,cu Gala Laureatilor ,ed I „unde membrii juriului au acordat premii si trofee pentru fiecare categorie de varstă .

Echipa de proiect

prof.Simion Maria - coordonator proiect
inv.Gavril Irina - reprezentant legal
prof.Puşcaşu Margareta - logistică
Dir.Chitic Mihaela - purtător de cuvânt
Vieru Rodica - contabil

Imagini din timpul activitatii

PREZENTAREA PROIECTULUI PROPUS
„ IMAGINI DE VIAŢĂ ”
Tipul proiectului : prevenirea abandonului şi eşecului şcolar

GHIBU ANGELA MARIANA
Profesor de sprijin la Centrul Şcolar pentru
Educaţie Incluzivă Tg-Jiu, jud Gorj

I. Date privind aplicatul:

- ***Ghibu Angela Mariana:***

II. Titlul proiectului:

„ IMAGINI DE VIAŢĂ ”

III. Unitatea de învăţământ unde se va derula proiectul:

- Centrul Şcolar pentru Educaţie Incluzivă Tg-Jiu şi Şcoala Gimnazială „Ecaterina Teodoroiu” Tg-Jiu , şcoală parteneră

IV. Analiza SWOT /motivarea proiectului

PUNCTE TARI

Puncte tari	**Puncte slabe**
- activităţi desfăşurate în funcţie de particularităţile individuale ale fiecărui elev - activităţile instructiv – educative se desfăşoară în săli de clasă dotate cu mobilier adecvat, materiale didactice variate care corespund cerinţelor actuale (calculator, videoproiector, etc.) - experienţă în domeniul activităţilor educative şcolare şi extraşcolare; - am experienţă în coordonarea proiectelor extracurriculare şi activităţi de voluntariat, - am făcut parte din echipa CREI a Proiectul „Acces la educaţie pentru grupuri dezavantajate” - copiii învaţă într-o şcoală incluzivă, beneficiind de servicii de sprijin educaţional, consilier şcolar şi logoped.	Dificultăţile materiale; Modelul educaţional oferit de părinţi şi de fraţi; Dezorganizarea familiei; Încrederea scăzută în educaţie Nivelul scăzut de educaţie al părinţilor, majoritatea au mai puţin de 8 clase Tradiţia de a căsători timpuriu fetele obligându-le să renunţe la şcoală Implicarea în activităţi aflate la limita legii;
Oportunităţi	**Ameninţări**
- dezvoltarea personalităţii complexe a copiilor prin implicarea acestora în proiecte educative diferite, concursuri, serbări; - creşterea numărului de elevi din zona - interesul elevilor în a se implica în cât mai multe activităţi extracurriculare; - susţinerea în permanenţă a tuturor acţiunilor promovate la nivelul clasei sau şcolii de către conducerea unităţii;	- scăderea populaţiei şcolare; - plecarea părinţilor în străinătate împreună cu toată familia, deci şi cu copiii; - starea economică financiară ar putea duce la abandon şcolar; - creşterea numărului de cazuri de indisciplină datorită lipsei părinţilor de acasă şi a influenţei - tradiţiei de a căsători fetele de timpuriu, fiind obligate să renunţe la şcoală.

V. Durata proiectului 2 ani
VI. Descrierea sumară a proiectului:

Proiectul derulat se va adresa unui număr de 8 elevi cu dificultăţi de învăţare din Şcoala Gimnazială „Ecaterina Teodoroiu” Tg-Jiu , şcoală parteneră , în care îmi desfăşor activitatea ca şi cadru didactic de sprijin. Se urmăreşte creşterea

încrederii în forţele proprii, a dorinţei de autodepăşire, a conştiinţei de sine, să conştientizeze că fiecare este unic şi valoros pentru comunitate şi societate. Rezultate scontate: creşterea frecvenţei, schimbarea atitudinii şi înregistrarea unor rezultate bune la învăţătură/recuperare şi integrare socială, evitarea abandonului şcolar şi a căsătoriilor timpurii prin diversificarea activităţilor în care sunt implicaţi elevii cu C.E.S. din şcoală. Toţi elevii din acest grup sunt de etnie romă cu risc crescut de abandon şcolar, proveniţi din familii defavorizate.

Mediul şcolar este corespunzător în mare măsura desfăşurării procesului instructiv-educativ, elevii participă la activităţi şcolare şi extraşcolare organizate, au o colaborare buna cu biblioteca, materialele didactice sunt optime la nivelul gimnazial. De aceea se impune o implicare deosebită din partea tuturor factorilor educaţionali în procesul instructiv educativ, organizarea timpului liber al elevilor, luarea unor măsuri care să ducă la îmbunătăţirea rezultatelor şcolare, si implicit, participare la programe şi proiecte educative la orice nivel, ştiut fiind că cestea contribuie în bună măsura şi la îmbunătăţirea rezultatelor şcolare.

Implicarea părinţilor acestor elevi in viaţa şcolii este foarte scăzută, familiile nu acordă importanţă şcolii şi elevii la care ne referim, lipsesc adesea de la ore şi au lacune în pregătire, datorată resurselor materiale reduse, părinţii acestor copii sunt săraci, majoritatea nu au loc de muncă şi mare parte mamele sunt analfabete, iar taţii nu au mai mult de 8 clase,..

Ca urmare este necesar ca şcoala să se ocupe în mod special de aceşti elevi şi să-i ajute:

- pe toată durata proiectului, elevilor din grupul ţintă li se acordă asistenţă specializată în îndepărtarea barierelor de comunicare – colaborare cu consilierul şcolar;
- pe parcursul activităţilor propuse elevii din grupul ţintă sunt beneficiarii metodelor moderne de învăţare/recuperare/evaluare (ludico- empatice) ;
- elevii din grupul ţintă vor învăţa într-un climat afectiv şi al valorizării individuale;

Prezentul proiect îşi propune să combine aspecte ale educaţiei formale si nonformale, concepte şi informaţii de actualitate cu studii de caz şi exerciţii de grup într-o manieră practică, astfel încât acestea să aibă aplicabilitate directă în activităţile de învăţare/recuperare ale participanţilor dar şi în viaţa, toate având ca scop prevenirea abandonului şcolar prin experienţe noi pentru elevi şi dezvoltarea abilităţile creative ale acestora, cum ar fi însuşirea unor reguli de igienă, voluntariat, comportament în societate, problemele adolescenţei şi sexualitatea cu scopul înregistrării unor rezultate superioare anului precedent. De asemenea, în toate etapele, se urmăreşte promovarea principiilor egalităţii de şanse, combaterea discriminării de orice fel.

Având în vedere că pe parcursul celor 4 ani uni dintre elevi vor finaliza ciclul gimnazial va trebui să completez grupa cu elevi noi, am avut in vedere tranferabilitatea proiectului, sau cel puţin a elementelor cu înalt grad de adaptabilitate, prin următoarele principii de baza:

- **Interactivitatea:** învăţarea se va concentra pe exemple/activităţi concrete şi va solicita şi susţine implicarea pro-activă a elevilor, folosind diverse căi si tehnici de lucru, moderne şi tradiţionale.

- **Adaptabilitatea:** voi aborda predarea din prisma nevoilor de formare ale elevilor, cu accent pe importanta unei comunicări eficiente în toate activităţile organizate. Pe baza feedback-ului zilnic din partea elevilor şi părinţilor, voi adapta conţinuturile pentru a atinge nivelul de aşteptări preconizat. De asemenea, cele mai bune practici vor fi folosite în viitor.

- **Aplicabilitate practică:** Învăţarea se va axa pe exemple concrete şi studii de caz din experienţa proprie sau realizată chiar de elevi. Acest aspect echipează elevii cu o mai bună înţelegere a tematicilor noi, crescând gradul de înţelegere,

interes şi de participare. Doresc să aplic metoda proiectului, lucrările realizate fiind adunate in portofolii ale elevilor, astfel la terminarea proiectului majoritatea preocupărilor noastre se vor oglindi în aceste portofolii. Astfel şi părinţii au o interacţiune directă, pot verifica munca elevilor.

- **Transparenta**: Toate activităţile realizate în acest proiect se vor regăsi în

personal, grupate pe categorii şi păstrate până la finele proiectului. Un exemplar din acest proiect se va preda la Comisia metodică a Cadrelor didactice de sprijin, pentru a fi monitorizat şi evaluat.

Obiective generale

- Îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv educativ prin folosirea unor metode interactive de învăţare/recuperare/evaluare
- Dezvoltarea unor competente-cheie prin participare şi implicare la programe şi proiecte educative pentru a preveni eşecul şi abandonul şcolar
- Asigurarea unei educaţii incluzive
- Creşterea motivaţiei participării la concursuri, în vederea obţinerii unor performanţe şcolare şi extraşcolare

Obiective specifice.

- Să echipeze elevii cu abilităţi şi competenţe specifice , pentru ca aceştia ulterior să fie capabili să dezvolte şi să aplice cele învăţate în viaţă.
- Să pregătească elevii să devină mai responsabili, cu atitudine pozitivă faţă de muncă.
- Să înţeleagă/conştientizeze rolul comunicării în vederea obţinerii unor rezultate mai bune.

Scopul proiectului

Proiectul îşi propune creşterea rezultatelor şcolare, prevenirea abandonului şcolar prin experienţe noi pentru elevi şi dezvoltarea abilităţile creative ale acestora.

Grup ţintă : - 8 elevi din clasele V –VIII cu dificultăţi de învăţare
- Comisia Metodica a Cadrelor didactice de sprijin

Beneficiari: Beneficiarii direcţi ai proiectului sunt, în primul rând, elevii din grupul ţintă. Beneficiari indirecţi sunt cei care vor beneficia pe termen lung ca urmare a implementării cu succes a proiectului, respectiv: elevii din şcoală, părinţii elevilor, întreaga comunitate.

Rezultate aşteptate

Pe termen lung:

a)Grupul cheie va avea o noua viziune despre viaţă , capabil să demonstreze competenţele dobândite în cadrul proiectului şi în viaţă;
b) Îmbunătăţirea comunicării între factorii implicaţi in educaţie şi obţinerea unor rezultate mai bune in procesului instructiv-educativ;
c)Îmbunătăţirea relaţiilor şcoală – familie - comunitate;
d) Creşterea motivaţiei învăţării, îmbunătăţirea rezultatelor şcolare;
e) Scăderea abandonului;
f)Creşterea nivelului de informare şi dezvoltarea unor competenţe – cheie.

Pe termen scurt:

a) Creşterea încrederii în forţele proprii, a dorinţei de autodepăşire, a conştiinţei de sine;
b) Formarea unei noi atitudini faţă de importanţa comunicării şi responsabilităţii;

c) Implementarea şi diseminarea unei noi viziuni asupra importanţei implicării în proiecte şi programe educative;
d) Creşterea frecvenţei.

Metode şi tehnici: - Brainstorming,metoda demersului critic, metoda ciorchinelui, munca in echipa, munca in perechi,turul galeriei, chestionar, colocviu, portofoliu.
- workshop, prelegeri, dezbateri, studiu de caz.

Indicatori de realizare imediată
- numărul elevilor participanţi
- scăderea numărului de absenţe
- chestionare de satisfacţie

Indicatori de rezultat
- Se vor prezenta rezultatele şcolare la fiecare sfârşit de an şcolar.
- Se va realiza anual o analiza comparativa care sa prezinte situaţia şcolară şi măsura in care au fost atinse obiectivele propuse.

Indicatori de impact

- Prin participarea la proiect, elevii dobândesc competenţe de analiza şi sinteza, de autoevaluare ;
- Elevii vor fi înarmaţi cu experienţe de viaţă care ii va ajuta sa se integreze mai uşor ;
- Proiectul ar putea fi un exemplu de bune practici pentru alţi profesori;
- Măsura în care obiectivele vor fi atinse constituie un element de atragere a altor elevi în astfel de proiecte.

Conţinuturi / teme propuse

Proiectul educativ,, *IMAGINI DE VIAŢĂ* ” îşi propune organizarea unor subproiecte, în care să fiu iniţiator, coordonator sau membru în echipă, alături de colectivul de elevi, colegi şi părinţi. Proiectele se adresează în primul rând grupului de elevi cu dificultăţi de învăţare din clasele V - VIII , dar şi elevilor din alte clase, care vor dori să participe.

Calendarul activităţilor:

Octombrie - şedinţa de constituire a grupului ţintă, prezentarea scopului, obiectivelor şi a calendarului activităţilor

Noiembrie „Sărbătoarea mea – implicarea tuturor” : pregătim o masă festivă pentru o colegă din grup.

Decembrie „ La ceas de sărbătoare ” - moment dedicat Zilei naţionale a României

Ianuarie „Igiena corporală - o necesitate !” – întâlnire cu un cadru medical

Februarie „ Vreau să fiu gospodină ” – învăţăm să călcăm şi împăturim un obiect de îmbrăcăminte

Martie „ Un mărţişor pentru mama !”- confecţionarea de mărţişoare şi felicitări pentru mame

Mai „Să ne cunoaştem trecutul!” – excursie la Muzeul de etnografie de la Curtişoara

Diseminarea proiectului în cadrul Comisiei metodice a Cadrelor didactice de sprijin şi a Comisiei cadrelor didactice din Şc . Gim. „Ecaterina Teodoroiu”

Diseminare, publicitate şi promovare

Mă angajez să răspund personal de diseminarea proiectului propus, de publicitate şi promovare.
Publicitatea şi promovarea se va realiza prin mass-media, amenajarea unor panouri în şcoală, cu ocazia întâlnirilor cu părinţii, prin pagina şcolii, prin alocarea unei secţiuni cu exemple de bune practici, prin înfiinţarea „premiilor calităţii” pentru rezultate remarcabile, etc.
Am convingerea ca rezultatele propriu-zise vor putea fi observabile in 1-2 ani de la implementarea , mai precis prin creşterea frecvenţei, schimbarea atitudinii şi înregistrarea unor rezultate bune la învăţătură/recuperare şi integrare socială, evitarea abandonului şcolar.

,,REZOLVAREA CONFLICTULUI ELEV-ELEV”
STUDIU DE CAZ

ȘCOALA:CSEI MĂICĂNEȘTI
PROF.ȘTEFAN FLORENȚA

Elev: *M.G.*; 9 ani; clasa a VIII-a; CSEI MĂICĂNEȘTI;VRANCEA
I.Părți : Copil – Şcoală - Părinţi

II.Cauze

1. IDENTIFICAREA ŞI DESCRIEREA PROBLEMEI

Tabloul familiei: M.G.este un băiat de nouă ani, provine dintr-o familie destrămată, părinţii fiind divorţaţi. Tatăl s-a recăsătorit, mama a plecat în străinătate, copilul rămânând în grija bunicilor din partea mamei într-o casă cu două camere din apropierea şcolii. Copilul este adus şi dus de la şcoală alternativ de către bunici. Aceaştia manifestă afecţiune faţă de copil şi copilul de asemeneea este ataşat de ei. Tatăl păstrează relaţia cu baiatul, vorbesc la telefon, se interesează de situaţia şcolară a copilului, şi uneori îl duce în vizită la domiciliul lui din satul vecin. Mama menţine de asemenea relaţia cu copilul său telefonic, însă se văd rar, de două ori pe an. Copilul este afectat de absenţa părinţilor, este lipsit de afecţiunea acestora, iar pentru a compensa lipsa lor bunicii adesea îl supraprotejează.

III.Manifestare

Tabloul copilului.

Copilul G. a fost înscris la noi la şcoală în clasa a II-a , venind de la o școală din satul vecin. Încă de la început am desprins câteva caracteristici ale acestui copil care-l diferenţiau de ceilalţi elevi din clasă, de aceeaşi vârstă cu el. Astfel, el era foarte impulsiv, hiperactiv, cu tulburări de atenţie şi cu deprinderi motorii mai puţin formate decât ceilalţi copii. Se manifesta ca fiind foarte nerăbdător, întâmpina dificultăţi în a aştepta sau a-şi amâna nevoile, iar uneori avea acţiuni bruşte şi fără premeditare.

De cele mai multe ori răspundea înainte ca întrebarea să-i fie adresată, întrerupe şi îi deranjează pe colegi provocând probleme în clasă sau în grupul de copii în timpul pauzelor. Îşi deranjează colegul de bancă, îi ia rechizitele, vrea lucruricare nu îi aparţin. Datorită impulsivităţii produce mereu accidente de tipul: răstoarnă lucrurile celorlaţi, se ciocneşte cu alţii, etc. Întâmpină de asemenea dificultăţi în a-şi amâna dorinţele şi în a-şi aştepta rândul.

În clasă îi este dificil să stea liniştit. El se ridică frecvent din bancă, alunecă de pe scaun sau atârnă pe marginea lui, se joacă cu alte obiecte, îşi mişcă picioarele aproape tot timpul cât stă pe scaun, se ridică deseori din bancă în timpul orei.

În ceea ce priveşte sarcinile şcolare acest copil nu reuşeşte niciodată să le ducă la bun sfârşit. Acest lucru se poate observa mai ales în activităţile care reclamă efort intelectual. Problemele apar în general în activităţile impuse de alţii, comparativ cu cele pe care le alege singur. El oscileză frecvent între activităţi, pierzându-şi repede interesul faţă de activitatea în desfăşurare şi dedicându-se alteia. Face deseori greşeli de neatenţie chiar şi în realizarea celor mai uşoare teme de lucru. Munca lui este dezordonată şi superficială.

Din punct de vedere al motricităţii putem spune că motricitatea grosieră este relativ bine dezvoltată, însă motricitatea fină este foarte slab dezvoltată raportat la ceilalţi copii. Nu are formate deprinderile motorii cele mai simple.

Limbajul este destul de sărac, se exprimă uneori greoi, nu are întotdeauna o coerenţă verbală. Comunică destul de greu cu ceilalţi copii, de multe ori ceilalţi copii evitându-l. Prezintă o uşoară întârziere în dezvoltarea cognitivă. Toate acestea au dus la achiziţii şcolare scăzute.

IV. Soluții

1. STABILIREA ECHIPEI CARE PARTICIPĂ LA SOLUŢIONAREA PROBLEMEI

- Învăţătorul itinerant
- Logopedul
- Învăţătoarea clasei

2. STABILIREA OBIECTIVELOR

A. Obiective pe termen lung:

- Diminuarea comportamentului hiperchinetic şi impulsiv în timpul orelor şi în familie;
- Îmbunătăţirea capacităţii de concentrare şi a vigilenţei;
- Formarea unor deprinderi motorii elementare;
- Stimularea limbajului, dezvoltarea exprimării orale;
- Îmbunătăţirea productivităţii şi a performanţelor şcolare;
- Îmbunătăţirea relaţiilor sociale, accepatrea lui de către colegii de clasă;
- Îmbunătăţirea interacţiunii bunici-copil;
- Îmbunătăţirea interacţiunii învăţătoare-elev în timpul orelor.

B. Obiective pe termen scurt:

- Să îşi menţină atenţia concetrată pentru mai mult timp;
- Să poată rezolva sarcinile trasate de învăţătoare, finalizându-le;
- Să respecte „Regulile clasei”;
- Să întrebe şi să răspundă la întrebări;
- Să ia parte la activităţile de învăţare în grup;
- Să participe la discuţii în mici grupuri informale;
- Să respecte „Regulile familiei”;
- Să scadă numărul comportamentelor impulsive la şcoală şi în familie.

3. STABILIREA LOCULUI DE DESFĂŞURARE

- Sala de clasă cu profesorul itinerant în parteneriat

ALEGEREA MODALITĂȚILOR SPECIFICE:

Metode:

- Observaţia copilului;
- Analiza cazului;
- Jocul de rol;
- Jocul de masă şi cu reguli
- Poveştile terapeutice;

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

Programul de intervenţie personalizat are la bază metode şi strategii centrate pe copil, în funcţie de particularităţile lui, pentru a crea un mediu care să favorizeze şi să sprijine învăţarea, dar şi centrate pe familie, prin intermediul acestor demersuri dorindu-se modificarea acelor condiţii familiale care menţin simptomatologia copilului.

Terapia cognitiv-comportamentală

În intervenţia noastră am avut ca scop diminuarea tulburărilor de comportament ale copilului prin demersuri care includ alături de terapia medicamentoasă specifică tulburărilor hiperchinetice şi metode de auto-educaţie, intervenţii prin joc, precum şi demersuri de management al comportamentului şi metode de întărire operantă.

Obiectivul central al trainingului de auto-educare este îmbunătăţirea capacităţilor de autoreglare şi a strategiilor reflexive de rezolvare de probleme. Terapia trebuie să ajute copilul să îşi menţină atenţia concentrată, să îşi controleze mai bine impulsurile şi să elaboreze planuri de acţiune, pentru a rezolva mai bine sarcinile.

Tehnicile de management al comportamentului sunt centrate pe respectarea anumitor reguli şi pe oferirea de recompense. Astfel, au fost discutate cu copiii „Regulile clasei”, stabilind cu toţii, împreună anumite reguli de comportament pentru anumite situaţii, urmând ca ei să se observe şi să se monitorizeze. Dacă regulile erau respectate elevul G. era recompensat prin laudă, încurajare, dar şi prin oferirea de puncte, întărindu-se în acest fel comportamentele pozitive.

Nu în ultimul rând am recurs la trainingul prin joc. Am utilizat diferite jocuri şi activităţi, de diferite grade de familiaritate, şi diferit structurate prin care am urmărit îmbunătăţirea intensităţii şi duratei jocurilor şi activităţilor. Am început cu jocuri şi activităţi simple, insistând pe regulile jocului şi pe finalitatea lui, asigurându-mă că jocul ales poate fi dus la bun sfârşit de G., după care am crescut gradual complexitatea lui, crescând astfel gradual implicarea copilului în sarcină şi prelungind durata concentrării atenţiei în sarcină. Dintre activităţile derulate amintim: jocuri de rol, materiale de construcţii, jocuri de masă şi cu reguli, jocuri didactice pe calculator, materiale de pictat şi de confecţionat. Nu uitam nici de metodele de întărire: întărirea socială a fiecărei activităţi de joc şi întărirea prin oferire de puncte.

Dezvoltarea abilităţilor de comunicare şi relaţionare

Scopul acestei acţiuni este şi activizarea vocabularului pe baza experienţelor imediate, cu cuvinte care denumesc obiecte, fiinţe, fenomene observate, cunoscute, însuşiri caracteristice, acţiuni, poziţii spaţiale, relaţii interpersonale, unele trăiri afective.

Obiectivele acţiunii sunt conturate raportat la particularităţile individuale şi de vârstă ale lui G.:

- să transmită un mesaj simplu în cadrul activităţilor de învăţare;
- să primească mesaje, să îndeplinească acţiuni simple;
- să răspundă adecvat (verbal sau comportamental) la ceea ce i se cere.

Examenul vorbirii constă în următoarele manifestări:

- vocalele sunt pronunţate, consoanele dificile sunt înlocuite sau omise;
- grupurile consonantice sunt înlocuite cu o consoană mai uşor de pronunţat.
- nu formulează propoziţii, adesea cuvântul are rol de propoziţie sau foloseşte propoziţii în care lipseşte pronumele, vorbeşte sacadat.

Terapia logopedică

Logopedul va selecţiona exerciţii ce corespund particularităţilor copilului.

În cadrul terapiei logopedice se vor realiza corespunzător:

- exerciţii de dezvoltare a auzului fonematic;
- imitarea de sunete sub formă de onomatopee;
- repetarea unor serii de silabe;
- exersarea pronunţării cuvintelor mono - bi şi poli silabice;
- repetarea unor propoziţii scurte într-o intonaţie expresivă;
- formarea de mici propoziţii pe baza unor imagini concrete;
- formarea de răspunsuri la întrebări.

Activitatea logopedică este reluată de către învăţătoarea copilului în cadrul activităţilor de învăţare la clasă. Învăţătoarea va apela frecvent în cadrul lecţiei la activităţi cu sarcina: “*Povesteşte ce vezi în imagini*”. Pentru a-l include pe G. în activitate, acesta va fi solicitat să răspundă la întrebări cu grad mic de dificultate. Pentru fiecare răspuns este recompensat verbal iar atunci când este ajutat i se oferă un stimul pozitiv - prin atitudinea pozitivă şi mijlocită de diverse situaţii de învăţare şi socializare din grupă.

Consilierea familiei (Programul părinte-copil)

Scopul programului părinte-copil este acela de a induce modificări în interacţiunile părinte-copil, acestea constituind o premisă a reducerii problemelor comportamentale ale copilului în familie.

Punctele centrale ale programului sunt modul în care caracteristicile copilului, cele ale părinţilor şi problemele familiale influenţează:

- comportamentul copilului,
- percepţia comportamentului copilului de către părinţi şi
- reacţiile părinţilor la comportamentul copilului.

Reducerea tensiunilor în familie poate avea o importanţă majoră în diminuarea problemelor comportamentale ale copilului, de aceea ele au fost discutate în cadrul programului părinte-copil.

Etapele terapeutice ale programului părinte-copil au urmărit:

- îmbunătăţirea relaţiei părinte-copil;

- modificarea comportamentului impulsiv în situaţii bine definite prin utilizarea consecventă a unor tehnici pedagogice şi terapeutice;
- utilizarea de către părinţi a întăririlor comportamentelor dezirabile;
- folosirea unor întăriri verbale specifice (lauda sau dezaprobarea);
- recurgerea la întăriri consistente;
- utilizarea în primă fază a metodelor de recompensare şi abia apoi a tehnicilor de pedepsire;
- acordarea unei atenţii deosebite la posibilele reacţii faţă de comportamentele indezirabile (nu certăm copilul, nu stabilim reguli dacă nu reuşim să obţinem cooperarea lui);
- observarea calităţilor copilului;
- stabilirea de comun acord a Regulilor familiei;
- formularea cerinţelor într-un mod eficient;
- utilizarea Planului de puncte atunci când lauda nu este suficientă;

REALIZAREA EVALUĂRILOR

Pentru cunoaşterea obiectivă a profilului psihologic al copilului şi mai ales pentru adoptarea unor măsuri pedagogice adecvate particularităţilor individuale s-au folosit un set de probe psihologice care au permis identificarea unor particularităţi ale dezvoltării.

Probe utilizate: teste pentru stabilirea nivelului de dezvoltare intelectuală (Testul Raven Color şi Binet-Simon), teste proiective de personalitate (Omuleţul şi Familia mea) şi un chestionar pentru evaluarea tulburărilor hiperchinetice completat de părinţi împreună cu învăţătoarea .

VI. *CONCLUZII:*

Programul de intervenţie personalizat presupune colaborarea în echipă, formată din învăţătoare,profesor itinerant, logoped, familie, toţi cei implicaţi în activitatea desfăşurată de G. pe parcursul unei zile pentru a forma un cerc de susţinere, echilibrare şi integrare a lui G. în comunitate.

În urma intervenţiei educative am reuşit să realizăm un progres favorabil prin ameliorarea tulburărilor hiperchinetice şi de atenţie. Activitatea noastră în şcoală s-a axat pe urmărirea evoluţiei copilului implicat şi pe crearea de prilejuri pentru a exersa suplimentar activităţi necesare urmărind totodată dezvoltarea încrederii în forţele proprii. Acest fapt l-am realizat prin aplicarea unor metode şi procedee eficiente pentru integrarea copilului în colectivul clasei, relaţionarea sa cu ceilalţi copii şi cu adulţii, formarea deprinderilor comportamentale, motrice, socio-afective, practice.

PROIECT DIDACTIC

Gherase Valentina
Școala Gimnazială nr.39,, Nicolae Tonitza,, Constanța

Data: 22.02.2020

Clasa: a III- a A

Aria curiculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea de învățare: Spre ce tărâmuri ne aventurăm?

Subiectul lecției: Pronumele personal

Tipul lecției: dobândire de noi cunoştinţe

Scopul lecției:

-familiarizarea cu partea de vorbire - pronume;
-formarea deprinderilor de recunoaştere a pronumelui din propoziţii şi texte;
-aplicarea cunoştinţelor în diverse situaţii în vederea formării flexibilităţii şi gândirii;

Obiective operaționale:

O1 – să citească expresiv textul, respectând intonaţia impusă de semnele de punctuaţie;
O2 – să identifice opt pronume personale din fragmentul dat, pe baza întrebărilor adresate;
O3 – să înlocuiască substantivele date cu pronume personale, pe baza explicaţiilor oferite;
O4 – să transforme la plural, din enunțurile date, cele patru pronume personale la singular, pe baza achiziţiilor obținute.

Strategii didactice:

Metode și procedee:conversaţia euristică, explicația, exerciţiul, problematizarea, munca independentă.

Mijloace de învățare: manual,caiete, flip-chart, planşă didactică, dicţionar explicativ,laptop, videoproiector

Forme de activitate: frontală, individuală;

Resurse bibliografice:

- Consiliul Naţional pentru Curriculum, ***Programe şcolare pentru clasa a III-a,***Bucureşti, 2014;
- Cleopatra Mihăilescu, Tudora Pițilă ***Limba și literatura română-manual pentru clasa a III-a,*** ed. ArtEducațional, 2016;
- Ioan Şerdean, ***Metodica predării limbii române la clasele I – IV,*** E.D.P. Bucureşti, 1990;
- Roxana – Maria Gavrilă, Marilena Nicolae, ***ABC-ul organizatorilor grafici***, ed. Didactica Publishing House, București 2015

Resurse temporale: 50 minute

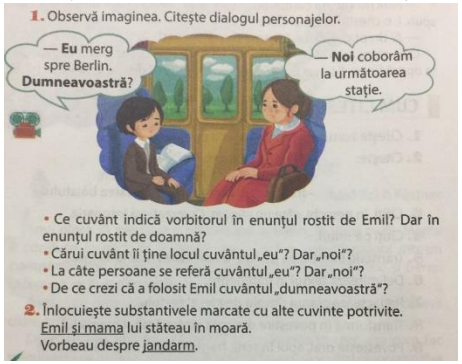
Resurse umane: elevii, cadrul didactic

Resurse spațiale: sala de clasă

Desfășurarea activității

Etapele lecției / *Dozare*	*Ob. op.*	*Conținutul științific*	*Strategii didactice* — *Metode și procedee*	*Forme de organizare*	*Resurse materiale*	*Evaluare*
1.Moment organizatoric ***5 min***		Stabilesc ordinea si disciplina, pregătesc materialul didactic necesar, verific dacă elevii și-au pregătit cele necesare pentru lecţie. Întâlnirea de dimineaţă: Salutul „ Bună dimineața Veselă vă fie fața E o zi de sărbătoare Salutăm cu voce tare” Prezenţa „ Bună dimineața Astăzi nimeni nu lipsește Clasa noastră vă zâmbește!” Se stabilesc coordonatele zilei adresându-le elevilor unele întrebări: În ce zi a săptămânii suntem astăzi? Dacă astăzi este joi, ieri ce zi a fost? Dar mâine ce zi va fi? În ce dată suntem? Adunând zecile cu unitățile dintr-un număr de două cifre din dată, ne dă un număr par. Care este acel număr? Cum putem scrie numărul 2018 ca sumă de doi termeni? Dacă astăzi este 22, mâine cât va fi? Cum putem scrie numărul 22 ca produs de doi factori?	Observația conversația	frontală	caiete	Observarea sistematică

		În ce lună suntem ? Cărui anotimp aparține luna februarie? (Iarna) Copii, cunoașteți un cântec despre acest anotimp? În continuare se va interpreta cu elevii cântecul Iarna.			cântec „Iarna”	
2.Reactualizarea cunoștințelor ***5 min***	O1	Verific tema de casă din punct de vedere calitativ și cantitativ. Se citește textul “Emil și trenul spre Berlin”, după Erich Kastner, în lanț.	conversația	frontală	caiete manual	orală
3.Captarea atenției ***5 min***		Se prezintă scris pe flip-chart următorul text: **Eu** am de toate, pe ales, **Tu** ai doar ce ai cules. **El** și **ea** au tot ce vor, **Noi** avem ce-am strâns cu spor. **Voi** aveți tot ce-ați avut. **Ei** și **ele** nici atât! Ca să ai ceva al tău, Trebuie să muncești din greu! Le cer elevilor să identifice substantivele.	conversația	frontală	poezie flipchat ghicitori	orală
4. Anunțarea temei și a obiectivelor ***3 min***		Deoarece aceștia au observat că nu există substantive, îi anunț că astăzi vom învăța o nouă parte de vorbire, care se numește pronume. Ea ține locul unui substantiv sau a unui grup de substantive. Scriem pe tablă data și titlul lecției: *Pronumele personal*	conversația	frontală	manual caiete	Observarea sistematică
5. Prezentarea noului conținut al învățării	O1	Solicit elevilor să citească pe roluri din manual, textul studiat anerior, fragmentul în care Emil vorbește în vis cu vizitiul.	conversația	frontală	manual	observarea sistematică

20 min		*“Speriat, Emil îi zise vizitiului:* *- Opreşte sau se întâmplă o catastrofă!* *Dar acesta dăduse bice cailor care alergau mai repede.* *Atunci Emil nu se mai putu stăpâni şi sări din tren, rostogolindu-se de-a lungul rampei.* *-Diii! Fugiţi după el! urlă vizitiul.* *Caii ieşiră de pe şine şi se năpustiră asupra băiatului.* *Fără să mai stea pe gânduri, Emil fugi printr-o livadă, de-a lungul unui şir de copaci, apoi peste un pârâu, înspre casa cu două sute de etaje.”*	explicația			
	O2	Cer elevilor să identifice: - persoanele care vorbesc (Eu/ noi); - persoane cu care se vorbeşte (Tu/voi); -persoane despre care se vorbeşte (Ea, el /ei, ele) În continuare voi cere elevilor să deschidă manualul la pagina 18 şi vom rezolva împreună exerciţiul 1 şi 2.	observația conversația euristică	individuală frontală	manualul laptop videoproiector	orală
				frontală		
	O2		explicația		manualul	orală
	O3	Se va stabili definiția pronumelui pornind de la exercițiile rezolvate.		individuală		

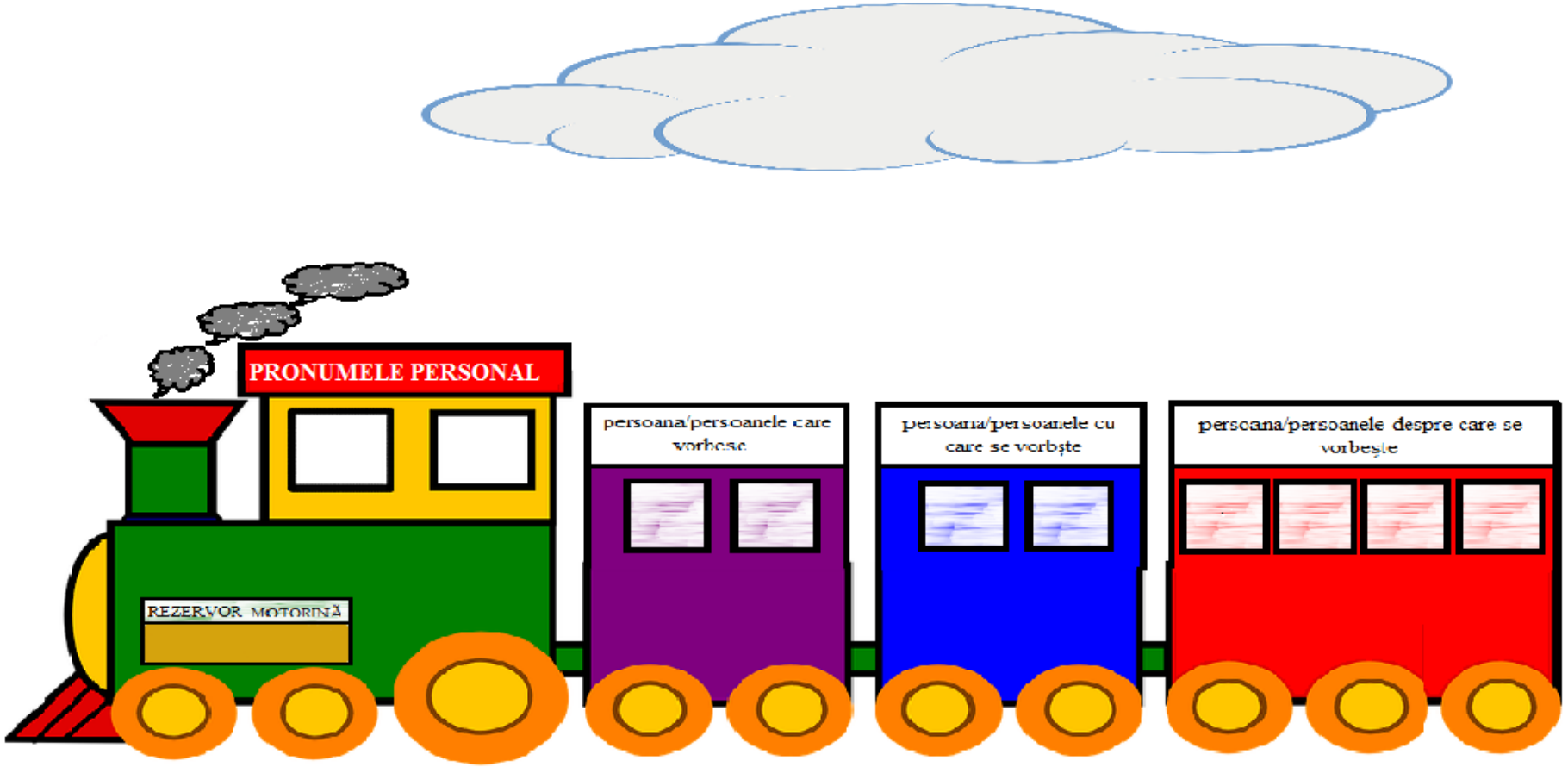
6. Fixarea cunoștințelor ***7 min***	O4	Se scrie pe tablă definiția pronumelui și date despre pronume, iar elevii își vor nota în caiete. Se va rezolva împreună cu elevii următorul exercițiu: Transformați enunțurile următoare, astfel încât pronumele personale din enunțuri să indice mai multe persoane. Eu mă pregătesc pentru concurs. Tu ai propus o întrecere. Pe el l-a lăudat învățătoarea. Lucrez cu ea la centrul de pictură.	exercițiul		caiete manual	
7.Obținerea performanței (6 minute)		Elevii vor primi câte o fișă de evaluare. (Anexa 1).	explicația exercițiul	frontală individuală	fișă	evaluare scrisă
8.Aprecieri, concluzii (1 minut)		Comunic tema pentru acasă: învățarea noțiunilor despre pronume și exercițiile 3,4,5 de la pagina 18 din manual. Fac aprecieri verbale asupra participării elevilor la activitate, calitatea răspunsurilor.	conversația	frontală	manual caiete	

Anexa 1

CENTRUL DE RESURSE EDUCATIONALE

Nume si prenume_____ Data 22.02.2018

Pronume personal – ***fișă de evaluare***

Educational PBL Project:”My hero- My Model”

Profesor, Radu Marilena
Școala Profesională Holboca, Iași, România

As Romanian language teacher, I initiated and coordinated this PBL Project:”My hero- My Model”project and it already had a large popularity among students and teachers from our region for 5 editions.

Project summary: It is well known that our world is in permanent changing, and the true values are less and less appreciated and promoted. In this context, the young people we are educating, feel the acute need for some moral and intellectual landmark, to guide them towards a model worthy to be followed. This project aims to develop communication and critical thinking skills of students by systematizing and organizing information on the character/ personality used as a model. The students will also be able to approach the problem of the "hero-model", from a holistic, multidisciplinary perspective working in team, to document on the topic using the new technologies and communicate with the project partners in English.

Description: “My Hero- My Model” is a PBL project based on real-world issues in order to prepare students to compete in life after school and in new economy.

The need of a true, reliable and valuable model in order to develop their personality is common among children/students and it’s a real world issue.

Within this project students will develop skills to identify behavioral patterns, necessary in everyday life, of authentic values. These can be successfully identified from student readings, from watched movies or from real life (historical or contemporary cultural, science, economical personalities). Also concerned are: identifying the pupils' cognitions, emotions, personal behaviors, regarding the chosen model.

Students will be able to make relevant connections in the argumentation for the chosen model, formulating a point of view, verbally - in debates or writing - in the contest of essays and PPT presentations (about "Great personalities").

They will also be able to approach the problem of the "hero-model", from a holistic, multidisciplinary perspective, writing literary essays, chain-stories, fairy tales, stories, poems (about the "Favorite Hero"), roll playing games, PPT presentations (containing the description of their Favorite personalities), plastic creations and collages, computer drawings, posters, comics.

All these skills and abilities promoted by this project are necessary for students to face the challenges of life, whether it is social or professional life.

The activities of the project will be adapted to the age particularities of the students involved in the project from the partner schools of the project. The project aims to achieve activities through active-participatory or non-formal methods that will be attractive to students and require critical thinking and creativity.

Grade/Age/Level 7-18 years old

Subjects: ”My Hero - My Model”- Students identification with a representative model of authentic values

The educational field is: the New Education. Education for values.

Cross Curricular subjects: Great personalities from: literature, sciences, geography, history, biology/ecology, sports, fine arts, music, IT: The favorite hero - my model

Duration (days or minutes): 30 days

Skills: Collaboration and teamwork . Creativity and imagination. Critical thinking & problem solving. Communication
Critical thinking and creativity by systematizing the information regarding the character / personality / hero used as a model

The ability to argue the choices they made- regarding the model that inspires the students, necessary in their personal development

Social skills: communication skills, teamwork, empathy, increasing self-confidence by identifying with a representative model of authentic values;

Required resources: (on-site resources, materials etc)

IT laboratory with internet connectivity, Skype Program preinstalled

Facebook project group

Laptop, video projector, projection screen

Sites for documentation as Wikipedia, on-line dictionary

Exhibition panels

Colored pencils, crayons, markers, writing and drawing sheets, flipchart, posters

Objectives/Goals:

1. Developing the capacity to argue the choices they made regarding the model that inspires the students, necessary in their personal development;

2. Developing critical thinking and creativity by systematizing information about the character / personality / hero used as a model;

3. Making interdisciplinary connections between literature, psychology, history, civic education, religion, plastic education, music, IT, and other disciplines, for the personal development of students.

4. Development of communication skills, teamwork, increasing self-confidence by identifying with a representative model of authentic values;

Learning outcomes:

1.Debate and Argumentative essays with the theme: ”Do we still need models?”- for students of VI-XII grades

2. PPTs on the topic ”We learn from the great personalities”, for students of V-XII grades

3. Watercolors, computer drawings, collages: ”My hero”, for students of I-VIII grades

4. Original compositions / Literary essays: ”The favorite hero” - for students in grades IV-XII

5. Exhibition panels with the works of the students. Virtual Exhibition with the works of the students

6. A magazine/project printed brochure, or posted on the fb group page(for a better dissemination of the projects results)

Activities/Tasks:

1.**Debate: We learn from examples of personalities** ... multidisciplinary activity (3 or more teachers of different curricular areas (communication and literature, sciences, arts and IT…) and psycho-pedagogical school counselor try to find together with the students - personalities from different fields that constitute a model, an example for students. Applying a brainstorming method, students do a list of personalities, heroes, superheroes, models and antimodels. Than a list of qualities and antonyms of it. They select a quality/skill/ability that they admire and think they could get from this personality. The students argue their choice. **Guiding questions** GQ: Do we need models, examples in order to have a quality life? What characteristic of your favorite personality/ hero/ character do you admire and think you could get it? Why did you choose this quality/skill/ability?

2. Workshop: ”**The favorite hero - my model** (can be run in computer labs, libraries, memorial houses. Proposed methods: cube, brainstorming, debate) Activities of choice depending on the target group (students from primary, secondary school, high school: *"**In the slippers" of my favorite character/***

3. ***I'm "teleporting" in the world of My Hero*** - writing argumentative essays, stories / PPTs, watercolors / posters/ drawings on computer (The students imagine a journey by the time machine and go out to meet /or they really are their favorite hero. They need general knowledges of literature, history, geography, physics and technology and they must use their creativity and communication skills to describe what they see, what it's happening there and how they are.feeling).

4. **Contest/Session of reports and scientific communications for students/ Symposium:** ***Great personalities*** with participation of students and teachers from 20 projects partner schools.

PROIECT EDUCAŢIONAL
„ CARAVANA PRIETENIEI”

Prof. Înv. Preşcolar Popescu Florina Filareta
Grădiniţa cu P.N. Vulcana Pandele

ARGUMENT

Desfășurarea acestui program în parteneriat vine ca răspuns la nevoia educatoarelor din cele două unităţi de a se confrunta cu noi provocări în plan profesoional, de a-şi moderniza stilul de muncă, de a elimina rutina din activitatea zilnică, de a contribui sistematic, la formarea şi perfecţionarea lor profesională .

Programa activitatilor instructiv-educative recomandă ca în cadrul activităților de educație pentru societate să se acorde o atenție deosebită cunoașterii de către copii a elementelor specifice poporului român și zonei geografice în care locuiesc, cunoașterii obiceiurilor și tradițiilor populare.

Am încheiat acest parteneriat ca să facem cunoscut copiilor frumusețea portului popular,tradiții și obiceiuri locale, conștiința responsabilității fată de copii și credința în valorile sociale și culturale.

Preşcolarul este implicat în viaţa socială prin apartenenţa sa la familie, la grupurile de joc şi de învăţare , dar şi prin relaţiile specifice pe care le poate stabili şi cu diverse instituţii şi organizaţii din comunitatea în care trăieşte. De aceea procesul de socializare poate şi trebuie să înceapă de timpuriu.

Proiectul răspunde nevoii preşcolarului, de a-şi asuma roluri şi responsabilităţi, de a-şi dezvolta personalitatea şi urmăreşte iniţierea lui, a viitorului cetăţean, într-un comportament activ, conştient responsabil, capabil de înţelegere şi respect.

Aplicând eficient şi creator, cu ajutorul cunoştinţelor şi prin rezultatele activităţilor proprii, ideile, gândurile şi părerile preşcolarului în funcţie de situaţia dată, credem că ajutăm preşcolarul să găsească zâmbetul cu care ar fi frumos să putem saluta viitorul.

SCOPUL

- Dezvoltarea abilităţilor de a intra în relaţii cu cei din jur si legarea de prietenii;
- Valorificarea activităţii metodice a cadrelor didactice şi împărtăşirea experienţei pozitive din activitatea didactică;
- Activităţile educative desfăşurate de cele două unităţi preşcolare să fie cunoscute reciproc;
- Promovarea şi conservarea tradiţiilor locale.

DESCRIEREA PROIECTULUI

- Derularea acestui proiect doreşte să devină un schimb de experienţă între cele două unităţi preşcolare.
- Acest proiect va da posibilitatea cadrelor didactice, copiilor şi părinţilor din cele două unităţi preşcolare să se viziteze, să lege prietenii, să-şi împărtăşească experienţa acumulată, să promoveze tradiţiile si obiceiuri locale.

OBIECTIVE URMĂRITE

pentru cadre didactice:

- să împărtăşească experienţa pedagogică şi să o valorizeze în munca educativă;
- să-şi dezvolte abilităţile de a acţiona în comun cu cadrele didactice din alte unităţi de învăţământ pentru a organiza şi desfăşura acţiuni comune;
- să asigure resursele materiale, temporale şi umane necesare pentru activităţile planificate;
- să asigure un climat socio-afectiv şi educativ optim în timpul şi în afara desfăşurării proiectului.

pentru copii:

Ø să se familiarizeze cu mediul de viaţă din mediul rural

Ø să identifice şi să denumească obiective socio-culturale, istorice, religioase;

Ø să cunoască semnificaţia unor evenimente exprimând tradiţii şi obiceiuri locale

Ø să-şi facă prieteni şi să colaboreze cu alţi copii;

- să desfăşoare acţiuni comune pentru atingerea unui scop;
- să participe la sărbătorile religioase ale familiei şi comunităţii;

pentru părinţi

Ø să orienteze copiii în sensul aprecierii valorilor tradiţionale;

Ø să colaboreze cu cadrele didactice pentru mai buna cunoaştere a copilului, eficientizarea metodelor educative aplicate, asigurarea bazei materiale şi organizarea unor activităţi extracurriculare pe linia proiectului;

GRUP ŢINTĂ

- cadre didactice şi copii preşcolari din cadrul celor două unităţi de învăţământ, Gradinita cu Program Normal Vulcana Pandele, Scoala Gimnaziala Vulcana Pandele;

RESURSE PROIECT

- **Umane** - directorul unităţii, educatoarele, copiii implicaţi în proiect, părinţii copiilor
- **Materiale** - documente ale cadrelor didactice, produse realizate de către copii, albume, materiale didactice din dotarea şcolii, aparate tehnice
- **Financiare** - sponsorizări, contribuţii proprii ale cadrelor didactice, contribuţii din partea părinţilor

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI: septembrie - iunie.

REZULTATE SCONTATE

- legarea unor prietenii între copiii celor două unităţi de învăţământ;
- realizarea unui album cu aspecte din derularea acţiunilor;
- cunoaşterea tradiţiilor culturale din cele două zone;
- implicarea benevolă a părinţilor în acţiunile noastre şi acordarea sprijinului material necesar.

MEDIATIZAREA

- prezentarea proiectului în cadrul comisiei metodice şi a şedinţelor cu părinţii;
- expunerea unor fotografii din activităţile realizate;
- alcătuirea unui portofoliu cu activităţile desfăşurate; realizarea unui album în format electronic cu activ.desfășurate;
- prezentarea în Consiliul Profesoral a modului în care s-a finalizat proiectul.

MONITORIZAREA

- derularea proiectului va fi urmărită în fiecare etapă punându-se accent pe activitatea concretă;
- activităţile se vor desfăşura la termenele prevăzute.

EVALUARE

- se va face prin exprimarea concluziilor și a impresiilor de către toți participanții cuprinși în prezentul proiect (elevi, părinți, coordonatori)
- Programe artistice cu diferite ocazii;
- Realizarea unui sector cu obiecte de artă populară în grădiniţe şi şcoală;
- Expoziţii comune cu lucrările copiilor; albume.

PROGRAMUL ACTIVITĂŢILOR

- ACTIVITATEA 1

Iniţierea proiectului educaţional“**Caravana prieteniei”** -Întâlnire de lucru Lansarea Proiectului.

- ACTIVITATEA 2

“Datini si obiceiuri de iarnă” -Programe artistice dedicate Sărbătorilor de iarnă- schimb de lucrari artistico-plastice cu aceasta temă, fotografii din timpul activităţilor.

- ACTIVITATEA 3
- **“Prezentarea localității prin diferite mijloace”-** „Vizită la Gradinițele din localitate”
- ACTIVITATEA 4
- **„Obiceiuri de iarnă”** - Expoziții cu lucrări realizate de copii
- ACTIVITATEA 5

„Un marțișor pentru partenerul meu”- Expoziţii cu lucrări realizate de copii- schimb de lucrări

- ACTIVITATEA 6

“Sărbătorile pascale!”- Felicitări de Paşti- schimb de mesaje şi lucrări

- ACTIVITATEA 7

“Instituțiile din comună”-Vizită la biserică si la Primărie- Vizită la institutii in cadrul comunei

- ACTIVITATEA 8

“Caravana prieteniei a pornit la drum”- Serbare

BIBLIOGRAFIE

- Băran-Pescaru, A., (2004), Parteneriat în educație, Editura Aramis, București
- Boca, C.(coord.), Dulman, A., Dumitru, G., …, (2008), Consilierea în grădiniţă… start pentru viaţă : Modul pentru consilieri, Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului, Unitatea de Management al Proiectelor pentru Învăţământul Preuniversitar, Proiectul Pentru Reforma Educaţiei Timpurii, Educaţia 2000+, București

PROIECT EDUCAȚIONAL
„ ÎMPREUNĂ VOM LUCRA, UN MEDIU CURAT VOM AVEA!”

Prof. Înv. Preşcolar Toader Veronica
Grădinița cu P.P. „Alexandrina Simionescu Ghica" Târgoviște

ARGUMENT:

Grădinița și familia sunt doi factori primordiali în educația copiilor. În grădiniță se pun bazele unei personalități care mai târziu va fi parte integrantă a unei societăți a cărei cerințe se diversifică în permanență. Grădinița trebuie să găsească o punte de legătură cu familia, prezentând părinților noi căi spre educație în beneficiul copiilor.

Reuşita privind devenirea umană a copilului și dezvoltarea spiritului ecologic depinde de o colaborare prodigioasă dintre doi factori educaţionali de bază: grădinița şi familia. Încă din grădiniță trebuie să acordăm o mare importanță necesității educării ecologice a copilului. Dar şi familia are un rol decisiv, fiind un exemplu pentru copii înainte ca aceştia să păşească pe tărâmul de poveste al grădiniței. Suntem chemaţi să facem transferul de dragoste şi respect faţă de tot ceea ce ne înconjoară, de la noi, adulţii, spre cei mici şi foarte mici, atunci când începe drumul cunoaşterii. Astfel, aşa cum ne ocupăm de educaţia intelectuală, morală şi estetică, este timpul să ne ocupăm şi de educaţia ecologică şi să-i învăţăm pe copii de ce şi cum trebuie protejată natura.

Toate aceste motivații conduc către necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicare susținută a familiei, iar programul educativ să fie cunoscut și înțeles de către părinți și realizat printr-o colaborare strânsă între instituția familială și cea preșcolară.

SCOP:

- Cultivarea atitudinilor responsabile implicate în protejarea mediului și conștientizarea importanței protejării mediului.

OBIECTIVE GENERALE:

- Colaborarea permanentă între familie și grădiniță privind procesul instructiv-educativ al copilului pentru o educație ecologică cât mai eficientă.

- Înţelegerea necesităţii protejării mediului;

- Identificarea unor norme de comportament ecologic în diverse situaţii;

- Creşterea dorinţei de a ocroti, respecta şi proteja natura prin implicarea copiilor în activităţi cu caracter experimental şi demonstrativ;

- Manifestarea disponibilităţilor copiilor de a participa la acţiuni de îngrijire şi protejare a mediului.

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI: septembrie - iunie.

LOCAŢIA: grădiniţă și alte spații impuse de calendarul acţiunilor;

GRUP ŢINTĂ: preşcolari, părinţi.

RESURSE MATERIALE:

- materiale reciclabile- hârtie, carton, doze de aluminiu, plastic, fire, capace….
- materiale din natură (frunze, seminţe, castane, legume), foarfece, lipici, vopsele;
- flip – chart
- aparat fotografic, casetofon, casete audio;
- produse ale copiilor (jucării, desene, albume cu fotografii, portofolii);

RESURSE FINANCIARE: sponsorizări, fonduri proprii obţinute prin valorificarea deşeurilor (sticle din plastic, hârtie).

MODALITĂŢI DE DISEMINARE: la avizierul grupei, în cadrul comisiei metodice , pe facebook-ul grupei, în mass-media.

REZULTATE AŞTEPTATE:

- Dobândirea deprinderilor de a acorda atenţie oricărui colţ de natură, sesizând frumuseţea şi unicitatea lui;
- Manifestarea unei conduite ecologiste faţă de pădure, în special, şi faţă de întreaga natură, în general;
- Promovarea de către fiecare copil participant la proiect a necesităţii adoptării atitudinii ecologiste de către fiecare om faţă de natură;
- Manifestarea iniţiativei personale şi dezvoltarea încrederii în forţele proprii, prin propuneri, acţiuni şi comportamente;
- Dezvoltarea spiritului de echipă, a cooperării pe baza încrederii şi a respectului reciproc;
- Colectarea unei cantităţi cât mai mare de deşeuri reciclabile.

MODALITĂŢI DE REALIZARE:

- **ACTIVITATEA 1**

" ***Adunăm hârtii în fiecare zi!":*** grădiniţa castelul curăţeniei

- **ACTIVITATEA 2**

***„Ştiaţi că...?"*:** prezentarea unor curiozităţi despre natură (prezentări power point).

- **ACTIVITATEA 3**

„ Ne jucăm, cadouri pentru mama confecţionăm! "- confecționare felicitări din materiale reciclabile

- **ACTIVITATEA 4**

„Să ajutăm pământul să respire"- 22 aprilie Ziua Pământului- Copiii vor realiza activităţi de igienizare a pământului, a spaţiilor verzi, amplasarea de pancarte cu mesaje sugestive pentru păstrarea curăţeniei, realizarea unor panouri de avertizare cu mesaje ecologice, colectarea selectivă a deşeurilor, participarea la întâlniri cu specialişti ai instituţiilor implicate în protecţia mediului.

- **ACTIVITATEA 5**

„Un mediu curat - o lume sănătoasă!" *-5 iunie- Ziua Mediului*- organizarea unei expoziţii cu desene, articole informative, postere, creaţii literare referitoare la problemele globale ale mediului; - realizarea de afişe şi pliante cu mesaje ecologice având ca temă „Protejarea mediului”

- **ACTIVITATEA 6**

„ Împreună lucrăm,costume eco confecţionăm!"- activitate practică realizată în familie cu sprijinul educatoarelor - realizarea unei expoziţii cu aceste frumuseţi pe holul grădiniţei.

- **ACTIVITATEA 7**

„ Împreună am lucrat, avem un mediu mai curat!"- festivitatea de premiere - prezentarea unei scenete ecologice de către preşcolari şi premierea lor.

EVALUAREA INTERNĂ:

- expoziţii cu lucrări ale copiilor, afişe, postere, chestionare, diplome, realizarea unor portofolii, album foto - un CD, pliante, diplome pentru cei mai inimoşi mici- ecologişti

EVALUAREA EXTERNĂ: părinţii,profesorii din şcoală, comunitatea locală

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL
ANUL ŞCOLAR 2019-2020

NECHITA CORINA CRISTINA
GRĂDINIȚA ALEXANDRINA SIMIONESCU GHICA
TÂRGOVIȘTE

ARGUMENT

Zi de zi peste tot în lume oamenii sunt expuşi unui risc extrem din cauza unor situaţii care le ameninţă supravieţuirea sau capacitatea de a trăi la un nivel acceptabil de securitate socială şi economică , în demnitate .

Să fim mulţumiţi că nu copiii reprezintă grupul de vârstă cu riscul cel mai înalt . Totuşi , ei sunt adolescenţi şi tinerii adulţi de mâine , iar atunci cota lor de participare în accidentele de circulaţie va fi dublă faţă de cota parte din întreaga populaţie pe care o vor avea . De aceea este importantă educaţia copiilor în cea ce priveşte siguranţa rutieră , iar acest lucru trebuie făcut cât mai devreme posibil . Asupra părinţilor copiilor din grădiniţă s-a constat că frica de accidente de circulaţie este cea mai de temut ameninţare la adresa copiilor lor . Această preocupare este împărtăşită de mulţi părinţi şi educatori .

După cum se ştie copiii constituie unul din cele mai vulnerabile grupuri de utilizatori rutieri , datorită faptului că sunt mici de statură şi lipsei experienţă în traficul rutier . Dacă un adult s-ar aşeza în genunchi şi ar vedea strada aşa cum o vede un copil , ar înţelege cât de diferită este perspectiva când ai o înălţime de sub un metru . Copiii nu posedă o viziune clară a traficului şi le este greu se evalueze atât viteze cât şi distanţe . De exemplu , un copil poate să vadă o maşină apropiindu –se cu mare viteză şi totuşi să creadă că mai are suficient timp să culeagă o minge care s-a rostogolit în drum .

Când copiii coboară din autobuz sau când în apropierea unei treceri de pietoni se află parcate maşini –nu pot să vadă maşinile care se apropie . Copiii pe bicicletă sunt şi ei în pericol fiindcă de obicei nu pot face deosebire între zonele de joacă fără trafic şi drumuri unde circulaţia se desfăşoară liber . Copiii sunt expuşi riscului şi ca pasageri în vehicule , deoarece adesea nu se foloseşte un scaun de maşină pentru copii , deşi se cere acest lucru până ce copilul împlineşte vârsta de 10 ani sau chiar 12 ani .

Copiii nu trebuie consideraţi numai victime . Ei posedă de asemenea potenţialul de a se autoproteja de primejdiile traficului şi de regulă sunt dornici să înveţe .

Am realizat acest proiect educațional şi din dorinţa de a-i informa corect pe copii cu privire la rolul poliţiei în societate, din dorinţa de a le schimba atitudinea de teamă şi reticenţă faţă de poliţist, pe care-l considerau „ lupul cel rău” şi nu persoana care veghează la liniştea şi siguranţa noastră, a tuturor.

DURATA: 1 an

ANALIZA S.W.O.T.

Puncte tari:

- spaţiu corespunzător desfăşurării activităţilor;
- existenţa unor relaţii bune, de colaborare între cadrele didactice, între director şi cadrele didactice;
- sprijin permanent şi atitudine favorabilă din partea părinţilor;
- relaţii bune cu reprezentanţii Primăriei şi ai Poliţiei.

Puncte slabe:

- lipsa materialelor necesare desfăşurării activităţilor şi fonduri insuficiente;

Oportunităţi:

- existenţa unei relaţii de colaborare cu comitetul de părinţi care sprijină din punct de vedere material grădiniţa;
- existenţa unor societăţi comerciale pe teritoriul localităţii, care pot fi implicate in activitatea grădiniţei;

Pericole :

- vremea uneori nefavorabilă poate influenţa buna desfăşurare a activităţilor care se desfăşoară în afara grădiniţei;
- lipsa unui mijloc de transport mijlocul de transport al şcolii .

SCOPUL:

- Educarea copiilor în vederea asumării cu responsabilitate şi încredere a condiţiei de participant la traficul rutier.

OBIECTIVELE:

- Cunoaşterea şi folosirea limbajului din sfera educaţiei rutiere.
- Cunoaşterea şi respectarea regulilor de circulaţie.
- Dezvoltarea unor comportamente şi atitudini favorabile faţă de sine şi faţă de ceilalţi participanţi la trafic.

RESPONSABILI PARTENERIATULUI:

- Albu Lenuta –educatoare (stabileste ce activităţi concrete vor fi desfăşurate şi prin ce metode, etape, calendar, confecţionarea materialului didactic);
- Serbanoiu Viorel - director (participă la activităţile din cadrul proiectului);
- un agent de la poliţia din localitate(stabileşte şi anunţă zilele în care poate participa la activităţile din grădiniţă sau din afara ei, procură materiale care sunt necesare desfăşurării activităţii şi care nu pot fi confecţionate);
- trei părinţi (ajută la confecţionarea materialelor, participă la activităţile copiilor);
-

STRATEGIA proiectului educaţional:

Elementele de limbaj rutier şi noţiunile respective sunt abordate în grădiniţă, în timpul activităţilor şi jocurilor de dimineaţă. Se realizează observări, lecturi după imagini, memorizări, cântece, jocuri de simulare, concursuri.

PLAN DE ACTIVITĂŢI

NR. CRT.	TEMA ACTIVITĂŢII	CONŢINUTURI	MODALITĂŢI DE REALIZARE	DATA ŞI LOCUL DESFĂŞURĂRII
1.	Poliţistul - prietenul meu	- uniforma ; - semnalele poliţistului;	- observare directă prin intermediul unei vizite făcute de către agentul de la poliţia Bisoca în scoala noastră.	- septembrie - sala de grupă
2.	Asigură-te când traversezi !	- indicatoare pentru pietoni; - reguli de circulaţie corectă.	- observare directă; - joc de rol : „De-a pietonii”; - activitate – „Treci când trebuie!”	- octombrie decembrie - sala de grupă;
3.	Strada spatiu de joaca ?	- spaţii potrivite pentru joacă; - reguli;	- joc didactic : „Cum e bine, cum e rău?” - plimbare pentru găsirea unor spaţii potrivite pentru jocurile copiilor; - jocuri în aer liber.	-ianuarie-februarie împrejurimile grădiniţei
4.	Semaforul , prietenul micului pieton	- înfăţişare; - locul de amplasare; - semnificaţia culorilor; - reguli.	- observarea trecerii de pietoni pe CD; - joc de rol : „Stop pe roşu, treci pe verde!”, „La stop stai pe loc!”, „ Fii atent la traversare!”.	- martie - aprilie -mai
5.	Dacă vrei să ajungi mare , fii atent la traversare!	- spaţii potrivite pentru joacă; - semnificaţia culorilor semaforului electric; - indicatoare pentru pietoni; - reguli de circulaţie corectă.	-concurs; -joc de simulare.	- iunie

EVALUAREA PROIECTULUI:

- realizarea unei machete;
- expoziţie cu lucrările copiilor realizate în activităţile din grădiniţă pe tema parteneriatului;
- prezentarea unui moment artistic la care participă părinţi, reprezentanţi ai comunităţii locale.
- portofoliul proiectului care cuprinde: documentaţia proiectului, materialele realizate(afişe, pliante, fluturaşi), însemnări din timpul derulării proiectului.

DESCHIDE USA. CRESTINE

ILIE ADELA SOFIA
COLEGIUL NATIONAL"TEODOR NES"
LOCALITATEA SALONTA

ORGANIZATORI:

ASOCIAȚIA DE TINERET, CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE „MIORIȚA” ~ SALONTA

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR:ILIE ADELA SOFIA

PARTENERI:

COLEGIUL NAȚIONAL „TEODOR NEȘ” SALONTA

CASA DE CULTURĂ „ZILAHY LAJOS” SALONTA

ANSAMBLUL DE DANSURI POPULARE „MIORIȚA” SALONTA

ANSAMBLUL DE DANSURI POPULARE „ARDELEANA” TULCA

ASOCIAȚIA DE DANS SPORTIV „ARNY DANCE” SALONTA

COORDONATORI PROIECT:

INSTRUCTOR: PÂRGE MONICA

COREGRAF: DODU MĂDĂLIN

PROFESOR: ILIE ADELA SOFIA

Argument

Este minunat să fii mereu prezent printre oameni cu inima și sufletul, să-i ajuți necondiționat acolo unde este nevoie. Este o onoare să fii voluntar în comunitatea unde trăiești, să-ți pese de cei din jur. Atunci când dăruiești iubire, primești iubire, când respecți, ești respectat. Toate aceste valori pot fi cultivate în conștiința copiilor prin participarea directă la acțiuni. Piatra de încercare a omeniei e fapta bună, căci omenia nu se manifestă în vorbe, ci in fapte. A trezi și a dezvolta spiritul voluntariatului la copii, a cultiva valorile lui ar putea fi una din sarcinile de seamă ale educatorilor, un spirit care transformă valorile sociale în principii de conduită personală. Prin aceste activități, copiii vor înțelege că valoarea unui om rezidă în ceea ce este capabil să dea, și nu în ceea ce este el capabil să primească. Pentru anul școlar 2019-2020, am propus copiilor și

partenerilor mei în educație un proiect educațional de voluntariat, care, se știe, e o hrană pentru suflet. Aici își găsesc locul doar cei ce simt, doresc și vor cu adevărat să ajute, să aducă o rază de lumină în suflete. Acest proiect l-am intitulat "Deschide ușa, creștine!".

În fiecare an, sufletul depărtat al copilului ce sălășluiește în noi, uneori uitat, alteori ignorat, își găsește drumul către lumină, către dragoste, către recunoștință. E momentul magic al întâlnirii adultului împovărat de griji, cu puritatea, inocența și frumusețea vârstei visurilor și speranțelor.Vă prezentăm un proiect de suflet , inițiat de profesor Ilie Adela Sofia, și este greu să așezi sufletul în cuvinte.

Lupta împotriva sărăciei, bolilor și a excluziunii sociale reprezintă unul dintre obiectivele centrale al Comisiei Europene. Mulți cred că bolile incurabile nu iartă. Totuși, pentru unele din ele, medicina a găsit soluții care nu vindecă, dar prelungesc viața uneori ani în șir, alteori chiar decenii. În alte cazuri, medicina privește încă neputincioasă.

Cancerul reprezintă una din cauzele majore de deces la nivel mondial, cauza lui fiind creșterea dozordonată a unor celule anormale în organism.

Deși considerată ca boală incurabilă, mijloacele terapeutice moderne pot stopa evoluția bolii, în cazul unui diagnostic precoce și pot încetini evoluția, în alte cazuri.Vindecarea cancerului este una din cele mai mari provocări ale medicinei moderne.

Despre cancer a venit vremea să nu mai vorbim , ci să ajutăm cât putem și cum putem atât oamenii bolnavi cât și familiile acestora.

Când cineva drag suferă de această cruntă și nemiloasă boală, lumea parcă se năruie în jurul tău**.** Cu toții știm că atitudinile și comportamentul nostru față de tot ce ne înconjoară încep a se forma de la cea mai fragedă vârstă. Inițial părinții apoi profesorii încearcă să ne familiarizeze cu diferite norme și valori morale. Una dintre aceste valori este **solidaritatea**.

Toți oamenii au îndatoriri unii față de alții iar îndeplinirea acestora nu este un lucru greu dacă se obișnuiesc de mici să respecte, să ajute, să fie politicoși, înțelegători, să fie generoși, să redea zâmbetul pe chipul celor aflați în suferință și care au dreptul la o viață decentă.

Profesori, copii, părinți, invitați au pus mână de la mână, pentru a fi alături de o femeie bolnavă din comunitate. Fiecare, a ajutat așa cum a putut și cu ce a putut,de la mic la mare, au cântat, au dansat, au fost voluntari pentru a strânge fonduri pentru tratamentul prietenei noastre.

Scop:

- Promovarea activităților caritabile - de voluntariat în rândul elevilor și al cadrelor didactice;

Obiective:

- Formarea și dezvoltarea spiritului civic la elevi și la cadrele didactice;
- Conștientizarea și valorificarea importanței sărbătorilor creștine;
- Dezvoltarea și cultivarea valorilormorale;

Resurse umane:

- elevi, părinți, cadre didactice

Resurse financiare:

- autofinanțare

- donații

Rezultate aşteptate:

- formarea şi educarea spiritului de întrajutorare la vârste foarte mici;
- educarea dragostei şi admiraţiei faţă de cei neajutoraţi, a simţului civic, moral;
- crearea unor momente de bucurie în viaţa celor care primesc, dar şi a celor care dăruiesc;
- implicarea elevilor și a cadrelor didactice în activităţile organizate;
- asumarea unor roluri şi responsabilităţi în derularea activităţilor de către elevi, dar şi de către profesori

Locul desfăşurării:

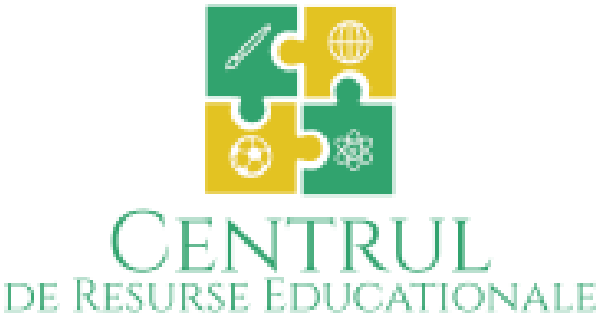
Casa de Cultură „Zihaly Lajos” Salonta

Evaluare:

- Numărul activităților de voluntariat organizate la nivelul unităţii de învăţământ;
- Calitatea activităţilor organizate;
- Raport final;
- Fotografii postate pe situl de socializare al școlii.

Calendarul activităților:

NR. CRT.	DENUMIREA ACTIVITĂȚII	PARTICIPANȚI	DATA~ PERIOADA
1	PREZENTAREA, POPULARIZAREA PROIECTULUI	CADRE DIDACTICE ELEVI	NOIEMBRIE ,DECEMBRIE 2019
2	DESFĂȘURAREA CONCERTULUI	CADRE DIDACTICE ELEVI ANSAMBLURI	10.12.2019
3	DONAREA FONDURILOR	ECHIPA DE PROIECT	DECEMBRIE, 2019
4	EVALUAREA ACTIVITĂȚII	ECHIPA DE PROIECT	DECEMBRIE, 2019

II. WORKSHOP DE FORMARE

„MANAGEMENT EDUCATIONAL – DE LA TEORIE LA PRACTICA”

2.1. Studii de specialitate / Articole

EDUCATOAREA – MANAGER AL ACTIVITĂȚILOR ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Dinu Fila
Grădinița „Zâna Florilor”
Sect.6 București

Managementul este o funcție profesională care înseamnă a conduce , într-un context dat, un grup de persoane care au de atins un obiectiv comun.

Termenul „ management”a fost definit de către Mary Follet prin expresia: „arta de a înfăptui ceva împreună cu alți oameni”

În sistemul de învățământ , cadrele didactice trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu copiii și părinții acestora și cu ceilalți factori ai societății.

Managementul grupei de copii este „știința și arta „de a conduce eficient o grupă de copii preșcolari și de a optimiza valorificarea tuturor resurselor în vederea obținerii succesului educațional și a formării sistemului de valori umane.Managementu grupei este un domeniu de cercetare cu caracter multidisciplinar ce realizează sarcini și obiective acceptate din punc de vedere al valorilor unei societăți.

Managementul grupei de preșcolari presupune considerarea acesteia ca un microgrup; o formație de mai multe persoane , care se află în relații „față în față”, relații de interacțiune și dependență reciprocă. Are ca scop însușirea controlului comportamental al copiilor prin promovarea rezultatelor și comportamentelor școlare pozitive.

Deci putem spune că managementul este o artă, pentru că pe lângă cunoștințele de specialitate managerul are nevoie și de talent pentru a pune în practică cunoștințele acumulate, pentru a adapta metodele și tehnicile de management la condițiile concrete ale obiectivului propus.

Managementul cuprinde un ansamblu de principii și funcții, de norme și metode de conducere care asigură realizarea obiectivelor la standarde cât mai înalte de calitate și eficiență.

Managementul activității din grădiniță este un act complex prin care educatoarea, în calitatea sa de conducător al procesului instructiv- educativ, dezvoltă și aplică în practica preșcolară anumite strategii didactice, corelate cu conținutul specific abordat care la rândul lui este stabilit în concordanță cu particularitățile de vârstă ale grupei de copii cu care lucrează.

Se poate spune că educatoarea este organizatoarea și conducătoarea activității didactice și educative care o desfășoară în grădiniță.Ea identifică și caracterizează principalele funcții ce dau conținut și dimensiuni actului de conducere cu inteligență și creativitate a procesului de învățământ la nivelul grupei. Aceste funcții sunt: de planificare și proiectare, de orientare a activității copiilor potrivit unor obiective clare și precise, de organizare și coordonare , de comunicare de noi cunoștințe și de dirijare a învățării, de evaluare a procesului de predare – învățare, de cercetare și inovare a procesului de învățământ.

Educatoarea – manager își creează condițiile necesare pentru reușita activităților nu numai sub aspectul precizării clare a obiectivelor, prelucrării conținutului tematic, alegerii strategiilor, etc.,ci și al celorlalte date care facilitează desfășurarea optimă în plan pedagogic : condiții ergonomice, psihologice, sociale, operaționale, inovatoare, normative.

Și ținând cont că la vârsta preșcolară se pun bazele formării personalității copilului, educatoarea stabilește intervențiile educative în concordanță cu necesitățile și interesele sale. Astfel educatoarea trebuie să cunoască fiecare copil în parte, cu particularitățile vărstei și cele individuale și să țină cont de ele în activitatea la grupă.

Datorită acestor cerințe dar și ținând cont de importanța rolului pe care-l are în evoluția ulterioară a copilului, învățământul preșcolar reprezintă prima etapă în activitatea copilului aflat într-o continuă transformare.

Jocul este activitatea principală a vârstei și această etapă respectă nevoia preșcolarului de a învăța prin joc, de a exersa abilități, priceperi, deprinderi, aceasta presupunând o muncă susținută din partea cadrelor didactice implicate în procesul educativ. Pentru educatoare acest joc înseamnă o migăloasă proiectare anticipată, pe baza unui studiu amănunțit, care are în vedere toate aspectele de factură pedagogică și particularitățile psihice ale fiecăruia. Este , de altfel, un proces de conducere care cuprinde fazele clasice : diagnoză, prognoză, planificare, decizie, organizare și îndrumare, control și evaluare.

În acest proces educatoarea reprezintă factorul principal de influențare a orientării valorice a copiilor și în același timp modelul concret, posibil de urmat.

Educatoarea nu poate rămâne un simplu transmițător de cunoștințe, ea trebuie să devină un manager al grupei de copii. Managerul model trebuie să fie model de creativitate, să cunoască și să stimuleze potențialul creativ al fiecărui copil, să recurgă la creativitatea în grup, să evite atitudinea de blocare a manifestărilor creatoare ale copiilor.

Creativitatea devine educabilă la vârsta preșcolară atunci când noi, educatoarele, suntem preocupate de crearea unui climat corespunzător utilizând metode active, promovând manifestarea liberă a copiilor în învățare.

Unul din factorii determinanti ai managementului educațional vizează formarea cadrelor didactice.

Perfecţionarea cadrelor didactice reprezintă o activitate cu conţinut pedagogic şi social proiectată, realizată şi dezvoltată în cadrul sistemului de învăţământ, cu funcţie managerială de reglare-autoreglare continuă a procesului de învăţământ, la toate nivelurile sale de referinţă (funcţional-structural-operaţional). La nivel funcţional, perfecţionarea personalului didactic vizează stimularea capacităţilor pedagogice şi sociale de convertire practică a finalităţilor de sistem (ideal, scopuri ale educaţiei) în obiective angajate în cadrul procesului de învăţământ, în mediul şcolar şi extraşcolar. La nivel structural, perfecţionarea personalului didactic vizează stimularea capacităţilor pedagogice şi sociale de valorificare deplină a tuturor resurselor pedagogice (informaţionale, umane, didactico-materiale, financiare) existente la nivel de sistem şi de proces. La nivel operaţional, perfecţionarea personalului didactic vizează stimularea capacităţilor pedagogice şi sociale de proiectare, realizare, dezvoltare şi finalizare a activităţilor specifice procesului de învăţământ (lecţii, cursuri, seminarii, lucrări practice, ore de dirigenţie; activităţi extraşcolare/cu: elevii, cadrele didactice, părinţii, alţi reprezentanţi ai comunităţii educative; activităţi: manageriale, metodice, de asistenţă psihopedagogică şi socială, de orientare şcolară şi profesională, de consiliere etc.), în condiţii optime, corespunzător contextului intern şi extern existent, pe termen scurt, mediu şi lung. Analiza activităţii de perfecţionare a cadrelor didactice presupune raportarea la conceptele pedagogice de formare, în general, şi de formare continuă, în mod special. Formarea constituie funcţia centrală a educaţiei (exprimată ca formare-dezvoltare permanentă necesară pentru integrarea socială optimă a personalităţii umane). Astfel, formarea subordonează din punct de vedere funcţional “învăţământul care nu este decît un caz particular al formării”. Între educaţie şi instruire, “matricea sa de

funcţionare se actualizează în mod diferit în formarea profesorilor, în formarea adulţilor în general sau în formarea elevilor” (vezi Michel, Vial, 1997, pag.18-33).Conceptul de formare continuă defineşte liniile pedagogice esenţiale pentru activitatea de perfecţionare a cadrelor didactice, linii conturate la nivelul sistemelor de învăţământ, pe fondul evoluţiilor înregistrate în anii 1975-1985, prin consolidarea reformelor deja întreprinse şi reevaluarea priorităţilor într-o societate bazată pe tehnologii avansate. Formarea continuă răspunde la aceste evoluţii şi la problemele lor integrabile în contextul mai larg al educaţiei permanente. Depăşind semnificaţia tradiţională, de “remediu la carenţele formării iniţiale insuficientă pentru întreaga carieră profesională” (didactică), formarea continuă, în accepţia sa (post)modernă, “începe să fie concepută ca un proces de lungă durată şi de învăţare permanentă”, cu două funcţii generale: a) perfecţionarea şi înnoirea practicilor profesionale prin “actualizarea cunoştinţelor însuşite în timpul formării iniţiale”; b) completarea formării iniţiale, inclusiv prin “schimbarea eventuală a orientării profesionale, cu noi competenţe sancţionate prin diplome”. Aceste funcţii, accentuate în mod specific la nivelul unor sisteme de educaţie, generează formule diferite de organizare a formării continue: formare în timpul profesiei, formare avansată, formare de/pentru (re)calificare… La nivel de politică a educaţiei, toate variantele evocate vizează perfecţionarea personalului didactic. La nivel conceptual, formarea continuă “ar putea fi definită drept ansamblu de activităţi şi de practici care cer implicarea educatorilor pentru amplificarea cunoştinţelor proprii, perfecţionarea deprinderilor, analiza şi dezvoltarea atitudinilor profesionale” (EURYDICE. Reţeaua de Informare despre educaţie în Comunitatea Europeană, vezi pag.8, 9).

Succesul și randamentul cadrului didactic într-o clasă depinde de cunoștințele sale, de abilitățile dobandite, de motivatiile sale și de anumite trăsături de personalitate. Adevărata personalitate a educatoarei se formează în timp prin voință și perseverentă.Pentru copii educatoarea este model sub orice aspect : intelectual, fizic, moral- comportamental. De aici reiese și importanța rolurilor educatoarei ca manager în activitatea instructiv – educativă cu grupa de copii. Nici o altă profesie nu cere atâta competență, dăruire și umanism ca cea de educatoare. Materialul prețios cu care lucrează este omul în devenire. Activitatea educatoarei se desfășoară în fața unor individualități psihice umane în formare. În acest sens Maurice Debesse a precizat : „Fericit este copilul care găsește în fiecare etapă a drumului, pe educatorul capabil să insufle treptat forța și elanul necesare împlinirii destinului său de om.”

BIBLIOGRAFIE:

1. Bârzea, C., - „ Arta și știința educației”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
2. Iucu, Romiță - „ Managementul și gestiunea clasei de elevi”, Editura Polirom, Iași, 2001
3. Jinga, Ioan - „Managementul învățământului”, Editura Aldin, București , 2001
4. Stan, Emil –„ Managementul clasei „„ Editura Aramis, Bucure;ti, 2003

Stilurile didactice abordate în buna organizare a clasei de elevi

Profesor învăţământ primar Jula Ioana-Adina
Şcoala Gimnazială “Oltea Doamna”, Oradea

Clasa de elevi este un grup important, în care atât cadrul didactic, cât şi elevul, principalii factorii care interacţionează în procesul de învăţare-predare-evaluare, îşi desfăşoară activitatea pe o perioadă relativ lungă de timp. Modul în care se formează sintalitatea unui grup, interacţiunile profesor-elevi sau elev-elev, stilul didactic abordat pot influenţa maniera în care elevii se implică activ-participativ în desfăşurarea procesului de învăţământ.

Organizarea şi orientarea unei clase de elevi a devenit o activitate din ce în ce mai complexă, cu implicaţii profunde asupra membrilor educaţionali, cadrul didactic fiind adesea comparat cu un dirijor de orchestră, care trebuie să asigure funcţionarea armonioasă, individualizată şi concomitentă a tuturor.

Stilurile manageriale (Lewin, Lippit şi White, 1939 apud Ceobanu) cele mai cunoscute, transpuse în mediul educaţional, sunt:

- *stilul autoritar,* caracterizat printr-un control absolut al cadrului didactic, fără implicarea elevilor în luarea deciziilor. Avantajul acestui stil este acela că deciziile sunt luate rapid, însă este deficitar atunci când vorbim de identificarea nevoilor individuale ale tuturor subiecţilor educaţionali;
- *stilul democratic,* descris printr-un climat participativ a întregului grup, atât în ceea ce priveşte luarea deciziilor, cât şi buna desfăşurare a activităţilor comune. Conform studiilor acest stil are cele mai multe avantaje pentru formarea unui climat educaţional pozitiv;
- *stilul laissez-faire,* recunoscut printr-o atmosferă de lucru permisivă, lipsită de control, care pune accent pe capacitatea de autoreglare a sistemului.

Stilul managerial al cadrului didactic trebuie adaptat la nevoile individuale ale copiilor, dar şi la competenţele educaţionale necesare societăţii în care trăim.

Fiedler (1967 apud Ceobanu 2009) a descris alte două stiluri manageriale care pot fi regăsite şi în mediul educaţional: managerul orientat către sarcină şi managerul orientat către relaţii şi oameni. Pornind de la acesta, Hersez şi Blanchard (1977) au dezvoltat alte patru stiluri manageriale:

- *managerul delegator*- în care majoriatea satcinilor şi luarea deciziilor sunt delegate elevilor;
- *managerul participativ*- stil care presupune co-participarea ambilor membrii educaţionali;
- *managerul persuasiv*- cadrul didactic încearcă să îşi convingă elevii să adopte anumite idei şi să impleteze sugestiile sale;
- *managerul directiv*- accentul este pus pe îndrumarea şi direcţionarea făcute de profesor, asemenea stilului autoritar.

La clasă, profesorul poate aborda o multitudine de stiluri manageriale şi de strategii didactice. Suucesul activităţii didactice poate fi condiţionat de modul în care profesorul alege să îmbine cunoştinţele pe care le deţine, cu abilităţile sale şi cu particularităţile clasei de elevi cu care lucrează. Rolurile interpretate de cadrul didactic trebuie să fie orientate spre atingerea idealului educaţional, spre formarea de competenţe educaţionale, într-o atmosferă pozitivă şi motivantă pentru elev.

Pe lângă managementul clasei de elevi, procesul educaţional este influenţat şi de factori care ţin de spaţiul educaţional, de timpul avut la dispoziţie, care este limitat. Astfel actvitatea organizată şi coordonată de profesor este influenţată de mai multe variabile, pe care acesta cu măiestrie ar trebui să le gestioneze eficient pentru o bună desfăşurare a procesului de învăţare. Un act didactic desăvârşit va determina dezvoltarea nevoii de autoeducaţie sau de educaţie permanentă. Transformarea educaţiei în autoeducaţie asigură o adaptare continuă la nevoile societăţii în care trăim.

O atenţie deosebită este acordată calităţii realaţiei dintre profesor şi elev. Educatorul trebuie să înveţe deprinderi de “ascultare activă” a elevilor, să îi îndrume pe aceştia spre descoperirea de soluţii la problemele cu care se confruntă. Pentru a evita conflictele inevitabile care apar în sala de clasă se recomandă “metoda câştigului reciproc” care implică transparenţă, grijă faţă de celălalt, interdependenţă şi satisfacţie mutală (Gordon, 2011).

O calitate esenţială a unui individ, respectiv a unui profesor şi a unui elev, este “gândirea out of the box” (Colceag, 2016). Aceasta presupune puterea de adaptare la orice situaţie, capacitatea de schimbare a perspectivei ori de câte ori este necesar, identificarea unor oportunităţi în orice situaţie, precum şi înţelegerea societăţii şi a valorilor acesteia. Această calitate poate fi dezvoltată în timp şi ne ajută să ne adaptăm la schimbările permanente în viaţa noastră, să empatizăm unii cu alţii.

Prin urmare, modul în care se comportă profesorul poate avea rol facilitator, esenţial în atingerea obiectivelor educaţionale. Acesta planifică, organizează, comunică, coordonează, motivează, consiliază şi evaluează, fiind implicat în întregul proces educaţional.

Bibliografie:

Alexandru, A., Colceag, F. (2016)- *Copilul tău este un geniu!,* Editura Tikaboo, Bucureşti;

Burch, N., Gordon, T. (2011)- *Profesorul eficient, Programul Gordon pentru îmbunătăţirea relaţiei cu elevii,* Editura TREI, Bucureşti;

Cucoş, C. (2009)- *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice,* Editura Polirom, Iaşi.

Aplicarea metodei proiectului în cadrul orelor de Educație socială

Prof. Nicoleta Camelia Curteanu
Liceul Tehnologic Nr.1 Cudalbi

În puținii ani pe care i-am dedicat activității didactice, am încercat să îmbin noul cu vechiul, metodele clasice cu cele moderne. Dintre metodele moderne metoda proiectului pot spune că m-a cucerit, oferindu-le elevilor posibilitatea de a-și forma atitudini, valori, competențe, dar cpot în același timp să-și formeze aptitudini din cele mai diverse.

Așa că în momentul în care mi s-a spus de Proiectul Cetățeanul, în care se aplică metoda proiectului, nu puteam decât să răspund prezent.

Proiectul Cetățeanul care pentru unii colegi era deja cunoscut, a venit ca o provocare pentru mine și pentru elevii mei, și ca un răspuns la nevoile pe care nu știam că le am.

Proiectul Cetățeanul este realizat cu sprijinul Institutului Intercultural Timișoara și promovează implicarea efectivă a elevilor în identificarea problemelor existente în comunitățile în care trăiesc, și abordarea autorităților capabile să soluționeze aceste probleme.

La început, elevii au fost reticenți gândindu-se că ei sunt mici, că nimeni nu o să stea să-i asculte, că șansele de reușită vor fi minime înspre zero. Această atitudine au căpătat-o din cauză că uneori și-au dorit să facă ceva, să găsească o soluție la anumite probleme, dar noi, adulții am știut foarte bine cum să le oprim inițiativa.

Pe de altă parte s-au gândit că o să le fie greu să adune toate informațiile necesare, că trebuie să lucreze mult suplimentar, că ceez ce aveau de făcut le v-a lua din timpul lor liber.

Primele ore dedicate implementării acestui proiect la clasă au fost destul de dificile, dar le-am explicat elevilor că vor avea libertatea de decizie, că tema va fi aleasă de ei, că eu voi fi doar un ghid și că nu trebuie să se simtă copleșiți de complexitatea celor ce vor avea de făcut. De asemenea le-am explicat că toți vor fi tratați egal, și că nu este importantă performanța și rezultatele la alte discipline, dar că prin această metodă vor învăța într-un mod în care ei să se simtă confortabil.

Încă de la început am implicat toți elevii în proces, acesta desfășurându-se în mai multe etape, și trebuind să fie parcurși mai mulți pași. Nu am ținut cont nici de capacitatea de rezolvare a problemelor pe care unii elevi o aveau, nici de modul rapid a altora de a găsi soluții. Metoda presupune colaborare, egalitate și responsabilitate, iar elevilor prin implicare li se oferă șansa să pună toate aceste concepte în practică, să nu rămână doar la stadiul de teorie.

Elevii au simțit încă de la început că se pot baza pe mine să-i îndrum, să-i ajut și că am încredere în capacitatea lor de a realiza sarcinile primite. Toate acestea contribuie la creșterea stimei de sine a elevilor, a interesului față de ceea ce au de făcut și contribuția la reușita proiectului.

Elevii pot părea dezinteresați la început, pot considera că nu au șanse de reuțită, că este imposibil de realizat. Această atitudine poate lua naștere dein cauza unor experiențe anterioare, când percepția lor a fost negativă din cauză că poate s-au

plictisit la ore vorbind despre teorii cărora nu le înțelegeau sensul, când li s-a cerut să facă ceva în afara orelor de curscare nu li se părea interesantsau cazuri când au avut senzația că profesorii preferă anumiți colegi pe care îi considerau capabili să ducă sarcinile la bun sfârșit.

Le-am arătat elevilor faptul că am încredere în ei, în capacitatea lor de a duce sarcinile primite la capăt, să le îndeplinească cu succes. Acest lucru îi ajută să capete încredere în forțele lor, să le cresacă stima de sine.

Indiferent de faptul că unii elevi nu primiseră sarcini asemănătoare în trecut, activitățile au fost astfel gândite ca toți elevii să le îndeplinească chiar dacă nu aveau competențele necesare inițial.

Am fost atentă ca elevii să participe, să nu existe excluderi chiar involuntare, sau care se retrag, să nu aibă senzația că părerea lor nu contează sau că nu sunt destul de importanți pentru proiect. Când am observat astfel de comportamente am intervenit reamintindu-le tuturor că avem reguli și că toți trebuie să aibă contribuție la finalizarea proiectului, întrbându-i cum consideră ei că se poate realiza egalitatea într-un grup.

De asemenea am acordat atenție celor care nu se implicau, care preferau să stea pe margine și care nu răspundeau cerințelor grupului. Le-am explicat constant că părerea tuturor contează, i-am încurajat să îți exprime ideile că nu trebuie să aibă temerea că vor spune ceva greșit, pentru că se evalua situația după niște criterii clare fără a se ține cont de cine le-a exprimat.

Evaluarea competențelor elevilor nu ține cont de acumularea unor cunoștințe ci de asimilarea unor valori, atitudini, abilități și înțelegere critică. În ceea ce privește valorile și atitudinile, acestea pot influența și pot determina comportamente sociale de dorit. Metodele clasice bazate pe evaluare, teste și altele asemenea nu sunt potrivite în cadrul proiectului.

Evaluarea se face cu ajutorul observării pe tot parcursul parcurgerii diferitelor etape a modului în care se implică fiecare elev și contribuția la activități. De asemenea produsul finit va fi un portofoliu la care își aduc contribuția toți elevii.

Rezultatul evaluării trebuie transmis elevilor ăn așa fel încât să-i stimuleze să nu-i demoralizeze și să nu continue cu ierarhizarea dintr-o clasă pe baza anumitor criterii.

„MANAGEMENT EDUCAȚIONAL-DE LA TEORIE LA PRACTICĂ”
CREATIVITATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof Szekely Lavinia
Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”,Ploiești
Prof.Szekely Vasile
Colegiul Național „I.L.Caragiale”,Ploiești

Conceptul de creativitate îşi are originea în cuvântul latin „creare”, care înseamnă zămislire, făurire, naştere. În sens larg, putem considera creativitatea ca pe un fenomen general uman, forma cea mai înaltă a activităţii omeneşti care se manifestă din primii ani de viaţă şi care cunoaşte o dezvoltare intensă odată cu începerea procesului educativ, în cadrul căruia rolul principal îl deţine profesorul a cărui sarcină este construirea şi modelarea aptitudinilor elevilor.

Indiferent că vorbim despre context curricular sau extracurricular, se consideră că, folosind mijloacele adecvate, la orice fiinţă umană normală (QI = 90), se poate dezvolta măcar un minim de creativitate. De aici rezultă faptul că orice copil trebuie să beneficieze de ***metode şi mijloace*** generale şi speciale de stimulare a creativităţii. În vederea concretizării acţiunii de educare a creativităţii putem utiliza diferite metode ţinând, desigur, seama de un principiu devenit deja celebru, şi anume – îmbinarea utilului cu plăcutul. Învăţământul presupune dobândirea de noi cunoştinţe de către elevi şi studenţi, iar acest lucru se poate realiza mult mai simplu, dacă în timpul procesului educaţional sunt introduse elemente ludice care destind cadrul sobru destinat orelor de curs şi care determină în acelaşi timp stimularea creativităţii prin apariţia unor conexiuni cu elementele din jur. Pornind de la ideea platoniciană de îmbinare a noţiunilor de Bine, Adevăr şi Frumos (toate definitorii pentru cultură şi creaţie), propunem, pe lângă vechile metode didactice, organizarea unor tabere de specialitate (pe domenii) unde copiii pot beneficia de noutate atât la nivel intelectual, cât şi la nivel material. O altă sugestie este aceea de utilizare în sens larg a materialelor audio-vizuale (casetofoane, televizoare, calculatoare/laptopuri, casete, CD-uri, DVD-uri) în măsura în care acestea ajută la o mai bună asimilare a informaţiilor noi şi la crearea unor modele similare iniţial, modele de care toţi copiii vor putea ulterior să se debaraseze prin aducerea unui plus de ingenuitate, recurgând astfel la un concurs de stimulare a creativităţii prin emulaţie.

Un alt rol important îl joacă *factorii creativităţii*.

Factorii psihologici

Din această categorie fac parte ***factorii intelectuali*** (includ 3 dimensiuni: gândirea divergentă - o gândire de tip multidirecţionat; gândirea convergentă – reprezintă principalul mijloc de asimilare a informaţiilor şi stilul perceptiv – este o dimensiune a intelectului care reflectă modalitatea de reacţie a proceselor cunoaşterii); ***factorii nonintelectuali*** (motivaţia – este esenţială pentru înlăturarea eventualelor obstacole ce pot aparea, susţinând efortul creatorului; caracterul – este stimulator pentru creativitate prin puterea de munca, perseverenţă, curaj, încredere în sine; afectivitatea – asigură energizarea şi valorificarea dimensiunilor caracteriale, a celor cognitive şi a aptitudinilor speciale; temperamentul – influenţează productivitatea şi eficienţa creatoare, rezonanţa intimă – reprezintă modul în care experienţele trăite se reflectă la nivel individual) şi ***aptitudinile speciale*** (aptitudinea organizatorică sau de conducere); aptitudinea matematică – asigură desfăşurarea cu succes a activităţii în domeniul matematicii; aptitudinea pedagogică - este consecinţa interiorizării acţiunii educative, în care sunt incluse trăsături psihologice, psihopedagogice, psihosociale; aptitudinea muzicală implică niveluri

superioare la simţul ritmului, al înălţimii şi intensităţii sunetului, al timpului; aptitudinea pentru desen şi pictură implica acuitatea vizuală şi abilitatea manuală.

În condiţiile minime de natură socio-culturală, de asemenea pentru factorii intelectuali şi aptitudinali de nivel minim necesar, motivaţia şi trăsăturile caracteristice pot asigura obţinerea performanţelor superioare.

Factorii biologici

Şi aici găsim patru tipuri de factori: ereditatea (nivelul superior până la care se poate dezvolta creativitatea înnăscută); vârsta (este invers proporţională cu creativitatea datorită creşterii puterii de judecată); sexul şi sănătatea mentală (o relaţie existentă între genialitate şi nebunie care are la bază viziunea romantică asupra nebuniei, conform căreia nebunia este o modalitate diferită de a interpreta existenţa).

Factorii sociali

Includ condiţiile socio-economice şi culturale (orice personalitate creatoare este influenţată de epoca, clasa, familia, grupurile cu care vine în contact şi din care face parte) si condiţiile educative care includ influenţele a doua instituţii:

- *Familia* care exercită influenţa asupra copilului prin intermediul tatălui - ce acţionează după principiul autorităţii; mama - după cel al afectivităţii, fraţii - după cel al rivalităţii.

- *Şcoala* poate deveni un promotor al iniţiativelor creative atunci când asigură condiţii, cum sunt: democratizarea relaţiei profesor – elev, prin participarea elevului la procesul instructiv-educativ; crearea unei atmosfere şcolare între autoritarism şi liber-arbitru; restructurarea programelor şcolare, prin extinderea acelor discipline care stimulează în mod direct creativitatea, dar şi prin includerea unor discipline noi cât şi prin evitarea supraîncărcării, a excesului de informaţii; includerea unor strategii creative şi promovarea unor metode noi (de exemplu învăţământul prin descoperire, prin care elevul descoperă informaţiile prin eforturi proprii, prin formarea unei anumite scheme cognitive; metoda descoperirii dirijate).

Adăugând la aceste condiţii şi unele recomandări care au ca scop înlăturarea unor piedici în calea dezvoltării creativităţii şi care sunt specifice sistemelor de învăţământ contemporan: înlăturarea modelului elevului care ştie să reproducă manualul; focalizarea exagerată a profesorului pe programa şcolară; supraestimarea notelor şi a metodelor tradiţionale de învăţământ; aprecierea mai mult a memoriei şi raţiunii, şi mai puţin a imaginaţiei şi a altor dimensiuni ale personalităţii.

Profesorul deţine un loc aparte în procesul de încurajare a iniţiativelor creative, în valorificarea potenţialului creator, iar măsurile pe care el le poate lua în sistemul de învăţământ sunt: promovarea unei atmosfere favorabile creativităţii, în care să se înlăture inhibiţiile criticismul exagerat, să mărească încrederea în sine a elevilor; îmbunătăţirea pregătirii sale psihopedagogice; stimularea tuturor dimensiunilor de personalitate ale elevilor; disponibilitatea sa în afara orelor de curs; să-l facă pe elev să îşi cunoască atât calităţile cât şi lipsurile, defectele; promovarea unei uşoare supraevaluări a capacităţii elevilor; în cadrul orelor de curs, organizarea unor perioade de suspendare a evaluării elevilor.

Sistemul de învăţământ influenţează semnificativ dezvoltarea unor aptitudini speciale, influenţă care este diferită de la un domeniu la altul. Astfel programele şcolare stimulează potenţele creative mai ales în domeniul artistic, pentru domeniul ştiinţific neconstatându-se afirmări ale copiilor, aceştia nu se deosebesc de ceilalţi la nivelul şcolii elementare. Iată deci, că învăţământul tradiţional elementar, încurajează mai mult aptitudinile artistice decât cele ştiinţifice.

Foarte important într-o întreprindere productivă este identificarea şi punerea în practică, valorificarea ideilor noi, creative, lucru ce poate fi realizat prin două acţiuni principale:

-organizarea unui sistem de identificare, de selecţie a celor înalt creativi;

-plecând de la premise că în fiecare om există un potenţial creator ce poate fi valorificat, organizarea unor modalităţi de culegere a ideilor.

Factorii inhibanţi

În general oamenilor le este frică să îşi exprime ideile creative, ceea ce conduce la o stare de inhibare şi de refuzare a acordării unei şanse de acţiune. Toate acestea pot fi explicate din perspectivă psihologică şi sunt legate fie de lipsa de experienţă a persoanei în cauză, sau, din contră, pot fi corelate cu o experienţă din trecut al cărei rezultat nu s-a dovedit favorabil. Astfel, reacţia oarecum firească de teamă de a nu reuşi poate fi prezentată în câteva sintagme care paralizează iniţiativele creative:

“Nu are şanse să fie realizată”;

“Aşa ceva există deja”;

“S-au mai gândit şi alţii la o asemenea soluţie”;

“Eşti sigur că va merge?”;

“Este o idee prea costisitoare”.

Rolul cadrului didactic în astfel de situaţii este acela de a înlătura factorii inhibanţi ai creativităţii, punând la dispoziţia elevilor diverse resurse de ordin moral, intelectual, material.

În concluzie dezvoltarea creativităţii trebuie sa înceapă de la cea mai fragedă vârstă şi să continue şi după şcolaritate, sub îndrumarea părinţilor şi educatorilor, prin crearea unui context cât mai stimulativ pentru creativitate.

Importanţa managementului pentru succesul in organizaţia de invăţământ

Prof. Înv. Preşc. Dudu Denisa Nicoleta
Grădinita cu P.P Nr 2 comuna Filipeştii de Pădure, jud PH

Organizația scolară este reprezentată de un ansamblu de persoane cu roluri, funcții si responsabilitați specifice, ce relaționează datorită unor norme oficiale , dar și informale în cursul derulării activităților specifice.

Școala nu este doar o instituție a statului , ci totodata o organizație socială. Pentru a avea succes, orice organizaţie trebuie,, manageriată,adică administrată, gestionată foarte bine. Acest lucru se datorează abordărilor inovative pentru o educatie de calitate.

Activitatea de management şi implicit munca pe care o desfăşoară managerii, nu poate fi tratată distinct de organizaţie, acesta fiind planul în care se desfăşoară cadrul organizaţional.Este necesară stabilirea obiectivelor pe toate planurile pentru reusită.

În permanență este necesară o verificare amplă la nivelul tuturor compartimentelor pentru identificarea punctelor slabe și a punctelor tari, deoarece doar având o viziune clară și in acelasi timp foarte realistă managerul poate să ia deciziile corecte și să ducă la indeplinire strategiiile propuse la nivelul organizației de tip educațional pe care o conduce.

Aceasta are un scop precis , o serie de funcții specifice interne si externe , utilizează anumite simboluri culturale pentru a-și defini identitatea și functionează după un anumit cod de norme.

Relațiile dintre cadrele didactice precum și relatiile dintre cadrele didactice și personalul auxiliar se bazează in principiu pe coeziune și solidaritate.

Relațiile sunt formale cât și informale,bazate pe afinitati , simpatii și antipatii.Spre deosebire de simpla administrare , focalizată pe proceduri ,contabilitate și managementul grupului de lucru din cadrul instituției de invățământ privește orientarea pe rezultate și asumarea de riscuri calculate, raspundere și responsabilitate a forului de conducere fața de organizatie.

Această particularitate a conducerii și organizația scolară , presupunând ,în cazul administrației, apelul la logica birocratică, obiective formulate in termeni generali, competențe legate de uniformitate, legalitate.

Raportat la putere ,managerul presupune deținerea puterii formale , care se manifestă prin aplicarea autorității formale privitoare la impunerea unei anumite conduite.Din prisma relațiilor cu ceilati se observă la manager o dorință de relaționare , de preferință cu un grad mai scazut de implicare emotională .

Importanţa managementului pentru succesul unei organizaţii rezidă din cele patru funcţii ale lui:

Funcţia de previziune (planificare), care cuprinde un ansamblu de activităţi prin care se asigură identificarea tendinţelor existente, prefigurarea proceselor viitoare, stabilirea obiectivelor de îndeplinit şi a resurselor necesare. Este cea mai importantă funcţie a managerului sau a consiliului de conducere.

Funcţia de organizare, constituie crearea cadrului necesar pentru ca scopurile (obiectivele) să fie atinse. Numai printr-o organizare raţională, bazată pe principii metode şi tehnici fundamentate ştiinţific obiectivele pot fi îndeplinite în condiţii de eficienţă maximă.

Funcţia de conducere (coordonare), permite diferitelor subunităţi să asigure orientarea eforturilor fiecăruia spre scopul general, comun, în aceeaşi direcţie de acţiune. Managerul poate oferi soluţii pentru motivarea şi comunicarea

eficace şi eficentă, pentru identificarea stilului de ledership potrivit instituţiei, pentru diminuarea stresului, pentru gestionarea conflictelor, etc.

Funcţia de control- evaluare, se referă la ansamblul de activităţi prin care performanţele obţinute de organizaţie sunt măsurate şi comparate cu obiectivele şi standardele stabilite iniţial, în vederea indicării nivelului de îndeplinire, precum şi a identificării măsurilor corective.

Şcoala ca organizaţie, pentru a-şi atinge obiectivele, are nevoie de un sistem managerial adecvat definit prin funcţii specifice: proiectare, decizie, organizare, coordonare, evaluare etc.

Managementul şcolii trebuie să asigure funcţionarea şi dezvoltarea şcolii ca sistem deschis, aflat în relaţie permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcţionează şi nu numai. Pentru a-şi realiza obiectivele propuse şcoala este nevoită să atragă, aloce, folosească o gamă diversă de resurse: materiale, financiare, umane, informaţionale şi de timp,

In contextul unei societăţi care se schimbă, operând modificări de formă şi fond la nivelul tuturor subsistemelor sale, învăţământul românesc trebuie să îşi asume o nouă perspectivă asupra funcţionării şi evoluţiei sale. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educaţional trebuie să devină o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educaţiei româneşti.

Parteneriatul educaţional este unul dintre cuvintele cheie ale pedagogiei contemporane, prin care urmărim acceptarea diferenţelor, egalizarea şanselor de participare la o acţiune educativă comună, interacţiuni acceptate de toţi partenerii, o comunicare eficientă între participanţi, colaborare şi cooperare.

Pentru ca un management sa fie de succes in rganizatie trebuie să se constituie ca o soluţie reala a problemelor din învăţământ, sunt necesare elaborarea unor strategii, a unor direcţii care să unească eforturile parteneriale şi precizarea rolului asumat de instituţii.

Dată fiind complexitatea problemelor cu care şcoala românească se confruntă, cât şi impactul educaţiei şcolare asupra întregului sistem social, soluţionarea dificultăţilor prezente presupune colaborarea, cooperarea și parteneriatul tuturor categoriilor implicate(manager, cadre didactice, personal auxiliar, personal nedidactic, prescolarii, parinti, comunitate locala).

Conţinutul şi eficacitatea procesului de management condiţionează sensibil calitatea de ansamblu a muncii depuse de personalul de conducere pe termen scurt şi mediu.Acest aspect fiind oglindit in imaginea unitătii de invățământ.

Managementul educațional-de la teorie la practică este ,dupa parerea mea, un subiect foarte amplu dezbătut in numeroase carți de specialitate, dar în același timp este un subiect mereu de actualitate.Schimbările survenite in educație se petrec intr-un ritm foarte alert, lucru care condiționeaza adaptarea rapidă a tuturor factorilor implicati in realizarea unui act educațional de calitate.

Modul în care managerul pune in practică stategiile și isi promovează echipa conditionează performanta beneficiarilor educaționali.

Nu este suficient să știi teorie, important este să știi să o aplici corect !

Bibliografie:

Lungescu, D.C., Popa, M., Salanţă, I.I. (2015): *Management. Concepte, tehnici, abilităţi* (ediţia a 2-a). Cluj- Napoca: Editura Risoprint.

Lazăr, I., Mortan, M., Vereş, V. (2002): *Management general.* Cluj- Napoca: Editura Dacia.

COMUNICAREA MANAGERIALA –LIANT INTRE TEORIE SI PRACTICA

Prof. Înv .Preşc. Vulpe Marcela Ramona
Grădiniţa cu P.P. Nr 2 comuna Filipeştii de Pădure,jud PH

Managementul educaţional are în vedere realizarea obiectivelor strategice şi operaţionale ale instituţiei şcolare, îndeplinirea misiunii şcolii, expresie a viziunii, ethosului şi culturii organizaţionale.

Conducerea instituţiei preşcolare şi comunicarea managerială reprezintă o serie de abordari inovative , preocupari pe cât de tentante , pe atât de responsabile şi constrangătoare de multiplele situaţii şi cerinţe.Pe unii managerii funcţia de conducere” i-a atras şi chiar i-a dominat ;pe alţii i-a speriat şi i-a îndepartat .Pe unii i-a înăltat ,pe alţii ,i-a dăramat şi i-a compromis.Pe unii i-a desăvarsit, pe altii i-a mutilat’’. Între membrii organizaţiei se stabilesc relaţii de colaborare ,dar şi de conflict, acestea apar, se manifestă, se menţin şi se rezolvă prin intermediul procesului de comunicare, deoarece acesta este punctul de legătură între indivizii din cadrul organizaţiei.

În general comunicarea are loc in contextul unei situaţii sociale, stabilind măsura interacţiunii psihosociale, existenţei şi dezvoltării relaţiilor umane.Munca in echipă necesită o comunicare bună, şi anume sa fie clară şi pe inţelesul tuturor indivizilor.

Un rol central in influenţarea performanţelor profesionale, individuale şi colective il are managerul organizaţiei. indeplinirea sarcinilor cu succes şi atingerea obiectivelor organizatiei depinde foarte multe de modul in care managerul motivează personalul. Motivarea personalului nu ţine doar de partea materială, ci şi de stilul de conducere, puterea exemplului şi arta de a comunica al managerului.

Respectul managerului faţă de subordonat atrage respectul subordonatului fată de manager, colegi si fată de muncă, dar mai ales ,creşte stima de sine.

La nivelul atitudinilor , al stilurilor cognitive , al trăsaturilor de personalitate, al pregătirii şi experienţei profesionale , grupurile generează eterogenitate.

În cadrul organzaţiei ,când intervine o problemă ,indivizii emit multe soluţii ,dar managerul alege soluţia pe care o consideră optimă.

Eterogenitatea stimulează peformanţa profesională , mai ales dacă relaţiile interpersonale din cadrul organizaţiei au la baza simpatia, intercunoaşterea, autocunoaşterea şi cooperarea.

Managementul organizatiei este de a scoate in evidentă rolul, semnificatiile , importanta managerului la nivelul invătământului preşcolar, modul in care gestionează problemele, modul în care pune în practică abilitătile de manager , stilul de manager şi cum este privit acesta din punct de vedere al cadrelor didactice care își desfaşoară activitatea profesională in cadrul acestor gradinițe, astfel încât să se ajungă la creşterea peformanţei unității preşcolare la un nivel educațional ridicat.

Pe de o parte ,conducerea instituţiei de invăţământ este o funcţie a interacţiunii dintre situaţie şi personalitatea managerului, pe de altă parte, dintre lider şi subordonaţi/profesori.

Prin urmare ,este important ca managerul să adopte o atitudine flexibila atât in raport cu particularitaţile şi constrangerile situaţiei existente, cât şi in raport cu trăsaturile individuale ale celor cu care interacţionează.

Totodată , comunicarea inseamnă ’’curajul de a te oferi celorlaţi fără teama secătuirii; proba excelenţei sinelui oferită de retorica , capacitatea de a orienta mesajul spre celălălat cu inţelegerea acestuia şi nevoia de a se face înţeles’’.

La nivelul instituţiei de invăţământ , managerul este acela care anticipează evolutia organizaţiei si comunică intregului personal scopul către care se orientează aceasta.

Din acest motiv, comunicarea managerială reprezintă procesul esential prin care se realizează schimbul de informaţii în vederea atingerii scopului urmarit.Astfel comunicarea managerială devine element cheie , aflat la baza exercitării funcţiei de conducere, facilitând intervenţia managerului in vederea armonizării activitaţilor membrilor organizaţiei.

Procesul decizional vizează selectarea stricta a unui mod operaţional de soluţionare a unei situaţii probleme din mai multe alternative existente .Din viziunea unei abordări participative , deciziile de grup sunt esenţiale in managementul serviciilor educaţionale, stilurile autoritare de luare a hotărarilor pot fi folosite numai in chestiuni pur administrative şi la niveluri inferioare ale manAgementului.

Prin decizia mangerială se arată calea ce trebuie urmată de alte persoane pentru realizarea obectivelor planificate. Subsistemul decizional indeplineste următoarele funcţii importante :direcţionează evoluţia de ansamblu a instituţiei sau a diferitelor componente şi declanşează acţiunile in cadrul procesului de execuţie.

Principalele etape în declanşarea deciziei sunt ; identificarea şi definirea problemei, stabilirea variantelor decizionale posibile, stabilirea variantei optime, evaluarea rezultatelor .

O decizie nu îşi gaseşte menirea decât atunci când suntem convinşi de ducerea la indeplinire a acesteia. Decizia este forma cea mai importanta de exprimare a managementului , în ultima instanță conducerea se regăseşte concretizată in hotărârile cu privire la domeniul condus.

Succesul sau eşecul activității de conducere depinde in cea mai mare masură de calitatea deciziilor luate .Se consideră ca un proces decizional este eficient dacă utilizând o analiză logică a cunoştintelor relevante se ajunge la selectarea deciziei celei mai bune.

Necesitatea adoptării unei decizii apare atunci cand se iveşte o problemă .Apariţia problemelor este determinată de un şir de factori interni şi un şir de factori externi.

Din grupa factorilor interni putem menționa: claritatea obiectivelor şi standardelor de performanţă; dificultatea sarcinilor de îndeplinit; motivarea personalului; cunoştintele şi capacităţile managerilor şi subordonaţilor ; deficienţele de informare; resursele umane;resursele materiale şi financiare inadecvate sau insuficiente , condiţiile de munca.

Factorii externi care pot duce la necesitatea luarii unei decizii sunt : Nivelul ,sensul, ritmul de modificare a domeniului de activitate (modificarea programelor școlare, a planurilor cadru), informaţii referitoare la mediul inconjurator și acţiunea unor factori care pot duce la apariţia perturbaţiilor, restricţiilor legislative cu caracter funcţional sau de structură.

Decizia managerială are urmari nemijlocite asupra deciziilor şi acţiunilor cel puțin ale unei alte persoane implicând managerul şi executantul /executanţii .Ea are efecte asupra grupului nu numai asupra unui individ și determină efecte directe și propagate : economice , umane , tehnice, educaţionale la nivelul unității. Actul decizional se desfaşoară într-o perioadă foarte scurtă de timp şi se referă la situaţii simple şi repetabile, bazându-se pe experiență şi intuiţia managerilor.Managerii cu experiență cunosc faptul că eficienţa unei decizii este determinată de două principii: calitatea deciziei şi ataşamentul celor care trebuie să o implementeze .Calitatea deciziei este stabilită de modul în care este derulat procesul de luare a deciziilor, o decizie de calitate care nu este implementată favorabil este însă ineficace.Implementarea este determinată de ataşament , considerent pentru care gradul de implicare a celor care vor implementa decizia este esenţial pentru reuşita procesului decizional.

Stilul de conducere este modalitatea proprie de a fi , de se comporta și de a acționa a profesorului in procesul managerial, vizând aspectele si caracteristicile psihice și psihosociale ale cadrelor didactice,conduitele și condiţiile reale în care se derulează activitatea didactică.

Dacă există o comunicare eficientă intre toți partenerii educaționali atunci realizarea strategiilor manageriale este mult mai realistă și astfel managementul educațional este un liant între teorie și practică.

Bibliografie:

1.Albu,G, Interogatie si autointerogație în educație,București,Editura Didactică și PedagogicăR.A.,2016
2.Iucu B .Romita ,Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom,Iași ,2015, p.56

LEADERSHIP ȘI MANAGEMENT EDUCAȚIONAL

Prof. Înv.primar,Năstase Valentina
Liceul de Artă „ Gh. Tattarescu’’ Focșani

,,Orice profesor este și și un creator de modele , de proiecte educaționale, de profile , de metode și procedee , un inovator”(N.Stan,Introducere în Managementul Educațional,2010)

Managementul educațional desemnează știința, arta și tehnica de a planifica , a conduce , a organiza , a controla elementele unui sistem, ale unui domeniu de activitate specific.Termenul a fost utilizat la început în economie , apoi s-a extins în toate domeniile de activitate.

Managementul educational e o practică recentă , apărută în sec al XX-lea în lume, inspirat din sfera economicumui , începuturile pornind de la F. Taylor și H. Faylor , alți teoreticieni fiind de părere că-și are rădăcinile încă din antichitate.Conceptul poate fi privit ca o acțiune ce include un întreg ansamblu de norme , funcții și metode de conducere orientate spre obținerea succesului.

Managementul educațional - arta , știința de a pregati resurse umane , de a forma personalitați potrivit unor finalități solicitate și acceptate de individ (N.Stan,2010).

Se poate spune că acest concept e reprezentat printr-o metodologie de orientare globală.Astfel îl regăsim :

-macrostructural , la nivelul sistemului de învățământ educațional (minister, inspectorate)

-intermediar, la nivelul instituției(managerul instituției școlare , directorul școlii)

-microstructural, la nivelul clasei de elevi (profesorul)

Managementul sistemului și al instuțiilor de înv. cuprinde:formularea clară a finalităților, proiectarea rețelei instituționale,elaborarea conținuturilor învățării, asigurarea cadrului legislativ-normativ, formarea inițială și pe parcurs a personalului de conducere și instruire, stabilirea unor tehnici de evaluare care să permită reglarea pe parcurs a sistemului și procesului de învățământ și optimizarea rezultatelor.

Managementul educațional cunoaște , integrează și adaptează date oferite de științe conexe socio umane:economie,sociologie,psihosociologie,politologie.

Abordări(funcții)ale managementului educațional:

-conducere-coordonare-comunicare-îndrumare-decizie-inovare

Conducere-funcția de conducere implică comunicarea sarcinilor către subalterni și motivarea lor, astfel încât să obțină un maxim de performanțe , pentru a atinge obiectivele propuse;

-Organizare-planificarea muncii și structurarea pentru finalitate prin valorificara resurselor pedagogice:umane(profesori,elevi,părinți), materiale(spațiu,timp,baza didactico-materială), financiare(buget central,loacal),informaționale(planuri,programe de învățământ,materiale curriculare).

Manager/Leadership

Deși este de preferat ca managerul să fie și un leadership, totuși , fiecare dintre cuvinte definește o altă calitate.Managerul este cel care asigură atingerea obiectivelor prin planificarea și organizarea muncii către finalitate , pecând, leadership e o persoană care are capacitatea de a determina oamenii să acționeze(Alois Ghergut 2007). Leadershipul educațional este un concept care presupune existența unui proces de influență orientat spre obținearea unor rezultate.Acțiunile și motivația unor oameni sunt direcționate de alți oameni în vederea atingerii unor scopuri.Trebuie făcută diferența între influență și autoritate, caracteristică a puterii-managerului-în timp ce influența poate fi exercitată de oricine în școală.Este un proces intenționat , care vizează dirijarea acțiunilor celorlalți în vederea atingerii unor scopuri; poate fi exercitată de indivizi/grupuri. Leadershipul este asociat cu ideea de valori, deoarece liderii își fundamentează acțiunile pe valori personale și profesionale.Un leadership eficient presupune o viziune clar exprimată.Plecând de la asocierea termenului de leadership cu schimbarea și a celui de management cu menținearea , putem afirma că managementul presupune menținerea eficienței activităților curente ale organizației , în timp ce leadershipul reprezintă influențarea acțiunilor altora pentru a obține rezultatele dorite.Ambele sunt la fel de importante în condițiile în care școlile doresc să fie eficiente și să-și atingă obiectivele și de aceea putem idealiza funcționalitatea și eficiența unei organizații educaționale în care managerul să aibă abilități de lider.Diferențe de orientare , alegere director școală:Canada , S.U.A.-manager-specialist, România, Europa- manager-cadru didactic. Comunicare-realizarea obiectivelor unei organizații depinde ân mare măsură de modul în care se face distribuirea informației și analizarea ei -comunicarea interpersonală-informația e transmisă de la om la om,oral,scrisă,nonverbală;

-comunicarea organizațională-informația e transmisă la nivel de comportament departamente,servicii

Îndrumare-implică pe lângă transmitera stric a cunoștințelor dintr-un anumit domeniu sau obiect de studiu și rolul de consilier ,orientator,formator al educabilului(elev,student)pentru devenirea lui,viitor om social.

Supervizare –pentru a avea un învățământ de calitate,în Sistemul Educației sunt prevazute activitati de perfectionare a cadrelor didactice,prin diverse programe de specialitate.Acestea pot fi cu caracter periodic-cursuri de specialitate,management pedagogic,instruiri, consfătuiri și un caracter permanent,studiu individual, dezbateri tematice

Decizie-se referă la alegerea unui mod operațional de a rezolva o situație,din mai multe variante existente .La nivel macro(sistem), se recomandă luarea deciziilor de grup ,pe când la nivel(micro)de școală, clasa,se poate aplica și decizia personală.Un manager eficient nu se implică doar el - implică,împarte luarea deciziilor , responsabilizând toți subalternii , în scopul eficientizării procesului managerial și rezultatului

Evaluarea-proces prin care se obțin informații asupra calității,eficienței și dinamicii activităților manageriale sau asupra rezultatelor unui proiect/plan de dezvoltare instituțională, prin raportare la obiectivele stabilite prin funcția de planificare . Există evaluări interne-realizate de persoane din cadrul instituției/structuri , care solicită evaluarea.Autoevaluarea-cei ce alcătuiesc structura de coordonare evaluează proiectul ca un întreg sau numai aspecte ale acestuia.Evaluarea e realizată de o persoană aleasă pentru abilitățile sale metodologice și pentru cunoștințele pe care le deține cu privire la obiectivul evaluării.Ea reprezintă un proces de apreciere a valorii, meritului și calitații unui proces/rezultat.

Managementul educațional reprezintă o treaptă necesară pentru realizarea corectă,eficientă social,cu activitate de formare-dezvoltare a personalității umane, la nivelul sistemului de învățământ , în perspectiva sec.XXI.

Bibliografie:

”MARKETING-PROSPECŢIE ŞI EFICIENŢĂ ÎN EDUCAŢIE”: Prof. Mihaela IANCU, Prof. Alina CIUCĂ

Nicolae Stan,2010,internet,Introducere în Managementul educațional

Comunicarea managerială, comunicarea interorganizațională și comunicarea didactică

Prof. Andrioaie Ana-Maria
Director adjunct al Colegiului „Mihai Eminescu” Bacău

Comunicarea managerială reprezintă o formă a comunicării interumane, un instrument de management cu ajutorul căruia managerul își poate exercita atribuțiile specifice: previziune, antrenare, organizare, coordonare, control și evaluare.

Principalul scop al comunicării manageriale îl constituie asigurarea funcţionalităţii şi a eficacităţii activităţilor la nivel organizaţional. Comunicarea intraorganizațională asigură comunicarea între manageri și subordonați, dar și între compartimentele funcționale ale școlii.

În acest tip de comunicare se disting două categorii:

a) Comunicare descendentă (de la compartimentele /persoanele de decizie spre cei care execută deciziile), care poate avea loc în sensul cererii de situaţii, date, etc. sau al emiterii de decizii, dispoziţii, instrucţiuni, informaţii. Formele concrete folosite de o organizaţie pot fi decizii, circulare de informare, broşuri sau manuale cu norme şi instrucţiuni, ziare de întreprindere, scrisori către fiecare angajat, mesaje la staţia radio, dări de seamă, rapoarte în faţa adunării generale a salariaţilor sau acţionarilor.

b) Comunicarea ascendentă (de la instanţele de execuţie spre cele de decizie), care poate fi un răspuns la cererile de situaţii şi date ale conducerii sau emiterea unor cereri, plângeri, opinii. Formele folosite pot fi note de serviciu, rapoarte, dări de seamă, reglementate prin normele de organizare şi funcţionare. Pe lângă acestea conducerea poate folosi la fundamentarea deciziilor sale date furnizate de chestionare de opinie sau atitudini, forme de colectare a propunerilor şi sugestiilor salariaţilor. comunicare orizontală (între persoane aflate la acelaşi nivel ierarhic, între angajați).

În ambele situații, modalitățile de transmitere a mesajului sunt similare. Ele se pot clasifica în două categorii:

- verbale: dialog, discurs, conferinţă, şedinţă, telefon,e-mail, interviu etc.
- scrise: rapoarte, note, scrisori sau diverse documente.

Comunicarea interorganizațională este acel tip de comunicare prin intermediul cărora organizaţiile schimbă mesaje cu mediul extern poartă denumirea de *comunicare cu mediul extern sau comunicare externă.* Prin mediul extern înţelegem, ansamblul elementelor din mediul social, economic, politic şi cultural cu care organizaţiile intră în proces de comunicare.

Comunicarea interorganizațională poate fi:

a) ascendentă (către structurile ierarhice superioare)

b) orizontală (către parteneri educaționali).

În ambele cazuri, scrisul sau comunicarea verbală înregistrată obligă la cunoaşterea ori utilizarea foarte bună a limbii, traducerea ideilor şi sentimentelor în cuvinte, alteori prin simboluri în: rapoarte, scrisori, buletine, pliante, discursuri, cereri, procese verbale, documente audio vizuale, afişe etc. Canalele de comunicare sunt: faxul, poşta, presa şi, din ce în ce mai mult, internetul.

Îndeosebi în ceea ce privește comunicarea orizontală, întâlnirile individuale sunt de preferat în cadrul comunicării interinstituţionale datorită caracterului privat, posibilităţii organizării momentelor informale. În cadrul întâlnirilor de acest gen, nonverbalul şi paraverbalul susţin intens verbalul, chiar mai mult decât în cadrul comunicării intrainstituţionale, unde actorii îşi cunosc unii altora poziţia socială, statutul şi nivelul de decizie pe care îl stăpânesc.

Comunicarea interorganizațională este esențială pentru asigurarea vizibilității instituției de educație. Rolurile informaţionale se referă la capacitatea managerilor de a colecta, monitoriza, prelucra, sintetiza şi transmite informaţii atât la nivel intra-, cât şi interorganizaţional. În cele mai multe cazuri, rolurile informaţionale sunt realizate prin intermediul compartimentului de relaţii cu publicul.

Responsabilul cu relațiile cu publicul prezintă organizația în fața presei și a opiniei publice într-o lumina cât mai favorabila cu putință. Printre îndatoririle sale se numără:

- să ofere informații despre opiniile organizației;
- să publice comunicate de presă;
- să dea informații cu privire la activitatea de bază a organizației etc.;
- să facă comentarii cu privire la probleme neplăcute;
- să ia poziție în numele organizației pentru salvarea reputației acesteia din urmă;
- să facă eforturi pentru ca organizația sa fie cât mai cunoscută;
- să stabilească interviuri cu jurnaliștii pentru directori sau pentru personalul didactic;
- să facă în așa fel încât directorul organizației și alți membri ai conducerii să țină cuvântări sau prezentări la congrese, conferințe, târguri etc.

Responsabilul cu relațiile cu presa își desfășoară activitatea în incinta organizației, în săli de întrunire sau la conferințe de presă, uneori în fața camerelor de luat vederi.

Pentru îndeplinirea rolului său, responsabilul cu relațiile cu presa utilizează tehnologie informatizată și de comunicații și alte ustensile de comunicație si de prezentare, precum si material tipărit.

Una din îndatoririle responsabilului cu relațiile cu publicul este aceea de a face eforturi pentru ca organizația sa fie cât mai cunoscută. Acest obiectiv se poate atinge în următoarele moduri:

- reactualizarea site-ului şcolii
- promovarea activităţilor curente ale şcolii în mediul online: rezultatele elevilor, proiecte, etc.
- organizarea unor activităţi de promovare a ofertei educaţionale, cum ar fi:
- Ziua Porţilor Deschise
- Şcoala Altfel
- vizite la şcoli vizate (elevi şi profesori)
- concursuri şcolare
- anunţuri în mass-media
- realizarea unor panouri publicitare şi amplasarea acestora în faţa şcolii

Resursele necesare sunt:

- umane: profesori, elevi, absolvenţi, părinţi
- materiale: pliante, panouri, pixuri, flyere, etc.
- informaţionale: mediul online, presă
- financiare: Asociaţia Părinţilor, sponsorizări etc.

Fiecare cadru didactic este managerul propriei clase de elevi. Funcția managerială a clasei de elevi se realizează în principal prin comunicarea didactică. Comunicarea didactică este o formă a comunicării pedagogice, prin care se vehiculează conținuturi specifice diferitelor discipline de învățământ, în vederea generării unui act de învățare. Comunicarea didactică are scopul de a facilita înțelegerea unui adevăr şi nu doar simpla lui enunțare.

Consider că cel mai relevant suport al comunicării cu elevii este comunicarea directă. În timpul orelor de curs, dar și pe parcursul desfășurării activităților extrașcolare, profesorul utilizează comunicarea verbală pentru a transmite mesaje clare, relevante pentru contextul educațional (cunoștințe de specialitate, instrucțiuni, rezultate ale evaluării etc.).

Profesorul utilizează comunicarea para-verbale și non-verbale pentru a transmite diverse nuanțe ale mesajului (reacția față de anumite atitudini ale elevului, starea de spirit proprie a profesorului etc).

Internetul este un alt suport relevant al comunicării didactice. Această comunicare mediată poate avea loc prin intermediul e-mailului, a grupurilor de Facebook, WhatsApp etc. Integrarea TIC în comunicarea didactică are multiple avantaje:

- crește motivația elevilor pentru învățare, deoarece elevii petrec o mare parte din timp în spațiul online;
- permite accesul rapid la informații;
- contactul cu aceste informații poate fi orientat într-o o manieră constructivă și eficientă;
- dezvoltarea capacității de analiză, selectare, combinare și sintetizare a datelor obținute;
- îmbunătățește competențele de gândire critică, datorită efortului de a selecta informațiile relevante din marea diversitate de informații disponibile și datorită obișnuinței de a verifica o informație folosind mai multe surse;
- asigură sprijinul educațional al elevilor cu C.E.S., fie că vorbim despre cei cu dificultăți de învățare, fie despre cei cu tulburări de comportament sau cu diferite dizabilități prin posibilitatea adaptării documentelor de lucru la nevoile și ritmurile diferite ale elevilor;
- facilitează o bună relaționare între profesor-elev-părinte datorită faptului că informația circulă foarte rapid și a faptului că se elimină blocajele de comunicare.

Comunicarea didactică eficientă este o premisă a reușitei școlare deoarece facilitează transmiterea de cunoștințe, care sunt necesare pentru asigurarea succesului școlar, dar și formarea unei personalităţi umane armonioase, care este necesară pentru succesul în viață din perspectivă personală.

Managementul activităţii de învăţare a matematicii în ciclul primar (microcercetare pedagogică)

Prof. Denisa Radu
Școala Gimnazială Ulmi

1. Motivaţia cercetării

Predarea disciplinei Matematică în învăţământul primar prezintă anumite dificultăţi de ordin pedagogic. Este cu adevărat o artă să deschizi minţile şcolarilor în realizarea de calcule, precum şi în probleme, dintre care unele pot fi grele chiar şi pentru oameni maturi.În situaţia în care nu se va produce o reformă efectivă începând cu sala de clasă, vechile abordări şi structuri ne vor invada. Învăţământul este mai mult decât o necesitate la nivel naţional, o problemă a celor mai mulţi dintre indivizi, elevi, studenţi, profesori, părinţi, este o problemă de a cărei soluţionare depinde reforma cuprinzătoare a societăţii româneşti.

2. Scopul cercetării

Scopul cercetării este acela de a surprinde relaţiile dintre cât mai multe variabile pe care le implică procesul real de educaţie. Dintre acestea, cele ce ţin de practicile de predare ale cadrului didactic şi de personalitatea elevului sunt majore.

3. Obiectivele cercetării

Cercetarea a avut ca obiectiv general identificarea rolului metodelor şi tehnicilor interactive în optimizarea învăţării în contextul disciplinei Matematică, precum şi identificarea atitudinilor elevilor faţă de învăţare, în general, şi evidenţierea practicilor utilizate în acest proces. Alte obiective specifice sunt :

- determinarea obiectivă a nivelului de pregătire a şcolarilor în contextul disciplinei Matematicii;
- înregistrarea, monitorizarea şi compararea rezultatelor obţinute de elevi la disciplina Matematică;
-evidenţierea impactului metodelor şi tehnicilor interactive asupra eficientizării procesului de învăţare a matematicii;

4. Ipotezele cercetării

1. Dacă profesorul pentru învăţământ primar utilizează, în cadrul lecţiilor de Matematică, metode şi tehnici interactive, atunci rezultatele obţinute de către elevi se vor îmbunătăţi.

2. Dacă elevii manifestă o atitudine pozitivă faţă de învăţare şi deţin deprinderi de învăţare independentă, atunci prin rezultatele lor şcolare, ei se vor situa la un nivel superior al ierarhiei clasei de elevi respective.

5. Metodologia cercetării

Documentarea. În această etapă am studiat multiple materiale de specialitate, cu profil psihopedagogic, care m-a ajutat la conturarea unei viziuni de ansamblu asupra temei propuse spre abordare, precum şi la formularea ipotezelor şi a obiectivelor microcercetării.

Observaţia sistematică a avut drept scop surprinderea unor trăsături de personalitate şi a unor comportamente întâlnite la cei mici, a unor stiluri de învăţare diferite, a diverselor inteligenţe cu care ei sunt înzestraţi.

Prin observaţie, ca metodă ştiinţifică de cercetare, se înţelege urmărirea atentă, sistematică, planificată a manifestărilor psihice, în vederea descoperirii aspectelor lor esenţiale.

Observaţia ştiinţifică nu se încheie odată cu consemnarea materialului faptic, ci continuă prin analiza şi interpretarea faptelor şi datelor care duc la generalizări.

Instrumentele de cercetare. *Testele de evaluare iniţială*, formativă şi finală, au fost aplicate atât la începutul cercetării, cât şi pe parcurs, pentru a evidenţia progresul sau regresul învăţării. Testele de evaluare au permis măsurarea progresului sau a regresului fiecărui elev. Acestea au fost atât iniţiale, pentru a determina nivelul de cunoştinţe matematice pe care le dobândeşte copilul, cât şi teste formative, pentru a vedea modul în cae informaţia este percepută imediat.

Chestionarul l-am utilizat pentru a determina modul de învăţare al elevilor, atât acasă cât şi la şcoală.

6. Eşantionul cercetării

Cercetarea s-a desfăşurat pe o perioadă de două luni, între 20 septembrie şi 20 noiembrie 2013.

Clasa experimentală: elevii clasei a IV-a din cadrul Şcolii Gimnaziale R. - Structura D., format din 4 fete şi 9 băieţi.

Clasa de control: elevii clasei a IV-a din cadrul Şcolii Gimnaziale R., format din 9 fete şi 8 băieţi.

Vârsta copiilor este de 10 ani.

Eşantionul de conţinut: Disciplina: Matematică Unitatea de învăţare: Fracţii

7. Desfăşurarea microcercetării pedagogice, analiza şi interpretarea datelor

7.1. Etapele microcercetării pedagogice

Documentarea pedagogică a avut loc în perioada august 2013 – noiembrie 2013, perioadă în care am studiat diferite materiale, cărţi, studii realizate de diferiţi cercetători, reuşind să strâng o bibliografie însemnată.

Primul pas în realizarea cercetării propriu-zise a fost derularea experimentului pedagogic, desfăşurat în trei etape, după cum urmează:

a. Etapa preexperimentală a avut rolul de a stabili nivelul la care se află cele două clase supuse cercetării, în momentul iniţierii experimentului propriu-zis.

În cadrul acestei etape a fost aplicat testul iniţial ambelor grupe de elevi, test ce cuprinde itemi care vizează cunoştinţele actuale ale elevilor la disciplina Matematică. Testul iniţial a avut ca scop surprinderea volumului de cunoştinţe pe care îl deţin copiii la începutul anului şcolar, dar şi la începutul perioadei de cercetare.

b. Etapa experimentală corespunde aplicării metodelor interactive la grupul experimental, în cadrul lecţiilor de matematică.

Pentru grupul de control, maniera de lucru a fost una obişnuită, neinfluenţată de aplicarea acestor metode.

Tot în această etapă a cercetării am realizat şi observaţia pe parcursul lecţiilor de matematică. Aceasta a avut drept scop surprinderea de deprinderi, aptitudini, cunoştinţe asimilate la lecţiile de matematică.

Chestionarul aplicat şi el în etapa experimentală, a fost repartizat copiilor pe o perioadă de o săptămână la începutul lunii octombrie 2013, rugându-i să fie cât mai sinceri şi să îşi ia oricât timp este necesar să reflecteze asupra întrebărilor.

c. Etapa postexperimentală a constat în administrarea unei probe de evaluare finală pentru ambele clase, comparându-se rezultatele, atât cu cele obţinute la evaluarea iniţială, cât şi rezultatele celor două clase: de control şi experimentală.

Tot în cadrul etapei postexperimentale, s-au interpretat datele obţinute în urma chestionarului, dar şi datele obţinute în urma observaţiilor desfăşurate în cadrul lecţiilor de matematică**.**

7.2. Analiza, prelucrarea şi interpretarea datelor

Analiza, prelucrarea şi compararea datelor obţinute reflectă o tendinţă favorabilă de ameliorare a rezultatelor şcolare ale copiilor, care nu poate fi pusă exclusiv pe seama dezvoltării psihice şi fizice a elevilor, fapt ce ne permite să afirmăm că ipotezele propuse se confirmă.

Interpretarea datelor specifice experimentului

a. *Etapa preexperimentală*

În urma interpretării rezultatelor testului iniţial, am putut observa că nu există diferenţe majore între cele două clase de elevi, că aceştia dobândesc cunoştinţe asemănătoare, specifice matematicii, după cum se observă în tabelele şi în diagramele de mai jos.

b. *Etapa experimentală*

Prin aplicarea sistematică a metodelor şi tehnicilor interactive în cadrul lecţiilor de matematică, am sesizat ameliorări în dezvoltarea capacităţilor elevilor.

7.3. Concluzii

În ultima perioadă, metodele şi tehnicile interactive au ocupat un loc important în derularea activităţilor didactice din cadrul tuturor disciplinelor, dovedind astfel că elevii sunt atraşi de noi metode de învăţare, specifice mediului lor, considerându-le inovatoare şi creative.

Prezenta cercetare a pornit de la ipoteza conform căreia, utilizarea acestor metode activ-participative ar duce la obţinerea unor rezultate vizibile în rândul elevilor, ipoteza fiind astfel confirmată, prin compararea, analizarea şi interpretarea rezultatelor testelor, prin aplicarea şi discutarea chestionarului.

Prin utilizarea la clasă, în cadrul disciplinei Matematicii, a metodelor şi tehnicilor interactive, s-a observat şi îmbunătăţirea atitudinii elevilor faţă de învăţare, lucru dovedit prin progresul realizat în urma experimentului pedagogic efectuat, confirmându-se în acest mod şi cea de-a doua ipoteză a cercetării.

Totodată, elevii au dobândit o serie de deprinderi noi, cu ajutorul cărora pot relaţiona mai uşor cu ceilalţi, pot efectua sarcini individuale într-un mod mai eficient, îşi îmbunătăţesc stilul de învăţare permanent, toate acestea ducând la dobândirea învăţării autodirijate.

Bibliografie

- PĂUN, E., POTOLEA, D., Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Editura Polirom, Iaşi, 2002 ;
- Ioan Cerghit, Metode de învățământ, Ed. Polirom, 2008.

MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

prof. ing. LUNGU Viorica Steluța
Liceul Tehnologic ”Aurel Vlaicu”, Galați

„Managementul este procesul în care managerul operează cu trei elemente fundamentale – idei, lucruri și oameni– realizând prin alții obiectivele propuse” (A. Mackensie,1969)

Managementul educaţional se referă la întreg sistemul educațional, la toate nivelele instituţionale, la relaţia dintre instituţiile educaționale, la relația dintre persoanele implicate în contextul educațional, în timp ce *managementul clasei de elevi* se referă la clasa de elevi, la coordonarea tuturor resurselor umane, materiale şi financiare ale acesteia cu scopul creşterii eficienţei educaționale;

Cele două tipuri de management sunt intercorelate, managementul clasei de elevi fiind parte componentă a managementului educațional;

Funcţiile managementului sunt:

- funcţia de proiectare;
- funcţia de organizare;
- funcţia de coordonare;
- funcţia de antrenare– motivare;
- funcţia de control-evaluare.

Principiile managementului clasei de elevi corelează şi evidenţiază în acelaşi timp suma de competenţe ale profesorului: psihopedagogică, managerială, interrelaţională, ştiinţifică, tehnologică/digitală.

Se apreciază de către specialiştii în domeniul educaţional că managementul instituţional şi al grupurilor de elevi are drept finalitate comportamentul prosocial şi proactiv facilitator înregistrării de performanţe şcolare şi sociale. Astfel, rezultatele şcolare, eficienţa didactică a profesorului şi comportamentul elevilor, al comunităţii şcolare corelează direct proporţional cu calitatea managementului educaţional.

Aici intervine misiunea profesorului de a traduce teoriile învățării în modele de instruire adaptate particularităților concrete ale situației instructiv-educative din clasa sa.

Însușirea temeinică a cunoștințelor, presupune ca ele să fi fost experimentate în situații reale și complexe, iar cazurile de semiînțelegere sunt normale în învățarea inițială

Astfel, la nivelul şcolii, ca organizaţie de tip input-output, activitatea fundamentală se concentrează deopotrivă asupra producerii şi transmiterii de informaţii, stimulării învăţării şi generării de atitudini, dar şi asupra formării de capacităţi şi competenţe profesionale de vârf.

Se impune atât o atenţie sporită în corelarea curriculumul la decizia şcolii cu nevoile reale ale elevilor cât şi creşterea gradului de implicare a managerilor în asigurarea încadrării cu personal didactic competent a unităţilor şcolare.

Abordarea organizaţiei şcolare, a claselor de elevi ca sisteme deschise, aflate în relaţie de interacţiune cu contextul socio-economic, politic şi cultural pe care îl deservesc şi conceperea lor ca organizaţii bazate pe cunoaştere, organizaţii inteligente, capabile de învăţare, constituie reperele şi premisele teoretice fundamentale pe care se întemeiază cercetările contemporane în domeniu. Clasa de elevi reprezintă, la o primă aproximare, o formaţiune psiho-socială, structurată în funcţie de criteriul particularităţilor de vârstă ale componenţilor acesteia (elevii) şi având implicaţii multiple asupra proiectării, organizării şi desfăşurării procesului instructiv-formativ.

Se poate defini climatul educaţional, ca fiind ambianţa intelectuală şi socio-morală care guvernează grupul, ansamblul integrat al reprezentărilor colective şi emoţionale existente la nivelul acestuia. Cu toate că în ceea ce priveşte climatul educativ ca ansamblu de stări subiective de ordin cognitiv, afectiv şi moral există abordări multiple în literatura de specialitate, cert rămâne faptul că acesta îşi pune puternic amprenta asupra evoluţiei personale şi profesionale a membrilor grupului, el putând avea, după caz, fie valenţe de ordin pozitiv şi de susţinere a comportamentului de învăţare şi integrare în colectiv fie valori negative, demobilizatoare, devenind astfel un important factor perturbator al procesului instructiv-formativ.

Factori determinanţi ai climatului educaţional:

-dimensiunea ergonomică, psihologică, socială şcolar(Spre exemplu: prin dispunere mobilierului în manieră tradiţională-coloane/şiruri de pupitre amplasate liniar se favorizează expunerea/prelegerea cadrului didactic şi încurajează atitudinea pasivă a elevilor; dispunerea mobilierului pe sistem semicerc sau oval accentuează caracterul interpersonal al relaţiei educaţionale, favorizând şi încurajând interacţiunile permanente şi activismul elevilor).

- interacţiunile din viaţa grupului – menite a asigura distincţia dintre o clasă şi o alta.

- capacitatea de muncă disponibilă

În managementul educaţional ***trecerea de la teorie la practică*** *presupune,*cunoaşterii colectivului de elevi prin:

 descrierea şi relevarea particularităţilor structurale ale clasei de elevi prin identificarea structurilor formale şi informale ale clasei, prin analizarea microgrupurilor, a modalităţilor de interacţiune a acestora, a persoanelor marginale şi a modalităţii în care acestea se raportează la fiecare dintre subgrupe;

 cunoaşterea relaţiilor dintre liderii formali şi informali, ceea ce ar permite o aprofundare a modalităţii de organizare internă a clasei, de ierarhizare şi chiar de identificare a ordonărilor axiologice;

 cunoaşterea valorilor generatoare de direcţii de acţiune asumate de grupul lărgit al comunităţii şcolare;

 detectarea normelor şi regulilor care tind să determine viaţa internă a colectivului de elevi, identificându-se astfel motorul coeziunii grupale;

 identificarea problemelor privind coeziunea colectivului de elevi, probleme care pot destabiliza grupul şi crea probleme greu soluţionabile;

 identificarea legităţilor colective rezultate prin interacţiunile dintre personalităţile individuale şi personalitatea de grup a colectivului ştiut fiind faptul că marginalizarea anumitor persoane sau dimpotrivă, posibilitatea altora de a coagula în jurul lor microgrupuri, sunt piedici în formarea unui grup unit, cu un grad de coeziune ridicat, iar cunoaşterea lor favorizează păstrarea echilibrului intern al grupului-clasă.

Managementul luării deciziei

Decizia este definită ca actul raţional de alegere a unei linii de acţiune prin care se urmăreşte realizarea obiectivelor ţinându-se cont de resursele disponibile. Decizia este punctul central al activităţii de management, întrucât ea se regăseşte în toate funcţiile acestuia.

Scopul principal al deciziei de management este optimizarea corelaţiei dintre posibilităţile reale ale organizaţiei şi cererea de produse şi servicii.

Pentru ca o decizie să fie calitativă (efectivă) ea trebuie să corespundă următoarelor cerinţe:

- să fie fundamentată ştiinţific;
- să fie adoptată de persoane care au dreptul legal, împuternicirea şi autoritatea necesară;
- decizia să fie clară, concisă, logică şi să nu se contrazică cu ea însăşi şi alte decizii luate anterior la problema dată;
- să fie adoptată la momentul oportun şi timpul util;
- să fie completă.

Îmbunătățirea activității în cadrul clasei de elevi sau a unui grup, din perspectiva managementului educațional, ramânâne în sarcina cadrului didactic. Să aplice sau să găsească altele metode de trecere de la teorie la practică, metode adecvate situațiilor concrete pe care le întâmpină.

BIBLIOGRAFIE

1. Programul Management și leadership- program modular realizat prin stagii nondsciplinare, acreditat prin OMENCȘ nr. 5990 din 16.12.2015.
2. https://www.researchgate.net/publication/334431562_Abordari_praxiologice_ale_managementului_educational
3. http://www.rcsedu.info/index.php?option=com_content&view=article&id=32:elemente-fundamentale-in-determinarea-reusitei-scolare-si-efectele-distribuirii-pe-specializari-educationale&catid=3:managementul-clasei-de-elevi&Itemid=10

MANAGEMENT EDUCAŢIONAL – DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

Cucoş Sanda – Monica
Şcoala Gimnazială nr.145, Sector 2, Bucureşti

Un profesor bun este acela care are atât competenţe didactice şi de specialitate în disciplinele pe care le predă, cât şi competenţe empatice şi sociale, fiind desăvârşit în managementul clasei, în arta conducerii colectivului de elevi.

Fiecare copil, indiferent de apartenenţa sa sau de nivelul de dezvoltare a capacităţilor sale, are dreptul la o educaţie de bună calitate. De aceea este foarte important ca profesorii să descopere stilul de învăţare al elevilor, să cunoască particularităţile individuale ale acestora şi să utilizeze metode / tehnici / strategii funcţionale care să-i ajute pe elevi să depăşească barierele din calea invăţării.

Elementele de noutate ale didacticii post-moderne sunt următoarele:

- Strategiile didactce sunt centrate pe învăţare şi pe cei care învaţă; sunt strategii bazate pe acţiune, cercetare, aplicare şi experimentare;
- Sunt folosite metode, procedee şi tehnici interactive: învăţarea este actvă, forma de organizare a elevilor este grupală, elevii colaborează în cadrul microgrupurilor, lucrează împreună în vederea realizării unor obiective anterior stabilite;
- Rolul profesorului nu mai este acela de a transmite cunoştinţe; profesorul este cel care organizează, facilitează şi mediază activităţile de învăţare ale elevilor, asigurând intra şi interdisciplinaritatea;
- Şcoala este principalul factor care poate stimula şi valorifica înclinaţiile creative ale elevilor. Creativitatea este un proces psihic complex care angajează întreaga personalitate a elevilor, implicând componentele intelectuale, afective, voluntare şi caracteriale. Astfel, pentru a dezvolta capacităţile creatoare ale elevilor, profesorii trebuie să-şi cunoască foarte bine învăţăceii (nivelul de inteligenţă, calităţile gândirii, spiritul de observaţie, imaginaţia, originalitatea, capacitatea combinatorie, iniţiativa, perseverenţa...). Creativitatea elevilor poate fi stimulată prin folosirea unor metode şi tehnici activ – participative de predare - învăţare. Spre exemplu: Brainstorming-ul, Explozia stelară, Metoda predării / învăţării reciproce, Mozaicul (Jigsaw), Metoda turnirurilor între echipe, Tehnica Lotusului, Metoda R.A.I., Jocul de rol, Învăţarea dramatizată, Studiul de caz, Philips 6/6, Tehnica 6/3//5, Ciorchinele, Controversa creativă, Tehnica Focus grup...;
- Elevii se implică în procesul propriei formări, îşi exprimă liber ideile, formându-şi competenţe de bază solide care le vor fi necesare în întreaga lor existenţă, precum şi competenţe metacognitive. Resursele necesare competenţelor se compun din: cunoştinţe („a şti”), deprinderi („a face”) şi atitudini / valori („a deveni”). Spre exemplu, referindu – ne la resursele necesare ale competenţele de citit – scris, le putem formula astfel: cunoştinţe – a şti literele de tipar şi de mână; deprinderi (a face) – a citi corect, conştient şi expresiv / a scrie corect, cursiv, lizibil şi îngrijit; atitudini, valori – a deveni interesat de lectură (identificarea mesajelor unor texte care prezintă întâmplări, fenomene, evenimente familiare) / a deveni interesat de exprimarea unor idei şi sentimente, prin intermediul unui limbaj convenţional (al scrisului);

- Evaluarea reprezintă şi ea o componentă importantă a procesului de învăţare. Metodele alternative de evaluare permit o apreciere complexă, obiectivă şi nuanţată a achiziţiilor dobândite de elevi, fiind atractive atât pentru elevi, cât şi pentru profesori. Expunerea lucrărilor elevilor şi a pieselor unor portofolii ale acestora are întotdeauna un impact pozitiv asupra elevilor, munca pe care au depus-o fiindu-le recunoscută. Spre exemplu, lucrările pot fi expuse pe holurile şcolii, în sala de clasă, pe site-ul clasei, în revista şcolii, în cadrul unor întâlniri cu membrii ai comunităţii locale, în cadrul unor târguri ştiinţifice, şezători literare, prezentări artistice, diverse expoziţii...Pot fi organizate întâlniri cu părinţii, cu personalul din şcoală, precum şi cu elevii de la alte clase; sub lucrările prezentate pot fi puse la dispoziţie fişe de comentarii, pe care privitorii pot scrie scurte mesaje. Profesorii ar trebui să le ofere elevilor oportunităţi în care munca lor să fie cunoscută, apreciată şi valorizată. Elevii împărtăşesc cu ceilalţi nu doar produsul, ci şi procesul prin care au ajuns la acele rezultate (esenţialul proces de învăţare care a avut loc).

Scopul educaţiei este acela „de a înălţa pe culmi mai nobile de viaţă omul, comunitatea etnică şi umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului”, (G. Gentile – "The Reform of Education").

Cadrul didactic de la managerul clasei de elevi la managerul instituţiei şcolare

Profesor învățământ primar
Andreea Mirela Negoiță
Școala Gimnazială „Lascăr Catargiu”, Schela

În materialul următor îmi propun să abordez câteva aspecte legate de drumul pe care trebuie să-l parcurgă spre perfecţionare un cadru didactic. Voi încerca să răspund la întrebările: Ce înseamnă să fii un dascăl competent? Ce este un manager în sistemul de învăţământ? Care sunt competenţele necesare unui bun manager al clasei? Cum poate un manager al clasei competent să devină un manager foarte bun al instituţiei şcolare?

Activitatea desfăşurată în cadrul instituţiei şcolare presupune o serie de acte manageriale. Câteva exemple ar fi: conducerea unităţii şcolare, procesul de predare-învăţare, conducerea unei clase de elevi precum și gestionarea unor conflicte apărute în școală.

Din punct de vedere al educaţiei, managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare şi conducere, coordonare, utilizat în general în realizarea obiectivelor educaţiei, la nivelul performanţelor aşteptate.[56] Ce este un manager?

Conform DEX-ului managerul reprezintă acea persoană care are cunoștințele și talentul necesar pentru a valorifica profitabil resursele umane, financiare și materiale ale unei societăți comerciale, organizații sau instituții de învățământ. Desigur în materialul de faţă este vorba despre cadrul didactic văzut ca manager.

Managerul şcolar este un cadru didactic care pune în funcţiune programul managerial, conduce personalul didactic, preşcolarii şi şcolarii cooptaţi în sistemul de învăţământ, precum şi personalul administrativ, în scopul creşterii eficienţei procesului instructiv-educativ.

Cel care aspiră la formarea semenilor trebuie să posede un set de competenţe şi abilităţi. Lista este destul de lungă. Este necesar să amintim câteva competenţe şi abilităţi esenţiale profesiei de cadru didactic.

Un cadru didactic bun trebuie să dispună de următoarele abilităţi:

- Sociabilitate;
- Capacitate empatică;
- Dragoste faţă de copil;
- Cultură generală bogată;
- Cunoaşterea şi folosirea corectă a limbii române;

Care sunt însă competenţele solicitate celor care bat la porţile şcolii?

- Cadrul didactic trebuie să îşi asume statutul unui delegat al comunităţii care va transite un sistem de valori dinspre societate către individ; el nu se mai reprezintă pe el însuşi, ci devine exponentul vremii şi al lumii lui, difuzând ceea ce au creat înaintaşii sau contemporanii: ideii, forme expresive, experienţe semnificative;

[56] Daniela Chelaru, *Paşi spre perfecţionare*, Editura Alma Print, Galaţi, 2009, p. 95.

- Un bun dascăl trebuie să dispună de o consistentă cultură generală dar şi de cultură ştiinţifică în domeniul pe care îl reprezintă, să fie la curent cu ceea ce este nou şi relevant în disciplina pe care o predă.
- Cadrul didactic nu este doar cel care ştie sau generează cunoaştere, ci şi cel care se dovedeşte capabil să comunice altora ceea ce el posedă. Un dascăl eficient trebuie să ştie să selecteze, să pregătească şi să explice informaţiile într-un mod metodic, etapizat, în acord cu stadiile de dezvoltare psihogenetică a copilului astfel încât acestea să devină comprehensibile.
- Acţiunea educativă presupune şi crearea unui climat de comunicare, stimulare şi de relaţionare pozitivă. Cadrul didactic implicat în procesul instructiv-educativ trebuie să intervină şi să consilieze elevii atât pe partea didactică cât şi pe cea afectiv-relaţională.
- În procesul instructiv-educativ este esenţială colaborarea cu: familia, Biserica, instituţiile comunitare, asociaţii de tot felul; este util ca un dascăl să fie permisiv şi faţă de experienţe educative din alte spaţii culturale, prin iniţierea unor parteneriate internaţionale.
- Tehnologiile informaţionale au un impact direct asupra invăţării (la elevi dar şi la profesori) de aceea este important ca acestea să fie integrate în procesul de predare-învăţare.
- Un dascăl autentic trebuie să-şi supravegheze activitatea educativă în vederea amelorării propriului demers didactic. Acesta devine responsabil de propria evoluţie profesională.[57]

Am văzut care sunt cele mai importante abilităţi şi competenţe solicitate unui cadru didactic, în continuare să vedem ce reprezintă un bun manager al clasei de elevi.

Orice cadru didactic este şi un manager. Orice manager poate fi considerat bun sau mai puţin bun (de către colegii din sistem, părinţi, elevi) în funcţie de calitatea actului managerial prestat. Aşadar cele mai importante calităţi, cunoştinţe şi aptitudini pe care trebuie să le deţină un manager sunt:

- Inteligenţa;
- Memoria;
- Spiritul de observaţie;
- Capacitatea de concentrare;
- Sănătatea;
- Caracterul;

Activitatea de la clasă a dascălului cuprinde nu numai operaţii de predare-învăţare şi evaluare, ea presupune şi culegerea de informaţii despre elevi, despre modul cum aceştia înţeleg lecţiile, cum se pregătesc, despre relaţiile dintre elevi etc., de unde rezultă şi posibilitatea managerului clasei de a interveni şi de a lua decizii.

Specialiştii din domeniul educaţiei consideră că managementul şcolii şi al clasei au ca scop incurajarea controlului comportamental al elevilor, prin promovarea rezultatelor şi comportamentelor şcolare pozitive. De aceea, rezultatele şcolare, eficienta didactică a cadrului didactic şi comportamentul elevilor şi al dascălilor interacţionează direct cu managementul clasei şi al şcolii.[58]

[57] Constantin Cucoş, *Educaţia – Experienţe, Reflecţii, Soluţii*, Editura Polirom, Iaşi, 2013, p.17-20
[58] Daniela Chelaru,*op.cit.*, p.96.

Să vedem în continuare ce reprezintă un manager al instituţiei şcolare! Managerul instituţiei şcolare sau directorul procură, alocă şi utilizează resurse fizice şi umane pentru a atinge scopurile instituţionale propuse în moduri variate.

Calitatea educaţiei oferită de şcoală depinde şi de calitatea managementului din unitatea de învăţământ. De aceea managerul trebuie să dea dovadă de vocaţie şi de aptitudini manageriale:

- intelectuale: gândire logică, capacitate de conceptualizare, capacitate de a diagnoza;
- antreprenoriale: capacitate de decizie, proactivitate;
- socio – emoţionale: autocontrol, spontaneitate, obiectivitate, adaptabilitate;
- interpersonale: încredere, centrare pe dezvoltarea celorlalţi.

Managerului şcolar îi sunt necesare, deasemenea, şi anumite competenţe, cărora le corespund anumite capacităţi:

- să fie foarte bine informat;
- să ştie să aplice corect legislaţia în vigoare;
- să fie un foarte bun organizator;
- să fie un adept hotărât al introducerii noului în sistemul de învăţământ.

Un bun manager de şcoală nu poate conduce eficient şi responsabil câtă vreme nu cunoaşte principiile şi funcţiile procesului didactic, specificul managementului educaţional. Sub aspectul de conducere al unităţilor de învăţământ directorul de şcoală nu este doar un manager administrativ, ci este conducătorul întregii activităţi din unitatea şcolară, atât în sens administrativ, cât şi în sens instructiv – educativ. El trebuie să se dovedească suficient de competent în gestionarea fondurilor materiale şi băneşti, în evidenţa financiară, precum şi în supravegherea modului în care sunt întreţinute clădirile, mobilierul şi materialul didactic.

Fiecare director trebuie să creadă în colegii săi pentru că încrederea este elementul care menţine coeziunea unei echipe. Liderul trebuie să fie un model în acest sens, să îşi susţină subalternii, astfel încât aceştia să îşi poată exprima deschis gândurile şi sentimentele. Oamenii trebuie să se simtă liberi să pună întrebări şi să aibă încredere că vor primi răspunsuri sincere. Nu ar trebui să existe planuri ascunse. Informaţia este o şansă importantă pentru fiecare membru al echipei, iar managerul trebuie să se asigure că oferă informaţiile necesare pentru ducerea la bun sfârşit a unei sarcini.

„Competenţele unui bun manager de şcoală ţin mai puţin de cunoştinţe procedurale sau de experienţă, cât de valorile asumate şi de voinţa puternică ce solicită angajamente şi credinţe la fel de puternice” (Alain Chevrel - Versailles)[59]

„Fără viziune nu poţi fi un manager bun.”

Bibliografie:

1. Constantin Cucoş, *Educaţia – Experienţe, Reflecţii, Soluţii*, Editura Polirom, Iaşi, 2013.
2. Daniela Chelaru, *Paşi spre perfecţionare*, Editura Alma Print, Galaţi, 2009.
3. http://www.scoala10sm.ro/index.php?page=content&p=27&lng=ro (11.06.2014).

[59] http://www.scoala10sm.ro/index.php?page=content&p=27&lng=ro

EDUCAȚIA ȘI MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL ÎN CONTEXTUL COMUNITAR

Profesor, Andronic Florin
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Prezentul studiu face parte din cercetarea *„Managementul parteneriatului școala-comunitatea”,* ce abordează noile orientări ale educației și convergența acțiunilor „școală-familie-comunitate”, evidențiind semnificațiile managementului educațional într-un nou context social-pedagogic. Ca apoi să putem analiza conceptul de parteneriat educațional în perspectiva calității educației.

Școala este o instituție care funcționează într-o comunitate alcătuită din mai mulți factori de educație: familie, autorități, organizații guvernamentale și neguvernamentale, agenți economici, poliție, biserică, unități sanitare etc. care au la rândul lor o ofertă educațională explicită și/sau implicită.

Școlile depind de mediul în care funcționează în ceea ce privește: obținerea resurselor materiale, resursele umane, resursele financiare, resursele informaționale etc. Funcționează într-un context social imediat, într-o comunitate locală și zonală, care furnizează elevii dar care are un set de așteptări cărora instituția școlară trebuie să le răspundă. Influențele sunt manifestate din ambele părți, atât comunitatea influențează organizația școlară cât și aceasta influențează comunitatea.

Școala, alături de alte instituții care funcționează în comunitate este direct influențată de nivelul de dezvoltare comunitară. În esență dezvoltarea comunității vizează evoluția acesteia, un proces de intervenție complexă, planificată, care are ca scop creșterea capacității comunității de a-și pune în practică propria viziune de dezvoltare.

Comunitatea, înțeleasă ca un sistem social în care relațiile sunt personale, informale, tradiționale și sunt bazate pe sentimente (sat, bloc, cartier, oras mic, etc.) – conform definiției lui Ferdinand Tönnies (1944) - promovează percepția conform căreia individul face parte dintr-un sistem mic, este securizat afectiv. “*În comunitate omul se naște și e legat de aceasta la bine și la rău … Exista o comunitate familială de origine, de obiceiuri, de credințe*”. Spre deosebire de societate unde relațiile sunt impersonale, utilitare, formale, raționale, bazate pe schimburi comerciale, politice, etc. Dezvoltarea comunitară urmărește astfel, promovarea “binelui comun”, încurajează sentimentul de apartenență al individului la aceasta și-l face responsabil pe acesta de dezvoltare. În această perspectivă “dezvoltarea comunitară” poate fi definită ca un proces social prin care indivizii dintr-o comunitate controlează tot mai bine și se adaptează tot mai bine la aspectele specifice ale unei lumi în permanentă schimbare.

Dezvoltarea școlii trebuie privită din cel puțin *două perspective*:

- *aceea a eforturilor depuse de către comunitate* în ansamblu în scopul dezvoltării: autorități active, oameni implicați, nivelul investițiilor crescut, venituri bune pe cap de locuitor, investiții în infrastructură în general și în infrastructura școlii etc.;

- *eforturi depuse de către școală* în scopul adaptării la cerințele comunității: management participativ, conlucrare cu autoritățile, părinții, implicare a cadrelor didactice și pregătirea adecvată a acestora etc.

Considerăm că o școală dezvoltată într-o comunitate este motorul dezvoltării comunitare. Inițiativele parteneriatului vin de cele mai multe ori din partea școlii. Reprezentanții școlii trebuie să fie deschiși, să interpreteze evoluția comunității, să aibă disponibilitatea și, nu în ultimul rând pregătirea necesare implicării în parteneriate. De asemenea, școala trebuie să fie

deschisă la alte inițiative, să nu refuze parteneriatul propus de alți reprezentanți ai comunității. Parteneriatul școlii cu alți reprezentanți ai comunității se dezvoltă pe acele componente care au responsabilități, interese privind copiii și familiile acestora. Parteneriatul produce efecte benefice atât pentru școală, copii, familii dar și pentru comunitate.

Stănciulescu subliniază că “*De la sfârșitul anilor 1970, dezvoltarea personalității copilului este înțeleasă de cercetători ca rezultat al încrunțișării unui ansamblu de factori: familiali, școlari, comunitari*” . Ca urmare, în mod logic și dezvoltarile din teoria socială au furnizat o mai bună înțelegere a gradului în care legăturile dintre școli, familii și comunități sporesc nivelul cunoștințelor, evoluția socială și emoțională, starea de satisfacției a elevilor. Așa cum Epstein notează “*teoria curentă despre parteneriatele școală-familie-comunitate modifică înțelesurile larg acceptate referitoare la influența pe care fiecare din aceste instituții o are asupra copiilor și tinerilor*”. Ea precizează că a fost o idee comună influența secvențială a familiei, școlii și a comunității asupra creșterii și dezvoltării copilului. Familia era considerată responsabilă pentru creșterea copilului și edificarea fundamentului necesar pentru intrarea lui în școală. Școala era identificată cu agentul socializării care pregătește copilul pentru rolul lui în anii copilăriei, familia, școala și comunitatea influențează în mod simultan creșterea și dezvoltarea copiilor. Importanța continuă a acestor contexte în fiecare etapă a dezvoltării copilului este descrisă amănunțit de un număr de perspective teoretice aflate în legătură. Acestea includ:

- *paradigma rețelei sociale* susținută de Barnes și Leinhart - această teorie evidențiază importanța unor aspecte semnificative din sistemul social al unui individ care asigură suport și resurse, așa cum sunt informațiile și banii;
- *teoria conceptului de capital social*, Coleman se referă la rețelele sociale ca o componentă integrată a capitalului social, acesta desemnează abilitățile de cunoaștere, patter-urile atitudinale și comportamentale pe care indivizii pot să le cheltuiască sau să le investească astfel încât să ridice șansele lor de succes în instituțiile sociale, așa cum este școala, iar lucrările lui Putnam și Fukuyama au extins conceptul de capital social așa încât se aplică nu numai indivizilor, ci și la grupuri, comunități, chiar și la națiune;
- *teoria intersectării sferelor de influență* a lui Epstein subliniază importanța acțiunilor comune a școlilor, famililor și comunităților pentru a asigura nevoile copiilor, ea integrează perspectivele educaționale, sociologice și psihologice despre organizațiile sociale, precum și cercetarea asupra efectelor mediului din familie, școală și comunitate asupra rezultatelor educaționale, recunoașterea ca principiu central al acestei teorii a “istoriei legăturilor strânse între instituțiile majore care socializează și educă copii”, determină ca anumite obiective, cum este succesul școlar, că constituie un interes mutual pentru oamenii fiecărei instituții, obiectivele care sunt atinse prin acțiuni și suportul lor cooperant, aceasta teorie este perspectiva imaginii grafice sub forma a trei sfere ce interacționează și simbolizează școala, familia și comunitatea.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consider unii pe alții parteneri în educație, se crează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze.

Parteneriatele trebuie văzute ca o component esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt demult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. În țările dezvoltate, cu deosebire pe continentul nord-american, parteneriatele școală-familie-comunitate sunt esențiale în procesul de educație a elevilor și în succesul lor la școală. Dovada o reprezintă că Departamentul de Educație al SUA are un subsecretar de stat pentru servicii comunitare și parteneriate și un director pentru parteneriate educaționale și implicare a familiei.

În fiecare țară din U. E. există structuri formale organizate de participare a părinților în sistemul educațional. Legislațiile și proiectele de reformă educațională ale anilor 90 au definit în majoritatea țărilor noi legi referitoare la participarea parentală în sistemele educaționale. Autonomia școlilor și participarea părinților la gestiunea lor se află în centrul dezbaterilor și legislațiilor actuale.

Bibliografie:

1. Agabrian M., *Școala, familia, comunitatea*, Ed. Institutul European, Iași, 2006;
2. Agabrian M., Millea V., *Parteneriate școala-familia-comunitatea*, Ed. Insitutul European, Iași, 2005;
3. Alexiu T. M., Anastăsoaei T., *Dezvoltare comunitară*, Ed. Waldpress, 2001;
4. Anghelache V., *Managementul schimbării educaționale*, Ed. Institutul European, Iași, 2012;
5. Arion H., Corcheș H., Kudor D., Ghiurțan M., Cârstocea E., Halaszi M., *Managementul instituțiilor de invățământ preunivesitar*, Ed. Art, București, 2008;

MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL: DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

PANĂ FLORENTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ “NICOLAE LAHOVARY”, TRESTIENI;

„Leadership-ul şi managementul contribuie împreună la elaborarea şi executarea strategiei. Dar numai leadership-ul este cel care defineşte viziunea şi cadrul marilor orientări strategice ale întreprinderii.” – Pierre Vareille

Managementul reprezintă o activitate de conducere globală/sistematică, optimă, strategică/inovatoare, necesară în condiţii de schimbare socială rapidă, permanent, proprii societăţii postindustriale, informaţionale, bazată pe cunoaştere.

Există o multitudine de definiţii ale managementului şi multe dintre ele sunt cuprinzătoare şi ştiinţifice. La origine, cuvântul provine din latinescul ”manus” şi desemnează strunirea căilor care trag un car sau o căruţă cu ajutorul hăţurilor. Această imagine poate fi folositoare în studiul celorlalte definiţii.

Actualmente, în contextul schimbărilor din domeniul educaţional, managerii sunt chemaţi să cultive valori, să creeze competențe care să asigure instituției de învățământ în care activează, suportul necesar integrării într-o lume a modernizării educaționale. Managementul procesului de învățământ angajează o nouă perspectivă de abordare a problemelor didacticii moderne, în sens sistematic, de pilotaj și de inovație strategică. Această nouă perspectivă este strâns legată de sistemul de competențe pe care trebuie să-l posede un manager modern și altruist.

Cercetătorul I. Botgros analizează caracteristicile competenţelor, care denotă importanţa şi valoarea acestora în sistemul de învăţământ: caracterul finalist, disciplinar, inter-transdisciplinar; evaluabilitatea, mobilizarea unui ansamblu de resurse etc [2, p. 7-8]. Competența managerială însumează aceste caracteristici.

Philippe Perrenoud cercetează noţiunea de competenţă relaţionând-o cu disciplinele studiate şi practica socială [9, p. 43-52]. Această relaționare este foarte importantă în formarea managerului de succes.

Managementul educațional constă în studierea proceselor și relațiilor ce se manifesă în cadrul instituțiilor de învățământ, în timpul desfășurării procesului educațional, în vederea descoperirii legilor care-l generează și a elaborării unor metode și tehnici de conducere pe baza acestora, care să asigure creșterea eficienței acestui proces. Managementul educației reprezintă teoria și practică, știinta și arta proiectării, organizării, coordonării, evaluării, reglarii elementelor activității educative (nu numai a resurselor), ca activitate de dezvoltare liberă, integrală, armonioasă, a individualității umane, în mod permanent, pentru afirmarea autonomă și creativă a personalității sale, conform idealului stabilit la nivelul politicii educaționale.

Un manager al clasei de elevi, dar și un manager al școlii trebuie să posede pe lângă competenţele de specialitate, şi alte tipuri indispensabile funcției respective:

- Competenţe instrumentale (capacităţile de: organizare, de analiză, de sinteză, comunicare scrisă şi orală în limba maternă, cunoaşterea unei limbi străine, luarea deciziilor etc.);

• Competenţe interpersonale (abilităţile individuale: capacitatea de a munci în echipă, competenţe critice şi autocritice etc);

• Competenţe sistemice (de cercetare, de învăţare, de adaptare la situaţii noi, de creativitate, de voinţă, spirit de iniţiativă etc).

Managementul clasei de elevi, ramura a managementului educational, este o forma aplicata si specifica a acestuia, fiind un domeniu de cercetare în ştiinţele educaţiei care studiază perspectivele de abordare a clasei de elevi şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul asigurării conduitelor corespunzătoare pentru desfăşurarea procesului de predare-învăţare-evaluare.

Pentru a eficientiza rezultatele învățării în mediul școlar este important să fie respectaţi următorii parametri deosebit de importanți ai strategiei de management al clasei de elevi în învățământul primar:

- delimitarea comunicării informale de cea formală;
- stabilirea unor obiective precise;
- planificare integrată/transcurriculară a conținuturilor învățării; evaluare coerentă și individualizată;
- informarea continuă;
- stabilirea şi menţinerea de contacte cu principalele instituţii guvernamentale şi/sau neguvernamentale locale, județene, naționale; fructificarea maximă a potenţialului local;
- practicarea parteneriatului şi a lucrului în reţea

Pentru desfăşurarea performantă a activităţii sale, managerul școlii trebuie să-şi formeze o gamă variată de calităţi şi competenţe care să-l definească ca specialist: pedagog, conducător, om de ştiinţă, om de cultură, model comunicativ, cetăţean. Astfel managerul școlii își dezvoltă rolul de „om universal” şi de model uman, perfecţionându-se continuu. Meseria aceasta este una care nu se părăseşte seara, odată cu hainele de lucru. Considerăm că puţine profesiuni cer atâta competenţă, dăruire şi umanism. Managerul de succes trebuie să fie în calitate de conducător cu misiune, vocaţie şi har.

Referințe bibliografice:

1. Belair I. La formation a la complexite du metier de enseignant. In: Former de enseignants professionnels. Perspectives en education. Paris, p. 63.

2. Botgros I., Franţuzan L. Competența profesională a cadrului didactic – condiţie decisivă în implementarea curriculumului şcolar. In: Univers Pedagogic, 2010, nr. 4, p. 38.

3. Cartaleanu T., Cosovan O., Curriculum în faţa profesorului. Profesorul în faţa curriculumului. In: Didactica Pro., 2002, nr. 3-4 (13-14), p. 58.

4. Cristea S. Dicţionar de pedagogie. Chişinău - Bucureşti: Litera, 2000. 398 p.

5. Cojocaru V., Socoliuc N. Management educaţional. Chişinău: Cartea Moldovei, 2007. 264 p.

6. Jinga I., Istrate E. Manual de pedagogie. Bucureşti: ALL, 1998. 460 p.

7. Lobanova T., Shunin Iu. Competence-based education – a common European strategy. In: Computer Modelling and New Technologies, vol. 12, 2008, nr. 2, p. 45-65.

8. Moldoveanu Gh. Cadrul european comun de referinţă pentru limbi: învăţare, predare, evaluare. Chişinău: F.E.P. Tipografia Centrală, 2003. 204 p.

9. Perrenoud Ph. Construire des compétences des l’école. Programmes scolaires et competences. 2e édition. Paris: ESF, 1998. p. 43-67.

10. Silistraru N. Oportunităţile metodologice ale învăţământului superior. Studiu teoretico-practic. Chişinău: UST, 2010. 142 p.

MANAGEMENTUL EDUCAŢIONAL ŞI CALITATEA ÎN EDUCAŢIE

Prof.înv.preşc: Şonţu Lăzărica
Gradiniţa cu P. N.Nr1- Jariştea
Jud. Vrancea

Managementul este un domeniu de mare interes şi de o importanţă semnificativă în societatea contemporană. Esteo activitate complexă de concepere, pregătire, organizare, coordonare şi administrare a elementelor implicate în atingerea unor obiective.

„ Managementul este procesul în care managerul operează cu trei elemente fundamentale – idei, lucruri şi oameni – realizând prin alţii obiectivele propuse” (A . Mackensie, 1969).

Managementul este ştiinţa conducerii în toate domeniile de activitate, inclusiv în sistemul de învăţamânt.. Deci, managementul educaţional se referă la teoria şi practica managementului general, aplicate sistemului şi procesului de învăţământ, organizaţiilor şcolare şi claselor de elevi.

Managementul educaţional se manifestă la diferite niveluri :

- macro – managementul sistemului de învăţământ şi al procesului de învăţământ, pe ţări şi pe niveluri : european, naţional, local ;

- intermediar – managementul organizaţiilor şcolare, care se referă la coordonarea structurilor educaţionale de către managerii de vârf din învăţământ, de la ministru la director de şcoală ;

- micro – managementul claselor de elevi care analizează modurile de organizare a lecţiilor şi a claselor de catre managerii operaţionali din învăţământ (profesorii).

Managerii educaţionali sunt persoane care, folosindu-se de o serie de legi, metode, etc, în funcţie de abilităţile personale, conduc un anumit nivel ierarhic al organizaţiei şcolare către atingerea scopurilor urmărite.

Tipuri de manageri educaţionali :

- educatoare, învăţător, profesor – conduce activitatea didactică la nivelul clasei ;

- profesorul – diriginte - conduce activitatea educativă la nivelul clasei ;

- profesorul metodist - conduce activitatea metodică la nivel territorial şi judeţean prin Casele corpului didactic şi la nivelul inspectoratului prin comisiile şi catedrele metodice ;

- profesorul – consilier – conduce activitatea psihopedagogică a elevilor, cadrelor didactice şi părinţilor prin centrele de asistenţă psihopedagogică la nivel judeţean şi prin cabinetele de asistentă prin intermediul inspectoratelor;
- profesorul- învăţământ superior ;

- profesorul – manager învăţământ superior,rector, decan, etc.

Funcţiile managementului reprezintă activităţile îndreptate catre un anumit scop.Aceste sunt :

* funcţia de proiectere – stabilirea obiectivelor. Proiectarea se face pe termen lung, mediu,scurt.

* funcţia de organizare- vizeazăacţiunile de creare a structurii care va permite realizarea obiectivelorşi acţiunilor de coordonare efectivă a resurselor de catre manager.Organizarea cuprinde : repartizarea sarcinilor, alocarea resurselor, stabilirea madului de colaborare dintre grupuri.

* funcţia de coordonare- se realizează legătura dintre obiective, resurseumane şi tehnologia instituţiei.Coordonarea repezintă armonizarea deciziilor şi se realizează prin întâlniri periodice.

- funcţia de antrenare-motivare – reprezintă capacitatea managerului de a-i determina pe subordonaţi să participle active, responsabil şi creator la îndeplinirea sarcinilor ce le revin. Are în vedere corelarea satisfacerii nevoilor cu atingerea obiectivelor, se realizează diferenţiat.

- funcţia de control-evaluare- are ca scop verificarea ritmică a îndeplinirii sarcinilor şi promovarea experienţei pozitive. Se realizează periodic, are scop de îndrumare şi control.

Stilul de conducere pe care îl foloseşte un manager se bazează pe o combinaţie de calităţi profesionale, trăsături de personalitate.

Conturarea celui mai bun stil managerial depinde de mai mulţi factori:organizarea instituţiei, caracteristicile personalului, mediul extern şi caracteristicile managerului. Un manager bun asigură ordinea în cadrul unei instituţii şi dezvoltă acea capacitate de a atinge obiectivele planificate prin organizare şi coordonare.

Calitatea educaţieireprezintă ansamblul caracteristicilor unui furnizor şi ale programului acestuia prin care sunt îndeplinite aşteptările beneficiarilor şi standardelor de calitate (Legea calităţii).

Pentru a defini o şcoală de calitate trebuie să analizăm : climatul şcolar, mediul fizic, curriculum-ul, relaţiile dintre profesori, elevi şi comunitate. Când vorbim despre oferta educaţională a şcolii ne raportăm la două aspecte :

- componentele acesteia: nivelurile şi formele de învăţământ, infrastructura şcolară, curriculum-ul, activităţile extracurriculare. - toate activităţile- care contribuie la implementarea acesteia.

Analizând ofertele educaţionale ale şcolilor din România, observăm că oferta educaţională a şcolii presupune o coerenţă a viziunii instituţionale, a structurii, priorităţilor şi programelor, articularea permanent a intervenţiilor individuale în vederea realizarii obiectivelor organizaţionale.

Pentru a avea o şcoală de calitate, resursa umană este cea mai important.

Bibliografie :

Cucoş C., ,, Pedagogie „ Editura Polirom, Bucureşti, 2002 .
Cristea S., ,, Pedagogie generală. Managementul educaţiei ” Editura Didactică şi Pedagogică, 1996 .
I. Ceauşu ,, Tratat de management” Editura aII-a, Bucureşti,A.T.T.R..1998.
I.Dijmărescu ,, Bazele Managementului ”Editura Didactică şi Pedagogică,1995

E-leadership, e-management abordări actuale

Doctorant Asavinei T Georgeta
Director Școala Gimnazială nr. 1 Dochia

Managementul școlar s-a afirmat în ultima perioadă ca fiind o activitate foarte importantă, ridicat la rang de știință, practică, artă. Indiferent de instituție , actul managerial reprezintă un element catalizator. Procesul decizional care are la bază cultura instituțională reprezintă un element prioritar pentru fiecare manager în parte.

Arta de a conduce este destul de grea, își are rădăcinile înca de acum 200 ani și reprezintă atât o disciplină, cât și un proces de coordonare informațională, fizică, financiară, umană. Deseori managerul este asemuit unei locomotive care are menirea de a conduce pe un drum bun vagoanele, cum de altfel este un carusel care pune în mișcare mai multe agregate. Din punctul meu de vedere obiectivele sunt stabilite de directorul unității de învățământ, cu participarea unui grup de colegi cu experiență si reprezentanți ai comunității locale.

Intr-o unitate școlară determinarea obiectivelor organizației respective se află în centru atenției managerului respectiv.

Bolam (1999) definește managementul educațional ca fiind o funcție executivă destinată punerii în practică „a politicilor aprobate„ .

Bush -1986 susține constant că managementul educațional ar trebui să aibă în vedere scopul și obiectivele educației.

Managementul educațional vizează atingerea anumitor obiective educaționale. Managerul presupune menținerea tuturor activităților dintr-o școală și, dacă mi se permite o părere personală în baza legislației studiate , aș concluziona că prioritatea managerului este aceea de a menține și nu de a schimba. Cert este că fiecare director de unitate școlară deține viziunea și misiunea sa proprie . Metodele sale sunt la fel de importante precum orientarea valorilor, înțelegerea, cunoașterea și făurirea a tot ceea ce duce spre feedback pozitiv.

Cu toate acestea mereu va exista o diferență între a gestiona și a conduce.

Tot ca element de noutate este și termenul de leadership, însă precizez că există diferență între termenul mai sus menționat și managerul educațional.

Luate împreună ele două sunt la fel de importante în momentul în care fiecare unitate de învățământ dorește să fie pe treptele afirmării și să-și atingă obiectivele.

Pe parcursul timpului asocierea lidership – management a scos la iveală, din practica de zi cu zi, că cele două dimensiuni scot în evidență, prima o schimbare, iar a doua o menținere. Liderii reprezintă acele persoane care conturează scopurile și motivează colegii de cancelarie în activitățile acestora. De multe ori liderii au inițiat schimbarea pentru a demonstra ceea ce este nou, dând dovadă atât de ingeniozitate, cât și de energie. Nu poate fi exclus faptul că cei ce sunt lideri

sau manageri nu ar avea influența socială, însă acest lucru dovedește că ambele nuanțe reprezintă dimensiuni ale puterii. în egală măsură atât liderul, cât și managerul construiesc procese dinamice și viziuni.

Revenind la managerul educațional afirm faptul că trebuie să cunoască întreaga metodologie de a conduce , atât metodele clasice cât și contemporane. Acest lucru presupune să accepti elementele de noutate din orice domeniu. Pornind de la managementul clasei, managementul unei școli sau a oricărui tip de instituție, persoana în cauză trebuie sa facă dovada unor comnpetențe de – analiză, organizare, sintetizare, initiativă, creativitate, voință. Afirmatia mea nu a pierdut din vedere faptul că managerul clasei de elevi se subordonează unor activități ce derivă din competențele cadrului didactic. Prin managementul clasei de elevi se studiază perspectivele de abordare a clasei în vederea stabilirii conduitelor corespunzătoare pentru desfășurarea procesului instructiv educativ. Rolul cadrului didactic, indiferent de disciplina predată este acela de a respecta planificarea și proiectarea întregii activități, comunicarea în timpul procesului educațional, precum și organizarea clasei de elevi.

Dacă mai înainte discutam despre diferența dintre leadership și management, între cei doi termeni există și asemănări, una dintre acestea fiind că ambele entități determină ca toți participanții la actul educațional să tindă spre succes, dar și spre transformarea învățării într-un scop în sine. O strategie de bază ar fi aceea de a colabora, de a creea echipe împreună cu care să îndepărteze neclaritățile care se ivesc.

Personal am pus accentul în cadrul unității școlare pe calitatea în învățământ considerând că ar fi o prioritate armonizarea învățământului românesc cu cel european.

Am dat dovadă de încredere, considerând că participanții indirecți la procesul educațional au nevoie de dovezi de încredere, în ceea ce privește actul meu managerial, cât și efectele pe care școala le are asupra copiilor lor.

Prin reformele aferente învățământului am desprins un mesaj major și anume că cel care vizează direct schimbarea culturii dintr-o școală este managerul. Dacă ar fi să realizăm o tipologie a managementului aș concluziona urmatoarea ierarhie

- Manager participativ,
- Manager obiectiv,
- Manager prin proiecte,
- Manager prin inovare.

În concluzie există o interacțiune între lidership și manager, împreună având ca impact afirmarea în toate domeniile, inovarea ca trăsătură esențială și implicarea în actul educațional.

Bibliografie

- Tony Bush, Teorii și practice actuale
- John Hattie, Ghid pentru profesori

MARKETING EDUCAŢIONAL

Prof.Cojocaru Lăcrămioara
Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”, P.Neamț

Marketingul reprezintă un ansamblu de metode şi tehnici utilizate de către un ofertant de programe educaţionale, o organizaţie sau un sistem de educaţie pentru a determina:

- receptivitatea (adică nevoile şi motivaţiile) potenţialilor clienţi faţă de un anumit produs sau serviciu educaţional;
- promovarea unui produs/pachet educaţional pe o anumită piaţă.

Apărut în economie marketing-ul s-a extins treptat, cu o întârziere mai mare sau mai mică în toate domeniile vieţii sociale (cum ar fi administraţia publică, serviciile edilitare, poşta şi telecomunicaţiile, sănătatea) care presupun relaţia dintre un ofertant de produse / prestator de servicii şi consumatori / clienţi reali sau potenţiali.

Acest interes pentru marketing s-a datorat unei duble necesităţi, tot mai evidente, de a cunoaşte aşteptările publicului relative la produsul sau serviciul furnizat, pe de o parte, şi de a repartiza mai eficient resursele materiale şi financiare ale organizaţiei în funcţie de ierarhia reală a acestor nevoi, pe de altă parte în învăţământ, metodologia marketing-ului a început sa se aplice cu succes sub influenţa unor factori, dintre care menţionăm (după JP, Dupouey):

- apariţia concurenţei, atât între,sistemele de educaţie, pe de o parte şi mass-media sau agenţii economici/ sociali (care îşi atribuie tot mai insistent şi funcţii educative), pe de altă parte, cât şi între diferitele;: componente ale sistemului (pe „orizontală" sau „verticală" - între instituţii din sectorul public şi privai între diferite filiere de formare, între diverse opţiuni teoretice 'şi metodologice etc.).
- deconcentrarea şi descentralizarea majorităţii sistemelor şcolare, care sunt nevoite să se deschidă tot mai mult nevoilor reale individuale şi comunitare;
- modificările din cultura organizaţională (în direcţia profesionalizării specifice şi deschiderii la inovaţie);
- impunerea pregătirii manageriale, inclusiv la nivelul profesorilor şi chiar apelul ia manageri profesionişti pentru conducerea instituţiilor şcolare;
- apropierea dintre educaţie şi „lumea muncii", prin profesionalizarea tot mai timpurie a studiilor şi prin asumarea, de către întreprinderi a unor funcţii educative;
- redescoperirea (şi redefinirea) culturii generale;
- prelungirea duratei studiilor;
- „consumerismul" educaţional;
- creşterea costurilor (directe şi indirecte) necesare unei educatii de calitate;
- internaţionalizarea formării, mai ales în învăţământul superior, elocvente în acest sens fiind programele regionale şi internaţionale cum ar fi: SOCRATES, UNGUA, LEONARDO etc.;
- diminuarea încrederii în conceptul şi politicile relative la educaţia permanentă din cauza costurilor

extrem de mari şi eficacităţii îndoielnice, întrucât efectele de mobilitate socială au fost nule şi chiar inverse celor scontate: **cei care au beneficiat de o formare continuă de calitate sunt tot cei care au avut şi o formare iniţială de înalt nivel**; ca urmare, tot mai multe persoane caută, de la bun început, o **formare iniţială de calitate** şi nu se mai bazează pe o ipotetică reluare sau completare a studiilor.

METODE ŞI TEHNICI DE MARKETING

Principalele metode ale marketing-ului educaţional:

- Studiile de nevoi au ca obiectiv stabilirea produselor/ serviciilor

educaţionale cele mai adecvate pentru a răspunde, cât se poate de eficient, problemelor şi proiecte-lor de ordin economic şisocial al comunităţilor, grupurilor sociale sau organizaţiilor economice.

- Studiile de poziţionare au ca finalitate determinarea, cât mai precisă, a părţii din piaţa deja ocupată şi specificul regional al ofertei de educaţie existente (pe sectoare de activitate, niveluri de vârstă, categorii socio- profesionale etc.). Acest tip de studii poate fi utilizat ca pregătitor pentru cele din categoria de mai sus
- Studiile de piaţă constau în:

- identificarea organizaţiilor/instituţiilor care normează, reglează şi consolează domeniul;
- identificarea furnizorilor de servicii educaţionale şi a clienţilor actuali şi potenţiali?
- studiul (calitativ) al nevoilor, motivaţiilor, atitudinilor, reprezentărilor, barierelor, concurenţei etc
- studiul (cantitativ) al puterii de cumpărare şi al solvabilităţii potenţialilor clienţi - dacă aceştia pot suporta costurile directe şi indirecte ale formării - al volumului de operaţii realizate/ realizabile pe piaţă - în general sau detaliat (pe produs, segment al clientelei sau piaţă etc.).

- Studiile de implementare se interesează de posibilitatea implementării unui: anumit produs/ serviciu educaţional, în funcţie de criterii demografice, sociologice şi culturale relative la populaţia vizată. Subliniem importanţa adecvării produsului sau serviciului educaţional la caracteristicile culturale ale populaţiei vizate. Neluarea în calcul a acestor caracteristici poate conduce la un eşec timpuriu.
- Studiile de dezvoltare sau de, restructurare au ca obiectiv posibilitatea unei anumite instituţii educaţionale, deja implantată pe o anumită piaţă, să identifice noi produse şi servicii educaţionale în zona tradiţională de ofertă sau în domenii noi, prin;

- identificarea nevoilor nesatisfăcute care pot fi satisfăcute, de instituţia respectivă, chiar prin reorientarea resurselor existente;
- compararea produselor / serviciilor educaţionale oferite în alte zone / sectoare compatibile cu cele din sectorul / zona propriu(e).

Ca instrumente şi procedee de marketing utilizabile pentru aceste studii, putem enumera:

- observarea concretă a sectorului de activitate sau a zonei geografice;
- sondajele de opinie şi anchetele;
- interviurile individuale sau în grup, ocazionale sau periodice;
- chestionarele poştale sau telefonice;
- consultarea experţilor în domeniu;
- utilizarea diverselor metode statistice şi prelucrarea datelor obţinute la nivel naţional şi/sau local (anuarele statistice, buletinele informative etc.),

Prin tehnicile de marketing se evaluează cererile prin interviu, chestionare, testarea produselor, măsurarea evoluţiei vânzărilor, studierea comportamentului consumatorilor pe zone, arii de piaţă, pe segmente de consumatori

etc.

Printr-un bun marketing se pot realiza:

- aducerea produselor potrivite;
- diversitate în sortimente şi calitate corespunzătoare;
- preţuri potrivite;
- la timpul optim;
- în cantitatea suficientă.

„MIXUL DE MARKETING".

Fiecare produs sau serviciu educaţional poate fi caracterizat printr-un mix de marketing (marketing mix), care cuprinde:

- Produsul / serviciul respectiv: numele produsului / serviciului, funcţiile, caracteristicile tehnice şi modul de folosire precum şi termenii de „garanţie". Ca urmare, prezentarea unui produs / serviciu educaţional trebuie să cuprindă:
- potenţialii beneficiari şi condiţiile de înscriere (nivel prealabil de formare, vârstă, sex, motivaţie, caracteristici speciale (şomaj/handicap etc.);
- obiectivele formăm - competenţe şi capacităţi ce vor fi formate sau dezvoltate;
- conţinutul formării propuse - domeniu, specialitate, rezultate aşteptate, situaţii de formare etc.;
- metodologia utilizată;
- formatorii - calificare, experienţă, nivel în ierarhia organizaţiei etc.;
- atestarea sau acreditarea, prin acte oficiale sau nu (procedură care, în foarte multe sisteme educaţionale, este încă monopol de stat), precum şi natura probelor/examenelor care conduc la obţinerea lor;
- durata formării propuse;
- locul formarii care poate fi un avantaj dar şi un handicap.

Preţul - chiar şi în cazul în care produsul serviciul respectiv este oferit gratuit, deoarece în ultimul timp, se face tot mai simţită tendinţa de a lua în considerare şi cheltuielile indirecte, cum ar fi cele pentru materiale, rechizite, echipamente, pregătire suplimentară contra cost etc., care trebuie cunoscute de către beneficiar. În acest sens, este necesară identificarea marilor categorii de potenţiali clienţi care pot beneficia de un anumit produs /serviciu educaţional, având în vedere şi posibilităţile de plată: cei mai mari consumatori de educaţie şi formare (contra- cost) sunt organizaţiile economice, urmează colectivităţile teritoriale şi apoi marele public, ale cărui disponibilităţi băneştpentru educaţie sunt în continuă creştere (cel puţin în lumea occidentală).

Distribuirea produsului/serviciului respectiv, aplică modul în care acesta ajunge la grupurile-ţintă: locul şi posibilităţile de acces, agenţii de relaţii publice etc. Aici sunt prezentate adresa şi modalităţile de transport, reţeaua de telecomunicaţii (telefon> fax,E-mail etc.), preţul cazării, posibilităţile de recreere etc. Acest punct are o mai mică importanţă în învăţământul public obligatoriu, unde reţeaua de distribuţie este prestabilită, de regulă, pe baze strict geografice. Importanţa lui creşte, însă, pe măsura nivelului de şcolaritate (mai ales în învăţământul universitar şi în cel privat

indiferent de nivel). Ca un caz specific, menţionăm învăţământul la distanţă, prin corespondenţă, prin INTERNET sau televiziunea educaţională), unde problema distribuţiei este esenţială.

Promovarea, publicitatea şi „ambalarea" produsului / serviciului educaţional, adică aducerea lui la cunoştinţă şi prezentarea în faţa potenţialilor clienţi, prin diferite mijloace: direct (poştă, telefon, E-mail) sau indirect (mai ales prin mass-media). Promovarea se referă atât la instituţia educaţională care furnizează un anumit produs / serviciu educaţional cât şi la fiecare produs / serviciu în parte. Importante sunt atât alegerea suportului promoţional adecvat (broşuri, afişe, pliante, cataloage, răspunsuri telefonice preînregistrate, INTERNET, anunţuri în ziare, „clipuri" la posturi de radio şi TV), prin care se realizează comunicarea cu potenţialii clienţi, cât şi valorizarea la maximum a calităţilor produsului / serviciului oferit.

Există trei mari etape promoţionale: anunţul (existenţei respectivului produs / serviciu), informarea (care îl descrie), informarea pentru vânzare (care
cuprinde, pe lângă informaţiile mai detaliate şi condiţiile de furnizare). Foarte importantă este formarea şi păstrarea, prin tehnicile promoţionale, a unei „imagini de marcă" adecvate şi individualizate.

Prin urmare, importanţa marketing-ului educaţional tinde să crească datorită unei serii de factori, dintre care enumerăm:

- factorii demografici - scăderea efectivelor şcolare şi îmbătrânirea populaţiei;
- nevoia creşterii eficienţei generale a educaţiei şcolare;
- multiplicarea ofertanţilor de educaţie şi a produselor / serviciilor educaţionale oferite;
- restructurarea sistemului public de educaţie pentru a face faţă nevoilor unei societăţi în schimbare;
- reculul culturii occidentale şi globalizarea problemelor economice şi sociali

Bibliografie:

Marketinkg Educational- suport de curs Univ.Petre Andrei,Iași

FUNCȚIILE ŞI STRUCTURA DE BAZĂ A MANAGEMENTULUI EDUCAȚIONAL

prof. TUTUNARU MARIANA,
Colegiul Tehnic Motru,Gorj

Funcţiile managementului educaţional vizează consecinţele acestei activităţi vizibilie şi invizibile, evidente şi latente la scara sistemului şi a procesului de învăţământ. În contextual acestei abordări avem în vedere doar funcţiile cele mai importante cu caracter general şi obiectiv. Acestea constituie *funcţiile generale* ale managementul educaţiei care angajează finalităţile sistemului şi ale procesului de învăţământ în direcţia conducerii eficiente a activităţilor specifice (educaţie, instruire, formare profesională, consiliere şcolară etc.)

Funcţia de prospectare.În orice activitate managerială, proiectarea se referă la anticiparea, identificarea sau stabilirea unui cadru ori a unui model ipotetic de acţiune ce urmează a fi aplicat în scopul dezvoltării unei instituţii, iar planificarea reprezintă procesul de elaborare şi selectare a finalitaţilor ce vor fi urmărite de-a lungul unei perioade de timp, precum şi a modalitaţilor prin care acestea pot fi atinse, astfel încât modelul ipotetic proiectat să poată fi realizar in mod practic la un nivel cât mai înalt de eficienţă.

Managementul şcolar trebuie să aibe la bază planificarea transformărilor sociale pe care activitatea educaţională urmează să le producă. În planul activităţii manageriale educaţionale, funcţia de prospectare ia forma programelor şi acţiunilor.

Planificarea implică diverse responsabilităţi, unele dintre acestea referindu-se la conţinutul strategic (definirea obiectivelor,a priorităţilor şi a acţiunii), iar altele la aspectele organizatorice ale proiectului (organizarea resurselor disponibile şi a resurselor care trebuie căutate pentru îndeplinirea activităţilor planificate). Nu în ultimul rând, planificarea implică evaluare, negociere şi procesul de selecţie şi luare a deciziilor. Stabilirea precisă a finalităţilor sau obiectivelor constituie un prim pas în procesul managerial şi implică fiecare nivel al organizaţiei, iar rezultatele planificării sunt reflectate în planurile de activitate. Pentru aceasta, a fost propusă o”tehnica în cascadă” care porneşte de la nivelurile superioare ale managementului şi ajunge până la cele mai mici structuri organizatorice, inclusive până la nivelul indivizilor care compun aceste structuri.

În activitatea managerial curentă, managerul trebuie să adopte de asemenea o atitudine prospectivă, astfel măsurile pe care le adoptă trebuie să aibe în vedere desfăşurarea procesului de învăţământ în viitor, precum şi implicţiile acestora în înfăptuirea rolului social al şcolii.

Funcţia de organizare.Aceste funcţie semnifică aplicarea în practică a programelor de activitate a şcolii.Managementul şcolar presupune aspect oraganizatorice ca: repartizarea mijloacelor materiale pentru activitatea de învăţământ (mobilier, laboratoare etc,) şi a sarcinilor didactice, structurarea claselor de elevi, corelarea activităţilor de învăţământ în cadrul unor orare, activităţi didactice şi extradidactice.

În sens practic, funcţia de organizare implică decizie managerială şi constă în acţiuni destinate creării unui set stabil de funcţii şi a relaţiilor dintre ele. Funcţia de organizare urmăreşte să creeze o structură care să permită indeplinirea sarcinilor planificate şi să cuprindă relaţiile ierarhice necesare.

Managerul oricărei şcoli trebuie să se implice în alcătuirea planificărilor pe discipline şi catedre, precum şi a activităţilor extraşcolare, să coreleze teoria şi practica; să se implice în organizarea activităţior educative cu elevii, în activităţile metodice, în perfecţionarea profesorilor a cadrelor didactice etc. Managementul şcolar înseamnă concetrarea eforturilor tuturor în vederea îndeplinirii obiectivelor de învăţământ, a programelor, a fiecărui plan de acţiune, dintr-o şcoală.

Funcţia de coordonare.Aceasta este funcţia care conferă coerenţă procesului de învăţământ dintr-o şcoală prin efectuarea unor activităţi care să stimuleze, să dinamizeze, să concentreze şi să orienteze eforturile elevilor şi ale cadrelor didactice.

Funcţia de coordonare urmareşte armonizarea intereselor individuale sau de grup cu misiunea şi obiectivele organizaţiei. Resursele umane reprezintă principalul potenţial de creştere şi dezvoltare al unei organizaţi, în noua societate informaţională capitalul uman înlocuind capitalul financiar ca resursă strategică. Succesul unei organizaţii, gradul de competivitate a acesteia porneşte de la premisa că oamenii sunt bunul cel mai de pret al organizatiei.

Pentru a conduce o şcoală trebuie să existe un sistem corespunzător de comunicare atât la nivelul întregii şcoli, cât şi la nivelul fiecărui grup de lucru (clasa, catedra). Acest sistem este absolut necesar pentru a-i permite managerului să cunoască permanent problemele care apar şi să poată interveni rapid în soluţionarea acestora; să poată eşalona şi ierarhiza deciziile în funcţie de nivelul structurilor la care se referă. Experienţa personală a managerului şi stilul său de conducere au o mare importanţă in coordonarea activităţilor şcolare/

Funcţia de control.Funcţia de conducere se referă la promovarea comportamentelor favorabile atingerii obiectivelor organizaţiei, motivând personalul prin: folosirea diferitelor stiluri de conducere, calitatea relaţiilor interpersonale, modul în care sunt favorizate comunicarea şi cooperarea în cadrul organizaţiei şi modul de antrenare a personalului în procesul decizional.

La baza acestei funcţii stă rezultatul procesului de evaluare a activităţilor programate, organizate şi coordonare sau îndrumate. Fără controlul desfăşurării procesului de învăţare, celelalte funcţii de conducere pot duce la eşec. În cadrul acestei funcţii trebuie verificate şi măsurate atât rezultatele cantitative, cât şi calitative, rezultate care privesc sarcinile de învăţământ stabilite prin programe şi concordanţele acestora cu obiectivele stabilite.

Funcţia de control presupune o serie de condiţii: existenţa unei finalităţi precizate în programele de acţiune (sub forma unor norme, reguli, criteria sau prin indicatori concreţi); existenţa unor mijloace/modalităţi relevante de evaluare, definirea unui etalon pentru raportarea rezultatului şi aprecierea lor, structurarea unui mechanism organizaţional concret şi efficient de corectare a procesului de învăţământ. Orice control trebuie urmat de acţiuni corective immediate şi eficiente, altfel este o activitate fără sens.

Organizarea şi funcţionarea unui sistem informaţional complex ajută la desfăşurarea în bune condiţii a managementului şcolar. Acest sistem îi permite managerului să costate dacă profesorii şi elevii au înţeles pe deplin deciziile conducerii şi dacă

acţionează corect pentru realizarea lor. În acelaşi timp cu controlul, managerul trebuie să acorde atenţie atât promovării atutocontrolului, cât şi măsurilor de autoeducaţie prin grupurile informale.

Realizarea acestor funcţii impune crearea unor structuri corespunzătoare la toate nivelurile conducerii (minister, inspector, şcoală). În această perspectivă epistemologică şi social se confirmă o axiomă a managementului lansată cu decenii în urmă de Ph. Coombs conform căreia “*structurile trebuie să corespundă întotdeauna funcţiilor”* (Ph. Coombs, 1968).Aceste funcţii intervin şi în activitatea de proiectare curricular a sistemului şcolar a planului de învăţământ, a programelor şi a manualelor şcolare, a activităţilor realizate de profesor pe termen lung (ciclul de instruire), mediu (an, semestru şcolar) şi scurt (unităţi de instruire/ grupuri de lecţii, lecţie etc.).

Structura de bază a activităţii de conducere managerială implică un ansamblu de acţiuni manageriale necesare în orice context pedagogic şi social, importante prin specificitatea şi complementaritatea lor.

Astfel, în orice activitate de conducere managerială a sistemului şi a procesului de învăţare, la nivel de constucţie a arhitecturii şcolare (pe trepte, arii curricular, discipline de învăţământ etc.), la nivel de proiectare a curriculumului şcolar (sau universitar), la nivel de organizaţie şcolară, clasă, lecţie, sunt implicate următoarele acţiuni manageriale:

1) Informarea managerială asupra stadiului în care se află activitatea condusă (având ca rezultat obţinerea de rezultate cantitative/stocate şi calitative/prelucrate, interpretate);

2) Evaluarea managerială a informaţiilor stocate, prelucrate, realizată prin operaţii de măsurare, apreciere şi decizie (parţială şi finală) cu valoare diagnoză;

3) Comunicarea managerială a deciziei (parţială sau finală)cu scop de reglare-autoreglare a activităţii la un nivel corespunzător diagnozei şi prognozei stabilite, ceea ce presupune măsuri operative şi strategii de corectare, ameliorare, perfecţionare, ajustare structural reformare. Ca observaţie generală trebuie să subliniem faptul că operaţia de comunicare managerilă implică în mod necesar decizii care anticipează o evoluţie pozitivă a activităţii evaluate, angajată în termini de prognoză mangerială pozitivă.

Ca paradigmă, managementul propune un nou model de abordare a teoriei educaţiei şi instruirii, cu implicaţii directe la nivelul proiectării curricular a educaţiei şi instruirii (care constituie obiectul de studiu al unei noi ştiinţe fundamentale a educaţiei – teoria curriculumului). Avem în vedere contribuţia pe care managementul educaţiei o poate aduce la constituirea unei axiome a educaţiei eficiente. Această axiomă este centrată pe necesitatea abordării optime a relaţiei dintre dimensiunea obiectivă a educaţiei şi dimensiune subiectivă a educaţiei, respectiv între funcţia şi structura centrală a educaţiei, pe de o parte şi finalităţile educaţiei pe de altă parte.

Afirmarea managementului educaţional ca paradigmă la nivelul teoriei curriculumului are consecinţe importante în activităţile de proiectare curriculară. Astfel, proiectarea curriculară a instuirii trebuie să fie realizată în cadrul unei structuri globale şi deschise care răspunde funcţiilor generale ale managementului şi structurilor necesare pentru îndeplinirea optimă a acestora.

1) Organizarea resurselor pedagogice ale activităţii (în cadrul formelor de tip frontal, grupal, individual);

2) Planificarea activităţii de referinţă (proiectarea programei, proiectarea lecţiei etc.) la nivelul corespondenţelor pedagogice necesare între obiective-conţinuturi-metodologie-evaluare, perfectibile în context deschis;

3) Realizarea-dezvoltarea activităţii în cadrul unui scenariu didactic deschis, autoperfectibil în cadrul următorului circuit curricular innovator: evaluarea iniţială, evaluare continuă, evaluare finală.

Managementul educaţiei reprezintă o treaptă metodologică necesară pentru realizarea corectă, eficientă social, a activităţii de formare-dezvoltare a personalităţii umane, la nivelul sistemului de învăţământ

Bibliografie

Cristea Sorin, *Dicţionar de pedagogie,* Grupul Editorial Litera. Litera Internaţional, Chişinău, Bucureşti, 2002;

Cristea Sorin, *Fundamentele Pedagogiei,* Editura Polirom, Iaşi, 2010;

Cristea Sorin, *Managementul organizaţiei şcolare*,ediţia a II-a, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,2003;

Cristea Sorin, *Studii de pedagogie general,* ediţia a II-a, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009;

Cucoş Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 2002;

Radu Ioan, Juncan Dana, *Tratat de didactică modernă*, ediţia a II-a, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

MANAGEMENTUL CONFLICTULUI ÎN CLASĂ

Prof . inv. prescolar Stancovici N. Adela – Olivia
Grădiniţa PP Sfântul Stelian. Moldova Nouă. Jud. CS

Într-o lume a interdependenţelor universalitatea conflictelor include şi sfera educaţiei şcolare. Nu se poate imagina o societate sau o şcoală care funcţionează perfect, fără conflicte. Conflictele sunt o componentă naturală, inseparabilă vieţii umane. Însă ele aduc dascălilor noi provocări, deschid noi orizonturi spre investigare, inovare, profesionalizare.

În definiţia clasică conflictul reprezintă o opoziţie deschisă, o luptă între indivizi, grupuri, clase sociale, partide, comunităţi, state cu interese economice, politice, religioase, etnice, rasiale etc. divergente sau incompatibile, cu efecte distructive asupra interacţiunii sociale.

Conflictul poate fi abordat şi din punctul de vedere al şanselor oferite pentru maturizare şi dezvoltare prin educaţie. Capacitatea de a aborda conflictele în mod constructiv contribuie pe de o parte la sănătatea individuală a elevilor, pe de alta parte, pe termen lung şi aplicată la scară planetară are efecte asupra sănătăţii umane în întregul ei. Conflictele - în accepţiunea modernă - există atunci când două părţi (persoane sau organizaţii) aflate în interdependenţă sunt aparent incompatibile din cauza percepţiei diferite a scopurilor, valorilor, a resurselor sau a nevoilor. Această perspectivă bazată pe interdependenţa părţilor relevă şi necesitatea controlului asupra tipului de interacţiune psihosocială a părţilor.

Pentru a înţelege modalităţile în care conflictul acţionează şi influenţează interacţiunile psihosociale dintre persoane şi a găsi modalităţile optime de soluţionare a acestora, este necesară cunoaşterea anumitor aspecte de ordinteoretic.

Iată câteva aserţiuni de bază privind conflictele:

1. Cele mai multe conflicte au la baza motive mixte, în care părţile implicate au atât interese de cooperare cât şi de competitivitate.

2. Conflictele pot fi atât constructive cât şi distructive.

3. Problema care se pune nu este atât prevenirea şi/sau eliminarea conflictelor cât rezolvarea paşnică a acestora. În ce condiţii putem da naştere unei controverse aprinse în locul unei dispute pe viaţă şi moarte?

4. Interesele de cooperare şi de concurenţă dau naştere la două procese distincte în soluţionarea conflictelor – cooperare şi competiţie.

5. Ponderea relativă a intereselor de cooperare şi competiţie la părţile aflate în conflict şi modul în care acestea variază, pe parcursul conflictului sunt principalii factori determinanţi ai acestuia; în funcţie de aceştia se va decide în mare măsură dacă rezultatele conflictului vor fi constructive sau distructive pentru părţi.

Avantaje funcţionale ale conflictelor: o stimulează rezolvarea creativă a problemelor; o previn stagnarea; o stimulează schimbări (personale, organizaţionale, sociale); o contribuie la autoevaluarea şi testarea abilităţilor. Abilităţile necesare pentru soluţionarea constructivă a conflictelor au în vedere condiţii şi premise psihosociale ale unei medieri, negocieri favorabile între părţi.

Iată câteva dintre ele: stabilirea unei relaţii eficiente de lucru între terţa parte şi fiecare dintre părţile aflate în conflict – baza de încredere şi comunicare necesară; stabilirea unei atitudini cooperante de ambele părţi ; crearea procesului creativ de grup şi a sistemului de adoptare în grup a deciziilor; cunoaşterea de către terţi a motivelor conflictului; situarea mediatorului într-o postură neutră, exterioară părţilor aflate în conflict.

Acceptarea conflictului ca instrument de schimbare poate deveni un puternic atu competiţional în procesul de adaptare şi integrare a elevilor. Utilizarea unor strategii de intervenţie cu privire la managementul clasei este o artă care ţine de măiestria şi harul didactic al profesorului. Cadrul didactic trebuie să aibă în vedere faptul că modul în care desfăşoară activităţile de învăţare în clasă, sistemul de evaluare şi chiar propria lui conduită pot să acţioneze asupra performanţei şcolare şi asupra formării personalităţii elevului

Chestionaru: *Cum răspund eu conflictelor...*

Instrucţiuni: Citeşte aserţiunile de mai jos. Apoi gândeşte-te bine. Dacă ai acest comportament frecvent, pune cifra 3 în dreptul propoziţiei. Dacă numai uneori, pune 2 , dacă este rar pune 1 şi deloc - 0.

Când se iveşte un conflict în clasa de elevi, eu…

1. Spun copiilor să se potolească.
2. Încerc să fac pe fiecare să se simtă uşurat.
3. Ajut copiii să înţeleagă fiecare punctul de vedere al celuilalt.
4. Separ copiii şi îi ţin departe unii de alţii.
5. Las directorul să rezolve problemele.
6. Decid (stabilesc) cine a început.
7. Încerc să aflu care este problema reală.
8. Încerc să ajung la un compromis.
9. O iau în glumă.
10. Le spun să nu mai facă atâta zgomot pentru nimic.
11. Pun copiii să se scuze.
12. Încurajez copiii să găsească soluţii alternative.
13. Ajut copiii să decidă cum să continue.
14. Încerc să le distrag atenţia de la conflict.
15. Atâta vreme cât nimeni nu este rănit, îi las să continue.
16. Voi trimite copiii la director.
17. Le prezint copiilor nişte alternative din care să aleagă.
18. Ajut pe fiecare să se simtă mai confortabil.
19. Fac să fie toţi ocupaţi punându-i să facă altceva.
20. Le spun copiilor să rezolve problema lor după ore, în timpul liber.

I II III IV V 1... 2... 3... 4... 5... 6... 7... 8... 9... 10... 11... 12... 13... 14... 15... 16... 17... 18... 19... 20...

Se face totalul de puncte pe fiecare coloană. Însumând punctajul pe verticală se constată ce tip de abordare personală predominantă este caracteristică fiecărui cadru didactic.

Fiecare coloană reflectă un anumit mod de rezolvare, o anumită abordare a rezolvării conflictelor, după cum urmează:

I.Abordarea implicării, caracterizează cadrul didactic care încearcă să fie cinstit şi corect faţă de copii, conştientizând că aceştia au nevoie de o orientare fermă în învăţare pentru a înţelege ce este acceptabil şi ce nu în comportamentul lor;

II. Abordarea rezolvării de probleme, se concentrează pe identificarea problemei care a generat conflictul, prin dramatizarea de grup a unei situaţii prin care cadrul didactic şi elevii să poată rezolva împreună problema apărută. Acest proces va produce idei creative şi interrelaţii mai puternice.

.III. Abordarea de tip compromis, vizează ascultarea ambelor părţi, cadrul didactic ascultând elevii şi ajutându-i să se asculte reciproc şi să cedeze fiecare câte puţin din ceea ce îşi doreşte. Mai bine mai puţin decât nimic!...

IV. Abordarea de tip neimplicare, caracterizează cadrul didactic care consideră că majoritatea conflictelor pe care le au copiii sunt neimportante, de aceea preferă redirecţionarea atenţiei spre alte aspecte.

V. Abordarea de tip ignorare, presupune stabilirea limitelor încă de la începutul situaţiei sau a secvenţei educaţionale şi asigurarea ulterioară a independenţei elevilor, pentru a se descurca singuri, deoarece „este bine pentru ei şi au nevoie să înveţe din consecinţele faptelor lor”.

Interpretarea rezultatelor obţinute în urma aplicării chestionarelor a reliefat o serie de aspecte. 1. Există însă cadre didactice care sunt caracterizate de o combinaţie de două, chiar trei tipuri de abordări. 2. Abordarea cu ponderea cea mai mare la cadrele didactice este abordarea de tip rezolvare de probleme în procent de 70%, pe locul secund se află abordarea de tip compromis în procent de 55% şi abordarea de tip implicare în procent de 15%. Cadrele didactice care predau în învăţământul primar şi gimnazial preferă în rezolvarea conflictelor abordările de tip rezolvare de probleme, respectiv compromis. 3. Cadrele didactice din învăţământul gimnazial sunt mai dispuse să apeleze la o instanţă superioară ierarhic (directorul unităţii şcolare) pentru rezolvarea conflictului, comparativ cu cadrele didactice din învăţământul primar. Acestea din urmă sunt mai interesate, dispuse şi înclinate să asigure consilierea şi liniştirea elevilor implicaţi în conflict prin intermediul comunicării. 4. Învăţătorii din alternativa „Step by Step” folosesc mai rar şi mai nuanţat tehnici din sfera compromisului, respectiv strategia de calmare prin separare a elevilor implicaţi în conflict, comparativ cu cei din învăţământul tradiţional. Nu permit, într-o proporţie covârşitoare, nici continuarea conflictului pe considerentul că nimeni nu este rănit, nici trimiterea la director a elevilor implicaţi în conflict. Existenţa celor doi învăţători şi a orarului prelungit, de opt ore, dau posibilitatea celor doi manageri ai clasei de a-şi exercita simultan sau succesiv şi complementar rolurile manageriale. Astfel, conflictul apărut va fi rezolvat în clasă, adică în acel spaţiu securizant dezvoltat de învăţători, devenind o şansă pentru maturizare şi pentru învăţare şi contribuind la atingerea misiuniloralternativei educaţionale. 5. Respondenţii din alternativa „Step by Step” folosesc mai frecvent tehnici de abatere a atenţiei şi de redirecţionare a comportamentului elevilor aflaţi în conflict spre alte activităţi educative, decât cei din învăţământul tradiţional. Preferinţa pentru acest tip de tehnici poate fi justificată, fiind mijlocită şi avantajată de factori precum: organizarea clasei pe centre de activitate, flexibilitatea şi

posibilităţile extinse de alternare a modalităţilor de lucru pe grupuri şi faptul că comunitatea educaţională este concepută pentru a promova cooperarea între elevi.

În afara diferenţelor menţionate există şi asemănări în modul de abordare a conflictului din grupul şcolar de către cadre didactice care îşi desfăşoară activitatea la niveluri de învăţământ diferite (primar şi gimnazial) şi în sisteme diferite (tradiţional şi alternativa educaţională „Step by Step”). Asemănările între cadrele didactice din învăţământul primar şi gimnazial se concentrează pe aspecte deosebit de importante într-un conflict precum: preocuparea pentru identificarea problemei reale care a declanşat disputa, adică a „problemei din spatele problemei”; încurajarea elevilor de a-şi exprima constructiv sentimentele, interesele şi punctele de vedere, ca bază pentru identificarea intereselor comune; folosirea tehnicilor care favorizează stabilirea unui compromis; amplasarea situaţiei conflictuale în registrul glumei, cu scopul detensionării atmosferei.

Conflictul este o componentă naturală a existenţei cotidiene în general şi a realităţii şcolare în special. În intervenţiile lor în situaţiile de „microcriză educaţională” (indisciplină, violenţă, nonimplicare, comunicare blocată), cadrele didactice sunt puse în situaţia de a demonstra abilităţi şi strategii de management educaţional, ţinând cont de faptul că nu educă numai de la catedră sau în clasă, ci prin fiecare contact relaţional cu copiii.

Bibliografie:

1) Kreidler, W. J., 1984, Creative Conflict Resolution: More than 200 activities for keeping peace in the classroom, Glenview, IL: Scott Foresman.

2) Stoica-Constantin, Ana, 2004, Conflictul interpersonal, Ed. Polirom, Iaşi

3) Ulrich, Cătălina , 2000, Managementul clasei de elevi – învăţarea prin cooperare, Ed. Corint, Bucureşti.

CLASS MANAGEMENT
LEADING TO LEARNER AUTONOMY

Prof. Daniela CHINDE
Colegiul Tehnic “G. Bariţiu” Baia Mare, Maramureş
Prof. Sonia HOZAN
Colegiul Economic “N. Titulescu” Baia Mare, Maramureş

This paper discusses the importance of promoting autonomous learning in order to enhance learning among students. Learning as a concept is ultimately autonomous in the sense that it depends on the efforts of the learners themselves. In order to allow learners to know something by themselves, external reinforcements such as teacher assistance are needed. The new role of the teacher is to promote and develop autonomous learning in the classroom by facilitating, helping, counseling, coordinating, guiding and fostering communication. In order to get the student’s autonomy in learning the teacher has to help the students to understand the purpose of their learning, to create an atmosphere conducive to deeper, more effective learning and to support the development of learner autonomy.

In this ever changing cyber world, it is important for individuals to acquire the knowledge and skills to be independent and at the same time to hold certain amount of autonomy of what they want to do in their lives.. As students become autonomous learners, they will be more self-motivated to learn as well as to acquire new knowledge for themselves.

The role of the teacher as the manager of a classroom has changed in the contemporary society and teachers should be aware of it. The management being a characteristic feature of any organized activity, has some common functions irrespective the field of activity. From this point of view the managers from the educational system, the teachers are supposed to have some managerial skills. Maintaining good order in classrooms is one of the most difficult tasks facing teachers. The task has become more difficult over the past few decades as the young people’s attitudes to people in authority have changed dramatically. Some of the changes have led to greater self-confidence in students. Others have made classroom management and life in school generally more difficult, and more demanding, on those who are charged with maintaining a positive learning environment. The question is How can teachers have a proper classroom management that would conduct to students autonomy in learning? What are the tools that a teacher can use in order to make the students autonomous? By means of a good classroom management, by using student centered techniques and by using the language portfolio it is possible to achieve autonomy in learning. I have conducted interviews among students, and teachers in order to find out things about their usage of all these and interpreted the results and come to the conclusion

Creating conducive learning environments that optimize the student learning is of great importance. Any educational program hopes to bring the best out of every student. In any process of learning it involved the teacher, the learner, the course materials and the methods of teaching. Of all these factors the learner takes the most important role. In other words any student who wants to be successful in the learning process needs to take charge of his own learning. Therefore it is important for teachers to realize that there is a need to implement the cultures of learning where students’ learning is maximized. Teacher’s goal should be to extend educational experiences beyond what students will encounter in the classroom, allowing and guiding the individual student to pursue areas of learning, which are of interest to him or her to become a life-long learner. Taking control over learning implies that students have or develop the capacity to learn independently. Learners who accept responsibility for their learning are more likely to achieve their learning targets, and if they achieve their learning

targets, they are more likely to maintain a positive attitude to learning in the future. This is what education is all about – teaching students to love the act of acquiring knowledge

Classroom management involves instituting procedures and practices to create an environment conducive to learning. An effective classroom is a well-managed classroom. Effectively managing the classroom is the key to establishing a quality learning environment. Research indicates that a relationship exists between classroom management and instruction and that they are essential elements in the equation for student success in the classroom. A teacher who can manage the classroom will have a positive impact on the quality of instruction, and the possibility that learning will take place. Time management, communication and consistency in management strategies are working manifestations of effective classroom management. Classroom management does not equal discipline. Classroom management organizes the classroom and engages students. Teachers possessing classroom management skills promote positive expectations. When a classroom is well managed, students tend to be self-disciplined and teachers are stress-free.

The most important aspect of classroom management is that the students are engaged in the learning process. The purpose of education is to foster higher-level thinking skills in students and involve them in the learning process. Therefore, the students should be working, not the teacher. An effective teacher should strive for 75 percent engaged learning time, with 25 percent instructional time. Through this balance, students take stock in their own achievements and success.

A classroom should be a place where students feel safe to ask questions and are free to learn. Students should be encouraged and the environment should be stress-free. Teachers are able to get the attention of their students easily and quietly. Students are guided into learning and are able to work up to the best of their ability. Effective teachers differentiate instruction to maximize student learning and involvement.

Expectations are clear in an effective classroom. Class objectives give students a clear view of the expectations and assignments presented in class. Students know the material they will be tested on when they know the objectives. Objectives serve two purposes: to assign and to assess. They should be stated at the beginning of each lesson. Objectives should begin with a verb and explain what students should perform and master. By starting with a verb, students know exactly what they are expected to be able to do in order to complete a task. It is essential that behavioral and academic expectations and consequences are verbally conveyed to students and parents at the beginning of the school year. It is a good idea to see that they are also posted, to serve as a daily reminder to students. Teachers should be certain, that students fully understand all expectations and the consequences for not meeting those expectations.

Procedures and routines minimize wasted time in the classroom. In a well-managed classroom, the teacher will have the objectives, assignments and a starter activity posted in the room. All students will know exactly what they are to do from the time they enter the room to when they leave. Students will begin to work immediately upon entering the room. Master teachers have procedures for everything, from using the bathroom to sharpening a pencil. The procedures are seamless and are well rehearsed, eliminating down-time in the classroom and, therefore, increasing time on task.

The establishment of routines and procedures reduces the chance of rule infraction, ensures that students know what to expect at all times and facilitates a distraction-free environment. Through the establishment of routines and procedures, the teacher will spend less time on non-instructional discussion and tasks, and more time delivering quality instruction. Students should understand the general instructional and logistical plan of the day and procedures for all classroom activities.

The consequence for misbehavior should be the same for each student. Consistency in addressing a failure to meet expectations will contribute to effective classroom management. When students see that a student is treated differently than another student in the application of consequences, students will lose respect for the expectation/consequence plan and the teacher. When this happens, students begin to gain control. Inconsistency gives students ammunition for argument when consequences are applied to them. Student control brings chaos and reduces the quality of the instructional environment

The ultimate expectation for effective classroom management would be that ongoing and engaged learning take place; and that would translate into increased student achievement. The entire reason for enacting a behavior-management plan or assuring that teachers are capable classroom managers is to ensure that quality, distraction-free instruction and learning can take place

Bibliography

McDaniela T.R. (1986) A Primer on Classroom Discipline: Principles Old and New; Phi Delta Kappan

Benson,P and Voller, P (1997) Autonomy and independence in Language Learning; Oxford University Press

Brown, J.K (2008). Student-centred instruction: involving students in their own education. Music Educators Journal, 945.

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

Prof. Neagoe Carmen- Maria
Liceul Tehnologic Turceni, jud. Gorj

Managementul clasei e definit ca abilitatea profesională de a planifica şi organiza activitaţile clasei astfel încât să asigure un climat favorabil învăţării. Prin managementul clasei se urmăreşte prevenirea comportamentelor disruptive, pe de o parte şi rezolvarea problemelor comportamentale apărute, pe de altă parte (Băban, 2001).
Managementul clasei reprezintă setul complex de comportamente de organizare a clasei iniţiate de către profesor, cu scopul de a promova şi a menţine un climat care să- i permită atingerea obiectivelor educaţionale.

Pentru a conduce, din punct de vedere disciplinar, clasa de elevi, cadrele didactice trebuie să posede o serie de calităţi manageriale, care îl vor ajuta să exploateze întreaga situaţie cu potenţiale sau reale conotaţii negative in favoarea clasei, a membrilor şi a climatului din interiorul acesteia.

Relaţia stabilită între problematica managementului clasei de elevi şi problematica disciplinei este foarte clar determinată şi poate fi explicată printr-o formă de subordonare ; astfel, disciplina – reprezentată prin cazul său extreme şi nedorit, indisciplina – este un subdomeniu de analiză şi intervenţie al managementului clasei de elevi.

În majoritatea situaţiilor, cadrele didactice îşi centrează eforturile şi atenţia, controlul şi concentrarea asupra situaţiilor didactice, asupra activităţii de predare, fără să ia în calcul mediul și ambianța în care sunt pregătite și derulate aceste activități; ignorând, de multe ori nu din rea-voinţă, diversitatea situaţiilor educaţionale ca structuri complexe, atitudinal- relaţionale. Involuntar, asemenea atitudini educaţionale creează un teren propice apariţiei şi dezvoltării fenomenelor de criză.

Cauzele variatelor stări tensionate pot fi regăsite în orice aspect al procesului educațional (Joița, 2000), al managementului său, când nu corespunde cu normele pedagogice, cu așteptările elevilor.

Relațiile interpersonale din clasă generează cele mai multe stări tensionate, de asemenea comunicarea didactică, evaluarea subiectivă a cunoștințelor, atitudini ce favorizează subiectiv pe unii elevi. Vom aminti câteva cauze generate de relațiile profesor-elev analizate de Joița (2000):

♣ Cunoașterea empirică a elevilor, a particularităților, a așteptărilor, a puterii de integrare;
♣ Stimularea inegală practicată în activitate;
♣ Slaba atenție acordată cauzelor unor comportamente care precedă o tensiune psihică;
♣ Supraîncărcarea cu sarcini nediferențiate, corelată cu evaluarea incorectă a celor anterioare;
♣ Aplicarea rutinieră, șablon, a unor măsuri asemănătoare la toți elevii;
♣ Neacceptarea exprimării unor opinii opuse sau modificate ale elevilor;
♣ Recurgerea la argumentul autorității în rezolvarea unor probleme;
♣ Persistența unor impresii, tensiuni vechi nesoluționate, dar generalizate;
♣ Nestăpânirea propriilor nemulțumiri cauzate extern, dar prelungite în clasă;
♣ Nediscutarea cu elevii a regulilor și a consecințelor neparticipării, indisciplinei în activitate;

♣ Slaba comunicare cu părinții pentru cunoașterea evoluției elevilor și stabilirea unui parteneriat în soluționarea tensiunilor ivite.

Toate aceste cauze și altele derivate din aplicarea unui management defectuos în clasă, în activitate la disciplina sa, conduc la trăiri negative, ce se acumulează, se exprimă sau nu și ajung la conflicte deschise, situații de criză.

În aceeași ordine de idei, atenția noastră se îndreaptă și spre cauzele comportamentului dezaptativ, care reprezintă de cele mai multe ori un mijloc de comunicare, prin care elevul își exprimă într-o formă mai mult sau mai puțin mascată sentimentele de frustrare, anxietate, durerea fizică sau alte emoții negative. De asemenea, comportamentele apar și se mențin, datorită consecințelor imediate care le urmează.

Exemplu:

Un elev care nu știe răspunsul la o întrebare dată de profesor în clasă, îl întreabă pe colegul de bancă. Comportamentul de a întreba colegul de bancă este urmat de beneficii imediate: răspunsul corect al colegului la întrebare, evitarea stării neplăcute de a nu cunoaște răspunsul. Acest comportament va continua atât timp cât va fi urmat de răspunsurile corecte ale colegului și se va opri în situația în care va fi urmat de refuzul colegului de a răspunde la întrebare sau de obținerea unor răspunsuri greșite. Comportamentul de a întreba colegul de bancă este mult mai probabil să apară în viitor. Studiile arată că peste 80% din problemele de disciplină dintr-o clasă sunt datorate utilizării unor metode ineficiente de implicare a elevilor în activităţile de învăţare. Ordinea se menţine, nu atât datorită intervenţiilor frecvente ale profesorului, ci datorită angajării active a elevilor în activitate. Activităţile pe grupe mici, interactive sunt considerate ca fiind cele mai eficiente pentru prevenirea problemelor de disciplină, în timp ce activităţile plictisitoare sunt cele care pot declanşa probleme de disciplină. Există câteva artificii strategice care pot determina o mobilizare atenţională din partea elevilor:

- Controlul vocii - profesorul poate utiliza diverse tonalităţi, pentru a nu se produce fenomenul de habituare la stimulul sonor monoton al vocii.
- Contactul vizual - este ştiut faptul că elevii îşi inhibă comportamentele neadecvate la contactul vizual direct cu profesorul.
- Organizarea timpului în sarcină - se ştie că cele mai multe probleme comportamentale apar în situaţii nestructurate. Acest lucru se poate evita prin controlul permanent şi planificarea cât mai exactă a timpului petrecut în sarcinile şcolare, mai ales pentru cele individuale (Băban, 2001).

Oferirea feedback-ului - O învăţare eficientă se realizează în principal prin exerciţiu si feed-back. Oferind elevilor informaţii cu privire la comportamentele şi prestaţiile lor le oferim o bază a dezvoltării lor personale.

Bibliografie:

- Băban, A. Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere, Ed. Psinet, Cluj-Napoca, 2001
- Iucu, R. Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Ed. Polirom, 2006
- Joița, E. Management educațional. Profesorul- manager: roluri și metodologie, Ed. Polirom, Iași, 2000

ANALIZA RESURSELOR ȘI MANAGEMENTUL STRATEGIC ÎN ORGANIZAȚIILE EDUCAȚIONALE

Prof. Dragomir Daniela
Școala Gimnazială Ion Heliade Rădulescu, Sector 1, București

Calitatea activității educaționale la nivelul instituției școlare desemnează ansamblul de caracteristici ale unității școlare în plan structural, organizatoric și funcțional, care îi conferă acesteia posibilitatea de a satisface nevoile de educație ale unei populații concrete, exprimate direct sau indirect de către aceasta sau de către comunitatea căreia populația îi aparține. Școala poate fi înțeleasă ca un sistem complex de factori umani, materiali, financiari, spirituali, organizaționali, culturali, estetici, etici, juridici, ce funcționează într-o permanentă și dinamică interacțiune.

Managementul este o funcție socială, un proces care presupune îndeplinirea obiectivelor pe care instituția le are, bazate pe planificarea și organizarea strategiei. Strategia organizațională stabilește obiectivele pe termen mediu și lung, modalitățile de realizare a obiectivelor și resursele necesare luând în considerare misiunea și viziunea organizației. Școala își atinge obiectivele dacă strategia este relevantă atât pentru mediile interne, cât și pentru cele externe legate de această organizație. Strategia este un instrument esențial în implementarea managementului și se bazează pe analiză și pe combinația de componente procedurale și structurale ale instituției. Strategia de marketing presupune îmbunătățirea serviciilor educaționale pe care organizația le oferă beneficiarilor.

Aspectul-cheie reprezentat de organizarea și mediul în care funcționează școala în procesul de dezvoltare a școlii este necesar a fi considerat prioritar în proiectele de schimbare a școlii. Structura organizatorică este o reflectare a sistemului său de valori, relevând legătura cu cultura școlii. Formularea priorităților, după parcurgerea unei etape destinate identificării lor, ierarhizării și apoi decizia asupra selecției este esențială pentru dezvoltare. Condițiile, ca aspect-cheie al dezvoltării școlare constau în trăsăturile practice ale organizării și ale managementului școlar, în cadrul de funcționare, în roluri responsabilitățile care fac ca activitatea să se desfășoare. În final, strategia de dezvoltare a școlii trebuie să fie astfel concepută încât să asigure legătura priorităților cu condițiile. Asigurarea este lor esențială deoarece de ele depinde întregul proces de dezvoltare a instituției. Printre condiții se evidențiază:

- Angajarea resursei umane și dezvoltarea personalului;
- Implicarea tuturor factorilor în politicile școlare și în luarea deciziilor;
- Stil de conducere tranzacțional, adaptabil la situație, leadership;
- Atenție spre cercetare și reflecție asupra calității.

Strategia de dezvoltare a școlii trebuie să fie realizată astfel încât să asigure continuitate între priorități și condiții. În practică se poate întâmpla ca strategiile să se suprapună parțial cu condițiile în momentul în care ea se încearcă a fi mijloc de introducere a schimbării și devine parte a rutinii practicii școlii. Strategia de dezvoltare a instituției trebuie să fie clară, să implice schimbarea, să fie cunoscută, să fie evaluată înainte de a fi aplicată și pe parcursul implementării să fie reevaluată și ajustată dacă se impune.

. Orientarea organizațională către performanță și creșterea competitivității sistemului de învățământ se realizează prin resursele existente și respectarea standardelor de calitate. Pașii către un sistem de calitate sunt:

- un control mai eficient al performanței individuale și colective;

-îmbunătățirea continuă a proceselor și activităților;

-prevenirea deficiențelor potențiale;

- creșterea responsabilității și implicarea întregului personal.

Instituția trebuie să stabilească și să mențină un sistem de management al calității și să-și îmbunătățească continuu eficacitatea în conformitate cu standardele. Managementul calității la nivelul organizației școlare implică înregistrarea progreselor în asigurarea calității prin sprijinirea celor implicați prin autoevaluare și utilizarea resurselor. Pentru a implementa un sistem de management al calității, trebuie făcuți următorii pași:

• Identificați procesele necesare sistemului și aplicației lor;

• Determinarea succesiunii proceselor;

• Stabilirea criteriilor și metodelor de asigurare a proceselor;

• Asigurarea resurselor și informațiilor necesare monitorizării proceselor;

• Monitorizarea procesului și implementarea acțiunilor pentru atingerea obiectivelor.

Serviciul educațional poate fi considerat ca făcând parte din calitate, în măsura în care produsele și activitatea îndeplinesc cerințele și așteptările beneficiarilor direcți și ale partenerilor săi externi.

Pentru a îndeplini acest standard, organizația școlară trebuie:

•Să dezvolte absolvenților abilități care îndeplinesc cerințele învățământului superior;

• Prin produsele sale să contribuie la dezvoltarea personală a studenților;

• Să creeze un mediu de muncă și de viață adecvat performanței în instituție. Asigurarea calității își propune să creeze încredere între beneficiari și alți parteneri ai școlii, în capacitatea și disponibilitatea instituției de a răspunde cerințelor și așteptărilor acestora.

Potrivit lui Nicolescu O. și Verboncu I, „Dimensiunea, structurarea și combinarea tuturor proceselor și relațiilor manageriale ar trebui să țină seama de maximizarea efectelor economice și sociale pozitive cuantificabile și necuantificabile ale organizației, baza pentru a asigura o competitivitate ridicată “. (Niculescu, Verboncu, 2008, p.37)

Sistemul de implementare a managementului calității din organizație nu are un anumit tipar. Fiecare instituție poate lua decizii pentru a asigura un proces optim.

Pașii care trebuie luați pentru a aborda o astfel de abordare:

Mod de preparare:

• Managerul este informat despre implementarea unui sistem de calitate;

• Conducerea unității adoptă decizia de a implementa sistemul de management al calității, numește un membru investit cu responsabilitate și autoritate în acest sens, definește axele sale de politică și obiectivele generale de calitate, comunică aceste decizii instituției și inițiază comunicarea necesară resurse;

• Există o echipă de implementare, care este investită cu responsabilitatea, autoritatea și resursele și este instruită în mod corespunzător.

Gherguț A. și Ciobanu C. afirmă că „eficacitatea educațională poate fi înțeleasă ca măsura în care activitatea din domeniul educațional a atins toate obiectivele propuse (în raport cu nivelul de raportare), și-a atins standardele de formare sau cele conexe standarde de instruire cu obiective specifice formulate la diferite niveluri de acțiune. " (Gherguț, Ciobanu, 2009, p. 20)

Organizația școlară va implementa mecanisme de autoevaluare pe tot parcursul procesului managerial în proiectarea, planificarea și implementarea acțiunilor de dezvoltare instituțională. Organizația trebuie să stabilească, să documenteze, să implementeze și să mențină un sistem de management al calității și să-și îmbunătățească continuu eficacitatea resurselor, în conformitate cu standardele de calitate.

Bibliografie

Burduș, E., Popa, I., (2016), Reproiectarea managementului organizației, București: Editura Pro Universitaria.
Gherguț, A., Ciobanu, C., (2009), Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale, Iași: Polirom.
Nicolescu, O., Verboncu, I., (2008), Fundamentele managementului organizației, București: Editura Universitară.

Managementul parteneriatului școlar in asigurarea calității educației

Profesor OSTAȘ NĂSTACA,
Liceul tehnologic, loc. Ruscova, jud. Maramureș

Școala ca și organizație, pentru a-și atinge obiectivele, are nevoie de un sistem managerial adecvat definit prin funcții specifice: proiectare, decizie, organizare, coordonare, evaluare etc. Managementul școlii trebuie să asigure funcționarea și dezvoltarea școlii ca sistem deschis, aflat în relație permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcționează și nu numai.

Calitatea educației și succesul școlar necesită abordarea de strategii și practici variate privind relațiile de colaborare dintre școală, familie și comunitate. Unitatea școlară, centrată pe elevi și, totodată, responsabilă pentru educația formală a copiilor/ elevilor, trebuie să aibă în vedere crearea unor astfel de parteneriate, pentru a ajuta elevii să aibă succes la școală și mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membrii ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze.

Parteneriatul școală- familie este o formulă pedagogică, noțiune relativ nouă înserată în domeniul educației. Pedagogul Sorin Cristea (2000) consideră că acest parteneriat este de fapt un segment care„reflectă mutațiile înregistrate la nivelul relațiilor existente între instituțiile implicate direct și/sau indirect în proiectarea și realizarea obiectivelor sistemului de învățământ: școala, familia, comunitatea locală, agenții sociali (economici, culturali, politici, religioși etc.), factori de asistență socială etc.”.

În Raportul asupra relațiilor dintre școală și familie în țările Comunității Europene (Macbeth, Al., 1984) se menționează patru motive pentru care școala și familia trebuie să facă eforturi comune să coopereze în procedeul de educație a copiilor:

1. Părinții sunt responsabili din punct de vedere juridic de educația copiilor lor;
2. Învățământul nu este decât o parte din educația copilului, o buna parte din aceasta având loc în afara școlii;
3. Cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivației pentru învățare, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi influențate datorită dialogului cu școala;
4. Grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze modul în care este administrată școala.

Pentru părinți, colaborarea cu școala le aduce avantajul de a fi informați, de a avea sub control educația propriului copil și nu în ultimul rând, de a primi sprijin pentru a deveni un părinte mai bun – cea mai provocatoare meserie din lume.

Gradul scăzut de implicare a părinților a fost și este și în prezent o problemă pentru școala românească. Studiile realizate în acest domeniu au identificat că principalele obstacole derivă din existența unor idei divergente privind responsabilitatea părților în educația copiilor, influența mediului familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, sprijinul acordat de părinți, limitele participării la luarea deciziilor. De asemenea, anumite comportamente întâlnite la părinți, profesori sau manageri sau lipsa timpului și a resurselor materiale necesare pot menține gradul de participare la un nivel redus.

În foarte multe cazuri:

- ♣ părinții nu sunt interesați să participe la activitățile școlare;
- ♣ părinții nu au timp să se informeze despre problemele școlii;

♣ părinţii nu ştiu cum să comunice cu profesorii;

♣ profesorii nu sunt interesaţi să comunice cu părinţii;(studiul publicat pe www.see-educoop.net)

După cum arată Mircea Agabrian (2005), din parteneriatele școală - familie cei câștigați sunt, în esență, elevii. Acestea acţionează în următoarele direcţii:

- ajută profesorii în munca lor;
- generează și perfecționează competențele școlare ale elevilor;
- îmbunătăţesc programele de studiu şi climatul şcolar;
- dezvoltă abilităţile educaţionale ale părinţilor, creează un mediu de siguranță sporit în şcoli.

În ultimii ani se pune accent și pe un angajament mutual clar stabilit între părinţi şi școală, în baza unui ***contract educațional*** individual privind educaţia copilului. Scopul contractului are ca principiu asigurarea condiţiilor optime de derulare a procesului de învăţământ, prin implicarea şi responsabilizarea părţilor în educaţia beneficiarilor direcţi ai educaţiei elevilor. Astfel:

- *Şcoala* are responsabilitatea cea mai importantă în procesul instructiv-educativ.
- *Părintele* este o persoană responsabilă pentru educarea şi comportamentul copilului şi pentru colaborarea cu şcoala spre beneficiul copilului.
- *Elevul* este și el responsabil pentru propria educaţie.

Din momentul semnării acestuia, *contractul educațional dintre familie şi şcoală* se consideră ca un sistem de îndatoriri reciproce în colaborarea părinţilor cu şcoala pentru a educa şi forma copilul.

Forme de participare

Procedura de comunicare cu părinții - va reglementa comunicarea cu părinții . Procedura va fi elaborată de către un colectiv din care este recomandat să facă parte persoane implicate în aplicarea lor – profesori și părinți și va fi cunoscută de toți părinții, personalul didactic și nedidactic al școlii. Documentul va specifica și va descrie toate modalitățile prin care se realizează comunicarea cu părinții în școala respective.

Astfel, părinții pot fi implicați în viața școlii în diverse forme care variază după gradul de consultare și de participare la procesul decizional :

- ***şedinţele cu părinţii*** - oferă acestora ocazia de a se cunoaşte între ei, de a acţiona ca o echipă, de a se cunoaşte reciproc cu cadrele didactice, de a discuta aspecte ale programului şcolar, de a despre progresele/regresele copiilor, schimbările intervenite în evoluţia lor ș.a;
- ***lectoratele cu părinţii*** - cu teme diverse, prin care părinţii sunt informaţi privitor la importanţa cunoaşterii personalităţii propriului copil, aprecierea corectă a comportamentelor copiilor, măsuri şi soluţii pentru ignorarea sau limitarea comportamentelor negative, tehnici şi metode prin care-şi pot ajuta copilul la lecţii etc.;
- ***consultaţiile individuale (convorbirile)*** - oferă prilejul abordării individualizate a problemelor cu care se confruntă copilul sau părintele, se pot oferi sfaturi, părinţii pot furniza informaţii mai intime pe care nu doresc să le facă publice, dar sunt relevante pentru educaţia şi instrucţia copilului;
- ***convorbiri telefonice*** – care au luat amploare datorită telefoniei mobile, dar și timpului limitat al părinților și cadrelor didactice;

- ***chestionarul*** – permite obţinerea unor informaţii privind organizarea colectivelor de elevi, subiecte abordate pe viitor la ședințe, doleanțe ale părinților ș.a.;
- ***vizite la locul de muncă al părinţilor*** - contribuie la cunoaşterea specificului unor profesii și competenţele necesare practicării acestora; părintele poate fi ghidul acestor acţiuni;
- ***excursii, drumeții*** - părinţii pot contribui la organizarea şi sponsorizarea acestor acţiuni, asigură supravegherea copiilor, trăiesc emoţii pozitive alături de copilul lor, le oferă modele de comportare;
- ***expoziţii cu lucrări ale copiilor*** - prilej de a-i familiariza cu date importante despre evoluţia copiilor, atât pe plan artistic, cât și al bagajului de cunoştinţe;
- ***implicarea părinților în proiecte și parteneriate şcolar***e;
- ***ziua porților deschise*** - în cadrul cărora părinţii asistă la orele de curs şi la alte activităţi;
- ***avizierul şcolii*** - conţine informaţii de interes comun pentru elevi şi părinţi privind activităţi ce se desfăşoară în şcoală, rezultate de la concursuri, anunţuri importante, programe în derulare etc;
- ***mese rotunde*** - la care părinţii și profesorii fac schimb de experienţă educaţională;
- ***acordul de colaborare şcoală-familie*** - sunt stipulate responsabilităţile şcolii și ale părinţilor în procesul educaţional;
- ***școala părinţilor*** - se organizează cursuri psihopedagogice pentru părinţi;
- ”***biblioteca vie”*** (vorbitor, invitat, vizitator) - aceasta este o tehnică prin intermediul căreia un părinte prezintă copiilor, profesorilor, altor părinţi informaţii importante privind profesia sa; etc

Bibliografie

1.Agabrian, M., & Milea V. (2005). *Parteneriate şcoală-familie-comunitate*. Iași: Institutul European
2.. Cristea Sorin, (1998), *Dictionar de pedagogie*, E.D.P., Bucuresti.
3.Iosifescu,Ș.(2001) *Managementul educational pentru institutiile de învatamânt*, Bucuresti
4.Jinga, I. (2003) *Managementul învatamântului*, Editura ASE Bucuresti,
5.Radulescu, E., Tîrca, A.(2002) *Scoala si comunitatea*, Centrul Educatia 2000+, Editura Humanitas,
6.Stan, E.(2003), *Managementul clasei*, Editura Aramis,
www.see-educoop.net

CREATIVITATEA ÎN ADOPTAREA DECIZIILOR MANAGEMENTULUI ȘCOLAR

PROF. BĂRCULESCU MARILENA
COLEGIUL TEHNIC ”VALERIU D. COTEA” FOCȘANI

Motto: Există o soluţie la orice problemă.Singura dificultate este să o găseşti. Evie Nef

Ca instrument de lucru al managerului unei unități școlare, decizia constituie un ansamblu de informații, date, care, analizate împreună duc la cea mai bună variantă de acțiune pentru rezolvarea unor probleme. În această accepțiune, decizia devine un proces prin care se dezvoltă angajarea faţă de un anume curs de acţiune. Ea reprezintă o opţiune din mai multe posibile, decizia motivând în acelaşi timp alegerea făcută, dar implicând şi o angajare a tuturor categoriilor de resurselor: bani, timp, resurse umane.

Decizia nu trebuie privită ca fiind o simplă funcţie a managementului, deoarece se regăsește într-o varietate de funcții, fiind privită drept punctul central al activității de management. Decizia este, așadar, instrumentul de lucru al managerului care exercită procesul de conducere prin adoptarea unui șir de decizii prin care se urmăreşte contracararea entropiei ce caracterizează orice sistem. Decizia managerială reprezintă procesul de alegere a unei căi de acţiune în vederea realizării unor obiective, prin a cărei aplicare se influenţează activitatea a cel puţin unei alte persoane în afara decidentului. Din această definiţie, putem desprinde caracteristicile de bază ale deciziei de conducere:

- mulțimea variantelor
- existența unei finalități urmărite
- influențarea acțiunilor și comportamentului unei alte persoane decât decidentul, prin aplicarea variantei alese.

Orice decizie a unui manager trebuie sa îndeplinească o serie de criterii de raționalitate, dintre care avem în vedere:

- să fie fundamentată științific, adică să fie adoptată pe baza unui instrumentar științific adecvat situației decizionale;
- să fie adoptată de către persoana în ale cărei sarcini este înscrisă și, prin urmare, aceasta trebuie să dispună de cunoștințele și aptitudinile necesare fundamentării deciziei respective;
- să fie clară, concisă, necontradictorie, adică din formularea ei să reiasă în mod explicit conținutul situației decizionale;
- să fie oportună, adică să se încadreze în perioada optimă de elaborare și operaționalizare.
- să fie completă, să cuprindă toate elementele necesare înțelegerii corecte și mai ales implementării: obiectivul urmărit, modalitatea de acțiune, responsabilul cu aplicarea deciziei, termenul de aplicare etc.
- să fie eficientă, și apreciată prin prisma efectelor obținute în urma implementării ei.

Putem discuta despre **creativitate în adoptarea deciziilor manageriale** atunci când avem în vedere un model tipic al procesului creativ ce cuprinde 4 etape:

a) *Prepararea (informarea și documentarea):* atunci când în activitatea unei organizații școlare apare o problemă suntem determinați să aflăm nu doar ceea ce nu merge, dar și ceea ce putem modifica, transforma. Deosebit de importantă este formularea întrebării, astfel încât se recomandă definirea într-o manieră largă, pozitivă și multidimensională a domeniului problemei;

b) *Incubarea*: etapa de elaborare a ideilor prin schimbarea perspectivelor: indivizii permit subconștientului lor să caute o soluție prin asocieri sau în timpul unei ședințe de brainstorming;

c) *Iluminarea:* etapa în care soluția apare brusc, prin conceptualizarea unei intuiții ce rezultă din subconșient;

d) *Verificarea:* O idee bună este măsurată prin intermediului mai multor criterii, iar materializarea ei în practică se dovedește a fi decisivă. Se formulează acum întrebări de tipul: Punerea ei în aplicare este ușoară sau dificilă? Este inspirată din soluții existente sau este complet nouă?

Se cunosc 3 criterii pe baza cărora se poate aprecia calitatea unei idei și anume: eficacitatea, fezabilitate și originalitatea. Pentru a pune în practică o idee, managerul este determinat să redacteze un plan de acțiune, ce se va finalize printr-o realizare concretă. Intervine astfel ceea ce numim creativitatea de care trebuie să dea dovadă un manager în adoptarea unor decizii, bazată pe competențe, abilități, așteptări, dorința de schimbare a imaginiii unei instituții etc.

Conceptul de competență se concretizează în abilitatea de a transfera, transforma şi adapta capacităţile şi cunoştinţele existente situaţiilor nou ivite în aria profesională a managementului educaţional. Ea cuprinde organizarea şi planificarea muncii, selecţia, coordonarea, raportarea, inovarea şi preluarea unor acţiuni fără rutină şi include acele activităţi care sunt cerute la locul de muncă pentru a putea face faţă muncii în echipă, managerilor existenţi şi aşteptărilor principalilor beneficiari ai învăţământului, în acord cu standardele în vigoare. *Competenţa managerială* se evidenţiază, în sens larg, prin capacitatea managementului de a îndeplini activităţile specifice la performanţele aşteptate. Dintre *competenţele manageriale de înaltă performanţă* putem menționa următoarele:

- căutarea informației
- formarea conceptelor
- flexibilitatea conceptuală
- cercetarea interpersonală
- managementul interacțiunii
- orientarea spre dezvoltare
- impactul
- încrederea în sine
- comunicarea
- orientarea spre practică
- orientarea *spre reușită*.

Întâlnirea dintre o personalitate managerială caracterizată printr-un astfel de complex de competenţe dezvoltate la nivel maximal şi un sistem format din status şi roluri bine determinate în planul instituţiei şcolare reprezintă premisa optimă pentru dezvoltarea unui management şcolar eficient.

Prin urmare, creativitatea și inovația în activitatea de management educational are la bază o serie de aspecte legate de folosirea optimă a resurselor umane şi materiale, a timpului fizic disponibil, capacitatea de a motiva personalul, de a-l organiza potrivit aptitudinilor fiecăruia şi a-l dirija către obiectivele finale proiectate, dar, în egală măsura, un sistem informaţional adecvat şi o bună comunicare în organizaţie, pe orizontală şi pe vertical. Un management educational de calitate realizează evaluări curente şi sumative relevante, obiective şi stimulative pentru întreg personalul, reuşeşte să delege atribuţii şi să colaboreze raţional cu partenerii, recurge la tehnici moderne de conducere (consulting, sistem

informatic pentru stocarea şi utilizarea datelor şi a informaţiilor necesare, stimularea creativităţii colaboratorilor şi a partenerilor).

Bibliografie:

1. G.Johns. *Comportament organizational*. Editura .Economică, 1998;
2. Norina POPOVICI, *Management. Notiuni teoretice si teste grila* , Constanța, 2019;
3. **Dragomir, M., Pleşa, A., Breaz, M., Chicinaş, L.** Manual de management educaţional pentru directorii unităţilor de învăţământ, a Centrul Regional de Dezvoltare şi Inovare a Resurselor din învăţământ Cluj, Turda: Ed. Hiperborea, 2000;
4. **Iosifescu, Ş.** Manual de management universitar, Bucureşti: Ed. ProGnosis, 2000;
5. **Joiţa, E.,** Management educaţional, Iaşi, Ed.Polirom, 2000;
6. **Moraru, I.,** Introducere în psihologia managerială, Bucureşti: E.D.P, 1995;
7. **xxx.** Descrierea competenţelor cerute de funcţiile de conducere, îndrumare şi control din învăţământul preuniversitar, în „Formarea continuă”, revistă editată de Centrul Naţional de Formare a Personalului din învăţământul Preuniversitar, nr. l, 2, Bucureşti, 2003;
8. **xxx.** (2001). Management educaţional pentru instituţiile de învăţământ, M.E.C., Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, Bucureşti (editor coordonator de volum: Şerban Iosifescu).

Managementul unei zile în clasa Step by Step – aspecte practice

Profesor de Religie Ortodoxă Ipate Anca
Liceul Tehnologic “Arhimandrit Chiriac Nicolau”- Vânători Neamț

„Dacă cineva stăpâneşte bazele domeniului studiat şi dacă a învăţat să gândească şi să lucreze independent, el îşi va găsi cu siguranţă drumul şi, în plus, va fi bine pregătit pentru a se adapta progresului şi schimbării.”

Albert Einstein

Aș dori să vă împărtășesc Dumneavoastră, stimați colegi, ceva din experiența avută ca profesor de Religie care a predat și la o clasă Step by Step (în cadrul Liceului Vasile Conta’’din Tg.Neamț) colaborând în mod deosebit cu **domnii învățători(actualmente profesori) Constanța și Constantin Popa** care au implementat acest program. Am încercat astfel un nou mod de a educa elevii, de a lucra cu ei, de a-i forma pentru viață.

Totul s-a derulat după anul 2002, fiind atunci profesor debutant și cu dorința arzătoare de a ajunge, atât cât mi-a fost îngăduit, în sufletelul fiecărui copilaș pentru a-l înțelege mai bine în drumul său spre cunoașterea lucrurilor și a lui Dumnezeu.

Cu toate că programul a durat doar patru ani am decis atunci că voi continua să-i formez pe elevi prin această metodă ba chiar i-am educat și pe proprii copii astfel.

Iată programul:

Dimineaţa copiii sosesc la şcoală. Unul dintre învăţători îi primeşte, copiii îşi pregătesc ţinuta confortabilă: se descalţă şi îşi iau pantofi lejeri, clasa fiind prevăzută cu mochetă, se dezbracă. Programul începe cu **„Întâlnirea de dimineaţă**”,copiii stau jos, în cerc într-un spaţiu comun. Se prezintă „Agenda zilei”, care reprezintă planificarea activităţilor din acea zi. Au loc discuţii, întrebări până când se constată că a fost înţeles şi acceptat. Un alt moment este completarea calendarului zilei: precizarea datei, a evenimentelor sociale şi personale,aspectul vremii, comentarii, întrebări.

Urmează apoi **mesajul zilei** - un mesaj conceput de învăţător pentru a introduce cunoştinţele sau deprinderile noi de achiziţionat şi de prelucrat pe centre de activităţi. Mesajul dă prilejul de introducere - de dorit, interactivă - a noţiunilor noi şi reamintirea celor anterioare necesare introducerii celor noi, prin dirijarea întrebărilor şi abilităţilor copiilor.

Centrele de activitate sunt folosite adecvat pentru a susţine interesul pentru rezolvarea unor activităţi specifice: citire, scriere, arte, ştiinţe, ştiinţe sociale,etc.,pentru dobândirea ori consolidarea de abilităţi specifice.

Pe un adult ,trecut prin şcoala tradiţională, îl vor surprinde probabil unele lucruri, cum ar fi solicitarea ajutorului unui coleg în rezolvarea sarcinilor, lucrul în grup, chiar copiatul care totuşi se face prin exersarea capacităţilor proprii de lucru şi va adăuga cu siguranţă şi ceva personal. Colaborarea va fi cultivată în locul concurenţei.

Datorită activităţii pe centre, colaborării şi nevoii de comunicare, în clasa Step by Step nu este şi nici nu se cere o linişte deplină; este un zumzăit uşor, un zgomot de activitate continuă. Egalitatea cu adulţii, critica în limite civilizate este încurajată. Uneori copiii citesc sau lucrează pe jos, ori în poziţii ciudate, care le sunt confortabile, acestea le sunt permise cu condiţia să nu conducă la vicii posturale.

Copiii cu diferenţe foarte mari de performanţă colaborează în sarcini, fără ca diferenţele de ritm şi stil individual să perturbeze achiziţiile. Nu există categorisiri, ierarhizări ale copiilor.

Stabilirea regulilor

Încă din primele zile de şcoală elevii sunt implicaţi în crearea regulilor ce trebuie respectate, garanţie a siguranţei, şi spre a le fi ghid de conduită. După ce au fost discutate, ele se afişează în clasă. Această imagine reprezintă prima formă a regulilor şi „semnătura” fiecărui copil că a luat cunoştinţă de ele. Ulterior s-au scris într-o formă mai îngrijită, s-au afişat la loc vizibil. Învățătorii au rolul de a –i încuraja pe copii să le respecte.

Noutăţile zilei

Un alt moment important este acela al *Noutăţilor*. Copiii se înscriu, îndeobște, prin scrierea numelor lor pe şevaletul de prezentare, pentru a comunica celorlalţi noutăţile sau experienţele personale deosebite. (De la ce i s-a întâmplat ieri, la ce a visat, ori ce a citit nou, ce experienţe de cunoaştere ori emoţionale a avut, orice este posibil). Noutăţile sunt comunicate celorlalţi din „Scaunul Autorului”, unde copilul va fi valorizat, dar va avea şi responsabilitatea comunicării, întrucât urmează întrebările şi comentariile colegilor.

Stabilirea responsabilităţilor

La fel de importantă este şi stabilirea responsabilităţilor zilnice, rezultatul discuţiilor este afişat la loc vizibil. Pentru ca materialele să fie permanent la îndemâna copiilor, ei sunt ajutaţi şi încurajaţi să le aşeze la loc. Aşadar, Programul Step by Step pentru învățământul primar pune în valoare respectul reciproc și responsabilitatea față de cei din jur, onestitatea, civismul și seriozitatea.

Lucrări realizate de copii, produse finale la studii tematice.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan - *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi, 2006
- Cucoş, C. (coord.) – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 2002

Management educațional - de la teorie la practică

Prof. Ilea Georgeta Mariana,
Liceul Tehnologic ”Ioniță G. Andron”, Negrești-Oaș

Educaţia pune în valoare ceea ce are de oferit, valorificând orice oportunitate în vederea formării şi dezvoltării tinerilor din punct de vedere intelectual, moral sau fizic.

Educația înseamnă schimb de mesaje între educatori și educați, având un caracter interactiv.

Interacțiunea socială în cadrul unei instituții de învățământ se realizează prin comunicare.

Comunicarea educațională duce la înlesnirea actului educațional folosind un sistem de simboluri și mesaje, indiferent de niveluri, conținuturi, forme sau parteneri.

Strategia de comunicare și relațiile publice, implică acțiuni coerente de creare a imaginii școlii folosind elemente de cultură organizațională.

Școala se raportează mereu la comunitatea locală, la părinți și la elevi, la personalul angajat din școală, prin asigurarea condițiilor optime de comunicare internă cât și externă.

Gestionarea comunicației este pentru o instituție de învățământ, calea de a se afirma folosind propria imagine.

Alături de stabilirea imaginii, de definirea persoanelor din grupul-țintă, cea de-a treia acțiune care trebuie întreprinsă în cadrul unei strategii de comunicare este planificarea și utilizarea instrumentelor de comunicație.

Instrumentele folosite cu scopul de a instaura și menține un proces participativ la recepționarea și acceptarea imaginii școlii, sunt: monografia școlii; pliante cu oferta educațională; site-ul liceului; rapoarte de analiză; seminarii, workshopuri; publicitate în presa locală; comunicate/conferințe de presă. .

Procesul de invățământ este organizat astfel încât să asigure dobândirea unei mentalități comunicative de către actorii implicați , bazându-se pe schimbul verbal, nonverbal și paraverbal dintre interlocutori, pe transmiterea corectă a informațiilor, atât la nivel instituțional căt și în afara ei.

Procesul de învățământ își optimizează funcționarea utilizând o comunicare reciprocă, între cadrul didactic și elev, punând accent pe schimbul de mesaje, pe încurajarea exprimării opiniilor într-un mediu cât mai adecvat.

O comunicare este autentică dacă fiecare persoană implicată în actul educațional se angajează în întregime, se manifestă exprimându-și cu sinceritate emoțiile, ideile, experiențele, dorind mereu să coopereze la actul în sine.

Școala este un mediu favorabil comunicării, deoarece o mare parte din timpul elevilor este alocat pentru învățarea corectă a componentelor acesteia, formându-și din timp capacități de comunicare orală, scrisă, nonverbală, paraverbală.

Actul communicațional are loc prin utilizarea diversificată a canalelor de comunicare, utilizate pentru transmiterea și receptarea mesajelor, ducând la prelucrarea și reținerea informațiilor.

Comunicarea este o parte esențială a activității de marketing, având un rol deosebit în atingerea obiectivelor de marketing și a obiectivelor generale ale organizației.

Rolul marketingului este de a câștiga loialitatea clienților organizației, prin aflarea nevoilor de consum.

O latură care trebuie avută în vedere când e vorba de marketing educaţional este satisfacţia faţă de serviciile educaţionale.

Subiecţii pot fi întrebaţi direct dacă sunt sau nu satisfăcuţi de serviciile educaţionale oferite. Afirmaţiile acestora trebuie raportate la nivelul de aspiraţii sau la aşteptările lor, dar şi la experienţele anterioare.

Dacă se cunoaşte ce anume aşteaptă publicul de la procesul educaţional, atunci se pot elabora strategii de marketing care să asigure audienţa maximă a ofertei educaţionale. Trebuie făcută o analiză a modului cum se poziţionează oferta în raport cu cerinţele publicului sau cu oferta concurenţilor.

Managementul educațional este un domeniu de studiu și de activitate care vizează modul de funcționare și conducere a instituțiilor de învățământ, fiind ‘’o funcție executivă destinată punerii în practică a politicilor aprobate” așa cum îl definește Bolam.

Managementul educațional vizează atingerea obiectivelor educaționale stabilite, astfel încât să fie acceptate de școală și de comunitatea în care aceasta funcționează. Când managerii fac abstracție de acest aspect și se limitează doar la implementarea unor politici externe, se poate ajunge foarte usor la managerialism.

Activitatea de marketing educaţional va lua mai întâi în calcul publicul-ţintă.

Serviciul educaţional îşi poate defini publicul vizat pe baza informaţiilor statistice stocate în diverse publicaţii, studii, rapoarte, sinteze etc. sau prin cercetarea directă. Trebuie să se ia în considerare şi caracteristicile demografice şi psihosociologice ale consumatorilor, cât şi atitudinea lor faţă de oferta educaţională.

Omul educat este şi cult, având o capacitate deosebită de a obţine recunoaşterea socială a valorii sale, punându-și cunoștințele și calitățile personale în serviciul unei bune adaptări la viaţa socială. Sunt importante și opiniile pe care le au cetăţenii în legătură cu un fapt sau altul al vieţii educaţionale, o anumită atitudine din care rezultă adeziunea sau rezerva subiecţilor faţă de preferințele sau consumul de educație.

Consumatorul de educaţie are un anumit comportament definit ca totalitatea actelor şi deciziilor privind valorificarea oportunităţilor în vederea obţinerii şi utilizării bunurilor şi serviciilor educative.

Un manager al unei instituții de invățământ , trebuie să dețină aptitudini organizatorice, să aibă un larg orizont cultural , să creeze un climat psihologic favorabil, să stimuleze critica și autocritica, inițiativa, ideile originale, inovațiile, propunerile subalternilor. să poată să motiveze colectivul în îndeplinirea sarcinilor și să-i mobilizeze, astfel încât prestațiile lor la locul de muncă să ducă la obținerea de rezultate foarte bune și la ridicarea ștafetei în ceea ce privește participarea la concursuri, olimpiade și activități extrașcolare.

Un manager competent trebuie să sprijine și să dezvolte relații de comunicare, să gestioneze tipuri de relații cu diverse persoane cu comportamente dificile precum și situații dificile.

Un manager nu lucrează singur, trebuie să-și motiveze angajații pentru performanța cea mai bună sau pentru atingerea obiectivelor organizaționale.

În contextul motivațional al îndatoririlor și responsabilităților ce le revin, cadrele didactice, nedidactice cât și personalul auxiliar dintr-o instituție de învățământ sunt implicate în mod direct la îndeplinirea și finalizarea cu success a acestora.

Aplicarea de către managerul instituției de învățământ, a tehnicilor de abordare adecvată a persoanelor cu comportamente dificile și a situațiilor dificile va spori încrederea în sine, va îmbunătăți competența profesională, reduce stresul și anxietatea și crește entuziasmul pentru ceea ce fac.

Managerul trebuie să contribuie la înţelegerea de către întregul personalul angajat, a transformărilor produse, la menţinerea prestigiului şi autorităţii conducerii, respectarea legilor şi întărirea disciplinii în muncă, ridicarea continuă a

profesionalismului fiecăruia la nivelul cerinţelor contemporane şi asigurarea contribuţiei fiecăruia la progresul unităţii şcolare.

Pentru un director de școală este util să dezvolte relaţii de cooperare şi de dialog constructiv cu consiliile de administraţie, cu consiliile profesorale, cu senatele şi liderii sindicali existenți în școală, cu toate cadrele didactice, în direcţia unirii inteligenţelor, iniţiativelor şi eforturilor, pentru reuşita şcolară, pentru competitivitate şi eficienţă înalte.

Pentru succesul actului de conducere, managerul trebuie să dovedească exigenţă, dar şi înţelegere, comportament corect, demn şi civilizat în toate situaţiile, flexibilitate, spirit inovator şi creativ, să dovedească responsabilitate sporită în plan profesional, etico-cetăţenesc, juridic şi managerial.

Autoreglarea, autocunoașterea și motivația, privesc capacitățile interpersonale ale managerului școlar, pe când motivația și achizițiile sociale se referă la relaționarea managerului cu angajații.

Pentru crearea armoniei într-o organizație școlară, un rol esențial revine managerilor cu inteligență emoțională ridicată care:

- încurajează cadrele didactice să-și valorifice la maxim potențialul individual;
- crează condiții tututror de a cunoaște posibilitățile instituției pentru a se implica activ în promovarea valorilor organizaționale;
- stimulează gândirea critică și solicită feedback de la angajați;
- recunosc și acceptă realitatea și provoacă cadrele didactice spre luarea deciziilor și asumarea responsabilității pentru deciziile luate;
- apreciază că timpul este cea mai prețioasă resursă de care dispun;
- - muncesc calm, cu pasiune și cu încredere în tot ce fac;
- identifică problemele și urmăresc rezolvarea lor cât mai operativă;
- sesizează și utilizează oportunitățile de dezvoltare a organizației școlare.

Cei mai buni manageri școlari sunt liderii emoționali, care initiază și gestionază cu success schimbarea în instituția de învățământ, sunt persuasivi și competenți în crearea și conducerea colectivului.

Cel mai important pentru un director de școală este ca actul său managerial să fie încununat de lauri, de succese.

Bibliografie

1. Cojocariu V. Introducere în managementul educaţiei. Bucureşti: Didactică şi Pedagogică, 2004;
2. Dragomir M. ş.a. Manual de management educaţional pentru directorii unităţilor de învăţământ, Turda: Hiperborea, 2000;
3. Ezechil, Liliana. Comunicarea educaţională în context şcolar. București: Editura Didactică şi Pedagogică, 2002.
4. Goleman D. Boyatzis R., McKee A. Inteligenţa emoţională în leadership. București: Curtea Veche, 2007;
5. Jigău M. Consilierea carierei. București: Sigma, 2001;
6. Joița E. Management educațional. Iași: Polirom, 2000.

USING DRAMA AS EXTRACURRICULAR ACTIVITY TO IMPROVE CLASSROOM MANAGEMENT

Moldovan Ada Roxana
George Coșbuc Lower Secondary School, Târgu Mureș

Extracurricular activities are those activities that can take place inside or outside the classroom and they are organised by the teachers for grammatical competences, for sociolinguistic competences, for personal competences, and they have not only a great importance in putting in practice the knowledge and skills the students obtained in class, but also to create a bond between the teacher and the students.

Because the extracurricular activities are voluntary, the teachers try to organise or to participate to a wide range of them in order to cater the needs of every student, and the students can choose which activity is suitable to attend based on convenience, motivation, knowledge or purpose. Extracurricular activities, competitions (language competitions or general knowledge contests), parties, games, drama (or drama festivals), excursions (educational visits), celebrations, music and arts carnivals, sports matches and many others, can also help students with different personality problems such as frustration, competitiveness, anger, shyness, introvert/extrovert students, behaviour disorders, etc. Usually they are feelings that pupils want to be kept hidden because they are embarrassed and they don't want to be laughed at. But while participating to extracurricular activities, these feelings or personality traits won't matter. They will be out in the open and they will be accepted.

During extracurricular activities, students' roles can be as participants, but also as leaders. They can be part of the organising team and directing the activity that could lead to the students' autonomy and independence, confidence and self-discipline, academic performance and self-esteem improvement. Moreover, getting involved in extracurricular activities can lead to a better rapport between the teachers, the students and the students' parents. And all these will be reflected in the classroom activities also, not only in day to day life.

Role play or **drama** is one of the activities that can take place in- or out- of the classroom and does not necessarily involve competition. When it takes place in the classroom, this technique is used as part of learning activities to act out specific roles to demonstrate or to show something, or to drill certain grammar or vocabulary structures. When it takes place out of the classroom activity, role play or drama is used to explore different issues and situations that concern the students and their everyday life. Dramatic performances (a planned skit, story, dramatic rendition or so on) have great positive effects on language learning.

Drama or role-play is a more formalised simulation of real life situations, with a planned story line and a script. In time, students get to enjoy preparing short dramatisations of some events, writing scripts, rehearsing the scene as a group, establishing and preparing costumes, props, sets and other things[60].

Either it is in the classroom or on a stage, the pupils will need a mentor, an organiser, a tutor. They will appreciate the help received and the fact that the teacher will choose to spend the time with them, instead of doing something else. The students will appreciate the teacher's effort.

[60] Collie, Slater, 1997, p. 163 – 164

“Drama is a dynamic and crucially active way of learning. Personal skills are developed symbolically with an increased understanding of the structures and performance skills of Drama. A new language of Drama develops as students learn to evaluate their own and others’ performances. For many teachers, it represents freedom from the constrains of the classroom […] The rewards in drama for both teacher and student are immediate: applause signify success; huge leaps of a child’s confidence can occur in a single task in a single lesson”[61].

“Drama, whether it is within English or as a discrete subject, can seem the most liberating and creative or the most exhausting and terrifying subject in the entire curriculum”[62]. Drama is challenging and exciting both for the students and for the teachers because it is an activity that takes place in collaboration between them. That is why the teacher must be very careful with the organisation, with the requirements, with the choice of texts and roles, which must be according to the students’ age. The roles must develop and reflect upon performance skills through active participation[63].

“For some, teaching Drama is a worry because it means a loss of ‘class control’. There are real gains for pupils, although some do find Drama difficult.” One positive reasons of getting involved in this kind of activity is that Drama is active[64], it involves movement, using different accents, voices, gestures, music. “This is important because English can seem very inactive as much time might be spent reading, listening to the teacher talk and read, or writing. We all know that writing is a slow, time-consuming process, and because of the concentration it requires, physically tiring”[65]. All these in the classroom activities oriented to learning make difficult for the teacher to establish a relationship with the students. Being focused on teaching, explaining, watching everyone, trying to get the attention, to motivate them, checking, entertaining and all that it is necessary for a lesson, there is no much time to discuss other matters that concern the students. During the breaks, when the teachers have to fill in reports, communicate clear information to students and to parents, and everything that is done during those 10 minutes, there is no much time left for socialising with the students. That is why extracurricular activities, and drama is a good means to spend time with the students, to get to know them in a free of stress environment, and for the students to get to know the teacher in a relaxing context.

Every teacher knows that extracurricular activities are great responsibility, time-consuming, money spent, chance to face negative and non-constructing feedback, lack of work appreciation and dedication appreciation and many other drawbacks, but for the students extracurricular activities are a different way of learning, good fun, social bounding opportunity and a means of getting them closer to teachers and to school.

They also get the chance to establish a rapport with the pupils, and it is really nice to see the students having fun and learning at the same time. Out of classroom activities are a great means of reflection for the teachers so that they develop a better understanding of their students and a great aid in teaching and helping the pupils how to learn.

In what regards the materials used for teaching/learning, in-classroom activities, but especially out-of-classroom activities, lead to the enriching of authemtic materials used in English classes, and it also leads to students’ motivation of getting active and involved in this school subject.

[61] Goodwin, Branson, 2005, p. 72
[62] Goodwin, Branson, 2005, p. 71
[63] Ibidem
[64] Idem p. 17
[65] Ibidem

Every teacher struggles not only with the job of teaching, but also to the classroom management. It is difficult to motivate the students and to make them interested in the school subject if they don't like it, if they have personal issues, if they want to stand out for the peers to notice them and so many other reasons. Extracurricular activities will send the student in a new context and will make him see the teacher from a different perspective. Drama, where they can impersonate different characters, will even more encourage the students to set new boungaries and to have a different behaviour during classical learning lessons.

Extracurricular activities (in the classroom or out of classroom activities) have more advantages than disadvantages, both for the teachers and for the students, and that is way they are organised and there are so many pupils willing to participante. Once the the students and the teachers have passed the anxiety stage, they will be more active (and actively involved) and more willing to have a new and original extracurricular activity which will lead to a new and improved rapport between the students and the teachers.

REFERENCES:

1. Brenny, K., Martin, K., (2005), *1000 Best New Teacher Survival Secrets,* Sourcebooks Inc., Naperville, Illinois, p. 1 – 150
2. Caroselli, M. (2006), *500 Creative Classroom Techniques for Teachers and Trainers,* HRD Press, Amherst Massachussets, p. 1 – 10
3. Colon, R., et. al, (1995), *Teaching English to Non-Native Speaker,* Colorado Community College and Occupational Education System US Department of Education, Denver, p. 1 – 13
4. Eccles, S. J., Barber, L. B., Stone, M., Hunt, H., (2003), *Extracurricular Activities and Adolescent Development,* Journal of Social Issues, Vol. 59, No. 4, p. 865 – 889
5. Collie, J., Slater, S., (1997), *Literature in the Language Classroom. A Resource Book of Ideas and Activities*, Cambridge University Press, Cambridge, p. 163 – 164
6. Goodwin, A., Branson, A., (2005), *Teaching English. A Handbook for Primary and Secondary School Teachers,* Routledge Falmer, New York, p. 1 – 80
7. Harmer, J., (2007), *How to Teach English,* Pearson Longman, Oxford, p. 6 – 175
8. Harmer, J., (1991), *The Practice of English Language Teaching*, Longman Publishing, New York , p. 8 – 408
9. Mahoney, L. J., (2014), *School Extracurricular Activity Participation and Early School Dropout: A Mixed-Method Study of the Role of Peer Social Networks*, Journal of Educational and Developmental Psychology, Vol.4, No. 1, p. 143 – 154

Managementul educational - definiție și concepte generale

Prof. Gărgăun Ana Nicoleta,
Liceul Teoretic “Henri Coandă” Bacău

Conceptul de management se suprapune cu alți termeni similari, leadership și administrație. Managementul este renumit și este folosit de exemplu în Marea Britanie, Europa, precum și Africa, pe de altă parte, termenul de administrare este preferat în Statele Unite, Canada și Australia. Conceptul de leadership este de un interes imens în majoritatea țărilor din lumea dezvoltată în zilele noastre. Managementul se referă la ansamblul de acțiuni și sarcini relevante pentru aplicarea celui mai înalt ordin de organizare și eficiență pentru utilizarea resurselor în realizarea obiectivelor organizației. Gestionarea educațională poate fi chiar considerată un „logistic” de unul singur când vine vorba de managementul organizațiilor educaționale. În esență, managementul educațional se referă la aplicarea faptică a principiilor managementului în domeniile educației. În cuvintele domnului Gerald Ngugi Kimani, este evident că administrația și managementul educațional sunt două domenii de studiu aplicate.

Managementul educațional este un domeniu de management aplicat. Prin urmare, se poate deduce că managementul educațional se referă la aplicarea teoriei și practicilor managementului în domeniul educației sau instituțiilor de învățământ. Administrarea educațională este un proces de achiziție și alocare a resurselor pentru atingerea obiectivelor educaționale prestabilite. Funcțiile managementului educațional Procesul managementului educațional constă din cinci funcții de bază; un manager folosește aceste funcții pentru atingerea obiectivelor și obiectivelor organizației educaționale.

Majoritatea autorilor au convenit asupra următoarelor cinci funcții ale managementului educațional:

- ✓ Planificare
- ✓ organizare
- ✓ direcție
- ✓ coordonare
- ✓ control
- ✓ evaluare

Managementul educațional are trei domenii majore de studiu pe teren, acestea sunt:

- ✓ Resursele umane, prin intermediul studentului, personalului educațional, și părților interesate și comunității ca utilizator al serviciilor de educație.
- ✓ Resurse de învățare, cum ar fi instrumente prin intermediul planificării care vor fi utilizate ca media sau curriculum.
- ✓ Facilitatea și finanțarea resurselor, ca factori de susținere a educației bine menținute.

Domeniul de aplicare al managementului educațional este legat de

- ✓ Obiectivele legate de dezvoltare
- ✓ Planificarea și implementarea programelor
- ✓ Administrarea
- ✓ Rezolvarea problemelor

- ✓ Dezvoltarea profesională
- ✓ Evaluarea și consecințele acesteia.

Management și administrare

În primul rând, administrația a fost definită ca fiind procesul de colaborare cu și prin alții, pentru a atinge obiectivele organizaționale în mod eficient. Mai mult, aceștia au văzut administratorii ca aceia care sunt responsabili de realizarea eficientă a anumitor obiective. Ulterior, Sergiovanni și colab. a considerat că administrația este arta și știința obținerii lucrurilor în mod eficient. În al doilea rând, în ceea ce privește administrația educațională, în Statele Unite, potrivit Sergiovanni și colab., „Guvernarea și administrarea educației este un bun exemplu al naturii și importanței activității administrative în societatea noastră”. În plus, unitatea de învățământ se situează printre cele mai mari întreprinderi publice și private. Astfel, administratorii educaționali de la toate nivelurile, de la superintendenți la președinți, își iau rolurile în serios pentru a construi educație de calitate.

Există șapte factori care pot fi conceptualiți în sinteza cunoștințelor din administrația educațională.

- ✓ Funcții
- ✓ Aptitudini
- ✓ Etică
- ✓ Structura
- ✓ zone operaționale
- ✓ context
- ✓ probleme

Managementul educațional și leadershipul educațional

Leadershipul este un proces de influență care duce la îndeplinirea țintelor prestabilite. Aceasta implică motivarea și susținerea celorlalți către o viziune întreagă pentru școală, fundamentele cărora se bazează pe valori personale și profesionale clare. Managementul este realizarea politicilor școlii și menținerea eficientă și eficientă a activităților curente ale școlii. Unii spun: „Managerii gestionează sarcinile, dar liderii conduc oamenii” și „Managementul face lucrurile bine, dar conducerea face lucrurile corecte”.

Teoriile leadershipului și managementului educațional

Prof.Gărgăun Costel Cătălin,
Colegiul Național “Ferdinand I” Bacău

Managementul cuprinde o serie de acțiuni și sarcini relevante pentru aplicarea eficientă a resurselor în cadrul organizației pentru a atinge obiectivele organizaționale (Sapre, 2002), iar managementul educațional poate fi privit ca o disciplină în ceea ce privește managementul organizațiilor educaționale. (Bush, 2010). Dintr-o altă perspectivă, Bolam (1999) a considerat că managementul educațional este o funcție de execuție pentru îndeplinirea politicilor de decizie și a făcut o distincție între managementul educațional și conducerea educațională. Cu toate acestea, ar trebui să existe o legătură principală între obiectivele educației și acțiunile managementului educațional și, astfel, procesul de determinare a obiectivelor organizațiilor este fundamental pentru managementul educațional (Bush, 2010).

Eticheta folosită pentru a descrie acest domeniu de studiu s-a modificat de-a lungul timpului de la administrația educațională la managementul educațional și la final la conducerea educațională (Gunter, 2004). Teorii și modele educaționale managementul a fost clasificat de diferiți savanți. Cuthbert (1984) a clasificat teoriile managementului educațional în cinci grupuri, inclusiv modelul analitic-rațional, modelul pragmatic-rațional, modelul politic, modelul fenomenologic și modelul interacționist.

În plus, Bush (2010), bazându-se pe patru elemente, inclusiv nivelul de acord cu privire la obiective, conceptul de structură, nivelul influențelor de mediu și cele mai adecvate strategii de conducere din cadrul organizațiilor educaționale, a clasificat modelele de management educațional în șase grupuri care sunt formale: modele colegiale, politice, subiective, ambiguitate și culturale și a legat în cele din urmă aceste șase modele cu nouă stiluri de conducere diferite în contextul organizațiilor educaționale. Aceste nouă stiluri de conducere sunt manageriale, participative, transformaționale, distribuite, tranzacționale, postmoderne, emoționale, de contingență și morale. Este de remarcat faptul că, întrucât concentrarea conducerii instructive sau centrate în învățare se bazează mai ales pe învățare și predare (direcție de influență, mai degrabă decât esența și originea influenței), nu a fost legată de niciunul dintre cele șase modele de management.

1. Modelul formal de management educațional

Modelele structurale, sisteme, birocratice, raționale și ierarhice constituie modelele formale ale managementului educațional. Aceste modele presupun că structura organizațiilor este ierarhică și obiectivele predefinite sunt urmărite pe baza unei metode raționale. Autoritatea și puterea șefilor sunt produsul pozițiilor lor formale și, de asemenea, acești manageri sunt responsabili și răspunzători organismelor acreditate pentru operarea și executarea acordurilor privind politicile din instituțiile lor (Bush, 2010).

Modelele formale de management educațional sunt legate de stilul de conducere managerială (Bush, 2010). Acest stil de conducere are unele ipoteze, cum ar fi concentrarea pe executarea acțiunilor, sarcinilor, precum și activități ca mijloc de facilitare a activităților altor membri ai organizației, grad înalt de raționalitate în comportamentul membrilor organizației și alocarea autorității și influenței pozițiilor formale bazate pe statut a posturilor din cadrul organigramei (Leithwood, Jantzi, & Steinbach, 1999). Mai mult decât atât, conducerea managerială, spre deosebire de majoritatea stilurilor de conducere, nu

cuprinde viziunea ca fiind un concept de bază, deoarece este concentrată pe gestionarea cu succes a activităților existente, mai degrabă decât în visarea unui viitor mai bun pentru organizația educațională (Bush, 2010).

2. Modelul colegial de management educațional

Al doilea model de management educațional este modelul colegial. Ipotezele majore ale acestor modele sunt determinarea și formularea politicilor, luarea deciziilor bazate pe un proces de discuții, acorduri și consens și împărtășirea puterii între unii sau toți membrii organizației care sunt considerați că au o percepție comună asupra obiectivelor organizaționale. Modelele colegiale sunt legate de trei stiluri de conducere, care sunt leadershipul transformațional, leadershipul participativ și leadershipul distribuit (Bush, 2010).

Ipotezele de bază ale conducerii transformaționale sunt concentrarea pe angajamentele și competențele membrilor organizației și faptul că nivelul mai ridicat al angajamentelor personale față de obiectivele organizaționale, precum și capacitățile mai mari de realizare a obiectivelor ar contribui la productivitatea organizației (Leithwood et al., 1999). În plus, Leithwood (1994) a conceptualizat conducerea transformațională în sectorul educației, bazată pe opt dimensiuni, precum construirea viziunii școlare, stabilirea obiectivelor școlare, furnizarea stimulării intelectuale, oferirea de patronaj individualizat, cele mai bune practici și modelarea valorilor organizaționale de bază, de înaltă performanță, afișarea anticipațiilor, crearea de culturi productive în școli și, în final, încurajarea participării la procesul de luare a deciziilor școlare prin dezvoltarea structurilor necesare.

Conducerea participativă, care uneori este descrisă ca conducere comună, colaborativă sau colegială, este a doua abordare relevantă a modelelor colegiale de management educațional. A fost definită ca fiind oportunitățile pentru membrii organizației de a se implica în procesul de luare a deciziilor în cadrul organizației (Hoyle & Wallace, 2005), iar această implicare este o acțiune vitală care trebuie luată (Leithwood et al., 1999). Ca teorie normativă, leadershipul participativ este premisat pe trei criterii care sunt o creștere a eficienței școlare datorită aplicării abordării participative, justificării participării prin principii democratice și disponibilității de conducere pentru orice părți interesate legale în cadrul sau contextul managementului bazat pe site (Bush, 2010).

Al treilea stil de conducere legat de modelele colegiale este leadershipul distribuit care a fost în centrul atenției savanților în secolul XXI (Gronn, 2010). Harris (2010) a menționat, de asemenea, că acest stil de conducere este una dintre cele mai semnificative abordări în contextul leadershipului educațional din ultimul deceniu. Acest tip de conducere este detașat de autoritatea poziționlă și se bazează pe competențele și abilitățile membrilor din organigrama. În acest fel, Harris (2003) a declarat că conducerea distribuită se concentrează pe căutarea și utilizarea expertizei oriunde există în organizație, indiferent de pozițiile organizaționale ale membrilor calificați. În rezumat și în contextul instituțiilor de învățământ, leadershipul distribuit este o abordare de conducere în care lucrul de colaborare se desfășoară între indivizi care au încredere și se respectă contribuția celuilalt și se întâmplă cel mai eficient atunci când oamenii de la toate nivelurile se angajează în acțiuni, acceptând conducerea în domeniile lor de expertiză particulare și, în final, necesită resurse care să susțină și să permită medii de colaborare.

Analiză comparative a managementului educational și cel al clasei de elevi

Profesor Gagiu Ruxandra,
Școala Gimnazială ”Nicolae Iorga”, Pitești, județul Argeș

Analizând comparativ cele două concepte, respectiv managementul educaţional şi cel al clasei de elevi, se pot constata următoarele: managementul educaţional se referă la întreg sistemul educational, la toate nivelele instituţionale, la relaţia dintre instituţiile educationale, la relaţia dintre actorii implicaţi în contextul educational în timp ce managementul clasei de elevi se referă la clasa de elevi, la coordonarea tuturor resurselor umane, materiale şi financiare ale acesteia cu scopul creşterii eficienţei educationale; cele două tipuri de management sunt intercorelate, managementul clasei de elevi fiind parte componentă a managementului educaţional; managementul educaţiei şi managementul clasei de elevi ca discipline pedagogice interdisciplinare se află din punct de vedere epistemologic la intersecţia dintre ştiintă, tehnologie şi artă; criteriul eficienţa educaţională constituie nucleul celor două tipuri de management (Joiţa, 2000). Conform principiilor managementului clasei de elevi atenţia este focusată pe obţinerea unei învăţări activ – participative şi a starii de bine, respectiv: îmbunătăţirea condiţiilor învăţării; prevenirea stresului profesorilor şi elevilor; creşterea timpului petrecut în sarcina de învăţare şi diminuarea timpului destinat controlului comportamentelor disruptive; implicarea elevilor în activităţi care să le solicite participarea activă. Apreciem faptul că principiile managementului clasei de elevi corelează şi evidenţiază în acelaşi timp suma de competenţe a profesorului: psihopedagogică, managerială, interrelaţională, ştiinţifică, tehnologică/digitală. Se apreciază de către specialiştii în domeniul educaţional că managementul instituţional şi al grupurilor de elevi are drept finalitate comportamentul prosocial şi proactiv facilitator înregistrării de performanţe şcolare şi sociale.

Astfel, rezultatele şcolare, eficienţa didactică a profesorului şi comportamentul elevilor, al comunităţii şcolare corelează direct proporţional cu calitatea managementului educaţional (Manea, 2015). Putem conchide cum că, managementul indiferent la care nivel/tip ne raportăm, management general, educaţional, instituţional, al clasei de elevi este ştiinţă, artă, practică şi stare de spirit deopotrivă. El reprezintă o acţiune complexă, orientată pe mai multe axe valorice (umane, materiale, financiare), operaţionalizată în atitudini responsabile şi demersuri acţionale eficiente de previziune, organizare, implementare, antrenare, evaluare a activităţii pentru atingerea scopurilor fixate, a ţelurilor estimate. 2. Şcoala şi clasa de elevi ca organizaţie. Particularităţi ale clasei de elevi ca grup social educaţional

O organizaţie se defineşte ca fiind o instituţie socială care reuneşte indivizi cu preocupări, concepţii, idealuri comune, constituită pe baza unor legităţi bine conturate şi specificate într-un document (regulament, statut etc.) în vederea conjugării de eforturi comune şi articulării de acţiuni structurat/organizate focusate spre realizarea de finalităţi specifice anterior stabilite. Componentele structurale inter-relaţionate, care dobândesc valenţele unor subsisteme ale organizaţiei, respectiv substructuri organizaţionale sunt reprezentate de:

 finalităţi (scopuri şi obiective formulate ştiinţific şi propuse spre atingere, şi care asigură însăşi raţiunea de a fi a organizaţiei); resurse disponibile (umane, materiale, financiare, valorificate şi îmbinate optimal);

 structuri (de autoritate, putere, de comunicare, decizionale, de asigurare a calităţii, evaluative, de reglare retroactivă şi proactivă, de roluri etc.);

 interacţiuni (relaţii interpersonale: între manager şi angajaţi individuale sau colective, precum şi între angajaţi, între instituţie şi membri comunităţii ş.a.m.d. instituite efectiv la nivelul structurii formale sau informale a organizaţiei) (Manea, 2013)

Organizaţia şcolară reprezintă un ansamblu structurat de resurse umane şi materiale, articulate şi mobilizate prin valorificarea lor în activităţi sociale structurate şi sistematice, îndreptate clar înspre atingerea unor finalităţi anterior stabilite riguros- ştiinţific. Ea este concepută ca sistem deschis, aflat în relaţie de interacţiune cu contextul socio-economic, politic şi cultural pe care îl deserveşte şi cu care stabileşte schimburi axiologice.

Organizaţia şcolară reprezintă un univers uman şi social complex, ancorat într-un ansamblu vast de percepţii, atitudini, aşteptări, motivaţii şi credinţe care necesită solide activităţi de coordonare şi armonizare, un management educaţional modern, eficient şi performant, în care toate componentele managementului general se regăsesc în modalităţi şi forme specifice (Ştefan, 2007).

Perspectivele de analiză a organizaţiei şcolare ne indică două abordări dinstincte: o abordare sistemică şi una de cunoaştere. Abordarea organizaţiei şcolare din perspectivă sistemică evidenţiază principala ei funcţie, aceea de a transforma intrările/resursele (elevii, profesorii, cunoaşterea şi valorile culturale, resursele financiare, etc.), prin intermediul punerii în joc a unor strategii acţionale specifice, în ieşiri/ rezultate dezirabile atât din punctul de vedere al cerinţelor societăţii, dar şi a aspiraţiilor celor care se educă (promoţii de absolvenţi capabili de realizarea unei integrări sociale şi profesionale active, capital cultural şi/sau financiar). (vezi, Figura 1.)

Astfel, şcoala poate fi analizată ca un sistem de componente raţional organizate şi interdependente, cu acţiune convergentă, care asigură funcţionalitatea ei internă, ca întreg/ tot unitar, urmărind realizarea unor finalităţi instructiv-educative ştiinţific stabilite (Manea, 2013). Figura 1. Organizaţia şcolară ca sistem de tip input-outpu Perspectiva abordării organizaţie şcolare bazată pe cunoaştere pleacă de la imperativul timpului nostru, ale actualei societăţi educative, unde în marea lor majoritate avem organizaţii ale informaţiei şi informatizării, unde resursele umane implicate valorifică şi produc cunoaşterea. În aceste condiţii,

însăşi natura şi esenţa organizaţiilor cunosc transformări de profunzime, informaţiile şi cunoaşterea, în general, constituindu-se în principalii garanţi şi în acelaşi timp indicatori ai eficienţei, performanţei şi competitivităţii. În cadrul tipologiei generale a organizaţiilor – productive, de mentenanţă, politice, administrative etc., organizaţiile şcolare sunt organizaţii de mentenanţă, acestea asigurând continuitatea epistemologică şi transferul de ordin cognitiv, de la o generaţie la alta, a zestrei culturale a umanităţii, contribuind la (re)definirea cunoaşterii ştiinţifice în general. În cazul educaţiei formale, care se asociază cu organizaţiile şcolare, vorbim despre o cunoaştere de tip şcolar, care presupune o prelucrare didactică a conţinuturilor instructiv-educative, în vederea asimilării lor de către educaţi, cu respectarea atât a logici ştiinţei, cât şi a logicii didactice.

Organizaţia şcolară are, în acest context, ca misiune principală facilitarea transmiterii şi dezvoltării capitalului cultural al omenirii, formarea şi dezvoltarea cunoştinţelor şi abilităţilor personale ale indivizilor, asigurându-le acestora competenţele profesionale pe baza cărora să fie în măsură să îndeplinească roluri şi funcţii specifice în celelalte tipuri de organizaţii şi în societate, în general. Astfel, la nivelul şcolii ca organizaţie, activitatea fundamentală se concentrează

deopotrivă asupra producerii şi transmiterii de informaţii, stimulării învăţării şi generării de atitudini, dar şi asupra formării de capacităţi şi competenţe profesionale de vârf. Particularităţile organizaţiilor şcolare ca organizaţii bazate pe cunoaştere derivă astfel din faptul că, pe de o parte, ele sunt generatoare de cunoaştere iar, pe de altă parte, au funcţia de diseminare a rezultatelor cunoaşterii, în direcţia dezvoltării optime a resurselor umane şi asigurării integrării sociale active a acestora ca principal factor propulsator al dezvoltării sociale, politice, economice, ştiinţifice, tehnologice şi culturale a omenirii (Manea, 2013).

Organizaţia şcolară nu este doar o organizaţie bazată pe cunoaştere, ci şi o organizaţie inteligentă, capabilă de învăţare şi adaptare la condiţiile mereu în schimbare ale societăţii contemporane (Chirică, 2003). Prin analogie cu structura personalităţii umane, organizaţia şcolară poate fi abordată inclusiv ca un ansamblu structurat de cunoştinţe, dinamica acestora fiind identificată cu procesele cognitive care, în funcţie de modul lor de articulare şi de orientarea lor, pot conduce la învăţare organizaţională. În calitatea lor de organizatori ai memoriei colective, structurile de cunoştinţe ale organizaţiei ghidează prelucrarea informaţiei în procesul de interpretare al acesteia, realizându-se astfel adaptarea la diversele situaţii concrete cu care organizaţia respectivă se confruntă prin integrarea în manieră sistemică a noilor informaţii în structurile informaţionale deja existente. Structurile de cunoştinţe şi schemele cognitive ale organizaţiei şcolare, respective clasei de elevi sunt, la rândul lor, subiect al dezvoltării, evoluţiei şi schimbării permanente prin intermediul proceselor corelate de asimilare şi acomodare la nivelul social al organizaţiei, fapt ce permite şi legitimează aducerea în discuţie a conceptului de inteligenţă organizaţională.

Asimilarea este înţeleasă în acest context ca schematizare, ca invocare, ca apelare de către organizaţia şcolară/clasa de elevi la structurile cognitive, schemele sau scenariile existente pentru a procesa experienţa acumulată (Manea, 2013). La rândul său, acomodarea ca modificare a schemelor cognitive organizaţionale existente în raport cu informaţiile recente, conduce la elaborarea unor noi structuri cognitive şi scenarii adaptative. Rezultatul diacroniei relaţiei asimilare-acomodare la nivelul organizaţiei şcolare este apariţia unui design de învăţare organizaţională, respectiv un set de pattern-uri cognitive şi acţionale obiectivate în priceperi şi rutine (Chirică, 2003).

Schimbarea din perspectiva producerii şi acceptării inovaţiei la nivelul managementului instituţiilor de învăţământ ne aşteptăm să se obiectiveze în calitatea actului didactic. Apreciem că se impune atât o atenţie sporită în corelarea curriculumul la decizia şcolii cu nevoile reale ale elevilor cât şi creşterea gradului de implicare a managerilor în asigurarea încadrării cu personal didactic competent a unităţilor şcolare, segmente actualmente deficitare semnalate conform datelor studiului „Inovaţia în managementul instituţiilor educaţionale”(Manea, 2015)

Bibliografie

• Gherguţ, A. (2007). Management general şi strategic în educaţie – ghid practic, Iaşi: Editura Polirom

• Guţu,V. (coord.), (2013). Management educaţional, Ghid metodologic, Chişinău: CEP USM

• Iucu, R. B. (2006). Managementul clasei de elevi. Aplicaţii pentru gestionarea situaţiilor de criză educaţională, Bucureşti: Editura Polirom

• Manea A. D. Inovaţia în managementul instituţiilor educaţionale, în Procedia Social and Behavioral Sciences, vol. 209, 2015/12/3 pp. 310-315

• Nicola, I. (1978). Dirigintele şi sintalitatea colectivului de elevi, Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică • Petrescu, P., Şirinian, L. (2002). Management educaţional, Cluj-Napoca: Editura Dacia

DASCALUL, MANAGERUL COLECTIVULUI DE ELEVI

Prof. Popescu Doina
Sc. Gimnazială „Aurel Vlaicu” Fetești, Ialomița

Din totdeuna, indiferent de gradul de civilizaţie şi bunăstare al unei societăţi, pedagogul, educatorul, managerul şcolar, cel care a avut în grijă educarea tinerei generaţii, a constituit şi va constitui pentru învăţăceii săi un model, el fiind cel care le imprimă foarte multe din trăsăturile de caracter, comportament şi mod de gândire, impreuna cu cunoştinţele pe care le transmite în mod curent.

Rolul managerului clasei poate fi sintetizat astfel: el trebuie să fie deopotrivă educator, creator, vizionar, organizator, îndrumător, controlor, negociator, psiholog, bun coleg. În acelaşi timp, managerul trebuie să creeze in clasa un climat educativ prienic. In prezent, datorită evoluţiei rapide a societăţii româneşti, managerul şcolar trebuie să-şi formeze stilul personal de conducere a grupului respectiv, stil determinat de caracterul, temperamentul, pregătirea şi experienţa sa. Stilul de conducere al managerului are influenţă hotărâtoare asupra grupului pe care il conduce, pentru care constituie un „model” profesional, comportamental, atitudinal. Personalitatea managerului şcolar trebuie să se identifice deplin cu cea a colectivului sau de elevi deoarece rezultatele acestora sunt condiţionate de valoarea şi calitatea conducătorului. Pornind de la aceste considerente, putem afirma ca principala sarcină a educatorului este aceea de a fi din ce în ce mai eficient.

În şcoală, cadrul didactic este organizatorul şi conducătorul activităţii didactice şi educative ce se desfăşoară aici. Cunoştinţele cuprinse în indrumătoarele metodice, precum şi în programele scolare reprezintă doar nişte premise latente din punct de vedere al formării şi educării copiilor. Ele capătă forţă formativ-educativă numai în urma prelucrării şi transmiterii lor de către dascal. Cel care pune în valoare potenţialul pedagogic al mijloacelor de învăţământ moderne şi tradiţionale, performante sau perfectibile, al tuturor strategiilor didactice, este managerul colectivului de elevi.

A conduce procesul de învăţământ din unitatea scolara înseamnă a face identificarea şi caracterizarea principalelor funcţii ce dau conţinut şi dimensiuni actului de conducere: planificarea şi proiectarea, orientarea activităţii copiilor potrivit unor obiective clare şi precise, organizarea şi coordonarea, comunicarea noilor cunoştinţe şi dirijarea învăţării, evaluarea şi ameliorarea procesului de instructiv-educativ, cercetarea şi inovarea acestuia.

Problemele pe care le ridică învăţământul de înaltă calitate solicită o mare mobilitate intelectuală, flexibilitate şi supleţe în analiza şi interpretarea elementelor fiecarei situaţii în parte, receptivitate la soluţii noi, multă imaginaţie şi putere de anticipare, dorinţa de a valorifica datele noi ale psihologiei şi didacticii moderne în practica curentă. Acestea ţin de măiestria şi tactul pedagogic al fiecărui manager al grupului de elevi. Tactul pedagogic presupune autocontrol, stăpânire de sine, sensibilitate, simţ al diferenţierii, putere de discernământ.

Un manager şcolar trebuie, prin excelenţă, să fie cult, pedagog desăvârşit, muncitor până la uitarea de sine, iubitor de oameni, modest, democrat, organizator, îndrumător şi animator, cu sufletul plin de tot ce este frumos. Practica pedagogică demonstrează că acţiunile intreprinse de educator reprezintă unul din factorii cu rol special de organizare, de planificare, coordonare, îndrumare, concomitent cu activitatea de predare. Abordarea unui mod de conducere dominator în clasă conduce la instalarea unui climat de autoritate, care exclude competenţa şi care determină la elevi incapacitatea de concentrare, lipsa motivaţiei pentru o activitate, pe cand abordarea unui stil managerial integrator, cooperant, motivant pentru activitatea de învăţare, determină la elevi manifestarea spontaneităţii, iniţiativei, dorinţei de afirmare.Managerul integrat acceptă trăirile,

stimulează participarea, sprijină şi foloseşte ideile copiior, ia decizii curente împreună cu acestia. În procesul instructiv-educativ, dascalul prin acţiunile intreprinse, prin utilizarea unor strategii adecvate, prin asigurarea condiţiilor socio-afective si materiale, oferă copiilor puncte de sprijin, le stimulează dorinţa de a învăţa, de a face descoperiri, de a experimenta, de a acumula noi cunoştinţe din diferite domenii de cunoaştere.

Educatorul-manager trebuie să insiste nu pe problemele de conţinut informaţional, ci mai ales pe proceduri de interactivitate, de integralitate. Managerul clasei trebuie să-i lase pe copii să-şi afirme libertatea de manifestare, spiritul de iniţiativă, libertatea independenţa. Profesorii trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relaţii de cooperare cu părinţii acestora şi cu alţi factori interesaţi ai societăţii. Empatia între educator şi elevii săi, când se află pe aceeaşi lungime de undă, facilitează procesul instructiv-educativ.

Bibliografie :

1. Cristea, Gabriela – Managementul lecţiei, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 2007
2. Mitrofan, Nicolae – Aptitudinea pedagogic, Bucureşti, Editura Academiei, 1988
3. Tabaciu, A.; Moraru,I. – Tratat de Psihologie Managerială Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1997
4. Tomşa, Gheorghe - Psihopedagogie preşcolară şi şcolară, Bucureşti, Coresi, 2005

MANAGERUL ŞCOLAR ŞI PROVOCĂRILE DESCENTRALIZĂRII

Alina DIMA, profesor - gradul I,
Director la Școala Gimnazială „ION BASGAN”
Focșani, Vrancea, România

Într-o societate stabilă, previzibilă, cu tendinţe de repetabilitate, specifică secolului trecut, managerul era cel ce comanda şi controla activitatea unei formaţiuni, instituţii. Însă în societatea contemporană, dominată de imprevizibil, „secolul vitezei”, al erei tehnologice, în care autoritatea este adesea contestată, în care oamenii îşi cunosc drepturile şi sunt mai bine educaţi, specialiştii în domeniu consideră că soluţia viabilă pentru un management de calitate este leadership-ul.

Managementul educaţional a provocat, de-a lungul timpului, interpretări multiple. Astfel, Bolam (1999) îl defineşte ca fiind „o funcţie executivă destinată punerii în practică a politicilor aprobate”, diferenţiindu-l de leadership, care presupune „responsabilitatea pentru formularea politicilor şi, unde este cazul, transformarea organizaţională”. Sapre (2002) susţine că „managementul presupune o serie de activităţi orientate către utilizarea eficientă şi eficace a resurselor organizaţionale pentru atingerea obiectivelor organizaţionale”. Termenii *management* şi *leadership* au beneficiat, de-a lungul timpului, de nenumărate definiţii [2].

Conform DEX online, ”*management*” înseamnă 1. Ansamblul activităţilor de organizare şi conducere prin care se determină obiectivele unei firme/întreprinderi, utilizând mai multe tehnici şi metode adecvate pentru realizarea scopurilor funcţionării acesteia. 2. Disciplină economică având drept scop studierea proceselor şi relaţiilor de muncă din cadrul firmei/întreprinderii.

Potrivit site-ului ro.wikipedia.org, „*management*” este „arta de a înfăptui ceva împreună cu alţi oameni”

Termenul ”*leadership”* este relativ nou intrat în uzul limbii române. Specialiştii l-au explicat astfel :

1. „Leadership-ul înseamnă viziune, încurajare, entuziasm, dragoste, energie, pasiune, obsesie, consecvenţă, utilizarea simbolurilor, a fi atent la priorităţile altora, dramă adevărată (cauzată şi de management), crearea eroilor la toate nivelurile, instruire, plimbări eficiente prin organizaţie şi încă o grămadă de alte lucruri” [3., p. 5 - 6];

2. „Leadership-ul este o interacţiune între doi sau mai mulţi membri ai unui grup, care adesea implică o structurare sau o restructurare a situaţiei, percepţiilor şi aşteptărilor membrilor. Leadership-ul apare când unul dintre membrii grupului modifică gradul de motivare sau competenţele celorlalţi în grup. Oricare membru al grupului poate prezenta într-o anume măsură caracteristici ale leadership-ului…” [1, p. 19 - 20];

3. „Un lider are abilitatea de a face oamenii să fie mulţumiţi cu ceea ce fac şi ajută oamenii să simtă că munca lor ajută la atingerea scopului pe termen lung pe care îl are organizaţia”.

4. „Un lider provoacă angajaţii să treacă de nivelul de bază de eficienţă şi să încerce să atingă potenţialul lor maxim; se străduiește să obţină ceea ce este mai bun de la angajaţi. Un lider este cel care recunoaşte realizările, succesele şi recompensează persoanele în cauză cum se cuvine. Una dintre cele mai importante trăsături ale liderului este că tratează greşelile ca experienţe de învăţare.” [2].

Activitatea de conducere se definește ca o activitate complexă ce are drept scop eficientizarea eforturilor oamenilor în procesul muncii. Exercitarea procesului de conducere presupune existența unor persoane care efectuează activităţi specifice procesului de management, aceste persoane fiind denumite, manageri. Există diferite definiții ale managerului (cadru de conducere). ”Un conducător este o persoană care-şi obţine rezultatele prin alţii.” (P. Bolinet)

Definiţia adoptată de majoritatea specialiştilor este: orice persoană care ocupă o funcţie de conducere într-o organizaţie socioeconomică reprezintă un manager (cadru de conducere), indiferent de treapta ierarhică pe care se află. Managementul educaţional are în vedere realizarea obiectivelor strategice şi operaţionale ale instituţiei şcolare, îndeplinirea misiunii şcolii, expresie a viziunii, ethosului şi culturii organizaţionale. Accentul activităţii manageriale se pune pe conducerea şi coordonarea oamenilor, pe dirijarea potenţialului acestora.

Relaţionarea eficientă a managerului şcolar în mediul educaţional sau în afara acestuia este garantată de dezvoltarea şi capacitatea de a folosi următoarele categorii de competenţe: competenţe de comunicare şi relaţionare, competenţe psiho-sociale, competenţe de utilizare a tehnologiilor informaţionale, competenţe de conducere / coordonare şi organizare, competenţele de evaluare, competenţele de gestionare şi administrare a resurselor, competenţe care vizează dezvoltarea instituţională, competenţele care vizează self-managementul.

Problema stilurilor de conducere s-a pus numai în momentul în care managerul sau liderul a „avut voie” să se comporte diferit în situaţii diferite - adică atunci când au apărut şi s-au dezvoltat teoriile situaţionale. Evidenţiem câteva portrete robot în care se poate încadra orice tip de manager:

1. *manager populist* căruia îi lipsește strategia, prioritate având rezolvarea unor pretenţii salariale, care tergiversează disponibilizările de personal, chiar dacă situaţia concretă a organizaţiei o impune apelând la împrumuturi mari pentru salarii care conduc la încălcarea corelaţiilor fundamentale dintre indicatorii economici.

2. *manager autoritar* care acordă o atenţie deosebită problemelor restructurării, are o bogată experienţă autoritară şi o personalitate solidă dând dovadă de corectitudine, severitate, exigenţă, seriozitate faţă de salariaţi, dar dezinteres pentru problemele sociale, urmărește maximizarea profitului și este dispus să-și dea demisia dacă nu poate să-şi exercite stilul managerial.

3. *manager incompetent* care nemulţumește pe toată lumea, lipsindu-i o strategie realistă dar și iniţiativa, curajul în asumarea unor riscuri, neputându-se adapta la schimbările de mediu ambient, este uşor coruptibil.

4. *manager participativ-reformist* care consideră că poate fi făcută restructurarea și în mers cu asigurarea unui parteneriat al salariaţilor, aceştia fiind convinși că ce se întreprinde este în interesul lor, cu spirit inovator, creator, având curaj în asumarea riscurilor și capacitate ridicată de antrenare, disponibilitate prin comunicare și flexibilitate în situaţii de criză sau conflict de muncă, strategii clare, măsuri preventive de evitare a crizelor.

5. *manager conciliator* care face compromisuri între cele două tendinţe, realizând performanţe medii în ambele situaţii, are strategii de supravieţuire şi o conducere abilă, de pe o zi pe alta și abilitate în stingerea situaţiilor conflictuale.

Aşa cum atributele unui manager variază de la o situaţie la alta, tot aşa stilul de conducere trebuie să fie potrivit situaţiei. Cea mai cunoscută clasificare a stilurilor de conducere este aceea care distinge următoarele stiluri: *autocratic* (frica acţionând ca modalitate de control), b) *birocratic* (care acţionează prin documente şi ştampile), c) *„laissez-faire”*(oferă libertate de acţiune foarte mare subordonaţilor), d) *democratic* (cu spirit de deschidere şi atmosfera prietenească. Stilul de management poate fi influenţat de o serie de factori: a) factori ce ţin de particularităţile persoanei care exercită activitatea de management (tipul de personalitate, pregătire profesională, nivelul motivaţional, pregătirea în domeniul conducerii şi experienţa în activitatea de conducere); b) factori ce ţin de particularităţile muncii (organizarea tehnologică a muncii, diviziunea muncii); c) factori ce ţin de particularităţile mediului social în care se desfăşoară activitatea de management (tipul societăţii, formele de organizare, sistemul instituţional de conducere, cultura, stratificarea socială; nivelul de dezvoltare al ştiinţei conducerii).

Managementul trebuie să fie orientat spre atingerea obiectivelor educaţionale, dar acestea trebuie să fie în acord cu aspiraţiile şcolii şi ale comunităţii. Tendinţa spre un management descentralizat impune necesitatea unei viziuni prin care se pot crea legături între funcţiile şi obiectivele educaţionale. Obiectivele organizaţiei sunt influenţate de mediul educaţional în care activează unitatea şcolară. Curriculumul naţional îşi impune astfel propriile obiective, guvernul având puterea constituţională de a-şi impune voinţa. Descentralizarea presupune un proces de reducere a rolului guvernului în planificarea şi furnizarea educaţiei. Strategia descentralizării învăţământului preuniversitar, elaborată de Ministerul Educaţiei şi Cercetării din România în 2005, stipulează: „Descentralizarea învăţământului preuniversitar reprezintă transferul de autoritate, responsabilitate şi resurse în privinţa luării deciziilor şi a managementului general şi financiar către unităţile de învăţământ şi comunitatea locală”. Descentralizarea în educaţie presupune: redistribuirea responsabilităţilor, a autorităţii decizionale şi a răspunderii publice pentru funcţii educaţionale specifice, de la nivel central către nivelul local, participarea factorilor non-administrativi, a reprezentanţilor societăţii civile, la procesul de luare a deciziilor (părinţi, ONG, mediul de afaceri, asociaţii profesionale, parteneri sociali etc.), transferul competenţelor decizionale de la nivelurile centrale către cele locale şi/sau organizaţionale, pentru a apropia decizia de beneficiarii serviciului public de educaţie. Succesul descentralizării se bazează în principal pe echilibrul între autoritate şi responsabilitate pe de o parte, precum şi capacitatea resurselor umane şi fluxurile de informaţii, pe de altă parte. Alături de aceste principii, realităţile şcolii recomandă şi altele: preocuparea managerului pentru a oferi servicii educaţionale la un nivel superior unui prag minim al calităţii, prag stabilit de autorităţile centrale; grija pentru asigurarea unui echilibru între gradul de finanţare a unei şcoli şi eficienţa ei în comunitatea locală; asumarea costurilor descentralizării, proces influenţat de resursele şi potenţialul fiecărei regiuni, de cheltuielile pentru asigurarea cadrului necesar (crearea de organisme corespunzătoare, dotarea materială şi cu personal competent a acestora); compensarea eventualelor diferenţe de fluxuri financiare publice, determinate de situaţia unor comunităţi locale care înregistrează deficit de acoperire a nevoilor din resurse proprii; compensarea se face de la bugetul central, prin transfer de resurse financiare pe baza unor scheme prestabilite; respectarea principiul diversităţii, potrivit căruia descentralizarea se înfăptuieşte într-o varietate de forme şi în grade diferite, în funcţie de particularităţile comunităţilor locale.

Procesul managerial în descentralizare implică stimularea inovaţiei, a responsabilităţii profesionale şi a răspunderii publice la nivelul cadrelor didactice, al managerilor şcolari şi al elevilor, prin transferul la nivel de şcoală a puterii de decizie cu privire la: - execuţia bugetară; - politicile de personal; - creşterea ponderii curriculumului la decizia şcolii. Pentru reuşita

implementării cu succes a descentralizării, managerul trebuie să modeleze personalitatea elevilor şi chiar a cadrelor didactice, adaptându-se la cerinţele comunităţii şi ale pieţei muncii, creând o echipă solidară, bazată pe cooperare, ce caută în permanenţă soluţii. Tony Bush (2015) concluzionează că „liderii trebuie să aibă în vedere şi alte aspecte ale actului educaţional, precum socializarea, sănătatea elevilor, bunăstarea şi stima de sine, precum şi dezvoltarea unei culturi şi a unui climat favorabile, direct legate de nevoile specifice ale şcolii şi ale comunităţii locale.” Ei trebuie să dea dovadă de măiestrie, flexibilitatea şi de cunoştinţe solide pentru a susţine instituţia pe care o conduc. Demonstrând capacitate de anticipare şi de acţiune pro-activă, directorul, modelul uman şi profesional al tuturor celor din subordine, persoana cu funcţia şi răspunderile pe măsură, responsabilul de funcţionarea şi organizarea întregii activităţi dintr-o şcoală, îmbină atribute ale liderului şi ale managerului, în egală măsură. El trebuie să atragă fonduri, să gestioneze corect resursele materiale şi umane, situaţiile de criză, să dovedească un corect management al riscului – adevărate premise ale activităţii unui director în şcoala secolului XXI.

Referințe bibliografice:

1. Bass B. Bass & Stogdill’s Handbook of Leadership. New York: The Free Press, 1990.

2. Bush T. Leadership şi management educaţional: Teorii şi practici actuale. Iaşi: Polirom, 2015. 135 p. 3..

3. Jinga I. Conducerea învăţământului. Manual de management instrucţional. Bucureşti: E.D.P., 1993. 190 p.

4. Peters T., Austin N. A Passion for Excellence. The Leadership Difference. London: Fontana, 1986.

TEORIILE EDUCAȚIONALE MODERNE ȘI MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

DIMA Marius-Daniel, profesor gradul II,
Școala Gimnazială Vânători, Vrancea

Managementul educațional este un concept multidimensional, care, ierarhic, se structurează în mai multe nivele: central, regional, instituțional, managementul clasei de elevi. Dintre aceste nivele, doar în managementul clasei relațiile dintre manager (profesor) și subordonați (elevi) nu sunt reglementate de un contract de muncă a subordonaților, în care s-ar stabili ce ar trebui ei să facă la clasă și ce nu. Managementul clasei de elevi se subordonează unor activități, ce decurg din competențele cadrului didactic.

De cealaltă parte, elevii urmează să-și îndeplinească obligațiunile școlare, care deși sunt prescrise în statutul școlii, nu poartă un caracter strict, cu puține efecte de pedeapsă. În același timp, elevii sunt, în special în învățământul general, minori, ceea ce îi absolvă de responsabilitatea față de multe situații problematice create de ei. De cele mai multe ori o situație conflictuală la clasă, în timpul orei, trebuie sau preîntâmpinată de profesor, sau tot de el soluționată. Astfel, profesorul este nevoit să caute permanent soluții pentru situațiile didactice create la clasă, respectând în același timp o multitudine de condiții, referitoare la activitatea de pedagog, și drepturile copiilor, urmând și să atingă finalitățile educaționale, propuse prin curriculumul disciplinar. Sau, după spusele lui Henry Adams: „Un profesor își pune amprenta asupra eternităţii; el nu poate şti niciodată până unde ajunge influenţa lui.”.

Managementul clasei de elevi este un domeniu de cercetare în științele educației care studiază perspectivele de abordare a clasei de elevi şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul asigurării conduitelor corespunzătoare pentru desfășurarea procesului de predare - învățare - evaluare [1].

Managementul clasei de elevi, tradițional, are ca o consecință îndeplinirea unor roluri clare din partea profesorului:

- Planificarea sau proiectarea, ce presupune proiectarea întregii activități cu clasa în conformitate cu documentele reglatorii: Legea Educației, Codul Etic, Standarde de învățare eficientă pe discipline de studiu, curriculumul disciplinar, manualul școlar. În același timp, la nivelul de proiectare de lecție, în cadrul elaborării tehnologiilor educaționale proprii, profesorul va ține cont și de caracteristicile psihopedagogice ale clasei.
- Organizarea clasei de elevi, care poate fi de succes doar în situația, când, în afară de profesor, în unele situații roluri de organizator îl preiau elevii. Ponderea acestui rol din partea elevilor va spori odată cu creșterea lor și conștientizarea poziției în societate și nevoilor proprii de învățare.
- Comunicarea în cadrul realizării procesului educațional este primordială prin posibilitatea de a asigura transmiterea informației de toate tipurile între toți actorii acestuia, în orice direcție: de la profesor la elev, de la elev la profesor, de la elev la elev.
- Conducerea în situația managementului clasei de elevi ar însemna dirijarea activităților de formare și educare a copiilor. Adaptând orice stil pedagogic, profesorul oricum trebuie să rămână conducătorul (dirijorul) activităților,

fiind prin statutul lui de om matur, format și specialist în domeniu o persoană, care cunoaște mai multe despre ce și cum se învață decât toți elevii luați împreună.

Alte roluri, pe care le îndeplinește profesorul în calitate de manager al clasei de elevi: coordonarea, îndrumarea, motivarea, consilierea, controlul și evaluarea vin să completeze descrierea activităților realizate de profesor la clasă. Aceste roluri ale profesorul în activitatea sa profesională rămân intacte în orice perioadă de activitate și tehnologia didactică utilizată. În același timp, odată cu schimbarea tehnologiilor didactice utilizate, se schimbă accentele în fiecare din aceste roluri: se mărește sau se micșorează ponderea profesorului în activitate, iar în unele situații se modifică totalmente.

Tehnologiile educaționale, conform definiției adoptate de UNESCO, sunt metode sistemice de creare, aplicare și determinare a întregului proces de predare-învățare cu implicarea resurselor tehnice și umane și interacțiunii lor, care are ca scop optimizarea formelor de instruire. Acea tehnologie educațională, care a fost creată timp de secole, s-a utilizat ani de-a rândul și continuă să se utilizeze este tehnologia instruirii tradiționale. La nivel de resurse, în condițiile sistemului de învățământ din România, această tehnologie se bazează pe manualul disciplinei școlare ca material de instruire organizat, pe metodele de învățământ mai mult sau mai puțin clasice și universale: explicația, observația, exercițiul, lucrul independent, povestirea, conversația, interogarea. Mediul de instruire e de obicei o sală de clasă, cu băncile amenajate tradițional. Este deja recunoscut, că această tehnologie este axată pe formarea de cunoștințe în condițiile necesității acumulării lor într-un volum mare în timp redus.

Odată cu Reforma curriculară, care a avut loc în 2010, susținută ulterior de elaborarea diferitor documente reglatoare ale procesului educațional în învățământul general, regulamente privind evaluarea și notarea rezultatelor școlare, documente de însoțire a educației incluzive, standarde de competență pentru cadrele didactice etc. a apărut necesitatea schimbărilor tehnologiilor educaționale utilizate în procesul educațional. Studiile demonstrează, că actualmente se utilizează, destul de intens, elemente ale tehnologiei de dezvoltare a gândirii critice, instruire problematizată, instruire diferențiată, instruire ludică. Mai rar se utilizează tehnologia instruirii prin proiecte, tehnologia instruirii prin ateliere, tehnologia instruirii modulare. Datorită documentelor reglatoare ale educației incluzive, în învățământul general a început a fi aplicată și tehnologia instruirii adaptive, axată pe realizarea planului educațional individualizat pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.

Rolurile profesorului în fiecare din aceste tehnologii diferă de rolurile lui în tehnologia de instruire tradițională nu atât prin titluri, cât prin accentele deplasate de pe profesor pe elev, ca subiect al instruirii.

Vom trece în revistă unele schimbări ale rolurilor profesorului în contextul utilizării tehnologiilor educaționale moderne:

- *Instruirea problematizată*. În cadrul unei lecții, cu o structură corespunzătoare clasificării în baza centrării pe formarea de competențe, această tehnologie poate fi utilizată la diferite momente ale ei: pentru motivarea elevilor pentru studierea temei sau captarea atenției (întrebări-problemă), sinteza cunoștințelor teoretice și practice (problemă) sau pentru studiul unei situații din mai multe puncte de vedere în contexte noi de aplicație (situație – problemă). În aceste situații rolul primordial al profesorului se rezumă la: selectarea oportună a nivelului și conținutului problematizării; organizarea clasei pentru realizarea problematizării; dirijarea adecvată a soluționării problemelor propuse.

- *Tehnologia dezvoltării gândirii critice*. Prin multitudinea de metode și tehnici, care le propune această tehnologie, momente de aplicație ale ei pot fi regăsite la orice etapă a lecției, poate fi realizată sub diferite forme (frontal, individual și în grupuri). Rolul profesorului în acest context este de a selecta corect tehnicile oportune situației didactice propuse, de a monitoriza adecvat realizarea lor și de a elabora și selecta resursele materiale pentru administrarea acestor tehnici.

- *Tehnologia instruirii diferențiate*. Necesitatea utilizării acestei tehnologii este stipulată în legea de bază a învățământului: Codul Educației prin evidențierea clară a principiilor fundamentale ale educației. Astfel, pornind de la proiectarea didactică profesorul poate diferenția obiectivele, conținuturile, formele de prezentare a acelorași conținuturi, folosind ca și criteriu de diferențiere stilurile de învățare, tipul de inteligență dominantă, nivelul de posedare a competențelor de învățare etc. În acest context profesorul are misiunea de a desemna criteriul de diferențiere; de a stratifica clasa de elevi în funcție de criteriu; de a elaborarea obiectivele, sarcinile, conținuturile diferențiate; de a elabora sarcini de progres pentru elevi din diferite straturi identificate.

- *Tehnologia instruirii prin proiecte*. Este o tehnologie maximal axată pe instruit și în condițiile instruirii de masă poate fi realizată doar extracurricular. Pentru profesor este important să determine o tematică interesantă de proiecte, să precizeze forma și criteriile de calitate pentru produsul realizat, să organizeze grupurile pentru crearea proiectelor, să monitorizeze realizarea acestora și, la final, să asigure o evaluare adecvată a rezultatelor proiectului per grup și per fiecare membru al grupului.

- *Tehnologia instruirii adaptive*. În condițiile sistemului de învățământ din România se regăsește doar în cazul asigurării incluzive a copiilor cu cerințe educaționale speciale. Profesorul de disciplină școlară este obligat, în cazul când disciplina lui face parte dintr-un plan educațional individualizat, să elaboreze un curriculum adaptat, care ar ține cont de mai multe momente: nevoile de formare ale elevului, nivelul actual al lui la disciplină, competențele prezente la momentul elaborării curriculum-ului pe fiecare din domeniile de formare, competențele de învățare, caracteristicile psihopedagogice (atenție, memorie, tip de gândire, viteza raționamentelor, capacitățile fizice etc.). După elaborarea curriculum-ului adaptat rămâne realiza, evalua, ajusta acest curriculum.

Sistemul de învățământ în România, în opinia mea, presupune de fiecare dată elaborarea unei tehnologii didactice de autor, baza căreia este tehnologia instruirii tradiționale, în care, în funcție de caracteristicile clasei, conținuturile studiate, tipul de lecție preconizat se vor include elemente ale tehnologiilor educaționale moderne: problematizare, dezvoltarea gândirii critice, diferențiată etc.

În concluzie,

- Rolurile profesorului în activitatea de management al clasei de elevi se schimbă în funcție de elementele tehnologiilor educaționale moderne, care se utilizează în cadrul lecției.
- Crearea unui mediu oportun pentru însușirea materiei de studiu și valorificarea posibilităților psihopedagogice ale fiecărui elev depinde mult de capacitățile profesorului de a elabora o tehnologie didactică de autor, care îmbină elemente ale diferitor tehnologii educaționale moderne.

Referințe bibliografice:

1. *Iucu R. Managementul clasei de elevi. Iași: Polirom, 2006. 272 p. 2.*
2. *Zastînceanu L., Gașițoi N. Organizarea instruirii adaptive a viitorilor profesori în cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar. Ghid metodologic pentru cadrele didactice. Bălți, 2016. 96 p.*

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI
ÎNVĂŢĂTORUL MANAGER

Prof.înv. primar Iuhas Cecilia-Georgeta
Școala Gimnazială Nr. 3 Chiribiș

ARGUMENT:

Pentru succesul muncii didactice, dincolo de cunoştinţele ştiinţifice şi metodice, mai trebuie şi altceva cunoscut şi stăpânit.

Activitatea unui cadru didactic, „calităţile sale şi erorile pedagogice pe care le comite nu pot fi analizate şi apreciate decât ca elemente ale unui ansamblu în care intervin factori foarte diferiţi: clasa cu care lucrează, condiţiile sociale şi materiale şi, mai ales, interacţiunile psihosociale, cu colectivul clasei ori cu cel de părinţi, precum şi relaţiile cu colegii săi, cu direcţiunea şi administraţia’’ (H. Halpert, „Padagogische Didaktik’’, Andreas Verlag, Munchen, 1993).

În sistemul social de educaţie şi învăţământ, învăţătorul trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relaţii de cooperare cu părinţii acestora şi cu alţi factori interesaţi ai societăţii. El nu educă numai la catedră sau în clasă, ci, prin fiecare contact cu copiii şi părinţii, desfăşoară o muncă de creştere şi dezvoltare, de conducere şi direcţionare. Activitatea lui se desfăşoară în faţa unor individualităţi psihice umane în formare. De aici derivă necesitatea unei maxime responsabilităţi în ce priveşte comportamentele şi intervenţiile sale. Aceasta este deci perspectiva care îi conferă învăţătorului o poziţie oarecum specială, unică.

Învăţătorul îşi manifestă comportamentul pedagogic în atitudini complexe şi variate, în funcţie de acţiunea educativă în care este angajat. În procesul instructiv-educativ, învăţătorul constituie figura centrală pentru elevi, poziţia primordială în clasă dobândind-o acesta, chiar dacă pe măsura organizării activităţii şcolare elevii primesc noi statute. Influenţa educativă exercitată de cadrul didactic, stabilită în funcţie de normele pedagogice şi reglementările şcolare, implică un raport educator - clasă şi un tip specific de comportament al acestuia. Statutul învăţătorului de reprezentant al ştiinţei, de mediator în constituirea relaţiei elev - ştiinţă, de agent al acţiunilor educative cu caracter formativ şi informativ nu mai este suficient pentru a asigura eficienţa acţiunilor pedagogice.

Pe cale de consecinţă, se desprind următoarele comportamente fundamentale ale cadrului didactic / **învăţătorului manager** în activitatea instructiv-educativă cu clasa de elevi:

- **Planifică** activităţile cu caracter instructiv şi educativ, determină sarcinile şi obiectivele pe variate niveluri, îşi structurează conţinuturile esenţiale şi alcătuieşte orarul clasei etc. (planificarea nu se referă, cu necesitate, la alcătuirea unor documente scrise, cum ar fi planificarea calendaristică, ci ea regăseşte obiectivele prioritare ale etapei, resursele necesare atingerii obiectivelor, principalele acţiuni de întreprins). Câteva elemente esenţiale ale planificării sunt legate de stabilirea operaţională a obiectivelor, analiza detaliată a resurselor educaţionale şi manageriale, precizarea activităţilor ce se vor organiza pentru realizarea obiectivelor - stabilirea şi eşalonarea în timp a responsabilităţilor pentru cadrul didactic, dar şi pentru elevi (termene precise);

- **Organizează** activităţile clasei, fixează programul muncii instructiv-educative, structurile şi formele de organizare, determină climatul şi mediul pedagogic (nevoia organizării şi reorganizării este determinată de permanenţa schimbărilor care au loc în procesul de învăţământ – din punct de vedere managerial, organizarea poate fi descrisă ca un ansamblu de acţiuni menite să valorifice optim mijloacele umane şi materiale ale clasei de elevi şi ale procesului de învăţământ); organizarea presupune atât cunoaşterea mijloacelor operative, cât şi a locului şi a rolului precis al fiecărui membru al clasei de elevi în cadrul instituţionalizat dat, a capacităţilor sale de îndeplinire a sarcinilor instructiv-educative. O soluţie foarte practică pentru o bună organizare a activităţilor în clasa de elevi este **Regulamentul de Ordine Interioară,** care prevede obligaţiile instituţionale şi personale ale membrilor acestei interacţiuni manageriale, disciplina, recompensele şi sancţiunile precum şi detalierea, până la cele mai mici amănunte, a responsabilităţilor, a formelor de activitate, a timpului - pentru echilibrarea optimă a procesului de conducere, în structura actului de organizare, un rol important joacă formularea clară a obiectivelor şi motivarea elevilor;
- **Comunică** informaţiile ştiinţifice, seturile axiologice sub forma mesajelor, stabileşte canalele de comunicare şi repertoriile comune. Activitatea educativă implică, de altfel, şi un dialog continuu cu elevii, ilustrat prin arta formulării întrebărilor, dar şi prin libertatea acordată elevilor în structura răspunsurilor. Dialogul elev-învăţător necesită un climat educaţional stabil, deschis şi constructiv;
- **Conduce** activitatea desfăşurată în clasă, direcţionând procesul asimilării, dar şi al formării elevilor prin apelul la normativitatea educaţională; prin conduita sa psihopedagogică, învăţătorul „dirijează’’, facilitează elaborarea sentimentelor şi ideilor comune;
- **Coordonează** în întregul lor activităţile instructiv-educative ale clasei, urmărind în permanenţă realizarea unei sincronizări între obiectivele individuale şi cele comune, evitând suprapunerile ori risipa şi contribuind la întărirea solidarităţii grupului. Coordonarea se realizează în procesul didactic nemijlocit. La nivelul managementului clasei de elevi, învăţătorul trebuie să manifeste interes faţă de organizare, întrucît aceasta favorizează şi focalizarea pe obiectivele prioritare în limitele unei unităţi de cerinţe, de acţiune grupală şi instituţională, cu specificarea clară şi precisă a termenelor şi a responsabilităţilor pe intervale de timp controlabile;
- **Motivează** activitatea elevilor prin formele de întăriri pozitive şi negative, utilizează aprecierile verbale şi reacţiile nonverbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive; orientează valoric, prin serii de intervenţii cu caracter umanist, tendinţele negative identificate în conduitele elevilor; încurajează şi manifestă solidaritate cu unele momente emoţionale ale clasei;
- **Îndrumă** elevii prin intervenţii punctuale adaptate situaţiilor apărute, prin sfaturi şi recomandări care urmăresc susţinerea comportamentelor şi reacţiilor elevilor şi-i **controlează** în scopul cunoaşterii stadiului de realizare şi de performanţă a obiectivelor. Controlul are doar un rol reglator şi de ajustare a activităţii şi atitudinii elevilor;
- **Evaluează** măsura în care scopurile şi obiectivele propuse într-o etapă managerială au fost atinse prin utilizarea instrumentelor de evaluare sumativă, prin prelucrarea statistică a datelor obţinute şi prin elaborarea unei sinteze privitoare la aprecierile finale. Judecăţile valorice emise vor constitui o bază solidă a procesului de caracterizare a elevilor. Evaluarea de această natură este atât de tip cantitativ, cât şi calitativ şi reprezintă un fundament psihologic şi managerial foarte eficient pentru optimizarea proceselor interacţionale din clasa de elevi;
- **Consiliază** elevii atât în activităţile şcolare, cât şi în cele extraşcolare şi extracurriculare, prin sfaturi ori prin orientarea culturală a acestora. O contribuţie deosebită o are intervenţia învăţătorului în orientarea şcolară şi profesională, chiar dacă la

această vârstă este incipientă, dar şi în cazurile de patologie şcolară. Consilierea este o relaţie specială, dezvoltată între cadrul didactic şi persoana (elevul) în nevoie, cu scopul declarat de a-l ajuta, căci el este, în primul rând, învăţător şi, în al doilea rând, manager. Consilierea este doar un instrument de lucru în mâna, mintea şi inima acestuia pe lângă instrumentele fundamentale care trebuie identificate în demersurile educaţionale.

Managementul şi controlul clasei vizează nu numai problemele minore care pot apărea într- o clasă, ci şi probleme serioase de comportament şi disciplină. Pentru rezolvarea acestora un bun manager urmăreşte: intervenţia directă, admonestarea elevilor care creează probleme de disciplină şi folosirea tehnicilor interviului.

Un management eficient al situaţiilor şcolare presupune prezenţa unor reguli. În acest sens, Kenneth Moore scria: ”Elevii au nevoie şi vor reguli. Ei vor să ştie ce se aşteaptă de la ei şi de ce. Profesorii care încearcă să evite fixarea unor reguli şi a unei structuri vor descoperi adesea că rezultatul este haosul, mai ales când se ocupă de copiii mici.”Regulile pot fi impuse de către profesor sau pot fi negociate cu elevii; ele pot funcţiona în favoarea profesorului sau îi pot submina autoritatea, obligându-l să recurgă la acte care ţin de sfera puterii. Ansamblul regulilor dominante dintr- o clasă caracterizează, în acelaşi timp, ceea ce profesorul consideră ca fiind un comportament deziderabil, dar şi corelativul negativ al acestuia, comportamentul indezirabil.

”Fiecare clasă trebuie să aibă reguli. Orice clasă are nevoie de câteva reguli, niciuna nu are nevoie de prea multe; prea multe reguli creează confuzii în rândul elevilor şi pot deveni imposibil de impus. Câteva reguli bine definite, care să convină atât elevilor cât şi profesorului, se vor dovedi ideale”(K.Moore) . Regulile care guvernează situaţia „normală” dintr-o sală de clasă trebuie să satisface următoarele criterii: relevanţa, proprietatea de a fi semnificative, pozitivitatea. Pentru a fi relevante, regulile trebuie să evite extremele: să nu fie nici atât de generale încât să nu se potrivească nici unei situaţii reale, dar nici atât de specifice încât fiecare lecţie nouă să reclame alte reguli. Relevanţa presupune o anumită ierarhie a regulilor, prezenţa unei compatibilităţi între acestea, precum şi o relativă flexibilitate în interiorul ierarhiei respective.

BIBLIOGRAFIE

1. Bîrzea, Cezar, ,, Arta şi ştiinţa educaţiei ’’,E.D.P., Bucureşti, 1995;
2. Creţu, Carmen, ,, Psihopedagogia succesului’’, Polirom, Iaşi, 1997;
3. Iucu, Romiţă B., ,, Managementul clasei de elevi ’’, Polirom, Iaşi, 2000;
4. Jinga, Ioan, ,, Conducerea învăţământului ’’ , E.D.P., Bucureşti, 1993;
5. Niculescu, Rodica, ,, Să fii un bun manager’’, Editura Port, Tulcea, 1994;
6. Popeangă, Vasile, ,, Clasa de elevi - subiect şi obiect al actului educativ’’, Editura Facla, Timişoara, 1973

ROLUL DE MANAGER EDUCAŢIONAL AL PROFESORULUI

Profesor: Cojocariu Aurora
Colegiul Economic „Mihail Kogălniceanu”,Focşani

Abstract

O caracteristică esenţială a educaţiei în perioada actuală este reprezentată de faptul că profesorul nu este doar un transmiţător de cunoştinţe,ci şi un foarte bun organizator,îndrumător,gestionar şi evaluator al tuturor resurselor materiale, umane şi procedurale implicate in procesul de instruire şi educaţie. Dezvoltarea personalităţii elevilor şi modelarea generaţiilor viitoare sunt strâns legate de realizarea unui management educaţional de cea mai mare calitate.

Cuvinte cheie: *educaţie,calitate,manager educaţional,învăţământ,obiective.*

Introducere

Profesorul reprezintă autoritatea publică care are rolul de a transmite cunoştinţe,de a evalua elevii, de a păstra legătura educativă cu parinţii şi cu comunitatea locală.

Profesorul manager trebuie sa realizeze un dialog deschis şi permanent cu elevii şi părinţii.Toate activităţile desfăşurate în şcoală trebuie să urmărească oferirea de servicii educaţionale de înaltă calitate şiperformanţă.

Realizarea unui bun management în procesul instructiv educativ urmareşte:

- Promovarea unui învăţământ modern,deschis si flexibil,capabil să asigure accesul absolvenţilor la învăţământul universitar şi la piaţa muncii, din perspectiva formării abilităţilor şi a competenţelor cheie pentru realizarea succesului personal și profesional;
- Facilitarea unui dialog permanent,deschis și flexibil între partenerii sociali şi educaţionali;
- Asigurarea dezvoltării personalităţii elevilor într-un climat stimulativ de colaborare şi de siguranţă.

Profesia de educator este încărcată de responsabilitate și nevoie de coordonare.Profesorul trebuie să conștientizeze misiunea sa,are obligația să observe, să urmărească și să evalueze toate componentele procesului de învățământ.Educatorul trebuie să manifeste disponibilitatea de a primi sugestii,aptitudinea de a organiza,regiza și finaliza procesul instructiv-educativ (Mihai. Ş.,2012).

Procesul de învățare impune o planificare riguroasă și obiective operaționale care urmăresc realizarea misiunii și viziunii instituției școlare și a tuturor țintelor strategice stabilite.

Rolul de manager educațional al profesorului

În desfășurarea procesului instructiv-educativ, profesorul formează și modelează personalitatea elevului.Este necesară o nouă viziune a planificării, a stabilirii obiectivelor operaționale, a organizării procesului de învățare și a relației cu elevii. Asistăm la o creștere a rolului de manageral profesorului ca urmare a stabilirii noilor sale atribuții.Dintre acestea se remarcă:

- Opțiunea pentru dezvoltare activă a clasei prin relaționare,motivare,formare,participare și comunicare;

- Practicarea unui management bazat pe afirmare,participare,asumare a rolurilor, implicare a elevilor în toate momentele procesului educațional;
- Corelarea modalităților de intervenţie în anumite situaţii,cu particularităţile şi aşteptările elevilor;
- Abordarea constructivă a tuturor formelor de rezistență la schimbare, susținând dezvoltarea personalității elevilor(Joiţa.E., 2000)

Sarcinile și atribuțiile profesorului vizează realizarea obiectivelor privind formarea și dezvoltarea elevilor.Acestea reflectă capacitățile dovedite şi competenţele câştigate. Profesorul are rolul de a stimula,încuraja,consilia și sprijini elevul în fiecare etapă. Elevii au așteptări față de care profesorul proiectează și realizează componentele actului educațional.

Principalele roluri deținute de către profesor sunt:

- receptor de mesaje;
- emițător de mesaje;
- proiectant și participant în activităţile instructiv-educative;
- regizor și organizator al activităţilor școlare și extrașcolare;
- bun consilier,mediator de situații conflictuale;
- transmițător de idei și soluții;
- factor de decizie în gestionarea și alegerea resurselor, conținuturilor, obiectivelor şi strategiilor;
- diseminator de valori;
- călăuzitor al tuturor activităților și țintelor didactice.

Calitatea de bun manager a profesorului se concretizează prin rolul de expert în actul de predare-învățare în care adoptă diverse decizii,rolul de a motiva și stimula interesul elevilor pentru materia predată,lider în cadrul grupului de elevi,model prin personalitatea sa.

Profesorul manager organizează, supraveghează și dirijează toate activitățile clasei.Interacțiunea permanentă cu elevii duce la creșterea calității actului educațional. (Bruda, A., 2016).

Profesorul intervine pentru a provoca și menține interacțiunea în toate etapele lecției:

- organizează și structurează conținutul lecției;
- alege strategiile didactice;
- stabilește obiectele specifice ale lecției;
- gestionează timpul, stabilește sarcinile elevilor;
- organizează elevii pentru munca în echipă;
- urmărește realizarea sarcinilor și sprijină elevii.

Profesorului îi revine rolul de arbitru al comportamentului elevilor,previne situațiile conflictuale,ia decizii pe tot parcursul activității urmărind atingerea obiectivelor propuse. Toate aceste roluri ale profesorului necesită o continuă perfecționare,deschidere spre nou și manifestarea în întregime a personalității .

Rolul de manager al procesului educativ este afirmat în întreaga activitate didactică.

Profesorul manager este implicat atât în reușita școlară a elevilor, cât și în realizarea

performanțe școlare.Activitățile de planificare,organizare,decizie,coordonare,control,îndrumare, reglare, apreciere,gestionare a resurselor,interacțiune cu elevii - necesare realizării procesului instructiv-educativ -, întăresc rolul de manager al profesorului în actul educațional.

Concluzii

Învățământul este un domeniu prioritar în viaţa sociala, iar eficieţa și competența sistemului de învățământ au la bază realizarea managementului educațional. Calitatea se produce, se generează,se măsoară și se îmbunătățește permanent.

Rolul de manager educațional al profesorului este responsabil de asigurarea internă a calității,de buna dezvoltare a personalității elevului și de realizarea a progresului școlar .

Managementul necesită o pregătire specifică, eficiență și participare continuă, urmărește obținerea de rezultate școlare și de performanță, formarea de capacități și competențe.

Pentru a fi un manager bun și eficient, profesorul trebuie să dovedească o concepție amplă asupra abordării interdisciplinare și o înțelegere cât mai clară a funcției manageriale. Pentru a se îndeplini obiectivele educaționale, avem nevoie de profesori devotați, înzestrați cu valoroase calități personale și profesionale. Sarcina educației tinerei generații revine profesorului cu rol de manager al actului educațional.

Bibliografie

1. Bruda,A.,2016. Managementul calității în educație.Secțiunea Didactică și Educație: București.
2. Joiţa.E.,2000. Management educațional. Editura Polirom:Iași
3. Păun,E., 2002. Managementul instituției școlare, Buletinul Centrului Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar. Nr.1 :București
4. Mihai. Ș.,2012. Asigurarea și managementul calității în sistemul educațional românesc. Disponibil la : http://asociatia-profesorilor.ro/asigurarea-si-managementul-calitatii-in-sistemul-educational-romanesc.html

Considérations sur le management éducatif

Enseignant: Bucur Mădălina
École: Școala Gimnazială Arcani, jud. Gorj

De nos jours, les systèmes éducatifs de plusieurs pays se trouvent devant un certain nombre de difficultés qui ne cessent de préoccuper les responsables politiques nationaux, les chercheurs et experts, mais aussi les enseignants, les apprenants et les parents:

- la pression croissante des effectifs sur renseignement supérieur et sur le 2è cycle de l'enseignement secondaire soulève des problèmes particulièrement graves dans tous les pays où le budget de l'éducation est restreint et où, de surcroît, les perspectives de création d'emplois dans le secteur moderne restent médiocres. Parallèlement, on constate cependant, dans de nombreux cas, un manque de personnels techniques qualifiés formés au niveau intermédiaire.
- dans un contexte d'austérité budgétaire, le faible rendement interne caractérisant nombre de systèmes éducatifs est également alarmant. Le nombre des redoublants étant souvent également très élevé, le coût d'une scolarité primaire complète est, par exemple dans le pays médian d'Afrique, 50 % plus élevé que s'il n'y avait pas de redoublements ni d'abandons. Les problèmes d'inefficacité interne sont par ailleurs significatifs aux niveaux du Secondaire et du Supérieur.
- le faible rendement interne signale (en dehors de la persistance de graves difficultés économiques contribuant aux taux d'abandons élevés) que l'enseignement souffre de problèmes de qualité substantiels : problèmes dûs à l'insuffisance des moyens disponibles (manuels, équipement, etc.) et surtout au manque de motivation et même de formation des enseignants; il y a aussi des problèmes de programmes et de méthodes d'enseignement/apprentissage éloignés du contexte vécu et des exigences d'apprentissage pour la vie de la majorité des jeunes, etc.

Jusqu'à présent et depuis des millénaires la fonction de l'éducation était de diffuser un savoir, un savoir que l'apprenant assimile, restitue et s'il restitue correctement ce savoir, il reçoit un diplôme qui est visé par l'État et qui lui permet d'entrer dans des administrations et des entreprises. Mais aujourd'hui ce savoir est disponible partout grâce à la technologie. L' évolution numérique n'a pas la propriété de la classe traditionnelle À partir du moment où on n'est plus focalisé sur les savoirs, assimilation, on doit travailler sur les compétences, sur ce qu'on doit avoir à la sortie d'un processus d'apprentissage. Aujourd'hui le système éducatif est centré sur les attentes de la société. Il faut donc approcher tout ce qu'on apprend à l'école, au marché du travail. Pour tout cela, il faut un management efficace qui, selon moi, devrait tenir compte de quelques aspects. Le terme "management", renvoyant aux qualifications et compétences de *leadership* pour certains, relié aux seules problématiques de la gestion de l'éducation pour d'autres, constitue un mot valise dont la polysémie n'a d'égale que la diversité des situations qui le sous-tend. La problématique du management concerne à des degrés divers les différents niveaux hiérarchiques d’une organisation (gestion de l’établissement, d’une composante, d’un service au sein de celui-ci), selon des modalités et des horizons différents. Elle devient la dimension principale de l’exercice d’une fonction de direction générale qui dans un contexte de profonds changements de la société, ne peut plus se penser en simples termes d’administration et d’exécution de directives venues d’en haut. Les changements et difficultés auxquels les enseignants comme les chefs d'établissement ont à faire face, renvoient à des situations de résolution de problèmes dans

lesquelles il s'agit de préparer ou d'améliorer l'acceptation de changements, la gestion des tensions, et l'adaptation à un contexte nouveau par la transformation des pratiques.

Bibliographie

Bartoli, A., *Le management dans les organisations publiques*, Dunod, 1997.

HAL Id: tel-00838703 https://tel.archives-ouvertes.fr

Managementul Emoțional

Prof. Dume Gabriela
G.P.P. Nr.30 Oradea

Inteligența emoțională presupune să te cunoști pe tine, să îți admiți slăbiciunile și să respecți diferențele dintre oameni. Înseamnă, de asemenea, să fii deschis și adaptabil, să manifești empatie, să te sincronizezi și să fii capabil să comunici cu succes cu ceilalți. Aceasta ar fi pe scurt, traducerea inteligenței emoționale, așa cum o descrie Daniel Goleman, autorul bestseller-ului „Emoțional Intelligence and Social Intelligence: The New Science of Human Relationships”. (Inteligența emoțională și inteligența socială: Noua Știință în Relațiile Interumane).

Având în vedere că vom discuta în cele ce urmează despre managerul inteligent emoțional, se cuvine să începem așadar cu întrebarea:

CUM APAR ŞI CUM ACŢIONEAZĂ EMOŢIILE LA LOCUL DE MUNCĂ?

Emoţiile reprezintă planuri imediate de acţiune, iar modul în care acţionăm depinde de modul în care interpretăm stimulii din jur, de reacția fiziologică a organismului la această interpretare, de apariţia unor stări emoţionale, de modul specific în care le percepem şi de inclinaţia de a acţiona într-un anumit mod ca urmare a acestei percepții. Ne naştem cu un anumit potenţial privind sensibilitatea emoţională, memoria emoţională, capacitatea de procesare şi învăţare emoţională. Acest potenţial poate fi dezvoltat sau inhibat în decursul vieţii prin intermediul experienţelor pe care le acumulăm începând cu cele determinate de părinţi, apoi de prieteni, profesori şi sistemul de învăţământ, de programele TV, de profesie, loc de muncă etc. Aceste „lecții” influenţează potenţialul înnăscut şi vor determina un anumit nivel al abilităţilor emoţionale.

Toţi oamenii au emoţii şi nevoi de natură emoţională. Nesatisfacerea acestora conduce la sentimente negative. Invalidarea angajatului (negarea valorii lui ca individ), de exemplu, distruge încrederea în sine, ceea ce determină insatisfacţia în muncă, nemotivarea, alienarea şi, în final, productivitatea scăzută. Armonia într-un grup se poate realiza dacă are loc satisfacerea reciprocă şi de către manager, a nevoilor emoţionale generate de situaţiile de muncă în comun (de exemplu, abordarea pozitivă a situaţiilor conflictuale, evaluarea şi recompensarea corectă a muncii, recunoaşterea muncii binefăcute, organizarea echitabilă a muncii). Emoţiile, sentimentele sunt factori reali şi trebuie luaţi în considerare în procesul de management, dacă se doreşte utilizarea potenţialului angajaţilor, creşterea performanţei lor în muncă.

DE LA COEFICIENTUL DE INTELIGENTA COGNITIVĂ - IQ - LA COEFICIENTUL DE INTELIGENŢA EMOŢIONALĂ - EQ

Spre deosebire de IQ, care se schimbă destul de puțin după adolescență, inteligența emoțională pare să fie, în mare parte, învățată și continuă să se dezvolte pe măsură ce trecem prin viață și învățăm din experiență. Competența noastră în acest domeniu poate continua să crească, iar pentru aceasta există un cuvânt popular: maturizare. Spre deosebire de IQ, inteligența emoțională (IE) s-a dovedit a fi un predictor mai de încredere al succesului în viața personală și profesională. IQ și

IE nu reprezintă competențe opuse ci, mai degrabă, separate, dar prima nu poate funcționa la potențialul ei maxim fără cea de-a doua.

Putem face acum o comparație între cele două tipuri de inteligență, raportându-ne la cum ne ajută fiecare în situații de conducere:

Inteligența cognitiva:

- Funcționează bine doar când suntem calmi;
- Funcționează mai lent, ineficient, când se impun decizii rapide;
- Ne ajută să facem socoteli;
- Ne ajută să luăm decizii în condiții de certitudine;
- Ne ajută să procesăm informații abstracte, să fim buni la matematică, să memorăm;
- Ne ajută să dirijăm oamenii, să le impunem;
- Este un predictor slab al succesului în viață.

Inteligența emoțională:

- Funcționează bine în orice situație;
- Ne ajută să fim creativi, să rezolvăm probleme complexe de viață;
- Ne ajută să ne schimbăm;
- Funcționează mai rapid, ne putem baza pe ea în situații critice;
- Ne ajută să ne înțelegem mai bine cu alți oameni și să construim relații;
- Ne ajută să fim empatici, să motivăm;
- Este un predictor puternic al succesului în viață.

Caruso și Salovey susțin că managerii inteligenți emoțional își folosesc potențialul analitic pentru a înțelege emoțiile proprii și ale altora, acordând mare atenție „datelor despre emoții”. Ei înțeleg modul în care starea lor îi influențează pe subordonați.

Conducerea bazată pe inteligență emoțională are la bază managerul care lucrează atât cu propriile emoții, cât și cu emoțiile celorlalți în mod inteligent, constructiv, pozitiv și creativ, respectând realitățile biologice și rolul sentimentelor în natura omenească.

Dr. Daniel Goleman consideră că pentru succesul în afaceri, inteligența emoțională este de două ori mai importantă decât expertiza și intelectul. După ce a studiat sute de companii, Goleman a sfârșit prin a declara că pentru atingerea celui mai înalt nivel pe scara ierarhică a unei organizații, competența emoțională este decisivă. Iar competența emoțională crescută a

managerului general permite creșterea performanțelor oamenilor din organizația pe care o conduce, transformând-o într-o companie în care aceștia se simt implicați profesional și au inițiativă.

Inteligența noastră emoţională determină potenţialul pe care-l avem pentru a învăța abilitățile practice bazate pe cele cinci elemente ale inteligenței emoţionale:

- auto-cunoaşterea;
- auto-motivarea;
- auto-reglarea;
- conştiinţa socială;
- abilităţile sociale.

Fiecare element are o contribuţie unică la performanţa obţinută la locul de muncă dar, în acelaşi timp, se „trage" într-o anumită măsură din celelalte.

Actul conducerii echivalează cu actul gândirii și luării deciziilor. Trebuie să fii un bun decident ca să devii un manager bun.

Interesul crescând pentru dezvoltarea inteligenței emoționale și a competențelor emoționale în contextul managerial și de afaceri a fost determinat de constatarea că problemele cele mai mari cu care se confruntă organizațiile azi nu țin de partea tehnică, tehnologică sau funcțională a acestora, ci mai degrabă de cea emoțională.

Succesul managerului este și el dependent de competențele sale emoționale. În situații de creștere organizațională rapidă, de reorientare bruscă, de transformare majoră, de faliment, de fuziune etc., problemele de natură emoțională devin și mai pregnante, constituind principalii determinanți ai eșecului sau ai succesului.

Este nevoie să schimbăm mentalități, modul în care gândim și simțim despre ceea ce se întâmplă în jurul nostru, pentru a continua, internaliza și stabiliza schimbările prin care trecem. Conflictele cu urmări negative, nesiguranța și neîncrederea, lipsa de comunicare deschisă, productivă și multe altele sunt efecte directe ale lipsei de competențe emoționale la toate nivelurile societății. Situația este cu atât mai critică în perioada de schimbare radicală și atunci când lipsa competențelor emoționale se manifestă la toate nivelurile manageriale de vârf.

Managerul inteligent emoțional poate cultiva și folosi potențialul emoțional pe care îl au angajații prin intermediul comportamentului său, în care competentele emoționale joacă un rol important. Domeniile de manifestare a competențelor emoționale avute în vedere sunt cele esențiale în folosirea resurselor emoționale. Așa sunt, de exemplu, comunicarea, conflictul, motivarea, schimbarea, calitatea de lider. Managerul inteligent emoțional manifestă competențe și în domenii cum sunt: gândirea strategică, dezvoltarea spiritului de echipă, construirea organizației care învață, modelarea culturii organizaționale.

În concluzie, starea de spirit a managerului afectează emoțiile oamenilor lui și invers. Ar fi de dorit ca liderul organizației să își dezvolte competența emoțională, dacă urmărește ca oamenii să rezoneze la obiectivele și valorile propuse de el.

Bibliografie :

- Daniel Goleman – „Emoțional Intelligence and Social Intelligence:The New Science of Human Relationships”
- Mayer, J. D., Salovey, P., & Caruso, D. R. (2000). „Models of emotional intelligence”. In R. J. Sternberg (Ed.), Handbook of Intelligence (pp. 396-420). Cambridge, England: Cambridge University Press.

2.2. Proiecte educationale

IMPORTANȚA ȘI APLICABILITATEA PROIECTĂRII DIDACTICE ÎN INTRODUCEREA ELEMENTELOR DE MANAGEMENT AL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA NIVELUL INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof.Drd. Isabela – Elena SPIREA
LICEUL TEORETIC MARIN PREDA, BUCUREŞTI, SECTOR 6
DOCTORAND LA UNIVERITATEA DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE LITERE, ȘCOALA DOCTORALĂ

Liceul Teoretic Marin Preda, Bucureşti, Sector 6, isabela_spirea@yahoo.com
Doctorand la Univeritatea din București, Facultatea de Litere, Școala Doctorală

(RO) Pornind pe drumul cercetării unui subiect cu implicaţii puternice în ceea ce priveşte crearea condiţiilor pentru dezvoltarea durabilă a societăţii româneşti, lucrarea de faţă se descoperă drept o proiecţie a importanţei managementului riscului la dezastre şi a fundamentării unui proces de conştientizare în mijlocul cetăţenilor, pornind de la vârste cât mai fragede, în vederea prevenirii potenţialelor pericole.
Cuvinte cheie*: dezastru, societate, pericole, conştientizare, situaţii de urgenţă, mediu, educaţie*

(ENG) Starting on the path of researching a subject with huge implications regarding the process of creating the proper conditions for a sustainable development of the Romanian society, I have written this paper as a projection of the importance of an effective Disaster Risk Management and setting the foundation of an awareness process among citizens, that needs to start from an early age in order to prevent potential dangers.
Keywords*: disaster, society, dangers, awareness, emergencies, environment, education*

Importanţa discutării acestui subiect se revendică tocmai prin faptul că, cel mai adesea, în momentul în care se face referire la posibilitatea producerii unui dezastru natural sau antropic, oamenii privesc fie cu scepticism sau indiferenţă, fie cu o teamă pe care preferă să o ţină ascunsă, păstrând subiectul tabu. Existenţa situaţiilor de urgenţă este un fapt pe cât de incert în ceea ce priveşte momentul producerii lor, pe atât de cert ca posibilitate a confruntării societăţii cu astfel de evenimente. În acest sens, nu trebuie neglijată informarea eficientă a populaţiei, alături de multiplele forme de prevenire, obiectivul principal fiind acela de salvare a vieţilor şi a bunurilor esenţiale.

Schimbarea instituţională ridică probleme datorită diferenţelor la nivelul mentalităţilor, acestea fiind conturate diferit, conform bagajului cultural pe care îl posedă. Mentalitatea individuală şi cea colectivă pot fi cu greu reconfigurate, iar factorul egoist al individualităţii afişează masca unui „Bine” general. Cu toate acestea, nevoia de supravieţuire fundamentează cooperarea, astfel că dezvoltarea unor obiective comune la nivel global, în ceea ce priveşte prevenirea şi intervenţia în cazul producerii unor dezastre, devine un factor elementar al politicilor întreprinse de societăţi.

Managementul riscului se dovedeşte a fi o parte esenţială sub cupola managementului mediului, gestionarea riscului de dezastre fiind problema fundamentală pe care Sistemul Naţional de Management al Situaţiilor de Urgenţă încearcă să o ţină sub control. Dezvoltarea durabilă în acest sens capătă o simbolistică aparte, constituindu-se în ţelul ce se doreşte a fi atins în cadrul societăţilor, atât la nivel naţional, cât şi la nivel global. Gestionarea eficientă şi comunicarea lipsită de lacune în domeniul situaţiilor de urgenţă reprezintă elementele cheie care pot salva vieţi, devenind garantele bunăstării şi protejării drepturilor indivizilor. Nu trebuie lăsat deoparte faptul că, asupra conceptului de dezvoltare durabilă se proiectează elementele venite din sfera mediului înconjurător, dar mai ales dintre graniţele politicul şi ale economicului, implementarea deficitară a instrumentelor menite să faciliteze acest proces aflându-se la nivelul acestora din urmă.

Din acest punct de vedere, educaţia capătă astfel un rol esenţial în procesul de conştientizare a populaţiei, punând bazele unui fundament pentru ca tânăra generaţie să fie instruită corespunzător şi pregătită să ia deciziile potrivite într-o

situaţie de urgenţă. Fiecare dintre noi se poate transforma din propriul salvator în salvarea apropiaţilor săi, iar acest lucru va fi realizabil doar deschizând mintea către astfel de subiecte, cărora nu de puţine ori li s-a acordat o prea mică importanţă. Având la bază *Protocolul privind pregătirea în domeniul situaţiilor de urgenţă a copiilor, elevilor şi studenţilor din învăţământul naţional preuniversitar şi superior, încheiat între MAI şi MEN (actual MENCS*) în 2013, am elaborat o proiectare a unei unităţi de învăţare pentru tema „Pregătirea în situaţii de urgenţă”, după cum urmează a fi prezentat în paginile de mai jos.

PROIECTAREA UNEI UNITĂŢI DE ÎNVĂŢARE

- **Şcoala: Liceul Teoretic Marin Preda**
- **Clasa/ Nr. Ore/săpt: Clasa I - 1 h/săpt**
- **Săptămâna/anul: S16-S19 / 20 Ianuarie – 14 Februarie 2019 - 2020**
- **Disciplina opțional: Educaţie pentru situaţii de urgenţă**
- **Unitatea de învăţare: Pregătirea pentru situaţii de urgenţă**
- **Nr. ore alocate: 4 ore**

Conţinu-turi	**Competenţe specifice (Conform Programei ESU)**	**Activităţi de învăţare**	**Resurse**	**Evaluare**
Planul familial	1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 2.3.	Executarea unor comenzi/instrucţiuni/reguli de joc prezentate de adulţi sau copii; Realizarea unui desen care corespunde subiectului textului audiat; Recunoaşterea unor simboluri convenţionale întâlnite în situaţii cotidiene; Exprimarea propriei păreri în legătură cu fapte şi situaţii; Exerciţii de rezolvare a unor situaţii problemă. Exerciţii de aplicare a normelor de protecţie prin simularea unor situaţii;	-clasa I , -Elevii sunt organizaţi pe grupe, astfel încât să lucreze în echipă. -Metode folosite: expunerea, conversaţia, problematizarea,	Elevii trebuie să completeze planul familial, conform celor discutate la clasă.
Rucsac/kit pentru supravieţuire	1.3; 1.4; 2.2; 4.2; 5.1.	Recunoaşterea unor simboluri convenţionale întâlnite în situaţii cotidiene; Exerciţii joc de decodare a unor mesaje în care sunt utilizate desene şi simboluri; Modalităţi de evitare a accidentelor; Formularea unor ipoteze privind posibilităţile de continuare a unei întâmplări, în vederea stimulării spontaneităţii şi a vitezei de reacţie; Jocuri de exprimare a opiniilor personale „este important să ... deoarece...”	-clasa I , -Elevii lucrează atât individual, cât şi în grup. -Metode folosite: expunerea, conversaţia, problematizarea, studiul de caz;	Elevii trebuie să alcătuiască un kit pentru supravieţuire.
Reguli/norme de protecţie individuală şi colectivă	1.3; 2.2; 2.3; 3.2; 3.3; 4.1.	Plasarea în spaţiul clasei a unor jetoane sau afişe cu mesaje (ieşire de urgenţă, evacuare, loc de adunare, hidrant, etc) Modalităţi de evitare a accidentelor; Exerciţii de rezolvare a unor situaţii problemă; Realizarea de asociaţii între fenomene şi cauzele posibile; Identificarea propriilor greşeli de comportament faţă de mediu;	-clasa I , -Elevii lucrează atât individual, cât şi în grup. -Metode folosite: expunerea, problematizarea.	Elevii trebuie să completeze o fişă de evaluare a cunoştinţelor dobândite. Elevii pot crea un portofoliu de grup în care să adune diferite fişe de lucru, fişe

		Identificarea unor legături între confort/inconfort, securitate/pericole.		explicative, materiale foto cu referire la studii de caz.
Simulare a unor situaţii de urgenţă	2.1; 2.2; 2.3; 4.2; 4.4; 4.5	Exerciţii de comparare a situaţiilor reale şi imaginare; Exerciţii de rezolvare a unor situaţii problemă; Exerciţii de aplicare a normelor de protecţie prin simularea unor situaţii; Conversaţii scurte în grup pe baza unor situaţii date; Jocuri de rol cu descrierea emoţiilor trăite; Exerciţii de luare a deciziilor în ceea ce priveşte alegerea celor mai potrivite comportamente. Exerciţii de aplicare a comportamentelor prin simularea unor situaţii din mediu casnic şi şcolar.	-clasa I , -întreg colectivul clasei este angrenat în procesul instructiv-educativ, fiind utilizate activităţi practice de tipul exerciţiilor de evacuare. -Metode folosite: expunerea, conversaţia, experimentul pe echipe, problematizarea, studiul de caz	Elevii trebuie să realizeze activitatea practică propusă de cadrul didactic: exerciţiu de evacuare în caz de cutremur conform unui scenariu prestabilit şi discutat la clasă.

]Importanţa abordării unui astfel de subiect dintr-o multitudine de puncte de vedere, punându-se accentul pe integrarea a cât mai multor domenii de interes, nu poate face altceva decât a veni în sprijinul adecvării unor mijloace eficiente de informare a populaţiei şi de perfecţionare continuă, inclusiv a celor care lucrează în domeniu.

Liantul care aglutinează întregul sistem de management al riscurilor, ca o componentă a managementului de mediu este reprezentat de *comunicare*. Aceasta permite tuturor participanţilor la procesul de management al riscurilor, înţelegerea riscurilor şi a alternativelor de atenuare, devenind esenţială în toate etapele managementului de risc. Vizează, în mod obligatoriu, informarea şi pregătirea elementelor vulnerabile, respectiv a populaţiei şi conducerilor instituţiilor publice şi agenţilor economici, a elementelor sistemului de acţiune pentru atenuarea riscului.

Comunicarea este elementul integrator pentru întregul complex de activităţi de natură preponderent informaţională pe care îl presupune evaluarea şi analiza riscului de dezastre ca element pivot pentru cadrul general de gestionare a acestuia.

Mediul (situaţia sau contextul), precum şi cadrul în care are loc comunicarea cuprind elemente precum timp, spaţiu, perioadă istorică, context social-cultural etc.; mediul în care se desfăşoară comunicarea în managementul situaţiilor de urgenţă este total diferit de orice alt mediu de comunicare, el având stări diferite – de la normalitate la haos, de la siguranţă la pericol extrem, de la echilibru psihic şi social la alienare şi disoluţie organizaţională; este un mediu profund marcat de politic şi inclus în acesta în marea majoritate a componentelor şi caracteristicilor sale (managementul situaţiilor de urgenţă este componentă a dezvoltării durabile şi a materializării strategiei de securitate; managementul este exercitat de subsistemul de conducere politico – administrativă, deciziile şi acţiunile prefigurate de acesta sunt marcate de obiective, limite, restricţii influenţe de natură politică, uneori în detrimentul raţionalităţii tehnice/tehniciste); este un mediu predominant imprevizibil şi impredictibil, generator de multiple probleme noi la fenomene vechi, unde experienţa de toate genurile, inclusiv comunicaţională nu are aceeaşi valoare ca în alte medii specifice vieţii şi activităţii omeneşti; este mediul în care se produce foarte rapid o schimbare radicală în comportamentul colectiv, de la lipsa de interes şi uneori chiar refuz de a accepta posibilitatea apariţiei “răului” şi de a participa la pregătirea pentru dezastru la manifestări psiho-comportamentale specifice mulţimii psihologice în care se transformă populaţia afectată (manifestare stereotipă, dominanţa afectivităţii în dauna raţionalităţii), ceea ce impune o profundă restructurare în comunicarea ce-şi propune obţinerea controlului asupra situaţiei, îndeosebi când se decide înştiinţarea şi alarmarea privind pericolul de dezastru şi în modelarea strategiei de utilizare a mass-media.

Pe de altă parte, în acest domeniu nevoia interoperabilităţii şi efectele procesului de globalizare în plină desfăşurare se fac mai bine simţite şi generează multe şi noi provocări. În primul rând globalizarea conduce la standardizarea şi adoptarea unor norme în toate domeniile, incluzând managementul urgenţelor. Comunicarea poate fi stabilită numai dacă vorbim aceeaşi limbă, utilizăm aceleaşi puncte de referinţă şi aceleaşi criterii comune. De la o ţară la alta diametrele ţevilor de hidrant pentru incendiu sunt diferite, numerele telefoanelor serviciilor de urgenţă sunt diferite, procedurile de salvare sunt diferite. Aceasta presupune schimbare aşa cum o cere şi globalizarea. Standardizarea, adoptarea de norme comune este, desigur, o oportunitate în ceea ce priveşte instruirea publică generală şi creşterea conştiinţei sale privind riscurile şi pericolele.

Globalizarea a fost cea care a dus la transgresarea graniţelor statelor a problemelor de mediu, provocând îngrijorări din ce în ce mai pregnante în rândul companiilor. Acestea din urmă au încercat să realizeze o performanţă eficientă din punct de vedere ecologic, dezvoltând instrumente de control în ceea ce priveşte impactul pe care activităţile, produsele şi serviciile le au asupra mediului. Conceptul dezvoltării durabile aduce împreună problematica mediului şi elementele de ordin economic, trasând coordonatele unor strategii ale pieţei care sunt nevoite a lua în considerare protejarea mediului sub toate aspectele sale. Imposibilitatea de a reacţiona în faţa puterii naturii într-o formă radicală ridică problema dezvoltării unor mijloace de a proteja prin diferite metode, pe cât posibil, viaţa şi bunăstarea oamenilor, atât la nivel regional, naţional, internaţional şi chiar global.

Discutarea deschisă asupra unor potenţiale probleme, înţelegerea mediului şi a naturii şi totodată a felului în care trebuie acţionat în momentul confruntării cu o situaţie de urgenţă reprezintă cheia pentru schimbarea mentalităţii şi un ajutor fundamental în salvarea de vieţi omeneşti. Şi cine este persoana cea mai indicată să fie un motor al schimbării, al modelării comportamentelor şi personalităţii umane, dacă nu dascălul, omul care îşi dedică întreaga activitate pentru a clădi caracterele elevilor săi?!

Bibliografie:

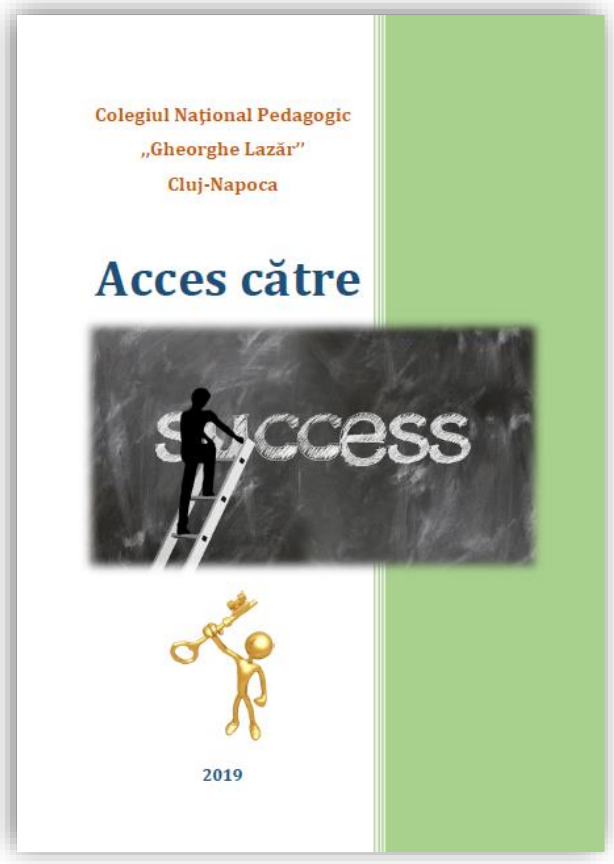
[1] - Strategia naţională de prevenire a Situaţiilor de Urgenţă: http://academos.ro/sites/default/files/hg_762_2008_strategia_nationala_de_prevenire_a_situatiilor_de_urgenta.pdf
[2] - http://www.igsu.ro/documente/legislatie/protocol-mai-mec-62170-9647-2013.pdf
[3] - Strategia Naţională de Protecţie Civilă: http://www.igsu.ro/documente/legislatie/HOTARARE_Nr_547.pdf
[4] – Spirea Isabela – Elena, Simpozion Educație pentru un Mediu Curat, 2018

Parteneriat urban-rural în educaţie

Corina Arghiuș,
Colegiului Național Pedagogic „Gh. Lazăr’’ Cluj-Napoca

350 de elevi ai Colegiului Național Pedagogic „Gh. Lazăr’’ din Cluj-Napoca și 75 de elevi și preșcolari ai Școlii Gimnaziale Gârbău, județul Cluj, sub îndrumarea a 20 de cadre didactice din ambele școli, au derulat în primul semestru al anului școlar 2019-2020 proiectul educațional „Optimizarea procesului instructiv-educativ prin parteneriatul educaţional urban-rural.”

Proiectul, derulat prin finanţare nerambursabilă de la bugetul judeţului Cluj, și-a propus să contribuie la dezvoltarea unei atitudini pozitive a elevilor față de educație-școală-viață, în vederea integrării într-o societate aflată într-o permanentă dinamică, la dezvoltarea interesului părinţilor pentru viaţa şcolii şi la identificarea și oferirea de modele privind schimbul de experienţă şi bune practici între şcolile din mediul urban şi rural.

Pentru atingerea obiectivelor propuse, cele două școli partenere au derulat următoarele activităţi, în perioada octombrie-noiembrie 2019:

- ✓ ***Profesorii adoptivi***

Cadrele didactice din Colegiul Național Pedagogic „Gh. Lazăr " Cluj-Napoca, din ariile curriculare *Limbă și comunicare* și *Matematică și științe,* au ”adoptat” elevii claselor a VII-a şi a VIII-a de la Şcoala Gimnazială Gârbău, desfășurând activităţi în vederea pregătirii Evaluării Naţionale. Cadrele didactice din cele două arii curriculare au realizat un schimb de bune practici în domeniul predării-învățării-evaluării.

- ✓ ***Consiliere și orientare***

Profesorii consilieri școlari din cele două școli partenere au derulat activități de consiliere și orientare școlară și profesională în echipă, cu temele „Ce carieră mi se potrivește? " și „Cum pregătesc un examen? (managementul învățării și al timpului, managementul emoțiilor) pentru elevii şi părinţii claselor a VIII-a din cele două instituţii de învăţământ. Elevii implicaţi în proiect şi părinţii acestora au primit, la finalul programului de consiliere, broșura „Acces către succes’’, elaborată în cadrul proiectului. În cadrul concursului „Valorile mele’’ au fost premiaţi cu cărţi un număr de 6 elevi de gimnaziu din cele două şcoli.

✓ ***Cadre didactice în mediul rural pentru o zi***

60 de elevi ai Colegiului Național Pedagogic „Gh. Lazăr ", specializarea învățător-educatoare, au desfășurat practică pedagogică curentă la grupele de preșcolari și clasele primare ale Școlii Gimnaziale Gârbău. Participanţii au elaborat câte un Jurnal de practică, elevii cu cele mai valoroase produse fiind premiaţi cu cărţi.

✓ ***Elev la Pedagogic Cluj pentru o zi***

Elevii claselor a VII-a și a VIII-a ai Școlii Gimnaziale Gârbău au participat la activități didactice și extracurriculare la Colegiul Național Pedagogic „Gh. Lazăr" din Cluj-Napoca (cursuri de matematică şi limba şi literatura română și ateliere de educație non-formală).

✓ ***Şcoală de week-end***

40 de elevi ai Colegiului Național Pedagogic „Gh. Lazăr" Cluj-Napoca şi ai Școlii Gimnaziale Gârbău, sub coordonarea a 5 cadre didactice, au desfăşurat activităţi didactice şi de educaţie non-formală la Valea Ierii, județul Cluj.

✓ ***Jurnal de parteneriat rural-urban***

Colegiul Național Pedagogic „ Gh. Lazăr" Cluj-Napoca a coordonat elaborarea unui jurnal de proiect, publicat on-line, pe site-ul școlii (www.pedacj.ro).

Proiectul reprezintă o continuare și o dezvoltare a parteneriatului, finanțat din fonduri proprii, începând din anul 2017, cu susținerea unor activități didactice de tip remedial pentru elevii claselor gimnaziale ai Școlii Gimnaziale Gârbău, județul Cluj. Activitățile de dezvoltare personală și de pregătire a Evaluării Naționale pentru elevii de gimnaziu se doresc a fi continuate, parteneriatul de tip rural-urban fiind deja o tradiție în județul Cluj.

TEACH ME DIFFERENTLY

prof. psihopadagog PERȘINARU SORINA
prof. psihopedagog IONESCU CORINA
Școala Gimnazială Specială Nr. 2, București

Motto:

„Ceea ce face astăzi un copil cu ajutor/sprijin, va fi capabil să facă mâine singur.” (Lev Vîgotski)

În ultimii ani se observă o creștere a numărului de elevi cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, ceea ce a determinat cadrele didactice să se adapteze și să adapteze întreg procesul de predare-învățare-evaluare la specificul și nevoile acestora.

William Ayres afirma că „nu există o formulă sau rețetă care să funcționeze tot timpul pentru toți elevii. Nu există un set de planuri de lecție care să poată angaja o gamă largă de stiluri, abordări și inteligențe care pot fi adunate într-o clasă.” Fiecare copil este diferit, iar strategiile trebuie adaptate particularităților sale psihoindividuale.

Școala Gimnazială Specială nr. 2 derulează din 1 noiembrie 2019, pentru o perioadă de 24 luni, un proiect de parteneriat strategic, acțiunea cheie 2, în cadrul programului Erasmus+, cu titlul „Teach me differently”, nr. 2019-1-AT01-KA229-051500_6, având parteneri din 5 țări (Austria, Cipru, Grecia, Portugalia, Serbia), coordonator fiind Austria. Obiectivele acestui proiect sunt: conștientizarea diferențelor semnificative dintre elevi; identificarea diverselor strategii pentru a face față acestor provocări; aplicarea strategiilor selectate; împărtășirea experiențelor privind strategiile aplicate; conștientizarea de către elevi a strategiilor de învățare care li se potrivesc astfel încât să își poată reproiecta și optimiza învățarea în viitor prin ei înșiși. Acesta este o continuare a proiectului care se desfășoară pe platforma eTwinning, cu titlul „Facilitarea învățării electronice prin strategii de învățare diferențiate, individualizate și personalizate”.

Rezultatele așteptate sunt realizarea: unui inventar de caracteristici privind diferențele dintre elevi; unui inventar de strategii pentru a face față acestor diferențe cu succes; diseminarea unor exemple de bune practici pentru strategii de învățare diferențiate, individualizate și personalizate.

În cadrul primei activități din proiect, o sesiune de formare pentru profesori, s-a evidențiat nevoia de formare, mereu actuală a cadrelor didactice pentru a face față provocării de a preda diferențiat, personalizat, individualizat. S-au definit concepte, dar s-au și identificat strategii de lucru care vor fi aplicate în continuare.

În activitatea diferențiată trebuie să ținem cont de diferitele stiluri de învățare ale elevilor și să ne adaptăm strategiile didactice în funcție de acestea.

Carol Ann Tomlinson afirmă că „profesorii de la clasele cu predare diferențiată acceptă și acționează pe premisa că trebuie să fie pregătiți să implice elevii în învățare prin diferite abordări, apelând la o serie de interese, motivându-i diferit, folosind strategii diferite, oferind suport diferit.”

Elevii cu stilul de învățare vizual preferă să folosească imagini, culori și hărți pentru a-și organiza informațiile și a comunica cu ceilalți, gândesc în imagini, își aduc aminte de fețe și mai puțin de nume. Astfel, acestor elevi li se vor solicita mai mult referate, portofolii, lucrări scrise și mai puțin evaluări orale.

Elevii cu stilul de învățare auditiv au nevoie să audă informațiile predate pentru a avea cele mai mari șanse de învățare, își aduc aminte ce aud la o prelegere, prezentare sau într-o conversație, vorbesc în timp ce scriu. Acești elevi lucrează bine în pereche, studiază mai bine cu un partener, pot să își înregistreze prelegerile, au nevoie să audă obiectivele, cerințele.

Elevii cu stilul de învățare kinesthetic învață cel mai bine printr-o abordare practică, se mișcă tot timpul, le place să demonteze diverse obiecte pentru a vedea cum funcționează. Acești elevi au nevoie să fie ocupați tot timpul, au nevoie de coordonare, au nevoie de experiențe concrete. De multe ori, acasă învață mai bine stând pe jos, sau în pat, în poziția culcat, sau chiar stând pe burtă.

Trebuie să se facă diferența între conceptele de predare diferențiată, individualizată și personalizată.

Predarea diferențiată este instruirea adaptată nevoilor și preferințelor de învățare ale diferiților elevi. Este un pas în direcția de îndepărtare a abordării „unică pentru toți” în ceea ce privește predarea. Metoda variază în funcție de nevoile fiecărui elev sau de ceea ce arată cercetarea și observația în timp real că funcționează cel mai bine pentru elevii similari din grupuri, dar obiectivele de învățare rămân aceleași pentru toată lumea**.** Diferențierea este modificarea a patru elemente legate de curriculum - conținut, proces, produs și mediul de învățare.

Acest proces interactiv continuu implică profesorul în :

- asigurarea că instruirea este aliniată la rezultatele dorite și reproiectează, dacă este necesar
- identificarea nevoilor de învățare ale elevilor sau grupurilor mici
- selectarea și adaptarea materialelor, resurselor și instrumentelor
- crearea și implementarea strategiilor de instruire diferențiate
- dezvoltarea de oportunități individuale de învățare pentru a ajuta elevii să reușească în învățare
- oferirea de feedback imediat

Elevii sunt grupați după stilul de învățare sau nivelul de achiziții cognitive care permite profesorului să decidă ce trebuie să știe elevii la finalul lecției, cum vor învăța și cum vor demonstra ceea ce au învățat. Elevii participă la învățare primind instrucțiuni directe de la profesor într-un grup mic în care toată lumea are același obiectiv. Profesorul selectează resursele și instrumentele bazate pe tema lecției, având o anumită oportunitate pentru alegerile elevilor. Profesorul evaluează continuu elevii și grupurile de învățare.

Predarea personalizată oferă cea mai mare autonomie elevilor. Elevii au un rol activ în proiectarea lecțiilor și proiectelor care sunt semnificative și relevante pentru ei, pe baza intereselor, aspirațiilor și pasiunilor lor. Profesorii acționează mai mult ca ghizi decât ca furnizori de informații și experiențe de învățare.

Învățarea personalizată este definită drept învățarea adaptată pentru punctele forte, nevoile și interesele fiecărui elev - inclusiv pentru a permite alegerea elevilor în ceea ce, cum, când și unde învață - să ofere flexibilitate și sprijin pentru a asigura atingerea celor mai înalte standarde posibile.

Nevoile elevilor sunt determinate de elevi și sunt legate de interesele, pasiunile și aspirațiile lor. Elevii sunt învățați să înțeleagă cum învață cel mai bine, astfel încât să le poată spune profesorilor lor cum ar dori să obțină informații, să exprime ceea ce știu și să se implice în conținut. Elevii participă la învățarea lor co-proiectându-și obiectivele de învățare și calea pe care o vor lua pentru a ajunge acolo. Profesorul este poziționat ca un ghid util în exterior. Elevii își selectează propriile resurse și instrumente adecvate și își construiesc o rețea de colegi, profesori și experți pentru a-și susține și ghida învățarea. Elevii demonstrează măiestrie și își autoevaluează continuu învățarea.

Predarea individualizată este instruirea bazată pe nevoile de învățare ale elevilor. Totuși, individualizarea pune mai mult accent pe ritmul elevilor. Învățarea individualizată permite elevilor să parcurgă tema în ritmul lor.

Într-o sală de clasă, de exemplu, un profesor are mai mulți elevi care au nevoie de sprijin unu la unu. Profesorul personalizează lecțiile și sarcinile pentru acei elevi, apoi le oferă informații și sarcini directe, explicite, pe baza nevoilor lor identificate. Ceilalți elevi parcurg în ritmul lor materialul standard și cu ajutor, pe măsură ce au nevoie.

La fel ca învățarea diferențiată, obiectivele de învățare rămân aceleași pentru toți elevii, cu obiective specifice pentru elevii care beneficiază de suport individual.

Profesorul selectează resursele și instrumentele în funcție de nevoile elevului, cu foarte puține oportunități de alegere a elevului. Profesorul se bazează pe evaluări ale învățării pentru a se asigura că învățarea are loc.

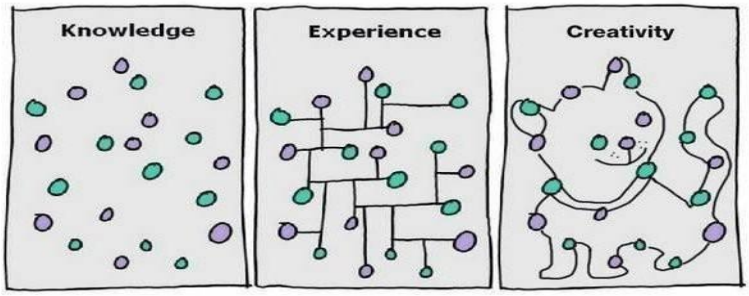
În sala de clasă în care se predă tradițional:

• diferențele dintre elevi sunt „ascunse”
• evaluarea se face la sfârșitul învățării
• puține stiluri de învățare sunt luate în considerare
• predarea este frontală
• sarcinile oferă o singură opțiune
• timpul este relativ inflexibil
• predomină un singur text, de obicei din manual
• profesorul dirijează comportamentul elevilor
• profesorul rezolvă probleme
• profesorul oferă standarde unice pentru notare
• se utilizează o singură formă de evaluare

În sala de clasă în care se predă diferențiat:

• diferențele dintre elevi reprezintă baza pentru proiectarea activității
• evaluarea este continuă și are un rol de diagnostic
• există strategii pentru mai multe stiluri de învățare
• timpul este folosit flexibil în funcție de nevoile copiilor
• sunt furnizate mai multe materiale
• profesorul facilitează dezvoltarea abilităților de învățare independente
• profesorul și elevii ajută la rezolvarea problemelor
• profesorul lucrează împreună cu elevii pentru a stabili obiectivele individuale de învățare
• sunt utilizate mai multe strategii de evaluare

Încheiem cu un citat din Carol Ann Tomlinson, acre afirmă că „deși s-au produs multe schimbări la nivelul școlii în ultimii ani, forța/puterea predării diferențiate a rămas aceeași, iar nevoia pentru ea a crescut simțitor.”

sursa foto: ro.pinterest.com

BIBLIOGRAFIE:

Ayres, Wiliam (2010). *To Teach: The Journey of a Teacher. 3 edition.* Teachers College Press;

Hattie, John (2008). *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement.* NY: Routledge

Tomlinson, Carol Ann (2014). *The Differentiated Classroom. Responding to the Needs of All Learners. 2nd edition*. Alexandria, VA, USA

*** https://en.calameo.com/read/0016264733d40330f276b